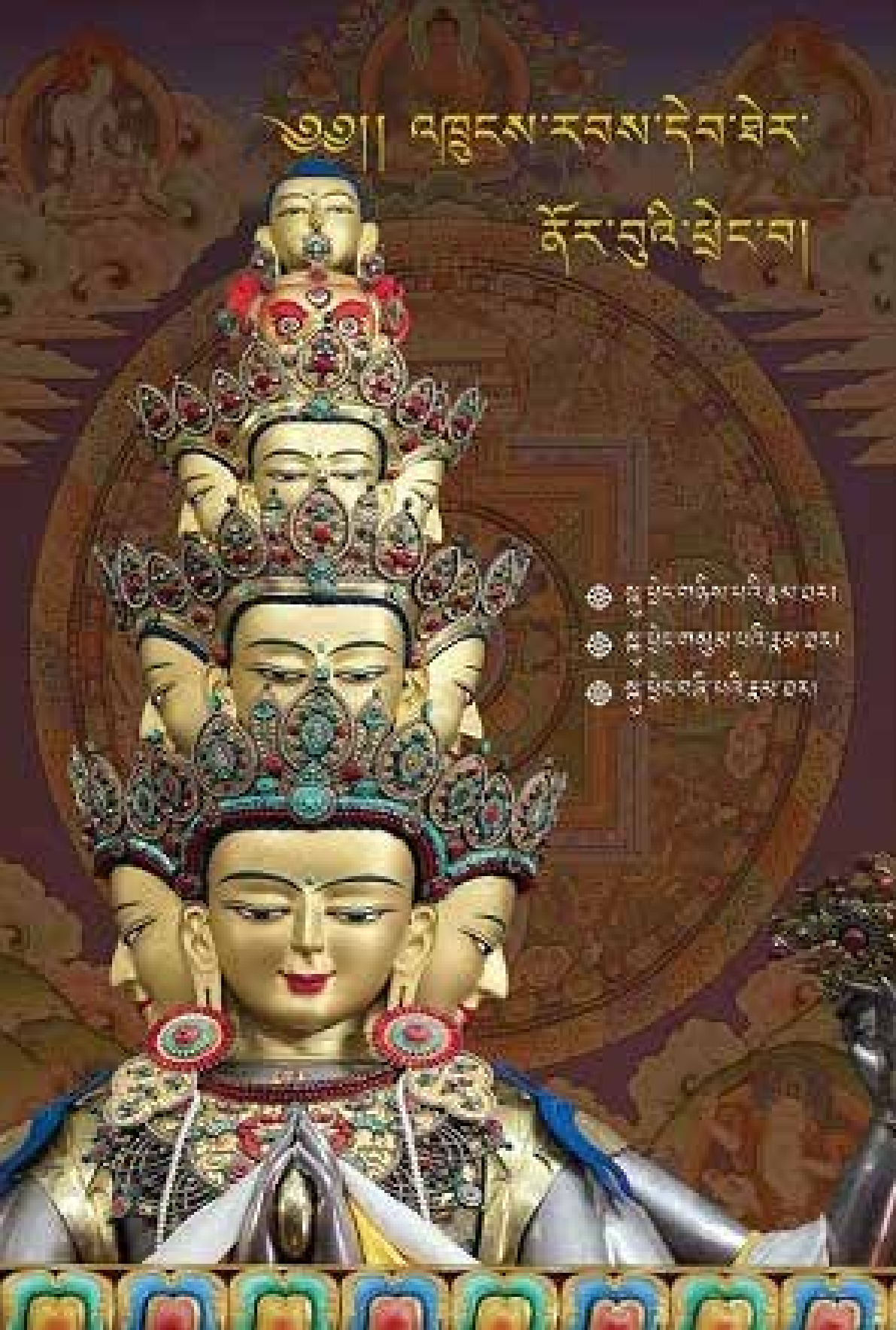

ཨཱ། ལཱུངས་རབས་དེབ་ཐེར་

ནོར་བུའི་ཐེར་བ།

- ཐུ་ཐེང་གཉིས་པའི་རྒྱལ་ཁབ།
- ཐུ་ཐེང་གཉིས་པའི་རྒྱལ་ཁབ།
- ཐུ་ཐེང་གཉིས་པའི་རྒྱལ་ཁབ།

༡༡། འཕགས་པ་འཛིག་ཏེན་དབང་ཕུག་གི་ནམ་
སྤྲུལ་རིམ་བྱོན་གྱི་འབྲུངས་རབས་དེབ་ཐེར་ཚོར་བུའི་
ཐེང་བ་བཞུགས་སོ།།

དེབ་ཐེང་གཉིས་པ།

༡༽ སྐྱ་ཐེང་གཉིས་པའི་ནམ་ཐར།

༢༽ སྐྱ་ཐེང་གསུམ་པའི་ནམ་ཐར།

༣༽ སྐྱ་ཐེང་བཞི་པའི་ནམ་ཐར།

ཙམ་སྒྲིག་དང་དེའགུགས་རྩལ་འགོད་པ།	སོ་རྩ་དང་རྒྱལ།
རྒྱལ་གཞུས་རྩོམ་པ།	ཤེས་རབ་དང་རྒྱལ།
རྒྱལ་གཞུས་འགོད་པ།	ཆངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོ།
འབྲུལ་དེའགུགས་སྒྲིག་པ།	དོ་རྩེ་ཆེ་ཡིང།

ཚུམ་སྒྲིག་པའི་སྡོན་སྒྲེང་།

༡༡། སྒྲིགས་བརྩའི་རབ་འབྲམས་ཞིང་གི་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་གདུང་འཛོལ། ལམས་གསུམ་སྒྲེ་འགྲོ་ཡོངས་ཀྱི་སྤྱི་ནོར། བསྟན་འཛིན་བྱེ་བའི་གཙུག་རྒྱན་དམ་པ། ལུང་དང་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་གང་ལའང་འགྲན་པའི་ལྷ་དང་བྲལ་ཞིང་མཐོང་ན་མི་མཐུན་པ་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆོག་མཆོན་དཔེའི་དཔལ་གྱིས་རབ་མཛེས། ཐོས་པ་ཅམ་གྱིས་ཆོས་རབ་རྒྱ་རྒྱུ་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་རྒྱས་ཤིང་། བདག་འཛིན་མ་རིག་པ་རྩུངས་ནས་འབྲིན་པའི་གསུང་ཆངས་པའི་དབྱངས་ལྷན། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་རྣམས་མཐར་ཕྱིན་པས་བསྐྱེལ་བ་མི་མངའ་བའི་མཁྱེན་པ་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད། འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལ་རྒྱ་མེད་པར་ཡང་གཅིག་རྒྱ་མཉེས་གཤིན་པའི་བཅེ་བའི་ངང་ཚུལ་ཅན། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཀྱིས་སྤྲུགས་བསྐྱེད་དང་སྒྲོ་དགས་སྒྲིང་ལྗེའི་ལྷས་ཅན་མཐའ་དག་རང་བཞིན་ངང་གིས་དབང་རྒྱ་བསྐྱུས་ཏེ་པན་བདེའི་ལམ་མཆོག་ལ་འགོད་པར་མཛད་པ། རྒྱས་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་སྤྲུགས་རྗེ་དང་བཀའ་བྲིན་ལྷག་པར་ཆེ་བ། འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་རུ་སྒྲིག་གར་རོལ་ཡོངས་རྫོགས་བསྟན་པའི་མངའ་བདག་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་པད་དཀར་འཛིན་པ། ལ་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཅིང་གཟིགས་པ་ཆེན་པོ་གང་ཉིད། པཎ་སྤུ་དང་རྒྱལ་མོན། གསུམ་ལྷན་རུ་སྒྲིག་འཛིན་པའི་རྣམ་རོལ་རྒྱ་འཕྲོས་པ་སོགས་ཀྱིས་ཡངས་པའི་འཛམ་གླིང་གི་སྤྱི་འགྲོ་སྤྱི་དང་སྒྲོས་བདག་ཅག་ཁ་བ་རི་པའི་འགྲོ་བ་རྣམས་འབྲེན་པའི་སྤྲད་སྤྲུགས་བསྐྱེད་དང་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པ་ལས། བདེ་བས་

མོངས་ཤིང་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱིས་མནར་བའི་འགོ་བ་ཀྱ་ཞིང་སྐྱབས་དང་མགོན་དང་དབྱང་
 གཉེན་བྲལ་བ་ནམས་རྗེས་སུ་བབྱང་བའི་ནམ་པར་ཐར་པ་ཁག་མོས་ལྷན་ནམས་ཀྱིས་
 ཅི་དགར་མངལ་ཚོག་པ་དང་སྐྱེ་བ་སྤྱི་ལོ་གནས་ལུགས་རྟོག་ཞིབ་བྱེད་མཁན་ཡོངས་
 ལ་པན་ཐོགས་རེའི་དུས་གཅིག་ཏུ་པར་འགྲེམས་བྱེད་འདུན་ཆེ་ཚུལ། སྐྱ་སྒྲིལ་ཡིག་
 ཚང་ནས་སྐྱེ་ནོར་ཡལོང་ས་ཡ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ལ་ཡསྟན་མེད་གསལ་
 འདེབས་ཞུས་པའི་བཀའ་བྱིར་ཐེབས་སུ། “སྐྱེ་བ་སྤྱི་ལོ་གནས་ལུགས་དཔྱོད་པའི་
 གཞི་ཞིག་ངས་པར་ཡོང་རྒྱུ། དེས་ན་དཔྱོད་མཛད་ནམ་ཁག་ནང་གསལ་བའི་སྟོན་
 རྗེས་ཆོགས་བཅད་མང་པོ་དང་། བར་སྐྱབས་ཆོགས་བཅད་ཁག་ འཆར་ཅན་མངལ་
 ཁ་མཛད་སྒྲིའི་རིགས་བཅས་དོན་གཤམ་ཆུང་ཞིང་། ཡིག་ཆོགས་ཆེ་བའི་གཞི་ནམས་
 མ་བཀོད་པར། རོས་འཛིན་ཁྱ་སྤངས་དང་། སྟོབ་གཉེར་ངི་གནང་སོགས་སྟོང་དོན་
 ཉུང་བསྐྱེད་དུས་གཅིག་ཏུ་དཔར་བསྐྱབ་བྱས་ན་འཕྱས་”ཞེས་ལམ་སྟོན་བཀའ་སྟོབ་
 སྐྱེ་ཐེབས་བཞིན་མཁས་པ་མཁས་པའི་བྱང་ན་མངོས་པ་འགས་བསྐྱེད་བསྐྱེགས་ཁོལ་
 བྱུང་གིས། <<འཕགས་པ་འཛིན་རྟོན་དབང་ལྷག་གི་ནམ་སྐྱེལ་རིམ་བྱོན་གྱི་འཁྲུངས་
 རབས་དེབ་ཐེར་ནོར་བུའི་བྲེང་བ>>ཞེས་པའི་དེབ་བྲེང་ནམས་བྱི་ལོ་ ༡༩༥༥ ནས་
 སྤྱི་ལོ་པར་འགྲེམས་བྱས་པ་དེ་དག་མགོན་པོ་གང་གི་ཐུགས་རྗེས་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་ཆེར་
 འཕེལ།

ཡལོང་ས་ཡ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་ཡེ་ཤེས་དབྱིངས་དབྱུང་གིས་
 གཟིགས་པའི་ལམ་སྟོན་དེབ་བྲེང་བསྐྱེགས་པ་འདི་དག་གིས་བོད་ཀྱི་ཡང་སྐྱེལ་རོས་
 འཛིན་ཁྱ་བའི་ལམ་ལུགས་དང་དེ་ཡི་འཕྲིན་ལས་ནམས་གཞན་འགྲན་མེད་པ་དང་
 ཤེས་ནས་དད་པ་ཐོབ་པ་ཞིག་དགོས་པའི་གཏན་ཆོགས་སྐྱེ་གོ་ཆོད་པ་ཞིག་གནང་
 འདུག་པ་སྟོས་མེད་ཀྱང་དེབ་ཐེར་གྱི་བྲེང་བ་འདི་དག་གི་དཔེ་རྒྱན་ཆད་པའི་ཕངས་

སེམས་དང་སྒོས་ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་ཕྱིར་རིམ་བྱོན་གྱི་ཐུགས་རྗེ་བཀའ་འདྲིན་སྤྱི་དང་། བྱང་
 པར་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་འོད་ཟེར་ཀུན་འཕགས་དཔལ་བཅེགས་གྱི་
 རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་སྐས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་འདྲིན་པ་འདྲིག་རྟེན་དབང་ཐུག་མི་
 ཡི་ཐོལ་གྱི་དུར་སྤྲིག་གར་གྱི་རྣམ་པར་རོལ་པ་བདག་ཅག་ཁ་བ་གངས་ཅན་པ་རྣམས་
 གྱི་མགོན་སྐྱབས་དང་དབྱང་གཉེན་གཅིག་ཕྱར་གྱུར་པ། ཐུབ་པའི་བསྟན་ལ་འཕགས་
 ཡུལ་པའི་ཐུབ་བཅུ་བདུན་སོགས་ལས་ཀྱང་ལྷག་པ་འཛམ་གླིང་མཁས་གྲུབ་ཡོངས་གྱི་
 སྤྱི་ནོར་རྣམ་འབྲེན་ཐུག་ན་པསྒོ་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ། རོན་གྱི་སྤྲད་དུ་མཆན་ནས་སྒོས་
 བ་ཡུལ་ཆེ་བཅུན་འཛམ་དཔལ་ངག་དབང་སྒོ་བཟང་ཡེ་ཤེས་བསྟན་འདྲིན་རྒྱ་མཚོ་སྤྲད་
 གསུམ་དབང་བསྐྱར་མཚུངས་པ་མེད་པའི་སྤྲེལ་ཤེས་མཆན་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་སྤྲད་ཞིའི་
 གདུང་བ་སྟོལ་བའི་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གང་ཉིད། གངས་ལྗོངས་མདོ་སྤྲད་ས་ཡི་ཐིག་
 ལེར་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་མི་གསུམ་གྱི་བཞུགས་གནས་དང་། གངས་
 ཅན་མཁས་རྒྱའི་གཙུག་རྒྱལ་འཛམ་དབྱངས་སྤྲེལ་ཅོང་ཁ་བ་ཆེན་པོ་གང་དུ་འཁྱུངས་
 པའི་གནས་སྐྱེ་འབྱུང་དང་འདབས་འབྲེལ་སྟག་མཆོར་དུ་ཚུར་མཐོང་སྤྱི་བོའི་སྤྲང་
 རོར། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༥ བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ཤིང་ཕག་ ཟླ་ ༥ ཆོས་ ༥ ཉིན་སྤྱིའི་
 མཆན་དཔེའི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞད་དེ་ཤེས་བྱ་རིག་པའི་གནས་མཐའ་དག་ལ་སྐྱུངས་
 པ་རིམ་གནང་གིས་མཁས་པའི་བྱ་བ་གསུམ་གྱི་པ་རོལ་དུ་སོན་ཞིང་ཆོས་ཀུན་ཐུགས་
 སུ་ཚུབ་པའི་མཁྱེན་དཔྱོད་གོང་ན་མེད་པས། ཡངས་པའི་འདྲིག་རྟེན་ཁམས་འདིར་
 འཆོ་བའི་གཟུར་གནས་མིའི་རིགས་མཐའ་དག་གིས་གྲས་མཆོད་ལྟར་ལེན་ངང་བཟང་
 བྱ་ཤིལ་པོ་བརྒྱད་ཅུ་ཐམ་པ་བཞེས་པའི་དགའ་སྟོན་རྟེན་འབྲེལ་དུ་ཡ་མགོན་པོ་གང་
 གི་སྤྱིའི་འཁྱུངས་རབས་ཀྱི་དེབ་ཐེར་འདི་རྣམས་པར་འབྲེམས་བྱས་ན། ཡ་རྒྱལ་བའི་
 དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་ རྣལ་འབྱོར་ངས་ཀྱང་ཉམས་ལེན་དེ་ལྟར་མཛད། བས་འདོད་

ཁྱེད་ཀྱང་དེ་བཞིན་བསྐྱེད་འཆལ་ལོ། ། ཁྱེས་སྟོན་བྱང་སྟོན་པའི་ནམ་ཐར་རྗེས་འཇུག་
གདུལ་བྱའི་ཉམས་ལེན་དུ་གོ་ནས་ཕན་བདེའི་འབྱུང་གནས་རྒྱལ་བསྟན་འཛིན་སྒྲེལ་
གྱིས་རིགས་མཐུན་པའི་སྐྱེ་བོ་ཇི་སྟེད་ཡང་དག་པའི་ལམ་ལ་མི་ཚྭ་ངས་པར་འཕུལ་
ཡུན་དགེ་བར་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན་གཏན་ཆོགས་འདི་ལྟག་མི་དགོས་པས་ཡ་རྒྱལ་བ་
དགྱེས་པའི་མཆོད་སྟོན་དུ་འཇུག་ནས་ཆོགས་སྦྱབས་པོ་ཆེ་གསོག་པའི་ངེས་དོན་གྱི་
བཏུན་བཀྲུགས་སུ་རེ་སྟེ།

མདོ་སྨད་ཡ་སྐྱེའི་གུ་སྟོན་གོ་སྒྲིག་ཆོགས་རྒྱུད་ནས། སྤྱི་ནོར་ཡ་གོང་ས་
ཡ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་སྐྱེའི་འཁྲུངས་རབས་ནམ་ཐར་གྱི་དཔེ་དེབ་འདི་དག
ཕྱི་ལོ་ ༡༠༡༩ ལྷ་ ༥ པའི་ནང་གྲུས་པར་ཚོམ་སྒྲིག་ཡོང་བའི་རེ་སྐྱེལ་བྱེད་སྐབས་སྤྱི་
སྤེར་ལས་བྲེལ་ཆེས་འཕེལ་ལྷུས་དང་། ལག་ལེན་དངོས་གྱི་ནང་པར་ཙ་བྱ་སྒྲིག་ཙམ་
མིན་པར་སྟེབ་བྱས་དང་དོན་བྱས། བསྐྱར་བྱས། དཀར་ཆག་གསར་བཟོ། དེབ་གཟུགས་
ཚུན་བཅོས་སྒྲིག་གི་ནམ་གྲངས་བརྒྱད་དགོས་པའི་ལས་ཀ་མང་ནའང་། སྤྱིད་པའི་བྱུག་
རུ་མཐའ་དག་གཅོད་བྱེད། རྒྱལ་བའི་གསུང་གི་གཅེས་ནོར། ཞི་བའི་སྒོ་གཅིག་ཕུ་ཟབ་
མོ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་དང་བྱམས་པ་དང་སྟིང་རྗེའི་ཙ་བ་ཅན་གྱི་བྱང་ཚུབ་
གྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེས་ཡངས་པའི་འཛམ་གླིང་ཁྱོན་གྱི་སྐྱེ་བོ་ནམས་ཐབས་མཁས་གྱིས་
སྦྱོང་བའི་འཕགས་པ་འཛིན་རྟེན་དབང་ཕུག་དུར་སྒྲིག་གོས་བཟང་ལྷུབ་པའི་གར་དུ་
སྦྱོས་ཤིང་། བསྐྱབས་གསུམ་ཡོན་ཏན་ནོར་བུའི་ཕྱགས་རྒྱུད་གཏམས་པའི་རྒྱལ་བའི་ཞལ་
སྤྱིན། བཀའ་ངོན་གསུམ་ལྡན་གྱི་ཙ་བའི་སྤྱི་མ་སྤྱི་ནོར་ཡ་གོང་ས་ལྷ་མའི་ནམ་འཛིན་
ཡ་སྐྱབས་མགོན་ཡ་རྒྱལ་དབང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཅིང་གཟིགས་པ་ཆེན་པོ་ཕྱགས་
དགྱེས་པའི་མཆོད་སྟོན་དུ་འཇུག་རེ་དང་། ཡ་རོང་ཆེན་བསྟན་པའི་སྟོན་མེ་ཡ་སྐྱབས་
མཆོག་གི་རྟེ་རིན་པོ་ཆེས་ཀྱང་མདོ་སྨད་ལ་རོགས་གང་ཕན་བྱེད་དགོས་པའི་སྤྱི་སྟོན་

ལམ་སྟོན་གནང་བ་བཅས་ཀྱིས་ལྷན་ཅིག་བྱེད་ཆེན་དང་། རང་ཉིད་ཀྱང་རྣམ་ཐར་འདི་
རིགས་ལ་མངོན་པར་དང་བའི་དད་པ་དང་། གང་ལ་གང་འདུལ་ཐབས་མཁས་ལྷགས་
གཉིས་ཀྱིས་སྐྱེ་འགོ་རྣམས་བསྐྱངས་དང་སྐྱོང་བཞིན་རྗེས་འཛིན་སྤྲུགས་བཅའི་བཀའ་
དྲིན་རྣམས་དྲན་པའི་ཤུགས་པ་སྤུན་སྤུམ་ཆོགས་པས་རང་རྒྱུད་བསྐྱུལ་ཏེ་ཉིན་མཆན་
སྟོས་མེད་ལྟ་བུར་བྱ་སྤྱིག་གི་ལས་ལ་བྱུགས།

༡༽ ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༧ ལོར་གཏན་འབེབས་དེབ་གཟུགས་སུ་བསྐྱབ་པ་སོར་བཞག་གིས་ཀྱམ་
ཕྱི་དེ་དང་། བོད་རང་ནས་པར་བསྐོས་བཀྱིས་པའི་༡༥་མོའི་ཤིང་པར་རྟིང་ཁྱུངས་ཁག་
དང་། དེབ་གཟུགས་སུ་པར་དུ་བསྐྱབ་པ་སེ་ར་ཐེག་ཆེན་གླིང་དང་ལྷ་ལྷན་གཙུག་ལག་
ཁང་མཉམ་བསྐྱེལ་སེར་གཙུག་ནང་བསྐྱབ་དཔེ་རྟིང་འཆོལ་བསྐྱེད་ཕྱོགས་སྤྱིག་ཁང་དང་
ཀྱང་གོའི་བོད་རིག་པ་དཔེ་སྐྱབ་ཁང་གཉིས་མཉམ་འབྲེལ་གྱིས་པར་དུ་བསྐྱབ་པ། ཀྱང་
གོའི་བོད་རིག་པ་རང་ནས་པར་འབྲེམས་བྱས་པའི་༧་རྒྱལ་དབང་སྐྱེད་རིམ་བྱོན་གྱི་
ཀམ་ཇོ་རྣམ་དེབ་ཐོང་སོགས་མ་ཕྱི་གསུམ་རེ་དང་ཞིབ་བསྐྱར་གྱིས་སྤེབ་བྱས་ཐངས་
གཉིས་བྱས།

༡༽ དེ་ཙམ་ལ་ཆ་མ་བཞག་པར་སྤར་དོན་བྱས་སྐབས་ཀྱང་། རྣམ་ཐར་འདི་དག་དཀྱུས་
གཅིག་ཏུ་བཀོད་པ་ཞིག་མིན་པར་གལ་འགངས་ཆེ་བ་རྣམས་བར་ལེན་གྱིས་གྲུབ་པ་
ཡིན་པས་གོང་གསལ་མ་ཡིག་ཕྱི་མ་གཉིས་མ་བོར་བར་བསྐྱར་བཞུས་ཀྱིས་དོན་སྟོན་
འདུག་ངེས་མ་དག་རྒྱན་འབྲམས་རིགས་དང་དོན་ལ་འཁྱུལ་པ་མི་བསྐྱེད་པ་རྣམས་
དེང་སྐྱོད་སྟོ་འཕེལ་ཆའི་ཆོག་ཏུ་བཅོས། གཞན་གང་ཡང་བྱང་བའི་ཡི་གེ་དང་བརྟ་
རྟིང་དོན་དེར་འདུག་ངེས་པལ་ཆེར་བོད་ཤིང་པར་རང་ལ་ཁྱུངས་བཅོལ། དཔེ་དེབ་
འདི་རིགས་བོད་ཤིང་པར་ཁག་ལས་བརྟས་པ་ཡིན་སྐབས་དེ་དག་དང་དེང་སྐབས་
དེབ་གཟུགས་སུ་ཕབ་པ་གང་ལ་ཁྱུངས་བཅོལ་བའི་ཤོག་གངས་གསལ་འདེབས་དང་།

སྐབས་བབ་ནང་དོན་བསྐྱེད་ནས་བཀོད་རིགས་ལ་བསྐྱེད་དང་། དཀྱིས་ཀྱི་བར་སྐབས་
ཀྱི་ཆོག་རེ་བྱང་འཕྲི་ནས་དགོས་ངེས་ཆོག་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་ནམས་ལ་
བརྟེན་ཞེས་མཆན་བྱ་བ་ཏུ་བཤིང་།

༡༽ དོན་ཁྱེས་ཀྱི་སྐབས་བོད་གནའ་རབས་ཀྱི་ཤིང་པར་ཁག་ལ་ཁྱུངས་གཏུགས་པར་
དེབ་གཟུགས་སུ་བསྐྱེད་པ་ལས་གོང་འོག་འབྲུག་པ་ (དེབ་ཐིང་གསུམ་པ། ཡསྟུ་ཐིང་ལྔ་པའི་
ནམ་ཐར་ཀྱི་ཁོངས་ཤོག་གངས་ ༡༡༥ ལ་གཟིགས།) དང་། ནམ་ཐར་མན་ཚུན་ཀྱི་ཤོག་གངས་
འབྲུག་སྟོན་ (དེབ་ཐིང་ལྔ་པ། ཡསྟུ་ཐིང་བརྒྱད་པའི་ནམ་ཐར་ཀྱི་ཤོག་གངས་ ༡༡། ཡསྟུ་ཐིང་བརྒྱ་
པའི་ནམ་ཐར་ཀྱི་ཁོངས་ཤོག་གངས་ ༡༡༡ དང་། ༡༡༢། ༡༡༣ ཁག་དང་། དེབ་ཐིང་བྱུག་པ། ཡསྟུ་ཐིང་
བརྒྱ་གཅིག་པའི་ནམ་ཐར་ཀྱི་ཁོངས་ཤོག་གངས་ ༡༠༠ དང་། ༡༠༡ ། ༡༡༠ ཁག་བཅས་ལ་གཟིགས།
འདིར་ཨང་གངས་བཏབ་པ་ནམས་མ་དེབ་ལས་གཞན་ལ་མ་ངེས། འདིར་ཨང་གངས་བཏབ་པ་ནམས་
མ་དེབ་ལས་གཞན་ལ་མ་ངེས།) རེ་འདུག་པ་ནམས་སྐབས་སོ་སོར་གསལ་བཤད་ཁྱུངས་
སྟེལ་བྱས།

ད་ལམ་ཀྱི་དེབ་ཐིང་འདི་དག་གྱི་ལོ་ ༡༩༥༥ ལོར་ཐོག་མའི་པར་འབྲེམས་
བྱས་པ་ལས་ཕལ་ཆེར་མ་འདས་པ་ཞིག་དགོས་པས་སྐབས་བབ་ཅམ་ལས་ཞིབ་བསྐྱར་
མཐར་ཆགས་བྱས་ནས་སྟོག་རྒྱ་མ་བྱུང་ནའང་དེབ་གཟུགས་སུ་བསྐྱེད་པ་ནམས་ལ་ད་
དུང་ཆད་ལྷག་གི་སྟོན་འབྲུག་ངེས་པ་རེ་བྱང་ཡོད་བཟོ་འདུག་པས་སྐད་ཕྱིན་འདི་དག་
ལས་རྒྱ་ཆེ་ཅམ་དགོས་རིགས་ནས་བོད་ཤིང་པར་རང་ལ་ཁྱུངས་གཏུགས་རེའི་ནམ་
ཐར་སོ་སོའི་མཐུག་དཔེ་ཆ་ནམས་གང་ནས་རྟེན་ཁ་གསལ་བྱས་ཏེ་བཀོད་ཡོད།

༢༽ དེ་ལྟར་བྱེད་དགོས་སྟེན་ཡང་སྤྱི་ནོར་གོང་ས་ཡསྟུ་བས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་
གིས། ཡར་ལ་དབང་སྟུ་ཐིང་རིམ་བྱོན་ཀྱི་ཡང་སྟུ་ཐིང་ཚུལ་དང་སྟུ་ཡོན་གསན་སྟོང་
གི་བརྒྱད་རིམ། སྟུ་ཆེ་དེའི་མཛད་འཕྲིན་གཙོ་བོ་ཁག་བྱར་འདོན་གྱིས་ཞིབ་འཐུག་གི་

རིན་ཐང་ཅན་ཞིག་བསྐྱབས་སྒྲིགས་དགོས་པའི་ལམ་སྟོན་བཀའ་སློབ་སྤྱི་ལོ་བས་གཞིར་
 བཟུང་སྐབས་ཁྱེད་ཀྱི་སྟོན་ཆེད་ཤོག་གྲངས་དང་ཐིག་ཕྱིར་ཚུན་གསལ་འདེབས་
 དང་། དེ་བཞིན་འདི་དག་ནང་བོད་གནའ་རབས་ཤིང་པར་ཁག་གི་དཔྱད་བཞིན་
 རྣམ་ཐར་ཆ་ཆང་བ་མེད་པ་མཁྱེན་པའི་ཆེད་ལས་གཞན་བོད་ཕྱི་ནང་གང་སར་པར་
 འགྲེམས་བྱས་པའི་རྣམ་ཐར་རེ་བྱུང་ནང་ཆ་ཆང་བ་ཡོད་ཤག་གིས་བཀོད་འདུག་ (དེ་
 ཕྱིར་གཉིས་པའི་ནང་འཁོད། ལྷུལ་དབང་སྤྱི་ཕྱིར་གཉིས་པའི་རྣམ་ཐར་གཡང་པ་ཆོས་རྒྱུ་དང་
 དཀོན་མཆོག་སྐབས་གཉིས་ཀྱིས་མཛད་པའི་རྟོགས་བརྗོད་དཔག་བསམ་སྟོན་ཤིང་།) པའི་འཁྲུལ་
 པ་དང་མ་དག་རྒྱུ་འབྱུངས་རིགས་བརྒྱུད་པའི་ཆེད་དུ་འང་ཡིན།

༥༽ ལྷུལ་བའི་རྣམ་ཐར་འདི་དག་ལ་སྤྱི་སྟོན་གྱི་ས་བཅད་རྒྱ་ཆེ་བ་ལས་གྲུབ་པ་
 རྣམས་དཀར་ཆག་དུ་བཏབ་པ་དེ་སྤྱི་ཡོད་མུས་གཞིར་བཟུང་དོན་འདི་ལ་བའི་ས་བཅད་
 གང་རྒྱས་རེ་ཡོད་ན་གཟིགས་པ་པོ་རྣམས་ལ་ཕན་ཆེ་ཐོགས་པ་སྟོན་མེད་ཀྱང་། དེ་
 འདྲ་ཤིས་དཔྱོད་ཀྱིས་མི་འདང་ནའང་སྐབས་བབ་སྤྱི་བྱེད་གནད་འགག་གལ་ཆེ་ཁག་
 ཆང་བའི་སྤྱི་སྟོན་གྱི་ཚུལ་དུ་རྣམ་ཐར་སོ་སོའི་སྤྱི་ཁོག་སྟོ་རོར་འཆར་བྱུང་བ་སྤྱི་མེད་
 གསར་བཏོད་ཀྱི་དཀར་ཆག་དང་གཟིགས་བདེའི་ཆེད་དོན་ཅུང་མི་འདྲ་བའི་རིགས་ལ་
 བར་དུ་འབེབས་རེ་ཕབ་པ་བཅས་དེར་དུས་ཀྱི་ལྷགས་ལྟར་བྱས།

༦༽ རྣམ་ཐར་འདི་དག་ཞུ་སྒྲིག་བྱས་པའི་བརྒྱུད་རིམ་ནང་དཔལ་ལྷན་ཉོད་རྒྱུད་གྲ་
 ཆང་གི་དཔེ་མཛོད་ཁང་དང་། འཕགས་ཡུལ་གི་རྟེན་ཁྱེད་པ་གྲ་ཆང་གི་ཆེས་མཐོའི་
 བོད་ཀྱི་རིག་གནས་སློབ་གཉེར་ཁང་གི་དཔེ་མཛོད་ཁང་། ར་ས་གངས་སྤྱིད་བོད་ཀྱི་
 དཔེ་མཛོད་ཁང་གི་འབྲེལ་ཡོད་ལས་བྱེད་རྣམས་ཀྱིས་དཔེ་ཆ་གང་དགོས་མཁོ་སྟོན་
 གཡར་པོ་གནང་བའི་བཀའ་དྲིན་གྱིས་མ་ཤིས་པར་བཞག་ལས་རྣམ་ཐར་སྐྱུས་གཙང་
 འདི་དག་གྲུབ་པས་རོགས་རམ་བྱེད་པོ་དེ་དག་ལ་ཕྱགས་རྒྱུ་ཆེ་ལྟ།

པ། སྤྱི་ནོར་ཡལོང་ས་ཡསྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་བཀའ་ཆོས་ཤིག་གི་སྐབས།
 དཔེ་དེབ་པར་བསྐྱོན་བྱས་ན། མ་དག་པ་ཞིག་ལ་དག་པ་ངོས་འདྲིན་གྱིས་མ་དག་རྒྱན་
 འབྲམས་བྱས་ན་ལེགས་པོ་མེད་པས་དག་བཅོས་ཁྲུངས་འཕེར་བྱེད་དགོས་པའི་མན་
 ངག་ལམ་སྟོན་གནང་བ་དང་དཔེ་དེབ་འདི་དག་གཞན་དང་མི་འདྲ་བ་སྟོང་བཅང་
 གིས་ཁྱེད་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་འདིར་ལེགས་ཆོག་ཅི་མཆིས། ཡལོང་ས་ལྷ་མིའི་ནམ་འདྲེན་
 ཡསྐབས་མགོན་ཡུལ་དབང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཅིང་གཟིགས་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་
 ཟུགས་དགྱེས་པའི་མཆོད་སྤྱིན་དུ་གྱུར་ནས་སྐྱོ་ཆོ་ཡའབས་པད་བསྐྱལ་བརྒྱར་བརྟན་
 པའི་རྒྱ་རུ་འགྱུར་བ་དང་།

དཀྲུས་གཅིག་ལྷ་བྱར་ཤོག་ལྟེ་སྟོང་ཕྱག་མང་པོ་དུས་སྤང་ནང་ཁྱེད་ཀྱི་བྱེད་
 དགོས་པས། ལུས་སེམས་བསྐྱེད་ཏེ་ཞིབ་ཆོག་ནན་ཏན་བྱས་སྟེ་ཡང་། ད་དུང་
 ཤའི་མིག་གིས་མ་མཐོང་བ་དང་ཕྱ་རྒྱས་ཀྱི་དབང་དུ་གྱུར་པའི་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་
 པའི་ལས་བསགས་པའི་ནོར་འཁྲུལ་རིགས་མི་ཉུང་བ་ཞིག་ཡོད་ངེས་ལ་སོང་མཐོལ་
 བཤགས་ཁྱེད་པ་དང་། ཤེས་ནས་སྤྱོད་པའི་གཞུང་གནས་སྟོན་ལྟན་ཏན་གྱིས་ཡོ་བསྐྱེད་གི་
 དགོངས་འཆར་ཡང་གནང་རེ་བཅས་འཁྲུངས་རབས་དེབ་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྱོད་པའི་
 དཔེ་ཆོག་སྐྱུར་དུ་ཚོམ་སྤྱིག་བྱེད་པོ་འཕགས་ཡུལ་གི་རྟེན་བྱས་པ་གྲུ་ཆང་གི་སྟོབ་
 སྤྱི་སོ་རུ་དར་རྒྱས་ནས།

པོད་རབ་གནས་ཤིང་ལུག་ལོའི་དཔོ་རྒྱའི་ཡར་ཆོས་ ༡༣ ཡསྐྱེད་ལྷ་གཟའ་
 ལྷག་པ། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༥ ལྷ་ ༩ ཆོས་ ༡ ལ།

དཀར་ཆག

དང་པོ། རྒྱལ་དབང་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་རྟོགས་བརྗོད་དཔག་བསམ་ཕྱོན་ཤིང་།

མཛད་པ་པོ། དཀོན་མཆོག་སྐུ་བས་དང་གཡང་པ་ཆོས་རྗེ།

༡༽ མཚོད་པར་བརྗོད་པ་དང་བཅུ་པར་དམ་བཅའ།.....	1
༢༽ གང་ཞིག་བཅུ་བྱའི་རྣམ་ཐར་གྱི་ཆེ་བ།.....	2
༣༽ གང་ལས་སྐྱེ་འབྱུངས་པའི་ཡབ་ཡུམ་གྱི་རིགས་རུས།.....	4
༤༽ ཡབ་ཡུམ་གཉིས་སོགས་ལ་དངོས་དང་མི་ལམ་དུ་ངོ་མཚར་བའི་ལྷས་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་པ་དང་ པ་བཅས་མངལ་དུ་བྱུགས་ནས་སྐྱེ་བལྟམས།.....	8
༥༽ བསྐལ་མང་ཕྱོན་ནས་ཆོགས་གཉིས་རྒྱ་མཚོའི་པ་རོལ་དུ་སོན་པས་བྱིས་པའི་དུས་སྐབས་ནས་སྐྱེ་ མ་དང་ལྷག་ལྷ་དུ་མས་རྗེས་སུ་བཟུང་སྟེ་བསྐྱུངས་ཤིང་ཕྱོན་གནས་རྗེས་བྱ་གྱི་གསུང་ཐོལ་བྱང་མང་ དུ་ཐེབས།.....	13
༦༽ བྱིས་པའི་དུས་ནས་ཚོམ་པ་དང་སྐྱེ་སྐྱེ་སྐྱེ་མའི་མཛད་པ་རྣམས་ཐོགས་འཕྱུག་མེད་པར་གསུངས་ པས་སྟོན་པའི་གྲགས་པ་ཕྱོགས་བཅུར་འཕེལ།.....	25
༧༽ ཆོས་རྗེ་ཆེན་པོ་གཙང་བཀྲ་ཤིས་ལྷན་པོར་ཡུལ་གྱི་རེ་ཁུ་བཀོད་དེ་འགྱུར་མང་ཁྱུང་དང་ཕྱོན་ གནས་རྗེས་བྱ་གྱི་གསུང་མང་དུ་བྱོན། ཡབ་གྱི་སྐྱེ་མདུན་ནས་མདོ་སྐྱུག་གྱི་ཟབ་ཆོས་དབང་ཁྲིད་ ལུང་རྗེས་གནང་ངེ་སྟེད་གསན།.....	31
༨༽ ལུ་གེ་སློ་བཟང་རབ་བརྟན་པའི་བྱུ་འཕྲོས་གྱི་ལུང་བསྟན་དང་། འགྲོ་རྣམས་བཅེ་བས་མ་བཏང་	

བའི་ཐུགས་སྐྱོའི་ཤས་དང་གསུངས་པའི་རྗེས་བབྱང་མགུར། སྐབས་བབ་ལ་དོགས་གཅོད། 33
 ༧༽ གཙང་ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་སྒྲེ་ཆེན་བཀྲ་ཤིས་ལྷན་པོར་གདན་ཞུས་བཞིན་པར་ཆེན་ལུང་རིགས་རྒྱ་
 མཆོ་ལས་དགེ་བསྟན་གྱི་སྒྲུབ་བཞེས་དང་། རྣམ་འགྲེལ་དང་བསྐྱུས་ཟིན་ལ་ཐོས་བསམ་གྱིས་ཞུགས་
 ཤིང་། འཇམ་མགོན་རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་ཚབ་ནས་སུལ་བའི་ཞུ་ཡིག་བཅས། 38
 ༡༠༽ རྗེ་གནས་རྙིང་ཀྲན་དགའ་བདེ་ལེགས་སོགས་ལས་ཆོགས་སྤྲ་མ་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྒྲུབ་བཞེས་དང་།
 རྗེ་དེ་ཉིད་སོགས་ལས་ཆོས་བཀའ་དབང་ལུང་བྲིད་རྗེས་གནང་མང་དུ་གསན། ཡུམ་གཤེགས་ཤིང་
 གཞན་གྱིས་ཞུས་རྒྱུ་རྒྱུ་སྐྱེས་སྐྱེས་ཤིང་ཤིང་གསལ་པོར་གསུངས། ལྷགས་ཚོམ་ཐུན་ཅམ་རེ་
 ཡང་གནང་། 41
 ༡༡༽ ཆད་མ་དང་དབྱ་མ། པར་བྱིན་གྱི་གཞུང་ཆེན་ལ་ཐུགས་བརྩོན་གྱིས་འདྲིས་པར་གནང་བ་དང་།
 གནས་རྙིང་ཕྱོགས་སུ་ཕེབས་ནས་དད་འདུས་ཀྱི་སྐྱེ་བོ་གངས་མེད་རྗེས་སུ་བབྱང་སྟེ་གཞན་དོན་
 རྐབས་པོ་ཆེ་གནང་། པར་ཆེན་ཡེ་ཤེས་ཅེ་མའི་ཉེ་གནས་པའི་བྱེད་ལས་ཀྱིས་སྒྲོ་སྒྲོབ་དབར་འགལ་
 རྐྱེན་གྱི་རྣམ་པ་ཞིག་ཤར། 47
 ༡༢༽ འབྲས་སྤྱངས་ནས་ཆོས་རྗེ་ལེགས་པ་ཆོས་འབྱོར་པའི་ཞུ་སྟན་འབྱོར། རྗེ་མི་ལ་དང་འབྲུམ་གྱི་
 རྣམ་ཐར་བཞིན་བཤེས་གཉེན་པར་ཆེན་ཡེ་ཤེས་ཅེ་མོ་གྲས་ཉག་བསམ་སྦྱོར་དག་པས་ཚུལ་བཞིན་
 བསྟན་ནའང་ཞལ་མཇལ་ཅམ་ཡང་མི་གནང་བ་སྟོན་ལས་སུ་དགོངས་ཏེ་འབྲས་སྤྱངས་སུ་ཐུགས་
 བཏེག་སྐབས་གསོལ་དཔོན་སྒྲོལ་མས་ཞུ་འཕྲོས། 50
 ༡༣༽ ལྷ་ལྷན་འབྲས་སྤྱངས་སུ་ཕེབས་ཏེ་རྗེ་འཇམ་དབྱངས་ལེགས་པ་ཆོས་འབྱོར་ལས་མདོ་སྟགས་ཀྱི་
 གཞུང་ལུགས་རྒྱ་མཆོར་ཐོས་བརྩོན་ལྷན་ལེན་དང་གདན་ས་གསུམ་ལ་གནས་གཟིགས། ཆོགས་བྱི་མ་
 བསྟན་རྫོགས་བསྐྱབས་ནས་དེ་འབྲེལ་གྱི་གཞུང་ཆེན་རྣམས་ལ་གསན་སྦྱོང་དང་། ཆལ་གྲུང་ཐང་དང་
 བྲག་ཡེར་པ་སོགས་ལ་ཕེབས་བཞུགས་ཀྱིས་རྗེས་འཛིན་སྤྲ། 56
 ༡༤༽ འབྲས་སྤྱངས་སུ་ཕེབས་ཏེ་ཐོས་དོན་ཉམས་ལེན་ལ་འགྲུས་པ་དང་། རྒྱལ་མེད་ཏོག་ཐང་གི་ཆོས་
 རྟེན་མ་འོངས་ལུང་བསྟན་སོགས་གསུངས་ཤིང་རྫོ་བོ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་དབེན་
 གནས་རྩ་སྐྱེད་ལ་ཕེབས། 63
 ༡༥༽ རྒྱལ་མཆོག་ཉིད་ལ་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་ལུང་བསྟན་རེ་བྱང་བ་དང་། སྐྱེ་གོང་མའི་ཞལ་སྒོམ་པར་

ཆེན་མཆོག་ལྟ་འདྲ་བའི་གྲིས་གདན་ལྷན་བཞིན་བོད་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་གདུང་རྒྱུད་བར་མ་ཆད་པར་བྱོན་པ་ཡུལ་ཡར་ལྷང་ཕྱོགས་སུ་མཛད་འཕྲིན་མཁའ་ཁབ་ཁྱབ་དུ་འཕྲོ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས།.....	67
༡༤༽ བོད་ཆོས་རྒྱལ་ཆེན་པོ་དག་གི་མཛད་པ་ཉི་མཐའ་བཞིན་དུ་ཐོག་མར་རྒྱ་བའི་ཡུལ་ཡར་ལྷང་ཕྱོགས་སུ་ཕེབས་བཞེད་གྲིས་གསང་སྤགས་མཁའ་ཁབ་སྤུངས་མཁའ་ཁབ་ལས། ཅེད་ཐང་། བདེ་བ་ཅན། འཕྲོང་རྒྱས་བྱ་འདབས། རྩེད་ཕྱི་སོགས་ཡུལ་ལྷང་མང་པོར་ཞབས་ཀྱི་པ་སྤོ་ཉེ་བར་བཀོད་དེ་བསྐྱལ་པའི་མཐར་ཡང་ཉམས་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་ནས་སེར་སྒྱ་ཡོངས་ཀྱི་རེ་བ་དོན་ལྡན་དུ་མཛད།.....	71
༡༥༽ གསང་སྤུ་ནེ་ཐོག་དུ་སྤིང་སྤྲད་དང་འབྲས་སྤྲངས་ཆོས་རྩེ། མཁས་སྤྱབ་ནོར་བཟང་རྒྱ་མཚོ་སོགས་ལས་ཆོས་བཀའ་མང་དུ་ལྷན། གསང་སྤགས་མཁའ་དང་ཡེར་པ། ཅེད་ཐང་། འོལ་ཁ། རྩེད་ཕྱི་ར་སྤྲོང་། ལྷ་རྒྱ་རེ་སོགས་ཀྱི་སྤྱི་འགྲོ་མཐའ་ཡས་པར་འདོད་ཆོས་ཀྱི་རེ་བ་བསྐྱངས་ནས་སྤྱི་བ་དོན་ལྡན་དུ་མཛད།.....	81
༡༦༽ རེ་རྩེ་རྩོད་དུ་འགྲོ་དོན་སྤྱོད་མུར་རྩ་རིའི་སྤོད་སྤྲད་ཡོངས་ལ་གནས་གཟིགས་མཚོད་འབུལ་དང་འཕྲོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་ཅེ། ལྷོ་བྲག་ཅེད་ཐང་བཅས་སུ་ཕེབས་བཞུགས་ཀྱིས་མཐའ་ཡས་གདུལ་བྱ་གང་འདུས་པར་འདོད་ཆོས་ཀྱིས་མགྲ་བར་མཛད།	88
༡༧༽ དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་སྤྱི་འགྲེལ་རྣམས་གྲུང་བསྐྱེགས་ཏེ་མཚན་བརྗོད་རྒྱུ་ཆེན་ཆེད་ཚོམ་དང་འཁྱུངས་གཞིས་སུ་ཡབ་ལས་ཟབ་ཆོས་ཅི་མང་གསན། ར་སྤྲོང་དུ་ཡུན་རིང་ཅམ་སྤྱབ་པ་ལ་བཙོན་ཏེ་སྤྱི་སྤོས་བསྐྱར་འགྲོའི་དོན་ཆེན་གནད་མུར་ཡབ་ཀྱི་དགོངས་རྒྱུ་མཚོད་འབུལ་དུ་ཕེབས་ནས་ཐུགས་བཞེད་སྤྱབ་པར་བྱས།	93
༡༨༽ དགོན་ཅོག་འབངས་ཀྱི་སྤྱི་རབས་དང་སྤྱབ་པའི་གཙུག་རྒྱུན་ཨོ་རྒྱུན་སངས་རྒྱས་གཉིས་པས་ལ་རྩེ་འདི་ཉིད་ཀྱི་གདུལ་ཞིང་ཁྱད་པར་བ་དྲགས་པོ་སྤྱ་ཚང་དང་རྒྱལ་མེ་ཏོག་ཐང་གི་ཡུལ་དང་གནས་སོགས་ལྷང་བསྐྱར་མཛད་པ་དང་དེ་ཕྱོགས་སུ་འཕྲིན་ལས་བསྐྱངས།.....	100
༡༩༽ རྒྱལ་མེ་ཏོག་ཐང་གི་གནས་ཡུལ་གྱི་ཞིང་བཀོད་ཁྱད་པར་བ་རྒྱས་བཤད་དང་། དགོན་སྤེ་གསར་བཞེངས་མུར་སྤོས་ཀྱི་འདུལ་སྐལ་དུ་གྱུར་པའི་སྤྱི་བོ་ཡོངས་ཀྱིས་ཅི་ལྷན་ཐུགས་ལ་བཏགས་ནས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བར་མེད་དུ་བསྐྱོར།.....	103
༢༠༽ རྩེ་ཉིད་ཀྱི་སྤོན་ཀྱི་ཐུགས་བསྐྱེད་དུས་སུ་སྤྲིན་པ་དང་འཕྲལ་སྤྲང་ཨོ་རྒྱུན་རིན་པོ་ཆེ་དང་དཔལ་	

ལྷན་ལྷ་མོས་ལུང་བསྟན་གནས་ཡིག་ལ་ཁུངས་བཅོལ་། ཆོས་འཁོར་ཀླུ་གྱི་ལྷ་མོའི་སྒྲ་མཚོ་སོགས་ ངོ་མཚར་ཅན་གྱི་མཚོ་ཆེ་ཆུང་དུ་མའི་གནས་ཞལ་བྱས།.....	111
༡༡༽ བཤ་ཆེན་ཡེ་ཤེས་ཅེ་མོས་བཀྲ་ཤིས་ལྷན་པོར་ཐེབས་དགོས་པའི་བླ་ཡིག་སྐྱེས་བཅས་འབྱོར་ ཞིང་ཡུལ་གྱི་འགར་གདན་ཞུས་ཆེབས་བསྐྱར་གྱིས་འགྲོ་དོན་བསྐྱངས། དབུས་གྱི་གདན་ས་ཆེན་པོ་སེ་ འབྲས་གཉིས་སུ་གསུང་ཆོས་གྱི་རྩིས་འདྲིན་འབྲམས་ལྷས།.....	118
༡༢༽ བཀྲ་ཤིས་ལྷན་པོ་ནས་བླ་ནམ་བདག་གིར་བཞེས་ཏེ་གདན་ས་བའང་གནང་ནས་བསྐྱེན་རྩོགས་ སྐྱབ་པ་དང་གཞུང་ཆེན་བཀའ་པོད་མའི་འཆད་ཉན་གྱི་རྒྱན་བསྐྱངས་ཐུགས་མཐུན་སྤྲིམས་གཙང་ ངོས་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་བྱབ་དུ་འཕྲོས།.....	123
༡༣༽ རྩེ་པ་འོལ་ཁ་བ་དང་ཀོང་པོ་སྟོད་སྦང་དུ་གདན་བླ་ནམ་ཆེ་བཞིན་ཐེབས་ནས་སྤྱི་སྟོན་གྱི་འདོད་ ཆོས་འབྲམས་ལྷས་པ་དང་གྲུབ་པའི་མཚན་མ་ངོ་མཚར་ཅན་བྱང་འབྲེལ་གྱིས་གདུལ་དཀའི་སྐྱེ་བོ་ གངས་མེད་པ་འཁོར་བ་མཐའ་ཅན་དུ་འགྱུར་བའི་རྣམ་དཀར་གྱི་ས་བོན་སྒྲ་མེད་བསྐྱུན་པས། ས་དགེ་ ཀར་ཆལ་སོགས་གྱི་ཆོས་ཁྲིར་འགྱུར་པ་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་གུས་མཚོད་ལྷུར་ལེན་གྱིས་རིས་མེད་པའི་ ལ་རྒྱལ་བ་ཞུ་སེར་མོ་བཞེས་སྟན་གྲགས་རྒྱས།.....	128
༡༤༽ ཕྱི་རོལ་མངོན་ཚོད་ལ་རྩེ་ཉིད་གྱི་ཐུགས་དམ་ཉམས་བཞེས་གྱི་རིམ་པ་དང་གཙང་སྟོད་ནས་ ཀོང་པོ་དེ་མོ་ལ་ཡན་ཞབས་གྱིས་བཅགས་ཏེ་སྐྱེ་འགྲོ་ཀུན་ཀྱང་འཕྲུལ་ཡུན་བདེ་དགའི་ལམ་ལ་བཀོད་ པ་སྤྱི་དང་། བྱང་པར་ཉང་པོར་རི་ཆོས་གྲུབ་མཐའ་གཅིག་པ་གཉིས་ཆགས་སྣང་གི་འཐབ་ཚོད་ཆེ་བ་ བསྐྱམས་པ་སོགས་ལམ་བར་འཁེལ་བའི་ཡུལ་སྤེམ་པོའི་རེ་འདོད་སྟོང་བཞིན་གདན་ས་བཀྲ་ཤིས་ ལྷན་པོར་གཞི་ཐབ་སྤེམ་ཆོས་གྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱ་ཆེན་བསྟོར།.....	131
༡༥༽ གནས་རྟིང་དང་ཉང་སྟོད་སྦང་། དཔལ་འཁོར་ལོ་སྤེམ་ཆེན། ཀླུ་མཁའ་ཅེ། རྟོང་གཤེར་རུ་བ། བཀྲ་ཤིས་ལྷན་པོ། ཁྲོ་ལྷ། གངས་ཅན་ཆོས་འཕེལ། བོ་དོང་། སྤར་བཀྲ་ཤིས་ལྷན་པོ་སོགས་སུ་ཐེབས་ བཞུགས་གྱིས་སེར་སྐྱའི་ཁྲིམ་ཆེན་འདུས་པར་འདོད་ཆོས་གྱིས་རེ་བ་བསྐྱངས་ནས་ཀུན་ཀྱང་བདེ་ དགའི་ས་ལ་བཀོད་པ་དང་། ལམས་ཕྱོགས་སུ་གདན་བླ་བྱང་བ་རེ་ཞིག་ཕྱིར་འགྱུངས་དང་། འབྲས་ སྤངས་ནས་གདན་བླ་ནམ་ཆེ་བས་བཀྲ་ཤིས་ལྷན་པོའི་གདན་ས་བ་བསྟོར་བཞག་གནང་།.....	136
༡༦༽ ལྷ་རི་དགའ་ལྷན་དུ་བཞུགས་པ་གྲུབ་པའི་དབང་ལྷག་མཁས་བཙུན་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་ལ་རྩེ་	

ཅོང་ཁ་པ་ནས་བརྒྱུད་པའི་མན་ངག་ཟབ་བྱུང་གང་མཆིས་མཐའ་དག་གསན་ཞིང་འབྲས་སྤངས་ཀྱི་
 གདན་ས་བ་མཛད་དགོས་པའི་བཀའ་ནན་བཞིན་ཆོས་ཁྲིར་ཕེབས། 143
 ༡༧༽ འབྲས་སྤངས་སུ་གཞི་ཕབ་སྟེ་ཆོ་འཕུལ་སྟོན་ལམ་ཆེན་མོ་ཉམས་པ་སྤྲར་གསོ་དར་འཕེལ་གྱིས་
 ཆོས་ཀྱི་རྩ་བོ་ཆེ་བསྐལ་པའི་མཐར་ཡང་གཞིག་མི་རྣམས་པའི་རྒྱན་བསྐངས་དང་། འབྲས་རྒྱལ་གཉིས་
 སུ་བཞུགས་རེས་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་རྟེན་ཏུ་འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག་ག་རུང་བ་སོགས་ཀྱི་
 ཐུགས་བསྐྱེད་དང་། འོག་སྟོན་ཅན་གྱིས་མཐོ་འཆམ་པར་མི་ལམ་ཀྱི་ངང་ཚུལ་བཞིན་གྱུར། 147
 ༡༨༽ རྒྱལ་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་མོར་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ་གསེར་ཟངས་ལས་གྲུབ་པ་
 རྟོན་ལེགས་ཤིག་གསར་བཞེངས་གནང་སྐབས་ངོ་མཚར་བའི་ལྷས་ཅི་བྱུང་དང་གཟུངས་གཞུག་
 སོགས་སུལ་ནས་རབ་གནས་བྱིན་འབེབས་མཛད། རྗེ་རང་དང་བླ་སྟོབ་མང་པོར་དངོས་དང་ཉམས་
 སྤང་ཅི་རིགས་པར་ཡ་མཚན་པའི་རྟགས་རྟེན་མང་ཏུ་བྱུང་ཞིང་། རྒྱལ་དབང་མཆོག་ནས་ཟབ་
 གསང་ཆོས་ཀྱི་རྩ་བོ་ཆེ་རུང་བ་ལ་ནི་རྒྱན་མ་ཆད། 156
 ༡༩༽ སེ་ར་ཐེག་ཆེན་སྤྱིང་གི་ཆོས་ཁྲིར་ཕེབས་ཤིང་འབྲས་སྤངས་སོགས་སུ་ཟབ་གསང་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་
 དབྱངས་བར་མེད་ཏུ་སྒྲོག་པ་དང་། རྒྱལ་གྱི་ནང་རྟེན་དང་ཕྱིར་འདུ་ཁང་། སྤྱིལ་བུ་སྤུབ་པ་སོགས་བྱ་
 བ་ལས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ནམ་དཀར་དང་། དྲུགས་ཀོང་ཕྱོགས་དཔོན་འབངས་བྱེ་བས་གྲུས་འདུད་ལྟར་
 མཆོད་བགྱིས། རྒྱལ་མཆོག་ཉིད་ནས་ཀྱང་ཐུགས་བརྩེས་རྗེས་སུ་བཟུང་བས་རབ་དགའི་ས་ཐོབ་
 བཞིན་གྱུར། 169
 ༢༠༽ འབྲས་སྤངས་སུ་ཆེབས་བརྒྱར་གྱིས་བདུད་གྱིས་ཡིད་བརྒྱར་བ་འགའ་ཞི་བར་མཛད། སེ་འབྲས་
 གཉིས་སུ་འཆད་ཁྲིད་ཀྱི་རྒྱན་སྟོང་དང་སྟོན་ལམ་ཆེན་མོའི་ཆོགས་དབྱར་གསུང་ཆོས་གནང་། རྗེ་
 ཕྱིར་ཆོས་སྟེ་བདག་གིར་བཞེས་ཤིང་རྒྱལ་ཏུ་མདོ་སྤྲུགས་ཀྱི་ཟབ་ཆོས་མང་ཏུ་སྟུལ། 176
 ༢༡༽ སྤུབ་པའི་སྟོན་ནས་རྒྱལ་བའི་འཕྲིན་ལས་སྤེལ་བ་མཆོག་ཏུ་གཟིགས་ཏེ་ཆོས་འཁོར་རྒྱལ་ཏུ་
 ཉམས་ལེན་གཙོར་མཛད་དང་། འོལ་ཁ་སྟག་ཅེ་དང་སེ་འབྲས། ལྷ་རྒྱ་རི་སོགས་སུ་གདན་ཞུས་བཞིན་
 ཕེབས་བཞུགས་ཀྱིས་ཟབ་གསང་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་དབྱངས་ཀྱིས་བྱབ་པར་མཛད། 181
 ༢༢༽ རྗེ་འདིརི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་འཕུག་པ་འཕེལ་བའི་གནས་རྒྱལ་གྱི་ཕྱོགས་སུ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་
 བར་མེད་ཏུ་སྟོར་སྤྲུམ་གདན་ས་རང་གི་འདུ་ཁང་ཉམས་གསོ་དང་། འོགས་བྲིས་ཀྱི་ཞིང་བཀོད་སོགས་

གསར་བཞེངས། འོལ་ཁ་ལྟེ་དགོན། རྫོང་མོ་ལྷང་། སེ་འབྲས་གཉིས་སོགས་སུ་ཕེབས་བཞུགས་ཀྱིས་
གསུང་ཆོས་རེ་གནང་།..... 186

༡༥༽ སེ་རའི་གདན་ས་བ་གསར་བསྐྱོད་རྒྱལ་དུ་དབྱར་ཞལ་བཞེས་ཀྱིས་གྲུབ་མཚམས་མེ་ཉིང་
ཀྱི་འཕྲིན་ལས་འཕེལ་བར་མ་བཟོད་པའི་འདོད་ལྷན་མདའ་ཅན་གྱིས་སྐོལ་བར་ཆོས་སྤྱང་ལ་བདེན་
ཆོག་པོར་ནས་ཞི་བར་མཛད་དེ་རྗེས་ཀྱི་དང་འོལ་ཁ་བརྒྱུད་འབྲས་སྤྱངས་སུ་ཕེབས།..... 192

༡༦༽ ལྷ་ལྷན་ཆོ་འཕུལ་སྟོན་ལམ་ཆེན་མོའི་ཆོགས་དབྱར་ཕེབས་པ་དང་འབྲས་སྤྱངས་སུ་ལམ་རིམ་
གསུང་ཆོས། རྫོང་མོ་ལྷང་དུ་ཕེབས་པར་ཆོས་མེ་ཀམ་མི་བསྐྱོད་དོན་མཚན་པར་ཕྱིན་འགྲེལ་པར་དགག་
བཞག་གནང་ཆེད་གཟིགས་སུ་སྤུལ་པར་བཀའ་ལན། སེ་འབྲས་དང་གོང་དཀར། འོལ་ཁ་སྟག་ཆེ་
སོགས་ཀྱི་དད་ལྷན་ཕྱེ་བའི་རེ་འདོད་ཡིད་བཞིན་དུ་བསྐྱངས། རྒྱལ་དུ་དབྱར་ཞལ་བཞེས་དང་མགོན་
ཁང་གི་ཉེན་དང་བཞེན་པ་ནམས་འཕེལ་རྒྱས་བཏང་སྟེ་ཟབ་ཆོས་མང་དུ་གསུངས། སྤར་འོལ་ཁ་སྟག་
ཆེ་དང་རྒྱུད་ཤོད་དུ་ཆེབས་བསྐྱར་གྱིས་འདོད་ཆོས་སྟུལ།..... 197

༡༧༽ ལྷ་སར་ཆོ་འཕུལ་སྟོན་ལམ་ཆེན་མོའི་ཆོགས་མགོན་དུ་ལོ་གཉིས་རིང་རྒྱན་ཕེབས་དང་།
འབྲས་སྤྱངས་དང་གོང་དཀར། འོལ་ཁ་རྗེས་ཀྱི་མཐོང་སྟོན་ཆེ། བསམ་ཡས། རྒྱལ་སོགས་སུ་ཡང་ཡང་
ཕེབས་བཞུགས་ཀྱིས་སེར་རྒྱའི་འདུས་པ་ཆེན་པོ་མངོན་མཐོ་དང་དེས་ལེགས་ཀྱི་ལམ་བཟང་ལ་བགྱི་
བའི་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར།..... 204

༡༨༽ རྒྱལ་དུ་དབྱར་ཞལ་བཞེས་ངོས་ཐུགས་སྤྱས་ཡོངས་ལ་སྐྱབ་པ་ཉམས་ལེན་གཙོ་བོར་ཕྱེད་དགོས་
པའི་གདམས་པ་ལྷུག་བསྟུལ་དང་མངའ་རིས་གྲུ་ཆང་གསར་འདུགས་སོགས་དྲགས་པོའི་ཡུལ་དང་།
འོལ་ཁ་སྟག་ཆེ། བསམ་ཡས། འབྲས་སྤྱངས། ལྷ་སར་ཆོ་འཕུལ་སྟོན་ལམ་ཆེན་པོའི་ཆོགས་དབྱར་
དམིགས་བསལ་གྱིས་རྗེས་ནས་ཐར་འཆད་པ། རྫོང་མོ་ལྷང་སོགས་སུ་ཕེབས་བཞུགས་ཀྱིས་འགྲོ་དོན་
རྒྱ་ཆེར་བསྐྱངས།..... 209

༡༩༽ རྫོང་ལྷང་མདའི་ཁང་གསར་གོང་ནས་གདན་འདྲེན་བྱང་བར་དགོངས་པ་ཅན་གྱི་བཀའ་
གནང་སྟེ་སྐྱེས་པ་ཕེབས། འབྲས་སྤྱངས་དགའ་ལྷན་པོ་བྱང་དུ་སྐྱེས་མཚམས་དམ་མཛད་དང་འཁོར་
དག་པ་ནམས་ལ་ཉིན་ལྟར་ཆོས་ཐུན་རེ་ཆག་མེད་དང་། སྐྱབ་སྟུན་ཚུལ་བསྟན་པས་སྤྱི་སྤྱོད་ནས་
ཞབས་བརྟན་ལ་ཆེས་ཆེར་འབད་པ་དང་རྗེ་རང་གི་ཉམས་སྤང་ལ་ངོ་མཚར་བའི་ལྷས་མང་དུ་འཕེལ།

.....217

༡༠༽ རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་འདི་ཉིད་ནང་དུ་ཡང་དག་འཛོག་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལས་འདའ་བ་
མེད་པར་གཟིམ་ཁྲིའི་མཐའ་ཅན་བསྟན་ཏེ་འོད་གསལ་ཆོས་སྐྱར་ལྷང་བས་རྗེས་འདུག་ནམས་ཀྱིས་
གདུང་ཉེན་རིན་པོ་ཆེ་ལ་ནམ་དཀར་གྱི་ལས་ཡང་དག་བགྱིས། 224

༡༽ རྣམ་ཐར་འདི་དཔེ་རིང་ལ་ཤོག་གངས་ ༡༧༡ བཞུགས། རྣམ་གངས་སྦྱིད་བོད་ཀྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་
གི་དེབ་འཁོད་ཨང་ ༡༣༠༥ 229

༡༽ གྲུང་གོའི་བོད་རིག་དཔེ་སྟུན་ཁང་ནས་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༡༠ ལོར་པར་འགྲེམས་བྱས་པ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་
ཕྱེང་རིམ་བྱོན་གྱི་མཛད་ནམ་ཞེས་པའི་དེབ་ཕྱེང་དང་པོ། 229

གཉིས་པ། རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་ཕྱེང་གསུམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་

དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་ཤིང་རྟ།

མཛད་པ་པོ། རྒྱལ་པོ་མཁའ་ལྷ་པ་ཆེན་དག་དབང་སྐྱོ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་

༡༽ དུལ་དམ་པ་རྣམས་ལ་མཚོད་པར་བཛོད་པ་དང་དངོས་པོ་ངེས་བསྟན་ཕྱོད་དུ་བཏང་སྟེ་རྒྱལ་
དབང་གོང་མ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ་སྐྱེ་མཉམ་ལས་འདའ་ཁར་དགོངས་པ་ཅན་གྱི་གསུང་མང་དུ་བྱོན་
པ་རྣམས་དང་། དེ་ལ་བཞུགས་ནས་ནལ་འབྱོར་པ་དང་ཆོས་སྤྱང་ཁག་ལ་ལུང་ཁྱུ་སྤུལ་པར་ཡང་སྤུལ་
གིས་རྗེས་སུ་བཟུང་ཡོད་ཚུལ་གསུངས། 231

༡༽ རྗེ་གོང་མ་དེ་སྐྱེ་མཉམ་ལས་འདས་རྗེས་བདུན་གཉིས་རིང་ཆོས་ཀྱིས་མཐོ་བའི་དག་པ་དགའ་
ལྷན་གྱི་ཞིང་དང་བདེ་བ་ཅན། རྩ་ཡབ་སྤིང་། མཁའ་སྤྱོད་སོགས་སུ་སྐྱེ་འབྱུང་གི་རོལ་པ་བསྟན་ས་
ཡུམ་གྱི་ལྷམས་སུ་ཞུགས་ཤིང་ཡབ་ཡུམ་གྱི་རིགས་རུས། 235

༡༽ མངལ་དུ་བཞུགས་པའི་ཆོ་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ལ་ཡ་མཚར་བའི་གཟིམ་ལམ་རེ་བྱུང་བས་ཐུགས་
དོགས་ཀྱིས་སྐྱེ་རིམ་ལ་བཙོན་པ་དང་། རྒྱལ་དབང་མཚོག་གི་ཉེ་གནས་དང་འབྲས་སྤངས་སུ་
བཞུགས་པའི་སྐྱེ་གདུང་ལའང་མཚོད་སྤིན་སྤུལ་བ་དང་དབུ་རྒྱན་གསོལ་བ་སོགས་ནས་ལྷས་བྱུང་པར་

བ་དུ་མ་བྱུང་བ་དང་བཅས་མིད་པ་བཟུང་བ་ནས་སྐྱེས་ཀྱི་མིང་ཁྱེད་ཀྱིས།..... 240

༤༽ གྱིས་དུས་ནས་ཆོས་དང་ཆོས་མིན་གྱི་ནམ་འབྲེད་ལ་མཁས་ཤིང་སྐྱེ་གོང་མའི་བྱང་ནས་ལ་རྒྱལ་
དུ་ངོ་མཚར་བའི་མི་ལམ་བྱུང་བ་དང་། འཁྲུངས་ཁང་དུ་གྲུ་པ་བྱུང་བ་དང་རོལ་མོ་དགོལ་རྩུང་ལ་
དགུས་ཚུལ་མཛད། སྐྱེ་བྱུང་ལ་གྲུས་ཚུལ་མི་གནང་བ་དང་སྤྱང་མའི་ཞལ་གཟིགས་བྱུང་ཞིང་ཁྱེད་པར་
འཕགས་པའི་མཛད་པ་མང་དུ་འཕེལ་བས་ཡ་རྒྱལ་དབང་གོང་མའི་སྐྱེ་སྐྱུལ་དུ་སྤེང་བས་མི་ཆེན་དག་
གིས་ཀྱང་གྲུས་མཆོད་ལྷུར་ལེན་དང་དག་པའི་གཟིགས་སྣང་དང་མཛད་པ་རྒྱ་ཆེ།..... 244

༥༽ ལང་ཆོའི་དཔལ་ཡོན་སྤྲོ་ནའང་མཛད་པས་འཇིག་རྟེན་པའི་སྐྱེ་བོ་ནམས་ངོ་མཚར་བའི་གནས་
ལ་བཀོད་པ་མང་བས་ཡ་རྒྱལ་དབང་གོང་མའི་ཉེ་གནས་སོགས་ནས་ཀྱང་བརྟག་པ་མང་དུ་བྱས་མཐར་
རང་བཞིན་གྱིས་ངོས་འཛིན་དང་། བསྐྱབ་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་འདོན་ཆོག་དང་མཆོད་ཆས་དགོལ་རྩུང་
གི་མཛད་པ་ལ་མཁས་ཤིང་སྟོན་གནས་རྗེས་བྲན་དང་གཟིགས་སྣང་ཟབ་རྒྱ་ཆེ།..... 254

༦༽ སྐྱེ་གོང་མའི་གདན་ས་འབྲས་སྤྱངས་སུ་གདན་ཁྱེས་ཆེབས་བསྐྱར་གྱིས་པཎ་ཆེན་བསོད་ནམས་
གྲགས་པ་ལས་དགེ་བསྟན་གྱི་སྟོན་བཞེས་བསྐྱུངས། ཆོས་འཁོར་རྒྱལ་དུ་ཕེབས་བཞུགས་སྐྱབས་
གཟིམ་ལམ་ཡ་མཚར་བ་བྱུང་ཞིང་སྤྱར་འབྲས་སྤྱངས་དང་རྒྱལ་སོགས་ཡུལ་གྲུ་མང་པོར་ཐེངས་
འགར་ཕེབས་བཞུགས་གནང་།..... 266

༧༽ གསན་བསམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་ཞུགས་པ་དང་དགེ་ཚུལ་གྱི་བསྐྱབ་སྟོན་འབྱུལ་བཞེས། བཤེས་གཉེན་
དུ་མ་ལས་དབང་ལུང་ཁྲིད་སོགས་གྱིས་ཐུགས་གྱི་བུམ་བཟང་གཏམས་པར་མཛད་ནས་ལྷགས་བསྟེན་
ལའང་བཞུགས། ཆོས་འཁོར་རྒྱལ་གྱིས་གཙོས་པའི་ཐག་ཉེ་རིང་ནས་གདན་འབྲེན་བྱུང་བ་ལ་ཕེབས་
བསྐྱོད་གྱིས་འདོད་ཆོས་གྱིས་ཆིམ་པར་མཛད། འབྲས་སྤྱངས་གྱི་ཆོས་ཁྲི་ཆེན་པོར་མངའ་གསོལ་བ་
ནས་སེར་སྐྱའི་ཁྲིམ་ཆེན་འདུས་པར་དམ་ཆོས་མཐའ་ཡས་པས་རྗེས་འཛིན་གནང་།..... 279

༨༽ བཤེས་གཉེན་གཞན་དག་ལས་དབང་ལུང་རི་ཁྱེས་ཤིང་ལྷགས་བསྟེན་ཡང་བསྐྱུངས། སྐྱེ་ཐང་གི་
རིགས་མང་དུ་བཞེངས་པ་དང་མངའ་རིས་གྱི་བདག་པོ་ཆེན་པོའི་ངོར་སྐྱེ་ཆོ་འདིའི་ནམ་ཐར་དང་
འབྲེལ་བའི་ཞིང་བཀོད་ཅིག་ཀྱང་བཞེངས།..... 288

༩༽ ལྷགས་རམས་པ་དགེ་འདུན་བཟླ་ཤིས་ལས་ནོར་འཁྲུལ་གྱིས་རྟོག་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་
གསང་ལྷགས་རྒྱུད་སྟེ་རིན་པོ་ཆའི་དབང་བཀའ་མཐའ་ཡས་པ་ཞུ་འབུལ་དང་། ཡུལ་ཉིད་དོན་སྟོབ་

དཔོན་དུ་དབང་བསྐྱར་དང་གནས་ཚུང་གིས་ལུང་བཞིན་སློབ་དཔོན་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་གསར་བཞེངས་
 གྱིས་རབ་གནས་བྱིན་འབེབས་མཐར་ཕྱོག་དུ་བཞུགས་སུ་གསོལ། མགོན་པོའི་ཆོས་སྐོར་དང་འབྲེལ་
 བའི་མཛད་པ་སྤར་པོ་རེ་བྱུང་། རྒྱལ་ཕྱོགས་སུ་ཆིབས་བསྐྱར་གྱིས་ལམ་བར་འཁོད་པའི་སྐུ་འགྲོ་སྐུ་
 དང་འོལ་ཁ་ཅེ་དམིགས་གྱིས་རྗེས་འཇིག་བསྐྱངས། 295
 ༡༠༽ ཆོས་འཁོར་རྒྱལ་དུ་གོས་སྐུ་གསར་བཞེངས་བཀའ་པ་དང་འདྲོད་ཆོས་གྱིས་རྗེས་འཇིག། རྒྱལ་
 རི་རྫོང་། ཆ་བ་གྲ། ཀུན་བཟང་ཅེ་སོགས་རིམ་བརྒྱད་གྱིས་འབྲས་སྤངས་སུ་ཕེབས། བསྐྱལ་ལུང་རེ་སྐུ་
 སློལ་དང་བཅད་རྒྱལ་འང་བཞུགས། ལྷས་ཀྱང་ཡ་མཚན་པ་བྱུང་བ་དང་རྒྱལ་དུ་མཚམས་ཁང་ལྷན་
 གུབ་དགའ་ཆལ་གྱི་རྟེན་བཞེན་པ་བཞེངས། 304
 ༡༡༽ དུགས་ཕྱོགས་སུ་ཕེབས་ནས་རབ་བྱུང་མང་དུ་བསྐྱབས་གནང་དང་། ཨོར་དང་བང་རིམ་བཅས་
 སུ་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་བས་འགྲོ་བའི་རྒྱུད་སློབ་པར་བྱས། འབྲས་སྤངས་སུ་ལྷགས་བསྟེན་རེ་ལ་
 བཞུགས་ཤིང་ལུང་བསྟན་མང་དུ་བྱུང་ཞིང་སེ་རའི་ཆོས་ཁྲིར་ཕེབས། ཏོར་ཡུལ་དུ་གདན་ཁྱེན་ཆེ་
 བཞིན་མཐའ་མཚམས་སུ་ཕྱགས་ཕེབས་པར་བཀྱར་བཅོས་ཆད་མེད་དང་སྤྲིག་ཏུ་ཅན་གྱི་འཕྲོ་ཆོད་པ་
 དང་གྲུབ་པའི་མཚན་མ་བྱུང་པར་ཅན་གནང་སྲུང་བོད་དབུས་སུ་ཕེབས། 311
 ༡༢༽ གུབ་ཆེན་དཔལ་ལྷན་རྗེ་རྗེ་ལས་དབང་རེ་གསན་བཞེས་རྗེས་གནས་ཚུང་ཆོས་རྒྱལ་ཆེན་པོས།
 ཡེ་ཤེ་སྤྲ་མ་ཉིད་གྱི་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་ལས་བཅུམས་པའི་རྣམ་ཐར་ཞིང་བཀོད་རས་བྲིས་ཤིག་དགོས་
 ཚུལ་ལུང་བསྟན་དང་བཀོད་བྱུང་གནང་བ་བདག་གིར་བཞེས། 318
 ༡༣༽ ཡེ་ཤེ་འདི་ཉིད་གྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་གྱི་མཛད་པ་མང་དུ་བྱུང་བས་བོད་དུ་ཆེན་པོའི་གོ་སར་
 འགྲིང་པའི་སྡེ་དཔོན་དག་གིས་ཀྱང་བཀྱར་བཅོས་གྱིས་སྤྲ་ཆེན་ལ་འོས་པའི་གྲས་མཆོད་སྲི་བྱ་ལྷར་
 སྤངས་པར་ཡེ་ཤེ་ཉིད་ནས་ཀྱང་གཞན་དོན་རྒྱ་ཆེན་འགྲུབ་པའི་ཐབས་སུ་དགོངས་ནས་འཕྲིན་ལས་
 གྱི་འཕྲུག་པ་བཞེས། 324
 ༡༤༽ ཡརྒྱལ་དབང་མཆོག་གི་གཟིམ་ལམ་དུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་གོང་མ་གཉིས་ལ་མཛལ་བ་དང་།
 ཀུན་བཟང་ཅེ་པ་ལས་དབང་བཀའ་རེ་བྱ་གནང་། སྤར་ཡང་གཟིམ་ལམ་དུ་ཡརྒྱལ་དབང་སྐུ་གོང་མ་
 གཉིས་དངོས་མཛལ་ལྟ་བུར་ཡེ་ཤེ་ཉིད་གྱིས་གཙོས་སྐུ་འཁོར་སོགས་ལ་ཡང་འབྱུང་འགྱུར་ལུང་བསྟན་
 རོ་མཚར་བ་མང་དུ་ཕེབས་པ་བཞིན་དོན་ཐོག་དུ་བབ། 332

༡༤༽ གཙང་ཕྱོགས་དང་ཤངས་རི་བོ་དག་འཕེལ། ཉ་ནག་རྩོམ་གདན། བཟ་ཤིས་ལྷན་པོ། སྤར་
 ཐང་། སེལྷེ་ཅེ། དཔལ་འཁོར་བདེ་ཆེན། ར་ལུང་། གོང་དཀར་སོགས་སུ་ཕེབས་བཞུགས་ཀྱིས་ས་དག་
 བཀའ་སོགས་ལ་ཐར་པ་ལག་མཐིལ་དུ་བཞག་པ་ལྟ་བུའི་འདོད་ཆོས་སྤར་བ་གནང་། འབྲས་སྤངས་
 སུ་གསོལ་བ་ཡང་བུག་སྒྲོ་ནས་འབུལ་དགོས་པའི་ལྷགས་བསྟེན་དམ་པ་ཞིག་ལ་འབྲས་པས་བྱབ་པའི་
 མཚན་མ་བྱད་པར་ཅན་འཕེལ།..... 351

༡༥༽ དགའ་ལྷན་དང་འབྲས་སྤངས། སེ་ར། ལྷ་ལྷན་བཅས་སུ་ཕེབས་བཞུགས་ཀྱིས་སྤྱི་སྒོས་ཀྱི་འདོད་
 ཆོས་མཐའ་ཡས་པ་གནང་སྟེ་རྒྱལ་དུ་ཕེབས་ནས་བསིལ་བ་ཆལ་གྱི་མགོན་ཁང་རྒྱས་ལས་དང་། བོད་
 མཁར་བ་དང་ཀུན་བཟང་ཅེ་པ། རྗེ་ཉིད་བཅས་ནས་ཞལ་བཀོད་དང་ཕྱག་ལས་མཐིལ་ལེན་གྱིས་
 གཏོར་མ་དང་སྐྱབས་ལེན་བཞེས་བསྐྱབས་གནང་། འོལ་ཁ་དང་གོང་དཀར། བྲག་དཀར་དུ་ཕེབས་ནས་
 ཞལ་གྱི་བསྟེན་མཚམས་དུས་མཚན་ལྟས་བྱང་བའི་ཆོགས་བཅད། ཡེ་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་ཉིན་ཞགས་སྤྱགས་
 གཅིག་གི་ཐུགས་དམ་གྱི་རིམ་པ་དང་སྟེ་པ་ཆོས་ལམ་དུ་བཀོད་པ།..... 361

༡༦༽ སྟོན་གྱི་ལུང་བསྟན་བཞིན་སོག་ཡུལ་ནས་གདན་འདྲེན་པུ་མིར་འབྱོར་ནའང་འབྲས་སྤངས་
 དང་གོང་དཀར། རྒྱ་རི། ཡར་ལུང་། འཕྱོང་རྒྱས། རྒྱལ་འོལ། ལྷ་ལྷན་གཙུག་ལག་ཁང་སོགས་སུ་ཕེབས་
 བཞུགས་ཀྱིས་སེར་སྐྱའི་ཁྲོམ་ཆེན་འདུས་པར་ཐར་པའི་ས་བོན་ཡང་དག་པ་བསྐྱབས་གནང་དང་། ར་
 སྤོང་དུ་ལུགས་གཉིས་བསྐབ་བུའི་ཞལ་གདམས་ཆོགས་བཅད་མ་སོགས་གནང་སྟེ་འབྲི་རྒྱ་དང་མ་རྒྱ་
 བརྒྱད་ལམ་བར་ལྷ་མི་རྩེ་འབྲེལ་གྱིས་བསུ་སྐྱེལ་ངང་སོག་ཡུལ་དུ་ཆེབས་ཞལ་བསྐྱར།..... 369

༡༧༽ སོག་པོ་ཨལ་ཐན་རྒྱལ་པོས་གདན་འདྲེན་དང་གཉིས་གསུམ་གྱི་ཕེབས་བསུས་ཀྱིས་པོ་བྲང་དུ་
 ཕྱགས་ཕེབས་པར་འདོད་ཆོས་མཐའ་ཡས་གནང་བ་དང་། སྤབ་པའི་མཚན་མ་ངོ་མཚར་བ་དངོས་
 ཉམས་ཅི་རིགས་ནས་གཟིགས་རྟེན་ཆེས་བཀྱར་ཏེ་འབུལ་བ་གཏོས་ཆེན་གྱིས་ཐོག་བྲངས་རྩོམ་
 འཆང་རྒྱ་ལའི་སྤམ་ཞེས་པའི་ལུང་འབུལ་དང་། ཡེ་རྗེ་ཉིད་ནས་ཀྱང་ཨལ་ཐན་ལ་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་ལུང་
 གནང་། རབ་བྱང་དང་དགོན་སྟེ་འཇུགས་པ་སོགས་ཡུལ་གྱི་ཉིད་ཆོས་རྒྱལ་བཞིན་སྟོད་པའི་ཞིང་
 དུ་བསྐྱར་ཏེ་བོད་མདོ་ཁམས་སུ་ཕེབས།..... 380

༡༨༽ ལི་ཐང་དགོན་གསར་འདེབས་དང་། སྤར་ཁམས། ཆབ་མདོ། ལྷན་ཆོས་འཁོར་སྤྱིང་། སྐྱེ་འབུམ།
 བྱ་བྱང་། རི་བོ་ཉན་ཉིག་དང་ཡང་ཉིག་ མདོ་མོ་མཁར། མཚོ་སྟོན་ཕྱོགས་སོགས་སུ་ཕེབས་བཞུགས་

གྲིས་སྤྱི་སྒོས་གྲི་ཆོས་འཁོར་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱོར་བ་དང་རབ་བྱུང་བཞེན་ཚོགས་ཀྱང་གྲངས་ལས་འདས་པ་
 བསྐྱབས་ཤིང་དག་ཞན་གྱི་སྤྱི་བོ་གྲངས་མེད་པས་བཀྱར་བཅོས་ཆད་མེད་ཞུས། 392
 ༡༡༽ སོག་ཡུལ་དུ་གདན་ཞུ་ནན་ཆེ་བཞིན་བསྐྱར་ཐེབས་གྲིས་ཨལ་ཐན་ཆོས་རྒྱལ་གཤེགས་པའི་
 གདུང་ཞུགས་འབུལ་དང་། སྤེ་ཆེ་རུང་དུ་མས་ཞུས་པ་དོན་སྤྲིན་གྲིས་དབང་ལུང་མང་པོས་རྩེས་
 འཛིན་གནང་མུར་སྐྱ་སྐྱན་ཚུལ་བཞེས་པར་མགྱར་དབྱངས་ཆོགས་བཅད་ཅིག་ཆེད་གདམས་དང་།
 མཐར་འགྲོ་དོན་རེ་བསྐྱངས་རྩེས་མུང་ན་ལས་འདས་ཚུལ་བསྐྱན་པས་དགོངས་ཚོགས་སྐྱབ་པ་དང་
 རྣམ་ཐར་འདི་རི་ལྟར་བཅུམས་པའི་ཚུལ་བཅས། 399
 ༡༽ ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱ་ཐེང་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་འདི་ཡགོང་ས་ལྡ་པའི་གསུང་འབུམ་དཔེ་རིང་སྤྱི་ལི་
 བས་བསྐྱར་པར་བྱས་པ་ཉ་རྟགས་ཅན་གྱི་ཁོངས་སུ་བཞུགས་པ་གི་རྟེན་འབྲས་པ་གྲུ་ཆད་གི་དཔེ་མཛོད་
 ཁང་ནས་གཡུར་པོ་བྱུང་། དཔེ་རིང་ཤོག་གྲངས་ ༡༠༧ བཞུགས། 408
 ༡༽ སེར་གཙུག་ནང་བསྐྱན་དཔེ་རྟེན་འཛོལ་བསྐྱ་ཕྱོད་སྤྱི་གཞི་ཁང་ནས་བསྐྱེད་པ། ཕྱི་ལོ་ ༡༠༠༧ ལོར་
 གྲུང་གོའི་བོད་རིག་པ་དཔེ་སྐྱར་ཁང་གིས་པར་འབྲེམས་བྱས་པ། གངས་ཅན་བྱུང་ལོར་དཔེ་ཆོགས་
 གྱི་སྤྱིའི་དེབ་ཐེང་ ༡༥༡ དང་། རྟེན་གངས་སྤྱིད་བོད་གྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་གི་དེབ་འཁོད་ཨང་ ༡༡༡༧༠
 408

གསུམ་པ། ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱ་ཐེང་བཞི་བ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཆོའི་རྣམ་ཐར་ལོར་བུའི་ཐེང་བ།

མཛོད་པ་ཤོ། ཡགོང་ས་ལྡ་པ་དག་དབང་སྐྱོ་བཟང་རྒྱ་མཆོ།

༡༽ མཆོད་བཛོད་དང་དངོས་པོ་ངས་བསྐྱན་གྱི་ཆོགས་བཅད་སྤོན་དུ་བཏང་ནས་སྐུལ་པས་འགྲོ་བ་
 འདེན་པའི་ཚུལ། འབྲི་གུང་དང་སོག་ཡུལ་དུ་མཆོག་སྐུལ་དོགས་གཞི་ཅན་བྱུང་བར་བརྟག་པ་རིམ་
 བྱས་མཐར་སོག་ཡུལ་དུ་འབྱངས་པ་དེ་འབྲུལ་མེད་ཡིན་པའི་ངས་པ་རྟེན། 409
 ༡༽ ཡབ་གྱི་རིགས་རྒྱུད་དང་ཡ་རྒྱལ་དབང་གོང་མའི་གཟུགས་སྐྱ་བསྐྱས་པའི་ཚུལ། ཡབ་ཡུམ་གཉིས་
 ལ་མྱེ་ལམ་སོགས་དངོས་ཉམས་ཅི་རིགས་པར་ཡ་མཆར་བའི་ལྟས་མང་དུ་བྱུང་བའི་མུར་ལྟམས་སུ་
 ཞུགས་པ་དང་གཟུགས་སྐྱའི་མཆོད་སྤོང་ཞིང་འདིར་ཐེབས། 416

༡༽ སྐྱེ་འབྱུངས་སྐབས་ལྷན་ངོ་མཚར་བ་མང་དུ་བྱུང་བ་དང་གཞོན་དུས་ནས་བྱིས་པ་སལ་པའི་སྟོང་
 ཚུལ་ལས་འགོངས་པའི་མཛད་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་སྟོན་པ་དང་། རྗེ་གོང་མའི་ཉེར་སྤྱད་དང་ཉེ་
 གནས་མི་སྣ་ངོས་འཛིན་གནད་བས་མཆོག་སྟུལ་དུ་ཐག་ཆོད་གྱིས་ཡི་གེ་འདི་སྟོག་གི་སྐྱེ་ཡོན་ཕུལ་།
 བོད་དབུས་ནས་ཀྱང་ཆེ་རྒྱའི་རིགས་ཀྱི་གདན་འདྲེན་པ་འབྱོར་ནའང་རྒྱན་རིང་ཙམ་སོག་ཡུལ་དུ་
 བཞུགས་དགོས་བྱུང་།..... 420

༢༽ རོ་བྱང་གོང་དཀར་ནས་ཞབས་བྱུང་རིན་པོ་ཆེར་བསྟོད་པའི་བྱུ་སྟན་ཆོགས་བཅད་མ་དང་། ཡ་རྗེ་
 མཆོག་སྟུལ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོ་ཁ་དང་རྩ་སྤྱང་། དགའ་ལྷན་ནམ་པར་རྒྱལ་བའི་སྤྱིང་སོགས་བརྒྱུད་བོད་
 དུ་ཕེབས་པར་བསུ་བཀྱར་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པའི་ངང་ར་སའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་གནས་གཟིགས་
 རྗེས་དགའ་ལྷན་ཁང་གསར་དུ་ཕྱགས་ཕེབས་པར་གོང་དཀར་བདག་པོར་སྐུ་རབས་མཁས་པས་
 བསྐྱགས་པ་ཐོབ་པའི་གཏམ་དང་དེས་ཀྱང་བཀྱར་གཟེས་བགྱིས།..... 430

༣༽ ཆེན་པོར་འོས་པའི་ཕེབས་བསུའི་བཀྱར་སྟེ་འདུ་བགྱིས་ནས་དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྤྱངས་སུ་ཞབས་
 བཅགས་པར་ཕྱོགས་རིས་མེད་གྱི་ལེགས་འབྱུལ་དང་། དགའ་ལྷན་རོ་བྱང་འཕེལ་རྒྱས་བྱུང་རིམ།
 ཆོགས་སྐུ་མ་དགེ་ཚུལ་གྱི་བསྐྱབ་སྟོན་དང་གསུང་ཆོས་སོགས་འབྱུལ་བཞེས། ཆོས་འཁོར་རྒྱལ་ཚུན་
 ཕྱོགས་ཉེ་རིང་མེད་པར་གདན་ཞུས་ཆེབས་བརྒྱར་གྱིས་གདུལ་བྱའི་རེ་བ་ཡོངས་སུ་བསྐྱངས། 442

༤༽ ཡར་ཁྱུང་དང་གཙང་ཕྱོགས་ནས་གདན་ཞུས་བཞིན་སྡེ་དགོན་ཆེ་ཆུང་མང་པོར་ཞབས་གྱིས་
 བཅགས་ཤིང་སྟེ་འགྲོའི་བཞེད་རྒྱ་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་དང་། ཡ་རྗེ་ཉིད་ནས་ཀྱང་དབང་ལུང་རེ་བྱེད་འབྱུལ་
 དང་སྐྱེ་མཚམས་ལ་གཞོལ་བ། མཆོ་ཁ་ནས་འབྱུལ་པ་དང་དཔོན་དམག་མང་དུ་འབྱོར་ཞིང་སྦྱིད་ཤོད་
 དུ་སྡེ་གཟར་ལངས། སེ་རར་གསུང་ཆོས་སྤྱར་བ་རེ་བྱེད་གནད་།..... 451

༥༽ དཔོན་སྟོབ་ཡཔའ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་ལས་མི་ཉ་རྩེར་ཕྱི་དབང་བྱུ་དང་ཆོས་འཁོར་རྒྱལ་དུ་
 ཕེབས་བཞུགས་གྱིས་མཐོང་ཐོས་གྱི་གདུལ་བྱ་མང་པོ་སྤྲིན་གྲོལ་གྱི་ལམ་བཟང་ལ་བགྱི་བ་དང་ཆོགས་
 ཕྱི་མ་སྟོང་བདུན་འཁོར་བཅས་གྱི་བསྐྱབ་སྟོན་འབྱུལ་བཞེས། བཞེས་གཉིན་བསྟོན་ཚུལ་བྱུང་པར་
 འཕགས་ཤིང་སྟོམས་ཆུང་ངང་མཐའ་དམག་གི་འཛིགས་པ་ཞི་བར་མཛད།..... 463

༦༽ རྒྱ་བོད་ཉོར་གསུམ་གྱི་སྐྱེ་བོ་བྱངས་མེད་པར་ནམ་དཀར་དགེ་བའི་རྒྱུད་སྤྲིན་པ་གནད་ཞིང་རྒྱ་
 ནག་གོང་མས་བཀྱར་བསྟེ་འགེངས་བསྟོད་མཛད། ཡ་རྗེ་སྤྱི་མ་འདི་ལ་མཁྱེན་བཙུ་ལུས་གསུམ་གྱི་

ཡོན་ཏན་རང་ཆས་སུ་མངའ་བ་དང་མཐའ་དམག་གི་གཞོན་པ་བསྐྱོད་པའི་རྣམ་ཐར་བསམ་གྱིས་མི་ བྱས་པའི་ངང་གཞུགས་སྐྱའི་བཀོད་པ་བསྐྱུས་པས་དགོངས་ཚོགས་སྐྱབ་ཚུལ་དང་སྐྱ་གདུང་རི་ལྟར་ བཞེངས་ནས་བསྟན་པའི་མིག་རྒྱན་དུ་འགོ་བར་བྱས་པ་དང་། རྣམ་ཐར་འདི་བཙམས་པའི་དགེ་བསྟོན་ དང་གྲུབ་ཚུལ་བཅས།.....	471
༡༽ ཡུལ་དབང་སྐྱ་ཕྱིང་བཞི་པའི་རྣམ་ཐར་འདི་ཡགོང་ས་ལུ་པའི་གསུང་འབུམ་དཔེ་རིང་ལྷི་ལི་ ནས་བསྐྱར་པར་བྱས་པ་ཉ་ཉགས་ཅན་གྱི་ཁོངས་སུ་བཞུགས་པ་ཀི་རྟའི་བྱས་པ་གྲུ་ཚང་གི་དཔེ་མཛོད་ ཁང་ནས་གཡར་པོ་བྱང་། དཔེ་རིང་ཤོག་གངས་ ༥༩ བཞུགས།.....	477
༢༽ སེར་གཙུག་ནང་བསྟན་དཔེ་རྟེན་འཆོལ་བསྐྱུ་ཕྱོད་སྒྲིག་ཁང་ནས་བསྒྲིཌ་པ། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༩ ལོར་ ཀྲང་གོའི་བོད་རིག་པ་དཔེ་སྐྱན་ཁང་གིས་པར་འགྲེམས་བྱས་པ། གངས་ཅན་བྱང་ལོ་དཔེ་ཆོགས་ གྱི་སྐྱའི་དེབ་ཕྱིང་ ༡༢༡ དང་། རྣམ་གངས་སྐྱིད་བོད་གྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་གི་དེབ་འཁོད་ཨང་ ༡༣༡༤༠	477

༡༣༥། རྩེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དག་འདུན་ཆུ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་རྟོགས་
བརྩོན་དཔག་བསམ་གྱི་ལྟོན་ཤིང་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།

༡༥ མཚོན་པར་བརྩོན་པ་དང་བཅུམ་པར་དམ་བཅའ།

༡༣༦། རྩོ་བདེ་ལེགས་སུ་གྱུར་ཅིག

ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དག་འདུན་ཆུ་མཚོ་དཔལ་བཟང་པོ་
ཞེས་སྲིད་པ་གསུམ་ན་གྲགས་པའི་བ་དན་དཀར་པོ་གཡོ་བ་གང་དེའི་རྟོགས་པ་བརྩོན་
པ་དཔག་བསམ་གྱི་ལྟོན་ཤིང་ཞེས་བྱ་བ། རྩེ་བཙུན་སྦྱུན་རས་གཟིགས་དབང་ལྷག་
ལྷགས་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་དབྱེར་མ་མཆིས་པ་དེའི་ཞབས་ཀྱི་བརྩོ་ལ་སྦྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་
ལྷག་འཆལ་ལོ།

དག་འདུན་ཆུ་མཚོའི་འཛིང་ལ་གནས་བྱས་མཁས་མང་གསེར་རིས་བསྐྱོར་
བའི་དབུས། དཔལ་ལྷན་རིན་ཅེན་ཁམས་ལས་ལེགས་གྲུབ་སྦྱུ་བཞིའི་བང་རིམ་མཐོན་
པོ་ཅན། མཁྱེན་བཅེའི་ཉི་ཟླ་རྟག་ཏུ་འཁོར་བས་གདུལ་བྱ་སྤིང་བཞིའི་ལྷན་པ་སེལ།
དཔལ་ལྷན་སྤྲུལ་མ་ས་འཛིན་དབང་པོས་འགྲོ་ལ་དག་ལེགས་སྦྱོལ་གྱུར་ཅིག །

ཡེ་ཤེས་ལྷ་ཡི་འཇའ་ཚོན་གྱུར་གྱི་དབུས། མཚན་དཔེའི་ཉམས་ལྷན་སྤྲུལ་
གསར་པའི་སྦྱ། རྒྱུད་མང་སྡོན་པོ་རི་དྲགས་མགོ་ཡིས་མཛེས། དབྱངས་ཅན་ལྷ་མོ་
བདག་སྤོའི་ནམ་མཁའ་བྱོན།

ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་འཛིན་མའི་ལྟོ་བར་བྱང་རྒྱལ་སེམས་ཀྱི་ས་བོན་ནི།

ལ་རྒྱལ་དབང་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་རྟོགས་བརྩོན་དཔག་བསམ་ལྗོན་ཤིང་།

།བགྲང་ཡས་བསྐལ་པར་སྤྱང་རྗེའི་ཆར་གྱིས་བྲན་ལས་སྤྱང་སྟོབས་ཙ་བ་བརྟན། །ཕྱིན་
རྒྱལ་ཡལ་གས་གངས་མེད་ཞིང་ཁྱབ་ཡན་ལག་བདུན་གྱི་འབྲས་བྱས་དུད། །དཔལ་ལྷན་
ལྷ་མ་དཔག་བསམ་ལྗོན་པར་བདག་ནི་གུས་པར་ཕྱག་བཞུད་དོ། །

གང་གི་ཆད་བྱང་མཛད་པའི་དཔག་བསམ་ལ། །སྟན་ངག་འཁྲིམ་ཤིང་གཞོན་
རྒྱས་ལེགས་འབྱུང་དེ། །སྣ་ཚོགས་རྒྱན་གྱི་མེ་རྟོག་ཚོགས་འབར་བས། །ཡལ་འདབ་ཁྱོན་
ཀུན་མངོས་འདི་བདག་གིས་བྱ། །

༡༽ གང་ཞིག་བརྩམ་བྱའི་རྣམ་ཐར་གྱི་ཆེ་བ།

དེ་ཡང་བསྐལ་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པར་སྤྱང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཤུགས་དྲག་ཏུ་གོམས་
པས་ཡིད་བསྐྱོད་པའི་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ནི་སྤྱན་དང་མངོན་པར་ཤེས་པ་
མཐའ་ཡས་པས་འཛིག་རྟེན་ལ་དུས་དྲག་ཏུ་གཟིགས་པས་ན། མ་དག་པའི་འཛིག་རྟེན་
གྱི་ཁམས་གྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ལས་དང་། དེའི་འབྲས་བྱ་སྤྱག་
བསྐལ་གསུམ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་གཟིགས་ཏེ་དེའི་མོད་ལ་དེ་དག་ལ་
དམིགས་པའི་བཅེ་བའི་འཇུར་བ་ཤུགས་དྲག་པོས་ཡིད་རང་དབང་མེད་པར་བསྐྱོད་དེ།
སྤྱང་དུ་གཅགས་པའི་བྱ་གཅིག་པ་མེའི་ཁྲོད་དུ་ལྷུང་བ་མཐོང་བའི་མ་བཞིན་དུ་སེམས་
ཅན་དེ་རྣམས་གྱི་དོན་དུ་འཇུར་བར་མཐོང་ན་ནི་མནར་མེད་པའི་དཔལ་བའི་གནས་
སྤྱ་ཡང་ཆམ་ཆོམ་མེད་པར་འཇུག་པ་བསྒྲིའི་དྲ་བས་ལེགས་པར་བརྒྱན་པའི་ཤིན་ཏུ་
དྲངས་པའི་ཡིད་བཞིན་གྱི་མཚོ་ཆེན་པོར་ངང་པའི་རྒྱལ་པོ་འཇུག་པ་བཞིན་ནོ། །

(༡ བ་༣། ༡༥༥ འ་༩) འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱག་སྤྱགས་རྗེ་
ཅན་དེས་བདག་ཅག་གངས་རིའི་ལྗོངས་གྱི་འགོ་བ་ཟུ་ཞིང་མགོན་མེད་པ་འདི་དག་
ཕྱག་མཆན་དུ་བཞེས་ཏེ་དང་པོར་སྤྱུང་དང་བྲག་སྤྱན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་མེའི་འགོ་བས་
གངས་རིའི་ཁྱོན་ཀུན་གང་བར་མཛད། དེ་ནས་སྐལ་བ་དང་ལྷན་པའི་སྤྱི་པོ་དེ་དག་

དགོན་མཚོག་སྐྱབས་དང་གཡང་པ་ཚོས་ཇེ།

ཀྱུལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སྐྱར་བར་བཞེད་ནས། བར་འདི་ནས་སྒངས་འདུག་
ཀྱང་དཔེ་རིང་ཤོག་གྲངས་བཞི་པ་མེད་པས་ཁ་གསལ་འགོད་མ་ཐུབ་ཆོས་ཀྱུལ་དགོན་
ཅོག་འབངས་ཚོས་ཀྱུལ་སྲོང་བཅན་སྐམ་པོར་སྐྱལ། སྐམ་པོ་མ་མེད་པ་བོད་ཀྱི་ལྷ་སྟོན་
འདུལ་མཛད་པ་སྐྱེ་འབྱུང་གནས་སུ་སྐྱུལ་ནས་བོད་དུ་བསྟན་པའི་འགོ་འདྲུགས་པའི་
སྐབས་གཅིག ལུ་ཀྱན་རིན་པོ་ཆེ་ཀྱ་གར་གནས་ཆེན་འགྲིམ་མཛད་ཇོ་བོ་ཇེ་དཔལ་
ལྷན་ཨ་ཉི་ཤ་དང་། སྲོང་བཅན་སྐམ་པོ་འབྲོམ་སྟོན་ཀྱུལ་བའི་འབྱུང་གནས་སུ་མཛད་
ནས་བོད་དུ་བསྟན་པ་ཀྱས་པར་མཛད་པའི་སྐབས་གཅིག ཇོ་བོ་ཇེ་མདོ་སྐད་ཁམས་
སུ་ཀྱུལ་བ་ཚོང་ཁ་པར་མཛད། འབྲོམ་སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་འདུན་གྲུབ་
སྐྱ་སྐྱེ་སྤྱིར་སྐྱེ་བ་བཞེས་ནས་བསྟན་པའི་མེ་རོ་གསོ་བའི་སྐབས་གཅིག་དང་གསུམ་
གསལ་བར་བྱུང་ངོ་། །

(༡༥ བ་ཤ ༡༥མ ག་ལ) དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་
ལེགས་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ནི་ཐེག་པ་མཚོག་གི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཟིན་པ་
ཁོ་ན་ལས་འབྱུང་ལ། དེ་ནི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་
མཐོང་བའི་དད་པ་བཀའ་རིན་བླ་ན་པའི་གྲུས་པ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་དམ་པའི་བཀའ་
བཞིན་དུ་བསྐྱབས་པ་ལས་འབྱུང་བར་གསུངས་སོ། །ཀྱུ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་གངས་ཅན་གྱི་
འགྲོ་བ་ནམས་ལ་ཀྱུ་མེད་པར་བཅེ་བའི་ཐུགས་ཇེ་ཅན། རྣམ་པར་དཀར་བའི་འཕྲིན་
ལས་ཀྱི་མཚོའི་རྒྱབས་བཞིན་དུ་དུས་ལས་མི་འདའ་བ་བྱུང་འདུག་ཇོ་ཇེ་འཆང་ཆེན་
པོའི་གོ་འཕང་སྟོན་དུ་བརྟེན་ཀྱང་ཐ་མལ་གྱི་ཚུལ་གྱིས་འགྲོ་བའི་དོན་མཛད་པ་གཞན་
ངོར་སྟོན་པ་ན་ཡང་ཐེག་པ་མཚོག་གི་ཐུགས་བསྐྱེད་པས་ལེགས་པར་ཟིན་པའི་ངེས་
འབྱུང་གི་སྟོན་པས་བསྐྱམས་པས་བཅས་པ་དང་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བས་མི་གོས་
པ། དགག་སྐྱབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་མཚམས་ལས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་འདའ་བར་མི་སྟོད་པས་

ལ་རྒྱལ་དབང་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་རྟོགས་བརྗོད་དཔག་བསམ་སྒྲོན་གིང་།

ཚངས་པར་སྦྱོད་པ་མཐར་སོན་པ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་རིགས་ཀྱི་སྤྲིང་སྟོབས་དང་
སྟོབས་བསྐྱབ་པའི་གནས་རྣམས་ནམ་ཡང་མི་གཏོང་བས་དམན་པ་དང་མ་རུངས་པ་
དང་སྐྱ་སྟོག་ལ་བསྟོན་པ་ཡང་ལྷག་པར་བརྩེ་བ། དཔལ་འཁོར་ལོ་སྟོམ་པ་ཡབ་ཡུམ་
གྱིས་དབང་བསྐྱར་བས་བདེ་བ་མཆོག་གི་ཡེ་ཤེས་ལས་གཡོ་བ་མེད་པ། སུན་མོང་དང་
སུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གསང་སྟགས་ཀྱི་དམ་ཆོག་ལས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་འདའ་བར་མི་
སྦྱོད་པ་དང་། མཚོ་ལས་སྐྱེས་པའི་དོ་རྩེ། དཔལ་ལྷན་ཨ་ཏི་ཤ་རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་པ་སོགས་
ཏེ་སྐྱ་མ་དམ་པ་རྣམས་གྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པ། འཕགས་པ་སྐྱུན་རས་
གཟིགས་དབང་ཕྱག་དེ་ཉིད་ཅུར་སྒྲིག་འདྲིན་པའི་སྒྲོས་གར་གྱིས་རོལ་བ། ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་
པོ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ་དཔལ་བཟང་པོའི་ཞལ་སྤྲུལ་ནས་ཀྱི་ཆད་དུ་
བྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོགས་མཐའ་དག་པར་ནི་རྒྱལ་བ་ཁོ་ནའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྦྱོད་ཡུལ་
དུ་གྱུར་པ་ལགས་ན།

(༡༥ ཉ་ལ། ༡༥༥ བ་༩) དེའི་སྤྱིར་སྟགས་རྒྱད་ཀྱི་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རི་སྟེང་
མངའ་བ་དག་ནི་སྐྱས་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཁོ་ན་སྐྱུར་མཛད་པས་བདག་ཅག་སྟོང་མན་
བྱིས་པའི་སྦྱོད་ཡུལ་དུ་མ་གྱུར་པས་རྗོད་པར་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་མཁས་
པ་དང་གྲུབ་པ་དང་དད་ལྡན་དུ་མས་གསོལ་བ་བཏབ་སྟེ་ཁྱེས་པ་ལས་ཐོར་བྱ་ཐོར་བྱ་
བཀའ་སྐྱེལ་བ་དང་སུན་མོང་དུ་མངོན་ཆོད་ཅམ་འགོད་པའི་སྦྱོར་བ་ལ་ཁྱེགས་པར་
གྱུར་ཏོ།

༩༥ གང་ལས་སྐྱེ་འབྱུངས་པའི་ཡབ་ཡུམ་གྱི་རིགས་རུས།

(༡༥ བ་༩། ༡༥༥ བ་༩) དེ་ཡང་སྐུལ་པའི་སྐྱེ་འདི་ཉིད་གང་ལས་འབྱུངས་པའི་
རིགས་ནི་སྟོན་ཆོས་སྦྱོང་བའི་རྒྱལ་པོ་ཁྱི་སྟོང་ལྟེ་བཙན་གྱིས་དཔལ་བསམ་ཡས་མི་
འགྱུར་སྐྱུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་དུས་སུ་རྩེ་སྟག་པོ་བྱུང་བཞི། ལྟ་

དགོན་མཆོག་སྐྱབས་དང་གཡང་པ་ཆོས་ཇེ།

དོ་བོ་ལྷམ་དང་ལྷ། འབངས་ར་སློག་ཅན་དང་དྲུག་བསེ་འཁྱག་ཉིས་དང་བཅས་པ་
ནམས་མདོ་ཁམས་སྤང་ནས་ཆད་དེ་གཡས་རུ་ཤངས་སུ་ཆགས། དེ་ནམས་ཀྱིས་བྱང་
ལྷག་ཐང་གི་ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་བཅོམ། སློབ་དཔོན་པུ་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་ནམ་སྐས་
སེང་སྟོན་ཅན་གྱི་དམག་བསྐྱེད་ནས་དེ་ནམས་དང་ལྷན་ཅིག་པར་གཡུའི་ཐུབ་པ་
སོགས་ཉེན་མཆོད་ཆ་ནམས་སྤངས་ཤིང་། འབའ་ཏ་རྟོར་གྱི་སློམ་གྲ་བཅོམ་ནས་རྒྱལ་
པོ་པེ་རྟར་བསམ་ཡས་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་སྤང་མར་སྐྱབ་དངས། གཙུག་ལག་ཁང་
ནམས་རྫོགས་པར་བཞེངས། དེ་དག་ལས་མཆོད་གནས་ལ་སྡེ་བ་སྟེག་སྟོན་དར་མ་ཞེས་
བྱ་བའི་རྒྱད་ལས་སྟེག་སྟོན་སློམ་བཅུན་དང་སྟེག་སྟོན་ཆར་འབེབས་ཞེས་བྱ་བ་བྱུང་།
དེ་གཉིས་ཀྱིས་དཔལ་རྒྱ་ལོའི་ཕྱག་ཕྱི་བྱས། རྒྱ་གར་དོ་རྩེ་གདན་དུ་ཅ་མི་སངས་རྒྱས་
གྲགས་ལ་ཆོས་མང་དུ་གསན། གོ་མ་ལ་མི་ཉའི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་སློལ་ལྷགས་གཟེར་
བརྒྱབས་ནས་ལོ་བཅུ་གསུམ་སྟུབ་པ་མཛད་པས་བདེ་མཆོག་དང་མགོན་པོ་ཕྱག་བཞི་
པའི་གྲུབ་པ་བརྟེན།

དེ་ནས་བོད་དུ་བྱོན། གནམ་མཆོ་ལྷག་མོར་སྐྱབ་པ་མཛད་པས་གྲུབ་པ་ཐོབ།
དེ་ནས་སྟེག་སྟོན་ཆར་འབེབས་ཀྱིས་སྐས་སྐྱབ་པའི་ཆོ་ག་མཛད་པས་གྲུབ་པའི་གདུང་
བརྒྱད་རིམ་པར་བྱོན་ཏེ་ཅེད་གདོང་སུ་ཤར་དུ་ཆགས་པ་ལས་པ་མྱོད་ཀྱན་དགའ་
བཟང་པོ་འཁྱུངས། ཐོག་མར་བདག་པོ་ཆེན་པོ་དབང་ནམ་སྐས་རྒྱལ་མཆོན་གྱི་དཔོན་
ཡིག་མཛད། དེའི་ཆེ་འཁོར་བ་ལ་སློབ་སྦྱིས་ནས་སྐུ་ལ་སྐྱབས་སྤངས་པའི་བྱང་དུ་
རབ་དུ་བྱུང་། བསམ་སྤིངས་པ་བསོད་ནམས་སློ་གྲོས་དང་། འབའ་ར་བ་རྒྱལ་མཆོན་
དཔལ་བཟང་། རྟོན་ག་ཆ་ཆ་མོའི་གྲུབ་ཆེན་མགོན་པོ་དཔལ་ལ་སོགས་པ་ནམས་ཀྱི་
ཞབས་ལ་གཏུགས་ནས་དྲུགས་ཤངས་གྱི་བཀའ་རྒྱུད་གྱི་གདམས་པ་དཔག་དུ་མེད་པ་
གསན་ཏེ་སྐྱགས་ཉམས་སུ་སྦྱར་བས་རྫོགས་པ་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པར་གྱུར་ཏོ། །

ལ་རྒྱལ་དབང་དགེ་འདུན་གྱི་མཚོའི་རྣམ་ཐར་རྟོགས་བརྗོད་དཔག་བསམ་ཐོན་ཤིང་།

(༡༦ ཉ་ལ། ༡༩༧ འ་༡༠) དེའི་སྤྱི་མཐུན་སྤྱི་མཐུན་མཚོག་དོན་ཡོད་རྒྱལ་མཚན་པ་
ཞེས་བྱ་བ་བྱུང་སྟེ་རང་གི་ཡབ་ཀྱི་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་མེ་ལོང་དུ་ནི་གྱུར་པས་སྤར་གྱི་དྲགས་
ཤངས་ཀྱི་བཀའ་རྒྱུད་ཀྱི་སྟེང་དུ་གསང་སྤྲུགས་རྟིང་མ་སྐོར་གྱི་ཆོས་སྐོར་རྒྱ་ཆེན་པོ་
གྲུབ་པའི་སྦྱིས་བྱ་དུ་མ་ལས་སྤངས་ཏེ་ཐུགས་ཉམས་སུ་བཞེས། བ་དམ་པའི་སྦྱུལ་པར་
གྲགས་ལ་ས་སྐྱ་པ་ནམ་མཁའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་ཞི་བྱེད་བརྒྱུད་པ་སྤྱི་བར་གསུམ་
སོགས་ཆོས་སྐོར་རྒྱ་ཆེ་བར་གསན་པས། ངའི་ཞི་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བཀའ་ཁྱོད་ལ་བབས་
སོ། ཞེས་ལུང་བསྟན་ཀྱང་མཛད་ཅིང་། དུས་གསུམ་ལ་ཆགས་ཐོགས་སྤངས་པའི་རྣལ་
འབྱོར་གྱི་དབང་ཕྱག་ཆེན་པོར་གྱུར་ལ།

དེ་ཡང་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་འདུན་གྲུབ་བྱ་བུ་ལ་འཆད་ཉན་གྱི་
སྐབས་ཤིག་ཏུ་མནལ་ལམ་རུང་འཛེར་བའི་རྣམ་པ་ཞིག་བྱུང་སྟེ་ཆོས་རྗེ་འདི་པའི་བྱང་
དུ་བརྟག་པ་ཞུ་བར་བཏང་བའི་ཞུ་ལན་དུ་སྐྱེས་སྤྱི་ལོ་དམ་ཆོས་སྦྱོང་། བཤད་སྦྱབ་
སོགས་ལུང་བསྟན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཞིག་མཛད་སྤང་ངོ་། །

(༡༦ བ་༣། ༡༩༠ ཐ་༣) དེའི་སྤྱི་མཐུན་སྤྱི་མཐུན་པའི་དབང་ཕྱག་ཀྱན་དགའ་རྒྱལ་
མཚན་པ་འཁྲུངས་ཏེ་འཁྲུངས་མ་ཁད་མདོ་སྤྲུགས་རབ་འབྱམས་ལ་མཁྱེན་པ་རྒྱས་
ཤིང་། གཤེན་རྗེ་གཤེད་དམར་པོའི་གྲུབ་པ་བརྟེན་པ་སྤར་ཐང་པ་མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་
སྦྱིས་མཚོག་ཨ་ནན་ཆོས་རྗེས། འདི་དམ་པ་རྒྱ་གར་གྱི་ཐུགས་སྤྲུག་དམ་པ་ཀྱན་དགའི་
སྦྱུལ་པ་ཡིན་ཞེས་ལུང་བསྟན། རང་གི་ཡབ་མེས་ཀྱི་ཆོས་སྐོར་མ་ལུས་པ་ལ་མཁས་པར་
གྱུར། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་འདུན་
གྲུབ་སྟེ་ཉི་ཟླ་ལྟ་བུའི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བྱུང་གི་ཞབས་ལ་གཏུགས། མཁས་པའི་
བྱ་བ་རྣམ་གསུམ་གྱི་པ་རོལ་དུ་སོན། རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེལ་ཡབ་སྤྱི་མཐུན་གྱིས་རྗེས་སུ་
བཟུང་། རྗེ་རིན་པོ་ཆའི་མདོ་སྤྲུག་གྱི་གདམས་པའི་བཙུན་མ་ལུས་པ་ཐོབ།

དགོན་མཆོག་སྐྱབས་དང་གཡང་པ་ཚོས་ཟེ།

གཞན་ཡང་ཚོས་ཟེ་དཔལ་འབྱོར་རྒྱལ་མཚན་པ་དང་ཚོས་ཟེ་ཤེས་རབ་རིན་
ཆེན་པ་སོགས་བཀའ་གདམས་དང་དགེ་ལྡན་པ། དྲགས་པོ་དང་ཤངས་པ་བཀའ་བརྒྱད།
ས་སྐྱ་པ། ཉིང་མ་པ། རོ་ནང་བ། ཞ་ལུ་པ་སོགས་བཀའ་རྒྱད་མཐའ་དག་གི་གདམས་
པ་གྲགས་ཆེ་བ་པལ་ཆེར་གསན་པས་མཁས་པ་ཆེན་པོར་གྱུར། བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་
མཐར་ཕྱིན་པས་རང་གི་ལུས་ལྟར་གཟིགས། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མགོན་པོ་ཕྱག་དྲུག་པ་སོགས་
ཚོས་སྦྱང་མང་པོ་ཞལ་གཟིགས་པས་འཕྲིན་ལས་ཚུལ་བཞིན་སྐྱབ། བྱི་གུའི་མི་ལམ་
ལ་བརྟེན་ནས་ལུས་སྤང་ཐམས་ཅད་གཏན་ལ་འབེབས་པར་རྩས་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཞིང་དུ་མར་ཐོགས་མེད་དུ་བཤོད། དེ་ཡང་མནལ་ལམ་དུ་དཔལ་ལྡན་དམག་བོར་རྒྱལ་
མོའི་ཞིང་ཁམས་ཡིན་ཟེར་བ་ཞིག་དུ་ཐེབས་པ་ན་དེར་ཟེ་ཉིང་མངོན་པར་རྟོགས་པར་
འཆང་རྒྱ་བའི་ཚུལ་སྟོན་པ་དང་། དུས་བཞིའི་ལྷ་མོས་མཆོད་པ་དང་བཀྱར་སྟེ་ཆེན་པོ་
བྱས་པའི་མནལ་ལམ་དགོང་གཅིག་ལ་ལན་གསུམ་བྱང་བ་སོགས་དང་། སད་དུས་སུ་
ལམ་དུས་ཀྱི་སྦྱང་པ་བཞི་རིམ་བཞིན་ངོས་ཟིན་པ་དང་། བྱད་པར་དོ་ཟེ་འཇིགས་
བྱེད་དཔའ་བོ་གཅིག་པ་ཞིག་ཐུགས་ཀའི་ཐད་ཀྱི་ཨ་མ་རྩུ་ཉིའའི་ནང་དུ་མངོན་སུམ་
ལྟ་བུར་ཡང་ཡང་འཆར་བ་དང་། འཇམ་དབྱངས་གཙོ་འཁོར་ལྟ་པ་མནལ་ལམ་དུ་
གཟིགས་དུས་རང་ཉིད་སོག་པོའི་རྒྱལ་པོར་གྱུར་ཏེ་སེལྟེའི་ཁ་འཐུར་ནས་བཟུང་སྟེ་ཟེ་
བཙུན་ཀྱི་ཞལ་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་གཟིགས་པ་སོགས་དཔག་པར་དཀའ་བའི་ལུང་
རྟོགས་དང་ལྡན་པ་སྟེ། ཟུང་འཇུག་གི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཞིག་གོ།

(༡༥ ཉ་ཨ། ༡༩༡ ཐ་༥) ལྷུབ་པའི་དབང་ཕྱག་འདི་ནི་སྐུལ་སྐུ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཡབ་
དང་། ལུམ་ནི་མ་གཅིག་ཀྱན་དགའ་དཔལ་མོ་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་སྟེ། སྤར་རྒྱལ་བ་རྟོན་
ཆང་བའི་བྱང་ན་ཡོད་པའི་མཁའ་འགོ་མ་འགོ་བ་བཟང་མོའི་སྐུལ་པ་སྟེ། ཁོང་གཞོན་
ཅུའི་དུས་ན། ང་ལུར་པོ་མཁའ་སྟོན་ཀྱི་བྱ་མོ་འགོ་བ་བཟང་མོ་ཡིན་ཟེར་ཞིང་། ལུར་པོ་

ལ་རྒྱལ་དབང་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་རྟོགས་བརྩོན་དཔག་བསམ་ཐོན་ཤིང་།

མཁར་སྟོད་ཀྱི་བྱ་མོ་འགོ་བ་བཟང་མོ་ང་། །ཞེས་སྒྲུ་ལེན་ཅིང་བོ་རུང་བ་ཞིག་ཡོད་སྟངས་
གསུང་། ཕྱིས་ཆོས་སྒྲོར་ཞུགས། གསང་བ་དེ་འཇིགས་གསུམ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་
བཅས་པའི་མངོན་དཀྱིལ། སྒྲན་ལྷ། འཇམ་སྟུང་བཟང་གསུམ་སོགས་ལ་ཐུགས་དམ་
གནང་ཞིང་། རྒྱ་བོའི་རྒྱན་ལྟར་ཐུགས་དམ་དུ་མཛད་པ་ཞིག་ཡོད་པར་སྟངས་། རྗེའི་ཞལ་
ནས། ངའི་མ་དེ་འབྲི་འཛོལ་ཞིག་དུའང་དུས་འཁོར་གྱི་མངོན་རྟོགས་འདོན་པ་ཞིག་
ཡོད་གསུང་། མི་ལམ་འཕྱོངས་པས་མི་ལམ་དུ་དོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་ང་རྒྱལ་བཟུང་སྟེ་
བགེགས་བསྐྱད་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱང་མང་དུ་བྱུང་སྟངས་དོ། །

༤༽ ཡབ་ཡུམ་གཉིས་སོགས་ལ་དངོས་དང་མི་ལམ་དུ་ངོ་མཚར་བའི་ལྷས་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་པ་དང་
པ་བཅས་མངལ་དུ་ཞུགས་ནས་སྐྱབ་ལྷམས།

ཡབ་ཡུམ་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་སྐྱབ་བལྟམས་པའི་མཛད་པ་ངོ་མཚར་བ་བསྟན་
པའི་ཚུལ་ནི། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་འདུན་གྲུབ་དེ་ཉིད་དགའ་ལྡན་ཆོས་ཀྱི་ཕོ་
བྲང་ན་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ་དང་རྒྱལ་སྲས་ནམ་མཁའ་དྲི་མ་མེད་པ་དང་བྲང་
རྒྱལ་སེམས་དཔའ་འཇམ་དཔལ་སྟོང་པོ་རྣམས་ཀྱི་གདམས་ངག་དང་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་
གསན་ཏེ། བདག་གང་དུ་འགོ་དོན་ལ་འགོ་ཞུས་པས། རྒྱལ་སྲས་འཇམ་དཔལ་སྟོང་པོས་
པརྒྱ་དཀར་པོ་ཞིག་ནམ་མཁའ་ལ་འཕངས་ཏེ་འདི་གར་སོང་བར་འགོ་དོན་གྱིས་ཞིག་
ཅེས་ལུང་བསྟན་པ་ན་མེ་ཏོག་དེ་དོ་རྗེ་གདན་གྱི་དཔེན་གནས་ཡོལ་དཀར་དཔལ་གྱི་སྒྲེ་
ཆེན་དུ་བབས་སོ་ཞེས་འབྱུང་དོ། །

(༡༥ ཉ་༡ ༡༩༩ བ་༩) དེའི་ཆོ་གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱག་ཀྱན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་
པ་དེ་ཉིད་དོ་རྗེ་གདན་གྱི་ཕོ་བྲང་ན་རྒྱང་འཇུག་གི་གོ་འཕང་དེ་ཉིད་མཐོང་བའི་ཆོས་
ལ་མངོན་དུ་བྱ་བར་བཞེད་ནས་རྒྱ་བོ་རྒྱན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་ཆེ་གཅིག་དུ་བཞུགས་
པའི་མནལ་ལམ་དུ་རབ་དུ་བྱུང་བ་གཞོན་ནུ་ཞིག་བྱུང་བས། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་

དགོན་མཆོག་སྐྱབས་དང་གཡང་པ་ཆོས་ཇེ།

དགེ་འདུན་གྱི་ཡོལ་དཀར་ན་ཕེབས་ཡོད། བྱང་པ་ལ་སྐྱེ་མདུན་དུ་ཤོག་གསུང་གི་
འདུག་ཟེར། དེ་ནས་དེ་དང་འགྲོགས་ཏེ་ཕྱིན་པ་ན་གཟིམས་ཁང་གི་བྱབ་སྒྲིའི་ཅར་སླེབ་
པ་དང་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒོ་དཀར་བྱེ་བའི་ནང་ན་ཇེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྐྱེ་བཤག་དང་
གཟི་མདངས་རྒྱས་པ། ཞལ་རས་དཀར་ལ་དམར་བའི་མདངས་ཆགས་པ། ཆོམས་ངང་
ཁྱིམ་གོ། དབུ་སྐྱེ་རིལ་ལི། ཞལ་འཛུམ་སྤུལ་ལེ་བཞུགས་འདུག་པ་ལ་ཕྱག་སྤུལ་བ་དང་
ཉི་མ་ཤར་བ་དུས་མཉམ་དུ་བྱུང་བས་ཇེ་ཞལ་ནས། འོ་ལགས་སོ་རྟེན་འབྲེལ་ལེགས།
ངེད་འདིར་མཆོམས་ཤིག་ལ་འོངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཉིད་ད་བར་དུ་མ་བྱུང་། ད་ཆོས་གསུམ་
ལ་མཆོམས་གྲོལ་ཡོང་བས་བཀའ་ཤིས་སྐྱེན་པོར་སྒྲོལ་མ་ལ་ངའི་སྐམ་སྐྱར་དང་སྐྱུང་
བཟེད་ཁྱིམ་ཤོག་གསུང་བ་མཛོད་གསུང་། སྐར་ཡང་དཀར་ཁུང་བཅད་སོང་བ་ཞིག་
བྱུང་འདུག

དེའི་ཆེ་ཡུམ་གྱི་མནལ་ལམ་དུ་རང་གི་སྙིང་གའི་དབུས་ན་ཐིག་ལེ་སྟོན་པོ་
རྒྱ་སྐྱོན་ཅམ་པ་ཞིག་ལས་འོད་ཟེར་སྟོན་པོ་ཆོག་སྐྱེད་དང་བཅས་པ་ཕྱོགས་བཅུར་འཕྲོས་
པས་སྐྱོན་པ་ཐམས་ཅད་རིམ་གྱིས་སངས་ནས་མཐར་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་འོད་གྱིས་
གང་བ་ཞིག་བྱུང་། ཡབ་ལ་ཞུས་པས། ད་དུང་བརྟག་པ་ཞིག་བྱའོ་གསུངས་ནས་མི་ལམ་
ལྷ་མོའི་སྐྱབ་པ་མཛོད་དེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་མནལ་ལམ་
དུ། ཇེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་སྐྱེད་ཀྱི་སྐྱེ་ཆད་ངེ་ལྷ་བ་བཞེན་ཡབ་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་བའི་
ནང་ན་ཅོག་སྤར་བཞུགས་འདུག་པའི་ཕྱི་ནས་ཕྱག་མཐེལ་གྱིས་རུང་ཟད་མནན་པས།
ཨོ་མ་ཉི་དེ་འདྲའི་ཤུགས་ཆེན་པོ་མ་མནན། མའི་མགོ་པོ་གཙོག་པ་ཨེ་ཡིན། དེའི་ཐད་
ན་ངའི་མགོ་པོ་ཡོད་དོ་གསུངས་པ་ཞིག་བྱུང་སྐྱང་། དེ་གའི་མོད་ལ་ཇེ་ཉིད་དབུ་རྒྱུ་
ཞབས་ཇེ་ན་བཟའ་སྤྲ་གོས་དང་མཐར་གོས་དུར་རྒྱིག་གསོལ་བ། ཕྱག་གཡོན་པ་སྐྱེ་
ཆོས་ཀྱི་གྲུ་ཕྱགས་ཀར་འཇིན་ཅིང་ཕྱག་གཡས་མི་འཇིགས་པའི་ཕྱག་རྒྱ་མཛོད་པ་ཡབ་

ལ་རྒྱལ་དབང་དགོ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་རྟོགས་བརྗོད་དཔག་བསམ་སྒྲོན་གིང་།

ཀྱི་མདུན་དུ་བཞེངས་ནས། འོ་ལགས་དྲུང་ནས་སྤྲུགས་མ་བདེ་བ་བྱེད་མི་དགོས། བདག་
ཅག་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རྒྱས་པ་ཞིག་ཡིན། བྱ་འདིའི་མིང་ལ་སངས་རྒྱས་འཕེལ་དུ་
ཐོགས། མིང་འདི་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཏགས་པ་ཡིན་པས་
བསྐྱར་དུ་མི་བཏུབ་གསུང་བ་ཞིག་བྱང་བས། བྱ་མོ་སྦྱིས་དོགས་པའི་ཐེ་ཆོམ་ཡོད་པ་དེ་
དང་གཞན་གྱིས་ཁ་ཟེར་བ་མི་བཟོད་པའི་མི་བདེ་བ་རྣམས་སངས་ནས་བདག་གཞན་
བརྗེ་བའི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་སྒྲོམ་པའི་གཏོང་ལེན་གྱི་དགོ་སྦྱོར་འཕེལ་རྒྱས་པའི་
སེམས་བདེ་བ་ཞིག་བྱང་ཞེས་ཡབ་རིན་པོ་ཆེ་གསུང་བར་གདའ་འོ། །

(༡༧ ཉ་༡ ༡༧༩ བ་༡༩) དེའི་ཆོ་ཡུམ་གྱི་མནལ་ལམ་དུ་གཙུག་ལག་ཁང་
ཞིག་ཏུ་ཕྱིན་པ་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་མ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྒྲེགས་བམ་བྲག་རི་ལྟར་འདུག་
པ་འོད་དུ་ཁྱེན་ཞལ་དུ་མ་ལུས་པར་སོན་པ་དང་། ཡབ་རིན་པོ་ཆེས་དུས་ཀྱི་འཁོར་
ལོའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞིག་བཞེངས་ནས་ཡུམ་ལ་གནང་བ་དང་། རྒྱ་
ཁབ་ལྟ་བུར་སྤྲུབ་པའི་རལ་གྱི་སྟོང་སྤྲག་གཅིག་དུས་གཅིག་ལ་ཞལ་དུ་བཞེས་པའི་སྤྲང་
བ་དང་། ཡང་མི་གོས་དཀར་པོ་གྲོན་པ་རལ་བ་དང་སྤྲར་སེ་ཤར་རེ་བ་བྱས་པ་ཞིག་
མནལ་ལམ་དུ་བྱང་སྟེ། བྱ་འདིའི་མིང་ལ་དགོ་འདུན་སྤྲུབ་ཏུ་ཐོགས། ཡང་ན་ཟེར་བ་
ཞིག་ཡོད་དེ་བརྗེད་འདུག ཁྱོད་ཀྱི་བྱ་འདིས་འཕགས་པ་སྤྲ་སྤྲུབ་ཡབ་སྤྲས་དང་ཐོགས་
མེད་སྤྲ་མཆེད་ཀྱི་ལྟ་བ་སྟོང་རྒྱས་པ་ཞིག་འོང་བས་བག་མེད་པ་སྟོངས་ལ་སེམས་བཟང་
པོ་གྱིས། ལྟར་དུ་བདེ་བར་འོང་གི་ཟེར་བ་ཞིག་བྱང་བས་སྤྲར་ལུས་ལ་ན་ཆ་དང་སེམས་
ལ་མི་བདེ་བ་རེ་ཆེ་ཡོད་པ་དེ་སངས་ནས་ལུས་ཡང་། སེམས་བདེ། ཡི་དམ་གསང་
བདེ་འཇིགས་གསུམ་དུས་འཁོར་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་དང་། གཏོར་མ་ཁ་ཏོན་
སོགས་དགོ་སྦྱོར་འཕེལ་ཞིང་རིག་པ་རང་བཞིན་གྱིས་དྲངས་པ་ཞིག་བྱང་གསུང་བར་
སྤྲང་རོ། །

དགོན་མཆོག་སྐྱབས་དང་གཡང་བ་ཚོས་ཟེ།

(༡༩ བ་༣། ༡༩༥ ག་༩) སྐབས་དེར་ཡབ་ཀྱི་མནལ་ལམ་དུ་རི་མོ་མེད་པའི་
གཙུག་ལག་ཁང་གིན་དུ་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཞིག་གི་བྱམས་སྟོན་ན་རྒྱ་མཐོངས་ཀྱི་
ཉི་མ་ལ་ཟླ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་འགེལ་ཆེན་རི་མེད་
འོད་ཀྱི་པོ་ཉི་ཞིག་མདུན་ན་བཞག་ནས་ཕྱག་བྱས་མཛད་ཀྱི་འདུག་པས་ཕྱིད་ཅམ་ཟེན་
པ་དང་ཡབ་ཀྱི་བྱགས་ལ། དཔོན་ཡིག་དགེ་འདུན་གྱུ་བ་ཟེར་བ་བདེན་པ་འདུག་ཕྱག་
བྱས་རང་མགྲོགས་སྒྲམ་པ་འཁྱུངས། དེར་སྒྲག་ཤོག་གནང་བུང་སྟེ། བྱང་ནས་ཕྱག་བྱས་
མགྲོགས་པོ་ཡོད་པས་འདིའི་འཕྲོ་བྱིས་ཤིག་གསུང་། ཡབ་ཀྱིས་ཤོག་བྱ་འགའ་ཞིག་མ་
གཏོགས་འབྲལ་དུ་བྱིས་ཆར་བ་དང་དེ་གའི་མོད་ལ་ཟླ་ཉིད་ཕྱག་གཡོན་ན་ཆོན་སྒྲ་
ཆོགས་སྐྱར་བའི་ཀོང་བུ་འཁོར་ལོ་འདྲ་བ་ཞིག་བསྐྱམས། ཕྱག་གཡས་དང་སྒྲན་གོང་
གཉིས་ལ་པིར་སྟོམ་བྲ་སྒྲ་ཆོགས་བསྐྱམས་ནས་ལྟ་ཁང་དེའི་གྲང་ལ་དཔལ་དུས་ཀྱི་
འཁོར་ལོའི་བདེ་ཆེན་ཀྱི་ལྟ་ནས་བཅམས་ཏེ་བྱམས་སྟོན་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ངོ་ཟླ་
བྱགས་ལ་སྐྱང་མ་དུག་ཅུས་བསྐྱོར་བའི་བར་དང་། གནམ་ཡངས་ལ་ཆོས་རྒྱལ་རིགས་
ལྡན་ནམས་ལ་སླ་མ་བརྒྱད་པས་བསྐྱོར་བ་བྱིས་ཆར་རིམ་གྱིས་ཡབ་རིན་པོ་ཆེས་ཀྱང་
ཞིང་ཁམས་རེ་རེའི་སྟངས་དུ་ཆོན་སྒྲ་ལཱའི་གདུགས་རེ་བྲལ་ཆར་བ་ཉི་མ་གཅིག་ལ་
ཇོགས་པར་གྱུ་བ་པ་ཞིག་བུང་། འདི་ལ་དཔགས་ན་སྐྱ་སྐྱེ་འདིར་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་
འཕྲིན་ལས་རྒྱ་ཆེན་འབྱུང་བའི་ལྟས་ཡིན་པ་འདྲ་ཞེས་ཡབ་རིན་པོ་ཆེ་གསུང་བར་
སྟང་།

གཞན་ཡང་ངོ་མཆར་བའི་ལྟས་མང་དུ་བུང་སྟངས་ནའང་ཡི་གེ་མངས་པས་
འདིགས་ནས་མ་བྱིས། དེའི་ཆོ་ཨ་བྱི་བགེས་མོ་ཞིག་ཡུམ་ཀྱི་ཕྱག་བྱིར་བཅར་བཞུགས་
མཛད། མཆམས་ཤིན་དུ་དམ་པ་ལ་བཞུགས་ཏེ་འཁྱུངས་པ་ལ་མཛོན་དུ་ཕྱོགས་པ་ན་
ཡབ་ཀྱི་མནལ་ལམ་དུ་གཟིམས་ཁང་ཅུབ་ཀྱི་ཕྱི་ངོས་ལ་ཟླ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྐྱེ་

ལ་རྒྱལ་དབང་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་རྟོགས་བརྗོད་དཔག་བསམ་ཐོན་ཤིང་།

ལྷོ་བ་ཡན་ཆད་ཐོན་ནས་རྗེ་རིལ་བྱ་བསྐྱམས་པའི་ཕྱག་གཉིས་ས་ལ་མ་རེག་ཙམ་
བྱས་བཞུགས་འདུག་པ་ཞིག་བྱང་སྤང་། དེ་ནི་ཟླ་བ་ཆོས་ནས་སྐྱབས་ལྷམས་འོང་བའི་
ལྷས་སུ་ངེས་གསུང་།

དེ་ལྟར་ངོ་མཚར་ཆེན་པོ་གྲངས་མེད་ཅིང་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་པའི་སྤྱལ་པའི་
སྐྱེ་དེ་ཉིད་བོད་ཀྱི་ལོ་ལྟར་ན་རབ་བྱུང་བརྒྱད་པ་མེ་ལོ་སྤུ་འུའི་ལོ་བྱི་ལོ་ ༡༧༥༥འོར་གྱི་ལོ་
ལྟར་ན་ཤིང་མོ་ལྷག་གི་ལོ་རྒྱལ་གྱི་ཟླ་བའི་ཆོས་གསུམ་གྱི་ཉིན་ཉི་མ་རྩོས་བཤལ་བ་ན་
བར་གྱི་ནམ་མཁའ་ལ་རྩལ་དང་བསེར་བྱ་མེད་པས་ནམ་མཁའ་ནི་རྒྱ་མཐིང་བཟང་པོ་
བྱགས་པ་བཞིན་གྱུར། ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ནི་འཇའ་ཆོན་སྣ་ལཱི་གྱར་གྱི་དབུས་ན་
འོད་ཟེར་གྱི་བྱ་བས་དཀྱིགས་ཏེ་གཞོན་ནུའི་ཞལ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྷ་བ་ལ་རིངས་པ་
བཞིན་དུ་འཛོད། ལྷ་རྣམས་གྱིས་འཇའ་ཆོན་གྱི་ཡོལ་བ་བྲེས་པའི་གསེབ་ནས་མེ་ཏོག་
གི་ཆར་ཕབ་པ་ནི་གཞོན་ནུ་རྩལ་གྱིས་གོས་ན་མི་རུང་ངོ་ཞེས་འཇིན་མའི་སྟེང་ཀུན་ཏུ་
ཆེད་དུ་བཀའ་པ་བཞིན་བྱས་ཏེ། གཟིམས་ཁང་ལ་སྐྱེད་ཀྱང་གསོལ་བའི་བུ་དང་མཉམ་
དུ་ཡུམ་མུགས་དམ་ལ་གནས་བཞིན་པའི་ངང་ནས་ཁྱེའུ་ཤེལ་ལྟར་དཀར་ཞིང་འོད་
ཟེར་འཕྲོ་བ། འཕགས་པ་སྐྱེན་རས་གཟིགས་དེ་ཉིད་པརྩ་ལི་ཀའི་སྟོང་གཡོགས་དང་
སྤྲད་གཡོགས་སྤངས་ཏེ་སྐལ་བ་དང་ལྷན་པའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་མིག་གི་བདུད་རྩིས་
མགོས་ཁྱག་པ་ལྷས་བཙས་ལ་སོགས་པའི་དཔའ་བོ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཁའ་འགྲོ་མ་ཡེ་
ཤེས་མཆོ་རྒྱལ་སོགས་དཔའ་མོ་དུ་མ་འཁྲུངས་པའི་བྱ་འདབ། གལས་རུ་གཙང་གི་རྟ་
ནག་ཅེས་གྲགས་པ་དམ་པ་དུ་མའི་ཞབས་ཀྱི་པརྩོ་ཡང་ཡང་བཀོད་པའི་མཐུ་ལས་བཀྲ་
ཤིས་དང་དགེ་མཚན་དུ་མའི་དཔལ་དང་ལྷན་པའི་ས་ལྷང་བ་ཞེས་པའི་སའི་ཐིག་ལེ།
བཙེམ་ལྷན་འདས་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་གནས་དང་མཚུངས་པ་རྗེ་
རྗེ་གདན་ཞེས་བྱ་བར་བཙས་པར་གྱུར་ཏོ། །

དགོན་མཚོག་སྐྱབས་དང་གཡང་པ་ཚོས་ཟེ།

(༡༠ བ་༥༡ ༡༩༥ འ་༡) འཁྱུངས་མ་ཐག་ཕྱག་ཐལ་མོ་སྦྱར། ཞལ་བཟླ་ཤིས་ལྷན་
པོ་ཕྱོགས་ལ་གཟིགས། སྐྱ་མདུན་ན་འཁོད་པ་དག་ལ་འདྲུམ་མཛད་པ་ཞིག་བྱང་བས་
ཀུན་ཡ་མཚན་དུ་གྱུར་ཏོ། །

(༡༠ བ་༥༢ ༡༩༥ ཐ་༡) དེ་མ་ཐག་ཡབ་གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱག་དེ་ཉིད་ཀྱིས་
འཁོར་ལོ་སྒྲོམ་པའི་སྒོ་ནས་བཟླ་ཤིས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་དབྱངས་དང་བཅས་པའི་
མེ་ཏྲོག་གི་འཕྲེང་བ་དཀར་པོས་གང་གི་དབུ་ལ་མཛེས་པར་བྱས་ཤིང་མཚན་ཡང་རྒྱལ་
བ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་སངས་རྒྱུ་འཕེལ་ཞེས་བྱ་བར་གསོལ་ཏེ། སྦྱང་པར་འོས་
པའི་ཞལ་བས་ཀྱི་བྱང་པར་དུ་མས་བསྐྱེད་བསྐྱངས་ཏེ་ཆུང་ནང་གི་པ་རྒྱ་ལྷར་སྐྱེ་བོ་
ཀུན་ཀྱི་མིག་གི་བདུད་ཅིར་གྱུར་ཏོ། །

༥༢ བསྐྱེད་པར་སྒྲོམ་ནས་ཚོགས་གཉིས་རྒྱ་མཚོའི་པ་རོལ་དུ་སོན་པས་བྱིས་པའི་དུས་སྐབས་ནས་སྦྱ་
མ་དང་ལྷག་ལྟ་དུ་མས་ཆེས་སུ་བབྱང་བཞེ་བསྐྱངས་ཤིང་སྒོན་གནས་ཆེས་དྲན་གྱི་གསུང་ཐོལ་བྱང་མང་
དུ་ཐེབས།

དེ་ཡང་བསྐྱེད་པ་དཔག་དུ་མེད་པར་ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་སོན་པས་སྦྱ་
མ་དང་ལྷག་པའི་ལྷས་ཆེས་སུ་བབྱང་བའི་བྱེད་པ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་པར་ན་འཚོ་བའི་གནས་
སྐབས་ན་ཡང་སྦྱའི་མཛེས་པ་སྐྱེ་བོ་ཀུན་ཀྱི་མིག་གི་བདུད་ཅིར་གྱུར་ཏེ་མཐོང་མ་ཐག་
ཕྱག་འཚལ་ལོ་ཞེས་ཀུན་ཀྱིས་བྱང་བའི་སྐྱ་བཞིན་དེར་དེར་སྒྲོག་པ། སངས་རྒྱུ་བྱང་
སེམས་དཔག་དུ་མེད་པ་མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་བྱོན་ཏེ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་བརྟུ་
སྦྱན་ནམ་མཁའ་ལ་གཟིགས་ནས་དབུ་དྲུད་དྲུད་མཛད་པ་ཞིག་བྱང་ཞེས་མཐུན་པར་
སྦྱང་ངོ། །

(༡༡ བ་༥༡ ༡༩༥ འ་༡༡) དེའི་སྐབས་ཡབ་ཀྱི་ཞལ་ནས། སྦྱིས་བྱ་འདི་ཉིད་ལོ་
གཉིས་གསུམ་ལོན་པ་ན་སྒོན་གྱི་གནས་ཆེས་སུ་དྲན་ནས་སྦྱ་བ་ཞིག་ཅིས་ཀྱང་འོང་

ལ་རྒྱལ་དབང་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་རྟོགས་བརྩོན་དཔག་བསམ་སྒྲོན་གིང་།

བས་གཅེས་པར་གསོས་ལ་ལེགས་པར་སྐྱོང་བ་དང་། གྲིབ་དང་འགྲུལ་སོགས་ལ་འཛེམ་
བག་ཆེ་བར་གྱིས་གསུངས་ནས་བྱ་རྒྱུ་ཞིག་ཀྱང་བསྐྱོས། དེ་དག་གི་གནས་སྐབས་ན་
ཡང་བྱིས་པ་ཐ་མལ་པའི་སྒྱོད་པ་ལས་འདས་པས། མནལ་བསྟེན་པ་དང་སད་པ་དང་
བཟའ་བཅུང་ལ་ལོངས་སྒྱོད་པའི་སྐབས་གང་དུ་ཡང་དུ་བ་ལ་སོགས་པའི་བག་མེད་པ་
དག་སྤངས་པ། སྐུ་ལ་རྩི་ཞིམ་པོ་རྟག་དུ་འབྱུང་བས་ཐམས་ཅད་དང་བ་འདྲེན་པ། བྱང་
པར་མནལ་གྱི་སྐབས་དང་། མནལ་སད་པའི་མཚམས་དང་། ཉིན་མོ་པལ་ཆེ་བར་རྩེ་
བཅུན་མའི་སྤྲིང་པོ་རྒྱ་རེ་རྒྱུན་དུ་གསུང་ཞིང་། ཅུང་ཟད་མི་བདེ་བ་བྱུང་བའི་ཆེ་ན་བྱ་
རྒྱུ་ཞིག་ལམ་དུ་བྱུང་མེད་རྒྱུན་གོས་བཟང་པོ་ཡོད་པའི་ཁྲོམ་ཆེན་པོ་འདུས་ནས།
ཆོས་རྒྱུ་རིན་པོ་ཆའི་སྐུ་རིམ་བྱེད་པ་ཡིན་ཟེར་གསོལ་བ་འདེབས་པ་དང་། རྒྱགས་བསྐྱར་
བའི་སྐུ་འུར་འུར་འོང་འདུག་ཟེར། རང་ཉིད་གྱིས་ཀྱང་དཔལ་འདོན་ཞིག་འདིགས་བྱེད་དང་
འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་ལུ་རིལ་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་དུ་བཅུག་ནས་དབང་བསྐྱུར། གསང་
མཚན་བཞད་པའི་རྩི་རྩེ་ཞེས་པར་བཏགས། གཞན་ཡང་ཡབ་མེས་གོང་མའི་ཞལ་
གཟིགས་ཀྱི་ཡི་དམ་ཆོས་སྐྱོང་དུ་མའི་བཀའ་རྒྱུ་ཞེས་གནང་། དུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱུས་
གསུམ་གྱི་གསུང་སྒྲོག་སོགས་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ལོངས་སྒྱོད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་དགེ་བ་
དཔག་དུ་མེད་པ་ཞིག་བསགས་པ་ཐམས་ཅད་སྦྱེས་བྱ་དམ་པ་འདི་ཉིད་བསྟན་པ་དང་
སེམས་ཅན་ལ་པན་ཐོགས་པ་དང་། འདིག་ཉེན་དུ་ཡུན་རིང་པོར་བཞུགས་པའི་ཆེད་དུ་
དམིགས་ཏེ་བསྐྱབས་པར་གདའ་གསུང་ངོ་། །

རྩེའི་ཞལ་ནས། ང་གཞོན་ནུའི་དུས་སུ་རྩེ་བཅུན་མའི་སྤྲིང་པོ་རྒྱ་རེ་རང་འདྲེན་
པ་ཞིག་ཡོད། བྱིས་གྲིབ་ཀྱི་རྣམ་པ་ཞིག་བྱུང་ནས་ལྷེ་མ་བདེ་བར་རྒྱ་རེ་ཞེས་མ་འགྱུར་
བར་སྐུ་རེ་ཞེས་འདྲེན་པ་ཡང་བྱུང་གསུང་།

(༡༡ བ་༡། ༡༩༥ ཐ་༡༡) དེ་ནས་དགྲུང་ལོ་བཞི་ལ་ངོ་བཞུས་པ་ཀུན་ལྟན་གྱི་

དགོན་མཆོག་སྐྱབས་དང་གཡང་པ་ཆོས་མེ།

ལོ་དྲུག་རྒྱ་དང་པོའི་ཆོས་གསུམ་གྱི་སྤྱོད། བྱ་ཚ་ང་ནི་དགོན་ཚུང་གྲོག་མའི་མགོ་ཚམ་
འདིར་མི་སྟོན། བཀྲ་ཤིས་ལྷན་པོ་ལ་འགོ། ཁང་པ་ཡང་འདི་བས་སྦྱིད་པ་ཡོད། བྱ་རམ་
ཟ་འཕྲོ་ཡང་ཡོད། དེ་ན་ངའི་གྲ་པ་རྣམས་ཡོད། རྟེན་གསུམ་བཞེངས་འཕྲོ་ཡང་ཡོད།
ལྷམ་ཡང་འདི་འདྲ་ལས་དགའ་བ་ཞིག་ཡོད། སྤྱ་འཁར་ལེགས་པོ་ཞིག་ཀྱང་སྟོ་རྒྱབ་ན་
བཞག་ཡོད། རྩལ་གཟན་ལེགས་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ཆོས་རྗེ་ལ་འབུལ་ལོ་གསུང་།

འོ་ན་བྱིད་གྱི་མཆོན་ལ་ཅི་ཟེར། འདིར་ཅི་ལ་བྱོན་དེས་པས། ངའི་མིང་ལ་
དགོ་འདུན་གྱུ་བ་ཟེར། ང་ཤི་བའི་རོ་ལ་སྟོལ་མ་འདིགས་པ་ཡིན་ནམ། དབུ་མཛེད་
སངས་ཚུལ་བ་བོས་ནས། ང་ཙོང་སྟེ་བསྐྱང་བྱུང་བ་དང་སྟོལ་མ་བྱ་ཡིན་འདུག་པས་
སྟེང་རྗེ་བ་ཞིག་བྱུང་། དབུ་མཛེད་པས་ང་འབྱིག་ཏུ་བྱུང་བས་མ་དགའ་སྟེ་སྟོལ་མ་ལ་
སྟེར་རྒྱུའི་མར་ཞིག་ལེན་པ་ལ་རྡོ་རྗེ་གདན་དུ་འོངས་པས་ནག་པོ་དམུའི་གྲུ་ཁ་ན་ཡེ་
ཤེས་གྱི་མགོན་པོ་བྱག་དྲུག་པ་ལྷགས་གྱི་ལྷམ་ཞིག་བཞེས་ནས་འདུག་པ་དང་འགྲོགས་
ནས་འོངས་པས་བྱི་ཟེལ་ཆེན་པོས་ནང་དུ་མ་བཏང་ནས་ཨ་མ་དང་མ་འཕྲད། དེ་ནས་
བྲན་པས་ཟིན་ཏེ་དགའ་ལྷན་དུ་བྱིན་པས་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པའི་བྱུང་ན་འཕགས་པ་སྐུ་
རྒྱལ། རྡོ་བོ་རྗེ། ས་སྟོ་བཟང་གྲགས་པ་རྣམས་བཞུགས་འདུག་པ་ལ་ཆོས་མང་དུ་ཉན། དེ་
ནས་བདག་ཡུལ་གང་དུ་བྱིན་ན་ལེགས་ཞུས་པས་ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་ཡིན་ཟེར་བ་
ཞིག་གིས་མེ་ཏོག་པར་གཅིག་དང་། སེར་བའི་འབྲུག་གཉིས་གཏད་བྱུང་ནས། འདི་དོར་
ལ་གང་དུ་ལྷང་བ་དེར་བྱིན་ན་འགྲོ་དོན་འཕེལ་ཟེར། དེ་རྣམས་ནམ་མཁའ་ལ་འཕངས་
པས་ཡོལ་དགར་དུ་པར་དེ་བབས། སེར་བ་འབྲུག་གཅིག་དབུར་སྟོན་ཕྱོགས་སུ་བབས།
གཅིག་མདོ་ཁམས་སུ་བབས་པ་ལས་འདིར་འོངས་པ་ཡིན་གསུང་།

བྱིས་འདི་རྣམས་གསུང་ལས་ཐོས་དུས། ཆོས་སྦྱོང་འདིས་བར་དོའི་འདིགས་པ་
ལས་སྦྱོབ་ཟེར་བ་བདེན་པར་འདུག་ཅེས་སྤྲགས་ངེས་འདྲོངས་པའི་གསུང་ཡང་འབྱོན་

ལ་རྒྱལ་དབང་དགོ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་རྟོགས་བརྟུན་དཔག་བསམ་སྒྲོན་ཤིང་།

པར་གདམ། ཡང་ཉིན་ཅིག་ཅེད་མོ་མཛད་སར་བྱེ་མའི་དཀྱིལ་ནས་མཁར་གོང་ལེགས་
པོ་རིང་ཐུང་དང་སྒྲོམ་ཕྱ་ཁོང་གི་མཐེའུ་ཆུང་ཙམ་ཞིག་འདུག་པ་དེ་ལ། ཨ་ལི་དགའ་
ངའི་སྒྲོལ་མ་དང་འཕྲད་བྱུང་། སྤྱག་གོ་ཁྱོད་ལ་ཉིན་པོ་མ་བྱུང་ངམ་གསུང་ཞུལ་སྒྱུར།
ངས་ཁྱོད་ལ་ཤ་ཞིག་སྒྱུན་གྱི། གི་ཞིག་ཐོང་དང་གསུང་། ཆུར་ཚ་རྟོག་པོ་གཅིག་འདུག་
པ་གནང་བའི་ཚུལ་དུ་མཛད་ཀྱིན་འདུག་པ་ལ། དགོ་སྒྲོང་ཟན་པོ་ཞིག་གིས། གསོལ་
དཔོན་སྒྲོལ་མ་བདག་ཅག་ཡིན་ཞུས་པས། ངའི་སྒྲོལ་མ་ཁྱོད་ལས་ལེགས་པའི་གཉེར་
ཀུམ་པ་སྟེང་རྗེ་རྗེ་ཞིག་ཡོད། ཟན་པོ་ཁྱོད་འབྲ་མིན་གསུང་།

དེའི་སྐབས་ཡབ་རིན་པོ་ཆའི་ཐུགས་ལ་འདི་ལྟར་འཁྲུངས་པར་གྱུར་ཏེ། སྤུལ་
པའི་སྒྲུ་འདི་ལྟ་བུ་ནི་ཡིད་བཞིན་གྱི་ལོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་དང་འབྲ་སྟེ། རྟེན་པར་དཀའ་
ཞིང་། སྒྲེ་རྒྱ་མཐའ་དག་གི་པན་བདེ་ཐམས་ཅད་འདི་ལ་བརྟེན་པས་ན། འདི་ཉིད་ལ་
གྲིབ་ལ་སོགས་པ་རུང་ཟད་ཀྱིས་གོས་ནའང་མི་རུང་བས་ཤིན་ཏུ་གཙང་བའི་དབེན་
པའི་གནས་སུ་སྤྱན་དྲང་བར་བྱའོ་དགོངས་ནས། དགུང་ལོ་གཉིས་ལ་ངོ་བལྟས་པ་ཙམ་
ནས་བཟུང་པལ་ཆེར་ཡབ་སྲས་དཔོན་སྒྲོལ་རྣམས་ཀྱིས་རྟ་ནག་ཕུའི་རི་ཁྱོད་མེ་རྟོག་
རབ་ཏུ་རྒྱས་པ་ཀུན་དགའ་རྒྱས་པའི་འདོ་སྟེག་ཅན། སྤང་ཅིའི་དོག་པ་ལག་པ་དག་
ལ་རྣམ་པར་འགོད་ཅིང་རྩི་ཟའི་རྒྱད་མང་ཏ་ཅང་སྒྲ་དག་པ་མ་ཡིན་པར་སྤྱིང་བ་དང་
མཚུངས་པའི་སྤྱ་དབྱངས་སྟན་པོས་རྣ་བའི་བརྒྱད་ལེན་སྒྲོ་བར་བྱེད་པའི་བྱང་བའི་
ཆོགས་ཀྱི་རོལ་ཅེད་དང་འགྲོགས་པས་མེ་རྟོག་གི་སྤྱོད་བུའི་མགོ་སྒྲོག་ལྡེམ་ལྡེམ་བྱེད་
པ། སྤྱ་རྟོག་གི་དོག་པས་ལོར་བུ་རྒྱ་ཤེལ་བཞུས་པའི་ཁྲ་བ་དལ་བུས་འབབ་པ་བརྒྱན་
པ་ལ་འགྲན་པར་བྱས་པའི་རྒྱ་རབ་ཏུ་དྲངས་པ་དལ་བུས་འབབ་ཅིང་ཟེགས་མ་འཐོར་
བ། བྱགས་ཆལ་རབ་ཏུ་ལྡང་ཞིང་ཤིན་ཏུ་བཟ་བའི་མེ་རྟོག་གིས་མཛེས་པར་བྱས་པ་ལ་
ཆགས་པའི་ཁྲ་བྱག་གི་སྐད་སྟན་པོས་རྒྱལ་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་ཤིས་པ་བརྟུན་པས་སྤུལ་

དགོན་མཆོག་སྐྱབས་དང་གཡང་པ་ཚོས་ཟེ།

པ་པོའི་ཡིད་གསོ་བར་བྱེད་པ་དག་ཏུ་སོང་སོང་བ་ན་གནས་སོ་སོའི་གཞི་བདག་སོགས་
ཚྭ་གས་དེའི་སྐྱེ་བོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལ་སན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོར་གྱུར། དཀར་ཚྭ་གས་ལ་
དགའ་བའི་ལྷ་སྐྱ་ནམས་ཀྱིས་བསྟེན་ཅིང་བཀྲར་བས་ཡུལ་ཚྭ་གས་དེ་དག་ཏུ་བཟ་ཤིས་
དང་དགེ་མཚན་དུ་མས་བྱབ་པར་གྱུར། དེ་ལྷ་བུའི་གནས་སྐྱབས་སུ་ཡང་སྐྱུལ་པའི་སྐྱ་
འདི་ནི་སླ་མ་དང་བཟ་ཤིས་ལྷན་པོ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་པན་བདེ་འབའ་ཞིག་ཐུགས་
ལ་གཅགས་པས་དེ་དག་གི་སྤང་ཚོས་དུས་འདའ་བ་ཞིག་ཡོད་པར་སྤང་སྟེ།

སན་ཚུན་དུ་སྐྱན་འདྲེན་མཁན་གྱི་སྐྱ་རྩི་མ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཁྱོད་བག་ཡོད་
པར་གྱིས་ཤིག་ཁྱོད་ཤི་ན་ངས་བྲངས་པས་ཆོག་སྟེ། ང་བརྟུན་ན་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་
མང་པོ་བྱེད་དགོས་པ་ཡོད་པས་དེ་མི་འགྲུབ་བོ་གསུང་ཞིང་། ཡང་དང་ཡང་དུ་བྲན་
གསོ་གནང་བ་ཞིག་ཡོད་པར་གདའ་སྟེ། དེའི་ཆེ་པ་སློབ་ཟུང་གྲགས་པ་ཡིན་གསུང་
བའི་རྩོ་སྐྱག་པོ་ཞིག་དང་། གསོལ་དཔོན་སློལ་མ་ཡིན་གསུང་བའི་རྩོ་དཀར་པོ་ཞིག་
དང་། གཞི་ཡིན་གསུང་བའི་ཤིང་ལེབ་ཅིག་ནམས་ཆ་རྩོའི་དུས་སུ་སྐྱ་མདུན་དུ་འཛོག་
ཐུང་མཆོད་འདྲེན། མཚན་མོ་ལྷན་པ་རེས་དྲིལ་ནས་ས་གཙང་སར་འཛོག་རི་བ་ནམས་
སྐར་འདེགས་དུས་དེ་ནམས་གོས་ཀྱི་ཁྱད་དུ་བདུམས་ནས་ལྷས་དོགས་པ་མཛད། ཉིན་
པར་ཅེད་མོའི་དུས་སུ་དེ་ནམས་དང་རྟེན་མང་དུ་བསགས་ནས་རྒྱལ་ཆ་བཟུང་། འདུལ་
འཛིན་ཟེ། མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ། རྩི་བཅུན་ཤིས་རབ་སེལ་ནམས་གསོལ་
ང་བཞེས་པ་དང་། ཆོས་འཆད་པ་སོགས་ཀྱི་ལུགས་མཛད་པ་དང་། དུས་རྒྱུན་དུ་རྟེན་
མང་དུ་བསགས་ནས་རི་བོ་དགེ་ལྷན་དང་བཟ་ཤིས་ལྷན་པོའི་དགོན་པ་ཅིག་པ་དང་།
དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་ལ་ཆོས་བར་འདེགས་པ། ཆོས་འཆད་ཉན། ཉེན་གསུམ་བཞེངས་པ།
སློན་ལམ་འཇུགས་པ། གོས་སྐྱེ་འགྲེམ་པ། རིགས་ལུང་བྱེད་པ། དགེ་འདུན་གྱི་གཡ་སྐྱིག་
པ། ཆོགས་སྐྱད་གཏོང་བ་སོགས་ཀྱིས་དུས་འདའ་བ་ཞིག་ཡོད་ཅེས་ཚྭ་གས་དེའི་སྐྱེ་བོ་

ལ་རྒྱལ་དབང་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་རྟོགས་བརྗོད་དཔག་བསམ་ལྟོན་ཤིང་།

དག་མཐུན་པར་སྤོའོ། །

གཞན་ཡང་ཐང་བདེ་མོ་དང་སྤང་གཤོང་བདེ་མོ་རྣམས་ལ། ངའི་བཟ་ཤིས་
ལྷན་པོའི་ཐོག་ཁ་འདྲ་བ་ལ། རི་དང་བྲག་ལེགས་པ་གཟིགས་ན། ངའི་བཟ་ཤིས་ལྷན་
པོའི་རི་དང་བྲག་ཡིན་ན་དགའ་བ་ལ། བྱ་དང་བྱེའུ་རྣམས་ལ། འདིས་ངའི་བཟ་ཤིས་
ལྷན་པོ་ནས་འོངས་པ་ཨེ་ཡིན་ན་གསུང་། ཁང་པ་ལེགས་པོ་དང་དགེ་འདུན་མང་པོ་
གཟིགས་ན། ངའི་བཟ་ཤིས་ལྷན་པོའི་གྲ་ཁང་དང་གྲ་པ་འདྲ་བ་ལ་གསུང་ཞིང་། བྲག་
ཆེན་པོ་དང་གད་པ་མཐོན་པོའི་སྤྲེང་དུ་འཛོགས་ནས། བཟ་ཤིས་ལྷན་པོ་ཞེས་སྐད་
གསང་མཐོན་པོས་ཡང་ཡང་འབོད་པ་དང་། རེས་འགའ་ཡིབ་ནས། ང་འདྲི་མཁན་
བྱང་ན། བྱ་རྒྱུ་སངས་རྒྱས་འཕེལ་ནི་བཟ་ཤིས་ལྷན་པོ་ལ་སོང་ནས་མེད་དོ་གྱིས་ཤིག་
གསུང་ངོ་། །

ཁྱད་པར་ཉིན་གཅིག་དགེ་བཤེས་སྤྱི་སང་ཞེས་པ་ཞིག་ལ། རེད་རང་གཉིས་
ལ་འདི་ལ་བྱས་བཟ་ཤིས་ལྷན་པོ་ལ་འགྲོ་ཞེས་འབྲོས་པའི་རྒྱལ་ཞིག་ བྱ་རྒྱུའི་ཕག་ནས་
ཁྲིད་ནས། ང་དོ་རྒྱབ་མཚན་འགྲིམས་བྱས་བཟ་ཤིས་ལྷན་པོ་ལ་འགྲོ་ཞེས་འབྲོས་པའི་
རྒྱལ་དང་། ཡང་སྤྱི་ལ་གྱི་ཤོམ་ལུང་ན་བཞུགས་དུས། ས་རི་ད་ཀླ་བཞི་པ་ལ། ང་དོ་རྒྱབ་ཉ་
རི་བཟ་ཤིས་སྐད་དུ་བསྟུང་། སང་ཆ་བཞེས་ལ་བཟ་ཤིས་ལྷན་པོར་སྤྲོལ་བ་བྱེད་གསུངས་
པས་ད་ཀླ་བཞི་པ་ན་རེ། ཆོས་རྒྱལ་ཆེབས་པ་ནི་མེད། བྱོན་པས་ནི་མི་ཕེབས་བྱས་པས།
དཔལ་ལྷན་དམག་ཟེར་རྒྱལ་མོ་ལ་དེའུ་གཡར་ནས་འགྲོ་བ་ཡིན་མོད་གསུང་།

ཁྱད་པར་གནས་དེར་བཞུགས་པའི་སྐབས་སུ་ཆེས་བརྒྱའི་སྤྲ་རྩོ་ཞིག་ནམ་
མཁའ་ཡང་འཇའ་ཆོན་གྱི་དྲ་བས་གཏོགས། སྤྱིན་དཀར་པོའི་འཕྲང་བ་ནི་གངས་རི་
ཆེད་དུ་བསྒྲིགས་པ་བཞིན་དུ་གྱུར། མེ་ཏོག་གི་ཆར་ཆེལ་ཆེལ་འབབ་པ་ནི་ཁ་བའི་དུམ་
གྲགས་རྒྱུད་གིས་བསྐྱོད་པ་བཞིན། འབྲུག་གི་སྤྱི་འཇམ་པོ་དལ་བྱས་སྒྲོག་པ་ནི། ནམ་

དགོན་མཆོག་སྐྱབས་དང་གཡང་པ་ཆོས་མེ།

མཁའ་ཁྱེན་འགོངས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་བྱང་བ་ན་ཡབ་ཀྱི་སྐྱུ་པང་ན་ཡོད་པ་དབྱ་བཏེག་བྱས་
ནས་གཟིགས་པས་ཡབ་རིན་པོ་ཆེས། ཅི་འདྲ་ཞིག་བྱང་གསུངས་པས། དེའི་པ་སྐྱོ་བཟང་
གྲགས་པ་ཆོས་གསུང་བའི་སྐྱུ་འདྲ་བ་ཞིག་བྱང་ཟེར་ཕྱག་འབུལ་མཛད། བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་
ནམ་མཁའ་ལ་གཟིགས་ནས། ཡ་གི་ན་དེའི་པ་སྐྱོ་བཟང་གྲགས་པ་མཐང་ཤམ་དང་།
ཆོས་གོས་དུར་སྒྲིག་དང་། པཌ་ཞུ་མེར་པོ་ཞིག་བཞེས། ཕྱག་ཆོས་འཆད་དང་ཞབས་རྩོ་
མེ་སྒྱིལ་ཀྱང་མཛད་བཞུགས་འདུག་གསུང་། པ་སྐྱོ་བཟང་གྲགས་པ་ཆོས་གསུང་དུས་རི་
འདྲ་ཞིག་འོང་གསུངས་པས། གསུང་གི་དཔངས་བསྟོད་དེ། འོ། བཤེས་གཉེན་དུལ་བ་ཞི་
བ་ཉེར་ཞི་བ། ཡོན་ཏན་ལྷག་པ་བཙོན་བཅས་ལུང་གིས་ཕྱག་ ཉེ་ཉིད་རབ་རྒྱ་རྟོགས་པ་
སྐྱུ་མཁས་ལྟན། བརྟེ་བའི་བདག་ཉིད་སྐྱོ་བ་སྤངས་ལ་བརྟེན། གསུང་གི་ཡོད་གསུངས་
ནས། སང་ཡང་ཆོས་གསུང་དུ་འབྱོན་པ་ཡོད་གསུང་ཞིང་། ཤིང་དང་སྤང་དང་ནེའུ་
གསིང་ལས་སྐྱེས་པའི་མེ་རྟོག་ནམས་བརྟས་ནས། པ་སྐྱོ་བཟང་གྲགས་པ་ལ་འབུལ་ལོ་
ཞེས་ནམ་མཁའ་ལ་གཏོར་ཏེ་ས་ལ་སྤྱང་བའི་ཆོ། འདི་ནམས་ངས་པ་སྐྱོ་བཟང་གྲགས་
པ་ལ་སྐུལ་ཡོད་པས་བྱིད་སྐྱས་ཀྱང་མ་ལེན། འགོ་མ་ཡུག་མ་གཏོང་། ཞེས་གསུང་།

རེས་འགའ་ཅེད་མེའི་འཕྲོ་ལ་ཡང་། མེ་རིན་པོ་ཆེ་ཕྱགས་ཐེབས་ལགས་སམ་
བདག་ཀྱང་སྐྱིད་པོ་བྱང་ལགས་བྱ་བ་གསུང་། ཞེས་ཡབ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་ལས་བྱང་
རོ། །

(༡༥ ཉ་༥། ༡༠༡ བ་༡) དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་མེའི་པར་སྐྱུ་ཆུང་ཆུང་ཞིག་དང་
འབུལ་བ་མེད་པར་མཛད་པ་ཡིན་ཞེས་མེ་ཉིད་ཀྱང་གསུང་། དེར་མ་ཟད་གསོལ་བ་
ནམ་བཏབ་པའི་ཆོ་སྐྱེའི་གཟིགས་སྤང་རེ་ཡང་ནར་མར་འོང་བ་ཞིག་ཡོད་ཅེས་གསུང་
བར་ཡང་གྲགས།

སྐབས་ཤིག་གང་རྩལ་དང་ཕྱགས་སྐྱག་སྤང་ཡོད་པ་ཞིག་བྱང་བ་ལ་ཡབ་ཀྱིས་

ཡུལ་དབང་དགེ་འདུན་ཀྱི་མཚོའི་རྒྱུ་ཐར་རྟོགས་བརྗོད་དཔག་བསམ་ལྟོན་ཤིང་།

ཅི་འདུག་གསུངས་པས། བན་རྟེན་སྤྱི་དང་སྤྱི་ཐོབ་ཀྱི་ལྷན་པ་ཞིག་གིས་ངའི་རྒྱུ་
པ་ནས་ཐོབ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་འདུག་པ་ལ་དཔལ་ལྷན་ལྷ་མོ་བྱོན་བྱུང་ནས་དེའི་ལས་བབས་
ཏེ་ཁོའི་ལག་པ་ལ་བེ་ཚོན་བརྒྱབ་པས་ཁོ་ལག་པ་ན་ནས་སྤྱི་དང་བྱེད་ཅིང་བྱོས་སོང་།
ལས་དང་པོ་དཔེ་ཆ་ལྟ་བུ་སྤྱི་ཡང་རྒྱལ་པོ་གཡུ་ཕྱེད་ཅན་འདི་འོངས་ནས་བར་ཆད་
བྱེད་པ་ཞིག་ཡོད་གསུང་། གཞན་ཡང་དེ་དག་གི་དུས་ཀྱན་དུ། དཔལ་ལྷན་ལྷ་མོ་བྱོན་
བྱུང་གསུང་ཞིང་། ཞལ་འཕྲོས་དེར་དེར་མཛད་པ་ཞིག་ཡོད་ཅེས་ཡབ་རིན་པོ་ཆེ་གསུང་
བར་གདའ། དེས་ན་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་སྐྱབས་ལྟོད་དུ། གཞན་ཀྱི་ཉིད་ནས་ལྷ་དང་
སྤྱི་མ་ཡིས། བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་སྤྱི་དང་བར་བརྒྱས་ཤིང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ལྷ་དང་
སྤྱི་མ་ཡང་འདི་གཉིས་ཡིན་ཞེས་རྗེ་ཉིད་གསུང་ངོ་། །

ཡང་ཤོ་མ་ལུང་གི་རི་ཁོད་ན་བཞུགས་པའི་སྐྱབས་དེར་ཐོ་རངས་ཤིག་མནལ་
སད་ནས་ན་བཟའ་སྤྱད་དེ་ཅོག་མོར་བཞུགས་འདུག་པ་ལ་ཡབ་ཀྱིས། བྱ་རྒྱུང་སངས་
རྒྱས་འཕེལ་མལ་གོས་ཀྱི་ལས་ཅོག་གེ་ཉོལ་གསུངས་པས། ང་ནི་སངས་རྒྱས་འཕེལ་
མེན། རྒྱལ་བའི་འབྱུང་གནས་ཡིན། བཅ་མཁའི་མཐོངས་འདི་ན་ངོ་བོ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་
པོ་སྐྱེ་མདོག་དཀར་པོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་བཞི་པ། དང་པོ་གཉིས་ཐལ་མོ་སྐྱུར་བ། ལྷག་
མ་གཉིས་ཀྱིས་ཤེལ་དཀར་གྱི་ཕྱེད་བ་དང་མེ་ཉོག་པ་སྤྱི་དཀར་པོ་བསྐྱེམས་པ། དར་
དང་རིན་པོ་ཆེས་བརྒྱན་ཅིང་། པད་ཆུའི་སྤྱི་དང་སྐྱིལ་ཀྱང་མཛད་པ་རི་བོ་ཅམ་ཞིག་
བཞུགས་ཀྱི་འདུག དེའི་གཡས་ན་སྐྱོལ་མ་དཀར་མོ་དང་གཡོན་ན་ལྷང་གྲུ་གཉིས་
རང་རང་གི་སྤྱུགས་འདེན་གྱི་འདུག ཞབས་ཕུས་གཡས་ཀྱི་མདུན་ན་དབྱངས་ཅན་མ་
དཀར་མོ་ཞིག་པི་མང་སྐྱུར་ཅིང་། རྩི་རྩི་ཞེས་གསུང་གི་འདུག་གསུངས་པ་ན། འོ་ན་ངོ་
བོ་ལ་བདག་ཀྱན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་ལ་ཆེ་རིང་བྱུང་ངེ་ལྷར་ཡོང་ཞུས་ཤིག་གསུངས་
པས། བདུན་ཅུ་དོན་གཉིས་སྤུབ་གསུང་། ཕྱི་མ་གང་དུ་སྐྱེ་ཞུས་པས། འཁོར་བ་གསུང་།

དགོན་མཆོག་སྐྱབས་དང་གཡང་པ་ཆོས་མེ།

དེ་ལས་གོལ་བའི་ཐབས་ཁྱས་པས། ཉིན་རེ་བཞིན་ཡི་གེ་དྲུག་མ་མང་དུ་ཐོན་གསུང་བ་
ཞིག་བྱང་གསུང་།

མེད་ཞལ་ནས། སྐབས་དེ་དག་གི་ཆེ་མིག་ཚུམ་བྱས་པ་ན་སངས་རྒྱས་བྱང་
སེམས་ཀྱི་སྐུ་ལ་འདི་འཆར་དང་འདི་མི་འཆར་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་ཞིག་འཆར་
གྱི་ཡོད། མིག་ཕྱེ་ཆེ་ཆེར་མི་གསལ་བ་ཞིག་བྱང་། དེ་དུས་ཡེ་ཤེས་ལ་སྣང་བ་དེ་ཡིན་པ་
འདུག་ཅེས་མེད་ཀྱི་གསུང་ལས་ཐོས།

གཞན་ཡང་སྒྲན་གཅིག་མའི་མགུལ་ན་གཉན་ཁྲོད་ན་བཞུགས་པའི་སྐབས་
ཤིག་རེ་ལྷག་པའི་སྤང་པོ་ཞིག་ལ་སྒྲོར་བ་མཛད་ཅིང་དེའི་མེ་ཏྲོག་རྣམས་ལ་གཟིགས་
ནས་ཡུན་རིང་དུ་བཞད་དེ། འདི་ངའི་ཆེ་སྒྲ་མའི་ཨ་མ་ཨ་ཚེ་བུ་འབྲེན་གྱི་སྐུ་ལོ་དང་
རྒྱན་ཆ་འདྲ་ན། ངའི་མིང་ལ་པར་རྒྱ་དོ་མེ་ཟེ། ཏྲ་མོད་མ་སྒྲོན་མོ་རྩ་མ་དཀར་པོ་བྱས་
པ་ཞིག་ཡོད། ས་སྒྲན་པོ་ཁྱི་ལོད་དོ་མེ་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད། རེད་གཉིས་ཀྱིས་ལང་ཆོ་ལུང་
པར་ཏྲ་འཆོ་བ་ལ་བྱིན། མཆོ་འགམ་ཞིག་དུ་རྟེན་དཀར་ནག་མང་པོ་བསགས་ནས་ཆེད་
མོ་ཆེས་པས་མེ་བཙུན་བྱམས་པ་བྱོན་བྱང་སྟེ། བྱིས་པ་གཉིས་ཅི་བྱེད་གྱིན་ཡོད་གསུང་
བ་ལ། ཆེད་མོ་བྱེད་གྱིན་བདོག་ཁྱས་པས། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྣང་བ་ཆེད་མོ་འདྲ། དེ་ལ་
ཡེངས་ན་འཁོར་བར་འབྱམ། །ལས་འབྲས་རྟེན་དཀར་ནག་འདྲ། །རང་བཙན་ས་བྱིན་
པའི་ཆོས་ཞིག་འཆ་ལ། །གསུངས་ནས་མཆོ་དེའི་དཀྱིལ་སྟོད་ཅམ་ན་རྒྱབ་བཞི་སྒྲོར་དོ་
ཟེར་བའི་རི་ཞིག་ཡོད་པ་དེའི་ཆེར་བྱོན་སོང་། རེད་གཉིས་པོས་ཀྱང་མེ་བཙུན་གྱི་ཕྱག་
ཕྱི་ལ་འགྲོ་བར་བྱས་ནས་ལག་པ་སྟེལ་གོས་གཉའ་བར་ཁུར་ནས་མཆོ་དེ་ལ་བཀལ་
བས་མགོ་བོ་མན་ཚུ་ནང་དུ་ཐིམ་པ་ན་མེ་བཙུན་གྱིས་བཏོན་ཏེ་ཚུ་ཕན་ཞིག་གི་འགམ་
དུ་བསྐྱལ། དེ་ནས་བྱིན་པས་ཚུ་མིག་ཅིག་གི་འགམ་གྱི་དོ་ལེབ་དཀར་པོ་ཞིག་གི་སྟེང་
ན་མེ་བཙུན་མ་ལྷ་ཕྱ་རྒྱ་རེ་བཞུགས་འདུག་པ་ལ་ཕྱག་སྐུལ་བྱིན་སྐབས་ཁྱས་པས་ཕྱག་

ལ་རྒྱལ་དབང་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ་འཛིན་མ་ཐར་རྟོགས་བརྩོན་དཔག་བསམ་སྡོན་ཤིང་།

གཡས་ནས་ཤུམ་སྡོན་པོ་ཞིག་འདུག་པ་དེ་མགོ་བོར་བཞག་ནས། འཁོར་བའི་མཚོ་
ལས་བྱམས་པས་བསྐྱལ། འོག་པའི་སྤིང་ལས་ང་ཡིས་བསྐྱབ། ཁྱེད་གསུང་། དེའི་ཆེ་
སྟོག་ནས་མཚོག་དཔལ་གྱི་ཅ་རི་ན། སྒྲ་མ་མི་ལ་བཀྲས་དོན་བྱ་བ་བཞུགས། དེ་ངའི་ཆེ་
སྡོན་མའི་སྒྲ་མ་ཡིན། ཅེ་མོ་སྤྱད་རི་ཟེར་བའི་རི་ཆེན་པོ་སྟེ་ལ་གྱི་དོ་བོ་འབྲི་རྩེ་འབྲུ་མོ་
ཞིག་ཡོད་པ་ཡང་ད་ལྟ་དེ་ལྟ་གསུང་། འདི་ལ་རྩེའི་ཞལ་ནས། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་
འདུན་གྲུབ་བྱས་པའི་དུས་སུ་པར་རྒྱ་རྩེ་ཟེར་བ་ཡིན་པ་འདུག།

ཁོང་གི་སྐྱེ་སྐྱེ་སྐྱེ་མ་དེ་བལ་ཡུལ་དུ་པར་རྩེད་ཞིག་ཏུ་འཁྱུངས། དེ་ལ་ཡང་པར་
རྩེ་ཟེར་བ་ཡིན་པ་འདུག་གསུང་རོ། རི་ལ་ཐེགས་པའི་སྐྱབས་དེ་དག་གི་སྐྱབས་སུ་
དགོན་བཅེགས་དང་གསེར་འོད་དང་བརྒྱད་སྟོང་པའི་ཤོག་བྱ་བྱ་ཏུ་སྤུལ་བ་ན་ཐལ་
མར་བསྐྱགས་ནས་ཕལ་ཆེར་སྤྱགས་ལ་འཇགས་པ་འོང་། བྱད་པར་སྤྱོད་འདུག་ལ་སྟོག་
དར་བྱས་པས་ལེའུ་བཞི་ལྷུར་དུ་ཟེན་པ་བྱུང་། གཞན་ཡང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མགོན་པོ་སྤྱག་
དུག་པའི་གཏོར་ཆོག་བསྐྱང་བཤགས་བསྟོད་པ་དང་བཅས་པ། དཔལ་ལྷན་དམག་ཐོར་
རྒྱལ་མོའི་གཏོར་ཆོག་མཚོད་འབྲེང་ནམས་དང་། མཚན་ཡང་དག་པར་བརྩོན་པ་ལན་
རེ་ཅམ་ཐོས་པས་ཀྱང་སྟོབ་མ་དགོས་པར་མཁྱེན་ཅིང་། ལྡུང་དང་། ལྟུང་དང་། བོད་ཀྱི་
ཡི་གེ་དབྱེ་ཅན་དང་དབྱེ་མེད་སོགས་རང་བྱུང་དུ་ས་ལ་འབྲི་བར་མཛད་བྱུང་བས་སྟོབ་
པའི་རྩོམ་པ་མ་དགོས་ཞེས་ཡབ་རིན་པོ་ཆེ་གསུང་། དེའི་ཆེ་ཡབ་རིན་པོ་ཆེས་ཆེ་དབང་
གྲུབ་རྒྱལ་མ་འདི་བརྒྱ་ཆར་དུ་མ་གནང་བའི་སྐྱབས་ཤིག་ཆེ་བུམ་ལ་གཟིགས་ནས།
མགོན་པོ་ཆེ་དཔག་མེད་མཐོ་གང་ཅམ་ཞིག་རེས་བྱི་ལ་བྱུང་གི་དོགས་ཞེ་ཡིན། ཆེ་བུམ་
གྱི་བྱི་ན་བཞུགས་ཀྱི་འདུག་རེས་འགའ་བུམ་པའི་ནང་ན་བཞུགས་པ་བྱི་ནས་མཐོང་གི་
འདུག་གསུང་།

གཞན་ཡང་རྩེ་ཉིད་ཀྱིས།

ཕ་སྟོ་བཟང་གྲགས་པ་ཞེས་དུས་རྟག་ཏུ་གྲུས་

དགོན་མཆོག་སྐྱབས་དང་གཡང་པ་ཆོས་མེ།

མཆོད་མཛད་པས་རྒྱན་བྱས་ཡབ་ཀྱིས་རྗེའི་ལི་སྐྱ་ཆེན་མོ་ཞིག་བཞེངས་པའི་བཟོ་ཐབ་
འཛུགས་པ་གནང་བས་ཤིན་ཏུ་དགེས་པའི་ཚུལ་མཛད། བདེ་ཆེན་གདན་ས་པ་སྐྱ་རྒྱ་
འབྲུལ་དུ་བྱུང་བའི་ཇ་གཡལ་ན། དམ་ཅན་ཆོས་རྒྱལ་མ་ཉེའི་གདོང་ཅན་ཞིག་བཟོ་རྒྱ་
ནམས་ཀྱི་སྟེང་ན་བཞུགས་འདུག རེས་འགའ་ནི་ཇ་ཐབ་ཀྱི་དུད་ཁུང་ལ་ཡར་འབྱོན་
མར་འབྱོན་མཛད་ཀྱི་འདུག་གསུང་། རབ་གནས་ཀྱི་ཉིན། སྐྱའི་སྟེང་གི་ནམ་མཁའ་ལ་
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མགོན་པོ་ཕྱག་དྲུག་པ་དང་དམ་ཅན་མ་ཉེའི་གདོང་པ་ཅན་གར་མཛད་ཅིང་
མཐར་འོད་དུ་ཡལ་སོང་གསུང་བ་དང་། ཡང་མགོན་པོའི་ལི་སྐྱ་ཆེན་པོའི་དཔེ་ཐབ་ཀྱི་
མེ་ལ་བསྐྱམས་པས། དུར་ཁྲོད་བསིལ་བའི་ཆལ་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མགོན་པོ་ཁྱུ་གར་ཅམ་
ཞིག་བྱོན་ནས་གར་མཛད་ཅིང་མགོན་ཁང་གི་ལྗེར་ཆོ་ལ་ཐིམ་སོང་། ཡང་དེ་ལས་ཐོན་
ནས་དཔེ་དེ་ལ་ཐིམ་སོང་། དེ་ལས་ཐོན་ནས་བསིལ་བའི་ཆལ་དུ་བྱོན་སོང་ཞེས་བྱ་བ་
ལ་སོགས་པའི་གཟིགས་སྣང་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཞིག་བྱུང་སྣང་བ་ནི་དེ་དུས་སྐྱ་ན་ཕ་བས་
གསུང་མི་མཁྱེན་པའི་སྐབས་ཀྱིས་ཐལ་མར་གསུངས་པ་ནམས་ཟིན་ཟིན་སྐྱ་མཛད་
པར་སྣང་ལ།

གཞན་ཡང་དེ་དུས་མཇལ་དུ་བྱིན་པའི་མི་པལ་ཆེ་ལའང་གཟིགས་སྣང་འདི་
འདྲ་བྱུང་ཞེས་པའི་གསུང་བསྐྱར་རྒྱ་མང་དུ་སྣང་ནའང་མ་བཞོད། སྐབས་དེའི་ཆེ་
དཀར་ཕྱོགས་ལ་དགའ་བའི་ལྷ་ལྷ་ནམས་ཀྱིས་མཛེས་པའི་གཟུགས་སྟོན། བྱས་པའི་
སྟོང་ལམ་མང་དུ་བྱེད། བྱ་ཕྱོགས་ལ་དགའ་བ་ནམས་ཀྱིས་འཛིགས་པའི་གཟུགས་
སྟོན། བར་ཆད་ཀྱི་ནམ་པ་བྱེད། དེས་སྐྱག་པའི་རྒྱན་བྱེད་པ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་ཅེས་གསུང་
ལས་ཐོས་སོ།

(༡༥ བ་༥། ༡༠༥ འ་༥) གཞན་ཡང་ལྗོངས་བདེ་མོ་དེ་འདྲར་སྐྱོན་ཟིམ་མེར་
བཞུགས་ཏེ་བྱ་རྗེ་མ་དེ་ལ། ཁྲོད་རང་དེར་འདུག་ཅིག ངས་ཤེས་བྱ་འདི་ལ་བསམ་མནོ་

ཡུལ་དབང་དགེ་འདུན་ཀྱི་མཚོའི་རྣམ་ཐར་རྟོགས་བརྟུན་དཔག་བསམ་སྒྲོན་ཤིང་།

དུམ་ཞིག་གཏང་གི་གསུང་ཞིང་། ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་སྐྱབས་སུ་བཞུགས་པར་ཡང་མཛད་
པར་སྣང་། ཡང་རྗེའི་ཞལ་ནས། ལན་ཅིག་ང་ཨ་མའི་ཕག་ན་ཉལ་ཡོད་པའི་མི་ལམ་དུ།
པོ་ཏ་ལ་ཡིན་ཟེར་བའི་རི་ཆེན་པོ་ཞིག་འཛེགས་ཏེ་ཕྱིན་པ་ན་རི་ཆེ་དེར་ལག་པ་གཉིས་
སུ་གདུགས་དང་རྒྱལ་མཆན་རེ་རྟེན་བྱང་། དེ་ནས་འཕུར་ཏེ་ཕྱིན་པས་རི་རབ་ཀྱི་སྟངས་
ན་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཆོགས་ལས་གྲུབ་པའི་གཞལ་མེད་ཁང་སྒོས་བསྐྱང་གི་རྣམ་པ་ཅན་
ཞིག་འདུག་པའི་ཤར་སྒོ་དེ་ལ་ཐལ་མར་ཕྱིན་པ་ན་དབུས་ན་བཅོམ་ལྷན་འདས་འཁོར་
ལོ་སྒྲོམ་པ་ཡབ་ཡུམ་ལ་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་ལྷ་ཆོགས་ཀྱིས་བསྐྱོར་ཏེ་བཞུགས་འདུག་
དེར་ཉེ་རུ་ཀའི་ཞལ་ནས། ཁུར་ཀ་ཤྲ་ལའི་ལྷ་རྣམས་དེའི་སྟེང་དུ་སྟོན་གསུང་། དེར་
བསྟན་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ཆོགས་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པས་གཙོ་བོས་དབང་བསྐྱར།
ང་ལ་གསེར་གྱི་འཁོར་ལོ་ཞིག་གནང་། འཁོར་གཞན་རྣམས་ལ་དབུལ་ལས་བྱས་པའི་
འཁོར་ལོ་རེ་རེ་གནང་གི་འདུག དེ་ནས་ཕྱིར་འོངས་པས་རི་རབ་ཀྱི་སྟེང་ཐམས་ཅད་
རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཆོགས་ཀྱིས་གང་ནས་འདུག འཛམ་བུ་གླིང་པའི་ཕྱོགས་སུ་རིན་པོ་ཆེ་
མང་དུ་འཕངས་ནས། འཛམ་བུ་གླིང་པ་རྣམས་ལ་ཕན་ཐོགས་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྒྲོན་
ལམ་བཏབ་པ་ཞིག་ཆིས།

འཁོར་ལོ་སྒྲོམ་པ་ལ་ཐུགས་དམ་བྱས་ན་མཁའ་སྟོན་དུ་སྦྱེ་བའི་ལྷས་སུ་འདུག་
གསུང་། གསུང་འདི་ལ་དཔགས་ན་ཁུར་ཀ་ཤྲ་ལ་དེ་ཉིད་སྟོགས་མའི་དུས་འདིར་
དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་ཚུལ་བབྱང་ནས་སྐལ་བ་དང་ལྷན་པའི་འགྲོ་བའི་དོན་དུ་
བསམས་བཞིན་དུ་བྱོན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ངེས་པར་བྱ་སྟེ། རྗེ་ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་བརྟུན་ལས།
རྒྱུད་སྟེ་མཐའ་དག་གི་གནད་དོན་རྟོགས་ནས། །རིམ་གཉིས་ཟབ་མའི་ཉིང་འཛིན་
བསྐྱོམས་པས། །བྱང་འདུག་གི་གོ་འཕང་མཛོན་དུ་བྱས་ནས། །གཞན་དོན་འཕྲིན་ལས་
ལ་རྒྱན་ཆད་མེད་པ་འདི་དགའ་མོ་སྣང་ཨེ་གོ། རྒྱིད་མོ་སྣང་ཨེ་གོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

དགོན་མཆོག་སྐུ་བས་དང་གཡང་པ་ཆོས་ཟེ།

༤༥ གྲིས་པའི་དུས་ནས་ཚུམ་པ་དང་སྐྱ་སྐྱེ་སྒྲ་མའི་མཛད་པ་ནམས་ཐོགས་འཆུག་མེད་པར་གསུངས་
པས་སྟན་པའི་གྲགས་པ་ཐོགས་བཅུར་འཕེལ།

(༡༡ བ་༥། ༡༠༦ འ་༩) ད་ནི། ཆེ་རབས་མང་པོར་མཁས་པར་རབ་སྦྱངས་པས།
སྐྱེས་ཅམ་ཉིད་ནས་སྒེབ་ལེགས་སྟན་ངག་གི། ཁེ་ཏྲོག་འབྲེང་མཛེས་སྒེལ་ལ་ཐོགས་
མེད་པ། དབྱངས་ཅན་བཞད་པའི་རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག ཅིས་པའི་དོན་བཤད་པར་བྱ་
སྟེ། དེ་ཡང་བདག་ཅག་གི་དཔལ་ལྷན་སྒྲ་མ་དམ་པ་སྦྱལ་པའི་སྐྱ་འདི་ནི་བསྐླལ་པ་བརྒྱ་
ཕྲག་དུ་མའི་སྒྲ་རོལ་ནས་གངས་ཅན་གྱི་སྐླལ་བ་དང་ལྷན་པ་ནམས་ལ་དམ་པའི་ཆོས་
གསལ་བར་བཞེད་པའི་སྟོན་ལམ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །

(༡༧ ཉ་༡། ༡༠༧ ཐ་༩) སྦྱལ་པའི་སྐྱ་དེ་དགྲང་ལོ་གསུམ་པ་ལ་བབ་པ་ན་
ཐུགས་འཆུབ་པའི་ཚུལ་བསྟན་པའི་སྐབས་ཤིག་ཡུམ་གྱིས་བཀའ་བཀྲོན་གྱི་རྣམ་པ་
མཛད་པ་ན། བྱིད་རང་ང་ལ་མ་འཐབ་གསོལ་བ་ཐོབ། འཐབས་ན་སྤིག་པ་ཡོད། ང་ལ་
གསོལ་བ་འདེབས་མཁན་མང་པོ་ཡོད་གསུངས་པས་ཡུམ་གྱིས། བྱིད་འདྲ་བ་ལ་གསོལ་
བ་འདེབས་མཁན་བྱུང་དོགས་མེད། འདེབས་ན་རི་ལྷོར་འདེབས་གསུངས་པས། མ་
འོངས་པའི་དོན་མཐའ་དག་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་དབང་གིས་གངས་ཅན་གྱི་སྐྱེ་
བོ་ཀུན་གྱི་ངག་བཀྲ་ཤིས་པར་བྱེད་པ། དགོས་འདོད་ཀུན་འབྱུང་ནོར་བུ་བསམ་འཕེལ་
བྱོད། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་མ་བསྐྱབས་ཐུགས་སུ་རྒྱུད། ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་པ་མཐར་ཕྱིན་
གྲུབ་པ་བརྟེན། འཕྲིན་ལས་རྒྱན་མི་འཆད་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། ཞེས་པ་འདི་ཐོགས་
མེད་དུ་གསུངས། འདི་ཆོགས་བཅད་ཚོམ་པའི་ཐོག་མ་ཡང་ཡིན་གསུང་། ཡོན་ཏན་
འདི་ནི་སངས་རྒྱུས་ཁོ་ནའི་བྱང་ཆོས་སུ་སྣང་ངོ་། །

དེ་ལ་ཡུམ་དགུས་པ་ན། ངས་བྱིད་རང་ལ་ཡང་བསྟོད་པ་ཞིག་ཨི་ཚོམ་གསུངས་
པས། ཚོམས་དང་ཞུས་པས། ཨ་མ་བྱི་ལས་ཐུ་བའི་བྱི་ཐུ་མ། ཨ་མ་བྱི་ཐུ་མ་ལ་གསོལ་

ཡུལ་དབང་དགེ་ལུན་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་རྟོགས་བརྟུན་དཔག་བསམ་ལྟོན་ཤིང་།

བ་འདེབས། །ཨ་མ་དོམ་ལས་འཛིགས་པའི་དོམ་འཛིགས་མ། །ཨ་མ་དོམ་འཛིགས་མ་
ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཨ་མ་སྟག་ལས་ངར་བའི་སྟག་ངར་མ། །ཨ་མ་སྟག་ངར་མ་ལ་
གསོལ་བ་འདེབས། །ཞེས་ཐོགས་མེད་དུ་མཛད་པར་གདའ་ལོ། །

གཞན་ཡང་དགྲུང་ལོ་དེ་དག་གི་སྐབས་སུ་མི་དང་མི་མ་ཡིན་པ་དཔག་དུ་མེད་
པའི་དོན་མཛད་པ་ན་ཡང་མངོན་མཁྱེན་གསུངས་པ་དང་། བདེན་ཆོག་བརྟུན་པ་དང་།
སྐྱེ་མཐོང་བ་དང་། གསོལ་བའི་རས་མ་དུ་མ་རེ་ཐོབ་པས་རི་ལྷར་འདོད་པའི་དོན་གྲུབ་པ་
སོགས་མང་པོ་བཤད་དུ་ཡོད་ན་ཡང་ཡི་གེ་མང་བས་འཛིགས་ཏེ་མ་བཀོད།

དེ་ནས་དགྲུང་ལོ་བདུན་ལ་ངོ་བལྟས་པའི་སྐབས་ཤིག་ཡབ་ཆོས་རྗེའི་ཡུམ་མ་
གཅིག་སངས་རྒྱས་དཔལ་མོ་ཞེས་བྱ་བ་དགྲུང་ལོ་སུམ་ཅུ་ཅད་ཀྱིས་བརྒྱུད་ཅུའི་བར་
དུ་བྱུག་སྒོ་འདག་འབྱར་དང་། རི་མི་འབབ་མཛད་དེ་ཐུགས་དམ་ལ་བསྐྱེལ། ལན་ཅིག་
སྟུན་འགྲིབས་པ་ཡང་འཕགས་པའི་ཐུགས་རྗེས་དབྱེ་མ་དགོས་པར་རང་བྱེ་བ་ཞིག་ཡོད་
པ་དེ། ཞི་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱི་སྟོལ་ལ་འོང་བ་ཡིན་ཟེར། རྒྱ་སེར་གྱི་མཉེལ་གཞི་ཤིག་ནད་
དང་བཅས་པ་ཞིག་བྱུང་། དེའི་ཆོ་ཡབ་སྲས་གཉིས་ཀས་ཐུགས་དམ་གསལ་འདེབས་
ལ་བྱོན་པ་ན་རྗེ་འདི་པ་ལ། རྩོམ་མེད་བྱ་གཞི་སྟུན་པོ་བ། བྱེད་བདེན་ཆོག་གྲུབ་པ་ཡིན་
པས་རྩོམ་མོ་ལ་ལུས་འདི་འདྲ་ལ་མ་ཆགས་པར་མཁའ་སྟོན་དུ་སོང་ཞེས་སྐུལ་མ་མཛོད་
གསུངས་པས་དེའི་དུས་སུ།

མ་གཅིག་སངས་རྒྱས་དཔལ་མོ་ནི། །མཁའ་སྟོན་གནས་སུ་ཐེགས་ཅ་ན།
།ཆིབས་སུ་སེལ་དཀར་པོ་ཆིབས། །ཆིབས་སྣ་མཁའ་འགྲོ་སྟེ་ལྷས་ཁྲིད། །དར་ལམ་དཀར་
པོ་ན་ར་ར། །ནམ་མཁའ་འཇའ་དང་འོད་ཀྱིས་གང་། །འཁོར་དུ་དཔའ་བོ་དཔའ་མོས་
བསྐྱོར། །མཁའ་སྟོན་གནས་སུ་ཐེགས་ཅ་ན། །དམ་པ་ཆོས་ཀྱི་ཁྲི་ལ་བཞུགས། །ཆོས་ནི་
དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོས་ཉན། །རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །ཞེས་ཐོགས་མེད་དུ་

དགོན་མཆོག་སྐྱབས་དང་གཡང་པ་ཆོས་མེ།

གསུངས་པས་ཤིན་ཏུ་དགེས། དེ་མ་ཁད་ལོག་གཞོན་འདི་འདྲ་ཡང་བྱས་གསུང་། ཨ་ར་
ཏུ་བྱ་ར་ར། །ཐག་ཚུ་ནག་ཚུ་ཉིལ་ལི་ལི། །ཤིག་དང་སྟོ་མའི་བན་གོང་ཆགས། །ས་པའི་
ནད་ངན་ཐམས་ཅད་འདུས། །འཆི་འདྲེ་མེད་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །གསུངས་པས་ཐམས་
ཅད་བཞད་མོར་གྱུར། ། བྱིས་བསྟོད་པ་དང་མཐུན་པའི་གོངས་རྟགས་དང་བཅས་ཏེ་
གཤེགས། ཡབ་རིན་པོ་ཆེས། སྟོ་བདེ་བ་ལ་ངའི་མ་དེ་མཁའ་སྟོད་ཏུ་སྐྱེས་སོང་གསུངས་
སོ། །

དེ་ནས་སྐུལ་པའི་སྐུ་དེ་སྐུན་བྲངས་ནས་ཡབ་ཀྱིས་ཆབ་ཆན་ལ་བྱོན་པ་ན་
ཆབ་ཆན་ཁ་ན་རྡོ་ལ་ཨོ་ཨུཾ་ཧྱཱཾ་དང་རིགས་གསུམ་མགོན་པོའི་སྐུགས་ལ་རྒྱར་བྱིས་པའི་
ཡིག་ཕྱིང་གོང་མ་གཉིས་གསལ་པོར་བསྐྱགས་ནས། འོག་མ་འདི་མི་ཤེས་པ་འདུག་ཟླ་
པལ་ཆེར་སྐྱ་གི་ཤུ་ར་དང་བཟོ་སྐྱ་ཆེ་ཡིན་ལས་ཆེ་ཞེས་པ་དང་། དེ་ནས་བྲག་ཆེན་པོ་
ཞིག་གི་སྟེང་ཏུ་ཐེབས་ནས། ངས་དང་པོ་ཤིང་ཁྱི་ལས་བབས་ནས་བྲག་འདིའི་སྟེང་ཏུ་
བསྐྱད། ཆོས་གསུངས་ཤིང་ཆབ་ཆན་པ་ནམས་ལ་མ་ཆིའི་ལུང་ཡང་གནང་བར་གདའ་
གསུང་།

དེ་ནས་རྟ་ནག་སྐུ་ཚུ་བཟལ་ཏེ་ལུང་སྐྱག་ཏུ་བྱོན་ཏུས་བྱ་ཆ་ངས་བཟལ་བའི་
རྟ་ནག་སྐུ་ཚུ་ཁྱོད་གཡས་རུ་གཙང་པོ་ཞོན་ལས་བཟ་ཤིས་སྐུན་པོར་རྒྱག་ཅིག་བྱ་བ་
དང་། ཡང་སྐུ་ཤུར་བྱ་ཁྱ་མ་བྱུང་བ་ལ་ཆེག་ལབ་མཛད་ནས། ཨ་ཁྱེ་སྐུ་ཀ་ཁྱ་མོ་ཁྱོད་ད་
ལྟ་བུ་ཤིས་སྐུན་པོར་རྒྱག་ལ་སྟོལ་མ་ལ། དགེ་འདུན་གྲུབ་རྡོ་རྗེ་གདན་ན་འདུག ང་
ཞིམ་པོ་ཁལ་གཅིག་དང་བྱ་རམ་ཁལ་གཅིག་བྱིར་ལ་ཤོག་གིས་དང་། ཞེས་གསུངས་པ་
ནང་པ་ས་པས་གསན་ནས་བརྟག་པ་ལ་སྐུན་བྲངས་ཏུས་སའི་རྫོང་གི་རྩབ་སྟོ་ལ་བྱོན་
ནས། ངས་དང་པོ་ཡོང་བའི་སྟོ་དེ་འདི་མིན་གསུང་། ནང་ཏུ་ཐེབས་ཏུས་དེ་ན་ཐམས་
ཅད་མཐུན་པའི་བསྟན་འཛིན་ཆོས་རྗེ་དཔལ་ཆོས་པ་དང་པཎ་ཆེན་རྒྱལ་བ་བསམ་

ལ་རྒྱལ་དབང་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་རྟོགས་བརྗོད་དཔག་བསམ་ཐོན་ཤིང་།

གྲུབ་ཀྱང་ཕེབས་འདུག་པ་སྲུང་ཀྱང་གྲུབ་འདོག་མ་བྱས་པར་གྱུང་ན་ཆོས་རྗེ་དཔལ་
ཆོས་པའི་བཞུགས་གདན་བཟང་བ་ཞིག་འདུག་པ་དེའི་སྟེང་དུ་ཕེབས་པས་ཡབ་ཀྱིས།
དེར་མ་བཞུགས། དེ་ཆོས་རྗེ་དཔལ་ཆོས་པའི་བཞུགས་གདན་ཡིན་ཞུས་པས། ང་དང་
པོ་ཡང་འདི་ཁར་སྟོན་གྱི་ཡོད་གསུང་། ཕེབས་མ་བཞེད་པས། ཆོས་རྗེ་དཔལ་ཆོས་པ་
དང་པ་འཁྱུངས། འདི་འདྲའི་ཡ་མཚན་པ། ཁོང་རང་དེ་ཁར་བཞུགས་སུ་ཆུག་གསུང་།
དེ་ནས་སྟེ་ཆེན་ལ་གཟིགས་ཏེ། ཁང་པ་ཡ་གིའི་ནང་ན་པ་སྟོ་བཟང་གྲགས་པ་བཞུགས་
སམ། ནང་པའི་ཁང་པའི་ཞལ་བ་དང་སྟོ་སྟེན་འདི་རྣམས་བཟུ་ཤིས་ལྟུན་པོ་རེ་འདྲ་
འདུག གསུངས་པས་ནང་པ་དགྲེས་པའི་གསུང་མང་དུ་བྱོན་པ་དེར་འདུག

གཞན་ཡང་དེ་དག་གི་སྐབས་སུ་སྟེ་པོ་ཕོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་གནོད་པ་དང་སྐྱག་
བསྐལ་ནི་རབ་དུ་ཞི་བར་མཛད། ས་གཞི་ནི་སྟེ་པོ་རབ་དུ་དགའ་བ་མང་པོས་གང་།
འདིག་རྟེན་པ་རྣམས་ནི་སྟེས་བྱ་དམ་པའི་ཤིས་པ་བརྗོད་པ་འབའ་ཞིག་ཁའོན་དུ་བྱེད།
དེའི་གྲགས་པ་ནི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་བྱབ་པར་གྱུར་ཏོ། །

(༡༠ བ་༥། ༡༡༠ ག་༡) དེའི་ཆོ་ཐོས་བསམ་སྤྱིང་པ་ཆེན་པོ་ཀུན་མཁྱེན་ཆོས་
འབྱོར་དཔལ་བཟང་གི་མནལ་ལམ་དུ་རྒྱལ་བའི་ཞིང་ཁམས་ངོ་མཚར་ཅན་བརྒྱ་ཙུ་
བརྒྱད་འདུག་པ་རྣམས་གྲུ་མིག་གི་རྣམ་པར་འདུག་པའི་གྲུ་མིག་རེ་རེའི་ནང་ན་རྗེ་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སྤྱལ་སྟེ་རེ་རེ་བཞུགས་འདུག་པའི་དབུས་མའི་ཞིང་ཁམས་དེ་
ན། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སྤྱལ་སྟེ་མཐོང་བ་དོན་ལྡན་ཡིན་ཟེར་བའི་སྟེ་རྟེན་སྟེ་པོ་
དབུ་སྟེ་མཐོང་ལོ་སེལ་ལི་བ་ཞིག་འདུག་པ་དང་མཛལ་བྱུང་བས་དེ་ལ་བྱག་དང་གྲུས་པ་
མཛད་པ་ཞིག་བྱུང་། སང་དེ་རྟ་ནག་ནས་དགེ་བཤེས་ཆོགས་གཉིས་ཟེར་བ་ཞིག་བྱུང་
ནས་དེའི་སྐད་ཆ་ལ། རྟོ་རྗེ་གདན་ན་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སྟེ་སྟེ་ཕེབས་འདུག་
ཟེར་བ་གསན་པས་ཤིན་དུ་དགྲེས་ཏེ་དེ་འཕྲལ་དུ། བདག་ཅག་གི་སྤྲ་མ་ཆོས་ཀྱི་རྗེ་

དགོན་མཆོག་སྐྱབས་དང་གཡང་བ་ཚོས་ཟེ།

ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སྤྱལ་སྐྱེ་མཐོང་བ་དོན་ལྡན་གང་ན་བཞུགས་པའི་བྱང་དུ། དགེ་
སྤྱོད་ཚོས་འབྱོར་དཔལ་བཟང་གིས་ཁྱེ་བ། ཞེས་པའི་ཁྱེ་ཡིག་རྟེན་དང་བཅས་དགེ་
བཤེས་དོན་ཡོད་བྱ་བ་ལ་སྤྱལ། དེའི་ལན་ཡབ་ཀྱིས་གནང་ཅིས་མཛད་པས། ང་རང་
གིས་བྱེད་པ་ཡིན་གསུངས་ནས། སྤྱི་མ་དེའི་བྱང་དུ་ཁྱེ་བ། གན་སྟོས། གན་འབྱུ། གན་
ང་གནང་བ་སྤར་ཡང་ཐུགས་ལ་བཏགས། ད་དུང་གནང་བ་ཁྱེ། ཞེས་པའི་ཁྱེ་ལན་ཡང་
གནང་།

དེའི་ཆེ་གསོལ་དཔོན་སྟོལ་མས་སྐད་ཆ་ཆོར་ནས་མངལ་དུ་འགོ་དགོས་སྟུམ་
སྟེ་དེ་ལུ་མི་ལམ་བསྐྱགས་པས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགོངས་པ་མཐར་ཕྱིན་པར་གྱུར་ཅིག་
ཅས་པའི་སྐྱ་ཞིག་གྲགས་པ་ཆིས། སང་ནམ་ལངས་ནས་སྤར་གྱི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་
རང་གི་དཔོན་ཡིག་དམ་པ་སངས་རྒྱས་དང་འགྲོགས་ནས་ཕྱིན་པས་རྡོ་རྗེ་གདན་དུ་
རྗེའི་ལྷགས་སྐྱེ་ཞིག་བཞེངས་པའི་ལྷགས་ལེགས་པའི་དར་འཕྱར་དང་འགྲིག་ རྟེན་
འབྲེལ་ལེགས་སྟུམ་གཟིམས་ཁང་དུ་ཐལ་མར་བྱོན་པས་གཞོན་ནུ་དེས། སྟོལ་མས་ཡོང་
བ་ཞེ་ཡིན། ཁྱོད་ལ་སྟོབ་དཔོན་རྣམ་པས་བྱམས་པོ་བྱས་ཞེ་བྱས་གསུང་། འོ་ན་འདི་སུ་
ཡིན་ཞུས་པས། དམ་པ་སངས་རྒྱས་ཡིན་པ་འདུག་ ཅི་ཞུམས་རྒྱང་ལག་པ་ཞེས་གསུངས་
པས་གསོལ་དཔོན་གྱིས་ཕྱག་བཅུལ། སྤྱན་ཆབ་ཀྱང་མང་དུ་བྱུང་། སྐྱེ་ལ་འཆངས་ཏེ་
ཡུན་རིང་པོར་མ་སྤང་པའི་པ་བྱ་སྤང་པ་ལྟ་བུའི་དགྲེས་པ་དཔོན་སྟོབ་གཉིས་ཀ་ལ་བྱུང་
བར་གདའ་འོ། །

དེ་ནས་ངས་ཁྱེད་རྣམས་ལ་འཛམ་གླ་ལའི་རྗེས་གནང་བྱེད་པ་ཡིན་གསུང་།
བཟོ་བོ་དང་གཡལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མགོར་ཞལ་སྐྱོགས་ཀྱི་དཀར་ཡོལ་གངས་ཀྱག་
ཅིག་ཡོད་པ་དེ་བཞག་ནས། འཛམ་གླ་ལ་ཁས་ལོང་ཞིག་ཅས་དབང་བསྐྱར། གཅིག་གི་
མགོར་འཛམ་གླ་རྩ་ལེན་དྲ་ཡེ་སྟ་རྒྱ། ཞེས་གསུངས་པས་ཀུན་ཡིད་ཆིམ་པར་གྱུར།

ལ་རྒྱལ་དབང་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་རྟོགས་བརྗོད་དཔག་བསམ་ཐོན་ཤིང་།

གཞན་ཡང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་བྱ་སྒོལ་མང་པོ་མངལ་བར་བྱོན་དུས་སོ་
སོ་ལ་ཐུགས་ངེས་དངས་པའི་ལོ་རྒྱུས་མང་པོ་ཡོད་དེ་ཡི་གེས་འདིགས་ནས་མ་བཀོད།
སྐབས་དེའི་དུས་ཤིག་ཐོས་བསམ་གྱིང་པ་ཆེན་པོའི་མནལ་ལམ་དུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
པ་ཉིད་བྱོན་ནས། ངས་བྱམས་ཆོས་འདི་ལ་རྒྱལ་བ་བྱམས་པ་འདིག་ཉིན་དུ་བྱོན་པ་
འདྲ་བ་ཞིག་བྱའོ་གསུང་བ་ཞིག་བྱུང་འདུག་གསུང་འདི་ཐུགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །

(༡༧ བ་ཡ། ༡༡༡ འ་༡༠) དེ་ནས་དགུང་ལོ་བརྒྱད་པ་ལ་བབ་པ་ན་བཟླ་ཤིས་ལྷན་
པོར་མང་ཇ་ཞུ་བ་དང་རབ་བྱུང་ལ་ཐེགས་པའི་གུབས་ཡུལ་མཛད། དེ་རུབ་དགོང་ཇའི་
མཇུག་དུ་ཞུགས་མེ་ལ་བཞུགས་ཡོད་པ་ལ་ས་རི་ཀླ་བཞི་པས། རྒྱ་སྤྱོད་པོའི་གཟུགས་
ཀྱིས་གདུག་པ་ཅན། ཟེར་འཕལ་གཞོན་ནུ་དེས། ཆར་གཙོད་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་
སྟེ། ཞེས་སོགས་ལྷག་མ་རྣམས་གསུངས་པས་ཁོང་གིས། དེད་ལ་ཆོས་སྐྱོང་འདི་འདྲ་
ཡོད། ཆོས་སྐྱོང་མོ་རེང་མ་ལ་བྱེད་པ་དང་མི་འདྲ་ཞེས་ཐུགས་བསེགས་པས། ངའི་ཆོས་
སྐྱོང་མོ་རེང་མོ་དེ་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་སྐྱོང་ཐམས་ཅད་ལས་ལྷག་ ང་དེ་ལ་བརྟེན་པ་གཅིག་
ཚུམ་པ་ཡིན་གསུང་། དེ་མ་ཁད། རི་རབ་ལྷན་པོའི་གདན་སྟེང་ན། རྒྱང་ནག་འཇུབ་
མའི་གྲར་གྱི་ནང་། དྲེུ་རྒྱང་སེར་ག་པའི་སྟེང་། ཁྲ་ལས་བྱུང་བའི་ནག་མོ་ནི། ཞལ་
གཅིག་ཕྱག་གཉིས་འདིགས་པའི་གཟུགས། ཕྱག་གཡས་རྩྭ་མེ་ཚོན་དང་། ཁལོན་
པ་ཡུངས་ཀར་ཐོད་ཐག་འདིན། སྐྱེ་ལ་མི་སྤྲགས་གཡང་གཞི་དང་། རི་བ་ནག་པོའི་
གོས་ཁྱོན་ཅིང་། རྩེ་འཕུལ་ཐུགས་ཀྱིས་སྟོང་གསུམ་བསྐྱོར། ཁྱོད་ཀྱིས་དག་བཞེགས་
ཐལ་བར་རྫོགས། རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི་ནག་མོ་ནི། ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་འདིགས་པའི་
གཟུགས། ཕྱག་གཡས་སྤིགས་མཇུབ་ཞགས་པ་འཕེན། ཁལོན་པ་དྲེུའི་མཐུར་མདའ་
འདིན། རྒྱ་སྤྱོད་གདོང་ཅན་ལས་མཛོད་ཅིག རྒྱད་ཀྱིས་རྩིས་འབྲང་སེལའི་གདོང་།
སྐྱེ་མདོག་དམར་ནག་སྤྱོད་མའི་གཟུགས། ཕྱག་གཡས་རྩྭ་མེ་གྱི་གུག་འཕྱར། ཁལོན་

དགོན་མཆོག་སྐྱབས་དང་གཡང་པ་ཆོས་ཟེ།

པ་སྒྲིགས་མཚུབ་ཞགས་པ་འཕེན། ཁེ་རྒྱུ་ཡོད་ཅན་ལས་མཛོད་ཅིག ཁྱེད་པ་འདི་
ཐོགས་མེད་དུ་མཛད་དོ། །

ཡ། ཆོས་སྒྲེ་ཆེན་པོ་གཙང་བཟླ་ཤིས་ལྷན་པོར་ཡཞབས་ཀྱི་རེ་ཁྲ་བཀོད་དེ་འབྱེད་མང་ཞུས་དང་སྡོན་
གནས་རྗེས་བྱ་གྱི་གསུང་མང་དུ་བྱོན། ཡབ་ཀྱི་སྐྱེ་མཁུན་ནས་མདོ་སྒྲགས་ཀྱི་ཟབ་ཆོས་དབང་ཁྲིད་
ལུང་རྗེས་གནང་ངེ་སྟེན་གསན།

དེ་ནས་ཡབ་སྲས་ལྷན་ཅིག་དུ་ཆོས་བླ་ཆེན་པོ་བཟླ་ཤིས་ལྷན་པོ་དཔལ་གྱི་སྒྲེ་
ཆེན་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་སྤྱིང་དུ་བྱགས་པེབས་པར་གྱུར་དོ། །

(༡༣ བ་༡། ༡༡༡ འ་༡༡) དེའི་དུས་ཁྲི་ཐོག་ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་རྒྱལ་
ཆབ་གཉིས་པ་པཎ་ཆེན་ལུང་དང་རིགས་པ་དང་མན་ངག་གི་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོ་བཞུགས་
པས་ཡབ་སྲས་གཉིས་སྤྱོད་དུ་སྐྱུན་བྱངས། པཎ་ཆེན་བྱང་དུ་ཡབ་ཀྱིས་བྱག་འབུལ་
མཛོད་གསུངས་ནའང་། བྱག་འབུལ་ནི་དེ་དུས་མཛད་མ་ཉན། འོན་ཀྱང་རྟ་ལེའི་མེ་
དོག་ཅིག་བྱག་དུ་སྐུལ་ནས། གཟིམས་ཁང་གི་འདྲིན་སྐྱོང་ལེགས་པོ་མཛད་འདུག་པ་
ཐུགས་ལ་བཏགས་གསུངས་ནས་གསོལ་དཔོན་སྐྱོལ་མ་བྱག་ཕྱིར་ཁྲིད། སྤྱོད་པའི་རྟ་
བྱག་རྩིས་སོགས་དེ་བརྒྱུད་ཞིབ་དུ་མཛད། འདུ་ཁང་དུ་པེབས་འཕལ་དུ་སྐྱེ་ངེ་ལ། ང་
པོ་བཞུགས་ནས་བཞུགས་ཁྲིའི་སྟེང་དུ་འདྲིན། ང་དང་པོ་ཆོས་འཆད་དུས་འདི་
འདྲ་ཞིག་བྱས་སྟོན་གྱི་ཡོད་གསུང་། ཞབས་བརྒྱུད་བསྐྱེད་ཅུང་ཟད་མཛད་བཞུགས།
བྱམས་ཁང་དུ་བྱག་ཐལ་མོ་སྐྱུར། རྗེ་བཙུན་སྐྱེ་ཁམས་བཟང་ངམ་གསུང་། སྐྱོལ་མ་ལྷ་
ཁང་དུ་རྗེ་བཙུན་མའི་སྐྱེ་པར་དུ་འདྲིན། མར་གྱི་ལྷ་བཤོས་ཤིག་སྐུལ་བ་དེ་ལྷུང་བ་ན་
རྗེ་བཙུན་མའི་བྱག་གིས་བཟུང་། རྗེ་བཙུན་མའི་བྱག་ནས་སྐྱར་ཁ་ཞིག་བྱག་དུ་བབས།
ང་ལ་རྗེ་བཙུན་མས་སྐྱར་ཀ་གནང་བྱུང་། རྟ་ལས་དགའ་གསུང་ཟེར། གཞན་ཡང་ལྷ་
རྟེན་ཀྱན་གྱི་གནས་ཚུལ་ཞིབ་དུ་གསུངས་པས་ཐམས་ཅད་ཐུགས་ཡིད་ཆེས་པར་བྱུང་།

ལ་རྒྱལ་དབང་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་རྟོགས་བརྗོད་དཔག་བསམ་སྒྲོན་གིང་།

སྣང་།

དེ་ནས་དགེ་འདུན་འདུས་པ་རྒྱ་མཚོ་ལ་མང་ཇའི་བསྟེན་ཅིང་བཀྲར་བ་
ཡང་གནང་། ཆོགས་པ་ལ་འབྲས་དང་ནས་ལ་སོགས་པའི་མེ་རྟོག་འཐོར་བ་ཡང་
མཛད། ཐོས་བསམ་གླིང་པ་ཆེན་མོ་ལ། སློབ་དཔོན་ཆོས་འབྱོར་བ། ང་ངོ་ཨེ་ཤེས་པ་
འདུག་གསུངས་པས་ཐོས་བསམ་གླིང་དུ་སྦྱུན་དངས། ཕྱག་འབུལ་ཡང་མཛད་པ་ཡིན་
ཟེར། དེའི་སྐད་ཆ་དཀྱིལ་ཁང་དུ་གསན་ནས་ཆོས་རྗེ་སངས་རྒྱས་དཔལ་རིན་པས་སྦྱུན་
དངས། ང་ནི་སྟོན་ཏུ་ཕྱག་ཀྱང་མི་འཆལ། ཕྱག་འབུལ་བ་སྐབས་སུ་བབ་དུས་བྱེད་ཅེས་
ཟུར་བ་ཡང་མཛད་ཟེར། དེ་ན་རྗེའི་ལོགས་གིས་ཤིག་འདུག་པ་ལ་ཕྱག་འབུལ་མཛད་
པས་ཆོས་རྗེ་སངས་རྒྱས་དཔལ་རིན་པས། འདི་ཅི་ཡིན་པ་འདུག་གསུངས། མ་སྟོ་བཟང་
གཤགས་པའི་སྒྱུ་ཡིན་མོད་གསུངས་པ་ལ་དེའི་རྒྱ་མཚན་ཞུས་པས། སྟོགས་བམ་རལ་གྱི་
འདུག་པ་གསུངས་པས། དེ་ལ་བྱལ་འབྲེལ་མི་ཡོང་ཞུས་པས། འོ་ན་གཤམ་འདི་ན་རྗེའི་
བསྟོད་པ་གིས་འདུག་པ་གསུངས།

གཞན་ཡང་གནས་བརྟན་དགེ་འདུན་སྦྱ་དབྱངས་ཞེས་པའི་བགྲེས་པོ་ཞིག་
གིས་མཚོད་ཀོང་མར་ཁྱས་གང་བ་ཞིག་སྤར་ནས་ཕྱག་ཏུ་སྤུལ་བས་རྟེན་འབྲེལ་ལེགས།
ཁྱོད་གནས་བརྟན་དགེ་འདུན་སྦྱ་དབྱངས་ཡིན་ནམ་གསུངས་པས་དེར་འཁོད་པ་མང་
པོས་ཕྱག་སྤུལ་ཞིང་སྦྱུན་ཆབ་མ་ཤོར་བ་སུ་ཡང་མ་བྱུང་ཟེར་རོ། དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་
བཀྲ་ཤིས་ལྷན་པོའི་གྲ་བུ་སློབ་ཐམས་ཅད་ཆོམ་པར་མཛད། འོ་ན་ཡང་རབ་བྱུང་ནི་
མཁན་སློབ་སོགས་སྐབས་མ་འགྲིག་པ་ནས་དེ་རིས་མ་གྲུབ།

ལྷར་དུ་སྦྱུན་འབྲེན་པའི་ཆ་དོན་མཛད་དེ་སྤར་ཡབ་སྲས་ལྷན་དུ་རྟོ་རྟེ་གདན་
དུ་ཐེབས། ཡབ་རིན་པོ་ཆེའི་བྱང་དུ་དེ་སྔ་དགྲུང་ལོ་གསུམ་བཞི་ནས་རི་ཁྱོད་རྣམས་
སུ་བཀའ་ལླང་གསན་པ་དང་། དེ་དུས་གསན་པ་རགས་པ་ཙམ་སྟོས་ན་བདེ་མཆོག་ལུ་

དགོན་མཆོག་སྐྱབས་དང་གཡང་པ་ཆོས་མེ།

ནག་རིལ་གསུམ། འཇིགས་བྱེད་བརྩ་གསུམ་མ། ཞི་དགུ་མ། རོ་ལངས་བརྒྱད་བསྐྱོར།
དཔའ་བོ་གཅིག་པ། འཁོར་ལོ་ཆེན་པོ། ཆོ་དཔག་མེད་ལྷ་དགུ་མ་སོགས་བཀའ་དཔག་
ཏུ་མེད་པ་གསན། མགོན་པོའི་རྗེས་གནང་དགོ་ལྷན་པ་ལ་བྲགས་པ་བརྩ་གསུམ་དང་།
དེ་ལ་མི་ཐེ་བའི་ཤངས་སྐྱོར་དུ་མ། དམ་ཅན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ། རྣམ་སྲས་སྐྱོར་དུ་མ།
དཔལ་ལྷན་དམག་ཐོར་རྒྱལ་མོ། མགོན་པོ་ཕྱག་བཞི་པ། ཆོས་བདག་ཆེན་པོ་ཨ་མྱོར་བྱི་
ནང་གསང་གསུམ། ཆོས་སྐྱོང་བེག་ཅེ་ལྷམ་དལ་སོགས་ཆོས་སྐྱོང་དུ་མའི་རྗེས་གནང་།
དེ་དག་གི་ཡིག་ཆ་རྣམས་ཀྱི་ལུང་། ཆོ་དབང་གྲུབ་རྒྱལ་མ། ལྷ་དགུ་མ་འཆི་སྤྱད་དང་
བཅས་པ་ནི་བརྒྱ་ཆར་དུ་མ། ཏྲ་མགིན་ཡང་གསང་ཁྲིམ་པ་བཀའ་སྤྱད་དང་བཅས་པའི་
དབང་རྗེས་གནང་དང་ཆོས་སྐྱོར་ཆ་ཆར་། ཤངས་པ་ལྷགས་ཀྱི་ཏྲ་མགིན། ཡེ་ཤེས་བྱུང་
ཁྲ། ཕྱག་རྡོར་གཏུམ་པོ་ཆེ་ཆུང་གཉིས། བཀའ་གདམས་ལྷ་བཞི་སོགས་ཀྱི་རྗེས་གནང་།
ཞལ་བརྩ་གཅིག་པའི་ཆོས་སྐྱོར། པོ་ཏྲ་བའི་དཔེ་ཆོས། ལྷ་རོ་ནི་གྲུའི་ཆོས་དྲག་རས་ཆུང་
སྟན་བརྒྱད། ལྷ་ཀ་ཆོས་དྲག་དྲགས་ཤངས་ཀྱི་ཕྱག་ཆེན་དུ་མ། ཞི་བྱེད་བརྒྱད་པ་ཐུ་བྱི་
བར་གསུམ། བྱུང་པར་བརྒྱད་པ་བྱི་མའི་དབང་རྗེས་གནང་གདམས་པ་ཆ་ལག་དང་
བཅས་པ། ལྷ་རྒྱན་བསྟེན་སྦྱབ། གཙོད་ལྷལ་ཟབ་དོན་སྤྲུགས་སྤྱིང་གི་སྐྱོར། ལྷ་རོ་མཁའ་
སྤྱོད། འཇམ་དབྱངས་ནག་པོ། འབྱིར་སྤྱད་འབྱིར་སྤྱབ་སྐྱོར། མཁའ་འགྲོ་མ་སེལ་གདོང་
ཅན་ཀྱི་ཆོས་སྐྱོར་སོགས་ས་སྤྱི་པའི་ཟབ་ཆོས་མང་པོ། རྒྱལ་སྲས་བཀའ་འབུམ་དང་
ཡབ་མེས་རྣམས་ཀྱི་བཀའ་འབུམ་ཆང་མ། ཡང་དགོན་པའི་རི་ཆོས་སྐྱོར། ལྷ་རུ་ཞི་དག་
སོགས་མདོར་ན་དབང་རྗེས་གནང་། ལུང་མན་ངག་རི་སྟེང་ཅིག་གསན་ནོ། །

༡༽ ལྷ་གེ་སློ་བཟང་རབ་བརྟན་པའི་ཁྱུ་འཕྲོས་ཀྱི་ལུང་བརྟན་དང་། འགྲོ་རྣམས་བཅེ་བས་མ་བཏང་
པའི་སྤྲུགས་སྤྱོད་ཤས་ངང་གསུངས་པའི་རྗེས་བཟུང་མགུར། སྐབས་བབ་ལ་དོགས་གཙོད།

(༡༩ ཉ་ཀ ༡༩༩ འ་པ) དེ་ནས་དགུང་ལོ་དགུ་པའི་ཆེ་གྲུ་གེ་བདག་པོ་སློ་བཟང་

ལ་རྒྱལ་དབང་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་རྟོགས་བརྩོན་དཔག་བསམ་སྒྲོན་ཤིང་།

རབ་བརྟན་པ་གཙང་ཕྱོགས་ལ་མེབས་དུས་སྐུ་འདིའི་སྟན་པ་གསན་ཏེ་འགྲོ་དོན་
ལ་སྐུ་ལ་བའི་བྱ་ཡིག་རྟེན་དང་བཅས་པ་སྤུལ། དེའི་བྱ་ལན་དུ། འཕགས་པ་སྐུ་རས་
གཟིགས་དབང་ཕྱག་གི་རྣམ་འཕྲུལ། འོད་གསལ་ལྷ་ལས་བབས་པའི་གདུང་རྒྱད། རྩེ་
མངའ་བདག་རྒྱལ་པོའི་བྱང་དུ། བདག་སངས་རྒྱས་འཕེལ་གྱིས་བྱ་བ། བསྟན་པ་དག་
ལ་ཕན་པར་རབ་ཏུ་སྒྲོན། སྐར་ཡང་ཆོས་ལ་དཀར་བར་མཛད་དུ་གསོལ། །དར་མདུང་
གསོལ་ང་གནང་བ་ཐུགས་ལ་བཏགས། །བདག་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་ཕན་པར་སྒྲོན།
།ཆོས་སྐྱ་སེའི་ང་རོ་ཡིས། །སེམས་ཅན་ཀུན་ཡིད་ཆིམ་པར་བྱེད། །ཅིས་པའི་རྟེན་དུ་
བདག་རང་གི་འཕྲང་དཀར་མི་ཉག་དཀར་ཡོལ་ཆག་མེད་སྟན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ནད་ཐམས་
ཅད་ཀུན་ཏུ་འཛོམས་པ་ཞེས་བྱ་བས་གང་བ་འབྱུལ། ཞེས་པའི་བྱ་ལན་སྤུལ་བས་བདག་
པོ་དད་པའི་ས་གཞི་གཡོས་ཏེ། སྐར་ཡང་། སྙེ་པ་ང་ལྟེན། ཐུབ་བསྟན་ཀུ་མུ་ད་ཡི་ཆལ།
།ལེགས་པར་རྒྱས་མཛད་བཅོ་ལྔའི་ཟླ། །ཉ་བ་པཎ་ཆེན་དགེ་འདུན་གྲུབ། །འུབ་ཕྱོགས་
བདེ་བ་ཅན་དུ་གཤེགས། །དེ་ཆེ་གངས་ཅན་བསྟན་པ་ཡི། །ཀུ་མུ་ད་ཉམས་པ་མ་བཟོད་
ནས། །མཁུན་བཙུང་འོད་དཀར་དང་ལྗན་པའི། སྐར་ཡང་ཟླ་བ་གསར་པ་ཆོས། །མགོན་
ཁྱོད་བསྟན་པའི་མཁའ་ལ་རབ་མཛེས་ཤིང་། །བཤེས་གཞིན་རྒྱ་སྐར་བྱེ་བས་བརྒྱན་པ་
ན། །ལེགས་གསུང་བདུད་ཅིའི་རྒྱན་གྱིས་བདག་ཅག་དང་། །ལྟར་བཅས་འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་
དཔལ་གྱུར་ཅིག །ཅིས་པ་ཡང་སྤུལ། མཛལ་བའི་གྲུས་མཚོད་ཀྱང་མཛད་སྟེ།

དེའི་དུས་དཔལ་མགོན་ཞལ་གྱིས་མངོན་སུམ་དུ་གཏོར་མ་སྟེར་དགོས་ཚུལ་
དང་། ལྷ་གོ་བདག་པོ་ལ་མི་མཉེས་པའི་རྣམ་པ་མཛད་པ་ཞིག་བྱུང་། དེ་འཕྲལ་ཡབ་
གྱིས་དཔལ་མགོན་གྱི་རྩིས་གནང་ཆོས་རྩིས་ཡོན་ཏན་དཔལ་འབྱུང་བ་ལ་གསན་ནས་
གནང་བ་ཡིན་གསུང་། དེ་མཐུན་ལྷ་གོ་བདག་པོ་ལ། ཆོས་སྐྱོང་འདིའི་བྱུག་ཆེན་པོ་
འདུག་པས་ཡར་ལམ་སྤུལ་འགྲོས་སུ་ཁུ་སྐྱེ་ལེགས་སུ་གཏོར་གསོས་མ་བཏང་ན་ལམ་དུ་

དགོན་མཆོག་སྐྱབས་དང་གཡང་པ་ཚོས་ཇི།

སྐྱ་སྟོག་གི་ཉེན་བྱང་དོགས་ཡོད། བྱང་པར་སྟོན་པོ་ཞིག་ལ་གི་ཆད་ཡོང་ཞེས་པའི་ལུང་
བསྟན་ཀྱང་གནང་འདུག དེ་མཐུན་ཡར་ལམ་དག་དང་ཐུག་སྟོན་པོ་ཞིག་གི། བདག་པོ་
ཡང་མངའ་རིས་སུ་ཐེབས་འཕྲལ་ཞབས་མ་བརྟན་པ་ཡིན་སྟེ།

དེ་དུས་རྒྱལ་ཅིག་ཡབ་ཀྱི་སྐྱ་ཕག་ན་གཟིམས་པའི་ངང་ནས་ཆོགས་བཅད་
མང་དུ་གསུངས་པ་ནི་ཡི་གེར་མ་འཁོད། ཐོ་རངས་གསུངས་པ་ནི། འཛམ་བུ་གླིང་ན་
ཉི་མ་དང་ཆོ་བ་ལྟར་གྲགས་པའི་ཤར་ཅོང་ཁ་པ་སྟོ་བཟང་གྲགས་པའི་ཞབས་ལ་ཕྱག་
འཆལ་ལོ། རྒྱལ་མཆོན་ཏྲོག་གི་ཡིད་བཞིན་ལོར་བྱ། དགོས་འདོད་ཐམས་ཅད་བསམས་
བཞིན་སྟོལ་བའི། མདོ་དང་རྒྱུད་སྡེ་ཀུན་གྱི་བང་མཛོད། བཅའ་ཆེན་དགེ་འདུན་གྲུབ་ལ་
ཕྱག་འཆལ། ཁ་བརྩའི་དབང་ཕྱག་ཐ་མལ་ཚུལ་བཟུང་། ཁངས་ཅན་བསྟན་པའི་སྟོན་
མེ་མཛད་ལ། སྟོན་གསུམ་གྲས་པའི་ཡིད་ཀྱིས་ཕྱག་འཆལ། འགྲོ་དུག་འཁོར་བའི་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད། ལས་ཀྱི་གཤེན་རྗེ་མདུན་ན་སླེབ་ནས། འཛིགས་ཤིང་སྐྱག་པར་གྱུར་
པ་ནམས་ལ། སྐྱུན་རས་གཟིགས་ཀྱིས་ཐུགས་རྗེས་གཟིགས་ཤིག དགའ་ལྷན་གནས་
ནས་ཐ་མལ་ཚུལ་བཟུང་། འགྲོ་དུག་ཐར་པའི་ལམ་ལ་འབྲིད་མཛད། དབང་ཆུབ་ཐུགས་
གཉིས་འབྱོར་པའི་སངས་རྒྱུས། སེམས་ཅན་སྐྱག་བསྐྱེད་གཟིར་བ་ནམས་ལ། བྲིད་
ཀྱི་ཐུགས་རྗེས་ཐོངས་པར་མ་གྱུར། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དམ་ཆོས་བྱས་ན། སྐྱག་
བསྐྱེད་ཉམས་སུ་ཁྱོད་བར་མི་འགྱུར། སྦྱིད་པ་བཞག་ནས་སྐྱག་ལ་སྦྱོར་བའི། སེམས་
ཅན་ནམས་ལ་ཐུགས་རྗེས་གཟིགས་ཤིག སྦྱིགས་མའི་སེམས་ཅན་གདུལ་བར་དཀའ་
བས། སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་ཀྱང་ཐུལ་བར་མ་གྱུར། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་འགྲོ་ལ་གཟིགས་
ཤིག མི་ལུས་རིན་ཆེན་དལ་འབྱོར་འདི་ནི། ཤུ་དུམ་ལྷ་རའི་མེ་ཏྲོག་བཞིན་དུ། ཡང་
ནས་ཡང་དུ་རྟེན་པར་མི་འགྱུར། སངས་རྒྱུས་ཀུན་གྱི་ཐུགས་རྗེས་ཐོར་ནམས། སེམས་
བཞིན་དུ་རིན་གྱིས་བསྐྱངས་ཀྱང་། སྦྱིས་བྱ་དམ་པ་ནམས་ལ་ལས་གསོག བཅུན་

ལ་རྒྱལ་དབང་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་རྟོགས་བརྩོན་དཔག་བསམ་སྒྲོན་ཤིང་།

མེད་སྐྱེ་བར་རྒྱལ་བས་གསུངས་ཀྱང་། ཁངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་བཀའ་ལ་མི་རྩི། ཁེམས་
ཅན་རྣམས་ལ་དམ་ཆོས་མི་གསུང་། བྱི་མ་ལེབ་བྱ་མེར་མཚོང་བཞིན་དུ། སྐྱུག་བསྐྱལ་
བཅོན་རར་བཅིངས་པ་རྣམས་ནི། དམ་པ་རྣམས་དང་ཕྱད་པར་མི་འགྱུར། བྱུགས་རྩེའི་
སྐྱུགས་ཀྱས་མུར་དུ་རྩོངས་ཤིག ཁེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདག་གི་པ་མ། དམ་ཆོས་
བདུད་རྩིས་ཆིམ་པར་བྱས་ཀྱང་། རྩོམས་པར་མ་གྱུར་སྤྲད་པའི་དབང་གིས། དན་སོང་
གསུམ་གྱི་སྒོ་ལ་འདུག་གོ། སྐྱུག་བསྐྱལ་དག་པོ་མི་བཟད་མྱོང་བས། སྐྱབས་གནས་
དགོན་ཅིག་གསུམ་པོས་སྐྱོབས་ཤིག ལྷ་སོགས་འགྲོ་བ་གང་དུ་སྐྱེས་ཀྱང་། རང་རང་
སྐྱུག་བསྐྱལ་གནས་ལས་གྲོལ་ཏེ། མུར་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག ཅེས་པ་འདི་
རྣམས་བྱུགས་སྐྱོ་ཤས་དང་སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོའི་སྒོ་ནས་ལྷང་ལྷང་གསུངས་པའི་མཐར།

རྒྱལ་བའི་དམ་ཆོས་མ་ལུས་ཀྱན་བཟུང་ནས། རབ་འབྱམས་སྤྱོད་བཞེས་
གཉེན་དུ་མའི་དབུས། རི་རྒྱལ་ལྷན་པོ་ལྷ་བྱར་རབ་མངོས་པའི། མཚུངས་མེད་སངས་
རྒྱས་འཕེལ་ང་འདི་སྤྲད་སྟེ། ལས་ཀྱིས་མོངས་པའི་འགྲོ་བ་འདི་དག་རྣམས། རྒྱལ་
བ་རྣམས་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་བྱེད་པ། ཐམས་ཅད་འཁོར་བར་ལྷུང་བར་འགྱུར་བྱེད་
པས། བདག་ལ་རེ་བའི་ཁེམས་ཀྱིས་སྤྲད་གྱུར་ཀྱང་། ཁ་ཤིག་ཅུང་ཟད་འབྱུང་བར་
འགྱུར་ཏེ་རེ། དེ་བས་གཙུག་གི་ནོར་བུར་སྟེན་པར་གྱིས། དགོས་འདོད་ཐམས་ཅད་
ཆར་བཞིན་འབབ་པར་འགྱུར། སྐྱེས་བུ་དམ་པ་པཎ་ཆེན་འདི་འདྲ་ནི། ཡིད་བཞིན་
ནོར་བུ་བཞིན་དུ་རྟེན་པར་དཀའ། དེ་བས་རྩི་རྩེ་འཆང་དུ་བསྐྱོམས་ན་ལེགས། ཆོས་
ཀྱི་བདུད་རྩིས་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ། ཡོངས་སུ་རྩོམས་ཤིང་ཆིམ་པར་ལེགས་བྱས་ཀྱང་།
ཁེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འགྲོ་དོན་མ་རྩོགས་པས། སྐྱེ་བ་བདུན་དུ་འགྲོ་དོན་ལེགས་
བསྐྱུངས་ནས། ཟག་མེད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་སྤྲད་པར་བྱེད། བདག་ལ་མོས་པར་བྱེད་
པའི་སྒོ་བ་བརྒྱད་རྣམས། དགའ་ལྷན་གནས་སུ་སྐྱེ་བར་གདོན་མི་བླ། ཆོ་འདིར་འགྲོ་

དགོན་མཆོག་སྐུ་བས་དང་གཡང་བ་ཆོས་མེ།

[illegible]

གཞན་ཡང་གཉན་ཁྲོད་ཀྱི་སྐབས་ཤིག་ཏུ་བྱང་མིང་མི་གཙང་བ་ཞིག་གི་ཟས་
 གྲིབ་ལ་བརྟེན་ལྷགས་མི་བདེ་བའི་ནམ་པ་རེ་ཆེ་བྱུང་། རྗེའི་ཞལ་ནས། དེང་སང་ཡང་
 གྲིབ་ཀྱི་ནམ་པ་རེ་བྱུང་དུས་མེ་འདི་མི་བདེ་བ་རེ་ཆེ་འོང་བ་ཞིག་འདུག་གསུང་། ཤོང་
 གི་གསུང་དེ་ནམས་དེ་མ་ཁད་ལྷན་མར་ལ་ཡབ་ཀྱིས་ཕྱག་བྲིས་ལ་བཏབ་པ་ཡིན་ནོ་
 གསུང་།

གསུང་འདི་ལས། གྱེ་བ་བདུན་དུ་འགྲོ་དོན་ལེགས་བྱས་ནས། ཁེས་གསལ་
བར་བྱུང་ཞིང་། འདིའི་ཁྱད་ས་རྣམས་དཀོན་ཅིག་འབངས་ཀྱི་སྐྱེས་རབས་དང་། འདམ་
ཀྱི་བརྗེས་བཅད་གི་ཚཱམས་ན་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཞུགས། གཞན་ཡང་ཞལ་གྱི་མན་
ངག་དང་གསུང་འདི་དག་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེགས་བམ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་ཞིབ་ཏུ་དཔྱད་ཤེས་
ན་སྤྱལ་བ་བདུན་གྱི་མཆན་དང་མཛད་པ་རྣམས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཞུགས་པ་ཡིན་
སྟེང་ན་ཡང་བདག་འདྲ་བས་ནི་དེ་དག་གི་གནས་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་རྫོད་པར་ནུས་པ་མ་

ཡུལ་དབང་དགེ་འདུན་ཀྱི་མཚོའི་རྣམ་ཐར་རྟོགས་བརྗོད་དཔག་བསམ་ཐོན་ཤིང་།

ཡིན་ལ། ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་ནི་མ་འོངས་པ་ན་རིམ་གྱིས་རིམ་གྱིས་འཆད་པ་ཞིག་འོང་
བར་མངོན་ཏེ། ཁ་འཐོར་གྱིས་ཚཱ་མ་ལས། སལ་ཆེར་གཤམ་པ་མངོན་བྱང་ལྟོས། བསྟན་
པ་ཇི་ལྟར་མ་རྒྱབ་བར། གཤམ་པ་རིམ་གྱིས་མངོན་པར་འགྱུར། འབེན་ལས་རིང་དུ་
མདའ་མ་འཕང་། རྩ་ཡི་ས་ནས་རྩ་སྐྱེང་དུ། བསྟོའི་སྤྱབས་ཅན་དུ་མ་འཕེལ། ཅི་ཟེར་
གྲག་སྟོང་ལྷམ་པོ་ཡིན། འབྲོམ་སྟོན་སྤྱལ་པས་དེ་སྐད་སྤྲུལ། རྣལ་འབྱོར་སྤྲུལ་པ་རྣམས་
ལ་བཤགས། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི་སྤྱལ་པ་བདུན་གྱི་མཛད་པ་རྣམས་བཀའ་
གདམས་གྱི་བསྟན་པ་ཇི་སྟེང་ལྟར་མ་རྒྱབ་པར། གཤམ་པ་བྱི་མ་ལས་སྤྲུལ་རིམ་
གྱིས་གསལ་བར་མངོན་པར་འགྱུར་བས་འབེན་ལས་རིང་དུ་སྟེ་རང་རང་གི་སྤྱབས་གྱི་
མཛད་པ་ལས། མདའ་ལྟག་མ་རྣམས་མ་འཕང་སྟེ་མ་འཆད་ཅེས་དང་། རྩ་ཡི་ས་ནས་
རྩ་སྐྱེང་དུ། ཞེས་པ་རྩ་ས་འཕྱལ་སྤང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་ནས་བྱང་རྩ་སྐྱེང་གི་གཙུག་
ལག་ཁང་དང་། བསྟོའི་སྤྱབས་ཅན་དུ་མ་འཕེལ་ཞེས་པའི་བསྟོ་དང་མེ་ཏོག་དོན་འདྲ་
བས་མེ་ཏོག་ཐང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་འཕགས་པའི་སྤྱལ་པ་དུ་མ་འཕེལ་ཞེས་པའི་
དོན་ཡིན་པར་མངོན་ཏེ། གོང་དུ་བྲངས་པའི་འབྲོམ་གྱི་སྟོན་ལམ་དུ། བསྟོའི་སྤྱབས་སུ་
ཆོས་གྱི་སྤྱང་བ་རྒྱས། རྒྱལ་བས་ཁ་འབྱེད་རྒྱལ་བས་སྟོང་བར་ཤོག ཅེས་པ་དང་གྲུང་
འགྲིག་པ་ཡིན་ཏེ། དབྱུང་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

༧༽ གཙང་ཕྱོགས་ཆོས་གྱི་སྟེ་ཆེན་བཟ་ཤིས་ལྷན་པོར་གདན་ཞུས་བཞིན་པའི་ཆེན་ལྷང་རིགས་རྒྱ་
མཚོ་ལས་དགེ་བསྟན་གྱི་སྟོན་བཞེས་དང་། རྣམ་འབྲེལ་དང་བསྐྱུས་ཟིན་ལ་ཐོས་བསམ་གྱིས་ཞུགས་
ཤིང་། འཇམ་མགོན་རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་ཆ་བ་ནས་སྤུལ་བའི་ཞུ་ཡིག་བཅས།

(ཉམ་ ༩་ཉ། ༡༡༧ བ་༩) ད་ནི། སྤྱབ་པའི་བསྟན་པ་འཆི་མེད་སྦྱིད་ཆལ་དུ།
ཁོངས་སྦྱོད་སྤྱང་ཆེའི་ཆང་གིས་ཕྱོས་པ་ཁྱོད། ཅེས་པའི་དོན་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ནས་
དགྲུང་ལོ་བརྒྱ་གཅིག་བཞེས་པའི་ཆེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་རྒྱལ་ཆ་བ་གཉིས་པ་པའ་

དགོན་མཆོག་སྐྱབས་དང་གཡང་པ་ཆོས་ཟེ།

ཆེན་ལུང་རིགས་རྒྱ་མཆོའི་ཞལ་ལྷ་ནས་ཀྱིས་གཙོ་མཛད་བསྟན་པ་གསལ་མཛད་ཆོས་
ཀྱི་ཐེ་སློབ་དཔོན་རྣམ་པ་བཀའ་བཏོས་ཏེ་གཞོན་ནུ་དེ་ཉིད་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་རང་
གི་ཞལ་ཆེམས་ལས་མ་གཡོས་པར་སྐྱོན་འབྱེན་པའི་ཕོ་ཉར་སྤྱི་ས་ནས་གསོལ་དཔོན་
སློལ་མ་དང་དཀའ་བར་བ་དོར་རྒྱལ་གཉིས། དཀྱིལ་ཁང་ནས་ཆོས་མཛད་རྒྱལ་བ། ཐོས་
བསམ་གྱིང་ནས། དགེ་བཤེས་རྒྱལ་མཆོན་གྲགས། ཤར་ཅེ་ནས་ཆོས་མཛད་ཁ་རག་པ་
རྣམས་མངགས་ཏེ་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱལ་མཆོན་གྱི་ཏོག་ཏུ་དམིགས་ནས་བཀྲ་
ཤིས་ལྷན་པོ་དཔལ་གྱི་སྤེ་ཆེན་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་གླིང་ཏུ་སྐྱབ་
བྱངས་པར་གྱུར་ཏོ། །

(ཉལ་བ་ཉ། ༡༡༩ འ་༤) དེ་ནས་རྟ་ལོ་ཏོར་ཟླ་བུག་པའི་ཆོས་བཞི་ཡོངས་སུ་
གྲགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བའི་དུས་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་དབུ་
སྐྱ་བཅད། དུར་སྤྱིག་གི་རྒྱལ་མཆོན་བཞེས། པཎ་ཆེན་ལུང་རིགས་རྒྱ་མཆོའི་བྱང་དུ་
ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དགེ་བསྟེན་གྱི་སྒྲུབ་པ་བཞེས་ཏེ། མཆོན་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཆོ་དཔལ་
བཟང་པོ་ཞེས་བྱ་བར་གསོལ་ནས་ལྷ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་དཔལ་མགོན་དམ་
པར་མངའ་གསོལ་ཏོ། །

(ཉལ་བ་མ། ༡༢༠ ཐ་༡) དེའི་ཆེ་གཞོན་ནུ་དེའི་ཐུགས་ལ་འདི་ལྟར་དགོངས་
ཏེ། བདག་ཅག་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱི་ལས་སུ་བྱ་བ་ནི་གཉིས་ཏེ་སློག་པ་ཐོས་བསམ་
དང་སྤོང་བ་བསམ་གཏན་ནོ། །དེ་ལ་ཐོག་མར་སློག་པ་ཐོས་བསམ་གྱི་རིམ་པས་རྒྱད་
ཕྱག་པར་བྱའོ་སྟམ་དུ་དགོངས་ནས་པཎ་ཆེན་བྱང་དུ་ཆད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་གཞུང་གི་
རྒྱགས་འབུལ་བ་དང་ཟིན་ཐུན་ཐུན་མོང་བ་དང་། བསྐྱས་པ་ཅི་བའི་ཚུལ་ཡང་མཛད།
དེའི་དུས་ཐུགས་འཛིན་ཡངས་པ་ཞིག་གི་ཐུགས་བཞེད་འཁྱུངས་ཏེ་ཐེ་བཅུན་འཇམ་
དབྱངས་ལ། པར་དཀར་དང་རྒྱ་སྐར་མགོན་པོའི་སྤྱིང་། གཞོན་ནུའི་ཉམས་ལྷན་རྒྱལ་

ལ་རྒྱལ་དབང་དགེ་འདུན་གྱི་མཚོའི་རྒྱལ་ཐར་རྟོགས་བརྗོད་དཔག་བསམ་སྒྲོན་གིང་།

སྤྲུལ་དཔའ་བོ་ནི། །དམར་སེར་འོད་ཕྱང་ཕྱོགས་བཅུར་ཀུན་ཏུ་འབྱེད། །འཇུ་མ་པའི་
ཞལ་གྱིས་སྐལ་ལྷན་མ་ལུས་པ། །དམ་ཚོས་བདུད་ཅིའི་རོ་ཡིས་ཆིམ་པར་མཛད། །མཐོན་
མཐིང་རལ་པའི་ཐོར་ཅོག་མངོས་པའི་མཐར། །རིན་ཆེན་དུ་མ་ལས་བྱུང་དབུ་རྒྱ་
དང་། །སྟན་རྒྱ་མགུལ་རྒྱ་ཕྱག་གཏུབ་སྐར་གས་དང་། །ཁྲ་བའི་མངོས་འཕྲོག་ཅོར་
བུའི་དོ་ཤལ་འཆང་། །ཕྱག་གཡས་རལ་གྱིས་མ་རིག་སྦྱར་པ་གཅོད། །གཡོན་པས་སྟིང་
པའི་དོན་སྟོན་སྒྲེགས་བམ་བསྐྱམས། །དབང་པོའི་གཞུ་ལྟར་བཟླ་བའི་སྟོད་གཡོགས་
དང་། །སྒྲ་ཚོགས་དར་གྱི་ཤམ་ཐབས་གཡོ་བ་ཅན། །མངོས་པའི་ཞབས་གཉིས་རྡོ་རྗེ་
སྦྱིལ་ཀྱང་བཞུགས། །ལྷག་པའི་ལྷ་མཆོག་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་བསྟོད། །གང་དེར་
བསྟོད་པའི་བསོད་ནམས་འདི་ཡིས་བདག །མགོན་པོ་ཁྱེད་གྱི་ཞབས་དྲུང་སྦྱིས་ནས་ནི།
།དམ་ཚོས་བདུད་ཅིའི་རོ་ཡིས་ཆིམ་བྱས་ནས། །འགྲོ་བ་ཀུན་ལ་ཐར་ལམ་སྟོན་པར་ཤོག
།ཅིས་པའི་བསྟོད་པ་འདི་ཡང་གནང་།

གཞན་ཡང་དེ་དུས་ཐོས་བསམ་སྦྱིང་ནས་སྟན་སྟོན་གྱི་ཞུ་ཡིག་ཕུལ་བའི་ལན་
ངོ་མཚར་བསོགས་ཡོད་དེ་བཀའ་འབུམ་དུ་བལྟ་བར་བྱའོ། །དེ་དག་ནི་དགྲུང་ལོ་བཅུ་
གཅིག་པའི་སྐབས་སོ། །དེའི་ཆེ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཅོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་རྒྱལ་ཆབ་བསྟན་
པའི་རྒྱལ་མཆན་འཛིན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབྱུང་ན་འབྲུན་ཟླ་དང་བུལ་བ། །ཐམས་
ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་འདུན་བྱུང་གྱི་ཐུགས་སྤྲུལ་དམ་པ། །ཆོས་སྒྲ་སེལྟེའི་ང་རོས་བདུད་
དང་བགེགས་དང་ཕས་ཀྱི་ཚོལ་བ་ཐམས་ཅད་སྒྲག་པར་མཛད་པ་རྗེ་སྟོན་ལམ་དཔལ་
ལེགས་པའི་སྟོན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་སྤུལ་པའི་སྤྱི་འདིའི་སྟན་པ་གསན་ནས། །རྒྱལ་བ་
ཀུན་གྱི་ཐུགས་རྗེའི་ངོ་བོ་ནི། །སྟོན་གྱི་ཐུགས་དམ་ཟབ་མོས་གངས་ཅན་འདིར། །འགྲོ་
བའི་དོན་དུ་སྤྱི་ཡི་སྤུལ་པ་མཆོག །དུ་མའི་སྟོན་མཛད་པ་དེ་ལ་འདུད། །ཅིས་དོན་
ལྷན་གྱི་སྟོན་མཆོག་དུ་བསྐྱུགས་ཏེ། །སྤུལ་སྤྱི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་དྲུང་དུ། །རྒྱང་

དགོན་མཆོག་སྐྱབས་དང་གཡང་པ་ཆོས་མེ།

རིང་མོ་ནས་ཁྱ་བ། ཞེས་པའི་ཁྱ་ཡིག་བེར་བྱམ་གྱི་རྟེན་དང་བཅས་པ་ཡང་རི་བོ་དགེ་
ལུན་གཟིམས་ཁང་ནས་སྤུལ་བའི་དོན་གྱི་སྒྲིང་པོ་ཡང་། དབུས་ཕྱོགས་ལ་ཕེབས་དགོས་
ཞེས་པ་དང་། དེ་དང་མཐུན་པར་བཀ་ཤིས་ལྷན་པོ་སྤྱི་སོར་ཡང་ཕྱག་དམ་གནང་བ་ནི།
སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ཀྲན་བདག་ཉིད། །དངོས་གྲུབ་མཆོག་སྟོལ་མཛད་
པའི་ཡི་དམ་ལྷ། །དཔལ་ལྷན་སྤྲ་མ་འཕྲིན་ལས་བཟང་པོ་ཅན། །འཛམ་གླིང་མཁས་པའི་
ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །དེ་ཡང་འདི་ལྟར་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་འདུན་
གྲུབ་པ་དཔལ་བཟང་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཞི་བར་གཤེགས་པའི་ཚུལ་བསྟན་ནས་ཞག་བཞི་
བརྒྱ་ཞེ་དགའི་བར་དུ་འོད་གསལ་ཆོས་སྐུའི་ངང་ལ་བཞུགས། དེ་ནས་ཐུགས་དམ་
གྲོལ་ནས་དགའ་ལྷན་དུ་ཐེགས། རྗེ་བརྟན་བྱམས་པ་དང་སྤྱ་སྐྱབ་ཇོ་བོ་རྗེ། རྗེ་ཙོང་ཁ་
པ་རྣམས་ལ་ཆོས་མང་པོ་གསན་ཅིང་། དེ་ནས་རྗེ་བརྟན་བྱམས་པ། ཇོ་བོ་རྗེ། རྗེ་ཙོང་
ཁ་པ་རྣམས་ལ། བདག་གང་དུ་འགྲོ་དོན་ལ་བྱིན་པ་ལེགས་ཞུས་པས་དེར་མེ་རྟོག་པར་
དཀར་པོ་གཅིག་དང་། སེར་བ་རྟོག་པོ་གཉིས་གནང་ནས། འདི་གསུམ་སྐྱར་ལ་གང་དུ་
བབས་པའི་སར་འགྲོ་བའི་དོན་གྱིས་གསུངས་པའི་མེ་རྟོག་དེ་རྟ་ནག་ཕུར་བབས། སེར་
བ་གཅིག་རྩ་སྒྲིང་ཕྱོགས་སུ་བབས། གཅིག་ཁམས་སུ་བབས་པའི་ད་ལྟ་སྤུལ་སྤྱ་གསུམ་
དུས་གཅིག་དུ་ཡོད་པའི་དོན་གྱིས། འགྲོ་བའི་དོན་དུ་སྤྱི་ཡི་སྤུལ་པ་མཆོག་ །དུ་མའི་སྒོ་
ནས་མཛད་པ་དེ་ལ་འདུད། །ཅིས་པའི་བསྟོད་པ་སྤུལ་བ་ཡིན་པས་དགོངས་པ་འཆལ།
མཆན་ཡང་དགེ་འདུན་གྲུབ་རང་དུ་སྤུལ་བ་ལེགས་ཤིང་། དབུས་ཕྱོགས་ལ་ཕེབས་པ་
ཅིས་ཀྱང་ལེགས་པས་ཕེབས་པའི་ཐུགས་འདུན་ཞུ། ཞེས་པའི་ཁྱ་ཡིག་སྤྱི་སྒོས་སུ་བྱང་
འདུག རྗེའི་ཞལ་ནས། བྱིས་པའི་སྐབས་སུ་ལབ་པ་དང་ཆོས་རྗེའི་གསུང་འདི་རྣམས་
མཐུན་པར་འདུག་གསུང་།

༡༠༽ རྗེ་གནས་རྟིང་ཀྲན་དགའ་བདེ་ལེགས་སོགས་ལས་ཆོགས་སྤྲ་མ་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྒྲོམ་བཞེས་དང་།

ལ་རྒྱལ་དབང་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་རྟོགས་བརྗོད་དཔག་བསམ་སྒྲོན་གིང་།
 རྗེ་དེ་ཉིད་སོགས་ལས་ཚོས་བཀའ་དབང་ལུང་ཁྱིད་རྗེས་གནང་མང་དུ་གསན། ཡུམ་གཤེགས་གིང་
 གཞན་གྱིས་ཁྱེས་དོར་སྐྱའི་སྐྱེ་ཕྱིང་སྒྲ་ཕྱི་འགའ་རེ་གསལ་པོར་གསུངས། ལྷགས་ཚོམ་ཐུན་ཅམ་རེ་
 ཡང་གནང་།

དེ་ནས་ལོ་དེའི་དགུན་ཚས་ཀྱི་སྐབས་སྒྲོན་བསྐལ་པ་དཔག་དུ་མེད་པའི་
 རྒྱ་རོལ་ནས་འགྲོ་བའི་དོན་མཛད་པའི་སྒྲོན་ལམ་ཕྱོགས་གཅིག་དུ་འཛོམ་པས་ཞིང་
 འདིར་ཡང་ཡབ་སྲས་ཅན་དན་དང་བྱི་བཞིན་དུ་འདུ་འབྲལ་མེད་པ་འཕགས་པ་སྐྱུན་
 རས་གཟིགས་དེ་ཉིད་དགེ་སྤྱོད་དུར་སྒྲིག་འཛིན་པའི་གར་གྱིས་རོལ་བ་རྗེ་གནས་རྟིང་
 པ་ཀུན་དགའ་བདེ་ལེགས་པ་དེ་ཉིད་བྱང་རྟ་སྒྲོ་ལ་སྐྱབ་པ་ལ་ཐེགས་པའི་ཐོལ་གྱིས་
 སྐྱལ་སྐྱེ་འདིའི་མཁན་པོ་ལ་དམིགས་ཏེ་བོད་དོང་ཞེས་བར་ཐེགས། དེར་དཔལ་ལྷན་ལྟ་
 མོའི་བྱང་དུ་མཚོད་གཏོར་རྒྱ་ཆེན་པོ་བཤམས། ཐུགས་དམ་ཚུགས་ཅམ་གྱི་ཐོག་དུ་བཀྲ་
 ཤིས་ལྷན་པོ་ནས་རྗེ་འདི་པའི་སྐྱུན་འབྲེན་གྱི་ཕོ་ཉ་བ་སྟེན། ཐུགས་ངེས་དག་པོ་ཡང་
 འབྲུངས། ལ་སྟོད་རྟ་སྒྲོའི་གངས་ལ་ཐེགས་པའི་ཐུགས་འདུན་བཤོལ་ཏེ་བཀྲ་ཤིས་ལྷན་
 པོར་ཐེབས། ཚོས་རྗེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་མཁན་པོ་གནང་། པཎ་ཆེན་ལུང་རིགས་རྒྱ་མཚོའི་ཞལ་
 རྒྱ་ནས་གྱིས་སྟོབ་དཔོན། དབུ་མཛད་སངས་རྒྱས་ཚུལ་ཁྲིམས་པས་དུས་བསྐོ་བ་མཛད།
 གནས་བཏན་སྟེ་སྟོད་འཛིན་པ་གསེར་རིའི་འཕྲེང་བ་ལྟ་བུ་བཅུ་ཕྲག་གསུམ་གྱི་དབུས་
 སུ་དགེ་ཚུལ་གྱི་བརྟལ་ཞུགས་ཡང་དག་པར་སྦངས་ཏེ་བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་ལེགས་
 པར་གསུངས་པའི་ཚོས་འདུལ་བ་ལ་རབ་དུ་བྱུང་བར་གྱུར་གྲོ། །

(༡༩ བ་༥། ༡༣༡ འ་༥) དེའི་དུས་སུ་གནས་རྟིང་རིན་པོ་ཆེའི་བྱང་དུ་ཡེ་
 ཤིས་མགོན་པོ་འཁོར་བརྒྱད་ཀྱི་བཀའ་དང་། མགོན་པོ་སྤྱིང་ཞུགས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
 པ་གནས་རྟིང་པའི་ཆེག་བརྒྱད་དུ་གྲགས་པ་ཡང་གསན་པས་ངོ་མཚར་བའི་ལྷས་ཀྱང་
 བྱུང་གསུང་།

དགོན་མཆོག་སྐུ་བས་དང་གཡང་པ་ཆོས་རྒྱུ།

པཎ་ཆེན་དྲུང་དུ་ནི་སྤར་གྱི་ཆོས་འབྲོ་རྣམས་དང་ཡེ་ཤེས་གྱི་མཁའ་འགོ་མ་
སེའི་གདོང་ཅན་མའི་བསྐྱེད་ལུང་ཅམ་ཞིག་གསན། དེ་དུས་ཉན་གྲོང་ཆོས་མཛད་པ་
ལ་སོགས་པ་མང་པོ་ཞིག་ལ་གསང་འདུས་མི་བསྐྱོད་པའི་དབང་ཡང་གནང་། གཞན་
ཡང་གྲུ་པ་སོ་སོ་ལ་གང་ལ་གང་འཆམ་གྱི་བཀའ་རྒྱུ་ཆེས་གནང་དཔག་དུ་མེད་པ་ཞིག་
གནང་། དེ་ནས་དགྲུང་ལོ་བརྒྱ་གཉིས་བཞིས་དུས་སུ་གསོལ་ཆས་རྣམས་འདྲེན་འཕྱིས་
པས་དཀའ་མཆོར་ཡོད་ཅམ་བྱུང་འཆམས། བྱིད་རང་རྣམས་འཆབ་མི་དགོས། མདང་
རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་རྣམ་ཐོས་སྤྱོད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་གསེར་བཙོ་མ་ལྟ་བུ་ཞིག་བྱུང་ནས་རྒྱལ་
མཆོན་ནམ་མཁའ་ལ་ཕྱར། འོད་ཀྱིས་འདྲི་གཏེན་ཐམས་ཅད་བཀའ་། བེའུ་ལེའི་ཁ་
ནས། བས་མང་པོ་སྐྱབས་བྱུང་བས་བཀའ་ཤིས་ལྟན་པའི་སྤྱིང་ཁོངས་ཐམས་ཅད་ཁེངས་
བྱུང་ཞིང་། ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་སྒྲན་བཟང་པོའི་དྲི་ལྟ་བུའི་དྲི་བཟང་གིས་བྱབ་པ་ཞིག་
བྱུང་གསུང་། དེའི་ཉིན་ཆ་བཞིས་གོལ་འཕུལ་ལ་ཆོས་མཛད་སྐྱུ་པོ་པས་སྐྱབས་བྱུངས།
རྒྱུ་པོ་ཆེན་དུ་ནས་དཀར་མོ་ཁལ་ལྟ་བུ་དང་ཆོགས་པ་ལ་གསོལ་སོགས་ཀྱང་སྤུལ་བྱུང་
བས། དེར། ང་ཞེ་བདེན་པ་འདུག་ཅེས་ཕྱག་ཕྱི་བ་རྣམས་ལ་བཀའ་ལུང་ཡང་ཐེབས་
པར་གདའ་འོ། །

དེ་དུས་དཔལ་ལྷན་ལྟ་མོའི་སྐྱབས་ཐབས་བདུད་བཞིའི་གཡུལ་ལས་རྒྱལ་བ་
ཞེས་བྱ་བའི་ཐུགས་རྩོམ་ཡང་གནང་། དགྲུང་ལོ་བརྒྱ་གསུམ་པའི་སྐབས་སུ་ཡུམ་
མཉེལ་བའི་ཚུལ་བཞུག། སྤར་རྩོམ་གདན་དུ་ཕྱགས་ཐེབས། སྐྱུ་རིམ་ལ་དགོན་སོ་སོར་
མང་སྐོལ། སྤྱིང་ཐག་སོགས་མཛད་དུས་ཡུམ་གྱི་ཞལ་ནས། ད་ལན་ཅི་བྱས་ཀྱང་མི་
འཆོ། བཙོམ་ལྷན་འདས་དུས་གྱི་འཁོར་ལོའི་སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་ཡོངས་རྩོགས་གྱི་དཀྱིལ་
འཁོར་ཞིག་བཞེངས་འདུག་པ་མཐའ་ནས་དབུས་སུ་རིམ་གྱིས་བསྐྱེད་སོང་བ་ཞིག་ཡང་
ཡང་མིས། ང་ཆོས་བརྒྱལ་འགོ་རྩིས་ཡིན་ནའང་ཡལ་གྱི་ཆེ་དབང་དེས་ཞག་འགའ་

ལ་རྒྱལ་དབང་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་རྟོགས་བརྩོན་དཔག་བསམ་སྒྲོན་གིང་།

འགྲུངས་བྱུང་གསུངས་ནས་མགོའི་ལྷ་བའི་ཆོས་བཅུ་གསུམ་ལ་ངོ་མཚར་བའི་ལྷས་དུ་
མ་དང་བཅས་ཏེ་གཤེགས། དབུ་ཐོད་དེ་ཡབ་རིན་པོ་ཆེས་ཁྱས་འདུག་པའང་སྙེ་ཏིག་
གི་མདངས་འཕྲོག་པ་ལྟ་བུའི་ཁ་དྲོག་ལ་བྲེགས་མཚམས་ལ་རིང་བསྐལ་གྱི་སྤྱང་བས་
བསྐྱོར་བ། ལྷག་པའི་ནང་དུ་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་དཔའ་བོ་གཅིག་པ་ལག་པས་ཀྱང་
བཟུང་དུ་ཡོད་པ་ཞིག་བྱུང་བ་ད་ལྟ་རྒྱལ་མེ་ཏོག་ཐང་གི་རྟེན་གཅིག་ལ་ངོ་མཚར་བར་
བྱེད་པ་ཡིན། དེའི་སྐབས་ཤིག་རྗེའི་མནལ་ལམ་དུ་དཔལ་ལྷན་ལྟ་མོས། རྗེ་ཉིད་བཀྲ་
ཤིས་ལྷན་པོར་རྟག་པར་བཞུགས་པ་བྱུང་ན་བྱུང་རི་རྩོན་དགོན་པའི་སྤྱིང་གིས་གང་བ་
དང་། ཆོགས་པ་ཡང་སྐར་ཆགས་པར་སྟོང་དགུ་བརྒྱ་རེ་འཆོག་པ་ཞིག་འོང་བེར་བའི་
ལུང་བསྟན་ཅིག་ཀྱང་བྱུང་གསུང་ངོ་། །

ཡང་ལན་ཅིག་གཟིམས་ཁང་སྟོང་དུ་པར་ཆེན་ལུང་རིགས་པའི་རྒྱལ་མཚན་
གྱི་རྗེས་ཐོགས་དེར་རྗེ་འདི་པའི་རྒྱལ་མཚན་ཡིན་ཟེར་བ་ཞིག་འཇུགས་གྲབས་ཤིག་
བྱས། ད་ལན་ལ་འདི་རྩྭགས་ཐོང་བེར་རྒྱལ་མཚན་གཞན་ཞིག་བཅུགས། དེའི་རྗེས་སུ་
རྗེ་རང་གི་རྒྱལ་མཚན་བཅུགས་པའི་མནལ་ལམ་ཡང་བྱུང་སྟངས་། དེའི་ཆོ་བཀྲ་ཤིས་
ལྷན་པོ་བ་དཔོན་སྟོབ་བསྟན་པའི་སྐྱེ་ཆག་ལ་བརྟེན། སྤྱགས་མི་མཐུན་པའི་རྣམ་པ་
ཆེན་པོ་བྱུང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་པར་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་དབེན་པ་ལ་དགྲེས་པས་སྤྱགས་
ཀུན་ནས་བྱངས་ཏེ་ཀུན་སྤངས་མཛད། སྟོབ་དཔོན་རྣམ་པས་བཀའ་བཏོས་ཏེ་རྗེ་འདི་
པ་སྐྱེ་ནར་མ་སོན་གྱི་བར་དུ་པར་ཆེན་ཡེ་ཤེས་ཅེ་མོའི་བྱང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་སྤྱིད་ལ་དབང་
བསྐྱར་ཏེ། པར་ཆེན་བྱུང་དུ་རྗེ་འདི་པས་གསོལ་བ་བཏབ་ནས་ངོ་བོ་ཡབ་སྤྲས་ཀྱི་
གསུང་ངག་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྤྲེགས་བམ་རིན་པོ་ཆེ་ཆ་ལག་དང་བཅས་པ་གསན།
ངོ་བོའི་ཆོས་རྒྱུད་བརྒྱ་ཙུ། རྣམ་ཐར་ཆོས་ཀྱི་འབྱུང་གནས། གཞན་ཡང་བཀའ་གདམས་
ཀྱི་ཆོས་སྐོར་དུ་མ། བཅོམ་ལྷན་འདས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་བཀའ། མགོན་པོའི་ཆོས་

དགོན་མཆོག་སྐྱབས་དང་གཡང་པ་ཚོས་ཟླ།

སྒོར་ཚང་མ། རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་བཀའ་འབྲུམ་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་འདུན་
ཐུབ་ཡབ་སྲས་དང་རྒྱལ་སྲས་ཐོགས་མེད་པའི་བཀའ་འབྲུམ་ནམས་གསན། བདེ་དཔྱེས་
ཀྱི་རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་རྒྱུ་ཆེན་གཉིས་སོགས་གཞན་ཡང་མང་དུ་གསན། དེའི་ཆེ་སྒྲ་སོར་
སྐྱ་གྱིབ་ཀྱི་ནམ་པ་དུམ་ཅམ་ཞིག་བྱང་བ་དེས་ཐུགས་འདྲིན་སོགས་ཚུང་ཟད་འགྲིམས།
དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཆེན་རིན་པོ་ཆེས་ཀྱང་པར་ཚད་ཀྱི་གཞུང་གི་རྒྱུགས་འབྲུལ་བ་སོགས་
ཀྱི་སྐབས་སུ་བཀའ་བཀྲོན་དང་ཟུར་ཟུར་ནམ་པ་དུ་མ་ཅམ་བྱང་འདུག་ནའང་། མ་
གུས་པའི་ནམ་པ་ནི་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མ་བྱང་གསུང་། འོན་ཀྱང་ཐུགས་འདྲིན་ཡངས་པ་
ཞིག་ལ་ཐུགས་འདྲིན་ཞུགས་ཏེ་པའི་ཆེན་དུང་དུ་འཇམ་དབྱངས་དཀར་པོའི་སྐབས་སྒོར་
ཀྱི་རྒྱ་གཞུང་གི་ལུང་གསན་ནས་སྐྱ་མཚམས་ཤིག་གནང་། རྗེ་བཙུན་ཀྱི་བསྟེན་སྐྱབ་
མཛད་པས་ཞག་བདུན་སོང་བའི་ཐོ་རངས་རྗེ་བཙུན་གྱིས་ཞལ་མཛོན་སུམ་དུ་བསྟན་
ཏེ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པ་ན་སྐྱ་ཆེ་རབས་སྟོན་མའི་བག་ཆགས་མ་ལུས་པར་ནི་སད།
སྐྱེས་པ་རབས་ཀྱི་འཕྲེང་བ་མང་པོ་ཞིག་ནི་མཛོན་སུམ་དུ་ལྷུང་། གསུང་རབ་གང་འདྲ་
ཞིག་ལ་ཡང་བསྟན་པ་ཅམ་གྱིས་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་གོ་བ་འཆར་ཐུབ་པ་ཞིག་
བྱང་རོ་གསུང་། འདི་ནི། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་མ་བསྐྱབས་ཐུགས་སུ་རྟུང་། ཁེས་པའི་
ཁུངས་སོ། །

(༩༧ བ་༣༡ ༡༣༥ ཐ་༡༡) དེའི་དུས་ཐོས་བསམ་གླིང་པ་ཆེན་པོས། རྗེ་ཉིད་གྱིས་
སྐྱའི་སྐྱེ་བ་གངས་དུ་ཅམ་ཞིག་དགོངས། དེ་དག་གི་སྐབས་གང་དུ་འགྲོ་དོན་ཆེ་ཞུས་
པས། དེད་གྱིས་སྐྱེ་བ་བརྒྱ་ལྷག་ཅིག་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་དྲན། དེ་དག་གི་ནང་ནས་ཀྱང་
མང་པོ་ཞིག་ནི་ཁ་སང་ད་ནང་གི་གནས་རྒྱལ་བཞིན་དུ་དྲན་ཡུལ་ན་གསལ་པོ་རང་
ཞིག་འདུག་གསུང་། དེའི་སྐབས་སུ། རྒྱལ་པོ་དགེ་བའི་དཔལ་ཞེས་པ་ཞིག་ཏུ་འཁྲུངས་
པའི་སྐྱེས་རབས་རྟོགས་བརྗོད་ལྟ་གི་འཁྲི་ཤིང་ཞེས་པའི་རབ་དུ་བྱེད་པ་ཞིག་ཀྱང་།

ཡུལ་དབང་དགེ་འདུན་ཀྱི་མཚོའི་རྣམ་ཐར་རྟོགས་བརྗོད་དཔག་བསམ་ཐོན་ཤིང་།
ཐུགས་རྩིས་མཛད་། འདི་ནི། དབྱངས་ཅན་བཞད་པའི་རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་ཁྱུར་ཅིག །ཅེས་པའི་
ཁྱུངས་དེ་ཡིན་ལགས་སོ། །

འགྲོ་དོན་ཡང་ལུ་རྒྱ་རིན་པོ་ཆེ་བོད་དུ་བྱོན་པའི་ཕྱག་ཕྱིར་ཡོད། དེ་དུས་
རེ་རེ་ལ་འགྲོ་དོན་ཆེ་གསུང་བར་གྲག་གོ། །གསུང་འདི་ནི་བདེན་པར་མངོན་ཏེ། ཕྱིས་
རྒྱལ་ན་བཞུགས་པའི་སྐབས་ཤིག མདང་མི་ལམ་དུ་བུད་མེད་ཅིག་གིས་ཤེལ་གྱི་རལ་
གྱི་གཅིག་དང་སྒྲེགས་བམ་ཞིག་གཏད་བྱང་སྟེ། བོ་དེ་འདི་ཁྱོད་ཀྱིས་ལུ་རྒྱ་རིན་པོ་ཆེ་
ལ་ཉན་པའི་དབང་ལུང་སྒྲོར་ཡིན་ཟེར། དེར་ཞལ་བྱེ་ནས་བལྟས་པས་དཀྱིལ་འཁོར་
ངོ་ཤེས་པ་དང་མི་ཤེས་པ་མང་པོ་ཞིག་འདུག འོ་ན་ཡང་ལུ་རྒྱ་གྱི་འཁོར་ཞིག་ཀྱང་
བྱས་ཆོད་ན་འདུག་གོ་གསུང་ཞིང་། དེའི་དུས་གསང་བའི་རྣམ་ཐར་མང་པོ་ཞིག་སྐལ་
བ་དང་ལྡན་པ་དུ་མ་ལ་གསུངས། མཇུག་ཏུ་བདག་ལ་སྦྱར་ཆེར་བ་ཞིག་གཟིགས་ཏེ་སྒྲ་
མ་ཤི་བའི་རྗེས་སུ་རྒྱ་བྱེད་པ་ལས་ད་ལྟ་ངས་ངས་བྱས་ན་དགའ་བྱ་བ་དང་། འབྲས་
སྤངས་ན་བཞུགས་པའི་སྐབས་ཤིག ཕྱིས་ཆོས་རྗེ་གཡང་པས་བརྩམས་པའི་རྣམ་ཐར་
ཡིན་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོང་བ་འདུག་གསུང་། རྟོགས་བརྗོད་ལྟེན་གཉིས་ཤིང་གི་ལུང་ཡང་
དཀྱིས་བཞིན་དུ་གནང་། དེ་དུས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་སྦྱ་སྦྱེ་འབྱོན་པར་ལུང་བསྟན་
པ་ནས་བརྩམས་དེང་སང་གི་མཛད་པ་ལ་ཐུག་གི་བར་ཆང་ལ་འདྲིལ་བ་ཞིག་གནང་
སྟེ། ཁྱོད་ཀྱི་ལན་ཆགས་ཁྱེར་རོ་བྱ་བ་ཡང་གསུང་། བདག་འདྲ་བ་ལ་བཀའ་ལུང་དེ་འདྲ་
འོང་བའི་རྒྱ་མཚན་གང་སྟམ་ན། ཡོན་ཏན་ཙམ་མེད་ཀྱང་བསྟེན་ཚུལ་མ་ལོག་པའི་
རྟེན་འབྲེལ་དུ་འདུག་ལགས། དེ་དག་ནི་འཕྲོས་སོ། །

ད་ནི་དཀྱིས་མ་ཉིད་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེའི་དུས་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས།
རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། དཔལ་ལྡན་དམག་ཐོར་རྒྱལ་མོ་གསུམ་ལ་བཀའ་བྱིན་བྲན་པའི་སྟོན་ནས་
བསྟོད་པ་སྟན་ངག་གིས་བརྒྱན་པ་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པ་རེ་ཡང་བརྩམས་ནས་ཁ་ཏོན་དུ་

དགོན་མཆོག་སྐྱབས་དང་གཡང་པ་ཆོས་མེ།

ཡང་བྱས་གསུངས། གཞན་ཡང་རང་རང་གི་སྐུལ་མའི་འདོད་དང་སྦྱར་བའི་སླ་མ་སོ་
སའི་བསྟོད་པ་དང་གསོལ་འདེབས་ཀྱང་མང་དུ་བྱས་གསུང་། དེའི་ཆེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྒྲོང་
བརྩེལ་ནས་ཐེ་བཙུན་བྱམས་པའི་བསྟོད་པ་ཆངས་པའི་ཅོད་པན་མ་དང་ནམ་རྒྱལ་གྱི་
བསྟོད་པ་འཆི་མེད་གྲུབ་པ་གཉིས་ལ་སོགས་བསྟོད་པ་དང་གསོལ་འདེབས་མང་པོ་ཞིག་
ལན་རེ་བསྒྲགས་པས་སྒོ་ལ་འཇགས་ཡོང་བའི་འདྲིན་ཡངས་པོ་ཞིག་ཀྱང་བྱུང་གསུང་།
དེ་དག་ནི་དགྲང་ལོ་བཅུ་དྲུག་བཞིས་པའི་སྐབས་དེ་ཡིན་ནོ། །

༡༡༽ ཚད་མ་དང་དབྱེ་མ། སར་ཕྱིན་གྱི་གཞུང་ཆེན་ལ་ཐུགས་བརྩོན་གྱིས་འདྲིས་པར་གནང་བ་དང་།
གནས་རྒྱུ་ཕྱོགས་སུ་མེབས་ནས་དད་འདུས་ཀྱི་སྐྱེ་བོ་གངས་མེད་རྗེས་སུ་བཟུང་སྟེ་གཞན་དོན་
སྐབས་པོ་ཆེ་གནང་། པཌ་ཆེན་ཡེ་ཤེས་ཅེ་མོའི་ཉེ་གནས་པའི་བྱེད་ལས་ཀྱིས་སློབ་དབར་འགལ་
ཀྱིན་གྱི་ནམ་པ་ཞིག་ཤར།

དེ་ནས་དགྲང་ལོ་བཅུ་དྲུག་འགོ་བའི་སྐབས་དེར། ང་རང་ལ་མཚན་ཉིད་
ཀྱི་བཅི་གཞག་བཞིན་ཉན་འདོད་ཆེ་བ་ཡོད་ན་ཡང་པཌ་ཆེན་བྱང་དུ་ནི་དགའ་ཆེན་
བཞིའི་མཛུབ་འཁྲིད་དུས་མ་དེ་ལས་མ་ཐོབ། འོ་ན་ཡང་སྤྱི་དོན་རིགས་རྒྱན་དང་།
རྗེ་སྟོན་ལམ་དཔལ་བའི་ཚད་མའི་རྒྱུ་གཉིས་ལ་ཞིབ་པར་བལྟས། ལྷག་པར་རྗེ་སྟོན་
ལམ་དཔལ་གྱི་རྒྱུ་དེ་ཡིད་འཕྲོག་པར་བྱུང་སྟེ་པལ་ཆེར་སྒོ་ལ་བཟུང་། ངའི་ཚད་མ་
སྒོབ་པའི་སྒོབ་དཔོན་དེ་ཡིན་ཞེས་གསུང་། དེ་ནས་དགྲན་ཆོས་དང་པོ་ལ་བསྐྱུས་ཀྱི་
བྱས། གཉིས་པ་ལ་རིགས་རྒྱུང་ལ་བསྒྲིགས། དེའི་ཆེ་ཁོང་གཞན་ཆོ་ལ་སྒོབ་དཔོན་ལ་
བཅི་གཞག་ཉན་པས་བཤད་པ་དང་བཤོ་སྤང་ལེགས་པོ་ཡོད། དེད་རང་དཔེ་ཆ་རང་
ལ་བལྟས་པར་སོང་བས་རྗོ་ཐོགས་པ་ཞིག་མི་ཡོང་ངམ་སྐྱམ་སྒོ་ཁྱུ་པོ་ཡོད་ན་ཡང་
ཁོང་ནམས་ལ་གཞུང་འཕྲོས་ལེན་སྐབ་ཙམ་རེ་དང་། བཤོ་སྤང་ཟེར་རེ་བ་འདྲ་ལས་
མི་འདུག་པས་སྒོབས་པ་སྐྱེས། དཔྱིད་ཆོས་དང་པོ་ལ་རིགས་ཀྱི་འབྲིང་པོ་ལ་བསྒྲིགས།

ལ་རྒྱལ་དབང་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་རྟོགས་བརྗོད་དཔག་བསམ་ཐོན་ཤིང་།

དབྱིད་ཚས་གཉིས་པ་ལ་རིགས་ཆེན་རང་བྱས་གསུང་།

(༤༩ བ་ལ། ༡༡༥ བ་༡༠) དེ་དག་གི་སྐབས་སུ་ཆད་མའི་བཤད་པ་མཛད་པ་
ན་མཁས་པ་ཀུན་གྱི་ཐུགས་སྟོགས་ཏེ། ལོ་དུ་མར་གཞན་དུ་ཆད་མ་ཉན་པ་བས་རྗེ་འདི་
པའི་དགོང་གཅིག་གི་བཤད་པ་སློ་སྦྱིད་ཆེ་བར་འདུག་ཅེས་དགེ་བཤེས་པ་ལ་ཆེ་བ་རྗེའི་
དུང་གི་བསྐྱེད་ཆའི་མཐར་འདུག་ཏེ་ཆོས་སྤྲིམས་པས་སྤང་དགོས་པ་བྱུང་ངོ་། །ཞེས་
ཀྱང་ཐོས་སོ། །

(༤༩ ཉ་༡། ༡༡༥ འ་༩) དེ་ནས་པར་ཕྱིན་གྱི་སྦྱིད་ན་གྲགས་ཆེ་བ་འགའ་
བསགས་ནས་བལྟས་པས་འཇམ་དབྱངས་ལེགས་པ་ཆོས་འབྱོར་གྱི་གསུང་རྒྱན་རྣམས་
ཡིད་འཕྲོག་པར་བྱུང་། དེ་ཡང་དཔོན་སློབ་ལས་འབྲེལ་ཡོད་ཆོད་ན་འདུག་གསུང་།
དེ་ནས་ལུང་ཆེན་རང་ལ་སྒྲིག་པ་གནང་། དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་དབྱར་དབུ་མའི་སྒྲིག་
དང་། དགུན་དབྱིད་པར་ཆད་སྟེལ་གྱིན་གནང་བས་ཤེས་བྱའི་གནས་མཐའ་དག་གི་
འོར་བུས་སློ་བྲོས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་ཉིན་རེ་བཞིན་འཕེལ་བས་སློ་གསལ་གྱི་གདུལ་བྱ་མཐའ་
དག་གི་རེ་བ་ཡིད་བཞིན་དུ་སྐྱོང་བའི་རིན་པོ་ཆེ་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་ལྷ་བུའི་ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་པར་གྱུར་ཏོ། །

(༤༩ ཉ་༢། ༡༡༥ འ་༡) དེ་ནས་བྱི་བ་ལོའི་རྟོར་རྒྱ་བཅུ་གཅིག་པའི་དུས་
གནས་རྟིང་རྗེ་འཇམ་དཔལ་སྟིང་པོ་བས་བཀྲ་ཤིས་ལྷན་པོ་ནས་ཡབ་སྲས་ཆོགས་པ་
དང་བཅས་པ་གནས་རྟིང་དུ་སྦྱོན་བྱངས། ཆོས་ཐོག་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཞབས་རྟོག་ཐུན་
སུམ་ཆོགས་པ་བསྐྱབས། གསུང་ཆོས་ཀྱང་ཤིན་དུ་འཕེལ། དེའི་ཆེ་རྒྱུན་དགའ་བདེ་
ལེགས་པའི་དུང་གིས་ཆོགས་པ་ལ་རྗེའི་རྣམ་ཐར་དང་། རྗེ་འདི་པའི་དུང་དུ་ཐམས་
ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་འདུན་སྲུབ་ཀྱི་ཐུགས་དམ་ཆིག་བརྒྱད་སྟོལ་དཀར་སྦྱོན་བདུན་
མའི་རྗེས་གནང་ཆེ་འབྲིད་དང་བཅས་པ་དང་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་དམར་འབྲིད་ཀྱང་།

དགོན་མཆོག་སྐུ་བས་དང་གཡང་པ་ཆོས་མེ།

གནང་། དེའི་ཆོ་ཉང་སྟོང་སྟངས་ཀྱི་སྐྱེ་འགྲོ་སྐྱེ་སེར་པལ་ཆེ་བ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་
དགེ་འདུན་གྱུ་བ་ཉིད་བདག་ཅག་གི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་ཉིད་དུ་སྤྲོད་ཡང་ཐེབས་སོ་
ཞེས་སྐྱེའི་མངོས་པ་ལྟ་བུ་དང་། གསུང་གི་བདུད་ཅིང་འཕྲང་བ་ལ་འབྱོར་པའི་ཆོགས་དུ་
མ་དང་བཅས་ཏེ་ཕྱོགས་ཕྱོགས་ནས་འདུས། བྱང་པར་གནས་རྟིང་རིན་པོ་ཆེས་བཞེངས་
པའི་གོས་སྐྱ་ཆེན་མོ་དེའི་ཆོགས་ལྟར་གནང་། དེའི་ཉིན་མོ་སྐྱེ་སེར་གྱི་ཁྲོམ་ཐམས་ཅད་
ཀྱང་གོས་སྐྱ་དང་པར་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་བཞག་ནས་རྗེ་འདི་པའི་དྲུང་དུ་འདུས། དེའི་ཆོ་
སྐལ་བ་དང་ལྷན་པའི་སྐྱེ་བོ་དེ་དག་ཀྱང་ཞལ་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་ཡིད་འཕྲོག་པ་དེ་མཐོང་
བའི་རྒྱུན་དང་། ཐུགས་རྗེའི་ཤུགས་ཀྱིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱོད་དེ་དད་པའི་ཤུགས་དྲག་པོ་
འབར་ནས། བདག་ཅག་ནམས་ཀྱི་སྤྲོ་མ་མགོན་པོ་སྤྱན་རས་གཟིགས་པར་ཆེན་དགེ་
འདུན་གྱུ་བ། ཐུགས་རྗེས་གཟིགས་ཤིག་ ཅེས་ལ་ལ་ནི་ཕྱག་འཆལ། ལ་ལ་ནི་གསོལ་བ་
འདེབས། ལ་ལ་ནི་ལུས་ཀྱི་སྐྱེད་ཆལ་ནས་རྒྱན་གྱི་མེ་ཏོག་འཐོར། དེ་དག་ཀྱང་ཐར་པའི་
ས་བོན་ཀྱན་ནས་བརྟམས་པར་མངོན་དོ། །

(༤༤ ཉ་༡། ༡༡༤ འ་༥) དེའི་ཆོ་གནས་རྟིང་ན་བཞུགས་ཐོག་དེའི་སྐབས་
ཤིག་བྱུང་མེད་ཅིག་གི་སྐྱད་ལྷང་བ་ཞིག་ལ། སྤྱིགས་མའི་དུས་འདིར་རྒྱལ་པོའི་བར་
ཆད་འབྱུང་། ཉ་ལ་གསོལ་བ་ཐོབ། ཅེས་པའི་སྐྱེ་ལྷང་བ་ཞིག་བྱུང་། དཔལ་ལྷན་ལྟ་མོས་
བྱ་གཏོང་བ་ཡིན་འདུག་སྟེ་དེ་དུས་མ་གོ་ཞེས་ཕྱིས་གསུང་། དེ་ནས་ཕྱིར་ལམ་དཔལ་
འཁོར་སྟེ་ཆེན་དུ་སློབ་དཔོན་མང་པོས་ཐོག་དངས་དགེ་འདུན་དཔག་ཏུ་མེད་པས་སྤྱན་
དངས། བཀའ་ཆོས་ཀྱང་མང་དུ་གནང་། འབྲོང་ཅིང་ཆོས་རྗེ་ཆོས་སློབ་དང་ནང་སོ་ཆེ་
དབང་པ་ཡོན་མཆོད་ཀྱིས་སྤྱན་དངས། ལྟ་འཁྲིད། ལུ་རྒྱན་བསྟེན་སྤྱུབ། བི་གུའི་འཁྲིད་
སོགས་ཀྱང་གནང་། དེ་དུས་རབ་འབྱམས་པ་སློབ་གྲོས་མཚུངས་མེད་པས་ཁོང་རང་གི་
སྤྱིལ་བྱར་སྤྱན་དངས། གསོལ་ཇ་གཅིག་གི་གཡལ་ལ་ཁོང་གི་བསམ་པ་ལ། ཐམས་ཅད་

ལ་རྒྱལ་དབང་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་རྟོགས་བརྗོད་དཔག་བསམ་སྒྲོན་གིང་།

མཁྱེན་པ་དེ་ནི་སྤྲུགས་ནན་ལྟར་སྒྲོམ། རྗེ་འདི་པ་ནི་སྤྲུགས་ཅམ་པ་རང་ཞིག་འདུག ཅི་
ཡིན་སྟམ་པ་ཞིག་ཤར་འཕུལ་ཁོང་ལ་སྤྱན་ཆེར་ཏེ་གཟིགས་ནས། སྐྱེ་བ་འཕྱོས་ནས་
དང་པོའི་དེ་ཀ་མི་ཡོང་གསུངས་པས་འཇིགས་ཚུམ་པ་ཞིག་བྱང་བེར་རོ། །

དེ་ནས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་རང་གི་བྱ་ཆེན་ཆོས་རྗེ་མན་ལུང་པས་སྤྱན་
བྲངས། གྲུས་པ་ཆེན་པོ་མཛད། དེར་ཡང་ཡུ་རྫོབ་བསྟེན་སྤྱབ་སྟགས་གནང་རོ། །དེའི་
ཆོ་གཙང་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱེ་བོ་སྤྱི་མཐུན་གྱི་ལས་དང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་གཞོན་ནུར་
གྱུར་པ་དེའི་གཞན་དོན་སྒྲུབས་པོ་ཆེའི་མཛད་པ་ལ་སྤྲུག་དོག་པའི་བདུད་རིགས་ཀྱི་
འབྲུང་པོ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱུད་བསྐྱུལ་བ་ལ་བརྟེན་པ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་ཏེ་གནས་རྣམས་
སྤྲུག་དོག་གིས་ཡིད་ཕྱོས་པས་པ་ཆེན་བྱང་བྱ་སྟན་པ་ཡང་ཡང་སྤུལ་བ་ལ་བརྟེན་
སྤྲུགས་མི་མཉེས་པའི་རྣམ་པ་རེ་ཆེ་གནང་། སྤར་བཀྲ་ཤིས་ལྷན་པོར་ཕེབས། དབྱར་
ཆོས་ཀྱི་རིང་ཆོས་གྲུ་ལ་ཕེབས་པ་ནི་མ་བྱུང་། དུག་དཔེ་ལ་ཞིབ་ཏུ་གཟིགས། དབུ་མའི་
གྲུ་ལ་ཕེབས་པ་གནང་།

༡༡༽ འབྲས་སྤྲངས་ནས་ཆོས་རྗེ་ལེགས་པ་ཆོས་འབྱོར་པའི་ཁྱེན་ལྟར་འབྱོར། རྗེ་མི་ལ་དང་འབྲོམ་གྱི་
རྣམ་ཐར་བཞིན་བཤེས་གཉེན་པ་ཆེན་ཡེ་ཤེས་ཅེ་མོ་གྲུས་ཉག་བསམ་སྦྱོར་དག་པས་རྒྱལ་བཞིན་
བསྟེན་ནའང་ཞལ་མཛུལ་ཅམ་ཡང་མི་གནང་བ་སྒྲོན་ལས་སུ་དགོངས་ཏེ་འབྲས་སྤྲངས་སུ་བྱགས་
བརྟེན་སྒྲུབས་གསོལ་དཔོན་སྒྲོལ་མས་ཁྱེད་འཕྱོས།

དེའི་སྐབས་སུ་འབྲས་སྤྲངས་སྒྲོ་གསལ་གླིང་ནས་འཇམ་དབྱངས་ལེགས་པ་
ཆོས་འབྱོར་བས་བཀྲ་ཤིས་ལྷན་པོར་མང་ཇ་རྗེ་འདི་པའི་བྱང་བྱ་ཁྱེད་ཀྱི་ཆོས་
བཟང་པོ་དང་བཅས་སྤུལ་པའི་ཁྱེད་ཀྱི་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཆེན་
པོའི་རྣམ་འཕྱུལ་ལྟ་དང་བཅས་པས་བསྐྲགས་པར་འོས་གིང་ངོ་མཚར་ཆེན་པོའི་གནས་
སུ་གྱུར་པ། བ་ཆོད་གཞོན་ནུའི་ལུས་ཅན་སྐྱེས་བྱ་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་བྱང་བྱ། འབྲས་

དགོན་མཆོག་སྐྱབས་དང་གཡང་པ་ཆོས་མེ།

སྐྱབས་སྒོ་གསལ་གྱིང་ནས་ཁྱ་བའི་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་གཉིས་ལས་ཐོག་མར་གསོལ་བ་ནི།
སྡོན་བྱང་དགེ་ལེགས་དཔག་ཡས་ཀྱིས། །མཁས་པའི་མདུན་སར་བསྐྱབ་པ་གང་། །སྐར་
ཡང་གྲུབ་པའི་གནས་མཆོག་ཏུ། །དེ་ཉིད་གཉིས་པའི་མིག་འཕྱལ་འདི། །དཔྱོད་ལྡན་
ཡིད་ཀྱི་སྐྱེས་བུའི་བཞིན། །སོམ་ཉིའི་ངི་མས་ཆ་ཤས་ཅམ། །གོས་པ་དག་བྱེད་ཉིད་ཞལ་
གྱི། །པར་ལས་བྱང་དེ་འདིར་འཆ་ལ། །

སྐར་ཡང་ཁྱ་དོན་གཉིས་པ་ནི། །འདི་ན་དང་བའི་གཟུགས་ཅན་ཟར་མ་ཡི། །མེ་
ཏྲོག་བྱང་གིས་མངོས་པའི་སྐྱེད་ཆལ་གཉིས། །བྱེད་པ་འགོག་བྱེད་སྐྱེན་གྱིས་མི་གོས་
པར། །ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་རྗེས་བྱིན་གྱིས་སྒོལ་བམ་ཅི། །སྐྱུན་རས་སྒོང་གིས་འགོ་ལ་ཅིག་
ཅར་ཏུ། །གཟིགས་པའི་དབང་པོ་གང་གིས་ཐྱོགས་འདི་ཡི། །སྐྱེ་སྐྱུ་བདག་གིར་བྱས་ཞེས་
རྩུན་མིན་ན། །བདེན་པ་མངོན་སུམ་ཉིད་ཏུ་བསྐྱབ་པར་རིགས། །ཞེས་གྲས་པས་གསོལ་
བའི་སྐྱེས་མཆོན་པར་ད་ལྟ་ཅིས་ཆེ་བར་གྲགས་པའི་ལོ་མའི་སྐྱུན་དང་། །འབྲས་བུ་རོ་
མངར་བུན་སུམ་ཆོགས་པ་དང་ལྡན་པ་ལ་རྒྱ་འདི་འབྱོར་འབྱལ། །ཞེས་པའི་ཁྱ་ཡིག་
ཐུག་ཏུ་སྐྱེན་པ་ན་དཔེས་པ་ཆེན་པོ་ཡང་འཁྲུངས། །ལྷག་པར་དབྱས་ཐྱོགས་ལ་ཐེགས་
པའི་ཐུགས་འདུན་ཡང་གནང་ངོ་། །

དེ་ལྟར་འོང་བའི་རྒྱ་མཆོན་ཡང་རྗེ་འདི་པ་སྡོན་དགེ་བཤེས་སྡོན་པར་སྐྱེ་
འཁྲུངས་པའི་སྐབས་སུ་འཇམ་དབྱངས་ལེགས་པ་ཆོས་འབྱོར་བ་ཡོན་བདག་ཤུག་
མགོན་ཏུ་འཁྲུངས་པ་ཡིན་བྱ་བ་ཁོང་རང་ལ་མནལ་ལམ་ཏུ་བྱང་བ་རྗེ་སྡོན་ལམ་དཔལ་
བ་ལ་གསལ་བར་གསུངས་པ་ཡིན་འདུག །སྡོན་གྱི་ལས་འབྲེལ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་ཆོད་
འདུག་ཅེས་རྗེ་ཉིད་བྱིས་གསུང་བ་ཡང་འདི་ལ་དགོངས་པ་འདྲའོ། །

དེ་ནས་དབྱར་ཆོས་དེ་གྲོལ་འཕྱལ་རྟ་ནག་ཏུ་ཐེགས་ཏེ་སྐར་ཏོར་ཁྲ་བཅུ་
གཉིས་བའི་ནང་ཏུ་བཀྲ་ཤིས་ལྷན་པོར་ཐེགས་པ་ན་གནས་རྟིང་རྒྱལ་པོའི་ཆོ་འཕྱལ་

ལ་རྒྱལ་དབང་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་རྟོགས་བརྩོན་དཔག་བསམ་སྒྲོན་གིང་།

གྲིས་གསོལ་དཔོན་རྣམ་པས་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆའི་ཐུགས་བསྐྱར། མི་མཉེས་པའི་ཚུལ་
བསྟན། དེའི་དུས་པཎ་ཆེན་བྱང་རང་ལའང་རྒྱལ་པོའི་ཆོ་འཕྲུལ་དངོས་དང་མནལ་
ལམ་དུ་མར་བྱང་འདུག དེ་ལྟར་འོང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་སྒྲོན་བཟ་ཤིས་ལྷན་པོ་མ་
བཏབ་གོང་དུ་ཇེ་བཅུན་ཤེས་རབ་སེལ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་འདུན་གྲུབ་
དཔོན་སློབ་བསམ་འགྲུབ་ཆའི་ཆོས་སྡེ་ན་བཞུགས་པའི་སྐབས་སུ་ཇེ་བཅུན་ཤེས་རབ་
སེལ་ལ་གནས་རྟིང་རྒྱལ་པོའི་བར་ཆད་ཀྱི་རྣམ་པས་ཤིན་ཏུ་མཉེལ་བ་ཞིག་བྱང་། དེའི་
སྐྱེ་རིམ་དུ་གྲུབ་ཆེན་བཟང་པོ་རྒྱལ་མཚན་པས་ཡེ་ཤེས་མགོན་པོའི་གཏོར་ཆེན་ཞིག་
གནས་རྟིང་རྒྱལ་པོ་ལ་བརྒྱབ་པས། ཇེ་བཅུན་ཤེས་རབ་སེལ་སྐྱེ་ཁམས་དྲངས་འདུག་
ནའང་ཁོས་དེ་དུས་ཀྱི་འཁོན་བཟུང་། བཟ་ཤིས་ལྷན་པོ་བ་དཔོན་སློབ་རྣམས་ལ་བར་
ཆད་ཀྱི་རྣམ་པ་མང་དུ་བྱས། སྐབས་འདིར་ཡང་ཡབ་སྲས་ཐུགས་མི་མཐུན་པའི་རྒྱུ་
དེས་བྱས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གྲགས་སོ། །

དེ་ནས་གསོལ་དཔོན་རྣམ་པས་པཎ་ཆེན་བྱང་རྒྱུད་བཞིའི་སྤྱི་དགོན་ཆུང་
ཞིག་ཏུ་སྐྱེ་མཚམས་ཀྱི་ཟོལ་གྲིས་སྐྱུན་བྱངས། བཟ་ཤིས་ལྷན་པོར་ཐེབས་སུ་མ་བཞེད་
པ་ལ་བརྟེན་སློབ་དཔོན་རྣམ་པས་བཀའ་བགྲོས་མཛད། རེ་ཞིག་པཎ་ཆེན་བྱང་མི་
མཉེས་པ་འདུག་ཅིང་། སྐྱེ་སྐྱེ་རིན་པོ་ཆའི་ཐུགས་གཉེར་ལ་གཞོན་པ་འདུག་པས་གྲ་
རིགས་སྲས་ཀྱང་ཆོས་ལྷ་བ་སོགས་ཡེ་མ་བྱེད་ཅེས་ཆོགས་སུ་བསྐྱབས། ཇེ་ཉིད་སྐྱེ་
མཚམས་ལ་བཞུགས་སུ་བཅུག དེ་ལྟ་བུའི་སྐབས་སུ་ཡང་ཆེ་འདི་ལ་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་
ཆའི་ཐུགས་ཟིན་པ་ཞིག་ནམ་འོང་སྟམ་པ་ལས་མ་གྲས་པའི་རྣམ་པ་ནི་སྐད་ཅིག་ཀྱང་
མ་བྱུང་གསུང་།

དེར་རྒྱ་བ་གཉིས་ཅམ་སྐྱེ་མཚམས་གནང་ནས་བཞུགས་པའི་སྐབས་སུ། རྒྱལ་
བ་ཅོང་ཁ་པའི་བསྟན་པ་ལ་མི་བྱེད་པའི་དད་པ་དང་ལྡན་པ། ཇེ་ཉིད་ཀྱི་ཙ་བའི་སྐྱུན་

བདག་སྒྲུང་བྱ་ནང་སོ་སྐྱ་དབང་པས་སྐད་ཆ་གསན་ནས་སྤྲུགས་གསོ་བའི་བྱ་ཡིག་སྤུལ་
ཁྱེད་ལྟ་བུ་ལ་འདི་ལྟར་འོང་བ་ནི་བདག་ཅག་གདུལ་བྱར་གཏོགས་པ་ནམས་བསོད་
ནམས་དམན་པའི་མཐུ་ལས་ཀྱང་པ་ལགས། ཞེས་པའི་བྱ་ལན་ཡང་སྐྱ་མཆོམས་ཀྱི་
ཁོངས་ནས་གནང་བ་ནི། རྒྱ་ཆེན་ནམ་དཀར་མཛད་པའི་འོད་ཆགས་པ། འག་ཕྱོགས་
སྐྱ་གཅན་ལག་པས་མི་སྦྱིབ་ཅིང་། བཟང་པོའི་སྦྱིས་བཅས་སྟན་སྦྱིང་བསེལ་ཟེར་དག
།འཕྲོ་བས་སྦྱོ་དགའི་ཀྱན་མུད་ཅི་ཡང་རྒྱས། བདག་ཀྱང་མ་རུངས་སྦྱེ་བོའི་ཆོགས་ནང་
ན། ཁྲ་མེད་རི་དྲགས་ནགས་ན་གནས་པ་བཞིན། འོན་ཀྱང་སྐྱབས་གསུམ་རིན་ཆེན་
ཅོད་པན་དག གད་པས་སྦྱི་བོའི་རྒྱན་དུ་མ་དོར་ཅམ། ཉེས་མེད་ནགས་ཀྱི་རི་དྲགས་
བྱ་མོ་དག སྤྲུག་དོག་དུག་ཅན་མདའ་ཡིས་འཛིན་ནོ་ལོ། རབ་དུ་བྱུང་བའི་སྦྱོད་ཚུལ་
འདི་ལྟས་ལ། བྱིས་ཀྱི་བདག་པོ་བཟང་པོར་ད་ལྟོ་མ་ཞིག རོ་མཆར་རིན་ཆེན་བྱེ་བས་
གང་བ་ཡི། ཡན་ལག་བརྒྱད་དང་ལྗན་པའི་མ་པམ་མཆོ། མི་གཙང་ཁོད་ན་བཙོག་
ཚུས་འཆོ་བ་ཡི། ཁྲ་ཏའི་ཆོགས་ཀྱིས་དུག་ལྟར་རིང་དུ་སྤངས། སྦྱོན་དུས་རིན་ཆེན་
སྦྱིང་ནས་འོངས་པ་ཡི། བསམ་འཕེལ་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་ཡིན་ནོ་ལོ། གད་དུས་མཆིང་
བུའི་རྩོལ་ཅི་ཞིག་བྱ། སྤྲུག་དར་ཁོད་དུ་དོར་བར་རིགས་ཞེས་སྤྲ། འོད་ཟེར་སྦྱོང་ལྗན་
རྟ་བདུན་རྒྱལ་པོ་ཡིས། སྦྱིང་བཞིའི་གྲིབ་མ་མ་ལུས་སེལ་རུས་ཀྱང་། རྟག་པར་བྱང་དུ་
ཁ་བལྟས་བྲག་སྤྲུག་གི། གྲིབ་མ་མ་བསལ་ཉི་མའི་སྦྱོན་མ་ཡིན། སྦྱིན་བལ་ལྟ་ཡི་ལམ་
བཟང་ཉམས་དགའ་བར། གཤམ་གསལ་རྒྱ་བའི་གཟུགས་དེ་ཅིས་མི་མཛེས། རྟོག་
མས་གང་བའི་བ་ཚཱའི་རྩིང་བྱ་དེར། མཛེས་པར་མ་ཤར་རྒྱ་བའི་སྦྱོན་མ་ཡིན། གྱེ་དུང་
སྤུབ་པའི་བལྟན་པ་ཉམས་དུས་འདིར། བཤད་སྐྱབ་བལྟན་པའི་བྱ་བ་རྒྱང་བསྐངས་
ནས། རྩུབ་དང་སྤྲུག་དོག་གཡོ་སྦྱུའི་རང་བཞིན་དག བལྟན་འཛིན་གཟུགས་སུ་སྦྱོམ་པ་
མཐོང་བས་སྦྱོ། ཤན་བདེའི་འབྱུང་གནས་འདི་ལ་མི་གཞོད་ན། བདག་འདྲའི་བྱ་བ་རི་

ལ་རྒྱལ་དབང་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་རྟོགས་བརྗོད་དཔག་བསམ་སྡོན་ཤིང་།

ལྷར་བྱས་ཀྱང་སྤྲ། །བདེན་རྒྱན་དྲང་པོའི་མིག་གིས་ལེགས་སྟོན་ལ། །ཁྱོགས་དག་སྤྲིང་ལ་
གཏུང་བར་མ་བྱེད་ཅིག །ཅིས་སྤྱགས་འབྱུང་བའི་གསུང་ཡང་བྱོན་པ་དེར་གདའོ། །

འོ་ན་ཡང་ང་རང་གི་ངོས་ནས་པཌ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སངས་རྒྱས་དངོས་ཀྱི་
འདུ་ཤེས་ཡོད་ཅིང་། བསམ་སྦྱོར་གཉིས་ཀའི་སྟོན་ནས་བསྟེན་ཚུལ། མི་ལ་རས་པ་དང་
འབྲོམ་གྱི་རྣམ་ཐར་བཞིན་བྱས་སྟམ་པ་ཡོད་ན་ཡང་། རེ་ཞིག་དབྱུས་ཕྱོགས་ལ་ཕྱིན་ན་
ལེགས་པའི་བཀའ་ལུང་བྱུང་། སྤྲ་སོར་གནས་ནིང་དུ་ལུང་བསྟན་བྱུང་བའི་རྟ་མགིན་
གྱི་བསྟེན་སྒྲུབ་སོགས་ཀྱང་མ་གྲུབ་པ་ལ་དཔགས། རྟོད་ཡུན་རིང་ན་རྒྱལ་པོའི་བར་ཆད་
གྱི་རྣམ་པས་ཞལ་སྤྲ་ནས་ངེད་རང་ལ་རྒྱ་མེད་པར་སྤྱགས་ཁྲིལ་འདུག་པ་འདྲ་སྟམ་པ་
ཡང་ཤར། སྤར་ཆོས་རྗེ་སྟོན་ལམ་དཔལ་བས་དབྱུས་ཕྱོགས་ལ་ཅིས་ཀྱང་འོང་དགོས་
པའི་ཕྱག་དམ་རིམ་པར་ཕེབས། ང་རང་ཡང་འགོ་བའི་ཤེས་འདོད་ཡོད་ན་ཡང་དེ་དུས་
ནི་སྟོབ་དཔོན་རྣམ་པས་མ་བཏང་། ད་འགོ་དགོས་པ་འདུག་སྟམ་ཡིད་ཤིན་དུ་སྦྱོ་ཞིང་
བསམ་པ་ཕམ་པ་ཞིག་ཀྱང་བྱུང་། ཡབ་རིན་པོ་ཆེའི་དྲུང་དུ་དགོངས་པ་སྤངས་པས་
ཆས་ཀའི་རྫོང་ལྷར་ཀྱང་གནང་བྱུང་ཞིང་། ཡིད་སྦྱོ་ཆོད་ངེ་བ་ཞིག་ལ་འགོ་གུབས་བྱས།

པཌ་ཆེན་དྲུང་དུ་བྱི་ཕྱག་ཅིག་འབུལ་བ་ལ་འོངས་ཆོག་པའི་ཁྱུ་བ་ནན་བསྐྱེད་
བྱས་ནའང་ཉེ་གནས་རྣམས་ཀྱི་སྟོབས་ལ་སོང་བས་མ་སྤྲིན། འོ་ན་ཡང་སྡོན་གྱི་ལས་སུ་
གོ་སྟེ་སྟག་ལོ་ལྷ་བ་གཉིས་པའི་ནང་དུ་དབྱུས་ཕྱོགས་ལ་ཕྱགས་བཏེག་པ་ཡིན་གསུང་།
དེ་ནས་གསོལ་དཔོན་སྟོལ་མ་མཆི་མས་བརྒྱངས་ཤིང་སྐད་མཛེར་དབྱགས་འཆངས་
པའི་ཆོག་གིས་གསོལ་བ། གྱེ་རུད་བདག་གི་སླ་མ་དགེ་འདུན་གྲུབ། གཟུགས་དང་ལང་
ཆོ་གསར་པའི་དཔལ་ལྷན་ཁྱོད། རྟེན་པའི་མེ་ཏོག་ཕྱིང་བ་བདག་བོར་ནས། །བཅེ་བ་
མེད་པར་གང་དུ་གཤེགས་པར་བྱེད། གྱེ་རུད་བདག་གི་སླ་མ་དགེ་འདུན་གྲུབ། །འཇམ་
པའི་དབྱངས་ལྷན་སྤང་ཅི་སྦྱོད་པ་ཁྱོད། ཆོས་སྤྱ་པ་སྤྲོའི་ཆལ་འདི་བཏང་བྱས་ནས། །མི་

དགོན་མཆོག་སྐྱབས་དང་གཡང་པ་ཆོས་ཟེ།

བསྐྱེད་བྱས་པོའི་རྒྱུད་གིས་གང་དུ་བསྐྱོད། རྩོན་ཆད་གནས་འདིར་པར་མེད་མཆོ་ནང་
ན། མཁས་མང་ངར་པའི་ཆོགས་འདི་དག་འཁོར་ལྷིང་། རྟེན་རིང་གཡུལ་དུ་པམ་པའི་
དམག་མི་བཞིན། རྩོན་ཆོགས་ཀྱི་ཀྱང་ཕྱོགས་བརྩུར་འཐོར་ཁོར་སོང་། རྩོད་ཀྱི་ཞལ་གྱི་
པར་ལ་ཆགས་པའི། རྩོན་གསལ་བྱུང་བ་གཞོན་ནུ་འདི་དག་ནི། རྒྱུད་པོས་བཅོམ་པའི་
པད་མཆོ་མཐོང་བ་བཞིན། རྟེན་ནི་སྐྱབས་དང་རྟེན་ས་གང་ལ་བཞི། རྟེན་དང་བཅོམ་ནས་
ཤིན་དུ་ཉི་བའི་འཁོར། རྩོད་པོ་རྩིང་པ་རྒྱུད་གིས་བསྐྱེད་པ་བཞིན། རྒྱལ་སྐྱུ་གཞོན་
ནུའི་མདུན་དུ་འགྲེལ་གྱུར་ཏེ། འཆོ་བ་ལྷན་ཡང་སྟོན་དང་བྲལ་བ་བཞིན། །

དེའི་ཆེ་རྒྱལ་སྐྱུ་གཞོན་ནུ་དེ་ཉིད་ཀྱང་ཐུགས་ཤིན་དུ་འབྱུང་བར་གྱུར་མོད་
ན་ཡང་། རྟེན་འདིའི་སེམས་གསོ་བའི་སྐབས་སོ་སྐབས་དུ་དགོངས་ནས། མ་དུ་མ་དུ་རྒྱལ་
སྐྱུ་དང་ལ་བཞིན། འདི་ནས་དཔག་ཆད་དུ་མ་འདས་པ་ན། རྟེན་པལ་ལྷན་འབྲས་སྤྱངས་
ཆོས་ཀྱི་མདུན་ས་ན། བྱམས་པའི་སྐྱུ་པོ་ལེགས་པ་ཆོས་འབྱོར་བཞུགས། རྟེན་ནི་ཐོག་
མེད་དུས་ནས་བདག་དང་འབྲེལ། རྟེན་པོ་ལེགས་བཤད་གསར་པའི་གདངས་སྟན་པོ།
རྟེན་ནི་ད་ལྟོ་འདྲ་བདག་ནར་སྐྱོག་པ་བཞིན། རྟེན་པོ་ལྷོ་ལ་མཉམ་དུ་སྦྱོད་དུ་འགྲོ། ཞེས་
གསུངས་པའི་ལན་དུ། བདག་ནི་ལམ་དང་ལམ་མིན་སེམས་མི་ཤེས། རྩོད་པོ་ཞོག་དུལ་
བཞིན་དུ་ལྷན་པོ་བསྐྱམས། རྩོད་ཀྱི་ཞལ་འབྱོར་བཞི་བའི་རྩོ་མི་ཐོགས། རྟེན་བས་གནས་
འདིར་འཆི་བ་སྐྱུ་ཅིང་སྟོད། ཅིས་ཞུས་པའི་ལན་དུ། འོ་ན་མ་འཕྲད་བར་དུ་ཆོས་འདི་
དག་ལ་བཞིན་ཅིག་གསུངས་ནས།

འདྲ་བ་གང་ཡོད་མཐའ་ནི་འབྲལ་བར་འགྱུར། རྟེན་པོ་ཡོད་ན་ངན་པ་རྒྱུད་
པའི་མཐའ། ཆོ་ཡང་སྟོན་བཞིན་འགྱུར་བས་མི་བརྟན་ན། རྟེན་ཕྱིར་བག་ཡོད་པ་ལ་
བརྟན་པར་གྱིས། རྟེན་བས་སྐྱེན་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བརྟན་པ་ཡི། བསོད་ནམས་དག་ནི་ཁྱོད་
ཀྱིས་སྐྱེལ་བར་གྱིས། སྐྱེ་བོ་ངན་འགྲོའི་ནང་ན་འཁོར་བའི་ཆོ། འཇིག་རྟེན་རྣམས་ལ་

ཡུལ་དབང་དགེ་འདུན་ཀྱི་མཆོད་རྩལ་ཐར་རྟོགས་བརྗོད་དཔག་བསམ་སྒྲོན་ཤིང་།

བསོད་ནམས་རྟེན་གྱི་མཆོག་ །ཁང་དུའང་ལུས་དང་གི་བ་མ་བཞིན་འབྲང་བའི། །སྤྲིག་
པའི་ལས་ལས་དེ་བས་སྤར་ལོག་སྟེ། །རྒྱན་དུ་བསོད་ནམས་སྦྱོད་ལ་ཉེར་བརྟེན་ལ།
ཉིན་བཞིན་ཕྱི་མའི་དོན་ལ་སྒོ་བྱས་ཤིག །

དེ་ནས་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་འཁོར་འཇམ་དཔལ་གྲགས་ཕྱག་ཕྱིར་ཁྲིད་ནས་ཉི་
མ་དབུས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་ཕྱགས་བཏེག་པར་གདའ། དེའི་ཆེ་བརྒྱ་ཤིས་ལྷན་པོ་བ་དཔོན་
སྒོ་བ་རྣམས་ལ། སྐྱ་སྐྱེ་རིན་པོ་ཆེ་དབུས་ཕྱོགས་ལ་སྤྲུགས་སོ་ཞེས་མཆོན་ངན་ཆེ་བར་
བྱུང་ན་ཡང་། དོན་གྱི་གཙུག་པོ་ནི་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་དགེ་འདུན་གྱུ་བ་དེ་ཉིད་སྒོན་
རི་བོ་དགའ་ལྗན་ན་བཞུགས་པའི་སྐབས་ཤིག་གྱུ་བ་པ་ཆེན་པོ་ལ་གནས་བཟན་བཅུ་
དྲུག་གིས་བསྐོར་བ་ཞལ་གཟིགས། དེའི་ཆེ་གསོལ་བ་བཏབ་པས་མཆོག་གི་དངོས་
གྱུ་བ་བརྟེན་པར་འཇུར་བྱ་བ་ཞིག་བྱུང་གསུང་། སྤར་གསོལ་བ་བཏབ་པས། གཙང་གི་
བརྒྱགས་ལྷག་ཁམས་སུ་འཁྱེར་བར་ཤོག །ཅིས་ཀྱང་གསུངས་གདའ། དེའི་དོན་སྐྱ་སྐྱེ་
འདིར་ཁམས་དང་དབུས་ཀྱི་འགོ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་དོན་རྒྱ་ཆེ་བར་འབྱུང་བ་འདི་
ལ་དགོངས་པར་སྤང་ཞིང་། པཌ་ཆེན་ཡེ་ཤེས་ཅེ་མོས་ཀྱང་དེ་ལ་དགོངས་པར་སྤང་
སྟེ། པཌ་ཆེན་གྱི་ཞལ་ནས། ཁོང་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་སྐྱ་སྐྱེ་ཡིན་པ་འདུག འམ་
བྱུ་ལ་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་མི་ལམ་དུ་ཡང་ཡང་འབྱོན་པ་ཞིག་ཡོད་ན་ཡང་། ཕྱིས་
ཁོང་དབུས་ལ་ཐེགས་རྗེས་ཡེ་མ་བྱུང་ཞེས་གནས་རྟེན་རྗེ་ལ་ཞུས། དེས་བདག་གི་སྤྲ་མ་
རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་པ་ལ་གསུངས་པར་སྤང་། དེས་ན་སྤུལ་པ་དག་གིས་འགོ་
བའི་དོན་དུ་ཚུལ་སྤྲོ་ཆོགས་སྟོན་པ་ལ་རང་ཅག་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་དག་གིས་དབུས་གདགས་
པར་མི་བྱ་སྟེ། མཁས་པའི་དབང་པོ་མང་པོ་ནི་པཌ་ཆེན་ཉིད་དུ་ཁྱོད་ཆེན་པོའི་སྤུལ་
པར་ཡང་བཞེད་དོ། །

༡༩༽ ལྷ་ལྷན་འབྲས་སྤངས་སུ་ཕེབས་ཏེ་རྗེ་འཇམ་དབྱངས་ལེགས་པ་ཆོས་འབྱོར་ལས་མདོ་སྤྲུགས་ཀྱི་

དགོན་མཆོག་སྐྱབས་དང་གཡང་པ་ཚོས་ཟླ།

གཞུང་ལུགས་རྒྱ་མཚོར་ཐོས་བརྟན་ལྟར་ལེན་དང་གདན་ས་གསུམ་ལ་གནས་གཟིགས། ཚིགས་བྱི་མ་
བསྟེན་རྫོགས་བསྐྱབས་ནས་དེ་འབྲེལ་གྱི་གཞུང་ཆེན་ནམས་ལ་གསན་སྦྱང་དང་། ཚལ་གྲང་ཐང་དང་
བྲག་ཡེར་པ་སོགས་ལ་ཕེབས་བཞུགས་ཀྱིས་རྗེས་འཇིན་སྤྲ།

(༤༥ བ་༡ ༡༩༥ འ་༡༡)ད་ནི། ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་པ་མཐར་ཕྱིན་གྲུབ་པ་བརྟེས།
ཞེས་པའི་དོན་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་བཞི་ཡོད་པའི་བྱིར་བས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་ལ་
དགོངས་ནས་ཐོས་པ་མཐར་ཕྱིན་དུ་བསྟན་པའི་ཚུལ་ནི། དེ་ནས་རྗེ་ཉིད་དགྲང་ལོ་
བཅུ་དགུ་བཞེས་པ་སྟག་གི་ལོ་ཨོར་རྩ་གཉིས་པའི་ནང་དུ་བཟ་ཤིས་ལྷན་པོ་ནས་བྱགས་
བཏེག་ དེའི་རུབ་མོ་གསོལ་དཔོན་འཇམ་དཔལ་གྲགས་ཀྱི་མི་ལམ་དུ་འདུ་ཁང་ནས་
བྱད་མེད་སྟག་མོ་དེའུ་ལ་ཞོན་པ་ཞིག་ཐོན་བྱུང་སྟེ། རྒྱལ་སྤྱི་འདི་ཡི་འཕྲིན་ལས་ཁོ་
མོས་བསྟུབ། ཞུམ་པར་མི་དགོས་ཁོ་མོའི་བྱི་ལ་ཤོག ཟེར་བ་ཞིག་བྱུང་བེད། རྗེའི་ཞལ་
ནས། དེའི་ཆོ་དཔལ་ལྷན་ལྷ་མོས་མི་ངན་མ་མཛད་པར་ངེད་རང་གི་བྱི་ལ་འབྲངས་སོ།
ཞེས་བྱིས་ཀྱང་གསུང་ངོ་། །

དེ་ནས་ཆེབས་ཤེལ་སོགས་ཀྱི་ཞབས་ཏོག་སྤང་བྱ་ནས་མཛད། རོང་ཆུང་ལ་
བརྒྱད་དེ་ཕེབས་པ་ན་འཇམ་དབྱངས་ལེགས་པ་ཚོས་འབྱོར་གྱི་མནལ་ལམ་དུ་རུབ་
ཕྱོགས་ནས་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞིག་ཤར་བྱུང་བའི་འོད་ཀྱིས་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་
ཀུན་གསལ་བར་བྱས་པ་ཞིག་བྱུང་སྤང་། སང་དེ་སྐྱེ་འཁོར་ནམས་ལ། སྐྱེས་བྱ་དམ་པ་
ཞིག་འབྱོན་པའི་ལྷས་སྐྱེ་འདུག་ཅེས་ལུང་བསྟན་ཡང་མཛད་ཅེས་ཐོས་སོ། །

(༤༥ བ་༦ ༡༩༦ ཐ་༩) དེ་ནས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེས་རྒྱང་རིང་པོ་ནས་ཚོས་
འཁོར་དཔལ་གྱི་ལྷ་ས་ཞེས་བྱ་བ་སུམ་ཅུ་ཅུ་གསུམ་གྱི་གྲོང་ཁྱིམ་འཇིན་མའི་ངོགས་སུ་
བབས་པ་ལྷ་བྱ། འབྱོར་པ་རྒྱས་པ། སྐྱེ་བོ་མང་པོས་གང་བ། རིན་པོ་ཆེ་ལས་གྲུབ་པའི་ར་
བས་བསྐྱོར་བའི་དབུས་ན་འཇམ་བྱ་ཆུ་བོའི་གསེར་ལས་གྲུབ་པའི་གཞལ་མེད་ཁང་གྱུ་

ལ་རྒྱལ་དབང་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་རྟོགས་བརྗོད་དཔག་བསམ་ཐོན་ཤིང་།

བཞི་པ་སྒོ་བཞི་པ། ཏྲ་བབས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་མངོས་པར་བྱས་པ། དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་གི་སྤེང་བས་བསྐྱོར་བ། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དབང་པོའི་གཞུ་ལྟར་བཀྱ་བའི་ཐ་གུས་སྒྲེལ་བ། རྟོན་དུས་ཀྱི་ཚུ་འདྲིན་གྱི་ཆོགས་རྣམས་བཀོས་ཏེ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ངོས་ལ་ཆགས་པ་ལྟ་བུའི་བ་དན་གཡོ་བ། གསེར་གྱི་རིལ་བུ་གཡེར་ཁས་བར་བར་དུ་མངོས་པ། དེ་དག་རྒྱང་གིས་བསྐྱོད་པའི་ཆོ་འཇམ་ཞིང་སྟན་པའི་སྒྲ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ལས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་མཚན་མ་མེད་པ་དང་སྟོན་པ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་དུ་མ་འབྱུང་བས་སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་ཡིད་འཁོར་བ་ལས་ཕྱིར་སྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ཤུགས་རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་རང་གི་སྒྲ་མའི་སྒྲོས་གར་གྱིས་སྒྲུལ་པ་དེ་གཟིགས་པ་ན་ངང་མོ་བྱ་ལས་གར་བ་ལྟ་བུའི་ཐུགས་ཀྱི་ཐུན་པ་དེ་ཀུན་ནས་སངས་པར་གྱུར་ཏོ། །

(༤༧ བ་༡། ༡༩༦ འ་མ) དེ་ནས་དེ་དང་ཏ་ཅང་ཐག་མི་རིང་བ་ན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཅོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་མདུན་ས། ཐོགས་མེད་སྒྲ་མཆེད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་ར་པོ་ཆེ་རྒྱན་མི་འཆད་དུ་རུང་བ། དགའ་ལྡན་ཆོས་ཀྱི་ཕོ་བྲང་དང་ཀུན་ནས་མཚུངས་པ་དཔལ་ལྡན་འབྲས་སྤངས་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཁང་། སྟོགས་ལ་གྱི་སྒྲེ་བོ་བརྒྱ་ཕྱག་དུ་མས་བྱུར་བྱུར་གཏམས་པའི་དབྱས་ན་ཡུན་རིང་མོ་ནས་ཡིད་ལ་བསམས་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བྱམས་པའི་སྒྲས་པོ་ལེགས་པ་ཆོས་འབྱོར་དེ་ཉིད་སྒྲལ་བ་དང་ལྡན་པའི་མཁས་པའི་ཆོགས་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་ཆོས་ཟབ་མོ་རྒྱན་མི་འཆད་དུ་འདོམས་པར་མཛད་པ་དེ་གཟིགས་པར་གྱུར་ཏོ། །

(༤༧ བ་ལ། ༡༩༧ ཐ་༡) དེའི་ཆོ་འཇམ་དབྱངས་ལེགས་པ་ཆོས་འབྱོར་བས་ཀྱང་གཟིམས་ཁང་གི་ཕྱི་རོལ་དུ་བསུ་བ་ལ་ཐེབས། དར་དཀར་པོ་རི་མ་མེད་པ་ཞིག་ཕྱག་དུ་ཐུལ། དབྱ་དུད་དུད་པ་སོགས་གྲས་པའི་སྟོད་ལམ་ཡང་མཛད། རྗེ་འདི་པས་ཀྱང་ཕྱག་ཕྱིས་དར་དཀར་པོ་ཞིག་ཐུལ་ལོ། །

དགོན་མཆོག་སྐུ་བས་དང་གཡང་བ་ཆོས་མེ།

(༥༠ ཉ་ཀ ༡༩༥ བ་༩) དེ་ནས་ལྷ་མང་དུ་སྐྱབ་ངངས། བསྐྱེན་བཀྱར་སྐྱབ་སྐྱམ་
 ཆོགས་པ་ཡང་མང་ད། དེ་རྒྱབ་རྟེན་འབྲེལ་ཞིག་གིས་གཟིམས་ཁང་དུ་བཞུགས་གསུང་།
 མ་འོངས་པའི་འབྲུང་ཚུལ་མཁྱེན་པས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་ཆབ་དུ་དོན་གྱིས་མངའ་གསོལ།

དེ་ནས་ལོ་གསུམ་དུ་ཞབས་བྱ་དུ་བསྟེན་ནས་གསན་པ་མང་དུ་བརྒྱུ་གསུང་།
 ས་ཅམ་བཟོད་ན། རྩ་འཇུག་གི་བཤད་པ་མཚུབ་འབྲིང་དང་བཅས་པ་ཞིག་ཐོག་མར་
 གསན། དེ་ནས་སར་ཆད། འདུལ་མངོད། མངོན་པ་གོང་མ། མདོ་སྡེ་རྒྱ། རྒྱུད་སྒྲ་མ།
 འབྲེད་རྣམ་གཉིས། ཆད་མ་མདོ། དྲང་ངེས་རྣམ་འབྲེད། སྟན་ངག་མེ་ལོང་སོགས་མཆན་
 ཉིད་ཀྱི་གཞུང་དུ་མའི་བཤད་པ་མཚུབ་འབྲིང་དང་བཅས་པ། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱོར་
 མགོ་ང་རང་གིས་བྱས། ཞུང་པར་ཆད་མ་མདོ་ལ་ཐོག་མར་ཉན་མཁན་བདུན་ཅམ་ཡོད་
 བའང་། གཞུང་ཐོག་རེ་ཅམ་ཀྱི་མཚུབ་འབྲིང་དུས་རེ་ལ་གསུངས་པས་བྱིས་ང་རང་
 གཅིག་ལུ་ལས་སྐྱོར་མི་མ་བྱུང་གསུང་།

(༥༠ ཉ་ལ། ༡༩༧ འ་༩) གཞན་ཡང་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་དབང་བཞི་
 རྟོགས་པར་གསན་ནས་འགྲེལ་པ་སྟོན་གསལ་ཆ་ལག་དང་བཅས་པ། རྒྱུད་ཀྱི་མཛུ་བ་
 འཁྲིད། རིམ་པ་ལྔ་གསལ་བའི་སྟོན་མེ། གདན་རྟོགས། རྩི་བཅུན་ཤེས་རབ་སེངྒེ་བ་ནས་
 བརྒྱད་པ་གསུང་དག་ལག་རྩིས་སུ་བྲགས་པ། བསྐྱེད་རིམ་རྒྱུ་གཞན་ཡང་ཡིག་ཆ་མང་
 པོའི་བཤད་པ། རྟོགས་རིམ་ཆེན་མོ། བདེ་མཆོག་རྒྱུ་ཆེན་གྱི་བཤད་ལུང་། བདེ་མཆོག་
 འདོད་འདོ། རྟོགས་རིམ་ནལ་འཕྱོར་ཆེན་པོའི་ནམ་བཤད་དེ་འཁྲིད་སྟགས་དང་། ལྷ་
 རོ་ཆོས་བྱུག་གི་འཁྲིད། རིམ་བུ་རིམ་ལྔའི་ནམ་བཤད། དེའི་འཁྲིད་རྒྱལ་ཆབ་རྩིས་དུས་
 འཁོར་འཁྲིད་ཡིག་ བ་སོ་ཆོས་རྩིས་དུས་འཁོར་བསྐྱེད་རྟོགས། གྱེ་དོར་གྱི་མཁས་གྲུབ་
 རྩིས་རྒྱུ་ཆེན་མོ་དང་ནས་བཤད་པ་མཛུ་བ་འཁྲིད་དང་བཅས་པ།

གཞན་ཡང་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་དབང་། ཀྱི་རྩོམ་། འཁོར་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱེད་

ལ་རྒྱལ་དབང་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་རྟོགས་བརྩོན་དཔག་བསམ་སྒྲོན་ཤིང་།

རྟོགས་ཀྱི་ཟིན་ཐུན། གསང་འདུས་ཀྱི་བསྐྱེད་རྟོགས་ཀྱི་ཟིན་ཐུན། ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་
སྤྱིང་པོ་དོན་གསུམ། ལྷ་འཁྲིད། རྩེ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་བཀའ་འདུམ། འཇམ་དབྱངས་ཆོས་
རྩེའི་རྣམ་ཐར། རྩེ་བཅུན་མི་ལའི་རྣམ་ཐར་སོགས་ཀྱི་ལུང་ཡང་མང་དུ་གསན།

འབྲས་སྤངས་སུ་ཕེབས་འཕྲལ་རྩོམ་རིན་པོ་ཆེ་མཇལ་བ་ལ་ཕེབས། མཚོད་
པ་དང་སྒྲོན་ལམ་མཛད། དེ་དུས་གཟེགས་སྤང་རོ་མཚར་བ་ཡང་བྱུང་བར་སྤང་
ཟེར། འབྲས་སྤངས་སུ་ཕེབས་པའི་ཕྱི་ལོའི་སྟོན་ཆོས་ཀྱི་སྐབས་ཤིག་སེ་རར་ཆོས་ཀྱི་
རྩེ་དཔལ་འབྱོར་ལྷན་གྲུབ་པས་སྤྱན་དྲངས། དེ་རུབ་མནལ་ལམ་དུ་དཔལ་ལྷན་ལྷ་
མོ་བྱོན་ནས་སྐྱ་སྐྱེ་རིན་པོ་ཆེའི་བསྟགས་པ་མང་དུ་མཛད་པ་ཞིག་བྱུང་སྤང་། སང་
མཇལ་དུས་ཆོས་རྩེའི་ཞལ་ནས། བྱེད་གཙང་ནས་འབྱོར་དུས་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་
ཞིག་རུབ་ཕྱོགས་ནས་ཤར་བྱུང་བའི་ཕྱོགས་གཅིག་ན་སྤྱིན་ནག་དུམ་ཙམ་ཞིག་གིས་
བསྐྱེབས་འདུག་པའི་མི་ལམ་བྱུང་། ཉི་མ་དེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སྐྱ་སྐྱེ་ཡིན་པའི་
ལྷས་སུ་འདུག་སྤྱིན་དེ་ལེགས་ཆོས་ཀྱི་གྲ་བ་བྱེད་པའི་ལྷས་སུ་འདུག་བྱ་བ་ཡང་གསུང་།
ངས་ཐོག་མར་རྩེ་ནས་བརྒྱུད་པའི་ཡེ་ཤེས་མགོན་པོའི་རྩེས་གནང་ཞིག་བྱེད་པ་ཡིན་
གསུངས་ནས་མ་ཞུས་པར་གནང་བྱུང་། དེ་ནས་ངེད་རང་ཡང་དད་པར་བྱུང་ནས་རྣམ་
རྒྱལ་འཛོམས་ཀྱི་རྩེས་གནང་ཞིག་ཀྱང་ཞུས་གསུང་། དེའི་སྐབས་ཤིག་ལ་མཚོད་ཆེན་
མོ་དང་བསྐྱེན་དབྱལ་གདུང་རིན་པོ་ཆེ་མཇལ་བ་ལ་དགའ་ལྷན་དུ་ཕེབས། དེར་མཚོད་
པ་སྤུལ་གསོལ་བ་བཏབ་པས་རྩེ་དང་མཇལ་ཞིང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་མཚན་མ་
བཟང་པོ་ཡང་བྱུང་། དེ་དུས་ཁྱི་ཐོག་ན་ཆོས་ཀྱི་རྩེ་ཡེ་ཤེས་བཟང་པོ་བ་བཞུགས་འདུག་
པས་ཀྱང་། རེད་རི་བོ་དགའ་ལྷན་པ་ལ་བྱེད་ལས་ལྷག་པའི་མགོན་པོ་འོང་རྒྱ་མེད་
གསུང་། བཀའ་མཐོང་སྤུལ་དུ་བྱིན་པ་ཡང་མཛད། རྩེ་སྤྱི་མའི་གདན་སར་བཞུགས་པ་
ལ་དམིགས་སྤྱི་མའི་རྣལ་འབྱོར་ཀྱི་ཆོས་འབྲེལ་ཙམ་ཞིག་ཀྱང་བྱས་གསུང་།

དགོན་མཆོག་སྐྱབས་དང་གཡང་པ་ཆོས་མེ།

དེའི་སྐབས་མེ་ཉིད་དགུང་ལོ་ཉེར་གཅིག་བཞེས་པའི་ཡོས་ལོའི་དབྱིད་སོས་
ཆོག་ས་སྤྱ་མའི་མཁན་པོ་གནས་རྒྱུ་རིན་པོ་ཆེ་དབུས་ཕྱོགས་ལ་བྱ་བལ་གྱི་ཚུལ་གྱིས་
ཐེབས་པ་འབྲས་སྤྲངས་སུ་སྦྱར་བྲངས། ཆོས་མེ་དེ་ཉིད་གྱིས་མཁན་པོ་དང་། འབྲས་
སྤྲངས་མེ་ལེགས་པ་ཆོས་འབྱོར་བས་ལས་གྱི་སློབ་དཔོན། ར་ཅག་ནས་ཆོས་མེ་སངས་
རྒྱས་བཟང་པོ་བས་གསང་སྟེ་སྟོན་པ། རིགས་པ་སྤྱ་བ་སངས་རྒྱས་བཟང་པོ་བས་དུས་གོ་
བ་མཛད་དེ་དད་པའི་དགེ་འདུན་གྲངས་ཆང་ཞིང་ཁ་སྐོང་བར་འོས་པའི་དབུས་སུ་ཉོར་
ཆེ་གཉིས་པའི་ཆོས་བརྒྱད་གྱི་ཆོ་འབྲུལ་གྱི་དུས་ཆེན་ལ་དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྤྲངས་སུ་
ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པ་དགེ་སློང་གི་དངོས་པོ་བརྟེན་ཏེ་འཕགས་པ་དགེས་པའི་ཆངས་པར་
སྦྱོང་པ་མཆོག་དང་ལྷན་པར་གྱུར་ཏོ། །

(༥༡ བ་ཤ ༡༩༧ འ་༡༡) དེ་དང་འབྲེལ་བར་འཇམ་དབྱངས་ལེགས་པ་ཆོས་
འབྱོར་པའི་དྲུང་དུ་དགེ་སློང་གི་བསྐྱབ་བྱ་ཆེན་མོ། ཚུལ་ཁྲིམས་ལེའུའི་ནམ་བཤད།
བསྐྱབ་བུས། སྦྱོང་འདུག བླ་མ་ལྷ་བརྒྱུ་པའི་རྒྱུ་ཚ་ལྷང་ནམ་བཤད། ཆོས་མེ་བྱམས་པ་
སྤྱིང་པའི་བཞེས་སྤྱིངས་རྒྱུ་པའི་པཎ་ཆེན་གསལ་རིན་པ་ནས་བརྒྱད་པའི་དུས་འཁོར་སྦྱོར་
དུག་སོགས་ཀྱང་གསལ། དེ་དུས་དབྱངས་ཅན་མའི་རྩིས་གནང་ཞུས་དུས་ལྷ་མོ་མི་ལམ་
དུ་བྱོན་བྱུང་གསུང་། འཇམ་དབྱངས་སྤྱི་ལོ་མཁས་གྲུབ་མེ་ནས་བརྒྱད་པ་ཐུན་མོང་མ་
ཡིན་པ། གཡག་རོང་ནས་བརྒྱད་པའི་མི་གཡོ་དཀར་པོའི་ཆོས་སྐོར། འཇམ་དབྱངས་
ཆོས་རྩིས་མེ་བརྒྱན་འཇམ་དབྱངས་ཉིད་ལ་གསལ་པའི་འཇམ་དབྱངས་དཀར་པོའི་
ཆོས་སྐོར་སོགས་དང་། རྩིས་ནམ་ཐར་ཆེ་ཆུང་། འཕོ་འཁྲིད་ཆེན་མོ། མདོར་བྱས། མདོ་
བཟེ། སྦྱོང་བསྐྱབས། རྩིས་སེམས་དཔའི་སྦྱབ་ཐབས། རྩིས་གཞག་རིམ་པ་སོགས་འཕགས་
སྐོར་གྱི་གཞུང་དུ་མ་སོགས་མདོར་ན་དེའི་དུས་ཆོས་མེ་དེ་ཉིད་གསལ་བྱ་ཆེ་བར་གྲགས་
ཤིང་། ཆོས་མེ་ཉིད་ལ་བཞུགས་པ་ཐམས་ཅད་མེ་ཉིད་ལ་སྦྱལ་བར་སྤྱང་།

ལ་རྒྱལ་དབང་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་རྟོགས་བརྗོད་དཔག་བསམ་སྒྲོན་གིང་།

བསྟེན་རྟོགས་གནང་བའི་དབྱིད་སོས་འབྲས་སྤངས་རྗེ་དང་དཔོན་སློབ་སྣ་བས་
སྤྱུ་ཚལ་གྲང་ཐང་མངལ་བ་ལ་ཐེབས། དེའི་སྟོན་པོ་ཡེར་པར་ཡང་དཔོན་སློབ་ལྟན་དུ་
ཐེབས། ཡེར་པའི་རྗེ་བཙུན་གྱི་དྲུང་དུ་མཚོད་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བཤམས། དེ་རུབ་རྗེ་བཙུན་
གྱི་ཞབས་གཉིས་གྱི་བར་དུ་ཆོས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ལེགས་ཆོས་པ་དང་། ཞབས་གཡས་པའི་
དྲུང་དུ་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་དྲུང་དང་། གཡོན་པའི་དྲུང་དུ་རྒྱུད་འཛིན་སྟེན་
པ་དཔལ་བ་དེ་ཉིད་སྐལ་བ་དང་ལྷན་པ་རྣམས་ལ་དོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ལམ་ཟབ་མོ་གསལ་
བར་མཛད་པའི་ཕྱིར་བསམ་བཞིན་སྟེ་བ་བཞེས་པ་བདག་གི་དཔལ་ལྷན་སླ་མ་དོ་རྗེའི་
སྤྱགས་དང་ལྷན་པ་ཆོས་སྟོང་རྒྱ་མཚོ་འོད་ཟེར་བའི་ཞལ་སྤྲ་ནས་བཞུགས། མདོར་ན་
རིགས་གསུམ་མགོན་པོ་ཞལ་འཛོམས་པའི་སྐལ་བ་དེར་འཇམ་དབྱངས་ལེགས་པ་ཆོས་
འབྱེར་པས་རྗེ་འདི་པའི་དྲུང་ལ། བདག་འདི་ནས་དགའ་ལྷན་དུ་སྟེ་ངེས་སམ་མནལ་
ལམ་བཟླ་པ་ཞིག་ཞུ་གསུངས་ནས་ཡབ་སྲས་རྣམས་ཀྱིས་བཟླ་པ་མཛད་དུས་ཐམས་
ཅད་མཁྱེན་པའི་དྲུང་ལ་སྤང་རི་རྒྱུ་མ་པོ་སྒྲོ་སིང་ངེ་བ་ཞིག་གི་སྟེང་ན་མཚོད་རྟེན་
དཀར་པོ་བྲེ་མན་ཆད་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པ་ལ་དེ་ཡན་གྱི་བཟོ་རྣམས་མཛད་འཕྲོ་ཡོད་པ་
ཞིག་གི་བང་རིམ་ལ་འབྲས་སྤངས་རྗེ་རང་བཞུགས་ནས་རྒྱུད་སླ་མའི་བཤད་པ་མཛད་
གྱིན་འདུག་པ་རྗེ་འདི་པས་ཀྱང་གསན་པ་ན་འབྲས་སྤངས་རྗེའི་ཞལ་ནས། མཚོད་རྟེན་
འདིའི་ཆེ་རྣམས་ཐུབ་ན་དགའ་ལྷན་དུ་སྟེ་བའི་རྒྱ་ཆོགས་ཆང་ཡོད་གསུང་བ་ཞིག་
ཐུང་། སང་ཞུས་པས་སྤྱགས་ཤིན་ཏུ་དགྱེས་གསུང་།

མནལ་ལམ་དེའི་དོན་འདི་ཡིན་པར་མངོན་ཏེ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་
དྲུང་དུ་གསུང་ཆོས་འཕྲོ་འབུལ་རྒྱ་རྣམས་རྟོགས་པ་ན་དེའི་མཐུ་ལས་དགའ་ལྷན་དུ་
འཁྱུངས་ངེས། ཞེས་པའི་དོན་དུ་སྤང་ལ། འབྲས་སྤངས་རྗེ་རང་ཉིད་ལ་ཡང་དེ་དང་
མཐུན་པར། འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོའི་ཕ་རོལ་སོན། གཤེས་དབང་བསྐྱར་ཅོད་པན་ཅན།

དགོན་མཆོག་སྐྱབས་དང་གཡང་པ་ཆོས་ཟེ།

ཞེས་པའི་སྐྱ་ལྟང་བ་ཞིག་བྱང་སྤང་ངོ་། །

༡༤༽ འབྲས་སྤངས་སུ་ཕེབས་ཏེ་ཐོས་དོན་ཉམས་ལེན་ལ་འབྲས་པ་དང་། རྒྱལ་མེ་ཏོག་ཐང་གི་ཆོས་
སྤེའི་མ་འོངས་ལུང་བསྟན་སོགས་གསུངས་ཤིང་ངོ་བོ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་དབེན་
གནས་རྩ་སྤྲང་ལ་ཕེབས།

(༥༡ བ་༡། ༡༢༡ ཐ་༡) དེ་ནས་འབྲས་སྤངས་སུ་ཕེབས། མདོ་སྟགས་ཀྱི་གསན་
པ་ཕལ་ཆེ་བ་ནི་བཞེད་པ་བཞིན་དུ་གྲུབ། ད་ནི་ངོ་བོ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་
པའི་གནས་རྩ་སྤྲང་རྒྱལ་བའི་དབེན་གནས་དང་འོ་དེ་གྲུང་རྒྱལ་གྱི་དབེན་གནས་
སོགས་རྗེ་རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་གནས་དེ་དག་བལྟ་
ཞིང་། ཐོས་པའི་དོན་ནམས་ཉམས་སུ་སྤང་བར་བྱའོ་སྟམ་དུ་དགོངས་ཏེ་བསྟན་པ་དང་
སེམས་ཅན་སྤྲགས་ཀྱིས་མ་བཟོད་པའི་སྟོན་སྤྲགས་ལ་སྟོལ་ཤས་དྲག་པོ་ཡང་འཁྱུངས།
རྒྱལ་མེ་ཏོག་ཐང་གི་ཆོས་སྤེ་སོགས་ཀྱི་མ་འོངས་ལུང་བསྟན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་མགྱར་དུ་
བཞེས་པ་ནི།

པ་སྐྱ་མ་ནམས་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །མ་ལུས་རྒྱལ་བའི་སྤྲགས་ཀྱི་དབྱིངས་ཆེན་
པོར། །མཁུན་བཅེའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྫོགས་པའི་ཉིན་མོར་བྱེད། །གདུལ་བྱ་པ་སྟོའི་དཔལ་
ཀྱུར་ངོ་རྗེ་འཆང་། །ཡབ་རྗེ་དམ་པའི་ཞབས་ལ་སྟོང་ནས་འདུད། །

སྐྱས་པ། སྐྱིབ་མེད་མཁུན་བཅེའི་འོད་སྟོང་དྲ་བ་ཅན། །སྤྱབ་དབང་ཉི་མ་རྒྱབ་
རིའི་རྩེ་ལ་འཛེགས། །སྤྱབ་བསྟན་འདབ་སྟོང་རྫོགས་པའི་པད་ཆལ་ཡང་། །དུས་ཀྱི་བ་
མོས་རེག་པས་ཉིན་བཞིན་འཛོམས། །བསྟན་འཛིན་རྟེན་དྲག་ལྡན་པའི་ཆོགས་ནམས་
ཀྱང་། །རྟེན་བཀྱར་སྤང་ཅིའི་རོ་ལ་ལྷག་པར་ཆགས། །བདུད་ཀྱི་དབང་ཀྱུར་ལོག་སྐྱ་
འབྱུང་པའི་བྱ། །འཛོམ་མེད་མཁས་པའི་ཁྲོད་ན་ནམ་པར་རྒྱ། །སྟོལ་པལ་ཆེར་ལེགས་
ཉེས་འབྱེད་པའི་མིག་ཁྲོད་པས་གཡེངས་སའི་མཐའ་ལ་གོམ་པ་འདོར། །ཁ་ཅིག་སྟག་

ལ་རྒྱལ་དབང་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་རྟོགས་བརྩོན་དཔག་བསམ་སྒྲོན་ཤིང་།

དོག་དྲག་ཆུས་གཞན་དག་ལས། ཁང་ཉིད་རྒྱལ་བའི་སྒྲུ་ཐབས་ལྟར་ལེན་གྱིར། གཞན་
དག་ངན་སེམས་གཡོ་སྒྲུའི་དྲག་གི་ཆུས། ཡིད་རབ་མྱོས་ཀྱང་བསྟན་འདྲིན་གཟུགས་
སུ་ལྷོམ། གྱི་རྒྱད་གངས་ཅན་ཁྲོད་འདིར་སེང་ཆེན་ལས། རྟ་ནའི་བྱ་ཉིད་སྐད་གསང་
མངོན་པར་མཐོ། འདྲོད་རྒྱའི་འབྲུང་གནས་ཡིད་བཞིན་རིན་ཆེན་ལས། འཆིང་བུའི་
རྩོད་ལྷག་པར་ཅིས་སུ་བྱེད། གཙུག་རྩེ་དཔག་གི་ཁྲོད་ན་ཉི་མ་བས། ཁེ་བྱིར་མཆོག་
རྒྱ་ལྷོམ་པ་མཐོང་བས་སྒྲོ། རྟེ་ལྟར་མི་བཟད་སྟླགས་མའི་དུས་ཀྱི་མཐའ། རྟེ་མཚན་སྒྲེ་
བོ་བྱུང་རྒྱལ་སྒྲོད་པའི་དུས། རྒྱལ་དང་རྒྱལ་སྐྱུ་མཁས་པའི་ཆོགས་རྣམས་ཀྱང་། བེ་
བའི་དབྱིངས་སུ་གཟིམས་ནས་བཏང་སྟོམས་མཛད། འཕོར་རྒྱུང་དྲག་པོའི་མདུན་སར་
མར་མེ་ཡིས། སྟན་པའི་སྒྲག་རུམ་སེལ་བར་བྱེད་དམ་ཅི། རྟེ་བྱིར་ཉམ་ཆུང་སྒྲེ་བོས་
ཐུབ་བསྟན་གྱི། ལྟར་ཆེན་མི་བཟད་འབྱེར་བ་ངལ་བའི་གནས། རྩོད་པའི་དུས་འདིར་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལྟར། མ་ལུས་འགྲོ་བའི་མིག་གཅིག་ཙུང་ཁ་པ། རྟེ་ཡི་ལེགས་
བཤད་བདུད་ཅི་མུང་བའི་བྱིར། གཅིག་ཕྱར་དཔེན་པ་བསྟེན་པ་མི་ལེགས་སམ། རྣམ་
དཀར་བསོད་ནམས་སྟོང་གིས་ལེགས་བསྟུན་པའི། བྱིན་རྒྱ་རྟེད་པར་དཀའ་བའི་དལ་
འབྱོར་འདི། རྟོན་མེད་འདིག་རྟེན་བྱ་བས་ཆུད་གཟོན་པ། བདག་ལ་སྟོང་མེད་གྱུར་
པར་གཏོན་མི་བྱ། རིན་ཆེན་བདུན་ལྟན་གྱིང་བཞིར་དབང་སྒྱུར་བའི། འཁོར་ལོས་སྒྱུར་
བའི་དཔལ་ཡང་ཆུ་ཤིང་འདྲ། རྒྱལ་སྐྱུ་གསུམ་བདག་པོའང་རང་གི་སྟན་ཆོགས་ཀྱིན།
ཁེ་བཟད་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་འདྲོར་དགོས་ཀྱང་། རྒྱུང་ཟད་བདེ་བའི་དབང་གིས་སྟེད་
པ་འཕེལ། ཡལ་ཆེར་མི་བཟད་ཟུག་རྩ་སྒྲེ་བའི་རྒྱ། ཉེས་བརྒྱའི་འབྲུང་གནས་འཁོར་
བའི་སྟན་ཆོགས་ལ། མཁས་པ་སུ་ཞིག་ལྟག་པར་ཆགས་པར་བྱེད། རྟེ་བྱིར་ཀྱན་དཀའ་
རྒྱས་པའི་ནགས་ཀྱི་སྟོངས། ཁེ་དོག་མངོན་པར་རྒྱས་པའི་འདྲོ་སྟེག་ཅན། ལྟང་བའི་
ན་ཆུང་མགོན་པའི་སྒྲུ་ལེན་ཅིང་། རྩ་བུ་གཞོན་ནུ་དཀའ་བའི་སྟོས་གར་སྒྱུར། ལྟ་བུ་ག་

དགོན་མཆོག་སྐྱབས་དང་གཡང་པ་ཆོས་མེ།

མགིན་པའི་ལམ་ནས་བྱིལ་ཆེན་འཁྲོལ། ཀྲ་ལ་པིང་ཀ་ཀྱར་ཀྱར་སྐྱ་དབྱངས་སྒྲིག་ཏུ་
བའི་ཕྱིང་མངོས་འབབ་ཚུའི་ན་ཚུང་མ། །ལྷུང་ལྷུང་སྒྲ་སྒྲ་སྒྲིག་ཅིང་ཕྱོགས་སུ་འབབ།
ཁབ་སྒྲིན་འབྲས་བུའི་ཁྱར་འཆང་སྒྲིན་པའི་ཤིང་། །ལོ་མ་མེ་ཏོག་རྒྱས་པས་ཕྱོགས་ཀྱན་
གང་། །སྙིང་ནས་སྙིང་གཡོགས་ཚུ་འདྲིན་དཀར་པོ་གཡོ། །དོས་ནས་སྐྱ་ཏིག་ཚུ་བའི་དོ་
ཤལ་འབབ། །ཤིང་སྐྱབས་ནགས་ཆལ་སྒྲིན་པའི་ཤམ་ཐབས་ཅན། །ས་འདྲིན་བུ་མོས་
ཕྱོགས་ཀྱན་མངོས་པར་བསྐྱོར། །འོག་གཞི་བེད་ཅུ་ཡི་ནེ་ཁྱ་གསིང་། །ནེ་ཅོའི་གཤོག་པ་
ལྷ་བྱར་མཆོག་ཏུ་མངོས། །སྒྲ་ཆོགས་མེ་ཏོག་བྱ་བས་ཁེབས་པ་ལ། །རི་དྲགས་སྒྲ་ཆོགས་
བག་ཐེབས་ནམ་པར་རྒྱ། །འདྲུ་འདྲིའི་ཆོམ་རྒྱན་སྒྲིབ་ལ་འོངས་པ་བཞིན། །འཁྲི་ཤིང་
ཕྱིང་བས་བར་མཆམས་མེད་པར་དགྲིགས། །དེ་ལྷར་སྐབ་ཆོགས་ནགས་ཆལ་དབེན་
པའི་གནས། །ལྷ་ཡི་སྒྲིང་ཆལ་ལྷ་བྱར་ཉམས་དགའ་བར། །ཆོ་འདྲིའི་ཆོས་བརྒྱད་སྣང་བ་
ཀྱན་དོར་ནས། །འཁྲལ་མེད་ཏིང་འདྲིན་རོ་ལ་ཆེ་གཅིག་ཏུ། །རོ་བའི་སྒྲིང་ཚལ་དེ་ལ་
སྙིང་ནས་སྒྲི། །

མང་དུ་ཐོས་པའི་བསྐྱབས་རྒྱུ་ལེན་ཅིང་། །བདེ་སྙིང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་
ཡེ་ཤེས་མེས། །གཉིས་སྣང་འཁྲལ་པའི་བག་ཆགས་ཀྱན་བསེགས་ནས། །རྣམ་ཀྱན་
མཆོག་ལྷན་བྱུང་འདུག་སྒྲིམ་པའི་སྐྱར། །ལངས་ནས་སྒྲ་ཆོགས་སྐྱལ་པའི་ཐབས་མཁས་
ཀྱི། །ལྷགས་ཀྱས་མ་དག་སྤིང་པའི་འཁོར་ལོ་འདི། །མཆོག་ཏུ་མི་འཇུག་བདེ་བའི་
དབྱིངས་ཆེན་པོར། །གང་བྱངས་རྣལ་འབྱོར་མཆོག་དེ་སྐལ་བ་བཟང་། །དེ་སྐད་སྒྲ་དེ་
བཞད་པའི་དོ་རྩེ་ཉིད། །སྒྲིན་ཕྱོན་དམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྙིང་ལ་འགྲོགས། །སྤྲིགས་དུས་སྒྲི་
བའི་སྒྲིང་པས་གཏིང་ནས་སྐྱབ། །སྒྲོ་གྲོས་ལུས་སྒྲིབས་རྒྱས་པས་ཚུང་ཟད་དེགས། །ཁུ་
ཡི་སྒྲིང་གིས་ལྷག་པར་ལོན་པའི་སྤིན། །འབྲུག་སྒྲར་བསྐྱགས་པ་མེད་པར་སྒྲིག་མ་ཡིན།
དེ་བྱིར་སྐྱན་དག་མགིན་པའི་སྐྱ་དབྱངས་མཆོག་ །མ་སྒྲས་པར་ཡང་བདག་སྒྲོ་ཅི་ཞིག་

ཡུལ་དབང་དགེ་འདུན་གྱི་མཚོའི་ནམ་ཐར་རྟོགས་བཞིན་དཔག་བསམ་སྒྲོན་ཤིང་།

ཆོམ། ཁུ་ལ་འདི་སྐྱེ་བས་ཐོབ་པའི་སློབ་གྲོས་ཀྱིས། ལྷན་ངག་དེ་ལ་ཆེན་སྒྲོག་ལ་ཐོགས་
མེད་པ། ལྷག་བསམ་ཁོ་ན་སྤྱིང་ལ་རབ་འགྲོགས་པ། དབྱངས་ཅན་བཞད་པའི་རྫོང་རྒྱུ་
གཏམ་དུ་བྱས། ཁེས་རང་གི་རྟོགས་པ་བཞིན་པ་འཇིག་རྟེན་མངོན་པར་དགའ་བའི་
སྒྲོས་གར་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་གསུང་རབ་པ་སྒྲོའི་ཕྱིང་བ་མགུལ་བར་བཅིངས་པའི་སྒྲན་
ངག་མཁན་དབྱངས་ཅན་བཞད་པའི་རྫོང་རྒྱུ་དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྤྱངས་སུ་བཀོད་པའོ། །

དེ་དུས་བྱང་རྩ་སྐྱོང་མཇུག་པའི་ཐུགས་བཞེད་ཆེ་བར་ཡོད་དུས་རྩ་སྐྱོང་གི་
ཆོས་སྐྱོང་གཞི་བདག་དང་བཅས་པས་ཀྱང་འབྲས་སྤྱངས་སུ་སྤྱན་འབྱེན་པ་ལ་བྱུང་
གསུང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྗེ་ཉིད་ཀྱང་བྱང་རྩ་སྐྱོང་གི་དཔེན་པའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་
ཐུགས་ཐོགས་ཏེ་བྱང་རྩ་སྐྱོང་ལ་ཐུགས་ཆས་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་འཕྲལ་གྱི་སྐྱེ་ཆས་
མཐུན་སྐྱེ་གྱི་ཆེབས་པ་སོགས་ཀྱི་ཞབས་ཏོག་ནང་པ་གེ་རེ་བས་མཛད། ཡོས་ལོ་སྟོན་བ་
དགུ་པའི་དུས་ཆེན་ལ་ཐུགས་དམིགས་གཏད་དེ་ཕུ་རྒྱུད་གི་གནས་མཇུག་། དེའི་ལ་ལ་
བརྒྱད་དེ་ཐེབས་པ་ན་དེ་དུས་འཕགས་པའི་གྲུབ་ཐོབ་ཀྱན་དགའ་ཆུལ་མཆོན་པ་ཞེས་
པ་གཅིག་བྱང་རྩ་སྐྱོང་ན་བཞུགས་པའི་མནལ་ལམ་དུ། སང་འབྲོམ་སྟོན་པ་ཐེབས་པ་
ཡོད་ཟེར་བ་ཞིག་བྱུང་འདུག་པས་ཁོང་གིས་ཀྱང་རྒྱུད་རིང་པོ་ནས་བསུས་ནས་གྲུས་
མཚོན་ཆེན་པོ་མཛད།

གཞན་ཡང་ཐུགས་དམ་པ་སོ་སོའི་མནལ་ལམ་དུ་འབྲོམ་སྟོན་པ་དང་མཇུག་
བ་དང་ཉི་ཟླ་ཤར་བ་སོགས་བྱུང་འདུག་པས་གནས་དེར་ཐེབས་འཕྲལ་ཉིད་ནས་རྩ་
སྐྱོང་བ་ཀྱན་གྱིས། པ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ་ཞེས་ཞབས་ལ་བཅུད། ལྷག་པར་བྱང་བྱམས་
སེམས་པ་ཞེས་སྐྱེ་བའི་ཕྱི་ཕྱི་ཅམ་བྱན་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེས་ཁོང་རང་གི་སྦྱིལ་བུར་སྤྱན་
བྱངས། ལྷམ་ར་ན་མེ་ཏོག་རྩ་བ་སུམ་རྩ་ཅམ་ཡོད་པའི་མེ་ཏོག་སེམས་ཅན་བསུས་ནས་
དེ་རྗེས་ཁོང་གིས་བདེན་ཆོག་བཞིན་པ་ནི། སྐྱེ་བའི་རིན་པོ་ཆེ་འདི་འབྲོམ་གྱི་སྦྱིལ་པ་ཡིན་

དགོན་མཆོག་སྐྱབས་དང་གཡང་པ་ཚོས་ཇེ།

ངེས་ན་བདེན་པ་དེས་ད་ནང་ཆ་བཞེས་ཀྱི་རིང་ལ་འདིར་མེ་ཏོག་བརྒྱ་ཙུ་གཅིག་འཆར་
བར་ཤོག་ཅིག། མིན་ན་གཅིག་ཀྱང་མི་འབྱུང་བར་ཤོག་ཅིག། དེའི་དཔང་པོ་དགོན་ཅོག་
གསུམ་དང་། རྩོ་བོ་ཡབ་སྐུ་དང་། བྱད་པར་ཆོས་སྦྱོང་ཞལ་དམར་བས་མཛོད་ཅིག་
བྱས་ནང་དུ་བྱོན། དཔོན་སློབ་ཆུང་གིས་གསོལ་ཇ་འདེབས་གཅིག་གི་རིང་ལ་མེ་ཏོག་
བྱེད་དང་ཉིས་བརྒྱ་དུས་གཅིག་ཏུ་ཤར་འདུག་པས་ཁོང་དད་པ་ཤུགས་དྲག་ཏུ་འབར་
རོ། ཉེ་ནས་མཆོད་ཁང་དུ་ཉེན་འགྲེམ་གནང་། གསོལ་བ་བཏབ་པས་ནམ་མཁའ་ཤིན་
ཏུ་དྲངས་པ་ལས་མེ་ཏོག་གི་ཆར་ཆེན་པོ་བབས་པ་ཐོག་གིས་མ་བརྟེན་པར་གཙུག་ལག་
ཁང་གི་ནང་ཐམས་ཅད་དུ་མའི་རྒྱ་རྒྱུ་དོད་པའི་མེ་ཏོག་སྐྱ་ཆེལ་བབས་བྱུང་ཞེས་
ཇེ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས་གསུང་། དེའི་ཆེ་དགོན་གོང་འོག་གི་གདན་ས་གཉིས་ཀྱིས་གཙོ་
མཛད། དེར་འཁོད་པའི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ལ་ལེགས་པར་བཤད་པའི་སྐྱེས་ཀྱང་སྦྱ་ལ།
ར་སྦྱིང་བ་ཆུང་གིས་ཀྱང་གྲས་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་མཛད་གསུང་།

༡༥༽ རྒྱལ་མཆོག་ཉིད་ལ་འབྱུང་འབྱུར་གྱི་ལུང་བསྟན་རེ་བྱུང་བ་དང་། སྐྱ་གོང་མའི་ཞལ་སློབ་པཎ་
ཆེན་མཆོག་ལྷ་འོད་ཟེར་གྱིས་གདན་ཞུས་བཞིན་བོད་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་གདུང་རྒྱུད་བར་མ་ཆད་པར་བྱོན་
པ་ལུལ་ཡར་རྒྱང་ཕྱོགས་སུ་མཛད་འཕྱིན་མཁའ་བྱབ་ཏུ་འཕྲོ་བ་ལ་མཛོད་དུ་བྱོགས།

(༡༥ ཉ་ཉ། ༡༥༥ བ་༩) དེ་ནས་སྤར་འབྲས་སྤྱངས་སུ་ཕེབས་ཏེ་སྤགས་ཁང་
དང་གཟིམས་ཁང་སྤགས་པ་ལ་ཞབས་སྒྲོར་མང་དུ་མཛད། ཇེ་ཉིད་ལ་གསོལ་བ་ཤུགས་
དྲག་ཏུ་བཏབ་པས་རྒྱབ་གཅིག་མནལ་ལམ་དུ་འབྲས་སྤྱངས་གཟིམས་ཁང་གི་ཆེར་
ཕེབས་འདུག་པ་ལ། མིང་ལ་དཔལ་ལྷན་སློ་གྲོས་ཟེར་བའི་དགེ་སློང་སྤམ་སྤྱར་དུར་
སྤྱིག་གསོལ་བ་ཞིག་གིས་དུང་དཀར་ལེགས་པོ་ཞིག་གཏད་བྱུང་ནས། འདི་རྗེ་ཙོང་ཁ་
པས་འབྲས་སྤྱངས་སུ་གནང་བའི་དུང་དེ་ཡིན་ཞོད་རང་བྱས་ཟེར། དེར་དུང་བྱས་པས་
དགེ་འདུན་མཐའ་ཡས་པ་འདུས་བྱུང་བའི་དབུས་ན་ཁྲི་ཆེན་པོ་ཞིག་བཞེས་འདུག་

ཡུལ་དབང་དགེ་འདུན་གྱི་མཚོའི་རྣམ་ཐར་རྟོགས་བརྗོད་དཔག་བསམ་ཐོན་ཤིང་།

པ་ལ་ངེད་རང་བསྟན། དེའི་མདུན་གྲལ་གཡས་གཡོན་གྱི་ཅེ་ན་འཇམ་དབྱངས་ལེགས་
པ་ཆོས་འབྱོར་པ་དང་སེ་ར་ཆོས་རྗེ་དཔལ་འབྱོར་ལྷན་གྲུབ་པ་གཉིས་བཞུགས་འདུག
དེར་ངེད་རང་གི་རྟོག་པ་ལ། ཁོང་གཉིས་ངེད་རང་གི་སྤྲོ་མ་ཡིན། འདི་གཉིས་ཀྱི་གོང་
དུ་སྟོན་པ་འདི་མི་རིགས་སྣམ་ཡང་ཉེང་ངེ་བ་ཞིག་བྱུང་། ཕྱིས་སེར་འབྲས་གཉིས་ཀྱི་
བདག་བྱེད་དགོས་པ་འདིའི་རྟགས་སུ་འདུག་གསུང་། དེའི་དོན་ནི་རྗེ་སྤྲོ་མ་ཉིད་ཀྱིས་
རང་གི་རྒྱལ་སྤྱིད་ལ་དབང་བསྐྱར་བ་དེར་འདུག་གོ། །

དེའི་ཆེ་ཆོག་ལེགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྣམ་འཕྲུལ་གསང་སྤྱོད་ཐོག་གི་
སེལ་འཁོར་གྱི་ལ་མངོན་པར་བཞུགས་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་རྩ་བོ་ཆེ་རྒྱུད་བ་ལ་འགྲན་པའི་སྒྲ་དང་
བྲལ་བ་པཎ་ཆེན་མཆོག་ལྷ་འོད་ཟེར་བ་འབྱོར་རྒྱས་རི་བོ་བདེ་ཆེན་ན་བཞུགས་པའི་
མནལ་ལམ་དུ་བྱད་མེད་མཛེས་མ་རྒྱན་གྱིས་སྤྲས་པ་མི་ལས་འདས་པ་གསེར་གྱི་རྩྭ་རྩེ་
ཆེ་ལྷ་པ་ཕྱག་ཏུ་བསྐྱམས་པ་ཞིག་བྱུང་། དེ་ལ་གང་ནས་འོངས་པ་ཡིན་གསུང་པས། ང་
འབྲས་སྤྲངས་ནས་འོངས་པ་ཡིན། རྩྭ་རྩེ་འདི་ཁྱོད་ཀྱིས་རྒྱལ་མཆན་གྱི་ཅེ་ལ་ཕྱོར་ལ་
གསོལ་བ་ཐོབ། རྒྱུ་རྒྱུའི་ཡིད་ཀྱི་རེ་བ་མ་ལུས་པ་སྐོང་བར་འགྱུར་རོ་ཟེར་བ་ཞིག་བྱུང་།
མནལ་སད་པ་དང་། བྱད་མེད་དེའི་ཟེར་ལུགས་ཀྱིས་སྐྱ་སྐྱ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱུད་ནས་
འོངས་པ་དེར་འདུག ང་ལ་ལུང་བསྟན་གྱི་བྱན་གསོ་སྐྱལ་བར་འདུག་སྣམ་པ་ཐུགས་ལ་
ཤར། དེ་ཡང་སྟོན་བཀའ་ཤིས་ལྷན་པོར་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཕྱག་ཕྱིར་བཞུགས་པའི་
དུས་གཞི་བྱེས་ཀྱི་སྟོབ་དཔོན་རྣམ་པའི་དབུས་སུ། གོང་དུ་བརྗོད་པ་ལྟར། འམ་བུའི་སྐྱེ་
བ་གར་ཡོང་མི་ཤེས་པས་རྒྱུད་པ་རྣམ་པས་མི་ངན་མ་མཛད་དབང་གསུངས་ནས་ཆོས་
རྗེ་མཆོག་ལྷ་བ་ལ་སྐྱུན་ཆེར་རེ་གཟིགས་པ་ཞིག་བྱུང་འདུག དེ་དུས་ཁོང་གི་ཐུགས་ལ།
ད་ལྟར་རིང་པོ་མི་བཞུགས་པར་སྐྱ་སྐྱེ་ཞིག་བཞེས་པར་འདུག དེ་དུས་ཞབས་ཏོག་ཏུ་
གང་འགྱུར་བྱེད་དགོས་སྣམ་པའི་ཡི་དམ་ཡང་མཛད།

དགོན་མཆོག་སྐྱབས་དང་གཡང་པ་ཆོས་མེ།

དེར་རྗེས་རྩ་བ་སྟོད་ཀྱི་འཆད་ཉན་ལ་ཕེབས་དུས་རི་བོ་དགེ་འཕེལ་གྱི་ཆོས་
སྟོང་གི་འབྲེན་ཆ་ལ་བརྟེན་ཏུ་ཡུག་སྤྲུལ་བྱེད། སྐྱེ་ཉན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཞིང་འོ་ཤིན་ཏུ་
བརྒལ་བ་ཞིག་བྱང་བ་ལ། ར་ལག་ཏུ་དེ་རུབ་བཞུགས་པས་མནལ་ལམ་དུ་བྱད་མེད་
སྤྱག་མོ་མགོ་ལ་མ་བྱའི་མདོངས་སྟོ་བགར་བ་ཞིག་བྱང་ནས། ང་ཐམས་ཅད་མཐེན་པས་
ཁྱོད་ཀྱི་གྲོགས་ལ་བཏང་བ་ཡིན་ཟེར་བ་ཞིག་བྱང་། མནལ་སད་པ་ན། ང་སྤྱག་པོ་བྱང་
བ་འདི་ཐམས་ཅད་མཐེན་པས་དགོངས་ནས་དཔལ་ལྷན་ལྷ་མོ་ངའི་གྲོགས་ལ་བཏང་
བ་ཡིན་འདུག་སྟུང་པ་བྱང་། དེ་དུས་མ་གྱི་བ་ཡང་ཐམས་ཅད་མཐེན་པའི་བཀའ་ངིན་
དུ་འདུག ད་བཟླ་ཤིས་ལྷན་པོ་བ་ནམས་ཀྱིས་ནི་ལྷང་བསྟན་བཞིན་མ་མཛད་བྱང་སྟུང་
དུ་སྐྱབ་ཆབ་ཀྱང་མང་དུ་ཤོར་ཐམས་ཅད་མཐེན་པའི་མཆོན་ནས་བོས་ཏེ་ཡུན་རིང་
པོར་བཤུམས་པར་གདའ། ད་ཞབས་ཏོག་གི་དུས་ལ་བབ་འདུག་སྟུང་། དེ་ལ་གསང་
སྤུང་གདན་ས་ལྷ་བྱ་ལ་གདན་དྲངས་ན་འོང་བ་འདུག་སྟེ་དེ་ང་རང་ལ་དབང་མེད། རི་
བོ་བདེ་ཆེན་གྱི་དགོན་པ་འདི་འདྲ་ཕུལ་རུང་འགངས་ཆུང་། ད་སྟེ་ཡར་ལྷང་ཕྱོགས་
སུ་སྐྱབ་དྲངས། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བར་གསོལ་བ་འདེབས་པ་དེ་ང་ལ་བབ་སྟུང་
དུ་དགོངས་ནས་འཕྱོང་རྒྱས་སྤྱག་ཅེར་ཆོས་རྒྱལ་དོ་རྗེ་ཆེ་བརྟན་པ་ལ་དེ་ཀའི་བཀའ་
གྲོས་ཞུས་པས་བཀའ་ལྷང་ལ། དང་པོ་བསམ་འགྲུབ་ཅེ་ན་སྟོད་དུས་ཅུང་ན་སོ་འཕྲས་
པ་ལ་བརྟེན་ཐམས་ཅད་མཐེན་པའི་དྲུང་དུ་ཆོས་འབྲེལ་ཞིག་ཞུ་བ་ཡང་མ་བྱང་། ད་སྐྱེ་
སྐྱེ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཕྱོགས་སུ་ཕེབས་པ་ཞིག་བྱང་ན་ངེད་ཀྱང་ཆོས་ཤིག་ཞུ་འདོད་ཡོད་
གསུང་། མཆོད་ཡོན་བཀའ་བགྲོས་ཏེ་ཡར་ལྷང་དུ་སྐྱབ་འདེན་པའི་ཕོ་ཉ་བ་ཡང་འབྲས་
སྤངས་སུ་འབྱོར།

དེ་ནས་འབྲས་སྤངས་རྗེའི་དྲུང་དུ་དེ་ཀའི་རྒྱ་མཆོན་ཕུལ་བ་ཤིན་ཏུ་མཉེས་ཏེ་
ཞལ་འཛུམ་སྐུལ་མཛད་ནས་ལྷང་བསྟན་མཛད་པ་ནི། ལ་སང་རྩ་སྒྲིང་ལ་ཐེགས་དུས་

ལ་རྒྱལ་དབང་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་རྟོགས་བརྗོད་དཔག་བསམ་སྒྲོན་གིང་།

ཀྱང་ཐོ་བོ་ཕྱིར་དཀར་བ་དང་བསྟན་མ་ནམས་ཀྱང་འདིར་བསྐྱབ་པ་ལ་བྱུང་། མདང་གི་
ཆི་ལམ་དུ་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་སྤྲས་པའི་ཁྲི་མཐོན་པོ་ཞིག་གི་སྟེང་ན་སྐྱུ་མདུན་
ནས་སྐྱེ་རྟེན་སྐྱེ་བོ་དབྱ་སྐྱེ་སིལ་བུ་གིན་ཏུ་མངོས་པ་དབྱང་མགོར་འཛོལ་ལེ་བ་ལ་བེར་
དཀར་པོ་ལེགས་པོ་ཞིག་བཞེས། རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་དུ་མས་བརྒྱན་པ་ཞིག་བཞུགས་
འདུག་པའི་ཁྲིའི་རྩུར་བཞི་ནས་བུད་མེད་གིན་ཏུ་མཚར་བ་བཞིས་བཞེག་སྟེ་སྐྱུན་
འབྲེན་ཅིས་བྱེད་ཀྱི་འདུག བྱད་པར་དུ་དཔལ་ལྷན་ལྷ་མོ་བྱོན་བྱུང་སྟེ། ང་ལ། ཁྱོད་ཀྱི་
འཕྲིན་ལས་ལག་མཐིལ་ཅམ་པ་འདི་འདྲས་ཅི་འོང་། རེད་དཔོན་སྟོབ་ལ་འཕྲིན་ལས་
འདི་ཅམ་འོང་བེར་ནས། རྟོགས་བཞིའི་ནམ་མཁའ་ལ་མཚུབ་རིས་བྱེད་པ་ཞིག་བྱུང་
བས། སྐྱུ་མདུན་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་དཔལ་ལྷན་ལྷ་མོས་སྐྱབ་ཅིང་། འཕྲིན་ལས་ནམ་མཁའ་
དང་མཉམ་པ་འོང་བ་འདུག་ཅིས་གསུངས་ནས་ལུང་བསྟན་ཀྱང་མཛད། དེ་སྔ་རུ་
སྦྱང་གི་གནས་བསྟོད་རེད་ཀྱིས་བརྒྱམས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་གཟིགས་ནས་དེའི་རྒྱབ་ལ་
གསུང་འདི་རྣམས་འབྲི་བ་ཡང་མཛད་འདུག

བཀའ་གདམས་མེས་པོ་རང་ཉིད་ཀྱིས། །བཀོད་པའི་གནས་ལ་རང་འདོད་
མཁན། །ཆོས་བརྒྱད་སྤངས་པའི་དམ་བཅའ་ལ། །འགལ་བ་མེད་ན་ངོ་མཚར་ཆེ།
།འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་རང་གནས་ལ། །འཇིག་རྟེན་བཀོད་ལེགས་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས།
།འཇིག་རྟེན་བཞིན་དུ་བརྒྱན་པ་འདི། །འཇིག་རྟེན་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནམ། །ཆེ་འདིར་སྟོད་
པའི་ལོང་མེད་ཅིས། །དོན་མེད་བྱང་སྟོང་ལུང་པའི་ནང་། །ལོངས་སྟོད་སྣ་ཚོགས་བཀོད་
པ་འདི། །སྐྱུན་རས་གཟིགས་དབང་རི་ལྟར་བཞེད། །གཤོད་ནས་བྱུབ་པའི་བྲག་ཁུང་
དུ། །གཤོད་མའི་སེམས་ལ་བཞུས་པ་ཡིས། །གཤོད་གྲབས་ཆེ་འདིའི་བྱ་བ་བཏང་། །ཕྱག་
ཆེན་འདི་ལ་སྐུ་ཡིས་འགྲན། །དེའི་འཕྲོ་ཆོགས་བཅད་གཅིག་བརྗོད་འདུག་མཚོན་ཡོན་
གསྐྱའི་རྒྱན་ལ་འགྲན་བཞིན་དུ། །རིན་ཅེན་མཆོལ་ཆོལ་བྱས་འཛིན་མ་འགོངས། །རང་

དགོན་མཆོག་སྐྱབས་དང་གཡང་བ་ཆོས་ཟླ།

བྱང་མེ་ཏོག་འཛུམ་ལ་ཆགས་པ་ཡི། ཏ་རི་ཙན་དན་བདུག་སྒྲིམ་ཏྲག་ཏུ་གཡོ། གཡལ་གངས་དཀར་པོ་སྒྲང་གསལ་འོད་འབྱིན་ཅིང་། རྟོག་བྲལ་ངི་ཆབ་ཐིག་ལེར་བཀོད་པ་བཞིན། རྟུག་འབྲས་བཅུད་ཀྱི་ཞལ་ཟས་རོ་བརྒྱ་པ། རླུལ་པའི་བྱ་ཆོགས་སྟན་པའི་རོལ་མོ་མཁན། འཇམ་མཉེན་དཔག་བསམ་གོས་ཀྱི་སྒྲ་བྲེ་བྲེས། འདི་ལ་རྒྱལ་བ་རྒྱ་མཆོའི་མཆོད་སྤྱིན་ཟེར། ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡང་གནང་འདུག ཅས་ཟླ་ཉིད་གསུང་།

གསུང་འདི་དངོས་སུ་གནས་བསྟོད་ཀྱི་དོན་བསྟུ་འབྲ་བ་ཞིག་འདུག་ནའང་། རྒྱལ་མེ་ཏོག་ཐང་གི་ལུང་བསྟན་དུ་ཡང་འདུག་ཅིང་། གཞན་ཡང་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆའི་འཛིན་སྟོང་འདི་ལྟར་མཛོད་བྱ་བའི་ཐུགས་བརྩེ་བའི་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་མང་དུ་མཛད། ཟླ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་ཞབས་དབང་ཞུས། ཡབ་སྲས་འབྲལ་མི་མོད་པ་ལྟ་བུའི་ངང་ནས་བཀའ་ལུང་རྣམས་ཐུགས་ལ་གཅགས་པར་མཛད་དེ། འཕགས་པ་སྐྱབ་རས་གཟིགས་དབང་ཐུག་གིས་ཞབས་ཀྱི་པར་ཐོག་མར་ཉེ་བར་བཀོད་པའི་སའི་མཐིལ། བོད་ཀྱི་བདེ་སྦྱིད་ཀྱི་གཞིར་གྱུར་པ། ཆོས་རྒྱལ་ཀྱི་ཕྱིར་བཤེད་སང་གི་བར་དུ་རྒྱན་མི་འཆད་པར་བཞུགས་པ། ཡར་མོ་གླུང་རིང་གི་ཚུགས་སུ་ཐུགས་ཆས་པར་གྱུར་ཏོ། །

༡༥༽ བོད་ཆོས་རྒྱལ་ཆེན་པོ་དག་གི་མཛད་པ་ཉི་ཟླ་བཞིན་དུ་ཐོག་མར་རྒྱ་བའི་ཡུལ་ཡར་གླུང་ཚུགས་སུ་ཐེབས་བཞེད་ཀྱིས་གསང་སྤྲུལ་མཁན། བསམ་ཡས། རྟེན་ཐང་། བདེ་བ་ཅན། འཕྲོད་རྒྱས་བྱ་འདབས། རྒྱུ་མོགས་ཡུལ་ལུང་མང་པོར་ཞབས་ཀྱི་པར་ཐོག་དེ་བསྐྱལ་པའི་མཐར་ཡང་ཉམས་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་ནས་སེར་སྐྱ་ཡོངས་ཀྱི་རེ་བ་དོན་ལྡན་དུ་མཛད།

(༡༥ བ་ལ། ༡༥༤ འ་༡) ད་ནི། འཕྱིན་ལས་རྒྱན་མི་ཆད་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། ཞེས་པའི་དོན་བཤད་པ་ལ་མང་དུ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་པཎ་ཆེན་མཆོག་ལྟ་འོད་ཟེར་བས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བར་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ནི། དེ་ནས་དཔོན་སློབ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་འཁོར་ལྟ་སར་ཕེབས། རྩོམ་རིན་པོ་ཆེ་མཛུལ། བསྟན་པ་རྒྱས་པའི་སྒྲོན་

ལ་རྒྱལ་དབང་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་རྟོགས་བརྗོད་དཔག་བསམ་ལྗོན་ཤིང་།
 ལམ་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཛད་། སྤེའུ་རྫོང་ནས་ཚོས་རྒྱལ་ཆེན་པོ་དག་དབང་རྣམ་རྒྱལ་བས་
 གུས་མཚོད་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་མཛད་། ཡར་ལྷུང་ཕྱོགས་སུ་ཐེགས་པའི་རྩ་གོས་
 དར་ཆེབས་པ་སོགས་ཀྱང་སྤྲུལ། ཡར་ལམ་གསང་སྤྲགས་མཁར་དུ་བདེ་མཚོག་རབ་
 འབྱམས་པས་སྦྱན་བྱངས། དེར་དགེ་འདུན་མང་པོ་ལ་གསུང་ཚོས་ཀྱང་གསུངས།
 གསེར་ལའི་ལ་མཚམས་ཤིག་ཏུ་ཞག་བཞུགས་མཛད་པས་དེ་རུབ་ནམ་མཁའ་ལས། རྩོ་
 བོ་རིན་པོ་ཆེའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བྱབ་པ་ཡོད་དོ་ཞེས་སྒྲ་གྲག་པ་
 ཀུན་གྱིས་ཐོས་པ་ཡང་བྱུང་སྤང་། དེ་ནས་བསམ་ཡས་སུ་ཐེབས། ཚོས་རྒྱལ་ཆེན་པོས་
 རབ་ཏུ་བྱུང་བ་གཞིན་རྒྱ་ཞིག་གི་རྣམ་པར་མཛད་། གཙུག་ལག་ཁང་རྣམས་ཀྱི་མཇལ་
 སྒྲ་བདག་གིས་བྱེད་པ་ཡིན་གསུང་། ལྷ་ཁང་ཐམས་ཅད་གཟིགས་སུ་སྤྲུལ་བའི་མནལ་
 ལམ་ཡང་བྱུང་། སང་མཇལ་དུས་དེ་བཞིན་དུ་འདུག་གསུང་། དེ་ནས་ཚོས་གྲུ་ཆེན་
 པོ་ཅེས་ཐང་དུ་ཐེབས། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཞལ་སློབ་རྩིང་པ་རྣམས་ཀྱིས་གུས་
 མཚོད་མཛད་། ཚོས་བཀའ་ཡང་གང་ལ་གང་འཚམས་གནང་། དེ་ནས་སྤྲུལ་སྦྱ་ཐམས་
 ཅད་མཁྱེན་པ་རི་བོ་བདེ་ཆེན་དུ་སང་ཐེབས་པར་ཡོད་ཅེས་པའི་ཕོ་ཉ་བས་སྟེབ། པཌ་
 ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་ལྷ་བ་ཡང་སྤྲགས་དགེས། དེ་རུབ་པཌ་ཆེན་གྱི་ཕྱག་ཕྱིར་མི་
 ལམ་གསལ་པོ་བྱས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་ལ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་དོ་རུབ་མི་ལམ་བརྟག་པ་ཞིག་
 ཀྱིས་གསུངས། ཁོང་རང་གིས་ཀྱང་མནལ་ལམ་བརྟག་པ་མཛད་པས་པཌ་ཆེན་ལ་ཁོང་
 རང་གི་སྤྲགས་ཀ་ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བཞུགས་འདུག་པ་ལ་ཕྱི་ནས་གཟིགས་པས་
 དཔལ་ལྷན་ལྷ་མོའི་རྣམ་པར་ལམ་མེར་ཡོད་པ་ཞིག་བྱུང་སྤང་། གཞན་མ་དེ་ལ་རི་བོ་
 བདེ་ཆེན་གྱི་དཀར་ཐེབས་ཀྱི་རྒྱ་མཐོངས་ཀྱི་རྣམ་མཁའ་ལ་ཤེལ་གྱི་རལ་གྱི་འོད་འཕྱོ་
 བ་ཞིག་གི་སྟེང་ན་རྩེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་སྦྱ་ཞིག་བཞུགས་འདུག་པ་དེའི་འོད་
 ཀྱིས་གཟིམས་ཁང་གི་ནང་ཐམས་ཅད་གང་། རལ་གྱི་དེ་ལས་བདུད་རྩིའི་རྒྱན་དཔག་

དགོན་མཆོག་སྐྱབས་དང་གཡང་པ་ཆོས་མེ།

ཏུ་མེད་པ་བྱང་བ་ན། འདི་ཅི་ཡིན་ངེས་པས། རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྱགས་རྗེ་ཡིན་ཟེར་བ་
ཞིག་བྱང་འདུག་གོ། །དེ་ནས་པཌ་ཆེན་རང་གིས་གཙོ་མཛད་དེ་དགེ་འདུན་ནམས་
ཀྱིས་རྒྱང་རིང་པོ་ནས་བསུ་བ་མཛད། མཛེས་མ་ཐག་ཏུ་པཌ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་ལས་དང་
པོ་ཐོབ་པ་ལྟ་བུའི་དགྲེས་པ་ཆེན་པོ་བྱང་བ་ཡིན་པ་འདུག དེ་ནས་རི་བོ་བདེ་ཆེན་གྱི་
གཞལ་ཡས་ཁང་གི་སྟེང་དུ་སྦྱར་བྲངས། བཀྲར་སྟེ་སྤུལ་དུ་བྱང་བ་མཛད། ཐོག་མར་
དཔལ་ལྷན་ལྟ་མོའི་བཀའ་ཞིག་གནང་དགོས་ཞུས་པས། དང་པོ་བོ་དོང་དུ་བྱས་ཟིན་
པས་ད་བསྐྱར་ལྷབ་མི་དགོས་བྱ་བ་དང་།

གཞན་ཡང་སྟོན་རྗེ་ཉིད་བལ་པོར་པརྟེན་ཞིག་ཏུ་འཁྱུངས་དུས་ཁྱེད་དེ་དུས་
འཁོར་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་གསུངས་པས་པཌ་ཆེན་ཉིད་ཀྱང་སྤྱགས་ཆིམ་ཞིང་མོས་
གུས་སྤུལ་དུ་བྱིན་པ་འཁྱུངས། དེ་ནས་ཉིན་གཅིག་ན་བཟའ་ཆ་ཆང་ལ་སོགས་པའི་
འབྲུལ་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་མཛད་དེ་པཌ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེས་ཞབས་སྒྱི་བོར་བླངས་
ཏེ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་པ་ལགས། ཁྱེད་ནི་འབྲོམ་སྟོན་པ་རྒྱལ་བའི་འབྱུང་གནས་
དངོས་ཡིན། བདག་རྟོག་ལེགས་པའི་ཤེས་རབ་མིན་ཡང་དེའི་གདན་ས་པ་ཡིན་པས་
སྟོན་ཡེར་པ་ལྟ་རི་སྟེང་པོའི་མགུལ་དུ་རྟོག་ལེགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྩོ་བོ་ཡབ་
སྐས་ལ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བར་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལྟར་བདག་ཀྱང་གསོལ་བ་
འདེབས་ན། བཀའ་གདམས་ཀྱི་བསྟན་པ་རྒྱས་པ་དང་། འགྲོ་བ་མ་ལུས་པའི་ཕན་བདེ་
སྟེལ་བའི་ཕྱིར་སྒྲིགས་བམ་རིན་པོ་ཆེའི་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་ཆར་པ་གངས་
ཅན་གྱི་འདྲིན་མའི་ཁྱོན་ཐམས་ཅད་དུ་འབེབས་པར་མཛད་དུ་གསོལ།

(༡༧ ཉ་ལ། ༡༥༠ འ་༩) དེའི་ཆོ་གངས་ཅན་གྱི་མགོན་པོ་སྤུལ་སྐྱུ་མཐོང་བ་དོན་
ལྷན་པ་དེ་ཉིད་དགྲུང་ལོ་ཉི་ཤུ་ཙ་གཅིག་ལ་བབ་པ། སྐྱེཤེལ་གྱི་རི་བོ་སྤྱན་འཛམས་ཀྱི་
སྤྱིན་གྱིས་གཡོགས་པ་ལྟ་བུ། ཞབས་གཡས་པ་རུང་ཟད་བརྒྱུངས་ཏེ་གངས་ཅན་པ་དག་

ལ་ཆུལ་དབང་དགེ་འདུན་གྱི་མཆོད་རྩིས་ཐར་རྟོགས་བརྗོད་དཔག་བསམ་ཐོན་ཤིང་།

ལ་ང་ལ་འཇུག་གི་ཅེས་དོན་གྱིས་གོ་བར་བྱེད་པ་དེ་སྐལ་བ་དང་ལྷན་པའི་གདུལ་
བྱའི་དབུས་ན་གྱུ་སྐར་རབ་ཏུ་རྒྱས་པས་བསྐྱོར་བའི་སྐྱབ་པའི་དགྲིལ་འཁོར་ལྟར་མཐོང་
བ་ཙམ་གྱིས་གདུང་བ་སེལ་བ། རི་དྲགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སེམས་ལྟ་བུར་འཁོར་གྱི་དབུས་ན་
འཇིགས་པ་ཀུན་དང་བྲལ་བ་སྤྱིང་བཞིན་དབུས་ན་ལྷན་པོ་ལྟ་བུར་དགེ་མཚན་དུ་མས་
མངོན་པར་མཐོ་བ་དེ་བཀའ་གདམས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་གསལ་བར་བཞེད་པའི་
ཐུགས་བསྐྱེད་དང་། གངས་ཅན་གྱི་འགོ་བ་ཀུན་གྱི་སྤྱག་བསྐུལ་མ་ལུས་པ་བསལ་བར་
བཞེད་པའི་སྤྱག་བསམ་རབ་ཏུ་དཀར་བ་དེ་ལུད་པ་ལྟ་བུའི་འཇུག་དཀར་གྱིས་གངས་
རིའི་དཔལ་དང་ལྷན་པའི་སའི་དགྲིལ་འཁོར་གཡོགས་པ་བཞིན་དུ་མཛད་དེ། གསུང་
གི་གདངས་སྟན་པོ་འགོ་བ་གང་གི་རྩ་ལམ་དུ་སོང་བ་ན། དང་པོར་ལུས་ཀྱི་བ་སྤྱུ་གཡོ་
ཞིང་མཐར་ཐར་པའི་ས་བོན་འདེབས་པར་མཛད་པས་ལྟའི་ར་བོ་ཆེའི་སྐྱབ་པཞིན་དུ་
པའ་ཆེན་མཆོག་ལྟ་འོད་ཟེར་བས་ཐོག་དངས་རི་བོ་བདེ་ཆེན་གྱི་སྐལ་བ་དང་ལྷན་པའི་
དགེ་འདུན་རྩམས་དང་། གཞན་ཡང་ཆོས་ཟབ་མོ་ལ་སྤྱག་པར་མོས་པའི་ལྟ་དང་ལྟ་དང་
གཞོད་སྦྱིན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལ་སྤྱེགས་བམ་རིན་པོ་ཆེ་ཆ་ལག་དང་བཅས་པ་དང་།
རྗེའི་གསང་བའི་རྩིས་ཐར་ཐོག་མར་སྤུལ། དེའི་ཆེ་ནམ་མཁའ་ལ་འཇའ་འོད་དང་མེ་
ཏོག་གི་ཆར་ཡང་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བྱུང་། དེར་འཁོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དད་པའི་ས་ལ་
བཀོད་པ་ཡིན།

དེ་དུས་པའ་ཆེན་གྱི་མནལ་ལམ་དུ་གོས་དར་ལས་བྱས་པའི་རྒྱལ་མཚན་
རི་བོ་བདེ་ཆེན་གྱི་སྦྱིལ་བུ་རེ་རེའི་ཐོག་ཏུ་བཅུགས་པའི་མནལ་ལམ་བྱང་སྤང་བ་ནི་
བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་ཐྱུགས་བརུར་འཇུགས་པའི་ལྟས་ཡིན་ནོ། དེའི་ཆེ་པའ་ཆེན་
དུང་ལ་སྤྱོར་དུ་དཔལ་ལྷན་ལྟ་མོའི་རྗེས་གནང་། མགོན་པོ་སྤྱིང་ཞུགས། རིམ་པ་ལྟ་
གསལ་བའི་སྦྱོན་མེ་སོགས་གནང་། ཆོགས་པ་ལ་སྤྱིང་པོ་དོན་གསུམ། འཇུག་པའི་

དགོན་མཆོག་སྐུ་བས་དང་གཡང་པ་ཆོས་ཇེ།

ཀྲིཿ དགེ་འདུན་བརྒྱུད་ཅུ་ཕྱིན་ལ་འཇམ་དབྱངས་ཆོས་སྒོར་སོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་
ཞིག་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་པཎ་ཆེན་མཆོག་ལྷ་འོད་ཟེར་བ་ཚོག་གི་ནམ་འཕྲུལ་དུ་ཁོང་
རང་གིས་དོན་གྱིས་ཞལ་བཞེས་མཛད། མཁས་པ་ནམས་ཀྱང་མགྱིན་གཅིག་ཏུ་དེ་ཁོ་
ན་འོ་ཞེས་གསུང་བ་ནི་བདེན་པ་ཉིད་དེ། རྣམ་དཔྱོད་ཀྱི་མཐའ་མཁས་པ་སུས་ཀྱང་མི་
རྟོགས། དབུ་ཚད་ཀྱི་རིགས་ལམ་གྱི་སྒོལ་གསར་དུ་བྱེ་བས་ནི་གངས་ཅན་པ་རྣམས་ཀྱི་
ཐར་པའི་མིག་ལྟ་བུར་གྱུར། ཕྱིས་གཤེགས་དུས་ཁྱེན་ཐེགས་ལ་ཇེ་བཅུན་འཇམ་པའི་
དབྱངས་དངོས་སུ་བྱོན་པ་ཡང་ད་ལྟ་ཆོས་གྲུ་ཆེན་པོ་ཆེས་ཐང་གི་གཙུག་ལང་ཁང་གི་
རྟེན་གཙོ་ལ་བཞུགས་པར་ཀུན་ལ་གསལ་བ་འདི་ཡིན་ནོ། །

(༦༠ ཉ་༥། ༡༥༡ བ་༡) དེ་ནས་འཕྱོང་རྒྱས་སྟག་ཆེར་སྐུ་ལོའི་ལོ་གསར་
གྱི་གཤམ་དབུ་ལ་སྐྱབ་དངས། ཆོས་རྒྱལ་དོ་ཇེ་ཆེ་བཅུན་པ་ལ་ཐོག་མར་ཇེ་བཅུན་སྒོལ་
དཀར་གྱི་རྒྱས་གནང་སྟལ། སྤང་མ་མེས་དཔོན་དང་བཅས་པ་ལ་འཇམ་དབྱངས་ཆོས་
སྒོར། མགོན་པོ་སྟོང་ཞུགས། དཔལ་ལྷན་ལྷ་མོ། རྟ་མགྱིན་གསང་སྐབ་ཀྱི་བཀའ་དབང་།
དབུ་མ་ལྷ་འབྲིད་སོགས་གནང་། འཕྱོང་རྒྱས་སྟག་ཆེ་བ་ཡོན་མཛོད་ལེགས་པའི་ལམ་
དམ་པ་ལ་ཐོག་མར་བཀོད།

(༦༠ ཉ་༥། ༡༥༡ འ་༡༡) དེ་ནས་ཞང་མཁར་བས་སྐྱབ་དངས། སྐྱབ་གཡས་
དང་ཞང་མཁར་དུ་ཕེབས། མཁན་ཆེན་པ་དང་ནང་སོ་ཞལ་ངོས་ཐོག་དངས་སུ་བའི་
སྐྱེ་བོའི་ཆོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལ་སྟོང་པོ་དོན་གསུམ་གྱི་ཁྲིམ་ཆོས་གནང་། བསྟོན་
གནས་སོགས་ལེགས་པའི་ལམ་དམ་པ་ལ་བཀོད། དེ་ནས་སྐྱབ་གཡས་མཁན་ཆེན་བཀྲ་
ཤིས་ལེགས་པ་བས་ཆོས་གྲུ་ཆེན་པོ་ཆེས་ཐང་དུ་སྐྱབ་དངས། ཆེས་ཐང་གི་འཆད་ཉན་
པ་རྣམས་དང་དགེ་འདུན་དབྱང་ཆེ་བས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བར་གསོལ་བ་བཏབ་
པ་ན། སྟོན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཅོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་ཀྱང་ཕྱོགས་དེའི་སའི་ཐིག་ལེར་མཁས་

ལ་རྒྱལ་དབང་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་རྟོགས་བརྗོད་དཔག་བསམ་སྒྲོན་གིང་།

པའི་དབང་པོ་སྟོང་ཕྱག་དུ་མ་དང་། རྒྱལ་ཕྱན་བྱེ་བའི་གཙུག་རྒྱན་གྱིས་ཞབས་གྱི་པསྟོ་
མཚོད་པ་ཆོས་སྟོང་བའི་མིའི་དབང་པོ་རྣམས་ལ་ཆོས་གྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བའི་སྟོལ་
བཟང་པོ་དེ་ཉིད་གསོ་བར་བཞེད་པས་ཆོས་གྲ་ཆེན་པོའི་སྟོབ་དཔོན་རྣམས་དང་། ལྷེ་
སྟོད་འཛིན་པ་དང་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དཔག་དུ་མེད་པ་ལ་བཀའ་གདམས་སྒྲིགས་
བཟ། རིམ་ལྡན་གསལ་སྟོན་ཏེ་བཀའ་གདམས་གསར་རྟེན་གི་གདམས་པའི་བཅུད་ལྷུང་
བའི་ཆོས་གྱི་ཆར་པབ། དེར་གནས་པའི་མཁས་པ་རྣམས་སྐྱ་ན་སྤྲོ་མོ་འདི་ལྟ་བུ་ལ་འདི་
ལྟ་བུའི་སྟོ་གོས་སུལ་དུ་བྱུང་བ་ནི་རྒྱལ་བ་ཉིད་གྱི་འཕྲིན་ལས་གཞུགས་སུ་བཅུས་པར་
གོར་མ་ཆག་གོ་ཞེས་དད་གུས་སུལ་དུ་བྱུང་བ་མཛད།

བཀའ་གདམས་གསར་རྟེན་གི་བསྟན་པའི་གནད་ལ་ངེས་པ་ལྟག་པར་བྱངས་
པས་བསྟན་ཅིང་བཀྱར་བ་སོགས་ཀྱང་དམ་པ་སུ་འབྲ་ཞིག་ལ་ཡང་ཆོས་གྲ་ཆེན་པོ་བ་
འདི་པས་སྤར་འདི་ལྟར་བྱེད་མ་སྟོང་ངོ་ཞེས་ཀྱན་མཐུན་པར་སྤྱིང་། དེ་རེས་རབ་བྱུང་
བསྟན་རྟོགས་ཀྱང་ཉི་ཤུ་ལྟག་པ་ཞིག་བསྟབས། སྐལ་བ་དང་ལྡན་པ་མང་པོ་ལ་རིམ་
ལྡའི་དམར་འབྲིད། མགོན་པོའི་ཆོས་སྐྱོར་ཆང་མ། ལྷིང་པོ་དོན་གསུམ་སོགས་འཕྱོང་
རྒྱས་པའི་གཟིམས་སྦྱིལ་དུ་ཡང་གནང་། དེ་ནས་དེར་བྱུང་བའི་གོས་དར་དང་རས་ལ་
སོགས་པ་ལ་རྒྱལ་མཚན་དང་འཕན་ལ་སོགས་པ་དཔག་དུ་མེད་པ་ཞིག་བཟོས་ཏེ་ཆེས་
ཐང་དང་ཁྲ་འབྲུག་བསམ་ཡས་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་རྣམས་སུ་འབུལ་བ་མཛད། ལྟག་
པར་དེར་ཆོས་ཉན་ལ་འཁོད་པའི་དགེ་འདུན་བརྒྱ་ཕྱག་དུ་མའི་ཆོགས་གྱིས་མདུན་
དུ་བདར་ཏེ་དཔོན་སྟོབ་རྣམས་གྱིས་ཁྲ་འབྲུག་དུ་ཕེབས། དེར་ཕེབས་པའི་དགེ་འདུན་
རྣམས་གྱི་ཞབས་རྟོག་གི་མཐིལ་ལེན་དཔོན་སྟོབ་རང་གིས་མཛད། བསྟན་པ་རྒྱས་པའི་
སྟོན་ལམ་རྣམ་པར་དག་པ་གནང་བས་དེའི་ཆེ་ཡང་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཞལ་ཡང་གཟིགས།
སྟོ་སྒྲགས་གྱི་སྟོ་ནས་གསོལ་འདེབས་ཤིག་ཀྱང་མཛད། དེའི་ཆེ་མེ་རྟོག་གི་ཆར་ཆེན་པོ་

ཡང་བབ།

(༦༡ ཉ་ལ། ༡༥༩ འ་༩) སྐར་རི་བོ་བདེ་ཆེན་དུ་ཐེབས། དེའི་དབྱར་ཆོས་ལ་
ལམ་རིམ་ཚུང་བ་དང་བསྐབ་བྱ་གནས་ཅེ་ལྷེང་མར་གྲགས་པ་གསུངས། དབྱར་དགུན་
དེར་བཞུགས། རི་བོ་བདེ་ཆེན་ན་བཞུགས་པའི་བསྟན་བཅོས་འགྱུར་རོ་ཅོག་ནམས་
ལ་ཞིབ་པར་གཟིགས། སྤིང་སྤྲད་ཆོས་རྒྱུ་ཁམས་ཤིན་ཏུ་བསྟེལ་བ་ཞིག་བྱུང་བ་ལ་
དཔལ་ལྡན་ལྟ་མོའི་བྱིན་རྒྱལས་འགའ་ཤས་མཛད་པས་རྒྱ་བ་སྤྱིན་དང་བུལ་བ་བཞིན་
དུ་གྱུར། པཌ་ཆེན་དྲུང་རང་ལའང་དཔལ་ལྡན་ལྟ་མོས་དགྲེས་པའི་ནམ་འགྱུར་མང་བོ་
མཛད། ལྷག་པར་ཆོས་བརྩ་ཞིག་ལ་ཆོགས་སུ་རྒྱུ་དེ་དྲུང་བཞུགས་ཁྲི་མཐོ་བ་ཞིག་ལ་
སྐྱུན་འབྲེན་ཅིས་མཛད། དེ་རྒྱབ་མནལ་ལམ་དུ་བཞུགས་ཁྲི་དེ་ལྷག་པར་མཐོ་བ་ཞིག་
ཏུ་སོང་ནས། དེ་ཐོག་ཐེབས་མི་ཐུབ་པ་འདྲ་སྟོམ་པ་ཞིག་བྱུང་འཕྲལ་དཔལ་ལྡན་ལྟ་མོས་
རྒྱུ་འདིའི་ཞབས་ནས་བཏེག་ ཁྲི་དེ་ལ་སྐྱུན་དངས་པ་ཞིག་བྱུང་སྐྱང་། སང་དེའི་ལོ་རྒྱུས་
ཞུས། སྐར་དཔལ་ལྡན་ལྟ་མོ་ལ་གཏོར་མ་ཐུན་རེ་འབུལ་གྱི་ཡོད་ཞུས་པས་རྒྱུ་འདི་ཞུས་
ནས། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་འདུན་གྲུབ་ནི་གལ་ཆེ་དུས་ཉིན་མཆོན་ཐུན་དུག་ཏུ་
འབུལ་བ་ཡིན་འདུག བདག་ནི་ཐུན་རེ་ལས་འབུལ་གྱི་མེད་གསུངས་པས། འོ་ན་ཅིས་
ཀྱང་ཐུན་གསུམ་མ་གནང་དགོས་ཞུས་པས། དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཐུན་གསུམ་མ་ཐུལ་བ་
ཡིན་གསུང་། དེ་དུས་རི་བོ་བདེ་ཆེན་པ་དཔོན་སློབ་ནམས་ཀྱིས་དད་གྲུས་བསམ་གྱིས་
མི་བྱབ་པ་མཛད། གསོལ་བ་ཡང་ཡང་བཏབ་པ་ལ་བརྟེན་རྒྱུ་བསྟོད་རབ་
དཀར་དགེ་ཆོགས་མ་ཡང་དེ་དུས་གནང་བ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ནས་ནང་སོ་འཕྱོང་རྒྱས་པས་བྱ་འདབ་དུ་སྐྱུན་དངས། ཞལ་ངོ་ནམས་ཀྱིས་
དད་གྲུས་ཐུལ་དུ་བྱིན་པ་མཛད། ཞབས་ཏོག་མཐིལ་ལེན་ཀྱང་གནང་། རི་བོ་ཆོས་
རྒྱུ་དེ་དབྱར་གནས་མཛད། དེའི་དགེ་འདུན་ནམས་དང་། རྩོགས་ནས་བྱོན་པའི་

ལ་རྒྱལ་དབང་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་རྟོགས་བརྗོད་དཔག་བསམ་ཐོན་ཤིང་།

དོན་གཉེར་ཅན་མང་པོ་ལ་སོ་སྤྱོད་། བསྐྱབ་བདུག་། འདུས་པའི་བསྐྱེད་རྫོགས་རྣམས་
དང་། དཀའ་བཅུ་བ་སོ་གོས་ཚུལ་བྲིམས་སོགས་ལ་རྒྱད་ཟླ་ བདོ་ཅ། འདུག་པ་སོགས་
ཀྱི་མཛུབ་འཁྲིད། འདུལ་བའི་བསྐྱབ་བྱ་སོགས་དང་། མི་མང་སྤྱི་ལ་བཀའ་གདམས་
སྒྲིགས་བཅ། བདོ་མཛད་ས་སྤུན་སོགས་ཀྱང་གསུངས་ནས་སྤར་ཆོས་གྲ་ཆེན་པོ་ཅེས་
ཐང་དུ་ཕེབས་ཏེ་སྤྲེ་སྤྲོད་འདྲིན་པ་དཔག་དུ་མེད་པ་ལ་བྱང་ཚུབ་ལམ་རིམ། དཔེ་ཆོས་
རིན་སྤྲུངས། འདུག་པ་དང་། བདོ་ཅའི་མཛུབ་འཁྲིད། སྤྱིས་རབས་སོ་བཞི་པ། འཇམ་
དབྱངས་ཆོས་སྐོར་སོགས་དཔག་དུ་མེད་པ་ཞིག་གསུངས། རྩོགས་དེའི་བསྟན་པ་ནམ་
ལངས་པ་ལ་ཉི་མ་ཤར་བ་བཞིན་མཛད།

གོང་མ་ཆོས་རྒྱལ་ཆེན་པོས་ཀྱང་བཀའ་མཐོང་སྤུལ་དུ་ཕྱིན་པ་མཛད། ཆོས་གྲ་
ཆེན་པོའི་དགེ་འདུན་སྤྱི་པས་ཀྱང་ས་དགེ་རིས་མེད་ཀྱིས་གྲས་མཚོད་བསྐྱབས། དེ་དུས་
རྗེ་འདི་པའི་འཕྲིན་ལས་ལ་བརྟེན་ཅེས་ཐང་བྱམས་གྲ་ཆེན་མོར་རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་པའི་
ཀྱང་བྲིས་ཆེན་མོ་བཞེངས། ལྷ་མཚོད་ཀྱི་མཚོད་པ་བཟང་པོ་ཡང་གསར་དུ་བཙུགས།
གོང་མ་ཆེན་པོས་ཀྱང་ལྷ་མཚོད་ཀྱི་ཐེས་བཟང་པོ་སྤུལ། དེ་དུས་ནས་དང་སང་གི་བར་
དུ་ལྷ་མཚོད་ཆེན་མོ་ལ་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་མོས་ཐོག་བྲངས་སྤྱིལ་བུ་སོ་སོར་སྤྱིང་
མའི་འཕྲེང་བ་བསྐྱེགས་པའི་འོད་ཀྱིས་ཆུ་བ་དང་སྐར་མའི་འོད་མི་གསལ་བ་ལྟ་བུ་
ཚུགས། རྟེན་འབྲེལ་ལེགས་པར་འབྲིག་ཞེ་གོང་མ་ཆེན་པོའི་མཆན་བྱས་ཀྱང་འཕེལ་
རྒྱས་སུ་སོང་བ་འདི་ཡིན་ནོ། །

འདི་ལ་རྗེའི་བསྟན་པ་དང་སྤྲེ་གདོང་གོང་མའི་མཆན་བྱས་བྱང་འཕེལ་
འཕེལ་རྒྱས་མཉམ་དུ་འོང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་དང་། ཐུབ་ཆེན་བྱུག་རྟེན་པའི་ལུང་བསྟན་
ཡོད་པ་ཡིན་ཞེས་ཀྱང་མང་པོ་ཞིག་གསུང་། (༤༩ ཉ་༥། ༡༥༥ འ་༡༠) དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་
ཀྱི་མཚོད་སྤྱིན་མཛད་པ་ན་ལྟ་ཆོས་བདུན་ལྟན་ཀྱི་བསྟན་པ་ནི་རྩོགས་དེར་གསར་དུ་

དགོན་མཆོག་སྐྱབས་དང་གཡང་བ་ཚོས་རྒྱུ།

བཅུགས་པ་བཞིན་དུ་གྱུར། ས་གཞི་ནི་བྱིམ་བདག་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་གྱི་གནས་
བཞིན་གཏོང་བ་ལ་དགའ་བའི་སྐྱེ་བོས་གང་། འདིག་ཏེན་པ་རྣམས་ནི་དམ་པའི་ཤིས་
པ་བརྗོད་པ་འབའ་ཞིག་ཁ་ཏོན་དུ་བྱེད། དེའི་གྲགས་པ་ནི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་རྒྱས་
པར་གྱུར་ཏོ། །

(༦༡ བ་༣། ༡༥༥ འ་༩) དེ་ནས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེས། སུ་ནི་མངོན་པར་
མཐོ་བའི་ས་ལ་གཞག་པར་བྱ། །སུ་ནི་ངས་པར་ལེགས་པའི་གནས་ལ་དགོད་པར་བྱ།
སྒྲུལ་དུ་དགོངས་ནས། ཉི་ཟླ་བཞིན་དུ་ཀུན་ཏུ་རྒྱུ་བྱ། ཞེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ངོ་བོ་ཡབ་
སྲས་དང་རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་ཞབས་ཀྱིས་བཅགས་ཤིང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་གནས་
རྣམས་མཇུག་བཤང་། དེ་དང་དེའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་ཕན་གདགས་པར་བཞེད་པའི་
ཐུགས་རྗེས་ཀུན་ནས་བྱངས་ཏེ། ཐོག་མར་གངས་རི་དཔལ་དང་ལྷན་པའི་འཕྲེང་བས་
ཀུན་ནས་བསྐོར་བའི་སྤྲན་ལྗོངས། ཆོས་ལྷན་གྱི་རྒྱལ་པོས་ཡོངས་སུ་བབྱུང་བ། ལྷ་ཡུལ་
འོལ་ཁ་ཞེས་གྲགས་པ། སྐྱེ་བོ་ཀུན་གྱི་ན་བའི་བདུད་ཅི་གང་དེར། དད་ལྷན་སློབ་མའི་
ཆོགས་ཀྱིས་མདུན་དུ་བདར་ཏེ་སོང་སོང་བར་གྱུར་པ་ན། གངས་རིའི་དབང་པོ་འོ་དེ་
གྲུང་རྒྱལ་གྱི་མགུལ་ན། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་འདུན་གྲུབ་གྱི་གསུང་ལས་སྦྱེས་པ།
ལོ་བཅུ་ཕྱག་བཞིའི་བར་དུ་སྐྱབ་པའི་རྒྱལ་མཆོན་བཅུགས་པས་རྩ་བ་དང་ཡན་ལག་
གི་རྒྱུང་ལ་ངོ་རྗེའི་བསྐྱེད་པ་མཐར་མེད་པས་ཆོས་འཁོར་ལྷ་སར་ལྷའི་རོལ་མོ་སྤུལ་བ་
འོལ་ཁའི་གངས་སུལ་དུ་གསལ་བར་གསན་པ། མདོར་ན་སེམས་དབེན་གྱི་དཔའི་འོད་
གསལ་མངོན་དུ་གྱུར་པས་བྱུང་འདུག་གི་གོ་འཕང་ཡང་ལག་མཐིལ་ན་གནས་པ་ལྟ་བུ།
གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱག་རྗེ་ནོར་བཟང་རྒྱ་མཚོ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་མནལ་ལམ་དུ། མཁར་སྟག་
གི་ལ་ཐོག་ནས་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞིག་ཤར་བྱུང་བ་དང་། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་
དགེ་འདུན་གྲུབ་དང་མཇུག་ཏེ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་ལྷས་ངོ་མཚར་བ་སོགས་ཀྱང་

ལ་རྒྱལ་དབང་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་རྟོགས་བརྗོད་དཔག་བསམ་སྒྲོན་ཤིང་།

བྱུང་བར་གདའ། དཔོན་སློབ་རྣམས་ཀྱིས་སྤང་ཁ་ཆབ་ཆན་ཐོག་ཏུ་ཕེབས་པའི་སྟན་པ་
གསན་པ་ན་སྐྱེ་མཚམས་ལས་སློབ་བྱུང་བཞེངས་ནས། རྗེ་འདི་པའི་ཞབས་ཀྱི་པསྒྲོ་ལ་
གུས་པས་ཕྱག་མཛད་པ་ན་ཕྱོགས་དེའི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཏ་ལས་པ་བཞིན་དུ་ཐུར་ཏེ།
གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱག་འདི་ལྟ་བུས་ཕྱག་མཛད་པའི་གནས་ནི། རྗེ་བཙུན་འངམ་དཔལ་
གཞོན་ཏུར་ཐུར་པ་དེ་ཉིད་ཏུར་སྒྲིག་གི་གར་གྱིས་རོལ་བ་ཡིན་པར་གདོན་མི་ཟེམ་
ཞེས་ཕྱོགས་དེའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་གུས་པའི་ལྷག་བཏབ་པ་བཞིན་དུ་ཐུར་ཏོ། །

དེ་ནས་རྗེ་ཕྱི་མཇལ་བ་ལ་ཕེབས། མཁན་ཆེན་སངས་རྒྱས་ཚུལ་ཁྲིམས་པས་
ཐོག་བྱངས། སྐྱེ་སེར་སྟོང་ཕྱག་ལྷག་ཅམ་ལ་སྒྲེགས་བམ་རིན་པོ་ཆེ་གནང་། དེའི་ཆེ་
ཡང་རྣམ་མཁའ་ཆེས་བྱངས་པ་ལ་འཇའ་ཁ་དོག་སྒྲ་ལྷ་པ་དང་མེ་དོག་གི་ཆར་ཆེན་པོ་
བུ་ལྷག་འཆུབ་པ་བཞིན་བབས། སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མཛོན་པར་མཐོ་བའི་གནས་ལ་
བཀོད། རབ་བྱུང་བསྟོན་རྟོགས་ཀྱང་མང་དུ་བསྐྱབས། རྗེ་བཙུན་གྱི་བྱུང་དུ་དར་གོས་ཀྱི་
གདུགས་དང་རྒྱལ་མཆན་སོགས་མཆོད་པའི་བྱེ་བྲག་དང་། བསྟོད་པ་ལྷལ་དུ་བྱུང་བ་
ཞིག་སྤུལ། ཞབས་སྒྲོར་ཡང་མང་དུ་མཛད། བསྟན་པ་རྒྱས་པའི་སྒྲོན་ལམ་ཡང་མཛད་
དོ། །

དེ་ནས་གར་སྤྱག་ཏུ་རྗེའི་ཆོས་ཁྲིའི་ཐོག་ནས་སྐྱེ་བོ་མང་པོ་ལ་ཁྲོམ་ཆོས་
གསུངས། བསམ་གཏན་སྤིང་དུ་ཕེབས། དགེ་འདུན་རྣམས་ཀྱིས་ཐོག་བྱངས། དེར་
ཡང་སྐྱེ་སེར་སྟོང་དུ་ལོངས་པ་ཅམ་ལ་རྗེའི་གསང་བའི་རྣམ་ཐར་གསུངས། དེ་ནས་
ཆོས་ལུང་དུ་ཕེབས། འོལ་ཁ་ལུང་པའི་སྟོད་སྤྲད་ཀྱི་སྐྱེ་བོའི་ཆོགས་སུམ་སྟོང་ཅམ་ལ་
སྤིང་པོ་དོན་གསུམ་སོགས་གསུངས་ཏེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དད་པའི་ས་ལ་བཀོད། འོལ་ཁ་
གཞིས་ཀ་ནས་སྤྱན་བྱངས་གུས་མཆོད་མཛད། རྒྱ་སོག་ལྟ་སྤིངས་གཉིས་སུ་ཡང་ཕེབས།
ལྷས་ངོ་མཆར་བ་ཡང་བྱུང་སྤང་། དེ་ནས་རྒྱ་རི་རྗེ་དུ་ནང་སོ་དག་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་

དགོན་མཆོག་སྐུ་བས་དང་གཡང་བ་ཆོས་མེ།

བ་གཤེགས་པའི་གཡུ་དབུ་ལ་མཁས་གྲུབ་ནོར་བཟང་རྒྱ་མཚོ་བ་ཁྱེ་དོ་ལ་སྒྲན་པེབས་
དགོས་པའི་སྒྲན་འདྲེན་བྱུང་བ་ནས་དགོངས་ཚོགས་གཡུ་དབུ་ལ་པེབས། གཡེ་ཕྱོགས་
ཀྱི་སྐྱེ་བོ་མང་པོ་ལ་མཐོང་ཐོས་བྱ་རེག་གི་སྒོ་ནས་ཐར་པའི་ས་བོན་བརྟས་པར་མཛད།
གསུང་ཆོས་ཀྱང་མང་དུ་གསུངས་སོ། །

༡༢༽ གསང་ཕུ་ནེའུ་ཐོག་ཏུ་སྤྱིང་སྒྲད་དང་འབྲས་སྤྱངས་ཆོས་མེ། མཁས་གྲུབ་ནོར་བཟང་རྒྱ་མཚོ་
སོགས་ལས་ཆོས་བཀའ་མང་དུ་བྱས། གསང་སྤྲུགས་མཁར་དང་ཡེར་པ། ཆེད་ཐང་། འོ་ལ་ཁ། རིང་ཕྱི།
ར་སྒྲེང་། ལྷ་རྒྱ་རི་སོགས་ཀྱི་སྐྱེ་འགྲོ་མཐའ་ཡས་པར་འདོད་ཆོས་ཀྱི་རེ་བ་བསྐྱངས་ནས་སྐྱེ་བ་དོན་
ལྷན་དུ་མཛད།

(༦༩ ཉ་ལ། ༡༥༧ འ་མ) གཞན་ཡང་བགྲང་བ་ལས་འདས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་
ནི་ལྷན། མ་དག་པའི་སྒྲོན་ཐམས་ཅད་ནི་བད། དུལ་བ་ལ་གནས་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ནི་སོན།
མཐོང་བ་དང་ཐོས་པས་ཡིད་ཐར་པ་ལ་གཞིལ་བར་རྒྱས་པའི་མགོན་པོ་འདི་ནི་སྒོན་རོ་
བོ་ཡབ་སྲས་དང་རྒྱལ་བ་ཚོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་བསྟན་པའི་སྲོལ་གང་ན་བཙུགས་པ་དེ་
དང་དེའི་གནས་སུ་བྱོན་ཏེ། བསྟན་པའི་སྲོལ་ཉམས་པ་རྣམས་གསོ་བ་དང་། སྲོལ་རྒྱང་
བད་ཡོད་པ་སྤེལ་བར་བཞེད་པའི་ཐུགས་ཀྱིས་བསྐྱེལ་ནས་ཡར་གླུང་སའི་ཐེག་ལེར་
ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ནི་ཐོག་མར་བསྐྱོར། བསྟན་པ་དང་ཕན་བདེའི་གཞི་ནི་ལེགས་པར་
བཙུགས། དེ་ཐམས་ཅད་དམ་པའི་བཀའ་དྲིན་ལས་བྱུང་བར་དགོངས་ནས་སྦྱིད་ཤོད་
ཀྱི་སྒྲ་མ་རྣམས་མཆོད་ཅིང་བསྟོན་བཀུར་བ་དང་། སྲར་མ་གསན་པའི་ཆོས་བཀའ་དུ་
མ་གསན་པར་བཞེད་ནས་ལྷག་ལོ་སྦྱིད་ཤོད་ལ་པེབས། ཐོག་མར་གསང་ཕུ་ནེའུ་ཐོག་ཏུ་
སྤྱིང་སྒྲད་ཆོས་མེས་སྒྲན་བྱངས། ཆོས་དུང་གཏོང་བའི་སྐབས་དང་འགྲིག་ ཉེན་འབྲེལ་
ལེགས་པར་བྱུང་གསུང་། གནས་མཇལ་གནང་། རོ་བོ་རིན་པོ་ཆེའི་དུང་དུ་པེབས།
མཆོད་པ་དང་སྒོན་ལམ་རྒྱ་ཆེར་གནང་། དེ་ནས་འབྲས་སྤྱངས་མེའི་དུང་དུ་རིན་པོ་ཆེ་

ལ་རྒྱལ་དབང་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་རྟོགས་བརྩོན་དཔག་བསམ་སྒྲོན་ཤིང་།

དང་ན་བཟའ་སོགས་ཀྱི་འབྲུལ་བ། དགེ་འདུན་ལ་མང་ཇ་སོགས་ཀྱང་གནང་། འབྲས་
སྤངས་རྗེས་དྲུང་དྲུ་བཅོམ་ལྷན་འདས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་བདག་པོ་ཆེན་པོའི་བཀའ་
དང་། དམ་ཅན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་རྩིས་གནང་ཞིག་གསན་དུས་ཡབ་སྲས་གཉིས་ཀར་
ཆོས་རྒྱལ་གྱི་གཟིགས་སྣང་བྱང་། དེ་དུས་འབྲས་སྤངས་རྗེས་ཞུ་མཁུན་ནས་
ཕྱག་དམ་གནང་བྱང་བའི་དུས་སུ་ཡང་ཆོས་རྒྱལ་དང་དཔལ་ལྷན་ལྟ་མོའི་ཆོ་འཕྲུལ་རེ་
སྟར་ཆགས་པར་འོང་། བྱད་པར་ད་ལན་ཕེབས་ཉིན་ཡང་ཆོས་རྒྱལ་སྡེ་འགྲོས་སུ་ཕེབས་
བྱང་གསུང་བ་ན་རྗེས་ཞུ་མཁུན་སྟོན་ཅམ་ཡོད་ཆོད་འདུག་པ་ནས་ཆོས་
རྒྱལ་གྱི་སྤྱི་འཐུས་པོ་བཞི་ཅུ་ཅུང་བ་ཞིག་འདུག་པས་སྤྱགས་དམ་སྦྱབས་འོག་ཀྱང་ཁྱེ་
བྱ་བ་ཡང་གསུངས་པར་སྟངས་།

ར་ཅག་དུ་ཆོས་རྗེས་དྲུང་དྲུ་མཇལ་བ་ལ་ཕེབས། ན་བཟའི་འབྲུལ་བ་སོགས་
ཀྱང་མཛད། དེའི་སྡེ་གོང་ཕག་མོ་བཅུ་གསུམ་མའི་བཀའ་གསན་དུས་དང་། དེ་རིས་རྗེ་
བཅུན་མ་ལ་ཞུ་གསེར་ཞུས། གསོལ་བ་བཏབ་པས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་མཆན་
མ་བཟང་པོ་ཡང་བྱང་གསུང་། དགེ་ལྷན་དུ་དཔལ་གདུང་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སྟན་དར་
དང་དགེ་འདུན་ལ་མང་ཇ་ཡང་ཞུས། རོན་གཉིས་ཅན་དཔག་དུ་མེད་པ་ལ་ལྟ་འབྲིང་
དང་རྟེན་འབྲེལ་བསྟོད་པའི་རྣམ་བཤད། འཇམ་དབྱངས་དཀར་སེར་གྱི་རྩིས་གནང་
སོགས་ཀྱང་མང་དུ་གནང་། རྩེ་པ་བྲག་དཀར་བས་སྦྱན་ངངས། གསང་སྤྱགས་མཁར་
དུ་ཕེབས། ར་བ་སྟོད་པ་དཔོན་སྟོབ་སོགས་གཞི་བྱས་ཀྱི་སྟེ་སྟོད་འཛིན་པ་དཔག་མེད་
ལ་ཆོས་ལུང་ཡང་མང་དུ་གནང་། བྲག་དཀར་ནས་ཆོས་རྒྱལ་སྤྱི་ཆོད་རྒྱལ་པོ་བས་
གུས་མཆོད་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་མཛད། སྤང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་དཀའ་འབྲེལ་ཞིག་
གནང་དགོས་པའི་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལ་བརྟེན་བཞུགས་གནས་ཡེར་པ་ལྟ་རི་སྟོང་
པོའི་མགུལ་དུ་མཛད་པར་དགོངས་ནས་ཡེར་པར་ཕྱགས་བཏེག་ དེའི་ཆོ་ཡེར་པ་སྤྲ་

དགོན་མཆོག་སྐུ་བས་དང་གཡང་པ་ཆོས་ཇེ།

མའི་མནལ་ལམ་དུ་སྤྱོད་གི་ནམ་མཁའ་ལ་ངོ་བོ་ཡབ་སྲས་ཁྱེད་ཀྱི་གཉིས་དང་བཅས་
པ་བཞུགས་འདུག་པའི་ངོ་བོའི་ཞལ་ནས། བཀའ་གདམས་སྒྲིགས་བཅ་རྒྱས་པར་བྱས་
པ་འདི་ག་སངས་རྒྱུ་གི་བསྟན་པ་རྒྱས་པར་བྱས་པ་ཡིན་ཞེས་སོགས་གསུང་བཀོམས་
གནང་བ་ཞིག་བྱུང་འདུག། དེར་དཔོན་སློབ་རྣམས་ཀྱིས་ཡེར་པར་ཕེབས་པ་ན་ཡེར་
པའི་བྲག་ལྷ་མགོན་པོ་འཁོར་མང་པོ་དང་བཅས་མགོན་ཁང་ནས་བྱོན་བྱུང་སྟེ་དཀྱིས་
པ་དང་བཅས་སྐྱོན་བྱངས་པ་ཞིག་བྱུང་གསུང་། དེར་ཡེར་པ་སྐྱེ་མ་བྱོན་བྱུང་སྟེ་སྐྱེ་
མདུན་འབྲོམ་སྟོན་པ་དངོས་སུ་འདུག། མདང་བདག་ལ་མི་ལམ་འདི་འབྲུ་ཡང་བྱུང་།
ད་འདིར་སྒྲིགས་བཅ་རིན་པོ་ཆེ་ཅིས་ཀྱང་གསུང་དགོས་ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལ་
བཞེན་བྲག་ཙ་ལུ་ཏུ་གདན་པབ། ཡེར་པ་སྐྱེ་མ་ཁྱེད་ཀྱིས་ཐོག་བྱངས་དེའི་གཏུག་
མར་གནས་པའི་དགེ་འདུན་རྣམས་དང་། གཞན་ཡང་། ཐང་པ། ཡེར་པ། འབྲོམ་ཆུ་རྒྱུ།
འཕན་ཡུལ་གྱི་ཉེ་སྒྲོར་ནས་འདུས་པའི་སྐྱེ་བོའི་ཆོགས་སྟོང་ཕྲག་ལྷག་ཙམ་ལ་སྟོན་
ངོ་བོ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་རྟོག་ལེགས་པའི་ཤེས་རབ་ལ་སོགས་ཉེ་སྐྱེལ་བ་དང་ལྷན་པའི་
གངས་ཅན་གྱི་སྐྱེ་བོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་། གཞན་ཡང་དཀར་ཕྱོགས་ལ་དགའ་བའི་
ལྷ་དང་སྐྱེལ་སོགས་པ་ལ་སྒྲིགས་བཅ་རིན་པོ་ཆེ་གསུངས་པའི་སེལེའི་ཁྱིལ་མངོན་
པར་བཞུགས་ཏེ། གངས་ཅན་གྱི་མགོན་པོ་འདི་ཉིད་དགྲུང་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་བཞེས་པ་
ལྷགས་པོ་སྤུའི་ལོ་ཡེར་པ་ལྷ་རི་སྟོང་པའི་མགུལ་ནས་སྒྲིགས་བཅ་རིན་པོ་ཆེ་ཆ་ལག་
དང་བཅས་པ་གསུངས། དེའི་ཆེ་ཉིན་རེ་བཞིན་ནམ་མཁའ་གཡང་དག་པ་ལ་འཇའི་
གྱར་མེ་ཏྲོག་གི་ཆར་སོགས་ངོ་མཚར་བའི་ལྷས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཞིག་བྱུང་སྟེ། ཇེའི་
ཞལ་ནས། ངས་དབུས་གཙང་དུ་སྒྲིགས་བཅ་རིན་པོ་ཆེ་གར་བཤད་དུ་མེ་ཏྲོག་གི་ཆར་
འབབ་པ་ཞིག་བྱུང་སྟེ་ཆོས་འདིའི་བྱིན་ལྡན་རང་དུ་འདུག་གསུང་ན་ཡང་། ཇེ་ཉིད་
ཆོས་འདིའི་བདག་པོ་ཡིན་པའི་དོན་གྱིས་སྒྲིགས་བཅ་གི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་

ལ་རྒྱལ་དབང་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་རྟོགས་བརྗོད་དཔག་བསམ་སྡོན་གིང་།

ན་དུས་དང་སངས་སྤྲིགས་མ་ལས་ཀྱང་ཆེས་སྤྲིགས་མའི་དུས་སྐྱེ་བོ་རེ་རེའི་རྒྱད་ལ་དགེ་
བའི་བསམ་པ་ཕྱ་མོ་རེ་ཡང་སྐྱེ་དགའ་བའི་སྐབས་འདྲིར་སྤྲིགས་བཅུ་གིས་ཆོས་ཐུན་རེ་
ཅམ་ཐོས་པས་ཀྱང་སྐྱེ་བོ་སྟོང་ཕྱག་དུ་མ་མངོན་པར་མཐོ་བ་དང་ངེས་པར་ལེགས་པའི་
གནས་ལ་བཀོད་པས། དཀར་ཕྱོགས་ལ་དགའ་བའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་རིག་ནས་མེ་རྟོག་
སོགས་ཀྱིས་མཆོད་པ་ཡིན་པར་གདོན་མི་ཟ་བར་མངོན།

གཞན་ཡང་རྗེ་ཉིད་གར་ཐེབས་ཀྱི་ཡུལ་སྡོངས་དེ་དང་དེར་སྡོན་མེད་པའི་
འབྲུ་དང་ཅི་ཐོག་རྩ་གོས་དར། སྤྲན་དང་རིན་པོ་ཆེ་སྟོ་བྱར་དུ་རྡོལ་འོང་བ་ཞིག་སྤང་བ་
འདི་ནི་དཀར་ཕྱོགས་ལ་དགའ་བའི་ལྷ་རྣམས་དང་། གནས་དེ་དང་དེའི་ཡུལ་ལྷ་གཞི་
བདག་རྣམས་ཀྱིས་རྗེ་ཉིད་ལ་མཆོད་པ་ཡིན་པར་ངེས་པར་གིས་ལ་སྐྱ་མ་དང་མགོན་
པོ་སྤྲན་རས་གཟིགས་དབྱེར་མེད་དུ་སྟོས་ལ། བཀའ་ངིན་བླ་པའི་སྟོན་པ་དུས་རྟག་
དུ་མཆོད་པ་ལ་བརྩོན་པར་མངོད་ཅིག ཅེས་བདག་ནི་གངས་ཅན་པ་རྣམས་ལ་ཐལ་མོ་
སྦྱར་རོ། །དེའི་ཆེ་ཆོས་ཉན་ལ་འཁོད་པའི་སྐྱེ་བོ་དེ་དག་ཀྱང་ཐུགས་རྗེའི་ཐུགས་ཀྱིས་
དད་པ་དང་གཏོང་བའི་སྟོ་བྱེན་ས་རང་རང་གི་འབྱོར་པ་དང་བསྐྱུན་པའི་བསྐྱེན་ཅིང་
བཀྱར་བ་ཡང་རྒྱ་ཆེར་ཕྱལ། རི་སྒྲིང་མེད་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ཡི་གེ་དུག་པ་དང་། དགོས་
འདོད་ཀྱན་འབྱུང་མའི་གསེལ་འདེབས་ཀྱིས་དབྱར་གི་རྩ་སྐྱ་བཞིན་དུ་བྱལ། མདོར་
ན་སྡོན་རྩོ་བོ་ཡབ་སྐུས་ཀྱིས་ཡེར་པའི་གནས་འདི་ཉིད་བརྒྱན་ཏེ་སྐལ་བ་དང་ལྷན་པ་
རྣམས་སྤྲིན་པར་མངོད་པའི་སྐབས་དེ་སྐར་ཡང་མེ་ལོང་གི་ནང་དུ་འཕོས་པ་བཞིན་དུ་
ཀྱར་རྟོ། །

(༦༦ ཉ་ཤ ༡༦༠ འ་༡) དེ་དུས་བྱང་ངེས་རྣམས་འབྱེད་ཀྱི་དགའ་འབྲེལ་དེ་
དང་། ཐུབ་མཐའ་སྦྱིའི་ཐུགས་རྩོམ་ཡང་གནང་། དེ་ཡང་སོ་སོའི་བསྐྱེན་བཀྱར་གི་སར་
བཞུགས་གཤམ་འཕྲོས་གཏམ་དང་སྐྱགས་ནས་བརྩམས་པ་ཡིན་པས་དཔེ་ཆ་ལྷ་རྒྱ་ཆེར་

དགོན་མཆོག་སྐྱབས་དང་གཡང་པ་ཆོས་མེ།

མ་བྱུང་བ་ལ་བརྟེན་ཏེ་ཅང་ཁོ་ཐག་ཆོད་པོ་རང་ཞིག་ནི་མ་བྱུང་གསུང་། དེར་སྒྲ་བ་བྱེད་
དང་གཉིས་ཅམ་བཞུགས། ཐང་པ་དང་རུ་བས་སྒྱུན་བྱངས། བསྟེན་ཅིང་བཀྱར་བ་ཡང་
བདག་གིར་མཛད།

དབྱིད་སོས་ཆོས་གྲ་ཆེན་པོ་ཆེས་ཐང་དུ་ཕེབས། སྡེ་སྡོད་འཛིན་པ་རྒྱ་མཚོ་
ལྷ་བྱུལ་བསྐབ་བཏུས་དང་། བྱང་ངེས་ནམ་འབྲེད་ཀྱི་ལེགས་པར་བཤད་པའི་སྒྲིམ་
ཀྱང་གནང་། དེ་ནས་སྡེ་སོར་འོལ་ཀར་ཐམས་ཅད་མཐེན་པ་ནོར་བཟང་རྒྱ་མཚོ་བས་
ཐོག་མར་རྗེ་འདི་པའི་བྱང་དུ་ཕྱག་འབུལ་ཚུར་མཛད་པ་ཡིན་ན་ཡང་། བྱུང་པའི་
དབང་ཕྱག་དེ་ཉིད་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་རབ་འབྱམས་ཀྱི་བྱང་ངེས་འབྲེད་པ་ལ་རྒྱལ་
བ་གཉིས་པ་ཅོང་ཁ་པ་ལྷ་བྱུར་གྱིས། སྐྱ་གསུམ་ཀྱི་གོ་འཕང་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་
བརྟེན་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་འདུག་པར་གཟིགས་ནས་དབྱར་སོས་འོལ་ཁ་རིན་ཆེན་
སྐང་དུ་ཕེབས། མཁས་གྲུབ་ནོར་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་བྱང་དུ་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་
རྒྱུད་འགྲེལ་ཆ་ལག་དང་བཅས་པ། ཆོས་རྗེ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་དུས་ཀྱི་འཁོར་
ལོའི་སྒྱུ་དོན་ཅན་དུ་བྱུང་བ་དེ་དང་། བད་དཀར་ཞལ་ལུང་ཆ་ལག་དང་བཅས་པ་ཆོས་
རྗེ་ཉིད་ཀྱི་མན་ངག་གིས་བརྒྱན་པ། དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་
གནད་རྫོགས་པ། ཟབ་ལམ་ལྷ་བའི་གནད་ལ་ཚུ་ཤེ་དང་འདུག་པ་བཞི་བརྒྱ་པ་གསུམ་
ཀྱི་སྒྲ་བའི་འགྲེལ་པ་རྗེའི་ནམ་བཤད་ཀྱིས་བཀྲལ་བའི་དཀའ་བའི་གནས་ནམས་དཔོན་
སྟོབ་ཐུགས་ཤིན་ཏུ་གཙུགས་པས་འབེལ་གཏམ་ཀྱི་ཚུལ་དུ་དབྱད་པ་མཛད་པས་སྐྱ་སྒྱེ་
འདིར་ལྷ་བ་ནམ་དག་སྐྱ་སྐབ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་དགོངས་པ་དང་མཐུན་པ་ཐུགས་ལ་འཁྱུངས་
པའི་ཚུལ་ཡང་དེ་རེས་བསྟན། བཀའ་བློན་བྱུང་བའི་མཁྱེར་ཞེས་པ་སྒྲ་མ་བྱུང་མཁྱེར་
དུ་གྲགས་པ་ཡང་རྗེ་རང་ཉིད་ཀྱི་གསུང་འབུམ་ན་ཡོད་དོ། །

དེའི་དུས་རྗེ་འདི་པས་མཛད་པའི་བྱང་ངེས་ནམ་འབྲེད་ཀྱི་ནམ་བཤད་དེ་སྒྱུན་

ཡུལ་དབང་དགེ་འདུན་ཀྱི་མཚོའི་རྣམ་ཐར་རྟོགས་བརྗོད་དཔག་བསམ་ཐོན་ཤིང་།
 ལམ་དུ་ཕབ་པས་ཆོས་རྗེ་པ་ཉིད་ཀྱང་བསམ་ལས་འདས་པའི་ཐུགས་ངེས་འབྱུངས་ཏེ།
 ཐུགས་རྗེའི་བདག་ཉིད་སྦྱོར་རས་གཟིགས་དབང་ཞེས། རབ་འབྱམས་རྒྱལ་བའི་འབྲུང་
 གནས་གང་དེ་ཉིད། །སྐར་ཡང་གདུལ་བུའི་དོན་དུ་གངས་ཅན་འདིར། །མི་ཡི་གཟུགས་
 སུ་སྦྱལ་ལ་བསྟོད་པར་བགྱི། །ཞེས་སོགས་བསྟོད་པ་སྤུལ་དུ་བྱུང་བ་ཞིག་ཀྱང་མཛད་
 སྣང་ངོ་། །

(༦༧ ཉ་༡། ༡༦༡ ཐ་༦) དེ་ནས་སྟོན་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཆོས་མང་དུ་གསུངས། སྐར་རྒྱུང་
 ཕྱི་མཁན་ཆེན་པས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་དང་། རུ་སྐྱེང་གིས་གཙོས་པའི་བཀའ་གདམས་
 གྱི་གནས་མཐའ་དག་མཇུག་བར་བཞེད་པས་རུ་སྐྱེང་ལ་ཐུགས་བཏེག་སྟེ་མལ་གྱི་རིན་
 ཅེན་སྤྲིང་སོགས་ཆོས་སྟེ་རྣམས་སུ་ཡང་བཀའ་ཆོས་གནང་། ལོ་དགོན་པ། བླ་སྤྱ། ལམས་
 པ་ལུང་། སུ་ཆུང་། བོ་རྟོ། སྟེ་འུ་བྱུར་ལ་སོགས་པའི་གནས་རྣམས་རིམ་གྱིས་མཇུག་སྟེ།
 ལུང་གི་རྟེན་མཇུག་ཡང་གནང་སྟེ་རུ་སྐྱེང་དུ་ཕེབས། རོ་བོ་ཡབ་སྐུ་ལ་མཚོད་པ་རྒྱ་
 ཆེན་པོ་སྤུལ། གསོལ་བ་བཏབ་ནས། དེའི་དུས་སྔ་སོར་གྲོད་པ་ལྷུ་ལུ་ཞེས་པའི་ཐུག་པ་
 མིང་ཅན་ཞིག་བསྐྱམས་འདུག་པ་ལ། ང་དགེ་བཤེས་སྟོན་པའི་རྣམ་འབྱུལ་ཡིན་ན་
 ཐུག་པ་བྱེད་ལ་ཡལ་ག་དང་མེ་རྟོག་སྦྱེ་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་བདེན་པ་བདར་བས་ལོ་མ་
 གསར་དུ་སྦྱོངས། ལྷ་མིག་གསར་པ་ཞིག་ཀྱང་རྟོལ།

གཞན་ཡང་ཐུག་པ་གསེར་ལྷན་སྒྲར་ངོས་མ་ཟིན་པར་སྤྲང་བ་ལ་ངོས་འཛིན་
 གྱི་དར་འཛུགས་པ་ཡང་མཛད། དེའི་ཆོ་འཇའ་ཆོན་གྱི་བ་བ་བྱེད་གྱི་དབུས་ནས་མེ་
 རྟོག་གི་ཆར་ཆེན་པོ་ཡང་བབ། གནམ་ས་བར་སྤྲང་ཐམས་ཅད་གྱི་ཆོ་འབྱུལ་འདི་འདྲ་
 བ། པ་སྟོན་པ་རིན་པོ་ཆེ། བདག་ཅག་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་བཅེ་བས་གཟིགས་ཤིག་ཅེས་
 ང་རོ་ཆེན་པོས་གསོལ་བ་འདེབས་པ་སོགས་རུ་སྐྱེང་པ་ཀུན་གྱིས་གྲས་པ་བསམ་གྱིས་
 མི་བྱབ་པ་མཛད་སྟེ་པོ་དོན་གསུམ་སོགས་ཀྱང་གསུངས། ཞག་བཅུ་སྟོར་ཞིག་གནས་

དགོན་མཆོག་སྐྱབས་དང་གཡང་པ་ཆོས་མེ།

དེར་བཞུགས། སྐར་ཕྱིར་ལམ་ཀ་མ་དགོན། དགེ་གོང་། རྟག་པ་སོགས་མངལ། སེ་སྦྱིལ་
ཐུར་ཕེབས། དེའི་རྟེན་ངོ་མཆར་ཅན་མང་དུ་འདུག་པ་ཞལ་བྱེ་བས་ལྷས་ངོ་མཆར་
ཅན་མང་དུ་བྱུང་བས་ཀྱིན་བྱས་བྲག་རྩ་མཁན་ཆེན་པ་བགེས་པོ་སྦྱེས་བྱ་དམ་པ་ཞིག་
འདུག་པ་དེ་ཡང་ལྷག་པར་དད་པ་འཁྱུངས་ཏེ་ལྷ་འཁྲིད་སོགས་ཀྱང་གསན་གསུང་། དེ་
ནས་སྐར་ཡང་འོལ་ཁར་ཕེབས། དགུན་ལོ་བྲག་གདོང་དུ་སྦྱ་མཆོམས་ངང་ནས་སྦྱ་སེར་
མང་པོ་ལ་ལམ་རིམ་དང་སྒོ་སྒྱུང་སོགས་གནང་།

དེའི་དུས་ཤིག་མནལ་ལམ་དུ་ལུང་པ་སྐར་མཐོང་མ་ཐྱོང་བ་ནིའུ་གསིང་དང་
སྐར་ཐྱོངས་བདེ་མོ་བྱས་པ་ལ་བྲག་དཀར་པོ་ཆོལ་ལེ་བ་ཡོད་པ་ཞིག་འདུག་པའི་བྲག་
དེ་ནམས་ལ་ཕྱག་གང་རེག་ལ་རྗེས་ལམ་ལམ་ཡོང་བ་ཞིག་བྱུང་། འདི་དགོན་ཅོག་གི་
ཐུགས་རྗེ་ཡིན་པ་འདུག་ཟེར་བ་ཞིག་བྱུང་། ཕྱིས་རྒྱལ་མེ་རྟོག་ཐང་གི་ཆོས་སྡེ་འདི་
ཐེབས་པའི་ལྷས་སུ་འདུག་གསུང་། དེའི་དུས་ཀྱང་བྲིས་ལ་རྗེའི་སྦྱ་ཞིག་ཕྱག་བྲིས་
གནང་བས་དཀར་མེ་འཛིན་པ་སོགས་ངོ་མཆར་བའི་ལྷས་མང་དུ་བྱུང་གསུང་། འདིས་
མཆོན་སྒྲ་མ་ཡི་དམ་ཆོས་སྦྱོང་དུ་མའི་སྦྱ་ཕྱག་བྲིས་མ་མང་པོས་ཀྱང་དབུས་གཙང་
ཁམས་གསུམ་དུ་འགོ་བའི་དོན་མཛད། དེའི་སྐབས་ཤིག་ཆིབས་བརྒྱབས་ཀྱི་རྩམ་པས་
ཕྱག་གཡས་པའི་ལྷ་རུས་པ་རྟུག་གིས་ཆག་པ་ཞིག་བྱུང་སྐད་ནའང་ཟུག་རྩ་མཛོན་པ་
ཆེར་མ་ཟུག་པ་ཙམ་ཞིག་ཀྱང་མ་བྱུང་ཞིང་། ཞག་གཅིག་གི་གཉིད་ཀྱང་མ་ཆག ཐམས་
ཅད་ས་ཐོབ་པ་ཞིག་ཡིན་པ་འདུག་ཅེས་སྒྲིང་བ་བྱུང་། དོན་ལ་ནི་དགོན་ཅོག་གི་ཐུགས་
རྗེར་འདུག་གསུང་།

དེ་ནས་བོད་ཀྱི་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་འཕྲིང་བ་རྒྱན་མ་ཆད་པ་ལྷ་རྒྱ་རི་ནས་སྦྱན་
བྲངས། བྲང་སོ་ཡོན་མཆོད་མི་མང་དང་བཅས་པ་ལ་བཀའ་གདམས་སྒྲིགས་བཅ། སྒོ་
སྦྱོང་སོགས་གསུངས། ཀུན་ཀྱང་དགེ་བ་ལ་བཀོད། བྲང་སོ་ངང་རྒྱལ་བས་སྦྱན་བྲངས།

ལ་རྒྱལ་དབང་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་རྟོགས་བརྗོད་དཔག་བསམ་ལྗོན་ཤིང་།

གཉལ་གྱི་ངང་རྒྱལ་དུ་སྡེ་དུག་འདུས་པའི་ལུང་གྲ་ཆེན་མོར་གྲགས་པ། རྒྱལ་བ་ཙོང་
ཁ་པས་ཕྱོགས་དེའི་ཕན་བདེའི་གཞིར་འཇུགས་པ་གནང་འདུག་པ་དེའི་གྲལ་དབུ་ལ་
ཐེབས། དགེ་འདུན་སྟོང་ཕྲག་ལྷག་ཙམ་དང་། སྐྱེ་བོ་ཚོགས་མཐའ་ཡས་པ་ལ་བྱང་ཆུབ་
ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལས་བརྒྱམས་པའི་ཁྲོམ་ཚོས་ཀྱང་གནང་། དགེ་འདུན་རྣམས་ལ་བྱང་
ངེས་རྣམ་འབྱེད་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་རྣམ་བཤད་ཐོག་ནས་གསུངས་པས་དགེ་བཤེས་
ཀུན་གྱི་ཐུགས་སྟོགས། ཐ་ན་ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་མང་ང་ཆ་ར་སོགས་ལ་ཐེགས་པའི་ཆེ་
བསྡེ་གཏམ་གསར་ཚོམ་འབའ་ཞིག་ཁོ་ན་ལན་རེ་བཞིན་མི་གཅིག་པ་རྒྱང་པ་གནང་
བས་ཀུན་ངོ་མཆར་གྱི་གནས་སུ་བྱེད་དོ། །དེ་དུས་རབ་བྱུང་བསྟེན་རྟོགས་ཀྱང་བརྒྱ་
ལྷག་ཅིག་བསྐྱབས། ཕྱོགས་དེའི་བསྟན་པ་པརྫོ་རྟིང་པ་ཆུས་བྲན་པ་བཞིན་དུ་གསོས། དེ་
ནས་བྱ་པ་ནང་སོ་ཆེ་དབང་པས་ཙ་རི་མཇལ་བཞེད་ན་དེའི་ཞབས་རྟོག་ངེད་ཀྱིས་བྱེད་
པས་ཐེབས་དགོས་ཞེས་སྟུན་འདེན་བྱུང་བ་ནས། རིམ་པས་རི་སྟེང་། གྲ་སྟོར་སོགས་
སུ་ཚོགས་ཚོས་གསུངས་ནས་ཚོས་རྒྱལ་ལྷན་པོར་ནང་སོ་སྟོ་གཅིག་པས་སྟུན་བྱངས་
བསྟེན་བཀྱར་ཆེན་པོ་མཛད།

༡༥། སེའུ་རྫོང་དུ་འགྲོ་དོན་སྟོང་ལྷ་རྩེ་རིའི་སྟོད་སྟེང་ཡོངས་ལ་གནས་གཟིགས་མཚོད་འབུལ་དང་
འཕྱོས་གྱི་རྒྱལ་མཆན་ཅེ། ལྷོ་བྲག་ཅིང་ཐང་བཅས་སུ་ཐེབས་བཞུགས་ཀྱིས་མཐའ་ཡས་གདུལ་བྱ་གང་
འདུས་པར་འདོད་ཚོས་ཀྱིས་མགྲུ་བར་མཛད།

དེ་ནས་སེའུ་རྫོང་དུ་བྱངས་ཆེན་པ་དང་རི་སྟེང་པ་གཉིས་ལྷན་ཅིག་དུ་ཚོགས་
པའི་དགེ་འདུན་དུག་བརྒྱ་ལྷག་པ་དང་། སྐྱེ་བོའི་ཚོགས་མཐའ་ཡས་པ་སྟོན་གྲེལ་གྱི་
ས་ལ་བཀོད། གསེར་བྱེ་འབྲུམ་པ་ལ་མཚོད་པ་ཐུལ། བྱིན་ལས་སུ་ལོ་རྩ་བ་ཆེན་པོའི་སྐྱ་
འབྲུམ་མཇལ། གོ་ལུང་པའི་བསྟན་རིམ་ལ་གཟིགས་རྟོག་ཀྱང་མཛད་ནས་པོ་བྱང་ཡང་
ཅེ། པརྫོ་བཀོད་པ་སོགས་སུ་ནང་སོ་ཆེ་དབང་པས་གྲས་པས་མཚོད། ཙ་རི་ཡུལ་སྟེང་།

དགོན་མཆོག་སྐྱབས་དང་གཡང་པ་ཚོས་ཇེ།

དུ་ཕེབས། སྤང་ཚུང་ཞེས་བྱ་བ་གཡོན་གྲུལ་བའི་སྤང་མོར་ཕྱགས་ཕེབས་མ་ཐག་ནམ་
མཁའ་གཡའ་དག་སྟེ་སྤང་མོ་དེ་ཉིད་རང་ནས་དག་པ་ཤེལ་རི་གསལ་བར་གཟིགས།
མཆོ་ནམས་ཚུར་མཇལ་དུ་བྱུང་བའི་སྤང་བ་ཤར་ཇེ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ལས་གསུང་། གནས་
སོ་སོའི་ཐད་དུ་འཇུག་ཕྱག་སྤང་མོ་དེ་ཉིད་རང་ནས་གནས་སོ་སོའི་གནས་བཤད་ཡུལ་
ཆོག་པ་བྱུང་བར་སྤང་བས་རི་པ་ནམས། སྟོན་ཆད་འདི་ལྟ་བུ་བྱས་ཆོག་པ་སྟུལ་ཡང་
བྱུང་བའི་གཏམ་སྐད་མི་འདུག་ཅེས་ཐམས་ཅད་མགིན་ཅིག་ཏུ་སྤྲུལ་ཞིང་། ཀྱན་གྱིས་
གྲུས་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་མཛད། དཔའ་བོ་དང་མཁའ་འགྲོ་ནམས་ལ་ཆོགས་ཀྱི་
འཁོར་ལོ་བསྐོར་ཏེ་གསོལ་བ་བཏབ་པས་བཅོམ་ལྷན་འདས་མ་དོ་ཇེ་ཕག་མོ་ལྟ་བུ་
གསུམ་གྱི་ཉེན་དང་བཉེན་པར་བཅས་པའི་དགྲིལ་འཁོར་ཞལ་གཟིགས། ཇེ་ཉིད་གསུང་
ངོ་། །དེས་མཆོན་ནས་གནས་དེའི་དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོ་ཆོས་སྐྱོང་དང་བཅས་པ་མ་ལུས་
པ་གསལ་བར་གཟིགས་པར་ངེས་སོ་ཞེས་ཞུམ་འབྲིང་བ་འགའ་ཞིག་གསུང་། མཚན་
ལྷན་ཐོད་པའི་བྱུང་དུ་ཞག་ཏུ་བཞུགས། ཇེ་བཅུན་མ་བཅུ་གསུམ་མའི་སྐབ་མཆོད་
ཅིག་བྱས་པས་ཀྱང་ལྟས་བྱང་པར་ཅན་མཐོང་གསུང་། དེ་ནས་ཕྱར་ཆེན་ཕྱར་ཚུང་
སོགས་མཇལ་དུས་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་པ་ཁོ་ནས་ཕྱར་ཚུང་གི་ཚེ་ནས་གྲོའི་ཡུལ་
ཡང་གནས་བཤད་བྱས་ཆོག་པ་དང་། གནས་ནམས་མཇལ་ཚར་རིམ་གྱིས་རི་ནམས་
ལ་སྐྱགས་པ་ཞལ་ཁེབས་བཏང་བ་བཞིན་ཕྱི་ལ་བྱུང་བས་ཡ་མཚན་པར་བྱུང་གསུང་།
གནས་འདིར་དབྱར་དུས་རི་ཐམས་ཅད་སྐྱགས་པས་གཡོགས་པ་ཁོ་ན་ལས་གསལ་བར་
མཐོང་བ་བསྟན་མི་སྲིད་པ་ལ། དེ་རེས་དེ་ལྟར་བྱུང་བ་ནི་མཁའ་འགྲོ་མ་ནམས་ཀྱིས་ཇེ་
འདི་ཉིད་ཀྱི་ངང་ཚུལ་གཟིགས་ནས་མཆོད་པའི་ལྟས་སུ་ངེས་སོ། །

གཞན་ཡང་སྦྱིད་ཚང་དང་། ཟིལ་ཆེན་སོགས་ཡུལ་སྤང་གི་གནས་འབྲེལ་
འོས་པ་ནམས་ལ་ཡང་གནས་འབྲེལ་བྱས། མཆོ་སོ་སོའི་ཐད་དུ་ཕྱིན་ན་མཆོ་ཞལ་ཡང་

ལ་རྒྱལ་དབང་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་རྟོགས་བརྩོན་དཔག་བསམ་སྒྲོན་གིང་།

ངོ་མཚར་བ་ཡོད་ཚེ་ད་དུ་འདུག་ནའང་། རྗེ་ཅོང་ཁ་པས་ཀྱང་མ་བྱོན་འདུག་པས་མ་
ཕྱིན་གསུང་། དེ་ནས་བྱར་སྤང་གི་ངོ་བོ་བེ་ཁ་མངལ། ཟངས་པོ་ཆེར་ཕེབས། འག་ཉི་ཤུ་
སྐོར་ཟངས་པོ་ཆེ་པ་དང་རི་སྤེང་པ་གཉིས་ཀ་ཆོགས་པའི་དགེ་འདུན་མཐའ་ཡས་པ་ལ་
ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར། དེ་དུས་ཐུགས་དམ་པ་ཞིག་གི་མནལ་ལམ་དུ་མི་སྐྱུག་ནག་
མི་རོ་ལ་ཞོན་པ་གི་ཐོད་འཛིན་པ་ཞིག་བྱང་། དེ་ལ་ཁོང་སྐྱག་པའི་སྤང་བ་སྐྱེས་པ་ན་དེ་
ན་རེ། བྱོད་འཛིགས་མི་དགོས། ང་ཆོས་རྗེ་འདི་པའི་ཐུག་ཕྱིར་ལུས་དང་གིབ་མ་ཉར་དུ་
འབྲང་བ་ཞིག་ཡིན་ཟེར། དེ་ནི་རུ་སྤང་གི་ཆོས་སྐྱོང་སྟོན་ལྷ་པ་ཡིན་ནོ་གསུང་། དེ་རེས་
སྐོར་ལ་ཡང་རབ་བྱུང་བསྟེན་རྟོགས་སུ་མ་བརྒྱ་སྐོར་ཞིག་བསྐྱབས་པར་སྤང་ངོ་། །སྤར་
ངང་རྒྱལ་དུ་ཕེབས། འགོ་བ་མང་པོའི་དོན་མཛད།

དེ་ནས་དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་ཙུག་འགོ་བའི་དུས་འཁྱོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་ཅེར་
ཕེབས་ཏེ། སྟོན་གི་ལས་དང་སྟོན་ལམ་འགྲིག་སྟེ་དྲང་གནས་གསུང་རབ་རྒྱ་མཚོ་བ་
ཡང་ཐུག་ཕྱིར་ཐོག་མར་ཕེབས། དགེ་བཤེས་བྱ་ཡུལ་བའི་རྣམ་ཐར་བཞིན་དུ་དམ་པའི་
བཀའ་ལས་མི་འདའ་བར་རྗེའི་སྐུན་སྤར་དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཡབ་སྐུ་འབྲལ་མེད་དུ་
འཁོད་པ་ཡིན་གསུང་། དེ་དག་ནི་དགུང་ལོ་ཉི་ཤུག་པའི་སྐབས་དེ་ཡིན་ནོ། །

དེའི་དབྱར་ཆོས་ཀྱི་ཐོག་ཟླ་སྐོར་སྟོན་དཔོན་ཡོན་ཏན་གྲགས་པ་དང་། རབ་
འབྱམས་པ་བཟོད་པ་དཔལ། ཆོས་རྗེ་གནས་བརྟན་ཀུན་དགའ་སྤྲ་མ་སོགས་སྟེ་སྟོན་
འཛིན་པ་མང་པོ་ཞིག་ལ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཛུབ་འཁྲིད། དབུ་མ་
འདུག་པའི་མཛུབ་འཁྲིད། བླ་ཆོས་དུག་སོགས་གསུངས། ཆོས་རྗེ་ཀུན་དགའ་སྤྲ་མ་
ལ་བར་ཆད་ཀྱི་མཚན་མ་ཆེ་བར་བྱུང་འདུག་པའང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པས་འབྲལ་
དུ་སེལ། དེར་སྐྱབ་བ་དབུན་པའི་སྐབས་ཀྱི་སྟོན་གི་ཆ་ཞིག་ལ་རྗེ་ཉིད་གཟིམས་རྒྱུ་ན་
གཅིག་ཤུར་བཞུགས་ཡོད་པ་ལ་བྱིན་པ་ཉན་པས་ངོ་རྗེའི་སྐུ་དང་འབས་བློ་མཛད་ཅིང་།

དགོན་མཆོག་སྐུ་བས་དང་གཡང་པ་ཆོས་ཇེ།

མཐུག་ཏུ་ཏ་ཏ་གསུང་བ་ཞིག་བྱང་། སང་རི་ལྟར་བྱང་ཞུས་པས་དགེས་བཞིན་ཏུ་མགུར་
ཏུ་བཞེས་པ་ནི། ང་ནལ་འཕྱོར་ཉམས་ཀྱི་སྣང་བ་ལ། མཛད་གསུམ་སྟོན་ཐུན་དང་པོའི་
ཆོ། བྱུ་རུའི་སྟོང་པོ་བསྐྱོད་ཅིང་བྱང་། ཤེལ་གྱི་སྟོན་ཏུ་སྦྱང་པ་ཡིན། རྟེན་སྟོན་ཐུན་
གཉིས་པའི་ཆོ། གསེར་དང་གཡུ་དང་མུ་མེན་སོགས། རྟེན་འབྲེལ་ལྷན་འབྲུལ་དགོད་རེ་
གྲོ། ཞེས་དང་། ས་ལུའི་སྟེ་མ་སྒྲིན་པ་གཅིག་ རྟགས་ཁྲོད་ནེ་ཙོ་ཞིག་གིས་ཐོས། རྟེ་ཡང་
ཟུར་འདེབས་ཅམ་ཏུ་ཟད། བྱ་བ་ཡང་གསུང་རྗེས་སྟ། དེ་ཏུས་གཟིགས་སྣང་རི་ལྟར་
བྱང་ཚུལ་དང་། ཐུགས་དམ་རྟོགས་པ་འཁྲུངས་ཚུལ་ཞིབ་པར་བྱང་ཀྱན་དགའ་དཔལ་
བ་ལ་གསུངས་པ་ཡིན་པར་གདའ་ལོ། །

(༥༠ ཉ་ལ། ༡༥༥ འ་༡) རྟེ་ཡང་རྒྱལ་བའི་སྐྱས་པོ་སྟོང་རྗེའི་མཆོག་དང་ལྟན་
པ་དག་ཞི་བདེའི་དབྱིངས་སུ་སྐྱེད་ཅིག་ཀྱང་མི་གནས་པར་མ་དག་པའི་ཞིང་ནམས་སུ་
ཐུགས་རྗེས་བསྐྱོད་དེ་གཤེགས་པ་ནི་གཞི་ལ་ཤ་ལས་འོངས་པའི་ཚུ་བོའི་རྒྱན་བ་ཚུའི་རྒྱ་
མཆོར་འཐུག་པ་བཞིན་ནོ། རྟེ་ལྟར་རྒྱལ་མཆོན་ཅེའི་དབྱར་གནས་ཤོལ་རྗེས་ཐམས་
ཅད་མཐུན་པ་དགེ་འདུན་གྱུ་བ་ཀྱི་ཞལ་སྟོབ་རྟིང་པ་དགའ་བཅུ་བ་བསོད་དཔལ་ཞེས་
པས་སྟོ་བྲག་ལ་གདན་འདྲེན་ནན་ཆགས་ཆེ་བར་བྱང་བ་དང་། གཙོ་བོར་ཐུགས་དེའི་
སྟེ་འགོ་ནམས་ལ་ཕན་གདགས་པར་བཞེད་ནས་སྟོ་བྲག་ལ་ཐུགས་བཞེག་པའི་ཐོག་
མར་འཕྱོང་རྒྱས་སུ་གདན་བྱངས། རྟེ་ནས་རིམ་པས་རྒྱ་སྒྲན་གྱི་ལ་ལ་བྱས་བཟྱ་ཤིས་
ཆོས་སྒྲིང་ཏུ་བྱག་ཐེབས། རྟེའི་དགེ་འདུན་ནམས་ལ་བཀའ་གདམས་སྟེགས་བམ་
སོགས་སྟེ་སྟོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཆོས་མང་ཏུ་གསུང་། རྟེ་ནས་སྟོ་བྲག་གི་སྟོས་རྟོ་དགོན་པ།
བན་པ། བཟུང་དགོན་ནམས་ཀྱི་སྟེ་བོ་མང་པོའི་དོན་མཛད། རབ་བྱང་བསྟན་རྟོགས་
ཀྱང་མང་ཏུ་བསྐྱབས། ཐིག་ཕྱིའི་གཙུག་ལག་ཁང་ཏུ་གྱུ་བ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་གདུང་
མཛུ། རྟེའི་དགེ་འདུན་ནམས་ལ་གསུང་ཆོས་མང་ཏུ་གནང་ཏུས་མེ་རྟོག་གི་ཆར་

ལ་རྒྱལ་དབང་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་རྟོགས་བརྗོད་དཔག་བསམ་སྒྲོན་གིང་།

སོགས་ལྷས་བཟང་པོ་ཡང་བྱུང་། སྤྱིང་རི་ཉི་ཤར་དུ་རྩེ་ཚོང་ཁ་པས་སྟོ་བྲག་མཁན་ཆེན་
པ་ལ་བསྐྱབ་བརྟུས་གསུངས་པའི་བྲི་ཐོག་ནས་སྐྱ་སེར་མང་པོ་ལ་ཆོས་གནང་བས་རྩེ་
འདི་པའི་སྐྱ་ལ་འཇའ་ཐལ་མར་ཟུག་མེ་ཏོག་གི་ཆར་ཆེན་པོ་ཡང་བབས། དེར་འཁོད་
པ་རྣམས་ཀྱང་དད་པའི་ཤུགས་དྲག་པོ་འབར། རབ་བྱུང་བསྟོན་རྟོགས་ཀྱང་མང་དུ་
བསྐྱབས།

མདོར་ན་བཅན་གྱི། བྱུང་ཆང་། གདང་སོགས་སུ་ཡང་འགྲོ་བ་དཔག་དུ་མེད་
པའི་དོན་མཛད། སྤྱོད་དགོན་པ་ནས་བྱུང་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་དཔོན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་
སྐྱན་འབྲེན་བྱུང་དུས་སྤྱེ་འགྲོས་སུ་ཆོས་རྒྱལ་ཆེན་པོ་ཡང་སྐྱན་འབྲེན་ལ་བྱུང་། དེ་ཀ་
བྱེད་གསུངས་ནས་ཐེབས་པར་ཞལ་གྱིས་བཞིས། དེ་ནས་བཀྲས་དགོན་སྟོན་རྩོད་དགོན་
པ་སོགས་དང་། བཅན་གྱའི་ཡུལ་གྱིང་སོ་སོར་སྐྱན་དངས། འབྲེ་སྤྱུ་ཟུག་པ་དང་སྤང་
སྤྱོད་པ་རྣམས་ཞི་བར་མཛད། སའི་ཁྱོན་ཐམས་ཅད་ཞབས་ཀྱིས་བཅགས་པས་སོ་སོ་
ལ་བྱ་ཁོར་སོགས་དངོས་བྱུང་སྤྱེ་རེ་མ་བྱུང་བ་སུ་ཡང་མེད་དོ་ཟེར། དེ་ནས་སྤྱོད་དགོན་
པར་ཐེབས། དེའི་ཆོ་མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་ཡི་དམ་ཕྱག་ན་རྩོམ་རྩེ་དང་། བྱུང་ཆེན་ཕྱག་
རྩོར་བའི་ཞལ་མཐོང་བ་དུས་མཉམ་དུ་བྱུང་བས་སྤྱིར་དེད་རང་ལ་རྒྱལ་པོའི་བར་ཆད་
ཅིག་ཡོད་པ་དེ་ཡང་རེ་ཞིག་གཏན་མེད་དུ་སོང་བའི་ཉམས་ཤར་བ་ཞིག་བྱུང་རྩེ་ཉིད་
གསུང་། དེར་ཆོས་རྩེ་སྐྱ་མཆེད་པས་ཐོག་དངས་ཀྱན་ལ་ཁྲོམ་ཆོས་ཀྱང་གནང་། དེའི་
དུས་སུ་སྐྱེ་བོ་མང་པོས་བྱད་མེད་མཆར་སྤྱག་ལྷན་པ་བཞིས་རྩེ་འདིའི་ཆེབས་པའི་རྒྱང་
པ་ནས་བཏེག་སྟེ་ནམ་མཁའ་ལ་སྐྱན་འབྲེན་པ་མཐོང་བ་དང་། བསམ་ཡས་ཆོས་རྒྱལ་
ཆེན་པོ་ཡང་ཉིན་རེ་བཞིན་ཆོས་གསན་པ་ལ་འབྱོན་པ་མཐོང་བ་བྱུང་སྤྱང་། གཞན་
ཡང་ཡུལ་ལྷ་གཞི་བདག་སོ་སོས་མཆོད་པ་བྱུལ། དམ་ལ་བཞག་པས་ཡུལ་སྤྱོདས་དེ་
དག་དེང་སང་གི་བར་དུ་བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་དགེ་མཆན་དང་ལྷན་པར་ལྷུར་ཏོ། །ཚུར་ལམ་

དགོན་མཆོག་སྐྱབས་དང་གཡང་པ་ཆོས་ཤེ།

འབྲོག་སྐང་དུ་ཞག་བཞུགས་མཛད། ཀུན་གྲང་བས་ཉེན་དོགས་ཆེ་བར་བྱང་མཚམས།
དེ་ཙམ་རང་སྐྱག་མི་དགོས་གསུངས་ནས་གཏུམ་མོའི་རླང་སྦྱོར་ཞིག་མཛད་པས་ཤིན་
ཏུ་ངོ་བ་ཞིག་བྱང་ཟེར། སྐར་ཡར་རླང་དུ་ཕེབས།

དགུན་འཕྱོས་རྒྱལ་མཚན་ཅེར་ཆོས་སྦྱོང་མཆོད་པ་ལ་བཙུན་པར་མཛད་
པས་གཏོར་མ་ལས་བདུད་ཅིའི་རྒྱན་བབས། བྱ་རོག་བརྒྱ་ཕྱག་དུ་མས་དགའ་བའི་ནམ་
འགྱུར་མང་པོ་བྱེད་པ་སོགས་བྱང་། དབྱིད་ཅེས་ཐང་དུ་ཕེབས། རྩོ་སྒྲིབ་འཛིན་པ་དཔག་
ཏུ་མེད་པ་ལ་སྒྲིགས་བཅ་གསུང་དགོས་པའི་ལུང་བསྟན་བྱང་བ་ནས་སྒྲིགས་བཅ་རིན་
པོ་ཆེ་དང་། བསྐལ་བཏུས། སྦྱོར་དུག བཀོན་པོའི་ཆོས་སྐོར་ནམས་གསུང་དུས་མེ་ཏོག་
གི་ཆར་ཞག་ལཱའི་བར་བབས།

༡༩༽ དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་སྤྱི་འགྲེལ་ནམས་གྲང་བསྒྲིགས་ཏེ་མཚན་བརྗོད་རྒྱུ་ཆེན་ཆེད་
ཚོམ་དང་འཁྱུངས་གཞིས་སྤྱ་ཡབ་ལས་ཟབ་ཆོས་ཅི་མང་གསན། རྩ་སྐྱོང་དུ་ཡུན་རིང་ཙམ་སྐྱབ་པ་ལ་
བཙུན་ཏེ་སྦྱོས་བསྟན་འགྲོའི་དོན་ཆེན་གནད་ལུང་ཡབ་ཀྱི་དགོངས་ཚིགས་མཆོད་འབུལ་དུ་ཕེབས་
ནས་ཐུགས་བཞེད་བྱེད་པར་བྱས།

དེ་ནས་དགྲང་ལོ་ཉེར་བརྒྱད་པ་ལ་བབ་པ་ཞུག་སྐྱུག་ཅེས་པ་རྒྱ་མོ་པག་གི་ལོ་
འཕྱོས་རྒྱལ་མཚན་ཅེར་དབྱར་གནས་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཏེ། དེའི་དུས། སྐར་ཆོས་
རྗེ་ལེགས་ཆོས་པ་ལ་སོགས་པ་མཁས་པ་མང་པོས། མཚན་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ་འདི་
དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་མཐུན་པར་འགྲེལ་པ་ཞིག་སྒྲིན་ཆད་གངས་རིའི་ཁྲོད་འདིར་
ཤིན་ཏུ་དགོན་པ་ཞིག་བྱང་འདུག ཟུང་པར་འདི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་འགྲེལ་དང་མཐུན་
པར་འགྲེལ་ཤིས་པ་ཞིག་མ་བྱང་ན་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་སྒྲོག་སྒྲོར་བ་ལྟ་བུར་འདུག་
ཅེས་ཡང་ཡང་གསུང་བ་ཞིག་བྱང་འདུག་པའི་དགོངས་པ་བཀའ་བ་དང་། ཟུང་པར་དུ་
རྒྱུད་སྤེལ་གྱུན་གྱི་རབ་དང་ཕུལ་དང་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ནི་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་དང་

ལ་རྒྱལ་དབང་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་རྟོགས་བཅོམ་དཔག་བསམ་ཐོན་ཤིང་།

དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གཉིས་སུ་རྒྱ་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྐྱགས་པའི་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་ཕྱོགས་ལ་ནི་རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་པ་ཉིད་ཀྱིས་གསལ་བར་མཛད་ཟིན་པས་ལམ་དེ་ལ་ནི་སྤྱི་ཤར་འདོར་མེད་ལ། དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ཕྱོགས་ལ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་སྤྱི་ཐུ་བོ་གཉིས་ལ་སོགས་པས་བོད་ཀྱི་ལུགས་གཞན་ལས་ཆེས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བར་མཛད་མོད། འོན་ཀྱང་གསང་འདུས་དང་དུས་འཁོར་གཉིས་ལམ་ཀྱི་སྒོལ་མི་འདྲ་བས་དུས་འཁོར་ནས་བཤད་པའི་མི་འཇུག་བའི་བདེ་བ་དང་གསང་འདུས་ནས་བཤད་པའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་ཆེན་ནམ་མཁའ་དང་ལག་མཐིལ་གྱི་བྱང་ཅམ་དུ་གསུངས་འདུག་པ་ལ་ཅི་གསུང་གཏོལ་མི་སྤང་ཞིང་། བྱང་པར་ཕྱོགས་དེ་གཉིས་ཀྱི་ལམ་ཀྱི་དོད་སྤྲིག་ཚུལ་དབྱིས་ཕྱིན་པ་ཞིག་མ་གོ་ན་རྒྱུ་ནི་པ་མ་གཉིས་ཀྱི་ཟབ་པའི་བྱང་པར་ཡང་ངོས་མི་ཟིན་པས་ཆོ་གཅིག་ལ་མཆོག་བརྟེས་པ་ཡང་དགའ་བར་བྱ་བ་ཅམ་དུ་དགོངས་ནས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྒྱུ་སེམས་འགྲེལ་སྒྲོར་གསུམ་དང་། བྱང་པར་མཆོན་བཅོམ་གྱི་འགྲེལ་པ་སློབ་དཔོན་ཉི་མ་དཔལ་དང་བྱབ་ཆེན་དཔེ་མེད་མཚོའི་འགྲེལ་པ་རྣམས་དང་བྱང་བསྐྱིགས་ཏེ་བོད་ཀྱི་རྒྱུ་ཀ་ས་བཅད་སོགས་གང་ལ་ཡང་ལྟོས་པ་མེད་པར་ལེགས་པར་བཤད་པ་རིན་པོ་ཆེའི་འབྱུང་གནས་མཆོན་ཡང་དག་པར་བཅོམ་པའི་རྒྱུ་ཆེན་ཅོ་རྗེའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྤང་བར་བྱེད་པའི་ཉི་མ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐུགས་རྩེ་མ་ཡང་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་མཛད།

འདིས་ནི་དགྲུང་ལོ་བརྒྱ་དུག་པའི་སྐབས་སུ་རྗེ་བརྩན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལས་ལས་ཐོ་རངས་གཅིག་ལ་ཆོ་རབས་སྤྲ་མའི་བག་ཆགས་མ་ལུས་པར་སད་དེ་གསུང་རབ་གང་འདྲ་ཞིག་ལ་ཡང་བལྟས་པ་ཅམ་གྱིས་ལུས་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའི་གོ་བ་འཆར་ཐུབ་པ་ཞིག་བྱུང་གསུང་བདེ་ཀུན་གྱིས་གོ་བར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་བརྟེན་པ་རིས་མེད་ཀྱི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་ཞལ་མཐུན་པར། འཕགས་པ་སྐྱབ་

དགོན་མཆོག་སྐྱབས་དང་གཡང་བ་ཚོས་ཟེ།

རས་གཟིགས་ཡིན་པའི་གཏན་ཆིགས་ཀྱང་འདི་ཆེ་ཤོས་ཤིག་ཏུ་སྣང་གསུང་། རྗེ་རང་
ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་རྒྱུ་ཆེན་འདི་ཉིད་དུ། གངས་རིའི་ཁྲོད་འདིར་སྡོན་ཆད་རྒྱད་འདི་ལ།
སྒྲོག་པ་ལས་གཞན་དགོས་པ་མ་མཐོང་ནས། རྒྱལ་དེ་མ་བཟོད་པད་དཀར་འཛིན་པའི་
དཔལ། འབྲེལ་བྱེད་བོལ་གྱིས་གནས་འདིར་འོངས་སམ་སྒྲུལ། བཞིས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །

(༡༧ ཉ་༥ ༡༧༠ ག་༡༠) དེའི་དུས་སུ་ཡང་རྫོང་རྩལ་འབྱོར་མ་དང་རྟ་མགིན་
གསང་སྐྱབས་ཞལ་གཟིགས། སྐལ་བ་དང་ལྷན་པ་འགའ་ཞིག་ལ་ཆལ་གྱང་ཐང་དུ་སྐྱེ་བ་
བཞིས་པ་དང་། བསམ་ཡས་སུ་སྐྱེ་བ་བཞིས་པ། བལ་པོར་སྐྱེ་བ་བཞིས་པ། རྒྱ་གར་གྱི་
ཕྱོགས་སུ་སྐྱེ་བ་བཞིས་པ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཐར་པ་མང་དུ་གསུངས་པ་ཡང་ཡོད་པར་
སྣང་།

དེ་ནས་ཕག་ལའི་སྟོན་ཡབ་དང་མཇལ་འདྲེས་ཀྱི་བཀའ་བྱོས་ཤར། གཙང་
ཕྱོགས་ལ་ཕུགས་བཅུག་སྟེ། ཡོལ་རིན་ཅེན་གླིང་དུ་ཆོགས་ཆེན་མོའི་མཁན་ཆེན་སྟོ་
བྱོས་མཆོངས་མེད་པས་སྐྱོན་དངས། གསུང་ཆོས་ཀྱང་གནང་། དེའི་རུབ་མོ་ཡེ་ཤེས་
མགོན་པོས་ཨ་ཙ་ར་ཞིག་ཏུ་སྐྱུལ། ཡོལ་སྐུ་རི་གོང་གི་མགོན་པོ་བར་སྣང་མའི་རྟེན་
བཤད་མཛད་པ་ཞིག་བྱང་། སང་མཇལ་དུས་རྟེན་བཤད་མཛད་གི་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་
འདུག་གསུང་། ཡར་ལམ་གམ་པའི་ལ་རྩེར་རྗེ་བཙུན་མི་ལ་ལ་ཆེ་རིང་མཆེད་ལྷ་བསྟན་
མ་བཙུ་གཉིས་དང་བཅས་པས་བསྐྱོར་བ་ཞལ་གཟིགས། ཡར་འབྲོག་མཆོ་འབྲས་དུ།
དེང་ལ་མཆོ་བདག་མོས་ཟས་སྒྲ་སྒྲ་ཆོགས་པའི་བསྟོན་བཀའ་བྱས་བྱང་བས་བྲིད་རང་
རྣམས་གྱང་ཆོགས་མཛོད་ཅིག་ཅེས་ཕྱག་བྱི་བ་རྣམས་ལ་བཀའ་ལླང་ཡང་ཕེབས་སྣང་
ངོ་། ཡར་ལམ་བྱམས་ཆེན་བདེ་བ་ཅན་པས་སྐྱོན་དངས། གསུང་ཆོས་ཀྱང་གནང་། རྗེ་
བཙུན་གྱི་སྐྱུ་ཡང་མཇལ།

དེ་ནས་སྤང་ཕུར་ཕེབས་ཏེ་དེ་དུས་བཀའ་ཤིས་ལྷན་པོར་པཎ་ཆེན་བྱང་དུ་ཕྱག་

ཡུལ་དབང་དགེ་ལུན་ཀྱི་མཚོའི་རྣམ་ཐར་རྟོགས་བརྗོད་དཔག་བསམ་ཐོན་ཤིང་།

འབྲུལ་ཞིག་དང་། མང་ང་ཞིག་ཞུས་ཆོག་པའི་རྒྱ་མཚན་སྤུལ་ནའང་མ་སློན་པར་བྱང་
ཁ་བརྒྱད་དེ་དོ་རྩེ་གདན་རང་དུ་ཕྱིན་གསུང་། དེའི་ཆོ་གཞིས་བྱེས་ཀྱི་ཆོས་སྦྱོང་རྣམས་
ཀྱིས་བསུ་བ་དང་ཐོན་དུ་འགོ་བ་མཛད་པའི་ངོ་མཆར་བའི་ལྷས་ཀྱང་བྱང་སྤང་། ཡབ་
ཀྱིས་ཀྱང་རྒྱུ་རིང་པོ་ནས་བསུ་བ་མཛད། དག་པའི་སྤང་བ་ཆེན་པོ་ཡང་བྱང་ཟེར། དེ་
དུས་ཡབ་རིན་པོ་ཆེའི་བྱང་དུ་ན་བཟའ་ཆ་ཆང་། བེར་ལྷམ་གཅིག་ང་སྟག་གཉིས་ཀྱིས་
གཙོས་པའི་འབྲུལ་མོ་ཆེར་གྲགས་པ་ཡང་མཛད། ཐ་ན་གསང་ཆབ་གཤེགས་པ་ཚུན་
ཀྱི་ལུས་ངག་གིས་བསྟེན་ཅིང་བཀྱར་བ་ཡང་ཁོ་ཐག་ཆོད་པར་བྱས་གསུང་། ཡབ་རིན་
པོ་ཆེའི་བྱང་དུ་སྤྱབ་ཐབས་རྒྱ་མཚོ་ཆ་ལག་དང་བཅས་པ། ཀྱི་དོར། འཁོར་ཆེན། ཀྱན་
རིག་མི་འཁྲུགས་པ་སོགས་ཀྱི་དབང་། ཤངས་པའི་རྒྱུད་སྟེ་ལྷས་ཐོག་བྱངས། བྱི་བྱ་ཆོས་
བྱུག་དང་རྩེས་སུ་འབྲེལ་བའི་དབང་ཆང་མ། གདུགས་དཀར་ཀྱི་དབང་། ལེགས་ལྷན་
མཆེད་གསུམ་ཀྱི་རྩེས་གནང་། རྟོག་གསུམ་ཀྱི་རྒྱ་ཀའི་བཤད་པ། འཁྲུལ་འཁོར་ཀྱི་ཕྱག་
ལེན། ཡི་དམ་ཀྱི་སྟགས་བཏུའི་རྩེས་གནང་། གཞན་ཡང་གཤེན་རྩེ་གཤེད་སྟོར་ཀྱི་རྩེ་
ཡབ་སྟས་དང་། རྩ་པའི་ར་པོད་དུ་གྲགས་པའི་མན་ངག་ཐམས་ཅད་དང་། ཆོ་རིང་མ་
ཕྱི་ནང་གསང་གསུམ་སོགས་སྟར་མ་གསན་པ་དུ་མ་ཞུས། བྱང་པར་ཆོ་རིང་མའི་རྩེས་
གནང་མཛད་པའི་ཉིན་སྟོ་བྱར་དུ་ཟས་སྤ་དཔག་དུ་མེད་པ་འབྲུལ་མཁན་ཡང་བྱང་
ཞིང་། བྱང་པར་ཆོ་རིང་མཆེད་ལྗེའི་ཞལ་གཟིགས་ངོ་མཆར་བ་ཡང་བྱང་སྤང་ངོ་། དེ་
དུས་ཡབ་རིན་པོ་ཆེ་དང་གཟེམས་ཚུང་ཕྱོགས་གཅིག་དུ་གནང་ནས་སྟགས་དམ་ཀྱི་
རྟོགས་པ་འཁྲུངས་ཚུལ་སོགས་སྟགས་ཐེབས་པའི་གསུང་སྟངས་ཀྱིས་དུས་འདའ་བ་བྱང་།
བྱང་པར་ཡབ་རིན་པོ་ཆེའི་བཀའ་ནན་སྟེ་བ་ལ་བརྟེན་རྩེ་འདི་པས་ཡབ་ཀྱི་བྱང་དུ་
ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་དང་། དབུ་མའི་ལྷ་བའི་གནད་རྣམས་ཀྱང་སྤུལ།

དེ་ནས་ལེགས་པ་སྟེལ་དུ་ཐེབས། ཉ་ནག་སྤ་མདའ་དང་། འཛད་ཕྱིན་ཀྱི་སྟེ་

དགོན་མཆོག་སྐྱབས་དང་གཡང་བ་ཆོས་མེ།

བོད་ཆོགས་སུམ་སྟོང་ཙམ་ལ་ཁྲོམ་ཆོས་དང་། ཐམས་ཅད་ཞལ་བཅུ་གཅིག་པའི་བསྐྱེད་
བར་གནས་པ་ལ་བཀོད། དེའི་བཀའ་ངེན་ལས། ཡུལ་དེ་སད་ཡུལ་རང་ཡིན་ནའང་
དེང་སང་གི་བར་དུ་འབྱུང་དངོས་གཙང་ཞིང་དགེ་མཚན་དང་ལྡན་པ་འདི་ཡིན་ནོ། དེ་
ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་སྤྱོད་པ་དེའི་འགྲོ་བའི་དོན་མཛད་དེ། ཡབ་རིན་པོ་ཆེས་ཀྱང་བྱིས་མི་
མཛལ་བ་དེ་དགོངས་ནས་སྤྱོད་པ་འབྱེད་བའི་གསུང་ཡང་མང་དུ་བྱོན། ཉ་ནག་མདའ་
བར་དུ་སྐྱེལ་ཐུང་ལ་ཐེབས། དེར་ཡབ་སྲས་ཆེ་འདིར་ད་མི་མཛལ་བ་འདུག་བྱ་བ་ཡང་
རྗེ་ཉིད་གྱིས་གསུངས་འདུག།

དེ་ནས་ཅེས་ཐང་དུ་ཐེབས། དགེ་འདུན་བརྒྱ་ཕྱིན་ལ་སྐྱབས་ཐབས་རྒྱ་མཆོས་
ཐོག་དངས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་ཏེ། མོག་ཐོག་པས་ཤེལ་བྲག་དུ་སྐྱབས་དངས། ལྷ་
རྒྱན་སྤྱག་པ་མཛལ་དུས་མེ་ཏོག་གི་ཆར་ཆེན་པོ་ཡང་བབས། ཤེལ་བྲག་གི་སྐྱབ་པ་པོ་ཕོ་
མོ་ལ་ཆོགས་ཆོས་གནང་བས་ཀུན་ཀྱང་དད་པའི་སྤྱོད་པ་གཡོས་པར་གྱུར་ཏོ། །

(༥༩ བ་༥། ༡༥༡ འ་༩) དེ་ནས་སྐར་ལྟ་རྒྱ་རི་བས་སྐྱབས་དངས། དགེ་བཤེས་དུ་
མ་དང་ཞལ་ངོ་ལ་སྐྱབས་ཐབས་རྒྱ་མཆོ་གནང་། གཡེའི་གསལ་ཡངས་སུ་ཞི་བྱེད་བརྒྱད་
པ་བྱི་མའི་ཆོས་སྐྱོར་ཐོགས་ཤིག་གསུངས།

སྐར་རྩ་སྐྱེད་དུ་ལན་གསུམ་ཙམ་ཐེབས་ནའང་ཏ་ཅང་རྒྱན་རིང་བ་ཞིག་མ་
བཞུགས་པས་ཐོགས་ཤིག་བསྐྱེད་པ་བཞུགས་པའི་སྤྱོད་པ་འདུན་འཁྱེད་སྤྱོད་པ་
རི་པོ་དགའ་ལྡན་དུ་ཐེབས། དགེ་འདུན་རྣམས་ལ་མང་ཆ་ཡང་གནང་། དེར་རྒྱུད་པ་
སྟོང་སྟོང་གི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་སྡེ་སྟོང་འདི་ན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐོག་དངས་ལུང་
རིགས་སྐྱབ་དུག་ཅུ་ཕྱིན་ལ་སྟིང་པོ་དོན་གསུམ། བྱེད་པར་ཟབ་མོ་ལྟ་བུའི་གནད་རྣམས་
གསུངས་པས་ཀུན་གྱི་སྤྱོད་པ་སྐྱོད་པ་ལྟོས། ལྟ་བུའི་འཁྱེད་ཅིག་གི་སྤྱོད་པ་ཆོས་གནང་དགོས་
པའི་གསོལ་བ་ཡང་བཏབ། སྐར་རྩ་སྐྱེད་དུ་ཕྱག་ཐེབས། དེ་ན་བཞུགས་པའི་རྟེན་རྣམས་

ལ་རྒྱལ་དབང་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་རྟོགས་བརྩོན་དཔག་བསམ་སྡོན་ཤིང་།

དང་དགེ་འདུན་ལ་མཚོན་པ་བཟང་པོ་ཡང་མཛད། དེ་དུས་རྒྱ་མ་ནས་སྐྱུན་སྡེ་རིན་པོ་
ཆེ་སློ་གྲོས་འཇིགས་མེད་པ་ཕེབས། མཚོན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་འཇུགས་པ་གནང་། དེའི་གྲལ་
དབུ་ལ། ང་ནི་འབྲོམ་སྟོན་པ་དངོས་ཕེབས་རྟིང་ལ་ཁོང་སྐྱུན་འབྲེན་གསུངས་ནས་རྩེ་
ཉིད་ཆོགས་དབུ་ལ་སྐྱུན་ངངས། སྟོན་ལམ་ཡང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་མཛད་གསུང་།

དེ་ནས་ཐོག་མར་སྐྱེ་མཚམས་བཅད། སྐྱེ་འདྲ་རིན་པོ་ཆེ་དབུ་ཡོན་མ་གཟིམས་
སྤྲས་མགོར་སྐྱུན་ངངས། གསོལ་བ་དྲག་ཏུ་འདེབས་པ་དང་། ཡི་དམ་གྱི་ལྟ་མང་པོའི་
བསྟེན་སྐྱབ་ཀྱང་མཛད་པས་དེའི་དུས་བཀའ་གདམས་ལྟ་བུ། རྟ་མགིན་ནག་པོ། རྩེ་
བཅུན་སྟོལ་དཀར་སོགས་ཡི་དམ་དུ་མའི་ཞལ་གཟིགས་དང་། བྱད་པར་དུ་འབྲོམ་སྟོན་
པ་རྒྱལ་བའི་འབྲུང་གནས་ན་བཟའ་ཐེར་ཕྱམ་དཀར་པོ་བཞེས་པ་ཞིག་ཞལ་གཟིགས་
ཏེ་དེའི་ཞལ་ནས་གཙང་ཕྱོགས་དང་། འོལ་དྲགས་གཉིས་སུ་འཕྲིན་ལས་གྱི་འཇུག་སྟོ་
ཡོད་གསུང་བའི་ལུང་བསྟན་ཀྱང་བྱུང་། གཞན་ཡང་རྩ་སྤྱིང་གི་ཆོས་སྦྱོང་གཞི་བདག་
དང་བཅས་པས་ངོ་མཚར་བའི་ལྟས་མང་དུ་སྟོན་པ་ཡང་བྱུང་རྩེ་ཉིད་གསུང་། དེ་ནས་
བསག་སྐྱུང་བྱས་ན་ལེགས་པར་མཐོང་ནས། བྱང་ཆོགས་གྲོལ་རྩེས་སུ་དགོན་གོང་འོག་
གི་དགེ་འདུན་རྣམས་དང་། ཆོས་ཉན་གཞན་ཡང་སྟོབས་ཆེ་བ་ལ་སྤྲེགས་བམ་གྱི་ཆོས་
ཐུན་རེ་བཤད། རྩེ་དགོང་གཉིས་སྤིང་སྟོར་མཛད། བྱད་པར་ཀ་གཉིས་མ་དང་སྐྱུན་སྡེ་སྐྱེ་
འབྲུམ་ལ་སྟོར་བ་སྟོང་ལས་མི་ཉུང་བ་རེ་བྱས་གསུང་། དེ་དུས་ཕྱིའི་ཤུག་སྟོར་ཡང་མང་
དུ་གནང་། ཕྱག་ཕྱིར་ཡོད་པ་རྣམས་ལ། བྱང་གི་རྟེན་གསུམ་དང་ཕྱིའི་ཤུག་པ་རྣམས་
ལ་བྱད་པར་སྐྱེ་ཅམ་མེད་དོ་གསུང་ཞིང་། ཤུག་པའི་ཁྱོན་ཀྱན་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་གྱིས་
གང་བར་ཞལ་གཟིགས་ཆོད་འདུག་ཀྱང་འགའ་ཞིག་གསུང་། ཆོས་གནང་བའི་སྐབས་
ཀྱན་ཏུ་ཡང་མེ་ཏོག་གི་ཆར་དང་། འཇའ་ཆོན་གྱི་གྲུར། བར་བར་དུ་འཇའི་སྒྲ་བྲེ་དང་།
སྐྱེ་སྟོན་པ་མང་པོ་ནམ་མཁའ་ལས་འབྲུང་བ་དང་། གནས་དེའི་བྱ་ལ་སོགས་པ་འགྲོ་བ་

དགོན་མཆོག་སྐྱབས་དང་གཡང་པ་ཚོས་ཟེ།

གཞན་གྱིས་ཀྱང་གཟིམས་ཁང་དང་ཚོས་ཁྲི་ལ་སྒྲོར་བ་བྱེད་པ་དང་། བྱ་ཡིད་དུ་འོང་བ་
མང་པོ་སྤྱོད་ཅི་ཅི་བཞིན་སྤྱད་འབྲུལ་བའི་ཚུལ་དུ་འོངས་ནས་གྲུས་པའི་རྣམ་འབྱུང་
བྱེད་པ་སོགས་ངོ་མཚར་ཆེན་པོ་མཛད་དུ་བྱུང་བས་དུས་འདའ་བར་བྱས་སོ། །

དེ་ནས་ཕྱོགས་དེར་སྐྱབས་པ་གསུམ་ཙམ་བཞུགས་ནས་སྤར་བཏབ་དཀར་ཕེབས།
སྤུལ་པའི་སྤྱོགས་བམ་རིན་པོ་ཆེ་བཞུགས་པའི་མཆོད་རྟེན་མཇལ་དུས་ལྷའི་སེལ་སྟན་
ཀྱི་སྐྱོད་དང་། མེ་ཏོག་གི་ཆར་ཡང་བྱུང་། དེ་ནས་དཔལ་འབར་དང་འབག་ཆག་སོགས་
སྤུལ་ཕེབས། ཚོས་མང་དུ་གསུངས། རན་ཇ་རབ་ཀྱི་རྩེ་བཙུན་གྱི་སྐྱེ་བྱུང་པར་ཅན་དེ་
མཇལ། བྱ་ཡུལ་སོགས་བཀའ་གདམས་ཀྱི་གནས་ལྷག་མ་འགའ་མཇལ་རྩིས་སྟན་དུག་
རྩོད་པས་སྟན་དངས། སྤར་ཡར་སྤྱང་འཕྱོང་རྒྱས་སྤུལ་ཕེབས། དེ་དུས་དཔལ་ལྷན་ལྷ་མོས།
ཡབ་རིན་པོ་ཆེ་ཡུན་རིང་མི་བཞུགས་པ་འདུག་གསུང་བའི་ལུང་བསྟན་བྱུང་བས་ཡབ་
ཀྱི་ཞབས་དུང་དུ་མི་གཏོང་བ་ཡང་བྱས་གསུང་། སྐྱེ་ཁམས་མཉེལ་བའི་ཚུལ་བསྟན་
ནས་གདན་འདྲན་ཀྱང་བྱུང་། དེར་ལོ་གསར་གྱི་ཆོས་གཅིག་གཏོར་མ་ལས་བདུད་རྩི་
འཇག་པ་སོགས་ཀྱང་བྱུང་ཞིང་། དེ་ནས་རྩི་ཞལ་ནས། ད་གཙང་ལ་བྱིན་རུང་ཡབ་
རིན་པོ་ཆེ་དང་མཇལ་ཐུབ་པ་ཞིག་མི་ཡོང་བ་འདུག་ནའང་འོན་ཀྱང་མུར་དུ་འགོ་
དགོས་གསུངས་ནས་སྤར་རྩི་རྩེ་གདན་དུ་ཕེབས། ཡབ་དང་དངོས་སྤུལ་མཇལ་ཐུབ་པ་ནི་
མ་བྱུང་འདུག ཞག་བཙོ་ལྷའི་བར་སྤྱགས་དམ་ལ་བཞུགས། རྩེ་དཔོན་སློབ་དབྱུས་ནས་
ཕེབས་ཉིན་སྤྱགས་དམ་ལས་བཞེངས་པ་དང་འགྲིག་པ་ཞིག་བྱུང་གསུང་།

(༡༥ ཉ་༥ ༡༧༩ འ་༩)སྤྱགས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡོངས་སྤུལ་ཕེབས་པའི་ཐབས་
རྣམས་བསྐྱབས། གཟིམས་མལ་བྲིས་སྐྱེ་ཞིག་བཞེངས་པ་གནང་བ་ལ་མེ་ཏོག་གཏོར་བ་
ཡང་སྤྱགས་ཀར་ཆགས་པ་ཞག་མང་དུ་བབྱུང་བ་སོགས་ཀྱང་བྱུང་བར་གདའ། དེ་ནས་
སྤར་ཡར་སྤྱང་དུ་ཕེབས་པར་སྤྱར་རྟོ། །

ཡུལ་དབང་དགེ་འདུན་གྱི་མཆོད་རྩིས་ཐར་རྟོགས་བརྗོད་དཔག་བསམ་སྒྲོན་ཤིང་།

༡༠༽ དཀོན་ཚུགས་འབངས་ཀྱི་སྒྲིམ་རབས་དང་གྲུབ་པའི་གཙུག་རྒྱུན་མོ་རྒྱུན་སངས་རྒྱུས་གཉིས་པས་
ཡེ་འདི་ཉིད་ཀྱི་གདུལ་ཞིང་ཁྱད་པར་བ་དྲགས་པོ་གྲུ་ཆང་དང་རྒྱལ་མེ་ཏོག་ཐང་གི་ཡུལ་དང་གནས་
སོགས་ལུང་བསྟན་མཛད་པ་དང་དེ་ཕྱོགས་སུ་འཕྲིན་ལས་བསྐྱེད་པ།

(ཡལ་བ་༦། ༡༡༥ ཐ་༡)དན། ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་པ་མཐར་ཕྱིན་གྲུབ་པ་བརྟེན།
ཞེས་པའི་དོན་བཤད་པ་ལ་བཞི་ཡོད་པའི་ནང་ནས། སྒྲོམ་པ་མཐར་ཕྱིན་དུ་བསྟན་པ་
ལ་གང་དུ་བསྒྲོམ་པའི་གནས་བཤད་པ་དང་། གང་བསྒྲོམ་པའི་ཆོས་དང་། བསྒྲོམས་པས་
གྲུབ་པའི་འབྲས་བྱ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི་དཀོན་ཚུགས་འབངས་ཀྱི་སྒྲིམ་རབས་ལས། མཁའ་འགོ་མ་ཞིག་ན་
རེ། བྱང་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོའི་མདུན་དྲུང་ན། མང་སྟོན་པོ་གཡུ་མི་མཚལ་ལ། རྩིབས་
སུ་ཏིག་སྟོང་གིས་བརྒྱན་པ་དེ། རྩི་རྒྱལ་བ་སྟོང་གིས་བྱིན་བརྒྱབས་པའི། གཡུ་རི་མ་
མེད་པའི་མཆོད་རྟེན་ཡོད། རེད་མཁའ་འགོ་འབྲུམ་གྱི་དགའ་བའི་ཆལ། ཉམས་བག་
ཐེབས་དགའ་བར་སྦྱོང་བའི་ས། ཀྱི་རྩི་རྩི་མཁའ་འགོ་འབྲུམ་ཕྲག་གཅིག་སེམས་རྩེ་
གཅིག་འཆམ་པའི་གོ་ར་ཡིན། ཁོང་པ་མ་གྲངས་མེད་འདྲིན་སྤྲད་དུ། མི་རྒྱལ་བ་ཁྱོད་
ཀྱིས་དེར་བཞུགས་ཏེ། བྱུགས་སྤྲས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གཞན་དོན་སྦྱོང་། མ་འགོ་བ་མང་པོ་
སྒྲིན་པར་བྱེད། ཅིས་པ་དང་། ཡང་མཁའ་འགོ་མ་ཞིག་ན་རེ། སྟོན་ཕྱོགས་བརྩའི་རྒྱལ་
བ་མ་ལུས་པས། མང་ལག་མཐིལ་ལྟར་མཉམ་བེད་བྱེད། འབང་མཐོན་པོ་གསེར་གྱི་བ་
གམ་ཅན། གནས་གཞལ་ཡས་ཆེན་པོར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས། རེར་ཡ་མཆོན་ངང་གིས་
འབྱུང་བ་ནི། མཆོན་ཁ་དོག་བཟ་བ་མེ་ཏོག་རིགས། བྲངས་བརྩུ་གསུམ་བརྩུ་གསུམ་
ཅོམ་དུ་འཁྱུངས། རྟེན་ད་དྲུང་རྒྱལ་བ་དཔག་མེད་བཞུགས། ཞེས་རྒྱལ་མེ་ཏོག་ཐང་གི་
གནས་གང་ཟག་དང་བཅས་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་ལུང་བསྟན་པ་ཡིན་ཞིང་། ལྷ་རྒྱུན་
རིན་པོ་ཆེས་ཀྱང་ཡུལ་མའི་གནས་ཡིག་ལས་ལུང་བསྟན་པ་ནི། ཡུལ་མ་ལུང་པའི་ཤར་

དགོན་མཆོག་སྐྱབས་དང་གཡང་པ་ཆོས་ཟེ།

ཕྱགས་ན། འིན་ཅེན་སྤངས་པ་འདྲ་བའི་ཤར། འདག་ལུང་དཀར་པོའི་སྐས་ལྷལ་ཡོད།
ཁོན་བཟའ་ཁྱི་བཅུན་སྒྲེར་ཅུ་ཟློད། བདག་པོ་མགོན་པོ་སྟག་ཞོན་ཡིན། མདའ་ན་
སྤང་བཅན་སྐམ་པོའི་གནས། ཁྱོན་པོ་མགོ་ཆེའི་ཞིང་ཁང་ཡོད། བདག་པོ་སྤང་དཀར་
ཆངས་རྒྱལ་ཡིན། འདྲེན་ལུ་བྱུང་བ་ལྟས་པ་ན། ལུང་ཆུང་པ་ཅུ་འདྲ་བ་ཡོད། ལེགས་
སྒྲིན་བཟང་མོའི་དགོས་གཞིས་ཡིན། རྩ་ཆུ་ཤིང་གསུམ་གང་ཡང་འདྲོམ། བདག་པོ་
མགོན་པོ་ཉུང་ཡིན། ཤར་ལྟ་སྤང་ལུང་རལ་གསུམ་ཡོད། བདག་པོ་ཡེ་ཤེས་མགོན་པོ་
ཡིན། བྱང་ཤར་ཐོ་ཆེན་ཆོད་སྤུ་ལུང་། ལེགས་སྒྲིན་བཟང་པོའི་སྒྲེར་ཅུ་ཟློད། ཀླ་ཀླ་ཐང་
དམར་འདྲ་བ་ཡོད། བདག་པོ་སྤྱི་དཔལ་མགོན་པོ་ཡིན། ལུ་བྱུང་མཆོམས་ན་ལྟ་ལུང་
ཡོད། བདག་པོ་ལྟ་གཉན་མཐོང་མངོས་ཡིན། བྱང་ཤར་མཆོམས་ན་མདངས་བྲག་ཕྱག་
ཁགས་བ་ཕྱགས་ཀྱི་ཕུར་གཅིག་མ། རྒྱལ་པོའི་ཕྱག་དཔེ་གཏེར་དུ་སྐྱས། ཁལ་ལང་
གནས་མཆོག་དེ་ཉིད་ན། ཟབ་གཏེར་བརྒྱ་དང་ཆ་བརྒྱད་ཡོད། ཅིས་གནས་སྤྱི་དང་བྱེ་
བྲག་གི་གནས་ཚུལ་བཤད་ནས།

ཡང་གནས་ཡིག་དེ་ཉིད་ལས། འདི་ཉིད་གནས་སྒོ་འབྱེད་པའི་ཆོ། ལྷ་རྒྱན་
སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་སྤུལ་པ་ཞིག འདྲོ་རྩེ་སེམས་དཔས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་བྲ།
སྤུལ་སྤྱི་མཐོང་ཐོས་དྲན་པས་དད། ཅིས་པས་གང་ཟག་གི་ལུང་བསྟན་དང་། བསྟན་
པའི་མཁུག་ཏུ་བསྟན་པ་འདི་ནས་འབྱུང་། ལྟར་པར་གསང་སྟགས་བསྟན་པ་འཕེལ་
བའི་གནས། རྒྱུད་རིགས་མི་གཅིག་བཅུ་གསུམ་འཆོག་པ་འོང་། ཁགས་ཆེན་འདི་
འདྲིན་དུས་ཆོད་བསྟན་པ་ནི། ཏྲོར་འདྲ་སྤྱི་ཏྲོ་ལ་དགའ་བའི། བསྟན་སེལ་ནག་པོས་
དམག་སྤྱེ་འདྲེན། ཁྱེ་ཅུ་ཆེ་ཡི་སྤྱི་བ་འབྱུང་། ཆོད་མེད་དེགས་པ་སྤྱི་ཆོགས་འཕེལ།
ཞིས་པས་འབྱུང་བའི་དུས་ཀྱང་བསྟན་ཏོ།

ཞེ་མ་སྤྱིད་པའི་དཀར་པོ་ལྟོངས། འདྲོས་དཀར་གཞན་ལས་མཐོང་གསལ་ཆོ།

ཡུལ་དབང་དགེ་འདུན་གྱི་མཚོའི་རྣམ་ཐར་རྟོགས་བརྗོད་དཔག་བསམ་ཐོན་ཤིང་།

།རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་ཞིང་ཁམས་ཡིན། །སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་ཡིན། །རི་བོ་
པོ་ཏྲ་ལ་དང་མཚུངས། །མ་དང་མཁའ་འགོ་འདུ་བ་ཡིན། །མ་བསྐྱེམས་ཏིང་འཛིན་ངང་
གིས་འཕེལ། །དེ་རུ་བསྐྱད་ཚད་ངན་སོང་ཅིང་། །ཅིས་པས་གནས་ཀྱི་བསྐྱགས་པ་བསྟན་
རྟོ། །དེ་ལྟ་བུའི་གནས་དེ་མི་འཁྲུལ་བའི་ཕྱིར་རྟགས་མཆན་བཞི་ཡོད་པ་གནས་ཡིག་དེ་
ཉིད་རུ་བཤད་ཡོད་པ་ནི་འོག་ཏུ་བྲི་བར་བྱའོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་ལུང་བསྟན་པའི་གནས་རྒྱལ་མེ་རྟོག་ཐང་འཆོལ་བའི་
ཚུལ་མཛད་པ་དང་། །གཡེ་དྲགས་ཀྱི་འགོ་བ་རྣམས་ལ་ཕན་གདགས་པར་བཞེད་པའི་
ཐུགས་རྗེ་ཚད་མེད་པ་འཁྲུངས་དུས་དེའི་ཆེ་ནང་སོ་རྒྱ་རི་རྫོང་པས་སྤྱན་འཕྲེན་ཡང་
བྱུང་། །གཡེ་ཕྱོགས་སུ་ཕེབས། །འགོ་བའི་དོན་མཛད། །དེའི་ཆེ་མཐའ་འཁོབ་བསྟན་
པའི་སྒྲོན་མེ་སློབ་དཔོན་ཆོས་དཔལ་བ་དཔོན་སློབ་རྣམས་ཀྱིས་དྲགས་པོ་ཕྱོགས་སུ་
འགོ་བའི་དོན་ལ་ཕེབས་དགོས་པའི་གདན་འཕྲེན་ནན་ཆེ་བར་བྱུང་བ་ལ་བརྟེན་ཕྱར་
ཐང་ལ་ལ་གནང་ནས་དྲགས་པོ་ཕྱོགས་སུ་སྐྱེ་འགྲོའི་དོན་མཛད་ཚུལ་ནི། ཐོག་མར་སྐྱ་
འབྲིང་དང་དྲགས་པོ་བཟུང་སོགས་སྒྲེ་དགོན་དང་ཡུལ་གྲོང་སོགས་ཀྱི་སྐྱ་མ་དགེ་
འདུན་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟེན་བཀུར་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡང་བྱས། །གང་ལ་
གང་འཆམས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱང་གསུངས། བདོར་ན་བྲག་སྟེང་། བསམ་སྤྲིང་སོགས་སུ་ཆོས་
ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྟོར། ཐམས་ཅད་ཀྱང་བསྟེན་གནས་དང་། རྟོག་གཅོད་སྟོང་
བའི་སྒྲིམ་པ་ལེན་པ་སོགས་དགེ་བའི་ལམ་ལ་བཀོད། །དེ་ནས་ཕྱེ་བསྐྱེལ་དུ་དྲགས་པོ་
གྲུ་ཆང་པ་དཔོན་སློབ་རྣམས་བཞུགས་འདུག་པས་ཁོང་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱུང་རིང་མོ་ནས་
སེར་སྟེངས་མཛད་དེ་སྤྱན་དྲངས་གྲུས་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྲབ་པ་མཛད། །མཆན་ཉིད་
གྲུ་ཆང་ཡང་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱག་ཏུ་ཕུལ། སྐམ་པོར་སྐྱེ་འདྲ་རིན་པོ་ཆེ་མཛུལ། རུ་པ་རྣམས་
ལ་མང་ཇ་ཡང་གནང་། ཟངས་ལུང་གི་དྲགས་པོ་རིན་པོ་ཆེའི་བཞུགས་ཁྲིའི་ཐོག་ནས་

དགོན་མཆོག་སྐྱབས་དང་གཡང་པ་ཆོས་མེ།

སྐྱ་སེར་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལ་ཆོས་གསུངས་པས་རྟེན་འབྲེལ་ལེགས་ཆོགས་ཀྱང་ཆེ་བར་
འགྲིག་གསུང་། དེ་ནས་གོ་མདར་ནང་སོ་ཡོན་མཆོད་ཀྱིས་སྐྱ་ན་བྱངས། དེ་ན་དགོན་
གསར་ཞིག་འདུག་པ་ལ་དགའ་ལྡན་ཆོས་སྤྱིང་དུ་མིང་འདོགས་པ་ཡང་མཛད། དེ་ལྟ་
བུའི་ཚུལ་གྱིས་དྲགས་པོའི་སའི་ཁྱོན་ཐམས་ཅད་ཞབས་ཀྱིས་བཅགས། གནས་སོ་སོར་
ཁྲོམ་ཆོས་ཀྱང་མང་དུ་གསུངས། སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མཆོག་ཏུ་གྲུས་པས་དད་པ་དང་
གཏོང་བའི་སྒོ་ཕྱེ། བསྟེན་ཅིང་བཀྱར་བ་ཡང་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བསྐྱབས།

༡༡༽ རྒྱལ་མེ་ཏོག་ཐང་གི་གནས་ཡུལ་གྱི་ཞིང་བཀོད་ཁྱད་པར་བ་རྒྱས་བཤད་དང་། དགོན་སྡེ་གསར་
བཞེངས་མུར་སྒོས་ཀྱི་འདུལ་སྐྱལ་དུ་གྱུར་པའི་སྐྱེ་བོ་ཡོངས་ཀྱིས་ཅི་ཞུས་སྤྲགས་ལ་བཏགས་ནས་ཆོས་
ཀྱི་འཁོར་ལོ་བར་མེད་དུ་བསྒྲོར།

ཁྱད་པར་ལ་གོང་སྟོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱལ་མེ་ཏོག་ཐང་དུ་དགོན་པ་འདེབས་
དགོས་པའི་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལ་བརྟེན་ཐོག་མར་རྒྱལ་གྱི་གནས་དེ་ཉིད་ཞབས་ཀྱིས་
འཆག་པར་བཞེད་ནས་སྐྱལ་བ་དང་ལྡན་པའི་འཁོར་གྱིས་ཡོངས་སུ་བསྒྲོར་ཏེ་གངས་
རིའི་མགོན་པོ་སྐྱ་རས་གཟིགས་ཀྱི་རྣམ་འཕྱུལ་རྗེ་འདི་ཉིད་རྒྱལ་མེ་ཏོག་ཐང་དུ་
ཕྱགས་པེབས་པ་ན། སྟོན་གྱ་རུ་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཆོས་རྒྱལ་སྟོང་བཅན་སྐྱམ་པོ། ཁྱི་སྟོང་
སྡེ་བཅན་སོགས་ཀྱིས་སའི་ཁྱོན་འདི་ཞབས་ཀྱིས་བཅགས་ཤིང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་
པས་སྐྱ་ན་གྱ་རུ་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་ཞབས་རྗེས་འབྲེང་བར་བསྐྱིགས་པ། རྒྱལ་
རི་རྒྱལ་པོ་གདན་ལ་བཞུགས་པ་འདྲ་བ་ལ། ཆོས་རྒྱལ་གྱིས་རྒྱལ་རི་བྱང་ཚུབ་སེམས་
དཔའ་ཞེས་བརྗེ་མཛད་པ། དེའི་མདུན་ན་རི་དང་ཚུ་དང་ཐང་གི་ཆོས་འབྱུང་སྐམ་
སྤྲལ་ཡོད་པའི་དབུས་ན། མེ་ཏོག་ཐང་ཞེས་པ་ཐང་བསྐྱེད་འདབ་མ་བརྒྱད་པ་ལ་ཆ་བྱའི་
གདུགས་སྐབ་པ་ལྟ་བུ། ལྟ་བས་ཆོག་མི་ཤེས་པ། དབྱར་གྱི་དུས་ན་གཡའི་མཚལ་ལྷུ་
པོར་གནས་པ་ལ་སྐྱ་རས་གཟིགས་ཀྱི་མེ་ཏོག་ཤང་ཤང་དཀར་པོ་དང་སེར་པོ་ལ་

ལ་རྒྱལ་དབང་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་རྟོགས་བརྗོད་དཔག་བསམ་སྡོན་ཤིང་།

སོགས་ཏེ་མེ་རྟོག་གི་རིགས་མི་འདྲ་བ་བར་གསུམ་བར་གསུམ་དུས་རེ་ལ་འཆར་བ། བ་
བོང་དཀར་པོ་ཆོལ་མར་གནས་པས་ཆོམ་བྱར་བཀོད་པ་དེ་ཡང་མེ་རྟོག་སེར་པོ་རྒྱས་
པའི་དུས་ན་ཐང་དེ་ཉིད་གསེར་གྱི་མཆུལ་ལ་དུང་གི་ཆོམ་བྱ་བཀོད་པ་ལྟ་བུ་དང་། མེ་
རྟོག་དཀར་པོ་རྒྱས་པའི་ཆེ་དུང་གི་མཆུལ་ལ་གཡུའི་ཆོམ་བྱ་བཀོད་པ་ལྟ་བུ། མེ་རྟོག་
སྡོན་པོ་རྒྱས་པའི་ཆེ་གཡུའི་མཆུལ་ལ་རིན་པོ་ཆེ་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱིས་མིག་མང་རིས་སུ་བྲིས་
པ་ལྟ་བུ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མེ་རྟོག་མཐིང་ཁ་ལ་སོགས་ཏེ་མེ་རྟོག་གི་གཙོ་བོ་གཅིག་
གི་འཁོར་དུ་མེ་རྟོག་གི་རིགས་བར་གསུམ་བར་གསུམ་དུས་རེ་རེ་ལ་འཆར་བ་བཀའ་
གདམས་ལྟ་བཞིའི་ཁ་དོག་ཏུ་ཡོད་པ། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྒྱལ་བ་ལ་མཆོད་པའི་ཚུལ་
དུ་གནས་པ།

ཕུ་ན་གནོད་སྦྱིན་རྟ་ཆོད་ཤེལ་ལྷགས་ཀྱི་ཕོ་བྲང་གངས་རི་དཀར་པོ་ཤེལ་གྱི་
མཆོད་རྟེན་འདྲ་བ་ཡོད་པ་ལས་ཕྱོགས་བཞི་ནས་ཚུ་བོ་བཞི་འབབ་པ། གཞན་ཡང་
གནས་དེའི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ནས་རྒྱལ་སྤིང་སྒྲ་བདུན་གྱི་རིའི་འབྲེང་བས་བསྐྱོར་བ་
ནི། བྲང་ཤར་གྱི་རི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་རྣམ་ཐོས་སྒྲུབ་པ་པོ་ལ་དངོས་གྲུབ་སྟེར་བའི་
ཚུལ་གྱིས་གནས་པ་ནི་རྒྱལ་སྤིང་སྒྲ་བདུན་ལས་བྲིས་བདག་རིན་པོ་ཆེ་དང་། ཤར་
ཕྱོགས་ཀྱི་རི་རྒྱལ་མཚན་རི་བོ་དམག་དཔོན་བེར་དམར་གྱོན་ནས་ཕ་རོལ་གྱི་དཔྱང་
འཛོམས་པ་འདྲ་བ། དེའི་ངོས་ལ་བཀྲ་ཤིས་པའི་མཚན་མ་དཔལ་བེའུ་དང་གསེར་ཉ་
གྲེན་ལ་འཕྱོ་བས་མཛེས་པར་བྱས་པ། ཤར་སྟེའི་རི་རྟ་མཆོག་རིན་པོ་ཆེ་རྟ་སྒྲ་སྟོན་པ་
འདྲ་བའི་ངོས་ལ་དུང་དཀར་གཡས་སུ་འབྲིལ་བ། སྟོ་ཕྱོགས་ན་སྐང་རི་ཞེས་གྲགས་
པ་སྐང་པོ་རིན་པོ་ཆེ་ལོ་སྤྱོད་ཏེ་གནས་འདིར་འོང་བ་འདྲ་བ། མདུན་རི་འབྲུའི་
ཕུང་པོ་སྤྱངས་པ་འདྲ་བ་ལ་ནགས་ཆལ་རབ་ཏུ་རྒྱས་པའི་ཁྲོད་ན་ཁྱ་བྱག་སོགས་བྱ་
སྒྲ་ཆོགས་སྐད་སྟན་པར་སྟོག་པ། ནགས་ཆལ་གྱི་དབྱིབས་གདུགས་དང་རྒྱལ་མཚན་

དགོན་མཆོག་སྐུ་བས་དང་གཡང་བ་ཆོས་ཟེ།

དང་བ་དན་གྱི་གཟུགས་སུ་ཡོད་པ་ནམས་མཆོད་པའི་ཚུལ་དུ་གནས་པ། ལུབ་རི་སྒྲན་
བཅུན་རྒྱལ་མོ་བྲག་བེཊུ་བཅེགས་པ་འདྲ་བ་བཅུན་མོ་རིན་ཆེན་གྱི་ཚུལ་དུ་གནས་
པ། ལུབ་བྱང་གི་རི་པར་ཁ་བྱེ་བ་འདྲ་བའི་དབུས་ན་དུང་དཀར་པོ་གཡམས་སུ་འབྱེལ་
བ། ཤར་ལུབ་གྱི་རི་གཉིས་གྱི་ཆེ་མོ་ཆ་བརྒྱད་པར་གནས་པ་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་དབང་
གི་རྒྱལ་པོ་ཉེ་བར་མཆོན་པ། གནམ་འཁོར་ལོ་ཆེ་བས་བརྒྱད་རྒྱལ་བ་ལ་གདུགས་སུབ་
པའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་པ། ས་གཞི་པར་འདབ་བརྒྱད་དུ་གནས་པ་རྒྱལ་བ་འདེགས་པའི་
ཚུལ་གྱིས་གནས་པ། རྩོགས་ཐམས་ཅད་ནས་རྒྱ་པོ་འབབ་པ་ནི་གནས་འདི་ཉིད་ལ་ཁ་
ལྷ་བའི་ཚུལ་གྱིས་འོངས་ནས་པོ་བྱང་ལ་སྒྲོར་བ་བྱས་ཏེ་རྩོགས་གཅིག་དུ་འབྲིལ་ནས་
ལྷང་ལྷང་བའི་སྒྲ་སྒྲན་པོ་སྒྲོག་ཅིང་གནས་འདི་ཉིད་ལ་ཆགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་མདུན་
དུ་སྒྲོས་རྒྱ་རིས་སུ་དལ་བྱས་ཡུན་རིང་པོར་འབབ་པ་ནི་སྒྲང་ཆེན་རི་བོས་ངོམས་པར་
འཐུང་བ་འདྲ་བ། ལྷ་རུ་རིན་པོ་ཆེས་ཡུལ་མའི་གནས་ཡིག་དུ་གནས་འདིའི་མི་འཇུར་
བའི་གཟེར་བཞི་བཤད་པ་ནི། ཤར་རྩོགས་ན་པ་བོང་དཀར་པོ་སྒྲང་པོ་ཆེ་ཁྲུས་བྱེད་པ་
འདྲ་བའི་དགྱིལ་ན་ཤེལ་གྱི་བྱམ་པ་མདའ་གང་བ་ཞིག་གི་ནང་ན་ཞི་བའི་ལས་རབ་
འབྱམས་འབྱུབ་པའི་གཏེར་གྱིས་གང་བ། དེའི་ཁ་མཁན་པ་དཀར་པོ་ཞིག་གིས་བཅད་
ནས་འདི་འབའ་ནང་ན་ཡོད། ལྷོ་རྩོགས་ན་པ་བོང་ནག་པོ་གཡག་པོ་འདམ་ལ་བྱིང་
བ་འདྲ་བའི་དགྱིལ་ན་གསེར་གྱི་བྱམ་པ་མདའ་གང་བ་ཞིག་གི་ནང་ན་རྒྱས་པའི་ལས་
རབ་འབྱམས་འབྱུབ་པའི་གཏེར་སྣ་ཆོགས་གྱིས་གང་བ་ཡོད། དེའི་ཁ་ཤུག་པ་རྒྱང་
གཅིག་པ་ཞིག་གིས་བཅད་ནས་འདི་གམ་བུ་ལུང་གི་ཟམ་འོག་ན་ཡོད། ལུབ་རྩོགས་
ན་པ་བོང་དམར་པོ་ཆོགས་སྤལ་ཁ་བྱེད་དུ་བྱེ་བ་འདྲ་བའི་དགྱིལ་ན་ཟངས་གྱི་བྱམ་
པ་མདའ་གང་བ་ཞིག་གི་ནང་ན་དབང་གི་ལས་རབ་འབྱམས་འབྱུབ་པའི་གཏེར་སྣ་
ཆོགས་གྱིས་གང་བ་ཡོད། དེའི་ཁ་བ་ལུ་དཀར་པོས་བཅད་དེ་འདི་འོལ་ཁ་རྒྱང་བྱའི་

ལ་རྒྱལ་དབང་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་རྟོགས་བརྗོད་དཔག་བསམ་སྒྲོན་གིང་།

འོག་ན་ཡོད། བྱང་ཕྱོགས་ན་པ་བོང་དམར་པོ་བྱང་ནམ་མཁའ་ལ་འཕྱོ་བ་འབྲ་བའི་
དགྲིལ་ན་ལྷགས་ཀྱི་བྱམ་པ་མདའ་གང་བ་ཞིག་གི་ནང་ན་དྲག་པོའི་ལས་རབ་འབྱམས་
འབྲུབ་པའི་གཏེར་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་གང་བ་ཡོད། དེའི་ཁ་ཤྲག་པ་ཆེར་མ་ཅན་གྱིས་
བཅད་ནས་འདི་ཉང་པོ་འབྲས་ཀྱི་ནང་ན་ཡོད། ཁྱིམ་ལྷ་རྒྱན་རིན་པོ་ཆེས་གསུངས་
འདུག་པ་ཡང་ཕྱོགས་བཞི་ན་འབྲུལ་པ་མེད་པར་ད་ལྟ་བུ་རྣམས་རྒྱ་ཡོད་དོ། ཇི་དག་ནི་
མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་དག་བརྗོད་པར་ཟད་ཀྱི། མཐའ་དག་པར་ནི་སྒྲེགས་བམ་རིན་པོ་
ཆེ་དང་འཕགས་པའི་སྦྱོད་ལྷུལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་སྒྲེགས་བམ་རིན་པོ་ཆེ་ལས། སངས་རྒྱུས་བསྟན་པ་འབྱུང་ཚུལ་
ནི། བཟའ་བྲ་བ་རྟ་ལྟར་རྒྱག་སྦྱི་བམེར་ལྷགས་པ་མེ་ལྟར་ཆོ། བྱང་ན་སྦྱི་བོ་གྲོང་པས་
དབྱེན། བྲ་བ་སྦྱ་བ་སྦྱོ་ཁྱིར་འཁོད། དབྱར་དགུན་སྟོན་དབྱིད་དུས་བཞི་རུ། མི་རྟག་
ཐུན་བཞིར་སྟོན་པར་འགྱུར། དབྱར་ནི་ལྷན་བོད་རི་སྒྲུང་རྣམས། རྩོམ་ཞིང་སྤང་ཆར་
ཟེམ་བྱར་འབབ། རིས་འགའ་དྲག་ཆར་ཆེན་པོ་ཡིས། ས་རྣམས་སྤང་ཞིང་ཐིགས་པར་
བྱེད། གང་ཟག་སྟོ་ཅན་དེ་མཐོང་ནས། རང་གི་རྒྱུད་ལ་དཔེ་ལེན་ཏེ། དགུན་ནི་གང་
ངར་ཤིན་དུ་སྦྱི། སྟོན་ནི་བམེར་བྱ་བམེར་བྱར་ལྡང་། དབྱིད་ནི་ཁྲ་ཁྲོ་རྒྱང་འཁྱབ་ལྡང་།
ཁྲ་བ་གོང་མོ་ལ་སོགས་པ། བྱ་དང་རི་དྲགས་མང་པོས་གང་། རྒྱང་ལྟས་རི་སྒྲུལ་བཞིན་
དུ་སྦྱོ། བྱང་ན་གཞལ་ཡས་བཙུན་པས་གང་། ཇི་འདྲའི་ཆོས་གྲ་དམ་པ་ལ། བཟའ་ལ་སྦྱི་
བོ་ཡིད་མི་ཆགས། དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བལྟས་ཅ་ན། ཤར་གྱི་རི་མཚོག་དམ་པ་ནི། མི་
གཡོ་སྤང་ཆེན་རིན་ཆེན་ཚུལ། ཐིག་པ་བརྟན་པར་གཡས་ཕྱོགས་པལ། ཇི་བཞིན་རུབ་
ཀྱི་རི་བོ་ཡང་། ཐིག་པ་བརྟན་པར་གཡོན་ཕྱོགས་པལ། གཉིས་ཀ་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་
ཚུལ། ཐིག་པ་སྦྱེ་མོ་གང་དུ་འཕྱོད། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་འབྲེལ་བའི་རྟགས། ལྷང་
པའི་དབྱིབས་ནི་རྒྱལ་མཚན་འདྲ། ཇི་ཡི་གཞུང་ལ་འདུག་དོགས་ཡོད། རྒྱལ་མཚན་

དགོན་མཆོག་སྐུ་བས་དང་གཡང་པ་ཆོས་ཟེ།

གྲུན་ལ་འདེགས་པ་འདྲ། རྟོག་ལ་རིན་ཅེན་འབར་བ་ཡོད། བཀྲ་ཤིས་སྣ་ཆོགས་
འབྱུང་བའི་རྟགས། མཐུན་རི་སྒང་ཆེན་སྒྲིང་ན། སྤང་དཀར་གྲུན་ལ་བསྐྱངས་པ་
ཡོད། རྟན་པས་ཕྱོགས་བརྩུར་བྱུང་བའི་རྟགས། རྟེན་ལེ་འདབ་ན་ཆུ་བོ་ཡོད། བརྟན་པ་
ཡུན་རིང་གནས་པའི་རྟགས། རྒྱལ་མཆན་སྟོང་ལ་ཆོས་གྲུ་འོང་། ཆོས་རྒྱལ་རྣམ་ཀའི་
ཡི། ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆན་འཛིན་པར་བྱེད། ཅེས་དང་། དེ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པ་ཡིས།
དབྱུག་གཙང་ཁམས་ལ་སོགས་པ་ཡི། ཁྲིང་ཁམས་དག་ཏུ་དགོན་སྡེ་འབྱུང་། མདོར་
ན་བཞི་སྡེ་ཡན་ཆད་དེ། དགོན་པ་བྲེ་དང་སྤུལ་སྤུ་ཅམ། ཆེ་བ་རྒྱ་མཆོ་ཅམ་ཡང་རུང་།
ཁངས་རྒྱས་བརྟན་པ་འཛིན་པ་འབྱུང་། ཞེ་མ། བདག་གི་གནས་ཆེན་འདི་ལ་ནི། རི་
སྲིད་བརྟན་པ་གནས་ཀྱི་བར། བརྟན་པའི་མེ་རོ་བརྟན་པར་བྱེད། ཅེས་པ་འདི་དག་
ངེད་རང་གི་རྒྱལ་གྱི་སྤང་བརྟན་འདྲ་མོར་འདུག སྤང་པར་འོད་འཛོལ་སྟོངས་ཟིན་
འདུག་པས་འོད་འཛོལ་སྤང་བརྟན་ལ་ནི་མི་འགྲིག་པ་འདྲ་སྟེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བརྟན་པ་
གནས་ཀྱི་བར་བརྟན་པའི་མེ་རོ་འདི་ལ་བརྟན་པར་གསུངས་འདུག་པས་ཤེས་ཞེས་སེ་
རའི་ཆོགས་ན་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་གསུངས་ལ། གཞན་ཡང་འདི་ལ་བརྟོན་པར་བྱ་བ་མང་དུ་
ཡོད་ནའང་རེ་ཞིག་དེ་ཅམ་མོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་གནས་ངོ་མཆར་ཅན་དེར་ཞབས་ཀྱིས་བཅགས། ཡར་ངོའི་གསོ་
སྦྱང་ཞིག་དང་འགྲིག་པ་ནས་གསོ་སྦྱང་ཡང་དེར་མཛད། ཡུལ་ལྟ་དང་གཞི་བདག་
རྣམས་ལ་ཆོས་ཀྱང་གསུངས་ཤིང་དམ་ལ་བཞག དེ་ནས་ནང་སོ་འོལ་ཁ་སྟག་ཅེ་པས་
སྦྱན་ངངས། གཞིས་ཁར་ཕེབས། ཞལ་ངོ་རྣམས་ལ་བཀའ་གདམས་སྟེགས་བཅ་སོགས་
བཀའ་ཆོས་ཀྱང་མང་དུ་གནང་། ཏུས་དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་སྦྱིན་བདག་གི་མཐིལ་ལེན་
ཡང་མཛད།

དབྱར་གྱི་རིང་ལ་ཡབ་ཀྱི་གདུང་ཁང་གསེར་འབྲུམ་མཐོ་བརྩུག་གཅིག་ཡོད་པ་

ལ་རྒྱལ་དབང་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་རྟོགས་བརྗོད་དཔག་བསམ་སྒྲོན་ཤིང་།

ཞིག་བཞེངས་ནས་སྐྱབ་བྲངས་ཏེ་སྤར་གཙང་ཕྱོགས་ཏྲ་ནག་དོ་རྩེ་གདན་ཏུ་ཕེབས། སྐྱབ་གདུང་ལ་ཞུགས་སུལ་བས་ཞུན་ཐིགས་ལ་དོ་རྩེ་ཕག་མོའི་སྐྱ་མཚར་སྐྱག་ལྷན་པ་འབྱུང་ཏུ་དོད་པ་རིང་བསྐལ་དང་བཅས་པ་ཞིག་བྱོན་པ་ད་ལྟ་རྒྱལ་གྱི་རྟེན་ངོ་མཚར་བར་བྱེད་པ་ཞིག་ཡིན་ནོ། །

འོ་ན་ཡབ་ལ་ཕག་མོ་དང་། ཡུམ་ལ་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་འབྱོན་པའི་རྒྱ་འདི་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་སྤྱགས་རྒྱུད་གཅིག་པ་དེ་མཚོན་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ། །ཀུན་ལ་ཡང་ཤེལ་ལྟར་དྲངས་པའི་རིང་བསྐལ་སྒྲོན་པོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་། སེར་པོ་དང་དམར་པོ་སོགས་བདེ་མཆོག་ལྟ་ལྟའི་ཁ་དོག་ཅན་མང་ཏུ་བྱོན། སྐྱབ་གདུང་ཕལ་ཆེར་སྐྱ་འབྱུང་ཏུ་བཞུགས་སུ་གསོལ། རབ་ཏུ་གནས་པའི་དགའ་སྟོན་ཀྱང་རྒྱས་པར་གནང་། སྐྱབ་མོང་དང་སྐྱབ་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་སྟན་ངག་གིས་བརྒྱན་པ་མཁས་པ་རྣམས་ཡིད་འཕྲོག་པ་ཞིག་གི་སྤྱགས་རྩོམ་ཡང་མཛད། ཕྱིར་ལམ་ཐོས་བསམ་སྤྱིང་ནས་ཀུན་མཁྱེན་པ་ཆེན་པོས། བདག་ཡུན་རིང་མི་སྟོད་པ་འདུག་པས་གང་ཏུ་སྐྱེ་བ་སོགས་ཀྱི་ལུང་བསྟན་ཅིག་དང་། སྤྱགས་སུ་བཀྲ་ཤིས་ལྟན་པོ་ནས་གདན་འདྲེན་ཞིག་ཀྱང་འོང་བ་འདུག་པས་སྤྱགས་ཀྱིས་མ་བཏང་བ་ཞིག་དགོས་བྱ་བའི་ཞུ་ཡིག་ཀྱང་སུལ་བྱུང་། དེ་ནས་རྒྱ་བ་དེའི་ཆོས་བརྒྱུད་ལ་ཀུན་མཁྱེན་པ་གོངས་བྱུང་། ཁོང་རང་ལ་གོངས་པའི་མངོན་མཁྱེན་ཀྱང་འདུག་རྩེ་ཉིད་གསུང་། དེ་ནས་སྤར་ཡར་སྤྱང་ལ་བརྒྱུད་དེ་དྲགས་པོར་ཕེབས། མཚན་ཉིད་གྲ་ཆང་དང་དཔོན་སྟོབ་ལྟན་ཅིག་ཏུ་ཆོས་བར་ལ་རིམ་པས་ཐེགས་པ་གནང་། ཐོས་བསམ་སྤྱིང་ཏུ་སྤྱགས་དམ་བཟླ་པ་ཞིག་གནང་བས་བཟླ་པ་བཟང་བར་བྱུང་ནས་རྒྱལ་ཏུ་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་པར་སྤྱགས་བཅད་དེ་སྤར་རྒྱལ་མེ་རྟོག་ཐང་ཏུ་དྲགས་པོ་གྲ་ཆང་དང་དཔོན་སྟོབ་ཕྱོགས་མཐུན་ཏུ་སྤྱགས་ཕེབས་པར་གྱུར་ནོ། །

དགོན་མཆོག་སྐུ་བས་དང་གཡང་པ་ཆོས་རྒྱུ།

(༡༡ ཉ་༡། ༡༡༡ ག་༢) དེ་ནས་སའི་ཁྱོན་དེ་དག་ཀྱན་ཞབས་ཀྱིས་བཅགས།
ཕྱིན་ཀྱིས་བསྐྱབས་ཏེ་ཐོག་མར་རྒྱལ་རི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ངོས་དེར་ཐེག་ཆེན་པོ་
བྱང་ཞེས་པའི་གཟིམས་ཁང་ཞིག་བཞེངས་ཏེ་གཞི་ཕབ། མེ་ཏོག་ཐང་གི་དབུས་སུ་ཐོན་
བསམ་ཡས་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་དུས་བྱུང་བར་གྲགས་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་
གི་འགྲམ་འདིང་བ་ཙམ་བྱས་པ་ཞིག་འདུག་པ་དེར་དགོན་པའི་འགྲམ་འདིང་ངམ།
ཡང་རྒྱལ་རི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ལོགས་དེར་གཙུག་ལག་ཁང་འདེབས་པ་མཛད།
ཐུགས་ཡིད་གཉིས་སུ་ཀྱུར་མཆོམས་སུ་མཛོ་མོ་དཀར་མོ་ཞིག་ཡོད་པ་དེས་རྩ་རྩ་སོགས་
གང་ལ་ཡང་སྟོས་པ་མེད་པར་ཐང་དཀྱིལ་དེར་གཞི་ཕབ། ཞག་གཅིག་གི་བར་ཉལ་བྱུང་
བས་དེར་དགོན་པའི་གཞི་འདིང་དགོས་པར་གོ་ཞིང་། དེ་མཐུན་ཐུགས་དམ་བརྟག་པ་
ཞིག་གནང་བས་དཔལ་ལྷན་ལྷ་མོས་ཀྱང་གནས་དེ་ཉིད་དུ་ལུང་བསྟན་མཆོམས་མཛོ་
དེ་དེ་མ་ཐག་ལངས་བྱུང་བས་ཐུགས་ཡིད་ཤིན་ཏུ་ཆེས་པར་བྱང་གསུང་།

དེ་ནས་ས་མོ་སྤུལ་གྱི་སྟོན་གྱི་ཟླ་བའི་དཀར་ཕྱོགས་ཀྱི་གཟའ་སྐར་དང་འཕྲོད་
སྦྱར་སུན་སུམ་ཆོགས་པ་ལ་ལག་གི་སྤྲ་བསྟོ་བ་དང་། ལྷ་འབྲེའི་ཐིག་འདེབས་པ་དང་།
རྩོ་བ་བཏེག་པའི་མཐའ་ལས་བྱུང་བའི་རུང་ཁང་གཅོད་པ་སོགས་ཐུགས་མཆོན་ཉིད་
ཀྱི་ཕྱག་ལེན་རྒྱུད་སྤེ་དང་འདུལ་བ་ནས་བཤད་པ་བཞིན་གྱི་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་བརྟེན།
སའི་ལྷ་བ་དེ་ཉིད་དུ་གཙུག་ལག་ཁང་དངོས་གཞི་ལ་ཀ་ཆེན་བདུན་ཅུ། གཙང་ཁང་ལ་
ཀ་ཆེན་བརྒྱད། སྟོ་ཁང་ལ་ཀ་ཆེན་བཞི། ཡོངས་སུ་རིལ་བས་ཀ་ཆེན་བརྒྱད་ཅུ་གྲ་བརྒྱད་
ཀྱི་འགྲམ་བཞིང་སྟེ། ཐོག་མར་དགོ་འདུན་དར་ཞེས་པ་ཞིག་གིས་འགྲམ་བྱས་པའི་འོག་
ནས་རྩོའི་དུང་གཡས་འབྲིལ་རང་བྱོན་ཞིག་དང་། རྩོ་པད་འདབ་ཅན་བཞི་དོན་བྱུང་
བས་དེའི་ཆེ་མེ་ཏོག་གི་ཆར་ཆེན་པོ་ཡང་བབས་སོ། །

(༡༡ བ་༡། ༡༡༤ ག་༥) དེ་ནས་རྩོ་པད་འདབ་ཅན་བཞི་པོ་དེ་རྣམས་བུམ་

ལ་རྒྱལ་དབང་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་རྟོགས་བརྗོད་དཔག་བསམ་ཐོན་ཤིང་།

གཏེར་དང་བཅས་འགྲམ་གྱི་བྱར་བཞིར་ཚུད་པར་མཛད་དེ། དབྱར་ཐོག་དེ་ལ་ཕྱིག་པ་
ཡང་ཐོག་སོར་འཁྱུལ་བ་བྱུང་ཞིང་ས་རྩོམ་གས་ཀྱང་ཉིན་པར་བཞེགས་ཚར་རིམ་གྱིས་
མཚན་མོ་མི་མ་ཡིན་མང་པོས་ཕྱིག་འགྲམ་དུ་བསྐྱལ་བ་ཡིན་འདུག་ཟེར། ཟད་པ་མེད་
པར་བྱུང་ཞིང་དེང་སང་ལ་ཐུག་གི་བར་དུ་མཁར་ལས་དང་རྟེན་བཞེངས་སོགས་གྱི་
སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ། མི་རྒྱུད་པས་འདི་ཙམ་ཚར་ས་མི་འདུག་པས་ལས་བྱེད་གཞན་
མང་པོ་ཞིག་ཡོད་པར་གདོན་མི་ཟའོ་ཞེས་ཀུན་གྱིས་སྤངས། དེ་དག་གི་སྐབས་ཀུན་དུ་
ཉིན་པར་མི་ཏོག་གི་ཆར། མཚན་མོ་ལས་བྱེད་ཀུན་ལ་སྤྲིབ་པ་དག་པའི་མི་ལྟས་ཤ་སྟག་
བྱུང་བས་ཐམས་ཅད་སྟོོ་དགས་དུས་འདའ་བ་ལས་ངལ་བའི་སེམས་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མ་
བྱུང་ངོ་ཞེས་མཐུན་པར་སྤངས་ལ།

ཁྱད་པར་ཤིང་རྣམས་ཀྱང་གཞི་བདག་སོ་སོས་སྤུལ་རྟེ། ཡུལ་འདི་ནས་འདི་
ཙམ་ཚོད་ཟེར་བ་དང་། འདི་ནས་འདི་ཙམ་ཚོད་ཅིག་ཅེས་མི་ལམ་དུ་ལུང་སྟོན་པ་ནི་
ད་ལྟའི་བར་དུ་འབྱུང་ལ། དེའི་སྟོན་ཉང་པོ་ཕྱོགས་སུ་གདན་འདྲེན་བྱུང་བ་ལ་བརྟེན།
རི་ཁ་ཞེས་པའི་དགོན་དང་། སང་སིང་དགོན་གཉིས་གྱི་སྤྲ་མ་དགེ་འདུན་དང་བཅས་
པས་ཐོག་བྲངས། སང་འདས་རུ་བའི་བར་གྱི་ཉང་པོ་སྟོད་སྤྲད་གྱི་སྐྱ་སེར་ཐམས་ཅད་
ལ་རང་རང་དང་འཆམས་པའི་ཆོས་གྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་ཏེ་སྤྲིན་གྲོལ་གྱི་ལམ་ལ་བཀོད།
སོ་སོས་བསྟེན་བཀྱར་ཡང་བསམ་ལས་འདས་པ་བྱས། རྟ་ལའི་དབྱར་དེ་རྒྱལ་རང་དུ་
བཞུགས་ནས་དྲགས་པོ་གྲ་ཚང་དང་སྒར་པ་གྲ་ཚང་གིས་ཐོག་བྲངས། ཕྱོགས་ནས་བྱོན་
པའི་དགེ་འདུན་དཔག་མེད་ལ་བཀའ་ཆོས་ཀྱང་མང་དུ་གསུངས་ཤིང་། མཁར་ལས་
ལ་ཀུན་གྱིས་འགྲུས་པར་མཛད་པས་དབྱར་ཐོག་དེ་ལ་འདུ་ཁང་གི་ཐོག་ཚང་བར་སྤུལ།
དེའི་ཆེ་ཐེགས་ས་དགོན་པར་བྱུང་མཚམས་མགོན་གཡག་འགའ་ཞིག་གིས་ཐེགས་
སའི་བྲངས་ལེགས་པར་རྟེན་སྤངས།

དགོན་མཆོག་སྐྱབས་དང་གཡང་པ་ཆོས་མེ།

དེ་ནས་ནང་སོ་བང་རིམ་པས་སྒྱུན་བྲངས་ཏེ་གསུང་ཆོས་ཀྱང་མང་དུ་
གསུངས་ནས་ལྷག་ལོ་ལ་རྒྱལ་དུ་དཔོན་སློབ་རང་གིས་ཞབས་ཏོག་མཐིལ་ལེན་མཛད།
དབྱར་ཆོས་ཀྱི་ཐོག་ཏུ་ལུང་རིགས་སྤྲོ་བ་སྤུམ་བུ་ཅམ་ཆོགས་པ་ལ་ཆོས་འཁོར་ཡང་
གནང་། ལུང་རིགས་སྤྲོ་བ་རྣམས་འབེལ་གཏམ་རྣམ་པར་ངེས་པའི་ཆོས་ཀྱི་དགའ་སྟོན་
གིས་རོལ་པར་གྱུར།

༡༡༽ རྗེ་ཉིད་ཀྱི་སྟོན་གྱི་ཐུགས་བསྐྱེད་དུས་སུ་མིན་པ་དང་འཕྲལ་སྤང་ཨོ་རྒྱུན་རིན་པོ་ཆེ་དང་དཔལ་
ལྷན་ལྷ་མོས་ལུང་བསྟན་གནས་ཡིག་ལ་ཁུངས་བཅོལ་ཏེ། ཆོས་འཁོར་རྒྱལ་གྱི་ལྷ་མོའི་སྤྲོ་མཆོ་སོགས་
ངོ་མཚར་ཅན་གྱི་མཆོ་ཆེ་རྒྱུད་དུ་མའི་གནས་ཞལ་བྱས།

དེའི་དུས་དཔལ་ལྷན་ལྷ་མོས་ལུང་བསྟན་ཏེ། ལྷག་པར་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས།
རྒྱལ་གྱི་བྱང་ཤར་མཆོམས་ན་དཔལ་ལྷན་ལྷ་མོའི་སྤྲོ་མཆོ་ངོ་མཚར་ཅན་འདི་འདྲ་ཞིག་
ཡོད་པའི་སྤང་བ་ཤར་ནས་ངེ་ལྷར་ཡིན་དེས། རྩད་བཅད་པས་ལྷལ་མི་རྒྱས་ཅན་ཞིག་
ན་རེ། མཆོ་ཤིན་ཏུ་གཉན་པ་འབྲམ་དུ་སྐྱད་ཆེར་སྟོན་པ་ན་ཡང་སེར་བ་སྟོ་བྱར་དུ་
འབབ་པ་ཞིག་ཡོད་ཟེར་བ་ཐོས་པས་ཁུངས་རྟེན་ཅིས་ཀྱང་རྗེ་ཉིད་གསུང་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་
མཆོ་དེ་ཡང་གྲུ་རུ་རིན་པོ་ཆེས་རྒྱལ་གྱི་ལུང་བསྟན་གྱི་སྐབས་སུ། བྱང་ཤར་མཆོམས་ན་
མདངས་བྲག་སྐྱག་གསང་བ་ཐུགས་ཀྱི་སྤར་གཅིག་མ། རྒྱལ་པོའི་ཕྱག་དཔེ་གཏེར་དུ་
སྤྲས། གཞན་ཡང་གནས་མཆོག་དེ་ཉིད་ན། ཟབ་གཏེར་བརྒྱ་དང་རྩ་བརྒྱད་ཡོད། ཅིས་
གསུངས་པ་དང་མཐུན་པར་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་ཡུམ་གྱི་སྤུམ་སྐྱེ་མཁའ་འགོ་མ་ཞིག་ཡོད་པ་
དེའི་མནལ་ལམ་དུ། ལྷ་མོ་སེང་ལྷེང་གི་འཁར་བ་སྤྲུག་དང་ངེ་བ་བཟུང་བ་ཞིག་གི་ཞལ་
ནས། རྟོགས་མའི་དུས་སུ་སྤྲུག་བསྐྲལ་བ་སྟོང་འཁྲུག། དཀར་པོའི་ཆོས་ལ་བར་གཙོད་
ཤིན་ཏུ་མང་། སྤང་བ་འདི་ནི་སྤྲུ་བྱེད་རྩུབ་ཀྱི་སྤྲུ། རོལ་པའི་མཆོ་སྤྲིང་མཆོན་བྱེད་
མིང་གི་གནས། ཁྱེ་རྒྱུད་བུ་མོས་སྤང་སྟོང་བརྩ་ཡིས་བསྟན། ཅིས་དབྱངས་སུ་འཐེན་

ལ་རྒྱལ་དབང་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་རྟོགས་བརྩོན་དཔག་བསམ་སྒྲོན་གིང་།

པ་ཞིག་དང་། ཡང་ལན་ཅིག་གི་ཆེ་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་གྱུར་དཀར་པོ་ཞིག་གི་ནང་གི་དབྱུང་ན་བཞུགས་འདུག་པའི་གཡམས་ན་ཁྱེད་དཀར་པོ་ཞིག་དང་། གཡོན་ན་བྱ་མོ་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་པ་ཞིག་འདུག་པའི་ཁྱེད་དེ་ན་རེ། བདེ་ཆེན་གཡོ་མེད་བརྟན་བཞིན་དུ། །འཆི་མེད་སྟོང་གི་དཔལ་འཕྲོག་ཅིང་། །ཡི་ཤེས་ལྷ་མོའི་སྣང་བར་ཤར། །མངའ་བདག་མ་ཁྱོད་བསྟེ་གནས་གང་། །ཞེས་འདྲི་བ་ན། བྱ་མོ་དེས། སྤྱན་གངས་རི་འཕྲིན་ལས་མཚོ་ན། །མངའ་ན་གཡུ་མཚོ་ཆོས་ཉིད་མཚོ་ན། །དག་སྦྱབ་གཉན་གྱི་སྔ་བྱང་ན། །ཁགས་བ་གཡུ་ཡི་བྱར་སྤྱད་ཅན། །སྤྲེའི་བྱང་རྒྱུབ་སྦྱབ་པའི་གནས། །ཞེས་སོགས་ལན་འདེབས་པའི་མནལ་ལམ་ངོ་མཆར་ཅན་བྱང་འདུག་རྒྱུ་ཞེས་ཞུས་ནས། ཁྱེད་དེ་སྦྱན་རས་གཟིགས་དང་། བྱ་མོ་དེ་དཔལ་ལྷན་ལྷ་མོ་ཡིན་འདུག་གསུང་།

དེ་ནས་དཔོན་སྟོབ་བརྩ་སྟོར་ཞིག་གིས་མཚོ་དེའི་གནས་སྟོང་འབྱེད་པ་ལ་ཕེབས་པ་ན། སྟོང་སྤྱང་གི་མཚོ་རྒྱུད་ཞིག་འདུག་པ་དེར་ཕེབས་དུས་གཉན་ཆ་ཆེ་བར་བྱུང་། གཞི་བདག་ལ་གཏོར་མ་ཞིག་གནང་སྟེ་མཚོ་ཞལ་ལ་ཐོག་ཏུ་བྱུགས་ཕེབས་པ་ན་སྤྱན་གངས་རི་དཀར་པོ་དར་དཀར་གྱི་ཡོལ་བ་བརྒྱུད་པ་འདྲ་བ་ལ་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ན་བྱག་རི་ཤིན་ཏུ་རྩམས་པ་ལ་གདུག་པ་ཅན་གྱི་བྱ་དང་གཅན་གཟན་དག་པོ་དུ་མས་གང་བ། དེའི་མཐིལ་ན་མཚོ་དཀར་པོ་དཔལ་གྱི་མཚུལ་འདྲ་བ་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བ། མཚོ་དེའི་མཐའ་ལ་མཁའ་འགོ་མ་མང་པོས་དུས་རྟག་ཏུ་སྟོར་བ་བྱེད་པ་ཡིན་ཟེར་བའི་ལམ་མཐའ་སྟོར་མར་དོད་པ་ཞིག་འདུག་པའི་དབྱུང་དེར་རྒྱུད་ཀྱིས་དཔལ་ལྷན་ལྷ་མོ་བསྐྱེད་ནས་སྦྱན་དངས་པ་ན་སྤྱང་ཅིག་དེ་ཉིད་ལ་ཤར་བྱོགས་ནས་བྱ་ཡུག་ཅིག་བྱུང་སྟེ་མཚོ་དེའི་སྟངས་དུ་བབས་པ་ན་དེ་མ་ཁད་མཚོ་དེ་ཉིད་འཇའ་ཚོན་སྣ་ལྷ་པའི་དབྱེད་ཀྱིས་མིག་མངས་རིས་སུ་བྱིས་པ་འདྲ་བའི་དབྱུང་སུ་ཁ་དོག་སྣ་ལྷ་པའི་སྔ་བྱང་ལྷ་སྦྱགས་ཤིག་དཔོན་སྟོབ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པ་ན་དེར་

དགོན་མཚོ་གསུམ་པ་དང་གཡང་པ་ཚོས་ཟེ།

འཁོད་པའི་སྐྱེའཁོར་རྣམས་ཡ་མཚན་ཆེས་ཆེར་རྒྱས་ནས་གསལ་བ།

དབུལ་དཀར་མེ་ལོང་ཕྱིས་འདྲའོ་མའི་མཚོ། །འངའ་ཚོན་སྣ་ལཱའི་བས་
གཡོགས་པའི་དབུས། །རིན་ཆེན་བ་གམ་མཐོར་བཅེགས་གཞལ་མེད་ཁང་། །དེ་ལྟར་
སྣང་བའི་མཚོ་འདི་ཅི་ཞིག་ལགས། །ཁུས་པ་ན་གངས་ཅན་གྱི་མགོན་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་
འཛུམ་དཀར་པོ་པརྫོའི་ཟེ་འབྲུ་ཚོད་པ་བཞིན་དུ་བསྟན་ཏེ་འཁོར་རྣམས་ལ་ལན་
གསུངས་པ། འདི་ནི་རྒྱལ་བའི་མཁུན་བཅེ་གཅིག་བསྟུས་པ། །ངག་གི་དབང་ཕྱག་
དམག་ཐོར་རྒྱལ་མོ་ཡི། །ཡེ་ཤེས་པོ་བྲང་མུ་ལེ་དིང་གི་མཚོ། །བདག་ཅག་མིག་ལམ་
མངོན་སུམ་ཤར་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ན་དེར་འཁོད་པ་དག་ཨ་ལ་ལ་ཞེས་སྒྲོག་
ཅིང་མིག་མི་འཛུམ་པར་སྐྱ་བྱེད་བྱེད་གཡོས་པར་གྱུར་ཏོ། །

ཡང་མཚོ་དེ་ཉིད་ནམ་མཁའ་ལ་འཕྱར་བ་བཞིན་དུ་བྱས་ཏེ་སྤར་རྣལ་དུ་
གནས་པ་ན་ནམ་མཁའི་མདོག་ལྟ་བུ་གཉིས་སུ་སོང་བའི་ནང་དུ་དབྱིབས་བྱ་བཞི་དང་
ནར་སྟབས་ཡོད་པའི་རི་དེའུ་ནམ་མཁའ་སྟེག་པ་གཉིས་སྟོ་བྱར་དུ་ལངས་ཏེ་བྱུང་བ་
ན་ཀུན་འཇིགས་ཤིང་སྒྱི་གཡའ་བ་ཞིག་བྱུང་ནས་ཡང་གསལ་བ། རིན་ཆེན་མཁྱེད་
འབྱིལ་འདྲའི་མཚོ་ནང་ན། །འཇིགས་པའི་གཟུགས་ཅན་སྲིན་མོ་ཁྲོས་འདྲ་བ། །བདག་
ཅག་སྟིང་ཡང་སྒྲོག་མར་འབྱིན་བྱེད་པའི། །མཁའ་སྟེག་རི་པོ་འདྲ་གཉིས་གང་ཞིག་
ལགས། །ཞེས་ཁུས་པ་ན་རྗེའི་ཞལ་ནས། །ཁྱེད་རྣམས་མ་འཇིགས་ཤིག་ཁྱེད་ཅག་གིས་ནི་
དེ་ཅམ་དུ་མཐོང་བ་ཡང་སྐལ་བ་བཟང་བར་བྱེད་ཀྱི། འདི་ནི་དཔལ་ལྷན་འདོད་ཁམས་
དབང་ཕྱག་མའི་བཀའ་ཉན་གྱི་གཙོ་མོ་ཆུ་སྲིན་གདོང་ཅན་དང་སེལ་གདོང་ཅན་ཡིན་
ཏེ། འདི་གཉིས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་ཚད་ནི་སུས་ཀྱང་གཞལ་བར་མི་རུས་སོ་ཞེས་གསུངས་
པ་ན་ཀུན་ཡ་མཚན་ཞིང་དད་པའི་རྒྱུད་གིས་ལུས་ཀྱི་འཁྲི་ཤིང་སྤང་དང་ལྷའི་ཕྱོགས་
སུ་དུད་དུད་བྱེད་པར་གྱུར་ཏོ། །

ལྔུལ་དབང་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་རྟོགས་བརྗོད་དཔག་བསམ་སྟོན་ཤིང་།

ཡང་མཚོ་དེ་ཉིད་རེས་འགའ་ནི་ཁྲག་གི་རྒྱ་མཚོ་སྐབས་ཀྱི་ཕྱིང་བ་ཆེལ་ཆེལ་
གཡོ་བའི་དབྱས་ནས་རྒྱང་ནག་འཇུབ་མ་དབྱར་གྱི་ཆར་སྤིན་གཡོ་བ་འབྲ་བས་མཁའ་
ལམ་འགའ་བས་པ། རེས་འགའ་ནི་ཁ་དོག་སྣ་ལྔའི་བ་བ་བ་བྱེད་དུ་ཕྱར་བའི་དབྱས་སུ་
ཆོས་འབྱུང་དཀར་པོ་དང་སེར་པོ་དང་དམར་པོ་དང་དུད་ཁ་སྟེ་ལས་བཞིའི་ཁ་དོག་དུ་
སྟོན་པ། རེས་འགའ་ནི་ཆེབས་ཀྱི་དེའུ་དང་བེ་ཅོན་དང་གྱི་གྲག་དང་རལ་གྱི་དང་དག་
སྟོ་སོགས་ཕྱག་མཆན་གྱི་རྣམ་པར་སྟོན། རེས་འགའ་ནི་དུང་དཀར་པོ་གཡས་སུ་འབྲེལ་
བ་སོགས་སུ་སྟོན་ཏེ། མདོར་ན་དུས་དེ་ཉིད་ནས་བཟུང་སྟེ་དེང་སང་གི་བར་དུ་སྐལ་བ་
དང་ལྷན་པའི་ལས་ཅན་གྱི་སྐྱེ་བོ་བརྒྱ་ཕྱག་དུ་མ་ལ་ཡང་ཕྱོགས་གཅིག་དུ་མཐུན་པར་
མཐོང་ཚུལ་ནི་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་མཚོ་བསྟོད་ལས།

མཆན་དཔེའི་རི་མོ་རྣམ་བཟ་བའི། རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་སྐྱ་གཟུགས་དང་།
ཏུཔའ་པོ་དཔའ་མོ་མང་པོ་དག གར་གྱིས་རྣམ་པར་རོལ་པ་དང་། ཁྱད་པར་དཔལ་
ལྷན་ལྟ་མོ་ཡི། ཁྱི་ཁྱོ་སྐྱ་ཡི་རྣམ་འགྱུར་དང་། གསང་སྤྲགས་གསུང་ནི་ཡིག་འབྲུ་དང་།
ཁྲགས་མཚོན་བེ་ཅོན་རལ་གྱི་སོགས། འབར་བའི་ཕྱག་མཆན་སྣ་ཆོགས་དང་། ཡེ་
ཤེས་རང་སྣང་གཞལ་མེད་ཁང་། དབྱིབས་དང་ཆེ་ཆུང་སྣ་ཆོགས་པ། ཁ་དོག་ལས་
བཞིའི་རང་བཞིན་ཅན། བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཆོས་འབྱུང་ཡང་། ཏེ་བཞིན་བབྲང་ཡས་སྣ་
ཆོགས་དང་། རྒྱང་ནག་འཇུབ་མའི་གྲར་བྱིམ་དང་། ཁྱ་བྱའི་གདུགས་དང་དེའུ་སོགས།
ཁྲོག་ཆགས་རྣམ་འགྱུར་རི་སྟེད་དང་། འངའ་ཆོན་སྣ་ལྔའི་གྲར་བྱིམ་སོགས། ལས་
དང་སྐལ་བར་ལྷན་པ་དང་། ཁྱད་པར་དམ་ཆོག་གཙང་མ་ལ། སྣང་སྟོང་རྟེན་འབྲེལ་
ལྟ་མོ་ནི། ཤིན་དུ་ཡ་མཆན་མ་ལུས་པ། གནས་འདིར་མི་འཆར་གང་ཡང་མེད། འདི་
ནི་རྒྱལ་བའི་ཁིང་ཁམས་ཏེ། ཏུཔལ་ལྷན་ལྟ་མོའི་པོ་བྲང་ཡིན། ཆོ་གཅིག་བྱང་ཚུབ་
སྐབ་འདོད་པའི། རྒྱལ་འབྱོར་རྣམས་ཀྱི་བསྟོ་གནས་མཆོག ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་

དགོན་མཆོག་སྐྱབས་དང་གཡང་བ་ཆོས་ཇེ།

སྤོང་པ་དང་། རྟོག་བཏགས་རྟེན་འབྲེལ་མི་སྟུ་བའི། ཟབ་ཆོས་ནམ་དཔྱོད་ཅན་ནམས་
ལ། ཁ་བསྐྱབས་གསལ་བར་ངོ་སྟོང་ཡིན། འདི་ཡི་གནས་ཚུལ་མ་ལུས་པ། རྒྱལ་བ་
ཁོ་ནའི་སྟོང་ཡུལ་ཏེ། འག་གིས་མཆོན་པར་རུས་མ་ཡིན། ཁེས་སོགས་འབྱུང་བ་དང་
མཐུན་པར་མཆོ་ཞལ་འཆར་བ་ཡིན་ནོ། །

(༡༥ བ་༩། ༡༡༡ འ་༡) དེ་ཡང་མཆོ་ཞལ་དང་གནས་སྟོང་འབྱེད་པའི་ལྷེ་མིག་
ནི་དེ་དུས་སུ་གཙུག་ལག་ཁང་གི་གཡམ་གཅལ་འདིང་བའི་འོལ་ཁ་བའི་འུ་ལག་པ་
འགའ་ཞིག་གིས་རྒྱལ་རི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ངོས་དེ་ལ་བྲག་ཅིག་གཤགས་པའི་
དབུས་ན་དོའི་སྟོམ་བུ་ཞིག་གི་ནང་ནས། དཔལ་ལྷན་ལྟ་མོའི་བྲག་མཆན་གནམ་ལྷགས་
ཀྱི་རལ་གྱི་སོ་གཉིས་མ་ཡུ་བ་དང་བཅས་པ་སྟུ་གང་ཙམ་བྱས་པ་ལ་མདོག་རྒྱ་མཐིང་
བཟང་པོའི་མདངས་འཕྲོག་པའི་ལོགས་ལ་ཡིག་འབྲུ་དང་མེ་རི་སོགས་ངོ་མཆར་བའི་
རི་མོ་བཀྲ་བ། སའི་ཐད་དུ་འཛམ་བུ་ཚུ་བོའི་གསེར་ལས་བྱས་པ་བྱང་གཅིག་རྟེན། དེར་
ལས་མི་དེས་གསེར་ཡིན་པ་སྟམ་དུ་བབྱང་ནས་འོལ་ཁར་བཟོ་རིག་པ་ཞིག་ལ་བསྟན།
བཏག་ཏུ་བཅུག་པས་གཅིག་ལ་ཐོ་བ་རིག་པ་ཙམ་གྱིས་དེ་འཕྲལ་དངོས་མེད་དུ་སོང་།
དེ་མ་ཁད་ཁོའི་སྲིང་མོ་བཅུན་མ་ཞིག་ཡོད་པ་ལུས་ལ་ནད་ཀྱིས་བཏབ་སྟེ་མཆན་མོ་
གཉིད་མེད་པར། ཉིན་མཆན་ཀུན་ཏུ་བྱ་རོག་གི་བྱ་ཆེན་པོ་འཁྲིགས་ནས་ལུས་ལས་ཤ་
འཕྲོག་པའི་ཉམས་སྤང་ཤར། དེའི་ཆེ་མོ་མ་ཞིག་ལ་སྤ་ཕབ་པས། རྒྱལ་ན་དཔལ་ལྷན་
ལྟ་མོའི་བྲག་མཆན་གྱི་རལ་གྱི་ཞིག་ཡོད། དེ་གནས་སྟོང་འབྱེད་པའི་ལྷེ་མིག་ཡིན་ཟེར་བ་
བྱུང་བས། ཁོས་རལ་གྱི་གཅིག་ཕུ་དེ་གཏོར་གསོས་དང་སྐྱགས་རྒྱལ་རང་དུ་སྤུལ་འདུག་
ནའང་། རལ་གྱི་གཞན་མ་ཡ་གཅིག་དེ་བཞིག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱིས་མི་དེའི་བརྒྱུད་པ་
ཙུ་ཆད་དུ་སོང་བ་ཡིན་པར་གདའ་ལ།

གནམ་ལྷགས་ཀྱི་རལ་གྱི་གཅིག་ཕུ་དེ་ནི་ད་ལྟ་རྒྱལ་གྱི་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་

ལྟུལ་དབང་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་རྟོགས་བརྗོད་དཔག་བསམ་ལྡོན་གིང་།

གཙོ་བོར་བཞུགས་ཤིང་དཔལ་ལྷན་ལྷ་མོ་དངོས་དང་བྱད་པར་མེད་པས་གསོལ་བ་
བཏབ་པ་ཙམ་གྱིས་ལས་བཞིའི་འཕྲིན་ལས་ཐོགས་པ་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་མངོན་
པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་དྲག་པོའི་ལས་མངོན་ཚུལ་ནི་ཆོས་སྡེ་འདི་པ་ལ་མ་གུས་པར་བྱེད་
པའི་དྲགས་པོ་སྦྱར་པའི་མི་བརྒྱ་ལྷག་ཅིག་གིས་གནས་འདིར་ཆོམ་རྒྱན་ལ་འོངས་པ་ན་
འདི་ནས་རྗེས་སྟེན་བྱེད་མི་བརྒྱ་ལྷག་ཅིག་གིས་བྱིན་པས་ཀུན་གྱི་མཐོང་སྣང་ལ་དམག་
མི་མང་པོས་མཐའ་བསྐྱོར་བའི་ཉམས་སྦྱིས་ཏེ། ཐམས་ཅད་རྒྱག་ཅིང་དངངས་པས་
ཆོས་རྒྱུ་པའི་གཙོ་བོ་གཉིས་བསད། གཞན་མ་རྣམས་བཙོན་དུ་བབྱང་བས་ཀུན་གྱིས་
གུས་པས་བཏུད་དེ། དེར་བྱིན་ཆད་ཆོས་ལྷ་འདི་པའི་སྦྱིན་བདག་གི་མཐིལ་ལེན་བྱེད་
པའི་མནའ་དམ་བཞག་བྱས། ལྷགས་ཁྲོ་དགེ་འདུན་ལྷ་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་གསོལ་ཇ་ཤོང་བ་
ཞིག་འབུལ་བར་ཕུལ་བ་སོགས་ཏེ། རྟག་ཕྱོགས་ལ་དགའ་བའི་མི་དང་མི་མ་ཡིན་པའི་
ཆོགས་དག་གིས་ནི་གནས་འདི་ཉིད་ལ་མིག་གིས་ལྷ་བར་བཟོད་པ་ཙམ་ཡང་མ་ཡིན་
ལོ། །གཞན་ཡང་གནས་འདིའི་རྒྱན་དམ་པ་བྱ་བལ་དུར་སྦྱིག་འདྲིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་
གཙོ་མངོན་མཁས་པ་དང་གསར་བུ་ཡན་ཆད་ལ་ཡང་བསྟེན་སྦྱབ་ལ་སྟོས་པ་མེད་པར་
དཔལ་ལྷན་ལྷ་མོའི་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་མཚན་མ་བྱད་པར་
ཅན་རེ་མ་བྱང་བ་སུ་ལའང་མེད་ཅེས་ཀུན་མཐུན་པར་སྦྱོ་སྟེ།

གུ་རུ་རིན་པོ་ཆེས་ཡུལ་མའི་གནས་ཡིག་དེ་ཉིད་དུ། བྱིན་ཆེ་མཁའ་འགྲོ་འདུ་
བའི་གནས། གནས་མཆོག་རྩ་རི་འབྲ་བ་ཡོད། །དུར་ཁྲོད་བརྒྱད་ཀྱིས་བསྐྱོར་བ་ཡོད།
།གི་རི་བརྒྱད་དང་མིང་ཏ་བརྒྱད། །སྤ་མེན་ཞི་ཁྲོའི་སྐྱེ་རྣམས་ནི། །ལས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་
གསལ་བར་མཐོང་། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་ཡང་མཐུན་པར་སྣང་ངོ། །

གཞན་ཡང་སྟེགས་བམ་དུ། མེ་ཏོག་ཐང་ཡང་ལྷ་ཡིས་སྦྱོང་། །ཞེས་སོགས་
བཤད་པར་བྱ་བ་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་ནའང་གི་བར་མ་གནང་། རིམ་གྱིས་ཤེས་པར་འགྱུར་

དགོན་མཆོག་སྐྱབས་དང་གཡང་པ་ཚོས་རྒྱུ།

རོ། ཏིར་མ་ཟད་གནས་ཡིག་དེ་ཉིད་དུ། གནས་འདིར་སྐྱུན་རས་གཟིགས་ཀྱི་སྐྱུལ་པ་
བདུན་འབྲོན་པར་ལུང་བསྟན་པའི་སྐྱུལ་པ་དང་པོས་སྒྲ་མཚོ་བདུན་གྱི་ཞལ་འབྲེད། དེ་
ནས་མི་རབས་ལྷ་ཙམ་ནས་རིག་འཛིན་ཚོད་ཀྱི་སྐྱུལ་པ་ཅན་བྱ་བ་འབྲོན། དེས་མཚོ་
བརྒྱ་དང་བརྒྱད་འབྲེད་ཟེར་བའི་ལུང་བསྟན་ཀྱང་ཡོད་སྟངས་། དེ་དང་མཐུན་པར་ཞུ་
འབྲིང་བ་རབ་འབྲམས་པ་དགེ་འདུན་བསམ་འགྲུབ་པའི་མནལ་ལམ་དུ་རྩེ་ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་པ་ཤེལ་དཀར་གྱི་ཁྱེའུ་དབུ་སྒྲ་སྟོན་གོང་ལ་འབྱེལ་བ། ཐེར་དཀར་གྱི་བྱམ་ཆོ་
བཞེས་པ་ཞིག་བྱུང་བ་ལ། ཞལ་སྒྲ་ནས་ལ་འདི་འབྲེའི་སྐྱུ་གདའ་བ་ལ་བདག་ཅག་གིས་
མི་མཐོང་བ་ཅི་ཡིན་ཞུས་པས། ངའི་གཟུགས་འདི་ག་ཡིན། ཁྱེད་རང་རྣམས་ལས་སྒྲིབ་
ཀྱིས་བསྒྲིབས་པས་མ་མཐོང་བ་ཡིན་མོད་གསུང་། དེ་ནས་ཁོང་གིས་མི་མང་པོ་ཞིག་ལ་
སྒྲ་གྱི་ཁྱུ་རྒྱན་གྱི་ལུང་བསྟན་རྣམས་ཤོད་ཀྱི་འདུག་པ་ལ་རྩེའི་ཞལ་ནས། རིག་འཛིན་
ཚོད་ཀྱི་སྐྱུལ་པ་ཅན་དེ་དང་རང་ཡིན་གསུང་བ་ཞིག་བྱུང་། སང་རྩེའི་བྱང་དུ་ཞུས་པས།
སྟོན་ཀ་བ་ཤུག་དབང་ཕྱག་གིས་ཡེར་པའི་བྲག་ཕྱག་ཅིག་དུ་བྱིན་པས་དེ་ན་འབྲོམ་
སྟོན་པ་ཚོད་ཀྱི་སྐྱུལ་པ་ཞིག་བཞེས། ཀ་སྤུ་ལ་ནང་མཚོད་ཀྱིས་གང་བ་གཅིག་མདུན་དུ་
བཞག་ནས་འདུག་པ་ལ་ཀ་བས་ཕྱག་བྱས་པས། འདི་ཚོ་གསུང་ཤ་ཁམ་གཅིག་གནང་
བྱུང་བ་ཚོས་པས་རྒྱང་སེམས་དབུ་མར་རྒྱུད་པ་ཞིག་བྱུང་འདུག ཅེས་ལན་གནང་བ་
ཞིག་བྱུང་སྟངས་ལ།

གཞན་ཡང་དུས་བྱིས་རྒྱལ་གྱི་ཕུར་ཡང་མཚོ་གཉིས་ཞལ་འབྲེད་པ་ལ་ཐེབས།
མཚོ་ཞལ་ཡང་ངོ་མཚར་བ་བྱུང་། ངོས་འཛིན་ཞུས་དུས། བྱིས་ཤེས་པར་འགྱུར་ཞེས་
མ་གནང་། དགུན་གཡེ་ཕྱོགས་སུ་ཐེབས། རྒྱ་རི་རྫོང་དུ་རྟོར་ཆེན་བརྒྱ་གཉིས་པའི་དགུ་
གཏོར། ཆོས་གཅིག་གཏོར་མ་དང་བཅས་པ་མཛད། ལྷག་པར་ཆོས་གཅིག་གཏོར་མ་
ནས་ཁལ་བརྒྱའི་རྩམ་པ་ལས་བསྐྱབས་པ། རིན་པོ་ཆེ་སོགས་རྒྱན་བཟང་པོས་སྐྱབས་ཏེ་

ལ་རྒྱལ་དབང་དགོ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་རྟོགས་བརྩོད་དཔག་བསམ་ཐོན་ཤིང་།

ཆོས་སྦྱོང་མཆོད་དུས་གཏོར་མ་ལས་བདུད་ཅི་བབས། རྟོགས་ཐམས་ཅད་དྲི་བཟང་གིས་བྱུང་བ་ཡང་བྱུང་། དེ་ཡང་ལོ་གསར་གཏོར་མ་འདི་བྱི་ལོ་རྩི་རྩི་གདན་དུ་ཡབ་ཀྱིས་བཀའ་བསྐུལ་གཏོར་མ་ཆེན་པོ་རང་ཞིག་བཙུགས་པ་ནས་དེང་སང་གི་བར་དུ་ལོ་རེ་བཞིན་རེ་བཟང་རེ་བཟང་ལ་སོང་བ་ཡིན་གསུང་། དེ་ནས་དབྱར་རྒྱལ་རང་དུ་དྲགས་པོ་གྲུ་ཆང་གི་མི་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་འཁོར་དང་སྐབས་བསྐྱུན་རྒྱལ་དུ་བཞུགས་པ་གནང་། གཙུག་ལག་ཁང་དང་མི་ཆེན་སོ་སོའི་སྤྱི་ཁང་སོགས་ལ་ཡང་མཁར་ལས་གང་འོས་གནང་བ་ཡིན་ནོ། །

༡༩༥༡ བཅའ་ཆེན་ཡེ་ཤེས་ཅེ་མོས་བཀའ་ཤིས་ལྷན་པོར་ཕེབས་དགོས་པའི་བྱ་ལིག་སྤྱིས་བཅས་འཁྱོར་ཞིང་ཡུལ་གྱི་འགར་གདན་ཞུས་ཆེབས་བསྐྱུར་གྱིས་འགྲོ་དོན་བསྐྱུངས། དབུས་ཀྱི་གདན་ས་ཆེན་པོ་སེ་འབྲས་གཉིས་སུ་གསུང་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འཇིན་འབྲས་ལྷས།

(༡༥ ཉ་ཀ ༡༩༥༡ འ་༩) ད་ནི། མདོ་སྤྲགས་གཞུང་ལུགས་སྟོང་གི་ནམ་མཁའ་ལ། ཁྲོ་གྲོས་དཀྱིལ་འཁོར་ཐོགས་པ་མ་མཆིས་ཤིང་། རྒྱ་ཆེན་བཤད་པའི་འོད་ཟེར་འབྲུམ་ཕྲག་གིས། རྣམ་མང་ཤེས་བྱའི་ཁྱོན་ཀུན་ཅིག་ཅར་གསལ། ཞེས་པའི་དོན་བཤད་པར་བྱ་སྟེ།

དེ་ཡང་གངས་ཅན་གྱི་མགོན་པོ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱི་མ་དང་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་མཁའ་འགྲོ་ཆོས་སྦྱོང་རྣམས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཤིང་ལུང་བསྟན་པའི་སྤྱུལ་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་རྒྱལ་ལེགས་བཤད་སྟོག་པའི་དགའ་ཆལ་བཀའ་ཤིས་ལྷན་གྱིས་བྱུང་བའི་གནས་ཆེན་འདི་ཉིད་བསྟན་པའི་སྤྱང་བྱེད་དུ་ནི་བཞེངས། མཐའ་འཁོབ་ཀྱི་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ་ནི་སྤྱིན་གྲོལ་གྱི་ལམ་ལ་བཀོད། དགུང་ལོ་སུམ་ཅུ་སོ་དྲུག་པ་ལུག་གི་ལོ་ལ་བབ་པ་ན་ལྷ་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱག་པ་ཆེ་འདོན་གྱི་མེ་རྟོག་འཐོར་བ་ལ་སྤྱན་ངངས། ལྷ་རྒྱ་རི་ན་བཞུགས་པའི་སྐབས་སུ་བཀའ་ཤིས་ལྷན་པོ་དཔལ་གྱི་བདེ་

དགོན་མཆོག་སྐྱབས་དང་གཡང་པ་ཆོས་མེ།

ཆེན་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལས་ནམ་པར་རྒྱལ་བའི་སྤྲིང་ནས་པཎ་ཆེན་ཡེ་ཤེས་ཅེ་མོའི་
ཞལ་སྡེ་ནས་ཀྱིས་བཀྲ་ཤིས་ལྷན་པོར་གདན་འདྲེན་པོ་ཉ་བར་གནས་བཟན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་
མཆོ་བ་དང་གནས་བཟན་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཆོ་བ་གཉིས་ལ། བདག་གི་སྒྲ་མ་ཐམས་ཅད་
མཁུན་པ་དགེ་འདུན་གྲུབ་པ་དཔལ་བཟང་པོ་དེ་ཉིད་བསམ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་བཞེས་
པ་དེའི་དྲུང་དུ། སྒོ་བ་མའི་ཐ་ཆུང་ཡེ་ཤེས་ཅེ་མོས་ཁྱབ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཁྱུ་ཡིག་རྟེན་
བཟང་པོ་དང་བཅས་པ་ཐེབས། དེའི་དུས་སྡེ་སོར་ཞལ་ལྟ་བུ་ཅམ་གྱི་སྐབས་ཀྱང་མ་རྟེན་
པ་ལ། ད་ལན་འདི་ལྟ་བུའི་ཕྱག་དམ་གྱིས་འདུད་པའི་ཚུལ་མི་བདེན་ལས་ཆེ་སྟམ་པ་
ཞིག་ཐུགས་ལ་འཁྱུངས། འོ་ན་ཡང་ང་རང་གིས་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་མ་ལོག་པའི་
རྟེན་འབྲེལ་དུ་འདུག་ཅིང་། སྤྱིར་མཚུབ་མོ་ནང་དུ་བཀྲག་ནས་ངེ་ཅམ་བསམས་ཀྱང་
བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་དུས་དང་སང་ལ་ལྟོས་ཏེ་འདི་པན་ལས་འགོ་རྒྱ་མེད་སྟམ་
པ་མ་གཏོགས་སེམས་གནོད་དགོས་པ་སྟེ་ཅམ་མེད། ད་ལྟ་དེང་རང་ལ་ཡོན་ཏན་ཆེན་
པོ་ཅམ་མེད་ན་ཡང་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་འདིན་སྟེ་སྟོད་འདིན་པ་ཆེན་པོ་
ནམས་ཀྱིས་ཐོག་ངངས་ཆོས་འབྲེལ་ཡོད་དོ་ཅོག་ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་དད་པ་འདི་ཡང་
བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་མ་འཁྱུགས་པ་དེ་ཁོ་ནའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་སྟམ་པ་བྱུང་ཞེས་
ཇི་ཉིད་གསུང་།

དེའི་དུས་སུ་ནི། རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཏུར་སྤྲིག་གི། སྐྱེ་འཕུལ་ང་བའི་གར་
གྱི་རི་མོ་ནི། རྒྱབ་བསྟན་རྒྱལ་མཆོན་ཅེ་མོར་འདྲིགས་པ་གང་། ཞབས་བྱང་སྤྱི་བོར་
མཆོད་དེ་ཕྱག་བཞིད་དོ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཁྱུ་ཡིག་རྟེན་བཟང་པོ་དང་བཅས། སྒྲ་མའི་
བཀའ་ལ། མི་རྩས་དེ་ལ་ཆོག་གིས་སྦྱང་། ཞེས་པ་ཡིན་ལགས་པས་བཀྲ་ཤིས་ལྷན་པོའི་
གདན་ས་ནི་དར། སྒོས་རྒྱལ་གྱི་དགོན་པ་འདི་བཏབ་བེན་པས་བྱེད་ཐུབ་པ་ཞིག་མི་ཡོང་
བ་འདུག་ལགས། ཞེས་པའི་ཁྱུ་བ་ཕུལ་བ་ཡིན་ནའང་སྤྱེུ་ལོའི་སྟོན་ཆོས་ཇི་རུབ་ར་བ་

ལ་རྒྱལ་དབང་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་རྟོགས་བརྫོད་དཔག་བསམ་སྒྲོན་ཤིང་།

ལྷ་བཙུན་པ་དཔོན་སློབ་རྣམས་བཀའ་ཤོག་ནན་ཆེན་པོ་དང་བཅས་ཏེ་འོལ་ཁ་གཞིས་
ཀར་བཅུགས་དུས་གདན་འདྲེན་ལ་བྱིན། དང་པོ་སྤྲེལ་བའི་དང་རང་ལ་དགོན་པ་གཞན་
ཅི་འདྲ་ཞིག་གི་བདག་བྱེད་རྒྱ་བྱུང་ན་སྣམ་པའི་ཤེས་འདོད་མེད་ཀྱང་། བཟ་ཤིས་ལྷན་
པོའི་བདག་བྱེད་རྒྱ་བྱུང་ན་བྱེད་ཀྱང་བྱེད། འོས་རིགས་ཀྱང་ཡིན་སྣམ་པའི་སློ་ཡོད་
ནའང་བར་སྐབས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ལ་བརྟེན་སློའི་འཁྲི་བ་ཆོད་པ་དང་། རྒྱལ་གྱི་དགོན་
པ་ཡང་བཏབ་ཟིན་པས་བཟ་ཤིས་ལྷན་པོའི་གདན་ས་ནི་རྩ་བ་ནས་མི་བྱེད།

འོན་ཀྱང་སྤར་ཞལ་སྤར་ནས་པཎ་ཆེན་ལ་དེད་རང་གི་ངོས་ནས་བཤེས་གཉེན་
བསྟེན་ཚུལ་འབྲོམ་གྱིས་སླ་མ་སེ་བཙུན་ལ་བྱེད་པ་བཞིན་བྱས་ནའང་ཐ་ན་ཞལ་ལྷ་
བའི་སྐབས་ཀྱང་མེད་པ་ཞིག་བྱུང་བས་ད་མངལ་ནས་དཔོན་སློབ་བྱགས་ཡིད་དག་པ་
ཞིག་བྱུང་ན་ང་རང་ཡང་བསམ་པ་རྫོགས་ཤིང་། གནས་ཚུལ་རི་ལྷ་བ་བཞིན་མ་གོ་བའི་
སྤྱི་པོ་མང་པོ་ཞིག་གིས་དེད་དཔོན་སློབ་ཡུལ་དུ་བྱས་ཏེ་སྤྲིག་པ་གསོག་པའི་སློ་ཡང་
འགགས་འགོ་བ་འདུག་སྣམ་པའི་བསམ་པ་སྤྱིས་ཏེ་འགོ་བར་ཆས་ཞེས་གསུང་། དེའི་
དུས་དབུས་ཚྭགས་ཀྱི་གྲ་བྱ་སློབ་སྦྱོར་བདག་དང་བཅས་པས་རྒྱལ་གྱི་ཆོས་སྤེལ་འདི་ཡང་
བཏབ་ཟིན་འཕྲལ་ཡིན་པ་དང་། གང་ལ་དཔགས་ཀྱང་གཙང་ཚྭགས་ལ་ཐེགས་མི་
རིགས་པའི་ཁྱེད་ཅི་སྤུལ་ཀྱང་གསན་མ་བཞེད་དེ། ཆོ་སྒྲོན་མའི་བག་ཆགས་གོམས་པ་
ཆེ། རྗེ་སླ་མའི་བཀའ་ལུང་བསྒྲོག་པར་དཀའ། དགོས་གདན་འདྲེན་གྱི་ཕོ་ཉ་དབང་
བཙན་པས། ཁྱི་བན་རྒྱུང་གཙང་ལ་འགོ་བ་ལ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་མགུར་མ་བཞེས་ཏེ་
སྤོག་མར་ཆེས་ཐང་ལྷ་མཆོད་ཆེན་མོ་ལ་སྦྱན་ངངས་ཏེ་ཡར་རྒྱང་གི་གྲ་བྱ་སློབ་སྦྱོར་
བདག་རྣམས་ཀྱིས་བསྟེན་ཅིང་བཀྱར་བ་བདག་གིར་མཛད། དེའི་དུས་དཀར་པོ་ཀྱན་
གྲགས་པས་བསམ་ཡས་ཀྱི་ཞིག་གསོས་མཛད་པའི་རབ་གནས་དངོས་གཞི་ལ་སྦྱན་
འདྲེན་ཅིས་བྱས་ན་ཡང་སས་བསྐལ་ཏེ་ཐག་རིང་བས་སྦྱན་འདྲེན་མ་ཐུབ། བྱིད་མགོན་

དགོན་མཆོག་སྐྱབས་དང་གཡང་པ་ཆོས་མེ།

པོ་སྐྱུན་རས་གཟིགས་ཡིན་འདུག་པས་ད་ལན་ཕེབས་དགོས་ཞེས་གདན་འདྲིན་ནན་
ཆེར་བྱང་བ་ལ་བརྟེན་བསམ་ཡས་སུ་ཕེབས། དཀར་པོ་ཀུན་གྲགས་པ་དཔོན་སློབ་ཀྱིས་
རོལ་ཆ་དང་གདུགས་རྒྱལ་མཆོན་དང་བཅས་ཏེ་སྐྱུན་བྱངས། གཙུག་ལག་ཁང་སོ་
སོ་ལ་རབ་ཏུ་གནས་པ་མཛད་དུས་ངོ་མཚར་བའི་ལྷས་ཀྱང་བྱང་བར་གདའ། བསམ་
ཡས་ཆོས་རྒྱལ་ཆེན་པོས་ཀྱང་གུས་མཆོད་ལུལ་དུ་བྱིན་པ་མཛད་ཅིང་། ལྷག་པར་དུས་
བྱིས་སྟེ་དཀར་ལྗོག་ལ་ཞིག་གསོས་ཤིག་བྱས་རྗེས་འབྲས་སྤངས་པ་རྒྱུ་སྐྱུན་བྱངས་ལ་
གནས་ལ་རབ་གནས་དང་ང་ལ་ཁྱུས་གསོལ་ཞུས་གསུང་བ་བྱང་འདུག་པས་སྤང་ལོ་
རྒྱལ་ལ་ཐེགས་ཞོར་ལ་སྐྱུན་བྱངས་ཏེ། སྟེ་དཀར་ལྗོག་ལ་རབ་གནས་དང་ཁྱུས་གསོལ་
མཛད་དུས་གཟུགས་བྱིན་མི་མངོན་པའི་གསེར་གྱི་ལག་པ་ཞིག་གིས་ཁྱུས་ལོང་འདྲིན་
པ་མཐོང་བ་ཡང་བྱུང་ཞིང་། བདག་ཅག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐོང་སྣང་གཅིག་པའི་ལྷས་ངོ་
མཚར་ཅན་མང་དུ་བྱུང་ནའང་ཡི་གེས་འདིགས་ནས་མ་བྲིས།

དེ་ནས་གསེར་ལ་ལ་བརྒྱུད་དེ་བྲག་དཀར་དུ་སྐྱུན་བྱངས། སྟེ་པ་ཡུམ་སྲས་
ལ་ཆོས་བཀའ་མང་དུ་གནང་། རིམ་པས་ཆལ་དུ་ཕེབས། བྱང་སོ་དགའ་ལྡན་པས་
སྐྱུན་བྱངས། ཞལ་ངོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གུས་པས་མཆོད། ཆལ་གྲང་ཐང་གི་ལྷ་མོ་ཞལ་
གཟིགས། དེད་རང་གི་ལྷ་མོ་འདི་ཀ་དང་གཅིག་པ་འདུག་ཅེས་གསུང་ངོ་ཡང་བེད།
དེའི་དགེ་འདུན་རྣམས་ལ་ཆོས་གསུངས་ཏེ་ཆོས་འཁོར་ལྷ་སར་ཕེབས། དེའི་དུས་རྗེ་
འདི་པའི་འཕྲིན་ལས་ལ་བརྟེན་ཆེན་ཤིང་ཚུལ་ཁྲིམས་དཔལ་དང་། གུ་ཤི་མགོན་པོ་རིན་
ཅེན། ཏྲ་ལུང་གུ་ཤི་སོགས་རྒྱ་བན་རྣམས་ང་དཀར་ལུལ་དུ་བྱུང་བ་འདི་ཁྱེར་ནས་སྟེག་
རྗེའི་ཞབས་བྱུང་དུ་ང་གོས་དར་སོགས་རྒྱ་བོག་དཔག་ཏུ་མེད་པས་མཆོད། དུས་དེ་ཉིད་
ནས་བཟུང་དེང་སང་གི་བར་དུ་རྒྱ་ཇ་བཟང་པོས་དབུས་གཙང་ཀུན་ཏུ་ཁྱབ་པར་གྱུར་
པ་འདི་རྗེའི་འཕྲིན་ལས་ཡིན་ནོ།

ལ་རྒྱལ་དབང་དགེ་འདུན་གྱི་མཆོད་རྣམ་ཐར་རྟོགས་བཟོད་དཔག་བསམ་སྒྲོན་ཤིང་།

གཞན་ཡང་དེ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་ཤོད་ཀྱི་རྗེའི་བསྟན་པ་ཉམས་དམས་ཏེ་ལྷ་སར་སྒྲོར་
ལམ་ལ་དམིགས་བཅེ་མ་འདོན་པ་ཡང་རྒྱབ་ནས་དགེ་འདུན་རྣམས་ཀྱང་ཐུགས་འབྱུང་
བའི་སྐབས་སུ་རྗེ་འདི་པའི་ཐུགས་རྗེ་དང་འཕྲིན་ལས་ལ་བརྟེན། སློབ་བཟང་བསྟན་པའི་
ས་ཆེན་ནི། རྩོད་དུས་ཉལ་འགྲོའི་གཏིང་བྱིང་བ། བྱུང་འདུག་ཁྱོད་ཀྱི་འདུག་པ་ཡིས།
ཉམས་པ་མེད་པར་རང་གནས་བཀོད། དེ་ནས་སེར་ནས་ཆོས་ཀྱི་རྗེ་དཔལ་འབྱོར་
ལྷན་གྲུབ་པའི་བཀའ་བསྟུན་ཏེ་སེར་ཆོགས་པས་སེར་སྤྱང་གིས་སྤྱན་ངངས། ཉེན་
འབྲེལ་ཀྱི་སྒྲོ་ཡོད་པས་ཆོས་ཁྲི་ཆེན་མོའི་ཐོག་ནས་གསུང་ཆོས་གནང་དགོས་ཞེས་
གསུངས་ནས་མཁས་པའི་དབང་པོ་དོན་ཡོད་དཔལ་ལྷན་པའི་ཞལ་སྤྱན་དང་། མདོ་
སྤྱགས་རབ་འབྱམས་ཀྱི་དོན་ལ་མི་འཇིགས་པའི་སློབས་པ་བརྟེན་ཀྱང་ཁེངས་པའི་བྱི་
མས་དབེན་པ་རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་པའི་ཞལ་སྤྱན་དང་། ཆེན་པོ་དོན་གྲུབ་
པ། དཀའ་རབ་འབྱམས་སྤྱོད་ལྟུང་ཁྲིམས་འོད་ཟེར་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཙོ་མཛད་ཆོགས་
པ་ལ་གསུང་ཆོས་གནང་། ཀུན་གྱིས་གྲུས་པ་ཆེན་པོ་མཛད།

དེ་ནས་འབྲས་སྤངས་ནས་དབུ་མཛད་ཆེན་མོ་དཔལ་འབྱོར་རྒྱལ་མཆོན།
དབུ་མ་པ་ཆེན་པོ་རིན་ཅེན་དར་མ། མདོ་སྤྱད་པ་ཤེས་རབ་སློབ་གྲོས། དཀའ་རབ་
འབྱམས་སྤྱོད་ལྟུང་ཁྲིམས་ཀྱིས་ལེགས་པ། སློབ་དཔོན་རྒྱལ་མཆོན་སློབ་གྲོས། རབ་འབྱམས་
པ་རིན་ཅེན་རྣམ་རྒྱལ། བདེ་མཆོག་རབ་འབྱམས་པ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཆོན། འདུལ་
བ་འཇིན་པ་རིན་ཅེན་གྲགས་པ། མངའ་རིས་པ་དཀོན་ཅོག་བཟང་པོ། ཆོས་རྗེ་དཔོན་
པོ་དཀོན་ཅོག་དར་བ། སློབ་དཔོན་དཔལ་ལྷན་འོད་ཟེར་པ་ལ་སོགས་ཏེ་བསྟན་པའི་
གསལ་བྱེད་རྣམས་ཀྱིས་གཙོ་མཛད་དགེ་འདུན་ཆོགས་པ་རྒྱ་མཆོ་ལྷ་བྱས་དཔལ་ལྷན་
འབྲས་སྤངས་སུ་སྤྱན་ངངས། ཆོགས་སུ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྒྲོར། ཀུན་གྱིས་རྒྱལ་བ་
ཅོང་ཁ་པ་དང་གྲུས་པ་མཉམ་པར་མཛད། རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་དེ་ཞིང་ཁམས་གཞན་དུ་

དགོན་མཆོག་སྐྱབས་དང་གཡང་པ་ཚོས་ཟླ།

གཤེགས་ཐེས་སྐྱིད་ཤོད་དུ་བསྟན་པ་ལ་པན་ཐོགས་ཤིང་སྐྱེ་བོའི་བཀུར་མཐོང་སོགས་
ཐེ་འདི་པ་དང་མཉམ་པ་སྤྲུལ་མ་བྱུང་ཞེས་ཀུན་མཐུན་པར་སྤྱིང་ངོ། །

༡༤༽ བཀྲ་ཤིས་ལྷན་པོ་ནས་བྱ་ནན་བདག་གིར་བཞེས་ཏེ་གདན་ས་བའང་གནང་ནས་བསྟན་ཐོགས་
སྐྱབ་པ་དང་གཞུང་ཆེན་བཀའ་པོད་ལྷའི་འཆད་ཉན་གྱི་རྒྱན་བསྐྱེད་སྤྲུགས་མཐུན་སྤྲིམས་གཙང་
ངོས་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་བྱབ་དུ་འཕྲོས།

(༡༩ བ་ལ། ༡༩༥ ཐ་༦) དེ་ནས་ཡར་ལམ་ཐོན་པ་ཡོན་མཆོད་ཀྱིས་རྒྱལ་བྱེད་
ཚལ་དང་བསམ་འགྲུབ་སྒྲུབ་དངས་ཀྱས་པས་མཆོད་དེ། སྟན་ལྟོད་དུ་ཕེབས་
པའི་ཆེ་བཀྲ་ཤིས་ལྷན་པོ་ནས་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཆན་འཛིན་པ་རིགས་པའི་དབང་
ཕྱུག་སློ་གྲོས་རྒྱ་མཆོ་བ་དང་། རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་རབ་འབྱམས་ཀྱི་སྤྲེགས་བམ་
གཅིག་དུ་གྱུར་ཀྱང་ཁེངས་པའི་རི་མས་དབེན་ཞིང་ཉིན་མཆན་དུ་བསྟན་པའི་བྱ་བས་
འདའ་བ་ལས་སྐྱེ་གསུང་སྤྲུགས་ལ་ཞི་བདེར་བཞུགས་པའི་སྐྱབས་མ་མཆིས་པ་བདག་
གི་དཔལ་ལྷན་སྤྲུལ་རྒྱལ་བའི་རིང་ལུགས་པ་ཆེན་པོ་སློ་བཟང་བཤེས་གཉེན་པ་གཉིས་
ཀྱང་སྐྱན་འདྲེན་སྤྲུལ་ཕེབས། སློ་གསལ་ལུང་རིགས་སྤྲུལ་འདུས་པ་རྒྱ་མཆོས་
མཆོད་པའི་བྱེ་བྲག་དུ་མ་ཐོགས་ཏེ་བྲངས་མཁར་ནས་བཀྲ་ཤིས་ལྷན་པོའི་བར་དུ་སེར་
སྤྱིང་གིས་ཆར་དུ་དངར་བར་གྱུར། དེའི་དུས་པོ་བྲང་བསམ་འགྲུབ་ཆེའི་སྐྱེ་བོའི་ཆོགས་
ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡིད་རབ་དུ་དགའ་བས་ཞལ་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་ལྟ་བུ་ལ་འཁོད་པ་ནི་
དབྱར་གྱི་ཆར་སྤྲིན་བཞིན། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྐྱབས་སྤྲུལ་མཆོའོ་ཞེས་པའི་སྤྲེགས་པ་ནི་
འབྲུག་གི་གད་མོ་བཞིན་དུ་གྱུར། ལྷ་རྣམས་དགའ་བའི་ལྷས་བྱུང་པར་ཅན་མང་པོ་དང་
བཅས་ཏེ་བཀྲ་ཤིས་ལྷན་པོ་དཔལ་གྱི་སྤྲེ་ཆེན་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་
བའི་སྤྱིང་དུ་སྤྲུགས་ཕེབས་པར་གྱུར་ཏོ། །

(༢༠ ཉ་༦། ༡༩༥ འ་༡) དེའི་ཆེ་པཎ་ཆེན་ཡེ་ཤེས་ཆེ་མོའི་དྲུང་གིས་ཀྱང་

ལ་རྒྱལ་དབང་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་རྟོགས་བརྩོན་དཔག་བསམ་སྡོན་གིང་།

རྗེ་འདི་པ་ལ་ཕྱག་ལན་མཛད། སྤྱགས་དག་པའི་གསུང་མང་དུ་བྱོན་པས་ཡབ་སྐུ་ས་
སྤྱགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་མ། ཐེབས་ཉིན་དེ་རང་མང་ཇའི་བྲལ་དབུ་ལ་རྗེ་འདི་པས་ཐེབས།
དགེ་འདུན་ཆོགས་པ་ལ་སླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་གསུངས་པས་དགེ་བཤེས་དྲེགས་པ་ཅན་
འགའི་ང་རྒྱལ་གྱི་རི་པོ་བསྟེལ། སློགས་ལ་མང་པོའི་སློགས་ཀྱི་པར་ཁ་བྱ། རྟོག་རྟོག་
ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལོག་སྒྲིའི་སྟན་པ་བསལ། སྡོད་བརུད་འཛོམ་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མཐུ་
ལས་སྐལ་བཟང་བརྒྱ་ཕྱག་དུ་མ་ལ་ཆོས་སྟན་གཅིག་ཕུ་དེ་ཉིད་རང་གིས་ལུང་རྟོགས་
གྱི་ཡོན་ཏན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཞིག་འཁྲུངས་པར་སྣང་ངོ་།

དེ་ནས་པར་ཆེན་དུང་དུ་བཀྲ་ཤིས་ལྷན་པོའི་གདན་ས་བྱེད་མི་དགོས་པའི་ཞུ་
བ་ནན་ཆགས་སུ་ཕུལ་བ་ཡིན་ནའང་དམ་ཆོག་ལ་བཀའ་ནས་སླ་མའི་བཀའ་གཅོག་
པར་མ་རྟུས་པར་གདན་ས་བྱེད་དགོས་པ་བྱུང་གསུང་། དོན་འདི་ལ་མཁས་གྲུབ་ཅོར་
བཟང་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུས་ཀྱང་། སྤར་གྱི་མཛད་ཚུལ་ལ་དཔགས་ན་སྐྱུ་མདུན་དུ་ཞག་
གཅིག་ཀྱང་གཞག་དགོས་པ་མི་འདུག་ནའང་ཆོས་རྗེ་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་གུས་པ་མཛད་པ་
བྱེད་ངོ་མཚར་ཆེ་ཞེས་རྗེ་འདི་པ་ལ་བསྐྱགས་པ་མཛད་པར་སྣང་། རྗེའི་ཞལ་ནས། ང་
དང་པོ་དབུས་ཕྱོགས་ལ་ཡོང་དགོས་པ་ཤར་ནས་བཟུང་གདན་སར་མ་སླེབ་བར་དུ་སླ་
བྱང་ནས་གནང་ཚུལ་ཅི་བྱུང་ནའང་ངེད་རང་གི་ལས་བདག་གིར་བྱས་པ་ལས་མ་བྱས་
པའི་རྣམ་པ་སྤྱ་ཅམ་སྦྱི་མ་ཕྱོང་ཞིང་། དེར་མ་ཟད་ང་ལ་ནི་མ་ལ་སྦྱིས་ནས་ཁོང་ཁོ་བ་བྱ་
བ་གཏན་སྦྱི་མ་ཕྱོང་ཞེས་ཡང་ཡང་གསུང་། དེ་ནས་དགེ་འདུན་བྱེད་དང་ཉིས་སྟོང་གི་
དབུས་སུ་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སླ་མ་མཚོད་པ་ཁོ་ན་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
སྐལ་བཟང་རྣམས་ལ་གདམས་པའི་ཕྱིར་པར་ཆེན་དུང་དུ་འབུལ་མོ་ཆེ་ཀྱན་གྱི་སྒོར་
མི་ཤོང་བ་ཞིག་མཛད། བཞུགས་རིང་ལ་དུས་རྒྱུན་དུ་ཞབས་དབང་ཁོ་ན་ཞུ་བ་གནང་
བས། འཕགས་པ་སྐུན་རས་གཟིགས་ཀྱི་དབུའི་ཅོད་པན་གྱིས་ཞབས་ཀྱི་པར་ཁོ་མཚོད་པ་

དགོན་མཆོག་སྐྱབས་དང་གཡང་པ་ཚོས་ཇི།

ནི་རྒྱལ་བ་འོད་དཔག་མེད་ཡིན་ནམ། ཡང་ན་སྐུལ་པ་ཞིག་ཡིན་པར་ངེས་སོ་ཞེས་ཀུན་གྱིས་སྤངས་། ཆོགས་པ་ལའང་མང་ཇ་དང་རྒྱ་སྟོང་གི་འཁྱེད་སོགས་གནང་ཞིང་། དེ་ནས་གཟའ་སྐར་དང་འབྲུག་སྦྱར་བཟང་པོ་ལ་སེམས་ཀྱི་ལ་མངོན་པར་འཛེགས་ཏེ་པར་ཆེན་རིན་པོ་ཆེས་གཙོ་མཛད་དགོ་འདུན་ཆོགས་པས་བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་མེ་ཏོག་གཏོར། པར་ཆེན་རིན་པོ་ཆེས་སྒྲ་བྲང་ལེར་པོར་ཀུན་སྤངས་མཛད།

རྗེ་ཉིད་སྒྲ་བྲང་རྒྱལ་མཆོན་མཐོན་པོར་གཞི་པབ་སྟེ་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཉིན་མོ་ལྟར་གསལ་བར་མཛད་ཚུལ་ནི། དེ་ནས་དགུན་ཚོས་དང་པོ་བཙུགས་ནས་ཉི་ཤར་ལ་བཞུགས་སྤྱི་ཐོག་དུ་ཕེབས་པར་མཛད་དེ་ཆོད་མ་རྣམས་འགྲེལ་གྱི་གཞུང་ཚོས་གསན་མཁན་སུམ་བརྒྱ་ལྟག་པ་ལ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་དགོ་འདུན་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱུ་ལོ་ས་བཅད་གཞིར་བཞག་པ་ལ་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་དང་མཁས་གྲུབ་རྒྱུ་ཆེན་སྐབས་སུ་གང་བབ་པའི་སྟེང་དུ་ལྷ་ཤླ་ཤླ་སོགས་འགྲེལ་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་བཤད་པས་བརྒྱན་ཏེ་གནང་། ལྟག་པར་ལེའུ་གཉིས་པའི་སྐབས་སུ་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱིས་སྐབ་པའི་རིགས་ལམ་རྣམས་ལམ་གྱི་རིམ་པར་བསྐྱིགས་ཏེ་ཐར་འདོད་ཀྱི་ཉམས་ལེན་དུ་སྦྱར་ནས་གསུངས་པས། གདམས་པའི་མཆོག་ནི་འདི་ཁོ་ནའོ་ཞེས་བསྟན་པ་དང་སྟོན་པ་ལ་ཆོད་མས་བྲངས་པའི་ངེས་པ་འདྲོངས་པ་ཉིན་མཆོན་བཤད་སྐབ་ཀྱི་བྱ་བས་དུས་འདའ་བ་ལས་ཆེ་འདིའི་རྟག་པ་རྒྱན་ཆད་པའི་རིགས་གྲུ་འགྲིམ་མཁན་ལྷ་བརྒྱལ་ཉི་བ་འདུག་གོ་ཞེས་མཐུན་པར་སྤྲ།

མཁས་པ་སློ་གྲོས་རྒྱ་མཆོ་བ་ནི། སྟོན་ཆད་གངས་རིའི་ཁྲོད་འདིར་ཆོད་མ་རྣམས་འགྲེལ་གྱི་གཞུང་ཚོས་ཉན་མཁན་སྟོགས་གཅིག་པར་འདི་བས་མང་བ་མ་བྱུང་བ་འདྲ་ཞེས་གསུང་། དེའི་རྗེས་སུ་འདུག་པའི་རྒྱུ་ཆེན། དེའི་རྗེས་སུ་བྲང་ངེས་རྣམས་འབྱེད། མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་བཤད་པ་གསན་མི་ཡང་ཉིས་བརྒྱར་ཉི་བ་དང་། གྲུ་ཆོགས་གྲོལ་

ལ་རྒྱལ་དབང་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་རྟོགས་བརྩོན་དཔག་བསམ་སྡོན་ཤིང་།

རྗེས་པར་ཕྱིན་རྣམ་བཤད་སྟིང་པོ་རྒྱན་གྱི་ཐོག་ནས་གཟབས་བཤད་མཛད་ད།

ལུང་གྲུ་འགྲིམ་མཁན་ཡང་ཉིས་བརྒྱ་ལྷག་པ་བྱུང་། དེར་རྗེས་འདུལ་རྒྱུ་
ཆེན་མོ། དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་སྟོན་གསལ་མཆན་མའི་སྟེང་
ནས་གཟབས་བཤད་མཛད་ད། ཕྱི་རོ་མཁར་རྩ་བ་དང་སྟེ་ཆོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྟེགས་
བམ་རིན་པོ་ཆའི་ཆོས་ཐུན་ལམ་པ་རེ་གནང་། དེའི་སྤྱི་ལ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་སྟེ་
སྟོན་འཛིན་པ་ཉིས་བརྒྱར་ཉེ་བ་ལ་རིམ་པ་ལྡུགས་ལ་བའི་སྟོན་མེ་གཟབས་བཤད་ཀྱང་
མཛད་ད། འདི་དག་ནི་ཉི་མ་གཅིག་གི་ཆོས་བཤད་ཉན་གྱི་སྒྲིག་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་
དབྱུག་ཆོས་གཉིས། དབྱིད་ཆོས་གཉིས། དབྱར་ཆོས་དང་བཅས་ཏེ་ཆོས་ཐོག་ལུང་རིང་
ཉིན་རེ་བཞིན་དེ་ཁོ་ནས་དུས་འདའ་བ་ཡིན་ལ། དེར་རྗེས་སུ་གྲུ་ཆང་གི་སྟོབ་དཔོན་སོ་
སོས་བསྐྱས་པ་ཆེ་ཆུང་དང་། པར་ཕྱིན། འདུལ་བ། དབྱ་མ་སོགས་ཀྱི་སྤྱི་དོན་དང་བཀལ་
བརྟག་གང་ཟག་རེ་རེས་ཉིན་རེ་ལ་ཆོས་ཐུན་དུག་མ་རེ་ཅམ་ཆག་མེད་དུ་གཏོང་ཞིང་
མཆན་མོ་རིགས་ལུང་གིས་དུས་འདའ་བ་ལས་གྲུ་ས་འདིར་འཁོད་པའི་སྟོན་གསལ་སྟེ་
སྟོན་འཛིན་པ་རྣམས་ལ་ཆེ་འདིའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྒྱ་བའི་གོ་སྐབས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
ནོ།།

དེ་ལྟ་བུ་ནི་སྟོན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་བཀྲ་ཤིས་ལྷན་པོ་བཏབ་པ་ནས་
བཟུང་དེང་སང་གི་བར་དུ་ཕྱག་སྟོལ་མ་ཉམས་པ་དེ་ཉིད་སྤྲུང་ཡང་རྗེ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་
རྒྱས་པར་མཛད་པས་ན་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་རྒྱལ་བ་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་རིན་ཆེ་བའི་
གཏན་ཆོགས་གཅིག་འདི་ཡིན་ནོ།།

དེའི་ཆེ་གཞུང་དོན་ཉམས་ལེན་གྱི་མཐེལ་དུ་མཛད་པ་དང་། སྟེགས་བམ་གྱི་
ཆོས་ཟབ་མོ་དེའི་ཕྱིན་རྟེན་ལས་འཁོར་བ་མཐའ་དག་ལ་སྟོ་ལོག་པའི་ངེས་འབྱུང་
གིས་ཀྱུན་ནས་བསྐྱང་སྟེ་བསྟེན་རྟོགས་གསར་དུ་སྐྱབ་མི་ཡང་ཉིས་བརྒྱ་ལྷག་པ་ཅམ་

དགོན་མཆོག་སྐྱབས་དང་གཡང་པ་ཆོས་མེ།

དང་། དགེ་ཚུལ་སྐྱབ་མི་ནི་མཐའ་ཡས་པ་བྱང་སྟེ། རྒྱལ་བ་ལས་ཀྱང་བཀའ་དྲིན་ཆེ་
བའི་གཏན་ཆོག་ས་གནས་སོ། །

(༧༩ ཉ་༥ ༡༧༧ འ་༡༡) དེའི་དྲུས་གངས་ཅན་ཆོས་འཕེལ་ནས་རིགས་པའི་
དབང་ཕྱག་ཚུལ་ཁྲིམས་སྟོན་གྲོས་པ་དང་། རིགས་པའི་དབང་ཕྱག་ཆོས་སྐྱབ་དཔོན་སྟོབ་
དང་། གཞན་ཡང་ལུན་ཅེ། སེངྒེ་ཅེ། སྤོང་པོ་རི། བོད་དེ་ཨ། སྤར་ཐང་། ལྷ་ལྷ། གནས་
རྩིང་། དཔལ་འཁོར་སྟེ་ཆེན། འབྲོང་ཅེ། ཤངས་རི་བོ་དགེ་འཕེལ། ཉ་ནག་སྤུ་མདའི་
དགོན་ཆེ་ཚུང་གི་སྤུ་མ་རྣམས་ཀྱིས་གཙོ་མཛད་གྲུ་བྱ་སྟོབ་རྣམས་ཞལ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་
བལྟ་བ་དང་། གསུང་གི་བདུད་ཅི་ལྷང་བ་ལ་འདུས་ཏེ་རྒྱན་ལྷན་དུ་ཆོགས་པ་ཡང་
ཕྱེད་དང་ཉིས་སྟོང་ལ་ཉེ་བ་དང་། མང་དུས་སུ་ནི་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡང་འདུས་ཏེ་ཆོས་
འཛིན་ཉེན་གྱི་སྤུན་སྤུམ་ཆོགས་པ་ནི་རྫོགས་ལྷན་གྱི་དྲུས་བཞིན་དུ་གྱུར། དེ་དྲུས་དགེ་
འདུན་ཆོགས་ཆེས་པས་སྤར་གྱི་སྤྱིལ་བུ་རྣམས་སུ་མི་ཤོང་བ་ཅམ་ནས་སྟོབ་དཔོན་རྣམ་
པས་སྤར་བྱ་ཏུ་ལྷ་གནང་སྤུལ། གཟིམས་ཁང་གི་ཕྱག་འདེབས་ཆར་མ་རྣམས་སྤྱིལ་སར་
ལྷས། སྤྱིལ་བུའི་ས་བབྱང་བ་ཡང་བཞི་བརྒྱ་ལྷག་ཅམ་དང་། རྫོགས་པར་གྲུབ་པ་ཡང་ཉེ་
ཤུར་ཉེ་བ་བྱང་། རོན་འདི་ལ་རྗེའི་ཞལ་ནས། ན་སོ་སྤུ་མོའི་དྲུས་བཀྲ་གིས་ལུན་པོ་རང་
དུ་སྟོད་རྒྱ་བྱང་ན་བྱང་རི་ཚུན་གྲུ་ཁང་གིས་ཁེངས་པ་དང་། ཆོགས་པ་ཡང་སྤར་ཆགས་
པར་སྟོང་དགུ་བརྒྱ་རེ་འཆོག་པ་འོང་བེར་བའི་ལུང་བལྟན་ཅིག་བྱང་བ་ལ་བར་སྐབས་
བར་ཆད་རུང་ཟད་ཅིག་བྱང་བ་མ་གཏོགས་ངེས་པར་བདེན་པ་འདུག་ཀྱང་གསུང་།

དེ་དག་གི་སྐབས་ཀྱན་དུ་ཉེན་རེ་བཞིན་ཆོགས་སུ་ཆོས་འཆད་ཉན། ཕྱོགས་
ནས་བྱོན་པའི་གྲུ་བྱ་སྟོབ་རྣམས་ལ་སོ་སོའི་འདོད་པ་དང་བསྐྱབ་པའི་བཀའ་རྗེས་
གནང་། པཌ་ཆེན་བྱང་དུ་སྤར་ཆགས་བཞིན་ཕྱག་འབུལ་ལ་ཐེགས་པ་དང་། བཀའ་
ཆོས་གསན་པ་ནི་ཐིག་ལེ་བརྒྱ་དྲུག སྤར་ཐང་པའི་ཆོས་སྟོང་བཞི་སྟེགས་ཀྱི་རྗེས་

ཡུལ་དབང་དགེ་འདུན་ཀྱི་མཆོད་ཀྱིས་ཐར་ཏྲོགས་བཞི་དཔག་བསམ་ཐོན་ཤིང་།

གནང་། སྤུང་ཀྱལ་མ་གསང་སྤྱབ། མགོན་པོ་ཕྱག་བཞི་པ་གཏེར་མ། དམར་པོ་སྒོར་གསུམ། མགོན་པོ་སྤྱག་ཞོན་སོགས་ཀྱི་བཀའ་གསན་པ་དང་སྤྱགས་དཔོན་སློབ་ཕྱགས་ཡིད་འཕྲོད་པའི་བཀའ་མཆོད་བཞི་དཔའི་ངོས། ཞལ་སྤྱ་ནས་པཎ་ཆེན་རང་གི་རྣམ་པར་ཐར་པ་རྣམས་ལྷག་པར་གསུངས་པས་ངེད་རང་ཡང་མཆོག་ཏུ་དད་པར་བྱང་གསུང་ཞིང་། རྗེ་འདི་པས་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་རྣམ་ཐར་ཡང་སྟན་ངག་གིས་བརྒྱན་པ་ལེགས་པར་ང་ཞིག་མཛད་དེ་ཆོགས་སུ་ཡང་གསུངས་ཤིང་། གཞན་ཡང་ཆོས་སྦྱོང་མཆོད་པའི་གུལ་དབྱེ་ལ་བཞུགས་པ། སྤྱ་པ་རེ་རེས་ཀྱང་གསོལ་ང་འདེབས་རེ་ལ་རང་གི་སྦྱིལ་བྱར་སྦྱན་ངངས་ཀྱང་ཐེབས་པ་སོགས་སྦྱལ་པ་དུ་མ་ཞིག་སྟོན་ཀྱང་སྤྱས་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཁོ་ན་ལྟར་མཛད་པ། དེ་དག་གི་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་བསྟན་པ་རྒྱས་པ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་པན་བདེ་འཕེལ་བ་ཞིག་ནམ་ལོང་སྟམ་པ་ལས་ཕྱགས་བྲེགས་པ་དང་ངལ་བའི་རྣམ་པ་ནི་རྩང་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་སྟེ། འདི་ཙམ་ལ་དཔགས་ནའང་མགོན་པོ་སྦྱན་རས་གཟེགས་སུ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་བཏུ།

༡༥༥ རྗེ་པ་འོལ་ཁ་བ་དང་ཀོང་པོ་སྟོན་སྤྲད་དུ་གདན་ཞུ་ནན་ཆེ་བཞིན་ཐེབས་ནས་སྦྱི་སྟོས་ཀྱི་འདོད་ཆོས་འབྱམས་ལྷས་པ་དང་གྲུབ་པའི་མཆོན་མ་ངོ་མཚར་ཅན་བྱང་འབེལ་གྱིས་གདུལ་དཀའི་སྦྱེ་པོ་གྲངས་མེད་པ་འཁོར་བ་མཐའ་ཅན་དུ་འཁྱུར་བའི་རྣམ་དཀར་གྱི་ས་བོན་སྤྲ་མེད་བསྟན་པས། ས་དགེ་ཀར་ཆལ་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཁྲིར་འཁྱིང་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་གུས་མཆོད་ལྟར་ལེན་གྱིས་རིས་མེད་པའི་ཡུལ་བ་ཞུ་སེར་མོ་བ་ཞེས་སྟན་གྲགས་རྒྱས།

(༧༩ ཉ་༥། ༡༠༡ བ་༥) དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་འཁོར་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྒོར་ནས་སྤྲར་ཡང་བྱ་ལོའི་དབྱར་སྟེ་པ་འོལ་ཁ་བས་ནན་ཆེན་པོས་སྦྱན་ངངས་ཏེ་རྒྱལ་དུ་ལྷང་རིགས་སྤྲ་བ་བཞི་བརྒྱ་ཙམ་འདུས་པའི་ཆོས་འཁོར་བཙུགས། དེའི་ལོ་ལོན་མཆོད་རྣམས་ཀྱིས་མཆོ་མཛལ་ལ་ཐེགས་པའི་དུས་སུ་རྗེའི་བྱང་གིས་དཔལ་ལྷན་ལྟ་མོ་གཙོ་འཁོར་གསུམ་

དགོན་མཆོག་སྐྱབས་དང་གཡང་བ་ཆོས་ཟེ།

མཆོད་དབྱས་སུ་ཞུ་གཟིགས། ཆེ་ཆུང་ཡང་ནམ་མཁའ་ལ་ཡར་གཟིགས་ན་ནམ་
མཁའ་ཁྱོན་གང་བ། མཆོ་ནང་ལ་གཟིགས་ན་མཆོད་ཁྱོན་གང་བ་ཞིག་འདུག་གསུངས་
པ་ཡིན་སྟེ། འོ་ལ་ཁ་ནས་ནང་སོ་ཆོས་ཟེད་དུང་ལའང་དེད་དུས་དཔལ་ལྷན་ལྷ་མོད་
གཟིགས་སྟངས་བྱང་ཞེས་གྲགས་སོ། །

དེ་ནས་རྒྱལ་གྱི་དགོན་པ་འདི་འདྲིན་པ་ལ་ཀོང་པོ་སྟོང་སྟེང་དང་ཡོན་མཆོད་
དུ་འབྲེལ་བ་ཞིག་གལ་ཆེ་བ་འདུག་པས་ཅིས་ཀྱང་ཕེབས་དགོས་ཞེས་ནང་སོ་གུན་
སྟངས་སློ་གྲོས་བསམ་འགྲུབ་པས་གདན་འདྲེན་བྱང་བ་ལ་བཏེན་པ་དང་། གཙོ་བོར་
ཚྭ་གས་དེད་སྟེ་འགྲོ་ཆམས་ལ་ཕན་གདགས་པར་བཞེད་དེ་ཐོག་མར་སྐྱེ་རབ་པ། གྲོ་
མདའ་བ། བང་རིམ་པ། རྒྱང་ར་བ་སོགས་དྲགས་པོད་ལྷེ་པ་ཆམས་ཀྱིས་ཞབས་ཏྲོག་
མཐེལ་ལེན་སྤུལ་བྱིན་མཛད་ངོས་ཀོང་པོ་གྲུ་སྟེང་ནས་བཟུང་སྟེ་དེ་མོ་ལ་ཁ་ཡན་ཆད་
གྱི་ཀོང་པོད་ཡུལ་པལ་ཆེ་བར་ཞབས་ཀྱིས་བཅགས། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རེ་རེ་ནས་སྟོ་ཞོ་
སྤུལ། གང་དུ་ཕེབས་པའི་སར་སྟེ་བོད་ཆོགས་མཐའ་ཡས་པ་ལ་ཁྲོམ་ཆོས་ཀྱང་གནང་།
ཐམས་ཅད་ཀྱང་བསྟེན་གནས་སྟངས་བསོགས་བསྐྱབ་པའི་གཞི་འདྲིན་པ། ཡི་གེ་དུག་
པའི་ཁ་ཏྲོན་སོགས་དགེ་བ་ལ་བཀོད། དེ་དག་གི་སྐྱབས་ཐམས་ཅད་དུ་མེ་ཏྲོག་ཁ་དོག་
སྟོ་ཆོགས་པ་འདབ་མ་བཞི་པ་ཡུ་བ་མཐོ་གང་ཙམ་བྱས་པ་ཁ་བ་བཞིན་དུ་བབས་པས་
གུན་དད་པ་སྤུལ་དུ་བྱིན་པ་སྟེས། ཀོང་བཙུན་དེ་མོས་གྲུས་པས་མཆོད་ཅིང་དེ་དུས་
སྤར་མེད་པའི་རྒྱ་ཇ་བཟང་པོ་མཆོ་བཞིན་དོ། ། གུན་གྱིས་ཟེ་ཉིད་མཆོད་པས་དེད་
བྱིན་ཐམས་ཀྱིས་དུས་དེ་ཉིད་ནས། དང་སང་གི་བར་དུ་ཚྭ་གས་དེར་རྒྱ་ཇ་ལེན་པའི་
སྟོལ་དོད། ཀོང་པོད་ཡུལ་སྤྲོངས་ཐམས་ཅད་དུ་རྒྱ་ཇ་བཟང་པོས་བྱེད་སྟེ་བདེ་སྦྱིད་གྱི་
དཔལ་དང་ལྷན་པ་འདི་ཉིད་ཟེ་ཉིད་གྱི་ཆམ་དཀར་ཁོན་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤར་ཚྭ་གས་གྱི་སྟེ་
འགྲོ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པར་སྟེང་ངོ་། །

ལ་རྒྱལ་དབང་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་རྟོགས་བརྩོན་དཔག་བསམ་སྒྲོན་གིང་།

བཀྲ་ཤིས་རབ་བརྟན་དུ་བསྟན་འདྲིན་ཆེན་པོ་སློ་གྲོས་དབང་པོ་བ་དང་དཔལ་
ལྷན་སློ་གྲོས་པས་རྩེ་བཅུན་བྱམས་པའི་གསེར་སྐྱ་ཞལ་རས་ལ་སྤྱ་གང་ལྷག་ཙམ་གྱི་
ཆད་ཡོད་པ་ཞིག་བཞེངས་པའི་རབ་གནས་ལ་སྦྱན་བྱངས། དཔལ་གསང་བ་འདུས་
པའི་སློ་ནས་རབ་ཏུ་གནས་པ་རྒྱས་པར་གནང་བས་ངོ་མཚར་བའི་ལྷས་ཀྱང་མང་དུ་
བྱུང་བེད། དེའི་དགེ་འདུན་རྣམས་ལ་ཆོས་མང་དུ་གསུངས་ཏེ་ཆབ་ནག་རི་བོ་དགའ་
ལྷན་དུ་ཡང་ཆོས་མང་དུ་གསུངས། མཐའ་འཁོབ་བསྟན་པའི་སློན་མེ་བྱང་སེམས་
འཕགས་པ་ལྟའི་སྤྱགས་སྤྲས་དཀོན་ཙོག་འབྱུང་གནས་པ་དཔོན་སློབ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་
མོ་ལ་ཁར་སྦྱན་བྱངས། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་དུས་ཆོས་རྩེ་པ་དེ་ཉིད་ལ་མནལ་ལམ་
ལྷས་ངོ་མཚར་བ་བྱུང་བས་རྩེ་འདི་པ་སྦྱན་རས་གཟིགས་སུ་སྤྱགས་ངེས་འདྲོངས་པ་
ཡིན་ཡང་བེད། ཀོང་པོ་ཉི་མ་བྲག་གྲུབ་ཏུ་རྟེན་ཆེན་བཞེངས་པའི་རབ་གནས་ལ་སྦྱན་
བྱངས་དུས། དེར་སླེབ་སྐབ་པ་ཞིག་མི་འོང་བ་འདུག་ནའང་ངེད་ཀྱིས་རབ་གནས་འདི་
ཀ་ནས་བྱེད་པ་ཡིན་གསུངས་ཏེ་དཔག་ཆད་དུ་མའི་ས་ནས། ཕྱག་ནས་གཏོར་བས་
རྟེན་དེའི་ཐོག་ཏུ་མེ་རྟོག་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སླེབ་བྱུང་ཞེས་དགོན་དེའི་སྤྲ་མ་དགེ་འདུན་
སོགས་ཀྱང་མཐུན་པར་སྤྱོད། གནས་འདི་ནི་གྲུབ་པའི་མཆན་མ་ངོ་མཚར་བ་ཞིག་
ཡིན་ནོ་ཞེས་ཀོང་པོ་ཕྱོགས་སུ་གཏམ་དུ་བྲགས།

མདོར་ན་ཕྱོགས་དེ་སྦྱན་པའི་སྤྱིང་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་ནས་འགོ་བ་གདུལ་དཀའ་
བའི་ས་ཕྱོགས་ཡིན་ཡང་རྩེ་འདིའི་ཞབས་ཀྱིས་བཅགས། ཕྱིན་ཀྱིས་བསྐྱབས་ཏེ་གྲུབ་
པའི་མཆན་མ་ངོ་མཚར་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བསྟན་པས་རི་བོ་དགེ་ལྷན་པའི་བསྟན་
འདྲིན་རྣམས་ཀྱིས་ཐོག་བྱངས། ས་སྐྱ་པ། ཀམ་པ། ཆལ་པ་སོགས་ཏེ་བསྟན་པ་རིས་མེད་
ལ་གཏོགས་པའི་སྐྱ་སེར་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་རིས་མེད་ཀྱི་རྒྱལ་བ་ཞུ་སེར་པོ་བ་ཞེས་
གྲུས་མཆོད་སྤུལ་དུ་བྱིན་པ་མཛད་དེ་འདིར་ནི་ས་བོན་ཙམ་དུ་བཀོད་པའོ། །དེར་མ་

དགོན་མཆོག་སྐྱབས་དང་གཡང་པ་ཆོས་མེ།

ཟད་ཉོགས་བཟོད་འདིར་བཀོད་པ་ནི་མཆོད་ཉེན་གྱི་སེང་བྲི་ལ་ཡོད་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་
སྤྱགས་ཙམ་བཟོད་པར་ཟད་ཀྱི་བུམ་པ་ཡན་ཆད་ནི་བདག་ཅག་གི་སྦྱོད་ཡུལ་དུ་མ་ཟུར་
ཏོ་ཞེས་པའི་ལྟས་ཀྱང་བྱུང་ངོ་། །

༡༥༽ ཕྱི་རོལ་མངོན་ཆོད་ལ་ཟེ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱགས་དམ་ཉམས་བཞེས་གྱི་རིམ་པ་དང་གཙང་སྟོད་ནས་
ཀོང་པོ་དེ་མོ་ལ་ཡན་ཞབས་གྱིས་བཅགས་ཏེ་སྦྱེ་འགྲོ་ཀུན་ཀྱང་འཕམ་ཡུན་བདེ་དགའི་ལམ་ལ་བཀོད་
པ་སྦྱི་དང་། བྱད་པར་ཉང་པོར་རི་ཆོས་གྲུབ་མཐའ་གཅིག་པ་གཉིས་ཆགས་སྒྲུང་གི་འཐབ་ཆོད་ཆེ་བ་
བསྐྱམས་པ་སོགས་ལམ་བར་འཁེལ་བའི་ཡུལ་སྡེ་མང་པོའི་རེ་འདོད་སྐོང་བཞིན་གདན་ས་བཟླ་ཤིས་
ལྷན་པོར་གཞི་ཐབ་སྟེ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱ་ཆེན་བསྟོར།

(༧༥ ཉ་ཤ ༡༠༩ བ་༡) ད་ནི་ཕྱི་རོལ་ནས་མངོན་ཆོད་ཀྱི་སྤྱགས་དམ་གྱི་སྤྱགས་
སོགས་བཟོད་ན། སྤྱགས་བམ་གྱི་མ་འོངས་ལུང་བསྟན་ལས། ཀ་བ་ཤུག་དབང་ལྷག་གི་
ཞལ་ནས། བཤེས་གཉེན་པ་མད། དེའི་དུས་སུ་སྦྱུལ་པ་དེས་སྦྱེ་བ་ཆེན་པོ་གཞུང་གི་
བྱེ་མ་སྟོད་བརྩུག་ཙམ་གསལ་ལེ་སིང་ངེ་མཁྱེན་པར་སྟོན་པའམ། ལྷན་པོས་གཉིས་
པ་ཅན་བྱས་ཏེ་སྟོང་མི་གསལ་བར་བྱིས། བརྩུག་གསལ་བར་བསྟན། གཞུང་བར་
དུ་སྟོར། གྲིབ་གཞོན་གྱི་བདུད་ལྷགས་པ་ཡིན། གཞན་ཡང་ཞབས་ཏོག་ཏུ་ཆོམ་པ་ཞིག་
གིས་འབྲེམ་ནི་ལེ་ལེ་གཉིས་གཉིས་བར་དུ་ལྷགས་ཏེ་ཆོད་པ་འོང་། བཤེས་གཉེན་པ་ན་
རེ། དེ་འབྲེམ་བཀས་སྦྱེས་རབས་དང་སྟངས་སྟོད་མ་མང་ཟེར་བའི་ལྷགས་ཡིན། དེའི་
དུས་ཀྱི་སྦྱེ་བ་དེ་མའི་ས་བོན་ལས་རྩས་བྱས་པའི་ལྷགས་ཡིན། ཆོས་གང་བྱས་ངར་ཆེ།
ལྷག་པར་དག་པོའི་བསྟན་པ་ལ་བསྐྱགས། བདུད་སྟེ་དང་སྟོན་ཅན་གྱིས་མི་བཟོད་པའི་
རིགས་ཡིན། དེས་ཆོད་པ་དང་པས་ཚུས་ཟེར་བ་མང་། འོ་ན་ཡང་རང་པམ་པར་མི་རུས།
རྗེ། དེ་ཀུན་ཐིག་ལེར་སྟོན། ཞེས་པ་འདིས་ཟེ་འདི་པའི་ནམ་ཐར་ལ་ལྷན་དག་པེར་བ་
སྒྲུང་བས་ལུང་བསྟན་དུ་ཡང་བྱ་སྟེ།

ཡུལ་དབང་དགེ་འདུན་གྱི་མཆོད་རྣམ་ཐར་རྟོགས་བརྗོད་དཔག་བསམ་སྒྲོན་ཤིང་།

དེ་ཡང་རྗེ་འདི་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མགོན་པོ་དངོས་དང་བྱད་པར་མེད་པས་
སྤྲུགས་ཀྱི་འདུན་པ་བཏང་བ་ཙམ་གྱིས་ཅི་བཞིན་པ་ཐམས་ཅད་འབད་མེད་སྤྱན་གྱིས་
གྲུབ་པ་འོང་བ་ཡིན་ཡང་། ཕྱི་རབས་ཀྱི་བསྟན་འཛིན་རྣམས་ལ་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་
འཛིན་པ་ལ་ཚུལ་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་དགོས་སོ་ཞེས་འདོམས་པའི་ཕྱིར་སྤྲུགས་དམ་གྱི་
གཙུག་པོ་ཆོས་རྒྱུད་གི་བསྟན་སྒྲུབ་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ་འདུལ་བ་འདྲ་བ་ཞིག་སྤངས་སྟེ། དེ་ཡང་
དགྲུང་ལོ་བདུན་བརྒྱད་ཀྱི་སྐབས་ནས་བཟུང་ཡབ་རིན་པོ་ཆའི་ཕྱག་ཕྱི་མཛད་། ཡི་
དམ་བཅུ་གསུམ་མ་དང་ཡེ་ཤེས་མགོན་པོ་ཕྱག་དྲུག་པ་དཔལ་ལྷན་དམག་ཐོར་རྒྱལ་མོ་
སོགས་ཡི་དམ་ཆོས་རྒྱུད་དུ་མའི་བསྟན་སྒྲུབ་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་དང་། ལྷག་པར་གཙང་
ནས་དབུས་སྟོགས་ལ་ཡོང་དགོས་པ་ཤར་བ་ནས་དེང་སང་གི་བར་དཔལ་ལྷན་ལྟ་མོའི་
ཅ་སྤྲུགས་ཉིན་རེ་བཞིན་སྟོང་ཕྱག་རེ་ལ་ཉུང་མཐའ་བྱས་པ་ཆག་མེད་དུ་བྱས་པ་ཞིབ་
དུ་བཅིས་ན་ལྟ་མོའི་ཅ་སྤྲུགས་འདི་དུང་ཕུར་ལ་ཉེ་བ་ཙམ་སོང་བ་འདྲ་ཞེས་གསུང་
ཞིང་། བཟླ་ཤིས་ལྷན་པོའི་གདན་སར་འགྲོ་གདོང་ཙམ་ནས་ཞོགས་པ་ལྟ་མོ་ལ་བསྐྱང་
གསོ་དང་གཏོར་མ་སྤྲུག་གསུམ་དུ་འབྱུང་བ། དགོང་རེ་བཞིན་སྤྲུག་གཏོར་གཤེགས་པ་
དང་བཅས་པ། བྱི་ལོའི་ཆོས་གཅིག་གཏོར་མ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མགོན་པོ་ཕྱག་
དྲུག་པ་དམ་ཅན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་ལྷན་དམག་ཐོར་རྒྱལ་མོ་ཆོས་རྒྱུད་ཞལ་བཞི་
པ་ཆོས་རྒྱུད་བཅག་ཅེ་ལྷམ་སྤིང་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱང་གསོ་མ་ཆག་པར་ཚུགས། བདེ་མཆོག་
ལུས་དཀྱིལ་གྱི་དགེ་སྦྱོར་ཆག་མེད་འདི་ཡང་ཀོང་པོ་འོར་ཤོད་དུ་སླེབ་པ་ནས་བྱས་པ་
ཡིན་གསུང་།

དེ་ཁྱིམ་ཆགས་སུ་བསྐྱེགས་ན་འདི་ཡིན་པར་མངོན་ཏེ། ཐོ་རེངས་ཀྱི་ཆ་རྗེ་
བཅུན་སྒྲོལ་དཀར་གྱི་སྤྲུགས་དམ་དང་། རྫོ་བོའི་བསྟོན་པ་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པ། འབྲོམ་
ཀྱི་བསྟོན་པ་ཡེ་བཟང་ཅེ་པས་མཛད་པ། རྗེའི་བསྟོན་པ་མ་གཅིག་དཔོན་པོས་མཛད་

དགོན་མཆོག་སྐྱབས་དང་གཡང་པ་ཆོས་ཟེ།

པ་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྲེའི་ནལ་འབྱེད། བདེ་མཆོག་དྲིལ་བྱ་པའི་སྐྱབ་མཆོད། འཇིགས་
བྱེད་བཅུ་གསུམ་མའི་སྐྱབ་མཆོད་ནམས་མཛད། ནམ་ལངས་རྩེས་སུ་དཔལ་ལྡན་ལྟ་
མོའི་བསྐྱང་གསོ་བསྟེན་པ་སྟོང་ཕྱག་རེ་དང་བཅས་པ་ཆ་བཞིས་གོང་དུ་ཆག་མེད་དུ་
གནང་། དགོང་མོ་ཡེ་ཤེས་མགོན་པོ་ཕྱག་དྲུག་པ་དང་དམ་ཅན་ཆོས་རྒྱལ་དཔལ་ལྡན་
ལྟ་མོ་དཔལ་མགོན་ཞལ་ཆོས་སྦྱང་བཅག་ཅེ་ལྷམ་སྤིང་གི་བསྐྱང་གསོ་དང་གཏོར་འབུལ་
བསྟོད་སྐུལ་གཤེགས་གཏོར་དང་བཅས་པ་ཉིན་རེ་བཞིན་ཆག་མེད་དུ་མཛད། དེ་
ནམས་ལ་གཙོ་བོའི་སྤྲེའི་བརྒྱུ་རྩ་རེ་ལས་མི་ཉུང་བ་ཉིན་རེ་བཞིན། དེ་ནས་སྤྱི་ལོ་
ནང་དུ་ཡར་ངོ་མར་ངོའི་ཆོས་བརྒྱད་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཡར་ངོའི་བཅུ་དང་མར་ངོའི་
བཅུ་གཉིས་དང་། ཆོས་བཅོ་ལྔ། དགུ་གཏོར་སོགས་ནམས་ལ་ཆོས་སྦྱང་སོ་སོའི་དུས་
གཏོར་གཟབས་པ་རེ་ལོ་གསར་གྱི་ཆོས་གཅིག་གཏོར་མ་དང་རྒྱལ་གྱི་རྟེན་འདོགས་གྱི་
སྐབས་སུ་སྤྱན་གཟིགས་ཆ་ཆང་གཟབས་མར་འབུལ་བ་དང་བཅས་དཔོན་སྟོབ་ཉི་ཤུ་
ཕྱིན་རེས་རོལ་མོ་དབྱངས་དང་བཅས་པ་ཆག་མེད་དུ་གནང་། བསྟན་པ་སྤྱང་བའི་གལ་
ཆེ་དུས་གྱི་ཆེ་སྤྱོད་བ་བཞི་ལྔ་སྤྱོད་པའི་བསྐྱང་གསོ་རོལ་མོ་དབྱངས་དང་བཅས་པ་ཡང་
རྒྱན་ཆགས་དེ་ནམས་ལས་ཤིན་དུ་གཟབས་པར་མཛད་དོ། །

དེ་དག་གི་སྐབས་ཀྱན་དུ་ཡང་ཆོས་འཆད་ཉན་དང་རབ་བྱུང་བསྟེན་རྫོགས་
སྐབ་པ། གསུང་རབ་ཆེ་ཆུང་གི་སྤྲེའི་རྩལ་ཆོམ་མཛད་པ། ཕྱོགས་ཕྱོགས་གྱི་སྤྱིན་བདག་
སྤྲེའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ནམས་ལ་ཕྱག་དབང་མཛལ་འཕྲད་དང་། ལྷ་ལན་ཆབ་
ཤོག་གནང་བ་དང་། སྤྱི་བོའི་སྤྱིན་གཏོར་སོགས་རྒྱ་བོའི་རྒྱན་བཞིན་དུ་གནང་བ་ལས་
གཞན་དུ་ན་སྤྱི་གསུང་སྤྲེའི་ལ་ཞི་བདེར་བཞུགས་པའི་གོ་སྐབས་ནི་ཅུང་ཟད་ཀྱང་
ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

གཞན་ཡང་རྩེའི་ཞལ་ནས། ཆོས་སྦྱང་མཆོད་པ་འདི་ཡང་ཁ་ཆེ་ལ་རྩ་ནས་

ལ་རྒྱལ་དབང་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་རྟོགས་བརྗོད་དཔག་བསམ་ཐོན་ཤིང་།

རྒྱ་ནག་པོ་ལ་སྤྱག་གི་བར་གྱི་བསྟན་པ་བསྟན་འཛིན་དང་བཅས་པའི་སྐྱེ་རིམ་ཁོ་ན་ལ་
དམིགས་པ་མ་གཏོགས་ང་ལ་ནད་ཞི་གདོན་ཞིའི་རང་འདོད་ཀྱི་འཁྲིས་སྤྱ་ཙམ་ཡང་
མེད། འཛམ་གླིང་གྱེ་བ་སྤྱག་བརྒྱ་ན་བསྟན་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཞིག་ཡོད་འདུག་སྟེ།
ངེད་ནི་སློའི་མཐུ་ཆུང་བས་དེ་ཙམ་མི་སྤྱབ་པ་འདུག་གསུང་། ཉིན་རེ་བཞིན་ཞབས་
བྱུང་བྱུ་འབུལ་བའི་གྱེ་བྱག་ལ་མི་ཡོང་བྱ་བ་གང་ཡང་མེད། དེ་ནམ་མཁའ་ལ་ཆར་ལྷར་
འབབ་པའི་ལོ་གཅིག་གི་གོས་དར་གཅིག་སྤྱ་བསགས་ན་ཡང་གནས་ཀྱིས་མོངས་པ་
ལྟ་བུ་འོང་སྤང་ན་ཡང་ས་ཕྱོགས་དེ་དང་དེའི་བསྟན་པ་བསྟན་འཛིན་དང་བཅས་པའི་
འཛིན་སྐྱོང་དང་སྐྱེ་བོ་སོ་སོའི་སྤྱིན་གཏོང་ལ་གནང་བ་ལས། ང་ལ་ནི་དམ་ཆིག་དེའི་
བྱུ་འདི་ལ་བདག་བབྱུང་གི་རྣམ་པ་སྐབས་རེ་ཙམ་སྐྱེ་བ་འདུག གཞན་བྱུ་ན་བདག་ཏུ་
བབྱུང་བ་རྩལ་ཙམ་ཡང་མེད་ཅེས་གསུང་ལས་ཡང་ཡང་ཐོས། དོན་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་
གངས་ཅན་གྱི་སྐྱེ་བོ་པལ་ཆེ་བ་ཆོས་དང་འདིག་ཉེན་གྱི་སྤྱན་སྲུང་ཆོགས་པ་ལ་མ་སྦྱར་
བ་ནི་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །

(༧༦ བ་༦། ༡༠༦ ཐ་༦) གཞན་ཡང་གཙང་སྟོད་རྫོང་མོ་ནགས་རྒྱལ་ནས་ཀོང་
པོ་དེ་མོ་ལ་ཡན་གྱི་སའི་ཁྱོན་ཐམས་ཅད་ཞབས་ཀྱིས་བཅགས། སྐྱེ་བོ་ཀུན་ཀྱང་གནས་
སྐབས་དང་མཐར་སྤྱག་གི་བདེ་བ་ལ་མ་བཀོད་པ་ནི་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། ཞལ་གྱི་
དཀྱིལ་འཁོར་མཐོང་བའི་མོད་ལ་དད་པ་བྱན་པ་རེ་མ་སྐྱེས་པ་སྤྱ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་
མཐུན་པར་གླིང་ངོ་། །དེ་དག་ནི་འཕྲོས་སོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་ཀོང་པོའི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱེ་བོའི་དོན་མཛད་དེ། སློ་བོ་ནས།
ཆིབས་རང་ཡང་ལུང་པ་ན་བབྱུང་བ་བརྒྱ་འབུལ་བས་ཐེབས་དགོས་ཞེས་གདན་འདྲེན་
ནན་ཆེ་བ་བྱུང་ནའང་ཐེབས་པ་མ་ཤར་བར་ཉང་པོར་ཐེབས། རི་ཆོས་གཉིས་ཀྱི་བ་
མཐའ་གཅིག་ཀྱང་ཆགས་སྤང་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་འཐབ་ཚེད་འཁྲུག་ལོང་མང་བ་དང་།

དགོན་མཆོག་སྐྱབས་དང་གཡང་པ་ཆོས་ཇེ།

ཁྱད་པར་སངས་སིང་གི་དགོན་པའི་སྤྱིལ་བྱ་ཐམས་ཅད་ཞིག དགོན་པ་སྟོང་པ་ལ་སྤྱག་
མཆོམས་ཕྱོགས་དེའི་བསྟན་པ་ཁོ་ན་ལ་དགོངས་སྟོབ་དཔོན་འཇམ་དབྱངས་སྟོ་གྲོས་
པས་ཐོག་བྱངས་རི་ཁའི་ཆོགས་པ་དང་སངས་སིང་གི་ཆོགས་པ་དཔོན་སྟོབ་དང་བཅས་
པ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསགས་ཏེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས། ཆོགས་
ཁོ་གཅིག་ལ་བསྐྱར་ཏེ་ཤིན་ཏུ་མཐུན་པར་གྱུར། བྱིས་མི་འགྱུར་བའི་བྱིར་སྤྱགས་དམ་
གཏོར་འོག་ལ་བྱངས་དམ་ལ་བཞག རྒྱབ་གཉེར་ཐོག་ཁ་ནང་སོ་ལ་བཅོལ། དུས་དང་
སངས་གི་བར་དུ་བདེ་བར་གྱུར། འདི་ནི་གྲུབ་པའི་མཆོན་མ་ངོ་མཚར་བ་ཡིན་ཟེར། དེར་
བཞུགས་ཐོག་བཟླ་ཤིས་ལྷན་པོ་ནས་བསྟན་པའི་ཉི་མ་སྟོབ་དཔོན་རིན་པོ་ཆེ་སྟོ་བཟང་
བཤེས་གཉེན་པ་དཔོན་སྟོབ་གདན་འདྲེན་ལ་ཕེབས། ཡར་ལམ་གསང་སྤྱགས་མཁར་
དུ་ཆོས་ཇེ་སྟོ་གྲོས་བཤེས་གཉེན་པ་བསྟེན་རྫོགས་གནང་བའི་མཁན་པོ་ལ་སྤྱན་བྱངས།
ཇེ་རིན་པོ་ཆེ་ཆོས་ཀྱི་བཤེས་གཉེན་པས་ལས་སྟོབ་དང་། ཐོས་བསམ་གྱིང་ནས་ཀྱིས་
གསང་སྟོན་པ་མཛད་དེ་བསྐྱབས། བྲག་དཀར་ནས་ཞལ་ངོ་། གསང་སྤྱགས་མཁར་ནས་
དཔོན་སྟོབ། ར་བ་སྟོད་པ་དཔོན་སྟོབ་སོགས་སྐྱ་སེར་མང་པོ་ལ་ཆོགས་ཆོས་གསུངས།
རིམ་གྱིས་བཟླ་ཤིས་ལྷན་པོར་ཕེབས་པར་གྱུར་ཏོ། །

(༧༥ བ་༥ ༡༠༥ བ་༦) དེའི་ཆེ་དཀར་ཆེན་བཞི་དང་རྒྱད་འབྲེལ་གྱི་འཕྲོ་ནས་
སྤངས་ཏེ་གཟབས་བཤད་ཀྱང་མཛད། སྤར་ཡང་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་
ཟིན་སྤྱན་དང་། མཁས་གྲུབ་ཙོར་བཟང་པའི་དུས་འཁོར་གྱི་སྤྱི་དོན། ཇེ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་
པའི་མཆོན་བཟོད་ཀྱི་རྒྱུ་དང་། ལྷ་འཁྲིད་ཆེ་བ་གཟབས་བཤད་མཛད་པའི་དུས་སྟོ་
གསལ་བརྒྱུ་དུ་མའི་འཁོར་བའི་རྩ་བ་བྱངས་ནས་བྱུང་ངོ་ཞེས་སྤང་ཞིང་། ཆོམས་
སྤྱ་སྤྱགས་བམ་རིན་པོ་ཆེ་སྤར་གྱི་འཆད་འཕྲོ་དེ་དང་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཆེན་མོ་
ཞི་ལྷག་གཉིས་ལ་སྤྱག་གི་བར་དུ་གཟབས་བཤད་མཛད་དུས་གསན་མཁན་སྟོང་བྱད་

ལ་རྒྱལ་དབང་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་རྟོགས་བརྗོད་དཔག་བསམ་སྡོན་ཤིང་།

པ་རེ་སྟར་ཆགས་སུ་བྱུང་། དེའི་དུས་སྐལ་བཟང་གི་སྐྱེ་བོ་དེར་འཁོད་པ་ཐམས་ཅད་
ཀྱང་སྤྲུགས་རྒྱུད་ཞི་ཞིང་དུ་ལ་ཏེ། འདི་རང་སྤྱུལ་པའི་ཉན་ཐོས་ཤིག་ཡིན་ནམ་སྟམ་པ་
ཤ་སྟག་གིས་གང་སྟེ། གསོ་སྦྱོང་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ཀྱུན་དུ་ཡང་སྟོང་ཕྱག་རེ་བཀལ་ཙམ་
རྒྱན་དུ་བྱུང་བས། རྟོན་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་སྤྱབ་པ་ཞལ་བཞུགས་དུས་ཀྱང་འདི་ལྟ་བུ་
ཞིག་ཡོད་པ་འདུག་གོ་ཞེས་སྤང་ངོ་། །

གཞན་མང་པོ་ཞིག་ལ་ནི་གྲའི་འཁྲིད་ཀྱང་གསུངས། དེའི་དུས་ཁྲོན་པ་ཆེན་
མོའི་ཚུ་སྡེ་སོར་བསྐྱམས་པ་ལྟ་བུར་གྱུར་ནས་ཁྲོན་སྦྱོགས་འདོམ་དོ་རེ་ཙམ་གཏོང་
དགོས་པ་བྱུང་ཡང་། རྗེ་འདི་པ་ཐེབས་ནས་ཁྲོན་ཚུ་ཁ་ལུང་དེ་བཟུ་ཤིས་ལྟན་པོའི་
མདུན་གྱི་ནེའུ་གསེང་གི་གཤམ་དུ་མཚོ་ཚུང་གཡུའི་མཆུལ་ཕྱིས་པ་འདྲ་བ་ལ་གསེར་
གྱི་ཚོམ་བུ་བཀོད་པ་འདྲ་བའི་གསེར་བྱ་དུ་མས་བརྒྱན་པ་ཡང་རྗེ་བཞུགས་རིང་ནར་
མར་བྱུང་ཞིང་། མདུན་གྱི་དགེ་སྟོང་སྟོང་སྦྱང་དུ་བྱས་པའི་ཞིང་དཔག་དུ་མེད་པ་སྡེ་
སོར་འདེབས་ལེན་མེད་པ་ལ་དེ་ནས་བཟུང་དེང་སང་གི་བར་དུ་ལོ་ཐོག་བཟང་པོ་ཡང་
སྐྱེས་ཏེ་དེ་དག་ཀྱང་རྗེ་འདི་ཉིད་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ལ་བརྟེན་པའམ། ཡང་ན་སྐལ་བཟང་
བརྒྱ་ཕྱག་དུ་མའི་སྤྲུགས་རྒྱུད་ལ་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དཔག་དུ་མེད་པ་འཁྱུངས་
པའི་ཕྱི་ལྟས་སུ་མངོན་ནོ། །

༡༥༽ གནས་རྟིང་དང་ཉང་སྟོང་སྦྱང། དཔལ་འཁོར་ལོ་སྡེ་ཆེན། རྒྱལ་མཁར་ཆེ། རྟོང་གཤེར་རུ་བ།
བཟུ་ཤིས་ལྟན་པོ། ཁྲོ་སྤྲ། གངས་ཅན་ཆོས་འཕེལ། བོ་དོང་། སྤར་བཟུ་ཤིས་ལྟན་པོ་སོགས་སུ་ཐེབས་
བཞུགས་ཀྱིས་སེར་སྐྱའི་ཁྲོམ་ཆེན་འདུས་པར་འདོད་ཆོས་ཀྱིས་རེ་བ་བསྐྱངས་ནས་ཀྱུན་ཀྱང་བདེ་
དགའི་ས་ལ་བཀོད་པ་དང་། ལམས་ཕྱོགས་སུ་གདན་ཞུ་བྱུང་བ་རེ་ཞིག་ཕྱིར་འགྱུངས་དང་། འབྲས་
སྤུངས་ནས་གདན་ཞུ་ནན་ཆེ་བས་བཟུ་ཤིས་ལྟན་པོའི་གདན་ས་བ་བསྐོ་བཞག་གནང་།

དེ་ནས་ཕྱི་བ་ལོའི་སོས་གནས་རྟིང་ནས་འཕགས་པ་འཛིག་རྟེན་དབང་ཕྱག་

དགོན་མཆོག་སྐུ་བས་དང་གཡང་པ་ཆོས་མེ།

གི་ནམ་འཕུལ་ཆོས་ཀྱི་མེ་རིན་ཆེན་དོ་མེ་བས་ཉང་སྟོང་ཕྱོགས་སུ་སྐྱབ་དངས། ཡར་
ལམ་འབྲོང་ཅེར་སྐྱ་ལེར་ནམས་ལ་ཁྲོམ་ཆོས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། གནས་རྟིང་ནས་སློབ་
དཔོན་ནམ་པས་ཐོག་དངས་ཆོགས་པས་གདུགས་རྒྱལ་མཆན་དང་དར་ཆ་རོལ་མོ་
སོགས་ཀྱིས་སྐྱབ་དངས། རྒྱར་པན་གནས་རྟིང་པའི་གདུང་བརྒྱད་མ་གཏོགས། རྒྱལ་
ཆབ་རིན་པོ་ཆེ་དང་དཔལ་མེ་འདི་པ་ལ་འོང་བ་ལྷར་བྱེད་མ་ཁྱོང་ཟེར། དེར་རྒྱས་
གནས་རྟིང་རིན་པོ་ཆེ་དང་གསེར་སྤྲིངས་ཆོས་མེ་འོད་ཟེར་བཟང་པོ་བས་ཐོག་དངས་
དགོ་འདུན་འདུས་པ་རྒྱ་མཆོ་ལ་ཆོགས་ཆོས་དང་། སྒྲེར་དུ་སོ་སོ་རང་རང་གི་ཕྱགས་
བཞེད་དང་མཐུན་པའི་གསུང་ཆོས་ཀྱང་གནང་། ཁྱད་པར་ཡབ་སྲས་གཉིས་ཀས་
བཞུགས་ཁྲི་ཆེན་མོའི་སྟེང་དུ་ལྟན་ཅིག་དུ་བཞུགས། ཉང་སྟོང་སྤྲད་ཀྱི་སྐྱེ་བོའི་ཆོགས་
སྟོང་ཕྱག་དུ་མ་ལ་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་གསུངས་དུས་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་པ་
ལ་འངའ་ཁ་དོག་སྒྲ་ལྷ་པ་མིག་མང་རིས་སུ་བྲིས་པའི་བར་བར་དུ་རི་མོ་མཁན་མཁས་
པས་བྲིས་པ་འདྲ་བའི་བཀྲ་ཤིས་རྟགས་བརྒྱད་སོགས་སྐྱེ་བོ་ཀུན་གྱིས་མཐུན་གྲུབ་
དང་། མེ་ཏོག་གི་ཆར་ཆེན་པོ་བབས་པས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྒྲ་མ་འཕགས་པ་སྐྱབ་རས་
གཟིགས་སུ་མཐོང་བའི་མོས་གུས་བཙོས་མ་མ་ཡིན་པ་སྐྱེས་པ་ལ་བརྟེན་དགའ་ལྡན་
ཆོས་ཀྱི་པོ་བྲང་དུ་གཞུག་པའི་སྟོ་ཕྱེ་བ་ཡིན་ནོ།

དེའི་ཆེ་སྐྱ་ལེར་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རང་རང་གི་འབྱོར་པ་དང་རྒྱན་ཆ་སོགས་
པངས་པ་མེད་པར་སྤུལ་བས་མར་རྒྱལ་རང་ཡང་བརྒྱ་ཕྱག་ལྷག་པ་ཞིག་བྱང་ལ་གཞན་
ནི་འདིར་མ་བཀོད། དེའི་དུས་གནས་རྟིང་རྒྱུ་དུ་མེ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་སེམས་
བསྐྱེད་དང་། མགོན་པོའི་འཕུར་ཐང་དབུ་ཐོག་དུ་བཞག་པའི་བཀའ་བསྟོའི་ཆོས་
འབྲེལ་ཙམ་ཞིག་ཀྱང་གསན། དེ་དུས་ཀྱང་རབ་བྱུང་བསྟོན་རྒྱུ་མེད་ཅིག་
བསྐུ་བས་པ་ཡིན་ནོ།

ལ་རྒྱལ་དབང་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་རྟོགས་བརྗོད་དཔག་བསམ་སྒྲོན་ཤིང་།

(༧༩ བ་༦། ༡༠༧ བ་༩) དེ་ནས་དཔལ་འཁོར་ལོ་སྡེ་ཆེན་དུ་སློབ་དཔོན་རྣམ་
པས་སྒྱུན་དངས། གནས་རྟིང་ནས་དཔོན་སློབ་རྣམས་ཀྱིས་ཞལ་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་དང་
འབྲལ་མ་མོད་པའི་སྦྱེལ་མ་དང་། དཔལ་འཁོར་ལོ་སྡེ་ཆེན་གྱི་སློབ་དཔོན་རྣམ་པས་
ཐོག་དངས་རི་པོ་དགེ་ལྡན་པ་ལ་གཏོགས་པའི་དགེ་འདུན་རྣམས་དང་། གྲུབ་མཐའ་
མི་གཅིག་པའི་དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འཕྲིན་ལས་གྱི་ཤུགས་མ་ཐུབ་པར་ཐམས་
ཅད་ཀྱང་གྲས་པས་ཞལ་ལྟ་བུ་ལ་ལྟགས། ཉང་སྟོང་སྤྲད་གྱི་སྦྱེ་བོའི་ཆོགས་མཐའ་ཡས་
པ་ཡང་མཚོད་པའི་བྱེ་བྲག་དུ་མ་ཁྱེར་ནས་སྦྱུང་དགྱིལ་འཁོར་ལྟ་བུ་ལ་འདུས་ཏེ། བསུ་
སྦྱེལ་བ་གཉིས་སྟེ་འབྲོད་དེ་སྦྱེ་བོའི་ཆོགས་ཁྲི་སྤྲག་དུ་མས་སའི་སྟེང་ཐམས་ཅད་དུ་
གཡོགས་སོ། །

(༧༧ ཉ་༥། ༡༠༧ བ་༡༡) དེའི་ཆེ་མགོན་པོ་འདི་ཉིད་འགོ་བ་མཐའ་དག་
གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་གོ་འཕང་ལ་དགོད་པར་བཞེད་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་
པོ་དེ་ཉིད་ལྟག་པར་གཡོས་ཏེ་དེར་འཁོད་པ་ཐམས་ཅད་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པ་ན་དེ་
ཐམས་ཅད་གྱི་རྒྱུད་ལ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་དམིགས་པའི་དད་པ་གཡོས་ཏེ་དེའི་
མཐུ་ལས་མང་པོ་ཞིག་ས་དང་ལམ་ལ་བཀོད། ཐ་མ་ཡང་མངོན་པར་མཐོ་བའི་གནས་
ལ་བཀོད་པར་གདོན་མི་བྱེ། དྲང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ལ་མིག་ལེགས་པ་ཞིག་བལྟས་
པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་མཐུ་ཡང་གྲངས་མེད་པར་གསུངས་འདུག་པས་ལེགས་པར་ཤེས་
སོ། རྗེའི་ཞལ་ནས། དེད་རང་ལ་བརྟེན་པའི་མི་ཆོགས་ཀྱང་དེ་རེས་ལས་ཆེ་བ་མེད་
ཅེས་གསུང་བ་ནི་དེའི་དོན་འགྲོ་པར་ཀྱང་དེ་རེས་ལས་ཆེ་བ་མེད་ཅེས་པའི་དོན་དུ་གོ་
དགོས་སོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་གཞན་དོན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་མཛད་པ་དེ་ལྟ་དག་གིས་རིག་ནས་མེ་
རྟོག་གི་ཆར་ཆེན་པོ་པལ་པ་ནི་སའི་ཁྱོན་ཐམས་ཅད་དུ་མེ་རྟོག་དཀར་པོ་དང་དམར་པོ་

དགོན་མཆོག་སྐུ་བས་དང་གཡང་པ་ཆོས་ཟེ།

དང་མེར་པོ་གསུམ་གྱི་རིགས་སྐུ་བ་ཙམ་ནམ་མཁའ་ལ་ལྷིང་ཞིང་། སྐྱེ་བོ་འགའི་ལག་
ཏུ་སོན་པ་ཡང་བྱུང་བར་སྣང་ངོ་། ཇི་འདི་ཆེ་མི་ཁྱོམ་ཏུ་ཅང་ཆེས་པ་ནས་པན་ཚུན་སྐྱུན་
འདྲེན་པ་ཡང་མི་ཁྱོམ་ཐོག་ལ་བྱེད་དགོས་པ་བྱུང་བེར་རོ། ཇི་དུས་བྲང་མོ་ཆེ་པ། འོར་
བུ་དགེ་ལྡན་པ། གསེར་ཁང་གོང་པ། ལེགས་གྲུབ་པ། ལྷ་ཁང་པ། ཞི་གནས་པ། བདེ་
འབྱོར་བ་ལ་སོགས་པའི་དཔོན་སློབ་རྣམས་ཀྱིས་གྲགས་པ་སོ་སོར་སྐྱུན་བྲངས། འབྲུལ་བ་
འབྱེར་མི་སྤྱེད་ས་བྱས་པ་མཆོད་རྟེན་ཆེན་མོ་དང་གཙུག་ལག་ཁང་འཁོར་བར་བྱས་ཏེ།
དགོས་འདོད་ཀྱན་འབྱུང་གི་གསོལ་འདེབས་ཀྱན་གྱིས་འབྲུག་སྐྱེ་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་ས་ཏེ།
ལྷ་དཔོན། སྐྱེ་མེར་བྱི་ཕྱག་དུ་མ་ལ་ཁྱོམ་ཆོས་གནང་བས་མེ་ཏོག་གི་ཆར་སོགས་ལྷས་ངོ་
མཆར་བ་བྱུང་བ་ལ་བརྟེན་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱང་དད་པའི་ས་གཞི་གཡོས་ཏེ། རང་རང་གི་
ལུས་རྒྱན་སྲང་དུ་མ་རི་བ་རྩེ་འདིའི་ཞབས་བྱུང་ག་ལ་བ་དེར་འཕྱོར་རོ། །

(༡༠༠ ཉ་༡། ༡༡༠ བ་༡༡) རྒྱལ་མཁར་ཆེར་སྤེལ་དཔོན་སློབ་ཀྱིས་སྐྱུན་བྲངས་ཏེ་
བཀྱར་མཐོང་དང་གྲས་མཆོད་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་མཛད་ཅིང་དེ་ལྟ་བུའི་འགྲོ་དོན་
རྒྱ་ཆེ་བར་གྲུབ་རྗེས་སྐྱེ་མེར་བྱིས་ལྷན་པོར་ཐེབས། སློན་ལམ་ཆེན་མོ་དང་རྣམས་
བསྐྱུན་གཙང་སྟོང་གི་སྐྱེ་བོ་སྟོང་ཕྱག་དུ་མ་ཞལ་ལྷ་བ་ལ་འདུས་པ་རྣམས་ལ་ཁྱོམ་ཆོས་
གསུངས་ཏེ་ལེགས་པའི་ལམ་ལ་བཀོད། དེ་ནས་སྟོང་གཤེར་རུ་བས་སྐྱུན་བྲངས། དེ་
ཐམས་ཅད་སྐྱུང་བར་གནས་པ་སོགས་ལ་བཀོད་ནས་བྱིས་ལྷན་པོར་དགེ་ཚུལ་
སྟོང་རྣམ་པར་དག་པ་བརྒྱད་བརྒྱུ་ལ་ཉེ་བ་དང་ལྷན་ཅིག་པར་དབྱར་གནས་པར་ཞལ་
གྱིས་བཞེས། ད་ལྟ་དབུས་གཙང་གང་ནའང་ཕྱོགས་གཅིག་དུ་འཆོག་པར་གཞི་གསུམ་
ཕྱག་ལེན་ལ་འདེབས་མཁན་འདི་བས་ལྷག་པ་དང་། དངོས་གཙང་བ་གང་ནའང་མེད་
ཅས་ཀྱན་མཐུན་གྲུབ་པས་མཁས་པ་དགྱེས་པའི་རྣམ་ཐར་ཆེ་ཤོས་ཤིག་དུ་སྣང་ངོ་། །

རབ་བྱུང་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱང་མང་དུ་བསྐྱབས། གསུང་ཆོས་ནི་དཀའ་ཆེན་

ལ་རྒྱལ་དབང་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་རྟོགས་བརྗོད་དཔག་བསམ་སྒྲོན་ཤིང་།
བཞིའི་གནང་འཕྲོ་རྣམས་དང་། ལམ་རིམ་ཚུང་བའི་ཞི་ལྷག་གཉིས་ལ་གཟབས་བཤད་
མཛད་དོ། །

དེ་ནས་ཁྲོ་ཕུ་ཀུན་སྤངས་པས་ཁྲོ་ཕུར་སྤུན་བྱངས། རྩེ་བཙུན་གྱི་བྱང་དུ་ཞག་
མང་པོར་སྒྲོན་ལམ་མཛད་དེ་ཕྱག་ནས་གཏོར་བ་ནམ་མཁའ་ལ་ཆགས་པ་སོགས་བྱུང་
པའི་མཆན་མ་ངོ་མཆར་བ་ཡང་བྱུང་ཞེས་ཁྲོ་ཕུ་ཀུན་སྤངས་པ་ཉིད་གསུང་། དེ་ནས་
གངས་ཅན་ཆོས་འཕེལ་དུ་ཆོས་ཀྱི་རྩེ་ཚུལ་ཁྲིམས་སྟོབས་འབར་འོད་ཟེར་བ་ཞེས་
གྲགས་པ་རྩོ་བོ་ཡབ་སྐུས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་སེམས་དཔའ་
ཆེན་པོ་དེས་སྤུན་བྱངས། མངལ་མ་ཐག་ཏུ་སྐྱེ་ཆེ་དུ་མར་འབྱིས་པའི་བག་ཆགས་སང་
དེ་དང་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འཁྱུངས། ཞབས་ལ་འདུས་འབྲལ་མི་ཐོད་པ་ལྷ་བྱར་གྱུར།
དེར་དཔོན་སློབ་རྣམས་ལ་ཆོགས་ཆོས་དང་། སློས་ཆོས་བཞེད་པ་དང་མཐུན་པ་གནང་།
བཟླ་ཤིས་ལྷན་པོ་བ་དང་དགོན་པ་མ་བུ་གཅིག་ཏུ་འབྲེས། བོ་དོང་དུ་དཔལ་ལྷན་ལྷ་
མོའི་བྱང་དུ་ཕེབས། ཕྱག་མཆན་བེ་ཅོན་དང་ནལ་ཐོད་དགོན་གཉིས་ཀྱིས་དངོས་སུ་
ཕུལ། ད་ལྟ་ཕྱག་གི་རྟེན་གཅིག་ལ་ཐུགས་རྩིས་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ནས་རོག་ཆོ། འཇད་ཕུ་མདའ། ཏྲ་ནག་ཕུ་མདའ་རྣམས་སུ་སྐྱེ་བོ་དཔག་
ཏུ་མེད་པའི་དོན་མཛད་དེ་རྣམ་ཐར་ངོ་མཆར་བ་མང་དུ་ཡོད་ནའང་ཡི་གེ་མངས་
པས་འདྲིགས་ནས་མ་བཀོད་དོ། །ཤངས་རི་བོ་དགེ་འཕེལ་དུ་ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོ་ཤེས་
རབ་དཔལ་བཟང་གི་སེལླེའི་ཁྲི་ལ་འདྲིགས་ཏེ་དེའི་སློབ་དཔོན་རྣམ་པས་ཐོག་བྱངས་
དགེ་འདུན་སུམ་བརྒྱར་ཉེ་བ་ལ་སྟོང་པོ་དོན་གསུམ་གྱི་སྤྱི་ཆོས་དང་སློས་ཆོས་མང་དུ་
གསུངས། ཤངས་མདའ་སྐོར་གྱི་དཔོན་སྐྱེ་རྣམས་ཀྱིས་སོ་སོའི་གཞིས་ཀར་སྤུན་བྱངས་
བསྟེན་བཀུར་མཛད། ཀུན་དང་པའི་ས་ཆེན་གཡོས། སྐར་བཟླ་ཤིས་ལྷན་པོར་ཕེབས་
པར་གྱུར་དོ། །

དགོན་མཆོག་སྐུ་བས་དང་གཡང་པ་ཆོས་ཟེ།

(༡༠༠ བ་༦། ༡༡༡ འ་༤) དེའི་དུས་སློག་གསལ་མཁས་པའི་ཆོག་གི་རྒྱུ་ལ་
ལུང་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་འཕེལ་བ་ནི་དབྱར་གྱི་ཆར་སློན་བཞིན། མཁས་བཙུན་དམ་
པས་སའི་སྟེང་ཐམས་ཅད་དུ་བྱབ་པ་ནི་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་གི་མེ་ཏྲག་རྒྱུང་གིས་
ཕབ་པ་བཞིན། འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ཐོགས་མེད་དུ་འབྱུང་བ་ནི་རྟོགས་ལྡན་གྱི་དུས་
སྟེངས་པར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་སྐྱུར། དེའི་ཆེ་ཁམས་ཕྱོགས་ཀྱི་སྟེ་བོ་ནམས་ཀྱིས་ཀྱང་
དམ་པའི་ཡོན་ཏན་ཐོས་པས་ཡིད་ཕྱོགས་ཏེ་རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་པའི་བསྟན་འཛིན་མདོ་
སྟོན་ཤེས་རབ་བཟང་པོའི་ཆོས་ཀྱི་མདུན་ས་ཆབ་མདོ་བྱམས་པ་སྤིང་གི་གདན་སར་
ཕེབས་དགོས་པའི་སྐུན་འདྲེན་གྱི་ཕོ་ཉ་བ་ཆབ་མདོ་སྤྱི་པ་དང་། མཐའ་བཞི་མཁན་པོ་
སོགས་ཀྱིས་འབྲུལ་ཆས་དང་བཅས་པ་སྡུ་བྱིར་བྱུང་ཞིང་། བྱད་པར་དཔལ་ལྡན་དུགས་
པོ་བཀའ་རྒྱུད་ཀྱི་བསྟན་འཛིན་ཆེན་པོ་ཆོས་རྗེ་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱག་པས་རི་བོ་ཆེ་
ནས་ཀྱང་དེ་མཐུན་གྱི་བྱ་ཡིག་སྐུན་འདྲེན་ནན་ཆེ་བར་བྱུང་ནའང་དབུས་གཙང་གི་
བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཉིན་མོ་ལྷར་མཛད་བཞེད་པས་རེ་ཞིག་ཕེབས་མི་སྟབ་པའི་བྱ་ལན་
གནང་།

བྱད་པར་སྦྱིད་ཤོད་ཀྱི་གནས་འདིར་སྟོན་ཆོས་རྒྱལ་མེས་དཔོན་རྣམ་གསུམ་
ཀྱིས་བོད་ཀྱི་ཕན་བདེའི་གཞིར་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས། རྩོ་བོ་རྣམ་གསུམ་སོགས་
སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྐུན་ངངས་ཏེ་ཕན་བདེའི་གཞི་བཙུགས། དེ་
བཞིན་དུ་རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་གངས་ཅན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཕན་བདེ་འབྱུང་བའི་
གཞིར་ལྷ་ས་སྟོན་ལམ་ཆེན་མོར་གྲགས་པའི་སྟབ་པའི་དབང་པོ་ལ་མཆོད་པ་ཆེན་མོ་
བཙུགས། མདོ་སྟགས་ཀྱི་བཤད་སྐབ་ཉི་མ་ཤར་བ་དང་འདྲ་བར་མཛད་སྟངས་ནའང་
བར་སྐབས་སུ་རྩོ་བོ་རིན་པོ་ཆེའི་མཆོད་པ་དང་དགེ་འདུན་གྱི་བཤད་སྐབ་མིང་གི་ལྷག་
མ་ཙམ་དུ་སྐྱུར་པའི་གནས་དེ་གསོ་བར་བཞེད་པའི་སྟགས་རྗེ་ཆོད་མེད་པ་འཁྱུངས་

ཡུལ་དབང་དགེ་འདུན་ཀྱི་མཚོའི་རྣམ་ཐར་རྟོགས་བརྗོད་དཔག་བསམ་སྒྲོན་གིང་།

གིང་། དེ་མཐུན་དུ་ཆོས་འཁོར་ལྟ་སའི་སྤང་མ་མ་གཅིག་དཔལ་གྱི་ལྟ་མོ་དང་། འབྲས་
སྤངས་གྱི་སྤང་མ་དོ་རྗེ་དག་མོ་རྒྱལ་དཔོན་གཡོག་གཉིས་གྱིས་བཀྲ་ཤིས་ལྷན་པོར་ཡང་
ཡང་རྗེ་འདི་པ་སྤྱན་འདེན་ལ་ཐེབས། དེའི་ཕྱི་ལྟ་སྤྱི་ལྟ་དོ་རྗེ་དག་མོ་རྒྱལ་གྱི་ཆོ་འཕྲུལ་
ཡིན་པ་འདུག་ཟེར་བཀྲ་ཤིས་ལྷན་པོའི་སྤྱི་བཟང་དུ་དབྱས་ཕྱོགས་ནས་མེ་ཡང་ཡང་རྒྱག་
པ་མཐོང་བ་ཡང་མང་དུ་བྱུང་སྤང་། རྗེའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། ང་དང་པོ་དབྱས་ཕྱོགས་ལ་
ཡོང་བའི་སྒོ་ཤར་བ་ཡང་མ་གཅིག་དཔལ་ལྟ་དང་དོ་རྗེ་དག་མོ་རྒྱལ་མ་དཔོན་གཡོག་
གིས་བསྐྱལ་ནས་ཡོང་བ་ཡིན་གསུངས་པར་གདའ། དེ་དག་དང་མཐུན་པར་འབྲས་
སྤངས་སྤྱི་སའི་གདན་འདེན་གྱི་ཁྱུ་ཡིག་ཀྱང་ནང་སོ་ཐོན་པ་བརྒྱད་ནས་བཀྲ་ཤིས་ལྷན་
པོར་བྱུང་དུས་དེའི་ཆོ་བཀའ་སྦྱེལ་པ། གསུང་རབ་རྒྱ་མཚོ་ལ་ནི་རང་འདོད་གྱི་རྣམ་པ་
སྤྱི་ཅམ་ཞིག་མི་འདུག རྒྱལ་གྱི་འཛིན་སྐྱོང་ལ་ནི་མི་སྤེལ་ག་མེད་དུ་འདུག་པས་ངེད་
དཔོན་སྒོ་བ་གྱིས་གྲོས་སྤྱོད་བསྟར། བཀྲ་ཤིས་ལྷན་པོ་དང་རྒྱལ་སྤྱིལ་ན་ལེགས་སམ། ཡང་
རྒྱལ་དང་འབྲས་སྤངས་སྤྱིལ་ན་ལེགས་དཔལ་ལྷན་ལྟ་མོ་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གསོལ་བ་
བཏབ་སྟེ་བརྟག་པ་ཁྱུས་པས་རྒྱལ་དང་འབྲས་སྤངས་སྤྱིལ་ན་ལེགས་པ་བབས་བྱུང་བས།
ངེད་རང་གི་འདུན་པ་ལ་སྒོན་གྱི་བག་ཆགས་དང་། འཆད་ཉན་གྱི་འཕྲིན་ལས་ཀྱང་ཆེ་
བར་ཡོང་བར་འདུག་པས་བཀྲ་ཤིས་ལྷན་པོ་རང་དུ་སྟོན་རྒྱ་བྱུང་ན་རྣམ་པའི་བསམ་པ་
ཁ་ཞེ་མེད་པ་ཡོད་ན་ཡང་རྟེན་འབྲེལ་སྤྱི་ཕྱིར་མ་འབྲིག་པའི་དབང་གིས་སྟོན་པ་ཞིག་
ནི་མ་བྱུང་གསུང་སྟེ། དེ་ནས་གདན་སའི་བསྐྱོད་གཞག་གི་བཀའ་བསྐྱོས་ཤར་ནས། ཕྱི་
ནང་གང་ནས་བསྐྱོས་པ་དག་གི་བརྟག་པ་ཁྱུས་པས་ནང་ནས་བསྐྱོས་པ་རུང་བཟང་
བ་ཅམ་བྱུང་མཚམས་སྤྱི་ཤར་ཅེ་ནས་ཆོས་རྗེ་སྒོ་གྲོས་རྒྱ་མཚོ་བ་དང་ཐོས་བསམ་སྤྱིང་
ནས་སྤྱི་སྟོན་འཛིན་པ་སྒོ་བཟང་བཤེས་གཉེན་པའི་བྱུང་གཉིས་གྱིས་བསྟན་པ་རང་ལ་
བསམས་ནས། བསྐྱེད་པ་སོགས་གཞིན་ན་ཡང་ལྟ་བུ་སྒོ་བཟང་བསྟན་པའི་ཞལ་

དགོན་མཆོག་སྐུ་བས་དང་གཡང་པ་ཆོས་རྒྱུ།

སྒྲ་ནས་ལ་ཕྱག་འབུལ་མཛད་དེ་དཔོན་སློབ་བྱིངས་མཐུན་གྲུབ་ཀྱི་ངོས་ཆོས་ཀྱི་ཁྲི་ལ་
དབང་བསྐྱར། དེ་རྗེས་སུ་མགོན་ཁང་ཆེན་མོར་དཔ་ཅན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་
སྐུ་ཐོག་ཆད་ལྷག་པ་ཞིག་དང་དཔལ་ལྷན་དཔག་ཐོར་རྒྱལ་མོའི་སྐུ་གཉིས་ཡི་དཔ་གྱི་
མདུན་དུ་ལས་མཛད་པའི་ཚུལ་གྱིས་བཞེངས་པ་མཛད། བཀྲ་ཤིས་ལྷན་པོའི་ཁྲི་ཐོག་
ལ་སྒྲ་མ་ཐེབས་དུས་སུ་ཟུང་མཁར་ནང་དུ་ཁྱེ་ཏུ་སྤྲོ་ལ་ཞེས་པའི་བྲི་ཕྱི་ཞིག་གིས་རྗེ་ཉིད་
ལ་སྤུལ་བའི་ནལ་ཐོད་ཅིག་ཡོད་པ་དེར་གསེར་གཏོར་བཙུགས་ནས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
པ་དགོ་འདུན་གྲུབ་ཀྱིས་བཞེངས་པའི་དཔལ་ལྷན་ལྷ་མོའི་ཕྱག་མཆོན་དུ་སྤུལ། སྤྱིད་
མཐའི་བར་དུ་བསྟན་པ་སྤྱི་དང་བྱད་པར་བཀྲ་ཤིས་ལྷན་པོ་བ་མི་ནོར་དགོན་གནས་
དང་བཅས་པའི་བཅོལ་གཏད་ཀྱི་བཀའ་བསློ་ཡང་མཛད། དེའི་དུས་སུ་ཆོས་སྦྱོང་གིས་
ལས་དངོས་སུ་མཛད་པའི་ཆོ་འབྲུལ་ཡང་དབུས་གཙང་བྱབ་བར་བྱང་ཞེས་མཁྱེན་པའི་
སྤྱན་ལྷན་མང་པོ་གསུང་། སྤྱད་མའང་བཀྲ་ཤིས་ལྷན་པོར་ཐེབས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཀྱང་
སྤྲིག་པ་གནང་། དེ་ནས་ཤངས་མཐོང་སློན་དུ་རིན་སྤངས་པ་དཔོན་སློན་གྱིས་སྤྱན་
བྱངས། རྗེ་པ་ཁྱེད་པོ་ན་དང་མཛུལ། ཁོང་རྒྱལ་ཁམས་ཆོས་རྗེ་ཡིན་པས་གཞན་དང་མི་
འབྲ་ཞེས་གསུང་། བཀྲར་མཐོང་དང་གུས་མཆོད་མཐའ་ཡས་པ་གནང་། ད་ལན་ནི་
དབུས་ཕྱོགས་ལ་ཐེགས་པའི་སློ་ཤར་འདུག ཕྱིས་ཅི་མཁྱོགས་གཙང་ཕྱོགས་ལ་ཐེབས་
དགོས་ཞེས་ཐུགས་དག་པའི་གསུང་ཡང་གནང་བར་གདའ། སྤར་ཡང་ཉི་མ་ཤར་ཕྱོགས་
ཀྱི་འགོ་བའི་དོན་ལ་ཐུགས་ཆས་པར་གྱུར་ཏོ། །

༡༥༽ ལྷ་རི་དགའ་ལྷན་དུ་བཞུགས་པ་གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱག་མཁས་བཙུན་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཆོ་ལ་རྗེ་
ཙོང་ཁ་པ་ནས་བརྒྱད་པའི་མན་ངག་ཟབ་བྱད་གང་མཆིས་མཐའ་དག་གསན་ཞིང་འབྲས་སྤངས་ཀྱི་
གདན་ས་བ་མཛད་དགོས་པའི་བཀའ་ནན་བཞིན་ཆོས་ཁྲིར་ཐེབས།

(༡༠༩ ཉ་༡ ༡༡༤ འ་༡༡) ད་ནི། རྟག་དུ་འགོ་ལ་བརྩེ་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས།

ལ་རྒྱལ་དབང་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་རྟོགས་བརྩོན་དཔག་བསམ་སྒྲོན་ཤིང་།

།རྒྱབས་ཆེན་སྦྱོང་པའི་འོད་དཀར་སྣོང་འཕྲོ་བ། །ཁྱོད་ཕྱགས་མཁའ་དབྱིངས་མངོན་
མའི་ལང་ཆོ་ལ། གསལ་བར་འགྲོགས་པའི་མངོན་སྟུག་ཅི་ཡང་འདྲིན། །ཞེས་པའི་དོན་
བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ནས་ཐོག་མར་ལྟ་རི་དགའ་ལྡན་གྱི་རི་ཁྲོད་ན་རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་པའི་
སྐུ་གསུང་ཕྱགས་གྱི་སྤང་བ་རྟག་ཏུ་འཆར་ཞིང་བཙམ་ལྡན་འདས་འཁོར་ལོ་སྟོན་པ་
སོགས་ཡི་དམ་དུ་མས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ། ཡེ་ཤེས་གྱི་མགོན་པོ་ཕྱག་དྲུག་པ་སོགས་
ཆོས་སྦྱོང་དུ་མས་དངོས་སུ་འཕྲིན་ལས་སྐྱབ་པ། སྐབ་པའི་དབང་ཕྱག་མཁས་བཙུན་
ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་བསྟན་པའི་ཉི་མ་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོའི་དྲུང་དུ་ཕྱགས་
ཐེབས། རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་པ་ནས་བརྒྱད་པའི་བདེ་མཆོག་ལུ་ངེལ་གཉིས་གྱི་དབང་བཞི་
ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་གསན། བདེ་གསང་གི་རིམ་ལྔ་གཉིས་ཀའི་གནད་གྱི་ཞལ་ཤེས་
འཁྲིད་དང་བཅས་པ་དང་། སྤྱི་མའི་རྣལ་འབྱོར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ། རྣམ་སྤང་མངོན་
བྱང་གི་དབང་། མཁས་སྐབ་རྩེ་ནས་བརྒྱད་པའི་དམར་པོ་སྟོར་གསུམ། རྩམ་ལ་དཀར་
དམར་གཉིས། ཕྱག་རྟོར་འགྲོ་བཟང་ལྷགས། ལྷ་ཙེ་གྱི་རྩེས་གནང་། རྣམ་སྤྱོད་སྟོར་
གྱི་རྩེས་གནང་བརྒྱད། རྩོ་བོ་ནས་བརྒྱད་པའི་སྟོལ་མ་ཉེར་གཅིག་གི་རྩེས་གནང་། ལྷ་
མོ་ཤ་མ་ཤ། འཇམ་དཔལ་རྒྱ་གར་ཀླའི་རྩེས་གནང་། སྐར་མགོན་དང་དུར་ཁྲོད་བདག་
པོ། སྐབ་ཆེན་ཤ་བ་རི་པས་ཆོས་རྩེ་དཔལ་ལྡན་སེངྒེ་བ་ལ་དངོས་སུ་གནང་བའི་ཡེ་ཤེས་
མགོན་པོ་ཞལ་བཞི་པའི་རྩེས་གནང་།

མདོར་ན་རྩེ་ནས་བརྒྱད་པའི་དབང་ལུང་མན་ངག་ལ་རྩེ་སྐབ་པའི་དབང་ཕྱག་
འདི་ཉིད་ཁྱུངས་བཙུན་པར་གྲགས་ཤིང་། རྩེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་འདི་བསྟན་པའི་
བདག་པོར་གཟིགས་ཏེ་བྱམ་པ་གང་བྱོའི་ཚུལ་ལྟ་བུར་གནང་། ཁོང་རང་གི་སྐྱེ་ཆེ་བའི་
ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པ་དག་དང་། སྟོན་བྱུང་དང་། མ་འོངས་པའི་ལུང་བསྟན་རྣམས་
ཀྱང་ལྷག་པར་གསུངས་པར་སྤང་བ་ལས་བདག་ཅག་གི་རྣ་བར་སོན་པ་ནི་འདི་དག་

དགོན་མཆོག་སྐྱབས་དང་གཡང་པ་ཚོས་ཟེ།

ཡིན་ཏེ། རྗེ་གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱག་འདི་ཉིད་འབྲས་སྤྲངས་ཁྱི་ཐོག་ན་བཞུགས་སྐབས་སུ།
ཁྱོད་ཀྱི་རྗེས་འདིར་ལྷ་མོ་དབྱངས་ཅན་མས་རྗེས་སུ་བབྱང་བ་ཞིག་འོང་བྱ་བའི་ལུང་
བསྟན་ཀྱང་བྱང་།

ཡང་རྒྱ་བའི་དགྱིལ་འཁོར་ཉ་གང་བ་ཞིག་འདུག་པ་རྒྱབ་རིར་ཡོལ་ཏེ་ཐུན་
པར་སོང་བ་ན་ཉི་མའི་དགྱིལ་འཁོར་ཞིག་ཤར་བྱང་བས་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་འོད་ཀྱིས་
གང་བའི་མནལ་ལམ་དང་། ཡང་བསྟན་པ་ཉི་ཤུའི་བར་དུ་འགྲིབ་ཟེར་བའི་ལུང་བསྟན་
ཅིག་བྱང་། ལོ་ཆོགས་དེའི་སྡོན་དུ་དགའ་ལྡན་འདུ་ཁང་དུ་བྱམས་སྟོད་ལ་དགོ་འདུན་
དཔག་རྒྱ་མེད་པ་བཞུགས་པའི་བྱམས་སྤྲད་དུ་དར་ཡོལ་དཀར་པོ་ཞིག་བཏང་བྱང་བ་དེ་
རྒྱང་གི་དུམ་ཅམ་བསྟོད་པ་ཞིག་བྱང་། དེས་ན་དབྱངས་ཅན་མས་རྗེས་སུ་བབྱང་བ་ཡང་
ཁྱོད་ཡིན་འདུག ཉི་མའི་དགྱིལ་འཁོར་ཡང་ཁྱོད་ལས་གཞན་དུ་འོས་མེད་པས་དཔལ་
ལྡན་འབྲས་སྤྲངས་ཀྱི་ཞལ་བདག་འདི་ཅིས་ཀྱང་གནང་དགོས་ཞེས་རྗེ་མཆས་བཙུན་
པས་བཀའ་ལུང་ནན་ཆེན་པོ་གནང་བ་ལ་བརྟེན། རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་ཞལ་གྱིས་བཞེས་
ནས་འབྲས་སྤྲངས་སྤྱི་སོར་ཞལ་བཞེས་ཀྱི་བཀའ་ཤོག་ལྷ་རི་ནས་གནང་།

དེའི་དུས་ནམ་སྐྱེས་ཕྱག་མཆོན་བཞི་པའི་རྗེས་གནང་བྱས་པའི་སྐབས་སུ་
ཡབ་སྐུ་གཉིས་ཀ་ལ་ཞལ་གཟིགས་ཀྱང་བྱང་བར་གྲགས་ལ། ཕྱི་རོལ་དུ་བདག་ཅག་
ནམས་ལ་མངོན་པར་ཡང་ལྟས་དང་ཆོ་འཕྱུལ་དཔག་རྒྱ་མེད་པ་བྱང་ཞིང་རྗེ་གྲུབ་པའི་
དབང་ཕྱག་དེས། ཆོས་སྦྱོང་འདིས་ཕྱིན་ལས་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྐྱབ་པ་འདུག་པས་རྗེས་
གནང་སོགས་ལ་བཀའ་དོག་པ་གནང་དགོས་ཞེས་རྗེ་འདི་པ་ལ་བཀའ་རྒྱ་ཡང་གནང་
འདུག་གོ། འབྲས་སྤྲངས་སུ་ཡང་ཆོགས་སུ་བཀའ་ཤོག་གནང་བ་དེ་ཆོགས་པའི་དབྱས་
སུ་སྟོག་དུས་ཀྱང་ལྷ་རིར་བྱང་བ་དང་རི་ལྷར་མཐུན་པའི་ཆོ་འཕྱུལ་ཡང་བྱང་སྤང་།

དེ་ནས་ཐོན་དུ་ནང་སོ་ཞལ་ངོ་ནམས་ཀྱིས་ཞབས་དོག་དང་གྲུས་འདུད་སྤུལ་

ལ་རྒྱལ་དབང་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་རྟོགས་བརྗོད་དཔག་བསམ་ཐོན་ཤིང་།

དུ་ཕྱིན་པ་བསྐྱབས་ངོས་འབྲས་སྤྲངས་ནས་ཆོས་རྗེ་དཔོན་སློབ་རྣམ་པས་སྟོན་སྤྲང་
མདོར་གདན་འདྲེན་ལ་ཐེབས། དགེ་འདུན་ཆོགས་པས་ཀྱང་སེར་སྤྲངས་ཆར་དུ་
བསྒྲིགས་ཏེ་དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྤྲངས་ཆོས་ཀྱི་མདུན་ས་ཆེན་པོར་ཕྱགས་ཐེབས་པར་
ཁྱུར་ཏོ། །

དེ་ནས་མེ་མོ་སྤང་ལོ་རྟོར་ཟླ་བཞི་པའི་ཆོས་བརྒྱད་ལ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་
པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་བྲི་ལ་ཞབས་སེན་མངོན་པར་བཀོད་དེ་དགེ་འདུན་ཆོགས་པ་རྒྱ་
མཚོ་ལྟ་བུས་བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་སྤྱ་དབྱངས་བརྗོད་དེ་མེ་རྟོག་གཏོར། དེའི་ཐོག་ཏུ་ལྟ་རི་ནས་
རྗེ་མཁས་བཙུན་པས་ཀྱང་དགེ་འདུན་ཆོགས་པ་ལ་མང་ཇ་འབྱེད་བཅས་བཟང་པོ་
དང་། གོང་མ་ཆེན་པོས་ཀྱང་བསྐྱོས་ཇ་གནང་སྤྱིན་དང་བཅས་པ་ཡང་གནང་སྟེ་དགེ་
མཚན་ཀྱི་དཔལ་དང་ལྷན་པར་ཁྱུར་ཏོ། །

(༡༠༩ བ་༡། ༡༡༥ འ་༩) དེ་ནས་སློབ་དཔོན་རྣམ་པས་ཐོག་དངས་དགེ་འདུན་
རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བར་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ན་གངས་ཅན་ཀྱི་མགོན་
པོ་འདི་ཉིད་ཕྱགས་འདིའི་སྐལ་བ་དང་ལྷན་པ་རྣམས་ལ་ཆོས་ཀྱི་རྩ་བོ་ཆེ་རུང་བ། ཆོས་
ཀྱི་དྲུང་ཆེན་པོ་འབྱུང་བ། ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་ཆེན་པོ་སྤྲང་བ། ཆོས་ཀྱི་སྟོན་མེ་ཆེན་
པོ་སྤར་བའི་སྟོན་ལམ་ཀྱི་མཐུ་ཡོངས་སུ་བྱབ་པས་དབུ་མ་པ་རིན་པོ་ཆེ་དར་མ་ལ་
སོགས་ཏེ་སློབ་དཔོན་ཆང་མས་ཐོག་དངས་དགེ་འདུན་ཆོགས་པ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་ལ་ངོ་
བོ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གསུང་གི་སྒྲིགས་བམ་རིན་པོ་ཆེ་གསུངས་པ་ན་ཀུན་དད་པའི་སྤྱི་ལོང་
ནི་གཡོས། ལག་པའི་སྟིམ་པ་ནི་སྤྱི་བོར་སྤྱར། དད་པའི་མིག་མི་འཇུག་པར་རབ་ཏུ་གྱས་
པས་ལྟ་ཞིང་མགྲིན་གཅིག་ཏུ་འདི་སྐད་ཅེས་ཟེར་རོ། །

མགོན་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་མཛད་པ་དདུལ་ཚུའི་རྒྱུ། །མ་ལུས་སློ་གྲོས་སྟིམ་པས་
གཟུང་དཀའ་མོད། །རྒྱང་ཟད་རིག་པས་སློང་ན་ལྷགས་ནག་ཆོགས། །དེ་རིང་རིན་ཅན་

དགོན་མཆོག་སྐུ་བས་དང་གཡང་པ་ཆོས་ཟེ།

གསེར་དུ་ད་ལྟར་ཉོ། །ཁྱར་ཀུམ་ཚལ་དུ་བྱང་བ་དུར་སྒྲིག་གོས། །མ་ལ་ཡ་དང་ཕྱད་པས་
དེ་བཞེན་མངར། །ཞབས་བྱང་འཁོར་ལོའི་རི་མོས་བཀྲ་ཤིས་པ། །རབ་དཀར་མཛད་པས་
བདག་སློ་སྐྱུན་རས་གཟིགས། །དེ་ཡང་ལྷ་གོང་འདི་ལྟ་བུའི་གསུང་ཆོས་གསན་མིའི་
གངས་དང་། དགེ་འདུན་སྦྱིའི་གྲས་མཆོད་ཁོ་ན་ལྟར་བྱེད་པ་རྗེ་འདི་པ་དང་མཉམ་པ་
སྐྱ་ཡང་མ་བྱུང་ཞེས་མཐུན་པར་སྤྱེད།

གཞན་ཡང་སྡེ་སྡོད་འདྲིན་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལ་དྲང་ངེས་ནམ་འབྱེད།
འབྲུག་པའི་རྒྱུ་ཆེན་གྱི་བཤད་པ། སློབ་དཔོན་ནམ་པས་ཐོག་དྲངས་དགེ་འདུན་ཉིས་
བརྒྱ་སྟོར་ལ་ནི་གྲ་ཆོས་དུག་གི་འབྲིད་སོ་སོའི་དམིགས་བཀའ་དང་བཅས་པ་གནང་།
དེ་མཐུན་སྡེ་སྡོད་འདྲིན་པ་ནམས་ཀྱིས་ནན་ཆེར་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལ་བརྟེན་ནི་གྲུའི་
འབྲིད་ཡིག་ཡེ་ཤེས་མཁའ་འགྲུའི་ཞལ་ལུང་ཞེས་པ་ཡང་ཐུགས་རྩོམ་མཛད།

༡༧༥ འབྲས་སྤངས་སུ་གཞི་ཐབས་སྟེ་ཆོ་འཕུལ་སྟོན་ལམ་ཆེན་མོ་ཉམས་པ་སྤྲར་གསོ་དར་འཕེལ་གྱིས་
ཆོས་ཀྱི་རྩ་བོ་ཆེ་བསྐྱལ་པའི་མཐར་ཡང་གཞིག་མི་ལུས་པའི་རྒྱུན་བསྐངས་དང་། འབྲས་རྒྱལ་གཉིས་
སུ་བཞུགས་རེས་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་རྟེན་དུ་འགྲོ་བ་རིགས་དུག་ག་རུང་བ་སོགས་ཀྱི་
ཐུགས་བསྐྱེད་དང་། ལོག་སྟོན་ཅན་གྱིས་མཐོ་འཆམ་པར་ཕྱི་ལམ་གྱི་རང་རྩལ་བཞིན་གྱུར།

དེ་ནས་གཙོ་བོར་འབྲས་སྤངས་རང་དུ་གཞི་ཐེགས་པར་མཛད་དེ་གངས་ཅན་
གྱི་སྦྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མགོན་སྐུ་བས་དང་དབྱང་གཉེན་དམ་པར་བཞུགས་ནས་བསྟན་
པའི་མེ་རོ་གསོས་ཚུལ་ཕྱོགས་ཅམ་ཞིག་བརྗོད་ན། འཕགས་པ་སྐྱུན་རས་གཟིགས་
དབང་ཕུག་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་པན་བདེའི་གཞིར་ར་ས་འཕུལ་སྤང་གི་གཙུག་ལག་
ཁང་བཞེངས། རྩོ་བོ་ནམ་པ་གཉིས་སྐྱུན་དྲངས་ནས་མཆོད་ཅིང་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་
དགེ་མཆན་ལས་བོད་ཀྱི་སའི་བྱོན་ཐམས་ཅད་དུ་བཀྲ་ཤིས་དང་དགེ་ལེགས་ཆེན་པོས་
ཁྱབ་པར་གྱུར། མ་འོངས་པའི་སྦྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་རྩོ་བོ་རིན་པོ་ཆེ་ནམ་པ་

ལ་རྒྱལ་དབང་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་རྟོགས་བརྩོན་དཔག་བསམ་སྒྲོན་གིང་།
གསུམ་པོ་འདི་མཚན་པ་ལ་བཙོན་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་སེལ་བྱས་ཆེན་པོ་ཕྱོགས་ཀྱན་ཏུ་
བསྒྲགས་ཏེ། མཚན་པ་མཛད་པའི་སྒྲིམ་ཆེན་དམ་པ་མང་པོ་ཞིག་ལྷང་བསྟན་པའི་ནང་
ནས་རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་ངོ་བོའི་མཚན་པ་རྒྱས་པར་མཛད་ཚུལ་ཡང་
འདི་ལྟར་གསུངས་སོ། །

རྒྱལ་པོ་བཀའ་འབུམ་ལས། དགེ་སློང་བྱང་སེམས་ཤར་ཕྱོགས་སྒྱུ་འཁྲུངས་པ།
ཤུགས་སྒྲགས་འཆང་ཞིང་སྒྲིམ་ཆེན་དམ་པ་ནི། སྟིང་པོའི་མཐའ་བཏེན་སྒྲིམ་བྱ་དམ་
པ་འབྱུང་། ཞལ་ཡང་སྒྱུར་ཞིང་བསྟན་བཀྱར་ཆེན་པོ་མཛད། ཇེ་ལ་བསྟན་བཀྱར་ཆེར་
བྱེད་དེ་དག་ནི། འཕགས་པའི་གང་ཟག་དགེ་སློང་ཤ་སྟག་གོ། །

ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། ཞལ་ཡང་སྒྱུར་ཞེས་པ་སྤར་ངོ་བོ་རིན་པོ་ཆེ་སྒྲུལ་
སྒྱའི་ཆ་ལུགས་སུ་ཡོད་པ་ལ་ཇེ་རིན་པོ་ཆེ་ཙོང་ཁ་པས་རིགས་ལྗེའི་དབུ་རྒྱན་གསལ་
ནས་ལོངས་སྒྱའི་ཆ་བྱད་དུ་ཞལ་སྒྱུར་བར་མཛད་པ་དང་། བསྟན་བཀྱར་ཆེས་ཆེར་
མཛད་པ་ནི་སྟོན་ལམ་ཆེན་མོར་གྲགས་པའི་མཚན་པ་བཟང་པོ་བཅུགས་ཏེ་དེང་སང་
གི་བར་དུ་མཚན་པའི་རྒྱན་གནས་པ་འདི་ཡིན་ནོ་ཞེས་མཁས་པ་ནས་བྱིས་པའི་བར་དུ་
སྟངས་བའདི་ཡིན་ནོ། རྒྱ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བོད་གངས་ཅན་གྱི་པན་བདེ་གང་ཡོད་ཇེ་ཙོང་
ཁ་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་བཀའ་ངིན་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ཡང་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་སྒྱུར་པའོ།

དེ་ལྟ་བུའི་སྟོན་ལམ་ཆེན་མོར་གྲགས་པ་དེ་ཡང་ས་མོ་སྒང་གི་ལོ་མའི་དབང་
པོ་གོང་མ་ཆོས་རྒྱལ་ཆེན་པོ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོ་དང་། རྟེན་རྫོང་
ནས་ཆོས་རྒྱལ་ནམ་མཁའ་བཟང་པོ་བ་དཔོན་སྟོན་གྱིས་སྒྲིབ་བདག་མཛད། ཇེ་ཙོང་
ཁ་པའི་སྟོབ་བརྒྱད་རྣམས་ཀྱིས་ས་མོ་སྟག་ལོའི་བར་ཏེ་ལོ་དགུ་བརྒྱ་གོ་གཅིག་གི་བར་
ལ་ཇེའི་ཕྱག་ལེན་མ་ཉམས་པར་མཛད་དེ་སེམས་ཅན་ལ་བདེ་སྦྱིད་འབྱུང་བའི་སྟོན་
ལམ་རྣམ་པར་དག་པ་བཏབ་པ་ཡིན་ནའང་བར་སྐབས་སུ་སྦྱིད་ཤོད་ཀྱི་ཁ་བདག་རིན་

དགོན་མཆོག་སྐུ་བས་དང་གཡང་པ་ཆོས་ཟེ།

སྤངས་པས་མཛད་ནས་གསང་སྤྱོད་པ་སོགས་ཀྱི་དགེ་འདུན་སྒྲོ་བྱར་བ་འགས་ལོ་བཅུ་
དགའི་བར་དུ་མཛད་དེ་རྗེ་ཙོང་ཁ་པས་བོད་ཀྱི་ཕན་བདེ་འབྱུང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་
སྒོ་དམ་པ་བསྐྱེད་པའི་སྒོན་ལམ་གྱི་ཁྲིགས་སུ་བྱ་བ་རྣམས་ནི་ཀུན་ནས་ལུབ། དགེ་
འདུན་རྣམས་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོལ་མ་དག་པ་སོགས་མཐོང་བའི་རྟེན་ལ་བརྟེན་
འབྱོར་ལྡན་དང་པ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་དག་སྤང་གི་ཉི་མ་ཡང་ལུབ། ལོག་ལྟའི་རྟེན་
གིས་དགེ་འདུན་རྣམས་ཀྱི་མཆོད་པའི་རྒྱུན་ཡང་ཆད། རོ་བོའི་མཆོད་པའི་སྒྲིན་ཆོགས་
ཀྱང་མིང་གི་ལྷག་མ་ཅམ་དུ་སོང་བ་ན།

(༡༠༦ ཉ་༡། ༡༡༩ བ་༢) དེ་ལྟ་བུའི་གནས་དེ་གསོ་བར་བཞེད་ནས་རྗེ་ཙོང་ཁ་
པའི་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་འཕགས་པ་རྒྱུན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱུག་དེ་ཉིད་དུར་སྤྱིག་འཛིན་
པའི་གར་གྱིས་རོལ་པ་གངས་ཅན་གྱི་མགོན་པོ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཆོའི་ཞལ་སྤྱོད་ནས་
གྱིས་རྒྱ་དངོས་དང་། ཆོགས་ཚོལ་བ་གང་ལ་ཡང་མ་གཟིགས་པར་གོང་མ་ཆེན་པོའི་
དུང་དུ་རྒྱ་མཆོན་སྤུལ་བ་ལ་བརྟེན་མའི་དབང་པོས་ཀྱང་དགོངས་བཟང་གནང་སྟེ། ས་
མོ་སྤྱིག་ལོའི་སྒོན་ལམ་ཆེན་མོའི་སྟེང་དུ་གངས་ཅན་གྱི་མགོན་པོ་འདི་ཉིད་འབྲས་
སྤངས་ཆོགས་པ་བྱེད་དང་ཉིས་སྟོང་དང་སེ་ར་ནས་དགེ་འདུན་བརྒྱ་ཕྱག་གསུམ་དང་
བཅས་པས་མདུན་དུ་བདར་ཏེ་སྤུལ་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་ར་ས་འཕྲུལ་སྤང་དུ་སངས་
རྒྱུས་ཀྱི་བསྟན་པ་དར་ཞིང་རྒྱས་པ་དང་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་བདེ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དུ་
སྒོན་ལམ་ཆེན་མོ་ལ་ཕྱགས་པེབས་པར་རྒྱུར་རྟོ།

(༡༠༦ བ་༡། ༡༡༩ འ་༦) དེ་ཡང་མགོན་པོ་འདི་འཕགས་པའི་དགེ་བསྟན་
རྣམས་ཏེ་ལ་དང་ཕྱགས་རྒྱུད་གཅིག་པས་གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག་མཆོད་པའི་ཡུལ་དུ་
རྒྱན་འབྲེན་པ་ལ་ཐོགས་པ་མི་མངའ་བའི་གནད་དང་། རྟེན་གྱི་སྒོན་ལམ་རྒྱབས་པོ་
ཆའི་མཐུས་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ནས་དགེ་འདུན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ནི་པ་སྒྲོའི་མཆོ་ལ་

ལ་རྒྱལ་དབང་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་རྟོགས་བརྩོན་དཔག་བསམ་སྒྲོན་ཤིང་།

ངང་པའི་ཚོགས་བཞིན་དུ་འདུས། སྐྱེ་བོའི་ཚོགས་དཔག་དུ་མེད་པ་ནི་དབྱར་གྱི་སློན་
ཕུང་བཞིན་དུ་འདུས་ཏེ། སྤྱུལ་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་ར་ས་འཕྱུལ་སྤང་ཞེས་འཕགས་
པའི་གནས་བཏུན་བཅུ་དྲུག་གི་བསྟེན་གནས། གངས་རིའི་འཕྲེང་བས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་
བའི་སའི་ལྷེ་བ་རྫོ་རྗེའི་གདན་ལ་སྟོན་པ་མཉམ་མེད་ཤུག་འུ་རྒྱའི་རྒྱལ་པོ་ལ་འཕགས་པ་
སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་ཏེ་སངས་རྒྱུ་བྱང་སེམས་ཀྱི་འཁོར་དཔག་
དུ་མེད་པས་བསྐྱོར་བ་མངོན་སུམ་དུ་བཞུགས་པའི་བྱང་དུ་གངས་རིའི་མགོན་པོ་འདི་
ཉིད་དགའ་ལོ་བཞི་བཅུ་ཞེ་གཉིས་ལ་བབ་པ། སྐྱེ་ཤེལ་གྱི་རི་བོ་ལ་ཐུན་མཚམས་ཀྱི་
སློན་གྱིས་གཡོགས་པའི་ཆེ་མོར་འཛུམ་བུ་རྒྱ་བོའི་གསེར་གྱི་དྲོག་གིས་སྤྲས་པ་འདྲ་བ།
འགོ་བ་གང་གིས་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་དད་པའི་སྤྱེལ་ལོང་གཡོ་བ་ཞབས་གཡས་པ་རུང་
ཟད་བརྒྱུད་ཏེ། གངས་ཅན་གྱི་སྐྱེ་བོ་དག ང་ལ་འདྲུས་ཤིག་ཅེས་དོན་གྱིས་གོ་བར་
བྱེད་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་འགོ་བ་འདི་དག་གནས་སྐབས་སུ་དགའ་ལྡན་ཆོས་ཀྱི་ཕོ་
བང་དུ་བྲངས་ནས་མཐར་ཐུག་སྐྱེ་བོ་མེད་པའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་བདག་ཉིད་
གཅིག་ཕྱས་དགོད་པར་བྱའོ་སྤྲུལ་པའི་ལྷག་པའི་བསམ་པ་ལུང་པ་ལྷ་བུའི་འདུམ་དཀར་
པོས་གངས་རིའི་དཔལ་དང་ལྡན་པའི་སའི་ཁྱོན་ཀུན་གཡོགས་པ་བཞིན་དུ་མཛད།
ཆོས་ཀྱི་ཕྲེང་བ་སྐྱེ་བ་གསར་པ་དགོད་པ་འདྲ་བའི་གསེབ་ནས་ལྷའི་རྩ་བོ་ཆེའམ་
ཆངས་པའི་གསུང་ལྟར་སྤྲུལ་པའི་གསུང་གི་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་སྐྱེ་འགོ་རྣམས་ཀྱི་སྒོ་
གྲོས་ཀྱི་མ་རིག་པའི་ཐུན་པ་ཉི་མ་ཤར་བས་བསལ་བ་བཞིན་དུ་མཛད་དེ། ཚོགས་པ་
རྒྱ་མཚོ་ལྷ་བུའི་དབུས་སུ་རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་ཕྱག་ལེན་རྣམ་པར་དག་པ་རི་ལྷ་བ་བཞིན་
དུ་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རྒྱས་པ་དང་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་བདེ་འབྱུང་བའི་སྟོན་ལམ་ཉིན་
རེ་བཞིན་དུ་གནང་བས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སར་འགོ་བའི་སྒོ་བྱེ་བ་
བཞིན་དུ་ཤུར་ཏེ་དགའ་ལྡན་ཆོས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་བསོད་ནམས་གྲགས་པས་མཛད་པའི་

དགོན་མཆོག་སྐྱབས་དང་གཡང་བ་ཆོས་ཇེ།

རྗེ་ཉིད་ཀྱི་ནམ་ཐར་ལས། དེའི་དུས་གསུང་གི་གདངས་སྟན་པོ་འཆི་མེད་བདག་པོའི་
དབྱངས་ལྟ་བུས་སྟོན་ལམ་གསུངས་པ་ན་སྐལ་མེད་རེ་རེ་གཉིས་གཉིས་མ་གཏོགས་སྐྱ་
ལེན་པ་ལ་ཆེར་རྩོམ་པ་གཉིས་དང་འཕགས་པ་བཅུ་གཅིག་ཞལ་བྱམས་འཇམ་
དབྱངས་ནམས་དང་། རྗེའི་ཞལ་སྐྱ་ནས་ཉིད་ལ་དད་པ་ལྷགས་དག་སྐྱེས་ཤིང་། ལྷགས་
རྗེའི་དབང་གིས་སྟོང་རྗེ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱང་རྩོམ་བཅས་ཡན་ཆད་དང་ལྷན་
པར་གྱུར་ནས་ཡིད་སྟོན་ལམ་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གཏོད་པར་བྱེད་པས་བདེ་བ་ཅན་ཏུ་སྐྱེ་
བའི་རྒྱ་ཆོགས་བསགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་གསུངས་སོ། །

དེའི་ཆེ་ཡང་སྟོན་རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་པས་སྐྱེ་བའི་ཆོགས་ལ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྐྱེས་
རབས་ཀྱི་ཆོས་ལུན་རེ་ཉིན་རེ་བཞིན་ཏུ་གནང་འདུག་པའི་སྟོལ་དེ་ཉིད་མི་ཉམས་པར་
བྱ་བའི་ཕྱིར་སྐྱེས་ལས་འདས་པ་ལ་སྐྱེས་རབས་ཀྱི་ཆོས་ལུན་རེ་ཡང་ཉིན་རེ་
བཞིན་གནང་བ་དང་། སྐྱེ་བའི་ཆོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཞིག་ཉིན་ཞག་གཅིག་པའི་
བསྐྱབ་ཁྲིམས་བསྟེན་གནས་ལ་འགོད་པ་སོགས་ཏེ། གངས་ཅན་གྱི་པན་བདེ་མཐའ་
དག་གཞི་ནས་གསོས་ཏེ་ལེགས་པའི་ལམ་ལ་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཆེ་ལྟ་ནམས་ཀྱིས་
མེ་ཏོག་གི་ཆར་ཆེན་པོ་ཡང་ཕབ་པར་གྱུར་ཏོ། །

དེ་ཡང་སྐྱེགས་བམ་གྱི་འཆི་མེད་རྩོམ་པའི་སྐྱེའི་ལེའུ་ལས། མར་མེ་མཛད་ཀྱང་
གནས་མཆོག་འདིར། སྟོལ་མར་བཅས་ཏེ་སྐྱལ་སྟོང་འགྲེད། ལྷག་པར་ཆགས་མེད་
བསོད་སྟོམས་པས། ལྟན་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་གསོལ་བ་འདེབས། རྩོགས་བཞིའི་ལས་
ཅན་དབང་ཏུ་སྦྱང། མར་མེ་མཛད་དང་བྱམས་པ་ཡང་། རྩོད་ཀྱི་གྲོགས་བཟང་སྟེལ་
བར་བྱེད། རིང་པོར་མི་སྟོགས་གནས་མཆོག་འདིར། མཆོད་ཆོགས་རྒྱ་མཆོ་འདུ་བར་
འགྱུར། ལྟན་རས་གཟིགས་དབང་བཟང་པོར་སྦྱུལ། ཞེས་ལུང་བསྟན་པའི་དོན་ཡང་
འདིར་མིག་ལ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

ལ་རྒྱལ་དབང་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་ནམ་ཐར་རྟོགས་བརྗོད་དཔག་བསམ་སྒྲོན་གིང་།

དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་སྒྲོན་ལམ་ཆེན་མོའི་ཆོགས་དབུ་ཡང་ས་པོ་སྟག་ལོ་དེ་
ཉིད་ནས་བཟུང་དེང་སང་གི་ལྷགས་པོ་སྟག་ལོ་འདིའི་བར་སྟར་ཆགས་པར་མཛད་
དེ། ལོ་རེ་བཞིན་དགེ་འདུན་གྱི་ཆོགས་ཀྱང་ཡར་འཕེལ་དུ་སོང་སྟེ་མང་དུས་སུ་དགེ་
འདུན་སུམ་སྟོང་ཙམ་དང་སྟེ་བོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལ་སྟེས་རབས་སོ་བཞི་པ་གཟུབས་
བཤད་ཆར་གཅིག་དང་། སྟེགས་བམ་གྱི་བུ་ཆོས་ནས་རྒྱལ་བུ་དཀོན་ཙོག་འབངས་གྱི་
སྟེས་རབས་གསུངས་གིང་། ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་རང་གི་སྟོང་འཆམ་པའི་བསྐྱབ་
པའི་གནས་ལ་བཀོད་དེ། ཕྱི་སྟོང་དགེ་བ་སྦྱབ་པ་སོགས་དང་། ཡི་གེ་དུག་པའི་ཁ་ཏོན་
སོགས་དང་། སྟོག་གཅོད་སྟོང་བའི་དམ་བཅའ་སོགས་ཀྱང་ལོ་རེ་བཞིན་ལེན་པ་དང་།
དེ་ལྟ་བུའི་དགེ་བ་རྣམས་ཀྱང་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་གོ་འཕང་དུ་བསྡེ་བས་
རྒྱས་འདེབས་པར་གནང་བས་ནམ་ཡང་ཟད་པ་མེད་པར་མཛད་དོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་གཞན་དོན་རྒྱབས་པོ་ཆེ་ལ་བརྟེན་ནས་གངས་ཅན་གྱི་སྟེ་བོ་པལ་
ཆེ་བ་ཞིག་དང་དཀར་ཕྱོགས་ལ་དགའ་བའི་ལྟ་སྟུ་གངས་ལས་འདས་པ་ཞིག་མདོན་
མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་གྱི་གོ་འཕང་ལ་བཀོད་པ་ཡིན་པར་གདོན་མི་ཟ་སྟེ། དགེ་བའི་
བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་འགའ་ཞིག་གི་མནལ་ལམ་དུ་རྩི་འདི་ཉིད་ཁྱིམ་ཐོན་པོ་ཞིག་གི་
སྟོང་ན་གཟེ་མདངས་མཆོག་ཏུ་རྒྱས་པར་བཞུགས་འདུག་སྟེ་སྟེ་བོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་
ལ་ཆོས་གྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་ཞིང་འདུག་པ་ན། དེ་རྣམས་ཀྱི་ཁྲོད་ན་མི་མང་པོ་ཞིག་རྩི་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གཞན་དོན་གཞན་རྣམས་པར་ཞོག་དུ་ལན་གྱི་འདི་གཅིག་ཤིང་
ཆོག་པ་འདུག་ཅས་སྟེང་བ་ན་དེ་རྣམས་ཀྱི་དབུས་ནས་བུད་མེད་སྟེག་མོ་མི་ལས་ཁྱད་
པར་འཕགས་པ་ཞིག་ལངས་བྱུང་སྟེ་དེ་ན་རེ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་འགྲོ་དོན་གཞན་
རྣམས་པར་ཞོག ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་རང་ལ་བཀོད་པ་ཡང་བདུན་ཁྲི་ལྔ་སྟོང་བྱུང་
ཞེས་ཟེར་བ་ན་སྟེ་བོ་དེ་ཐམས་ཅད་དང་པའི་ཤུགས་འབར་ཏེ། སྦྱབས་སུ་མཆོའོ་སྦྱབས་

དགོན་མཆོག་སྐྱབས་དང་གཡང་པ་ཆོས་མེ།

སུ་མཆིའོ། ཁྱིམ་པའི་སྐྱ་ནམ་མཁའི་ཁྱོན་གང་བ་སྒྲོག་པ་ཞིག་བྱང་བར་སྒྲུང་ལ། འདི་
ནི་སྒྲེགས་བམ་ལས། བརྒྱད་ཁྲི་ཉི་ཁྲི་ལྔ་སྟོང་སྟེ། འཕགས་པའི་བྲང་སྟོང་གཙང་སྟེ་
ཅན། བྲམ་ཟེ་སྟོ་གསལ་ཀུན་མཁས་པའི། སྐྱལ་པའི་རབས་བདུན་ཅི་འབྲའི་སྐྱ། ཁྱིམ་
པ་དང་ཡང་མཐུན་པར་སྒྲུང་ལ། དེར་མ་ཟད་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་རྟེན་དུ་འགོ་བ་
རིགས་དྲུག་ཀྱང་བར་བཤད་པས་མི་དང་མི་མ་ཡིན་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་དོན་གྲུབ་
པའི་ལྟས་སོ། །

(༡༠༥ བ་༡ ༡༣༣ འ་༡) འདི་ལྟ་བུའི་རྣམ་དཀར་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་སྐབས་རྒྱ་
ཆེ་བ་དང་རྒྱན་རིང་བ་ནི་སྟོན་ཆད་གངས་རིའི་ཁྱོན་འདིར་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་དང་རྗེ་འདི་
པ་ཡབ་སྟེ་གཉིས་ཁོ་ན་ལས་གཞན་སུ་ལ་ཡང་མ་བྱུང་ཞིང་། སྐྱེ་བོ་ཀུན་གྱིས་དབྱུང་
གཙང་རྣམས་སུ་དམིགས་བཅེ་མ་དང་། དགོས་འདོད་ཀུན་འབྱུང་མའི་གསལ་འདེབས་
བྱུང་དུ་སྒྲེལ་བ་འདི་དག་ལ་དཔགས་ནའང་། སྐྱུན་རས་གཟིགས་དབང་བཟང་པོར་
སྐྱལ། ཁྱིམ་པའི་དོན་དང་མཐུན་པར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སྐྱ་སྐྱེ་ལྷ་བྱི་འདི་གཉིས་
ལས་འོས་མེད་པ་ཡིན་ནོ། རྗེའི་ཞལ་ནས། གཙང་སྟོད་རྡོ་མོ་ནགས་རྒྱལ་ནས་ཀོང་པོ་
དེ་མོ་ལ་ཁ་ཡན་ཆད་ཀྱི་རེད་རང་གིས་གང་བྱིན་ཐམས་ཅད་དུ་ཁྱོད་ཆོས་བཤད་ནས་
ཕན་བཏགས་པ་དུས་དེང་སང་རེད་རང་དྲག་ཤོས་སུ་ཡོད་སྟེ་མ་པ་ཤར་གསུང་།

ས་པོ་སྟག་ལོ་དེ་ལ་གོང་མ་ཆེན་པོས་འབྲས་སྤྱངས་དཔོན་ཁང་དུ་གྲགས་པ་
ཡང་ལུ། སྐལ་བ་དང་ལྷན་པ་རྣམས་དགའ་ལྷན་ཆོས་ཀྱི་པོ་བྱང་དུ་ལྷུང་དུ་འབྲེན་
པའི་རྟེན་འབྲེལ་དུ་མིང་ཡང་དགའ་ལྷན་པོ་བྱང་དུ་འདོགས་པར་མཛད། ལོ་རེ་བཞིན་
དཔུན་དབྱིད་གཉིས་འབྲས་སྤྱངས་སུ་བཞུགས། དབྱར་སྟོན་ཤས་ཆེར་རྒྱལ་དུ་ཕེབས།
དེ་དག་གི་སྐབས་ཀུན་ཏུ་འབྲས་སྤྱངས་ཆོགས་པ་ལ་བཀའ་གདམས་སྒྲེགས་བམ་དང་
ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་གཉིས་ལོ་རེ་མོས་སུ་གནང་། ལྷ་སོར་ཆོགས་ན་སྐྱེ་ཆོས་ཀྱི་སྟོལ་ཙམ་

ཡུལ་དབང་དགེ་འདུན་ཀྱི་མཚོའི་ནམ་ཐར་རྟོགས་བརྗོད་དཔག་བསམ་ལྗོན་ཤིང་།

ཡང་མི་འདུག་པ་ལ་རྗེ་འདི་ཉིད་ཕེབས་རྗེས་ནས་སློབ་དཔོན་ནམ་པས་ཐོག་དངས་
དགེ་འདུན་སྟོང་ཕྱག་ལྷག་ཙམ་གསུང་ཆོས་ལ་རྒྱན་དུ་འབྱོན་པ་འདི་བྱང་བ་ཡིན་
ཞིང་། གཞན་ཡང་འདུལ་བའི་སྤངས་འབྱུང་། སར་ཆད་། ཙ་འདུག་མདོ་སྤེ་རྒྱན་། རྒྱད་
སྤེ་མ། དང་ངེས་ནམ་འབྱེད་། སྟན་ངག་མེ་ལོང་སོགས་མཆན་ཉིད་ཀྱི་གཞུང་དུ་མའི་
བཤད་པ་མཚུབ་འབྲིད་བཅས་པ། གཞན་ཡང་འབྲེལ་པ་སྟོན་གསལ། དུས་འཁོར་རྟེན་
ཆེན་། བརྟག་གཉིས་རྟེན་ཆེན་། མཆན་བརྗོད་རྟེན་ཆེན་སོགས་རྒྱད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དུ་མའི་
བཤད་པ་མཚུབ་འབྲིད་དང་བཅས་པ། རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་བཀའ་འབྱུང་། རིམ་ལྡན་གསལ་
བའི་སྟོན་མ། མཁས་གྲུབ་ནོར་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་དུས་འཁོར་སྤྱི་དོན་སོགས་ཀྱི་བཤད་པ་
རྒྱ་བོའི་རྒྱན་བཞིན་དུ་གསུངས།

ཁྱད་པར་ཡོས་ལོའི་དབྱིད་ཆོས་ལ་དབྱར་སྟོང་ཕྱིན་ནས་སྤྱིད་ཤོད་ཕུ་མདའི་
དགེ་འདུན་ཉིས་སྟོང་ལ་ཉེ་བ་དང་། སེར་འབྲས་གསང་གསུམ་ཆལ་གྲུང་ཐང་སོགས་
ཀྱི་སྤྲ་མ་སློབ་དཔོན་ནམས་ཀྱིས་ཐོག་དངས་པ་ལ་སྦྱབ་ཐབས་རྒྱ་མཚོ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་
པར་གནང་། དེ་ནས་ལུང་གྲུ་འགྲིམ་མཁན་རང་ཡང་བདུན་བརྒྱ་ལྷག་པ་བྱུང་། དབྱ་མ་
པ་རིན་ཅེན་དར་མ་བས། སྤྱགས་ཀྱི་དྲན་པ་ཚུན་ལུང་གྲུ་འགྲིམ་མཁན་འདི་བས་མང་
བ་མ་བྱུང་གསུང་། སྤར་ཡང་ས་པོ་བྱི་བ་ལོའི་དབྱར་ཆོས་ཐོག་དུ་ཡང་སྦྱབ་ཐབས་རྒྱ་
མཚོ་ཆང་བར་གནང་ཞིང་། དེར་མ་ཟད་གསང་བདེ་འཛིགས་གསུམ་ཀྱི་དབང་བཀའ།
དེ་ནམས་ཀྱི་བསྐྱེད་རྟོགས་གཉིས། ཟབ་མོ་ལྷ་བའི་འབྲིད། སྟོང་པོ་དོན་གསུམ། འཇམ་
དབྱངས་ཆོས་སྟོར། མགོན་པོའི་རྗེས་གནང་བཅུ་གསུམ་ལ་སོགས་ཏེ་ཡི་དམ་ཆོས་སྟོང་
དུ་མའི་བཀའ་རྗེས་གནང་། གཞན་ཡང་ལུང་མན་ངག་དཔག་དུ་མེད་པ་ཞིག་རྒྱ་བོའི་
རྒྱན་བཞིན་དུ་གནང་བས་གསུང་དང་སྤྱགས་ལས་འབྲངས་པའི་མཁས་པའི་ཆོགས་
ཀྱིས་ཡ་གི་ཁ་ཆེ་ལ་ཙ་ནས་རྒྱ་ནག་པོའི་བར་ཀྱི་སའི་ཁྱོན་ཐམས་ཅད་གཡོགས་པ་

དགོན་མཆོག་སྐྱབས་དང་གཡང་པ་ཆོས་མེ།

བཞིན་དུ་གྱུར་ཏེ། ད་ལྟ་ཞུ་མེད་པོ་བ་ལ་གཏོགས་པ་ལ། རྗེ་འདི་པའི་སློབ་བརྒྱད་དུ་མ་
གྱུར་པ་སྤྱི་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

གཞན་ཡང་རི་བོ་དགའ་ལྗན་གྱི་སྤྱོད་ན་རྗེ་བསོད་ནམས་གྲགས་པ་དང་།
གསང་སྤྱི་སྤྱོད་ན་མཁས་པའི་དབང་པོ་ལྟ་དབང་དཔལ་འབྱོར་བས་སྤྱོད་བྱངས་རི་
བོ་དགའ་ལྗན་པ་ལ་གཏོགས་པའི་དགོན་ཆེ་ཆུང་གང་འདྲ་ཞིག་གི་སྤྱོད་མ་ཆོས་འཆད་
ཅིག་ཡིན་ནའང་པལ་ཆེ་བ་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་སྤྱོད་བཀའ་བསྐྱོས་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་ནོ།
ཁོ་རེ་བཞིན་དུ་རབ་བྱུང་བརྟེན་རྒྱུགས་བསྐྱབས་པ་ནི་མཐའ་ཡས་སོ། །ལྟག་པར་དུ་
བརྟེན་རྒྱུགས་རང་བསྐྱབས་པའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱང་ཉིས་སྟོང་ལྟག་པ་ཞིག་སོང་བ་འདྲ་
ཞེས་རྗེ་ཉིད་གསུང་། མང་པོ་དག་ནི། ཞིབ་དུ་བཅིས་ན་སུམ་སྟོང་ཡང་བཀའ་བ་ཞིག་
སོང་བ་འདྲ་གསུང་།

མདོར་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་མང་གཞི་ནས་གསོས་ཏེ་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་
མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་གྲོགས་ཀྱང་གཙོ་བོར་དཔལ་ལྗན་དམག་
བོར་རྒྱལ་མོས་བསྐྱབས། དེ་ཡང་སྤྱོད་མའི་འཕྲིན་ལས་ལྟ་མོས་བསྐྱབས། ལྟ་མའི་འཕྲིན་
ལས་སྤྱོད་མའི་བསྐྱབས་པས་ཉི་མ་དང་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་བཞིན་དུ་པན་ཚུན་མཛེས་པར་
བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་ནམ་དགའ་ཀྱི་མཛད་པ་ཅི་འདྲ་ཞིག་གནང་དགོས་
ནའང་ལྟ་མོ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་སྟེ་བཏག་པ་ཞུ། ལྟ་མོས་ཀྱང་སྤྱོད་པ་མེད་པར་ལུང་སྟོན་
པ་འདི་ཡིན་ནོ། །

འབྲས་སྤངས་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་དཔལ་ལྗན་ལྟ་མའི་ཀྱང་རིས་ཆེན་མོ་
བཞེངས་ཏེ་གསོལ་བ་བཏབ་པས་གསུང་འདི་ལྟར་བྱོན་བྱུང་ཞེས་རྗེ་ཉིད་གསུང་། དེས་
མཆོན་ནས་རས་རིས་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་གསུང་བྱོན་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད་ལ། མདོར་བསྟན་ན་
ལྟ་མའི་སྤྱོད་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་སྤྱང་བ་རྒྱན་མི་འཆད་དུ་རྗེ་ཉིད་ལ་ཡོད་པར་མངོན་ནོ། །

ཡུལ་དབང་དགེ་འདུན་ཀྱི་མཆོད་རྣམ་ཐར་རྟོགས་བརྗོད་དཔག་བསམ་སྒྲོན་ཤིང་།

(༡༡༠ ཉ་ཉ། ༡༣༥ འ་༡༡) དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་དཀར་གྱི་འཕྲིན་ལས་ལ་ཕྱག་
དོག་པའི་ཚུ་སྲིན་ཀྱིས་མཆོན་ཅན་སྤྱིང་ལ་ཁྱུགས་པ་ཞིག་གིས་དབྱར་སྟོང་གྱི་བཀའ་
གདམས་གྱི་བསྟན་པ་མ་ལུས་པ་བསྟུབ་པར་བཅུམས། དགོན་ཆེ་ཆུང་བཅོ་བརྒྱད་ཙམ་
གྱི་ཞུ་ཆོས་ལུགས་བསྐྱར། རིམ་གྱིས་བཀའ་གདམས་གྱི་བསྟན་པ་མིང་ཙམ་ཡང་མེད་པ་
ཞིག་ངས་བྱེད་ཅིས་པ་ནས། མེ་པོ་བྱིའི་ལོ་ཞུ་དམར་མེར་འཐབ་པའི་དུས་གྱི་འཆུབ་མ་
ཆེན་པོ་བྱུང་སྟེ་དེའི་ཆེ་ཆེ་འདི་ཉིད་གྱི་སྟོན་གྱི་སྟོན་ལམ་དང་། བཀའ་སྤྱང་རྣམས་གྱིས་
འཕྲིན་ལས་མཛད་དེ་བཀའ་གདམས་གྱི་བསྟན་པ་སོར་ཆུད། མི་རྒྱུབ་པའི་ཀྱི་མཆོན་
བཅུགས། དེའི་སྐབས་སུ་ཡང་ཡེ་ཤེས་གྱི་མགོན་པོ་ཕྱག་དྲུག་པ། དམ་ཅན་ཆོས་གྱི་ཀྱི་
པོ། དཔལ་ལྷན་དམག་ཐོར་ཀྱི་མོ་སོགས་ཆོས་སྦྱོང་རྣམས་གྱི་སྐུའི་གཟིགས་སྤང་སྤར་
ལས་ཀྱང་ཆེས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་དང་། ལྷག་པར་དུ་དམ་ཅན་ཆོས་གྱི་ཀྱི་པོས་བགེགས་
གྱི་གཙོ་བོ་དེའི་སྤྱིང་བྱུང་བའི་ལྷས་གསལ་པོ་ཡང་བྱུང་གསུང་། དེ་མཐུན་དུ་
དངོས་སུ་ད་ལྟ་བུའི་ནས་ཟན་དུ་གྲགས་པའི་བྱེད་གཉིས་གྱིས་སྤྱིག་པ་རུ་ཅན་ཞིག་
དཔོན་སྟོབ་རྣམས་ཆོས་སྦྱོང་མཆོད་ཅིང་སྐྱུལ་བའི་ཕྱགས་དམ་གཏོར་མའི་མདུན་དུ་
ཁྱེར་བྱུང་སྟེ་དེའི་སྐྱེ་གཙོང་པ་ཐམས་ཅད་གྱིས་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་སོ། དེ་དག་གི་
མཐུ་སྟོབས་གྱི་སྟན་པས་དབྱས་གཙང་ཀྱན་དུ་བྱབ་པར་གྱུར་ཏོ། །དད་པ་རབ་དུ་བརྟན་
པའི་སྐྱེས་རབས་ལས། ཐེང་ལྷན་དང་མཛའ་བའི་ལྷ་དེ་མ་འོངས་དབྱ་རུའི་སྤྱ་འདི་རུ་
སྟོམ་ཆེན་དུ་མིང་བཏགས་པ། ཐོས་པ་ཆུང་བ། འདོད་ཡོན་ལ་ཆེ་བ་ཞིག་གིས་ཀྱི་པོའི་
འབྱུང་གནས་གྱི་རྗེས་སུ་འབྱང་བ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ཅིང་དེ་དག་ལ་སྟོན། གཞོད་པ་སྐྱེལ་
ཏི། དེ་ཡང་དགེ་བཤེས་སྟོན་པའི་སྐྱུལ་པ་ཞིག་གིས་མགོ་གཞོན་ཅིང་ཞི་བར་བྱེད་དོ།
ཞེས་ལུང་བསྟན་པ་དེ་ཉིད་མིག་ལ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

༡༠༽ ཀྱི་པོ་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་མོར་རྗེ་བཅུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ་གསེར་ཟངས་ལས་གྲུབ་པ་

དགོན་མཆོག་སྐྱབས་དང་གཡང་པ་ཆོས་མེ།

བྱོན་ལེགས་ཤིག་གསར་བཞེངས་གནང་སྐབས་ངོ་མཚར་བའི་ལྷས་ཅི་བྱང་དང་གཟུངས་གཞུག་
སོགས་སྤུལ་ནས་རབ་གནས་བྱིན་འབེབས་མཛད། རྗེ་རང་དང་བྱ་སྒོ་བ་མང་པོར་དངོས་དང་ཉམས་
སྤང་ཅི་རིགས་པར་ཡ་མཚན་པའི་རྟགས་ཉེན་མང་དུ་བྱུང་ཞིང་། ཡ་རྒྱལ་དབང་མཆོག་ནས་ཟབ་
གསང་ཆོས་ཀྱི་རྩ་བོ་ཆེ་རུང་བ་ལ་ནི་རྒྱན་མ་ཆད།

༡༡༡ ཉ་༡། ༡༡༤ ཐ་༡༡ ད་ནི། མཐོང་དང་ཐོས་དང་བྲན་དང་རིག་པས་ཀྱང་།
ཁམས་དག་སྦྱེ་བོའི་ཆོགས་ལ་སྐལ་བཟང་སྒྲུལ། དགའ་ལྷན་ལྟ་བུའི་ཕོ་བྲང་ཉམས་
དགའ་བར། འགོ་ཀྱན་འབྲེན་མཛད་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། ཞེས་པའི་དོན་བཤད་
པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱི་ནམ་དགའ་གྱི་མཛད་པས་གངས་ཅན་གྱི་སའི་ཁྱོན་པལ་
ཆེར་ཞབས་ཀྱིས་བཅགས་ཏེ་འགོ་བ་མཐོང་དག་ལ་ཐུགས་རྗེའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་མཐུས་
ཕན་བདེས་བྱས་པར་མཛད་པའི་སྐལ་བཟང་གི་སྦྱེ་བོ་མཐོང་ཡས་པ་དག་དང་། ཐ་ན་
མཚན་ཅམ་འདྲིན་པའི་ཕྱོགས་མཐའི་འགོ་བ་གངས་ལས་འདས་པ་དག་ཀྱང་དགའ་
ལྷན་ཆོས་ཀྱི་ཕོ་བྲང་དུ་འབྲེན་པར་བཞེད་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་ཀྱན་ནས་བསྐྱོད་
དེ། རྒྱལ་ལེགས་བཤད་སྒྲོག་པའི་དགའ་ཚལ་བཟླ་ཤིས་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཙུག་ལག་
ཁང་དུ་རྒྱལ་བ་མ་པམ་པའི་སྐྱ་ཞིག་བཞེངས་པར་བྱའོ་སྟུང་དུ་དགོངས་ནས་ཡོས་ལོའི་
དབྱར་རྒྱལ་དུ་ཕེབས། རྗེ་ཉིད་ལ་མི་བྱེད་པའི་དད་པ་དང་ལྷན་པ་དགའ་བཅུ་འདྲིན་པ་
ཆོས་ཀྱི་ཆེ་དབང་བ་དཔོན་སྒོ་བ་ནམས་བར་ཁམས་ལ་ཉེན་ཆེན་བཞེངས་པའི་འབུལ་
སྤྲུལ་ལ་རྫོང་བདའ་གནང་། དེ་མཐུན་མངའ་རིས་ཕྱོགས་ལ་དད་ལྷན་སྒོན་ལམ་ཤེས་
རབ་ཀྱང་རྫོང་བདའ་མཛད།

ཐུགས་ཕོ་འབྲུག་ལོའི་སོ་ག་ངང་རྒྱལ་བ་ནང་སོ་རིན་ཆེན་དཔལ་བཟང་བས་
གཉལ་དུ་ལུང་གྲ་ཆེན་མོའི་གལ་དབུ་ལ་སྤྱན་དྲངས། འགོ་བའི་དོན་དཔག་དུ་མེད་
པ་མཛད། རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་དང་། རོ་བོ་མི་བསྐྱོད་རྟོ་རྗེའི་ལི་དམར་གྱི་སྐྱ་གསུང་

ལ་རྒྱལ་དབང་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་རྟོགས་བཅོད་དཔག་བསམ་སྒྲོན་ཤིང་།

འབྲོན་མ་བྱིན་རྒྱབས་ཅན་དེ་གཉིས་ཀྱང་གཉལ་ནས་སྤྱན་རླངས་ཏེ་རྒྱལ་དུ་ཕྱགས་
ཐེབས། ཉེན་འབྲེལ་གྱི་སྒོ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་འགྲིག དབྱར་རྒྱལ་དུ་བཞུགས། སྒོན་
ལ་བབ་པ་ན་ཡོན་བདག་པ་རྒྱ་རྒྱལ་པོས་སྤྱན་རླངས། ཉང་ལོང་གཉིས་སུ་འབྲེལ་བའི་
དོན་རྒྱ་ཆེར་མཛད། དེའི་དུས་འབྲི་དང་གནག་ཕྱགས་ཀྱི་འབུལ་བ་མང་དུ་བྱང་བ་
དང་། སྒྲག་བཤེར་གྱི་ཡོན་བདག་རྣམས་ལ་བཞེན་རྒྱལ་གྱི་དཀར་མེ་དང་ཁོ་ཚུལ་གྱི་རུ་
བ་ཡང་ཚུགས། དེའི་སྐབས་ཤིག་དུང་གནས་གསུང་རབ་རྒྱ་མཚོ་བ་ཡ་མའི་སྤྱན་ནང་
ཀྱིས་གྲོངས་ལ་གཏུགས་པ་ཞིག་བྱུང་སྟེ་རྩེའི་ཞལ་ནས། ཁོ་རང་ཡང་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་
གང་ལ་ཡང་ཆགས་ཞེན་མི་འདུག སྐབས་དེར་ངེད་ལ་སངས་རྒྱས་དངོས་སུ་མཐོང་
བའི་དད་པ་ཁ་ཞེ་མེད་པ་སྐྱེས། དག་ནས་ཀྱང་དེ་མཐུན་ལབ་གྱི་འདུག་པས། འོ་ན་དོ་
རྒྱབ་ནས་དག་འོང་ངོ་ཞེས་ངེད་ཀྱིས་ཀྱང་ལུང་བསྟན་པས་ནད་ལས་གཞི་མེད་དུ་གྲོལ་
གསུངས། དགའ་ལྷན་ཆོས་རྩེའི་ཞལ་ནས། གསུང་འདིས་ནི་སྤྲ་མའི་བྱིན་རྒྱབས་དང་
སྒོབ་མའི་མོས་གུས་ཀྱི་མཐུ་དང་ཆེ་བཅོད་བསྟན་པར་འདུག་གོ་གསུང་།

ལྷགས་མོ་སྤྱུལ་གྱི་ལོའི་དགུན་སྟོད་འཕན་ཡུལ་རྒྱལ་ལྷ་ཁང་དུ་ཐེབས། རྒྱལ་
སྟོད་སྟོད་ཀྱི་དགེ་འདུན་རྣམས་ལ་བཀའ་གདམས་སྒྲིགས་བཅའ་གསུངས། ས་དགེ་རིས་
མེད་ཀྱིས་གུས་མཚོད་མཛད། དེའི་དུས་འཕན་ཡུལ་རྒྱལ་གྱི་བཀའ་སྤྱང་རྩི་རྩེ་གཡུ་
སྒོན་མས་མངོས་པའི་གཞུགས་བསྟན་ཏེ། རྒྱལ་མེ་ཏོག་ཐང་ལ་ཕྱག་ཕྱིར་འབྲང་བ་
ཡིན་ཟེར་བ་བྱང་བས་ཁྲིད་པ་ཡིན་ཞེས་རྩེ་ཉིད་གསུང་ཞིང་། འཕྲིན་ལས་ཚུལ་བཞིན་
བསྐྱབས་པས་རྒྱལ་གྱི་ཕྱིའི་གཉེར་གཏད་ཀྱང་མཛད། དེ་ནས་ཉི་མེད་སྤྱང་སྤྱོད་ཆོས་རྩེ་
དཔལ་ལྷན་འོད་ཟེར་པས་སྤྱན་རླངས། སྤྱི་སྒོས་ཐམས་ཅད་ལ་གསུང་ཆོས་མང་དུ་
གསུངས། རབ་བྱུང་བསྟན་རྩིགས་ཀྱང་མང་དུ་བསྐྱབས། རྒྱུད་པ་སྟོད་ནས་སྒོབ་དཔོན་
རིན་པོ་ཆེ་ཆོས་སྤྱོད་རྒྱ་མཚོ་ནས་དང་། སྟོད་རྒྱུད་ནས་སྒོབ་དཔོན་རིན་པོ་ཆེ་བསོད་

དགོན་མཆོག་སྐུ་བས་དང་གཡང་པ་ཆོས་ཇེ།

ནམས་གཤམ་པའི་ཞལ་སྒྲ་ནས་གཉིས་ཀྱིས་ཐོག་དངས་རང་རང་གི་གྲ་ཆང་དུ་སྒྱུན་
དངས་ཏེ། སྤྱི་སྒོས་ནམས་ལ་ཐུགས་བཞེད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱང་མང་དུ་གསུངས་ནས་ཡང་
དཔེན་དང་རྒྱལ་བཟང་གི་ཞལ་བདག་ཅམ་ཡང་མཛད། སྒོ་སྒྱུར་སོགས་ཀྱང་གསུངས།
དེ་ནས་ཐོན་དུ་སྒྱུན་དངས་ཏེ་གྲུབ་ཆེན་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་བས་བཀའ་བཀོད་གནང་
བའི་གོས་སྐྱ་ཆེན་མོའི་རབ་གནས་ལ་ཕེབས། ཞལ་ངོས་ཐོག་དངས་ཕྱོགས་དེའི་སྐྱ་སེར་
དཔག་མེད་ཀྱི་དོན་མཛད་དེ་སྤར་འབྲས་སྤངས་སུ་ཕེབས།

དེ་སྔ་དང་ལྷན་སྒྲོན་ལམ་ཤེས་རབ་པས་མངའ་རིས་གྲུ་གེ་དང་སྒོ་བོ་སོགས་
སུ་ཕྱིན་ནས་ས་དགེ་རིས་མེད་ཀྱིས་གསེར་ཟངས་ཀྱི་འབྲུལ་བ་གཏོས་ཆེ་བར་བྱང་བ་
ནམས། ལམ་ལ་ཉེ་ཞོ་མེད་པར་སྐྱལ་ལོའི་སྟོན་ཞབས་དྲུང་དུ་འབྱོར། ཏེ་ལོ་ལ་གནས་
བཅུན་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་བ་གཙང་ཕྱོགས་སུ་འབྲུལ་སྐྱད་ལ་བྱོན་པ་ལ་ཡང་གསེར་
ཟངས་གཏོས་ཆེ་བར་བྱང་། དེ་སྔ་དབུས་གཙང་དུ་ཇེ་ཉིད་ལ་རིན་པོ་ཆེ་འབྲུལ་བར་
བྱང་བ་ནམས་དྲུང་གནས་གསུང་རབ་པས་ཇེ་བཅུན་གྱི་སྐྱ་གསེར་ལ་དམིགས་པ་
ནམས་ལ་གཞི་བྱས་ཇེ་བཅུན་གྱི་སྐྱ་བཞེངས་པར་ཐུགས་ཐག་བཅད་དེ་ལྷག་ལོ་ལ་
དཔོན་སྒོ་བ་རྒྱལ་དུ་ཕེབས་ནས་བལ་པོའི་དཔོན་མོ་ཆེ་མཁས་པ་ཉི་མ་དཔལ་གྱིས་ཐོག་
དངས་སྐྱལ་པའི་བཟོ་བོ་དཔོན་སྒོ་བ་བདུན་འཁོར་གཡོག་དང་བཅས་པས་དེའི་ལོ་ཆུ་
སྟོད་ཟླ་བ་ཉིས་བཅེགས་བྱུང་བའི་དུག་པ་སྔ་མའི་ཆེས་བཅུ་གསུམ་གྱི་གཟའ་སྐར་
དང་འཕྲོད་སྒྱུར་ཐུན་སུམ་ཆོགས་པ་ལ་ཇེ་བཅུན་མ་པམ་པའི་སྐྱ་རྒྱབ་མཐོ་དུག་ཅུའི་
ཆད་དང་ལྷན་པ་ཞིག་བཞེངས་པའི་བཟོ་ཐབ་ལེགས་པར་བཅུགས། དེའི་ཆེ་བཟོ་ར་ལ་
འཇའ་ཆོན་སྒྲ་ལ་ཐལ་བྱུང་དུ་ཡང་ཡང་བྱུག་པ་དང་། འཇའི་གུར་མེ་ཏོག་གི་ཆར་
སོགས་ངོ་མཚར་བའི་ལྷས་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་བྱུང་། དེ་ནས་ལྷགས་ཐུད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་
དྲུང་གནས་གསུང་རབ་པས། ཉེན་ཆེན་གྱི་རྒྱ་དངོས་སོགས་གང་ལ་ཡང་ཐུགས་གཙུག་

ལ་རྒྱལ་དབང་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་རྟོགས་བརྗོད་དཔག་བསམ་སྒྲོན་ཤིང་།

མི་དགོས་པ་ང་རང་གིས་བྱེད་པས་ཐོག་མར་རྗེ་རང་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་འབག་སྐྱེ་ཚད་མ་ཞིག་
བཞེངས་ཆོག་པ་དགོངས་ཞེས་ནན་ཅན་གསལ་བ་བཏབ་པས་དགོངས་པ་གནང་སྟེ་
བཞེངས། དེའི་བཟོ་ཐབ་འཇུགས་དུས་ཀྱང་མེ་རྟོག་གི་ཆར་དང་། འཇའ་ཐལ་མར་ཟུག་
པ་སོགས་ཀྱང་བྱུང་སྤང་།

དེ་ནས་དཔོན་མོ་ཆེ་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱེ་རྒྱུའི་ཐོག་ནས་ཟངས་ཉག་གང་དུ་
ལོངས་པ་དང་གསེར་སེ་བ་གཅིག་པ་ཡང་གཡོ་ཟོལ་མི་བྱེད་པའི་མནའ་དམ་ཆོག་ཁོང་
རང་ཆོས་བྱས་ཏེ་དད་པ་ཆེན་པོས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་སྟེ་ཉིན་མཚན་དུ་བཟོ་ལ་འབད།
དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཞབས་རྟོག་མཐིལ་ལེན་དཔོན་སྟོབ་རང་གིས་ཕྱག་བདར་གནང་སྟེ་
མཛད། བྱད་པར་འཇུགས་སྟོན། བསྐྱང་སྟོན། ཞག་བརྒྱ་ཆོགས་ཀྱི་སྟོན་མོ་དང་། དེ་
རྣམས་ཀྱི་ཐོག་དུ་གནང་སྐྱིན་སུམ་ཚན་རེ་སོ་སོར་གནང་བ་སོགས་ཀྱང་ཀྱི་སྟོ་ཡུལ་
དུ་མི་ཤོང་བ་གནང་བས་དཔོན་མོ་ཆེ་པ་རྣམས་ཀྱང་ཤིན་དུ་མཉེས་ནས། སྤྲ་མ་ནམ་
མཁའ་མཛོད་ལ་མངའ་བཞེས་པའི་མཛད་པ་འདི་འདྲ་ན་བདག་ཅག་སོས་དལ་དུ་སྟོད་
མི་ཁོམ་མམ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་རང་རང་ལ་བརྩོན་འགྱུས་ཀྱི་ལྷག་བཏབ་སྟེ་འབད་པས།
ཉིན་ཆེན་འདི་ཙམ་བཞེངས་པ་ལ་ལོ་གསུམ་ཀྱི་ནང་དུ་གྲུབ་ན་མཐུགས་པོ་འོང་ཞེས་
མཐུན་པར་སྤོང་བ་ལ་ལྷ་བ་བརྒྱ་བཞིའི་ཁོངས་སུ་བར་ཆད་ཀྱི་མཚན་མ་རུང་ཟད་ཀྱང་
མེད་པར་ལེགས་པར་གྲུབ་བོ།

འདི་ལ་དཔོན་མོ་ཆེ་པ་རྣམས་མཐུན་པར། རེད་རྣམས་ཀྱིས་བཟོའི་ཚྭ་པ་
ཅམ་མ་གཏོགས་ངོ་བོ་རང་བྱོན་ཁོ་ནར་འདུག སྤྲ་སོར་ལྷ་ཆེན་བདུན་བརྒྱད་ཅིག་
བཞེངས་པ་ཡིན་ནའང་འདི་འདྲ་བའི་བྱོན་ལེགས་པ་དང་མཐུགས་པ་གང་དུ་ཡང་མ་
བྱུང་། ཕྱིས་སུ་བཞེངས་པ་ཤར་ཡང་རྒྱུ་ཙམ་གཟབས་ཀྱང་མི་ཐོན་པ་འདུག་ཅེས་སྤོང་
ཞིང་། གཞན་ཡང་དེ་དག་གི་སྐབས་ཀྱན་དུ་ལྷས་བྱད་པར་ཅན་མང་དུ་བྱུང་། ལྷག་

དགོན་མཆོག་སྐྱབས་དང་གཡང་པ་ཚོས་ཟླ།

པར་ཡང་ཞལ་གྱི་བྲད་ཕྱིས་ལ་ཟུག་པའི་ཉིན་ཕྱག་ནས་ཐོག་མར་འཕྱོར་བ་མཛད་དུས་
མེ་ཏོག་གི་ཆར་དང་། སྐྱ་དང་འོད་ཆེན་པོ་ཡང་བྱུང་སྟེ། རྗེའི་ཞལ་ནས། དེད་རང་གི་
རྗེ་བཙུན་གྱི་སྐུ་འདི་བཞེངས་པ་ལ་བར་ཆད་གྱི་མཚན་མ་མེད་ཅིང་གཞན་དོན་ཡང་
རྒྱ་ཆེ་བར་འབྱུང་བ་འདུག ཅེས་ལུང་བསྟན་ཀྱང་མཛད་ནས། ཐུགས་དགུས་དགུས་
མཛད་པར་ཡང་གདའ་ལ། སྐུ་སྦྱང་གྱི་བྲད་ཕྱིས་གྱི་སྐྱབས་སུ་ཞབས་སྐྱབས་ལ་འཇའ་
ཟུག་མེ་ཏོག་གི་ཆར་བབས། གཞན་ཡང་སྐུ་གསེར་ནམ་གསོལ་བའི་སྐྱབས་སུ་བབ་པ་
ཐམས་ཅད་གྱི་ཆེ་དབྱར་དུས་ཆར་ཆེན་པོ་འབབ་འཕྲོལ་ཡང་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་
སྟེ་མེ་ཏོག་གི་ཆར་སོགས་དེ་དག་གི་སྐྱབས་ཀྱན་ཏུ་བྱུང་བས། སྤྲ་མ་འབྱུང་བ་ལ་དབང་
ཐོབ་པའི་ནམ་འཕྱུལ་འདི་འདྲའི་ཞེས་ཀྱན་དད་པའི་སྐུ་ལོང་གཡོས་ཏེ་ལྷས་ངག་
ཡིད་གསུམ་རྒྱ་དངོས་དང་བཅས་པ་སྤྲ་མ་དང་རྗེ་བཙུན་གྱི་ཕྱོགས་སུ་འབད་པས་དེར་
འཁོད་པ་ཐམས་ཅད་མི་ལྷས་ཐོབ་པ་དོན་ལྡན་དུ་གྱུར་ཏོ། །

དེ་ལ་སྐུ་རྒྱུ་རྒྱུ་འཛུལ་ནི་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་དབྱས་གཙང་
དང་མངའ་རིས་སོགས་ཐམས་ཅད་ནས་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་བྱུང་བས་ཐམས་ཅད་སྐུ་
རྒྱུ་ལ་མ་སོང་དོགས་པ་ནས་འགོ་ཅི་ཆེར་རང་བྱས་པས་ཟངས་ཁལ་འདི་ཅམ་སོང་ཕྱིས་
མ་བྱས་གསུང་། སྐུ་གསེར་ལ་ནང་སོ་རྒྱ་རི་རྫོང་པས་གསེར་ཞོ་བརྒྱ་ལྷག་ཅིག་བྱུང་བ་
སོགས་དང་། དཔོན་སློབ་བྱུང་རང་གི་ཕྱག་ཏུ་བྱུང་བ་ནམས་བྱུང་གནས་གསུང་རབ་
པས་ཚུད་མ་ཐོས་པར་མཛད་ནས་རྗེའི་སྐུ་ལ་མ་དུ་པབ་སྟེ། ཞིབ་ཏུ་བཙུགས་ན་ཕྱིས་
ཐང་རྫོང་ཞོ་སྟོང་དང་སུམ་བརྒྱ་སོང་འདུག་གསུང་ལ། དེའི་འབྲས་བུར་རྗེ་བཙུན་གྱི་
ཞབས་བྱུང་དུ་ཕྱིན་པ་ན་གསེར་ལྗང་བརྒྱུད་ཀྱི་ནམ་པའི་འོད་ཟེར་གྱི་ཕུང་པོ་མིག་
གིས་བཟོད་པར་དཀའ་བ་འདི་ཡིན་ནོ། རྟེན་སྐུའི་རྗེ་བཙུན་གྱི་སྐུ་ཁྱད་པར་ཅན་འདི་
རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཐུགས་རྗེ་དང་བསྟན་སྲུང་ནམས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ལ་བརྟེན་

ལ་རྒྱལ་དབང་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་རྟོགས་བཅོད་དཔག་བསམ་ཐོན་ཤིང་།

བོད་གངས་ཅན་གྱི་སྤྱི་འགོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མགོན་སྐྱབས་དང་དབྱང་གཉིན་དམ་པར་
བར་ཆད་ཀྱི་མཚན་མ་རུང་ཟད་ཅམ་ཡང་མེད་པར་གྲུབ་སྟེ། སྤྱི་ལོ་ཉི་མཁའ་བཟུ་པའི་
ཁོངས་སུ་གཟུངས་གཞུག་ཀྱང་རྒྱུད་སྟེ་དང་མཁས་པའི་ཕྱག་ལེན་རྣམ་དག་དང་མཐུན་
པར་ལེགས་པར་གྲུབ་ཅིང་། དེ་ཡང་བོད་ཀྱི་ཉིན་མུད་དང་། རྟོན་བུའི་མུད་རྣམས་
ཕྱོགས་ཏུ་སྦྱངས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། ཞིབ་པར་གཟུངས་གཞུག་གི་དཀར་ཆག་ལོགས་ན་
ཡོད་པ་དེར་བལྟ་བར་བྱའོ། །

དེ་དག་གི་ནང་ནས་ངོ་མཚར་བ་འགའ་ཞིག་བཅོད་ན། གཙོ་བོར་ནི་རྗེ་ཉིད་
ཀྱི་ཞལ་ནས། གཟུངས་གཞུག་ལ་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་རང་བཞུགས་པ་ཞིག་དགོས། ཞེས་
ཡང་ཡང་དུ་གསུངས་འདུག་པ་ལ་བརྟེན། དེའི་སྐབས་སུ་ཞལ་གཟིགས་རི་ལྟར་བྱུང་།
ཕྱི་རབས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་ལ་དགོངས་ནས་གསུང་དུ་གསོལ་ཞེས་སྤྱི་ལོ་བོ་རྗེ་བཙུན་
ཚེས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོའི་ཞལ་སྤྱན་ནས་ཀྱིས་ནན་ཏན་དུ་གསོལ་བ་བཏབ་
པས་རྗེའི་ཞལ་ནས། རབ་གནས་ཀྱི་ཉིན་འཇིག་ཉིན་ལས་འདས་པའི་མེ་ལྷ་སྐྱུན་འབྲེན་
ཀྱི་སྐབས་སུ་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་བྱོན་བྱུང་སྟེ་ཉིན་ཆེན་ལ་ཐིམ་སོང་བ་དངོས་སུ་མཐོང་
གསུང་སྟེ། དེའི་དོན་གྱིས་རྗེ་བཙུན་རང་དངོས་སུ་བཞུགས་པ་ཡིན་ལ། གཞན་ཡང་
རྗེའི་མནལ་ལམ་དུ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་སྤྱགས་འདི་རྗེ་བཙུན་གྱི་སྤྱགས་ཀར་ཚུག་ཟེར་བ་
ཞིག་ཀྱང་བྱུང་གསུང་ངོ་། །

གཞན་ཡང་དབུའི་གཙུག་ཏྲར་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འཕེལ་གདུང་ཤ་རི་
རམ་གཅིག་གིས་ཐོག་དངས་སྤྱི་ལོ་སྟོད་ཀྱི་ཆ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འཕེལ་གདུང་
ལྡང་། རྒྱ་བོད་ཀྱི་མཁས་གྲུབ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་གདུང་རིང་བསྐལ་མཐའ་ཡས་པ་
དང་། སྤྱགས་ཀར་གསང་སྤྱོད་པ་ལེགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྤྱགས་དམ་ཉིན་རྗེ་བཙུན་མི་
གཡོ་བའི་སྤྱི་ལོ་བོའི་སྤྱག་ནས་མ་རྩ་སྤྱི་ལོ་མེ་ལྷ་སྐྱུན་མ་གཅིག་ ལྷ་རྒྱན་རིན་པོ་ཆའི་སྤྱི་

དགོན་མཆོག་སྐྱབས་དང་གཡང་པ་ཚོས་ཇི།

ལུ་རྒྱན་རང་གི་ཕྱག་བཟོ་ལས་བྱུང་པའི་གཏེར་མ་གཅིག ལྟོ་བྲག་མཁན་ཆེན་ཕྱག་ན་
རྩོམ་པའི་ཤངས་མཚལ་ལས་བྱུང་པའི་བྱུང་ཆེན་པ་ཁོང་རང་གི་སྐྱ་སྐྱེ་བཅུ་བདུན་པའི་
ནམ་ཐར་བྲིས་སྐྱ་བྱུང་ཆེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཞལ་བཀོད་དང་ཕྱག་ནས་མཛད་པ་སོགས་
ཀྱི་བྲིས་འབྱུང་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་། རྩོམ་ཁ་པའི་གསུང་རབ་པལ་ཆེ་བ་དང་། རྩོམ་
ཉིད་ཀྱིས་ཕྱག་ནས་འཛོར་བའི་སྒྲིགས་བཅ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བཞུགས། སྐྱ་སྐྱེ་ཀྱི་ཆ་
ལ་གནོད་སྐྱིན་འཁོར་ལོ་སོགས་རྒྱུ་སྐྱེ་དང་མཐུན་པ་དང་། གཞན་ཡང་ལོ་རྒྱུད་དཔག་
ཏུ་མེད་པས་བྱུར་བྱུར་གང་བ་དེ་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་
རེ་བ་ཐམས་ཅད་ཡིད་བཞིན་དུ་སྒྲོང་བའི་རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་ཀྱི་མཆོད་སྦྱོང་ཕྱོགས་
གཅིག་ཏུ་སྦྱངས་པ་ཡིན་ནོ། །

(༡༡༥ བ་༤། ༡༡༦ བ་༥) རྩོམ་ཁ་ནས། དེད་རང་གི་སྐྱ་སྐྱེ་སྐྱ་མས་བཞེངས་
པའི་བཟ་ཤིས་ལྷན་པོའི་རྩོམ་པ་ཆེན་ཀྱི་སྐྱ་རྩོམ་སྐྱེ་ལ་ཀྱང་ཅན་དུ་ཡོད་པས་རྒྱལ་གྱི་
བྱམས་པའི་སྐྱ་འདི་བཟང་པོའི་བཞུགས་སྐབས་ཅན་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་མཐུན་
པར་དེད་རང་གི་སྐྱ་སྐྱེ་ཆོས་མཛད་པའི་བྱམས་པའི་སྐྱ་ལམ་བདེ་ཆེན་ལྷན་བྲུང་མ་
འདི་ཡང་སྐྱར་གྱི་བྱམས་པའི་སྐྱ་གཞུགས་མ་དང་སྐྱེལ་བའི་ཆེད་དུ་བཅུམས་པ་ཡིན་
གསུང་། འདི་གཉིས་སྐྱེལ་བ་ལ་དགོས་པ་ཁྱད་ཅན་ཡོད་པར་མངོན་ཏེ། དེ་ཡང་བཟ་
ཤིས་ལྷན་པོར་རྩོམ་པ་ཆེན་ཀྱི་འདུན་བྲུང་གིས་བྱམས་པའི་སྐྱ་བཞེངས་པའི་རབ་གནས་ཀྱི་
ཉིན་དག་བཅོམ་པ་འཆར་ཀའི་གཞིགས་སྐབས་ལ་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གཉིས་ཤར་བྱུང་
བའི་ཉི་མ་སྐྱ་མ་དེ་ད་ལྟ་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་ཉི་མ་འདི་ཀ་དང་། གཉིས་པ་དེ་དེ་བས་ཀྱང་
ཆེ་བ་ཞིག་ཤར་བྱུང་བའི་འོད་ཟེར་གྱིས་གཙུག་ལག་ཁང་ཐམས་ཅད་ཁྱབ་པ་ཞིག་བྱུང་
བ་ལ་གཞན་ནི་མ་གོ། ང་རང་འབྲུལ་བ་ཡིན་འདུག་སྐྱམ་ནས་ཡེ་འཆད་མ་རུས། ཞེས་
གསུངས་པར་སྐྱང་བ་དེ་ནམ་ཐར་དུ་པཎ་ཆེན་ཡེ་ཤེས་ཅེ་མོས་བཀོད་པའི་དོན་ནི་སྐྱ་

ལ་རྒྱལ་དབང་དགོ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་རྟོགས་བརྩོན་དཔག་བསམ་སྡོན་ཤིང་།

སྐྱེ་མཁའ་གཉིས་སུ་རྩེ་བཅུན་གྱི་སྐྱེ་འདི་གཉིས་བཞེངས་ཏེ་འཕྲིན་ལས་གོང་འཕེལ་དུ་
འབྱུང་བའི་དོན་དུ་རྟོགས་ལ། མཁས་པའི་དབང་ལྷན་རྩེ་བཅུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་
པའི་ཞལ་ནས། ད་ནི་སྐྱེ་སྐྱེ་མཁའ་གཉིས་པོ་གཞན་དོན་ལྷ་མ་ལས་ཀྱང་ཕྱི་མ་ཆེ་བའི་
ལྷས་སུ་འདུག་གསུང་། རྩེ་ཞལ་ནས། དེ་དུས་ཁོང་གིས་ཉི་མ་གཉིས་ཀ་མཐོང་བ་དེ་
རང་དུ་འདུག་གསུང་ངོ་། །

དེ་ནི་སྐྱེགས་པམ་དུ་རྩེ་འདི་ཉིད་ལུང་སྟོན་པའི་སྐབས་སུ། བསྟན་པ་རྒྱབ་ལ་
ཉེ་བའི་ཆོ། ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱབ་ན་གནས། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་དང་མཐུན་
ལ། དེ་དག་གི་དོན་ནི་རྩེ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་སྐྱེ་སྐྱེ་མཁའ་གཉིས་ཀྱིས་རྩེ་བཅུན་གྱི་སྐྱེ་
ཁྱད་པར་ཅན་འདི་གཉིས་བཞེངས་ཏེ་བོད་གངས་ཅན་གྱི་སྐལ་བ་དང་ལྷན་པ་དཔག་
རྟེན་མེད་པ་ཞིག་དངོས་དང་བརྒྱད་པས་དགའ་ལྷན་དུ་འབྲེན་པའི་ལྷས་ཁྱད་པར་ཅན་
ཡིན་པར་གདོན་མི་ཟ་སྟེ། རྩེ་དགོ་འདུན་གྲུབ་ཀྱིས་བཀྲ་ཤིས་ལྷན་པོར་རྩེ་བཅུན་གྱི་
རབ་གནས་མཛད་པའི་ཉིན་རྩེ་བཅུན་བྱམས་པ་སྣམ་སྒྱར་དོ་ཆོས་མ་བཞེས་པ་ཞིག་
ཕྱོད་བྱུང་སྟེ་རྩེ་བཅུན་གྱི་སྐྱེ་ལ་ཡང་ཡང་ཐིམ་ཞིང་། ཡང་དེ་འདྲའི་དགོ་སྟོང་ཞིག་
གིས། ཁྱོད་ཀྱིས་བསྟན་པ་དང་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་གྲུབ་ཟིན་པས་དགའ་
བ་སྟོམས་ཤིག་ ཅེས་གསུངས་གདའ་བ་དང་། སྐྱེ་སྐྱེ་འདིར་ཡང་དེ་མཐུན་དུ་ཤིང་པོ་
སྤུ་ལོ་ཉོར་ལྷ་བཅུ་པའི་ཡར་ཆོས་ཀྱི་གཟའ་སྐར་འབྲུབ་སྒྱུར་བཟང་པོ་ལ་རྩེ་ཉིད་ཀྱིས་
གཙོས་མཛད་དོ་རྩེ་འདི་ན་པ་དཔག་རྟེན་མེད་པས་བཅོམ་ལྷན་འདས་དོ་རྩེ་འདིགས་
བྱེད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞལ་ཕྱེ། ཞག་བདུན་གྱི་བར་དུ་སྐྱབ་ཅིང་མཆོད་པ་དང་། དཀྱིལ་
འཁོར་དུ་འདུག་པ་སོགས་མཛད་དེ། ཆོས་བཙུང་གྱི་ཉིན་རབ་རྟེན་གནས་པ་གནང་
དུས་རྩེ་བཅུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ་ཞལ་གཟིགས་སོ། ཉིད་དུས། རབ་མཛོས་གསེར་
ལྷན་བཅེགས་པའི་ལྷན་པོ་ལ། །སྣ་མང་རིན་ཆེན་ཆོགས་ཀྱི་འཕྲ་བཀོད་ལྟར། །བལྟ་

དགོན་མཆོག་སྐྱབས་དང་གཡང་བ་ཚོས་ཇེ།

བས་མི་ངོམས་སྐྱ་གཟུགས་མཆོག་འདི་ལ། སྲིད་མཐའི་བར་དུ་བརྟན་པར་བཞུགས་
སུ་གསོལ། ཡིད་འོང་བྱམས་པའི་སྐྱ་གཟུགས་བཞེངས་པ་ལ། མཐུན་ཁྱེན་སྐྱབ་པར་
བྱེད་པའི་སྐྱ་བོ་ཀུན། མགོན་ཁྱོད་ཐུགས་ཇེ་འཕག་གིས་ཉེར་བཟུང་ནས། དགའ་ལྡན་
གནས་སུ་ངེས་པར་བྱང་དུ་གསོལ། ཁེས་བརྟན་བཞུགས་དང་། གསོལ་བཏབ་པས་ཇེ་
བརྟན་ཉེན་ཆེན་ལ་ཐིམ་པའི་གཟིགས་སྣང་ཡང་བྱུང་གསུང་། རབ་གནས་ཀྱི་སྐབས་
དེར་ཇེ་ཉིད་ལ་མི་བྱེད་པའི་དད་པ་དང་ལྡན་པ་ཆད་དཀར་ཚོས་ཇེ་ཤེས་རབ་འཕེལ་
བའི་མནལ་ལམ་དུ་བྱུང་མེད་རྒྱན་བཟང་པོ་མི་ལས་འདས་པ་ལྟའི་ཆ་བྱད་ཅན་རིན་པོ་
ཆེ་སྣ་ཆོགས་ཀྱིས་སྤྲས་པ་ཞིག་བྱུང་བ་ལ། གང་ནས་འོངས་དྲིས་པས། རྒྱལ་མེ་ཉོག་ཐང་
ནས་འོངས་ཞེས་ཟེར། ད་གང་དུ་འགྲོ་བུས། རྩ་སྤྱོད་ནས་ངོ་བོ་འཇམ་དཔལ་རྩྭ་རྩྭ་
ཀྱི་ཉེན་ཆེན་ཀྱི་རབ་གནས་ལ་སྐྱབ་འདེན་དུ་འགྲོ་བེར། འདིར་ཅི་ལ་འོངས་དྲིས་པས།
ཁྱེད་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་བཀའ་ལླང་ཆོག་གསུམ་ཡོད་པ་སྐྱར་དུ་འོངས་པ་ཡིན་
ཟེར། བཀའ་ལླང་རི་རྩ་བུ་ཡོད་བུས་པས། ཡི་དམ་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒྲོམས། ཆོས་
སྦྱོང་དུ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་གཉེན་པོ་སྟེན། གཅེས་སྤྲས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་གྱིས།
འདི་གསུམ་ཡིན་ཟེར་ནས་རྩ་སྤྱོད་ལ་སོང་།

ཡང་དགའ་བརུ་བ་སློ་གྲོས་དཔལ་ལྡན་པའི་མནལ་ལམ་དུ་རྒྱལ་གྱི་རབ་
གནས་ཀྱི་སྐབས་ཤིག་དུ་བྱུང་མེད་ལྟའི་ཆ་བྱད་ཅན་སྤར་གྱི་དེ་འདྲ་མང་པོས་ནས་
དཀར་མོ་སྒྲེར་མ་བྱུར་བ་གང་རེ་ཐོགས་ནས་ཐོག་མར། དགོས་འདོད་ཀུན་འབྱུང་ནོར་
བུ་བསམ་འཕེལ་བྱོད། ཁེས་པའི་ཆོགས་བཅད་གཅིག་བརྗོད་ནས་དེའི་རྗེས་སུ། ལུས་
ལ་ཆོས་གོས་གསུམ་གྱི་བཟུ་ཤིས་ཤོག །ངག་ལ་སྒྲེ་སྒྲོད་གསུམ་གྱི་བཟུ་ཤིས་ཤོག ཁེས་
ལ་བསྐྱབ་པ་གསུམ་གྱི་བཟུ་ཤིས་ཤོག ཁེས་པའི་ཤིས་བརྗོད་བྱེད་པ་ཞིག་ཀྱང་བྱུང་
འདུག

ཡུལ་དབང་དགེ་འདུན་ཀྱི་མཚོའི་རྣམ་ཐར་རྟོགས་བརྗོད་དཔག་བསམ་སྒྲོན་གིང་།

གཞན་མ་ཞིག་གི་འདི་ཚོས་རྗེ་གཡང་པ་རང་གི་མནལ་ལམ་ཡིན་
འདུག་མནལ་ལམ་དུ་ནམ་མཁའ་ནས་འོད་ཀྱི་ཐག་པ་དཀར་པོ་མཐའ་ཡས་པ་བཏང་
བྱུང་བའི་སྒྲེ་མོ་རེ་རེ་ལ་སྐྱེ་བོ་གངས་ལས་འདས་པ་ཞིག་འདུས་འདུག་པ་དེ་ཐམས་
ཅད་ཀྱང་། རྗེ་བཙུན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་དགའ་ལྡན་ཚོས་ཀྱི་སྔོ་བྱང་ལ་འདྲེན་
པ་ཡིན་ཟེར་འགྲོ་གཤམས་བྱེད་ཀྱི་འདུག་པས། གནས་བརྟན་ཡོན་ཀྱི་མཉམ་པ་ཡང་ཐག་སྒྲེ་
གཅིག་ལ་འདུས་ནས། ཚོས་རྗེ་གཡང་པ་རང་ཡང་དགའ་ལྡན་ལ་འགྲོ་འོ་ཟེར་བ་ལ། ང་
ད་ལན་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཕྱག་བྱི་རང་ལ་སྔོད་པས་མི་འགྲོ་ཞེས་ལན་བྱས་པ་
ཞིག་བྱུང་འདུག་གོ།

དོན་འདི་ལ་རྗེའི་ཞལ་ནས། རྗེ་བཙུན་གྱི་ཕྱོགས་སུ་རྒྱ་སྒྲེ་བཏང་བ་དང་།
ལུས་ངག་གིས་འབད་པ་སྤྲོ་མོ་རེ་བྱས་པ་ཡན་ཆད་དོན་དང་ལྡན་པའི་རིགས་ཁོ་ནར་
འདུག་གསུང་ངོ་། དོན་འདི་དག་གིས་ནི། མཐོང་དང་སྒྲོས་དང་བྲན་དང་རིག་པས་
ཀྱང་། ཞེས་པ་ནས། དགའ་ལྡན་ལྟ་བུར་སྔོ་བྱང་ཉམས་དགའ་བར། འགྲོ་ཀྱན་འདྲེན་
མཛད་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། ཞེས་པ་ཡང་དོན་དང་མཐུན་པར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག་
ཡང་རབ་གནས་ཀྱི་ཉིན་རང་ལ་ཚོས་ཀྱི་རྗེ་སྟོ་གསལ་བཤེས་གཉེན་པས་སྤུལ་བའི་
དྲགས་པོ་སྟོད་སྟངས་ན་བཟང་བའི་གཡུ། གསེར་རྩིས་ཐང་དོའི་ཞོ་ཉིས་བརྒྱ་རི་ངེས་ཤེས་
པ་ཞིག་ལ་རིན་ཐང་གི་གོང་ཞོ་བརྒྱ་ཉི་ཤུར་བྱས་པའི་ཕྱག་རྩིས་དངོས་གཙང་བ་གང་
ཡོད་ལ་དམར་གོང་མཛད། གསེར་ཞོ་སུམ་སྟོང་གི་རྩིས་ཀྱི་ཡོན་རྫོངས་དུས་གཅིག་ལ་
གནང་བས་དཔོན་མོ་ཆེ་པ་ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་ཐུགས་མཉེས་ཏེ་དེ་ཐོག་ནས་འབྲུལ་བ་
ཡང་རྗེའི་བྱང་དུ་སྤུལ། ཡོན་རྫོངས་ཀྱི་ཁྱ་མ་དངོས་གཞི་རྩར་ན་ཡོད་པ་གོང་མ་ཆེན་
པོའི་སྐུ་ལམ་དུ་བབ་སྐྱང་བ་ལའང་ཐུགས་དཔྱེས་ཏེ། ཕྱག་ན་གང་ཡོད་རང་གནང་བ་
དེ་ཡིན་པ་འདུག་གསུངས་པར་གདའ།

དགོན་མཆོག་སྐྱབས་དང་གཡང་པ་ཆོས་མེ།

གཞན་ཡང་རྟེན་ཆེན་བཞེངས་ཐོག་ཏུ་ཆོས་རྗེ་འཕྱིན་ལས་པས་ཀྱང་། ནས་
ཁལ་སྟོང་གིས་གཙོས་པའི་ཕྱག་རྒྱས་ཡོད་འབྲུལ་མཛད། ཁམས་ནས་འབྲུལ་སྤྱད་པ་
དཔོན་སྟོབ་རྣམས་ཀྱང་དཀའ་བཅུ་བ་ཡོན་ཏན་དོན་གྲུབ་ཉིང་སྐྱལ་ལ་གནང་སྟེ། ལམ་
བར་སོགས་སུ་དཔལ་ལྷན་ལྟ་མའི་སྐྱལ་པ་དུ་མས་བསྐྱངས་ཏེ་ཉེས་སྟོན་མེད་པར་སྤྱུ་
ལོའི་མཐུག་ཏུ་སྐབས་སུ་བབ་པར་སྟེབ། དེ་དག་ལ་བརྟེན་མེ་མོ་བྱ་ལོའི་དབྱར་རྒྱལ་དུ་
དྲགས་པོའི་མཆན་ཉིད་གྲུ་ཆང་གིས་ཐོག་ངངས་དྲགས་སྟོད་སྟེ། ཅེས་ཐང་འོལ་ཁ་
ཕྱིན་ནས་འདུས་པའི་དགེ་འདུན་ལྷ་བརྒྱ་ལྟ་ཅམ་དང་། སྐྱེ་བོའི་ཆོགས་མང་པོ་ལ་
རབ་ཏུ་གནས་པའི་དགའ་སྟོན་བྱམས་པའི་སྟོན་ལམ་ཆོས་འཁོར་དང་བཅས་ཞག་མང་
དུ་མཛད་དོ། །

ད་ནི་དེ་དག་གི་དོན་བསྐྱེས་ན། སྟེགས་བམ་ལས། རོ་བོའི་ཞལ་ནས། འབྲོམ་
རྗེ་ཁྱོད་ཀྱི་བཀའ་བརྒྱད་རྣམས། རྣམ་ཐར་གཙང་མ་སྟོ་ཆེ་བས། དགའ་ལྷན་རྟེན་ལ་
འཕོ་བ་ཐོབ། དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཞིང་དེར་འགྲོ་ ཞེས་འབྲོམ་ཀྱི་བཀའ་བརྒྱད་རྣམས་དགའ་
ལྷན་དུ་ངེས་པར་སྐྱེ་བར་གསུངས་ལ། དེ་ལ་གདུལ་བྱའི་ངོས་ནས་ཀྱང་དགའ་ལྷན་དུ་
སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ཆོགས་དགེ་བ་སྣ་རེ་མ་མཐའ་ཡང་གསོག་དགོས་ཏེ། ལས་མ་བྱས་པ་དང་
ཤད་པ་མི་སྲིད་པར་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ལན་གཅིག་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པས་
སྟེ། རྟོན་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འབྲོམ་སྟོན་པ་རྒྱལ་བའི་འབྱུང་གནས་དེ་ཉིད་དུས་ཀྱི་མཐའ་
འདིར་དུར་སྟེག་འཛིན་པའི་ཚུལ་བཟུང་ནས་གངས་ཅན་ཀྱི་སྐལ་བཟང་གི་འགྲོ་བ་
རྣམས་དགའ་ལྷན་དུ་འདྲེན་པའི་ཐུགས་རྗེའི་ལྷགས་ཀྱིས་རྗེ་བཙུན་ཀྱི་སྐྱེ་བྱད་པར་
ཅན་བཞེངས། རྣམ་པར་དཀར་བའི་འཕྱིན་ལས་ཀྱིས་སའི་སྟེང་མ་ལུས་པ་བྱབ་པར་
མཛད། དེས་ན་རང་ཅག་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སྦྲ་མ་དང་རྗེ་བཙུན་ཀྱི་སྐྱེ་གཉིས་
ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ལོངས་སྟོད་དང་བཅས་པའི་སྟོན་ནས་དགེ་ཆ་ཕྲ་མོ་

ལ་རྒྱལ་དབང་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་རྟོགས་བརྩོན་དཔག་བསམ་སྒྲོན་གིང་།

ཞིག་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་དགའ་ལྡན་དུ་སྦྱི་བའི་རྒྱར་བསྡེས་ན་རྩེ་བཅུན་བྱམས་པའི་
སྒྲོན་གྱི་སྒྲོན་ལམ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་རྣམ་དཀར་གྱི་འཕྲིན་ལས་དང་རང་གི་
དགེ་བའི་ཙ་བ་གསུམ་ཚོགས་པ་ལས་དགའ་ལྡན་ཆོས་ཀྱི་པོ་བྲང་དུ་རྩེ་བཅུན་བྱམས་
པ་མགོན་པོའི་ཞབས་བྲལ་དུ་སྦྱིས་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་དཔལ་ལ་འདོད་
དགུར་ལོངས་སྤྱོད་པའི་སྐལ་བ་ཅན་དུ་འགྱུར་བར་གདོན་མི་བ་ཡིན་ཏེ། སྒྲེགས་བམ་
ལས། འབྲོམ་རྩེ་བྱོད་ཀྱི་བཀའ་བརྒྱད་རྣམས། །རྣམ་ཐར་གཙང་མ་སྒྲོ་ཆེ་བས། །དགའ་
ལྡན་རྟེན་ལ་འཕོ་བ་ཐོབ། །དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཞིང་དེར་འགྲོ། །ཞེས་དང་།

ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་འདུན་གྲུབ་ཀྱི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། རང་ག་ཞན་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་རྩེ་བཅུན་གྱི་ཞབས་བྲལ་དུ་སྦྱིས་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་དཔལ་
ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་བྱད་པར་ཅན་བསྒྲིག་པའི་ཕྱིར་དུ་རྩེ་བཅུན་བྱམས་
པའི་སྐུ་འདི་བཞེངས་པ་ཡིན་པས། ཞེས་ཕྱོགས་མཐར་འབུལ་སྤྱད་རྩོད་དུས་སུ་གནང་
འདུག་པ་དང་། རྩེ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། རྩེ་བཅུན་གྱི་ཕྱོགས་སུ་རྒྱ་སྒྲ་རེ་བཏང་
བ་དང་། ལུས་ངག་གིས་འབད་པ་སྤྲོ་མོ་རེ་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་དོན་དང་ལྡན་པའི་རིགས་
སུ་འདུག་ཅེས་གསུང་ངོ་། །

རྩེ་བཅུན་ཞལ་ག་ཟིགས་དུས། བྱོད་ཀྱིས་བསྐྱར་བ་དང་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་
པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་གྲུབ་ཟིན་པས་དགའ་བ་སྒྲོམས་ཤིག ཅེས་གསུངས་པའི་དོན་དང་མཐུན་
པར། མཐོང་དང་ཐོས་དང་བྲན་དང་རིག་པས་ཀྱང་། །མཐའ་དག་སྦྱི་བའི་ཆོགས་ལ་
སྐལ་བཟང་སྤྱོད། །དགའ་ལྡན་ལྟ་བུ་བརྒྱའི་པོ་བྲང་ཉམས་དགའ་བར། འགྲོ་ཀྱན་འདེན་
མང་དུ་བྱོད་ལ་བྱག་འཆལ་ལོ། །ཞེས་སྦྱི་བོ་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་ཆིམ་པར་བྱེད་པའི་གསུང་
བྱོན་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་བདེ་ཆེན་ལྷན་གྲུབ་མ་དང་བྱམས་པའི་སྐུ་གཟུགས་མ་གཉིས་
སྦྱེལ་ཏེ། དགེ་ཙ་བ་སྤྲོ་མོ་ཞིག་བསགས་པ་ཡན་ཆད་དགའ་ལྡན་དུ་སྦྱི་བའི་རྒྱར་བསྡེ་ཞིང་།

དགོན་མཆོག་སྐྱབས་དང་གཡང་པ་ཚོས་ཟེ།

སྟོན་ལམ་རྣམ་པར་དག་པ་འདེབས་པ་ལ་བཙོན་པར་མཛོད་ཅིག ཅེས་གངས་ཅན་གྱི་
སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁོ་བོས་སྤྲིང་གཏམ་དུ་སྦྱས་སོ། །དེ་དག་ནི་འཕྲོས་སོ། །

ད་ནི་དཀྱུས་མ་ཉིད་བཤད་ན། དེ་ལྟ་བུའི་རྗེ་བཙུན་གྱི་སྐྱེ་བྱང་པར་ཅན་འདི་
ཐེབས་པའི་མཐུ་དང་། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་འཕྲིན་ལས་ལ་བརྟེན་རྒྱལ་གྱི་ཚོས་
གྲ་དམ་པ་འདིར་ཕྱགས་བཙུན་མ་ཕྱོན་པའི་དགོ་ཚུལ་སྟོང་ཆེ་འདི་སྟོས་བཏང་སྟེ་
ནམ་གཞག་གཏན་གྱི་མདུན་མ་སྐྱབ་པ་ལ་ཐུགས་ཐག་བཅད་པ་དཔག་དུ་མེད་པ་ཞིག་
ཀྱང་ཡིད་བཞིན་གྱི་མཆོ་ལ་ངང་པའི་ཆོགས་བཞིན་དུ་འདུས་ཏེ་བཀའ་གདམས་གོང་
མ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྟོན་པས་ད་ལྟ་རྒྱལ་གྱི་རི་ཁྲོད་པ་ཞེས་སྟན་
གྲགས་ཀྱི་བ་དན་དཀར་པོ་གཡོ་བ། དེས་འབྱུང་དང་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་ཕྱོད་བ་ཐོན་
པ་ཤ་སྟག་དཔག་མེད་ཀྱིས་དྲགས་གོང་དུག་མཆོ་ཁོལ་མ་འདྲ་བའི་སའི་ཁྱོན་རྣམས་
དགའ་ལྷན་ཚོས་ཀྱི་ཕོ་བྲང་དང་མཚུངས་པར་གྱུར་ཏོ། །

༡། སེ་ར་ཐེག་ཆེན་སྤྲིང་གི་ཚོས་ཁྲིར་ཐེབས་ཤིང་འབྲས་སྤངས་སོགས་སུ་ཟབ་གསང་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་
དབྱངས་བར་མེད་དུ་སྟོག་པ་དང་། རྒྱལ་གྱི་ནང་རྟེན་དང་ཕྱིའི་འདུ་ཁང་། སྤྱིལ་བུ་ཐུབ་པ་སོགས་བྱ་
བ་ལས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྣམ་དཀར་དང་། དྲགས་གོང་ཕྱགས་དཔོན་འབངས་བྱེ་བས་གྲས་འདུད་ལྟར་
མཆོད་བགྱིས། རྒྱལ་མཆོག་ཉིད་ནས་ཀྱང་ཐུགས་བརྩེས་རྗེས་སུ་བཟུང་བས་རབ་དགའི་ས་ཐོབ་
བཞིན་གྱུར།

དེ་ནས་མེ་ཕོ་བྱིའི་ལོ་ལ་གཙོ་བོར་གོང་མ་ཆེན་པོ་དཔོན་སྟོན་གྱི་བཀའ་ནན་
དང་། དགའ་ལྷན་ཁང་གསར་ནས་དཔོན་ས་ཡུམ་སྐྱས། སེ་ར་ནས་ཚོས་ཀྱི་རྗེ་དཔོན་
སྟོབ་རྣམ་པས་ཐོག་དྲངས་དགོ་འདུན་རྣམས་ཀྱིས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལ་བརྟེན་སེ་ར་
ཐེག་ཆེན་སྤྲིང་གི་གདན་སར་ཐེབས་ཏེ་ཐོག་མར་དེར་བཞུགས་ཀྱི་དགོ་འདུན་རྣམས་
ལ་སྤྲེགས་བམ་རིན་པོ་ཆེ་ཆ་ལག་དང་བཅས་པ་གསུངས། ཀྱན་མི་ཕྱེད་པའི་དད་པ་

ལྷ་མྱུ་དབང་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་རྟོགས་བརྗོད་དཔག་བསམ་སྡོན་ཤིང་།

གཡོས་ཏེ་ཆོགས་ཀྱི་ཀུན་སྟོང་རྣམ་པར་དག་ཅིང་། ཆོས་འཆད་ཉན་སོགས་ཆེས་སྤུལ་
དུ་བྱང་བར་གྱུར། དེའི་རྣམས་ཤིག་ཏུ་མེ་ཉིད་ཀྱི་མནལ་ལམ་དུ། སེ་ར་བཏབ་མེས་ནས་
དེང་སང་ལས་རིགས་ལུང་པ་མང་བ་འོང་མ་སྟོང་ཟེར་ཞིང་། རིགས་ལུང་ལ་མི་མང་དུ་
ཆོགས་འདུག་པའི་མནལ་ལམ་ཡང་བྱང་། དེ་དང་མཐུན་པར་ལོ་རེ་བཞིན་དགེ་འདུན་
ཀྱི་ཆོགས་ཀྱང་ཡར་འཕེལ་དུ་སོང་སྟེ་མང་དུས་དགེ་འདུན་སྟོང་ཕྱག་རེ་ཙམ་འདུས་པ་
ལ་སྟེགས་བཅ། མཆན་བརྗོད་ཀྱི་རྒྱུ་ཆེན། མེ་ཉིད་ཀྱི་བཀའ་འབུམ། སྟོ་སྟོང་ཉམས་
འཁྲིད་སོགས་མང་དུ་གསུངས། ཆོས་མེ་རྣམ་པས་ཐོག་ངངས། དགེ་འདུན་སྟེ་སྟོང་
འཛིན་པ་ཉིས་བརྒྱ་བཀལ་བ་ལ་རྩ་ཤེའི་རྒྱུ་ཆེན། བདེ་མཆོག་འདོད་འདོ། བྱི་གྲུ་ཆོས་
དུག་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་སོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་གསུངས།

མེ་པག་གི་དབྱར་མེ་རིན་པོ་ཆེ་བསོད་ནམས་གྲགས་པས་རིགས་གྲའི་ཁྱར་
བཞེས་མཛད། འབྲས་སྤངས་སུ་དགེ་འདུན་ཕྱེད་དང་སུམ་སྟོང་ཙམ་ཀྱི་ཆོགས་དབྱ་
ལ་སྟུན་ངངས། བསྟེན་ཅིང་བཀྱར་བ་ཡང་འབྲས་སྤངས་ཚུགས་ནས་ད་རེས་བཟང་
བར་བྱང་ཞེས་གྲགས། དེས་མཆོན་ནས་གྲུ་ཆང་སོ་སོའི་རྣམས་ཀྱི་རིགས་གྲའི་གྲལ་
དབྱ་ཡང་མང་དུ་མཛད་དགོས་པ་བྱང་། གཞན་ཡང་དེ་སྔ་སྟེ་ལོ་དེ་ནས་བཟུང་།
དཔོན་ས་བདག་མོ་སངས་རྒྱས་དཔལ་འདོམས་པས་རྣམ་སྤྱོད་ཅེར་སྟུན་ངངས། མི་
ཕྱེད་པའི་དད་པ་ཆེན་པོས་སྟུན་བདག་གི་མཐིལ་ལེན་མཛད། ལོ་ལོ་བཞིན་སྤྱོད་པ་དང་
དགེ་འདུན་ཀྱི་མཆོད་པའི་ཕྱོགས་ལ་མ་ག་རྩ་བཟང་མོ་དང་ཚུལ་ཀུན་ནས་མཚུངས་
པར་གྱས་མཆོད་ཀྱི་སྟོན་ནས་གོང་འཕེལ་དུ་གཏོང་བ་མཛད། ཁྱད་པར་སྟོར་མོ་ལུང་
གི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ཉེན་ཆེན་དུ་མ་དང་། བཀའ་འབྱུར་གསེར་དཔལ་ལས་གྲུབ་
པ་བཞེངས་པ་རྣམས་ལའང་རབ་ཏུ་གནས་པ་སོགས་ལ་སྟུན་ངངས་ཏེ་མེ་ཏོག་གཏོར།
རྣམས་དེར་གསང་སྤྱིང་སྤྲད་ཆོས་མེ་ལྟ་དབང་དཔལ་འབྱོར་བ་དང་། སྟོར་མོ་ལུང་

དགོན་མཆོག་སྐྱབས་དང་གཡང་པ་ཆོས་ཇེ།

མཁན་ཆེན་པས་ཐོག་ངངས། དེའི་གཞི་བྱས་ཀྱི་དགེ་འདུན་ལྷ་བརྒྱུད་ཉེ་བ་དང་། སྐྱེ་
བོའི་ཆོགས་དཔག་དྲ་མེད་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྐྱོར་ཏེ། ཐམས་ཅད་
ཀྱང་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་ཕན་བདེ་ལ་འགོད་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །

(༡༡༧ བ་༥། ༡༡༧ བ་༦) ད་ནི། བཤད་དང་སྐྱབ་པ་དབྱང་པའི་ཀ་བ་ཡིས། །བདེར་
གཤེགས་བསྟན་པའི་ས་ཆེན་འདེགས་མཁས་པ། །ཁྱོད་ཀྱི་འཕྱིན་ལས་རྒྱན་ཆད་མེད་
པའི་འོད། །སློབ་བཟང་བསྟན་པའི་པད་ཆལ་བཞད་པའི་གཉེན། །ཞེས་པའི་དོན་བཤད་
པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་དབྱས་གཙང་གི་བསྟན་པའི་མེ་རོ་ནི་གསོས། ད་ནི་རྒྱལ་ལེགས་
བཤད་སློག་པའི་དགའ་ཆལ་དུ་བཤད་སྐྱབ་ཀྱི་བྱ་བས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་
སྲིད་མཐའི་བར་དུ་གསལ་བར་བྱའོ་སྟུང་དུ་དགོངས་པ་ན། སངས་རྒྱས་བཞེད་པ་ཙམ་
གྱིས་འགྲུབ། །ཅིས་གསུངས་པ་དང་མཐུན་པར་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ནས་མཁས་བཙུན་
དཔག་དྲ་མེད་པ་ཡང་པསྒྲོའི་མཆོ་ལ་ངུར་པའི་ཆོགས་བཞིན་དུ་འདུས། ལྷག་པར་འོ་ལ་
ཁ་སྟག་ཆེ་ནས་ཆོས་རྒྱལ་ཆེན་པོ་ཨ་མོ་སྟ་རྩོ་རྩེ་ནས་རྒྱལ་དཔལ་བཟང་པོ་བ་ཉིད་སྐྱེ་
ན་ཆོད་པ་མེད་པའི་སྐབས་ནས་ཀྱང་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་མི་བྱེད་པའི་དད་པ་
བརྟན་པོ་དང་ནི་ལྷན། ལྷག་པར་རྩེ་ཉིད་ལ་འཕགས་པ་སྐྱབ་རས་གཟིགས་དབང་ལྷག་
དང་དབྱེར་མེད་པའི་ཐུགས་ངེས་དག་པོ་ནི་འཁྱུངས། སྟོན་གྱི་ཆོས་རྒྱལ་མེས་དཔོན་
རྣམས་ཀྱི་མཛད་པའི་སྟོལ་བཟང་པོ་མི་ཉམས་པར་བྱའོ་སྟུང་པ་དང་། འཛིན་མའི་ཁྱོན་
འདི་ཕྱོགས་སུ་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལྷན་གྱི་འདུས་པའི་སྡེ་འཕེལ་བ་ཞིག་ཐུགས་ལ་བཞེད་
ནས་རྒྱལ་མེ་རྟོག་ཐང་དུ་དགེ་འདུན་ཉིས་བརྒྱ་འབུལ་བའི་ཞལ་བཞེས་ཕུལ། མེ་མོ་
ཕག་ལོའི་དབྱར་སོས་རྒྱལ་དུ་ཕེབས། དཔོན་མོ་ཆེ་པ་བསོད་ནམས་ལྷན་གྲུབ་པ་དཔོན་
སློབ་རྣམས་ཀྱིས་རྩེ་བཙུན་གྱི་ཞལ་རས་ལྷ་ཁང་དུ་རྩོལ་ལ་སྤྲས་དང་། རྩེ་ཡབ་སྤྲས།
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྐྱེ་སྐྱེ་སྤྱི། ཐུབ་པ་གནས་བཅུ། རྩོལ་འཆང་། རྩེ་བཙུན་མ་སྟོལ་

ལ་རྒྱལ་དབང་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་རྟོགས་བརྗོད་དཔག་བསམ་སྒྲོན་ཤིང་།

མ་དཀར་སྒོན། བོད་ལ་བཀའ་བྱིན་ཆེ་བ་ཡིན་གསུང་ཞིང་སྤྱན་རས་གཟིགས་དང་ཨུ་
རྒྱན་རིན་པོ་ཆའི་ཞིང་ཁམས་རེ། སྟོན་པ་བདེར་གཤེགས་བརྒྱད་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་སོགས་
སླ་མ་ཡི་དམ་རྣམས་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་དཔག་མེད། རྣམ་སྲས་ཕྱག་མཆན་བཞི་པ། དཔལ་
ལྷན་ལྷ་མོ་དམག་ཐོར་རྒྱལ་མོ། ཡེ་ཤེས་མགོན་པོ་ཕྱག་དྲུག་པ། དམ་ཅན་གཤེན་རྗེ་ཆོས་
ཀྱི་རྒྱལ་པོ། དཔལ་མགོན་ལལ་བཞི་པ་སོགས་ཆོས་སྐྱོང་རྣམས་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་རེ་ཡང་
བཞེངས། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལལ་བཀོད་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་གནང་དུས་སླ་མ་ཡི་དམ་ཆོས་སྐྱོང་
རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་རིས་གང་འདེབས་པའི་ཆོ་གཟིགས་སྣང་རེ་ཡང་མ་བྱུང་བ་ཙམ་མེད་ཅིང་
རྟེན་སོ་སོ་ལ་ཐིམ་པ་ཡིན་གསུང་། ཞེས་མང་པོ་ཞིག་མཐུན་པར་སྒྲིང་། ལྷག་པར་རྣམ་
སྲས་སེར་ཆེན་ཀྱི་སྐྱེ་རིས་བཏབ་དུས་སུ་རྣམ་སྲས་ཕྱག་མཆན་བཞི་པ་མངོན་སུམ་དུ་
བྱོན་ནས་རྣམ་སྲས་སེར་ཆེན་དེ་ཕྱག་མཆན་བཞི་པའི་སྐྱེར་བསྐྱར་བས་དེ་ལ་ཐིམ་པ་
ཡིན་ཞེས་རྗེ་ཉིད་གསུང་བར་གདལ། དེས་ན་རྟེན་འདི་རྣམས་རྒྱལ་བ་དངོས་དང་ཁྱད་
མེད་པ་ཡིན་ནོ། །ད་ལྟ་དབུས་ཚྭ་གས་ན་རི་མོ་དང་གསེར་ཆ་འདི་རང་བཟང་བ་འདུག་
ཅས་མཐུན་པར་བེར་རོ། །རབ་གནས་མངོན་པའི་ཉིན་མེ་ཏོག་གི་ཆར་ཡང་ཁ་བ་
བཞིན་དུ་བབས་ཤིང་། དེའི་ཁྲོད་ནས་མེ་ཏོག་ཁམ་ཕོར་ཙམ་ཞིག་རྗེ་བཙུན་ཀྱི་ཐུགས་
ཀར་ཐིམ་སོང་བ་ཞབས་དྲུང་ན་འཁོད་པ་ཀྱན་ཀྱི་སྤྱན་ལམ་དུ་བབ་པ་ཡིན་སྣང་ངོ་། །

(༡༡༠ བ་༤། ༡༤༠ འ་༦) དེ་ནས་གཙོ་བོར་རྗེ་ཉིད་ཀྱང་རྒྱལ་རང་དུ་གཞི་
ཐེབས་པར་མངོན་དེ་བཞུགས་པ་གནང་། རྒྱལ་ན་བཞུགས་པའི་གཞི་བྱས་ཀྱི་དགེ་
འདུན་རྣམས་ཀྱི་ཞབས་ཏོག་ནར་མའི་མཐིལ་ལེན་སླ་བྱང་ཆེན་མོ་རང་ནས་མངོན།
ཁྱད་པར་དུ་ཡང་མེ་མོ་བྱི་ལོ་ནས་ཉེ་བར་བབུང་དབྱར་གནས་ཀྱི་ཐོག་དུ་གཞི་བྱས་
ཀྱི་དགེ་འདུན་སུམ་བརྒྱ་ལྷག་པ་རེ་ལ་ལོ་སྟར་ཆགས་པར་གསོལ་ཕོགས་དང་ཉིན་རེ་
བཞིན་གསོལ་ང་ང་ཚུལ་དང་། སྐྱོ་ཚུལ་བཟང་བ་དང་བཅས་པ་ཡང་ཕྱག་བདར་མ་

དགོན་མཆོག་སྐུ་བས་དང་གཡང་པ་ཆོས་ཟེ།

གནང་། གནས་འདིར་སླེབ་ཕྱིན་བྱ་རྒྱ་ཆོས་ཁོ་ན་ལས་མེད་ཅེས་གཏུག་མར་གནས་
པའི་དགེ་འདུན་རི་ཁྲོད་པ་ནམས་སྤོང་བ་བསམ་གཏན་གྱི་བྱ་བ་དང་། སློགས་ལ་དུར་
སླིག་འདྲིན་པ་ནམས་སློག་པ་ཐོས་བསམ་གྱི་བྱ་བས་དུས་འདའ་བ་དང་། ཐམས་ཅད་
ཀྱང་ཆེ་འདི་ལ་སློ་ལོག་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་ཞིང་། གནས་འདི་སྤྲ་མ་སངས་རྒྱས་ནམས་
ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས། དེ་དག་ནམས་མངོན་སུམ་དུ་བཞུགས་པའི་མཐུ་ལས་སླེབ་པ་
ཅམ་གྱིས་སློ་སེམས་ངང་གིས་ཤེབས་པ། དེས་འབྱུང་དང་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་དང་ལྟ་བ་
ནམས་ཆོགས་ཚུང་དུས་ཀྱང་སྤྱེ་བ། བསྟེན་སྐྱབ་སོགས་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་དཔལ་ལྷན་
དམག་ཐོར་རྒྱལ་མོད་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་མཚན་མ་བྲ་ཕབ་པ་ལྟར་དངོས་དང་མི་ལམ་
དུ་འཆར་བ་ཞིག་འདུག་གོ་ཞེས་ཀྱང་མཐུན་པར་སྤྲིང་ཞིང་། རྗེའི་ཞལ་སྤྲ་ནས་ཉིད་
ཀྱང་རྒྱལ་དུ་བཞུགས་རིང་ནམས་ལ་གསང་ཞིང་ཤིན་དུ་གསང་བའི་ནམ་ཐར་ནམས་
ཀྱང་ཀུན་ལ་ལྟག་པར་སྟོན་ཅིང་། གང་ལ་གང་འཆམ་གྱི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཡང་ཐུགས་
དཀྱིལ་བཞེན་དུ་རྒྱན་མི་འཆད་དུ་བསྐྱོར་བར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ།

(༡༡༡ བ་༥ ༡༥༡ འ་༩) གཞན་ཡང་དགའ་བཙུ་འདྲིན་པ་ཆོས་ཀྱི་ཆེ་དབང་
པས་ཐུགས་ཁུར་བཞེས། དགེ་འདུན་གྱི་སྤྱི་བསོད་ཀྱི་གྲ་འདི་ཡང་ས་པོ་བྱི་བ་ལོ་ནས་
ཚུགས་ཏེ་འོ་ལ་དྲགས་ཀྱི་སྤྱི་འགྲོ་ནམས་ལ་ཕན་འདོགས་པར་མཛད། དེའི་ལོ་འབྲོག་
རི་བོ་ཆེ་དགའ་ལྷན་ནམ་པར་རྒྱལ་བའི་སྤྲིང་གི་གཟིམས་ཁང་ཤར་ནས་རྒྱད་ཀྱི་གདན་
སར་ཤེབས་དགོས་པའི་གདན་འདྲེན་སྤྱི་གསུམ་ཅམ་བྱུང་ནའང་། ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་པ་དགེ་འདུན་གྲུབ་ཉིད་དགའ་ལྷན་གདན་སར་སྐྱུན་ངངས་དུས་ཀྱང་འདིར་
ཡང་དགའ་ལྷན་གཉིས་པ་ཞིག་འདེབས་པ་ཡིན་གསུངས་ནས་ཤེབས་མ་བཞེད་འདུག་
པ་དང་མཐུན་པར། འབྲས་སེར་གཉིས་དང་སྟོན་ལམ་ཆེན་མོ་དང་བཅས་པའི་ཐོག་
ནས་རྗེའི་བསྟན་པ་ལ་གང་ཕན་བྱས་པ་འདི་ཁ་རང་རྗེའི་གདན་སར་བསྐྱད་པ་ཡིན་

ཡ་རྒྱལ་དབང་དགོ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་རྟོགས་བརྗོད་དཔག་བསམ་སྒྲོན་ཤིང་།

གསུངས་ནས་ཐེབས་པ་མ་ཤར། གཞན་ཡང་དེ་སྤྲསྤྲུག་གི་གཞི་ཆེ་རྒྱུ་ནས། མི་
ལམ་དུ་ལུང་པ་རྒྱལ་གྱི་གནས་འདི་ཡིན་པ་ལ། མེ་ཏོག་ཐང་གི་དབུས་ན་བཀྲ་ཤིས་ལྷན་
པོའི་གཙུག་ལག་ཁང་རྟེན་གསུམ་དང་བཅས། སྤྲ་བྱང་། གྲུ་ཁང་སོ་སོ། རྒྱུལ་བྱ་དང་
བཅས་པ་མེ་ལོང་ནང་དུ་གཞུགས་བརྟན་འཕྲོ་པ་བཞིན་དུ་སྤྲང་བཞིག་བྱུང་། དེས་ན་
རྒྱལ་གྱི་དགོན་པ་འདི་ལ་ཡང་མིང་བཀྲ་ཤིས་ལྷན་པོ་དཔལ་གྱི་བདེ་ཆེན་ཕྱོགས་ཐམས་
ཅད་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་སྤྲིང་ཟེར་བ་བྱས་ཆོག་གསུང་།

ཡང་རྗེ་ཉིད་རྩ་སྤྲང་ན་བཞུགས་པའི་སྤྲུག་གི་འབྲོམ་སྒྲོན་པ་རྒྱལ་བའི་
འབྲུང་གནས་ཐེར་བུམ་དཀར་པོ་བཞེས་པ་ཞིག་ཞལ་གཟིགས། དེའི་ཞལ་ནས། འོ་ལ་
དྲགས་ཕྱོགས་སུ་འཕྲིན་ལས་གྱི་འདུག་སྒོ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་འོང་གསུང་བའི་ལུང་
བརྟན་བྱུང་སྤྲང་བ་ཡང་སྤྲུག་གི་བབས་སྟེ་ས་མོ་སྤང་གི་ལོའི་དབྱར་རྒྱལ་རང་དུ་
བཞུགས་པ་གནང་སྟེ། ཐོག་མར་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་མོ་གུམ་པ་གསོ་བར་མང་ད་
དེ། འདུ་ཁང་ལ་ཀ་ཆེན་བཞི་བཅུ་ཞེ་བརྒྱད། རུང་ཁང་དང་ལག་བདེ་ཁང་ཀ་ཆེན་
བརྒྱད་གྱིས་སྒོ་ཁང་དང་བཅས་པའི་ཤིང་ཆ་མ་ལུས་པ་ཤིན་ཏུ་དངོས་གཙང་བ་གསར་
དུ་བསྐྱབས། དེའི་མཁར་ལས་གྱི་སྤྲུག་གུན་དུ་ཡང་འོ་ལ་དྲགས་ཉང་པོ་རྣམས་སུ་ཉིན་
མཚན་དུ་ཆར་རྒྱན་མི་འཆད་འབབ་པ་ལ། རྒྱལ་དུ་ཆར་གྱིས་ལས་བྱེད་པ་རྣམས་ལ་
གཞོད་པ་ཉིན་གཅིག་ཀྱང་མ་བྱུང་བས་གུན་གྱིས། སྤྲ་མའི་བྱབ་པའི་མཚན་མ་འདི་
འདྲ་ཞེས་དད་པའི་ས་ཆེན་རབ་དུ་གཤོས་ཏེ། ལས་ལ་སྤྲུལ་མི་དགོས་པར་འབད་པས་
འདུ་ཁང་དང་དེའི་སྟེང་གི་དཀར་ཐིབས་ཀ་བ་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི། སྒོ་ཁང་། ལག་བདེ་ཁང་
དང་བཅས་པའི་ཐོག་འབབས་པ། དབུ་རྩེ་ཆེན་མོའི་རྒྱབ་གྱི་ངོས་ནི་ལ་པོ་ལ་འགམ་
ལྷན་སྟེན་བད་དང་བཅས་པ། ཕྱོགས་བཅུའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་མགོན་ཁང་ཀ་བ་དྲུག་
ཅུའི་སའི་བྱམས་དང་བཅས་པ་རྣམས་སྤྲ་བ་གསུམ་གྱི་ཁོངས་སུ་ལེགས་པར་བྱབ་པས་

དགོན་མཆོག་སྐྱབས་དང་གཡང་བ་ཚོས་ཇེ།

ཀུན་མཐུན་པར། ལས་བྱེད་པ་གཞན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཞིག་ཡོད་པར་གདོན་མི་ཟེེ་
ཞེས་སྒྲིང་། མཁར་ལས་གྲོལ་འབྲུལ་དེ་ལ་འོལ་ཁ་གཞིས་ཁ་ནས་ཚོས་རྒྱལ་ཆེན་པོ་ཨ་
མོ་ལྷ་རྩོམ་རྩལ་དཔལ་བཟང་པོ་བས་ཀྱང་ཞལ་བཞེས་ལས་མ་གཡོས་པར་ནང་
སོ་མཁར་ཕྱག་གཉིས་ཀྱིས་ཐོག་ངངས་པའི་མངའ་ཞབས་ཀྱི་སྐྱེ་བོ་སློ་གསལ་ཞིང་ཡིད་
དུ་འོང་བ་བཅུ་ཕྱག་བརྒྱད་དང་བཅས་ཏེ་ཏྲ་རྩ་བརྒྱད་པའི་ཡར་ངོའི་ཆོས་བཟང་པོ་
ལ་རྒྱལ་ལེགས་བཤད་སློག་པའི་དགའ་ཚལ་དུ་ཕྱགས་ཐེབས་ཏེ་རྩེ་བཅུན་བྱམས་པ་
དང་རྩེ་འདི་ཉིད་ཀྱི་དྲུང་དུ་མཆོད་པའི་བྱེ་བྲག་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཕུལ། རྩེ་པ་ཉིད་རང་
གི་གཟིམས་སྦྱིལ་གྱིས་ཐོག་ངངས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་མཐའ་སྒྲོར་དུ་འབྲུས་བཅུན་སོ་
སའི་སྦྱིལ་བུ་ལྷ་བཅུ་ལྷག་པ་ཞིག་གི་ས་ཁོངས་འདྲིན་པར་མཛད།

ཆོས་བཅོ་ལྔའི་གཟའ་སྐར་འབྲུབ་སྦྱོར་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་ལ་རྩེ་ཉིད་ཀྱིས་
མཁན་པོ་དང་བསྟན་པའི་ཉི་མ་སློ་གསལ་བཤེས་གཉེན་པས་སློབ་དཔོན་མཛད། རྩེ་
ཉིད་ཀྱི་མཆན་བྱུར་རྒྱ་མཆོའི་མཐའ་ཅན་ཀྱི་ཐུབ་པའི་སྲས་པོའི་མཆོ་ཆེན་པོ་བརྟོན་
ཏེ་བཀའ་གདམས་རིན་པོ་ཆེའི་བསྟན་པའི་པད་ཚལ་རྒྱས་པར་བྱེད་པའི་ཉི་མ་ཆེན་པོ་
ཞིག་ཤར་བར་གྱུར་ཏོ། །

སྐབས་དེར། ཕྱགས་དམ་པ་ཞིག་གི་མནལ་ལམ་དུ་རྒྱལ་གྱི་ཕུན་མཆོ་གཡུའི་
མརྒྱལ་ཕྱིས་པ་འདྲ་བ་ཞིག་འདུག་པའི་དབྱས་ནས་པར་སྒྲིལ་སྤོང་པོ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཐོན་
བྱུང་བ་ཁ་བྱེ་བའི་དབྱས་ན་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་ཞིག་ཤར་འདུག་པའི་ལྷས་
ཁྱད་པར་ཅན་ཡང་བྱུང་ཞེས་སྒྲིང་ངོ་། །དེའི་དུས་ཚོས་ཀྱི་རྩེ་སློ་གསལ་བཤེས་གཉེན་པ་
གཞི་པའི་ཆོས་དཔོན་དུ་བསྐོས་གཞག་མཛད། རྩེ་ཉིད་ཀྱང་གཙོ་བོར་རྒྱལ་ལེགས་བཤད་
སློག་པའི་དགའ་ཚལ་བཟླ་ཤིས་ལྷན་གྱིས་ཐུབ་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་
དུ་བཞུགས་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱུན་མི་འཆད་དུ་བསྐོར་ནས། བཤད་པའི་སློ་ནས་

ཡུལ་དབང་དགེ་འདུན་ཀྱི་མཆོད་ཀྱིས་ཐར་ཏོགས་བཅོད་དཔག་བསམ་ཐོན་ཤིང་།
བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱས་པར་མཛད་པའི་ཚུལ་དང་། སྐྱབ་པའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པ་རིན་
པོ་ཆེ་གསལ་བར་མཛད་པའི་ཚུལ་ནི་འོག་ཏུ་བཅོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

༡༡༽ འབྲས་སྤངས་སུ་ཆེབས་བསྐྱར་གྱིས་བདུད་གྱིས་ཡིད་བསྐྱར་བ་འགའ་ཞིག་བར་མཛད། སེ་འབྲས་
གཉིས་སུ་འཆད་ཁིད་ཀྱི་རྒྱན་སྐྱོང་དང་སྒོན་ལམ་ཆེན་མོའི་ཆོགས་དབྱུང་གསུང་ཆོས་གནང་། རྒྱུ་
ཕྱིའི་ཆོས་སྡེ་བདག་གིར་བཞེས་ཤིང་རྒྱལ་དུ་མདོ་སྤགས་ཀྱི་ཟབ་ཆོས་མང་དུ་སྦྱལ།

སྤང་ལོ་དེའི་མཐུག་སྐྱིད་ཤོད་དུ་ཡོན་མཆོད་ཐུགས་མི་མཐུན་པའི་རྣམ་པ་
དུམ་ཙམ་བྱང་མཆམས་སུ་རྒྱལ་དུ་གདན་འདྲེན་པ་བྱུང་སྟེ་སྤང་འབྲས་སྤངས་སུ་
ཐེབས། དེའི་ཆེ་བདུད་རིགས་གྱིས་ཡིད་བསྐྱར་བ་འགའ་ཞིག་གི་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་
ཆོས་སྡེ་སྤྱི་དང་དཔོན་སྒོ་བ་མཛད་དཀའ་བའི་ཆ་བྱང་མཆམས་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་
ཆད་མེད་པ་དང་། དེའི་མཐུས་བཀའ་སྤང་རྣམས་ལ་བཀའ་བསྒྲོ་མཛད་པས། སེ་རར་
བཞུགས་དུས་གཟིམས་ཁང་གི་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་སྟོན་སྐྱོད་དེས་གར་མཛད་ཅིང་། མཐར་
ཞལ་མང་ཕྱག་མང་མཆོན་ཆ་སྟོན་ཆོགས་བསྐྱམས་པ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཏེ་ལས་མཛད་པ་
མདོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ཡང་བྱུང་འདུག ལྷག་པར་སྒོ་བ་དཔོན་དགེ་ལེགས་བཟང་པོ་
བའི་མནལ་ལམ་དུ་དགའ་ལྷན་པོ་བྱང་ནས་བུད་མེད་ནག་མོ་དེའུ་ལ་ཞོན་པ། རལ་པ་
དམར་པོ་རྒྱུ་མོར་ཞོན་པ། འཁོར་བོང་བུ་ལ་ཞོན་པ་རང་དང་འབྲ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་
པས་བསྐྱོར་བ་དོན་བྱུང་སྟེ། ཆོས་གྲངས་འདི་ལ་ཟར་ཟེར་གྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་
བ་ཞིག་འོང་བས་བྱེད་རང་རྣམས་ཐུགས་ལས་མཛད་མི་དགོས་ཟེར་ཞིང་ལས་མཛད་
པ་ཞིག་ཀྱང་བྱུང་འདུག་པ་དང་། རི་ལྷར་བྱུང་བ་དང་མཐུན་པར་བགོགས་རིགས་ཀྱི་
ཆོགས་རྣམས་ཕྱིན་ཆད་ལྷང་བ་མེད་པར་མཛད།

ཐོག་མར་སེ་ར་ཐེག་ཆེན་སྤིང་དུ་དགེ་འདུན་ཆོགས་པ་ལ་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་
འབུམ་དང་སྒོ་སྐྱོང་ཉམས་འཁྲིད་གསུང་། རྗེ་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་སྤྲས་མཆོག་བསྟན་པའི་

དགོན་མཆོག་སྐྱབས་དང་གཡང་པ་ཆོས་མེ།

ཉི་མ་རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་པས་གཙོ་མཛད་སྟེ་སྟོད་འཛིན་པ་སྐྱམ་བརྒྱར་ཉི་
བ་ལ་འབྲེལ་པ་སྟོན་གསལ་ཆ་ལག་དང་བཅས་པ་གཟབས་བཤད་མཛད། སྤར་འབྲས་
སྤངས་སུ་སྤྱན་དངས། དགེ་འདུན་ཆོགས་པས་སྒྲེགས་བཅ་རིན་པོ་ཆེ་གསུང་བར་
གསོལ་བཏབ་སྟེ་གཟབས་བཤད་མཛད་དུས་གསན་མཁན་ཡང་སྟོང་ཕྲག་ལ་ཉི་བ་སྟར་
ཆགས་པ་བྱུང་།

དེ་ནས་ས་སོ་སྟག་ལོའི་སྟོན་ལམ་ཆེན་མོའི་གུལ་དབྱར་ཐེབས། ཉིན་རེ་
བཞིན་སྟོན་ལམ་རྣམ་པར་དག་པ་གནང་བ། དགེ་འདུན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་སྦྱེ་བོའི་
ཆོགས་ལ་སྒྲེགས་བཅ་རིན་པོ་ཆེའི་བྱ་ཆོས་རྒྱལ་བུ་དགོན་ཅོག་འབངས་ཀྱི་སྦྱིས་རབས་
གསུངས་པས་དེར་འཁོད་པ་ཐམས་ཅད་དད་པ་དང་གཏོང་བའི་སྟོ་ཕྱེ། སྤམ་དང་བསྟན་
པ་ལ་མེ་ཕྱེད་པའི་དད་པ་ཐོབ། ཆོགས་ཀྱི་ཀྱན་སྟོད་ཐུགས་དམ་ཀྱི་རིམ་པ་སོགས་སྤར་
ལས་ཀྱང་ཆེས་སྤལ་དུ་བྱུང་བས་གངས་ཅན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཕན་བདེ་དབྱར་གྱི་ཚུ་པོ་
བཞིན་གོང་འཕེལ་དུ་མཛད་དེ་སྤར་འབྲས་སྤངས་སུ་ཐེབས། ཆོགས་པ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་
ལ་སྒྲེགས་བཅ་རིན་པོ་ཆེའི་བྱ་ཆོས་གསུངས་པས་སྤྲོ་བ་གཅིག་གི་རིང་ལ་མེ་ཏོག་ལ་
དོག་སྟེ་ཆོགས་རྒྱན་མི་འཆད་དུ་བབས། ཆོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཉིན་རེ་བཞིན་དད་
པ་འཕེལ་ཏེ་བཀྲ་ཤིས་དང་དགེ་མཆོན་ཆེན་པོས་གངས་རིའི་ཁྱོན་ཀྱན་ཏུ་བྱབ་པས་ལྟ་
རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མེ་ཏོག་གི་ཆར་ཆེན་པོ་འབེབས་བཞིན་དུ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱན་མི་
འཆད་དུ་བསྐྱོར་བའི་ངང་ནས་གྲུ་ས་ཕན་ཚུན་ཐམས་ཅད་དགེ་འདུན་རྣམས་ཐུགས་
མཐུན་ཞིང་བཀྲ་ཤིས་པར་བཞུགས་པ་འདི་ཡིན་ནོ། །

(༡༣༥ ཉ་ཀ ༡༥༥ བ་༡༣) འདི་ཡན་རྗེ་བཙུན་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་དེའི་
ཐུགས་སྐྱེས་དམ་པ་གཡང་པ་ཆོས་རྗེ་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་བ་ཞེས་པ་ལྷང་དང་མཛོན་
པར་རྟོགས་པའི་ནོར་བུས་ཐུགས་ཀྱི་བང་མཛོད་ཡོངས་སུ་གང་བ། སྤམ་དང་ལྟག་པའི་

ལ་རྒྱལ་དབང་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་རྟོགས་བརྗོད་དཔག་བསམ་སྡོན་ཤིང་།

ལྷན་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཤིང་རྗེས་སུ་བཟུང་བ་སོགས་དང་། བྱད་པར་ལྷ་མོ་དབྱངས་
ཅན་མའི་བྱགས་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཕྱག་མཆན་དུ་ཤར་བའི་རྒྱད་མང་གི་
སྐྱ་སྟོག་པ་གཟིགས་ཤིང་གསན་པས་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ཕྱག་དུ་ཐུར་པ་དེ་ཉིད་གྱིས་
ལྷགས་པོ་སྟག་གི་ལོ་ལ་བསྐྱེགས་པ་ཡིན་ནོ། །

བྱགས་སྐས་དེ་ཉིད་དེ་ནས་རིང་པོ་མ་ལོན་པར་སྟོན་དུ་ཞི་བར་གཤེགས་ནས་
རྗེ་བཙུན་རིན་པོ་ཆེའི་སྐྱ་ཆེའི་སྦྱང་གི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་ཆ་ཤས་ཅམ་ཞིག་ལྷག་མར་
ལུས་པ་ལས། ཀུན་ལ་བྱུང་མོང་དུ་གྲགས་པའི་མཛད་པ་སྟོ་སྦྱར་གྱི་དྲི་མ་དང་བྲལ་ཞིང་
ཡིད་ཆེས་ཁྱད་པ་རྣམས་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། རྗེས་འདྲུག་སྐལ་ལྷན་གྱི་གདུལ་
བྱ་རྣམས་ལས་ངན་ལོག་རྟོག་གི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བར་གྱིས་ལ། རྣམ་དཔྱད་གྱི་སྟོ་མིག་
ལེགས་པར་བྱེ་ལ་ལྟོས་ཤིག

(འདི་མན་དགེ་སྟོང་དཀོན་མཆོག་སྐྱབས་གྱི་མཛད་པར་གྲགས།)

(༡༡༥ བ་ཤ ༡༥༥ ག་༡) དེ་ཡང་བདག་ཅག་རྣམས་ཀྱི་སྐྱ་མ་རྗེ་བཙུན་ཐམས་
ཅད་མཐུན་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ་དཔལ་བཟང་པོ་ཞེས་མཆན་ཉི་ཟླ་ལྟར་གྲགས་པ་
གངས་ཅན་གྱི་མགོན་པོ་དེ་ཉིད་དགྲུང་ལོ་ལྷ་བཙུ་ཅ་ལཱའི་སྟེང་དུ་ཕེབས་པ་ལྷགས་པོ་
སྟག་གི་ལོ་ལྷ་སའི་སྟོན་ལམ་ཆེན་མོ་ལེགས་པར་གྲུབ་རྗེས་སེ་རར་ཕེབས་ངོས་སུར་
གྱི་གསུང་ཆོས་འཕྲོ་ལུས་རྣམས་དང་། སོ་སོ་ལ་འདོད་ཆོས་སོགས་སྟོ་དང་འཆམ་པར་
ཆོས་ཐོག་གཅིག་སྟལ་ནས་སྤར་འབྲས་སྤངས་སུ་ཕེབས་ཏེ་སྟེགས་བམ་རིན་པོ་ཆེའི་
བུ་ཆོས་ཀྱི་འཕྲོ་དང་། མདོ་སྟགས་ཀྱི་གཞུང་ཆེ་ཆུང་གི་བཤད་པ། དབང་འཁྲིད་རྗེས་
གནང་སོགས་ཟབ་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་འཁོར་རྒྱ་ཆེན་བསྟོར་ཞིང་། བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལྷན་གྱི་
དུར་སྐྱིག་འཛིན་པ་རྒྱ་མཚོ་ལྷ་བྱའི་དབྱུས་ན། རྟོགས་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་
བའི་དཔལ་གྱིས་གྲུ་ས་པན་ཚུན་བཤད་སྐྱབ་འཕེལ་ཞིང་འབྲན་པའི་སྟོ་ཐམས་ཅད་དང་།

དགོན་མཆོག་སྐྱབས་དང་གཡང་པ་ཆོས་ཟེ།

བྲལ་བར་བཞུགས་པའི་སྐབས་ནས། སྤར་ཡང་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་ས་ཆེན་ཆོས་ཀྱིས་སྦྱོར་
བའི་མིའི་དབང་པོ་གང་དེའི་པོ་བྲང་འོལ་ཁ་སྟག་ཆེར་ཕེབས། སྡེ་པ་ཞལ་ངོ་རྒྱུ་མས་
ཀྱིས་དད་གྲས་ཆད་མེད་པས་སྤྱགས་མཉེས་པ་ལྟར་མཛད། དཔལ་ལྷན་མིའི་བྱ་མཆོག་
ཨ་མོ་ལྷ་རྩོམ་རྒྱལ་དཔལ་བཟང་པོས་སྦྱལ་པའི་གནས་ཆེན་རྒྱལ་གྱི་ཆ་ལག་ཏུ་
རྩིང་ཕྱིའི་ཆོས་སྡེ་ཕུལ་ནས་འདིན་སྦྱོར་གནང་དགོས་པའི་གསོལ་བ་འདེབས་པ་
མཛད། རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ནས་ལོ་ལྟར་གྱི་སྟོན་དུས་སྤྱེགས་བཅའ་རིན་
པོ་ཆེ་དང་ལམ་རིམ་སོགས་སྐྱ་སེར་ཀྱན་ལ་ཁྲོམ་ཆོས། སོ་སོར་བཀའ་རྗེས་གནང་གང་
འོས་སྦྱལ་ཞིང་།

དེ་ནས་དབྱར་ཆོས་ལ་རྒྱལ་དུ་ཕེབས་ནས་གཞི་བྱས་ཀྱི་དགེ་འདུན་རྒྱམས་
ལ་སྤྱགས་མཆན་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་ཞིང་། ར་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་བསྐྱ་
བའི་དངོས་པོ་བཞིའི་སྟོན་ནས་བསྟན་པ་དང་འགྲོ་བའི་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཛད་པའི་དུས་
ན་སྦྱན་སྡེ་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་འབར་གྱི་རྣམ་འབྱུལ་ཆད་དཀར་སྟོབ་དཔོན་པ་ཤེས་རབ་
འཕེལ་བ་དེ་ཉིད་བྱང་རྩ་སྦྱང་ན་སྦྱབ་པ་སྟོང་པོར་མཛད་པའི་ཆེ་འདི་སྟོན་དུ་དགོངས་
ཏེ། ད་ལྟ་ཁ་བ་ཅན་གྱི་སྦྱངས་འདི་ན་དམ་པའི་ཆོས་སྤྱོད་བཀྱན་གྱིས་བཀྱར་བ་རྗེ་ཐམས་
ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཆོ་འདི་ནི་པ་རིན་པོ་ཆེ་འབྲོམ་སྟོན་པའི་སྦྱལ་པ་ཡིན་
པར་གྲགས་ན། དེ་རི་ལྟར་གྲགས་པ་དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ཞབས་ལ་འདུད་དུ་མ་ཕྱིན་ན་སངས་
རྒྱས་འདི་ག་ཉེན་དུ་བྱོན་པ་མ་མཛལ་བ་དང་མཚུངས་པར་འཇུར་བས་བཟླ་པར་བྱའོ་
སྟོན་ནས་རྩོམ་ལ་སྤྱུང་ལ་མཆོད་པ་ཕུལ་གསོལ་བ་བཅུ་བདེན་ཆོག་པོར་ཏེ། གསུང་
རབ་བྲག་རི་ལྟར་བཞེགས་པ་ལྟ་བུའི་གསེབ་ནས་ཤོག་བྱ་གཅིག་འཐེན་པའི་འདེབས་
ལ་གཟིགས་པས། རྒྱལ་བའི་འབྲུང་གནས། དགེ་འདུན་གྲུབ་པ། དགེ་འདུན་རྒྱ་མཆོ།
རྒྱལ་མེ་ཏོག་ཐང་ཞེས་སོགས་གནས་གང་ཟག་དང་བཅས་པ་ཡི་གེ་རྒྱམས་མཆན་སྡེལ་

ལ་རྒྱལ་དབང་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་རྟོགས་བརྗོད་དཔག་བསམ་སྒྲོན་གྱིང་།

གྱི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པའི་ལུང་བསྟན་དང་མནལ་ལམ་སོགས་ཀྱི་རྟགས་ངོ་མཚར་ཅན་བྱང་
བས་སྤྱགས་ངེས་འབྱུངས་ཏེ་སྟོན་གྱི་དུས་ལ་བབ་པ་ན་སྦྱེས་བྱ་དམ་པ་དེ་འབྲོམ་སྟོན་
པའི་རྣམ་འབྱུལ་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མངལ་བ་ལ་རྒྱལ་མེ་ཏོག་ཐང་དུ་ཕེབས་པའི་
ཆེ་ཡབ་སྲས་མངལ་མ་ཐག་སྤྱགས་ཡིད་གཅིག་ཏུ་འབྲེས་ཤིང་རྗེ་སྤྱི་མའི་ཞལ་ནས།
རང་རེ་སྐྱེ་ཆེ་སྤྱི་མ་མང་པོ་ནས་དཔོན་སྟོབ་ཏུ་འབྲེལ་བའི་རིགས་སྟོན་གྱི་སྟོན་ལམ་
སྤྱགས་ཀྱིས་གནས་འདི་དང་ངེད་རང་མངལ་དུ་བྱོན་པ་ཤིན་ཏུ་ལེགས་བྱུང་བས་ད་
ཁོ་བོའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་གནས་འདིར་སྤྱགས་བག་པའ་ནས་བཞུགས་དགོས་
གསུང་བའི་བཀའ་ནན་མཛད་པས་རྒྱལ་བའི་སྲས་པོ་ཤེས་རབ་འཕེལ་བས་ཀྱང་རྗེའི་
བཀའ་བཞིན་དུ་གནས་ཆེན་རྒྱལ་རང་དུ་བཅར་བཞུགས་ཀྱི་ཆ་ནས་བསྟན་པའི་སྟོག་
ཤིང་མཛད་པས་རྗེ་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་ཉེ་གནས་ཆེན་མོ་གསུང་རབ་རྒྱ་མཚོ་བས་ཀྱང་
དགའ་ལྡན་ཅེ་ཞེས་པའི་གཟིམས་ཁང་བཏབ་ནས་བཞུགས་གནས་སུ་བུལ། དེ་ནས་
བབྱང་སྟེ་ཐར་པ་དོན་གཉེར་ཅན་གྱི་དགེ་ཚུལ་སྟོང་རི་ཁོད་དང་མཐེལ་ན་བཞུགས་པ་
རྣམས་དང་། འོལ་ཁའི་འཕྲས་བཙུན་རྣམས་ལ་སྟོའི་རིམ་པ་དང་བསྟུན་བསྐྱུས་པ་བཅི་
བ་དང་སྤྱི་དོན་མཚུབ་འབྲིད་སོགས་དང་། སྐབས་འགར་དབང་ལུང་མན་ངག་རྗེས་
གནང་སོགས་ཀྱིས་རི་རྒྱང་གཉིས་ཀྱི་དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་སྟོང་བར་མཛད་པས་རྗེའི་
ཞལ་ནས། སྤྱི་གོང་སྟོབ་དཔོན་སྟོ་གསལ་བཤེས་གཉེན་པ་དེ་སྐྱེ་ཡོན་ཆེ་ཞིང་གནས་
འདིར་བཅར་བཞུགས་ལ་སྟོ་ཅེ་གཏད་པ་ཡིན་ནའང་སྐྱེ་ཆེས་མ་སྤུང་པས་སེམས་བག་
ཀྱང་བར་བྱང་ཡང་། རྗེས་སུ་སྟོབ་དཔོན་ཤེས་རབ་འཕེལ་བ་འདི་བྱོན་ནས་སྟོ་བག་རྩོ་
བར་བྱང་། ཁོང་གིས་ཀྱང་ངེད་རང་གི་ཞབས་ཏོག་དང་བསྟན་པ་ཁོ་ན་ལ་དགོངས་བག་
པའ་བཅར་བཞུགས་མཛད་པས་དགོན་གནས་འདི་ལ་པན་ཆེ་བར་བྱང་གསུང་། དེ་
ནས་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་པ་ལ། སྤྱི་སོར་ནི་ཤར་ཕྱོགས་གོང་ཡུལ་ནས་གཙང་སྟོང་གྱི་

དགོན་མཆོག་སྐྱབས་དང་གཡང་པ་ཆོས་མེ།

བར་བོད་དབྱས་གཙང་གི་སྦྱི་འགོ་ཀུན་མཐོང་ཐོས་བྱ་རེག་དང་། བཤད་པའི་སྒོ་ནས་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་སྤེལ་ཞིང་སྐལ་ལྷན་ནམས་མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ཀྱི་
ལམ་ལ་བཀོད།

༡༡༥ སྐྱབ་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱལ་བའི་འཕྲིན་ལས་སྤེལ་བ་མཆོག་ཏུ་གཟིགས་ཏེ་ཆོས་འཁོར་རྒྱལ་དུ་
ཉམས་ལེན་གཙོར་མཛད་དང་། འོལ་ཁ་སྟག་ཅེ་དང་མེ་འབྲས། ལྷ་རྒྱ་རི་སོགས་སུ་གདན་ཞུས་བཞིན་
མེས་བཞུགས་ཀྱིས་ཟབ་གསང་ཆོས་ཀྱི་སྦྱ་དབྱངས་ཀྱིས་ཁྱབ་པར་མཛད།

ད་ནི་རང་གི་བསྟེ་གནས་དམ་པར་རྗེས་འདུག་ནམས་སྐྱབ་པ་ཉམས་ལེན་ལ་
སྦྱར་ཏེ་སྐྱབ་པའི་སྒོ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་སྤེལ་བ་འདི་མཆོག་དང་གཙོ་བོར་
གསུངས་པས་གདུལ་བྱ་ནམས་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་བཞིན་དུ་སྐྱབ་པ་ཉམས་ལེན་ལ་
དགོད་པ་བྱའོ་དགོངས་ཏེ་སྐལ་བཟང་ནམས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སར་
དགོད་ཕྱིར་དུ་ལྷགས་མོ་ཡོས་ནས་ཉེ་བར་བཟུང་པལ་ཆེར་རྒྱལ་རང་དུ་བཞུགས་ནས་
འཁོར་ནམས་ལ་བཀའ་སྩལ་བ། ཐོས་པའི་རྗེས་འདུག་སྐྱབ་པ་སྟོང་པོར་བྱེད། །སྦྱི་བའི་
རྩྭ་ལས་ཆེགས་ཚུང་ཐར་པར་འཇུག། ཞིས་དང་། མང་དུ་ཐོས་པ་ནགས་ཀྱི་ནང་དག་
ཏུ། །ལང་ཆོ་ཡོལ་བ་ནམས་ཀྱི་གནས་པ་བདེ། ཞིས་དང་། ཚུལ་གནས་ཐོས་དང་བསམ་
ལྷན་པས། །སྒོམ་པ་ལ་ནི་རབ་དུ་སྦྱོར། ཞིས་གསུངས་པ་ལྟར་དཔོན་སྒོལ་ཀུན་སྐྱབ་པ་
ལ་བཙོན་པར་མཛད་དོ། །

དེའི་ཆེ་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་བཀའ་ལས། སྦྱིས་ཆེན་དམ་པ་ཤེར་འཕེལ་བ་འདིས་ཐོག་
བྱངས་ཏེ་སྟོད་ཁ་ཆེ་ལ་རྩ་ནས་སྤང་བྱ་ནག་པོ་ཡན་དང་དབྱས་གཙང་ཀུན་ནས་འདུས་
པ་ནམས་བྱང་ཚུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དེ་རྒྱལ་སྐས་ཀྱི་སྦྱོད་པ་ལ་སྐྱབ་པ་སྟོང་
པོར་མཛད་པའི་ཆེ་སྒོས་བཏང་གི་རི་ཁྲོད་པ་བརྩ་ཕག་བདུན་ཙམ་རྒྱན་དུ་བཞུགས་
པས་བཀའ་གདམས་ཀྱི་སྒོམ་གྱ་གཅིག་ལ་འདི་དག་ཤོས་སུ་ཡོད། དེར་མ་ཟད་འོལ་

ལ་རྒྱལ་དབང་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་རྟོགས་བརྩོན་དཔག་བསམ་སྒྲོན་ཤིང་།

ཁའི་འཕུས་བཅུན་རྣམས་ཀྱིས་གཞི་བྱས། རྟོགས་ནས་བྱོན་པའི་ཕྱི་མ་དོན་གཉེར་
ཅན་རྣམས་དང་བཅས་མཐིལ་གྱི་དགོན་གནས་ཆོས་སྡེ་འདིར་ཡང་བཤད་གྲུ་འཕེལ་
བར་ཚུགས་ཤིང་། དྲགས་པོ་གྲུ་ཆང་དང་བཅས་པ་གཞི་བྱས་རྣམས་དབྱར་ཆོས་རིང་
ལ་རིགས་ལུང་ཡང་བཟང་བར་བྱང་གསུང་། དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲུབ་སྡེ་དང་བཤད་གྲུའི་ལུང་
རིགས་སྒྲུབ་པའི་ཆོག་ཆེན་པོ་པརླའི་མཚོ་ལ་ངང་པའི་བྱ་བཞིན་འདུས་པ་ནི་གཙོ་
བོར་ནི་མགོན་པོ་སྐུན་རས་གཟིགས་ཀྱི་རྣམ་འཕྱུལ་རྩེ་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་རྩེ་དང་། དེ་ཤེས་
པ་དངོས་སུ་བཞུགས་པའི་རྩེ་བཅུན་བྱམས་པའི་རྟེན་ཆེན་འདི་དང་། རྒྱ་གར་གྱི་པཎ་
གྲུབ་དུ་མའི་ཐུགས་དམ་གྱི་ལྟ་ལི་དམར་ལས་གྲུབ་པའི་ཐུབ་པ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ཐུག་
རྒྱ་ཅན། ལྟ་རྟོགས་ཀྱི་ནོར་འཛིན་མཐའ་དག་གི་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ། གཉལ་ཆོས་
ལུང་དཀར་པོའི་རྟེན་གཅིག་མར་གྲགས་པ་འདི་དག་གིས་གཙོས་སྒྲུབ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་
རྟེན་ངོ་མཆར་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་རྩེ་ལ་བརྟེན། བདེ་ཆེན་ལྷན་གྲུབ་མའི་སྦྱོན་ལམ་
དང་མཐུན་པར་དར་རྒྱས་བྱང་གསུང་བར་སྤང་། དེའི་དུས་ཆོས་རྩེ་སྒྲོགས་ལ་བཞེས་
གཉེན་པའི་ནང་རྟེན་ལ་ཨོར་པ་ནང་སོས་སྦྱིན་བདག་མཛད་བལ་པོ་ལྟ་བུ་བཟོ་བ་སུམ་
པ་རྒྱ་ཇས་རྒྱལ་བ་ཅོང་ཁ་པའི་གསེར་སྒྲུ་མི་ཆད་བྱན་འགྲོས་ཅམ་ལ་སྒྲུབ་གསེར་ཞོ་བརྒྱ་
ལྷག་བཏང་བ་ཞིག་བཞེངས། དེ་མཐུན་བལ་པོ་ལྟ་བུ་བཟོ་བ་ཉི་མ་དཔལ་ཞེས་པས་རྣམ་
རྒྱལ་མཆོད་རྟེན་བྱོན་དང་བཀོད་པ་ལེགས་ཤིང་ལྟ་ཆོགས་དུ་མས་བརྒྱན་པ་ཞིག་ལུལ་
ཉེ་རྟོགས་མཐུན་དུ་རབ་གནས་མཛད་ནས་རྩེ་བཅུན་གྱི་ཞལ་རས་ལྟ་ཁང་ན་བཞུགས་
སོ། །

དེ་ནས་རྒྱ་པོ་འཕྱག་ལོའི་སྦྱོན་དུས་རྩིང་བྱིའི་དགོན་གནས་སུ་ཕེབས་ནས་སྒྲུ་
སེར་ཀྲན་ལ་བཀའ་ཆོས་ཀྱི་ཆར་སེབ་སྟེ་སན་བདེའི་ལོ་ཉོག་རྒྱས་པར་མཛད་ནས་ལྟའི་
པོ་བྱང་འོལ་ཁ་སྟག་ཅེར་ཕེབས་ཉེ་དཔལ་ས་སྦྱོད་ཀྱི་དབང་པོ་ཞལ་ངོ་རྣམས་སྦྱོད་ལྟན་

དགོན་མཆོག་སྐུ་བས་དང་གཡང་པ་ཆོས་མེ།

གི་སྒོ་བ་མར་གཟིགས་ནས་མད་དུ་བྱུང་བའི་ཐུགས་བརུད་ཀྱི་ཉིང་ཁྱ་ནམས་སྦྱལ་ཞིང་།

ཚུ་འབྲུག་ཏོར་ཟླ་བཟུ་པའི་ཉིང་ལྡ་ལ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་
ལོ་མཆོད་ཆེན་མོའི་ཆེ་པོ་བྲང་གི་ཡང་ཐོག་དབུ་ཅེར་བཞུགས་གདན་སེལ་བྱེད་ཀྱི་ལ་རྩེ་
བཙུན་རིན་པོ་ཆེ་བཞུགས་པའི་ཞབས་ཕྱིར་མཁས་བཙུན་དམ་པ་འགའ་ཡང་འཁོད་
པ་ལ་སྒྲ་མ་དང་ཕྱོགས་བརུད་མངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་དབྱེར་མེད་དུ་མོས་ནས། རྒྱལ་བ་
ཙོང་ཁ་པའི་དུས་ཆེན་གྱི་མཆོད་པ་ལ་དམིགས་པའི་མཆོད་སྟོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞུས་པའི་
གསོལ་བ་གྲུང་ཆོགས་བསྐང་ཡོལ་ཅམ་ལ་བབ་པ་ན་ས་འཚུབ་ཆེན་པོ་བྱུང་ཆེ་བཀའ་
འཁོར་དག་གིས་གཟིགས་པས་དབུ་ཅེར་ཐོག་ལྡ་བཅེགས་ཀྱི་འོག་མ་གསུམ་དང་། རྟེན་
མའི་ཀ་བ་མན་ཆད་མཐིལ་དུ་སྦྱང་ནས་རྩེ་བཙུན་རིན་པོ་ཆེའི་བཞུགས་གདན་འོག་གི་
ཐོག་ཀ་གཞུ་ཡན་ཆད་བར་སྦྱང་ལ་བཞུད། རུང་ཟད་གཅོངས་པའི་ཆེ་ཀུན་སྒྲག་ནས།
པ་རིན་པོ་ཆེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐུགས་རྩེའི་དབུང་སྦྱེད་ཅིག་ཞུས་ཆེ་རྩེ་གསུམ་
མངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ལས། ཨུ་ཙེ་འཛིགས་མི་དགོས། སོས་དལ་གྱིས་ལ་ཀ་ཅ་ནམས་
ཕྱིར་ཐོན་ཅིག་གསུངས་ཏེ་དབུགས་དབུང་བ་མཛད་ནས་ངང་གིས་མེབས་པར་གདའ།
དེ་ལྟ་བུའི་མཆོན་མ་ནི་རྒྱན་རས་གཟིགས་ཡིན་པའི་འབྲས་རྟགས་སུ་ངས་པར་གྱིས་ལ་
འབྲལ་མེད་གཙུག་རྒྱན་དུ་བཀོད་དེ་གསོལ་བ་ཐོབ་ཅིག་ཅེས་སྒྲུའོ།

དེ་ནས་ཚུ་མོ་སྦྱལ་ལོའི་དགུན་དབྱིད་ནི་བྲང་ཕྱོགས་ཀྱི་འཛིན་མའི་རྒྱན་དུ་
ཕྱོན་ཏེ་རིམ་པ་བཞིན་འབྲས་སྤངས་སུ་དགུན་ཆོས། དུམས་སྒོན། ལོ་གསར་རྟེན་གྱི་
དུས་གཏོར་ཆེན་མོ་གཉིས། ལྷ་སར་སྒོན་ལམ་ཆེན་མོ། དེ་རྩེས་སེར་ཆོས་སྡེར་གསུང་
གི་བདུད་ཅི་སྦྱལ་ནས་འབྲས་སྤངས་སུ་དབྱིད་ཆོས་སོགས་བསྟན་པ་དང་འགྲོ་བའི་
དོན་མཛད་ཅིང་། དབྱར་སྟོན་གྱི་དུས་རྒྱལ་གྱི་དབྱར་ཆོས་དང་། རྩེ་ཕྱི་སྟོན་ཆོས་
སོགས་ཀྱི་སྟོན་སྟོང་པོ་ཡན་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་འགྲོ་དོན་མཛད་ནས། སྤར་ཡང་། རོར་

ཡུལ་དབང་དགེ་འདུན་ཀྱི་མཚོའི་ནམ་ཐར་རྟོགས་བཅོམ་དཔག་བསམ་སྒྲོན་གིང་།

སྤྱན་དབང་པོའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སྡེ་པན་ཚུན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་འཕེལ་ངོས།

གིང་པོ་རྟ་ལོ་ལ་སེ་རར་གདན་ས་ཐེལ་ནས་ཆོས་རྗེ་བྲག་ལྷོག་པ་དང་ལྷ་སར་
རྒྱ་མ་སྤྱན་ལྷ་བ་གཉིས་བསྟེན་རྟོགས་སྐྱབ་པའི་མཁན་པོ་མཛད། གོང་དུ་བཅོམ་ཟིན་
པ་བཞིན་རྗེ་བཙུན་རིན་པོ་ཆེས་བསྟེན་རྟོགས་སྐྱབ་པའི་མཁན་པོ་ཡང་སུམ་སྟོང་ཙམ་
མཛད་པར་སྤང་། དབྱར་སོས་སྡེ་པ་དག་འཛུན་པས་གནས་ཆེན་ཡེར་པར་སྤྱན་དྲངས།
སྟེགས་བམ་རིན་པོ་ཆེས་གཙོས་བཀའ་ཆོས་ཟབ་རྒྱས་སྦྱུང་ནས་གིང་མོ་ལྷག་ལོའི་སྟོན་
ལམ་ཆེན་མོ་སོགས་བསྟན་པའི་བྱ་བ་བྲིགས་ཆགས་མཛད་རྗེས་བྱེ་རི་སྟག་ཅེར་སྤྱན་
དྲངས་ནས་སྡེ་པ་ཞལ་ངོ་དང་རྒྱ་སེར་ཀུན་ལ་སྦྱང་པོ་དོན་གསུམ་སོགས་གནང་།

གིང་ལྷག་དེའི་དབྱར་རྒྱལ་དུ་ཐེབས། ལྷ་ཆོས་བདུན་ལྟན་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་
ལོ་བསྐྱོར། འདྲུ་ཁང་གི་གིང་ཅི་བཏང་། དེའི་སྟོན་ལོ་ལ་ཁ་ནས་དཔོན་ས་བཀྲ་ཤིས་བྱ་
འདྲེན་པས་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པའི་དྲུང་དུ་གསེར་དདུལ་གྱི་མཆུལ་འཕུལ་མ་རེ་ལ་གཡུ་
དང་མུ་ཉིག་བཟང་པོའི་འཕྲ་ཆོམ་གྱིས་བརྒྱན་པ་དང་། སྤྲ་མ་དང་དགེ་འདུན་མཚོད་པ་
སོགས་མཛད་པར་སྤང་།

དེ་ནས་མེ་པོ་སྤུའི་ལོ་ལྷ་སའི་སྟོན་ལམ་གྲོལ་ནས་སེ་ར་ཆོས་སྡེར་ལུང་
རྟོགས་ཀྱི་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་རྗེ་བཙུན་པ་དང་། མཁས་པ་མི་ཉག་རྗེ་རྗེ་བཟང་
དང་། ཆོས་ཀྱི་སྤྱན་ལྟན་སྟོ་བཟང་ཨེ་ཤི་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཙོས་ཆོགས་པ་ལ་བདེ་མཆོག་
རྟེན་ཆེན། རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་མཆན་བཅོམ་རྟེན་ཆེན། བཀའ་འབུམ་ཐོར་བྱ་
བ་རྣམས་ཀྱི་བཤད་པ་མཛད་ནས་སྤྲར་འབྲས་སྤྲངས་སུ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་སྟོན་པ་
སྤྱི་སྟོབ་ཡན་དང་རྩུང་པའི་ཞི་ལྷག་གཉིས་དང་། སྟགས་རིམ་ཆེན་མོ་རྣམས་གཟབས་
བཤད་མཛད་རྗེས་བདེ་ཆེན་ཅེར་སྤྱན་དྲངས། རྗེ་བཙུན་མི་ལ་དང་། རྗེ་དུས་གསུམ་
སངས་རྒྱས་རང་ཉིད་དང་། རྣམ་སྲས་སེར་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་གསེར་སྐྱ་བཞེངས་པའི་རབ་

དགོན་མཚོག་སྐྱབས་དང་གཡང་པ་ཚོས་ཟེ།

གནས་མཛད། སྒྲེགས་བམ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་ཁྱ་ཚོས་ལེའུ་གཉིས་དང་། ལྷ་ཚོས་ཕུན་
སུམ་ཚོགས་པའི་ལོ་རྒྱུས་སོགས་གསུངས་ནས་འབྲངས་སྤངས་སུ་ཕེབས། སྒྲེལ་ལོ་དེའི་
དབྱར་པའི་ཐོགས་དབང་པོ་རི་མཁར་བ་དཔལ་ལྷན་ལྷོ་གྲོས་ཀྱིས་གཙོས་ལྷ་བྱིས་པ་
རྣམས་ལ་རྒྱལ་གྱི་འདུ་ཁང་གི་ལོགས་བྱིས་ལ་འགྲེམ་དགོས་པའི་བཀའ་བཀོད་ཀྱང་
མཛད་དུས། ལྷ་རྒྱ་རི་པའི་ནང་སོང་ག་དབང་བྱམས་པ་རབ་བརྟན་ཁྱི་ཐོག་ཏུ་བསྒོམ་བའི་
མེ་དོག་འཛོར་བ་ལ་ཕེབས་དགོས་པའི་སྒྱུན་འདྲེན་ལ་བརྟེན། སྤྱ་སོར་གཡེ་ཕྱོགས་སུ་
ཐེགས་ཅིས་ནས་མི་འཇུག་ལྷན་གྱིས་སྒྲུབ་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་པོ་བསམ་ཡས་གྱི་
མདུན་ན་མར་ཕེབས་ཆེ་དབྱར་གྱང་གི་ཉི་མ་དང་ཆར་གཉིས་གྱི་གདུང་བ་མེད་པར་
ནམ་མཁའ་སྤྲོན་གྱིས་ཁེབས་ཤིང་། པརྒྱའི་གཉེན་མཚོག་གཞོན་ནུ་ལ་ནམ་མཁའི་བྱ་
མོས་ལེགས་པར་འབྱུང་ཅིང་། བསེར་བྱ་འཇམ་ཁིང་དང་བ་དང་འབྲེས་པའི་རི་ཁྲིམ་
པོས་ཉིན་འཁྱོངས་པ་ནས་སྒོ་མདའི་གྲོང་དུ་ཕེབས་དུས་ཁམ་འབྲིང་བ་འགའ་ཞིག་
གིས། དེ་རིང་ཕེབས་ལམ་ཤིན་ཏུ་སྤྲོ་ཞིང་ནམ་དབྱང་ཡ་མཚན་ཅན་ལེགས་པ་རང་
ཞིག་བྱང་ཁྱས་ཆོ། རྗེ་བཙུན་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། དེ་ཀ་འདུག་སྤར་ནས་བསམ་ཡས་
ངོས་ལ་ཡོང་ཆེ་དབྱར་དགུན་གང་ལའང་ནམ་དབྱང་ལེགས་པ་སོགས་ཚོས་རྒྱལ་ཆེན་
པོ་མཉེས་པའི་རྣམ་འཇུག་སྟོན་པ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་རིང་ཡང་ཐུགས་མཉེས་པའི་
གཞི་ལེན་གྱི་ཚུལ་གང་ཡང་ཡོད་རིགས་ན་འདུག་གསུང་།

སྤར་གསོལ་བ། འོ་ན་ཚོས་རྒྱལ་ཆེན་པོ་འདི་ཡེ་ཤེས་པ་ཡིན་མིན་གྱི་དབྱང་
གཞི་སྤྲོ་ཚོགས་འདུག་པ་དེ་རི་ལྷར་ལགས་ཁྱས་ཆེ་བཀའ་སྤྲུལ་བ། ཚོས་རྒྱལ་ཆེན་པོ་
འདི་ཡེ་ཤེས་པ་ཞིག་ཡིན་བསམ་པ་ནི་ཡོད། རྗེ་རྒྱལ་དཔོན་ལྷ་རྒྱུན་རིན་པོ་ཆེ་པརྒྱ་
འབྱུང་གནས་སངས་རྒྱས་དངོས་དེས་ཚོས་རྒྱལ་ཆེན་པོ་ལྷ་བྱའི་དབང་པོ་རྣམས་པའི་
རྗེ་རྗེའི་སྒོ་བ་མ་ཁྱད་ཅན་དེ་གསང་སྤགས་གྱི་ཚོས་ཟབ་མོ་སྒྲུབ་ཆེན་བཀའ་བརྒྱུད་གྱི་

ལ་རྒྱལ་དབང་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་རྟོགས་བརྗོད་དཔག་བསམ་སྒྲོན་གིང་།

འཁོར་དུ་བརྟུག་ཅིང་དབང་བསྐྱར་དམ་ལ་བཞག དབང་དུས་སུ་ཁས་སྒངས་པའི་དམ་
ཆོག་དང་སྒྲོམ་པ་ལ་གནས་པའི་སྤང་མ་ཁྱད་པར་ཅན་འདི་ལྟ་བུ་ཡེ་ཤེས་པ་ཡིན་ནམ་
བསམ། དེའི་རྒྱ་མཚན། མ་བསྐྱོམས་ཀྱུར་ཀྱང་ལྷུང་མེད་ན། སྐྱེ་བ་བརྟུ་དྲུག་དག་ན་
འབྱུག། ཞུས་པ་འདི་སྟོགས་དུས་ཀྱི་ཆེ་མུང་བརྟུ་དྲུག་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་གསུང་།

(༡༩༠ ཉ་༩། ༩༥༩ བ་༩) དེ་ནས་ཕྱག་ཕྱིར་ཡོད་པའི་ལྷ་བྱིས་པ་རྣམས་འོ་ལ་
ཁ་བརྒྱད་དེ་རྒྱལ་དུ་བརྒྱངས་ནས་རྩེ་བརྟན་རིན་པོ་ཆེས་གཡེ་ཕྱོགས་སུ་ཕེབས་ཏེ་སྟོག་
དགོན་པར་བྱི་ཐོག་དུ་བསྐྱོས། ཕྱག་ནས་འཕོར་རོ། སྐྱབས་དེར་གཉལ་ནས་ངང་རྒྱལ་
བས་སྡེ་དྲུག་གི་ལྷང་རའི་ཆོགས་དབྱུ་ལ་སྤྱན་དྲངས། སྐྱ་སེར་ཀུན་ལ་ཁྲིམ་ཆོས་གནང་།
སེའུ་འི་བྱི་ལ་ཆོགས་དབྱུར་བཞུགས་ནས་བསྟན་པ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སྒྲོན་
ལམ་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཛད། དཀའ་བརྟུ་བ་བཀྲ་ཤིས་རྣམ་རྒྱལ། ངང་རྒྱལ་གྱི་སྤྲ་མར་བསྐྱོས།
ཐུབ་པ་ཆོས་འཁོར་མའི་སྐྱེ་དེ་ཡང་ངང་རྒྱལ་བས་ཐུལ།

༩༥། རྩེ་འདིའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་འདུག་པ་འཕེལ་བའི་གནས་རྒྱལ་གྱི་ཕྱོགས་སུ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་
བར་མེད་དུ་སྐྱོར་སྤྱོད་གནང་ས་རང་གི་འདུ་ཁང་ཉམས་གསོ་དང་། འོགས་བྱིས་ཀྱི་ཞིང་བཀོད་སོགས་
གསར་བཞེངས། འོ་ལ་སྡེ་དགོན། སྐྱོར་མོ་རྒྱུང་། སེ་འབྲས་གཉིས་སོགས་སུ་ཕེབས་བཞུགས་ཀྱིས་
གསུང་ཆོས་རེ་གནང་།

སྟོ་ཕྱོགས་ཀྱི་འགོ་བ་རྣམས་པན་བདེའི་ལམ་ལ་བཀོད་ནས་རྒྱལ་དུ་ཕེབས་ཏེ་
ལྷ་བྱིས་པ་རྣམས་ལ་བཀའ་སྤྱུལ་པ། བྱིད་རྣམས་སོ་སོ་ནས་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་མཁས་པ་
ཡིན་ནའང་སྤུལ་སྤྱོད་རི་མཁར་བས་སྐྱེ་བྱིས་རྣམས་མཛད། མདངས་ཆོན་འདུག་རྣམས་
ཀུན་ཐུན་མོང་དུ་མཛད་ན་རི་མོ་ཞེ་མཐུན་ལེགས་པ་རང་ཞིག་ཡོང་བས་དེ་ལྟགས་
དང་། དེ་ཡང་སྤྱ་གདོང་གཡས་སུ་རྩོ་བོ་ཡབ་སྤྱས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ཞིང་བཀོད་དང་། སྤྱ་
གདོང་གཡོན་དུ་རྩོ་ཡབ་སྤྱས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ཞིང་བཀོད་ཀྱིས་གཙོས་བྱམས་སྟོན་ལ་ཞིང་

དགོན་མཆོག་སྐུ་བས་དང་གཡང་པ་ཆོས་མེ།

བཀོད་ཆེན་པོ་བཙུ་ཙམ་གྱི་ཕྱིས་མཛོད་གསུང་། དེ་ནས་ཇོ་པོ་དང་མེ་རིན་པོ་ཆེ་གཉིས་
གྱི་ཞིང་བཀོད་གྱི་སྐྱེ་བྱིས་བྱེད་པའི་ཉི་མ་གང་ཡིན་གྱི་ཆེ་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག
འཇའ་འོད་གྱི་བྱ་བ་འཁྲིགས། མེ་ཏྲོག་གི་ཆར་བབས། མར་མེ་འཛིན་པ་སོགས་ལེགས་
ཆོགས་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་བྱུང་བར་སྣང་།

དེ་མེས་ཇོ་པོའི་རྣམ་ཐར་ཞིང་བཀོད་དེའི་གཡས་སུ་ཞིང་བཀོད་གང་འབྲི་
དགོངས་པ་བྱས་དུས། རྗེ་ཤེས་རབ་འཕེལ་བ་དང་། ཀུན་དགའ་བོ་གཉིས་པ་ཉེ་གནས་
ཆེན་མོ་གསུང་རབ་པ་དང་གཉིས་ཀས། རྗེ་བཙུན་རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ཞིང་
བཀོད་ཅིག་བཞེངས་པར་གསོལ་བ་བཏབ་པས་མ་གནང་། ངའི་སྐྱེ་ཞིག་སྐྱས་གྱིས་
དགོས་ནའང་ཞལ་རས་ལྟ་ཁང་ན་བྱིས་འབྱར་གཉིས་ཙམ་གསུང་རབ་པས་བཞེངས་
འདུག་པ་དེས་ཆོག་གསུང་། ཡང་རྗེ་ཤེས་རབ་འཕེལ་བས་ནན་གྱིས་གསོལ་བ། རྩོན་
རི་བོ་དགའ་ལྷན་དུ་ཡངས་པ་ཅན་གྱི་ལོགས་བྱིས་མཛོད་དུས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་འོལ་ཁ་ན་
བཞུགས་པས། བྱང་རིས་མ་གཏོགས་ཞིང་ཁམས་ཀུན་ལ་ལྟ་བཀོད་གྱི་བཀའ་ཤོག་ཞིབ་
རྒྱས་གནང་ཆེ་ཐུགས་སྒྲས་རྣམས་གྱིས། བྱང་རིས་གལ་ཆེ་ས་འདིར་ལྟ་བཀོད་མི་གནང་
བ་དགོངས་པ་གང་ཡིན་བཀའ་བཏོས་པས། བསྟན་པའི་བདག་པོ་ཡིན་ཕྱིར་འདིར་
སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ལ་དགོངས་པར་ཞལ་མཐུན་ནས་དེར་སྟོན་པའི་སྐྱེ་བཞེངས་ཏེ་རབ་
གནས་མཛོད་དུས་གཟིགས་སུ་ཐུལ་བས་སྟོ་འགམ་ནས་མཐར་ཆགས་སུ་གཟིགས་ནས་
བྱང་རིས་ཀྱི་ཐད་དུ་ཕེབས་པ་དང་ཞལ་ཕྱིར་ལོག་ནས་བུ་ཆེན་རྣམས་ལ། བྱེད་ཆོ་ལ་
ཆོས་སྟོན་པའི་སླ་མ་ཞིག་མེད་དམ་གསུངས་པར་སྣང་། དེ་དུས་རྗེས་སྐྱེ་འབྲུ་མ་བྱིས་
པ་རི་བོ་དགའ་ལྷན་དུ་ཉེན་འབྲེལ་རུང་ཙམ་འཆུགས་ཞེས་གྲགས་ན། དེད་རྒྱལ་པ་ཆོ་
བྱེད་ལྟ་བུའི་རྩ་བའི་སླ་མའི་སྐྱེ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་བཞེངས། སྐུའི་རྣམ་པ་དང་བཞུགས་ཚུལ་
སོགས་ཀྱང་འབྲི་ལུགས་འདི་གྱིས་རྗེ་ཉིད་གྱིས་བཀའ་བཀོད་མ་ཞིག་ཞུ་ཞེས་གསོལ་

ལ་རྒྱལ་དབང་དགོ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་རྟོགས་བརྩོན་དཔག་བསམ་སྒྲོན་གིང་།

བ་བཏབ། དེ་མཐུན་ཉི་གནས་ཆེན་མོ་གསུང་རབ་པས་ཀྱང་། ཆོས་རྗེ་སློབ་དཔོན་པས་
ཁུས་པ་བཞིན་སྐྱེ་འདྲ་རིན་པོ་ཆེ་ཞིག་ཅིས་ཀྱང་བཞེངས་ཆོག་པའི་དགོངས་པ་བཀའ་
བྱིན་བསྐྱུང་དགོས་ཁུས་ཆེ། རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱག་གཡམས་པ་དེ་དྲུང་གསུང་རབ་པའི་སྤྱི་
ཐོར་བཞག་ནས། ད་ལོ་ན་སློབ་དཔོན་ཤེར་འཕེལ་བ་ཞུ་ནན་ཆེ་བ་དང་། མི་ཁྱོད་ངའི་
ཞབས་རྟོག་ལ་ཐོན་པར་ཡོད་པས་སྐྱེ་བྱིས་ཤིག་གསུངས་ནས་དགོངས་པ་གནང་།

སྐར་ཡང་། སྐྱའི་རྣམ་པ་སོགས་ཀྱི་འབྲི་རྒྱལ་ཞིག་གནང་དགོས་ཁུས་པས།
ངེད་ལ་བཞུགས་ལུགས་བྱུར་པ་རང་ཞིག་མེད་མོད། འོན་ཀྱང་རྒྱུ་རྒྱུ་ལས་འདི་ཅུང་
ཟད་བརྒྱུངས་ནས་སྤོད་དེ། དེ་ལ་དགོས་པ་ཞིག་ཡོད་པས་དེ་བཞིན་བྲིས། ཆོས་འཆད་པ་
མ་གཏོགས་ངེད་རང་ལ་བྱ་བ་གཞན་མེད་པས་གཡམས་ཆོས་འཆད་དང་། གཡོན་མཉམ་
གཞག་གི་སྟེང་ན་ལམ་རིམ་ལྟ་བུའི་སྒྲིགས་བམ་འདི་ན་ཞིང་པ་ཁྱེད་གཡོགས་པའི་སྐྱེ་
དང་བ་འདེན་པ་སྤྱན་ཆེ་རྒྱུང་རན་པོ་ཞི་ཞིང་འདྲུམ་པའི་ཉམས་དང་ལྡན་པ་ཞིག་བྲིས།
དེ་རྟེན་འབྲེལ་ལེགས་པ་ཡིན་གསུང་། འགའ་ཞིག་གིས་ངའི་སྐྱེ་འདྲ་ཡིན་ཟེར་སྤྱན་
ཆེན་པོ་འབེར་འབེར་ཞིག་བྲིས་ཡོང་བ་འདུག དེ་མི་ལེགས་གསུང་བར་སྤྲང་། ལྷ་བ་
ལྷ་ལན་གྱི་དུས་འདི་ནས་བཟུང་སྐྱེ་འདྲ་རིན་པོ་ཆེའི་སྐྱེ་བྱིས་བྱེད་རིང་ཡང་མེ་རྟོག་
གི་ཆར་བབས། ཞིང་བཀོད་ཀྱི་མདུན་དུ་མར་མེ་ཀོང་རྒྱུང་གང་སྤུལ་བ་ཞག་སྒྲེལ་མར་
བཟུང་། དེ་བཞིན་དུ་ཞིང་བཀོད་སོ་སོའི་སྐྱེ་བྱིས་བྱེད་ཆེ་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་མེ་
རྟོག་གི་ཆར་བབས། མར་མེ་འདི་ན་པ་སོགས་ལྟས་ངོ་མཆར་ཅན་བྱུང་གསུང་། བྱུང་
པར་ཐུབ་དབང་གི་ཞིང་བཀོད་སྐྱེ་བྱིས་བྱུབ་པའི་རྒྱུ་ལྟ་བུས་པ་བཞི་འདྲོམ་ཞེས་པའི་
མི་ལམ་དུ་དཔལ་ལྡན་ལྟ་མོའི་སྤྲ་མཆོ་མངལ་དུ་བྱིན་པས་མཆོ་ནང་དུ་ཐུབ་དབང་ལ་
གནས་བཅུས་བསྐྱོར་བ་ཞིག་གསལ་བར་མིས་སྤྲང་ངོ་། །

དེ་ནས་གནས་བཅུའི་གཙོ་བོ་ཐུབ་དབང་དེའི་གསོལ་ལྷུང་གི་ཁ་རྒྱ་ལ་མཛད་

དགོན་མཆོག་སྐྱབས་དང་གཡང་པ་ཆོས་ཇེ།

བཅུ་དང་། སྐྱེ་ཆོས་ཀྱི་གསེར་བྱིས་ལ་སྐྱེས་རབས་སོ་བཞི་པ་དང་། རྒྱལ་གཡོགས་ཀྱི་
ཁོང་གསེང་ལ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་གསུང་བའི་སྐྱེང་གཞིའི་བཀོད་པ་བྱིས་པས་ཇེ་བཅུ་ན་
རིན་པོ་ཆེ་ཡང་ཤིན་ཏུ་མཉེས་པར་སྣང་། མདོར་ན་བྱམས་སྟོད་ལ་ཞིང་བཀོད་བཅུ་ཡོད་
པ་ལས་བྱང་སྐྱེ་ལ་ནམ་ཐར་ཞིང་བཀོད་གསུམ། སྐུ་པ་གནས་བཅུ་དང་བཞི། ཤར་སྐྱེ་
ལ་རྒྱལ་བ་མི་འཇུགས་པའི་མདོན་དགའི་ཞིང་བཀོད་དང་། བྱམས་པ་དང་། འཇམ་
དབྱངས་གཉིས་ཀྱི་ཞིང་བཀོད་ལ་རྒྱན་དྲུག་མཆོག་གཉིས་སོགས་པའི་སྐུ་པ་གྱིས་བསྐྱོར་
བ་དང་གསུམ། རྒྱལ་སྐྱེ་ལ་ཆོ་དཔག་མེད་ལ་བདེ་བ་ཅན་གྱི་ཞིང་བཀོད་དང་། སྐུ་ན་
རས་གཟིགས་བཅུ་གཅིག་ཞལ་གྱི་ཞིང་བཀོད་དང་སང་ལྗང་ནགས་ཀྱི་སྟོལ་མའི་ཞིང་
བཀོད་དང་གཉིས་པོ་དེ་ལ་ལོ་པའི་སྐྱེས་མཆོག་དུ་མ་དང་། རྒྱལ་སྟོན་བྱང་ཚུབ་སེམས་
དཔས་བསྐྱོར་བའི་ཞིང་བཀོད་གཉིས་དང་བཅས་བྱིས་པའི་དུས་ལྟ་བུ་བྱིས་པ་འཕྲིན་ལས་
དབང་པོ་ཞེས་པའི་ཆེ་ལམ་དུ་འདུ་ཁང་ཨ་ཅ་རའི་ལྟ་བུ་བྱིས་པས་གང་ནས་མི་ཐོད་ལ་
ཆོན་ཀོང་བྱས། མི་རུས་ལ་ཕིར་ཡུ། མི་སྤྱིའི་ཕིར་ཆེ་བྱས་པ། དེ་ནམས་ཀྱི་གཙོ་བོ་དེས་
མིག་འགྲོས་ཤིག་པ་རེ་བྱས་པ་དང་འཁོར་དེ་ནམས་ཀྱི་རང་སར་གོ་བ་རྟེན་ནས་གཙོ་
བོ་དེའི་ཡིད་བཞིན་དུ་ལས་བྱེད་པ་མཐོང་བར་སྣང་ངོ་། ཁྱི་ཤུ་ཀམ་འེ་ནམ་འཕྱུལ་ཕིར་
ཐོགས་དབང་པོ་རི་མཁར་བས་གཙོས་རིག་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གཟབས་ནས་བྱིས།

དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་འདུ་ཁང་མཐིལ་ལ་ཤིང་གཅལ་བསྐྱིགས། སྤང་ལེབ་
ཀྱི་འོག་དུ་ས་འདིང་དགོས་པ་ལ་རྒྱལ་ཚུབ་གཏན་མེད་པར་ཆོན་ཀོང་དང་ལོགས་བྱིས་
སོགས་ཀྱིས་རྒྱལ་པུ་མོ་ཞིག་ཀྱང་མ་བཟུང་བས་སྤྲ་མ་ཇེ་བཅུ་ན་སྐུ་ན་རས་གཟིགས་ཡིན་
པར་ངེས་པ་འདྲོངས་སོ། སྤང་གཅལ་དང་ལོགས་བྱིས་དབྱར་ཐོག་དེ་ཉིད་ལ་ཟུལ། དེའི་
རིང་ལ་སྤྲ་མ་རིན་པོ་ཆེས་ནི་རི་སྟོད་པའི་གཙོ་བོ་བྱང་སེམས་ཤེར་འཕེལ་བ། གཞི་པའི་
སྟོབ་དཔོན་རང་བྱུང་བ། བྱིས་པ་སྟོབ་དཔོན་མཁས་མཆོག་པ་སོགས་ཀྱིས་གཙོས་པའི་

ཡུལ་དབང་དགེ་འདུན་ཀྱི་མཆོད་ཆུང་ཐར་རྟོགས་བརྗོད་དཔག་བསམ་སྒྲོན་ཤིང་།

དགེ་སློང་རྣམ་དག་བཅུ་ཕྱག་ལྔ་དང་། དགེ་ཚུལ་ཉིས་བརྒྱ་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་དབྱར་ཞལ་
བཞེས་མཛད་ཐོག་སྒྲིགས་བམ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། འབྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ་དང་། ཐིག་ལེ་
བཅུ་དྲུག་གི་དབང་སོགས་གནང་ནས་བཀའ་སྩལ་བ། གྲི། ཁྲོགས་དག ད་ནི་དུས་ལ་
སྣོད་པ་མེད་པས་བྱེད་ཅག་ཀྱན་སྦྱབ་པ་སྦྱིང་པོར་གྱིས་ཤིག་གསུངས་པར་སྣང་། ཉིན་
གཅིག་གསུང་ཆོས་གྲོལ་ནས་འདུ་ཁང་དུ་ཕེབས། རི་མོ་རྣམས་ལ་གཟིགས་ནས། སྒོན་
བཀྲ་ཤིས་ལྷན་པོའི་འདུ་ཁང་གི་རི་མོ་བ་རྣམས་གྱིས་རང་རྒྱ་བརྒྱང་ནས་སོ་སོར་བྲིས་
འདུག་པས། རི་མོ་ལེགས་ཀྱང་ཞེ་འགྲོ་པོ་རང་མེད། ད་རེས་ངེད་རང་གི་འདི་ལ་རི་མོ་
ཞེ་གཅིག་པ་དངོས་གཙང་ལེགས་པ་རང་ཞིག་བྱུང་གསུང་། འབྲོམ་གྱི་སྐྱུ་ལ་གཟིགས་
ནས། འདིའི་ཞལ་རས་ཅུང་མི་འདྲ། འབྲོམ་གྱི་ཞལ་རས་དེ་ལྷག་གཞིང་གི་རྣམ་པ་འདི་
འདྲས་དགོས་གསུང་། འབྲོམ་གྱི་ཞལ་རས་ལ་དཔེ་ཞིག་ཕྱག་བྲིས་མཛད་པ་དེ་སྒྲོན་ཐང་
པའི་ལྷ་བྲིས་འདྲ་སྣང་བེད།

ཡང་ཉིན་གཅིག་ངོ་བོ་དང་ཐེད་རི་རྣམ་ཐར་ཞིང་བཀོད་ལ་གཟིགས་ནས། རྩོ་
པོའི་དབུ་གཡས་སུ་འཁྱིང་བ་རང་དགོས་པས་འདི་ལ་ཡང་བྱུང་འདུག དེ་བཞིན་
དགོས་ཚུལ་ཕྱི་ལྟར་ན་ངོ་བོ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་ཐུགས་དམ་གྱི་མཐིལ་དུ་མཛད།
དེའི་ཐོགས་ཞེ་སྤང་ཡིན་པས་ཞེ་སྤང་གི་རྒྱང་སྤྱ་དུག་གཡས་ནས་རྒྱ་བས་དེ་བེལ་གྱིས་
མནན་ཕྱིར་ཡིན། བྱང་ལྟར་ན་ཡི་དམ་སྒྲོལ་མ་སྟན་གཡས་ཀྱི་ཐད་དུ་ནམ་མཁའ་ལ་
བཞུགས་ནས་ཆོས་གསུང་བས་དེ་གསན་པའི་རྣམ་པ་ཡིན། བྱང་ཉགས་ཕྱི་རུ་ཤར་བ་
ལྟར་འབྲི་དགོས་པ་ཡིན་གསུང་། དེ་དུས་གསལ་ཇ་བསྒྲོལ་པས། རྒྱལ་ཆབ་ཐེད་སྐྱུ་
འདི་དཀར་དགས། མཁས་གྲུབ་ཐེད་སྐྱུ་འདི་དམར་དགས་འདུག་ཞེ་ཆོ། བཀའ་ལས།
སྐས་ཀྱི་ཐུ་བོ་དེ་གཉིས་སྐྱུ་དངོས་ལ་ཡང་རྒྱལ་ཆབ་ཐེད་སྐྱུ་ཤ་དཀར་ལ་སྦྱན་དུས་
རིང་བ་ཞི་བའི་ཉམས་ལྡན་ཞིག་ཡོད། མཁས་གྲུབ་ཐེད་སྐྱུ་མདངས་ཅུང་ཟད་དམར་

དགོན་མཆོག་སྐྱབས་དང་གཡང་བ་ཚོས་ཇི།

ཞིང་སྐྱབ་ཡང་རྩར་ལ་སྒངས་པ་ཐུགས་ཅུང་ཞིག་རྒྱལ་བའི་ཚུལ་སྟོན་པ་ཞིག་ཡོད་དོ་
གསུང་། སྟོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་གསུང་ཡང་བྱོན་པར་སྤང་།

ཡང་སྐབས་དེར་རྗེ་ཤེས་རབ་འཕེལ་བས། འོ་ན་རྗེའི་ཞལ་སྤྲ་ནས་གྱི་ཞབས་
གཡས་ཅུང་ཟད་བརྒྱངས་པ་འདིའི་དགོངས་པ་བཤད་དུ་གསོལ་ཞུས་པས། དེ་འདྲ་
བཤད་རིན་ཆོག་པ་ཅམ་མེད། བསམ་པ་བཟང་བ་ཅམ་ཡིན། དེད་རང་གིས་བརྟམས་
པའི་བསྟོད་པ་དེའི་གཤམ་ན་གསལ་བར་ཡོད་གསུང་། སྤྱུ་ལོ་དེའི་དབྱར་ཞལ་བཞེས་
གྲོལ་ནས་སྤྲོངས་རྒྱ་བ་ལ་མདུན་རིའི་རོས་སུ་ཕེབས་དུས་བཞུགས་གཤམ་དུ། གནས་
འདིར་ད་ལོ་ནས་གཞི་གསུམ་གྱི་ཕྱག་ལེན་ཡང་ཆང་བར་ཚུགས་ཤིང་འདྲུ་ཁང་ལོགས་
བྱིས་ཀྱང་ཐུབ་པས་ཤིན་ཏུ་ལེགས་བྱུང་གསུང་། དེ་ནས་སྟོན་ཆོས་ལ་ངས་དོན་སྟོམ་
ཚུལ་ལྟག་མཐོང་གི་བཤད་པ་མཛད་ཅིང་། གཟའ་སྐར་དང་འགྲུབ་སྦྱོར་བཟང་པོ་ལ་རྗེ་
བཙུན་རིན་པོ་ཆེས་གཙོ་མཛད། རྗེ་ཤེས་རབ་ལ། རྗེ་རང་བྱུང་བ་སོགས་རིག་འཛིན་
དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་རྗེ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞལ་བྱེ་
ནས་རབ་ཏུ་གནས་པའི་ཆོ་ག་མཛད་རྗེས་དགེ་འདུན་ཆོགས་པ་དང་ཐུན་མོང་དུ་ཤིས་
པ་བརྗོད་ཅིང་མེ་ཏོག་འཐོར་ཆེ་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མེ་ཏོག་གི་ཆར་པས། འཇའ་འོད་
གྱི་སྒྲ་བྱེ་ཐུབ་པ་སོགས་བྱུང་གསུང་།

(༡༩༩ བ་༤། ༩༥༩ བ་༥) སྐར་ཡང་འོལ་ཁར་སྡེ་དགོན་གཉིས་ཀར་སངས་
རྒྱས་གྱི་འཕྲིན་ལས་མཛད་དེ། འབྲས་སྤྱངས་སུ་དགྲུན་ཆོས་དང་བྱམས་སྟོན་གྲོལ་ནས་
དཔལ་ས་ཐམས་ཅད་གྱི་དབང་ཕྱག་མཐའ་ཡས་པའི་རྒྱལ་ཕན་མ་ལུས་པའི་གཙུག་
གི་ནོར་བུས་ཞབས་གྱི་པ་སྤྲོ་མཆོད་པའི་དཔོན་ས་གོང་མ་མའི་དབང་པོ་ངག་གི་དབང་
ཕྱག་བཟྱ་ཤིས་གཤམ་པ་རྒྱལ་མཆོན་དཔལ་བཟང་པོའི་བཙུན་མོ་མ་ག་རྩ་བཟང་མོ་
དང་ཚུལ་ཀྱུན་ནས་མཚུངས་པའི་དཔོན་ས་སངས་རྒྱས་དཔལ་འདྲོམ་པས་སྦྱོར་མོ་གྲུང་

ལ་རྒྱལ་དབང་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་རྟོགས་བརྩོན་དཔག་བསམ་སྒྲོན་ཤིང་།

དུ་སྤྱན་དྲངས་ནས་རྒྱལ་བ་ཆེ་དཔག་མེད་གྱི་གསེར་སྐུ་དོ་ཚད་མ་ཞིག་ལ་རབ་གནས་
མཛད། དུག་ནས་འཕྱོར་བས་མེ་རྟོག་ཞག་སྒྲེལ་མར་སྤྱགས་ཀར་བཟུང་ཞིང་། འོ་གསར་
རྟིང་གི་ཆོས་སྦྱོང་མཚོད་གཏོར་གཉིས་མཛད།

མེ་མོ་བྱ་ལོའི་ལྷ་ས་སྒོན་ལམ་གྲོལ་ནས་སེ་རར་རྩེ་རིན་པོ་ཆེས་མཛད་པའི་
རྒྱ་རོ་ཆོས་དྲུག་དང་། རྩེ་བཅུན་རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་གྱི་མཛད་པའི་དབུ་མའི་སྤྱོད་དང་
བཀའ་འབུམ་ཐོར་བུ་བ་རྣམས་གསུངས་ནས་སྤྱར་འབྲས་སྤྱངས་སུ་སྒྲེགས་བམ་རིན་པོ་
ཆེ་དང་། འདུལ་བའི་སྤྱིང་འབུམ། སོ་ཐར་དང་བྱང་སེམས་གྱི་བསྐྱབ་བྱ། བམ་ཟེ་ཆེན་
པོའི་དོ་རྟ་སྒྲོར་སོགས་གནད་དུས་ཏོར་བསྟན་པ་རྒྱལ་མཚན་པ་ཡང་རྩོམ་རྩེ་འཛིགས་
བྱེད་གྱི་དབང་ལྷ་བ་དང་རྩེ་ཉིད་མཛལ་བ་ལ་བྱུང་།

༡༥༽ སེ་རའི་གདན་ས་བ་གསར་བསྐྱོད་རྒྱལ་དུ་དབྱར་ཞལ་བཞེས་གྱིས་གྲུབ་མཚམས་རྩེ་ཉིད་
གྱི་འཕྲིན་ལས་འཕེལ་བར་མ་བཟོད་པའི་འདོད་ལྷའི་མདའ་ཅན་གྱིས་ཆོལ་བར་ཆོས་སྤྱང་ལ་བདེན་
ཆོག་པོར་ནས་ཞི་བར་མཛད་དེ་རྩེ་བྱི་དང་འོལ་ཁ་བརྒྱད་འབྲས་སྤྱངས་སུ་ཕེབས།

དེ་ལོ་ནས་སྒོ་བ་དཔོན་རྩེ་བཅུན་པ་སེ་རའི་གདན་སར་བསྐྱོས་ནས་དབྱར་
རྒྱལ་དུ་ཕེབས། ཆོགས་པ་སུམ་བརྒྱ་དང་ལྟན་ཅིག་དབྱར་ཞལ་བཞེས་མཛད་ཐོག་
འགྲེལ་པ་སྒོན་གསལ་གྱི་འཕྲོད་དང་། ལྷ་ཆོས་སྤྱན་སུམ་ཆོགས་པའི་ལོ་རྒྱུས་གསུངས།
བྱ་ཡུལ་ནས་ལྷ་བཟོ་བ་བཀྲ་ཤིས་དར་རྒྱས་བོས། མགོན་ཁང་དུ་རྩོམ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་
གྱི་སྐུ་མཐོ་བཙུན་པ་དང་། དུག་དྲུག་པ། དམ་ཅན་ཆོས་རྒྱལ། རྣམ་སྤྱོད་སེར་ཆེན།
དམག་ཐོར་རྒྱལ་མོའི་སྐུ་རྣམས་ཆེ་ཞིང་ལེགས་པ་རང་དབྱར་ཐོག་དེ་ལ་གྲུབ་ནས་ཏོར་
ཆེ་བཅུ་པའི་དུས་ལ་བབ་པ་ན་རྩེ་བཅུན་རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་གྱི་འགྲོ་དོན་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་
རྒྱས་པའི་རྟ་བདུན་བདག་པོའི་འོད་ཟེར་མ་བཟོད་པས་ཆུ་སྤྱོད་རྒྱལ་མཚན་ཅན་
སྤྱག་དོག་ནས་དེས་ཡིད་བསྐྱོད་པའི་མེ་རྟོག་མདའ་ཅན་གྱི་ཆར་གཏོགས་པའི་མདའ་

དགོན་མཆོག་སྐྱབས་དང་གཡང་པ་ཆོས་མེ།

འབངས་ནམས་ཀྱིས་སྐྱལ་པའི་གནས་ཆེན་དང་། ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་ས་ཆེན་སྐྱོང་བའི་
ཆོས་ལུན་གྱི་རྒྱལ་པོ་མཆོད་ཡོན་ལ་མཐོ་འཆམ་པའི་སྒྲོར་བ་བཤམས་དུས་གོས་དབང་
གཙོ་བོ་གཅིག་གིས་མེ་བཙུན་གྱི་སྐྱེ་གཞིག་པའི་བསམ་པ་ཆེག་ཏུ་བཏོན་པས། དེ་མ་
ཐག་མགོའི་ཐད་དུ་སྐྱེ་དག་པོ་ཞིག་བྱུང་བ་དང་ས་ལ་འགྲེལ། ཉམས་སྒྲུང་ལ། ཨ་ཡོ། ང་
གང་དུ་སྐྱེ་བ། མཆོད་ཁང་ཁྲ་མོ་ཞིག་ཏུ་ཚུད་བྱུང་ཟེར་ཁ་ནས་ཁྲག་བསྐྱགས་ཏེ་མོད་
རང་ལ་ཤི་བས་ཀུན་སྐྱག་ཀྱང་མ་བཤོལ་བར་གོང་དམག་འོངས། དཔལ་ལུན་ལྟ་མོའི་སྐྱ་
མཆོ་དང་ཁད་ཉེ་བར་སྐྱེ་བ་པའི་རུབ་དེ་རྒྱལ་དུ་བཀའི་འཁོར་གཤིན་མེ་གཤེད་ཀྱི་ང་
རྒྱལ་མངོན་སུམ་པ་ལྟར་འདྲིན་པའི་རྒྱལ་འཁྱོར་གྱི་དབང་ཕྱག་ནམས་དང་མེའི་ཞལ་
སྐྱ་ནས་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱན་པའི་ཆོས་སྐྱོང་དགའ་ལ་ཐད་པའི་སྐྱོ་བྱུར་ལས་བཅོལ་གྱི་གཏོར་
ཟོར་འཕེན་པའི་དྲག་པོའི་འཕྲིན་ལས་མཛད་པའི་ས་དེར། ཉོམ་ཆེན་པོ་སྤར་བའི་མེ་
མེ་ནམས་དགའ་ཕྱོགས་སུ་ཆད་ཅིང་འགོ་བ་སོགས་ཟོར་རྟགས་ལེགས་པ་དང་། སྐྱལ་པའི་
བཀའ་ཉན་པོ་ཉས་ས་དང་བར་སྤང་གང་བ་ནམས་ཀྱིས་ནད་དང་། དྲག་དང་། མེ་དང་།
མཆོན་ཆའི་ཆར་པབ་ནས་ཆར་གཙོད་པའི་ཉིང་དེ་འདྲིན་དང་། སྤང་བའི་འཁོར་ལོའི་
དབུས་སུ་བསྐྱན་སྤང་ནམས་ལ་གཏང་རག་གི་མཆོད་པ་མཛད་པར་སྤང་། དེའི་རུབ་
མོ་རྒྱལ་རང་དུ་ནི་རྒྱང་ཕྱ་མོ་ཡང་མི་ལྡང་ཞིང་། ཀུན་བག་རྩོལ་བྱིན་ཆགས་པར་ཐུར།
དཔལ་ལུན་ལྟ་མོའི་སྐྱ་མཆོ་དང་ཁད་ཉེའི་གདུག་ཅན་ནམས་ཀྱི་སྤར་དེར་ནི་ཤིན་ཏུ་
དྲག་པོའི་རྒྱང་དམར་འཇུབ་ནས་གྱར་ཐམས་ཅད་གཤགས། ཆོན་ཐག་བཅད་ནས་ནམ་
མཁའ་ལ་བྱེད། རི་ཞིག་པ་ལྟ་བུ། ས་རིབ་པ་ལྟ་བུའི་སྐྱ་དྲག་པོ་དང་། རྒྱལ་གྱི་ཕྱོགས་
ནས་མེ་ཆེན་པོ་བར་སྤང་ལ་འོངས་ནས་མེའི་ཆར་འབབ་པ་དང་། རྟ་པ་མང་པོ་རྒྱགས་
འོངས་པའི་རྟ་སྐྱད་དང་། ཟིག་པའི་སྐྱ་དྲག་པོ་ཐག་རྗེ་ཉེར་འོང་བ་སོགས་འདིགས་ཤིང་
སྐྱག་པའི་ལྟས་དང་ཆོ་འཕྱལ་བྱུང་བས། རྒྱལ་པའི་མི་སྤུང་གྱང་ལྟ་མི་སྤུང་ངེས་པས་

ལ་རྒྱལ་དབང་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་རྟོགས་བརྩོན་དཔག་བསམ་སྡོན་ཤིང་།

རྒྱལ་ཕྱོགས་སུ་མི་འགོ། འོ་ལ་ཁའི་ཕྱོགས་སུ་འགོ་བེར་ནས། དབུ་ཅུ་སྟོང་ཕྱོགས་ནས་
ཀྱི་ཡིད་སྤྲུབས་བདག་པོ་བྱུང་སྤང་ལ་པ་འཕྲེང་ལྷན་དང་མཛའ་བ་འབྲི་གྲང་པ་དེའི་
བརྒྱད་འཛིན་གྱི་དབུང་ཆོགས་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྤྲུལ་པའི་གནས་ཆེན་རྒྱལ་གྱི་ཆ་ལག་
འོ་ལ་ཁ་ལུང་པའི་རྩོམ་གདན་ཏུ་གྱུར་པ། དཀོན་ཅིག་གསུམ་གྱི་ཕོ་བྲང་དམ་པ་རྒྱུང་
ཕྱིའི་གཙུག་ལག་ཁང་དེ་ཉིད་ལ་འཁྱུ་བར་སེམས་ཏེ་སླེབ་པའི་ཆོ། གོ་མདའ་ནང་སོ་
དཔོན་གཡོག་རྣམས་སྤྲོ་མ་དང་ཆོས་སྦྱོང་སྤྲུང་མས་རྒྱུང་ཕྱིའི་ཆོ་འཛིན་ལ་བསྐྱོད།

རྒྱུ་མས་བསྟན་སྤྲུང་རྣམས་ལ་བཀའ་བསྐྱོས་དུས་སློབ་དཔོན་ཤེར་འཕེལ་
བའི་མནལ་ལམ་དུ། རྒྱུ་བཙུན་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱལ་གྱི་གཟིམས་ཚུང་ན་སེལེའི་ཁྲི་ལ་
བཞུགས་པའི་དབུང་ན་རང་ཉིད་ཀྱང་འདུག་པའི་ཆོ་བྱད་མེད་ནག་མོ་རལ་པ་དམར་
སེར་རྟིང་པར་ཉིལ་ལེ་བ་ཞིག་མཛལ་དུ་བྱུང་བ་དེས་རྟེན་པ་ནས་ཤིང་གི་བྱང་བུ་ཞིག་
བཏོན་ནས། འདི་ལ་མི་མང་པོ་ཁྲམ་ལ་འདེབས་དགོས་པ་བྱུང་བེར་ནས་རྒྱུ་ཉིད་ཀྱི་
ཕྱག་ཏུ་སྤྲུལ་སོང་བ་བཞེས་ནས་བྱད་མེད་དེ་ལ་རལ་གྱི་ཞིག་གནང་སོང་བ་གཟིགས་
པར་སྤང་། ཡང་སྦྱོས་བྱ་དམ་པ་དེའི་གསུང་ལས། ངའི་མི་ལམ་ལྟར་ན་རྒྱུང་ཕྱིའི་གནས་
ལ་ཡང་གཞོན་པ་མི་འཁྱོལ་བ་འདྲ། མདང་ངའི་མི་ལམ་དུ་བྱད་མེད་དེའུ་ལ་ཞོན་པ་
དམག་ཆས་སྤྲད་པ་ཞིག་རྒྱལ་གྱི་སྟོར་ལམ་འདི་ནས་འོ་ལ་ཁ་ཕྱོགས་ལ་འགོ་ཞིང་འདུག་
པས་དེལ་གྱི་སྤངས་ཐམས་ཅད་མི་མགོ་ལྷོན་པ་མིག་རྟིག་རྟིག་བྱེད་པ་རྒྱུང་འདུག་
གཞོན་བྱེད་རྣམས་བསྐལ་བཟུང་པའི་རིགས་སུ་སྤང་གསུང་། དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་
དཔལ་ལྷན་ལྷ་མོའི་ཕྱག་མཆན་དུ་རལ་གྱི་ཞིག་ཀྱང་འབུལ་བར་མཛད་དོ།

དེའི་ཆོ་རྒྱལ་གྱི་མགོན་ཁང་དུ་ཆོས་སྦྱོང་མཆོད་གཏོར་རྒྱས་པར་མཛད་དུས་
དཔལ་ལྷན་འདོད་ཁམས་དབང་ཕྱག་མའི་སྦྱ་དེ་ཆེབས་གྱི་སྒྲ་གོང་ནས་རྩུ་འཕྲུལ་གྱིས་
ནམ་མཁའ་ལ་འཕགས་ཏེ་མཐོ་གང་ཅོམ་གྱིས་མ་རེག་པར་བཞུགས། ཞབས་གཡས་དེ་

དགོན་མཆོག་སྐྱབས་དང་གཡང་བ་ཚོས་ཟེ།

མཐོག་ཅན་གྱིས་བྱིར་བགད། དང་པོ་རྒྱབ་དང་པོ་ལ་གཟིགས་ཡོད་ཀྱང་ཞལ་ཇིང་བྱི་
ཕྱོགས་རྒྱབ་བྱང་ལ་བསྐྱར་ནས་གཟིགས། ཕྱག་གཡམས་ཀྱི་རལ་གྱི་དེ་སྐྱར་ཡང་དཔངས་
བསྟོད་ནས་ནམ་མཁའ་ལ་ཕྱར་བའི་ཕྱགས་དྲག་པོས་གཡང་གཞིའི་སྟོད་གཡོགས་
ཀྱང་ཆད། དང་པོ་ལས་སྐྱ་མདོག་ཀྱང་གནག་ཅིང་སྐྱམ་པ་ཁྱར། ཆོམས་མཆེ་བ་ལས་
ཚུ་འཛིག་པ་སོགས་ཆོ་འཕུལ་མི་བཟད་པ་བསྟན་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་སྡིག་ཅན་གྱི་
དཔུང་ཆོགས་ཆེན་པོ་དེ་ནམས་རག་དུང་དང་། རྩོམ་ཁྲི་སྐྱ་དྲག་པོ་དང་། ཅོ་སྐྱ་དང་།
བསྟོ་སྐྱ་ཆེན་པོ་ཕྱོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་འགོངས་པ་ས་གཡོ་བ་ལྟ་བུ་སྟོག་པ། ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་
དམག་ཆོགས་ལྟ་ནམས་ལ་ཆོལ་དུ་འགྲོ་བ་དང་མཚུངས་པར་ཇིང་བྱིའི་གཙུག་ལག་
ཁང་དེ་འཛོམས་པ་ལ་ལྟགས་ནས་འཆང་རྒྱག་བྱས་དུས། ལྷན་ཅིག་བྱེད་ཀྱིན་ཅན་དུ་
གྲོམ་ལྷ་ནང་སོ་དོན་ཡོད་པ་དཔོན་གཡོག་ནམས་དང་པན་ཚུན་གཡུལ་བསྐྱེད་པའི་
ཆོ་ཁ་ཆར་མི་བཟད་པ་བབས། འབྲུག་སྐྱ་དྲག་པོ་གནམ་གུམ་པ་ལྟ་བུ་བསྐྱགས། སྟོག་
འབྲུག་ཅིང་སྐར་མདའ་ལྟར། ཉིན་གྱང་ལ་ས་རུབ་པའི་ལྷན་པས་ནོན་ཏེ་ཅི་ཡང་མི་
མཐོང་བ་དང་། ལྷན་པ་སངས་ཅན་གཙུག་ལག་ཁང་གི་བྱི་ནང་ཐམས་ཅད་གོ་མཆོན་
དམར་པོ་ཐོགས་པའི་དཔའ་ཞིང་རྩམ་པའི་དམག་གིས་གང་བར་མཐོང་བ་སོགས།
འཛིགས་སུ་རུང་བའི་ཆོ་འཕུལ་སྐྱ་ཆོགས་བྱང་བས་དཔའ་ཞུམ་ཞིང་ཏ་ལས་ནས་ཅི་བྱ་
གཏོལ་མེད་དུ་གྱུར་ཏེ་དགའི་དཔུང་ཆེན་པོ་དེ་ནམས་རང་གི་སྟོག་སྟོབ་པ་ཁོ་ནས་པལ་
ཆེར་ནི་བྲོས་ཤིང་བྱེད། འགའ་ཞིག་ནི་སྤྱིང་ཁར་འཆངས་ནས་དངངས་ཏེ་ཤི། ཁ་ཅིག་
དཔའ་པོའི་འཐབ་གཡུ་གྱི་ལམ་དུ་ཤི་བས་བསྟན་དག་བསྐྱག་བྱེད་དྲག་ཤུལ་མཐུ་ཆལ་
ཅན་སྐྱང་མའི་ཆོགས་ཀྱིས་བཀའི་ཆད་ལས་དྲག་པོས་སྐྱད་ཅིག་ཉིད་ལ་བསྐྱལ་བའི་
འཕྲིན་ལས་མཛད་ནས་བརྒྱ་བྱེད་ཅན་མཁའ་སྟོད་ཀྱི་གནས་སུ་བཟོ་སྤྱད་གསུངས་པར་
སྤང་རོ། །རྒྱལ་གྱི་ལྷ་མོའི་སྐྱ་དེ་ལ་ལྷ་ཕྱག་བརྒྱ་ཆང་བའི་མི་མགོའི་དོ་ཤལ་ཕུལ་བ་དང་

ཡུལ་དབང་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་རྟོགས་བརྗོད་དཔག་བསམ་སྒྲོན་གིང་།

དུས་ཚོས་འགྲིག་འདུག་པས་ཚོས་སྐྱོང་གིས་ལས་དངོས་སུ་མཛད་པར་སྤང་གསུང་། དེ་
ནས་ཕྱིར་སྐོལ་གྱི་དབྱང་ཚོགས་དེ་དག་གིས་གཙུག་ལག་ཁང་དེ་ལ་སྤྲོད་ལ་ཅམ་
ཡང་མ་རྟུས་པར། ངས་ལན་ཁྱོད་ཀྱིས་ལན་གྱི་ངང་ནས་ནང་འཁྲུག་ཀྱང་ཤོར། ཁ་ཆར་
ཕྱོགས་བབ་ཆེན་པོས་མཆན་རིལ་ཏེ་བརྟུངས་པས་སེམས་སྐྱོ་ཁིང་འགྱུར་པར་གྱུར་ནས་
སྤྲོད་སོ་སོའི་རང་ཡུལ་དུ་སླེབ་དུས་ནད་ཡམས་སོགས་བྱུང་བས་ཚོས་སྐྱོང་གི་བཀའ་
ཆད་པ་ཡིན་པར་ངེས་གིང་། རྒྱལ་བའི་བཀའ་སྤྱང་ལ་ཞེད་ནས་འགའ་ཞིག་གིས་ཕྱིས་
ལམ་ཁེགས་པའི་བཟོད་གསོལ་ཀྱང་ཕུལ་བར་སྤང་ངོ་། །

(༡༩༩ བ་ཤ ༩༦༩ བ་༡༡) དེ་ལྟ་བུའི་དྲག་ཤུལ་ཆེ་ཁིང་ཆོ་འཕུལ་སྟོན་
པའི་མགོན་ཁང་གི་དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་གྱི་སྐུ་དེའི་ནང་ན། རུ་ལོ་རྩ་བའི་ཐུགས་དམ་
འཛིགས་བྱེད་དཔའ་བོ་གཅིག་པའི་སྐུ་ལྷགས་ལས་སྐབས་བརྟུངས་བྱས་པ་ཞིག་
བཞུགས་པར་སྤང་། དཔལ་ལྷན་ལྟ་མོའི་སྐུ་དེའི་ནང་བཞུགས་ལ་གཏེར་ནས་རང་བྱུང་
དུ་བྱོན་པའི་གནམ་ལྷགས་གྱི་རལ་གྱི་ལ་ལྟ་མོའི་སྐུ་རང་བྱོན་གྱིས་མཆན་པ་ཞིག་དང་།
རྩེ་ཉིད་གྱི་ཕྱག་བྲིས་མ་དཔལ་ལྷན་ལྟ་མོའི་སྐུ་གསུང་བྱོན་མ་ཞིག་བཞུགས་གིང་། སྤྱིར་
ཡི་དམ་ཚོས་སྐྱོང་གི་སྐུ་ཐམས་ཅད་ལ་གང་ལ་གང་འོས་གྱི་ནང་བཞུགས་འདུལ་བའི་
རིམ་པ་རྣམས་མཛད། དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་དཔལ་ལྷན་ལྟ་མོ་ལ་བསྟོད་པ་འཕྲིན་ལས་
བཞི་ག་སྐབ་པར་མཛོད་ཅེས་པའི་ཆོག་སྐྱོར་ཞིག་གནང་། ཇི་སྐད་དུ། ང་རྒྱལ་བྲེགས་
པའི་དབྱ་བགེགས་འཛོམས་ལ་བསྟོད། ཅེས་སོགས་ཡོད། སྐུ་རབ་ནས་ནང་སོ་ཚོས་རྩེ་
ཀུན་སྤངས་པས་གསོལ་བ་བཏབ་ནས་དགེ་སྟོང་གི་བསྐབ་བྱ་ཡང་ཐུགས་ཚིམ་མཛད།
གནས་དེར་བདུད་རིགས་གྱི་བར་ཆད་རྣམས་བསལ། བསྟན་པའི་སྟོག་གིང་སྤིང་
མཐའི་བར་དུ་བཙུགས། དེ་ནས་རྩིང་ཕྱིར་ཕེབས། གཙུག་ལག་ཁང་དུ་མཆོད་པ་དང་
སྐུ་སེར་ཀུན་ལ་བཀའ་ཚོས་གྱི་བདུད་ཅི་སྐུལ་ནས་འོལ་ཁ་གཞིས་ཀར་ཕེབས་ཏེ། ལྷེ་

དགོན་མཆོག་སྐྱབས་དང་གཡང་བ་ཆོས་ཟེ།

པ་ཞལ་ངོ་ནམས་ཀྱི་སྐྱེ་ཆེད་མཆོ་ཆེན་ཡོངས་སུ་གང་བ་དང་། ཉག་པོའི་ཙ་ལག་ཐལ་
བར་སྒྲིག་པའི་བཀའ་ཆོས་སྡུལ་ཏེ། སྤར་ཡང་བསྟན་པ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཁོ་ནའི་
ཕྱིར་སྦྱིད་ཤོད་ཕྱོགས་སུ་ཕེབས། ཐོག་མར་འབྲས་སྤྲངས་སུ་དགུན་ཆོས་དང་བྱམས་
སྟོན་སོགས་མང་ད།

༡༦༽ ལྷ་ལྟན་ཆོ་འཕུལ་སྟོན་ལམ་ཆེན་མོའི་ཆོགས་དབྱར་ཕེབས་པ་དང་འབྲས་སྤྲངས་སུ་ལམ་རིམ་
གསུང་ཆོས། སྦྱོར་མོ་ལྷང་དུ་ཕེབས་པར་ཆོས་རྗེ་ཀམ་མི་བསྐྱོད་དོ་རྗེས་པར་ཕྱིན་འགྲེལ་པར་དགག་
བཞག་གནང་ཆེད་གཟིགས་སུ་ཕུལ་པར་བཀའ་ལན། སེ་འབྲས་དང་གོང་དཀར། འོལ་ཁ་སྟག་ཅེ་
སོགས་ཀྱི་དད་ལྡན་བྱེ་བའི་རེ་འདོད་ཡིད་བཞིན་དུ་བསྐྱངས། རྒྱལ་དུ་དབྱར་ཞལ་བཞེས་དང་མགོན་
ཁང་གི་ཉེན་དང་བཞེན་པ་ནམས་འཕེལ་རྒྱས་བཏང་སྟེ་ཟབ་ཆོས་མང་དུ་གསུངས། སྤར་འོལ་ཁ་སྟག་
ཅེ་དང་སྦྱིད་ཤོད་དུ་ཆེབས་བསྐྱར་གྱིས་འདོད་ཆོས་སྡུལ།

དེ་ནས་ས་པོ་བྱི་ལོའི་ལྷ་སའི་སྟོན་ལམ་ཆེན་མོ་ལ་ཕེབས་ནས་སྐལ་ལྡན་གྱི་
འགོ་བ་ནམས་མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ཀྱི་ལམ་ལ་འཇུག་པར་མང་ད། འཁོར་བ་
དང་ངན་སོང་དུ་འགོ་བའི་སྒོ་མོ་བཅད་ནས་འབྲས་སྤྲངས་སུ་ཆོགས་པ་ལ་བྱང་ཚུབ་
ལམ་རིམ་དང་། ལྷ་ཆོས་སྟན་སུམ་ཆོགས་པའི་ལོ་རྒྱས་དང་། སྟེགས་བམ་རིན་པོ་ཆའི་
བྱ་ཆོས་སོགས་གསུངས་ཆེ་མཐོ་རིས་མའི་མགོན་པོ་དཔལ་ངག་གི་དབང་ཕྱག་བཀྲ་
ཤིས་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཆན་དཔལ་བཟང་པོའི་བཙུན་མོ་རིན་པོ་ཆེ་དཔོན་ས་སངས་
རྒྱས་དཔལ་འདོམ་པས་སྦྱོར་མོ་ལྷང་དུ་སྦྱན་བྲངས་དུས་བཀྲ་ཤིས་ལྟན་པོ་ནས་རྗེ་ཤུན་
ཏི་པ་སྟོ་གོས་རྒྱལ་མཆན་པ་རྗེ་བཙུན་རིན་པོ་ཆེ་མཇལ་བ་ལ་ཕེབས་ནས་ཡལ་སྲས་
ལྟན་ཅིག་ཏུ་བཞུགས་ཐོག་ཆོས་ཀྱི་རྗེ་ཀམ་པ་མི་བསྐྱོད་དོ་རྗེས་རང་ཉིད་ཀྱིས་མང་ད་
པའི་པར་ཕྱིན་གྱི་འགྲེལ་བཤད་ཆར་གསུམ། ཆབ་ཤོག་ཉེན་དང་བཅས་པ་འབུལ་མི་
ཞབས་བྲང་དུ་འཕྱོར་བའི་ཕེབས་དོན། སྟེགས་བམ་གསུམ་པོ་འདི་ལས་གཅིག་ཕྱག་ཏུ་

ཡུལ་དབང་དགེ་འདུན་གྱི་མཆོད་ཀྱིས་ཐར་རྟོགས་བརྗོད་དཔག་བསམ་ལྡོན་ཤིང་།

བཞེས། གཟིགས་རྟོག་གནང་ངོས་གཞུང་དོན་ལ་དགག་སྒྲུབ་མཛད་པ་དང་། གཞན་གཉིས་པོ་འདི་དགེ་ལྡན་དང་སེ་རའི་ཆོས་རྗེ་གཉིས་ལ་གནང་ངོས་དགག་གཞག་དགོས་ཆེ་བོལ་མེད་མཛད་ལ། དཔེ་རྣམས་གཟིམས་ཁང་སོ་སའི་སྦྱོད་ལེན་གྱི་ཁྲོད་དུ་འཛོག་པའི་བཀའ་བཀོད་འཆལ་གསུང་བ་འདུག་ནས། དེ་མཐུན་སེ་ར་དང་དགེ་ལྡན་གཉིས་སུ་རེ་རེ་སྤུལ། རྗེ་བཙུན་རིན་པོ་ཆེས་ནི་ཆེད་དུ་གཟིགས་རྟོག་མ་གནང་། ལྷན་ལན་བཀའ་ཤོག་སྟན་ངག་གི་ལམ་ནས་དྲངས་པ་སྦྱིས་ལན་དང་བཅས་པའི་ཡིག་རྒྱུང་ལ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་མོས་པ་བཞིན། །དྲང་ངོས་སྣ་ཆོགས་རྒྱལ་བའི་བཀའ། །འདོམས་ལ་རྒྱོལ་བའི་ཆེར་མ་ནི། །དེ་ལ་རི་ལྟར་འཇུགས་ལགས་དྲང་། །ཞེས་གསུངས་པར་སྣང་།

ཐུགས་དམ་ཞམ་འབྲིང་བ་རྣམས་ལ་འདི་བཀའ་སྤུལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ལ་འབྲུལ་བ་མི་མངའ་བས་ཁོ་བོས་དགག་བཞག་ལྷ་བར་མ་སྦྱོབས་ལྷས་ཡོད་གསུང་བར་སྣང་། དེ་ལྟར་རྗེ་བཙུན་རིན་པོ་ཆེས་ནི་དགག་གཞག་མ་མཛད་ལ། རྗེས་སུ་སེ་ར་ཐེག་ཆེན་སྤྱིང་ནས་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་སྤྱོད་དམ་པ་ལུང་དང་རིགས་པ་སྦྱོབ་བ་རྣམས་ཀྱི་གཙུག་རྒྱན་འཇམ་པའི་དབྱངས་རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆན་དཔལ་བཟང་པོས་གཞུང་གི་དངོས་ཤུགས་ཀྱི་དོན་ལ་དགག་སྒྲུབ་ཀར་ལན་དུ་གྲགས་པ་མཛད་པའི་ནང་ན་ཡང་། དགག་གཞག་འོས་རིགས་འདུག་ན་གྱིས་གསུང་བའི་བཀའ་གྲོལ་བས་སྤུལ་བ་ལགས། གསུང་བའི་ལྷ་ཡིག་འབུལ་མི་འབུམ་རབ་འབྱམས་པས་བྱོན། གཞིས་ཀ་རིན་སྤྱངས་སུ་བཞུགས་ཐོག་སྟན་ལམ་དུ་འབྱོར་པས་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མཛད་པ་རྣམས་ལ་རྗེ་ཀམ་པ་ཐུགས་མཉེས་ཤིང་། དགོངས་པར་ཤིན་ཏུ་འབྱོར་པར་བྱང་ནས། སྤར་ཡང་འདི་སྐད། རེད་ཀྱི་རྗེ་ཀ་དེ་ལྷ་བ་པོའི་འདོད་དང་སྦྱར། སར་ཕྱིན་རྡོ་ཤྲུག་གཉིས་ཀྱི་ཤུབ་མཐའ་དང་མཐུན་པར་བཀའ་བ་ཡིན། སེ་ར་ནས་དགག་གཞག་མཛད་

དགོན་མཆོག་སྐུ་བས་དང་གཡང་པ་ཆོས་མེ།

པ་རྣམས་དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱ་བ་མཐའ་ལ་མཁའ་ལྷིང་དབང་པོས་གདེངས་ཅན་བཙུག་པ་
ལྟར་སོང་འདུག་པས་འདི་ཕྱོགས་སུ་ཆོངས་ཞེན་དང་བྲལ་བའི་གཟུར་གནས་རྣམས་ལ་
སློབ་སྦྱིད་དུ་འགྱུར་བ་འདུག་པས་ལེགས་སོ། །ཞེས་གསུང་ཞིང་། མདོངས་གསོལ་དུ་
ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཏེ། བྱམས་ལན་སྟོན་ངག་སྦྱིས་བཅས་ཀྱང་གནང་ནས་དམ་པ་རྣམས་
སྤྱགས་དགོངས་གཅིག་དུ་འདྲེས་པར་སྣང་ངོ་། །

དེ་ནས་མེ་བཙུན་རིན་པོ་ཆེས་འབྲས་སྤངས་སུ་ཕེབས་མེས། མོད་དེ་ལ་སྤྱི་མ་
དང་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་གྲུས་པས་མཆོད་པ་ལ་མ་ག་རྩ་བཟང་མོ་སྤྱིར་ཡང་བྱོན་པ་ལྟ་
བུའི་དཔོན་ས་བདག་མོ་སངས་རྒྱས་དཔལ་འདྲོམ་པ་དཔོན་སྟོན་འཁོར་བཅས་རྣམས་
འབྲས་སྤངས་སྤྲུགས་ཁང་དུ་གསོལ་ཐབ་བཏེག་ནས་མེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སྐུ་འདྲ་
རིན་པོ་ཆེ་མི་ཆོད་ལྟག་པ་ཞིག་བཞེངས། དེའི་ནང་བཞུགས་འབུལ་བ་དང་རབ་གནས་
གཉིས་ཀ་འབྲས་སྤངས་འདུ་ཁང་རང་དུ་མཛད། མེ་བཙུན་རིན་པོ་ཆེས་ཡེ་ཤེས་པ་
བཙུག་ནས་ཆོགས་པ་དང་ལྟན་ཅིག་མེ་ཏོག་གཏོར། གཙུག་ལག་ཁང་དུ་དཔལ་གདུང་
རིན་པོ་ཆེ་དང་ལྟན་ཅིག་བཞུགས།

དེ་དུས་གོང་དགའ་ནས་དཔོན་ས་བདག་མོ་བྱ་བྱིད་རྒྱལ་མོས་སྐུ་བྲངས་
ནས་ཕེབས་ལམ་སྟོད་སྤྱང་ལྷང་ར་ཁྱལ་དུ་ཡང་སྐུ་བྲངས་ཤིང་། དཔོན་ས་སངས་རྒྱས་
དཔལ་འདྲོམ་པས་ཞག་སྒྲེལ་མར་གསུང་ཆོས་གསན་ནས་རིམ་པས་ཀམ་པ་ལ་དང་།
ལུན་པའི་བྱ་བ་རྒྱུད་ནས་ས་སྟོད་ཀྱི་བདག་མོ་བྱ་བྱིད་རྒྱལ་མོ་ལ་གསུང་གི་བདུད་རྩི་
སྤུལ། བརྒྱུད་དུག་གིང་གསར་བཞེངས་ཀྱི་ཕྱག་ནས་འཕྲོར་ཏེ་ཤར་ཕྱོགས་འོལ་ཁ་སྟག་
ཅེར་ཕེབས། ཕྱེ་པ་ཞལ་ངོ་རྣམས་ལ་མེ་བཙུན་རིན་པོ་ཆེས་ཡེ་ཤེས་ལྟེན་གངས་རི་ཆེན་
པོ་ནས་དངོས་བྱུང་གསྐྱེའི་རྒྱན་སབ་ནས་སྐུ་ཆེའི་མཆོ་ཆེན་ཡོངས་སུ་གང་བ་དང་།
དཔལ་མགོན་མཆོ་གླུ་ལའི་སྤྱགས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ལས་མཐུ་ནས་ཀྱི་ཐོག་སེར་སབ་སྟེ་

ལ་རྒྱལ་དབང་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་རྟོགས་བརྩོན་དཔག་བསམ་སྒྲོན་གིང་།

བདུད་རིགས་བར་གཅོད་ཀྱི་བྲག་རི་རྣམས་འདོམས་པར་མཛད་ནས་རང་གི་བསྟི་གནས་དམ་པ་སྤུལ་པའི་གནས་ཆེན་རྒྱལ་དུ་ཐེབས། དགེ་སློང་དུག་ཅུ་ཙམ་དང་དགེ་ཚུལ་བརྒྱ་ཕྱག་གསུམ་དང་ལྟན་ཅིག་དབྱར་ཞལ་བཞེས་མཛད། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གསང་སྤགས་ཀྱི་ཡང་ཆེ་རིམ་ལྡན་གསལ་བའི་སྒྲོན་མེ་སོགས་ཟབ་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་དུས་ནམ་མཁའ་འཇའ་འོད་ཀྱིས་ཁྱབ་པའི་ཁྲོད་ནས་ལྷའི་མེ་རྟོག་གི་ཆར་བབས་གིང་། ཀུན་ཀྱང་དད་གུས་ཀྱི་ས་ལ་བཀོད་པར་སྤང་།

དེ་ནས་ལོ་སྤུ་མ་ལ་བཞེངས་པའི་མགོན་ཁང་གི་སྤགས་སྤྱི་དེ་རྣམས་གྲུབ་ཙམ་ཉིད་ནས་ཡེ་ཤེས་པ་རང་ཆས་སུ་ཞུགས་གིང་ཆོ་འཕྱུལ་དང་དྲག་ཤུལ་མཛད་པ་ཞིག་བྱང་ཞིང་། ཁྱད་པར་དཔལ་ལྷན་ལྟ་མོ་དང་རྣམ་སྲས་ཀྱི་སྤྱི་གཉིས་བར་སྤང་ལ་རྩ་འཕྱུལ་གྱིས་བཞུགས་པ་སོགས་ངོ་མཚར་ཅན་ཡོད་ཀྱང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དང་བསྐྱུན་ནས་མགོན་ཁང་དེར་མཆོད་གཏོར་དང་སྤྱན་གཟིགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་དཔག་ཏུ་མེད་པ། འཛམ་བུ་གླིང་པའི་འོར་ལུང་ཐམས་ཅད་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་སྤྱངས་པ་ལྟ་བུ་བཤམས་ནས་རྩེ་བཅུན་རིན་པོ་ཆེས་གཙོ་མཛད། སྤགས་སྲས་དམ་པ་རྩེ་ཤེར་འཕེལ་བ་དང་། གཞི་བྱས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་རྩེ་རང་བྱུང་བ་དང་རྩེ་མཁས་མཆོག་པ་སོགས་སྤགས་འཆང་ཆེན་པོ་བཅུ་ཕྱག་གཉིས་བརྒྱལ་ཙམ་གྱིས་རབ་ཏུ་གནས་པའི་ཆོ་ག་མཛད། དགེ་འདུན་ཆོགས་པ་དང་བྱན་མོང་དུ་ཕྱག་ནས་འཐོར་བ་མཛད་ཅིང་། ཞག་བདུན་གྱི་བར་དུ་སྤགས་དམ་བསྐྱང་གསོ་མགོན་ཁང་རང་དུ་གནང་ནས་འཕྲིན་ལས་ཐམས་ཅད་ཆོས་སློང་གིས་སྤྱབ་པར་བཀའ་བསྐྱོས་དམ་ལ་བཏགས་སོ། །

དེ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་སྤུལ་པའི་གནས་ཆེན་འདི་ཉིད་དཔལ་ལྷན་ལྟ་མོ་དང་སྤྱང་མའི་ཆོགས་ཀྱིས་སློང་བ་དང་། གནས་དང་བཅས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ལུང་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། རི་རྐང་དུ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་འདི་ལྟར། སྒྲོན་རང་གི་སྒྲོན་པ་རྩོམ་ཞེ་ཆེ་འཆང་དེ་ཉིད་

དགོན་མཆོག་སྐྱབས་དང་གཡང་བ་ཆོས་མེ།

ཀྱིས་ལྷ་རྒྱན་མཁའ་འགྲོའི་གནས་རྒྱལ་པོ་ཨིར་ལྷ་ཉིད་པོ་བྲང་དུ་རིག་པ་འདྲིན་པའི་
ཆོགས་ཀྱི་དབྱས་སུ་བཀའ་སྩལ་པ། འདི་ནས་བྱང་གི་ཕྱོགས་སུ་རི་པོ་ཆེན་པོ་བརྩ་
གསུམ་འདས་པ་ན་ལྷ་སྲིན་མ་བྱེ་བའི་གནས་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་དེ།
གངས་ཅན་གྱི་ཡུལ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱིས་འདུལ་བའི་
ཞིང་ཡིན་ལ། བྱང་པར་གངས་ཅན་གྱི་ཡུལ་དེའི་ལྷ་བ་རི་པོ་འབྲིགས་བྱེད་ཀྱི་ལྗོངས།
དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་དང་དཔལ་དོ་རྩེ་འདྲིགས་བྱེད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་སུ་
རྫོགས་པའི་གནས། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཁའ་འགྲོ་མ་འདོད་པ་ཁམས་ཀྱི་དབང་ཕྱག་མ་ཆེན་
མོ། བདུད་དང་ལྷ་སྟེགས་ཀྱི་གཡུལ་ལས་རྒྱལ་མ། དཔལ་ལྷན་གཙོ་མོ་དམག་གི་རྒྱལ་
མོས་གནས་ཀྱི་སྤང་མ་བྱེད་པ། ཡུལ་ཆོས་ཀྱི་འབྲུང་གནས་ཀྱི་དབྱིབས་ཅན། གནས་
ཀྱི་མིང་འཕགས་པའི་གནས་རྒྱལ་ཞེས་སྤྱན་མོང་དུ་གྲགས་པ། སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
མཁའ་འགྲོའི་བརྩ་སྣ་ཆོགས་དང་ལྷན་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་རྣམ་པར་དག་པ་དེ་ལ་
ཆགས་འདྲིག་མི་འབྲུང་སྟེ། རྒྱལ་བ་བྱམས་པ་འཛམ་བུའི་གླིང་འདིར་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་
ལོ་བསྐྱོར་བའི་ཞིང་ཁམས་ཀྱི་མཆོག་དམ་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་གསལ་བར་ལུང་བསྟན་
ཏོ། །དེའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་ནི་ལྷ་རྒྱན་རིན་པོ་ཆའི་ཡུལ་མའི་གནས་ཡིག་ལས་ཤེས་པར་
བྱའོ།

དེ་ནས་མགོན་ཁང་རབ་གནས་བྱུང་རྗེས་སྟོན་གྱི་དུས་དེར་བེ་ཤ་ཀམ་འི་རྣམ་
འཕྱུལ་པའི་ཐོགས་དབང་པོ་རི་མཁར་བས་ཁྱས་ནས་ཞུམ་འབྲིང་བ་ཆེ་རགས་ལ་སྟན་
ངག་མེ་ལོང་གི་མཚུབ་འབྲིང་གནང་ནས་གཞུང་དོན་དཔེར་བརྗོད་དུ་རིལ་བའི་བྱགས་
ཚོམ་རེ་ཡང་གནང་དུས་ཡིག་མཁན་ལ་བཀའ་སྩལ་པ། བྱོང་རང་བྲིས་ཤིག་ ཡི་གེ་པས་
བྲི་བ་ལ་མ་ཐོགས་ན་ངས་ཚོམ་པ་ལ་མི་ཐོགས་གསུང་། བཀའ་དཔོན་མཛད་པའི་ཟིན་
བྲིས་ཀྱང་ཡོད་གསུང་། དེ་དུས་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱན་རླབས་ཞིག་བསྐྱུང་བས། རེ་ཞིག་ཆོས་

ལྷ་མཚན་དབང་དགེ་འདུན་ཀྱི་མཚོའི་རྣམ་ཐར་རྟོགས་བརྗོད་དཔག་བསམ་སྒྲོན་ཤིང་།

མཚམས་གནང་ན་ལེགས་པ་འདྲ་ཞུས་པས། ཡུ་ཅི་གཞན་ལ་པན་ཕྱིར་ཆོས་བཤད་
པས་མིག་ཤོར་ཀྱང་མི་འགྲོད་གསུང་། ཆོས་མཚམས་མ་གནང་། སྤུན་ཡང་མོད་ལ་
དྲངས་དུས། གོ་མདའ་ནང་སོ་དོན་ཡོད་པའི་གཤེགས་རྫོངས་ཀྱི་ཆོགས་དབུ་ལ་སྤུན་
དྲངས་ཏེ་བང་རིམ་ཆོས་སྒྲེ་དགོན་གསར་དེ་ལ་མིང་བཀའ་གདམས་སྤུན་པོར་བཏགས་
ནས་དྲགས་པོའི་ཡུལ་མི་ཀུན་མཐོང་ཐོས་དྲན་རེག་ལ་བཀོད་དེ་གནས་ཆེན་རྒྱལ་དུ་
ཐེབས་ངོས་འཁོར་རྣམས་ལ་བཀའ་སྤྱུལ་བ།

ཀྱ་ཡེ་བྱིད་ཅག་གྲོགས་པོ་ཀུན། །འདུས་བྱས་གཡོ་བ་ནམ་མཁའི་སྤྱིན། །ཟག་
བཅས་བདེ་བ་ཏྱག་དུ་མིན། །དངོས་ཀུན་རྩྱུབ་པ་སྐྱུ་མ་སྟེ། །དེ་བས་སྤྱི་མེད་ཆོས་ལ་
བརྟེན། །དེད་ཀྱིས་སྤྱས་པ་འདི་བཞིན་བྱིད་ཅག་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་
པ་ཡིན། རི་རྒྱུད་དུ། པན་པའི་ལན་དུ་མཆོད་པ་བྱ་བ་ནི། །བསྐྱོ་བའི་ངག་བཞིན་ཉམས་
སུ་ལེན་པ་ཡིན། །གསུང་བ་ལྟར་ཉམས་སུ་བྲངས་པ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན། ཆོག་དོན་ཤེས་
པ་ཅམ་ཀྱིས་མི་ཆོག་གསུང་། དེ་མཐུན་བསྐྱབ་གཞི་སྤྱོད་མོ་རེ་ལ་ཡང་རྗེ་བཙུན་རིན་པོ་
ཆེ་ཅེས་ཆེ་ཆེ་ལྟར་མཛད་ནས་སྤུན་མཚམས་ཀྱི་དུས་གྱུང་གཅོད་པ་འོད་དམར་གཅོད་
པ་སོགས་ཀྱི་ཆེ་ཞལ་དཀར་ཀྱི་རྩ་རྟེན་འཕྱི་བ་དང་། ཞལ་བསིལ་བཞེས་པ་སོགས་ལ་
ངས་ངས་བཅག་བཅག་གནང་། སྤུན་འཇུ་མ། དབུ་ཀྱོག་མཛད་ནས། ཞལ་ནས་དབུགས་
རིང་གནང་བ་དང་སྤྱགས་ཏེ། ལས་འབྲས་སྤྱོད་མོ་འདི་སངས་རྒྱས་ཁོ་ནའི་སྤྱོད་ཡུལ་
ཡིན་པས་རང་རེ་རྣམས་གཟབ་དགོས་སོ་ལགས། གསུང་རབ་ལས་ཀྱང་། སྤོང་ཉིད་
རིགས་པས་ཀྱང་ནི་གོར་རུང་གི། །ནན་ལྟར་ཟབ་པ་ལས་དང་འབྲས་བུ་ཡིན། །ཞིས་
གསུང་ཞིང་།

ངའི་རྗེ་མཁས་སྤུབ་ནོར་བཟང་རྒྱ་མཚོ་དེ་དོན་ལ་དོ་རྗེ་འཆང་ཡིན་ཡང་སྐྱེ་
བསྐྱུང་བའི་དུས་ཤིག་ན་སྐྱེ་ཆགས་སྤོང་ནས་བཞུགས་ཡོད་པ་ལ་གསོལ་བ་ཞུས་པས་

དགོན་མཆོག་སྐྱབས་དང་གཡང་པ་ཆོས་རྒྱུ།

ཉེ་གནས་ལ། མཐང་གོས་དང་སྐྱ་རགས་སྤུལ་ཅིག་གསུངས་པ་ལ་ཉེ་གནས་ཀྱིས། སྐྱ་
བསྐྱང་བའི་དུས་ལགས་པས་ཨུ་ཅི་འཇ་ཁུས་པས། ཁ་ཚུམ། ཁྱོད་བསམ་པ་ཆོས་དེ་
ལོགས་ན་ཡོད་བསམ་མཁ། ཁ་རོག་ན་བཟའ་ཁུས་ཤིག་བཀའ་སྤྱུལ་པ་ཡིན་འདུག་
གསུང་། ཁྱོད་ནམས་ཀྱང་སྐྱབ་པ་ཉམས་ལེན་ཁོ་ན་ལ་བཙོན་པར་གྱིས་ཤིག་གསུང་།

རང་གི་རྗེས་འདུག་ནམས་ལ་བཀའ་སྤྱུལ་ཏེ་ཐོག་མར་རྗེས་ཕྱིར་ཐེབས་ཏེ་
གསུང་ཆོས་གནང་ནས་སོ་བྱང་འོལ་ཁ་སྟག་ཅེར་ཐེབས་ངོས་སྡེ་པ་ཞལ་ངོ་ནམས་
གསུང་གི་བདུད་ཅིས་ཆིམ་པར་མཛད་ཅིང་། ལོ་གསར་རྟིང་གི་དུས་གཏོར་ཆེན་མོ་
གཉིས་ཟུབ་རྗེས་སྦྱིད་ཤོད་ཕྱོགས་སུ་ཆིབས་ཁ་བསྐྱར་བའི་ཐེབས་ལམ་གྱི་བཀག་
འཕྲེད་ཅིས་པའི་ལ་ཅེ་ནས་དེལ་གྱི་ཁལ་སྟེང་ནས་ཐུགས་དམ་གཏོར་གཤོམ་པའི་སྐྱམ་
གཡང་ལ་འདྲིལ། རི་དེ་གཟར་ཞིང་མཐོ་བས་སྐྱམ་རིས་འགའ་ནམ་མཁའ་ལ་འཕར།
རིས་འགའ་བྲག་རོང་ལ་བརྒྱབས་ནས་རི་གཤམ་དུ་སྟེབ་ཆེ་སྐྱམ་དང་སྐྱམ་རྗེས་གཞན་
ཐམས་ཅད་ཆག་གུམས་སུ་སོང་། ཁྱད་པར་ཕྱག་དེལ་རྒྱ་བྱབས་ཀྱང་དུམ་བུར་སོང་
འདུག་ཀྱང་། ཕྱག་ཏུམ། ཕྱག་དེལ་ལ་སྟོན་ཡེ་མ་བྱུང་བ་འདུག་པས་ངོ་མཆར་ཞིག་ལ་
དེ་བས་ཆེ་བ་མི་འོང་གསུང་། ཞམ་འབྲིང་བ་ནམས་ཀྱིས་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་དང་དབྱེར་
མེད་བཅོས་མིན་གྱི་སྒྲ་མའི་ནལ་འཕྱོར་སྐད་ཅིག་ཉིད་ལ་བསྟོམས། དེ་ཅུབ་ཀྱང་ཞེས་
པའི་གྲོང་ཞིག་ཏུ་བཞུགས་དུས་གཏོར་གཤོམ་པ་རང་གིས་སྐྱམ་ཆལ་ནམས་དང་སྐྱམ་
རྗེས་ཟུར་པ་ཆག་པ་ནམས་གཟིགས་སུ་སྤུལ་ཏེ། འདི་ནམས་འདི་འདྲར་སོང་ཡང་ཕྱག་
མཆན་གསུམ་པོ་འདི་ལ་སྟོན་སྤྱོད་ཅམ་མ་བྱུང་བ་འདི་འདྲ་ངོ་མཆར་བ་ལགས་ཁུས་ཆེ་
རྗེ་བཙུན་རིན་པོ་ཆེའི་བཀའ་ལས། ཁྱོད་ཀྱིས་ངའི་རྗེས་དེལ་དང་རྒྱ་མ་རུ་གཅོག་ཅིས་
བྱས་འདུག་སྟེ། ཁོ་རང་ཆོ་མ་ཆག་ན་དེ་གས་ཆོག་གསུངས་པར་སྤང་།

དེ་ལྟ་བུའི་ངོ་མཆར་ཅན་ནི་སྒྲ་མ་སྐྱུན་རས་གཟིགས་མ་ཡིན་ན་མི་འབྱུང་།

ལ་རྒྱལ་དབང་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་རྟོགས་བརྗོད་དཔག་བསམ་སྒྲོན་གིང་།

ལ། མཚན་མ་བཟང་པོ་འདི་འདྲ་ལ་སོགས་ལས། རང་ལེགས་སུ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་
མགོན་པོ་སྐུན་རས་གཟིགས་ཡིན་པར་ཐག་ཆོད་ལ་སྐྱབས་གནས་སུ་བྱུངས། གཙུག་
རྒྱན་དུ་བཀོད་ལ་གསོལ་བ་སྟོང་ནས་ཐོབ་ཅིག་ཅིས་སྒྲུའོ། །

༡༧༽ ལྷ་སར་ཆོ་འཕུལ་སྒྲོན་ལམ་ཆེན་མོའི་ཆོགས་མགོན་དུ་ལོ་གཉིས་རིང་རྒྱན་ཐེབས་དང་།
འབྲས་སྤངས་དང་གོང་དཀར། འོ་ལ་ཁ་རྒྱུ་མཐོང་སྒྲོན་ཅེ། བསམ་ཡས། རྒྱལ་སོགས་སུ་ཡང་ཡང་
ཐེབས་བཞུགས་ཀྱིས་མེར་སྐྱེའི་འདུས་པ་ཆེན་པོ་མངོན་མཐོང་དང་ངེས་ལེགས་ཀྱི་ལམ་བཟང་ལ་བགྱི་
བའི་ཆོས་འཁོར་བསྐོར།

དེ་ནས་ས་མོ་པག་ལའི་ལྷ་ས་སྒྲོན་ལམ་ལ་ཐེབས་ཐོག་གནས་རྟིང་ཆོས་ཀྱི་རྩེ་
ནི་རྩེ་རིན་ཅེན་པ་རྩེ་བཙུན་རིན་པོ་ཆེ་མངལ་བ་ལ་ཐེབས། རྩེ་གནས་རྟིང་པ་དང་ཡབ་
སྲས་ལྷན་དུ་བསྟན་པ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་པན་བདེ་རྒྱས་པའི་སྒྲོན་ལམ་མངོན་རྩེས་
སུ་རྩེ་ཉིད་སྟེ་པ་དགའ་ལྷན་པས་སྐུན་བྱངས་ནས་བདེ་ཆེན་ཅེར་ཐེབས། ཞག་ཉི་ཤུ་
ཅོ་མ་བཞུགས། སྟེགས་བམ་རིན་པོ་ཆེའི་བྱ་ཆོས་གསུངས་ནས་འབྲས་སྤངས་སུ་ཐེབས་
ནས་ཆོགས་པ་ལ་རྩེ་ཉིད་ཀྱིས་མངོན་པའི་མཚན་བརྗོད་རྟེན་ཆེན་དང་དབུ་མའི་སྐྱི་
དོན། སྟོབ་དཔོན་དཔའ་བོས་མངོན་པའི་སྒྲོན་ལམ་བདུན་ཅུ་པ། བྱང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་
ཀྱི་བཀའ་འབྲེལ་སོགས་གནང་། དེ་ནས་དབྱར་གྱི་དུས་སུ་སྟེ་པ་དགའ་ལྷན་པས་བདེ་
ཆེན་ཅེར་སྐུན་བྱངས། ཞལ་ངོ་རྣམས་ལ་ཆོ་དབང་དང་རྩེས་གནང་སོགས་དང་། བར་
དོ་འཕྲང་སྒྲོལ་གྱི་བཤད་པ་སོགས་མངོན།

རི་བོ་དགའ་ལྷན་གྱི་སྐབ་པ་གནས་བཅུའི་བཞི་ཐང་དེ་སྐུན་བྱངས། རྩེ་བཙུན་
རིན་པོ་ཆེ་ལ་གཟིགས་སུ་སྤུལ་ཅིང་སྟེགས་མཉེས་པ་ལྷུར་སྤངས། སྤར་འབྲས་སྤངས་སུ་
ཐེབས་ཉིན་དབྱར་གྱང་གི་ཚུ་ཆེན་རྒྱས་པའི་སྐྱིད་ཚུ་བ་སྤོང་འཁྲུག་པའི་འབྲམ་དུ་རྩེ་
བཙུན་རིན་པོ་ཆེས་ཀྱན་ལ་བྱམས་པ་དང་སྟོང་རྩེའི་ངང་ལ་དར་ཅིག་བཞུགས་ནས། བྱ་

དགོན་མཆོག་སྐྱབས་དང་གཡང་པ་ཆོས་མེ།

ཤན་གཉིས་འདུག་པའི་ནང་དུ་སྤྲོ་སེར་ཆེབས་དེལ་དང་འཁོར་པལ་ཆེར་ཁྱུགས་ནས་
ཟུག་ཉིས་དུས་མཉམ་དུ་བཏང་བས། ཟུག་ཅིག་རྒྱ་མེད་དུ་སྡོན་ལ་ཐག་ཆད་གང་ལྟག་
ཅམ་སྤེབ་དུས་ནས་ཚུང་ཞིག་ལྡིང་པའི་ནམ་པས་ཟུ་ཕྱིད་ཅམ་རྒྱུར་བྱིང་ནས་ཤན་གྱི་སྡོ་
ནང་ལ་རྒྱ་ལུང་པས་ཟུ་ཕུས་རྒྱབ་ཅམ་རྒྱུས་གང་སྟེ་མོད་རང་ལ་བྱིང་རྒྱར་འདུག་ཀྱང་
ཀུན་གྱིས། པ་རིན་པོ་ཆེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྐྱབས་མཛོད་ཅིག་ཅས་འོད་དོད་དྲག་
པོ་གསོལ་བས། སྐད་ཅིག་ཉིད་ལ་རྣལ་འབྱོར་པའི་ནང་གི་འབྱུང་བ་རྒྱུ་དང་། རྒྱུ་གི་
དཀྱིལ་འཁོར་ལ་དམིགས་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་མཛད་པས་ཟུ་སྤྲོ་མ་དེ་རྒྱུ་མེད་དུ་ཕྱིད་
རྒྱབ་ཅམ་དུ་ལྷང་མ་ལྷིང་མ་བྱེད་པ་དང་ཟུ་ཕྱི་མ་དེ་ཡུད་ཅམ་ཉིད་ལ་སྤྲོ་མའི་འགྲམ་
དུ་སྤེབ་པ་ཞིག་བྱུང་ཞིང་། རྗེ་བཙུན་རིན་པོ་ཆེས་བཀའ་སྤྲུལ་པ། ཨུའུ་ཅི་དགའ་རབ་
འོང་། ཟུ་སྤྲོ་ཕྱི་གཉིས་ཐག་པས་ཟུང་དུ་སྤེལ་ངོས་སྟོན་མེད་གྱི་ནང་དུ་རྒྱུར་བྱོངས་ལ་
སྟོལ་ཅིག་གསུང་བས། བཀའ་བཞིན་དུ་བགྱིས་པས་ཀུན་ཉེས་སྟོན་མེད་པར་རྒྱ་པོའི་པ་
རོལ་དུ་ཐོན་ནས་སྤྲོ་མ་སྐྱབས་རས་གཟིགས་ཡིན་པ་ཀུན་ལ་ངེས་པ་དངས་སོ། །

དེ་ནས་འབྲས་སྤངས་བརྒྱུད་ནས་རིམ་པས་རང་གི་བསྟོ་གནས་དམ་པ་རྒྱལ་
དུ་ཕེབས་ཏེ་སྤྲོགས་བམ་རིན་པོ་ཆེ་ཆ་ཆད་དང་། རྗེ་ཞོར་བཟང་རྒྱ་མཆོས་མཛད་པའི་
དུས་འཁོར་གྱི་སྤྱི་དོན་སོགས་སྤེལ་ཏེ་སྟོན་ཆོས་ལ་ཤིང་ཕྱིའི་སྐྱེ་སེར་ཀུན་ལ་གསུང་གི་
བདུད་ཅི་གནང་ནས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཁང་བཟང་ས་ལ་འཕོས་འདྲའི་འོལ་ཁ་སྤྲུག་
ཆེར་ཕེབས་ཏེ་སྤེལ་ཞུལ་ངོ་རྣམས་ལ་བཀའ་ཆོས་དང་བྱིན་རྒྱལས་གྱི་གནང་སྤྲུལ་
ནས་ཆབ་ཆན་གྱི་ཤིང་བྱར་སྤྱིའི་འཕྲོད་བསྟེན་རེ་གནང་རིང་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་
ཟབ་མོའི་དོན་ལ་ཅེ་གཅིག་དུ་བཞུགས་པའི་ཆོ་འཁོར་རྣམས་ཀྱིས་སྤྲོ་བའི་སྤྲོ་སྤངས་
པས། བྱིད་རང་རྣམས་གང་དགའ་བྱས་པས་ཆོག ང་ཐུགས་དམ་བྱེད་ཅན་ཕྱི་རོལ་གྱི་
སྤྲོ་ཉན་གྱི་མེད་པས་ང་ལ་ཅི་ཡང་མི་གཞོད་གསུང་སྟེ། འཕགས་པ་ཀླ་ཏུ་ཡ་ནའི་རྣམ་

ལ་རྒྱལ་དབང་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་རྟོགས་བརྗོད་དཔག་བསམ་སྒྲོན་གིང་།

ཐར་དང་མཚུངས་པར་སྣང་ངོ་། །

དེ་ནས་དགུན་ཚོས་ལ་འབྲས་སྤངས་སུ་ཕེབས་ནས་ཚོགས་པ་ལ་རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་དང་། ཉུང་རགས་ལ་དགའ་ལྡན་པོ་བྲང་དུ་རྩེ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་བྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་དཀའ་འབྱེད་ལ། །དབུ་མའི་སྤྱི་དོན། རྒྱལ་པོ་འཆར་བྱེད་ལ་གདམས་པའི་མདོ། ཐེག་ལེ་བཙུ་བྱུག་གི་འཁྲིད་སྟགས་སྤུལ་བའི་ཆེ་རྒྱུན་རིན་པོ་ཆའི་ཐུགས་རྗེའི་འོད་ཟེར་གྱིས་བཀྱག་སྟེ་རྒྱ་ནག་པོའི་མངའ་ཞབས་ནས་བསམ་སྒྲོ་དང་ཉལ་ཐོང་གི་བཙུན་གསར་བྱེད་མི་གངས་ལས་འདས་པ་སླེབ་པས་སྤུབ་པའི་སྲས་དུར་སྤྲིག་འདྲིན་པའི་མཚོ་ཆེན་པོས་གང་བར་གྱུར་སྣང་།

དེ་ནས་བྱི་བ་ལོའི་ལྷ་སའི་སྒོན་ལམ་གྲོལ་ནས་དབྱིད་ཚོས་ལ་ཁམས་བཙུན་གསར་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཞུས་ནས་སྒོལ་མ་ཉི་ཤུ་ཙ་གཅིག་གི་རྗེས་གནང་། སྤུབ་ཐབས་བརྒྱ་ཙ་དང་རྒྱ་མཚོ་སྟགས་གནང་། གོང་དཀར་ནས་དཔོན་ས་འགོ་བའི་མགོན་པོས་སྤྱན་དངས། གྲས་འདུད་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྤུབ་དབང་གནས་བཙུ་བྱི་རྒྱལ་དང་བཅས་པ་ཞིག་སྤུལ་ཞེས་གསུང་། དེ་ནས་རིམ་པས་འོལ་ཁ་བརྒྱད་དེ་རྒྱལ་དུ་ཕེབས་ནས་དབྱར་ཚོས་ལ་སྤུབ་ཐབས་རྒྱ་མཚོ་སྟགས་གནང་ངོས་ལྷ་ཡུལ་འོལ་ཁར་ཕེབས། རྗེས་ཕྱིར་སྒོན་ཚོས་ལ་སྤྱི་སྒོས་ཐམས་ཅད་གསུང་གི་བདུད་རྩིས་ཆོས་པར་མཛད་ནས་འོལ་ཁ་གཞིས་ཀར་དཔལ་ལྷ་བཙན་པོ་ཞལ་ངོ་རྣམས་ལ་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་བཞེད་དོན་འབྲུབ་པའི་བཀའ་དྲིན་སྤུལ་ཏེ་རིམ་པས་འབྲས་སྤངས་སུ་ཕེབས་ནས་དགུན་ཚོས་ལ་རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་གྱི་འཕྲོ་དང་། དུམས་སྒོན་དང་། ལོ་མཚམས་ཀྱི་དུས་གཏོར་གཉིས་གནང་རྗེས་སྤང་ལོའི་ཆོ་འཕྲུལ་དུས་ཆེན་ལ་ལྷ་སའི་སྒོན་ལམ་མཛད་རིང་སྤྱི་མེར་གྱུན་ལ་སྒོན་པའི་འཁྲུངས་རབས་ཀྱི་ཚོས་སྤྱན་རེ་གསུངས་པ་ལ། ལེགས་པར་ཡ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ཞེས་པའི་སྤྲིས་རབས་སོང་བ་དང་། ཚོས་མཚམས་ཀྱི་ཆོག་བཀྲ་འདི་ཁར་

དགོན་མཆོག་སྐྱབས་དང་གཡང་པ་ཆོས་མེ།

བྱས་ན་ལེགས་པ་འདུག་གསུངས་ནས་དེར་ཆོས་མཆོམས་གནང་སྟེ། དེར་འཆོགས་ཀྱི་
སྐྱ་མེར་རྒྱུས་ལས་སོ་སོའི་སྒོ་རྒྱས་དང་བསྐྱུན་པའི་ངོས་དགེ་སྐྱུལ་གྱི་དམ་བཅའ་རེ་
ཕུལ་བ་རྒྱུས་བཞེས་ཏེ་སྐར་འབྲས་སྤྱངས་སུ་ཕེབས་ནས་དབྱིད་ཆོས་ལ་ཡང་གསལ་
སྒོན་གྱི་ཞིབ་བཤད་གནང་སྟེ། སྒོ་གསལ་གླིང་ནས་སྒོ་བ་དཔོན་དགེ་འདུན་གྲུབ་པས་
གཙོས་པའི་དོན་གཉེར་ཅན་རྒྱུས་ལ་དགའ་ལྡན་སོ་བྲང་དུ་རྩོམ་ཆེ་འཇིགས་བྱེད་གྱི་
འཁྲིད་ནལ་འཕྱོར་བཞི་ལྡན། ཉིད་ཉིད་བདུན་ཅུ་པའི་རྒྱུ་སྒོན་ལམ་བདུན་ཅུ་པའི་
རྒྱུ་མེ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་བསྐྱུན་བཙོས་དུ་མའི་ལུང་བཤད་སོགས་སྤུལ། བྱད་པར་
ལོ་དེ་ལ་བསྐྱུན་རྩོགས་ཁྱེ་མི་སྤར་ལས་ཆེས་མང་བས་མེའི་གསུང་ལས། ད་ལོའི་བསྐྱུན་
རྩོགས་བྱེད་མི་མང་ལུགས་འདི་ངེད་རང་གི་བསྐྱུན་རྩོགས་ཆེན་མོ་མེན་ན་རུང་གསུང་།

ཉིན་གཅིག་མེ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱ་འབྲ་པར་མ་མང་པོའི་རབ་གནས་ཁྱེ་ཆེ་ཕྱག་ནས་
གཏོར་ནས། ད་སྐྱུས་ཤིག་འདམ་འབག་གི་སྒྲ་མ་ཆེས་བྱེད་པ་ཞིག་ཁང་ཉེར་འོང་གསུང་།
གསུང་ཆོས་འཆད་དུས་ཀྱང་། ཆོས་འདི་ལ་གཟབས་བཤད་བྱེད་པ་ད་རེས་མ་གཏོགས་
ཡང་ཡང་ཞེ་ཡོང་མི་ཤེས་པས་ལེགས་པར་ཉོན་ཅིག་གསུང་། སྐྱ་དེའི་འགྲོ་དོན་རྩོགས་
པའི་བཀའ་སྤུལ་ཞིང་། དེ་མཐུན་ས་གཡོ་བ། རི་དུ་བ། ཉི་ཟླ་གཟས་འཛིན་པ། སའི་ཞག་
ཤོར་བ། སྤྱ་བྱ་སྒོ་བ་ལ་མི་ལམ་ངན་པ་སོགས་བྱུང་བར་སྤང་། དུས་དེར་དགོན་སོ་སོའི་སྤྱ་
བྱ་སྒོ་བ་ཀྱན་གྱིས་མེ་བཙུན་རིན་པོ་ཆེའི་བརྟན་བཞུགས་དང་སྐྱ་རིམ་ལ་འབད་པས་མེ་
བཙུན་ཐུགས་མེའི་རང་བཞིན་ཅན་དེས་ཀྱང་གདུལ་བྱའི་ངོར་ལོ་གཅིག་ཙམ་གྱི་སྐྱ་ཆེ་
སྐར་ཡང་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་ནས་བཞུགས་པར་མཛད། དེ་ནས་སོ་གའི་དུས་དེར་སྤེ་པ་
དགའ་ལྡན་པ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་པོ་ཡབ་ཡུམ་སྐས་བཅས་མེ་བཙུན་རིན་པོ་ཆེ་མཛལ་
བ་ལ་ཕེབས། སྒྲ་མ་དགེ་འདུན་ལྷ་རྟེན་དང་བཅས་པ་ལ་མཆོད་སྤྲིན་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཕུལ་
ཆེས་སུ་མེ་བཙུན་རིན་པོ་ཆེ་ཐོན་དགའ་ལྡན་ཅེར་སྐྱུན་བྲངས། ཐོན་དུ་ས་སྐྱོང་ཞལ་ངོ་

ལ་རྒྱལ་དབང་དགེ་ལུན་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་རྟོགས་བརྩོན་དཔག་བསམ་སྒྲོན་ཤིང་།
རྣམས་ལ་གསུང་གི་བདུད་རྩིས་ཐུགས་ཀྱི་བུམ་བཟང་གང་བའི་དངོས་གྲུབ་རྣམ་གཉིས་
ཀྱི་བཀའ་ངེན་སྙེལ། རྟེན་གསུམ་རབ་གནས་ཀྱང་གནང་།

བཀྲ་ཤིས་ལྷན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་སྤིང་སྦྱོང་བའི་སླ་མ་རྣམས་མེ་བཙུན་རིན་
པོ་ཆེ་མཇལ་དུ་བྱོན་པ་རྣམས་དང་། རྟོགས་དེའི་མཚོད་ཡོན་ཐམས་ཅད་རེ་བའི་སྒྲོན་
ཤིང་འབྲས་བུ་དང་ལྷན་པར་མཛད་ནས་ཕྱིར་ལམ་བཟང་མཐོང་སྒྲོན་ཅེར་གོང་དཀར་
ནས་དཔོན་ས་བདག་མོ་བྱ་བྱིད་རྒྱལ་མོས་སྦྱོན་བྱངས། སྦྱོན་སྒྲུབ་རིམ་གྱི་ཞལ་ཐང་
རྣམས་ལ་རབ་གནས་ཞུས། བཀའ་ཆོས་ཀྱི་བདུད་རྩིས་ཐུགས་ཀྱི་པ་རྣམས་པར་མཛད་
ངོས། རྟེན་པ་ཁམས་གསུམ་མཁན་ཆེན་པས་ཚུ་ཤུལ་ལྷན་པོ་ཅེར་སྦྱོན་བྱངས། མཚོད་
སྦྱོན་རྒྱ་མཚོས་མཉམ་པར་མཛད་ནས་དཔལ་ལྷན་ལྷ་མོའི་བཀའ་དབང་ཞིག་ཀྱང་
སྙེལ་གསུང་།

དེ་ནས་རིམ་པས་དྲགས་པོ་གྲ་ཆང་བ་རྣམས་སྦྱིད་ཤོད་ནས་བྱོན་པ་དང་
ཐེབས་ལམ་བསམ་ལས་སུ་འདོམ། སྦྱུལ་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་པོ་དེར་དཔོན་སྒྲོབ་
ལྷན་ཅིག་ཏུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་རྒྱས་པ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་ཕན་བདེ་འབྱུང་
བའི་སྒྲོན་ལམ་དང་། བསྟན་པ་སྤང་ཞིང་མཐུ་སྟོབས་རྩུ་འཕུལ་གྱི་མངའ་བདག་ཆོས་
རྒྱལ་ཆེན་པོ་ལ་མཚོད་གཏོར་སྙེལ་ཏེ། ལུ་རྒྱུན་པ་རྣམས་ཀྱི་བཀའ་བཞིན་
སྦྱོབ་པའི་བཀའ་སྙེལ་དམ་བཞག་གཉེར་གཏད་མཛད་ནས་སྦྱོན་དུག་རྩོད་པས་འོན་ཏེ་
སྤགས་མངའ་གཞིས་ཀར་སྦྱོན་བྱངས། ཞལ་ངོ་ཅེ་ཆང་ལ་བཀའ་ཆོས་ཞག་གསུམ་དུ་
གནང་།

སྤར་འོན་སྒྲོན་གྱིང་པས་སྦྱོན་བྱངས། རྩོད་ཀྱི་སྦྱོར་འབྲུག་མེར་སྦྱོར་བྱང་པ་
ཞིག་བཞེངས་པ་ལ་ཕྱག་ནས་འཕྱོར་ཞིང་། སྦྱོབ་རྒྱལ་མའི་ཆོ་དབང་སོགས་གནང་སྟེ་
འོལ་ཁ་བརྒྱན་ནས་སྦྱུལ་པའི་གནས་ཆེན་རྒྱལ་དུ་ཐེབས།

དགོན་མཆོག་སྐྱབས་དང་གཡང་བ་ཆོས་མེ།

༡༤༽ རྒྱལ་དུ་དབྱར་ཞལ་བཞེས་ངོས་ཐུགས་སྒྲས་ཡོངས་ལ་སྐྱབ་པ་ཉམས་ལེན་གཙོ་བོར་བྱེད་དགོས་
པའི་གདམས་པ་ལྷུག་བསྟེན་དང་མངའ་རིས་བྱ་ཆར་གསར་འཛུགས་སོགས་དུགས་པོའི་ཡུལ་དང་།
འོལ་ཁ་སྒྲག་ཅེ། བསམ་ཡས། འབྲས་སྤངས། ལྷ་སར་ཆོ་འཕུལ་སྟོན་ལམ་ཆེན་པོའི་ཆོགས་དབྱར་
དམིགས་བསལ་གྱིས་ཟླའི་ནམ་ཐར་འཆད་པ། སྐྱོར་མོ་ལྷུང་སོགས་སུ་ཕེབས་བཞུགས་གྱིས་འགྲོ་དོན་
རྒྱ་ཆེར་བསྐྱེད་སྤྲོད།

ཐོག་མར་ཞལ་རས་ལྷ་ཁང་དུ་ཟླའི་བཙུན་བྱམས་པའི་དྲུང་དུ་ཐུག་མཆོད་
འབུལ་བ་གནང་རྗེས་ཆོགས་པ་དང་ལྷན་དུ་དབྱར་ཞལ་བཞེས་གནང་། དབྱར་ཆོས་ལ་
འབྲེལ་པ་སྟོན་གསལ་གྱི་བཤད་པ་དང་། ཐེག་པ་གོང་འོག་གི་སྤང་སྤང་བྱེད་ཚུལ་གྱི་
བསྐྲུབ་བྱ་སྟོན་ཆོགས་དང་། སྤྱིང་པོའི་དོན་བསྟུས་པའི་མདོ་སྒྲགས་གྱི་ལམ་རིམ་ཟབ་མོ་
ནམས་གནང་ནས་ཟླའི་བཙུན་རིན་པོ་ཆེ་དེས་ཞལ་འཛུམ་པའི་མདངས་དང་ལྷན་པས་
རང་གི་རྗེས་འཇུག་ནམས་ལ་བཀའ་སྟེན་པ།

གྱི་གོགས་དག ཁོ་བོ་ལ་ཚུར་ཉོན་ཅིག བྱེད་ཅག་ནམས་གྱིས་ཁོ་བོའི་སྐྱའི་
རྒྱལ་མཆོན་མིག་གིས་མཐོང་ཁིང་དངོས་སུ་མཇུག། གསུང་གི་བདུད་ཅི་ཐོབ་ཀྱང་།
ངས་བསྟན་པའི་སྤང་དོར་གྱི་གནས་སྤྱོད་མོ་རྒྱ་འབྲས་ལ་འདྲེམ་ཚུལ་ནམས་དང་། རྒྱལ་
བའི་བཀའ་མཐའ་དག་གི་སྤྱིང་པོ་བསྟུས་པའི་ལམ་རིམ་ཟབ་མོ་ལ་ཉམས་ལེན་གྱི་སྐྱབ་
པ་སྤྱིང་པོར་མ་བྱས་ན་ང་ལ་མ་ཅིས་ཤིང་མ་མཇུག་མ་སྤྲད་པ་དང་འདྲ་ཁིང་བྱེད་ཅག་
གྲོལ་བར་མི་འགྱུར་བས་ན་སྐྱབ་པ་ཉམས་ལེན་ལ་བཙོན་པར་གྱིས་ཤིག སྐྱབ་པ་ལག་
ལེན་ལ་བཙོན་པར་བྱས་ཤིང་ངའི་གདམས་པའི་དོན་ནམས་ཉམས་སུ་སྤངས་ན་ནི་ང་
ལ་ཅིས་པ་ཡིན་པས་ང་དང་མ་མཇུག་ཁིང་མ་མཐོང་ཡང་བྱེད་ཅག་ནམས་གྲོལ་བར་
འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །

དཔེར་ན། བད་པ་ཞིག་སྟོན་པ་མཁས་པ་དང་སྤྲད་ནས་སྟོན་པའི་རྒྱལ་པོ་དེས་

ལ་རྒྱལ་དབང་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་རྟོགས་བརྗོད་དཔག་བསམ་སྒྲོན་ཤིང་།

སྤྲན་བཟང་པོ་སྤྲར་ཏེ་བྱིན་ཀྱང་ནད་པས་སྤྲན་མི་འབྱུང་ཞིང་ཁམས་ཀྱི་འཕྲོད་བསྟེན་
སྤང་དོར་ལ་བཙོན་པར་མ་བྱས་ན་སྤྲན་པ་དེ་མིག་གིས་མཐོང་བ་ཙམ་དང་སྤང་ནས་
སྤྲན་བསྐངས་པ་ཙམ་གྱིས་ནད་ལས་མི་གྲོལ་བར་འཆི་བ་དང་འདྲ་བས་བྱིད་ཅག་
རྣམས་སྐྱབ་པ་ཉམས་ལེན་ཁོ་ན་ལ་བཙོན་པར་གྱིས་ཤིག།

དེ་ཡང་གསུང་རབ་རིན་པོ་ཆེ་ལས། ངས་ནི་རབ་ཏུ་བཟང་པོའི་ཆོས་བཤད་
ཀྱང་། ཁྱོད་ཀྱིས་ཐོས་ནས་ཡང་དག་མ་སྤྱད་ན། ཉན་པ་སྤྲན་གྱི་རྒྱལ་པ་ཐོགས་པ་དག་
ཁདག་གི་ནད་ནི་གསོ་བར་མི་རུས་བཞིན། ཞེས་དང་། ལུས་ཀྱིས་འདི་དག་སྤྱད་པར་
བྱ། ཆོག་ཙམ་བརྗོད་པས་ཅི་ཞིག་འགྲུབ། སྤྲན་དབྱུང་བསྐྱགས་པ་ཙམ་གྱིས་ནི། ཉན་
པ་དག་ལ་ཕན་འགྱུར་རམ། ཞེས་དང་། བདག་ནི་སྐྱབ་ཉམས་ད་ནི་ཅི་བྱ་ཞེས། འཆི་
བའི་དུས་ཆེ་བྱིས་པ་མུ་ངན་བྱེད། ཁྱེད་རྟེན་མ་ཀྱུར་ཤིན་ཏུ་སྤྲུག་བསྐྱེད་འགྱུར། ཞེས་
དང་། ཉག་ཏུ་བག་ཡོད་གྱིས་ལ་དོན་སོམས་ཤིག ཁེས་གསུངས། བྱིད་རྣམས་དལ་འབྱོར་
དོན་ཡོད་འདོད་ན་ཉམས་སུ་ལོང་། ཉམས་ལེན་མི་བྱེད་ན་ཆོག་ཙམ་ཤེས་ཀྱང་ཕན་
པ་མེད་གསུངས་པར་སྤང་། དེ་དག་གི་དོན་ནི་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་བསྟོད་པ་ལས། བཤད་དང་
སྐྱབ་པའི་དབྱུང་པའི་ཀ་བ་ཡིས། ཁད་གཤེགས་བསྟན་པའི་ས་ཆེན་འདེགས་མཁས་པ།
ཁྱོད་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་རྒྱན་ཆད་མེད་པའི་འོད། ཁེས་པའི་དོན་དང་མཐུན་པར་སྤྲོས་
ནི་དབུས་གཙང་ཀུན་ཏུ་བཤད་པའི་སྟོན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་རྒྱན་ཆད་མེད་
པར་མཛད།

སྤྲ་ཆོའི་སྤང་ལ་ནི། བཤད་པའི་དོན་རྣམས་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་ཞེས་ལག་
ལེན་ལ་བསྐྱེད་ཏེ་སྐྱབ་པའི་སྟོན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་རྒྱན་ཆད་མེད་པར་
མཛད་པས་དགོས་འདོད་ཀུན་འབྱུང་མ་དང་རབ་དཀར་མ་གཉིས་ཀའི་དགོངས་པ་
བཞིན་ཏུ་བཤད་སྐྱབ་གཉིས་ཀའི་སྟོན་སངས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་རྒྱན་ཆད་མེད་ཚུལ་བཤད་པ་

ཡིན་ནོ། །

དེ་ནས་ལྷགས་མོ་སྒང་ལོ་དེའི་སྟོན་གྱི་དུས་ལ་བབ་པ་ན་མངའ་རིས་གྲག་གེའི་
རྒྱལ་པོ་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱག་པད་དཀར་ལྗེ་དང་། བཀའ་སྟོན་ཆེན་པག་དབང་རྣམ་
རྒྱལ་བ་ཞེས་པའི་རྒྱལ་སྟོན་དེ་གཉིས་ཀྱིས་སྤྱལ་པའི་གནས་ཆེན་ཆོས་འཁོར་རྒྱལ་
དུ་གྲ་ཆང་གཅིག་གཟུགས་པའི་ཕྱིར་དུ་མངའ་འབངས་ཀྱི་སྐྱེ་བོ་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་
སྟོགས་ལ་དུར་པའི་བྱ་ལྷ་བྱ་རྣམས་དང་། ཀམེར། བྱ་བྱ། ལུ་ཏིག་ལ་སོགས་པ་རིན་པོ་
ཆའི་འབྲུལ་བ་སྟེ། མི་ལོ་ལྷ་ཡིག་དང་བཅས་པ་རྗེ་བཙུན་རིན་པོ་ཆའི་ཞབས་བྱུང་དུ་
སྡོན་པས། ཨེ་མ། སྟོན་གྱི་ལྷ་སྒྲ་མ་བྱང་ཚུབ་འོད་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྒྱལ་ཡབ་མས་དེ་
རྣམས་ཀྱི་ཕྱག་སྟོལ་འཇིན་པ་མཆོག་ཏུ་ངོ་མཚར་ཆེ་གསུངས་ནས་གྲག་གེ་བདག་པོ་ལ་
ཤིན་ཏུ་མཉེས་པའི་བཀའ་སྤྱུལ་ཏེ། སྟེ་སྟོན་འཇིན་པ་ཆོས་རྗེ་བཙུན་པ་དར་བཟང་བ་
སྟོབ་དཔོན་ལ་བསྐོས་ཤིང་། ལོ་དེ་ནས་མངའ་རིས་གྲ་ཆང་ཚུགས་པ་ཡིན་སྟེ། དུས་
དེར་དྲགས་པོའི་ཡོན་བདག་རྣམས་གྲོས་མཐུན་པར་སྦྱོན་དངས་ནས་ཡུལ་ཕྱོགས་དེའི་
སྒྲ་མ་གྲ་བྱ་སྟོབ་ཡུལ་མི་དྲག་ཞན་ཀུན་གྱིས་དད་འབྲུལ་གྲས་མཆོད་ཀྱི་སྟོན་སྐྱེ་སེར་
ཀུན་ལ་ཁྲིམ་ཆོས་དང་། སོ་སའི་འདོད་མཐུན་གྱི་བཀའ་རྗེས་གནང་སོགས་ཀྱི་བཀའ་
ངིན་སྤྱུལ་ནས་ཐམས་ཅད་དད་པ་དང་གཏོང་བའི་ས་ལ་བཀོད།

ཡུལ་ཕྱོགས་དེའི་ཀ་རབ་ཅེས་པའི་གོང་ཞིག་ཏུ་བཞུགས་དུས་རྗེ་ལོ་རབ་བཟང་
རྒྱ་མཚོ་ཞལ་གཟིགས་ཏེ་དེའི་ཞལ་ནས། བྱེད་ཀྱིས་རྒྱལ་གྱི་དགོན་གནས་ལེགས་པར་
ཐེབས་འདུག་པ་ཤིན་ཏུ་ལེགས་གསུངས་པར་སྟེ། འོ་ན་འང་གནས་དེར་ཡུན་རིང་
བཞུགས་དགོས་ཞེས་གསུང་བ་སྟེང་སྟེ། དུས་དེར་ལྷ་མཆོད་ཆེན་མོའི་སྤྱིང་མེ་སྤུལ་
བ་རྒྱུད་དམར་ཆེན་པོས་ཅིག་ཅར་དུ་བཙོམ་པས་སྦྱོན་པའི་སྤྱིང་དུ་སྦྱར་ཅིང་ས་གཡོ་
བ་སོགས་ཀྱང་བྱུང་བར་སྟེ། དེ་ནས་རྒྱལ་དུ་སྦྱར་བར་ཐེབས་མ་ཐག་ཏུ་བཀའ་སྤྱུལ་

ཡུལ་དབང་དགེ་འདུན་གྱི་མཚོའི་ནམ་ཐར་རྟོགས་བརྗོད་དཔག་བསམ་ལྡོན་ཤིང་།

པ། ད་རེས་ཀྱི་དགུ་གཏོར་འདི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བར་ཡོད་པས་གནས་འདིར་བསྟེགས་པ་
ཡིན་གསུངས་ནས་སྤང་ལོ་རྟོར་ཟླ་བཅུ་པའི་དགུ་གཏོར་དེ་གཟབས་རྒྱས་ཤིག་མཛད་
ནས་སྤུལ་པའི་གནས་ཆེན་དེ་ཆོས་སྦྱོང་རྣམས་ལ་གཉེར་གཏད་མཛད་པར་སྤང་། དེ་
ནས་རྗེ་བཙུན་གྱི་ཞལ་རས་ལྟ་ཁང་དུ་ཕེབས་ནས་དགེ་འདུན་ཆོགས་པ་རྣམས་དང་
ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཡན་ལག་བདུན་པ་དང་བསྟན་པ་རྒྱས་པའི་སྟོན་ལམ་དང་ཤིས་བརྗོད་
སོགས་ཀྱིས་གནས་དེ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། ཀླ་ཡེ་ཤོགས་དག་ཁོ་པོ་
རེ་ཞིག་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་སེམས་ཅན་མགོན་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་དཔུང་གཉེན་དུ་འགོ་བས་
ཁྱེད་ཅག་རྣམས་དེ་བར་དུ་ཁོ་པོས་གདམས་པའི་དོན་རྣམས་ལ་སྐྱབ་པ་སྟོང་པོར་གྱིས་
ཤིག་འགྲངས་མེད་ལྟར་དུ་འཕྲད་པ་ཡིན་ནོ་གསུངས་པར་སྤང་།

(༡༤ ཉ་༥། ༡༧ འ་༦) དེ་ལྟར་སྐྱབ་པ་ཉམས་ལེན་ལ་བརྗོད་པར་གདམས་
ཤིང་། གནས་དེའི་རྗེས་འདྲུག་རྣམས་བརྗེ་བས་མི་འདོར་བ་དང་འགྲངས་མེད་ལྟར་དུ་
མངལ་བའི་བཀའ་སྤྱུལ་ནས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དེ་ཉིད་དཀོན་ཅིག་
གསུམ་གྱི་པོ་བྱང་ཆེན་པོ་དེ་ནས་བྱིར་ཕེབས་ཏེ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བྱམས་པ་དང་
སྟོང་རྗེའི་ཉིང་ངེ་འདྲིན་ལས་མ་གཡོས་བཞིན་དུ་རང་ཉིད་ཀྱི་སྤུལ་པའི་གནས་ཆེན་དེ་
ལ་ཆིབས་ཁ་ལན་ལཱའི་བར་དུ་བསྐྱར་ཏེ་བྱིར་གཟིགས་ནས་སྟོང་མཐའི་བར་དུ་ཉམས་
པ་མེད་པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ་བྱོན་པ་ན་ས་ཆེན་པོ་འདི་རྣམ་པ་དུག་ཏུ་གཡོས།
དཀོན་གནས་དེ་ན་བཞུགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡིད་སྦྱོར་བ་དང་དད་པ་ལ་སོགས་པའི་
སྟོན་སྒྲུབ་ཆོགས་ཀྱིས་རང་རང་གི་རྒྱུད་བསྐྱུལ་བས་སྤྱ་མའི་རྣལ་འབྱོར་སྟོན་ཞིང་གསོལ་བ་
འདེབས་པ་དང་སྐྱབ་པ་ཉམས་ལེན་ལ་བརྗོད་པར་བྱེད།

སྟོན་པ་གསུམ་གྱི་འདྲེན་མཆོག་དམ་པ་དེ་ནི་བྱང་ཕྱོགས་ནོར་ལྷན་དབང་
པོའི་པོ་བྱང་སྟོན་ཕྱོགས་འདྲིན་མའི་བྱོན་ལ་འཕོས་འདྲའི་འོལ་ཁ་སྟག་ཅེའི་ཁང་བཟང་

དགོན་མཆོག་སྐྱབས་དང་གཡང་པ་ཆོས་མེ།

དུ་ཕེབས་སོ། །དེའི་ཆེ་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་སའི་དབང་ཕྱུག་ཨ་མོ་སྣ་དོ་རྩེ་ནམ་རྒྱལ་དཔལ་
བཟང་པོ་ནི་རྒྱལ་པོའི་སྲིད་ཆོས་བཞིན་སྦྱོང་ཞིང་། ཆར་གཙོད་རྩེས་འདྲིན་གྱི་མཛད་
པ་ལ་རོལ་བར་བཞུགས་ངོས། བདག་གི་དད་པས་སླ་མ་དབང་དུ་འདུས་པ་ནི་རྟེན་པའི་
མཆོག་ཡིན་སྟམ་དུ་དད་གུས་ཀྱི་བྱེད་པོས་བསྟེན་བཀྱར་གྱི་ལས་ལ་འབད་དེ་ཆོགས་
གཉིས་ཀྱི་བང་མཛོད་ཡོངས་སུ་གང་བའི་སྦྱོར་བ་མཛད་པས་རྩེ་བཙུན་རིན་པོ་ཆེས་
ཀྱང་ཞལ་སྒྲིའི་ནམ་མཁའ་ལས་ལྷགས་ཀྱི་སྟོག་དམར་འཕྱུག་ཅིང་གསུང་གི་འབྲུག་སྟེ་
བསྐྱགས་ནས་ཐུགས་བརུད་ཀྱི་བདུད་ཅིའི་ཆར་པབ་པས་དཔལ་མའི་བྱ་མཆོག་གང་
དེའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་ས་ལ་པན་བདེའི་ལོ་ཏོག་རྒྱས་པར་མཛད་ནས་རྩེ་ཉིད་ཀྱིས་
བཀའ་སྩལ་པ། འདུས་ན་འབྲལ་ཞིང་བསགས་ན་འཛད། བཅོས་ན་འདྲིག་པ་སོགས་
འཁོར་བའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས་དེ་ནམས་དགོངས་འཆལ། ཁོ་པོ་རེ་ཞིག་བྱང་ཕྱོགས་
ཀྱི་སེམས་ཅན་མགོན་མེད་པ་ནམས་ཀྱི་དབྱང་གཉིན་དུ་འགྲོ་བས་དེ་བར་བསྟན་པ་
རིན་པོ་ཆེ་སྟོབས་ཀྱིས་འདྲིན་ཅིང་གུས་པས་མཆོད་པ་དང་། མངའ་འབངས་ནམས་
བྱ་བཞིན་སྦྱོང་བར་མཛོད་ཅིག འགྲངས་མེད་ལྷུར་དུ་མཛལ་བ་ཡིན་ནོ་གསུངས་ནས།
སྔ་གོང་སྟོབ་དཔོན་ཤེས་རབ་འཕེལ་བ་དེའི་མནལ་ལམ་དུ་བྱང་རྩ་སྦྱང་གི་མཆོད་རྟེན་
ཞིག་གི་བང་རིམ་སྟེང་ན་ངེད་ཀྱི་སྐྱ་སྐྱེ་ཡིན་ཟེར་བ་ཞིག་བཞུགས། དེའི་མདུན་ན་སྟོབ་
དཔོན་ཤེས་འཕེལ་བ་རང་བཞུགས་འདུག་པ་མིས་པར་སྤང་། དེ་འདྲ་ཡང་ཐུགས་ལ་
ཞོག་གསུངས་པ་དེ་སྐུ་ལ་པའི་སྐྱ་གཉིས་པོ་དུས་མཉམ་དུ་ཕེབས་ཤིང་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་
འདྲོམ་པའི་བཀའ་སྩལ་བར་མངོན་ནོ། །

དེ་ནས་རྩེ་བཙུན་རིན་པོ་ཆེ་དེ་ཉིད་སྐྱ་ལུས་དཔག་བསམ་གྱི་སྟོན་པའི་སྤོང་པོ་
དེ་ཤིན་ཏུ་བརྟིངས་པའི་ཚུལ་བསྟན་ཀྱང་སླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་འབྲས་
བྱ་ནི་མཆོག་ཏུ་དར་ལ་བབ་པས་སྦྱོང་ལ་མི་མངའ་བར་མའི་བདག་པོ་དེ་ལ་ཡང་ཡང་

ལ་རྒྱལ་དབང་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་རྟོགས་བརྗོད་དཔག་བསམ་སྒྲོན་ཤིང་།

ཕྱིར་གཟིགས་ཤིང་སྦྱིད་ཤོད་ཕྱོགས་ལ་མེབས་ཆེ་བྲག་དམར་བསམ་ཡས་དཔེ་མེད་
ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་མོའི་ཐད་ཀ་ཚུའི་ཐང་དཀྱིལ་ན་ཡར་མེབས་
དུས། དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་རྒྱལ་དབང་པས་འབྱུང་གནས་
ཀྱིས་བཀའ་དང་དམ་ལ་བཏགས་པའི་སྤྱལ་པའི་ཆོས་རྒྱལ་ཆེན་པོ་འཁོར་བཅས་ཀྱིས་
གཞི་ལེན་གྱི་མཆོད་པའི་བྱེ་བྲག་རྒྱང་འཆུབ་མ་མེད་ཅིང་དྲི་ཞིམ་པོ་འཐུལ་བ་དང་།
ནམ་མཁའི་ལམ་དྲངས་པ་ལ་འཇའ་འོད་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་དང་། ལྷའི་མེ་རྟོག་གི་ཆར་
སོགས་བབས་པར་གྱུར་ནས་རིམ་པས་དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྤྲངས་སུ་མེབས་ཏེ་དགྲུག་
ཆོས་ལ་རིམ་ལྡན་གསལ་སྒྲོན་གྱི་འཆད་འཕྲོ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་མཛད་དེ། འདི་འཆད་
པ་ད་ལམ་ཅམ་ཡིན་གསུང་། སྤར་ཡིན་ན་པོ་ཏི་སྤར་མཛོགས་ཀྱང་ཕྱི་མ་རེ་ཞལ་ཕྱེ་སྟེ།
རྟེན་འབྲེལ་ལེགས་པ་ཡིན་གསུངས་ནས་འཆད་འཕྲོ་དོད་པ་མཛད་པ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་།
གསལ་སྒྲོན་རྟོགས་པར་མཛད། སྦྱོང་འདུག་གི་གསུང་ཆོས་འཕྲོ་ལྷན་ཤིག་ཡོད་པ་དེ་
ཡང་ཤེས་བཞིན་བསྟུང་བའི་ལེའུ་ལས། བྱ་བ་གང་དག་བཏགས་ནས་སྤོང་བ་སྟོན་པ།
དེ་ཆེ་ཤིང་བཞིན་གནས་པར་བྱ། ཞེས་པའི་གཞུང་ལ་བཤད་པ་མཛད་ནས། ད་རེས་
ཀྱི་ཆོས་མཆོམས་བྱེད་ས་འདི་ག་ལེགས་པ་ཡིན་གསུངས་ནས་དེར་ཆོས་མཆོམས་དང་
ཆོས་བསྐྱེ་མཛད་པར་སྤྲང་། དེ་ནས་ལོ་དུས་ཀྱི་བྱམས་སྟོན་དང་། ལོ་མཐའི་དགྲུག་ཏོར་
ཆེན་མོ་མཛད།

དགའ་བྱེད་ཅས་བྱ་བ་རྒྱ་པོ་སྟག་ལའི་ཆོས་གཅིག་གི་དུས་གཏོར་ཆེན་མོ་དེ་
རྒྱས་པར་མཛད་དེ་དེ་རྒྱབ་བཀའ་སྤྲལ་པ། ད་ནང་ཆོས་གཅིག་གཏོར་མ་དེ་སྟགས་དམ་
སྦྱོན་པོ་གང་ས་ནས་བཟླ་ཡང་ལེགས་པོར་ང་ཞིག་བྱང་གསུང་། ཞམ་འབྲིང་བ་རྣམས་
ཀྱིས། བཟླ་ལེགས་པ་བཞིན་དུ་འགྲོ་དོན་ལ་ཡུན་དུ་བཞུགས་པར་གསོལ་བ་བཏབ་པས།
ད་ན་སོ་ཡང་ཀླས། ཡུན་དུ་བསྟན་ཀྱང་དགོས་པ་མེད། གཞན་རྣམས་ལ་འཕྲིན་ལས་

དགོན་མཆོག་སྐྱབས་དང་གཡང་པ་ཆོས་ཇེ།

དང་ཡོ་ལང་ཆེ་བ་ཙམ་གྱིས་ཆོ་ཐུང་བ་མང་ཡང་ངེད་རང་འདྲ་འཛི་ཆེ་བའི་ལྷགས་ཀྱི་
ཆོ་ཡང་རིང་པོ་བྱང་གསུང་། དེ་ནས་ལྷ་སའི་སྟོན་ལམ་ཆེན་མོ་ལ་ཐེབས། སྐར་ཡིན་ན་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཁྲུངས་རབས་ཀྱི་ཆོས་ཐུན་རེ་གསུང་བ་ལ། འོ་སྐ་མ་ཕན་ལ་འཁྲུངས་
རབས་སོ་བཞི་པ་ཆར་གཅིག་དང་། སྐར་ཡང་དབྱ་ནས་བཅུགས་ཏེ། ལེགས་པར་ཕ་
རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཞེས་པ་ཡན་ཆད་སོང་བས་སྐྱེས་རབས་དེ་ཀ་མཆོན་ཡང་བཀྲ་ཤིས་པར་
འདུག་པས་དེ་གར་ན་ནིང་ཆོས་མཆོམས་བྱས་པ་ཡིན་ལོ་གསུང་། ད་ལོ་བྱིད་རྣམས་
ལ་འཆད་རྒྱལ། སྟོན་རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་སྤྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དང་།
འགྲོ་བྱུག་ཡོངས་ལ་བདེ་སྦྱིད་འབྱུང་བའི་བྱིར་དང་། སྟོས་ཁྱད་པར་ཅན་ཏུ་བོད་གངས་
ཅན་གྱི་ལྗོངས་འདིའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་བདེ་སྦྱིད་འབྱུང་བའི་གཞིར་དགོངས་ནས་
ངོ་བོ་རྣམ་གཉིས་དང་དགེ་འདུན་ཁྲི་ཕྱག་མང་པོ་ལ་མཆོད་སྲིན་རྒྱ་མཆོ་དང་བསྟོན་
བཀྲར་མཛད་ནས་སྟོན་ལམ་འདེབས་པའི་ཕྱག་སྟོན་འདི་བཅུགས་པ་ཡིན་པས་འདི་
སྟོན་ངི་ལྟར་བྱུང་ཚུལ་དང་། དགོས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ཡོད་ཚུལ་རྣམས་བྱིད་ཅག་ཀྱན་
གལ་བོ་ཆེར་འཛིན་པ་ཞིག་ཡོང་ཏུ་རེ་བས་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ཡིན་ལོ་གསུངས་ནས་ཇེ་
བཅུན་ཙོང་ཁ་པའི་རྣམ་ཐར་གྱི་ཆོས་ཐུན་རེ་བཀའ་སྩལ་བར་གནང་། དེ་ལྟར་སྤོ་
གསུང་ཆོས་ཐུན་རེ་གསུངས། བྱི་ངོ་སྟོན་ལམ་ཉིན་རེ་བཞིན་གནང་ནས་ཆོས་བཙོ་
ལའི་ཉིན་མོ་ཆོགས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གསོ་སྦྱོང་མཛད་ཇེས་བྱི་ངོ་སྟོན་ལམ་གྱི་
སྐབས་ནས་སྤྱིའི་གཟི་མདངས་ཀྱང་ཅུང་ཟད་ཡལ། གསུང་གི་གདངས་ཀྱང་ཅུང་ཟད་
འགགས་པའི་ཚུལ་བསྟན་ཏོ། །

ཆོས་བཅུ་དྲུག་ལ་གཙུག་ལག་ཁང་གི་བྱི་སྟོར་ལ་ཇེ་བཅུན་བྱམས་པའི་སྐྱེ་
འབྲས་ལྷན་བྲངས་ཏེ་ཕྱོགས་བཞིར་ཕྱོགས་བདག་ཞིང་སྦྱོང་རྣམས་ལ་གཏོར་མ་གནང་
ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དང་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་པོ་དའི་གཉེར་གཏད་མཛད་

ལ་རྒྱལ་དབང་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་རྟོགས་བརྗོད་དཔག་བསམ་སྒྲོན་གིང་།

དེ་དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྤྲངས་སུ་ཕེབས་སོ། །

དེར་ཕེབས་མ་ཐག་སྐྱོར་མོ་ལྷང་ནས་ས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབང་ཕྱག་རྒྱལ་ཕྱན་
བྱེ་བའི་ཆོགས་ཀྱི་རལ་པའི་ནགས་ཆལ་དུ་ཞབས་སེན་ནོར་བུའི་ལན་ཆར་འགོད་
པར་མཛད་པའི་དཔོན་ས་གོང་མ་དག་གི་དབང་ཕྱག་བཀའ་ཤིས་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཆན་
དཔལ་བཟང་པོའི་བཅུན་མོ་དམ་པ་རིགས་རུས་སུན་སུམ་ཆོགས་པའི་སྐྱུ་ལ་དད་པ་
དང་གཏོར་བའི་རྒྱན་སྤང་གིས་ཉེ་བར་མཛེས་པའི་དཔོན་ས་བདག་མོ་སངས་རྒྱས་
དཔལ་འདོམ་པས་སྐྱབ་བྲངས་དུས་སྐྱུ་འཁོར་རྣམས་ཀྱིས། སྐྱུ་རུང་མཉེལ་བའི་ཚུལ་
སྒྲོན་པས་ད་ལམ་བཞོལ་བར་གསོལ་བས། སྐད་འགགས་པ། ཤེད་ཚུང་བ་ཅམ་མིན་པ།
ང་ལ་ན་ཆ་མེད། དཔོན་ས་འདི་བསྟན་པའི་སྐྱབ་བདག་གཞན་དང་མི་འབྲ་བ་ཞིག་
ཡིན་པས་སྐྱུ་གལ་ཆེ། དེད་རང་ཡང་ད་རེས་འགོ་བར་སྒྲོ། ཕྱིས་ཨེ་སྤེལ་གྱང་མི་ཤིས་
གསུངས་ནས་ཕེབས་པའི་བཀའ་བཞེས་གནང་། ཉེར་དུག་གི་ཉིན་སྐྱབ་འདེན་པས་
འབྱོར་ནས་ཆེབས་ཁ་སྐྱར་གདོང་ལ་རྒྱ་ཁང་ནོར་རྒྱས་སྤིང་དུ་རྒྱ་དཔོན་པོ་ཞིག་གིས་
རབ་བྱུང་སྐབ་པ་ལ་སྐྱབ་བྲངས་ཏེ་དེ་ལ་མིང་དགེ་འདུན་རྣམ་སྲས་འདོགས་པ་མཛད།
མིང་དེ་དགོས་པ་ཅན་ཡིན་པས་མ་བརྗོད་པ་གྱིས་ཤིག་གསུངས་ཏེ། དེ་ནས་རྗེ་བཅུན་
རིན་པོ་ཆེ་སྐྱོར་མོ་ལྷང་གི་ཕོ་བྲང་ཆེན་པོར་ཕེབས་ངོས་སའི་དབང་ཕྱག་དཔལ་མིའི་
དབང་པོ་གདུང་བརྒྱད་རིན་པོ་ཆེ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཆན་དཔལ་བཟང་པོ་ཡབ་ཡུམ་
གཉིས་དང་དཔོན་ས་ཞལ་ངོ་གསུམ་གྱིས་ཐོག་བྲངས་གུས་མཆོད་ལྷུར་མཛད།

ཐམས་ཅད་སྤྲིན་གྲོལ་ལ་འགོད་པའི་བཀའ་དྲིན་མཛད་དེ། ཉོར་ལྷ་དང་པོའི་
དགུ་གཏོར་སོགས་དེར་གནང་ངོས་དཔོན་ས་ཞལ་ངོ་ལ་ཐུགས་དགུས་དགུས་མཛད་
ཅིང་འབྲངས་མེད་སྐྱར་མཇལ་གྱི་བཀའ་སྤྲུལ་ཏེ། ཁོ་པོ་བློ་འཆལ་བས་འགོ་གསུང་།
དགོས་པའི་དབང་གིས་དགུ་ཞག་བཅུ་ཉིན་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་དོར་ཏེ་ཞག་དགུ་རྗོགས་

དགོན་མཆོག་སྐྱབས་དང་གཡང་པ་ཆོས་མེ།

པའི་བཅུའི་ཉིན་དེ་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་ཕེབས་སོ། །

༡༩༽ ལྷོད་ལྷུང་མདའི་ཁང་གསར་གོང་ནས་གདན་འདྲེན་བྱུང་བར་དགོངས་པ་ཅན་གྱི་བཀའ་
གནང་ལྟེ་སྐྱེ་ངོས་མ་ཕེབས། འབྲས་སྤངས་དགའ་ལྡན་པོ་བྱང་དུ་སྐྱེ་མཆོམས་དམ་མཛད་ངང་འཁོར་
དག་པ་རྣམས་ལ་ཉིན་ལྟར་ཆོས་སྤུན་རེ་ཆག་མེད་དང་། སྐྱེ་བསྐྱུན་ཚུལ་བསྟན་པས་སྤྱི་སྤེར་ནས་
ཞབས་བརྟན་ལ་ཆོས་ཆེར་འབད་པ་དང་མེ་རང་གི་ཉམས་སྤང་ལ་ངོ་མཚར་བའི་ལྟས་མང་དུ་འཕེལ།

དེ་ནི་ཁིང་བརྗེས་ནས་ཐུབ་དགུ་རྫོགས་རྗེས་བཅུའི་ངོ་ལ་ལྷོད་ལྷུང་མདར་
སྤུལ་པའི་སྐྱེ་ཞིག་ཕེབས་པའི་ཉིན་འབྲེལ་དགོས་པ་ཅན་དུ་འདུག་གོ། །དེའི་རྒྱ་མཆོན་
ཡང་ཕྱིར་ཕེབས་པའི་ཉིན་མོ་དེ་ལྷོད་ལྷུང་མདའི་ཁང་གསར་གོང་ནས་མིའི་དབང་པོ་
རྣམ་རྒྱལ་གྲགས་པ་དང་དཔོན་ས་དཔལ་འདྲོམ་བྱ་བྲིད་པ་ཡབ་ཡུམ་གྱིས་སྐྱུན་འདྲེན་
པའི་སྟན་གསན་ཞུས་ཡོད་པ་བཞིན་མེ་ཉིད་ཕེབས་གྲབས་ཀྱི་བཞུགས་གདན་བཤམས།
མཆོད་པའི་བྱེ་བྲག་རྣམས་གྲབས་གཤོམ་བྱུབ་ནས་ཕེབས་སྐྱུག་ཞུ་བའི་སྐབས་སུ་མེ་
བཅུན་རིན་པོ་ཆེ་ལྷོད་ལྷུང་གི་རྒྱ་འགྲམ་ནས་ཚུར་ཕེབས་དུས་ཞབས་བྱང་དུ་སྐྱུན་
འདྲེན་པ་འབྱོར་པས་མེ་ཉིད་ཀྱིས་བཀའ་སྤུལ་པ། ད་ལམ་ངེད་རུང་ཟད་ཁམས་མ་
བདེ་བ་འདིས་ཡོང་མི་ཐུབ་པ་འདུག་ཀྱང་ཐུགས་མ་བདེ་མི་དགོས། སྤེ་པ་ཞལ་ངོ་དང་
མངལ་སྤྱོད་པ་རང་ཡོད་པས་མི་འགྲུང་བར་དེ་ཆོར་སྤེབ་པའི་འདུན་པ་ཆེ་གཅིག་ཏུ་
བཅུད་པ་ཡོད་ཅེས་ཞུས་ཤིག་ཞེ་གོ་གསུངས་པར་སྤང་སྟེ། འོན་དུ་སྦྱོར་མོ་ལྷུང་དང་
དེ་གཉིས་གང་རུང་ཞིག་ཏུ་སྐྱེ་སྐྱེ་བཞེས་པའི་དགོངས་པ་མཛད་པ་ལས། ཁང་གསར་
གོང་དུ་ཕེབས་སྐྱུག་གྲབས་ཡུལ་བཤམས་ནས་གདན་འདྲེན་ཞུས་རང་ཆོག་པ་དེ་དང་།
འགྲུངས་མེད་ཕེབས་པའི་བཀའ་ལྷུང་བཟང་པོ་ཉིན་འབྲེལ་ལེགས་ཆོགས་སུ་འགྲིག་
པའི་ངང་ནས་གཞིས་ཀ་དེའི་ཤར་ཕྱོགས་ནས་སྐྱུར་པོ་ཞེས་པའི་མཆོད་ཉིན་ཞིག་ཡོད་
པའི་བྱང་དུ་མེ་ཉིད་ཀྱི་ཆེབས་ཀྱིས་ཉལ་ནས་དེར་བརྗེ་བ་གནང་དགོས་པ་བྱུང་སྟེ། དེ་

ཡུལ་དབང་དགེ་འདུན་གྱི་མཚོའི་རྣམ་ཐར་རྟོགས་བརྗོད་དཔག་བསམ་ཐོན་ཤིང་།
 ཡང་ཡུལ་དེ་ཉིད་དུ་སྐྱེ་སྐྱེ་ཐེབས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དུ་སྤང་ངོ་། །དེ་ནས་ཆེབས་ཐོག་
 ཏུ་ཐེབས་པ་དང་ཁང་གསར་གོང་ལ་ནན་ཆེ་བར་གཟིགས་ནས་བྱིན་གྱིས་སློབ་པར་
 མཛད་སྤང་ངོ་། །

དེ་ནས་ཇེ་བཙུན་སྐྱེན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱག་དུར་སྒྲིག་གི་ཆ་ལུགས་
 བཟུང་ནས་བཞུགས་པའི་གནས་རི་པོ་པོ་ཏེ་ལ་གཉིས་པ་དགའ་ལྡན་པོ་བྲང་དུ་སེལྟེ་འི་
 ཁྱིལ་ལྷ་དང་བཅས་པའི་འདིག་རྟེན་ཀྱན་གྱི་སྐྱབས་གནས་དམ་པ་དེ་བཞུགས་ནས་
 བཀའ་སྩལ་པ། འོ་བྱ་ཚོ། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་ཁྱེད་
 ཅག་གིས་མ་གོ་འཇ། རེ་ཞིག་འགོལ་བར་བྱའོ་གསུངས་ཏེ་སྐྱེ་མཚམས་དམ་པོ་མཛད་
 བས་གཙོ་བོར་ནི་ནང་དོན་ཟབ་མོ་ཡང་དག་འདོག་ལ་གཞོལ་བར་མཛད་ཅིང་། སྤྱགས་
 དམ་སྤར་འབྱུང་གི་སྒྲོས་བཅས་རྣམས་ཀྱང་ཆག་མེད་ངོས་བཀའ་སྩལ་པ། གསུང་རབ་
 པ། ཁྱོད་སླ་མ་སྟོན་ལ་གཤེགས་པ་དང་། ཉེ་གནས་སྟོན་ལ་འདས་པ་གང་ལ་འདས་
 གསུང་། དེ་འདྲའི་བཀའ་མི་གནང་བར་ཡུན་རིང་དུ་བཞུགས་སུ་གསོལ་ཁྱེས་པས།
 ཁྱོད་རང་ད་ལྟའི་སླ་མ་ཆུན་པོ་འདི་འདྲ་ལས་སླ་མ་གཞོན་ལྷན་གྱུར་པ་ཞིག་གི་ཞབས་
 ཏོག་བྱེད་པ་དགའ་བས་དེ་སོམས་ཤིག་གསུངས་པར་སྤང་། སྐྱེ་མཚམས་ཁོངས་སུ་
 ཇེ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱགས་ཇེ་ལས་འཁྱུངས་པའི་ཉེ་གནས་ཆེན་མོ་གསུང་རབ་པ་དང་གསོལ་
 གཟིམས་གཉིས་སོགས་སྐྱེ་འཁོར་ལྗེ་ཙམ་ལ་ཉིན་རེ་བཞིན་གསུང་ཆོས་ཆག་མེད་དང་།
 སྤྱགས་དམ་གྱི་རིམ་པ་སོགས་གོང་འཕེལ་ངོས་ནས། གཟིམས་ཁང་གི་ཡང་ཐོག་དུ་རྣལ་
 འབྱོར་གྱི་དབང་ཕྱག་དགེ་འདུན་ལྷན་གྲུབ་པས་ཐོག་དྲངས་སྤྱགས་དམ་བསྐྱང་གསོ་བ་
 བཙུ་སྤྱག་གཅིག་ལྷག་གིས་ཐོ་རངས་ནས་སྟོད་ཀྱི་བར་དུ་སླ་མའི་སྐྱེ་རིམ་གྱི་ཆོས་སྦྱོང་
 བསྐྱང་གསོལ་བཙོན་པར་མཛད་དུས་ཇེ་ཉིད་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། ཆོས་སྦྱོང་གི་བྱི་
 བསྐྱང་འདིའི་ཁྱོད་དུ་རྣམ་སྲས་ཀྱི་བསྐྱང་གསོ་ཞིག་འཇུགས་འདོད་ཡོད་པས་དེ་ད་ལོ་

དགོན་མཆོག་སྐྱབས་དང་གཡང་པ་ཆོས་མེ།

དོར་ལྷ་གསུམ་པའི་ཆོས་བརྒྱད་ལ་ཚུགས་པ་གྱིས་ཤིག་གསུང་ནས་བཅུགས་སོ། །

དེ་ནས་ཉིན་གཅིག་གནས་ཚུང་གི་ཆོས་རྒྱལ་ཆེན་པོ་ཕེབས་ཏེ། བླ་བརྒྱུག་
ཅིང་། བན་ཚུང་ཆོ། དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིགས་བཅུ་ཐམས་ཅད་ལ་མེ་ཐིགས་ཕྱོག་འདུག་
པ་ཨེ་མཐོང་། ཡངས་པའི་རྒྱལ་ཁམས་ཆེན་པོ་མི་མགོ་མེད་ཀྱིས་གང་འདུག་པ་ཨེ་
མཐོང་། སྤྲ་མ་ལ་བརྟན་བཞགས་སུལ། ཅིས་སྤྲ་མའི་སྐྱེ་རིམ་ལ་བསྐྱལ་བར་སྤང་། དེའི་
ཆོ་མེ་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་དེའི་ཕྱགས་མེ་དང་། སྒོ་བ་འབངས་ནམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་
ས་གཞི་ལས་འཁྲུངས་ཤིང་། མཁྱེན་པའི་ཡལ་འདབ་ཕྱོགས་བཅུར་རྒྱས་པའི་ཉེ་གནས་
ཆེན་མོ་གསུང་རབ་པ་དེའི་གསུང་གི་མེ་དོག་མེ་བཅུན་རིན་པོ་ཆེ་ལ་འཐོར་ཏེ་གསོལ་
བ། ཕྱག་རྒྱས་གང་ཡོད་ནམས་སྐྱེ་རིམ་ལ་བཏང་ཆོག་པ་ཞིག་དང་། འཆོ་བྱེད་ཀྱང་
གཅིག་ཕུ་འདི་མི་ཆད། ད་དུང་སྤྲན་པ་མཁས་པ་གཅིག་གཉིས་པོས་ནས་སྐྱེ་ཁམས་
འཕྲོད་བསྟེན་སུལ་ཆོག་པ་མཁྱེན་ཞུས་པས་བཀའ་སྩལ་པ། སྤྱིར་ཡང་ང་ལ་རིམ་གྱོ་མི་
དགོས། བྱད་པར་ད་རིས་ངོ་མེད་པས་རིམ་གྱོ་མ་བྱེད། འཆོ་བྱེད་ཀྱང་གཅིག་ཕུ་འདི་
ཞབས་ཕྱིར་རྒྱན་སྟོད་ཡིན་པས་བཞག་པ་ཡིན། སྤྲན་པ་གཞན་ཡང་འབོད་མི་དགོས།
ང་ལ་ན་རྒྱ་གང་ཡང་མེད། ལུས་ལ་ན་ཆ་མེད་པས་སྤྲན་པ་གཏོང་མི་དགོས་གསུངས་
ནས་སྐྱེ་རིམ་དང་གསོལ་སྤྲན་སོགས་ཕྱགས་ལ་མ་བཞེད་དོ། །

དེ་ནས་ཆོས་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་ཉིན་དེ། མཆོད་པ་བཟང་པོ་ཤོམས་ཤིག་ དེ་རིང་
རྩོ་བོ་ཡབ་སྲས་དང་མེ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ནམ་
མཁའི་མཐོངས་གང་བ་ཕེབས་འདུག བྱད་པར་དཔལ་ལྷན་ལྟ་མོའི་སྐྱེ་ཆེན་པོ་ཞིག་
གིས་འབྲས་སྤངས་ཀྱི་སྤིང་རིལ་གྱིས་ཞབས་པའི་ཆད་ཅམ་འདུག དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
ང་རང་གི་ལུས་ཀྱི་གནས་གསུམ་དུ་ཐིམ་སོང་གསུང་། དེ་རིང་ལྟའི་བྱ་བུ་མོ་མང་པོ་
ཡང་བསུ་བ་ལ་སྤོབ་འདུག ད་ཁྱེད་ཅག་ནམས་ལྷ་ངན་མ་བྱེད། ཆོ་རབས་ཀྱན་ཏུ་ཁོ་

ཡུལ་དབང་དགེ་ལུན་གྱི་མཆོད་རྣམ་ཐར་རྟོགས་བརྗོད་དཔག་བསམ་སྒྲོན་ཤིང་།

བོས་རྗེས་སུ་འདྲིན་པར་བྱེད་དོགས་ལྷན་པས་འཁོར་ཀུན་གྱིས་ཕྱག་བཙུང་ཞབས་ལ་
གཏུགས་ཏེ་གསོལ་བ། ཅིས་ཀྱང་རིང་དུ་བཞུགས་པ་མཐེན་ཅིག་མིག་ནས་མཆི་མ་
འབྱིན་ཞིང་གསོལ་བ་ལན་བརྒྱར་བཏབ་པས་འཁོར་རྣམས་ཀྱི་དབུགས་དབྱུང་བའི་
སྤང་དུ་བཀའ་སྩལ་པ། འོ་ན་དགོན་ཅོག་གསུམ་གྱི་ཐུགས་རྗེ་ལ་བརྟེན་ཏེ་རེ་ཞིག་ལྷ་
ངན་ལས་མི་འདའ་འོགས་ལྷན་པར་སྤང་ངོ་།

ཡང་རེ་ཞིག་ན་གསུང་ཆོས་གནང་རྗེས་ཀྱི་ཐུན་མཆོམས་སུ་དོན་རྗེ་གདན་པའི་
བང་བྱིན་དེ་སོང་ངམ་གསུང་། སྐྱེ་མཆོམས་གྲོལ་བའི་ཁྱེ་སྐྱུག་བྱས་བསྟན་ཡོད་ཁྱེས་པས།
བཀའ་ལས། ཏེ་ཏེ་ད་སྐྱེ་མཆོམས་ཀྱང་ཁད་ཉེར་གྲོལ་ཡོང་། འོ་ན་མ་གཅིག་གི་ཡི་གེ་དེ་
འོང་ཤོག་གསུང་། སྤངས་ཏེ་ཐུག་དུ་སྤུལ་བས་ཡིག་མཁན་ལ། ཁྱོད་རང་དེ་ཁ་བྱེ་ལས་
གཞན་སྟོག་མི་དགོས་ཡིག་ཆུང་དེ་ཀ་སྟོག་པས་ཡོང་གསུང་། ཡིག་ཆུང་འདི་ལྟར་རོ།

བདག་འདྲིར་སྐྱེ་རིམ་ལ་དམིགས་ནས། ཆོ་འཕུལ་སྐྱེ་བར་སྒོལ་དཀར་གྱི་ཆོ་
སྐྱབ་ལ་ནི་མངོན་བཙོན་ཆོ། ཁྱི་ལམ་སྐྱེ་མའི་རོལ་ཅེད་ལ། བྱི་འུ་གོས་དཀར་གྲོན་པ་
ཞིག་པ་སྤྲེའི་སྐྱད་པ་སྒྲ་ལ། ལེགས་སྟར་ཆོ་ཡི་རིལ་བྱ་ལ། འོད་ཟེར་སྒྲ་ལ་འབར་
བ་ཅན། འདི་ནི་སྤྲ་མ་ལ་སྤུལ་ཟེར། བདག་གིས་ཐུག་དུ་སྤུལ་མ་ཐག་སྐྱད་པ་གཅིག་
ནི་མེ་ཡིས་ཆོག་ཆོ་རིལ་གཅིག་ཀྱང་སྤུང་ལ་ཁད། བྱ་དེ་ན་རེ་དུག་ལ་ཡི། ཁ་སྤངས་
དང་ནི་གྲིབ་ལ་འདྲེམས། ཁ་དང་མོ་ལ་ཁྱད་པར་མེད། ཁ་དུང་གསོལ་བ་སྟོབ་ཅིས་ཟེར།
ཁང་འབཞེན་ཡལ་ནས་སོང་བ་ཆིས། ཁྱོལ་བདེ་མེད་དུག་འཕོས་ཀྱང་། ཡིད་བརྟན་
མེད་སྟུང་བདག་སེམས་ལགས། ཟེར་བ་འདུག་པས།

འོ་དེ་ན། ངས་རིམ་གྲོ་དང་སྟོན་དབྱེད་བྱས་ཞན་འདྲ་མ་བྱས་སམ། དངོས་པོ་
མེས་ཆོག་པ་ལ་གསར་པར་ག་ལ་འགྲོ། ཆོ་རིལ་གཅིག་སྟོན་ནས་སྤུང་ལ་ཁད་ཡོད་པ་དེ་
ཡང་དེ་དང་འདྲ་གསུང་། ཉིན་གཅིག་ཤངས་མཆོལ་མང་དུ་བྱོན་པ་ལས་ན་བཟའ་པ་

དགོན་མཆོག་སྐྱབས་དང་གཡང་པ་ཚོས་ཟེ།

ལ་བཀའ་སྒྲུལ་བ། དཀའ་བཅུ་བ་རྒྱལ་དབང་རང་ངའི་སྣ་ཁྲག་དེ་ནས་མཆོན་པ་ཞིག་
ཁྱེད་ལས་ངའི་ཐུགས་དམ་བསྐྱང་གསོ་བ་ནམས་ལ་བྱིན་ལ་ཁོང་ཚོ་བགོ་བཤའ་བྱེད་
ཚུག། བྲམ་ཟེ་སྦྱི་བ་བདུན་པའི་ཤ་ལ་མཐོང་ཆེན་པོ་བྱེད་ན། ངའི་ཤ་ཁྲག་ལ་ཆེས་ཆེན་
པོ་རིགས་སོ་གྲིས། ཁོང་ཚོ་དེད་རང་ལ་དད་པས་འདུས་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་ཞིང་། ད་ལྟ་སྐྱུ་
རིམ་ཡང་རྒྱས་པ་ལ་ཆད་མི་འདུག་གསུང་།

ཉེས་ལཱ་ཉེན་ནམ་མཁའ་ལས་གཞིའི་སྐྱ་དྲག་པོ་ཡང་གྲག་པར་སྤང་། དེ་
ལྟ་བུའི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་སྤྲོ་མའི་སྐྱ་ཚོ་བརྟན་པའི་སྐྱ་རིམ་དུ་གཟིམས་
ཁང་རང་ནས་མང་ཇ་ཡང་ཡང་གནང་བ་དང་། བ་བཟའ་སྒྲོར་སོགས་ཕྱག་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱ་
འཁྱེད་བཟང་པོ་དང་། འབྲས་སྤངས་ཀྱི་སྒོ་བ་དཔོན་ནམ་པ་བདུན་གྱིས་ཐོག་དངས་
རོ་རྩེ་འཛིན་པ་ཆེ་རགས་ནམས་ཀྱིས་ཐུགས་ཁང་དུ་ཆོས་སྒྲོལ་སྤང་མའི་ཆོགས་ལ་
བསྐྱང་གསོ་ཞག་མང་པོར་སྦྱེལ་ནས་མཛད། གྲུ་ཆང་གི་མི་ཆེན་སོ་སོ་ནས་ཀྱང་མང་ཇ་
དང་། སྟོད་རྩེ་སྒོ་ལ། སྤེ་པ་དགའ་སྒྲོར་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་མང་ཇ་འཁྱེད་དང་བཅས་པ་
མཛད། སྤྲར་ཡང་ཕྱག་མཛོད་ནས་མང་ཇ་བསྒྲོལ་ནས་ཆོགས་པས་བཀའ་འགྱུར་ལྱར་
འདོན་མཛད། ཕུན་ཆོགས་རབ་བརྟན་ཅེས་པའི་ཕྱག་མཛོད་ནས་ཆོགས་པ་ལ་ནས་
འཁྱེད་བཟང་པོ་གནང་ཞིང་། ཉོར་ལྷ་གཉིས་པའི་དགུ་གཏོར་གྱི་ཉིན་མོ་སྤྱི་སྒོས་གཉིས་
ཀ་ནས་སྐྱ་རིམ་གཏོར་རྒྱག་དང་ཆོགས་པས་མདོ་སྐྱབ་སོགས་མཛད་དེ། ཕུན་ཆོགས་
ནས་འཁྱེད་ལེན་པ་ལ་ཆོགས་པས་བྱོན་པའི་ཉིན་མོ་རྩེ་བརྟན་རིན་པོ་ཆའི་བཀའ་
ལས། སྒོས་ཤིག་ནས་འཁྱེད་ལེན་མའི་དགེ་འདུན་ནམས་འཁོར་བྱུང་ན་ང་ལ་བདེ་ཐོང་
གསུང་། འཁོར་བྱོན་དུས་སྟན་དུ་བུལ་བས། འོ་ན་ངས་ཁོང་ནམས་ལ་བཏུའོ་གསུང་། ལྷ་
སྤངས་ཀྱི་སྒྲོ་རོས་ཀྱི་ཁད་ན་ནག་ཅི་ཞིག་ཡོད་འདུག་པའི་སྤྱིང་ཁར་ཐེབས་ནས་གསེར་
ཀྱི་མཆོད་སྤྱིང་བཞིན་དུ་བཞུགས་ཏེ་སྐྱའི་རྒྱལ་མཆོན་ཡུན་རིང་དུ་སྟོན་པའི་བཀའ་

ལ་རྒྱལ་དབང་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་རྟོགས་བརྗོད་དཔག་བསམ་སྡོན་ཤིང་།

དྲིན་སྦྱེལ་དྲོ།

དགེ་འདུན་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱང་མ་ནས་གཟིགས་ཏེ་གྲུས་པའི་ཡིད་ཀྱིས་དགའ་
སྟོན་དང་ལྡན་པས་ཕྱག་འཚལ་ཞིང་གསོལ་བ་འདེབས་སོ། །སྐབས་དེར་འཁོར་རྣམས་
ཀྱིས། རྒྱ་མཚམས་བཅད་རྒྱ་དམ་དུས་དེ་རིང་དུས་མིན་དུ་བཞིག་པ་གནང་ཞུས་པས།
བཀའ་སྦྱེལ་པ། ཅི་ཟེར། ངས་བསྐྱབ་གསུམ་ལྡན་པའི་དགེ་འདུན་མི་བལྟ་བའི་དམ་
བཅའ་མ་བྱས། གཞན་ནི་སྲས་ཀྱང་མཐོང་བ་མེད་གསུངས་ནས་སྐྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་
ཀྱེན་དུ་ཕྱིར་ཕྱོགས་ཏེ་འབྲས་སྤྲངས་སྤྱིང་ལ་གཟིགས་ནས། འབྲས་སྤྲངས་པ་དང་ཁོ་བོ་
ལས་འབྲེལ་སྤྲར་ཡང་ཡོང་། ད་ལེགས་བྱུང་། བྱང་དུ་འགྲོ་གསུང་སྟེ་སྤྲར་གཟིམས་རྒྱང་
དུ་ཐེབས་ངོས་གསོལ་ང་ཞིག་བཞེས་ནས། འོ་ད་ལགས་བྱུང་། ང་དང་འབྲས་སྤྲངས་
པ་ཆོ་ད་དུང་ལས་འབྲེལ་བཟང་པོ་འདུག་གསུང་སྟེ། སྤྱགས་དམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་འདུག་
པར་མཛད།

ནང་པར་གསོལ་ལྟག་རྣམས་སྤྱགས་དམ་བསྐྱང་གསོ་བ་རྣམས་ལ་གནང་སྟེ།
བཀའ་འཕྲིན་སྦྱེལ་པ། བྱེད་རྣམས་ཀྱིས་ངའི་རིམ་གྲོ་ལ་བརྩོན་པར་བྱས་པས་བསོད་
ནམས་ཆེན་པོ་ཐོབ། ད་ནི་ངའི་རིམ་གྲོ་བྱེད་མི་དགོས། གསུང་རབ་པ་དང་། བསྟན་པ་
རྒྱས་པའི་རིམ་གྲོ་གྱིས་ཞིག་གསུང་བའི་བཀའ་ལྟངས་ཡང་བསྐྱུར། དེ་ནས་ཐེ་བཙུན་རིན་
པོ་ཆེའི་དགོངས་པ་ལ། དེ་རིང་པན་ངའི་སྐྱུ་རིམ་ལ་ཕྱི་ནང་ཐམས་ཅད་ནས་མང་ང་
འབྲེལ་མར་སྒྲོལ་བ་ངོ་མཚར་ཆེ། ཀྱེ་མ། ད་ནི་ཁོ་བོའི་ལྷས་འདིས་པན་པའི་མཚམས་
རྟོགས་པས་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མར་ངས་པར་རྗེས་སུ་འདྲིན་ནོ་དགོངས་ཏེ་ནང་པར་སྤྲ་བར་ཡིག་
མཐན་ལ་ཤོག་གསུང་ནས་བཀའ་སྦྱེལ་པ།

ཁོ་བོ་རུང་ཟད་བློ་འཚལ་བ། ཁ་བཟོད་བྱེད་ཅག་འབད་པ་མཚར། །བདེན་
མིན་ནད་འདི་རང་སར་དེངས། །ད་ནི་སྤྱགས་ལས་རྒྱང་དུར་མཛོད། །བདག་ལ་རིམ་གྲོ་

དགོན་མཆོག་སྐྱབས་དང་གཡང་བ་ཆོས་མེ།

དགོས་པ་མེད། །སྒར་བྱས་པན་པ་ཆེན་པོར་འགྱུར། །ཁྱེད་ཅམས་གང་ནས་འདིར་ལྷགས་
དོན། །ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་ལ་ནན་ཏན་མཛོད། །ཅེས་གསུངས་ནས། །འདི་ཁྱོད་ཀྱིས་ད་ནང་
མང་ཇ་མ་གྲོལ་གོང་དུ་ཆོགས་པའི་སྟན་དུ་སྒྲོགས། ། དེ་ནས་འདུ་ཁང་གི་སྒོ་ལ་སྒྲོན་
གསུངས་པར་སྒྲུང་། བཀའ་ཤོག་གནང་བའི་སང་ཞོགས་འདི་ནས་མང་ཇ་མེད་དོ། །

ནང་གཅིག་མེད་ཞེས་ཞུས་པས། །གསུང་རབ་པ། ད་ནང་མང་ཇ་ཡོད་དམ་གསུངས།
མེད་ལགས་ཞུས་པས། །འོ་ན་ང་འཁྱུལ་བ་དང་མི་ལམ་ནི་མིན། ད་ནང་དུང་དཀར་ལན་
བཞི་བྱས་བྱུང་། དེ་སེམས་ལ་ཞོག་གསུང་། །ཡང་ནང་གཅིག་བཀའ་སྒྲུལ་བ། ད་ནང་ཐོ་
རངས་རྒྱལ་མཆན་གསར་པ་རིན་པོ་ཆའི་དོག་གིས་མཛོས་པ་བཞི་དེད་རང་གི་ཉི་འོད་
འབྱིལ་བའི་གཟིམས་རྒྱུད་གི་མཐོང་ཁའི་བྱར་སྒྲུག་བཞི་ན་ཡར་བཙུགས་ནས་འདུག
འདི་ཅམས་སྒྲེའུ་གདོང་ཅེ་ནས་ཕྱག་ནས་ཁྱེད་པ་ལ་ཕུལ་བྱུང་བ་ཡིན་ཟེར་འདུག །དེ་
ཡང་སེམས་ལ་ཞོག་གསུང་དོ། །དེས་ན་འབྲས་སྤྱངས་སྤྱད་དཀར་བཞི་བྱས་པ་དང་།
སྒྲེའུ་གདོང་ཅེ་ནས་རྒྱལ་མཆན་བཞི་ལ་མེ་ཉིད་ཀྱིས་རབ་གནས་འཐོར་བ་སོགས་མ་
འོངས་པ་ན་དབྱང་རྒྱུའོ། །

(༡༥༩ ཉ་ལ། ༩༥༥ བ་༩) དེ་ལྟར་བསྐྱུང་ཚུལ་བསྟན་པ་ནས་བཟུང་སྐྱེ་བུ་རྒྱ་
ལས་འདའ་ཁའི་བར་སྐྱེ་མཆོམས་ཁོངས་སུ་བྱགས་དམ་གྱི་རིམ་པ་ཅམས་ཆག་མེད་
ངོས་ནང་འཁོར་ཅམས་ལ་ཆོས་སྟན་རེ་ཆག་མེད་གནང་བས་ཁྱོ་ཕུ་ལོ་རྩེ་བའི་ཅམ་ཐར་
དང་། ཆོས་རྒྱལ་དགོན་ཅོག་འབངས་དེ་ཉིད་རྒྱལ་པོ་སྤོང་བཅན་སྒྲམ་པོར་སྐྱེ་བ་བཞེས་
པའི་འཁྱུངས་རབས་རྫོགས་ནས་ངོ་བོའི་ཅམ་ཐར་གསུངས་ཏེ། དབྱིད་ལྷ་འབྲིང་པོའི་
ཆོས་གསུམ་ལ་བབ་པ་ན་ངོ་བོས་རབ་བྱུང་མཛད་པའི་མཆོམས་དེར་བཀའ་ལས། །འོ།
ད་འདི་རུ་ཆོས་མཆོམས་བྱས་ན་རྟེན་འབྲེལ་ལེགས་པ་ཡིན་གསུངས་ནས་ཡིག་མཁན་
ལ་བཀའ་སྒྲུལ་ཏེ། ད་ཁྱོད་རང་ཕྱག་དབེ་ཐམས་ཅད་ལ་ན་བཟའ་ཞུས། ཕྱག་རྒྱས་ཐོབ་

ལ་བཞུགས་སུ་ཚུག་གསུང་། དེ་ནས་ཆོས་བདུན་ཚུན་ལ་ནི་ནང་དོན་ཟབ་མོ་ཉིང་དེ་
འདྲིན་བརྒྱུ་ཕྱག་མང་པོའི་སྒོ་ལ་འདུག་པར་མཛད་དོ། །

༡༠༽ རྩེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་འདི་ཉིད་ནང་དུ་ཡང་དག་འདྲིན་པའི་ཉིང་དེ་འདྲིན་ལས་འདའ་བ་
མེད་པར་གཟིམ་ཁྲིའི་མཐའ་ཅན་བསྟན་ཏེ་འོད་གསལ་ཆོས་སྐྱར་ལྡང་བས་རྩེས་འདུག་རྣམས་ཀྱིས་
གདུང་ཉེན་རིན་པོ་ཆེ་ལ་རྣམ་དཀར་གྱི་ལས་ཡང་དག་བཀྲིས།

རྩེ་བཙུན་རིན་པོ་ཆེས་དེ་ལྟ་བུའི་བསམ་གཏན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་
ཆེ་འཆོ་བྱེད་པས་མནལ་མི་གཟིམས་པ་ཞུ་ཞུས་པས། ང་ལ་གཉིད་ཡོད་བསམ་པ་མ་
བྱེད། ངས་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ཡིན། ཉིང་
དེ་འདྲིན་གྱི་ཆེར་མ་མ་བྱེད། ང་ལ་གཉིད་དང་མི་ལམ་དང་ནད་སོགས་མེད་དོ། །ང་ནི་
འབྲུལ་བ་ཀྱུན་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ནོ་གསུངས་པར་སྒྲུང་ངོ། །

དེ་ནས་ཆོས་བདུན་གྱི་ཉིན་མོ་ནམ་མཁའི་ངོས་ནི་རྒྱ་མཐིང་བཟང་པོས་
བྱགས་པ་བཞིན་དུ་སྐྱར་པ་ལ་འཇའ་འོད་ཀྱི་བྲ་བས་གཡོགས། མེ་ཏོག་གི་ཆར་བབས།
རྩི་ཞིམ་པོའི་ངད་འབྲུལ་ལོ། །དེའི་ཆེ་སྒྲ་མ་དམ་པའི་བཀའ་བཞིན་སྐྱབ་པ་ལ་འགྲན་
པའི་རྒྱ་དང་བྲལ་བ་ཉེ་གནས་ཆེན་མོ་གསུང་རབ་པ་ལ་བཀའ་སྩལ་པ། དེ་རིང་ནམ་
མཁའི་མཐོངས་འདི་ཀྱན་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་ཀྱིས་གང་བའི་དབུས་ན་རྩོ་བོ་ཡབ་སྤྲས་
དང་རྒྱལ་བ་འཇམ་དཔལ་སྟིང་པོ་དང་དཔལ་ལྷན་འདོད་ཁམས་དབང་ཕྱག་མ་སོགས་
ཀྱིས་གང་འདུག དེ་ཐམས་ཅད་ངའི་སྤྱི་བོར་འདུས་ཏེ་སྟིང་གར་ཐིམ་སོང་། རྣམ་ཐར་
ཚུལ་འདི་ལ་སོམས་ལ་བྱེད་ཅག་རྣམས་དམ་པའི་ཆོས་ལ་ནན་ཏན་གྱིས་ཤིག་གསུངས་
སྒྲུང་ངོ། །དེའི་ཆེ་ཡུན་རིང་དུ་བཞུགས་པར་གསོལ་བ་བཏབ་པས་བཀའ་སྩལ་པ།
སྤྱིར་འདུ་འབྲལ་སྒྲ་ཆོགས་བྱེད་པ་འཁོར་བ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན། སྒོས་སུ་དུས་
གསུམ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་དང་། མགོན་པོ་ནམ་མཁའ་རྩི་མ་མེད་པ་དང་། རྒྱལ་བ་

དགོན་མཆོག་སྐུ་བས་དང་གཡང་བ་ཆོས་མེ།

སྒོ་བཟང་གྲགས་པ་སོགས་ཀྱང་གཞན་དོན་མཛད་ཟིན་ནས་གཤེགས་པ་མ་ཡིན་ནམ།
དེ་བཞིན་དུ་ཁོ་བོའི་ལུས་འདིས་འདུལ་བའི་གདུལ་བྱ་ནམས་ཚྲོགས་པས་ལུས་འདི་
འདོར་ཡང་ཁྱེད་ཅག་ནམས་ཡལ་བར་མི་འདོར་བའི་ཕྱིར་དུ་སྒྲ་མ་གཞིན་རུར་གྱུར་པ་
ཞིག་བྱེད་པས་དེའི་བར་དུ་ཁྱོད་ཀྱི་གྲོགས་བྱེད་པའི་ལྷ་དང་མི་མཐུ་ལྡན་མང་པོ་ཡོང་
བ་ཡོད། སེམས་ངལ་མི་དགོས་བདེ་བར་སྡོད་ཅིག ཅས་གསུངས་ཏེ་ཞབས་བྱེད་སྦྱིལ་
གཡས་ཅུང་ཟད་བརྒྱངས་ཤིང་ཕྱག་གཉིས་མཉམ་བཞག་མཛད་དེ་སྐུན་གཉིས་བསམ་
གཏན་གྱི་བདེ་བ་ལ་རོལ་པའི་ནམ་པར་བཞུགས་ངོས་མཆན་མོའི་རིང་ལ་རྡོ་རྗེ་བསྐྱེད་
པ་སོགས་ནང་དོན་ཟབ་མོའི་ཐུགས་དམ་ལ་ཆེ་གཅིག་དུ་བཞུགས་སོ།

དེ་ནས་དགེ་བྱེད་ཅས་བྱ་བ་(རབ་བྱུང་དགུ་པ་)ཚུ་པོ་སྟག་(བྱི་ལོ་ ༡༥༩༡)
གི་ལོ་ཉོར་ལྷ་གསུམ་པ་དབྱིད་འབྲིང་ནག་པའི་ཉ་བའི་ཡར་ཆེས་བདུན་གྱི་མཆན་མོ་
འདས་ནས་ཆེས་བརྒྱད་ཀྱི་སྐྱ་རིངས་དང་པོ་ཤར་བའི་དུས་ལ་བབ་པ་ན་རྟག་འདྲིན་གྱི་
འཆིང་བ་དམ་པོས་བཅིངས་པའི་སྐྱེ་བོ་དམན་པ་ནམས་མི་རྟག་པ་ལ་བསྐྱུལ་བའི་ཕྱིར་
དང་། གཟུགས་སྐྱ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་བསྐྱུ་བའི་མཛད་པའི་ཚུལ་དུ་སྟོང་པ་གསུམ་
རིམ་གྱིས་ཐིམ་སྟེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་རོ་གཅིག་པའི་
བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་ཆོས་སྐྱའི་ངང་དུ་མཉམ་པར་
བཞག་པར་གྱུར་ཏོ།

དེའི་ཆེ་སའི་སྟེང་གི་ཡིད་བཞིན་གྱི་ཞོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་དེ་
ཉིད་ལ་ཞབས་རྟོག་གིས་དུས་འདས་པའི་ཞམ་འབྲིང་བ་དེ་དག་ནི་ཅི་ཆ་ལ་སྟོར། མིག་
མཆི་མས་གང་ཞིང་སེམས་ནི་ཁོང་དུ་རྒྱུད། རང་གི་འཆོ་བ་ལ་ཡང་མི་ལྟ་བར་གདུང་
རིན་པོ་ཆེ་ལ་ཕྱག་ནི་འཆལ། སྟོང་ནས་དད་པས་སྟེ་སྟགས་འདོན་བཞིན་དུ་མཆོད་
པའི་ལས་ནི་བྱེད་པའི་ཆེ་ཉི་མ་ཤར་བ་ཙམ་ནས་འོད་གསལ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་དེ་ལས་ལོངས་

ལ་རྒྱལ་དབང་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་རྟོགས་བརྗོད་དཔག་བསམ་ཐོན་ཤིང་།

སྤྱོད་རྟོགས་པའི་སྐྱེ་བྱུང་བདག་ཉེ་རུ་ཀའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་བཞེངས་ནས་ལོངས་སྐྱེ་དེ་ལས་སྐྱུལ་པའི་སྐྱེ་བྱེ་བ་ཐེར་འབྱམ་འབྱེད་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་བྱང་འདུག་གི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་མཛད་པའི་ཕྱི་ལྟས་སུ་ཤངས་བྱག་གཡས་ནས་བྱང་སེམས་དམར་པོ་དང་གཡོན་ནས་དཀར་པོའི་རྒྱན་འབབ་པ་དང་། མཐར་བྱང་སེམས་དཀར་དམར་གཉིས་འདྲེས་གྱི་རྒྱན་འབབ་ཅིང་། ཇི་ཞིམ་པོའི་བསྐྱེད་དང་ལྡང་བ་ལ་སོགས་པ་ངོ་མཚར་མད་དུ་བྱང་བའི་ནང་རྟགས་བྱང་པར་ཅན་དང་། ཕྱི་རོལ་དུ་ཡང་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་མངོན་པར་གཏོར་བའི་མེ་ཏོག་ལ་སོགས་པའི་མཚོད་པའི་བྱེ་བྲག་སོགས་ཆོ་འཕྲུལ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་བྱུང་བར་གྱུར་དོ། །

(༡༥༦ ཉ་༡། ༡༤༩ འ་༡༦) དེ་ཡང་འོད་གསལ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མངོན་དུ་མཛད་པ་ནས་བཟུང་དགྲུང་ཞག་མ་རྟོགས་གྱི་རིང་ལ་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་པ་ལ་འཇའ་ཆོན་སྣ་ལྷའི་རི་མོ་དང་། ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་མེ་ཏོག་གི་ཆར་པབ་པར་སྒྲུང་ངོ་། །དེའི་ཆེ་གདུང་མཇལ་སོགས་ལ་བྱོན་པའི་དྲག་ཞན་ཀུན་ལ་རྩེ་སྒྲ་མའི་ཉེ་གནས་ཆེན་མོ་གསུང་རབ་རྒྱ་མཚོ་བདེ་ཉིད་ཀྱིས་གསུང་གི་མེ་ཏོག་འདི་ལྟར་འཐོར་རོ། །

ད་རེས་ངེད་ཆོས་གསོལ་བ་ནན་ཅན་བཏབ་ཀྱང་གསན་དགོངས་མ་གནང་བར་སྐྱགས་དམ་ལ་ཡང་ཞག་གཅིག་ཀྱང་མ་བཞུགས། དེ་ཡང་སྐྱེ་སྐྱེ་ཞིག་ཅི་མཁྱོགས་བཞེས་པའི་སྐྱགས་རིངས་བྱང་ཡིན་པ་འདྲ། བདག་ལ་ཡང་འབྱུངས་མེད་ལྟར་དུ་འཕྲད་ཡོང་བས་དེ་བར་བདེ་བར་སྟོན་གསུང་བ་སོགས་བཀའ་བཞེས་ཀྱང་བཟང་པོ་ཐེབས་པས་དེས་ན་སྐྱུལ་པའི་སྐྱེ་གཅིག་ལྟར་དུ་རང་འབྱོན་པ་ཡོད་པས་སྐྱགས་ལས་ཆེར་གནང་དགོས་པ་མེད་གསུང་ནས་ཀུན་དབྱུགས་དབྱུང་བར་མཛད་སྒྲུང་ངོ་། །

(༡༥༧ བ་༡། ༡༤༩ འ་༡)དདུལ་གདུང་གི་བཟོ་དབྱིབས་རྣམ་རྒྱལ་མཚོད་རྟོན་

དགོན་མཆོག་སྐྱབས་དང་གཡང་པ་ཚོས་ཟེ།

བཞིངས་པར་ཞལ་མཐུན་ནས་སྒྲིབ་མོ་སྤང་དུ་བཟོ་ཐབ་བཅུགས་པའི་ཉིན་ཀུན་གྱི་
མཐུན་སྤང་དུ་བྱབ་པར་བཟོ་རའི་སྤྲོད་གི་ནམ་མཁའ་ལ་འཇའ་འོད་ཀྱི་གྲུར་སྤུབ། མེ་
ཏྲོག་གི་ཆར་བབས་པ་སོགས་ངོ་མཚར་བ་བྱུང་སྤང་ངོ་། །

མཐོ་བཅུ་གསུམ་གྱི་ཆད་དང་ལྷན་པའི་དདུལ་དཀར་གྱི་མཆོད་རྟེན་རིན་པོ་
ཆེ་སྣ་ཆོགས་ཀྱི་འབྲུ་བཀོད་པ་ངོ་མཚར་མད་དུ་བྱུང་བ་ཞིག་སྤུལ་ལོའི་ནང་དུ་ལེགས་
པར་བྱབ་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་མངོན་དུ་མཛད་པའི་གདུང་རིན་པོ་ཆེ་
དེ་དམ་ཆོག་དང་སྒྲོམ་པ་ལ་གནས་ཤིང་མདོ་སྤགས་རབ་འབྱམས་ལ་མཁྱེན་པ་རྒྱས་
པའི་རྡོ་རྗེའི་སྒོ་བ་མ་མཁས་བྱབ་དཔལ་འབྱོར་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཆོ་ཞེས་པ་རབ་ཐང་ཆོས་
མཛད་པ་སོགས་ཀྱིས་སྒོས་སྣ་ཆོགས་ཀྱིས་བསྒོས་པའི་བྱད་ཤིང་ཅན་དན་དང་ཨ་ཀ་
རུ་ལ་སོགས་པ་བཅེར་བའི་གདུང་ཁང་དུ་སྤྱན་དངས་ཏེ། གསང་སྤྱི་མེད་སྟོང་ཆོས་ཀྱི་
རྗེ་ལེགས་པ་དོན་བྱབ་པ་དང་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་པོ་མཁས་བྱབ་དཔལ་འབྱོར་ཡོན་ཏན་
རྒྱ་མཆོ་ལ་སོགས་པ་ནམས་ཀྱིས་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་ཐོ་རངས་ཞི་བ་ལས་ཐམས་ཅད་པའི་
སྤྱན་སྟེག་ལེགས་པར་སྤུལ་བས་ངི་ཞིམ་ལ་སྐྱེ་སྤྱན་པ་དང་བཅས་ཏེ་ཁྱེས་ཡུད་ཅམ་ལ་
བཞེས་པར་གྱུར་ཏོ། །

དེ་ནས་གདུང་ཁང་གི་སྒོ་བཞིར་རྒྱལ་ཆེན་བཞི་བྲིས་ཏེ་ཞག་སྟེལ་དུ་གསོལ་
བ་བཏབ་ནས་སྤྲ་མ་ཡོན་བདག་མཆོད་ཡོན་ཀུན་ཞལ་འཛོམ་པའི་དབུས་སུ་གདུང་
ཁང་ཞལ་བྱེ་བ་ན་གདུང་ལོག་དང་རང་བྱོན་དང་རིང་བསྟེལ་གྱི་ཕུང་པོར་བཞུགས་ཏེ།
དབུ་ཐོད་བྱོན་པའི་བྱེ་ནང་ཐམས་ཅད་རིང་བསྟེལ་གྱིས་གཏམས་པ་དང་། ཕྱག་མགོ་
དང་། སྤྱིའི་རྒྱ་མ་བྱོན་པ་ནམས་ཀྱང་རིང་བསྟེལ་གྱིས་བརྒྱན་པ་དང་། ཁྱད་པར་སྤྲུགས་
བྱོན་པ་ཅུང་ཟད་ཁ་བྱེ་བའི་ནང་ན་དཔལ་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་གི་སྐྱེ་ཞལ་ཕྱག་ཡོངས་
སུ་རྒྱོགས་པ་བྱོན། དུང་དཀར་པོ་གཡམས་སུ་འབྲིལ་བའི་སྟོ་བའི་ལྗེར་གྱི་སྤྲོད་ན་རིང་

ལ་རྒྱལ་དབང་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་རྟོགས་བརྗོད་དཔག་བསམ་ཐོན་ཤིང་།
 བསྐྱེལ་ཐུ་ཏིག་གི་ཕྱིང་བ་བསྐྱིགས་པ་ལྟ་བུས་བསྐྱོར་བ་དང་། གཞན་ཡང་རིང་བསྐྱེལ་
 གྲངས་ལས་འདས་པ་འགོ་བའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་དང་མཚོད་པའི་རྟེན་དུ་བྱོན་པར་
 སྤང་ངོ་། །

(༡༥༧ བ་༥། ༡༧༡ བ་༡) དེ་ལྟ་བུས་ན་དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་
 ཀྱི་མཁའ་མཆོད་མ་ལུས་པ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་པའི་ངོ་བོ། བདག་ཅག་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་མ་རྩེ་
 བཅུན་ཐམས་ཅད་མཁའ་མཆོད་པ་དེ་ཉིད། བསྐྱེལ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་སྤྱི་རྣམས་མངོན་
 པར་རྟོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཟིན་པའི་དོན་གྱིས་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་མཛད་པའི་ཡོན་
 ཏན་མཐའ་དག་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཁོ་ནའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་པས་ས་བཅུ་པ་ལ་གནས་པའི་
 མཐུ་ཆེན་རྒྱལ་སྐྱེས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བརྗོད་པར་མི་རུས་མོད། འོན་ཀྱང་བདག་ཅག་ཚུ་
 རོལ་མཐོང་བ་རྣམས་ཀྱི་སྒོ་ངོ་དང་འཆོམ་པར་སྐྱའི་རྣམ་པ་བསྟན་པའི་མཛད་པ་དང་
 མཐུན་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་ལས་ཆུ་ཐིགས་ཅི་མ་ཞིག་སྤངས་ཏེ་འགོ་བ་
 ཀྱན་ཀྱི་མིག་དང་ན་བའི་དགའ་སྟོན་དུ་སྤྱེལ་བའི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས། བདག་སོགས་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཐེག་པ་མཚོག་གི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་སྦྱོར་བ་དང་
 ཆོ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་རྩིས་སུ་འདྲིན་པའི་ཕྱིར་རྩ་བའི་གཞུང་ལས། དེ་ལྟར་བསྟོད་
 པའི་དགེ་བ་དཔག་མེད་ཀྱིས། མཚོན་པའི་རྣམ་དཀར་སྤང་པོ་ཅི་མཆིས་པ། གཅིག་
 ཏུ་བསྐྱེམས་པ་དེ་ཡང་དགེ་བའི་བཤེས། ཁྱོད་ཀྱིས་རྩིས་སུ་འདྲིན་པའི་རྒྱར་རྒྱར་ཅིག་
 ཁྱིམ་འཁོར་བ་མ་སྟོངས་ཀྱི་བར་དུ་རྣམ་ཐར་འདི་འདྲིན་པ་དང་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་པར་
 མཛད་པ་རྣམས་རྩིས་སུ་འདྲིན་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

(༡༦༠ བ་༦། ༡༧༡ འ་༢) ཞེས་དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་རྩེ་
 མ་ལུས་པ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་པའི་ངོ་བོ། མགོན་པོ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་རྣམ་འཕྱུལ། རྩེ་
 བཅུན་ཐམས་ཅད་མཁའ་མཆོད་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ་དཔག་བསམ་པའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་

དགོན་མཆོག་སྐྱབས་དང་གཡང་པ་ཆོས་ཇེ།

དཔག་བསམ་གྱི་ལྷན་གྱིང་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། ས་ཆེན་ཆོས་ཀྱིས་སྦྱོང་བ་ལ་འགྲན་པའི་
ཟླ་ཐམས་ཅད་དང་བུལ་བ། མིའི་དབང་པོ་ཨ་མོ་གླ་དོ་རྩེ་ནམ་རྒྱལ་དཔལ་བཟང་པོའི་
བཀའ་མེ་ཏོག་གི་འཕྲིང་བ་འཐོར་བས་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་དང་། རང་ཉིད་མངོན་པར་
དང་བའི་དད་པ་དང་། བཀའ་ངིན་བྲན་པའི་གྲས་པ་ལུན་སྲུང་ཆོགས་པ་དང་། སེམས་
ཅན་ལ་པན་བདེ་སྦྱེད་འདོད་ཀྱི་ལྷག་པའི་བསམ་པ་ནམས་ཀྱིས་བསྐྱལ་ཏེ། ཡུལ་བྱང་
ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱ་དུ་རྩེ་བཅུན་རིན་པོ་ཆེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་ལས་སྦྱེས་པ། གངས་རིའི་ཁྲོད་
ཀྱི་སྤོང་བ་པ་ནམས་ཀྱི་ཐ་ཤལ་དུ་གཏོགས་པ་ཤུའི་དགེ་སྤོང་དགོན་ཅོག་སྐྱབས་ཀྱིས་
བཀའ་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་ལོ་ལྷགས་པོ་སྦྱེད་ཀྱི་སྤོང་ལྷན་འབྲིང་པོའི་དཀར་ཕྱོགས་ཀྱི་ལྷ་ལས་
བབས་པའི་དུས་ཆེན་ཚུ་ཤེལ་གྱི་དབང་པོ་ཉ་གང་བའི་ཆོས་ལ་བཀའ་གདམས་ཡབ་
སྲས་ཀྱི་པོ་བྱང་མདོ་དང་རྒྱ་སྤེལ་མཐའ་དག་གི་ལེགས་བཤད་ནམ་པར་འཕེལ་བའི་
སྤྱིང་དུ་སྦྱར་བ་འདིས་ཀྱང་བསྐྱན་པ་རིན་པོ་ཆེ་རང་གཞན་གྱི་རྒྱུ་ལ་དར་ཞིང་རྒྱས་
ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག་སང་མཁྱའི།

ནམ་ཐར་འདི་ཞིབ་བསྐྱར་ཁྲུངས་བཅོལ་ཡིག་ཆ།

༡༽ རྒྱ་ཐར་འདི་དཔེ་རིང་ལ་ཤོག་གངས་ ༡༩༡ བཞུགས། རྒྱ་སྤེལ་སྦྱིད་བོད་ཀྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་
གི་དེབ་འཁོད་ཨང་ ༡༩༠༥

༢༽ ཀྱང་གོའི་བོད་རིག་དཔེ་སྦྱན་ཁང་ནས་བྱི་ལོ་ ༡༩༡༠ ལོར་པར་འགྲེམས་བྱས་པ་རྒྱལ་དབང་སྦྱ་
ཕྱིང་རིམ་བྱོན་གྱི་མཛད་ནམ་ཞེས་པའི་དེབ་ཕྱིང་དང་པོ།

༡༡། རྩེ་བཙུན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་
ཐར་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་ཤིང་རྩ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།

༡༽ ཡུལ་དམ་པ་ནམས་ལ་མཚོད་པར་བརྗོད་པ་དང་དངོས་པོ་ངེས་བསྟན་ཐོན་དུ་བཏང་སྟེ་ཡ་རྒྱལ་
དབང་གོང་མ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ་སྐུ་ཕྱེད་ལས་འདའ་ཁར་དགོངས་པ་ཅན་གྱི་གསུང་མང་དུ་བྱོན་
པ་ནམས་དང་། དེ་ལ་བརྟགས་ནས་ནལ་འབྱོར་པ་དང་ཚོས་སྤྱང་ཁག་ལ་ལྷང་བྱ་སྤུལ་པར་ཡང་སྤྱུལ་
གིས་ཆེས་སུ་བཟུང་ཡོད་ཚུལ་གསུངས།

༢༡༥ སྒྲ་ན་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་མཆོག་གི་ཡོངས་འདུའི་ལྷོན་པ་གསར་པ་གང་།

ཡུལ་དུ་བྱང་བའི་བསོད་ནམས་བྱེ་བའི་ས་བོན་རྒྱ་ལས་བྱང་བའི་ཚུ་ལ།

སྐལ་བཟང་འཆི་མེད་ཚོགས་ལ་སྙོན་ཕྱིར་གཞུང་སྤྲི་རྒྱུ་རྩེ་རྒྱུ་ཀླུ་ཁྲ་འཁྱུང་གཡུར་བ་༥

རྒྱལ་བ་རྒྱ་མཆོའི་བདག་ཉིད་གཅིག་ཕུ་ལྷས་ཅན་ཀུན་གྱི་ཕན་བདེའི་དབྱིངས།

ལྷག་ན་པར་འདི་རྒྱ་འབྲུལ་དྲ་བའི་གར། བྲིམས་གཉིས་དྲང་པོར་སྤོང་ཞིང་
 ཆེས་སྐམ་པ། ལྷ་ཆོས་པདུན་གྱི་མེས་པོ་འབྲོམ་རྩེ་སོགས། རྩོམ་ཆར་སྐྱེ་བའི་ཕྱང་བ་
 བཟང་ཡས་མཐར། དགེ་ཆོགས་རྒྱ་མཚོར་འདུན་པའི་རྒྱལ་མཆན་ཅེར། དངོས་བྲུབ་
 ཡིད་བཞིན་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་ལས། བདེ་ལེགས་ཆར་གྱིས་རྒྱ་མཚོའི་གོས་ཅན་ཀྱན།
 རྩོམ་བྲུབ་སྟོན་པའི་གཏམ་དེ་ཆར་དུ་དངར། བསོད་ནམས་རང་བཞིན་རྒྱས་པའི་རྒྱ་
 མཚོ་ཆེ། རྫོགས་རྩལ་ཡིས་གཞུལ་བར་ཆེས་དཀའ་ཡང་། རྫོན་བྱང་ཁྲུངས་ལྷན་གཏམ་
 གྱི་བུམ་བཟང་ལས། རྩོམ་ཆར་ཡི་གེའི་སྟོད་དུ་ཅུང་ཟད་སྟེལ། དབྱར་དུས་རྒྱ་འཛིན་

ལ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་ཐེང་གསུམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་ཤིང་ན།
རྒྱས་པའི་པང་པ་ན། །འབྲུག་སྐྱ་དལ་གྱིས་ཚོད་པའི་སྐྱ་དབྱངས་གྱིས། །ཆ་བྱའི་ཡིད་ལ་
འཛེབས་པའི་དགའ་བའི་གར། །རབ་བཤའི་སྟོག་ཤོག་ལྷུ་པོར་བརྒྱར་ལ་བྲེལ། །ཐུབ་
བསྟན་ཟད་པ་མེད་པའི་མཚོད་སྒྱིན་སྟོ། །སྐལ་བཟང་འགོ་ལ་བརྒྱ་ཕྱག་འབྱེད་པའི་མ།
།པད་དཀར་འཛིན་པ་མི་ཡི་སྲིད་པའི་གཟུགས། །འཛིན་དེའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་ལ་ཅིས་
མི་སྟོ། །རབ་སྟན་ངི་ཟའི་རྒྱད་ལས་ལེགས་ངངས་པའི། །འཛད་མེད་ཆེག་གི་འདོད་
འཛེའི་རྣམ་པར་ཐར། །དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་ཤིང་རྟ་ཞེས་བྱ་བ། །གཟུར་གནས་ཡོངས་
གྱི་དགའ་སྟོན་དཔལ་དུ་ལོང་། །

དེ་ཡང་། དུས་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་བ་རྣམས་འགོ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་མ་འདྲིས་པའི་
མཛའ་བཤེས་གྱི་མཐུས། །གངས་མེད་པའི་གཟུགས་སྐྱའི་རྣམ་ཅོལ་གྱིས་གང་ལ་གང་
འདུལ་གྱི་འགོ་བའི་དོན་མཛད་པའི་ཕྱིར་ན། །ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཕྱག་ན་པསྒྲ་ཉིད་གྱི་
སྐྱའི་རྣམ་པར་སྒྲུལ་པ་འདི་ཅམ་མོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཡུལ་ལས་འགོང་ནའང་། (༥ བ་༦
༦ ཐ་༦) ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ་དཔལ་བཟང་པོ་དེ་ཉིད་གདུལ་བྱ་
རྟག་འཛིན་ཅན་རྣམས་གྱི་གཉེན་པོར་སྐྱ་ན་སྒྲིན་པའི་ཚུལ་བསྟན་ཏེ། །འཆད་ཚིང་ཚོམ་
གསུམ་སོགས་སྟོས་བཅས་གྱི་འཕྲིན་ལས་རྣམས་བཏང་སྟོམས་སུ་མཛད་དེ། །ཟབ་གསལ་
གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་གཙུག་པོར་ཐུགས་གཞིལ་སྐབས་འདི་ལྟར་སྒྲ་
རྒྱས་ཤིང་འཁོགས་པའི་ལུས་འདིས་རང་གཞན་གྱི་དོན་གཉིས་བཟུང་བར་གང་ཡང་རྩ་
མི་སྟོགས་པས། །དེ་བས་ན་ད་ནི་སྒྲ་མ་གཞོན་ལྷུར་གྱུར་པ་ཞིག་གི་ཞབས་ཏྱིག་བྱེད་པ་ལ་
དགའ་བར་གྱིས་ཤིག་ཅིས་དང་། །ང་དང་འབྲས་སྤྱངས་པ་ལ་ད་དུང་ལས་འབྲེལ་འདུག་
ད་ནང་མང་ང་མེད་ནའང་དུང་སྐད་གསང་བ་བཞི་བྱུང་། །ང་ལ་འཁྲུལ་པ་མེད་པས་
སེམས་ལ་ཞོག་ཅིག་ཅིས་དང་། །ང་དང་སྤྱེའུ་གདོང་གོང་མ་ཆེན་མོ་ཁྱེད་བོན་རྣམས་
ལའང་ལས་འབྲེལ་འདུག་ །ཅེ་ཞབས་སྤྱང་ནས་འབུལ་དུ་བཏང་བ་ཡིན་ཟེར། །རྒྱལ་

ཡགོང་ས་ལྷ་པ་དག་དབང་སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཚོ།

མཚན་བཞི་བྱང་བ་དམིགས་པས། དེ་རྣམས་སེམས་ལ་ཞོག་ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ནས་
དགེ་བྱེད་ཅེས་པ་ཚུ་ཕོ་སྟག་གི་ལོ་ནག་པ་སྒྲ་བའི་ཆོས་བརྒྱད་ལ་གཟུགས་སྒྱུའི་བཀོད་
པ་བསྟུས་ནས་བྱང་འདུག་ཡེ་ཤེས་སྒྱུ་འཕུལ་བྱ་བའི་གར་གྱིས་མངོན་པར་རོལ་པ་ན།
ཁ་བ་རི་པའི་སྒྲེ་བོ་མང་དག་ཅིག་གིས། རྩོན་སྒྱུ་དངོས་བཞུགས་པའི་དུས་སུ་གདུལ་བྱ་
རྩེས་སུ་འདྲིན་པའི་སྒྱུལ་པའི་སྒྲུ་སྒྲ་བ་གསར་པའི་རང་གཟུགས་ལྟར་དུ་འབྱུང་བའི་རྩོ་
རྩེའི་གསུང་འཇུག་བཟེད་པའི་ཞལ་གྱིས་འཆེས་པ་དེ་ལྟར་ན། ད་ཆ་ཡུལ་དུས་རིགས་
སོགས་གང་འདྲ་ཞིག་ཏུ་འབྱོན་པར་འཇུག་ཞེས་སྒྲེང་བའི་ཆོ། འགའ་ཞིག་གིས་ཡར་
ལྷུང་བཀྲ་ཤིས་བདེ་ལེགས་ན་མགོན་པོ་ཞལ་བཞི་པའི་ལྷང་བསྟན་གསལ་པོ་ཡོད་པའི་
རྣལ་འབྱོར་པ་ཞིག་ལ་བརྟག་པ་བྱས་པའི་ཡི་གེ་དོ་བོ་ལས་འདི་ལྟ་སྟེ།

ན་མོ་རྩ་གུ་རུ་ཕྱི་མ་རྒྱ་ལྷ་ཡ། ཡར་ལྷུང་བཀྲ་ཤིས་བདེ་ལེགས་སུ། དཔལ་
མགོན་ཞལ་བཞི་པའི་བྱང་དུ། སྟག་ལོ་རྟོར་སྒྲ་གསུམ་པའི་ནང་དུ། རྩེ་བཙུན་ཐམས་
ཅད་མཁྱེན་པ་སྒྲུ་ཞི་བར་གཤེགས་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ། སྒྲར་ཡང་བསྟན་པ་རིན་པོ་
ཆེ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སྒྱུལ་པའི་སྒྱུའི་སྒྲེ་བ་བཞེས་པ་ཞིག་ཡོང་བ་དང་ཡུལ་
ཕྱོགས་གང་དུ་འབྱོན། དུས་རི་ཅམ་ན་འབྱོན་ལྷང་བསྟན་དུ་གསོལ་ཅེས་བྱས་པའི་ལན་
དུ་ལྷང་བསྟན་པ་ནི།

བསྐྱལ་པ་གངས་མེད་ཐོན་རོལ་དུ་མ་རུ། རྩོགས་གཉིས་རྒྱབས་ཆེན་མཛད་
པ་རྒྱ་ཆེན་གྱིས། འཁྱོ་བ་དཔག་མེད་ཐར་ལམ་འགོད་མཛད་པའི། འཕགས་མཚོག་
སྒྱུན་རས་གཟིགས་དབང་གུས་པས་མཚོད། སྒྲར་ཡང་འཁྱོ་བ་མཐའ་དག་མ་ལུས་པ།
སྒྲུ་མ་ལྷ་བུའི་འབྲུལ་འཁོར་རི་སྟེང་གྱིས། ལྟག་པར་བྱང་རྒྱབ་མཚོག་ཏུ་ཐུགས་བསྐྱེད་
ནས། འཁྱོ་བའི་དོན་དུ་དངོས་སམ་སྒྱུལ་པ་ཡིས། འཁྱོ་རྣམས་ཐུགས་རྩེའི་ཐབས་གྱིས་
འབྲེན་མཛད་པའི། སྒྱུལ་པའི་སྒྲུ་ཡང་ཞིང་འདིར་བལྟམས་པ་ལས། གདུལ་བྱ་རང་

ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱོང་གསུམ་པ་བསོད་ནམས་ཀྱི་མཆོད་རྣམས་ཐར་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་མཆོད་ཤིང་ན།
རང་རེ་བ་ཡོངས་བསྐྱངས་ནས། སྤྱི་ཡའ་གཞན་དོན་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་ཆེན་གྱིས། འགྲོ་
བའི་དོན་དུ་སྐྱེ་ཡི་བཀོད་པ་ཡང་། ཁྱིམ་ལམ་སྦྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་ཉིད་ཀྱིས། ཞིང་མཆོག་
གཞན་དུ་འཕོ་བའི་ཚུལ་བསྟན་པ། ཏང་ལྟ་ཆོས་ཉིད་དག་པའི་ཕོ་བྲང་ནས། བཀའ་
བྱའི་ཞིང་ཁམས་གང་དག་ལྡན་པ་རུ། བསམས་བཞིན་སྐྱེ་ཡི་སྦྱུལ་པ་སྟོན་པ་ཡི། ཐབས་
ཤེས་རྟེན་འབྲེལ་འདྲེལ་པའི་རིགས་དག་ལ། སྐྱེ་མཆོག་བལྟམས་པའི་སྒྲོམ་བྱ་གཡར་
ཚུལ་གྱིས། འགྲོ་བའི་དོན་དུ་སྤྱི་ཡའ་སྐྱེ་སྦྱུལ་ཏེ། འགྲོ་བ་མཐའ་དག་འཁོར་བའི་
འདམ་ཆེན་ནས། མཐོང་ཐོས་དྲན་རིག་སྒྲིན་གྲོལ་ལམ་ལ་འགོད། སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་
མཛད་པ་ཀྱི་ཆེན་གྱིས། བཀའ་བྱ་གང་དང་གང་ལ་འཆོམ་པ་ཡི། སྤྱི་ཡའ་ཆོས་འཁོར་
ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བར་འགྱུར། ཞིང་མཆོག་དེར་ཡང་སྐྱེ་ཆེད་རྣམས་ལ། བར་ཆད་
བདུད་ཀྱི་ཆོ་འབྲུལ་མང་ཙམ་གྱིས། ཏང་ཅང་མཐའ་རུ་འཁྱོལ་བ་རུང་ཟད་དཀའ། སྐྱེ་ཡི་
སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རིགས་དག་ཀྱང་། ཏང་ལ་ལྡན་ཐུགས་རྗེའི་སྦྱུན་གྱིས་གཟིགས་མཛད་
ནས། ཉི་མ་ཤར་ཕྱགས་བྱང་དང་ཁད་ཉེ་བའི། བཀའ་བྱའི་རིགས་ལ་གཟིགས་ནས་
ཐབས་ཤེས་ཀྱི། རྟེན་འབྲེལ་འགྲིག་པའི་དུས་དང་བསྟུན་བྱས་ཏེ། ལོ་ནི་གསུམ་དང་ལྔ་
ལས་འགྲུངས་མི་སྲིད། འགྲོ་བའི་རེ་འདོད་སྐྱོང་བྱིར་སྦྱུལ་སྐྱེ་འབྱུང་། སྐྱེ་ལྡན་མཐའ་
དག་མོས་པའི་མཆོག་འགྱུར་བའི། ལྷན་དག་ཡིད་གསུམ་གྲས་པས་གསོལ་བཏབ་ཅིང་།
ཁག་ལ་མོས་པའི་མཆོད་སྒྲིན་ཀྱི་མཆོས་མཆོད། ཞིང་མཆོག་གང་དང་གང་དུ་སྐྱེ་སྦྱུལ་
ཀྱང་། ཟག་མེད་ཐུགས་ཀྱི་དགོངས་པ་རྫོགས་བྱས་ནས། ལྷན་ཅན་ཆེ་འདིའི་འགལ་
ཁྱེན་བར་ཆད་སེལ། མཐར་ཐུག་སྦྱུན་རས་གཟིགས་ཀྱི་ཞིང་མཆོག་ཏུ། ལྷན་དུ་སངས་
རྒྱུ་འཕྲོ་བ་པར་ཐེ་ཆོམ་མེད། དེ་ལྟར་སྦྱུལ་པའི་སྐྱེ་ཡི་ཞིང་མཆོག་གི། རྩ་བུ་གཉིས་ཀྱི་
རྣམ་པར་ཐར་པ་ཙམ། ལྷགས་བཤད་གསལ་བར་བསྟན་པ་དེ་ལྟར་ཡིན། ཞེས་པ་བྱུང་
ཞིང་།

ཡགོང་ས་ལྷ་པ་དག་དབང་སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཆོ།

གཞན་ཡང་མདོན་ཤེས་རྩུ་འབྲུལ་མངའ་བའི་ཆོས་སྤང་དུ་མས་ལྷང་བསྟན་
དང་། སྐལ་ལྷན་དུ་མ་ལ་དངོས་ཉམས་ཅི་རིགས་སུ་གསལ་བ་སོགས་མཐའ་ལྷས་པར་
སྤང་ངོ་། །

༡༥ ཡེ་གོང་མ་དེ་སྐྱེ་ལྷ་པ་ལས་འདས་རྗེས་བདུན་གཉིས་རིང་ཆོས་ཀྱིས་མཐོ་བའི་དག་པ་དགའ་
ལྷན་གྱི་ཞིང་དང་བདེ་བ་ཅན། ར་ཡབ་སྐྱིང་། མཁའ་སྡོད་སོགས་སུ་སྐྱེ་འབྲུལ་གྱི་རོལ་པ་བསྟན་ས་
ཡུམ་གྱི་ལྷམས་སུ་ཞུགས་ཤིང་ཡབ་ཡུམ་གྱི་རིགས་རུས།

དེ་ཡང་ཁང་གསར་གོང་དུ་སྐྱེ་སྤྱང་མ་བཟུང་བའི་སྟོན་དེར། ཡེ་ཤེས་གྱི་སྐྱེའི་
ངོ་མཚར་རྒྱ་མཆོའི་མཛད་པའི་བཀོད་པ་གྲངས་མེད་པར་བསྟན་པ་མཐའ་དག་བརྗོད་
པར་ག་ལ་རུས། འོན་ཀྱང་ཆ་ཤས་ཅམ་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་ལས་བྱུང་བ་འདི་ལྟར། དང་
པོ་ངས་འདི་ནས་དགའ་ལྷན་དུ་ཕྱིན་པའི་ཆེ། ཆོས་ཀྱིས་མཐོ་བའི་སྟོང་དམ་པ་དེ་
ན། རིན་པོ་ཆེའི་སེལེའི་ཁྲི་ལ་རྒྱལ་ཆ་བ་བྱམས་པ་མགོན་པོ་བཞུགས། དེའི་སྐྱེ་གཞོགས་
གཡས་ན་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་བཞུགས། གཡོན་ན་རྗེ་བཙུན་ཅོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་
བཞུགས་འདུག་པ་དེ་དག་མཛུལ། ཆོས་ཀྱི་བཀའ་མཆིད་མང་དུ་བྱུང་། གཞན་ཡང་
དེར་སླ་མ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མང་པོ་འདུག་པ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ལེགས་སོ་
བརྗོད། དེར་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་བྱུང་དུ་རེ་ཞིག་སྟོད་སྟམ་ཅ་ན། རྗེའི་ཞལ་ནས་ཁྱེད་འདི་རུ་
མ་འདུག་པར་འདི་ནས་དག་པ་མཁའ་སྡོད་ཀྱི་གནས་སུ་བྱོན་ཅིག་ཅེས་གསུང་ངོ་། །

དེ་ནས་དག་པ་མཁའ་སྡོད་ཀྱི་གནས་སུ་ཕྱིན་ཅ་ན། གནས་དེ་རིག་འཛིན་
དཔའ་པོ་མཁའ་འགྲོས་གང་བའི་དབྱུས་ན། སྟོན་པ་ཤུགས་རྒྱལ་པོ། རྒྱལ་བ་ཆོ་དཔག་
མེད། སངས་རྒྱས་སྤེལ་བའི་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པ་བཞུགས་འདུག་པ་རྣམས་མཛུལ། དེ་
ན་ཡང་སླ་མ་སྟོབ་དཔོན་ངོ་ཤེས་པ་མང་པོ་འདུག། གསུང་སྤང་ཞིབ་དུ་བྱུང་། དེའི་ཆེ་
སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞལ་ནས་འོངས་པ་ལེགས་ཀྱི། དེ་ཡང་འདི་ནས་དག་པའི་ཞིང་

ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་ཐེང་གསུམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་དངོས་བྱུབ་རྒྱ་མཚོའི་ཤིང་ན།
ལམས་བདེ་བ་ཅན་དུ་སོང་ཞིག་གསུང་། ངས་བདེ་བ་ཅན་དུ་ཡུང་ཙམ་གྱིས་བྱིན་པས།
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་རྣམ་པར་དག་པའི་དབུས་ན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་ལྗེན་པའི་དབང་པོ་
རྒྱས་པ་རེའི་དྲུང་ན་མ་བྱས་བཏེགས་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་ཁྲི་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་སྤེང་
ན། བཅོམ་ལྷན་འདས་མགོན་པོ་ཆེ་དང་ཡེ་ཤེས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བཞུགས། དེའི་གཡས་
ན་སྦྱན་རས་གཟིགས་དང་། གཡོན་ན་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་བཞུགས་པ་མཐོང་སྟེ། དེ་དག་ལ་
ཕྱག་དང་བསྐྱོར་བ་བྱས་ཐུགས་དགེས་པའི་བཀའ་མཆིད་ཀྱང་མང་དུ་བྱུང་།

དེ་ནས་ངས་ཡང་སྲིན་པོའི་ཡུལ་རྫ་ཡབ་སྲིང་དུ་བྱིན་ཙམ་ན། ཡུལ་མཐའ་ཞིག་
ཏུ། སྲིན་པོ་མགོ་གཅིག་པ་བྱུང་ནས་གར་འབྱོན་ཟེར། ང་སྲིན་ཡུལ་ལ་འགོ་བཡིན།
ཟངས་མདོག་དཔལ་རིར་འགོ་བའི་ལམ་གང་ན་ཡོད་བྱས་པས། འདི་ན་ཡར་ཡོད་ཟེར་
ནས། མཐའ་ཆེན་པོ་ཕྱགས་གང་ནས་ཀྱང་ཐར་བ་དཀའ་བ་ཞིག་འདུག ཡང་སྲིན་
པོ་མགོ་བརྩུ་ཡོད་པ། མགོ་རེ་རེ་ལའང་མཆེ་བ་ཆད་མེད་པ་བཞི་གཅིགས་པ་ཞིག་
བྱུང་ནས། སྲིན་ཡུལ་ལ་འགོ་བའི་ལམ་འདི་ན་ཡོད་ཟེར་ནས་དར་ལམ་འབྲ་བ་ཞིག་
བརྒྱངས་བྱུང་བ་ལ་ཁོ་རང་སོང་བས་མ་ཐར་ངས་ཀྱང་མ་ཐར་བའི་ངང་ལ། དེར་སྲིན་
པོ་མགོ་བརྩུ་གཅིག་པ་སྤེང་ན་རྟ་མགོ་ཅན་ཞིག་བྱུང་ནས། དེས་མེ་ཏོག་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱིས་
མདོན་པར་གཏོར་ཏེ། འདི་སྐད་ཅེས། འཁོར་བའི་ཆ་གདུང་སྒྲོབ་བྱེད་ཆེན་པོ་འདིར་
བྱོན་པ་ལེགས་སོ་ཀུན་ཏུ་འགོ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལྟ་བུས། སྲིན་ཡུལ་གྱི་དབུས་སུ། ལམ་
འདི་ནས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་དྲུང་དུ་བྱོན་ཅིག་ཟེར་ནས། གོས་ཆེན་འབྲ་བའི་
ལམ་ཞིག་བྱུང་བ་ན། དེ་ལ་བྱིན་པ་དང་བྱེད་ཙམ་དུ་སླེབ་པ་དང་། དེར་སྲིན་པོ་མགོ་
བཞི་པ་ཞིག་བྱུང་བས། ངའི་རྒྱུད་པ་ནས་འཐེན་དུ་བྱུང་བའི་ཆེ་མཐའ་ཆེན་པོ་དེ་ལས།
སྤང་མ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་བྱུང་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀྱིས་རྟེན་སྒྲུངས་སྟེགས་མོ་རེ་བྱས་བྱུང་བ་
དང་། ཁོ་རང་ལྟར་སོང་། དེ་ནས་བདེ་བར་བྱིན་ཏེ། ངས་སྲིན་ཡུལ་དུ་སླེབ་ཙམ་ན། སྲིན་

ཡགོང་ས་ལྷ་པ་ངག་དབང་སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཚོ།

པོ་རྟ་མགོ་ཅན་དེ་ཡང་རྗེས་སུ་སླེབ་བྱུང་། ཡུལ་དེ་ནི་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་ལ་ཡིད་དྲུང་འོང་བ་ཞིག་འདུག།

དེའི་རྒྱབ་ཕྱོགས་ལ་ཉེ་བ་དང་པ་སྐྱའི་གདན་འོད་ཅན་ལ། རྟོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཤུག་ཐུབ་པ་བཞུགས། གཡས་ན་དྲི་པི་ཀ་ར། གཡོན་ན་འངམ་དཔལ་སྟིང་པོ་བཞུགས་པ་དང་མངལ། དེའི་ཆེ་ང་ལ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། ལེགས་སོ། །དྲུང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་བ་བསྐྱོམ་ཞིང་། ཉག་རྩ་འགོ་བའི་དོན་གྱིས་ཤིག་གསུངས། དེ་ནས་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་དག་གི་རྩང་ནས་ཕྱིན་ཅ་ན། ཁྱོང་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབྱས་སྟ། ཟངས་མདོག་དཔལ་རི་རྩེ་གསུམ་པ་དབྱས་ན་སྟིང་གི་དབྱིབས་ཅན་གྱི་སྟིང་ན། པ་སྐྱ་འོད་ཀྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་གྲུ་བཞི་སྟོ་བཞི། ཉ་བབས་བཞི་ལ་སོགས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོའི་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་དང་ལྷན་པ། ལྷ་བས་ཆོག་མི་ཤེས་པའི་རྒྱན་བཀོད་པ་ཐུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཅན། རི་དེའི་མཐའ་ཀུན་ནས་སྒྲིབ་པོའི་ཁྱོང་བྱེད་དཔག་རྩ་མེད་པས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བ། སོ་བྱང་ཆེན་པོ་དེའི་དབྱས་ན་ཉེ་མའི་གདན་ལ་གྲུ་བྱུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་པ་སྐྱ་འབྱུང་གནས་དེ་ཉིད་རིག་འཛིན་དཔལ་པོ་མཁའ་འགྲོའི་ཆོགས་ལ་ཟབ་མོའི་ཆོས་སྟོན་ཅིང་བཞུགས། ཡང་དེའི་གཡས་ཕྱོགས་ན་རྩོ་བོ་རྗེ་དཔལ་ལྷན་ཨ་ཉི་ཤ་དང་། གཡོན་ན་ས་སྐྱ་པ་རྩེ་ཆེན་པོ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་དང་མདུན་ན་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་བཞུགས་འདུག།

དེ་དག་གི་རྩང་ན་སྤར་གྱི་སྤང་མ་ཆེ་རྒྱུད་གཉིས་པོ་ཡང་འདུག་སྟེ། སྤང་མ་ཆེ་བ་དེ་ནི། ལུས་བོངས་ཆེ་ལ་ཁ་དོག་ནག་པ། ཤིན་རྩ་འཛིགས་པའི་གཟུགས་ཅན། རལ་པ་དཀར་པོའི་ཐོར་ཅོག་བསྐྱེངས་པ། སྤར་དཀར་པོས་སྟེང་པ་ཞོན་པ། ལག་པ་གཡས་གཡོན་གཉིས་ན་རལ་གྱི་དང་ཐོད་ཁྲག་འཛིན་པ་ཞིག་འདུག། སྤང་མ་རྒྱུད་བ་ནི། ཁ་དོག་དམར་པོ་མེ་ལྟར་འབར་བ། བསེ་ཁབ་དང་བསེ་ཆོག་གྱུན་པའི་ལྗེས་འཕྱུད་ར་

ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱོང་གསུམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོའི་ཆུ་ཐར་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་ཤིང་ན།

སྣས་བརྒྱན་པ། ལག་ན་མདུང་དམར་དང་ཞགས་པ་ཐོགས་པ། སྟག་རལ་དང་། གཟིག་
ཤུབས་ཅན། བསེ་ལྷམ་དམར་པོ་ཁྱོན་པའི་སྟེང་ན། ཨན་རྒྱབ་པ་ལྷ་སུ་ཞིག་འདུག་པ།
དེའི་ཆེ་ངས་ཨོ་རྒྱན་རིན་པོ་ཆེ་ལ། འདི་གཉིས་སུ་ཞིག་ལགས་ཞུས་པས། བྱ་རུ་རིན་པོ་
ཆེའི་ཞལ་ནས། ངའི་བཀའ་སྟོན་ཡིན་པ་རིམ་གྱིས་ཤེས་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཁོང་གཉིས་
གྲོགས་སུ་ཁྲིད་ལ། སྐར་བོད་ཡུལ་དབུས་སུ་སོང་ཞིག ཅེས་གསུངས་ནས། སྤང་མ་དེ་
གཉིས་ཀྱང་གྲོགས་སུ་བརྒྱུད་སོ། །

དེ་ནས་དེ་གཉིས་དང་འགྲོགས་ཏེ་ཡུད་ཅམ་གྱིས་བོད་དུ་འོངས། སྦྱོར་མོ་
ལུང་། དགའ་ལྷན་པོ་བྱང་། བདེ་ཆེན་ཅེ། འོལ་ཁ་གཞིས་ཀ ཨའི་རེ་སྒོ་ལ་སོགས་པར་
སྤང་ཡུལ་རེ་བལྟས་ཏེ། འཕྲོང་རྒྱས་ཀྱི་སྤུ་ནས་ཡུད་ཅམ་གྱིས་རི་རབ་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཕྱིན་
པས། དེ་ན་སུམ་རུ་ཅ་གསུམ་པའི་ལྷ་རྣམས་ཕལ་ཆེར་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་གཡེངས་
འདུག ལྷ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ལྷའི་བུ་མོ་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་ཞིག་བྱང་ནས།
མདུན་ནས་བསུས་ཏེ་བསྟེན་བཀྱར་སུན་སུམ་ཆོགས་པ་བྱས་སོ། །དེ་ནི་དཔལ་ལྷན་ལྷ་
མོ་འདོད་པ་ཁམས་ཀྱི་དབང་ཕྱག་མ་ཡིན་པར་འདུག དེ་ནས་ལྷ་མོ་དེ་སྒོ་མོའི་སྐར་
ཀྱུར་པའི་མདུན་ན། སྤུལ་པའི་སྤྱིན་དཀར་པོ་མཐའ་འཇའ་རིས་སྣ་ཆོགས་རྣམ་པར་
བཀྱ་བར་མཛེས་པ་ཞིག་ལིང་ངེ་འདུག་པས། དེའི་སྟེང་དུ་དཔལ་ལྷན་ལྷ་མོ་རང་ཉིད་
བཞུགས་ཏེ། དེའི་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་ང་ལ་ཡང་འདིར་བྱོན་གསུང་། དེར་ཕྱིན་པ་དང་
སྤྱིན་དེའི་སྣ་ལས་འོད་ཟེར་སྣ་ལྷ་འཕྲོས་ཏེ་མི་ཡུལ་དུ་སོང་། དེ་ནས་དཔལ་ལྷན་ལྷ་མོ་
དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྤྱིན་ལ་ཞོན་ནས་འོད་སྣ་ལྷའི་ལམ་ནས་ཡུད་ཅམ་གྱིས་སུམ་རུ་ཅ་
གསུམ་ཀྱི་གནས་ནས་སྟོད་ལུང་གི་མཐའ་ཁང་གསར་གོང་གི་གཞིས་ཀར་ཡོང་། དེར་
ཨ་མ་རྩུང་པའི་སྐྱེ་ལུས་ལ་གཞན་ཞིག་ཞུགས་ནས། ང་སྟོད་ས་དེ་བཀག་འདུག་པས།
དཔལ་ལྷན་ལྷ་མོས་བགེགས་དེ་ཕྱི་རོལ་དུ་འབྱིན་པའི་འཕྲིན་ལས་མཛད་ནས་མའི་

ཡགོང་ས་ལྷ་པ་ངག་དབང་སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཚོ།

རུམ་ཤིན་ཏུ་གཙང་བར་གྱུར་པ་དང་། དེར་ངས་ཁྱེད་ཀྱི་ཡིན་གསུང་ཞེས་སྣང་ངོ་། །

(༧ བ་༦ ༡༡ འ་༦) དེ་ཡང་། སྒྲིགས་བམ་ལུང་བསྟན་ལས། ཚེད་དུས་དགུ་
ཡི་ཐ་མ་ལ། བསོད་ནམས་མཚོག་གི་མཚན་ལྡན་པ། བཤད་ཆོགས་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ།
བསྟན་པའི་མེ་རི་གསོ་བར་བྱེད། ཏེ་དུས་ཁྱིམ་མེ་རུང་ཟད་སྟོང་། ཁྱིམ་མེ་ལྡན་ཉན་
ཐོས་ཡིན་ཞེས་སྟོང་། མིག་གཅིག་པ་དང་མཆེ་བ་ཅན། ཁྱིམ་མེ་འཆལ་བྱུང་སྟངས་སྟོང་
བར་བྱེད། ཅིས་དང་། བོད་བྱང་གི་ཕྱོགས་ནས་བྱང་ཕྱོགས་སུ། མི་ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱུ་ལ་པ་དམ་
པ་ཞིག འབངས་མགོན་མེད་མང་པོ་འདྲེན་དུ་འགྲོ། ཞེས་པའི་ལུང་བསྟན་གྱི་དུས་
ལ་བབ་སྟེ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ་དཔལ་བཟང་པོ་འདི་ཉིད་སྐྱེ་
བཞུགས་པའི་ཡུལ་ནི། བོད་སྐྱོང་བའི་རྒྱལ་པོ་མེས་དཔོན་ལྷ་མ་གསུམ་གྱི་དུས་སུ་དབུས་
གཙང་རུ་བཞུགས་པ་ལས། དབུ་རུའི་ས་དགེ་བརྒྱུད་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ངང་
གིས་འདུ་བ། ཤུལ་རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་གིས་ཉེ་བར་མཛེས་པའི་སྦྱིད་ཤོད་ཀྱི་ཡུལ་གྱའི་
ཆ། སྟོང་ལུང་མདའ་ཅེ་ཁ་ཁང་གསར་གོང་ཞེས་བྱ་བར། རིགས་རུས་ནི་སྟོན་ཆོས་རྒྱལ་
ཁྱི་སྟོང་ལྷུ་བཅན་གྱི་དུས་སུ། ལོ་རྒྱུ་བ་བརྒྱ་ཙུ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ནས་གཙོ་བོར་གྱུར་
པ། སད་མི་མི་བདུན་གྱི་ནང་ཆན། མ་རིན་ཅེན་མཚོག་ཅེས་གྲགས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་
འདི་པའི་གདུང་ལ་མཁས་གྲུབ་ཀྱི་སྦྱེས་ཆེན་མང་དུ་བྱོན་པ་ཡིན་ལ། དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱེ་
པས་ཏྲར་རྒྱལ་པོའི་ལུང་ལ་བཞེན་ནས་བོད་ཀྱི་བདག་མཇད་པའི་ཆོ། ཁྱི་བསྐྱོར་བརྒྱ་
གསུམ་དུ་གྲགས་པའི་ནང་ཆན་རྒྱ་མ་ཁྱི་བསྐྱོར་གྱི་ལུང་དང་ལས་ཀས་མཛོན་པར་མཐོ་
ཞིང་། ལྷེ་སྦྱིད་རིན་པོ་ཆེ་དཔལ་ལག་མོ་གྲུ་པས། འཕན་པོ་དཔལ་འབྱོར་རྒྱལ་མཚན་
ལ་བྱན་བཀོན་གྱི་ལས་ཀ་གནང་། རྒྱལ་ཆེན་ཅེད་མཛོད་དཔོན་དུ་བསྐྱོས་ཏེ། ལྷགས་བྱང་
གིས་མཛོན་པར་མཐོ་བ་གང་གི་བརྒྱུད་ལས། ཕྱི་ཐ་སྟོན་རིག་པ་སོགས་ལྷགས་གཉིས་ལ་
མཁྱེན་པ་རྒྱས་ཤིང་། ནང་གསང་སྟགས་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་མཛོན་པར་གཞོལ་བའི་

ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱོང་གསུམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་ཤིང་ན།
ཡལ་སྤེལ་པ་རྣམས་རྒྱལ་གྲགས་པ་དང་།

ཡུམ་ནི། སྤེལ་སྤྲོད་པལ་མོ་གྲུ་པའི་དགོན་གཉིས་དཔོན་སྤྲལ་རྟེང་མའི་རིག་
སྤྲལ་འཆང་བའི་དབང་ཕྱག་རིན་པོ་ཆེ་ཀུན་བཟང་ཅེ་ནས་ཀྱི་སྤྲལ་མོ་དཔལ་འཛོམ་
བྱ་བྲིད་ཡིན་ལ། འདི་པའི་རུས་ནི་ཟིན་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་དབང་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཆོན་
ཀྱི་སྐྱེ་ཁའ་རྩིང་རི་པ་གྲགས་པ་རིན་ཅེན་ཀྱི་རིགས་ལས་བྱུང་བའི་ལྷགས་གཉིས་ཀྱི་
དཔལ་འབྱོར་ལོངས་སྤྱོད་མཐུ་སྟོབས་རྒྱས་པས་མངོན་པར་མངོས་པ་ཞིག་གོ། །

༡༽ མངལ་དུ་བཞུགས་པའི་ཆེ་ཡལ་ཡུམ་གཉིས་ལ་ཡ་མཚར་བའི་གཟིམ་ལམ་རེ་བྱུང་བས་སྤྲལ་
དོགས་ཀྱིས་སྐྱེ་རིམ་ལ་བཙོན་པ་དང་། ཡ་རྒྱལ་དབང་མཆོག་གི་ཉེ་གནས་དང་འབྲས་སྤྲངས་སུ་
བཞུགས་པའི་སྐྱེ་གདུང་ལའང་མཆོད་སྤྲོད་པ་དང་དབྱ་རྒྱན་གསོལ་བ་སོགས་ནས་ལྷས་བྱུང་པར་
བ་དུ་མ་བྱུང་བ་དང་བཅས་སྤྲོད་པ་བཟུང་བ་ནས་སྐྱེ་སྤྲོད་སྤྲོད་ལུགས་

རྩེ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་དེ་ཉིད་དགྲུང་ཞག་བདུན་པལ་གཉིས་པའི་རུབ་ཡུམ་
ཀྱི་སྤྲལ་སུ་བཞུགས་པའི་ཆོ། ཡུམ་ཀྱི་མནལ་ལམ་དུ། རང་ཉིད་ཁང་གསར་གོང་གི་
རབ་གསལ་ནས་འཕྱར་ཏེ། ཤིང་ལྗོན་པའི་སྤྲོད་པོ་ཤིན་དུ་ཆེ་བ་ཞིག་གི་ཅེ་མོར་བྱོན་པ་
དང་། འབྲས་སྤྲངས་ཕྱོགས་ནས་ནམ་མཁའ་སྤྲིང་གི་རྒྱལ་པོ་གཅིག་འཕྱར་ནས་བྱུང་
བ་དེ་རང་གི་ཞལ་ནས་ཞུགས་པ་དང་། ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་པའི་དབྱིངས་ནས། ཉེ་
ཆོག་གཉིས་མཉམ་དུ་ཤར་བ་ལ་སྐྱར་མ་འོད་ཅན་ལྷས་བསྐྱོར་བ་གཟིགས་པ་དང་། དགེ་
འདུན་ཆོས་གོས་རྣམས་སྐྱར་གསོལ་བ། གདུགས་དང་རྒྱལ་མཆོན་དང་། རོལ་མོ་བསྐྱམས་
པ་མང་པོས་བསྐྱོར་ནས་འབྲས་སྤྲངས་ལ་འགོ་བ་ཡིན་ཟེར། རི་མཐོན་པོ་གཅིག་ལ་
འཛོགས་པ་དང་། རང་གི་མཁུར་ཆོས་གཉིས་ལས་ཁྲག་གི་མཆོ་རྡོལ་བ་ཡིན་ཟེར་ཁྲག་
རྒྱན་རབ་དུ་ཟགས་པས། ས་སྟེང་ཐམས་ཅད་དམར་ཆེལ་ཏེ་བྱས་པར་གྱུར་པ་སོགས་
མིས་ཤིང་།

ཡགོང་ས་ལྷ་པ་དག་དབང་སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཚོ།

ཡབ་ཀྱི་མནལ་ལམ་དུའང་། དཔལ་ལྷན་ས་སྐྱ་པའི་བདག་ཆེན་ཞིག་ཡིན་
ཟེར་བའི་སླ་མ་ཆེན་པོ་འགུན་རྒྱ་མཉན་པ་ཞིག་འབྱོན་པ་ཡོད་ཅེས་དེའི་ཐེབས་བཞུགས་
ཀྱི་གྲགས་གཤམ་མང་པོ་བྱས་པ་དང་། སླ་མ་དེ་ཉིད་ཐེབས་པའི་དགའ་སྟོན་ཆེན་པོ་
བྱས་པ་བྱུང་གསུངས་ཤིང་། མདོན་སུམ་ལའང་། སྟོན་མཉན་པའི་སྟོན་ཀྱི་དྲི་བསུང་ཞིས་
པོ་འཕུལ་བ་དང་། དེའི་སང་ཉིན་ནས་བཟུང་སྟེ། ཉིན་རེ་ཡང་། བཅ་མཁའ་གཡའ་དག་
པ་ལ་འཇའ་འོད་ཀྱིས་བྱས་པ་དང་། ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཁང་གསར་གོང་གི་སྟེང་གི་
ནམ་མཁའ་སྟེབ་པ་ན། དེའི་མཐའ་ཀྱན་ནས་འཇའ་ཚོན་ཁ་དྲོག་སྐྱ་ལྷ་པས་ཡོངས་སུ་
བསྐྱོར་བས་གདུགས་སུབ་པ་ལྟར་མངེས་པ་དང་། ལྷའི་མེ་དྲོག་གི་ཆར་འབབ་པ་སོགས་
དགེ་མཚན་བརྗོད་ཀྱིས་མི་ལང་བས་གནམ་ས་བར་སྤང་གི་ཁྱོན་ཐམས་ཅད་ལྟ་ན་
ཉམས་སུ་དགའ་ཞིང་ཡིད་དུ་འོང་བར་གྱུར་དོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱ་ལྷས་ནམས་ཀྱིས་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཐུགས་ཐེ་ཚོམ་དུ་གྱུར་དེ།
སྐྱ་རིམ་ལ་བཙོན་པར་མཛད་ཅིང་། སྐྱ་རིམ་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཚོས་རྗེ་ཡོན་མཚོག་པ་གདན་
བྲངས་པའི་ཆོ། ཁོང་པས་ཀྱང་། ལྷེ་པ་ཆོ་གྲུབ་མཐའི་ཐུགས་སྟོང་ཆེ་བའི་གྲགས་པ་ཡོད་
པས། སྐྱ་རིམ་ལ་བྱོན་ན་ལེགས་མི་ལེགས་ཀྱི་ཐུགས་དམ་བརྟག་པ་མཛད་པས་བྱོན་པ་
བཟང་བ་བབས། མནལ་ལམ་ཡང་བཟང་སྟེ། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གསུང་གིས་
འབྲས་སྤངས་ཀྱི་ཚོས་དུང་དེ་ཉི་མ་ལ་སྟོན་ལས་བྱས་དང་གསུངས་པ་ན། ཚོས་དུང་དེ་
ནམ་མཁའ་ལས་བབས་དེ། ན་བཟའི་མཐུ་བར་སྤངས་ནས་བྱས་པས་སྐྱད་གསང་གིན་
ཏུ་མཐོ་བ་འདིག་ཉིན་ཀྱན་ཀྱིས་ཐོས་ཡོད་སྟུང་པ་ཞིག་བྱུང་ནས་དཀྱིས་བཞིན་དེར་
བྱོན་དེ། སྐྱ་རིམ་མཛད་པས་གིན་ཏུ་འཕྲོད་པ་བྱུང་ངོ། །

དབྱངས་ཅན་མས་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་སྐུ་སྐྱ་དཔལ་ལྷན་སྒོ་གོས་བཟང་པོའི་
མནལ་ལམ་དུའང་། ནམ་མཁའ་ནམ་པར་དག་པའི་དབྱིངས་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བ་ལ།

ལ་རྒྱལ་དབང་སྐྱོ་ཐེང་གསུམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་ཤིང་ན།
གསེར་གྱི་སེའྲེ་དང་གསེར་གྱི་འབྲུག་རེ་སྤེལ་མར་འཁོད་པ་རྣམས་གོ་མཚམས་ཅུང་
ཟད་ཅམ་གྱིས་མཐའ་དབུས་ཀུན་ཏུ་བྱབ་པའི་འོད་གྱིས་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་གསལ་བར་
སྤང་བ་ཞིག་ཟིལ། དེ་མ་བཞེད་པའི་ངང་ནས། ཕྱིས་ཞབས་དྲུང་རིན་པོ་ཆེར་སྐྱུལ་སྐྱུ་
འཕྲང་ཁ་བས་རྣམ་ཐར་གྱི་དོགས་གཅོད་ཞུས་པའི་ཆེ། རྗེའི་ཞལ་སྤྲ་ནས་སྐྱུ་འབྲུངས་
པའི་གོང་ཅམ་དུ་བདག་ལའང་ཆེ་ལམ་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་བྱུང་བ་དེ་ལྟར་ལགས་ན་ཞུས་
པས། ཁྱོད་ཀྱི་ཆེ་ལམ་དེ་དང་ལ་ལྟ་བ་འདྲ་གསུངས། འོན་པ་ཟུང་ལགས་སམ་ཞུས་པས།
བཟང་ངན་ཅི་ཡིན་ཀྱང་། ལྟ་བ་ནི་ང་ལ་ལྟ་བ་འདུག དེ་ཡང་ཆོལ་བ་ལ་འདིགས་པ་
མེད་པས་སེའྲེ་འདྲ་བ་དང་། སྟན་གྲགས་འབྲུག་སྐྱེ་ལྟར་ཀུན་ཏུ་བྱབ་པར་འགྱུར་བའི་སྤྲ་
ལྟས་ཡིན་གསུངས། དེ་ལྟར་ཡུམ་གྱི་ལྷུ་མས་སུ་ཞུགས་པ་ན། སྐྱུ་ལྷས་བདེ་ཞིང་། དུམས་
པ་དང་སྤྲིང་རྗེ་དང་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་རྒྱས་ཤིང་། སྤྲིད་ཀྱི་
དཔལ་འབྱོར་སྤྲོ་ཆོགས་རྣམས་ཀྱང་འབད་མེད་དུ་ངང་གིས་འདུ་བ་བྱུང་།

ཡང་དེའི་ཆེ། སྐྱུ་གདུང་རིན་པོ་ཆེར་མཚོད་པའི་སྤྲོ་ཆེན་པོ་སྤེལ་བའི་ནང་
ནས། རྒྱ་སྤོས་རྒྱན་མི་ཆད་དུ་སྤེལ་བའི་དུད་པ། དེར་ཆ་གཉིས་སུ་གྱེས་ནས། ཆ་གཅིག་
སྐྱུ་གདུང་རིན་པོ་ཆེའི་བཞུགས་གནས་ཟངས་སྒྲོམ་དར་ཟབ་གྱིས་བསྐྱབས་པ་ལ་བསྐྱོར་
ཅིང་། ཆ་གཅིག་སྤོད་ལུང་ཕྱོགས་སུ་ངེས་པར་འགོ་བ་གང་གིས་ཀྱང་བསྐྱོད་ཏུ་མེད་པ་
དང་། དུར་སྒྲོམ་གྱི་ཆེ་ལ་རྒྱལ་བ་རིགས་ལྡེའི་དབུ་རྒྱན་གསོལ་བ་ཡང་སྤོད་ལུང་ཕྱོགས་
སུ་ཡོ་ཞིང་བཞུགས་པ། ཡང་ཡང་དང་པོར་བསྐྱངས་ནས་བསྐྱོན་ཀྱང་སྤར་བཞིན་ཡོ་བ་
དང་། དྲུང་གནས་རིན་པོ་ཆེ་དཔོན་སྤོབ་རྒྱལ་ལ་ཐེགས་ཀ་སོགས་སུ་ས་གཡོ་བ་དང་།
སྐྱེ་གྲག་པ་དང་། མེ་དོག་གི་ཆར་བབ་པ་སོགས་ཆོ་འཕྲུལ་མཐའ་ཡས་པ་བྱུང་ངོ་། །

དེ་ཡང་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་རྒྱ་སྤོས་སྤྲོ་ཆེན་པོ་ཞིས་བཞེགས་ཀྱི་བཅུ་གཅིག་པའི་
དམར་ཕྱོགས་ཀྱི་རྗོགས་པ་གཉིས་པ། རྒྱ་ནག་ཅིས་གཞུང་ལྷགས་ཀྱི་མཛེས་བྱེད་ཅེས་

ཡགོང་ས་ལྷ་པ་དག་དབང་སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཚོ།

པ་ (རབ་བྱུང་དགུ་པ་) ལུ་མོ་ཡོས་ (བྱི་ལོ་ ༡༥༩༩) གྱི་དབྱིད་ར་དང་པོའི་ཉེར་ལྷ་ལ།
གཟུགས་སྐྱེ་ཚུ་ཤེལ་གྱི་དབང་པོ་མངལ་གྱི་ཚུལ་འདྲིན་གྱི་རྒྱ་ལས་གྲོལ་ཏེ། སྐལ་བཟང་
ཀུན་དཔེ་དཔལ་དུ་སྐྱེ་བཞུགས་སོ། །

(༡༦ ཉ་ལ། ༡༥ ན་༩) དེ་ཡང་གོད་དཀར་ངི་མ་མེད་པའི་གྲུར་ཁང་སྒོ་མེད་
པའི་སྐབས་སུ་བཞུགས་པ་དེ་ལྟར་བྱ་བ་རྩོམ་ཐོགས་པར། རེ་ཞིག་ལུས་པ་དང། རི་
ཞིག་ན། ཉི་འོད་འཕུངས་པའི་པར་ལྟར་གོད་པ་དཀར་པོའི་མེ་ཏོག་དེ་རང་གིས་ངང་
གིས་བྱེ་བའི་ནང་ནས། སྐལ་པའི་སྐྱེ་བྱིའུ་ལྟའི་སྐས་པོ་བས་ཀྱང་མཛེས་ཤིང་ལྟ་ན་སྐྱག་
པ། མཐོང་ན་དགའ་ཞིང་ལྟ་བས་ཆོག་མི་ཤེས་པ། སྐྱེ་ལ་དཀར་ལ་དམར་བའི་མདངས་
ཆགས་པ། སྐྱེས་བྱ་ཆེན་པོ་མཆན་དཔེ་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པ། སྐྱེ་སྟོད་ལ་ལྟའི་གོས་
ཀ་ཤི་ཀ་ལས་ཀྱང་འདྲམ་ཞིང་མཉེན་པའི་སྐུ་མ་དཀར་པོའི་རས་གོས་གསོལ་བ། སྐྱེ་
སྟོད་ལ་སྐྱག་གི་པགས་པའི་རི་མོ་རང་བྱུང་དུ་རྩམ་པར་བཀྲ་བ། ཞབས་བྱས་མན་ཆད་
བྱུང་པའི་ཤམ་ཐབས་གསོལ་བ། སྐྱེན་གཉིས་ལྷན་ལའི་འདབ་མ་ལྟར་མཛེས་པས་ཀུན་
ཏུ་གཟིགས་ཤིང་། ཅུང་ཟད་བཞད་པའི་ཚུལ་དུ་འདྲམ་སྐལ་ལེ་བཞུགས་པ་མཐོང་ངོ་།
མཐོང་ནས་ཀྱང་ཡུམ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དགའ་ཞིང་སྒྲོལ། ཡིད་
བདེ་བས་གང་ཞིང་ངོ་མཆར་མད་དུ་བྱུང་བའི་འདུ་ཤེས་སྐྱེས་པར་གྱུར་ཏོ། །

ཡང་དེའི་ཆེ་པོ་བྱང་དམ་པ་དེ་ནི་སྤར་བས་ཀྱང་སྟོང་འཁྱུར་གྱིས་ལྟ་ན་སྐྱག་
ཅིང་ཉམས་དགའ་ལ་བག་ཐེབས་པར་གྱུར་ཏེ། ཡུལ་དེའི་སྐྱེ་པོ་ལས་དག་པ་འགའ་
ཞིག་གིས་ནི། དེའི་རྩབ་མོ་ཁང་པ་བཅེགས་པ་དེ་མེ་རི་མེ་དཔུང་རབ་ཏུ་འབར་བའི་ར་
གྲུར་གྱི་དབུས་ན་ལྟམ་མེ་ལྟང་དེ་ལྟན་ནེར་འདུག་པ་མཐོང་ངོ་། ཀུའན་ཡང་ཀུན་ལ་
མཐུན་སྤང་དུ་གྱུབ་པར། རྩོགས་ཐམས་ཅད་བྱིས་པ་ལྟར་དག་ཅིང་གསལ་བར་གྱུར་པ་
ལས། འདྲའ་རིས་རྩམ་པར་བཀྲ་བས་ཆ་བྱའི་གཙུག་ཕུད་བཀྲམ་པ་ལྟར་མཛེས་པ་ལྟའི་

ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱོང་གསུམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོའི་ཆུ་ཐར་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་ཤིང་ན།
མེ་ཏོག་གི་ཆར་ནམས་ལྷིང་ཁིང་འབབ་པ། ལྷའི་སྟོན་གྱི་བྲི་བཟང་ནི་ཀུན་ནས་འཐུལ་
བ་ལ་སོགས་པའི་དགེ་མཚན་གྱིས་མཐོ་རིས་གྱི་གནས་ས་ལ་བབས་པ་ལྟར་གྱུར་ཏོ། །

ཡབ་ཡུམ་དེ་གཉིས་ལས་སྡོན་དུ་ཡང་ལྷུ་མ་སྤིང་མང་དུ་འཁྱུངས་ཀྱང་། སལ་
ཆེར་སྡེ་མའི་སྤྱི་ཐོག་དུ་གཤེགས་པས་འཛིགས་ནས་ཡབ་ཡུམ་གྱིས་སྤྱི་གཞོན་པའི་
ཐབས་དང་རྟེན་འབྲེལ་མང་དུ་མཛད། བྱད་པར་དུའང་ཆོས་རྒྱུ་ཡོན་མཚོག་པ་ལ་གྲུབ་
མཐའ་མི་མཐུན་ཡང་ཐུགས་དད་སོང་བས་སྤྱི་སྐྱེ་སྤྱང་པ་ཞུས། མཚོན་པའི་ཐོག་
མར་ར་མ་དཀར་མོའི་འོ་མ་ཞལ་དུ་གསོལ། སྤྱི་ཐར་ཞེས་པའི་བྱད་མེད་ཅུ་ཞོ་ཡོད་པ་
ཞིག་མ་མར་བསྐྱོས། སྤྱི་མཚན་ཡང་ར་ཅུ་སྤྱི་ཚོད་དཔལ་བཟང་པོ་ཞེས་གསོལ།
ཆོས་རྒྱུ་ཡོན་མཚོག་པས་མ་གཅིག་གྲུབ་པའི་རྒྱལ་མོ་ནས་བརྒྱད་པའི་ཆེ་དབང་དང་
སྐྱེར་སྤྱང་ལུགས་གྱི་རྟ་མགུན་གསང་སྐྱབ་གྱི་རྒྱུ་མེད་ཀན་ལ། དེ་ནས་སྤྱི་སྐྱེད་
བསྤིང་བའི་ཆེ། བྱིས་པ་གཞན་གྱི་ལོ་བསྐྱེད་པས། གཞོན་ཅུ་དེ་ཉིད་ཟླ་བསྐྱེད་ལྷག་པར་
ཆེ་བར་གྱུར་ཏོ། །

༤། བྱིས་དུས་ནས་ཆོས་དང་ཆོས་མིན་གྱི་རྣམ་འབྱེད་ལ་མཁས་ཤིང་སྐྱོ་གོང་མའི་དྲང་ནས་ལ་རྒྱལ་
དུ་ངོ་མཚར་བའི་ཆེ་ལམ་བྱུང་བ་དང་། འཁྱུངས་ཁང་དུ་གྲུ་པ་བྱུང་བ་དང་རོལ་མོ་དགོལ་རྩུང་ལ་
དགུས་ཚུལ་མཛད། ལྷ་བྱུང་ལ་གྲུས་ཚུལ་མི་གནང་བ་དང་སྤྱང་མའི་ཞལ་གཟིགས་བྱུང་ཁིང་བྱད་པར་
འཕགས་པའི་མཛད་པ་མང་དུ་འཕེལ་བས་ཡ་རྒྱལ་དབང་གོང་མའི་སྐྱེ་སྐྱུལ་དུ་སྤིང་བས་མི་ཆེན་དག་
གིས་ཀྱང་གྲུས་མཚོན་ལྟར་ལེན་དང་དག་པའི་གཟིགས་སྤྱང་དང་མཛད་པ་རྒྱ་ཆེ།

དེ་ཡང་སྐྱེ་འཁྱུངས་ནས་ཟླ་བ་གསུམ་ལོན་པ་ནས་ཉེ་བར་བཟུང་སྟེ། རང་པར་
ཐོ་རངས་རྟག་དུ་སྡེ་བར་སྐྱེ་ཚོག་ཕྱའི་ཚུལ་དུ་བཞུགས་ཤིང་། མ་མ་ཡང་གཉིད་ལས་
སྤྱིང་བར་མཛད་ཏེ། ཕྱག་གིས་སྐྱེ་ནས་འཐེན་ཁིང་། མ་ཁི་ཞེས་གསུངས་ནས་ཚོག་ཕྱའི་
སྤྱིད་འཕྱག་པར་མཛད་དོ། དེ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་བརྟན་ཅིང་སྐམ་པ། ཞི་ཞིང་དུལ་

ཡགོང་ས་ལྷ་པ་ངག་དབང་སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཚོ།

བ། དེས་ཤིང་གཙང་སྤྱང་ལྷན་པ། ཐུགས་མ་ཁྱམ་ཞིང་མ་ཁེངས་པ། སྤན་ཆེ་ཞིང་གང་
ལ་ཡང་མི་འཇིགས་པ། རོ་ཆ་ཤེས་ཤིང་བྲེལ་ཡོད་པ། ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་རྣམ་པར་
འབྱེད་པ་ལ་མཁས་པས། སྤང་དོར་གྱི་གནས་རྣམས་ལ་གཞན་གྱི་དྲིང་མི་འཇོག་པར་
རང་སྟོབས་ཀྱིས་ཕྱག་ལེན་ལ་འདེབས་ཤིང་། ཏྲག་རྩ་སེམས་ཅན་ལ་ཐུགས་བརྩེ་བས་
ལེགས་པར་གཟིགས་པ་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྣམ་འགྲུར་རིས་ཀྱང་གཞན་དད་པ་སྐྱེ་བ་
ལ་མཁས་པ། དེའི་རྩང་དུ་སྦྱང་ག་བྱུང་ཡང་། དེ་དག་ལ་བྱིན་རྒྱལས་གནང་བའི་ཕྱག་
རྒྱ་སྟོན་ཅིང་དགྲེས་དགྲེས་ལྟར་མཛད་པ་སོགས་ངོ་མཚར་བའི་རང་བཞིན་དུ་བཞུགས་
སོ།།

ལོ་འདི་ནང་དུ་རྩེད་ནས་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱལ་དུ་བྱོན་ཏེ། གསེར་ཏོག་གི་བཟོ་འཕྲོ་
དང་བྱམས་སྤྱད་གྱི་ལོགས་རིས་རྣམས་མཛད་པའི་ཆོ། དེ་ནས་མཚམས་དམ་པ་ཞིག་
གི་སྐབས། ལུབ་ཅིག་ཐོ་རངས་ཀྱི་མནལ་ལམ་དུ། མགོན་ཁང་གི་སྟེང་ནས་གཟིགས་
པས་སྤོང་ལ་ངོས་ནས་བང་ཆེན་མི་རེང་གཉིས་བྱུང་བ་དང་། མགོན་གཉེར་སྒོ་བཟང་ལ་
སུ་ཡིན་སྟོས་ཤོག་གསུངས་པས། ཁོང་གི་དེ་གཉིས་ཀྱི་ལག་ནས། རྩི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
པའི་བཀའ་ཤོག་ཡིན་ཟེར་བའི་ཡི་གེ་རྩང་ལ་ཞིག་བྱེར་བྱུང་བ་དེ་འཕྲལ་ཕྱེ་ནས་
གཟིགས་པས། གསུང་རབ་པས་གོ་དགོས་རྒྱལ། འཕགས་པའི་གནས་བརྟན་བརྟུ་དུག་
དེར་འབྱོན་པ་ཡོད་པས་གྲུབས་ཡུལ་མ་ཐོགས་པ་གལ་ཆེ་གསུང་བ་ཞིག་འདུག་པས། དེ་
འཕྲལ་དུ་གཟིམས་རྒྱུང་བཀའ་གདམས་ཐོ་བྱང་དུ་བཞུགས་གདན་བཤམས་པ་སོགས།
ཐེབས་གྲུབས་ཀྱི་བཀོད་པ་ཐམས་ཅད་ལེགས་པར་མཛད་དེ། སྟོས་ཐོར་བསྐྱམས་ནས་
ཕྱི་ལོགས་སུ་གདན་འདྲེན་ལ་བྱོན་པས། འཕགས་པའི་གནས་བརྟན་ཆེན་པོ་བཙུ་ལྷ་
བྱོན་པའི་རྩིས་སུ། སྤང་པོ་ཆེའི་སྤྱ་གྱུ་ཤིན་རྩ་ཡིད་འཇིན་པ་འཛམ་བུའི་གསེར་གྱི་འོད་
འཆར་བ་ཞིག་བྱུང་བ་དེ་རྣམས་གཟིམས་རྒྱུང་ནང་དུ་ཐེགས་སུ་བ་ཀྱང་། ད་དུང་གནས་

ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱོང་གསུམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་ཤིང་རྒྱ
བརྟན་ཆེན་པོ་གཅིག་བྱོན་ཏེ་འོང་སྐྱམ་ནས། སྒྲིའི་བྱི་རོལ་དེར་ཕེབས་བསྐྱལ་ཡོད་ཅ་ན།
ནང་ནས་གཅིག་ན་རེ། གནས་བརྟན་ཆེན་པོ་གཅིག་སྒྲང་པོ་ཆེའི་སྤྱ་གྲུ་འདི་ཀ་ཡིན།
ད་ནང་དུ་སྒྱོན་གསུངས་བྱུང་བ་དང་ནང་དུ་བྱོན་ཅ་ན། འཕགས་པའི་གནས་བརྟན་
བཙོ་ལྷ་པོ་རྣམས་འཁོར་གྱི་ཚུལ་དུ་གྲལ་གྱི་མཐའ་ལ་བཞུགས་ཤིང་། དེ་དག་གི་དབུས་
སྤྱ། སྒོན་རྩེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་བཞུགས་ཁྲི་ཡིན་སྐྱམ་པའི་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ་སྒྲ་ཆོགས་
པས་སྤྲ་བཀོད་པ་སེལ་བཏེགས་པའི་སྟེང་ན་སྒྲང་པོ་ཆེའི་སྤྱ་གྲུ་དེ་གཙོ་བོའི་ཚུལ་དུ་
བཞུགས་འདུག་པ་ཞིག་རྗེས་གསུངས།

ཡང་དེའི་ཆེ་རུབ་ཅིག་གི་མནལ་ལམ་དུ། རྩེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཞལ་
ནས། རྒྱབ་རིའི་ཆེ་འདིར་ལྷུང་དུ་ཤོག་གསུང་བ་ཞིག་བྱུང་བ་དང་། རི་དེའི་ཆེ་ལ་
འཛེགས་བྱོན་པས། རི་ཆེ་དེ་ན། བཙོ་ལྷ་ན་འདས་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་ཡབ་ཡུམ་ལ་
དུས་བཞིའི་ལྷ་མོས་བསྐྱོར་ནས་བཞུགས་འདུག་པ་གཟིགས་ཏེ། ཐུགས་ལ་ཅི་ཡིན། རྩེ་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ནི་བཞུགས་མི་འདུག དཔལ་ལྷན་ལྷ་མོ་ལ་དུས་བཞིའི་ལྷ་མོས་
བསྐྱོར་བ་འོང་སྟེ། དཔལ་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་ལ་དུས་བཞིའི་ལྷ་མོས་བསྐྱོར་བ་འདི་ཅི་
ཡིན་སྐྱམ་དུ་དགོངས་པ་དང་། དུས་བཞིའི་ལྷ་མོ་རྣམས་ཡུམ་ལ་ཐུམ། ཡུམ་རྩོལ་རྩེ་ཐམས་
ཡང་ཡབ་ལ་ཐུམ་པའི་མཐར། ཐམས་ཅད་ང་རང་ཡིན་གསུང་བ་དང་། མནལ་སང་པ་
ཞིག་བྱུང་གསུངས། དུང་ནས་རིན་པོ་ཆེར་མནལ་ལམ་གྱི་ཚུལ་དུ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
པས་སྤྱལ་པ་ཡང་སྤྱལ་གྱི་བཀོད་པ་སྒྲ་ཆོགས་སྟོན་པ་དང་། གསུང་གི་སྤྲང་བ་སྤྲལ་བ་
སོགས་མཐའ་ཡས་པའི་ངོ་མཆར་བྱུང་འདུག

ཁང་གསར་གོང་དུ་ཆོས་རྩེ་ཡོན་མཆོག་པ་དཔོན་སྟོབ་རྣམས་སྐྱུ་རིམ་མང་ད་
ཅིང་བཞུགས་པའི་ཆེ། སྤྱལ་པའི་སྐྱ་གཞོན་རྒྱུར་གྲུར་པ་དེ་ཁོང་དཔོན་སྟོབ་ལ་ཤིན་
ཏུ་དགུས་པའི་རྣམ་འཇུག་སྟོན་ཅིང་། རོལ་མོ་དང་གཏོར་མ་མཆོད་རྟེན་སོགས་ལ་

ཡགོང་ས་ལྷ་པ་ངག་དབང་སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཚོ།

ཡང་ནས་ཡང་དུ་གཟིགས་པ་དང་། རྡོ་རྗེ་གསོར་ཞིང་དེའི་བྱ་དགོལ་བ་སོགས་ལ་
སྟོན་གནས་རྗེས་དྲན་གྱི་ཉམས་མཐའ་ཡས་པ་མཛད། སྐབས་ཤིག་ཁོང་དཔོན་སྟོབ་
ཀྱིས་གཏོར་མའི་གྲངས་དང་གོ་རིམ་སོགས་རྗེ་གོང་མའི་ཕྱག་ལེན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་
བཤམས་ནས་གཟིགས་སུ་སྤུལ་རྟེ། བྱེད་སྒྲ་མ་ཞིག་གི་སྐྱ་སྐྱེ་ནི་ཡིན་པ་འདྲ། གལ་ཏེ་
ངའི་སྒྲ་མ་དེ་ཡིན་ན་ནི་གཏོར་མ་འདི་ནམས་ཇི་ལྟར་ཡིན་པ་འདྲུག་ཅེས་ཞུས་པའི་ཆེ།
འདི་དང་འདི་འོ་ཞེས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ངོས་འཛིན་འབྲུལ་མེད་དུ་མཛད།

གཞན་ཡང་ཁོང་དཔོན་སྟོབ་ཀྱི་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་རྟགས་ཆ་ལྷགས་ནམས་ལ།
སྤྱགས་དགེས་པའི་ཉམས་ཅི་ཡང་མཛད་ཅིང་། དབྱངས་དང་རོལ་མོའི་སྒྲ་ལ་ཡང་ལྷག་
པར་དགེས་ཚུལ་སྟོན་པས། སྐྱེ་འཁོར་བ་ནམས་ཀྱིས་ཀྱང་སྤྱགས་གཞུང་བའི་ཆེད་དུ་
རོལ་མོ་འབྲུལ་བས་དུས་འདའ་བ་དང་། བྱེད་པར་སྐྱེ་རིམ་པ་དཔོན་སྟོབ་ཀྱིས་རོལ་མོ་
དགོལ་བའི་ཆེ། གཞོན་ནུ་སྐྱེན་འབྱེད་འཛུམ་དག་ཏུ་མཛད་ཅིང་། ཞལ་ནས་མ་རྩ་བུ་ལ་
ཨ་བྱ་ཏ་བྱ་ཞེས་གསུང་ཞིང་། སྤྱགས་འདུན་དག་པོའི་ཚུལ་སྟོན་པའི་ཆེ་བེལ་ཆེན་པོས་
ཀྱན་ཀྱང་སྐྱ་བེད་ཞེས་བྱེད་པར་གྱུར་རྟེ།

དེ་ནས་དགུང་ཟླ་བརྒྱད་ཅུ་མ་བཞེས་པའི་ཆེ། ལུལ་གངས་ཅན་གྱི་སྡེངས་ན་
ཀྱན་ཏུ་རྒྱ་བའི་དཀའ་ཐབས་པ་ཆེན་པོ། རིན་པོ་ཆེ་ཉེ་པོ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་གྲགས་
པའི་དང་སྟོང་ཆེན་པོ་སྟོབ་མའི་འཁོར་བརྒྱ་ཕྱག་དུ་མས་བསྐྱོར་བ་ཞིག སྤྱགས་དེར་
བསོད་སྟོམས་ཀྱི་ཕྱིར་བྱུང་བ་དང་། ལྷེ་པ་ཡམ་ཡམ་གྱིས་མགོན་དུ་སྐྱེན་དངས་རྟེ། ཕྱག་
དང་མཚོད་པ་སྤུལ་ནས་ཆོས་དང་བྱིན་རྒྱབས་ཞུས་སོ།

ཡང་དེའི་ཆེ་སྐུ་ལ་སྐྱེ་གཞོན་ནུ་དེ་ཡང་ཡམ་གྱི་པང་དུ་སྐྱེན་དངས་རྟེ། སྒྲ་མ་
བགྲས་པོ་ལོ་བརྒྱ་ལོན་དུ་ཉེ་བ་དེ་ལ་བྱིན་རྒྱབས་ཞུ་བར་བརྩམས་པས། སྤྱགས་སྤེལ་
བའི་ནམ་འགྱུར་སྟོན་ཅིང་། ཉིད་ཀྱི་དབྱ་ཕྱིར་བསྐྱེད་དེ། ཡམ་གྱི་སྤྱགས་ཀའི་ནུ་བར་

ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་ཐེང་གསུམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོའི་ནམ་ཐར་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་ཤིང་རྒྱ།

དུ་གཏད་ནས། ཡན་ལག་མཚོག་གི་སྤྱི་གཙུག་ནི་བལྟར་ཡང་མི་སྣང་བར་མངོན། ཕྱག་གཡས་སྐབས་སྤྱིན་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་ནི་སྤྱུལ་གྱི་གདེངས་ཀ་བཞིན་འཕྱར། ཞབས་གྱི་པར་མའི་མཚུ་བ་ནི་སྤང་པོ་ཆེའི་སྣ་ལྟར་བརྒྱུངས་ནས། སྤང་སྤྱོད་ཆེན་པོ་དེའི་དབུ་ལ་ཕྱག་དབང་དང་ཞབས་དབང་གནང་བར་ཆས་ཏེ། སྤྱན་འབྱུང་ཚུགས་སུ་གཟིགས་པས་ཟིལ་གྱིས་མནན་པ་དང་། དེར་ཚོགས་པའི་མཚོད་ཡོན་ནམས་ཏེ་ལས་ཏེ་ངོ་མཚར་དུ་གྱུར་རྟོ།།

སྤང་སྤྱོད་ཆེན་པོ་དེའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། ཁོང་རང་ང་ལས་ལྷག་པ་ཞིག་ཡིན་འདུག་པས་ང་ལ་བྱིན་སྐབས་མི་ཞུ་ཡོད། ད་པར་གདན་དྲོངས་གསུང་། ཕྱིས་སྤྱིན་བདག་གཞན་གྱི་ནང་དུ་ཕེབས་པའི་ཆེ། རིན་པོ་ཆེ་དཔོན་སློབ་ནམས་ཁང་གསར་གོང་དུ་ཕེབས་པ་གནང་འདུག་པ། དེར་འབྲས་སྤྱངས་ཚོས་ཇེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སྐྱ་སྐྱེ་འཁྱུངས་འདུག་ཟེར་བ་བདེན་པར་འདུག་ལགས་སམ་ཞུས་པའི་ཆེ། རིན་པོ་ཆེ་ཉེ་བོའི་ཞལ་ནས། འབྲས་སྤྱངས་ཚོས་ཇེའི་སྐྱ་སྐྱེ་ནི་ཡིན་མིན་མ་ཤེས། དེ་ནི་ང་ལས་ལྷག་པའི་སྤྱས་པོ་གཞོན་ཅུ་ཞིག་འདུག་གསུང་ངོ་ཞེས་གྲགས། ཚུལ་དེ་ཐོས་པ་ཐམས་ཅད་འདི་སྣམ་དུ་ཨེ་མ་རྟོ། འཁྱུངས་ནས་སྤྱོད་པ་བརྒྱུད་ལོན་པའི་གཞོན་ཅུ་དེས། སྤང་སྤྱོད་བཞེས་པོ་དེ་ལྟ་བུ་ཡང་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པར་ཅུས་པ་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱུལ་པ་ཡིན་པར་གདོན་མི་ཟེའོ་ཞེས་ཕྱོགས་བྲལ་གྱི་སྐྱེ་བོ་དག་དམ་པ་དེ་ཉིད་ལྟ་བུ་ལ་པར་མའི་མཚོ་ལ་ངང་པ་བཞིན་དུ་འདུ་བར་གྱུར་རྟོ།།

སྤྱན་གྱི་པར་མ་ནམ་པར་བཞད་པ་དང་མཉམ་དུ། དཔལ་ལྷན་ལྟ་མོ་ཕྱག་གཡས་རལ་གྱི་དང་གཡོན་ཐོད་པ་ནོར་བུས་གང་བ་བསྐྱམས་པ་བཞོན་པ་མེད་པ་ཞིག་གཟིགས་པ་དེ་ཞལ་གཟིགས་ཀྱི་ཐོག་མ་ཡིན་འདུག། གཡུལ་ཁར་མ་མས་ཁྱུར་ཏེ་སྐྱ་སངས་ལ་ཕེབས་པའི་ཆེ། སྤྱོན་ཤིང་གི་སྤོང་པོའི་ཆེ་ནས་དཔལ་མགོན་ཞལ་ཁྲ་ཅན་

ཡགོང་ས་ལྷ་པ་ངག་དབང་སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཚོ།

ཕྱོན་ཏེ། ཁྱོད་དང་ང་ཚོ་རབས་ལྷ་མ་ནས་ལས་འབྲེལ་ཡོད་པ་ཡིན་པས་མཚོད་གཏོར་
སུལ་ཞིག་གསུངས། ལྷ་བས་ཤིག་སྒོན་གོང་རྒྱལ་པོས་སྒྲགས་ལྷ་བའི་ཆེད་དུ། བཞེ་མ་
རུངས་པའི་གཟུགས་ཀྱིས་བར་ཆད་བྱེད་པར་བཅུམས་པ་ན། བཅོམ་ལྷན་འདས་རྗེ་
རྩེ་འཛིགས་བྱེད་བདུད་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་ཕྱོན་ཏེ། བག་པོའི་ཕྱོགས་དེ་དག་ཚར་
བཅད་པ་དངོས་སུ་གཟིགས།

དགྲུང་ལོ་གསུམ་ལོན་པ་སྤྲོ་ཚོགས་དབྱིག་ཅིས་བྱ་བ་ཤིང་མོ་སྤུལ་གྱི་ལོ། ཚས་
སྤེ་ཆེན་པོ་སྒྲོར་མོ་སྤྲུང་དུ་ཕྱོན་པའི་ཆོ། ཆིབས་ཐོག་ཏུ་དགོངས་སྒྲིམས་ཁྱེས་པ་ན། ཞལ་
དཀར་འཕངས་པས་མ་ཆག་པས་ཀྱན་ངོ་མཚར་དུ་འཛིན། དེ་ནས་དགོན་པར་ཕེབས་
པ་ན། ཕྱོགས་དེའི་སྒྲེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་འདི་ནི་རྒྱལ་སྤྲུལ་དམ་པའི་ངང་ཚུལ་མ་གཏོགས།
ཐ་མལ་གྱི་སྒྱུད་ཚུལ་རུང་ཟད་ཅམ་ཡང་མི་མཛད་པས། སྒྲིས་བྱ་དམ་པ་ཞིག་ཡིན་པར་
གདོན་མི་ཟ་ཞེས་དར་དེར་དུ་སྒྲེང་ཞིང་། ལ་ལ་དག་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་འདུན་
རྒྱ་མཚོའི་སྐྱ་སྒྲེ་ཡིན་པ་འདྲ་ཞེས་སྒྲེང་བ་ལ་བརྟེན། དཔོན་ས་གདུང་བརྒྱད་རིན་པོ་ཆེ་
མའི་དབང་པོ་བསོད་ནམས་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོས་གཞིས་ཀར་སྤྱན་
བྲངས། དེའི་ཆོ་ཡབ་ཀྱིས་ཕྱག་དང་མཇལ་དར་བྱེད་རང་གིས་འབུལ་ལམ་ངས་ཆབ་
བྱེད་ཁྱེས་པ་ལ། དེད་རང་གིས་འབུལ་གསུངས་ནས་མཇལ་དར་རེ་གདུང་བརྒྱད་རིན་
པོ་ཆེའི་ཕྱག་ཏུ་སུལ་ཏེ། ཕྱག་མ་མཛད་པས། མི་དབང་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཚོད་བཟླ་
པའི་ཕྱིར་དུ་ཕྱག་དབང་གནང་བར་བཅུམས་པ་ན། སྐྱ་ཕྱིར་སྒྲིག་ཅམ་མཛད་དེ་སྤྱན་
ཏུར་རེ་བཞུགས་པས། གདུང་བརྒྱད་རིན་པོ་ཆེས་འོ་ན་ངེད་ལ་ཕྱིན་ལྷ་བས་ཤིག་གནང་
བར་ཁྱེས་དབུ་དུད་མཛད་པ་ན། ཚུར་ཕྱོན་ནས་དབུ་ཅིག་མཛད་པས་ཀྱང་
ཕྱགས་ཡིད་ལྷག་པར་ཆེས་པར་གྱུར། དེའི་ཆོ་ས་བདག་རྒྱལ་པོའི་མཚོད་པའི་སྤྱིན་སྤང་
སྤྲོ་ན་མེད་པའི་དཔལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་ལ་རོལ་པར་མཛད། མའི་དབང་པོ་དེས་མགོན་

ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་ཐེང་གསུམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་ཤིང་ན།
པོ་ཕྱག་བཞི་པའི་ཐུགས་དམ་ཐང་ཁ་ཞིག་གཟིགས་སུ་སྤུལ་ནས། འདི་ངོ་ཨེ་མཆུན་
ཞུས་པས། ལོས་ཤེས་འདིའི་རྗེས་གནང་ངེད་ཀྱིས་སྤུལ་བ་ཡིན་གསུངས་པ་ན། རྩོན་
ཐམས་ཅད་མཆུན་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ་ལ་དཔོན་ས་གདུང་བརྒྱད་རིན་པོ་ཆེས་ཕྱག་
བཞི་པའི་རྗེས་གནང་གསན་པ་ཐུགས་ཀྱིས་བྲན་ཏེ། གཞན་དུ་དོགས་པའི་ཐེ་ཚོམ་གྱི་
བ་མཐའ་དག་འབད་མེད་དུ་ཆོད། རྗེ་གོང་མའི་ཕྱག་སེལ་རྟོར་སེལ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་
གཟིགས་པ་ན་ངའི་ཡིན་ཞེས་ངོས་འཛིན་མཛད། དུང་འཁོར་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱག་དབང་
ཞུས་པ་ན། དྲག་ཞན་འབྲིང་གསུམ་ལ་ཕྱག་དབང་གནང་ལུགས་སོགས་སྟོ་དུ་མ་ནས་
ཀུན་ཡིད་ཆེས་སོ། །

དེ་ནས་ཁང་མོ་ཆེར་སྐྱེ་མཆོམས་ཀྱི་ངང་དུ་བཞུགས་པ་དང་། དུལ་ཕྱོགས་
གཞན་དག་རྣམས་སུ་འབྱམ་ནད་སོགས་ཀྱིས་བྱབ་ནའང་། རྗེ་འདི་གང་བཞུགས་པ་
དང་ཉེ་བའི་ཕྱོགས་ཀུན་དུ་ནད་དང་རིམས་དང་དུས་མ་ཡིན་པའི་འཆི་བ་ལ་སོགས་པ་
དཀར་མིན་གྱི་འབྲས་བུ་མཐའ་དག་རྒྱང་རིང་དུ་བསྐྱངས་ཤིང་། ཆར་རྒྱ་སྟོམས་ཤིང་ཆེ་
བརྒྱད་དང་ལོ་རྟོག་རྣམས་འཕེལ་བ། སྐྱེ་བོ་རྣམས་པན་ཚུན་དུ་གཉེན་གཤིན་པའི་ངང་
ཚུལ་དུ་གྱུར་པ་སོགས་ལེགས་བྱས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྤྲ་ན་མེད་པའི་དགའ་སྟོན་ལ་ཡོངས་
སུ་སྟོན་པར་གྱུར་ཏོ། །

དེའི་ཆེ་ནག་ཕྱོགས་ཀྱི་བདུད་རིགས་འགའ་ཞིག་གིས་བར་དུ་གཅོད་པར་
བརྩམས་པ་ན། དཔལ་ལྷན་ལྟ་མོ་དམག་ཟེར་གྱི་རྒྱལ་མོ་བྱོན་ཏེ་ཆར་གཅོད་པ་དངོས་
སུ་གཟིགས། ཉིན་གཅིག་འོད་གྱུར་ཁང་ཞིག་འདུག་པ་ལ་ཕྱག་མང་དུ་མཛད་པས།
སྐྱེ་འཁོར་རྣམས་ཀྱིས་ངེ་ལྟར་ལགས་ཞེས་ཞུས་པ་ལ། བྱེད་རྣམས་ཀྱིས་མ་མཐོང་ངམ།
རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ཙོང་ཁ་པ་བྱོན་ཏེ་ད་ལྟའང་བཞུགས་འདུག་གསུངས། ཡང་ཕྱོགས་བཞིར་
ཡང་ཕྱག་བཙལ་ནས། རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྱོགས་བཞི་ན་སངས་རྒྱས་དཔག་དུ་མེད་པ་

ལ་གོང་ས་ལྷ་པ་ངག་དབང་སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཚོ།

བཞུགས་འདུག ཤར་བྱོགས་པ་ནམས་སྡོན་པོ། ལྷོ་བྱོགས་པ་ནམས་སེར་པོ། རུབ་བྱོགས་
པ་ནམས་དམར་པོ། བྱང་བྱོགས་པ་ནམས་ལྗང་གྲར་འདུག་གསུངས།

ཉིན་གཅིག་ང་ལ་བར་ཆད་ཚུམ་པའི་བརྗེ་ཞིག་འདུག་པ་དེ་དཔལ་ལྷན་ལྟ་
མོས་བསྐལ་ནས་ད་ལྟ་འདི་ཁར་བཞུགས་འདུག ཡེ་ཤེས་མགོན་པོ་ཕྱག་དྲུག་པ་ཡང་
བྱོན་བྱུང་། ཁྱེ་ཉ་ལྷ་ལ་འདིས་མི་མགོ་ཞིག་ཁྱེར་འདུག་གསུངས། གཞན་ཡང་། ལྷ་སྐྱབ།
ཐོགས་མེད། སློབ་དཔོན་པ་སྐྱ། རྩོ་བོ་རྗེ། བེར་མ་བ། སར་ཏ་སོགས་རྒྱལ་བའི་སྐས་
མཐའ་ཡས་པའི་སྐྱའི་སྒྲུང་བ་གཟིགས། རྩོ་བོ་རྗེ་ངའི་སྒྲ་མ་ཡིན། འདི་ན་བཞུགས་པ་
ཁྱེད་ནམས་ཀྱིས་མ་མཐོང་བ་ཞེ་ཡིན་གསུངས། བར་བར་དུ་བཞུགས་སྟན་གྱི་སྟེང་
དུ། སྐྱ་བྱང་པོར་བསྐངས་ཏེ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་འཛོག་ཅིང་། རེས་འགའ་ནི་
རྒྱལ་མདུན་མ་དང་། དམིགས་བཅེ་མ་སོགས་སྒྲ་མའི་བསྟོད་པ་དང་། ཡ་མ་རྩ་རྩ་དང་།
རྩྱ་རྩྱོ་རྩྱོ་སོགས་སྐྱགས་མང་པོ་གསུང་ཞིང་། ཕྱག་སིལ་བདེ་མོ་ཞིག་ཡོད་པ་དགོལ་བ་
ལས། བྱིས་པའི་ཚེད་མོ་པལ་པ་མཛད་པའི་སྐྱབས་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །

ནང་གཅིག་སྐྱ་བར་ཆོས་སྒྲུའི་ཆོགས་དུང་བྱས་པ་གསན་པ་དང་། ངའི་ན་
བཟའ་ཁྱུར། མང་ཇའི་བསྟོ་བ་ལ་འགོ་རན་གསུངས། ཉིན་གཅིག་ལྷང་རར་གདན་
བྱངས་པའི་ཆོ། རྗེ་གོང་མའི་སྐྱ་འདྲ་རིན་པོ་ཆེ་ཞིག་བཞུགས་པ་དེ་ལ་ཕྱག་རིག་ནས་
འདི་ངའི་སྐྱ་ཡིན། རྒྱབ་ན་ཡི་གེ་ཡང་ཡོད་གསུང་བ་བཞིན། ཞལ་ཐང་དེའི་རྒྱབ་ན་
གཟུངས་སྡོན་གྱི་ཕྱག་བྲིས་མ་ཡང་ཡོད་འདུག་པས། ནང་པ་ལྷང་ར་བ་འཁོར་བཅས་
དད་པའི་ས་ལ་བཀོད། གཞན་ཡང་ཆོས་རྗེ་ཡོན་མཆོག་པ་ལ། རྗེ་གོང་མས་གནང་བའི་
ཕྱག་བྲིས་གཅིག་ཡོད་འདུག་པ་དེ་ལ་གཟིགས་པ་དང་། འདི་ངས་བྱིན་པ་ཡིན་ཨང་
གསུངས། དེ་དུས་སྒྱུར་མོ་ལྷང་ན་དཔོན་ས་གདུང་བརྒྱད་རིན་པོ་ཆེས་སྐྱིན་བདག་
མཛད་ནས། རྗེ་གོང་མའི་དདུལ་གདུང་རིན་པོ་ཆེ་འབྲས་སྐྱངས་ན་བཞུགས་པ་འདི་

ལ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེས་ཐེང་གསུམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཆོའི་རྣམ་ཐར་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཆོའི་ཤིང་ན།
བཞེངས་པའི་སྐབས་སྤུལ་སྤུལ་འཕྲང་ཁ་བས། ཐེག་ཙ་དང་བཀོད་པ་བྱེད་པའི་བར་
སྐབས་ཤིག་ཏུ་ཕྱག་འབུལ་ལ་བྱིན། རྗེ་གོང་མ་ཞིང་གཞན་དུ་ཐེགས་ཀར་གནང་བའི་
བཀའ་ཤོག་གི་མཐའ་མ་དེ་གཟིགས་སུ་སྤུལ་བས། ཡུད་པ་གཅིག་གཟིགས་ནས་ཐུགས་
དམ་གྱི་སྟེང་དུ་ཕྱག་སོར་རིག་སྟེ། འདི་ངའི་ཐེའུ་ཆེ་ཡིན་པ་འདུག་གསུང་བ་སོགས་
ངོས་འཛིན་མཛད་པ་ནི་གངས་ཀྱིས་མི་ཆོད་དོ།

དེའི་ཆེ་པ་ཆ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་བསོད་ནམས་གྲགས་པ་རྣམ་དཔྱད་མཆོག་གི་
སྟེས་སྦྱོར་མོ་རྒྱང་ཆོགས་པ་ལ་མཉམ་མེད་རྩོམ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གསང་ཆོས་ཐུན་མོང་མ་
ཡིན་པ་སྟེགས་བམ་དུ་ཆོས་ཀྱི་སྤྱི་ཆོས་མཛད་པའི་ཆེ། གཟིམས་སྤྱིལ་གྱི་ཐོག་ཁ་ནས་
གསན་པས། དུ་ཤུ་ནས་ཆོས་གྲུའི་ཕྱོགས་སུ་གཟིགས་ཏེ། ཆོས་རྗེ་བསོད་ནམས་གྲགས་
པ་ངའི་རྣམ་ཐར་འཆད་ཀྱི་ཡོད་དམ། གསོལ་ཇ་ཞིག་ལ་འདིར་ཐེབས་དང་གསུངས་
པས། དེར་འཁོད་པའི་སྤྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་འབྲོམ་སྟོན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གདོན་མི་བ་བར་
སྦྲར་བྱོན་པའོ་ཞེས་མགྲིན་གཅིག་ཏུ་སྤྲོང་ཞིང་། ཆོགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་པའི་ཤུགས་
ཆེན་པོས་ཆོས་གསན་འབྲོལ་ཏར་བཞེངས་མཛད་དེ། ཕྱག་བཙལ་ནས་འབྲོམ་རིན་པོ་
ཆེ་རྒྱལ་བའི་འབྲུང་གནས་བྱེད་ལ་ཕྱག་འཆལ་ཞིང་སྐབས་སུ་མཆོའོ་ཞེས་སོགས་དར་
དིར་དུ་གྲགས་པར་གྱུར་ཏོ།

དེའི་ཆེ་འོལ་ཁ་སྟག་ཙེ་ནས་ས་སྦྱོང་ཨ་མོ་གླ་རྩོམ་རྗེ་རྣམ་རྒྱལ་དཔལ་བཟང་པོ་
ཞེས་རྗེ་གོང་མ་ལ་མི་བྱེད་པའི་དད་པ་ཅན་དའི་བྱ་ཡིག་རྟེན་བཅས་སྤུལ་བའི་ཆེ། མེ་
ཏོག་གི་ཆར་བབ་ཅིང་། ལ་ལ་དག་བྱ་ཡིག་གི་སྟེང་དུ་ཆགས་པ་བྱུང་བར་ངོ་མཆར་
པའི་གནས་སུ་བྱེད་དོ། སྦྲར་ཡང་ཁང་གསར་གོང་དུ་ཐེབས། ཕྱག་རིས་འབྲི་སྟོག་གི་
རྒྱལ་བསྟན་པར། དཀའ་ཆོགས་མེད་པར་བཟུང་མ་བསྟན་པས་མཁྱེན་ཞིང་། མདོར་ན་
བཟེའི་རིག་བྱེད་སྣ་ཆོགས་དང་། བསྟན་བཅོས་སྣ་ཆོགས་དང་། སྦྱ་ཙལ་སྣ་ཆོགས་དང་།

ལ་གོང་ས་ལྷ་པ་ངག་དབང་སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཚོ།

ཡུལ་སྐད་སྒྲ་ཚོགས་དང་། སྟན་ངག་སྟེབ་སྒྲིབ། རོལ་མོ་དགྲོལ་བརྒྱུད་། གསང་སྟགས་
རིག་སྟགས་གཟུང་སྟགས་ཀྱི་བྱུང་པར། སྟོན་དང་བྱི་མའི་གནས་མཁྱེན་པ་སོགས་བག་
ཆགས་བཟང་པོ་གོམས་པའི་ཉམས་སད་པས། སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་མཛད་པ་ཕྱ་མོ་རེས་
ཀྱང་འགྲོ་བའི་དོན་སྒྲབས་པོ་ཆེ་བསྐྱུན་པར་བྱས་སོ། །

གཞོན་ནུ་རོལ་ཅེད་ཀྱི་ཆེ། བ་མལ་གྱི་སྦྱོང་ཚུལ་ཐམས་ཅད་རྒྱུད་རིང་དུ་
བསྐྱེདས་ཏེ། ཆོས་འཆད་པ། ཉིང་ངེ་འཛིན་སྟོམ་པ། དགོན་པ་འདེབས་པ། རྩོམ་པོ་
གྲུལ་དུ་བསྒྲིགས་ཏེ་ཆོས་སྦྱོང་འདི་དང་འདི་ཞེས་བཀྱི་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མཆོད་བསྟོད་
མཛད་པ་སོགས་ཀྱིས་དུས་འདའོ། །

གྲུ་པ་ཞིག་མཛལ་དུ་འོངས་ནས། རྩེ་བཙུན་ཙོང་ཁ་པའི་སྐྱ་ཞིག་ཕྱག་དུ་ཐུལ་
བས་ཤིན་དུ་མཉེས་མཉེས་མཛད། རྟེན་མཐོན་པོ་ལ་བཞུགས་སུ་གསོལ་ཏེ་ཕྱག་དང་
མཆོད་པ་ཐུལ། ཡབ་ཡུམ་ལ་ཕྱག་མཆོད་ཐུལ་ཞིག་གསུངས་པས། དེད་ནི་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་
མ་དེ་ལ་དད་པ་མེད་ཞུས་པར། དའི་སྒྲ་མ་བྱུང་པར་ཅན་འདི་ལ་མ་དད་ན། བྱེད་རང་
རྣམས་དལ་འབྱོར་སྟོང་ལོག་དུ་སོང་བ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་ནས་མི་དགུས་པའི་རྣམ་
འགྱུར་མཛད་པས། འོ་ན་ངེད་གཉིས་ཀྱིས་ཕྱག་འཆལ་ཞིང་སྐྱ་མི་ཆད་ཅམ་ཞིག་བཞེད་
ངོ་ཞུས་པས་མཉེས་ཏེ། དམིགས་བཅེ་མ་གསུང་ངག་ནས་སྟོབ་པར་མཛད་དེ། དམིགས་
མེད་བཅེ་བའི་གྱིས། གཏེར་ཆེན་རྒྱུན་རས་གཟིགས་གྱིས། ཞེས་སོགས་ཆོག་ཀླང་རེ་རེ་
ལ་སྟོར་ཐེངས་གཉིས་གཉིས་མཛད་ནས་སྟོབ་པ་གནང་།

ཡང་ལན་ཅིག་ནི། ཡབ་ཀྱི་ཕྱག་དཔེ་རྣམས་ཀྱི་ཁྲོད་ནས། དཔེ་ཆ་གས་ཐུང་གྱ་
བཞི་ཀས་སེ་བ་རྟིང་པ་ཞིག་ཕྱག་དུ་བསྐྱམས་བྱོན་ནས། མཆོད་གནས་བརྒྱུད་སྟོང་པ་
སྟོག་པའི་མདུན་དུ། དཔེ་རྒྱུད་དེ་གཅུལ་དུ་བཀྲམ་ནས། དའི་སྟེང་དུ་ཞབས་སྦྱིལ་གྱུང་
བཅས་ཏེ་བཞུགས་པའི་ཆེ། ཡབ་དེར་བྱོན་ནས། ཨ་པོ་ཆོས་རྩེ་ངའི་དཔེ་ཆ་ལ་གདན་

ཡུལ་དབང་སྐྱེ་ཐེང་གསུམ་པ་བསོད་ནམས་ཀྱི་མཆོད་རྣམ་ཐར་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་མཆོད་ཤིང་ན།
མཛད་པ་ཨེ་ཡིན། འོ་ན་འདི་ཡང་ཐིང་ཞིག་གསུངས་ནས། བརྒྱད་སྟོང་པའི་ཤོག་བྱ་
ཞིག་འདིང་གྲབས་མཛད་པའི་ཆོ། སྤྲུལ་གྱི་ཞལ་ནས་རྒྱལ་བའི་བཀའ་ཡིན་པས་མི་
རུང་གསུངས། ཡལ་གྱི་འོ་ན་འདི་ཅི་ཡིན་པ་འདུག་པ་ཞེས་ཞུས་པས། འདི་ནི་ལྟ་ལོག་
བོན་པོའི་དཔེ་ཆ་ཡིན་པར་འདུག་གོ། །གསུངས་ནས་བཞེངས་སོང་ངོ་། །

༥༩ ལང་ཆོད་དཔལ་ཡོན་ལྷན་ནའང་མཛད་པས་འཛིག་རྟེན་པའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ངོ་མཆར་བའི་གནས་
ལ་བཀོད་པ་མང་བས་ཡུལ་དབང་གོང་མའི་ཉེ་གནས་སོགས་ནས་ཀྱང་བརྟག་པ་མང་དུ་བྱས་མཐར་
རང་བཞིན་གྱིས་ངོས་འཛིན་དང་། བསྐྱབ་པ་ལ་མི་སྟོས་པར་འདོན་ཆོག་དང་མཆོད་ཆས་དགྲོལ་རུང་
གི་མཛད་པ་ལ་མཁས་ཤིང་སྟོན་གནས་རྗེས་དྲན་དང་གཟིགས་སྤང་ཟབ་རྒྱ་ཆེ།

དེ་ནས་རེ་ཞིག་ན་ངའི་བྱ་འདི་འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལས་བྱུང་པར་དུ་
འཕགས་པའི་སྤྱལ་སྐྱེ་ཞིག་ནི་ཡིན་ངེས་ན། སུ་ཞིག་གི་སྤྱལ་པ་ཡིན། གལ་ཏེ་འབྲས་
སྤངས་ཆོས་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སྤྱལ་སྐྱེ་ཡིན་ངེས་ན་གང་ས་ནས་ལེགས་པ་
འདུག གང་ལྟར་ཡང་བརྟག་པར་བྱ་བ་མང་དུ་བྱེད་དགོས་དགོངས་ནས། སྦྱོར་མོ་སྤྱང་
གི་ཆོས་ལྡེ་ན། གནས་བརྟན་རྩེ་བ་བྱ་བ། སྦྱོལ་མས་ལུང་བསྟན་གསལ་པོར་ཡོང་བ་ཡོད་
པ་ལ། འདི་སྐད་དུ། བྱེད་གྱིས་ངའི་གཞོན་ནུ་འདི་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སྐྱེ་སྐྱེ་ཡིན་
མིན་བརྟག་པ་མཛོད་ཅིག་གསུངས་པས། གནས་བརྟན་པས་ཀྱང་གལ་པོ་ཆེར་བབྱང་
ནས། མཆོམས་དམ་པར་བཅད་དེ། ལྟག་པའི་ལྟ་སྦྱོལ་མ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་ནས། དོན་
དེ་གསལ་བར་ལུང་བསྟན་དུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས། ཐོ་རེངས་ཤིག་གི་ཆི་
ལམ་དུ། མི་དཀར་པོ་ཞིག་ན་རེ། རྣམ་དག་མཁའ་དབྱིངས་རབ་གསལ་ཡངས་པ་ལ།
ཁས་འདིའི་འོད་སྟོང་ནོར་བུ་ལེགས་འབར་བས། །འཛམ་གླིང་གངས་ཅན་ནོར་བུ་རབ་
གསལ་བ། །བསམ་ཞིང་སྤྱལ་པར་མཛད་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཕྱོགས་མཆོམས་ཀུན་
ཏུ་གྲགས་པའི་དཔལ་མངའ་ཞིང་། །འོད་སྟོང་འབར་བའི་སྐྱེ་ཡི་རྒྱལ་མཆོན་འབྱུང་།

ལ་གོང་ས་ལྷ་པ་ངག་དབང་སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཚོ།

ཁྱམ་དག་གཏུལ་བྱའི་འགོ་ལ་བྱ་ལྟར་བཅེ། །འཕགས་མཚོག་ཐུགས་མཛེའི་གཏེར་མངའ་
ཞབས་བརྟན་མཛོད། །

འདི་ནི་དགེ་འདུན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོ་བསྟན་པའི་ཉི་མ་
ཕྱོགས་ཀྱན་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའོ། །ས་དགའ་འཕགས་པས་གངས་ཅན་ཟེར་ནས་མི་
སྣང་བར་གྱུར་ཏོ། །དེས་མཚོན་ཏེ་ནལ་འབྱོར་པ་ཐུགས་དམ་གྱི་གདེང་དང་ལྷན་པ་བྱ་མ་
ལ་ཡང་། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སྒྱུ་ལའི་སྒྱུ་ཡིན་པར་ལུང་བསྟན་དངོས་ཉམས་ཅི་
རིགས་སུ་བྱུང་ངོ། །

དེ་ལ་བརྟན་ནས་མཚོག་དམན་གྱི་སྒྲེ་བོ་མང་དག་སྟེ་པ་རྣམ་རྒྱལ་གྲགས་པའི་
སྐས་ཡ་མཚན་ཅན་འདི་འབྲས་སྤངས་ཚོས་མཛེའི་སྒྱུ་ལའི་སྒྱུ་ཡིན་པ་འདུག་ཟེར་བ་
ལ་བརྟན། དེའི་སྐབས་བྱུང་ནས་རིན་པོ་ཆེ་འབྲས་སྤངས་སུ་ཐོང་མའི་དུལ་གདུང་
བཞེང་བ་དང་། རྒྱལ་བྱ་མཚོད་ཁང་ཆེན་མོའི་གསེར་རྟག་བཞེང་བ་སོགས་བྱ་བ་ལས་
གྱི་འཁོར་ལོའི་མཛད་པ་རྒྲབས་པོ་ཆེའི་སྐབས། གོང་གི་གནས་ཚུལ་རྣམས་གསན་པས།
ཨི་མ་མ་ལ་ཐོང་མ་དེའི་སྒྲུ་ཆེའི་མཇུག་ཏུ་སྒྱོར་མོ་སྤང་གི་གཞིས་ཀར་ཕེབས་པའི་
ཚུར་ལམ། ཁང་གསེར་གོང་དུ་གདན་དྲངས་པར། བཀའ་ལས། ད་ལམ་ངེད་ཁམས་
ཅུང་ཟད་མ་བདེ་བ་འདིས་འོང་མི་ཐུབ་པ་འདུག་པ་ནས། སྟེ་པ་ཞལ་ངོ་དང་མཇལ་སྟོ་
བ་ཡོད་པས། མ་འགྲངས་པར་དེ་ཕྱོགས་འོང་བའི་འདུན་པ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་ཡོད་
ཞུས་ཨང་གསུང་བའི་ཞལ་བཞིས་བཟང་པོ་ཞིག་ཀྱང་དེ་དུས་གནང་ཡོད་ཅིང་། དེ་ནས་
ཚུར་ཕེབས་ལམ། ཁང་གསེར་གོང་གི་གཞིས་ཀ་དེ་གཟིགས་མ་གཟིགས་གྱི་ས་མཚམས་
སྒྱུར་པོའི་མཚོད་རྟེན་གྱི་བྱུང་དུ་ཆིབས་ལས་གཞོལ་བ་གནང་། ཆིབས་པ་དེ་ཡང་བཟེ་
དགོས་པ་བྱུང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་དང་། ད་ལྟ་སྟེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་སྤང་བ་སོགས་གང་དང་
སྒྱུར་ནའང་། རྩིས་མ་དེའི་རྣམ་པར་སྒྱུ་ལ་པ་ནི་ཡིན་པ་འདྲ། དེ་ལྟ་ནའང་རྟེན་འབྲེལ་ཏུ་

ལ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་ཐེང་གསུམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་ཤིང་རྒྱ།
ངོས་བབྱང་ན། གལ་སྲིད་མིན་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་བྱུང་ཆེ་སྐྱེ་མའི་ཞབས་འདེན་དུ་ཡང་འགོ་
བ་འདུག་ཅིང་། ཡིན་བཞིན་དུ་ཡལ་བར་བོར་ན། ཚུལ་མ་ཡིན་པའི་བྱ་བ་འདི་ལས་
ཆེ་བ་གཞན་ན་མེད་པ་ལྟ་བུར་འདུག་པས། འདི་ནི་སྤང་འཆེངས་ཀྱི་གཞི་ཆེན་པོར་
གདའ་བ་ནས། དེད་རང་ངོས་ཀྱིས་ཕྱིན་ཏེ་བརྟག་དབྱེད་ཞིབ་པར་བྱའོ་སྟེ་ལྟ་བུ་དགོངས་
ཏེ། གསེར་རྟོག་གི་བཟོ་འཕྲོ་སོགས་རྒྱལ་གྱི་གཉེར་པ་ཆོས་སྦྱོང་དཔོན་གཡོག་ལ་བསྐྱབ་
བྱ་མཛད་ནས། འབྲས་སྤངས་སུ་བྱོན།

ཤིང་འབྲུག་རྩྭ་བ་བརྒྱད་པའི་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་ཐོ་རེངས་སྤྲ་བར་བཞེངས་ཏེ།
དཔོན་གཡོག་ཏུང་བསྐྱས་གསང་ཐབས་ཀྱི་ཁང་གསར་གོང་དུ་འབྱོན་པར་ཆས་པའི་ཆོ།
གནས་ཚུང་ལྷོག་ཏུ་སྤུལ་པའི་ཆོས་སྦྱོང་ཆེན་པོ་རྡོ་རྗེ་འོད་ལྡན་དཀར་པོ་ཐོག་ཐེབས་སུ་
སྐྱེ་ཁོག་ཏུ་ཞུགས་ནས། ཀྱི་གོགས་པོ་གསུང་རབ་པ་བྱེད་ཅག་ད་ནང་ཅབ་ཅུབ་མ་མང་།
ནི་མ་ཤར་བ་ལ་སྦྱོན་མེ་འདེགས་མི་དགོས། ད་དུང་རེ་ཞིག་སྦྱོང་ལ་ཞོག མ་འགྱངས་
པར་རྟེན་འབྲེལ་ལེགས་ཆོགས་སུ་འགྲིག་པའི་ཆོ། བྱེད་ཅག་འགོ་བ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་
ང་ཡང་དེའི་དྲུང་དུ་འགོ། དེ་དུས་ངའི་ཕྱག་མཛལ་གྱི་དར་དཀར་པོ་སུ་བཞི་འདི་སྟོན་
ལ་སྤུལ་ན། ལེགས་ཆོགས་རྟེན་འབྲེལ་ཐམས་ཅད་རང་འགྲིག་ཏུ་འོང་བ་ཡོད་པས། མི་
མངོན་པར་ངེད་རང་གིས་འབྲུལ་ཏེ། དངོས་སུ་གོགས་པོས་སྤུལ་ཞིག ཅས་བཟླ་ཤིས་ཁ་
བརྟགས་དཀར་པོ་བྲི་མ་མེད་པ་ཞིག་གནང་ནས། འདི་ངས་དགོས་པ་འདི་ལ་བསམས་
ཏེ། རྒྱ་བན་མར་པ་བསོད་ནམས་རྩྭ་བ་ལ་བྱིར་ཤོག་བྱས། ལོ་སྟོན་མ་ནས་དམིགས་པ་
ཡིན། ཐེ་ཆོམ་དང་བརྟག་དབྱེད་གང་ཡང་དགོས་པ་མེད་གསུངས་བྱུང་བར་བརྟེན་དེ་
རེས་བཤོལ་ལོ།

དེའི་ཆེ་སྐྱེ་པ་ཡབ་ཡུམ་རྣམས་རང་ལ་བྱ་ངོ་མཚར་བ་འདི་འདྲ་ཞིག་བྱུང་
ནའང་། ངོ་མཚར་བའི་སྟན་གྲགས་ལ་བརྟེན། ཕྱགས་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྲིད་འཛིན་པ་

ཡགོང་ས་ལྷ་པ་ངག་དབང་སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཚོ།

ལ་ཕན་པར་དཀའ་ཞིང་གསང་བའི་རྒྱས་པ་དམན་པ་ལྟ་བུར་གྱུར་མཆིས་ནའང་། ད་
དུང་རེ་ཞིག་གསང་བ་ལས་འོས་མེད་སྟུང་དུ་སྐྱེ་མཚམས་ཀྱང་དམ་པར་བཅད། འཁོར་
ནམས་ལ་ངོ་མཚར་བའི་མཛད་པ་ནམས་ཕྱིར་མི་བསྐྱག་པའི་དམ་བསྐྱགས་སོ། །དེའི་
ཆོ་དུང་ནས་གསུང་རབ་པས། སྤྲུལ་མཛུལ་དུ་བྱོན་ཆོག་པའི་སྡེ་པ་ལ་ཁྱུ་ཡིག་སྤུལ་བའི་
ལན་ཏེ། ལགས། མ་བསྐྱགས་པར་ཡང་གྲགས་པ་ཅན། །བདག་གི་གཞོན་ནུ་འདི་ཉིད་ནི།
།ཁང་ཡིན་དེ་ནི་སྤྱི་ལོ་ཤེས། །དེ་ལྟར་ཡང་ཕྱོགས་ཀྱན་ནས། །བྱ་ཆུང་གྲགས་ཆེན་འདི་
ལ་ནི། །ལྟ་ཞིང་རྟོག་དུ་ཀྱན་འོང་ན། །བྱིད་ཅག་ལྟ་བུས་ཅིས་མི་གཟིགས། བྱ་འདི་མཛུལ་
དུ་འབྱོན་པར་མཛོད། །ཅིས་ཁྱེད་འཕྲིན་སྤུལ་བ་དེ་གསན་པས་སྤྲུལ་གྱི་ཞལ་ནས། བྱང་
ནས་བྱ་བ་གཅིག་ལས་མེད། །ཁོ་ལ་འདི་རུ་ཤོག་ཅིག་གིས། །ཞེས་གསུངས། ཆོ་འཕྲུལ་
ཟླ་བའི་ཆོས་བརྒྱ་བཞིའི་གཟུང་སྐར་ལེགས་པ་ལ། བྱང་ནས་རིན་པོ་ཆེ་དཔོན་སྟོབ་
ཉུང་བསྐྱུས་ཁང་གསར་གོང་དུ་བྱོན་པའི་སྟོན་འགྲོས་སུ། སྟོན་གྱི་དུང་ཡིག་པ་ཆོས་གྱི་
དཔལ་འབྱོར་ལེགས་པ། ཞབས་དུང་གོང་མའི་ཆེབས་པ་ཞོན་ཏེ་སོང་བ། གཞིས་ཀའི་
སྒོ་དུང་དུ་ཉེ་བར་སླེབ་པ་ན། མ་མ་ལ། དའི་རྒྱ་མཚོ་འོང་གི་ཡོད་པ་འདུག་ཏུ་གཡུལ་
རྒྱལ་སླེབ་བྱུང་། གཡུལ་རྒྱལ་ཤོག་ཤོག་སྟིང་རེ་རྩེ་གསུངས། དེ་ནས་ཡུམ་ལ། མ་གེ་ན་
དགོ་བཤེས་ཡིག་མཁན་གྱིས་ཞོན་པའི་རྟ་དེ་དའི་ཡིན་གསུང་མཉེས་པའི་ནམ་འཇུག་
མཛད། བྱང་ནས་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཆོས་མཛད་སྟོན་པ་དཔོན་གཡོག་རྒྱང་ནས་འབྱོན་
པ་གཟིགས་པས། ཨ་ལི་དའི་རྒྱ་མཚོ་སླེབ་བྱུང་། སྟོན་པ་ཡང་བྱང་གསུངས་ནས་
ཞབས་བྱོ་མཛད།

དེ་ནས་ཁོང་དཔོན་སྟོབ་དང་སྡེ་པ་མཚོད་ཡོན་གདན་འདྲིམ་པའི་ཆོ། སྤྲུལ་
གདན་འདྲིན་པར་བཏང་བས། ད་ཨ་བར་དུ་སོང་བས་ངོ་ཆ་གསུང་བྱགས་འཆོར་བའི་
ནམ་པས་ཡོལ་བའི་ཕག་ནས་གབ་སྐྱག་མཛད་ཅིང་བཞད། དེ་ནས་གསོལ་ཇ་དང་

ལ་རྒྱལ་དབང་སྐྱོང་གསུམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་ཤིང་རྒྱ།

པོའི་ཐོག་ཏུ་བཞུགས་གདན་ལ་ཕེབས་པ་ན། རྩང་ནས་རིན་པོ་ཆེས་ཐོག་མར་ཆོས་
སྦྱང་ཆེན་པོས་འབྲལ་རྒྱ་བསྐྱར་བའི་ཁ་བཏགས་ཀྱིས་སྣ་བྱངས། དཔོན་སློབ་ཚང་མས་
མཇལ་དར་རིམ་བཞིན་སྤུལ། དེར་ནམ་མཁའ་དག་པ་དང་། མེ་ཏོག་གི་ཆར། འཇའ་
འོད་ཀྱི་གྲར། རི་བཟང་པོའི་དྲུང་པ་འབྲལ་བ་སོགས་ངོ་མཚར་བའི་ལྷས་མཐའ་ཡས་པ་
བྱུང་། རྗེ་གོང་མའི་ཐུགས་དམ་འབྲལ་སྤང་རྗེ་བཙུན་སློལ་མ་དཀར་མའི་སྐུ་ལི་མ་ཞིག་
བསྐྱམས་ཡོད་འདུག་པ་དེ་མཚོད་གྲུལ་དུ་བཞུགས་སུ་གསོལ་བས། གཟིགས་མ་ཐག་
བཞེངས་ནས་དབུ་དང་ཐུགས་ཀ་སོགས་སུ་གཏུགས་ཏེ་གྲུས་པའི་རྣམ་འགྱུར་མཛད།
ངའི་ལྷ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་ནས་དེར་འཁོད་པ་ཀུན་ལའང་བྱིན་རྒྱབས་རེ་གནང་། རྗེ་
གོང་མའི་ཏྲར་ཤེལ་གྱི་ཐུག་འབྲེང་ཞིག་རྩང་ནས་ཀྱི་ཐུག་ན་ཡོད་པ་དེ་ལ་གཟིགས་
ནས། འདི་ངའི་འབྲེང་བ་ཡིན་འབྲེང་ཐག་དེ་བརྗེ་དགོས་པ་ཡོད་གསུངས། སྤུལ་བས་
མགྲུལ་དུ་བཞེས། ངའི་ཆོས་གོས། ལྷ་མ་སྦྱར། པཌ་ལྷ་རྣམས་གང་ན་ཡོད་གསུང་བ་
སོགས་འཁྲལ་པ་མེད་པའི་ཡིད་ཆེས་པ་བྱུང་། དཔོན་སློབ་གཉིས་ཀ་ཐུགས་ཡིད་གཅིག་
ཏུ་འདྲིས་ཏེ། ལྷར་གྱི་མུ་ངན་མཐའ་དག་སྦྱལ་གྱི་ཤུན་པགས་བརྗེས་པ་ལྷར་གྱུར་ནས།
རབ་དགའི་ས་ལ་འགྲན་པའི་སློབ་རྒྱས་པར་གྱུར། རྩང་ནས་དཔོན་སློབ་ཀྱིས་གསུང་
སྤང་དང་བྱིན་རྒྱབས་རྣམས་ཆོས་པར་ཁྱུས་ཏེ་ཕྱིར་འབྱོན་པར་ཆས་པ་ན། བྱིད་ཚོ་འགོ་
ན་ང་ཡང་འགོ་གསུངས་ནས་བཞུགས་གདན་ལས་བཞེངས་པ་དང་། རྩང་ནས་རིན་པོ་
ཆེས་ད་ལམ་འདི་ཁར་བཞུགས་པ་ཞུ། མི་འགྱངས་པར་འབྲས་སྤངས་སྤྱི་སའི་གདན་
འདེན་དང་བཅས་ཏེ། དབུ་ལྷ་སྐྱོ་ཆོས་སོགས་ཁྱིར་ནས་སྦྱན་འདེན་ལ་འོང་བ་ལགས་
ཁྱས་པས། འོ་ན་ནས་ཁྱིར་ཤོག་གསུངས་ཏེ། རྩང་ནས་དཔོན་སློབ་ལ་བཀའ་ཤིས་མངའ་
གསོལ་གྱི་མེ་ཏོག་གི་ཆར་པ། ཐག་རིང་པོའི་བར་དུ་སྦྱར་གྱིས་སྦྱེལ་བ་སོགས་དཔོན་
སློབ་འབྲལ་མི་པོད་པ་ལྷར་དུ་གྱུར། དཔོན་སློབ་གསར་རྗེ་མཇལ་སྤང་མཛད་པ་ལ་

ཡགོང་ས་ལྷ་པ་ངག་དབང་སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཚོ།

འདི་བས་ངོ་མཚར་བ་སྡོན་ཆད་མ་བྱུང་ཞེས་སྒྲིང་ངོ་། །

དེ་ཡང་བྱུང་ནས་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ནི་མཛད་པའི་བབས་གང་ལ་དཔགས་ཀྱང་
སྦྱིས་བྱ་དམ་པ་ཞིག་ཡིན་པར་ངེས་ཤིང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་
ཞལ་གདམས་སུ། ཁྱོད་ཀྱི་སྒྲ་མ་སངས་རྒྱས་དངོས་སུ་མཐོང་། །ཁ་ཞེ་མེད་པའི་དད་
པ་བརྟན་པོ་ཡིས། །ང་ཡི་ཆོས་མཐུན་བསྒོམ་པའི་ངག་མ་གཅག །གང་གི་ཐད་དུ་འང་
སེམས་ཀྱི་ཁྲེལ་བ་མེད། །ཅིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ་ལྟར་གྱི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་བྱེད་པོར་བྱིན་གྱིས་
བརྒྱབས་པའི་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱུལ་པར་ངེས་སོ། །

དེ་ནས་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་ཁང་གསར་གོང་གི་སྡེ་པའི་སྲས་པོ་དེ། རྗེ་ཐམས་
ཅད་མཁྱེན་པའི་སྦྱུང་སྦྱེ་བ་ཡིན་པར་ཐེ་ཆོམ་མི་འདུག་གོ་ཞེས་སྟན་གྲགས་གྱིས་བྱབ་
པར་བརྟེན། སྡོན་གྱི་སྒྲ་མ་སྒོམ་དཔོན་གྱ་རིགས་སྦྱིན་བདག་སོགས་མཆོག་དམན་
མཐའ་དག ཞལ་མཛལ་བར་གནམ་སྡོན་ཁྲུ་མའི་མཚོ་ལ་ངང་པ་འདུ་བ་ལྟར་ཁང་
གསར་གོང་དུ་འདུ་ཡོང་རྒྱན་ཆད་མེད་པར་བྱུང་བས། སྡེ་པ་ཡབ་ཡུམ་ནམས་རྩང་ཟད་
སྤྲགས་སུན་པའི་ནམ་པ་མཛད་དེ། ཉིན་གཅིག་བན་སེར་སྒོམ་དཔོན་རྩྭ་པ་དཔོན་
སྒོམ་བྱུང་བར། ཡུམ་གྱིས་གཡའ་གཡའ། ཡང་ནི་པ་གི་ན་སྒྲ་མའི་རྟ་པ་གཅིག་དང་དགེ་
འདུན་མང་པོ་འབྱོན་གྱི་འདུག་གསུངས་པ་སྲས་གྱིས་གསན་ཏེ། ང་འདི་ན་ཡོད་ཅ་ན་
དགེ་འདུན་ནམས་ལོས་ཡོང་གསུངས་པས། ཡུམ་གྱིས་སྤྲགས་བདེན་ཁྲུས་ནས། དེ་ཕྱིན་
ཆད་ནས་ཡབ་ཡུམ་ནམས་སྤྲགས་སུན་སྒྲུང་མི་མཛད་པར་མཛལ་མཁན་ནམས་མཛལ་
བ་དོན་དང་ལྷན་པར་གྱུར་ཏོ། །

ཁམས་པའི་གྲུ་པ་འགའ་ཞིག་གིས། དེའུ། ང་སེར་ནས་གོས་ཆེན་སོགས་སུལ་
ནས་དཔལ་ལྷན་ལྷ་མོའི་རྗེས་གནང་ཁྲུས་པས། གཏོར་མ་སོ་སོའི་མགོ་བོར་བཞག་སྟེ་
སྒྲོ་རྩྭ་ཆར་གསུམ་བྱིན་རྒྱབས་མཛད་པས་དགའ་ཞིང་མགུ་བར་གྱུར། ཁམས་པ་དེ་

ལ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེས་པ་གསུམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོའི་ནམ་ཐར་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་ཤིང་ན།
ཆོའི་ཉེ་བ་ཆོའདས་ཆོའི་མིང་ནས་བོས་ཏེ་བསྡོམ་བ་ཁྱུས་པས། བདེ་བ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བར་
ལྷུང་ཅིག་ལྷུང་དུ་འཛང་རྒྱ་བར་ལྷུང་ཅིག་གསུངས། ཡང་གསོན་པོ་ནམས་ཀྱི་མིང་
ནས་སྒྲོས་ཏེ། ཉན་མེད་པར་ལྷུང་ཅིག་ཆོའི་བར་ལྷུང་ཅིག་གསུངས་པས། དགྲུང་
ལོ་གསུམ་པའི་བསྡོམ་བ་འདུས་ཆེ་ཞེས་ཀུན་ངོ་མཚར་དུ་འཛིན། རྗེ་གོང་མའི་དུས་ཀྱི་
ཡི་དམ་ཆོས་སྦྱོང་གི་གཏོར་ཆོག་བསྐྱང་བཤགས་སོགས་འབད་མེད་དུ་མཁྱེན་ཅིང་།
ཐུགས་དམ་བསྐྱང་གསོ་ལ་གཙོ་བོར་མཛད་ཅིང་སྐྱེ་རིམ་པ་ནམས་ཀྱི་གྲལ་དབུ་ལ་སལ་
ཆེར་བཞུགས་པས། མཐའ་དག་ཀྱང་མ་ཡེངས་པར་ཐུགས་དམ་ཐུགས་བྲག་ཏུ་བྱེད་
དགོས་པ་ཞིག་ཡོད་འདུག་ཅིང་།

ཡར་ངོའི་ཆོས་གསུམ་ཞིག་གི་ཉིན། ཐུག་སེལ་དགྲོལ་ཞིང་ཐུགས་དམ་མཛད་
འཕྲོལ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་བྱོན་བྱུང་ཇ་ཐུད་མཁྱོགས་པར་བྱེར་ཤོག་གསུངས་ཤིང་། ཐུག་
སེལ་གཉེས་སྦྱར་ནས། ད་ལྟ་འདྲིའི་ནང་ན་བཞུགས་ཡོད་ཅེས་རྒྱུ་ཟད་ཁ་ཕྱེ་ནས་
གཟིགས། ཡང་ཁ་སྦྱར་ནས་ན་བཟའི་ཐུགས་སུ་བརྟུག་གཅེས་གཅེས་མཛད། རྗེ་རྗེ་
གྲགས་མོ་རྒྱལ་ཡང་བྱུང་། ད་དུང་ཇ་ཐུད་བྱེར་ཤོག་ནམ་སྐུ་ཀྱང་བྱུང་། ཉན་སྐད་བྱེར་
ཤོག་གསུངས། ཉན་དཀར་མོ་ལི་སྒྲེར་གང་ཐུལ་བས། རྟེན་གསུམ་དང་། མཚོད་གཏོར་
སོགས་ལ་ཐུག་ནས་འཐོར་བ་མཛད། དེ་ཟད་པ་དང་། ད་དུང་ལོང་ཤོག་གསུངས་ནས་
ཟད་རིམ་གྱིས་ཐུལ་བས། གཟིམ་རྒྱུང་དེའི་མདོ་ཐུགས་ཀུན་ཏུ་ཐུག་ནས་ཀྱི་ཆར་ཆེན་
པོ་ཡུན་རིང་དུ་འབེབས་པར་མཛད་དོ། །

དེ་ནས་ཉེ་མ་ཕྱི་ངོ་སོང་ཙ་ན་གྲགས་མོ་རྒྱལ་གྱི་འཁོར་ད་དུང་བསྐྱད་འདུག་
གསུངས། དཔལ་ལྷན་ལྟ་མོའི་བྲིས་སྐྱེ་ཞིག་གི་དབུའི་ཐད་ཀྱི་བར་སྐྱང་ལ་ནས་འབྱུ་
ཞིག་རྟེན་མེད་དུ་ཆགས། མཐའ་དར་ཞིག་གི་སྒྲེ་ལ་ནས་འབྱུ་གསུམ་བཞེགས་སུ་
ཆགས། དགེ་སློང་རྗེ་རྗེ་འཛིན་པ་བཤེས་གཉེན་བཀྲ་ཤིས་པས་མར་མེ་རྒྱུང་དུ་ཞིག་

ཡགོང་ས་ལྷ་པ་ངག་དབང་སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཚོ།

བྱང་དུ་སྤུལ་བ། ཉིན་ཞག་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་བཟུང་། ཉིན་གཅིག་གྲུང་བསངས་ལ། བ་
ཀྱ་ཁ་ཀྱ་གསུངས་པ་སྐྱེ་འབྲིས་སུ་ཡོད་པ་ནམས་ཀྱིས་མ་གོ་བ་ན། ཕྱག་གཉིས་སྟན་གྱི་
ཐད་ཀར་གདེངས་པ་བོང་བུའི་ན་བ་ལྟར་མཛད། ལྷགས་ཀན་སྐྱོད་ཀྱི་པ་དང་བཅས་
པས་ཨོ་སྤྱི་དེ་ན་མམ། གསུང་བས། ལྷགས་སྤྲུལ་མ་དེ་འདྲམ་དཔལ་གྱི་སྤྲགས་ཡིན་
འདུག་པ་འདྲམ་དཔལ་ཚ་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པ་དེ་དན་ནས་ལུང་ལྷས་སོ། །

སྐབས་འགར་སྐྱེ་བྱང་པོར་བསྐངས་ཕྱག་མཉམ་བཞག་མཛད་དེ་རྒྱལ་བ་ཆེ་
དཔག་མེད་ཡིན་གསུང་བ་དང་། ཡང་ཕྱག་གཡས་སྤྲིགས་མཛུབ་ནམ་མཁའ་ལ་གཏད་
སྟན་ཏུ་རེ་གཟིགས་ནས། པར་འབྱུང་གནས་སྤེ་བརྒྱུད་འདུལ་བ་ཡིན་གསུངས། རོ་བོ་
རྗེ་གང་དུ་བཞུགས་ལྷས་པས། དབུ་གཙུག་ཏུ་ཕྱག་མཛུབ་གཏད་དོ། །འབྲེམ་གང་དུ་
བཞུགས་ལྷས་ན་ཤངས་ལ་ཕྱག་སོར་གྱིས་རེག་ སྟན་མཇུག་གཉིས་ཕྱག་སོར་གྱིས་ཅུང་
ཟད་མནན་ལ་ང་སྤྲུལ་ཞང་དུ་ཐུར་པའི་ཆེ་འདི་འདྲ་ཞིག་ཡོད་གསུངས། འཁོར་ནམས་
ཀྱིས་བལྟས་ཆེ་མར་པ་ལྷས་སྐལ་གྱི་སྐྱེ་འདྲ་ཤིན་ཏུ་འདྲ་བ་ཞིག་བྱང་འདུག སྐབས་
འགར་རོ་མཛུལ་ལ་འགོ་བ་ཡིན་གསུང་བར། མ་མས་ལྷ་ས་ཐུགས་རྒྱས་མེད་དམ་ལྷས་
པས། ང་རང་སྔོང་བཅན་སྐམ་པོ་བྱེད་དུས་བཞེངས་པ་ཡིན་གསུངས། གཞན་ཡང་རང་
གཞན་གྱི་འཁྱུངས་རབས་དང་སྐྱེས་རབས་སྤྱོད་ཆོགས་གསུང་བ་སོགས་བརྗོད་ཀྱིས་མི་
ལང་ཞིང་།

ཉིན་གཅིག་ཐུགས་དམ་གལ་དབུར་བཞུགས་པའི་ཆེ། ན་བཟའ་བངས་པ་ཅམ་
ཀྱིས་སྟུན་ཆབ་བམིལ་བ་ལ། འཁོར་ནམས་ཀྱིས་དེད་ཆོས་ཐུགས་དང་འགལ་བ་ནི་མ་
ལྷས་ཅི་ཡིན་ལྷས་པར། འགོ་བ་རིགས་དུག་གི་སྤྲག་བསྐལ་མཐོང་ཅ་ན་མཆི་མ་འཆོར་
བར་འདུག ང་ཡིས་ཨ་མའི་ཁོག་པ་ནས་ཁྱེད་ཆོ་ཅི་བྱེད་མཐོང་གསུངས། ཐེངས་གཅིག་
མ་མ་ལ་སྤར་གཏད་པའི་གྲུ་གྲུའི་ཁྱེད་ཤོག་གསུངས། མ་མས་དེ་འདྲ་མེད་ལྷས་པས།

ལ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་ཐེང་གསུམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་ཤིང་ན།
ཁ་སང་ཚ་ན་ངས་ལག་པ་རྒྱབ་ལ་བཏང་ནས་ཁྱོད་ལ་གཏད་པ་དེ་གར་སོང་གསུངས་
པས་བྱ་ཏེ་བཅའ་ནས་སྤུལ་བས། ལེགས་བྱང་ང་ལ་བརྟེན་པ་ཡོང་མ་ཁྱོད་གསུངས་
ཏེ། དེ་ཡང་། བསྟེལ་བ་མི་མངའ་བའི་བྱ་པ་ཡང་དག་གི་ཡི་ཤེས་ནི། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ཡན་
ལག་རྣམས་མཐར་ཕྱིན་པའི་སངས་རྒྱས་ཉག་གཅིག་གིས་བྱང་པར་འཕགས་ཆོས་ཡིན་
པར་མདོ་རྒྱད་དུ་མ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རི་རྒྱད་དུ། གསང་སྤྲུགས་ཆེན་པོ་རྟེན་
སྤྱི་འཛིན་པའི་གཟུངས་ལས། བདེན་པ་དང་བདེན་པའི་ཆོག་དག་གིས། འཛིག་རྟེན་དུ་
སེམས་ཅན་བརྟེན་ངས་མེད་པའི་ཆོས་ཅན་བྱང་བ་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའོ། ཞེས་
ཡང་དག་པས་སྤྲོ་བས་སྤྲོ་བ་ནི། དུས་སྤྱི་ཡང་དག་པས་སྤྲོ་བས་སྤྲོ་བ་ཡིན་ནོ། ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

ཉིན་གཅིག་ནམ་མཁའ་ལ་སྤྲིན་ཆེན་པོ་འཁྲིགས་ཤིང་རྒྱང་འཚུབ་པ་སོགས་
ཀྱིས་སྐྱེ་བའི་ལ་བའི་རྣམ་པ་བྱང་ནས། རབ་གསལ་གྱི་ཕྱི་ལོགས་སྤྱི་བྱུང་གི་ཕྱིང་
གདང་ལ་བཀའ་ནས་གསུང་སྟན་པོས་མགུར་མང་དུ་འཐེན་པ་གནང་བ། ཅི་གསུང་སྐྱེ་
འཁོར་བ་ཞིག་གིས་ངོས་པས། དགའ་ལྡན་པོ་བྱང་དེ་ཡིན་ན་དགའ་བ་ལ་ཨ། གསུང་
རབ་རྒྱ་མཚོ་དེ་བྱང་ན་སྤྱིད་པ་ལ་ཨ། གཏུམ་མོའི་བདེ་བློད་ཅིག་འབར་ན་སྤྱོད་པ་ལ་
ཨ། མེ་སྐྱོང་བློན་པོ་ཞིག་ཡོད་ན་མཁོ་བ་ལ་ཨ། དུས་པ་ཡིན། ལྷོན་མ་ཆོ་སྤོལ་མ་བྱིན་
བརྟེན་འདུག་གསུངས། དེ་ནས་གཟིམས་རྒྱུད་དུ་མེ་སྐྱོང་བཏང་སྟེ་གདན་བྱངས་པས་
མཉེས་མཉེས་མང་ད། དཔལ་ལྡན་ལྷ་མོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་བཞི་མ། རྒྱ་མདོག་དམར་
མོ། ཕྱག་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ཉི་ཟླ་འཛིན་ཅིང་། འོག་མ་གཉིས་ཐལ་མོ་དེབ་པ་འཁོར་
མང་པོས་བསྐྱོར་བ་ཞིག་གཟིགས། རྣམས་ཤིག་བསྐྱང་གསེའི་ཆོ་གཞན་རྣམས་དང་མི་
བསྐྱུན་པར་ཕྱག་སེལ་དང་ཕྱག་རྩ་བྱུང་བརྟེན་ཤིང་། ཆོག་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་
མང་པོ་ཞིག་སྤྱི་ཏའི་རྒྱད་དུ་གསུངས། དེའི་མཐར་ཐོད་རྒྱད་དུ། སྤྱིད་གསུམ་བདག་མོ་

ལ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་ཐེང་གསུམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་ཤིང་ན།

དེ་ནས་ཟིལ་གཞོན་ཞེས་པ་མེ་པོ་རྟའི་ལོ་གསར་ཆེན་མོའི་དུས། རྗེ་གོང་མའི་
ཕྱག་ལེན་ལྟར། དཔལ་ལྷན་ལྷ་མོ་འདོད་ཁམས་ཀྱི་དབང་ཕྱག་དཔག་ཐོར་རྒྱལ་མོའི་
མཚོད་གཏོར་བཟང་ཞིང་གུ་ལོ་པ་དག་ལེགས་པར་བཤམས་ཏེ། གནམ་གང་གི་དགོང་
མོ་གཏོར་མ་ཕྱིན་སྐབས་དང་ཆེས་གཅིག་གི་རྒྱ་སྐར་ལྷ་མཚམས་ཤར་བ་དང་མཉམ་
དུ་ཐུགས་དམ་ཚུགས་ཏེ། ཉི་ཤར་ལ་ཡང་ཐོག་དུ་ཕེབས་ནས་གཏོར་སྦྱོང་རྟེན་འབྲལ་
སོགས་རྒྱས་པར་གནང་། དེའི་ཆེ་མདུན་གྱི་བར་སྐར་ལ་དཔལ་ལྷན་ལྷ་མོ་དངོས་སུ་
ཕྱོན་པ་སོགས་ངོ་མཚར་བའི་གཟིགས་སྣང་དཔག་དུ་མེད་པ་བྱུང་ངོ་། །

དེ་ཡང་དུས་གཏོར་གལ་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱི་དུས། སྐྱེ་འཁྲིས་ཀྱི་གཡོན་དུ་ཕྱག་
རྩ་འཛིན་མཁན་དེ་བཞག སྐྱེ་པར་དུ་སེལ་སྟན་གཅིག་ཁ་བསྐྱེལ། ཕྱག་གཡམས་རྒྱ་མ་
རུ་དང་རྩ་གཡོག་ལྷན་ཅིག་དུ་བཟུང་བ་ལ་སེལ་སྟན་གྱི་ལུང་ཐག་བརྒྱས་གཡོན་རིལ་
བུ་བཟུང་སྟེ། རོལ་མོ་རྣམས་དུས་གཅིག་དུ་དགོལ་བ་ལ་འགྲིག་ཅིང་ཕྱིན་ཆགས་པ་
གཞན་དག་གིས་ཤེས་པར་དགའ་བ་མཆིན་ནོ། ཁྲིངས་གཅིག་བཞུགས་ཁྲི་མཐོན་པོའི་
སྟེང་ནས་དེ་ལྟར་གནང་བའི་ཆེ་ཕྱག་མཚན་མང་བའི་སྐབས་ཀྱིས་རྒྱ་མ་རུ་ལྷུང་ཡང་
གས་ཆག་མ་བྱུང་བ་སོགས་གྲུབ་ཉགས་མང་དུ་བསྟན། ཉིན་གཅིག་དབུ་ལ་སྦྱམ་སྟན་ཏེ་
དབུ་སྦྱའི་ཆེ་མོ་རྣམས་མགུལ་གོང་དུ་བཅུག་པས། དབུའི་གྲིབ་མ་དབུ་ལྷུམ་གྱི་རྣམ་པ་
ལྷ་བུ་ཞིག་བྱུང་བ་ལ་མཉེས་ཏེ། ཨ་ལི་སྒྲ་མ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་དབུ་ལོ་ཁྱུས་འདུག་
གསུངས། དཔལ་ལྷན་ལྷ་མོ་ཆིབས་པ་དང་བཅས་ཏེ་ཕྱོན་བྱུང་འབྲས་སྦྱངས་པ་རྣམས་
དེ་རིང་འོང་བ་ཡོད་གསུང་བ་ལྟར་ཆོས་གྲུ་ཆེན་པོའི་སྟོབ་དཔོན་རྣམས་ཕྱོན་པའི་
བཞུགས་གལ་དང་པོ་གྲོལ་གཉིས་པ་མ་བསྐྱིགས་པའི་བར་དེར། སྟོ་གསལ་སྦྱིང་གི་སྟོབ་
དཔོན་ཆོས་རྗེ་ལེགས་དོན་པར་རྗེ་གོང་མས་གནང་བའི་ཞུ་སྤུལ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་གདན་
ཁར་བཞག་པའི་ཆོ། ཞུ་སྤུལ་གྱི་གསེབ་དུ་བཞུགས་པ་ལ་སྟོབ་དཔོན་པས་དེར་བཞུགས་

ཡགོང་ས་ལྷ་པ་དག་དབང་སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཚོ།

ན་སྐྱུ་གྱི་བ་འོང་བས་ཚུར་ཕེབས་པ་ཞུ་བྱས་པས། དེད་རང་གི་ཡིན་གསུངས་ནས་ངོས་
འཛིན་མཛད།

ཡང་ཉིན་གཅིག་ངའི་གདན་དེ་དམས་འདུག་གསུངས་ནས་ས་གདན་གྱི་སྟེང་
ཏུ་འབོལ་ཁ་གདན་སོགས་མང་ཏུ་བཅེགས་ཀྱང་། ད་ཏུང་དམས་གསུངས་ནས་སྟག་
སྐམ་ཆེ་བ་གཉིས་གྱི་སྟེང་ཏུ། བཞུགས་གདན་ནམས་བཅེགས་ཏེ། ཤིན་ཏུ་མཐོ་བར་
བྱས་ནས་དེའི་སྟེང་ཏུ་བཞུགས་ཏེ། ཆོས་འཁོར་རྒྱལ་གྱི་ཁྲི་འབྲུག་སུངས། ཡབ་ཀྱིས།
རྒྱལ་གྱི་དགོན་པ་དེ་འགངས་ཆེན་རང་ཞིག་ཡོད་སྐད་མི་འདུག། ཁྲི་ཅི་འབྲུག་ཡོད་དམ་
ཞུས་པར། ངའི་རྒྱལ་གྱི་བཀོད་པ་ཞིག་འབྲི་ཡི་གསུངས་ནས་ཀྱང་འོགས་ལ་སོལ་རིས་
ཀྱིས་རྒྱལ་རི་མཐེལ་ལུང་པའི་བཀོད་པ་སོགས་ལེགས་པར་འདྲི་བ་གནང་ནས། འདི་
དང་འདི་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཞེས་ངོས་འཛིན་དང་བཤད་པ་མཛད།

ཡང་འོགས་ཤིག་ཏུ་དགོན་པ་ཆེན་པོ་ཞིག་འདྲི་བ་མཛད་ནས། དགོན་པ་
གསར་ཏུ་འདེབས་ན་འདི་ལྟར་བྱེད་གསུངས། འོལ་ཁ་ནས་སྟེ་པའི་ཞུ་ཡིག་འབུལ་
མཁན་བྱུང་ཆོ། ང་ལ་སྟེ་པས་ཤོག་གསུང་བ་ཡིན་ནམ། ཡི་གེ་དེ་ཚུར་ཐོང་དང་གསུང་
མཉེས་མཉེས་མཛད། ལ་ལ་དག་གི་ཞུ་ཡིག་ལ་གཟིགས་ནས། ཁོང་ང་ལ་དད་པ་ནི་མེད་
ཅེས་གསུང་བ་ཡང་ཡོད་འདུག།

སྟེ་པ་དཔོན་གཡོག་ནམས་ཇེ་བཙུན་ས་སྐྱུ་པ་ཡབ་སྲས་ནམས་མ་གཏོགས་
གཞན་མ་གང་ལ་ཡང་དག་མི་སྟེར་བ་ཞིག་ཡོད་པས་དགོས་པའི་དབང་གིས་རྒྱལ་བ་
ཙོང་ཁ་པའི་སྐྱུ་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་མང་ཏུ་གསུངས་ཤིང་། དཔོན་གཡོག་ཐམས་ཅད་
དམིགས་བཅེ་མ་འདྲེན་པར་སྐྱུ་ལ་བ་སོགས་གྱི་སྟོན་ནས་བྱིས་སུ་དགེ་གཉིས་ལ་བྱུང་
པར་མེད་པའི་དག་སྣང་མཛད་པ་བྱུང་། དེ་ཡང་ཇེ་བཙུན་ཙོང་ཁ་པ་དང་ཇེ་ས་པཎ་
གཉིས་ལ་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་གྱི་དགོངས་དོན་འབྲེལ་པར་མཁས་མི་མཁས་གྱི་

ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་ཐེང་གསུམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་ཤིང་ན།
 བྱད་པར་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་སྐད་ཡབ་ཀྱི་བྱང་དུ་གསུངས་ཤིང་། ཡབ་ཐེགས་པའི་བྱལ་
 དུ་གཞན་རྣམས་ལ་ས་པར་དང་རྩེ་བཅུན་ཙོང་ཁ་པ་གཉིས་ཀ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་
 དངོས་ཡིན་པ་ལ་བྱད་པར་མེད་དོ་གསུང་། དེའི་ཆེ་གནས་བརྟན་བཤེས་གཉིན་བཟ་
 ཤེས་སོགས་ལ་ད་ནི་རང་ཅག་རྣམས་འབྲས་སྤྲངས་སུ་འགོ་རན་འབོད་མི་ཡང་མུར་དུ་
 འོང་། ར་སེལ་འཕྱར་དར་སོགས་ཡོ་བྱད་རྣམས་ཀྱང་པར་སྒྲོལ་གསུང་བ་སོགས། བྱིམ་
 བས་བྱིམ་མེད་པར་རབ་དུ་བྱུང་བ་ལ་སྒྲོ་བ་ནི། རྒྱལ་བྱ་གཞོན་ནུ་དོན་ཐམས་ཅད་གྲུབ་
 པའི་རྣམ་ཐར་བཞིན་ནོ། །

༦༥ སྐྱ་གོང་མའི་གདན་ས་འབྲས་སྤྲངས་སུ་གདན་ཞུས་ཆེབས་བསྐྱར་གྱིས་པར་ཆེན་བསོད་ནམས་
 བྲགས་པ་ལས་དགེ་བཅུན་གྱི་སྒྲོམ་བཞེས་བསྐྱངས། ཆོས་འཁོར་རྒྱལ་དུ་ཐེབས་བཞུགས་སྐབས་
 གཟིམ་ལམ་ཡ་མཚར་བ་བྱུང་ཞིང་སྐར་འབྲས་སྤྲངས་དང་རྒྱལ་སོགས་ཡུལ་གྱ་མང་པོར་ཐེངས་
 འགར་ཐེབས་བཞུགས་གནང་།

(༡༥ བ་༡། ༩༩ འ་༡) དེ་ནས་བྱུང་ནས་རིན་པོ་ཆེ་དང་། སྤྱི་གཟིམས་མཁན་
 སྒོ་བ་ཐམས་ཅད་བཀའ་བགྲོས་ཏེ། བོད་ཤིང་སྒོ་བཅུགས་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་པོ། ཕོ་བྲང་
 རྩེའུ་གདོང་ཅེར། ས་གཞིའི་དབང་ཕྱག་དཔལ་ལྡན་གོང་མ་ཆེན་པོ་ཞེས་གངས་ཅན་
 གྱི་སྤྱེ་རྒྱ་མཐའ་དག་གི་སྤྱོད་པོན་བྱུང་དུ་འཇུག་པ། མགོན་སྐྱབས་དབྱང་གཉིན་དམ་
 པར་གྱུར་པ་དེ་ཉིད་ལ་བསྐམས་སྟོན་ཞིབ་ཆར་ཞུས་ཏེ། མེ་རྟ་ནག་པ་རྩེ་བཞེས། དཔལ་
 དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལྷགས་ཀྱི་ལོའི་ཐོག་མ། དབྱིད་ཀྱི་དཔལ་མོའི་མངལ་ལས་རིང་དུ་
 བསྐྱངས་པའི། དབྱར་ཀྱི་དགའ་སྟོན་དེམས་པ་ལ་རིང་དུ་ཕྱོགས་པའི་དཀར་ཕྱོགས་ཀྱི་
 རྒྱལ་བ་གཉིས་པ། རེས་གཟའ་ཕུར་བུ་རྩེ་རྒྱར་རྒྱལ་དང་འདྲོམ་པའི་ཉིན། དབྱ་སྐྱ་ལྷང་
 ལོ་དང་ལྡན་ཡང་། པར་ཞུ་སྐྱ་ཆོས་སོགས་རབ་དུ་བྱུང་བའི་རྟགས་དང་བཅས་ཏེ། རྟ་
 མཚོག་གཡལ་རྒྱལ་ལ་བྱུང་ནས་རིན་པོ་ཆེ་ཆེབས་པའི་སྐྱ་པང་དུ་འདེགས་པའི་ཚུལ་

ཡགོང་ས་ལྷ་པ་ངག་དབང་སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཚོ།

གྱིས་ཕེབས། ཅེ་ཁ་ནས་སྡེ་པ་རིན་པོ་ཆེ་དཔོན་གཡོག་ནམས། ཅེ་གོས། བཅུགས་ལྷ།
ཤལ་དཀར་དམར་ན་ཆ་སོགས་རིན་ཅེན་རྒྱ་ཆ་དང་བཅས་པའི་སྐྱ་རགས། ཆོས་སྡེ་
ཆེན་པོའི་མཁན་སྒོ་བ་སོགས་དུར་སྤྱི་གི་རྒྱལ་མཆན་འཛིན་པ་ནམས་ཀྱི་ཆེབས་བསུ་
དང་བཅས། ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྤྲངས་ཀྱི་ཉེ་འདབས་སུ་ཕེབས་པ་ན།
དགེ་འདུན་གྲངས་མེད་པ་ཆོས་གོས་སྒྲུབ་སྐྱུར་གསོལ། དུར་སྤྱི་གི་དྲགས་ཀྱིས་མངོས་
པར་བསྐྱབས་ཤིང་སྒོས་པོར་ཐོགས་པས་སྒྲ་དངས། གདུགས་རྒྱལ་མཆན། བ་དན། ར་
ཡབ། སེལ་སྒྲན། ར། འཁར་ར། དུང་དཀར། ཟངས་དུང་། རག་དུང་། རྒྱ་སྤྱིང་སོགས་ཀྱི་
རོལ་མོ་དང་། གཞན་ཡང་མཆོད་རྟེན་སྒྲ་ཆོགས་པ་ཐོགས་པའི་སེར་སྤྲངས་ཀྱི་བཀོད་
པས་མངོས་ཤིང་ཆོས་སྒྲོང་སྤྲང་མ་ཡུལ་ལྷ་གཞི་བདག་ནམས་ཀྱང་བསུ་བ་ལ་ཕྱོན་
པ་ནམ་མཁའ་གང་བ་ལྟ་བུ་དང་། བསྐྱར་སྤྲང་སྤྲལ་པའི་ཆོས་སྒྲོང་པེ་དཀར་ཡང་སྐྱ་
ཁོག་ཏུ་ཞུགས་ཏེ་བསུ་བར་ཕྱོན། སྤྱི་པོའི་ཁྲིམ་ཁྲི་ཕྱག་ཏུ་ཉེ་བས་ཞལ་མངལ་བྱེད་པར་
འོངས་པ་དང་། དར་འབག་སུ་མདའ་སོགས་ཡུལ་མི་མང་པོའི་སྤྱིས་པ་དང་བུད་མེད་
ནམས་རྒྱན་གོས་བཟང་པོས་སྤྲས་ཏེ་ར་ཤོན་བྲོ་གར་སྐྱ་གཞས་སོགས་ཅེད་སྒྲ་རི་སྤྲེད་
པ་དང་། དགའ་ལྷན་ཆོས་ཀྱི་པོ་བྲང་གི་ཅེ་མོར་འཕན་གདུགས་རྒྱལ་མཆན་བསྐྲངས་
ཤིང་གཡས་གཡོན་དུ་བཀྲ་ཤིས་ཁྲ་རིང་དབང་པོའི་གཞུ་རིས་ལྟར་བརྒྱངས། དཀར་
ཕྱོགས་ལ་དགའ་བའི་ལྷ་ནམས་ཀྱིས་མེ་ཏོག་གི་ཆར་འཇའ་འོད་ཀྱི་གུར་སོགས་ལྟ་དང་
མེའི་རོ་མཆར་བའི་ལྷས་སུན་སུམ་ཆོགས་པ་དང་བཅས་ཏེ། དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྤྲངས་
ཆོས་ཀྱི་སྡེ་ཆེན་པོ་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལས་ནམ་པར་རྒྱལ་བའི་སྤྱིང་དུ་ཕེབས་ཏེ།
དགའ་ལྷན་པོ་བྲང་གི་འཛིགས་པ་མེད་པའི་སེལྤེའི་ཁྲི་ཆེན་པོ་ལ་ཞབས་ཀྱི་བརྒྱ་བཀོད་
དོ།

ཐོག་མར་གཟིམ་རྒྱུང་ཉི་འོད་འབྱེལ་བར་དབྱས་སུ་སེལྤེའི་ཁྲི་གཉིས་བཤམས་

ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེས་ཐེང་གསུམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་ཤིང་ན།
པའི་གཡས་ལ་པཎ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པ་དང་། གཡོན་དུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་
ཉིད་བཞུགས། གཡས་གཡལ་ལ་སློབ་དཔོན་རྣམས་པ་སོགས་དགེ་འདུན་པའི་རིགས་དང་།
གཡོན་གཡལ་ལ་སྡེ་པ་ཡུམ་སྲས་སོགས་སྦྱིན་བདག་གི་ཆོགས་དང་། ཡར་བྱའི་གཡལ་ལ་
ཕྱོགས་ཀྱི་མི་སྣ་སོགས་གང་འོས་བསྐྱེད། སློབ་དཔོན་རྣམས་ཀྱིས་རིགས་ལུང་མཛད་
པས། རྗེ་འདིས་ཐལ་སྐད་མཛད་ནས། ཤེས་བྱ་འདི་ལ་ང་མཁས་ཞེས་གསུངས། བཞུགས་
གཡལ་གྲོལ་འཕམ་དུ་ངའི་དྲིལ་བུ་ཤིང་ཀུན་མ་དང་ར་ལོག་མ་དེ་ལོང་ཤོག་གསུངས།
ཕུལ་བས་མཉེས་མཉེས་མཛད། དེ་ནས་སློབ་དཔོན་རིན་པོ་ཆེ་བསོད་ནམས་གྲགས་
པའི་དྲུང་དུ། ཡོངས་སུ་རྗོགས་པ་དགེ་བསྟན་གྱི་སྒྲིམ་པ་བཞེས་ཏེ། མཚན་བསོད་ནམས་
རྒྱ་མཚོ་དཔལ་བཟང་པོ་བསྟན་པའི་ཉི་མ་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བར་
གསོལ། ཆ་བ་ཆོས་རྗེ་མི་གཡོ་བས་སྐད་ཆ་གསན་པས་ལུང་བསྟན་དུ་དགེ་འདུན་གྱི་
མིང་ཅན་གསུམ་འབྱུང་བར་བཤད་པས། དགེ་འདུན་གྲགས་པ་ཞེས་འདོགས་དགོས་
རྒྱ་ཡིན་པ་ལ་ཁོའི་མིང་གི་བྱུང་དེ་རང་འཇགས་ན་མ་འཇགས་ཅི་ཡོད། ཅེས་བཀའ་
བཏོན་པའི་རྣམས་པ་མཛད་སྐད། དེ་ནས་བཞུགས་གཡལ་ཆེན་མོ་བསྐྱེད་མོག་ མོག་མར་
སྡེ་སྤྱད་རིན་པོ་ཆེ་ནས་ལེགས་ངའི་གནང་སྦྱིན་བཀའ་ཤོག་དང་བཅས་པ། དེ་ནས་
ཆོས་སྡེའི་མཁན་སློབ། སྐུ་ཞང་ཆོས་ཀྱི་དབང་ཕུག

གཞན་ཡང་ཕྱོགས་མཐའི་གྲ་རིགས་སྦྱིན་བདག་མཆོག་དམན་ཀུན་གྱིས་
འབུལ་བ་སོགས་དགའ་སྟོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྐྱབས། པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་གཟིམས་ཁང་
གོང་དུ་ཐེགས་ཤིང་གཡལ་པ་རྣམས་སོ་སོར་གྱེས་པའི་བཞུགས་གཡལ་གྲོལ་ནས་གཟིམས་
རྒྱུང་དུ་འགོལ་བཞུགས་སྐབས། ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཀྱིས། བསོད་གྲགས་ལ་དད་པ་ཞེ་སོང་
ཞུས་པས། དེ་འདྲ་མ་ཟེར་ངེད་ཀྱི་སླ་མ་ཡིན་པས། ཆོས་ཀྱི་རྗེ་བསོད་ནམས་གྲགས་པའི་
ཞལ་སྡེ་ནས་ཟེར་བ་གྱིས་གསུངས། སྤར་གོང་མའི་སློབ་མ་ཡིན་པའི་ཆ་ནས། ཞེ་ས་

ལ་གོང་ས་ལྷ་པ་ངག་དབང་སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཚོ།

སོགས་ཆེར་མི་གནང་ཡང་། དགེ་བསྟན་གྱི་སྒྲིམ་པ་བཞེས་པ་ཚུན་ནས། ཞེས་དང་གྲས་
པ་ཐུན་སྐྱུ་ཆོགས་པ་མཛད། དེའི་ཉིན་ཉིལ་པོར་འཇམ་འོད་ཀྱི་གྲུར་དང་རི་བཟང་
གིས་ཀླན་ཏུ་བྱལ་བའི་། བརྒྱུད་མཆོད་ཆེན་མོ་དང་འགྲིག་པའི་དགེ་འདུན་གྱི་བསྟན་
བཀུར། འབྱུང་པའི་གཏོར་མ། ངན་སྒོང་ལ་སྦྱིན་པ་སོགས་དང་མཆོན་མོ་མར་མའི་
འཕྲེང་བ་རྒྱ་སྐར་ས་ལ་བབས་པ་ལྟ་བུ་རྟེན་འབྲེལ་མཐའ་ཡས་པ་འགྲིག་གོ། །

མ་གཅིག་འདོད་ཁམས་དབང་ཕྱག་མ་ཞབས་ཐང་གི་ཚུལ་དུ་ཕེབས་ཏེ། སྤྱི་གྲུ་
རིང་ཐུང་གཉིས་ཕྱག་ཏུ་ཐུལ་བྱུང་བ། ཆོས་སྤྱང་མང་པོའི་སྐྱབས་ལྷན་འདི་དགོས་པར་
དགོངས་ཏེ་ཞལ་བཀོད་གནང་། བྱད་པར་དཔལ་ལྷན་ལྷ་མོའི་འཕྱར་དར་ཞིག་ཐོག་མར་
འདི་བརྟག་པར། ཆོས་བཙེ་ལའི་དུས་གཏོར་གྱི་སྤྱན་འདེན་སྐབས་སྤྱན་ལམ་དུ་ཕབ་
པས་ཤིན་ཏུ་དགུས་ཏེ། བྱང་བསངས་ཤིག་ལ་ཕྱག་མང་དུ་འཆལ་བ་གནང་ཞིང་། དྲང་
དུ་འཁོད་པ་ཀླན་ལ་ཡང་ཕྱག་བརྒྱ་རྩ་ལྷུ་ཆེ་ཆོལ་ཞེས་ཕེབས་སྒོ་གནང་། བཀའ་ལས། རྩ་
སོར་སྤྱན་འདེན་གྱི་དུས་སུ་དཔལ་ལྷན་ལྷ་མོ་སྐྱབས་ཆད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་མཐིང་ནག་ཞལ་
གཅིག་ཕྱག་བརྒྱད་པ། དང་པོ་གཉིས་ན་པེ་ཙོན་དང་ཐོད་ཁྲག་གཉིས་པ་གཉིས་ན་སིལ་
སྟན། གསུམ་པ་གཉིས་ན་ལྷགས་ཀྱང་དང་ལྷགས་སྒོག་བཞི་པ་གཉིས་ན་རྩི་རྩེ་དང་རིལ་
བུ་འཛིན་པ་ཞིག་བྱོན་ནས་ཆེབས་ཀྱི་རྩེ་འུ་དེ་བཞག་བྲིས་ཐང་དེ་ལ་ཐིམ་སོང་། སིལ་
སྟན་རྒྱུང་པ་ཡང་ནམ་མཁར་མི་ཤོང་བ་ཙམ་འདུག་ཀྱང་། རང་རེའི་འཕྱར་དར་འདི་
ལ་ཤོང་སོང་བས་འདི་དཔལ་ལྷན་ལྷ་མོ་དངོས་ཡིན་གསུངས། དེ་ནས་ཆོས་སྤྱང་གཞན་
རྣམས་ཀྱི་འཕྱར་དར་ལའང་རབ་གནས་གནང་བས་ཡེ་ཤེས་པ་རྣམས་ཐིམ་པ་དངོས་སུ་
གཟིགས། ཡབ་ཡུམ་རྣམས་རང་གི་གཞིས་སུ་འབྱོན་ཁར། བཀའ་བསྒོ་ཞུས་པས། ས་སྐྱབས་
པའི་ཆོས་སྤྱང་འདི་འོས་གསུང་མགོན་པོ་ཞལ་གྱི་བཀའ་བསྒོ་གནང་། ཆོས་སྤྱང་བྱིད་
རང་གི་རྩིས་ལ་བཞུད་སོང་། ཞེས་བཀའ་ཕེབས།

ལ་རྒྱལ་དབང་སྐྱོ་ཐེང་གསུམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་ཤིང་ན།

(༡༥བ་༥། ༡༥ བ་༡) དེ་སྐབས་མདོ་ཁམས་ཕྱོགས་ནས་འབྲུལ་དཔོན་དག་
དབང་བཟ་ཤིས་འབྱོར། ཉ། ཐུབ། ཇ། དེའུ་ཟངས་སོགས་ལྷལ་ལྷགས་དང་མཐུན་པའི་
འབྲུལ་བ་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱབས། བོད་རྒྱལ་པོའི་གདུང་བརྒྱད་དྲི་མ་མེད་པ་གྲུ་གི་བདག་པོ་
དཔོན་མོན་དང་། པཌ་ཆེན་ཤུཉྱེ་པ་ནས་འབྲུལ་སྐྱེལ་བཟངས་པ་འབྱོར། གསེར་སྲང་
སྟོང་ལ་ཉེ་བ་སོགས་ཟང་ཟང་གི་བདོག་པའི་སྐྱེས་མཐའ་ཡས་པ་ལྷལ། པཌ་ཆེན་ཤུཉྱེ་
པའི་འབྲུལ་སྐྱེལ་བས། འབྲས་སྤྱངས་སུ་ཐེབས་པ་ཡན་གྱི་རྣམ་ཐར་རས་བྲིས་སུ་བྱས་
ཏེ། མངའ་རིས་སུ་གདན་དྲངས། འདི་རྣམ་ཐར་ཞིང་བཀོད་ཞལ་བཀོད་གནང་བའི་
ཐོག་མ་ཡིན།

ཏོར་ཁྲ་ལྷ་པའི་ནང་དུ་ཐན་པ་ཆེན་པོ་བྱང་བས། གཟིམ་ཆུང་ལྷོག་དུ་མཆོད་
རྩས་གྱི་མེ་ཏོག་རྣམས་རེ་རེ་ནས་གཏོར་ཏེ་སྒྲ་མ་ཡི་དམ་མཁའ་འགྲོ་ཆོས་སྐྱོང་ལ་
འབྲུལ་ལོ་གསུངས། ཡོན་ཆབ་རྣམས་པན་ཚུན་དུ་གཏོར་བ་དང་ལྷག་པ་སོགས། གཟིམ་
ཆུང་གི་ཕྱི་ནང་ཀྱན་ཆལ་ཆེལ་དུ་མཛད་པས། དྲུང་ནས་ཀྱིས། རང་བཞིན་གྱི་རོལ་
ཅེད་ཡིན་པར་མངོན་ནས་སྐྱེ་ཇི་རྣམས་ལ་ཡང་བཀའ་བཀྲོན་མཛད། ཞབས་དྲུང་ལ་
ཡང་བྱེད་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་གི་སྐྱབས་གནས་ཡིན་པ་ལ། འདི་ལྟར་བྱིས་པའི་ཅེད་
མོ་མཛད་ན། གདུལ་བྱ་རྣམས་མི་བསྐྱེད་མ། ལྷག་པར་དཔོན་ས་གོང་མས་གནང་སྦྱིན་
ལེགས་ཇ་སོགས་སྤྲུགས་མཐོང་ཆད་མེད་པ་མཛད་པ་ལ་འདི་ལྟར་སྦྱན་དུ་སོན་ན་རུང་
དམ། བསྟན་འགྲོ་ལ་དགོངས་ནས་ཐོས་བསམ་སྒོམ་པའི་ཚུལ་གནང་བར་བྱ་བས་པས།
ཁྱོད་ཀྱིས་མིག་དམར་པོར་བལྟས་ཀྱང་ང་མི་བྱེད། དའི་ཉེ་གནས་ཡིན་གསུངས་པར་
འོན་དཔོན་ས་གོང་མ་ལ་ཡང་མི་བྱེད་དམ་བྱས་པས། ང་ནི་རྗེ་བཙུན་ཙོང་ཁ་པ་མ་
གཏོགས་སུ་ལ་ཡང་མི་བྱེད་གསུངས་པས། སྦྱན་སྒོན་སྤུལ་བ་ལ་ཡེ་མི་གསན་ན། ཕྱག་
གཡོག་མི་རྣམས་པར་འདུག་པས་པཌ་ཆེན་བསོད་གྲགས་པས་ཀྱང་། རྣས་ཁར་སོ་སོ་ད

ཡགོང་ས་ལྷ་པ་དག་དབང་སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཚོ།

པ་དགའ་བས། དེད་ཀྱི་འདིར་ཤོག་གསུང་བྱང་བས་ང་ནི་གཟིམས་ཁང་གོང་དུ་འགོ་
ནང་བྲན་པལ་ཆེར་ཡང་ངའི་རྩེས་སུ་འགོ་བས། དེ་ནས་ཇི་ལྟར་གནང་བ་ལྟོ་ཞུས་
པར། དེ་ཁྱོད་རང་ལ་མི་དགའ་འཕྲིན་གསུང་ཞལ་བསྐྱར་ནས་བཞུགས་པས། ཕྱག་སྐུལ་ཏེ་
བཀའ་བཞེན་བསྐྱབ་པར་ཞུས་པ་ལ། འོ་ན་ཁྱོད་རང་ཡང་ཆུ་སྒྲིལ་གསུངས་ཏེ། ཕྱི་ནང་
ཐམས་ཅད་ཆུས་བྱབ་པར་མཛད། ཏྲ་གཡུལ་རྒྱལ་ལོང་ཤོག་གསུངས། བྱིད་བྱང་བ་དང་
ཏྲ་སྒྲ་ཐོད། གསུང་རབ་པས་ཞོན་ལས་ང་པང་དུ་ཐོགས་གསུངས་ནས་དཔོན་སྒོ་བ་རྒྱལ་
དུ་ཐེགས་པའི་ཆུལ་གྱིས་ཆིབས་བཅགས་མཛད། ད་གསུང་རབ་པ་བབས་གསུང་ནས་
ཞབས་བྱང་ཉིད་ཀྱི་ཆིབས་ཁ་པར་སྐྱར་ཆུར་སྐྱར་ཁ་ཡར་མཛད། དེ་ནས་ཆར་བབ་པ་
དང་ཆིབས་ལས་བཤོལ་ལོ། །

དེའི་སྒོན་ཅམ་དུ་ནམ་མཁའ་ཤིན་ཏུ་གཡའ་དག་པར་ཡོད་པ་ལ། དེ་འཕྲལ་
དུ་ཆུ་འཛིན་གྱི་ཆོགས་སྐྱུག་པོ་འབྲིགས་ཏེ། དབྱར་རྒྱུ་ལྱིས་དགོད་པ་དང་བཅས།
ཆར་གྱི་རྒྱན་ཕྱོགས་ཀྱན་ཏུ་བྱབ་པར་བབས། དེ་སྐབས་ཤིང་གི་སྣང་པོའི་ཆེ་ན་དཔལ་
ལྷན་ལྷ་མོ་བཞུགས་པ་གཟིགས། ཆར་ཆད་ནས་གཟིམ་ཆུང་ལྷོག་ཏུ་གན་ཀྱལ་མར་
བཞུགས་ཏེ། ཤངས་ལ་མཛུབ་མོ་བཅུགས་ནས། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་མ་བསྐྱབས་
ཕྱགས་སུ་ཆུད། གསུངས། བྱང་ནས་ངེད་བདེ་ཡངས་སྒོ་བ་དཔོན་པ་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱལ་
པོ་དགོན་ཅོག་འབངས་ཀྱི་གསུང་སྒྲིང་མཛད་པས། རོ་སྟོད་གསེར་རོ་སྟོད་གཡུ་སྟེད་པ་
དུང་ལ་བྱས་པ་དེ་ཞིག་གསུངས། བྱང་ནས་ཀྱི་འཁོར་ནམས་ལ། ད་གི་དེ་ཆོ་ད་ལོའི་ཐན་
པ་འདི་ལ་དགོངས་པར་འདུག ད་ཕྱིན་ནས་བཀའ་ཐམས་ཅད་ཆུལ་བཞེན་དུ་སྐྱབས་
ཤིག་ཅེས་གདམས་སོ། །

ཡང་ཕྱི་རོ་ཅ་ན་འབྲུག་གི་སྤྱི་ཆེན་པོ་བསྐྱགས་པས། ཨ་ཕྱི་གནམ་གྱི་གྲང་རྒྱལ་
མའི་རྒྱལ་པོ་འདུག ཨ་ཕྱི་གནམ་གྱི་གྲང་རྒྱལ་དེ་དཔལ་ལྷན་ལྷ་མོ་ཡིན་གསུངས།

ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱོང་གསུམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་ཤིང་རྒྱ
སང་ཉིན་རྒྱལ་འཛིན་ཅེས་སྤྱིན་དཀར་པོ་ཆེ་བ་ཞིག་འདུག་པ་ལ་གཟིམ་ཚུང་གི་བྱང་དོས་
ཀྱི་དཀར་ཁུང་ནས། ཉན་ཏར་གཟིགས་པས། རྩང་དུ་འཁོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཅི་འདུག་
པ་ཡིན་ཞུས་པས། སྤྱིན་གྱི་གསེབ་ན་དཔལ་ལྷན་ལྟ་མོ་སྐྱེ་ཆད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཞིག་ལ་སྐྱེ་
ཆད་ཚུང་བ་མང་པོས་བསྐྱོར་འདུག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དཀར་པོར་འདུག་གསུངས།
རྒྱལ་ཅིག་གཟིམས་ཚུང་དུ་རྩང་ནས་ལ། ཨ་མ་འོངས་པ་ཨེ་ཡིན་གསུངས་པར་ང་ཨ་མ་
ཡིན་དོགས་མེད་ལུ་ཁང་གསར་གོང་ན་བཞུགས་པ་ལ་ཞུས་པས། དེ་ཡང་ཨ་མ་ཡིན་
ཏེ། འཁོར་བར་འཁོར་ཅ་ན་ཁྱོད་ཀྱང་ངའི་ཨ་མ་ཡིན། ང་ཡང་ཁྱོད་ཀྱི་ཨ་མ་ཡིན། ང་
ཨ་བར་དུ་སོང་ཅ་ན་ཁྱོད་རྒྱས་འདུག ང་ཡང་ཁྱོད་གཞིན་རུར་གྱུར་པ་ན་ང་རྒྱས་ཡོང་
སྟེ། ཁྱོད་ལ་བྱམས་པོ་བྱེད་དོགས་པས། ལྷ་ལན་དུ། བཀའ་ངིན་བསྐྱུངས་ཆེ་བྱི་
མར་ཡང་ཞབས་བྱིར་འོང་བ་མཛོད་ཅིག་ཞུས་པ་ན། ལོས་བྱེད་སྟོན་ལམ་རྣམ་པར་དག་
པས་མཆམས་སྒྱུར་ནས་རྗེས་སུ་འཛིན་ནོ་སོགས་དང་། གཞན་ཡང་འདས་མ་འོངས་ཀྱི་
གནས་ཚུལ་མང་དུ་གསུང་དོ། །

ཞོགས་གཅིག་སྔ་བར་བཞེངས་ཏེ་ན་བཟའ་རྣམས་བྱིར་སྐྱད། ཞབས་རྩྭ་རྩྭ་
སྐྱེལ་མོ་ཀྱང་དུ་བཅས་ཏེ་བཞུགས་འདུག་པ། འདི་ལྟ་བུ་སྐྱེ་བའི་ལ་བ་ཨེ་ཡིན་ཞུས་པར།
གང་པོ་མི་ཡོང་ལྟ་མོ་དབྱངས་ཅན་མས་བསྐྱབས་བྱུང་། ང་ལྟ་ཡང་འདི་ཁར་བཞུགས་
འདུག་གསུངས། ཉིན་གཅིག་མཚོད་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བཤམས་པར་གནང་སྟེ། སྟོབ་དཔོན་
པམ། མཁན་པོ་ཞི་བ་འཚོ། རྗེ་སྤྱི་མ་སོགས་མང་དུ་ཞལ་གཟིགས་པ་ལ་མཚོད་བསྟོད་
མཛད།

མེ་ལུག་ལོ་གསར་སྤིང་གསུམ་བདག་མོའི་མཚོད་གཏོར་སོགས་གྲུབ་རྗེས།
ཆོས་འཁོར་རྒྱལ་ནས་སྤྱི་ཆོགས་ཀྱི་གདན་འདྲེན་པ་འབྱོར། གཟིམས་དཔོན་རྒྱལ་
དབང་པ་ཕྱག་བྱིར་འགྲོ་མི་དགོས་པའི་འདོད་སྒྱུར་ཀྱི་དགོངས་པ་ཁྲོལ། ཞལ་གདམས་

ཡགོང་ས་ལྷ་པ་ངག་དབང་སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཆོ།

ཤིག་ཞུས་པས། དད་པ་དགོན་ཅོག་གསུམ་ལ་གྱིས། །བྱམས་པ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་
སྒོམས། །འཁོར་འདས་སྒོང་པའི་ངང་དུ་ཞོག །དེ་ལ་ཁྱོད་ཀྱི་ཆོས་སྐལ་གྱིས། །ཞེས་པ་
གནང་། ཏོར་ལྷ་ལྷ་པའི་ཆོས་གསུམ་ལ་འབྲས་སྤྱངས་ནས་བཏེག་སྟེ་ཆལ་དུ་ཕེབས།
ཡང་དགོན་རིན་པོ་ཆེ་དང་། རྒྱུད་པ་དཔོན་སྟོབ་ཀྱིས་གཙོས་པའི་ཆལ་གྲུང་གི་སྐྱ་སེར་
རྣམས་ཀྱིས་བསུ་བ་དང་བསྟེན་བཀུར། བྱད་པར་ནང་སོ་དགའ་ལྡན་པ་དཔོན་གཡོག་
གིས་བཀུར་སྟེ་སྤུན་སྤུམ་ཆོགས་པ་བསྐྱབས། མཆོད་ཁང་རྣམས་ཞིབ་མཇལ་དང་།
མགོན་པོ་བྱ་རོག་གི་མཆན་ཅན་ལ་གཉེར་གཏད་གནང་། དེར་འཁོད་པའི་ཁྲོམ་མཐའ་
ཡས་པ་ལ་སྐྱ་མའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་ཆིམ་པར་མཛད་དེ། རིམ་གྱིས་གསར་ལ་བརྒྱད།
པར་ནང་གི་རོང་དུ་ཕེབས་པ་ན། མི་དཀར་པོ་ཞིག་གིས་མཛོ་དཀར་མོ་དང་། བྱག་པོ་
ཞིག་གིས་མཛོ་ཁྲ་མོ་ལ་འོ་མ་བཞོས་ཏེ་ཞལ་སྐྱེམས་སུ་དྲངས་ཤིང་། གཡུ་ཆེན་པོ་ཞིག་
བྱག་ཏུ་སྤུལ་བས། སྟོན་རྒྱལ་པོ་དད་པ་བརྟན་པར་གྱུར་དུས་ཀྱི་དུང་སྦྱོང་དང་། འཛིན་
པ་ལག་མང་གཉིས་སུ་མཁྱེན། ལས་དག་པ་འགའ་ཞིག་གིས་མཛོ་མོ་མཉིས་མཐོང་བ་
ཡང་བྱུང་འདུག

བཀའ་ལས། ལྷང་པ་འདི་སྤྱིན་ཡུལ་གྱི་འཛིན་པ་ལག་མང་སྟོན་ས་དེ་འདྲ། མི་
གཉིས་པོ་དེ་ཁོང་གཉིས་ཀྱི་སྐྱུལ་པར་འདུག ང་སྤྱིན་ཡུལ་དུ་འགྲོ་དུས་དད་པ་བརྟན་
པ་ཟེར་བ་ཡིན། ཞེས་སོགས་དགེ་བཤེས་ལེགས་བཤད་པ་དང་། གནས་བརྟན་རྩ་སྤྱིང་
བ་སོགས་ལ་མང་དུ་གསུངས་སོ། །ལམ་དོག་སར་པ་བོང་གྲུར་ཅམ་ཞིག་གི་སྟེང་ནས་
ཆིབས་པ་གཡས་གཡོན་དུ་བསྒྲོག་མ་བདེ་བར། ཐོག་ཆད་གཅིག་ཅམ་ན་མཆོངས་པས་
སྟོན་དུ་མ་གྱུར་པ་ནི་ཆོས་སྤྱང་གི་མཐུར་ཐུགས་ངེས་གནང་། རིམ་གྱིས་ཆོས་འཁོར་
བསམ་ཡས་སུ་ཕེབས་པས། མདོ་སྟེ་མཆོད་པ་དང་འགྲིག་པས་སྐྱ་སེར་གྱི་ཁྲོམ་ཆེན་པོ་
འདུས་ཤིང་། མཆོད་རྟེན་སྤྲེལ་ཆོགས་ཐོགས་པས་སེར་སྤྱིངས་དང་། བསྟན་སྤྱང་གཞོན་

ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱོང་གསུམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་ཤིང་ན།
སྤྱིན་ཆེན་པོ་སྐུ་ལོག་ཏུ་ཞུགས་ཏེ་ཕྱིར་བྱོན་པ་སོགས་ལོ་དུས་ཀྱི་བསྐྱིགས་བརྒྱུ་རྣམས་
མཛད་པ་དེ། ད་ལམ་ཇེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དཔོན་སློབ་ཕྱེབས་པ་ལ་ཆེད་གཉེར་
དུ་བྱས་པ་འདྲ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་མ་བསྐྱིགས་པར་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པོ། དབུ་ཅེ་རིགས་
གསུམ། སྤྱིང་བཞི་སྤྱིང་ཕན། རོ་མོ་སྤྱིང་གསུམ་དང་བཅས་པ་ཞིབ་ཏུ་མངལ་ཞིང་སློན་
ལམ་དང་། བསྟན་སྲུང་སྒྲུལ་པའི་རྒྱལ་པོ་ལ་སྤྱིན་ལས་བཅོལ་བ་གནང་། དབུ་ཅེ་རིགས་
གསུམ་ལ་ཞིབ་ཏུ་གཟིགས་ཏེ། འདི་དག་ལ་དཀའ་ལས་ཆེན་པོ་བྱས། བོད་ལ་ང་དང་།
ཨོ་རྒྱན་པ་རྣམས་གཉིས་དྲིན་ཆེ་བར་ཡོད་གསུངས། དེ་ནི་མངའ་བདག་ཁྱི་སྲོང་ལྷུ་བཅན་
དུ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའོ། །

རིམ་གྱིས་ཆོང་འདུས་བྲག་ཁར་ཕེབས། ཅེས་ཐང་སོགས་ཡར་འོན་གྱི་སྐྱུ་སེར་
གངས་མེད་པ་འདུས་པ་ལ་ཐུགས་ཇེ་ཆེན་པོའི་བསྐྱེས་ལུང་དང་། སྤྱི་རིགས་སྤྱིན་བདག་
རྟེན་པ་རྣམས་ལ་ངོས་འདྲིན། ཕྱག་དབང་། ཕྱག་ནས། བདོག་པའི་སྐྱེས་སོགས་ལུགས་
གཉིས་ཀྱི་སློན་པ་ཆེན་ཆེན་པར་མཛད། མཁར་རྟག་ལ་བརྒྱད། ཆོས་བརྒྱ་དགུ་ལ་ཕྱེ་པ་
འོལ་ཁ་ནས་ཡབ་སྐུས་དང་། ཇིང་བྱི་མཁན་པོ་སོགས་འོལ་ཁའི་དགོན་པ་ཁག་རྣམས་
དང་བཅས་པའི་སྐྱུ་སེར་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་བཀོད་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་བཅས་ཏེ་འོལ་ཁ་ཅེར་
ཕེབས། དུས་སྟོན་གྱི་ཆེ་ཆོས་ཇེ་རྣམ་རྒྱལ་དཔལ་བཟང་དང་། ཆོས་ཇེ་དགེ་འདུན་ལྷུན་
གྲུབ་གཉིས་ཀྱིས་བཀོ་སྐྱོང་བྱས་པས་ཐུགས་དགུས་དགུས་གནང་། སྐྱུ་སེར་གྱི་ཆོགས་ལ་
སླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། ཁྲོམ་ལ་ཞལ་མངལ། ཕྱག་ནས་སོགས་མཛད། གནས་བརྒྱའི་
ཞལ་ཐང་ལ་མེ་རྟོག་གཏོར་བས་ནམ་མཁའ་ལ་ཡུན་རིང་དུ་ཆགས་དེའི་ཆེ་བདག་ཅག་
གི་སྟོན་པ་ཞལ་གཟིགས་ཤིང་། མེ་རྟོག་གི་ཆར་ཆེན་པོ་ཡང་བབ།

རྟོར་རྒྱ་དུག་པའི་ཆོས་ལྡན་པ་དཔའ་བོ་མཁའ་འགོ་མཐའ་དག་འདུ་བའི་བརྟེ་
གནས་ཆོས་འཁོར་རྒྱལ་དུ་ཕེབས། གཞུག་མར་གནས་པ་དང་སློ་བུར་དུ་ལྷགས་པའི་

ཡགོང་ས་ལྷ་པ་ངག་དབང་སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཚོ།

དགེ་འདུན་ནམས་ཀྱིས་བསུ་བའི་བཀོད་པ་ངོ་མཚར་བ་བྱས། མཚོད་ཁང་ནམས་
ཞིབ་པར་མཛུམ། བྱམས་མགོན་གྱི་བྱང་དུ་བྱལ་མཚོད་སྒོན་ལམ་གནང་ཞིང་སྤྱན་
ཆབ་བསིལ་བས། དེར་འཁོད་པ་ཐམས་ཅད་དད་པ་དང་། སྒྱིབ་དང་སྒྱིབ་ནམས་ཅིག་
ཅར་དུ་བྱང། གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་གསོལ་འདེབས་རྒྱལ་མདུན་མ་དང་།
རབ་འབྱམས་རྒྱལ་བ་མ་གཉིས་ཀྱི་ལྷང་གནང་། མགོན་ཁང་དུ་གཏོར་གསོས། སྤྱན་
གཟིགས། འཕྱིན་ལས་འཚོལ་བ་རྒྱས་པར་གནང་། ཉང་ལོང་ཨེ་དུགས་ཀོང་པོ་སོགས་
སྒོམ་ཆེ་བར་འདུས་པ་ལ་སྤྲོ་མའི་རྣལ་འབྱོར་དང་ཡི་གེ་དུག་པའི་བསྐྱེད་ལྷང་གནང་།
བྱལ་མཚན་གནམ་ལྷགས་ཀྱི་རལ་གྱི་ལ་གཟིགས་རྟོག་གནང་བའི་ཆེ་ལྷེ་མིག་རྟོར་
ནས་གཞན་ཞིག་སྤུལ་བས། དེ་མ་ཡིན་པ་གཞན་འདི་འདྲ་ཞིག་ཡོད་ཅེས་གསུངས། དེ་
སྐབས་ཆབ་མདོ་ནས་མཁས་བཙུན་གྲུབ་པའི་དབང་བྱལ་དོན་གྱི་རྩི་རྩེ་སྒོབ་དཔོན་
ཆེན་པོ་འཕགས་སྡེ་ལོ་རྒྱུ་བ་རྩེ་བྱང་རིན་པོ་ཆེ་དགེ་འདུན་བཟླ་ཤིས་ཀྱིས་གསེར་གྱི་སྤྲོ་
བྲེ་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་སྒོ་རྩོགས་ཀྱི་རི་མོ་ཡོད་པ། ལྷ་ནམས་དདུལ་གར་སྤྱགས་ལས་གྲུབ་
པའི་བདེ་མཚོག་དུག་རྩ་རྩ་གཉིས་པ། དེ་མཚུངས་ཆེ་དཔག་མེད་ལྷ་དགུ། གྱི་རྩོར་ལྷ་
དགུ་ཡོད་པའི་སྤྲོ་བྲེ། གཞན་ཡང་གོས་ཆེན་གྱི་སྤྲོ་བྲེ། འཕན། རོལ་ཆ་སོགས་མཚོད་
རྩས། མགོན་ཁང་དུ་གོ་མཚོན། སྤྱན་དར་གྱི་རིགས། མཚོག་གི་སྤྱུལ་སྤྱུ་ཕེབས་པའི་
ལེགས་ཇ། བརྒྱ་འབུལ། ཚོགས་སུ་མང་ཇ། འབྲེད་སོགས་བསྐྱབ་པར་དཔོན་གཉེར་ཚོས་
གྲགས། སྤྲོ་མ་གྲགས་པ། བྱང་རུ་དབྱངས་དཔོན་པ་ཀུན་དགའ་རྣལ་འབྱོར། ར་གལ་གྱི་
སར། བཀའ་ལས། དབྱངས་དཔོན་པ་འབྱོར་པ་ལེགས། སྤར་གྱི་དབྱངས་སྤྱན་པོ་དེ་གིས་
དང་གསུངས་པར། གཤིན་རྩེ་རྒྱང་འཁོར་མ་ལ་དབྱངས་ཤིག་སྤུལ་བས། དེ་ཀ་ཡིན།
ངས་ཀྱང་བྱེད་གསུངས་ནས་ཤིན་ཏུ་སྤྱན་ཞིང་བརྩིད་པ་ཞིག་མཛད།

ཡང་མགོན་ཁང་དུ་ཕེབས་པ་ཞིག་ལ། ཞམ་འབྲིང་པས་དེ་སྤྲོ་མགོན་ཁང་

ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་ཐེང་གསུམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོའི་ནམ་ཐར་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་ཤིང་ན།
དུ་ཕེབས་ཨེ་ཁྱོང་ཁུས་པས། རེད་རང་རྒྱས་ཆེ་གསུངས། ཉོར་ཁྱེ་བདུན་པའི་ཆེས་
བདུན་གྱི་ཐོ་རེངས། འབྲོམ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལ། བཀའ་གདམས་ཀྱི་དགེ་བཤེས་མང་
པོས་བསྐྱོར་བ་གཟེགས་པས། གཟེམས་དཔོན་དཔལ་ལྷན་གྲགས་ལ་མཆོད་པ་ཤོམས་
ཤིག་ཅེས་བཀའ་སྩལ། རུབ་ཅིག་མནལ་ལམ་ངོ་མཚར་བར་བྱང་བ་ནི། རྗེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་
ཞལ་ནས། མི་ལམ་ངོ་མཚར་བ་ཞིག་ལ། ང་གཟེམ་ཆུང་དུ་འདུག་པའི་མདུན་དུ། དགེ་
བཤེས་ལེགས་བཤད་བྱང་ནས། ཐོག་དུ་ཕེབས་དང་གཟེགས་མོ་འདུག་ཟེར། ཁོ་དང་
མཉམ་དུ་ཐོག་ཁར་ཕྱིན་ནས་བལྟས་པས། མེ་ཉོག་ཐང་གི་ས་སྤུ་གསུམ་དེའི་དཀྱིལ་ན།
ལྷགས་ཁང་སྒོ་མེད་པ་ཆེན་པོ་ཕྱི་ཐམས་ཅད་མེ་འབར་བ། མེའི་སྤྱབས་ལ་ལ་ན་ལྷགས་
ཁང་གི་ལོགས་སྒོ་སྤིང་སྤིང་མཐོང་བ། རོས་གཅིག་ལ་བྲག་པ་མགོ་ཤོང་ཅམ་ཞིག་ཡོད་
པ་ཞིག་འདུག་དེའི་ནང་ནས་མི་ནག་པོ་ཆེན་པོ་ཞིག་འཐོན་བྱང་བས་དེ་ན་རེ། འདིར་
ཁྱོན་དང་ཟེར། ངས་དགེ་བཤེས་ལ་མཉམ་དུ་འགྲོ་བྱས་ཕྱིན་པས། ལྷགས་ཁང་དེའི་ནང་
ན་རོ་ཆེན་པོ་ཁང་པ་ཅམ་ཞིག་འདུག་ དེའི་གཡས་རོས་ན་ཁྲག་དམར་པོ་དང་། གཡོན་
ན་ཁྲག་ནག་པོ་འཛག་ཅིང་འདུག་ དེའི་སྤྱང་ན་མ་ཉེ་ནག་པོ་ཤིན་དུ་ཁྲོས་པའི་མགོ་
མདུན་དུ་བཀྲག་ཅིང་། མིག་ཕྱིར་བལྟ་བ་ཞིག་འདུག་པས། ཞེད་པའི་སྣང་བ་ཡང་ཅུང་
ཟད་བྱང་། དེ་ལས་གཤེན་དང་བརྗེ་དེ་གནས་ཆུང་ཆོས་རྒྱལ་ཡིན་གསུངས།

དེ་ནས་ཁྱེ་བ་གཅིག་ལྷག་ཅམ་སོང་བའི་ཆེ་མནལ་ལམ་དུ་ང་འབྲས་སྤངས་
དགའ་ལྷན་པོ་བྲང་གི་སྤྱི་སྤྱིངས་སུ་འདུག་པས་དེར་གསུང་རབ་པ་བྱང་ནས། ཕྱི་འདི་
ན་སྤར་མེད་པའི་དུར་ཁྲོད་ཅིག་འདུག་པས། ལེགས་ཉེས་ངེ་ལྟར་ཡིན་ལགས་ཞེས་འདྲི་
བར་བྱང་བས། ངས་མ་བལྟས་པར་མི་ཤེས་ལྟ་དུ་འགྲོ་བྱས། ཁོ་དང་མཉམ་དུ་ཕྱིན་པ་ན།
མཆོ་ནག་པོ་ཆེན་པོ་ཞིག་འདུག་པ་དེ་མི་གསུམ་ཅམ་གྱི་དཔངས་སུ་འབར་ཞིང་འཁྲུག་
པ། དེའི་དབྱས་སུ་ཆོས་འབྱུང་གྲུ་གསུམ་དམར་པོ་ཞིག་འདུག་ དེ་ནས་མི་ཨ་ཙ་རའི་

ཡགོང་ས་ལྷ་པ་ངག་དབང་སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཚོ།

ནམ་པ་ཅན་ཡིན་པ་ལ། སྤྲ་ར་དཀར་པོ་སྐྱེད་པར་སླེབས་པ། འཇིགས་སུ་རུང་བ་ཞིག་
བྱུང་བས། དེས་ངའི་ལག་པ་ནས་འཐེན་ཏེ། འདིར་ཤོག་ཟེར་བས། ངས་གསུང་རབ་པའི་
ལག་པ་ནས་འཐེན་ཏེ། ཆོས་འབྱུང་གི་ནང་དུ་ཁྱིད་ནས་ཕྱིན། དེ་ནས་བལྟས་ཙ་ན་ཕྱི་
བལྟས་ནང་གསལ། ནང་བལྟས་ཕྱི་གསལ་བ་ཞིག་འདུག་དེ་ནས་ཨ་ཙ་ར་རྒྱུང་བ་ཞིག་
བྱུང་ནས། ཆན་པ་དེ་ལ་ལག་གཡོབ་གཅིག་བྱས་བྱུང་བས་ཁོ་ལངས་སོང་། གསུང་རབ་
པ་ན་རེ། ངས་པ་གིར་མི་བཞིན་བྱུང་ན་གཞི་ལེན་བྱེད་ཀྱི་ཟེར་ནས་ལངས་སོང་། དེ་
རྗེས་སྤར་གྱི་ཨ་ཙ་ར་དེ་བྱུང་ནས། ང་ལ་ཆོ་འཕྱུལ་ཆེན་པོ་སྟོན་རྒྱ་ཡོད་ཟེར། དེ་ནས་
ཨ་ཙ་ར་རྒྱུང་བ་དེས་ཨ་རག་ཡིན་ཟེར་བའི་མདོག་དམར་སེར་ཅན་ཞིག་བྱངས་བྱུང་
བས་མོར་པ་དོ་བཏུང་ཙམ་ན། ཨ་ཙ་ར་གཞན་དེ་བྱུང་ནས་བྱམ་པ་གཅིག་གི་ནང་ནས་
སྤར་བཞིན་བྱངས་བྱུང་བྱམ་པ་དེ་སྤྱི་ཡིན་བྱས་པས། འདི་ཞལ་བཞི་པ་ཟེར་བའི་ཆོས་
སྒྲིང་ཞིག་ཡོད་པ་དེས་ཁྱོད་ལ་བྱོངས་ཟེར་བྱུང་བས་འོངས་པ་ཡིན་ཟེར། དེ་ནས་དེའི་
ནང་ནས་ཞལ་བཞི་པ་ཡིན་ཟེར་བའི་མི་ནག་པོ་གདོང་པ་བཞི་ཡོད་པ་འདྲ་བ་ཞིག་
བྱུང་ནས་ང་ལ་འདི་སྐད་ཅེས། ཁྱོད་ཀྱིས་ང་ལ་བསྐྱུལ་དགོས་པ་ཡོང་བ་ཡོད། ཁྱོད་དང་
མཉམ་དུ་ང་ཡང་བདེ་བ་ཅན་དུ་འགྲོ་ཟེར་བ་ཆེས་ཏེ་ཡིད་བརྟན་འོང་བ་དཀའ། འོན་
ཀྱང་དེའི་སང་ཉིན། བྱུང་ཐོབ་པ་ཟེར་བ་ཞིག་གིས། ཞལ་བཞི་པའི་རྒྱབ་ཐབས་ཤིག་
ཐུལ་བྱུང་གསུང་།

ཡང་རྒྱབ་ཅིག་མནལ་ལམ་དུ། བྱད་མེད་སྟོན་མོ་རྒྱན་གོས་བཟང་པོ་ཡོད་པ་
དོར་མོ་འདྲ་བ་ཞིག་གི་མཆེ་བ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། རྒྱལ་ཁམས་ཐམས་ཅད་གང་སྟེ་
ནོར་བུ་མང་པོ་དང་ལྷན་ཅིག་དུ་འདུས་ནས་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་ཆོམས་ལ་ཐིམ། དེ་ལས་འོད་
འཕྲོས་ནས་རྒྱལ་གྱི་ལུང་པ་གང་། དེ་ནས་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་དང་། རྒྱལ་དུ་ལྷན་
བྱུང་དགའ་བའི་ཆལ་འདེབས་པའི་ལྷས་སོ། །

ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་ཐེང་གསུམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་ཤིང་ན།

རྒྱལ་རི་མཐིལ་གྱི་གཞི་པ་སླ་མ་ལ་ཆོས་རྗེ་དགེ་འདུན་ལྷན་གྲུབ་བཀས་
ལེགས་པར་བསྐོས། ཏོར་རླ་བརྩ་པའི་གཟའ་ཆོས་བཟང་བ་ལ་བྱམས་ཁང་གི་གཙུག་
ལག་ཁང་གི་སྟེང་དུ། གཙང་ཁང་རྟེང་པའི་རྒྱ་ཁྱོན་དང་བསྐྱེད་པའི། གསེར་ཐོག་གི་
བཟོ་ཐབ་འདྲུགས་པ་གནང་། འབྲས་སྤྱངས་ནས་གདན་འདྲེན་པ་བྱང་བ་ལ་བརྟེན།
བཟོ་དཔོན། བཟོ་བོ་རྣམས་ལ་བསྐྱབ་སྟོན་གྱིས་བྱབ་པ་གནང་སྟེ། ཡར་ལྷང་བྱང་ཁ་
བརྒྱད། འབྲས་སྤྱངས་སུ་ཕེབས། འདི་དུས་ཕྱག་རྗེས་ཞབས་རྗེས་གནང་བའི་ཐོག་མ་
ཡིན། དེ་དཔོན་གཉིས་ཆོས་གྲགས་གྱིས་རྗེ་བྱང་དགེ་འདུན་བཟླ་ཤིས་གྱི་དད་ཉེན་ལ་
བྱིར། ས་སྤྱོད་ལོའི་དུས་རིམ་ལོ་གསར་སོགས་རྒྱས་པར་མཛད། བྱག་པ་རླ་བའི་ནང་
དུ་ར་ས་འཕྱལ་སྤང་དུ་ཕེབས། རོ་ཤྱག་གིས་གཙོས་པའི་ཉེན་གསུམ་རྣམས་ལ་གསེར་
ཆབ། དཀར་མེ། ལྷ་བཤོས། ལྷན་དར་སོགས་མཚོད་པའི་བྱེ་བྲག་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་
ལུལ། བསྟོད་ཕྱག་མང་དུ་མཛད་ཅིང་སྟོན་ལམ་རྒྱ་ཆེན་པོ་འདེབས་པ་གནང་། རོ་བོ་
རིན་པོ་ཆེ་སྐྱ་གཞོན་དུ་སོང་འདུག་གསུང་། དེར་འཁོད་པ་རྣམས་ལ་རོ་བོའི་སྐྱ་མདུན་
དུ་སླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ཞིག་གནང་། བཞུགས་མཆོར་དུ་ཕེབས་པ་ན་གནས་ཆེན་རྣམས་
གྱིས་གསོལ་བ་བཏབ་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱི་ཕྱག་བཀལ་བ་ལ་ཡི་གེ་དུག་པའི་བསྐྱེད་ལུང་དང་རྟོ་
རྗེ་སེམས་དཔའི་སྟོན་བསྐྱེད་གནང་། རོ་བོ་མི་བསྐྱོད་རྟོ་རྗེ་མཛལ་བར་ཕེབས་སྐབས།
ལྷ་ས་དང་ར་མོ་ཆེའི་བར་གྱི་ས་ཐམས་ཅད་བྱབ་པའི་ཁྱོད་གྱིས་གང་སྟེ་ཀུན་གྱི་དད་
པའི་ས་ལ་བཀོད། འདི་རོ་མཛལ་གྱི་ཐོག་མ་ཡིན། སྤར་འབྲས་སྤྱངས་སུ་ཕེབས། གསོལ་
ར་ཐུམ་རྒྱུད་གི་ཉེན་དང་བཅས་པའི་ཡུམ་ལ་བཀའ་ཤོག་ཅིག་གནང་བར། སྐྱེ་འཁོར་
བ་ཞིག་གིས་ཉེན་འདི་ཅུང་ཟད་རྒྱུད་བ་འདྲ་ཞུས་པར། འདི་ཁས་འོང་། རྒྱལ་གྱི་གསེར་
ཐོག་མ་གྲུབ་རིང་སྐྱེན་ཕྱ་སེ་བ་བྱེད་དགོས་འདུག་གསུངས་དགོངས་པ་ཅན་གྱི་བཀའ་
ཕེབས།

ཡགོང་ས་ལྷ་པ་ངག་དབང་སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཚོ།

དོར་ལྷ་ལྷ་པའི་ཆོས་གསུམ་ལ་ཆེབས་ཁ་བསྐྱར་ཏེ་བདེ་ཆེན། བྲག་ཁ། འོལ་ཁ་
སོགས་བརྒྱད་རྒྱལ་དུ་ཕེབས། བཅོམ་ལྷན་འདས་དོ་རྩེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་གསེར་
ཐོག་ལ་རབ་དུ་གནས་པ་མཛད་པས་མེ་ཏོག་གི་ཆར་དང་འཇའ་འོད་ཀྱི་གྲུར་སོགས་
ལྷས་ཡ་མཚན་པ་བྱུང་། ལྷ་མཚོད་མི་མཚོད་ཀྱི་དགའ་སྟོན་རྒྱས་པར་གནང་སྟེ་རིམ་
གྱིས་འབྲས་སྤངས་སུ་ཕེབས་སོ། །

ཕ༽ གསན་བསམ་ཀྱི་རིམ་པ་ལ་ཞུགས་པ་དང་དགེ་ཚུལ་གྱི་བསྐྱབ་སྟོན་འབུལ་བཞེས། བཤེས་གཉེན་
དུ་མ་ལས་དབང་ལུང་ཁྲིད་སོགས་ཀྱིས་སྤྲུགས་ཀྱི་བུམ་བཟང་གཏམས་པར་མཛད་ནས་ལྷགས་བསྟེན་
ལའང་བཞུགས། ཆོས་འཁོར་རྒྱལ་གྱིས་གཙོས་པའི་ཐག་ཉེ་རིང་ནས་གདན་འདྲེན་བྱུང་བ་ལ་ཕེབས་
བསྐྱོད་ཀྱིས་འདོད་ཆོས་ཀྱིས་ཆིམ་པར་མཛད། འབྲས་སྤངས་ཀྱི་ཆོས་ཁྲི་ཆེན་པོར་མངའ་གསོལ་བ་
ནས་སེར་སྒྱའི་ཁྲོམ་ཆེན་འདུས་པར་དམ་ཆོས་མཐའ་ཡས་པས་རྩེས་འཛིན་གནང་།

(༡༩ ཉ་ཀ ༡༩ འ་༦) ཞི་བ་ཞེས་པ་ས་མོ་བྱའི་ལོའི་དུས་རིམ་ལོ་གསར་སོགས་
ཟུབ་ནས། གསན་བསམ་ཀྱི་རིམ་པ་ལ་བཙོན་པར་ཞུགས་པ་ནས། ས་ག་ལྷ་བའི་ནང་
དུ་པཎ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པས་མཁན་པོ། གསང་སྤྱ་ཆོས་རྩེ་ལེགས་པ་དོན་གྲུབ་
ཀྱིས་ལས་སྒོ་བ། ཤར་ཅེ་ལེགས་དོན་པས་དུས་གོ་བ་མཛད་དེ། དགེ་ཚུལ་གྱི་སྟོན་པ་
བཞེས། སྟོན་བཙོན་དམ་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་ཡང་དག་པར་བཟུང་། པཎ་ཆེན་བསོད་
ནམས་གྲགས་པའི་བྱུང་དུ། ཆོ་དབང་གྲུབ་རྒྱལ་མ། རྣམ་སྲས་གསེར་ཆེན། འདོད་
ཁམས་དབང་ཕྱག་དམག་ཐོར་མ། མཁས་གྲུབ་དཔལ་ལྷན་སེའུ་ལུགས་ཀྱི་དཔལ་
མགོན་ལལ། མགོན་པོ་ཕྱག་དུག་པ། ཆོས་རྒྱལ་བྱི་སྐྱབ་རྣམས་ཀྱི་རྩེས་གནང་གསན།
སྤྲིང་སྟོད་ཆོས་རྩེ་ལེགས་དོན་པའི་བྱུང་དུ། འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་སྤྲུགས་བདུ། སྤམ་ལྷ་བརྒྱ་
པའི་རྟེ་ཀ། ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་། ལམ་སྟོན། བྱང་ཆུབ་གཞུང་ལམ། འདུལ་བའི་བསྐྱབ་བྱ་
ཆེ་ཆུང་། གཞི་གསུམ་ཆོ་ག་ལས་ཆོག་ཙ་འདུག་གཉིས་དང་། དེའི་རྟེ་ཀ་ཆེན། འབྲེལ་

ལ་རྒྱལ་དབང་སྤྱི་ཐོང་གསུམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོའི་ཆམ་ཐར་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་ཤིང་ན།
པ་དོན་གསལ། ཆམ་བཤད་སྙིང་རྒྱ། ཆམ་འགྲེལ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད། མཛོད། མདོ་
ཅ། བྱང་ངེས་ཆམ་འབྱེད། དཔེ་ཚོས། གསལ་སྒྲོན། གདན་རྫོགས། མཁས་གྲུབ་བཀའ་
འབུམ། བསྐྱེད་རིམ་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ་ཆམས་ཀྱི་ལུང་གསལ། ཤར་ཅེ་ལེགས་དོན་པའི་
བྱང་དུ། འཇམ་དཀར། སྤྱན་རས་གཟིགས་ཕྱག་བཞི་པ། མགོན་པོ་སྙིང་ལྷགས། འཁོར་
བརྒྱད་མ། ཏྲ་མགིན་གསང་སྒྲུབ། ལྷགས་རལ་ཅན། གུར་བྱག་རྒྱ་གར་ལྷ། ལྷ་རྩྭ། ཕྱག་
བཞི་པ་ཆལ་ལྷགས། སྒྲོལ་དཀར། ཆོ་རིང་མཆིད་ལ། ཡེ་ཤེས་བྱང་ཁ། བེག་ཅོ། དམར་
པོ་སྒྲོར་གསུམ། ཀུ་རུ་ཀུ་ལྷེ་གསང་སྒྲུབ། སྒྲོལ་མ་ཉི་ཤུ་ཅ་གཅིག་ ཆམ་སྤྲུལ་ཏྲ་མོན་
ཅན། བེ་ཅོན་ཅན། མདུང་དམར་ཅན། ཕྱག་མཆོན་བཞི་པ། གར་མཁན་མཆོག་ བྱག་
བྱེད། དཀར་པོ་ཆོ་སྒྲུབ། བྲ་མ་ཤ། སང་ལྷེང་ནགས་སྒྲོལ། སང་གདོང་མ། སྒྲེ་བཅེགས་
ཆམས་ཀྱི་རྗེས་གནང་། འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་སྤྲུགས་བདུ། འཇམ་དབྱངས་ཞི་ཁོ་སྤྲུགས་སྒྲུབ་
ཀྱི་ལུང་། གསང་འདུས་འཇམ་དོར་དང་། འཛིག་རྟེན་དབང་ཕྱག་གཉིས་ཀྱི་དབང་།
བཀའ་གདམས་ཐེག་ལེ་བརྩ་བྱག་དང་། སྤྲུགས་བམ་ཀྱི་སྤྲུགས་ལུང་ཆམས་གསལ་པའི་
དོན་ཐམས་ཅད་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་དང་ཉམས་བཞེས་མཛད།

སྒྲོར་མོ་སྤྱང་དུ་ཞབས་བྱང་གཏུང་བརྒྱད་རིན་པོ་ཆེས་གདན་བྱངས། ཞལ་ངོ་
ཆམས་ལ་ཆོ་རྟ་དང་། ཁྲོམ་དུ་དབང་སོགས་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱིས་ཆིམ་པར་མཛད། སྤྲུལ་
འབྲས་སྤྱངས་སུ་ཕེབས། ཟླ་བ་བྱག་པའི་ནང་དུ་བྱེ་རི་སྟག་ཅེར་གདན་བྱངས། ཁྲོམ་
ཤིན་དུ་ཆོ་བ་ལ་ཁུ་ལན་ཞོར་བུའི་འཕྲེང་བ་དང་། ཟླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་གནང་། རིམ་
གྱིས་མལ་གྲོ་བརྒྱད། མཁར་སྒྲུ། རིན་ཆེན་སྤིང་། རྩིང་བྱི་སོགས་སུ་སྒྲེ་བའི་ཆོགས་
རི་སྟེད་པ་ལ་ཐར་པའི་ས་བོན་བཞག་སྟེ། ཆོས་འཁོར་རྒྱལ་དུ་ཕེབས། ཆོགས་པ་ལ་
སྤྲུགས་བམ་རིན་པོ་ཆེའི་བྱི་ཆོས་དང་། སྒོས་ཆོས་སོགས་ཀྱིས་ཆིམ་པར་གནང་། ཆོས་
སྤྱང་མཚོད་པའི་ཆོ་ག་སོགས་རྒྱས་པར་མཛད། ཚུར་ལམ་འོལ་ཁ་བསམ་གཏན་སྤིང་།

ཡགོང་ས་ལྷ་པ་ངག་དབང་སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཚོ།

དུ་ཕེབས། རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོར་ངོ་མཚར་བའི་ལྷས་གཟིགས་སྤང་མང་དུ་བྱང་
བའི་གཟིམས་སྤྱག་མངལ་བ་གནང་། དེར་རིང་ཕྱི་བའི་གདན་འདྲན་སྟེན་སྟེ། འདོད་
སྤྱང་གི་དགོན་པར་ཕེབས། སྐྱེ་སེར་གི་ཁྲོམ་ཆེན་པོ་ལ་ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་གིས་ཆོམ་
པར་མཛད་ནས་འོལ་ཁ་རྩེར་ཕེབས། སྟེ་པ་ཡབ་སྲས་ལ་འདོད་ཆོས་བཀའ་དབང་གི་
རིམ་པ་དང་། སྐྱེ་བའི་ཆོགས་རི་སྟོད་པ་ལ་ལེགས་བྱས་གི་ས་བོན་བསྐྱབ་ཏེ། རིམ་གྱིས་
འབྲས་སྤྱངས་སུ་ཕེབས།

ཐུན་མོང་ཞེས་པ་ལྷགས་བྱིའི་ལོ་གསར་གྱུ་བ་ནས། དབྱིད་ཀྱི་རིང་ཐོས་བསམ་
སྟོམ་པ་དང་། གདུལ་བྱ་ནམས་ཀྱི་རེ་བ་སྒོང་ཕྱིར་དུ་བཞུགས་པའི་ངང་ནས། དབྱར་
སྟོན་སྤྱིལ་བའི་ཁྲོ་བ་དུག་གི་རིང་། དགོན་པ་རྩེ་མོར་སྐྱེ་མཚམས་ཤིན་ཏུ་དམ་པ་གནང་
སྟེ། ཆོ་དཔག་མེད་ཀྱི་བསྟེན་པ་འབྲམ་ཆོ་བརུ་གསུམ་དང་། ཏྲ་མགིན་གི་བསྟེན་པ་
འབྲམ་ཆོ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་གནང་བས། ཡི་དམ་གི་ལྷ་གཉིས་ཀ་དངོས་སུ་ཞལ་གཟིགས་
ཤིང་གསུང་གི་གནང་བ་སྟུལ་།

འགལ་བྱེད་ཅེས་པ་ལྷགས་པག་ཁྲོ་བ་ལྷ་པའི་ནང་དུ་རྒྱལ་དུ་ཆིབས་ཁ་སྒྱུར།
དེ་སྐབས་ཐན་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཞིག་བྱང་བས། ལྷ་སར་ཕེབས་ཐོག་ངོ་ཤུག་སོགས་ཉེན་
ནམས་ལ་ཁྲུས་གསོལ་དང་། ལྷ་ཁང་དུ་ལྷ་དགའ་བར་བྱེད་པའི་ཁྲུས། དུང་སྒྲོང་མ་
སོགས་སྤང་མ་ནམས་ལ་གཉེར་གཏད་གནང་བས། ཆོ་བའི་འཇིགས་པ་ཐམས་ཅད་
རྒྱང་དུ་བསྐྱིངས་ཏེ་ཆར་གི་རྒྱན་ཕྱོགས་ཀྱན་ཏུ་བྱབ་པས་རི་སྤྱང་ཐམས་ཅད་མཁྱེད་ཀྱི་
གོས་ཁྱོན་པ་ལ་ཆས་སོ། །

དེ་ནས་རིམ་གྱིས་ཆོས་འཁོར་རྒྱལ་དུ་ཕེབས། གཞི་བྱས་གི་དགོ་འདུན་རྒྱ་
མཚོ་ལྷ་བྱ་ལ་བྱང་རྒྱབ་ལམ་གི་རིམ་པའི་བཀའ་ཆོས་གནང་། ཉིན་རེ་བཞིན་མེ་ཏོག་གི་
ཆར་བབ། ཁྲོ་བ་བརྒྱད་པའི་ནང་དུ་འདོད་ཁམས་བདག་མོའི་བསྟེན་སྐྱབ་མཛད་པས་

ལ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་ཐེང་གསུམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོའི་ནམ་ཐར་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་ཤིང་ན།
མཚན་མ་ཁྱད་པར་ཅན་བརྟེས། ཟླ་བ་དགུ་པའི་ནང་དུ་འོལ་ཁ་ཅེར་ཕེབས། ཐུབ་པ་
བདུད་འདུལ་གྱི་སྐྱེ་ཞིག་གསལ་བར་གཟེགས། མཚོག་དམན་མཐའ་དག་པན་བདེའི་
ལམ་ལ་བཀོད། རིན་ཅེན་སྒང་དུ་སྐྱེ་འདྲ་རིན་པོ་ཆེ་མཇལ་ཞིང་སྟོན་ལམ་གནང་བས་
བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་མཚན་མ་ཁྱད་པར་ཅན་བྱང་། འོད་གསལ་ལྟའི་གདུང་བརྒྱད་
ནང་སོ་རྒྱ་རི་བས་ཞེ་རིག་པའི་འབྱུང་གནས་ཀྱི་སའི་ཆ་རི་སྒོར་སྟུན་ངངས། ལྷེ་པ་ཞལ་
ངོ་ལ་འདྲོད་ཆོས་ཅི་རིགས་པ་དང་། ཁྲོམ་ཁྲི་ཕྱག་བཀལ་བ་ལ་ཆེ་དབང་གནང་། འཇའ་
འོད་ཀྱི་གྱུར་དང་མེ་ཏོག་གི་ཆར་ཆེན་པོ་བབ། རིམ་གྱིས་ལབས་སུ་ཕེབས། དེར་ཁྲོམ་ལ་
ཆེ་དབང་གནང་བས། རམ་མཁའ་དྲངས་པ་ལ་འཇའ་ཆོན་དང་། མེ་ཏོག་གི་ཆར་ཆེན་
པོ་བབ་པར་མ་གཅིག་ལབ་སྟོན་གྱི་ཆོ་འཕུལ་དུ་སྒྲིང་།

མཐོ་རིས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་གཅིག་དུ་འདུ་བ། སྟན་མཛེས་ལོ་འཛིན་
གྱི་ལྷེ་བ་ཡར་ལྷང་གི་སའི་ཆ། ཆོས་གྲ་ཆེན་པོ་ཅེས་ཐང་དུ་ཕེབས། ལྷ་མཚོད་ཆེན་མོའི་
ཉིན། རྒྱལ་བ་ཅོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱན་གྱི་གཙོ་བོར་སྟུན་ངངས་ཏེ། ཟླ་ན་
མེད་པའི་མཚོད་པས་མཉེས་པར་མཛད། ཆོགས་སུ་སྟོང་པོ་དོན་གསུམ་གྱི་བཀའ་ཆོས་
དང་། བསྟོན་བ་སྟོན་ལམ་རྒྱས་པར་གནང་བས་ཀྱན་དད་པའི་ས་ལ་བཀོད། ལྷེ་སྲིད་རིན་
པོ་ཆེའི་སྐྱེ་གཞོགས་སུ་བཀའ་ཤོག་འབུལ་བ་དང་བཅས། དྲུང་ནས་གསུང་རབ་པས་
བྱོན། སྐྱེ་ན་ཕྱ་བའི་སྟབས་ཀྱིས་སྤར་རིམ་གྱིས་མཇལ་བ་སོགས་ཀྱི་སྟན་འབུལ་མཛད།
ལྷེ་སྲིད་ནས་ཀྱང་དགེས་པའི་བཀའ་ལན་དང་ང་འབྲེན་རྒྱས་པར་གནང་། སྟོན་རང་
ཉིད་སྟོང་བཅན་དུ་གྱུར་པའི་ཆེ་བཞེངས་པའི་ཁྲ་འབྲུག་གི་གཙུག་ལག་ཁང་མཇལ་
བར་ཕེབས། མཚོད་པ་དང་སྟོན་ལམ་རྒྱས་པར་མཛད། རིམ་གྱིས་གསེར་ལ་བརྒྱད་
དགའ་ལྗན་པོ་བྲང་དུ་ཕེབས་སོ།

(༡༥ ཉ་༡། ༧༢ འ་༦) ཡོངས་འཛིན་ཞེས་པ་རྒྱ་པོ་བྱི་བའི་ལོ་གསར་གྲུབ་རྗེས།

ཡགོང་ས་ལྷ་པ་དག་དབང་སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཚོ།

ཆོས་ཀྱི་རྩེ་བསོད་ནམས་གྲགས་པས་བྱུང་བཞུགས་མཛད་པར་བཞེད་ནས། སྤྱི་གཟིམས་
བྱང་ནས་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་བཀའ་བཏོས་ཐོག་ནས། མོ་བྱང་སྒྲེའུ་གདོང་ཅེར། གདན་ས་
བསྐོ་བཞག་གི་བསྐྱབ་སྟོན་ཞིབ་ཆར་ཞུས་ཤིང་། གོང་ནས་ཀྱང་དགེས་བཞིན་དུ་ལེགས་
སོ་དང་བཅས་པའི་བཀའ་སྩལ་བྱུང་བར་བརྟེན་ནས་པ་ལྷ་བའི་དཀར་ཕྱགས་ཀྱི་ཆེས་
བཅུ་བཞིའི་གཟའ་སྐར་འཕོད་སྒྱུར་འཛོམ་པའི་ཐོག དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྤངས་ཆོས་
ཀྱི་སྤེ་ཆེན་པོའི་མཁན་པོའི་འཛིགས་མེད་ཆོས་ཀྱི་ཁྲི་ལ་ཞབས་སེན་འཁོད་དེ། སྤེ་སྤིང་
རིན་པོ་ཆེ་ནས་བསྐོ་ཇའི་གནང་སྦྱིན། བཀའ་ཤོག་གི་ལུང་བསྐྱགས།

གཞན་ཡང་སྒྱུར་མོ་ལྷང་ནས་ཞབས་བྱང་གདུང་བརྒྱད་རིན་པོ་ཆེ་མའི་དབང་
པོ་བསོད་ནམས་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་དང་། བང་སོ་རྒྱ་རི་བ་དང་དགའ་ལྷན་པ་དཔོན་
སྟོན་གྱིས་ཐོག་བྱངས་སྦྱིད་ཤོད་ཡར་ལྷང་གཙང་སོགས་ནས་སྦྱིན་བདག་གྲུ་རིགས་
མཐའ་ཡས་པས་རང་རང་གི་འབྱོར་པ་དང་བསྐྱབ་པའི་འབུལ་བ་སོགས་དགའ་སྟོན་གྱི་
དཔལ་འབྱོར་ཆར་དུ་བསྒྲེལ། མེ་ཏོག་གི་ཆར་དང་འཇའ་འོད་ཀྱི་གྲུར་སོགས་འཆི་བ་
མེད་པ་ནམས་མཁའ་ལ་སྤྲུགས་ཏེ་མཚོད་པ་འབུལ་བའི་ལྷས་ཆེན་པོ་བྱུང་། ཆོས་རྒྱལ་
ཆེན་པོ་ཡང་དེར་དངོས་སུ་བྱོན་ཏེ་དགེས་པའི་ནམ་འགྱུར་རི་སྒྲིབ་ཅིག་མཛད་དོ། །

དེ་ནས་རྩེ་བསོད་ནམས་གྲགས་པའི་བྱུང་དུ། རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་པའི་གསུང་
འབུམ་ཐོར་བུ། ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་གསུང་འབུམ་པོ་ཏེ་ལྷ་དང་
སྦྱིས་རབས་སོ་བཞི་པའི་ལུང་། འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་དབང་། རྒྱབ་ཐབས་རྒྱ་མཚོ། མགོན་
དཀར་ཀྱི་རྩེས་གནང་ནམས་གསན། རིག་གྲུ་དང་བྱམས་སྟོན་སོགས་ཀྱི་ཆོགས་དབྱར་
ཐེབས།

བག་ཡོད་ཅེས་པ་རྒྱ་སྤང་གི་ལོ་གསར་གྲུབ་རྩེས། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྤྲུགས་ནམས་བདུལ་བའི་དུས་སྟོན། རྩེ་བཅུན་འཇམ་དཔལ་སྤིང་

ལ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་ཐེང་གསུམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་ཤིང་།
 བོད་མཛད་པ། སྟོན་ལམ་ཆེན་མོའི་ཆོགས་དབྱུང་ཕེབས། ཐོག་མར་ར་མོ་ཆེའི་སྟོན་
 ལམ། གོས་སྐྱེ་ཞལ་འབྲེད་དང་དགའ་ལྡན་ཁང་གསར་དུ་སྡེ་པ་དགའ་ལྡན་པས་བསྟེན་
 བཀྲར་ཁྱུ་དེ་ནས་ལྷ་སར་སྤྱོད་འཁྱུངས་རབས་སོ་བཞི་པའི་བཀའ་ཆོས། ཕྱི་རྩོམ་
 ལམ་སོགས་ཕྱག་ལེན་གྱི་སྟོལ་མ་ཉམས་པར་གནང་བས་མཆོག་དམན་མཐའ་དག་
 དད་པའི་ས་ལ་བཀོད། དེའི་ཆེ་ནམ་མཁའ་མཐའ་དག་ནི་དབང་བོའི་གཞུས་ལེགས་
 པར་དཀྱིགས་ཤིང་། ལྷ་རྣམས་གྱི་མཆོད་པའི་རྣམས་སྐྱ་མན་རྒྱ་ར་བ་ཕྱོགས་ཀྱན་དུ་འཐོར་
 རོ། །སྤར་འབྲས་སྤངས་སྤྱི་ཕེབས་ཆོགས་སྤྱི་བཀའ་ཆོས་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་སྤུལ་
 བར་བཀའ་ལས། ཁ་སང་ཁྱི་ཐོག་དུ་བསྐྱོས་པའི་ཉིན་འབྲུལ་སྤུལ་བྱུང་བའི་པོ་ཏེ་དེ་ཅི་
 ཡིན་ལྟོས་དང་གསུངས། ལམ་རིམ་ཡིན་པ་འདྲག་ཞུས་པས། དེ་ཁ་བྱས་ཆོག་གསུངས་
 ནས་ཆོགས་ཆེན་དུ་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་བཀའ་ཆོས་གནང་། ལོ་དེ་ནང་དུ་སྡེ་
 གཟར་ཆེན་པོ་ལངས་ཏེ། བྱང་ཐང་མེ་ཏོག་མཆོད་པ་ལྷ་སའི་སྟོན་ལམ་སོགས་བསྟན་
 པའི་བྱ་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་རིམ་གྱིས་འགྲུངས་པར་འགྱུར་བ་མཁྱེན་ནས། བསྟན་པ་སྤྱི་
 སྟོས་གྱི་སྐྱེ་རིམ་ལ་ཐུགས་བརྩོན་པ་གནང་། གོས་སྐྱེ་ཆེ་བ་ཞིག་བཞེང་བའི་དགོངས་
 པ་གཏད་དེ། ནང་སོ་ཚུལ་ཁྲིམས་རིན་ཆེན་འབྲུལ་དཔོན་ལ་མདོ་སྤྱད་དུ་རྫོང་བདའ་
 གནང་བའི་ཆེ་སྟོན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཤིང་སྟོལ་རྒྱུའི་ཆལ་དུ་རྫོང་དཔོན་ག་གོན་དང་
 བཟང་པོ་ལ་གནང་བ་ལྟར་བཀྲ་ཤིས་ཆོགས་སྤྱི་བཅད་པའི་སྟོན་ཆེན་འབྲེལ་སྤྱིག་
 པར་མཛད།

ཆོས་གྱི་རྩེ་བསོད་ནམས་གྲགས་པའི་བྱང་དུ། གསང་འདུས་མི་བསྐྱོད་པའི་
 དབང་། རིག་བྱེད་མའི་རྩེས་གནང་། ལས་ཆེན་ཀྱན་རྒྱལ་བའི་བཀའ་གདམས་ཆོས་
 འབྱུང་། བེ་བུམ་སྟོན་པོ་རྩ་འབྲེལ། ཀམ་ཤུ། མེ་ཏོག་འཕྲེང་བརྒྱད། དགའ་ལྡན་ཆོས་
 འབྱུང་། གནས་བཅུའི་སྐྱབ་ཡིག་རྣམས་གྱི་ལུང་གསན། རོན་བདུན་ཅུའི་རྣམ་བཤད་

ཡགོང་ས་ལྷ་པ་ངག་དབང་སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཚོ།

ཅིག་བསྐྱལ་བ་གནང་བར་བརྟེན། རྩི་བསོད་གྲགས་པས་སྐལ་བཟང་ཐེམ་སྐྱས་ཞེས་བྱ་
བ་ཞིག་མཛད་དེ་དེའི་བཤད་ལུང་ཐུལ། རིགས་གྲུའི་ཚོགས་དབྱ་དང་། རྩོགས་འདུས་
ཀྱི་དད་ལྡན་རྣམས་ལ་བཀའ་ཚོས། མཇལ་ཁ། རང་ཉིད་གསན་བསམ་མཛད་པ་སོགས་
པན་ཚུན་འགྲན་བཞིན་པའི་ངང་ནས། བསོད་ནམས་ཀྱི་མཐུས་ས་ལ་སྦྱོད་པའི་མི་
བདག་ནང་སོ་དགའ་ལྡན་པ་དོན་གྱུབ་རྒྱལ་པོ་དང་། དབྱངས་ཅན་ངག་གི་དབང་ཕྱག་
བཟླ་ཤིས་རབ་བརྟན་མཆེད་ཀྱིས། བྱང་ཐང་གི་རྟེན་བརྟེན་པ་ཞིག་གསོས་དང་གོས་སྐྱ་
གསར་བཞེངས་ཀྱི་རབ་གནས་ལ་གདན་དྲངས། རྣམ་མཁའ་གཡའ་དག་པ་ལ་འཇའ་
ཚོན་གྱིས་ཁེབས་པ་སོགས་ལ་མཚན་པའི་ལྷས་མང་དུ་བྱུང་བ་ནི། ཞང་བདེ་བའི་རྩོ་
རྩིས་རང་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལ་སྤྱར་རང་ཉིད་ཀྱིས་རབ་གནས་མཛད་པའི་མཐུའོ།

(༡༦ ཉ་༥ ༤༩ འ་༡) དེ་ནས་ཀུན་དགའ་ཞེས་པ་ཤིང་སྟག་གི་ལོ་གསར་
གཏོར་ཆེན་སོགས་རྒྱས་པར་མཛད། དེ་ཡང་ལོ་སྤུ་མའི་ནང་དུ་ནང་སོ་དགའ་ལྡན་པས་
སྦྱོར་མོ་ལྷུང་དུ་དཔུང་འབྱེད་འབྱེད་སོགས་ལ་བརྟེན། སྤེ་གཟར་གྱི་འཕྲོ་མ་རྩོགས་པའི་
སྐབས་ཀྱིས། ལོ་འདིའི་སྒོན་ལམ་ཡང་རེ་ཞིག་འགྱངས་པ་ནས། མལ་གྲོ་བརྒྱད་རྒྱལ་
དུ་ཐེབས། བྱམས་ཁང་ཤོད་དུ་ཉེ་བའི་སྤྲས་བརྒྱད་བཞེངས་པ་ལ་རབ་གནས་དང་སྦྱིན་
སྤྲེག་གནང་། དེ་སྐབས་ཁ་བ་ཆེན་པོ་ཞིག་བབས་པས་ཐུགས་དམ་བསྐྱང་གསོ་བ་རྣམས་
གསེར་རྟོག་ཁང་བཟང་ན་བཞུགས་པ་ལ་ཁ་རེངས་སྦྱེལ་པ་གནང་བའི་གལ་དུ།

དཔལ་འཇམ་དབྱངས་གཤེན་རྩི་གཤེད་པོ་ཡི། རྩོན་རྣལ་འབྱོར་ལྗེ་ལེན་
ཐུགས་དམ་པ། བྱིད་དེར་བཞུགས་ཚོགས་པའི་རྣ་ལམ་དུ། མགུར་ཉམས་དབྱངས་ཀྱི་སྤྱ་
འདི་བཞིད་པར་སྒོ། དཔལ་ཚུ་སྦྱེས་མེ་རྟོག་བཟླ་བའི་གནས། རྩི་སྤུ་མའི་བྱིན་རྒྱབས་
ཆགས་པའི་ས། གནས་གསུམ་གྱི་དཔའ་བོ་མཁའ་འགོ་རྣམས། དབྱང་མཁའ་ལ་སྦྱིན་
བཞིན་འདུ་བའི་གནས། ལཱ་ཁ་བ་ཉིན་ཞག་སྦྱེལ་ནས་བབ། རི་མཐོན་པོའི་ཆེ་མོ་

ཡུལ་དབང་སྐྱེ་ཐེང་གསུམ་པ་བསོད་ནམས་ཀྱི་མཆོད་ནམ་ཐར་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་མཆོད་ཤིང་ན།
མཁའ་ལ་རེག །ལ་ལུང་ནམས་ལྟ་ལུང་དཀར་པོར་བྱས། །དུས་དེ་ཆོ་ངེད་ཀྱིས་ཁ་རེངས་
བསྐྱལ། ད་དེ་ཡི་གདབ་ལན་རེ་ན་ཡང་། །རྩ་བཟང་པོ་ལན་གངས་མང་བར་དྲངས། ད་
དེ་བས་སྒྲོས་པ་ཨེ་ཡོང་ན། །ད་ཕྱིས་ནས་ཡི་གེ་བསྐྱར་བ་ལ། །ཁྱེད་མཁན་སློབ་བཀའ་
གྲོས་ཐོན་པར་མཛོད། །ཡིག་ལན་ཞིག་བྱས་ན་མི་དྲག་གམ། །དེ་མགྱར་མའི་ཚུལ་གྱི་
ཉམས་འཆར་ཡིན། །ཞིས་བྱུག་གིས་སུ་གནང་།

དེ་ཡང་གོང་དུ་ཁ་རེངས་དང་བཀའ་ཤོག་སྐྱེལ་བར། དྲུང་ནས་གྱི་ཆ་པོ་བསོད་
ནམས་དཔལ་འབྱོར་ལེགས་པ་སྤྲ་བཏགས་སེར་ཚུང་བེར་བ་ཞིག་བཏང་བ། སྐྱེ་རིམ་
པ་ནམས་ཀྱིས་ཨེ་བེན་བཏགས་འདུག་པས། ཡང་འདི་སྐད་གནང་ངོ་། །ཐུགས་དམ་པ་
ནམས་ཀྱི་སྟན་དུ་སྤུལ་བ་མདང་ད་ནང་ནམས་བཞུགས་སློབ་ནས། རེད་གྱི་ཁ་རེངས་
གྱི་ལན་ལ་སྐྱབ་རྩ་རེ་ཡོད་ལ་ཆེ། །ཁ་སང་རྩ་འདེབས་བཟང་པོ་གཉིས་དྲངས་པ་དེ་
བརྗེད་པ་མིན་ལ་ཆེ། །ཁ་སང་སེར་ཚུང་མ་བེན་པ་སྟིང་ཆོམ། ད་ནང་སེར་ཚུང་བསྐྱུགས་
པ་སྟིང་ན། གྱི་ཁ་རེངས་གྱི་གདབ་ལན་ཆེན་པོ་དེ། །སྟེང་དགའ་ལྷན་ལྟ་ལུལ་དུ་དགའ་
ཞིང་སོང་། །སྐྱིད་ཆོར་རོ་སེམས་བདེ་དེ་ལ་ཡང་། །ད་ཁྱེད་ནམས་ཐུགས་དམ་ཅེ་གཅིག་
མཛོད། །ཅིས་གསུང་བ་གནང་ངོ་། །

ཐུགས་དམ་བྱུག་གཡོག་པ་དཔལ་ལྷན་བཟང་པོས་སྒྲོན་ལམ་ཞིག་ཞུས་པས།
སྐྱབས་གྱི་མཆོག་གྱུར་ཡི་དམ་ལྟ་ཆོགས་དང་། །མཐུ་ལྷན་ཆོས་སྐྱོང་སྤང་མ་ཐམས་ཅད་
ལ། །མཆོད་གཏོར་སྤུལ་ཞིང་བསྐྱེད་བཞེད་ལྷུར་སྤངས་པ། །དེ་ཡི་མཐུ་དང་ནུས་པ་ལ་
བརྟེན་ནས། །བདག་གི་ཞབས་ཕྱིར་ཐུགས་དམ་བཞུད་པ་ནམས། །མཐར་ཐུག་བདེ་བ་
ཅན་དུ་བསྐྱེད་ལས། །སྐྱེས་ནས་ཐེག་མཆོག་ཆོས་ལ་ལེགས་སྦྱོང་ཅིང་། །འདེན་པ་འོད་
དཔག་མེད་ཀྱིས་རྗེས་འཛིན་ཤོག །ཅིས་གནང་། དགའ་ལྷན་ཅེའི་སྐྱ་སྐྱེ་གྲགས་པ་རྟོ་
རྗེས། །ཉིད་གྱི་བསྟོད་པ་ཞིག་ཞུས་པར། །བསོད་ནམས་སྐབས་ཆེན་བྱེ་བས་བསྐྱབ་པའི་

ཡགོང་ས་ལྷ་པ་ངག་དབང་སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཚོ།

སྒྱ། །ལྷ་མཚོག་ཚངས་པའི་དབྱངས་ལྟར་སྟན་པའི་གསུང་། །བསྐྱབ་གསུམ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་
མཚོས་གང་བའི་ཐུགས། །དཔལ་ལྷན་སྤྲོ་མའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཞེས་པ་
གནང་། དཀའ་བརྒྱ་པ་དགེ་འདུན་བཟླ་ཤིས་ཀྱིས་ཞུས་པའི་ངོར།

སྲིད་གསུམ་མ་ལུས་དབང་དུ་སྦྱད་ཅིང་ཁམས་གསུམ་མ་ལུས་བྲིལ་གྱིས་
གནོན་བྱེད་ཁྲོ་པོའི་དབང་པོ་དྲག་པོའི་ཆས་ཀྱིས་བརྒྱན་པའི་སྒྱ། །སྲིན་པོའི་གཟུགས་
ཅན་འདིགས་རུང་དམར་ནག་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་གཡས་པས་གནམ་ལྷགས་དོླེ་
ཆེ་དགུས་དག་བགེགས་མ་ལུས་འདོམས་པར་བྱེད། །ཕྱག་གཡོན་ལྷགས་ཀྱི་སྒྲིག་པ་ནག་
པོས་ལོག་འདྲེན་ཐམས་ཅད་རྒྱབ་ལ་འདེབས་བྱེད་མགོ་དགུ་རྣེ་བའི་རུ་ནི་བཙེ་བརྒྱད་
དང་ལྷན་པ། །དབུ་སྐྱ་ཁམ་མེར་གྱེན་བརྩེས་སྦྱན་གསུམ་གདངས་མིག་སྒྲོག་ལྟར་འཁྱུག་
ཅིང་ཞལ་ནས་མཆེ་གཅིགས་རྒྱ་དང་ཕྲ་གྱི་སྐྱ་སྒྲོག་ཁྲོད་ལ་བསྟོད། །ཅིས་པ་དང་། ཡང་
སྐབས་ཤིག་རི་དབང་ལྷན་པོ་ལྷ་བྱར་བརྩེད་པའི་སྒྱ། །ཚངས་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་འགྲག་
ཟླ་མེད་པའི་གསུང་། །བསྐྱབ་གསུམ་མཁྱེན་པའི་དཔལ་གྱིས་གང་བའི་ཐུགས། །དཔལ་
ལྷན་སྤྲོ་མའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཞེས་ཅི་གོང་མ་ལ་བསྟོད་པ་དང་།

གཞན་ཡང་རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་པ་སོགས་མང་པོ་ཞིག་ལ་བསྟོད་པ་ཐང་ཐུང་ཅི་
རིགས་པ་མཛད་དོ། །རིགས་དང་དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁྱབ་བདག་དོླེ་སྒོ་བ་
དཔོན་སའི་སྟེང་ན་འགྲན་ཟླ་དང་བྲལ་བ་རྩེ་དུང་དགེ་འདུན་བཟླ་ཤིས་པས་ཆབ་
མདའི་གདན་ས་ཟུར་བཞུགས་མཛད། །རྒྱལ་ཆབ་དུ་མཁས་གྲུབ་མི་གཡོ་སྟེང་པོ་བསྐྱོས་
ནས་ཁོ་རང་གི་རྩ་བའི་སྤྲོ་མ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་མཚོག་གི་
སྦྱལ་སྒྱུ་མཇལ་བ་དང་ཆོས་འཁོར་རྒྱལ་གྱི་རི་ཁྲོད་དུ་ཐུགས་དམ་ལ་གཞོལ་བར་བྱོན་ཏེ།
ཐོག་མར་མེ་ཏོག་ཐང་དུ་སྐར་མཛད། མང་འགྲེད་འབྱལ་བ་སོགས་ལོངས་སྟོང་གྱི་བཟ་
ཏོག་ཁ་བྱེ་སྟེ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་མཚོག་གི་སྦྱལ་པའི་སྐར་འབྱལ་ཆེན། དུང་ནས་

ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་ཐེང་གསུམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་ཤིང་ན།
སོགས་སྐྱེ་འཁོར་བ་རྣམས་ལ་གནད་སྦྱིན། ཆོགས་སུ་མང་པོ་ཉི་ཤུ་འབྲེད་བཅས་རྣམ་
གཞག་སོགས་ཀྱི་ཚོམ་པ་མཛད།

༡༽ བཤེས་གཉེན་གཞན་དག་ལས་དབང་ལྷང་རེ་ཞུས་ཤིང་ལྷགས་བསྟེན་ཡང་བསྐྱེད་སྤྱོད་སྐྱེ་ཐང་གི་
རིགས་མང་དུ་བཞེངས་པ་དང་མངའ་རིས་ཀྱི་བདག་པོ་ཆེན་པོའི་ངོར་སྐྱེ་ཆེ་འདིའི་རྣམ་ཐར་དང་
འབྲེལ་བའི་ཞིང་བཀོད་ཅིག་ཀྱང་བཞེངས།

རྗེ་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེས་ཐོག་མར་ཞབས་བྲལ་དུ། ཆོ་དབང་། དཔལ་ལྷན་ལྷ་མོའི་
རྗེས་གནད་སོགས་ཆོས་འབྲེལ་ཅི་རིགས་གསན། རྗེ་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་ཆེ་དཔག་མེད་
ལྷ་མང་གི་དབང་དང་། བྱ་རུ་ཞི་བྲག་གི་དབང་གསན། བྱར་བྲག་དམར་རྩེ་གི་ལྷགས་
བསྟེན་ཞིག་མཛད་པས། ལྷ་ཆོགས་རྣམས་ཞལ་གཟིགས་ཏེ། བསྟོད་པ་བྱིན་ལྷབས་ཀྱི་
རྒྱུན་ཆགས་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་མཛད། རིམ་གྱིས་འོལ་ཁ་དང་བདེ་ཆེན་སོགས་མཆོག་
དམན་གྱི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་རེ་བ་སྐོང་བཞིན་པའི་ངང་ནས་འབྲས་སྤྲངས་སུ་ཕེབས།

རྗེ་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་དཔོན་སློབ་སླ་བྲང་དུ་ཕེབས་ཏེ། སྐབས་ཁང་སྐྱེད་ཆལ་བདེ་
ཆེན་སྤྱིང་གི་མཁར་ལས་དང་བཅས་རྒྱལ་པ་རྣམས་ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་གིས་སྐྱོང་བར་
མཛད་དོ། །དེ་མཚུངས་གོས་སྐྱེའི་སྦྱིན་བདག་ཆེན་མོ་སྐྱེ་སྐྱབས་ཏེ་ཤིན་གྱིས་གཙོ་བྱས་
འབུལ་དཔོན་ཆུ་ལ་ཁྲིམས་རིན་ཅེན་ཡང་མཁོ་རྒྱུའི་འཕྲོར་པ་རི་སྟེང་པ་དང་བཅས་ཏེ་
སྟེན། དཔུན་ཆོས་ལ་ཆོགས་ཆེན་དུ་ལམ་རིམ་གྱི་གསུང་ཆོས་གང་འགོ་ཞིག་གནད།

སིན་པོ་ཞེས་པ་ཤིང་ཡོས་ཀྱི་ལོ་གསར་དང་། སྟོན་ལམ་ཆེན་མོའི་ཐུགས་བྲེལ་
རྣམས་གྲུབ་རྗེས། འབྲས་སྤྲངས་སུ་འགོ་བའི་སླ་མ་ཤུ་ལྟ་སེམས་ཀྱི་གོས་སྐྱེ་ཁྱད་པར་ཅན་
བཞེངས་པའི་བཟོ་བྲུ་བཙུགས། དབྱར་ཐོག་དེ་ལ་གེགས་མེད་པར་གྲུབ་སྟེ། དངོས་གཞི་
རྒྱལ་དུ་བཞུགས་རྒྱ་ཡིན་ཡང་། ཆོས་སྐྱོང་ཆེན་པོས་ཞུས་པ་ལྟར་འབྲས་སྤྲངས་སུ་ཉེན་
འབྲེམ་ཞིག་གནད། བཀའ་ལས། ཉོར་རྩེ་དགྲུ་པའི་ཉེར་གསུམ་གྱི་རུབ་ངའི་མདུན་དུ།

ཡགོང་ས་ལྷ་པ་ངག་དབང་སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཚོ།

མི་ནག་པོ་འཇིགས་ཞུམ་པ་ཞིག་འོངས་ཏེ་ངའི་གཟུགས་བྲིས་ཟེར། ཁྱོད་སུ་ཡིན་བྱས་
པས། དེ་ན་རེ། ངའི་གཟུགས་ཤིག་བྲིས་མཛོད། དེ་ནས་མཁྱེན་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཅི་
བཞིན་པ་ཡང་ངས་བསྐྱབ་བོ་ཟེར་ཞིང་མི་སྣང་བར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་སྒྲ་བ་དཀར་པའི་
ཆེས་གཅིག་གི་ཉིན། ལྷ་བྲིས་པ་ལ་བཀོད་པ་བྱས་ནས། དེའི་སྐྱེ་འབྱེ་བའི་དབུ་བཅུགས་
གཙོ་བོའི་སྐྱེ་རིས་གྲུབ་སྟེ་མི་མངོན་པར་སྤྲས་ནས་བཞག དེའི་རུབ་མོ་ཡེ་ཤེས་ཁྱུང་
ནག་མེའི་འཁོར་ལོ་ཅན་ཡིན་ཟེར་བ་ཞིག་ལུས་གསལ་བར་བསྟན་བྱུང་ནས། ངའི་
སྐྱེ་བྲིས་པ་དེ་སྟོན་དང་ཟེར་བསྟན་པས་ལེགས་འདུག ད་དུང་འདིའི་སྟོ་བ་ན་གསེར་
ཁྱི་འཁོར་ལོའི་དབུས་སུ་འཁོར་ལོ་ཆེན་པོ་དཔའ་བོ་གཅིག་པའི་སྐྱེ་འབྱེ་ཞིག་འབྱི་
རུ་རྒྱག་ཟེར་ཞིང་གཞན་ཡང་བཀོད་པ་མང་དུ་བྱས་སོང་བས་དེ་བཞིན་བྲིས་པ་ཡིན་
གསུངས། དེའི་སང་ཉིན་རས་བྲིས་དེའི་གཡས་ཀྱི་འོག་ཟུར་དུ། དཔལ་མགོན་ཆལ་བཞི་
པ་ནམ་འགྱུར་གསུམ་པའི་སྐྱེ་ཞིག་སྐྱེ་རིས་བརྒྱབ་པས། དེའི་རུབ་མོ་མི་ལམ་དུ་མོན་
པ་མང་པོ་བྱུང་བ་ནམས་ཀྱིས་བྱག་རྟེན་དུ་རས་རེ་ཕུལ་བྱུང་བ། རས་གཅིག་གིས་ཀྱང་
ནང་འདི་ཐམས་ཅད་ཁེངས་འདུག ངའི་མདུན་ན་མཚོ་ཆེན་པོ་ཞིག་རྩ་རྒྱལ་འཁྱུག་
ཅིང་འདུག་པའི་ནང་ནས་ལྷ་རྒྱུ་རས་གོས་གྲོན་པ་ཞིག་ལག་པ་གཡས་མི་སྟོང་དང་།
གཡོན་རྒྱ་མ་ཁྱེར་བ་ཞིག་བྱུང་བ་དེས་སྟོང་དེ་བཞིང་མགོན་པོའི་སྐྱེ་དེ་ལ་བཞུས་ནས།
ད་ལམ་རང་ནམ་འགྱུར་བཞི་པའི་སྐྱེ་ཞིག་བྲིས་ན་དགའ་ཟེར་ནས་སྐྱེ་རིས་ཀྱི་སྐྱེ་དེ་ལ་
ཐེམ་སོང་བ་ཞིག་ཆིས། དེ་ནས་ནམ་འགྱུར་གསུམ་པའི་སྐྱེ་དེ་ཁའི་དབུ་གཙུག་དུ་ནམ་
འགྱུར་བཞི་པའི་སྐྱེ་ཡང་འདྲིར་བཅུག་པ་ཡིན་གསུང་། ནམ་འགྱུར་ཞེས་པའི་ཐ་སྟངས་
གཉེར་མ་དང་མཁས་གྲུབ་དཔལ་ལྷན་སེའི་ཉེ་བརྒྱད་བཞིན་ལ་ཡོད་པ་ཡིན་ནམས་
ལུགས་ལ་ནི་མ་གཤམས་སོ། །རི་མོ་པལ་ཆེར་གྲུབ་དུ་ཉེ་བ་ན་མནལ་ལམ་དུ། ལྷ་སྤྲིངས་
འདི་ན་སྟེགས་བུ་དཔངས་ལ་གྱང་འཕར་གང་ཅམ་ཡོད་པ་དེའི་ཁ་ན་པར་ལ་ལུས་སྟོང་

ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་ཐེང་གསུམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་ཤིང་ན།
མི་ལ་སྤང་གཡག་ཏུ་ཡོད་པ་ལྷག་པའི་མགོ་ཅན། ལག་པ་གཡས་པ་གསུམ་ན་གི་གྲག་སོ་
གསུམ་པ་སོད་བྱས་མ་ལ་མི་རོ་བསྐྱོན་པའི་རྒྱབ་ཏུ་སེའི་ཅེ་མོ་འཕྱོན་པ། ལྷགས་ཀྱི་རྩོ་
རྩེ་དང་། ལྷགས་ཀྱི་བྱམ་པ་རྣམས་འདྲིན་པ། གཡོན་གསུམ་མི་རྒྱུ་གི་སྤིང་བ། ལྷགས་
སྒྲོག་ ལྷགས་ཀྱི་ལག་པ་སྤྲིགས་མཛུབ་ཅན་འདྲིན་པ། རྟོད་ལ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། སྤང་ལ་
རུས་རྒྱན་གྱིས་སྤྲས་པ་ཞིག་གིས། རྩོ་རྩེའི་པོ་ཉ་མོ་ཡིན་པས་ངའི་གཟུགས་བྲིས་ཟེར་བ་
ལྟར་ཞལ་བཀོད་གནང་།

རས་བྲིས་རྣམས་གྲུབ་པའི་རྒྱབ་གཅིག་མནལ་ལམ་དུ། མི་ནག་པོ་ཞིག་བྱང་
སྟེ། ལག་པ་གཡས་པའི་སོར་མོ་ལྷ་ལས་འོད་ཟེར་དཀར་པོ་ཞིག་བྱང་སྟེ་སྐྱེ་ལ་ཐིམ་པས་
དཀར་པོར་སོང་། གཡོན་གྱི་སོར་མོ་ལྷ་ལས་འོད་ཟེར་དམར་པོ་བྱང་སྟེ། ཁོ་རང་ལ་
ཐིམ་པས་དམར་པོར་སོང་། དེ་ན་རེ། ཡི་དམ་ཆོས་སྐྱོང་གི་གསེར་ཐང་མང་པོ་བཞེངས་
མཛོད། དེ་འབྲི་བའི་ལྷ་བཟོ་བ་ཡང་བདེ་བ་ཅན་དུ་སྐྱེ་ཞིང་། རྩོད་དང་ནམ་ཡང་མི་
འབྲལ་བར་འཇུར་ཞེས་ཟེར་བ་ཞིག་བྱང་བས། རས་གཞི་བཞི་ཙམ་གྱི་རས་འདུལ་
བཀའ་གནང་བའི་སང་དེ་རྩེའི་ཞལ་ནས་མདང་ངའི་མི་ལམ་དུ་དགེ་སྦྱོང་ཞིག་བྱང་
ནས། ལྷ་ལམ་ཡངས་པའི་རྒྱ་འདྲིན་ལ། བཤང་ཡས་ཉི་འོད་ཀྱིས་མཛེས་པ། ཟེ་ཆའི་
སྐྱོན་གྱིས་མ་གོས་པར། ཡོངས་སུ་གྲུབ་ན་ལེགས་པ་ཡིན། ཟེར་བ་ཞིག་བྱང་བས། རྒྱ་
ནག་གི་རྒྱུད་དུ། གཞི་ལ་ཟེ་ཟེར་བ་ཡིན་པས། རས་གཞི་གཅིག་བསྒྲུབ་ཏེ་ལྷ་གྱིས་ལ།
ཐུབ་པ་བདུད་འདུལ། འདྲིགས་ཀྱིས། རྒྱུ་ནག་ ཞལ། ཆོས་རྒྱལ་རྣམས་བྲིས་གསུང་ཐང་
ལ་རྣམས་གྲུབ་ཏུ་ཉི་བ་ན། གསོལ་ང་ཞིག་བཞེས་ཤིང་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་མང་པོ་ཞིག་
གསུང་གི་འདུག་པ་ལ། སྐུལ་སྐྱེ་བས་མ་ཟིན་པར་བསྐྱར་ལྷ་བ་ཅིག་ཞུས་པས། དག་པའི་
ཞིང་མཆོག་བདེ་བ་ཅན་གྱི་ཞིང་། འོད་དཔག་མེད་མགོན་མཛེས་པའི་འོད་ཟེར་ཅན།
འཁྱོད་ཀྱི་བྱང་དུ་བདག་སོགས་འགོ་བ་ཀུན། འདི་ནས་འཕྱོས་མ་ཐག་ཏུ་སྐྱེ་བར་ཤོག།

ཡགོང་ས་ལྷ་པ་ངག་དབང་སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཚོ།

ཁྱེས་པ་དེ་ཚིགས་བཅད་ཀྱི་རྗེས་མ་ཡིན་དེ་ཀམ་ཚོག་གསུངས། ཐང་ཁ་ནམས་གྲུབ་ཏུ་
ཉེ་བ་ན་དགེས་པའི་ཐུགས་ཀྱི་ཞབས་བློ་མཛད་པ་དང་མཉམ་དུ། བྱ་ཅུ་དག་པོ་ང་ཡི་
པ། རྒྱུ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཐུ་བོ་ཡིན། ཞལ་བཞི་པ་ནི་ཞང་པོ་སྟེ། དཔལ་ལྷན་ལྷ་མོ་ཨ་
ལྷེ་ཡིན། རེ་མ་ཉི་ནི་བག་མ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་བྱུང་ནག་གཡོག་པོ་ཡིན། བསྟན་མ་གཉིས་ནི་
གཡོག་མོ་སྟེ། རང་རང་བྱ་ཅུ་པསྒྲ་ཡིན། ཞེས་གསུངས།

ཐང་ཁ་དེ་བཀའ་རྒྱ་དམ་པས་འདྲི་སར་ཐམས་ཅད་མ་འགོ་ཞེས་པའི་སྒོ་ཡིག་
གནང་བ་ནི། ཉན་ཅིག་དགོས་མེད་མི་རྣམས་ཉན། ཞལ་ཐང་འདྲི་སར་མ་ཡོང་ཞིག་
ཁྲལ་ཉེ་ཡོང་ན་ཆད་པས་ཚོད། ཁྱེས་སོ། ཡང་རྒྱབ་ཅིག་མནལ་ལམ་དུ། བྲག་རི་དམར་
པོ་གཉིས་ཀྱི་བར་ལ་ཕྱིན་པས་ཟངས་ཀྱི་བུམ་པ་ཁ་གཅོད་ཡོད་པ་ཞིག་འདུག་པའི་རྩར་
སླེབ་པ་དང་མཉམ་དུ། ཆོས་རྗེ་ཡོན་མཚོག་པ་བྱུང་ནས་ཁ་གཅོད་འདི་ཨེ་བསོལ་ཟེར་
བར་བསོལ་བྱས་པས་ཁ་གཅོད་དེ་བྱེ་སྐྱོད་བས། བུམ་པའི་ནང་ནས་ཟངས་ཀྱི་ཁབ་ཐོན་
པའི་མི་དམར་པོ་ཞིག་དོན་བྱུང་ནས་ང་རོ་ཤེས་སམ་མ་ཤེས་ན་བྱེད་རང་གི་ཆོས་སྒྱུར་
གནོད་སྦྱིན་ཆེན་པོ་ཡིན་ཟེར། དེའི་རྗེས་སུ་བྱུང་མེད་དེད་ཞོན་པ་ཞིག་བྱུང་སྟེ། གནས་
འདི་ལ་མ་རུ་ཅེ་ཟེར་བ་ཡིན་ཞེས་ཐོགས་ཀྱུན་ཏུ་རྒྱག་པ་ཞིག་བྱུང་། དེ་གཉིས་ཀམ་ང་
ལ་ཡང་བཀྱར་སྟེ་བྱས་སྒོ་བ་དཔོན་ཡོན་མཚོག་པ་ལ་ཡང་དགའ་བའི་རྣམ་འགྱུར་སྟོན་
ཀྱི་འདུག་གསུངས།

དེ་ནས་ཆེ་དཔག་མེད་ལྷ་གཅིག་བུམ་གཅིག་གི་ལྷགས་བསྟན་ཞིག་མཛད་
པས། ཆེ་དཔག་མེད་དོས་སུ་བྱོན་ནས་དབུ་གཙུག་ཏུ་བདུད་རྩི་རྒྱན་སྒྲུག་པ་ཞིག་
བྱུང་། ཐངས་གཅིག་བྱུང་ནས་ལ་ཆེ་དབང་བརྒྱ་ཅུ་ཞིག་གནང་བས། སྦྱན་ལྷས་ལ་ནམ་
མཁའི་ཁམས་སུ་སྦྱིན་ཀྱི་བྱུང་པའི་དབུས་ནས། ལྷའི་བུ་བུ་མོ་བུམ་པ་ལྷང་བཟེད་ཐོད་
པ་བདུད་རྩིས་གང་བ་བཟུང་སྟེ། གསུང་རབ་པའི་མགོ་ལ་བདུད་རྩི་སྒྲུག་པ་དང་འོད་

ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་ཐེང་གསུམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོའི་ནམ་ཐར་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་ཤིང་ན།
ཟེར་དཀར་པོས་ལྷས་གང་བ་སོགས་ཀྱི་ཉམས་སྒྲུང་མཐའ་ཡས་པ་བརྗོད་ཀྱིས་མི་ཡང་
བ་བྱུང་གསུང་། ཡང་ཐེངས་གཅིག་བསྐྱང་གསོ་གྲོལ་ནས་ཁྱེད་མེ་ལ་བཞུགས་པའི་
སར། བཀའ་ལས་ངས་ནི་སྤྲུགས་ཀྱི་བསྐྱེས་པ་མང་པོ་སོང་། བྱེད་ཆོས་ཇི་ཅམ་སོང་ཤོད་
ཅིག ངས་ཡ་མ་རྩ་ཇོ། རྒྱ་ས་ན། རྒྱུ་རྩོ། ཀ་ལ་རྩ་པ་ནམས་དྲུང་བྱུར་རེ་སོང་། ཅ་མུ་ཆེ་ས་
ཡ་གཅིག་སོང་།

གཞན་ཡང་བསྐྱེས་པ་མང་པོ་སོང་གསུང་བ་ལ། གཟིམ་དཔོན་ཆོས་རྗེ་ཡང་
དགོན་པས། ཉི་ཟླ་གཟའ་འདིན་བྱུང་དུས་འགྱུར་བྱེད་ཅི་བའི་དབང་དུ་མཛད་པ་ཡིན་
ལ་ཆེ། གཞན་དེ་ཅམ་མི་འགོ་ཁྱེད་པས་བཀའ་ལས། ང་ལ་གདོང་པ་བཅུ་གཅིག་ཡོད་
པས་བསྐྱེས་ཐེངས་རེ་ལ་སྟོང་སྤྲུག་རེ་འགོ་བ་འདུག ཉི་ཟླ་གཟའ་འདིན་ཀྱི་འགྱུར་ལ་མ་
སྟོས། ཡིད་མ་ཆེས་ན་ལྟ་མོད་པ་དྲུང་བཞག་ནས་མནའ་སྐྱལ་ཆོག གཞན་ཡང་ཤོད་རྒྱ་
མང་དུ་ཡོད་དེ་བྱེད་ནམས་ཀྱི་སྟོར་མི་ཤོང་བ་འདུག་གསུངས།

མངའ་རིས་ནས་མངའ་བདག་ལྟ་བུ་པོ་གོང་མ་འདིག་རྟེན་དབང་ཕྱག་
པད་དཀར་ལྗེ་དང་པཎ་ཆེན་ལྟ་བུ་པ་མཚོད་ཡོན་གྱིས། རྩྱགས་དེར་བསྟན་འགྲོའི་ཆེད་
དུ་ཐེབས་དགོས་པའི་སྟན་འབྱུང་དང་། དེ་གོང་དུ་སྐྱེ་ཆབ་ལྟ་བུར་ནམ་ཐར་རས་བྱིས་
མ་ཞིག་དགོས་ཚུལ་གྱི་ཁྱ་ཐོ་འབྱུང་སྐྱེལ་དང་བཅས་པར་གནས་བཟན་དཀའ་བཅུ་
མང་ཐོས་འབྱོར། དེ་ཡང་མངའ་རིས་རྒྱལ་པོ་དང་རྗེ་གོང་མ་གཉིས་མཚོད་ཡོན་ལྷགས་
ལེགས་སྤྲུག་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་རང་འགྲིག་ཏུ་གྱུར་ཏེ། སོ་སོའི་ཁྱ་ཡིག་འབྱུང་སྐྱེལ་ནམས་
ཕུལ། བྱ་གེ་བདག་པོས་སྐྱེལ་སྐྱེ་འཕྲང་ཁ་པ་ལ་ཡང་བཀའ་ཤོག་མཛད་ནས། དད་རྟེན་
ཀྱི་ནམ་ཐར་ཞིང་བཀོད་བསྐྱར་དགོས་ཚུལ་ཡོད་འདུག་པ་ལྟར་བསྐྱེས་སྟོན་ཁྱེད་པས།
ནམ་ཐར་བྱ་མོང་བ་དེ་ཆོ་བྱིས་གསུང་བ་ལྟར། རྟེན་གཙོ་དང་སྐྱེ་བལྟམས་ཚུལ་སོགས་
ཀྱི་སྐྱེ་རིས་ཁ་ཡར་གྲུབ་པ་ན། སྐྱེ་འབེབས་ལ་ཁྱེད་ཤོག་གནང་། ཞིབ་ཏུ་གཟིགས་

༡༩། གྲུ་གི་བདག་པོ་ལྷ་བྱའི་སྟོང་ལྷན་ལ་གསང་ནས་གཞན་དུ་འཆད་པ་དཀའ་བས།
ཞབས་བྱང་གོང་མ་ཞི་བར་གཤེགས་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ་ནས། བདུན་ཕྲག་གཉིས་ཀྱི་
བར། དགའ་ལྷན། མཁའ་སྟོན། བདེ་བ་ཅན། ར་ཡབ་སྲིང་སོགས་སུ་སྐྱེ་འབྱུང་གི་རོལ་
གར་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པའི་ནམ་ཐར་ནམས་སྟོང་ཆ་ལ་བྲིས་གསུང་བ་ལྟར་
དང་། རྒྱལ་དུ་ཐེགས་པའི་བཀོད་པ་འདྲི་བའི་ཆོ། དེའི་གནས་བཀོད། དཔལ་ལྷན་ལྷ་
མོའི་སྒྲ་མཚོ་ཐུན་མོང་གི་སྤང་ཆོད་ལྟར་བྲིས་པའི་ཆོ། བཀའ་ལས་མགོན་པོ་ཞལ་གྱི་
སྒྲ་མཚོའི་དབུས་སུ་ཆོས་འབྱུང་གི་གསུམ་ནག་པོ་ཡོད་པའི་ནང་དུ། བམ་བེ་མི་རྒྱུ་གི་
སྲིང་བྱ་འབྱུང་པ། ཆོས་འབྱུང་གི་ཕྱི་རོལ་ར་སྟོང་འབྲུག་པའི་ནང་དུ་བྱང་མེད་ནག་མོ་
གི་ཐོད་ཐོགས་ཏེ་གར་བྱེད་པའི་ཚུལ་དང་། བྱང་ནག་གི་མཚོ་རྒྱར་དུ་མཚོ་ཞལ་འབྱེད་
པ་ཡིན་པས་དེ་ཡང་བྲིས་གསུངས། དེའི་དབྱིབས་ཚུལ་རི་ལྟར་ལགས་ཞུས་པས། མཚོ་
ཁ་དོག་ནག་པོ་ར་སྟོང་འབྲུག་པ། དབུས་སུ་བྱང་ནག་དང་གཡས་སུ་གནམ་ལྷགས་ཀྱི་
རྩྭ་རྩེ་ཆེ་དགུ་པ་རྩ་ཤིན་ཏུ་གདེངས་པ། གཡོན་དུ་རྩྭ་རྩེ་མོ་ཉ་མོ། གཞན་ཡང་ར་སྟོང་གི་
གསེབ་ནས་གཟུགས་མེད་པའི་ལག་པ་གདེངས་པ་དང་། མེ་འབར་ཞིང་སྟོག་འབྲུག་པ་
འཇིགས་སུ་རུང་བའི་ཚུལ་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་བྲིས་ཤིག་གསུངས།

བཀའ་ལས། རྒྱབ་ཅིག་ངའི་མི་ལམ་དུ། གནས་ཁང་སྟན་པ་ནག་པོ་ཡོད་པའི་
ནང་ན་འདུག་ཅིང་། དེའི་ལོགས་གཅིག་ལ་དཀར་ཁུང་སྟག་བུམ་གྱི་ཁ་རྒྱ་ཅམ་ཞིག་
འདུག གསུང་རབ་པ་ལ་ངས་འདི་སུས་བདག་བྱེད་པ་ཡིན་དེས་པས། དང་པོ་སྟོར་མོ་
སྤང་པའི་ཡིན། ད་ལྟ་དགའ་ལྷན་པས་བདག་བྱེད་ཟེར་ཅན། དགའ་ལྷན་པའི་སྟེ་པ་
བཞེས་པ་ཡང་དེ་ན་འདུག་པ་ན་རེ། རེད་སུས་ཀྱང་འདི་ལ་མ་ཐར། ཞལ་སྟེན་ནས་ཀྱིས་
ཨོ་ཐར་ལགས་ཟེར། ངས་ཨོ་ཐར་བཞུས་པས་དཀའ་སེ་བ་ལ་ཐར་བྱང་སྟེ། དགའ་ལྷན་
ཡིན་ཟེར་བའི་སྟེང་གི་ཁང་པ་ཆེན་པོ་བཟང་པོ་ཞིག་ཏུ་བྱིན་པས། དེ་ན་འཕགས་པ་

ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་ཐེང་གསུམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོའི་ཆུ་ཐར་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་ཤིང་ན།
འཇམ་པའི་དབྱངས་སྐྱེ་མདོག་དམར་སེར་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ། ཕྱག་གཡས་
རལ་གྱི་འཕྱར་བ་ལས་འོད་ཟེར་རྒྱང་ངེས་འཕྲོ་བ་ཞིག་བཞུགས་འདུག མར་བལྟས་ཙ་
ན་འཇམ་སྒྲིང་ཡིན་ཟེར་བའི་ཀོ་བ་ཙམ་ཞིག་འདུག སྐར་བྱག་པ་དེ་ནས་ཕྱིར་འཐོན་
ཏེ། རྫོགས་རིང་པོ་ཞིག་ལས་བབས་ནས། རྫོགས་དེའི་ཆ་བར་སླེབས་པ་དང་། ཕྱིར་
བལྟས་ཙ་ན། གསུང་རབ་པ་ཡང་ཁང་སྟེང་དེ་ན་འདུག་པ་ལ། ངས་གཡབ་གཡུག་བྱས་
པས། གསུང་རབ་པ་བྱག་པ་དེ་ལ་མ་སྟོས་པར་འཕྱར་ནས་བྱུང་། དེ་ནས་ངེད་གཉིས་
ཀྱིས་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་པོ་ཞིག་ཏུ་སླེབས་པ་དང་། དེར་ཆ་བ་དབྱ་མཛད་དང་།
དབྱངས་དཔོན་རིན་ཅེན་རྒྱལ་མཆོན་དང་། ཀོང་པོ་དབྱ་མཛད་དང་། ཐོན་པ་དབྱ་
མཛད་སོགས་ལངས་ནས་མཆོད་དབྱངས་ཀྱི་ཁྱེར་མོ་བྱེད་ཅིང་འདུག་པ་དེ་རྣམས་ཆོས་
སྐྱོང་སྲུང་མའི་ཆོ་འཕྲུལ་དུ་སྣང་། དེ་ནས་ཉི་འོད་འབྲིལ་པར་འོངས་པས། བྱིའི་འགྲམ་
གཡས་གཡོན་ན། ཆོས་རྗེ་ཡང་དགོན་པ་དང་། དགེ་བཤེས་ལེགས་བཤད་པ་འདུག་
པ་ལ། ངས་བྱེད་ཅག་སྐྱག་ཡུན་རིང་པོ་མ་བྱུང་ངམ་བྱས་པས་མ་བྱུང་ཟེར་ཞིང་། ད་སྐྱེ་
བསིལ་ཡོད་ན་བཟའ་བཞེས་པ་ཁྱེ་ཟེར་བ་ཞིག་ཆིས། དེ་གཉིས་སྤིན་ཡུལ་ནས་ང་དང་
མཉམ་དུ་འོངས་པའི་ཆོས་སྐྱོང་ཆེན་པོའི་ཆོ་འཕྲུལ་དུ་འདུག

དེའི་སང་བསམ་གྲུབ་ཟེར་བ་ཞིག་གིས་སྟོན་པའི་སྐྱ་གཅིག་དང་། ཇམ་གླ་
ལའི་སྐྱ་གཅིག་ཕུལ་བྱུང་། ཇམ་གླ་ལའི་སྐྱ་དེ་ནང་སོ་འབུལ་དཔོན་པ་ལ་བྱིན། སྟོན་
པའི་སྐྱ་དེ་ད་ལྟ་ཡང་བཞུགས་ཡོད། ངའི་ཆི་ལམ་དེ་ལྟ་སའི་སྟོན་ལམ་ཆེན་མོ་འདི་ལ་
ལྟ་བ་ཡིན་པར་འདུག སྟོན་ལམ་དཀའ་ལས་ཆེ་སེ་བའི་ངང་ནས་རྒྱན་མ་ཆད་ཙམ་
ཞིག་འོང་བ་འདྲ། ཆི་ལམ་ཡིན་ཡང་འདིའི་བཀོད་པ་ཞིག་གིས་གསུང་བ་ལྟར་གིས། དེ་
ལྟར་རི་མོ་གྲུབ་ནས་རབ་ཏུ་གནས་ཤིང་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པ་དེ། མངའ་རིས་རྒྱལ་པོས་
དད་ཉེན་དུ་སྐྱན་ངངས་སོ། །འདི་སྐྱ་ཆོ་འདིའི་རྣམ་ཐར་ཞིང་བཀོད་ཞལ་བཀོད་གནང་

ཡགོང་ས་ལྷ་པ་ངག་དབང་སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཚོ།

བའི་ཐོག་མ་ཡིན་ནོ།

༧༽ རྣམས་རམས་པ་དགེ་འདུན་བཟླ་ཤིས་ལས་ནོར་འབྱུང་གིས་རྟོག་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་གསང་རྣམས་རྒྱུ་ལྡན་ཅིན་པོ་ཆེའི་དབང་བཀའ་མཐའ་ཡས་པ་ཁྱེད་འབྱུང་དང་། ཡེ་ཉིད་དོན་རྒྱུ་དཔོན་དུ་དབང་བསྐྱར་དང་གནས་ཚུང་གིས་ལུང་བཞིན་སློབ་དཔོན་རིན་པོ་ཆེའི་སྐྱེ་གསར་བཞེངས་གིས་རབ་གནས་བྱིན་འབེབས་མཐར་ཕྱོག་དུ་བཞུགས་སུ་གསོལ། མགོན་པོའི་ཆོས་སྒྲོན་དང་འབྲེལ་བའི་མཛད་པ་སྤར་པོ་རེ་བྱུང་། རྒྱལ་ཕྱོགས་སུ་ཆེབས་བསྐྱར་གིས་ལམ་བར་འཁོད་པའི་སྐྱེ་འགྲོ་སྐྱེ་དང་འོལ་ཁ་ཅེ་དམིགས་གིས་རྗེས་འཇིན་བསྐྱུངས།

དོར་ལྷ་བཅུ་པའི་ནང་དུ་གསང་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོའི་བཀའ་བབ་ཚུལ་ནི། འཕགས་སྡེ་ལོ་རྒྱུ་བ་རྣམས་རམས་པ་དགེ་འདུན་བཟླ་ཤིས་ཞེས་སྤྲིན་བྱེད་ཀྱི་དབང་། ཁྲོལ་བྱེད་ཀྱི་ཁྲིད། རྒྱུ་ལྡན་གྱི་ལུང་། རྒྱུ་ལྡན་པའི་བཤད་བཀའ། རྗེས་གནང་བཀའ་གཏང་བསྟེན་སྐྱབ་ལས་སྦྱོར་སོགས་འཕྲིན་ལས་ནམ་བཞིའི་ཕྱག་བཞེས། གར་ཐིག་དབྱངས་གསུམ། དཀྱིལ་འཁོར་འདྲི་བ། གཏོར་བཟོ་སོགས་མདོར་ན་དོན་རྒྱུ་དེའི་ལྷ་སྐྱེ་འཇིན་ལུགས་ཚུན་ཆད་ཀྱི་ཕྱག་ལེན་ཕྱ་རགས་མཐའ་དག་ལ་སྒོ་འདྲེགས་ཆོད་ཅིང་ལས་རབ་འབྲམས་སྐྱབ་པ་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བྱ་བ་ལ་འདུག་པ་ལ་མེད་དུ་མི་རུང་བའི་ལས་རུང་གི་བསྟེན་པ་ཁ་སྒོང་དང་བཅས་པ་ཆད་དུ་ཐོན་ཞིང་། བསྐྱེད་རིམ་ཕྱ་རགས་དང་རྫོགས་པའི་རིམ་པ་མཚོག་གི་ཉིང་རེ་འཇིན་ཟབ་མོའི་རྟོགས་པ་སྒྲོང་དུ་གྱུར་པའི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་དོན་རྒྱུ་དཔོན་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་ནི་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བཀའ་བསྐྱེད་པ་པོ་དཔལ་གསང་བའི་བདག་པོ་ཕྱག་ན་དོན་རྒྱུ་མ་བཞིན་དུ་གསུམ་ལྡན་དོན་རྒྱུ་པ་དུར་སྤྲིག་གི་གར་གིས་རོལ་པའི་ཐོལ་ལ་བཞེན་ནས། འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱག་ཕྱག་ན་པར་གངས་ཅན་པ་རྣམས་ཀྱི་མགོན་དུ་མཚོག་གི་སྤུལ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་བསྟན་པའི་ཡོངས་འཇིན་དུ་བྱོན་པ་ཞིག་སྟེ། རྟོག་གི་བ་དང་སྒོམ་ཆེན་པ་ཆན་པོ་

ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱོང་གསུམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་ཤིང་རྒྱ
སྤགས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་རྣམ་པར་མི་མཁས་བཞིན་དུ། མགིན་བཟང་གཟིག་པགས་ཀྱིན་པའི་
ངང་ཚུལ་ལྟར། རྗེ་རྣམས་དཔོན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་ལ་བརྟེན་ནས་གདུལ་བྱ་མང་པོ་སྤྱི་
བར་བྱེད་པའི་སྤྱོད་ཚུལ་ཅན་རྣམས་དང་ཡེ་འདྲ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་དཔལ་ལྷན་སྤྲུལ་མ་དེ་ནི་ཚོས་འཁོར་རྒྱལ་གྱི་གཟིམ་ཁང་གོང་སྤྱོད་
ཚལ་བདེ་ཆེན་སྤྱིང་ནས་སྤྱན་དྲངས་ཏེ་དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྤྲངས་སུ་ཕེབས། གཟིམས་
ཚུང་ཉི་འོད་འབྱེལ་པར་བཀའ་ཚོས་འབུལ་ས་མཛད་ནས། ཐོག་མར་སྤྱན་རས་
གཟིགས་དོན་ཞགས། བརྒྱ་གཅིག་ཞལ། ཆོ་དཔག་མེད་ལྷ་དགུ་གསུམ་གྱི་དབང་རིམ་
གིས་སྤུལ་བས། སང་ཉིན་བཀའ་ལས། མདང་མི་ལམ་ན་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་པའི་
དབྱིངས་ནས། འཇའ་འོད་དཀར་པོ་ཞིག་ཤར་འདུག་པའི་སྟེང་ན། ཟླ་བའི་དཀྱིལ་
འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་བུམ་པ་ཐོགས་པའི་མི་དམར་པོ་ཆེ་བ་གཅིག་ལ་བསྐྱོར་བའི་མི་
དམར་པོ་ཚུང་བ་བརྒྱད་ཀྱང་བུམ་པ་འཛིན་པ་རྒྱན་ཆ་ལུགས་འདྲ་བ་ཞིག་བྱང། ལ་
སང་ཆོ་དཔག་མེད་ལྷ་དགུའི་དབང་ལྷས་པར་བཟང་བའི་ལྷས་ཡིན་པ་འདྲ་གསུང།
དེའི་ཆོ་རྒྱུང་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྱག་ན་བཞུགས་པའི་ནང་ཉེན་རྣམས་མཇལ་བར་མཛད།
མཆན་ལྷན་དབུ་ཐོད་དེ་གཟིམ་ཚུང་སྟོག་ཏུ་སྤྱན་དྲངས། དབུ་སྤྲུམ་མགོར་བཞུགས་
སུ་གསོལ་ནས་མཆོད་པ་དང་སྟོན་ལམ་གནང་བའི་ཆོ། བཀའ་ལས་ད་ནང་ཐོ་རེངས་
མི་ལམ་དུ་ཁང་པ་བརྟེགས་པ་ཆེན་པོ་ཞིག་གི་སྟོ་ཁང་ན་ཡར་བྱིན་ཅ་ན། བྱམས་ན་
ཐབ་ཆེན་པོ་ཁང་པ་ཅམ་ཞིག་གི་སྟེང་ན། སྟོད་ཆེན་པོ་ཞིག་བརྟུགས་ནས་ང་འདྲ་བ་
ཞིག་སྟོལ་ཞིང་འདུག་པས། ཅི་བྱེད་ངེས་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྟེར་བ་ཡིན་
ཟེར། དེ་ནས་མར་བྱིན་པས་གནམ་སྟོ་ཞིག་གི་ནང་ན་སྐས་གཅིག་འདུག་ཅིང་། དེ་ལ་
འཛེགས་ནས་ཉག་ཉག་བྱས་པས། བྱད་མེད་གཞོན་ནུ་མ་ཞིག་གིས་བལྟས་བྱང་། དེ་ན་
སུ་ཡོད་བྱས་པས་རྗེ་རྣམས་མོ་ཡོད་ཟེར། བལྟས་པས་རྗེ་རྣམས་ཡང་བཞུགས་འདུག་ཅིང་།

ཡགོང་ས་ལྷ་པ་ངག་དབང་སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཚོ།

གསུང་རབ་པ་ཡང་དེ་ན་ཡོད་དམ་སྟེ་པ་འདུག ངས་ཡོང་ཨེ་ཚོག་བྱས་པས་ད་ལྟ་མ་
རན་ཟེར་གནམ་སྒོ་བཅད་སོང་བ་ཞིག་བྱུང་གསུང་། སྒོ་སྤང་དེ་ནི་རང་ཅག་ཁ་བ་ཅན་
པ་ནམས་ལ་ཐུགས་བརྩེ་བ་ཞིག་ཡིན་འདུག་ཅེས་སྒྲུལ་སྒྲུ་འཕྲང་ཁ་བས་གསུང་།

དེ་ནས་རིམ་གྱིས་རྩོམ་ཞིང་འཕྲེང་བའི་དབང་ལ་བརྟུན་ཚུལ་སྟོན་ཆད་མང་དུ་
བྱུང་ཡང་། གྱི་ཡ་ས་སྟུང་དང་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་པའི་དགྲིལ་འཁོར་ཞེ་ལྷ་མ་ས་བཟང་
འཕགས་པ་ནས་དབང་གི་ཚུ་པོ་གཅིག་ཏུ་འདྲིས་པ་འདི་ཉིད། ཚོས་རྩོམ་ཞིང་འཆང་ཨེ་
སྒྲི་པ་ཡབ་སྐུ་མ་གཏོགས། འཕྲེང་བ་མཁན་པོར་གྲགས་པ་པལ་ཆེར་གྱི་སྦྱོད་ལུལ་དུ་
མ་གྱུར་ཀྱང་དམ་པ་འདི་ཉིད་ལ་མངའ་བས་རྩོགས་པར་སྤྱལ། གཞན་ཡང་བྱུར་བཀའི་
དབང་། འདུས་པ་འཕགས་ལུགས་དང་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ལུགས་གཉིས། བདེ་མཚོག་ལུ་
ཉི་པ། དིལ་བྱ་བྱི་དགྲིལ་དང་ལུས་དགྲིལ། སམ་བྱ་ཀྱང་། གྱི་རྩོར་མན་ངག་ལུགས་དང་
རྩོག་ལུགས། བདག་མེད་ལྷ་མོ་བཙོ་ལྷ། བྱུར་རིགས་བསྟུས། དག་པོ་གདན་ཅན། ར་
ལུགས་གྱི་འཛིགས་བྱེད། དག་ནག གཏོས་ལུགས་གྱི་རོ་ལངས་བརྟུན་བསྐྱོར་དང་དག་
ནག ཞང་ལུགས་གྱི་ཞེ་དགུ་མ། དཔལ་འཛིན་ལུགས་གྱི་གཤེད་དམར་བརྟུག་སྟུང་མ།
ནལ་འབྱོར་དབང་ཕྱག་ལུགས་གྱི་གཤེད་དམར་ལྷ་ལྷ། འཁོར་ཆེན། གཏུམ་པོ་བྱུང་ཉི་
ཤུ་ཙམ་གཅིག་ཁྲོ་པོ་བཞི་དང་བཅས་པའི་ཉེར་ལྷ་མ། ཀུན་རིག་མི་འཇུགས་པ། གདུགས་
དཀར། བྲ་ལྷ། མེ་ཉི་ལུགས་གྱི་སྤྱན་རས་གཟིགས་དུས་འཁོར་ནམས་གྱི་དབང་། ཕྱག་
རྩོར་བྱུང་ལྷ། ལྷ་ཙམ་འགྲོ་བཟང་ལུགས། ནམ་འཛོམས། ཆེ་དཔག་མེད་གྲུབ་རྒྱལ། རྩོར་
རྒྱན་མ། འོད་ཟེར་ཅན་མ། ང་མ་ལྷ་ལ། ལོ་མ་གྱོན་མ་ནམས་གྱི་རྩིས་གནང་། ས་ར་ཉའི་
ལུགས་གྱི་མགོན་པོ་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དུག་པའི་དབང་བཞི། དགའ་ལྷན་པ་ལ་གྲགས་
པའི་མགོན་པོ་བརྟུག་སྟུང་གྱི་རྩིས་གནང་། ལྷ་མོ་ཕྱག་བཞི་མ་གཞི་དུ་སྤྱོད་དང་བཅས་
པའི་རྩིས་གནང་། སྤྱིང་ཞུགས་བྱུན་མོང་མ་ཡོན་པའི་རྩིས་གནང་། ཕྱག་བཞི་པ་རས་

ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱོང་གསུམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་ཤིང་ན།

བྱིས་དང་ལུས་དཀྱིལ་ལ་བརྟེན་པའི་དབང་། བྱུར་ཞལ་ལེགས་ལྷན་མཆེད་གསུམ།
བདེ་མཆོག་དང་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲགས་བདུ། དབྱངས་གསལ་ཡེ་ལྷ་སྤྱ། ཡི་གེ་བརྒྱ་པ་
རྣམས་ཀྱི་རྗེས་གནང་། བཤོན་པོ་བཞི་སྒྲགས་དང་དུས་མཚན་མའི་དབང་། སེང་གཏོང་
རིགས་ལྗེའི་དབང་དང་དེའི་སྒྲུབ་ཐབས་ལས་ཆོགས་དང་བཅས་པ། འཇམ་དབྱངས་
ཆོས་སྒྲོར་ཀྱི་དབང་རྗེས་གནང་ལུང་དང་བཅས་པ། གདུགས་དཀར་ཀྱི་དབང་། རྣམ་
སྒས་གསང་སྒྲུབ་ལྡང་བྱ་སྤྱུ་ཆེན་བརྒྱད་ཀྱིས་བསྒྲོར་བ། སེར་ཆེན། དཀར་པོ། བདུད་མོ་
བཞི་བསྒྲོར། གཤིན་རྗེ་ལྷར་སྒྲུབ་པ། ཀླང་ཐང་མ་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་གནང་། མི་ཉ་མིད་དུག་
གི་རྗེས་གནང་། ཡེ་ཤེས་མཤོན་པོ་ཕྱག་དུག་པའི་བེའུ་བུམ་དཀར་ནག་གཏོར་ཆེན་
འཁོར་ལོ་སོགས་ཀྱི་ཕྱག་ལེན་ཞལ་བཞེས་དང་བཅས་པ། རུ་པོད། གཤིན་རྗེའི་འཇུལ་
འཁོར། དུག་ཅུ་པ་སོགས་ཀྱི་ཕྱག་ལེན་མན་ངག་སོགས། མདོར་ན་དབང་མིད་ལུང་
གི་རིམ་པ་མཐའ་ཡས་པ་བུམ་པ་གང་བྱོའི་ཚུལ་དུ་གསན་པར་མཛད་ཅིང་། དབང་
རྗེས་གནང་གི་ཆས་རྣམས་མ་བསྐྱས་གོང་དུ། འབྲས་སྤྱངས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་བཀའ་རབ་
འབྲམས་སོགས་ཆོས་དོན་གཉེར་མང་པོ་དང་། དགེ་ལུན་ཅེའི་སྤུལ་སྒྲུ་གྲགས་པ་དོ་རྗེ།
རྗེ་ལྷ་དབང་དཔལ་འབྱོར་བའི་སྤུལ་སྒྲུ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། དྲུང་གནས་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་
ནང་འཁོར་བ་རྣམས་ལ་ཡང་ཆོས་ཀྱིས་ཆིམ་པར་མཛད་དོ། །

དེ་ཡང་སྤྱན་རས་གཟིགས་གསང་སྒྲུབ་བརྒྱ་གསུམ་མའི་རྩལ་ཆོན་ཀྱི་དཀྱིལ་
འཁོར་དུ་དབང་ཕུལ་ཟིན་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་མ་བསྐྱས་པའི་གོང་དེར། དགྲུ་གཏོར་དང་
འགྲིག་པའི་ཆོས་སྒྲོང་ཆེན་པོ་དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱི་དྲུང་དུ་བྱོན་ཏེ། འདི་སྐད་ཅས་གསུངས།
སྤྱིར་སངས་རྒྱས་སྟོང་གི་ཐུགས་ཀྱི་ཟེའུ་འབྲུ་དེ་པར་འབྲུང་གནས། པར་འབྲུང་གནས་
ཀྱི་བཀའ་སྟོན་དེ་ང་ཡིན། ངས་པར་འབྲུང་གནས་ཀྱི་བཀའ་ལས་རྟ་རྟ་དུམ་བུ་སྟོང་
དུ་གཤགས་པའི་ཆ་ཅིམ་ཡང་འདའ་མ་ལྟོང་། པར་འབྲུང་གནས་ཀྱིས་ངའི་ལས་སྐལ་

ཡགོང་ས་ལྷ་པ་ངག་དབང་སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཚོ།

དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་སྤང་བ་དང་། ཟས་སྒྲུལ་དུ་དག་པོའི་ཤ་ཁྲག་སློག་དབྱགས་
ནམས་སློག་པ་ཡིན་པས། ད་ནི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཞབས་ཡན་ཆོད། དཀོན་ཅོག་གི་
རྟེན་མཆོད་སྒྲུ་ཡུངས་འབྱུ་ཅམ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་ཡིག་འབྱུ་གཅིག་ཡན་ཆོད་ཀྱི་
བྱང་ན་པེ་དཀར་རྒྱལ་པོ་རེ་རེ་ཡོད། རྟེན་དེ་དག་ལ་གཞོད་པའི་དག་བཞུགས་ཀྱི་ཤ་བ་
ཁྲག་འཁྱུང་། དག་པོའི་སློག་དབྱགས་རྒྱ་ལོ་གསུམ་རྒྱ་ཅམ་ཞིག་ངའི་ཁ་ན་རྒྱ་མི་
འཆད་པར་འགོ་ཡང་། སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་སྒྲིབ་ཅིག་ཀྱང་འབྲལ་མ་ཆུང་། དེ་གཉིས་ཨེ་
འགལ། ང་ནི་མི་འགལ་བ་ཞིག་ཡིན།

ཡང་གལ་ཏེ་རྒྱ་ས་བོན་རྩལ་མོས་བསྐྱེད་པའི་འབྲས་བྱ་འཇིག་རྟེན་རང་རྒྱད་
ཀྱི་བྲེགས་པ་སྟེ་བརྒྱད་དུ་གཏོགས་པ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཆེ་ནའང་། དེ་ཉམས་དུ་དེ་ཀའི་ངང་
དུ་སྟོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། རུ་ཏ་ཐར་པ་ནག་པོའི་གཏམ་རྒྱུད་ལ་ཅི་འདྲ་ཞིག་
འདུག ཁྱད་པར་དུ་དེང་སང་སྟོགས་མའི་དུས་སུ་ཡོད། སེམས་ཅན་དམ་ཆོད་གདུལ་
དཀའ། བརྟེན་རྒྱལ་ཁྲིམས་མི་ཐུབ། སྟགས་པས་དམ་ཆོག་མི་ཐུབ། རྒྱལ་པོས་རྒྱལ་
ཁྲིམས་འཆོལ་བར་བཏང་། དེའི་འབྲས་བྱ་འཐབ་ཆོད། འཁྲུག་ལོང་། མི་ནད། རྩུགས་
ནད། ལོ་ཉེས། ལུ་གེ་སྟགས་ཀྱིས་བདེ་བའི་སྐབས་མེད་པ་འདི་ཡིན། དེ་འདྲའི་དུས་
འདིར། གདུལ་བྱ་སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་བྱེད་པ་ལ། བསྐྱེད་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་བཀའ་བསྟོན་
ནས། གདུལ་བྱ་ཆོས་དང་ཞི་བས་འདུལ་བ་ལ། སྤུལ་སྤུལ་མཐོང་བ་དོན་ལྡན་བྱོན། དེའི་
འཕྲིན་ལས་སྤུལ་པ་དང་། གདུལ་བྱ་དམ་ཆོད་དག་པོས་འདུལ་བ་དེ་ང་ལ་བབས་པ་
ཡིན། སྤར་ཡང་དག་པོ་ཡན་པར་གཏོང་མ་ཆུང་། ད་དུང་མི་གཏོང་ངོ་། ཁྱད་པར་བཅོམ་
ལྡན་འདས་ཀྱིས་རྒྱུད་སྟེ་ལས་ཇི་ལྟར་གསུངས་པའི་དབང་གི་གངས་དང་། གོ་རིམ་ཆོ་
ག་ལག་ལེན་ནམ་པར་དག་པ་འདི་ལྟ་བུ་མཐོང་ཅ་ན། ང་ཡན་ཆད་ཀྱི་དཔལ་བོ་མཁའ་
འགོ་ཆོས་སྦྱིང་སྤང་མ་ཡེ་ཤེས་པ་ནམས་ཀྱང་། ཡུལ་དང་། གནས་དང་། དུར་ཁྲོད་

ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་ཐེང་གསུམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོའི་ནམ་ཐར་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་ཤིང་ན།
སོགས་གང་ན་བཞུགས་ཀྱང་། སོ་སའི་ཞིང་ཁམས་ནས་དགེས་པའི་གར་སྐབས་ལིང་ངེ་
སྟོན་གྱི་དམ་ཆིག་རྩིས་སུ་སྦྱོང་བའི་ཕྱིར་འབྱོན་དགོས་ཤིང་། ང་མན་ཆད་གྱི་ལྷ་སྤྱང་
ཡུལ་ལྷ་གཞི་བདག་འཇིག་རྟེན་པ་ནམས་ཀྱང་རང་རང་གི་དམ་ཆིག་བྲན་ནས་འོང་
དགོས་པ་ཡིན་ལ། དེ་རིང་ང་ཡང་ལེགས་སོ་འབྲུལ་བར་དགའ་བཞིན་དུ་འོངས་པ་ཡིན།
ལ་ལ་ཞིག་གིས་མི་ཤེས་པའི་ཤེས་རྒྱ། མ་གོ་བའི་གོ་རྒྱ། མ་རྟོགས་པའི་རྟོགས་རྒྱ་བྱེད་
ཅིང་། དེའི་ཆབ་འདིས་འོང་། དེའི་དོད་འདིས་གྱིས་ཟེར་ཞིང་། ཟོག་དང་ལས་སྤྲ་དང་།
གཡོ་སྤྱོད་འབའ་ཞིག་གིས་སྒྲུབ་པོ་དད་པ་ཅན་གྱི་ཁྲོད་དུ། གྲུབ་པ་ཐོབ་པའི་བྱད་པར་
ཅན་ཞིག་ཡིན་པ་སྐད་བྱས་ཤིང་། མི་མགོ་བསྐྱོར་ནས་ཆེ་འབྱེད་པ་དག་མཐོང་ཅ་ན། ང་
པེ་དཀར་རྒྱལ་པོ་ཡང་ཤིན་ཏུ་སྦྱོ་བར་འོང་གི་འདུག་ཀྱང་། འདི་ལྟར་རྒྱད་ལྗེ་རིན་པོ་ཆེ་
ནམས་ལས་གསུངས་པའི་དབང་གི་ཚུ་བོ་ནོར་འཁྲུལ་གྱི་རྟོག་པ་མེད་ཅིང་། བྱག་ལེན་
ནམ་པར་དག་པའི་རྒྱབས་འཕེང་འཁྲིགས་པ། གང་གིས་ཚྱོད་བ་དེ་དག་ལྷུར་དུ་འཆི་
བདག་གི་བདུད་ལས་རྒྱལ་ནས། ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོའི་བདུད་རྩིས་བྱས་པར་འགྱུར་བ་འདི་
ལྟ་བུ་དག་མཐོང་ཅ་ན། ང་པེ་དཀར་རྒྱལ་པོ་ཡང་མཆོག་ཏུ་དགའོ། ཤིན་ཏུ་ལེགས་སོ།
།ད་དུང་འཕྲོ་ཐུས་ནམས་ནན་ཏར་ལེགས་པོར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་མཛོད་ཅིག ད་ང་
ཡང་གཏོར་རྒྱལ་ལ་འགྲོའོ། །བཀའ་བསྐྱོད་མ་ཞན་ཅིག ཅེས་གསུངས་ནས་ཐེགས་སོ། །

དེ་ནས་གསུང་ཆོས་འཕྲོ་ཐུས་ནམས་རྒྱ་པོའི་རྒྱན་བཞིན་གནང་བའི་རྒྱབས་
ཤིག་ཏུ། རྩེ་བཅུན་གསང་བའི་བདག་པོ་ལོ་རྒྱ་བ་ཆེན་པོའི་བྱང་དུ། གནས་ཚུང་ནས།
ཆོས་སྦྱོང་ཆེན་པོས་འདི་སྐད་ཅེས། བྱ་བ་པར་འབྱུང་གནས་ཀྱི་སྦྱོ་ཆད་ཆེ་བ་ལེགས་
པོ་གཅིག་བཞེངས་ལ། རབ་ཏུ་གནས་པ་རྒྱས་པར་མཛོད་ནས། ངའི་གནས་འདིར་
བཞུགས་པ་ཞིག་མཛོད་དུ་གསོལ། ཞེས་བྱས་པ་བཞིན། ཨོ་རྒྱན་རིན་པོ་ཆེའི་སྦྱི་མི་ཆད་
ལས་ཆེ་བ་ཞིག་བཞེང་བའི་བཀའ་བཀོད་གནང་བ་བཞིན། ལྷ་བཟོ་བ་འཇམ་དབྱངས་

ཡགོང་ས་ལྷ་པ་ངག་དབང་སྒོ་བཟང་ཀླུ་མཆོ།

ཀླུ་མཆོས་དེའི་བཟོ་བྱས་སོ། །

(༥༥ ཉ་༡། ༦༡ འ་༡)དེ་ནས་དོ་རྩེ་འཆང་སྒྲགས་རམས་པས། རྩེ་མཐོང་བ་
དོན་ལྡན་སེམས་ཀྱི་ཁྲི་ལ་བཞུགས་སུ་གསོལ། རྟེན་ཏུ་སྤྱོད་ཀྱི་གཡས་སུ་གདུགས། གཡོན་
ཏུ་ཀླུ་མཆོན། སྒྲུ་ལ་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་ཆས་འདུག ཕྱག་ཏུ་རྩོད་རིལ་ཕུལ་ཏེ་རྩོ་
རྩེ་སྒོ་བ་དཔོན་གྱི་ཀླུ་མཆོང་ཏུ་མངའ་གསོལ། རྩེ་སྒྲགས་རམས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་རྩོད་
རིལ་བསྐྱམས་ཏེ། སྤྱོད་ཀྱི་ཀླུ་མཆོང་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱི་ནང་གསང་བའི་མཆོད་པ་
ནམས་ཀྱིས་མདུན་བདར། རྩེ་སྒྲགས་རམས་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་རྩོ་རྩེ་འཆང་བའི་
ངག་འདོན་གསལ་བའི་སྒོན་མེའི་སྒྲིགས་བམ་ཕྱག་ཏུ་ཕུལ། མཐུལ་ཀླུ་པར་མཛད་
ནས། གསང་སྒྲགས་ཀྱི་ཆོས་འཁོར་ཀྱི་ཆེར་བསྐྱོར་བར་བསྐྱུལ། རྩེ་ཐམས་ཅད་མཐུན་
པས་ཀྱང་སྒྲིགས་བམ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྟེན་ནས་གསུང་ཆོས་ཀྱི་དབུ་བཅུགས་ཏེ་རྟེན་འབྲེལ་
ལེགས་པར་བསྒྲིགས་སོ། །

མེ་མོ་འབྱུག་ལོའི་ཆོས་གཅིག་གིས་གཏོར་ཆེན་མ་གཤེགས་གོང་ཏུ། རྩེའི་
ཞལ་ནས་ལུབ་ཅིག་མི་ལམ་ཏུ། སྒྲོངས་ལའི་ཚེ་ན་ང་ཅུང་ཟད་ངལ་གསོ་ཞིང་འདུག་
པས། མདུན་གྱི་གངས་རི་དེ་ཆོལ་པར་གསལ་བའི་ནང་ནས། མི་དཀར་ལ་དྲངས་པ། སྤྱོད་
ར་རིང་པོས་སྒྱུ་སྒྲིད་ཏུ་སྒྲིབས་པ། སྤྱིན་མ་མེ་ལྟར་འབར་བ་ཞིག་བྱུང་བ་དེ་ན་རེ། ང་
ལ་ཡང་ད་ལོ་ནས་བཟུང་སྟེ་གཏོར་མ་ཆེ་བ་རེ་དགོས་ཟེར་བ་ཞིག་བྱུང་བས། མ་ཕྱས་ན་
མི་འོང་བ་འདུག་གསུང་། ཆོས་བདུན་གྱི་རྟེན་ཆོས་གཅིག་གི་གཏོར་ཆེན་གྱི་གཡས་
ཕྱོགས་སུ་བཞེངས་པས་ཀྱང་དཔངས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཞིག་བྱུང་བས་མཉེས་མཉེས་
མཛད། ནང་པར་སྤྱོད་བར་བཞེངས་ཏེ། ནམ་ལོག་ལ་བསྐྱང་གསོ་ནམས་བྱབ་པའི་རྟེ་ཤར་
ལ་རྟེན་འབྲེལ་སོགས་ཆོས་གཅིག་རི་ལྟ་བ་བཞིན་ཏུ་གནང་།

བཀའ་ལས། ད་ལམ་དཔལ་མགོན་གྱི་གཏོར་ཆེན་བྱས་པའི་བཀོད་པ་ཞིག་

ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱོང་གསུམ་པ་བསོད་ནམས་ཀྱི་མཆོད་རྣམ་ཐར་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་མཆོད་ཤིང་ན།
རི་མོར་འབྲི་དགོས་པ་འདུག་གསུངས་པ་ལྟར་བྲིས་པའི་འོག་ཏུ་བན་དེས་གཏོར་ཐོར་
འཐེན་པ། གཏོར་རྒྱུ་གྱི་ཚུལ་དུ་ཆོས་སྦྱོང་ཆེན་པོའི་སྐྱེ་ཞིག་དང་། གཏོར་ཆེན་གྱི་སྦྱང་
དུ་ཞལ་ཁ་ཅན་གྱི་སྐྱེ། རྒྱུ་དོས་སུ་ཨ་ཙ་རའི་གཟུགས་ཤིག་ཀྱང་བྲིས་ཤིག་གསུངས།
དེ་དག་ཀྱང་ཞལ་གཟིགས་ཡིན་པར་སྣང་ངོ་། དེ་གྲུབ་པ་དང་ཕྱག་ནས་གཏོར་ཏེ་འདི་
སྐད་དུ། གྲུ་གེ་བདག་པོའི་གདུང་བརྒྱད་འདི་ལ་མངའ་བདག་ཙེ་ལྷེ་བྱ་བ་ཞིག་བྱང་
འདུག་པ་དང་། སྐྱ་མ་གཉན་ལོ་རྩ་བ་གཉིས་བསྐྱོས། སྐྱ་མས་མངའ་བདག་ལ་ཆོས་སྦྱོང་
འདི་ཐད་པས་རྟགས་མངོན་སུམ་དུ་བྱང་། གྲུས་བརྒྱད་དང་བཤགས་པ་ཕུལ་འདུག་
ཀྱང་། དེ་ནས་ད་ལྟའི་བར་དུ་གོང་མའི་ཞལ་དོན་རིམ་ལ་ལོ་དུས་སུ་ཤངས་ཁྲག་འཆོར་
བའི་ཉེན་ཡོད་པ་འདུག་གནས་བརྟན་མང་ཐོས་ལ་གནང་བའི་བཀའ་ཤོག་ཐེབས་དོན་
ཀྱང་གཅིག་ལ་ཤངས་ཁྲག་འཆོར་བ་འདི་ཕྱིས་སུ་མི་འོང་བའི་ཐུགས་དམ་སྐྱབས་འོག་
དགོས་ཚུལ་དུ་འདུག་པ་བཞིན། དས་གཏོར་ཆེན་གྱི་ནང་དུ། གོང་མ་རང་གིས་གནང་
བའི་གསེར་གྱི་ཕུད་སྒྱག་སྟེ། ལྷ་མི་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་ཚུལ་བྱས་པ་ཡིན། ཉེན་འབྲེལ་གྱི་
ལྷས་ཀྱང་བཟང་པོ་བྱང་། སྤར་པན་གོང་མས་གཟིགས་སར། མགོན་པོ་འདིའི་སྐྱེ་བྱིར་
ས་མེད་པ་འདུག་སྟེ། ད་རེས་འདི་བསྐྱར་གཏོང་གསུངས། དས་བྲིས་དེ་གསེར་ཡིག་པ་
ལོག་འགོ་དུས་བཀའ་ཤོག་གི་ཉེན་ལ་གནང་།

ནག་པ་ཟླ་བའི་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་རྒྱལ་ཕུར་འདྲོམ་པའི་འགྲུབ་སྦྱོར་ཐོག་ སྟོབ་
དཔོན་ཆེན་པོའི་སྐྱེ་འདྲ་དེ་ལ་ཡབ་སྲས་གཉིས་ཀས་རབ་གནས་མཛད་དེ། གནས་རྒྱང་
སྟོག་ཏུ་མཆོད་སྤྱིན་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་བཅས་ཏེ་བཞུགས་སུ་གསོལ། ཆོས་བརྩའི་ཉེན།
སྤར་གྱི་གཏོར་ཆེན་གཉིས་ཀྱི་འཁྲིམ་སུ་དོ་རྩེ་བྱང་ནག་གི་གཏོར་ཆེན་ཆོགས་འཁོར་
དང་བཅས་པ་རྒྱས་པར་བཤམས། རྩེ་ཉིད་ཀྱིས་པོད་ཀ་རུས་རྒྱན་དབྱ་ལྷ་རྩ་ཅན་སོགས་
ཆས་སུ་ཞུགས། དུང་གནས་རིན་པོ་ཆོས་གཙོས་ཕྱག་གཡོག་ནང་འཁོར་དམ་ཆོག་དང་

ཡགོང་ས་ལྷ་པ་ངག་དབང་སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཚོ།

ལྷན་པ་ནམས་ཀྱི་དབྱས་སུ། ཆོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྐྱོར་ཞིང་ཞལ་གཟིགས་
ཀྱི་ལྷས་བྱང་པར་ཅན་བྱང་། ཡང་དེའི་ཆེ་ཆེའི་ཞལ་ནས། ལུབ་ཅིག་ཐོ་རངས་ཁ་མི་
ལམ་དུ། བྱིད་རང་སྐྱོར་ལམ་དུ་བྱོན་དང་། རང་བྱོན་ཞིག་འོང་བ་འདུག་ཟེར་བའི་སྐྱ་
ཞིག་བྱང་། དེའི་སངས་སྐྱོར་ལམ་ལ་བྱིན་པས། འབྲས་སྤྲངས་ཀྱི་ལྷག་གི་མགོན་པོ་བྲམ་
གཟུགས་ཀྱི་དོ་སྐྱ་རང་བྱོན་འདི་རྟེན་པ་ཡིན།

གཞན་ཡང་འདི་ན་ངོ་མཚར་ཅན་མང་པོ་ཡོད་དེ། དེ་ཞིག་སུ་ལའང་མ་སྟོན་
ཟེར་བ་ཞིག་བྱང་བས་མ་བསྟན་པ་ཡིན་གསུང་། དེ་ནས་སྟོན་པའི་གོས་སྐྱ་སྐྱན་བྲངས་
ཏེ། སྐྱ་མ་ཡབ་སྐུས་ནམས་ལྷན་ཅིག་དུ་རྒྱལ་མེ་ཏོག་ཐང་བྱོགས་སུ་ཆིབས་ཁ་སྐྱར། ཡར་
ལམ་ཆལ་བྱར་ཁང་། བདེ་ཆེན། བྲག་དཀར་ནམས་སུ་ས་སྐྱོང་དགའ་ལྷན་པས་བསྟེན་
བཀྲར་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཞུས། ཆོས་ཀྱི་བཀའ་བྲིན་སྦྱལ། དེ་ནས་ཤར་ཏོར་དུ་གདན་
བྲངས་པའི་ཆེ་དགའ་ལྷན་ཤར་པ་ཆོས་རྗེ་རིན་ཅེན་དཔལ་བཟང་པོ་ཡང་མཇལ་བར་
བྱོན། མཆོད་ཡོན་གཉིས་ཀྱིས་གྲུས་པས་མཆོད་ཅིང་གསུང་ཆོས་ཀྱི་བདུད་རྩི་ཞུས། དེ་
ནས་མལ་གྲོ་རིན་ཅེན་སྤིང་དུ་ཕེབས་ཏེ་སྐྱ་མེར་ཀྱི་ཁྲོམ་གངས་ལས་འདས་པ་ལ་སྐྱི་
ཆོས་གནང་བས་མེ་ཏོག་གི་ཆར་བབ། འོལ་ཁ་རྒྱིང་བྱིར་ཕེབས་ཏེ་མཐོང་བས་དོན་དང་
ལྷན་བཞིན་པའི་ངང་ནས་འོལ་ཁ་རྩེར་བྱགས་པའ། ལྷེ་པ་རྫོང་དཔོན་པས་ཁུ་བ་ལ། ན་
ནིང་གསར་བཞེངས་གནང་བའི་གོས་སྐྱ་དེ་ད་རེས་གདན་འདེན་གནང་ཡོད་འདུག་
པ་ལྟ་མོ་ཞིག་ཁུ་ཞེས་ཞུས་པས། རྗེའི་ཞལ་ནས། དེ་ཆེས་པས་ཁྱོན་གཅིག་པར་གདན་
འདེན་ཐུབ་པ་ཞིག་ནི་མ་བྱུང་། དུམ་བུ་རེ་ལ་ཁལ་རྒྱབ་རེ་བྱས་ཡོད་པས། ཐམས་ཅད་
སྐྱིག་ཐུབ་པ་རང་ནི་ད་རེས་ལ་དཀའ་བ་འདུག། འོན་ཀྱང་སྐྱེ་པ་ཞལ་ངོ་གཟིགས་སྟོན།
དུམ་བུ་གཅིག་གཟིགས་སུལ་ཞིག་གསུང་། དེ་ནས་སྤང་དུམ་གདན་བྲངས་ཏེ། དེ་ལ་
གཙོ་བོའི་ཁྱི་དང་། གཡས་གཡོན་དུ་དཔལ་ལྷན་ལྷ་མོ་དང་དོ་རྩེ་གཡུ་སྟོན་མ་གཉིས་ཀྱི་

ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་ཐེང་གསུམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོའི་ནམ་ཐར་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་ཤིང་ན།
སྐྱེ་ཡོད་པས། སྤང་མ་དེ་གཉིས་ཀྱི་གཉན་ཆ་དང་། འཇུབ་འཇུར་གྱི་ནམ་པས་སྒོ་བྱར་དུ་
སྤང་འཇུབ་བྱུང་བས་ཐམས་ཅད་ཐེ་ཆོམ་དུ་ཤུར་ཀྱང་། རྟེན་དེ་འགྲེམས་པར་བཅམས་
པ་དང་སྤང་ཡང་ཞི། སློན་ཡང་དྲངས་ནས་ནམ་མཁའ་གཡའ་དང་བྲལ་བར་ཤུར་ཅིང་།
ཅི་བདེར་བཀྲམ་ཆོག་པ་བྱུང་བ་ན་མཚོད་ཡོན་ནམས་གཟེགས་རྟོག་གནང་བའི་ཆེ།
ནམ་མཁའ་འཇའ་འོད་ཀྱིས་བྱབ་པའི་འོད་ལ་དར་དཀར་གྱི་གུར་ལྟ་བུ་དང་། པརྒྱའི་
ཆལ་ལྟ་བུ་དང་། གདོང་གཉན་མཁའ་འགྲོ་མ་གཉིས་ཀྱི་སྐྱའི་ནམ་པར་སྤང་བ་སོགས་
ངོ་མཚར་ཆད་དུ་བྱུང་བའི་རི་མོ་མངོན་པར་བཀྲ་ཞིང་། ལྟ་རྒྱས་ཀྱི་མེ་རྟོག་སྣ་ཆོགས་
པའི་ཆར་བབ་པ་སོགས་དགེ་བའི་ལྟས་དང་ཆོ་འཕྲུལ་བརྗོད་ལས་འདས་པ་བྱུང་། རྗོང་
ཆེན་དེར་སྒྲ་མ་ཡབ་སྲས་གཉིས་ཀྱིས་གསང་ཆེན་རྟོ་རྟེ་ཐེག་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱ་
ཆེན་པོ་བསྐྱོར་བས། གཞིས་ཀ་དེ་ཉིད་ཨོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཨི་རྩ་སྐྱུ་ཉིའི་པོ་བྲང་ལ་འགྲན་
བཅོད་པར་ཤུར་རྟོ། །

༡༠༽ ཆོས་འཁོར་རྒྱལ་དུ་གོས་སྐྱེ་གསར་བཞེངས་བཀྲམ་པ་དང་འདོད་ཆོས་ཀྱིས་རྗེས་འཇིག། རྒྱལ་
རི་རྗོང་། ཆ་བ་གྲ། ཀུན་བཟང་ཅེ་སོགས་རིམ་བརྒྱུད་ཀྱིས་འབྲས་སྤངས་སུ་ཐེབས། བཟླག་ལུང་རེ་སྟེ་
སྟོལ་དང་བཅད་རྒྱ་ལའང་བཞུགས། ལྟས་ཀྱང་ཡ་མཚན་པ་བྱུང་བ་དང་རྒྱལ་དུ་མཚམས་ཁང་ལྟན་
གྲུབ་དགའ་ཆལ་གྱི་རྟེན་བརྟེན་པ་བཞེངས།

རིམ་གྱིས་ཆོས་འཁོར་རྒྱལ་དུ་ཐེབས། ཆོགས་པ་ལ་ང་ཚུལ་དང་ཅམ་པ་
སོགས་ཀྱི་བསྟེན་བཀྱར་དང་གོས་སྐྱའི་ལྷ་ནམས་བསྐྱེགས་ཏེ་གོས་སྐྱ་སྟེ་འུ་བཅེགས་
གྲུབ་པ་དང་། གོས་སྐྱ་བཀྲམ་པའི་གཡས་གཡོན་དུ་རྒྱལ་མཚན་དང་། བདུན་དུ་མཚོད་
པའི་སློན་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྟོན། སྒྲ་མ་ཡབ་སྲས་དགེ་འདུན་ཆོགས་ཆེན་དང་བཅས་པས་
བཅོམ་ལྟན་འདས་རྟོ་རྟེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་སྟོན་སྟེ་སྟེ་སྟེ་དང་རབ་གནས་རྒྱས་པར་
མཛད། དེའི་ཆེ་འཇའ་འོད་སྣ་ལྡན་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་གང་བ་ལས་མེ་རྟོག་གི་ཆར་

ལ་གོང་ས་ལྷ་པ་ངག་དབང་སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཚོ།

བབ་པས། དེར་འཁོད་པའི་སྐྱེ་བོ་མཐའ་དག་སྤྲ་མ་ཡབ་སྲས་དང་གོས་སྐྱ་ལ་སངས་
རྒྱས་དངོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དང་ལྷན་པར་གྱུར་དོ། །

དེ་སྐབས་ཡར་ལྷུང་དུ་སྡེ་གཟར་ལངས་པར་བཞེན། རང་སོ་འཕྲོང་རྒྱས་པས་
གདན་འདེན་ལྷ་ཕྱིར་བྱུང་སྟེ་ཆེབས་ཁ་སྐྱར། ཐོག་མར་འོལ་ཁ་བརྒྱད་རོང་ཆད་དཀར་
དུ་ཐེབས་གཞི་ལེན་ཞབས་དྲོག་ཡང་དག་ཞུས། རི་སྒོར་མཚོད་ཡོན་ལྷན་དུ་ཐེབས།
ཞལ་ངོ་ལ་བཀའ་དབང་དང་སྤྲོམ་ལ་སྦྱི་ཚོས་སོགས་གནང་། དེ་ནས་རྒྱ་རི་རྫོང་དུ་
ཐེབས་ཏེ་མཚོག་དམན་མཐའ་དག་ཚོས་ཀྱིས་ཆིམ་པར་མཛད། ཆབ་ཚན་གནང་སྟེ་
སྤར་ཡང་ཆད་དཀར་དུ་ཐེབས། ཞབས་བྱང་ཅེ་ནས་གདུང་བརྒྱད་སྐྱ་གཞོན་པའི་བྱང་
ཡང་མཇལ་བ་ལ་ཐེབས། ཆོ་དབང་། དཔལ་མགོན་ཞལ་གྱི་རྗེས་གནང་སྐུལ། རིམ་གྱིས་
ཡར་ལྷུང་ཆ་བ་གྱུ་དུ་ཐེབས། བཀའ་ཁྲས་བཅད་འཕྲོང་རྒྱས་ཞབས་བྱང་དཔོན་གཡོག་
ཅི་བདེར་ཐེགས་ཚོག་པ་སོགས་དུས་ཟླ་རྣམས་ཞི་བར་མཛད་དེ་ཐམས་ཅད་བདེ་
འཇགས་སུ་བཀོད། འཕྲོང་རྒྱས་ཅེར་གདན་བྱངས་ཏེ་བསྟེན་བཀྱར་གྲུས་འདུད་སྟན་
སུམ་ཚོགས་པ་མཛད།

དེ་ནས་ཅེས་ཐང་དུ་ཐེབས་སྤར་ནས་དཔོན་ས་གོང་མ་ཆེན་པོ་ལ་ཐུགས་
གཏིང་ནས་གྲུས་པའི་ཚུལ་སྟོན་པ་ཞིག་ཡོད་ཅིང་། བྱང་པར་འབྲས་སྤངས་ཀྱི་གདན་
སར་ཐེབས་ནས་མཇལ་བཞེད་སྟན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཐུགས་ལ་བཅགས་པ་ལྟར་སྤར་
པན་ངོས་མཇལ་མ་སྐབ་པས། དེ་རེས་སྟེ་འཕྲོང་ཅེར་མཇལ་བར་ཐེབས། ཕྱག་འབུལ་
གནང་སྐབས། སྟེ་སྲིད་ཀྱི་ཕྱག་དུ་མི་གཡོ་བའི་སྐྱ་ཞིག་བཟུང་ནས་དེ་ལ་བསྟོ་བསྐྱར་
མཛད། སུམ་གདན་སྟེ་འཕོལ་སོགས་བཀྱར་བཅོས་ཆེ་བར་སྐུལ། ཐུགས་ཡིད་གཅིག་དུ་
འདྲེས། ཅེས་ཐང་གི་ཀྱན་བཟང་ཅེར་བཞུགས་པའི་རུབ། བྲམ་ཟེ་མི་མགོ་འཁོར་མེ་རལ་ཁ་
ཡོད་པ་ཞིག་འོངས་ཏེ། ཕྱི་ཡི་དམ་རྩོམ་འཇིགས་བྱེད། རང་གི་ཡི་དམ་འཁོར་ལོ་བདེ་

ལ་རྒྱལ་དབང་སྐྱོ་ཐེང་གསུམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་ཤིང་རྒྱ།
མཚོག་གསང་བའི་ཡི་དམ་རྩོམ་གདན་བཞི་བྱས་ན་ལེགས་ཚོགས་ཆེ་བ་འདུག་ཟེར་
བཞིག་བྱུང་བས། སྤྱན་ལྷས་བྱུང་ཚུལ་དང་བཅས། རྒྱལ་དུ་རྩེ་དུང་རིན་པོ་ཆེ་ལ་གདན་
བཞིའི་སྐྱབ་ཐབས་ཤིག་བྱགས་རྩོམ་མཛད་དགོས་པར་བསྐྱལ་བ་ལྟར་སྤུལ། གདན་
བཞིའི་ཉམས་བཞེས་ཀྱང་ཆག་མེད་མཛད།

རིམ་གྱིས་ཉར་པོ་གྲུབ་རྒྱུད་འབྲས་སྤྲངས་སུ་ཐེབས། ཆོས་ཐོག་གཅིག་གི་རིང་
ཆོགས་ཆོས་གསུངས། དེ་སྐབས་གཞན་གྱིས་ཐད་འདྲེ་ཐོད་གཏོང་གི་མཚན་མ་ཆེ་བར་
བྱུང་བ་དང་། ཆོས་སྦྱོང་ཆེན་པོས་ཀྱང་བསྐྱལ་བ་ལྟར་སྐྱེ་མཚམས་དམ་པར་གནང་།
སྐྱེ་ཞང་རིན་པོ་ཆེ་ཀྱན་བཟང་ཅེ་པ་ལ་ཚར་ཆེན་ནས་བརྒྱད་པའི་དཔལ་མགོན་ཞལ་
གྱི་དབང་ལུང་མན་ངག་ཁ་ཡར་དང་། རྟིང་ལྷགས་གྱི་དྲག་སྤྲུགས་འགའ་ཞིག་གསན།
འབྲི་གྲང་ནས་ཞབས་དུང་ཆོས་གྱི་རྒྱལ་པོ་རིན་ཆེན་སྤྱན་ཆོགས་གྱིས་གཟའི་ཐན་
འགྲེད་ཅིག་བཏང་བས་སྐྱལ་གཅིག་གཟིམ་རྒྱུ་དུ་དངོས་སུ་བྱུང་བ་སྐྱལ་ཐེབས། དེ་
གང་ཟག་རང་བཞིན་པ་གཅིག་ལ་བྱུང་ན་དུས་གྱི་པོ་ཉས་ཟེན་པ་ལས་འོས་མེད་ཀྱང་།
བར་ཆད་དུ་འཁྱར་བའི་སྦྱོན་མ་བྱུང་། འོན་ཀྱང་དུས་ཕྱི་མའི་བར་དུ་དེའི་ཤུལ་དུ་
དབུ་སྐྱ་མི་སྦྱོ་བ་ཞིག་ཡོད་ཟེར། དེ་དག་བསྒྲོག་ཐབས་སུ་མངོན་སྦྱོད་དྲག་པོའི་ཆས་སུ་
ཞུགས་ཏེ། མནན་སྲིག་འཕང་གསུམ་གནང་བས། སྦྱིན་སྲིག་གི་སྐབས་དག་ཕྱོགས་སུ་
མེ་ལྷེ་ཆད་པ་དང་གཙོ་རྒྱལ་པ་སྒོ་བྱར་དུ་སྦྱིན་འཁྲིགས་ཏེ། འབྲུག་གི་སྐྱ་ཆེན་པོ་དང་
བཅས་ཏེ་སེར་དྲག་འབབ་པ་སོགས་རྟགས་མངོན་དུ་གྱུར།

དམར་སེར་ཅན་ཞེས་པ་མེ་སྐྱལ་ལོ་གསར་དང་། སྦྱོན་ལམ་གྱི་ཐུགས་བྲེལ་
རྣམས་གྲུབ་རྗེས། སྤྱན་ངག་གི་དཔེར་བཞོན་དང་། རྣལ་འབྱོར་རྣམ་མཁའི་བསྟོན་
པ་བྲུགས་རྩོམ་མཛད། དེ་ནས་རྒྱལ་དུ་རྟེན་བཞེང་གི་དགོངས་པ་གཏང་དེ་ཐིག་ཅ་
གཟུངས་གཞུག་པ། བལ་པོ་ཤིང་བཟོ་བ་རྣམས་སྦྱོན་དུ་རྫོང་བདའ་མཛད་དེ་རིམ་གྱིས་

ལ་གོང་ས་ལྷ་པ་ངག་དབང་སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཚོ།

རྒྱལ་དུ་ཆིབས་ཁ་སྒྱུར། བདེ་ཆེན། བསམ་ཡས། འོལ་ཁ་ནམས་བརྒྱད་དེ་ཕེབས། ཐམས་
ཅད་མཁྱེན་པ་གོང་མའི་དབུལ་གདུང་བཞེངས་པའི་བཟོ་གྲ་བཙུགས། རྗེ་བྱང་རིན་པོ་
ཆེས་བཟོ་གྲར་ཕེབས་ནས་བཞུགས་སྒོད་གནས་ཁང་བྱིན་ལྷབས་བཟོ་བོ་བཟོ་ཆ་བཟོ་
རྒྱ་ནམས་ལ་རབ་དུ་གནས་པ་མཛད། བཟོ་བོ་ནམས་ལ་འདྲུགས་སྟོན་སོགས་བདག་
ཀྱིན་ཆད་མེད་པ་གནང་། བཟོ་དངོས་གཙང་ཞིང་འགྲུས་པར་བྱས་སྒྲོར་གཅིག་སྦྱིད་
གོད་དུ་ཕེབས་ཏེ་ནང་སོ་འབྲལ་དཔོན་པ་སྐར་ཡང་མདོ་སྦྱད་དུ་རྫོང་བདའ་གནང་།
སྐར་རྒྱལ་དུ་ཕེབས་ཆོགས་ཆེན་དུ་རྩ་ཚུལ་དང་རྒྱལ་བ་ཅོང་ཁ་པའི་བཀའ་འབུམ་
གསུངས།

གདན་བཞིའི་དགྲིལ་ཐང་བཞེངས་པའི་རས་གཞི་ལ། ཐིག་ཆོག་ཆོན་བྱིན་
ལྷབས་སོགས་ཁྱེད་རྗེ་བྱང་རྒྱ་གཞོགས་སུ་བཏང་། ཞབས་བྱང་ནས་བདུན་ཕྱག་
གཅིག་རྒྱ་མཚམས་དམ་པར་བཅད་དེ་གཟིམས་རྒྱུང་བཀའ་གདམས་སོ་བྱང་དུ་འཇམ་
དབྱངས་ཀྱི་བསྟེན་པ་ཞིག་གནང་བའི་ཆོ་མནལ་ལམ་དུ། བྲག་རི་ཆེན་པོ་ཞིག་གི་ཆེ་
ན་ལས་གཤིན་རྒྱ་ཆད་ཆེ་བ་ཞིག་འདུག་པ་གཟིགས་པས། རྒྱ་མཚམས་ཞག་བཞི་སོང་
ནས་སྒོ་བྱར་དུ་གྲོལ་བས། རྒྱ་འཁོར་ནམས་ཀྱིས་ཞག་བདུན་མའི་བཅད་རྒྱ་མ་ཐིམ་པར་
རྒྱ་མཚམས་སྒོ་བྱར་དུ་གྲོལ་ན་བར་ཆད་དུ་འགྱུར་བ་མ་ལགས་སམ་ཁྱེས་པས། འོན་
ཀྱང་ན་དེས་ཆོག་ མཚམས་ལ་ཁྱེགས་པའི་རྒྱབ་མོ་རང་ནས་ལྷས་བཟང་པོ་མང་བར་
བྱང་། བྱང་པར་མདང་མི་ལམ་དུ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་ཡང་གསང་སྟོང་གི་ཐིག་
ལེ་རྒྱ་མདོག་དམར་སེར་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་ཀྱིས་རྡོ་རྗེ་དང་རིལ་བུ་བཟུང་ནས་
ཡུམ་ལ་འབྱུང་བའི་མཐེབ་སྲིན་གྱིས་ཤུགས་ལེ་ཡུ་བ་ནས་བཟུང་བ་སྟོན་གྱི་ཐད་དུ་ཁ་
བྱེ་བའི་སྟེང་ན་རལ་གྱི་དང་པོ་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་སྟེང་ནས་འཆར་བའི་གཡས་ན་ནི་མའི་
ཞགས་པ་དང་། གཡོན་ན་ལྷ་བའི་ཞགས་པ་བསྐྱམས་པ། རིན་པོ་ཆའི་རྒྱན་དང་དར་

ལ་རྒྱལ་དབང་སྐྱོ་ཐེང་གསུམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོའི་ཆུ་ཐར་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་ཤིང་ན།
སྒྲ་ཚོགས་ཀྱི་ན་བཟའ་གསོལ་བའི་སྟོད་གཡོགས་ཡུག་གྱོན་གྱི་སྒྲ་མོ་གཉིས་ས་འོག་ཏུ་
སོང་བ། ཞབས་རྩོམ་ཆེའི་སྐྱེལ་ཀྱང་གིས་བཞུགས་པ། དེའི་པང་ན་ཡུམ་དབྱངས་ཅན་མ་
དམར་མོ་གྱི་གྲག་དང་ཐོད་པ་བདུད་ཚིས་གང་བ་འཛིན་པ། ཞབས་གཉིས་ཀྱིས་ཡབ་ལ་
འབྱུང་པ། རུས་པའི་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྐྱེའི་སྤང་བ་གསལ་པོ་
ཞིག་བྱང་། ན་བཟའི་དར་སྟོན་པོའི་སྒྲ་གཉིས་ས་འོག་ཏུ་སོང་བ་དེ། ཡར་རི་ཅམ་འཐེན་
ཀྱང་རྫོགས་རྒྱ་མི་འདུག་པ། ས་འོག་གི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་མཛད་པའི་བརྟུང་
འདུག་གསུངས།

དོར་ལྷ་བརྒྱུད་པའི་ཉེར་གསུམ་གྱི་ཉིན་མགོན་པོ་ཞལ་གྱི་མཚོད་གཏོར་རྒྱས་
པ་ཞིག་གནང་བའི་ཉི་མུག་ཅམ་གྱི་དུས་སུ། སྐྱོ་བྱར་དུ་སྐྱེའི་རྣམ་འགྱུར་དཀྱུས་མ་དང་
མི་འདྲ་བ་ཞིག་མཛད། ཏར་གྱིས་བཞེངས་ནས། རྩེ་བྱང་གི་གཟིམ་ཆུང་དུ་ཕེབས་ཏེ།
སྐྱུན་ལྟས་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱི་ངི་བ་གནང་། དེ་འཕྲལ་ཕྱིར་ཕེབས་ཏེ། ཐུགས་དམ་གཏོར་
མ་དང་མཚོད་པ་འདི་ལྟ་བུ་ཤོམས་ཞེས་ཞལ་བཀོད་མཛད། དེ་རུབ་ཁྲག་ཅིག་དགོས་
རྒྱར་འདུག་ཀྱང་མི་རྟོག་པ་འདྲ་ཞེས་གསུང་། དེ་སྐབས་གདན་བཞིའི་རྩལ་ཚོན་གྱི་
དཀྱིལ་འཁོར་བཞེངས་པ་འདོད་སྤུམ་ལ་མ་སྐྱེའི་ཅམ་གྱི་སྐབས་ཡིན་འདུག སྐྱུན་ལྟས་
ནི་ཕྱག་བྲིས་མར། ཀ་རང་ཀ་ལས་བྱུང་བའི་གདོང་དམར་ལི་ཁྲིའི་ཁྱུ་ཅན། མཁུར་
གཉིས་ནག་ཐིག་གིས་བྱགས་པ་ཞིག་ཀ་རང་དུ་ཡང་ཀ་རང་ལས་སྐྱེ་དམན་སྐྱེའི་ལན་
བུ་རྒྱབ་ཏུ་འཕྱང་བའི་ནག་མོ་ཞིག་བྱང་སྟེ། རུ་མི་ལ་འབའ་ལིང་ང་ཅམ་ལ་བསྐྱགས་པ་
ཡིན་ཏེ་མ་བྱུང་། དེ་ལྟར་ན་མཐུལ་ཞལ་འབྱེད་པར་མི་རུས། ད་དཀྱིལ་འཁོར་ནང་མའི་
འདོད་སྤུམ་གྱི་མཚོད་པའི་ལྟ་མོ་རྣམས་བྲིས་མ་ཚར་གོང་དུ། དེད་གཉིས་ལ་གཏོར་མ་
དགོས་ཟེར་བ་དང་། མི་ལི་ཁྱར་བ་དེ་ན་རེ། དེད་གཉིས་ལ་འབར་བ་ཁྲག་གཏོར་དགོས་
ཟེར། རྒྱུ་དམན་དེ་ན་རེ། འབར་བ་ཁྲག་གཏོར་དགོས་ཞེས་ལན་གསུམ་ཟེར་ཞིང་། དེ་མ་

ལ་གོང་ས་ལྷ་པ་ངག་དབང་སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཚོ།

བྱང་ཡང་དཔལ་འབར་མེ་ལྷེ་འཕོངས་ཟེར། དེ་ནས་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱབས་དེ་ནས་གདོང་
བརྟན་ཞིག་བྱང་བ་དེས་སྐྱ་སྤྱགས་བྱང་བས་ངའི་ལྷས་ཁྲག་གིས་གང་བྱང་། དེ་འཕྲལ་
ལ་ནམ་མཁའ་ནས་རྒྱལ་འབྱོར་ནམ་མཁའི་ཟེར་བའི་སྐྱ་ལན་གསུམ་བྱང་བ་དང་། ངའི་
དཔུང་པ་ལ་ཆབ་ཟེར་བ་ཞིག་བྱང་། བལྟས་ཅ་ན་འོ་མ་བྱོ་འདུག་པ་དེས་ཁྲག་དེ་རྣམས་
དག་འདུག དེ་ནས་ཨ་ཅ་ར་གཅིག་བྱང་སྟེ་འཆབ་མི་དགོས། གང་ལྟར་ན་ཡང་ཁོང་
གཉིས་གདོར་མ་ལ་ཉམ་པོ་བྱེད་ཀྱིན་འདུག་པས། དོ་རྒྱབ་རང་ཁོང་གཉིས་ལ་གདོར་མ་
བྱིན་ཟེར། དེ་རྗེས་ང་དང་། ཆོས་རྒྱུ་རིན་པོ་ཆེའི་སྐྱ་མཉུན་དུ་ཡང་། ཨ་ཉ་ར་ཀ་དང་།
སུ་ར་ཀ་ར་གཉིས་བྱང་བ་ཡིན་ཆོད་འདུག་པ་རྣམས་བརྗེད་ཐོར་བཀོད་པ་ཡིན་ཞེས་
སོ། །དེ་ནི་རྩོམ་ཞིག་བཞུགས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས། དེའི་བསྟན་སྲུང་དུང་སོལ་ལྷ་མོ། མགོན་
པོ་ཞལ་བཞེ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆོ་འཕྲུལ་ཡིན་པར་འདུག གདན་བཞེད་དཀྱིལ་ཐང་ཡང་
ཤིན་ཏུ་རི་མོ་ཞིབ་ཅིང་ལེགས་པར་གྲུབ་པ་བར་སྐབས་སུ་འབྱུང་བ། དེང་སང་ཕན་བདེ་
ལེགས་བཤད་སྤྱིང་པའི་རྟེན་ཁོད་ན་ཡོད།

དེ་ནས་བཀའ་ལས། ཐུགས་དམ་ཟབ་མོའི་ཉམས་ལེན་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་ལ།
འདི་ཡང་མ་འགོལ་བའི་སྒྲོན་ཞིག་འདུག་པས། བར་བར་དུ་མཆོམས་དམ་པོ་རེ་བྱེད་
པའི་མཆོམས་ཁང་ཞིག་རྒྱག་དགོས་པ་འདུག་གསུང་ལྟར་གྲུབ་དགའ་ཆལ་གྱི་གཞི་
འདེབས་པའི་དགོངས་པ་གཏད་པ་ཡིན་ལ།

(༥༥ བ་༦། ༡༩ ཐ་༥) བཀའ་ལས། གཟར་མོའི་རི་སྐྱེད་ཀྱི་སྤང་སྤྱིངས་ཕ་གིར་
ས་བཟུང་བའི་ཆོ་ག་ཞིག་བྱེད་དུ་འགྲོ་བས། ལྷར་དཀར་ནག་འབྱུངས་པ་སོགས་གྲུབས་
གྱིས་གསུངས་ནས། དཔོན་སྒོམ་པལ་མོ་ཆེ་དེར་མེབས་ནས་ཐུགས་དམ་གནང་བའི་ཆོ།
ནམ་མཁའི་མཐའ་སྐོར་ཀྱན་ཏུ་སྤྱིན་གྱི་ཡོལ་བས་བསྐོར་བའི་དབྱུས་གཡའ་དག་པ་ལ་
འཇའ་འོད་དང་། མེ་ཏོག་སིལ་མའི་ཆར་ལྷས་བཟང་པོ་བྱང་ཞིང་དེ་དུས་བསྟན་སྒྲོང་

ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱོང་གསུམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་ཤིང་།
ཆེན་མོ་གྲགས་མོ་རྒྱལ་མིའི་ལོག་ལ་ཞུགས་ནས་བྱུང་སྟེ། འདི་སྐད་དུ། སྤུལ་སྤུལ་མཐོང་
བ་དོན་ལྡན་ཆེབས་ཀྱི་ཡན་ལག་བཞི་ནས་མཁའ་འགྲོ་བཞིས་བརྟེན་སྟེ་བར་སྤང་ལ་
འབྱོན་པ་འདི་ཞི་མཐོང་། ཆོས་འཁོར་རྒྱལ་གྱི་སྤང་མ་དེ་སྤར་ཡང་ང་ཡིན། ད་དུང་ངས་
མི་ཆོག་རྒྱ་མེད་ཀྱང་། སྟོག་བདག་པེ་དཀར་ཆེན་པོ་སྟོན་གྱི་དམ་ཆོག་རྗེས་སུ་སྦྱོང་
བའི་ཆེད་དུ་གནས་འདིའི་སྤང་མ་ལ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་སྟོག་བདག་པེ་དཀར་ཆེན་པོ་
ཡང་འབྱོན་པ་ཡོད་པས། དེའི་སྤུལ་མཁའ་ཞིག་ཀྱང་རྒྱག་དགོས་པ་ཡོད་དོ་གསུངས།

དེ་ནས་སྟག་གི་ཉི་མ་ལ། སྟག་ལོ་པ་དཔོན་པོ་བསོད་ནམས་དཔལ་འབྱོར་གྱིས་
ཟུང་བཞོས་པའི་ལོག་ནས། རྩི་གཏོར་སྟེགས་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པ་དཀྱུས་རིང་ལ་ཞེང་ཆེ་
བ་ཞིག་བྱུང་བའི་ཁར། ཐུགས་དམ་གཏོར་མ་ཆ་ཆང་དཔལ་འབར་དང་བཅས་འཛོག་
པ་གནང་བ། རྒྱང་འཇུབ་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡང་དཔལ་འབར་གཡོ་མེད་དུ་འབར་བ་སོགས་
ལྟས་བཟང་པོ་བྱུང་། ཕྱིས་གཟུང་སྐར་བཟང་བ་ལ་གཟིམས་ཁང་གི་ས་གཙོད་པའི་ཐིག་
འདེབས་པའི་དུས་སུ། རྩི་དུང་གཡས་འབྲིལ་གཉིས་དང་། རྩི་སྟོན་བྱ་ཁ་མཆམས་
སྟོ་རྒྱས་བཟམས་པ་ཞིག་བྱུང་། དེ་ནས་བྲག་ཆེ་བ་ཞིག་གི་ངོས་ལ་ཏོར་ལྷམ་བཞེས་པའི་
ཞབས་རྗེས་ཆེན་པོ་ཡང་བྱུང་། བཀའ་ལས་འདི་སྟོབ་དཔོན་པ་རྒྱའི་ཞབས་རྗེས་ཡིན།
སྟེགས་བམ་ལས། གསེར་ངི་མ་མེད་པའི་མཚོད་རྟེན་ཡོད། །གསུང་བ་ཡང་འདི་ཡིན་
ཞེས་ངོས་འཛིན་མཛད། ཅེས་ཁོ་བོའི་སྤྲུལ་རྩི་རྩི་འཆང་པ་བོང་ཁ་བ་གསུང་།

མགོན་ཁང་གི་ས་བཅད་པའི་ཐད་དུ་བཞོས་པས་རྩི་ཆོས་འབྱུང་གྲུ་གསུམ་
པ། ངོས་རེ་ལ་སྤྱེ་དང་། ཁ་བྱིར་གྱི་དཔངས་ལ་སོར་བཞི་ཅམ་ཡོད་པའི་རང་བྱུང་
ཆོས་འབྱུང་གི་དབྱིབས་ཅན་རྣམས་འཐོན་པ་སོགས་དགེ་ལྟན་སྤུན་སུམ་ཆོགས་པ་
བྱུང་། དེ་ནས་སྤྱོད་བ་དགྲ་པའི་ནང་དུ་དབྱལ་གདུང་གི་བཟོ་ལེགས་པར་གྲུབ་སྟེ། དུམས་
ཁང་གཞུལ་ཡས་ལྷ་ཁང་དུ་བཞུགས་པའི་ཆོས་སྐྱའི་རིང་བསྐལ་སོགས་ཕྱག་ལེན་

ཡགོང་ས་ལྷ་པ་ངག་དབང་སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཚོ།

དངོས་གཙང་བར་བསྟར་བ་དང་། བྱད་པར་ཐེགོང་མའི་སྤྱགས་ལས་བྱོན་པའི་བདེ་
མཚོག་རང་བྱོན། གདུང་ལ་དུང་དཀར་གཡས་འབྱེལ་གྱི་སྒྲོམ་སར་མཚོད་ཉེན་བརྒྱ་ཙ་
བརྒྱད་ལྟ་བུའི་དུང་འབྱར་གྱི་འཕྲིང་བས་བསྐྱོར་བ། སྒྲུའི་རྒྱ་མ་གཡུང་དུང་འབྱེལ་བ་
དང་། གདུང་རུས་གདུང་སོལ། བྱར་རས། འཆིང་ཐག་གི་བྱེ་ཏུ་ཏུའི་ཞགས་པ། གཞན་
ཡང་དབུ་ལོ་ན་བཟའ་སོགས་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕེལ་གདུང་གིས་ཐོག་བྱངས། ས་
དགེ་བཀའ་ཕྱག་སྤྲུགས་རྟེན་མ་སོགས་རིས་བྲལ་གྱི་མཁས་གྲུབ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་བྱིན་
རྒྱལས་ཉེན་ཟད་མི་ཤེས་པའི་ཕུང་པོ་བཅུ་ལྟ་བུར་ལྷ་བྱར་གྱི་མཚོད་སྤོང་དམ་པ་དེ་
ཉིད་ལ། སྒྲ་མ་ཡབ་སྲས་གཉིས་ལ་རྩོམ་ཞེ་འཛིན་པ་གངས་མེད་པས་བསྐྱོར་ཏེ། རབ་ཏུ་
གནས་པའི་ཆོ་ག་རྒྱས་པའི་སྦྱིན་སྲེག་དང་བཅས་པ་མཛད་པའི་ཆེ། སྤྱོད་ནམ་མཁའ་
དྲངས་པ་ལ་འཇའ་འོད་སྣ་ལྷན་ཁྱབ་པ། ཕྱི་རོ་ཆར་ཆེན་པོ་བབ་པ་སོགས་ལ་མཚན་
པའི་ལྷས་མཐའ་དག་པ་བྱུང་།

༡༡༽ དྲགས་ཕྱོགས་སུ་ཕེབས་ནས་རབ་བྱུང་མང་དུ་བསྐྱབས་གནང་དང་། ཨོར་དང་བང་རིམ་བཅས་
སུ་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བས་འགྲོ་བའི་རྒྱུད་སྦྱིན་པར་བྱས། འབྲས་སྤྱངས་སུ་ལྷགས་བསྟེན་རེ་ལ་
བཞུགས་ཤིང་ལུང་བསྟན་མང་དུ་བྱུང་ཞིང་སེ་རའི་ཆོས་ཁྲིར་ཕེབས། ཏོར་ཡུལ་དུ་གདན་ཞུ་ནན་ཆེ་
བཞིན་མཐའ་མཚམས་སུ་ཕྱགས་ཕེབས་པར་བཀུར་བཅོས་ཆད་མེད་དང་སྤྱི་ཏོ་ཅན་གྱི་འཕྲོ་ཆོད་པ་
དང་གྲུབ་པའི་མཚན་མ་བྱད་པར་ཅན་གནང་མུར་བོད་དབུས་སུ་ཕེབས།

དེ་ནས་དྲགས་པོ་ལ་གོང་འོག་གིས་སྦྱོན་བྱངས་ཏེ། བ་ཕོ་སྟེང་། བསམ་གཏན་
སྤྲིང་། ལུང་ར་མཁར་ཐོག་རྣམས་སུ་ཕེབས་ནས། ཁྲོམ་ཆོས་དང་རབ་བྱུང་བསྟེན་རྫོགས་
བརྒྱ་ཕྱག་བརྒྱལ་བ་བསྐྱབས། རིམ་གྱིས་གྲུམ་མདར་ཕེབས། ཕུན་ཆོགས་དབང་པོས་
བསྟེན་བཀུར་བྱས། ལྷགས་གཉིས་ཀྱིས་ཆོམ་པར་མཛད། སྒྲུ་རབ་གནས་གཞིར་ནང་
སོ་གཡུལ་རྒྱལ་བས་ཐོག་བྱངས། སྒྲུ་སེར་གྱི་ཆོགས་ལ། ཆངས་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་

ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱོང་གསུམ་པ་བསོད་ནམས་ཀྱི་མཆོད་རྣམས་ཐར་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་མཆོད་ཤིང་ན།
དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་བསྒྲགས་པས་ཕྱོགས་ལྷུང་གི་ཀྲན་རྟོག་ཅན་རྣམས་ཀྱང་དད་པའི་
གསོས་སུ་བྱས།

དེ་ནས་ཨོར་དང་། བང་རིམ་གྱི་བར་གྱི་སྐྱ་སེར་མཐའ་དག་ལ་དམ་པའི་ཆོས་
ཀྱི་ཆར་ཕབ། སློན་གྲོལ་ལ་བཀོད་དེ། བཀའ་བརྒྱད་ཀྱི་ཚུ་འགོ་དྲགས་ལྟ་སྒྲམ་པའི་
གནས་གཟིགས་ལ་ཕེབས། སྤུན་སྡེ་བཀྲ་ཤིས་རྣམ་ཐུལ་དེ་དག་སྤར་ཅན་ཞིག་ཡོད་
འདུག་པས་མངལ་སྒྲིང་དང་ཕན་ཚུན་དུ་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་གསན་རེས་མཛད། མཆོད་
མངལ་སྐབས་སྐྱེ་འབྲེལ་པོ་ཆེས། སྐྱེས་བུ་དམ་པ་བྱོན་པ་ལེགས། །དད་པའི་ས་གཞི་
གང་བ་ལེགས། །ཕྱག་དོག་རྒྱང་དམར་ཞི་བ་ལེགས། །ཀུའ་བྱ་སློན་གྲོལ་བཀོད་པ་
ལེགས། །ཞེས་གསུང་བྱོན། དེར་འཁོད་པའི་སྐྱ་སེར་རྣམས་ཀྱི་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཛད་
བཞིན་པའི་ངང་ནས་མལ་གྲོ་བརྒྱད་དེ་འབྲས་སྤྲངས་སུ་ཕེབས། རྗེ་རྗེ་འཆང་སྤགས་
རམས་པ་དེ་ཉིད། ཐུལ་ནས་ཚུར་ཕེབས་པའི་ལམ་ཁ་ཕན་བདེ་དགོན་པར་སྐྱ་ཐུང་ན་
ལས་འདའ་བའི་ཚུལ་བསྟན། དེ་ཡང་ཞལ་ཆེམས་སུ། དེད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་དྲགས་པོ་སྤྲ་མདར་
འོང་བས། དེར་ཉེར་ལེན་གནང་བ་ཞུ་ཞེས་པའི་ཞུ་འཕྲིན་འཛོག་པར་མཛད་པ་ལྟར།
སྐུལ་པའི་སྐྱ་མཐུ་སྟོབས་ལུས་པའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེ་བྱོན། འབྲས་སྤྲངས་སུ་གནས་
ཚུལ་གསན་པ་དང་དགོངས་པ་རྫོགས་པའི་ཐབས་རྒྱ་ཆེར་མཛད། དགྲན་ཆོས་ལ་རྗེ་
གོང་མའི་གསུང་འབུམ་གྱི་འཕྲོ་ཐུས་གནང་།

ས་རྟའི་ལོ་གསར་སློན་ལམ་ཆེན་མོ་སོགས་གྲུབ་རྗེས། འབྲས་སྤྲངས་སུ་ཆོགས་
ཆེན་ལ་སྐྱབ་ཐབས་རྒྱ་མཆོ་རྫོགས་པར་གནང་། མགོན་པོ་ཞལ་གྱི་བསྟོན་པ་ཞིག་
མཛད། དེ་སྐབས་ཡར་རྒྱང་བཀྲ་ཤིས་བདེ་ལེགས་སུ་འོལ་ཁ་ནས་ལུང་བསྟན་ཞུས་
པའི་ཡི་གེ་ངོ་བོ་ལས། ས་སོ་རྟ་ལོ་རྟར་ལྷག་ཉིས་པའི་ཆོས་ཉེར་གཅིག་གི་ཉིན། དཔལ་
མགོན་ཞལ་བཞི་པའི་བྱང་དུ། སྤེ་པ་འོལ་ཁ་སྟག་རྩེ་བས་ལུང་བསྟན་ཞུས་པ་ལ། ཞབས་

ཡགོང་ས་ལྷ་པ་དག་དབང་སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཚོ།

བྱང་རིན་པོ་ཆེས་མཚོག་གི་སྐུ་ལ་སྐུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སྐུ་ཆ་བཟང་པོ་ཞུས་པའི་
ལན་ནི། མཉམ་མེད་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་དང་། རང་གང་མོས་དཔལ་ལྷན་སྒྲ་མ་སོགས།
ཡི་དམ་མཐུ་ལྷན་སྐྱེད་མ་མཚོད། རྣལ་འབྱོར་སྐུ་ལུས་ཤེལ་དཀར་མཚོད་རྟེན་ཡང་།
སྒོ་བྱར་འཇིག་པར་མ་གྱུར་ཀྱང་། མི་གཙང་འཁོན་གྱི་བ་ལ་བརྟེན་པའི། བད་ཀྱི་དྲི་
འོག་སྤྲ་མོ་འཁོར། ཀའི་དུས་བར་ཆད་ཆེར་མེད་ཀྱང་། ཀའས་སྐབས་རྣལ་འབྱོར་
རང་གི་སྣང་བ་ལམ་དུ་ལོང་། ཡི་དམ་ལྷ་ཡི་བསྟེན་སྐུ་ལབད་པ་ཐོན། ལན་མེད་ཀྱི་
སྐྱེན་གཏོར་ཀུན་ལ་འབད། རིགས་དྲུག་གི་སེམས་ཅན་ཀུན་རྣམས་སྦྱོངས། རྟེན་ལས་
བར་ཆད་ཀྱི་རིགས་རྣམས་སེལ་འགྱུར་ཞིང་། འཁོར་འདས་གཉིས་ཀྱི་དབུས་སུ་ནི།
རྣལ་འབྱོར་རིགས་ལྷན་སྐུ་ལུས་ཤེལ་དཀར་ཚུགས། མཚ་བ་བ་གམ་བརྟན་གྱུར་ཅིང་།
དབུས་ཀྱི་བུམ་པ་བར་སྣང་ཡོངས་ལ་བྱལ། མེ་མོ་ཆོས་འཁོར་གསེར་གྱི་གསེར་སྤུ་དེ།
སྟེང་དགའ་ལྷན་ལྷ་གནས་ཡུལ་དུ་བྱལ། མི་གཙང་འཁོན་གྱི་བ་ཀུན་ལ་ཕྱོགས་བཞིར་
གཟུར། ཀའུ་མཚན་ཁོ་པོ་ད་བྲན་འཁོར་བཅས་གནས་པའི་སར། མཚོད་གཏོར་སྐྱེན་
གཟིགས་ནམ་མཁའ་གང་བ་ཤོམས། འཕྲིན་ལས་ཀྱི་སྒོ་མོ་ཕྱོགས་བཞིར་ཁོ་པོས་འབྲེད།
རྣལ་འབྱོར་ད་ལྷ་གནས་པའི་ཡུལ་ཕྱོགས་དེར། དགོས་མེད་ཀྱི་འཁྲུག་ལོང་སྟོང་གྱུར་
པས། ས་དེ་ནས་ཉི་མ་རྒྱབ་ཕྱོགས་རི་སྒྲ་ཡི། ལྷང་གསུམ་མདོ་རུ་བྲག་གི་མཚོ་མོ་འབྱུལ།
དགོས་མེད་ཀྱི་ཁ་མཚུ་མང་པོ་འབྱུང་། རིགས་དྲུག་གི་སེམས་ཅན་སྟིང་རྩེ་ཆེན་པོས་
སྦྱོངས། དགེ་བ་ནམ་མཁའ་མཐའ་དང་མཉམ་པར་འགྱུར། ལེགས་བཤད་ཀྱི་གོ་ཡུལ་
དེ་ལ་འཆོལ། ཞེས་ལུང་བསྟན་ཏོ། །

བྱང་ནས་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་ཆ་ཞུས་པའི་ལན་དུ། རང་མོས་སྒྲ་མ་ཡི་དམ་གྲས་
པས་མཚོད། སྐུ་ལུས་ཐང་གིང་སྟོང་ཆེན་དེ། ཁོ་ཡི་བསྐྱལ་པ་རུང་བྱང་བགངས་གྱུར་
པས། ཀའས་ཡ་མཚན་ཅན་གྱི་རྟེན་རྣམས་ལ། ཕྱག་མཚོད་སྟོར་བ་འབུམ་གཏོར་དང་།

ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེས་པ་གསུམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོའི་ནམ་ཐར་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་ཤིང་ན།
ཤལ་མེད་ཀྱི་སྒྲིན་གཏོང་ཀུན་ལ་ཐོང་། མཐར་ཐུག་དོན་གྱི་སྤྲིང་པོ་ལ་འབད་ན། ཤོ་ནི་
གཉིས་བཅད་གསུམ་གྱི་ངོ་ཙམ་དུ། སྐྱེ་ལུས་སྟོག་གི་སྤོང་ཆེན་ཚུགས་གྱུར་ཅིང་། མཚ་བ་
བྱོང་གཤེར་བཅུད་ཀྱིས་འཚོ་བར་འགྱུར། ཤེས་པ་བཤད་ཀྱི་གོ་ཡུལ་དེ་ལ་ཚོ་ལ། ཞེས་
པ་བྱུང་འདུག་གོ། །

ཏྲ་རྩ་ལྟ་པའི་ཆོས་བཅོ་ལྔའི་གཟའ་སྐར་བཟང་བ་ལ། སེ་ར་ཐེག་ཆེན་སྤྲིང་
གི་ཆོས་ཀྱི་ཁྲི་ལ་ཐེབས། སྟེགས་བམ་རིན་པོ་ཆེའི་ཚོགས་ཆོས་གནང་། ལྷས་མེ་རྟོག་གི་
ཆར་ཕབ་ཅིང་། ཀུན་དད་པའི་ས་ལ་བཀོད། ལུགས་གཉིས་ཀྱི་དགའ་སྟོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་
བསྐྱབས་སོ། །

(༥༥ ཉ་༥། ༡༡ འ་༡) སྐར་འབྲས་སྤྲངས་སུ་ཐེབས། རིན་པོ་ཆེ་ཀུན་བཟང་ཅེ་
པ་ལ་ཞལ་གནང་དབབ་ཀྱི་མགོན་པོའི་རྗེས་གནང་གསན། དེའི་ཞལ་ཐང་ཉལ་ཚོན་མ་
ཞིག་འཕྲལ་བཞེངས་གནང་། ཆལ་པའི་མགོན་པོ་གོ་གཏུམས་མ་དང་འབྲ་བ་ཞིག་ཡོད་
གསུངས། ཞལ་ཞེས་ཀྱི་མཐའ་སྟོར་མར་བཅེམས། སྐབས་ཤིག་ཁ་ཕྱེ་བས་སེར་དྲག་
དང་ཐོག་འཕྱག་ཡོང་ལ་ཁད་པ་ལྟ་བུའི་འཚུབ་འགྱུར་བྱུང་། ད་ལྟ་དགའ་ལྡན་པོ་བྲང་
གི་གཟིམས་ཚུང་མགོན་ཁང་ན་བཞུགས། དེ་སྐབས་དགའ་ལྡན་པ་དཔོན་སྟོན་གྱིས་
སྟོར་པོ་ལུང་ཆོས་སྟེ་ལ་བསྟོར་རྒྱག་བྲས་པས། ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀར་མི་གྲོན་ཆེ་བ་སོགས་
བྱུང་བར། དཔལ་མགོན་གྱི་ལུང་བསྟན་དེར་དགོངས་ཏེ། བར་ཆིངས་སུ་ཐེབས། ཆོས་
སྟེས་དཔང་ལག་མཛད་དེ་ཕན་ཚུན་མཐའ་དག་བདེ་འཇགས་སུ་གྲོལ། སྐར་འབྲས་
སྤྲངས་སུ་ཐེབས་ནས་བཞུགས་ཐོག ཏྲ་དཔོན་ཐར་འབུམ་གྱིས་སྐར་ནས་ཏྲ་ནང་
དུ་ཐེབས་དགོས་པའི་གསོལ་བ་མང་དུ་བཏབ་ཅིང་། འདི་རེས་གདན་འདྲན་པ་ཡང་
སྟེབས། ཆིབས་ཁ་མ་སྐྱར་བའི་སྟོན་དུ། ཆོས་སྟོང་ཆེན་པོ་སྐྱེ་ཐེབས་ནས་ཏྲ་ནམས་ལ་
འདི་སྐད་ཅེས། བྱང་ཤ་ཟན་གྱི་རིགས་ཡིན་ཀྱང་། དཀར་པོ་དགེ་བའི་སྟོ་སྐྱེས། ཆོས་དང་

ལ་གོང་ས་ལྷ་པ་ངག་དབང་སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཚོ།

ཆོས་སྤྱོད་པ་ལ་དང་པ་ཐོབ་ནས་སྤྱུལ་སྤྱོད་མཐོང་བ་དོན་ལྡན་ལྟ་བུའི་སྤྱོད་སྤྱུན་འབྲོངས་
པ་འདི་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་ཡིན་ན། བཀའ་གདམས་པ་ལས་མ་འགལ་ཞིག །ཅེས་
གསུངས་སོ། །

ཐེད་རྩང་ལའང་འདི་སྐད་ཅེས་གསལ་ཏེ། ད་ལོ་སྐོར་ཙམ་ཕེབས་པ་དེ་སྟོག་
ཆགས་ཚད་མེད་པའི་དོན་ཆེན་པོར་འགྱུར་བར་འདུག འོན་ཀྱང་ཞག་ཉི་ཤུ་ལས་
མང་བ་མ་བཞུགས། མི་ངོ་རྟགས་ཅན་ཞིག་བྱང་ཅ་ན་ཚུར་སྤྱོད་ཅིག་ཅེས་ཞུས་པ། དེ་
ཡང་གསལ་བ་ནན་གྱིས་བཏབ་པར་བརྟེན་རིང་པོ་འདམ་དུ་ཆིབས་ཁ་སྤྱར་བའི་ལམ་
ཞོར་དུ། ལྷ་སར་ངོ་ཤུག་མཇལ་ཞིང་སྒོན་ལམ་གནང་། སྒོ་ལ་བརྒྱད་སྤང་ཐང་གི་ཐང་
དུ་ཕེབས་པ་ན་རྟོར་གྱི་གདན་འདྲེན་པ་ནམས་རྟ་ཆུལ་འགྲན་པ་སོགས་དགའ་བའི་
ནམ་འགྱུར་སྟོན། ལྷེ་པ་དཔོན་གཡོག་ནམས་གྱི་བསུ་བའི་བཀོད་པ་དང་བཅས་ཨོ་རྒྱན་
གཞིས་ཀར་ཕེབས། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆའི་ཆོས་གྱི་གདན་ཁྲི་ལ་
མངོན་པར་འདྲེགས་པའི་མཁན་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དཔལ་ལྡན་ས་སྤྱོད་པའི་
གསང་ཆེན་སྒོ་བ་བཤད་གྱི་བསྟན་འཛིན་ཆེན་པོ་མཁས་ཤིང་གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱག་
ཚར་ཆེན་སྒོ་གསལ་རྒྱ་མཚོ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོ་བཞུགས་པ་དང་
འགྲིག དེར་དཔོན་སྒོ་བ་མཇལ་འདྲིམ་མཇུག་པས་ཆོས་ཐེད་ཀྱི་གསུང་ལས། ང་ཐེ་གོང་
མའི་སྒོ་བ་མ་ཡིན་པས་ད་ལམ་འདིར་མཇལ་བ་འདི་རྟེན་འབྲེལ་ཤིན་དུ་ལེགས་ཞེས་
སྤྱོད་ཆུང་ལ་འཁྱོར་གྱི་ཆོས་འབྲེལ་ཞིག་ཞུས། དེ་ལྟར་ཚར་ཆེན་ལ། བྱུར་གྱི་མགོན་
པོའི་རྗེས་གནང་ཞིག་གསན། དཔོན་སྒོ་བ་གཉིས་པན་ཚུན་དུ་འབེལ་གཏམ་གྱི་ཐུགས་
དམུག་པར་བྱུང་། རིམ་གྱིས་འོང་འདྲིམ་མདོར་ཕེབས་པའི་ཆེ། ལུལ་ལུགས་གྱི་གོ་ཁབ་
ཀྱོན་པའི་རྟོར་གྱི་རྟ་བ་སྟོང་ཕྲག་གིས་བསུ་བ་དང་བཅས་ཏེ་རྟོར་དཔོན་གྱིས་ཐོག་མར་
མཇལ་བས་དང་པ་གཏིང་ནས་རྟེན། དཔོན་མོ་ཡོ་ཁོམ་བཟའི་སྐར་གཞིས་ལྡན་བྱུང་དུ་

ལ་རྒྱལ་དབང་སྤྱི་ཐེང་གསུམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་ཤིང་རྒྱ།
ཐེབས། བསྟེན་བཀྲར་ཞུས། སྟག་ལུང་ཚོས་རྗེ་ཁྱི་གདན་ཐུར་གྱིས་ང་འབྲེན་དང་འབྲུལ་
བ་མཛད།

དེ་ནས་རིམ་གྱིས་མཚོ་སྤོང་དུ་ཐེབས། དཔོན་གྱིས་འདི་ས་བཀྲ་ཤིས་པས་
ཚོས་འབྲེལ་གྱི་ཐོག་མ་གནང་དགོས་ཞུས་པ་ལྟར་སང་ཞོགས་དབང་གྲལ་བསྐྱེགས་པ་
དང་ཉི་མ་ཤར་བ་དུས་མཉམ་འཇའ་འོད་དང་མེ་འོག་གི་ཆར་སོགས་བྱུང་བས་རྟོར་
རྣམས་གྱིས་ཕི་མང་གི་སྒྲ་ལས་དངས་པའི་བསྟོད་པ་སྤྲུལ། དེ་ནས་དཔོན་ཚང་དུ་བར་
སྟོན་ལ་སོང་། དཔོན་སྟོབ་རྣམས་རིམ་བཞིན་ཕྱི་ནས་ཐེབས་པའི་ལམ་དུ། རྟོར་གྱིས་
བསྐྱོར་བའི་ང་པ་རྣམས་གྱིས་སྒྱུན་འབྲེན་ཞུས། དེ་དག་རྣམས་ལ་མི་འཛིགས་པའི་སྒྱིན་
པ་གནང་བར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ནས་དབྱགས་དབྱུང་སྟེ་འདམ་གཞུང་དུ་ཐེབས། དཔོན་
ཚང་གི་གྲར་དཀར་པོའི་ནང་དུ་གདན་དངས་ཏེ་བཀྲར་སྟེ་གུ་ལོ་མ་པ་བསྟུབ། སྟོན་གོ་
ཁྱིམ་པ་ཡེ་ཤེས་སླ་མའི་དགོན་ཤུལ་དུ་བཞུགས་སྐར་མཛད་ནས་ཚོས་གྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱ་
ཆེན་པོ་བསྐྱོར། ཕྱིན་ཆད་ང་ལ་པའི་འགྲུལ་རྣམས་ལ་གནོད་པ་མི་བྱེད་པར་གདམས་ཏེ།
དཔོན་གཡོག་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཁས་སྲུངས། རྟོར་སོག་གི་མི་སྟེན་ཞིང་སྟོང་རྗེ་རྒྱུང་བ་ཤ་
ལྷགས་ལ་ལོངས་སྟོད་པ་སྟེན་པོ་ལྟ་བུ་རྣམས་ཀྱང་སྟེག་སྟོང་དགེ་བ་སྒྲུབ་པ་ལ་གཞུལ་
བར་གྱུར། དེ་ནས་དཔོན་མོ་དང་སྐས་སྟོན་པོ་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་སོ་སོར་སྒྱུན་དངས་
ཏེ་མཚོད་ཅིང་བསྟེན་བཀྲར། སླ་མ་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཆན་གྱི་དཔོན་པོ་སྟོ་བཟང་པ་
དཔོན་སྟོབ་གྱིས་བསྟེན་བཀྲར་ཞིང་བཀའ་ཚོས་མང་དུ་ཞུས། དགུན་གྱི་དུས་ཡིན་ཀྱང་།
འབྲུགས་རོམ་རྣམས་རྒྱ་ཞིང་སྤང་སྤྱོད་མཁུད་གྱི་གོས་ཀྱིན་པ་སོགས་དབྱར་གྱི་
ལང་ཚོ་ལ་འགྲན་པས་ཀྱན་ཡ་མཆན་པར་བྱེད།

རྟོར་སྟོད་པ་ཁོ་རྒྱལ་འབྲུམ་དང་ཀམ་དཔལ་སྟོམ་སྟེ་ནང་ཆེན་པ་སོགས་གྱི་ཞུ་
ཡིག་དང་བཅས་ཏེ་གུས་མཚོད་ལྷུར་ལེན་བྱས། དེ་སྐབས་ལུབ་ཅིག་བཞུགས་མེ་གནང་

ལ་གོང་ས་ལྷ་པ་ངག་དབང་སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཆོ།

སར་བཀའ་ལས། འདིར་ཉོར་ལོ་བཅོ་ལྷ་ཙམ་རྟ་ཁ་བེན་པ་ལ་ངོ་མཚར་དུ་འདུག་སྟེ།
ངས་ལོ་གསུམ་ནས་རྟ་ཁ་བེན་པ་ཡིན་ཨང་གསུངས་པས། དེ་ལས་ཀྱང་ཡ་མཚན་པ་
མང་དུ་ལགས་སམ་ཞུས་པ་ན། ཡོད་དེ། ལོ་བརྒྱ་གཅིག་ཡན་ལ། བྱར་དག་གི་སྤྲུལ་
འབྱམ་སྤྲུལ་ཉིས་བརྒྱ། ལོ་བདུན་ཡན་ལ་ཆེ་དཔག་མེད་གི་སྤྲུལ་འབྱམ་སྤྲུལ་བརྒྱ་
གསུམ། གཞན་ཡང་དབྱངས་ཅན་མའི་བསྟེན་པ་ས་ཡ་ལྷ། སྐབས་འགྲོ་འབྱམ་སྤྲུལ་བཞི།
ལོ་བརྒྱ་གསུམ་པ་ལ་རྒྱལ་དུ་ཡེ་ཤེས་བྱུང་ནག་གི་སྤྲུལ་འབྱམ་སྤྲུལ་གཅིག ད་ལོ་ཡང་
འབྲས་སྤྱངས་སུ་དམིགས་བཅེ་མ་འབྱམ་སྤྲུལ་བཞི་སོང་གསུངས།

ཉིན་གཅིག་བཞུགས་སྐར་ནས་སྟོ་ཕྱོགས་ཀྱི་ལུང་པ་ཞིག་ལ་ཐེབས་པས། ལྷ་ར་
ལམ་རྒྱ་ཁ་ཞིང་ཆེན་པོ་ཞིག་ལ། ཆེབས་པ་དྲག་དུ་བསྐྱལ་ཏེ་མཆོངས་པས། ཀྱན་ཏ་ལས་
ཏེ་འདི་འདྲ་མི་གནང་བ་ཞུ། སྤྲ་མ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཆེབས་མཆོངས་མ་མཛད་
པ་འདུག་ཞུས་པས། བཀའ་ལས་སྤྲ་མ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་སྟེ་འཁྱུག་ཆེན་པོའི་བར་
ཆེངས་དང་། ཡུལ་སྤྱང་སོགས་མ་མཛད་འདུག་ཀྱང་། ངས་བྱས་པ་ཡིན། སྤྲ་མ་སྟོན་མ་
རྣམས་ཀྱིས་མ་མཛད་པ་མང་པོ་ཞིག་བྱེད་དགོས་འོང་བ་འདུག གསེར་ལའི་རོང་དུ་རྟ་
ཁམས་བཟང་གིས་ཕ་བོང་ཆེན་པོ་གཅིག་ལ་མཆོངས་པ་དང་། ཅེས་ཐང་དུ་རྟ་འདྲོགས་
ནས་གད་གཡང་གོམ་པ་བཅོ་ལྷ་ཙམ་ཞིག་ལ་མཆོངས་ཀྱང་སྟོན་མ་བྱུང་བ་ནི་དགོན་
ཅོག་གི་སྤྲུལ་སྟེ་ཡིན། ད་རེས་ཀྱི་འདི་ངེད་རང་གི་ཆལ་ཡིན། ད་དུང་མཆོངས་ཆེ་བ་
གཅིག་ལ་སྐྱེ་རིམ་པའི་བྱར་སྟོ་ཙམ་དུ་རྒྱག འདིའི་བར་ལ་གོམ་པ་ནི་ཤུ་ཙམ་ལྷ་ཙམ་
ཡོད་གསུང་བ་བཞིན་གཞལ་བས་བྱུང་། དཔོན་གྱིས་ང་ཀམ་པ་དང་ལྷག་དུ་འབྲི་བྱང་
ཆོས་རྒྱུ་ལ་དད་པ་ཡོད་དེ། ད་རེས་ཙམ་མ་བྱུང་བདག་གི་སྐབས་གནས་མཐར་ཐུག་ཁྱེད་
ཡིན་པས་ང་རང་ལ་སྐར་དུ་ལྷག་པའི་ལྷ་ཞིག་གནང་བ་དང་། དགོན་པ་འདེབས་དགོས་
པའི་ཞུ་བ་སྤུལ་བ་ལྟར། མགོན་པོ་ཞལ་གྱི་རྒྱུ་གནང་གནང་བའི་ཆོ་འཁུབ་འཁྱུར་

ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་ཐེང་གསུམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོའི་ནམ་ཐར་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་ཤིང་ན།
གྱི་ནམ་པ་དང་དཔོན་རང་ལ་མགོན་པོའི་སྐུའི་མཐོང་སྣང་བྱང་བེད། དགོན་པའི་ས་
དམིགས་དེར་ཕྱག་ནས་འཐོར་བར་མཛད། ཉེར་ལྷ་ཞིག་དང་འགྲིག་པས་སྤིང་མེ་སྤར་
བ་སོགས་ལྷ་མཚོད་ཀྱི་སྲོལ་བཙུགས།

རིམ་གྱིས་རྩ་སྤྱོད་དུ་ཕེབས། རྩོ་བོ་ཕྱིང་དཀར་བ་དངོས་སུ་བསུ་བ་ལ་འོངས་
པ་གཟིགས། ཞག་བདུན་གྱི་རིང་སྐྱེ་མེར་གྱི་ཚོགས་ལ་བཀའ་གདམས་སྟེགས་བམ་གྱི་
དགོན་ཅོག་འབངས་ཀྱི་སྐྱེས་རབས་དང་། སྤྱིང་པོ་དོན་གསུམ་གསུངས། རྩོ་བོ་འཇམ་
དཔལ་རྩོམ་ཐོག་བྱངས་པའི་རྟེན་གསུམ་ནམས་ཞིབ་པར་མཛད། དངོས་བཤམས་
ཡིད་སྐྱུལ་གྱི་མཚོད་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྟེལ་བ་གནང་། འབྲོམ་སྟོན་སྤར་ཡར་རྩ་སྤྱོད་གི་
ཁྲི་ལ་ཕེབས་པས་ལྷ་ནམས་ཀྱིས་མེ་ཏོག་གི་ཆར་ཕབ། དཀར་མེ་རུ་བའི་ཐེབས་སོགས་
གནང་། འཕན་ཡུལ་མདའ་བརྒྱད་ཚོགས་སོག་པ་སོགས་ཇ་པ་འབྱོར་ལྷན་ནམས་ཀྱིས་
མཚོད། ལམ་ཞོར་དུ་རྩོ་མཛལ་གནང་སྟེ། འབྲས་སྤྱངས་སུ་ཕེབས།

༡༡༽ གྲུབ་ཆེན་དཔལ་ལྷན་རྩོམ་ལས་དབང་རེ་གསན་བཞེས་རྩེས་གནས་རྒྱུ་ཚོས་རྒྱལ་ཆེན་པོས།
ཡ་རྩེ་སྤར་མ་ཉིད་ཀྱི་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་ལས་བརྒྱུམས་པའི་ནམ་ཐར་ཞིང་བཀོད་རས་བྲིས་ཤིག་དགོས་
རྒྱུ་ལུང་བསྟན་དང་བཀོད་བྱུང་གནང་བ་བདག་གིར་བཞེས།

གྲུབ་ཆེན་དཔལ་ལྷན་རྩོམ་ཞེས་འཇའ་ལུས་ཀྱི་སྐྱེ་བཞེས་པ་དེ་ལ། གཟིམས་
རྒྱུ་ཉི་འོད་དུ་བདེ་མཚོག་ལུ་ཉི་པའི་དབང་གསན་པས། རྩང་ནས་གསུང་རབ་པས་
ཀྱང་འཇའ་བས་ནས་ཞུ་སྐྱབ་པས་ལས་དང་སྐལ་བར་ལྷན་པར་ལུང་བསྟན། ནམ་མཁའ་
ལས་གསེར་གྱི་མེ་ཏོག་ཡུ་བ་ཅན་གསུམ་ཅམ་བབ་པས་གཅིག་དདུལ་གདུང་རིན་པོ་
ཆའི་གཟུངས་བཞུགས་ལ་ཡོད་འདུག གྲུབ་ཆེན་རང་གིས་སྟོབ་དཔོན་པ་སྤྲེལ་དངོས་
སུ་གསན་པའི་ཆེ་དབང་ཕུལ། མངའ་རིས་ལྟའི་བཙུན་པ་བསོད་ནམས་དཔལ་བཟང་
གིས། དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་སྐར་ཆེས་ཀྱི་སྟོར་དང་། འདོད་ཁམས་དབང་ཕྱག་མའི་

ཡགོང་ས་ལྷ་པ་ངག་དབང་སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཚོ།

ཆོས་བཀའ་འགའ་ཞིག་སྤུལ། དེ་ཡང་རྒྱལ་དབང་པར་འབྱུང་གནས་ཀྱི་བཀའ་སྟོང་། ལྷ་
བརྒྱད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡང་རྩེ། དེགས་པ་ཀུན་འདུས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ། སྤུལ་པའི་ཆོས་སྒྲིང་
ལྷའི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་རྩེ་འོད་ལྷན་དཀར་པོ། གནོད་སྦྱིན་ཀྱི་སྟེ་དཔོན་ཡང་ལེ་ཤེལ་
ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་གནས་རྒྱུ་མཁར་དུ། མིའི་ཁོག་ཏུ་ཞུགས་ཏེ། རྩེ་འདི་
ཉིད་ལ་གྲས་པའི་རྣམ་འགྲུར་དང། སྦྱ་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་བརྩོན་པའི་བསྟོན་པ་སྟོན་ཏུ་
བཏང་ནས། ད་ལྟར་དང་མ་འོངས་པའི་གདུལ་བྱ་སྤུལ་ལྷན་རྣམས་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་
རྒྱུ་ཏུ་སྦྱིན་གྲོལ་ལ་འགོད་པའི་ཆེད་དང་། གནས་སྐབས་སུ་ཡང་། ཡུལ་གངས་ཅན་
ཀྱི་སྒྲོངས་འདིར་མཐའ་དམག་གི་གནོད་པ་བསྐྱོག་པའི་ཐབས་ཀྱི་དམ་པར། རྩེ་ཉིད་ཀྱི་
རྣམ་པར་ཐར་པ་རི་མོར་བཀོད་པའི་རྟེན་ཁུད་པར་ཅན་ཞིག་བཀས་གནང་བར་མཛད་
དུ་གསོལ། ཞེས་ཞུས་ཤིང་གསོལ་བ་བཏབ་པོ། །

དེའི་ཚུལ་འདི་ལྟར་ཨོར་ཁྲ་བཅུ་གཅིག་པའི་ཆོས་ཉེར་བརྒྱད་ཀྱི་དགུང་ལ་
དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྤངས་ཀྱི་ཆོས་ལྷ་ཆེན་པོའི་སྤྱགས་རི་ལྟ་བུ་བཀའ་སྤྱང་རྒྱ་མཚོའི་
སོ་བྱང་གནས་རྒྱུང་རྒྱལ་པོའི་སྦྱ་མཁར་དུ། ཆོས་སྒྲིང་ཆེན་པོ་སྦྱ་ཁོག་ལ་ཞུགས་ནས་
ཁྱོན་ཏེ། དགོས་པ་ཁུད་པར་ཅན་ཀྱི་སྤྲད་དུ་སྦྱོན་བྱངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྩེ་བཅུན་རིན་
པོ་ཆེ་དཔོན་སྒོ་བ་ལྷ་མཛད་ནས་ཤིན་ཏུ་གསང་བའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་དེར་གཤེགས་ཏེ།
ལྷའི་རྒྱལ་པོས་ལེགས་པར་བཤམས་པའི་སྟན་བཟང་པོ་ལ་བཞུགས་སོ། །དེ་ནས་གསོལ་
ང་དང་གསེར་སྦྱིམས་བཞེས་པའི་རྩེས་སུ། རྩེ་སྒྲ་མའི་ཞབས་དྲུང་དུ། ཆོས་སྒྲིང་ཆེན་
པོས་འདི་སྤྱད་ཅེས་གསོལ་རྟོ། །སྦྱིར་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་
ནའང་། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་སྤྱང་བའི་ངོར། སངས་རྒྱས་སྒྲོང་རྩ་གཉིས་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་
པར་འདི་ཟུང་འབྱུང་དེ་པར་འབྱུང་གནས་ཡིན། ཟངས་མདོག་དཔལ་ཀྱི་རི་བོའི་རྩེ་མོར་
པར་འོད་ཀྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་ན་ཡོད་དུས། པར་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་བཀའ་བསྐྱོས་ཏེ།

ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱོལ་གསུམ་པ་བསོད་ནམས་ཀྱི་མཆོད་རྣམ་ཐར་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་མཆོད་ཤིང་།
སངས་རྒྱལ་གྱི་བསྟན་པའི་དག་སྟེར་ལ་བཏང་བ་ཡིན། དེ་ཡང་སྐུ་སྐྱེ་མཐོང་བ་དོན་
ལྡན་གྱིས་ཞི་རྒྱལ་གྱི་སློན་པ་བསྟན་པ་འདིན་སྟོང་གི་འཕྲིན་ལས་མཛད། ང་པེ་དཀར་
རྒྱལ་པོས་དབང་བྲག་གི་སློན་པ་དེའི་འགལ་རྒྱུན་སེལ་ཞིང་། མཐུན་རྒྱུན་འགྲུགས་
པའི་འཕྲིན་ལས་བསྐྱབ། དེ་ལྟར་གཉིས་ཀས་ཀྱང་བསྟན་པའི་དག་སྟེར་བྱེད་དགོས་རྒྱ་
ཡིན་པ་དགོངས་སུ་གསོལ། བྱང་པར་དུ་འང་པར་འབྱུང་གནས་གིས་ངའི་ཟས་སྐལ་དུ།
དབྱ་པོའི་ཤ་ཁྲག་སྟོག་དབྱགས་སོག་ ལས་སྐལ་དུ་བསྟན་པ་དང་བསྟན་པ་འདིན་བསྐྱང་
བར་བསྐྱོས་པ་ཡིན་པས། སྤར་ཡང་པར་འབྱུང་གནས་གྱི་བཀའ་ལས་འདའ་མ་མྱོང་།
ད་དུང་མི་འདའ་བས་མཐོང་བ་དོན་ལྡན་གྱི་སྐྱེ་ཆོ་མཛད་པ་འཕྲིན་ལས་རྣམས་ལ་
བར་ཆད་འདུག་ན་ངས་སེལ། མཐུན་རྒྱུན་ཐམས་ཅད་ངས་སྐྱབས། གལ་ཏེ་གཞོན་བྱེད་
གདོན་བགེགས་ཤིག་ཡོད་ན། མི་དང་མི་མ་ཡིན་པ་སྤང་ཞིང་སྲིད་པའི་ལྷ་མ་སྲིན་སྟེ་
བརྒྱད་དེགས་པ་ཅན་གྱི་ནང་ཆན་དུ་གཏོགས་པ་ཞིག་འོང་བ་ལས་འོས་མེད། སྟེ་བརྒྱད་
ཐམས་ཅད་གྱི་ཡང་རྗེ་དེགས་པ་ཀུན་འདུས་གྱི་རྒྱལ་པོ་དེ་ང་ཡིན་པས་ན། ངའི་བཀའ་
ལས་འདའ་བར་རུས་པའི་གདོན་བགེགས་སུ་ཀུར་པ་ནི་སུ་ཡོད། དེ་བས་ན་བསྐུལ་བར་
མ་ཞན་ཞིག་ཐུགས་རྒྱུང་མཛད་མི་དགོས་སོ། །ཞེས་སོགས་བྱི་ནང་གསང་བའི་བཀའ་
མཆིད་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞུས་གནང་གི་སློ་མང་དུ་གནང་བའི་མཐར། ཆོས་སྟོང་
ཆེན་པོ་དེས་ཀྱང་འདི་སྐད་ཅིས་གསོལ་རྟོ། །བསྐལ་པ་བཟང་པོ་འདིའི་སངས་རྒྱལ་སྟོང་
ཙ་གཉིས་གྱི་ཐུགས་གྱི་པར་འདི་གེ་སར་ལས་མཆོག་ཏུ་སྐུ་པའི་སྐྱེ་མཐོང་བ་དོན་ལྡན།
ཡུལ་དབྱས་འདིར་མཐའ་དམག་གི་འདིགས་པ་ཆེན་པོ་ཞིག་མི་འགྱུངས་པར་འོང་བ་
འདུག་སྟེ། བྱང་ནའང་། སྐུ་སྐྱེ་མཐོང་བ་དོན་ལྡན་རང་གི་འགྲོ་དོན་འཕྲིན་ལས་ལ་ནི་
མི་གཞོན། འོན་ཀྱང་ད་ལྟ་ནས་བརྒྱུག་ཐབས་བྱས་ན་བརྒྱུག་ནི་ཐུབ་པས་དེ་ལྟར་བྱེད་ཞུ་
བ་ལ། ཞབས་དྲུང་གི་ཞལ་ནས། དེ་ལྟ་ན་བརྒྱུག་ཐབས་ཅིས་ཀྱང་མཛོད། ཅིས་བཀའ་

ཡགོང་ས་ལྷ་པ་ངག་དབང་སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཚོ།

བསྒྲོས་པ་དང་།

ཡང་གསོལ་བ། དེ་ལྟ་ལགས་ན། སྤྱིར་ཆོས་ལྷ་ཆེན་པོ་རྣམས་སུ་དགག་དབྱེ།
དགུ་གཏོར་གྱི་རིམ་པ། མདོ་སྤྲལ་གྱི་བསྟན་པའི་བྱ་བ་རྣམས་གོང་འཕེལ་དུ་གཏོང་བ་
དང་། གྱི་བྲག་རྩའང་སྤྱལ་སྤྱོད་མཐོང་བ་དོན་ལྡན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཐར་པ་སྒྲོ་མ་བཏགས་
པ། སྤྱིར་བ་མ་བཏབ་པ། རི་མོར་བཀོད་པའི་རྣམ་ཐར་གྱི་ཐང་ཁ་རྒྱ་ཆེ་བ་ལ་བཀོད་པ་
ལེགས་པ་ཞིག་འཕྲལ་དུ་སྤྱབ་དགོས་པས། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་བཀའ་བཀོད་ཀྱིས་
ཁྱབ་པར་མཛད་པ་ཁྱེའི་ངས་ཀྱང་དམ་ལས་མ་འདས་པ་བཀྱིད་པར་ཁྱེ་ཞེས་གསོལ་
ནི།

ཡང་དེའི་ཆེ་ཆོས་སྤྱིར་ཆེན་པོ་དེས་སྤྱལ་སྤྱོད་འཕྲང་ཁ་བ་ལའང་འདི་སྐད་
ཅས་གསུངས་ཏེ། འོ་དེས་ན། སྤྱལ་སྤྱོད་མཐོང་བ་དོན་ལྡན་གྱི་རྣམ་ཐར་ཐང་ཁ་ཆེ་ལ་
ལེགས་པ་ཞིག་དགོས་པ་དེ། བྱོད་ཀྱིས་བྲིས་པ་ཞིག་བྱུང་ན་བསམ་པ་ཨེ་ཡོང་གསུང་།
ཡོང་ཁུས་པས་འདི་སྐད་གསུངས་ཏེ། འོ་ན་དབུས་སུ་མཐོང་བ་དོན་ལྡན་གྱི་སྤྱོད་སྤྲོད་
མཉམ་གཞག་མཛད་པ་གཙོ་བོ་དེའི་བཞུགས་གནས་ཐམས་ཅད་མེ་ཏོག་པར་རི་རང་
བཞིན་ཡིན་པ། སྤྱོད་ཀྱི་ཆ་ལ་རྣམ་ཐར་གྱི་བཀོད་པ་ཡོད་པ། དེ་ཡང་པར་རི་རིའི་གེ་
སར་གྱི་སྤྱོད་དུ། སྤྱོད་རི་ལྟར་སྤྱོད་བཞུགས་པ་ནས་ཉེ་བར་བཟུང་སྟེ། ང་ལ་དཀར་རྒྱལ་
པོ་དང་ཁལ་འདྲོམ་མཛད་པ་ཡན་གྱི་མཛད་པ་རྣམ་ཐར་རེ་རེ་བཞིན་བཀོད་པ། དེའི་
སྤྱོད་ཀྱི་ཆ་ལ་གཞན་ཡང་འདི་ཡིན་གྱི་དེས་བཟུང་མེད་པའི་དགོན་གནས་གྱི་བཀོད་པ་
རྒྱ་ཆེ་ལ་ལེགས་པའི་མདུན་དུ། དེས་བཟུང་མེད་པའི་ཆོས་ལྷ་ཆེན་པོ། དེར་ཡང་ཆོས་
ཉན་གྱི་དགེ་འདུན་ཆོགས་པ་ཆེན་པོས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བའི་དབུས་སུ་ཆོས་འཆད་པ་
པོ་ཆོས་སྟོན་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཅན། ཐམས་ཅད་ཀྱང་བཀོད་པ་ཅི་མཛེས། དེའི་འོག་རྩུ་ང་ལ་
དཀར་རྒྱལ་པོ་ཁོག་པ་ལ་ཞུགས་པའི་ཆ་ལྷགས་ཐམས་ཅད་ད་ལྟའི་འདི་ཀ་འདྲ་བ་ལ།

ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་ཐེང་གསུམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོའི་ཆུ་ཐར་དངོས་བྱུང་རྒྱ་མཚོའི་ཤིང་ན།
རུ་འབྲེན་ཟེ་བཞི་སྐྱེའི་སྐྱོ་རོགས་ལ་སོགས་པའི་འཁོར་གྱིས་བསྐྱོར་བ། ཐམས་ཅད་ཀྱང་
རྩམ་བཟིང་འཛིགས་སུ་རུང་བ་སོགས་གང་ལ་གང་འོས་ཀྱི་བཀོད་པ་གང་ལེགས་བྲིས་
པ་ཞིག་དགོས། ངའི་སྒྲུལ་པ་ཡང་སྒྲུལ་གྱི་མཐའ། ཁྱོད་མའི་འགྲོ་བས་མི་ཆོད། དེ་བས་
ན་དེ་དག་ཀྱན་གྱི་མཚོན་བྱེད་ཡོད་པ་རེ་བྲིས་པས་ཆོག དེ་ལྟར་བྱས་ན་སྦྱིར་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་ཡང་དགའ། སྒོས་སུ་སློབ་དཔོན་མཐོང་བ་དོན་ལྡན་གྱི་འཕྲིན་ལས་
ལའང་དགའ་བ་ཡོད། དའི་རྒྱ་རྩམས་སྤོང་བཅན་སྐྱམ་པོའི་རྒྱད་པ་ཡིན་པའི་བཅུན་པ་
དེས་བཏོན་ན། ཁོང་ལ་ཡང་དགའ། ང་ལ་ཡང་དགའ་བ་ཡོད་པས། ཀྱན་ལ་དགའ་བ་དེ་
ཅིས་ཀྱང་གྱིས་ཤིག ཅིས་གསུངས་སོ། །

དེ་ནས་སྤར་གཟིམས་ཁང་དུ་ཐེབས་པ་དང་། རྗེ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། ཆོས་
སྐྱོང་གི་གསུང་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལའང་དགོས་པ་རེ་འདུག ཆུ་ཐར་ཐང་ཁ་དེ་ཡང་
ཀྱན་ལ་དགའ་ན་བྲིས་པ་དྲག ལྟ་བུན་པས་ཀྱང་དའི་རས་གཞི་ཐོན། ང་ལ་རྩམ་
ཐར་མི་དགོས་ཀྱང་། བསྟན་པ་དང་སེམས་ཅན་ལ་པན་ན་བྱེད་རིན་ཆོག་ཅིས་བཀའ་
གནང་།

ཡང་དུས་རེ་ཞིག་ན། ཆོས་སྐྱོང་གི་ཞལ་ནས་སྒྲུལ་སྐྱེ་འཕྲང་ཁ་བ་ལ་འདི་སྐད་
གསུངས་ཏེ། ཁྱོད་ལ་ངས་སྤར་བྱས་པའི་བཀོད་པ་དའི་ལོགས་ཤིག་ཏུ། ཆོས་འཁོར་ལྟ་
སའི་བཀོད་པ་ཞིག་བྱང་ན་འཛིག་རྟེན་ལ་དགའ་བ་ཡོད་དེ། དེས་ན་ངའི་བཀོད་པ་འདི་
ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བ་ཞིག་ཡོད་པས། ཁྱོད་གྱིས་བཟིང་དུ་མི་རུང་བས། བཟིང་བྱང་གི་ཡི་
གེ་དཀར་འཇམ་གྱི་ལོགས་ལ་བྲིས་ཤིག འོ་རས་གཞི་ཇི་ཙམ་ཆེ་བ་ལེགས། །དཀྱིལ་དུ་
ས་གནོན་མཉམ་གཞག་ཅན། །དེ་ཡི་མཆན་ཁུང་འོག་གཉིས་ནས། །བྱང་བའི་པད་སྤོང་
ཙུ་བ་གཉིས། །འདྲོལ་ཏེ་བྱས་ནས་ཀྱེན་དུ་འབྱེད། །དེ་ལས་གྱིས་པའི་མེ་ཏོག་གི། །འདབ་
མའི་དཀྱིལ་གྱི་ཕུང་པོ་ལ། །མཇུག་པ་རེ་རེ་བཞིན་དུ་བསྟན། །དཀྱིལ་གཙོའི་སྤང་

ཡགོང་ས་ལྷ་པ་ངག་དབང་སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཆོ།

གི་རིགས་བདག་ལ། །པར་འབྱུང་གནས་ཡོངས་གྲགས་ཏེ། དེ་ཡང་པཎ་ཆེན་སྐུ་ལས་
གཞན། །མཐའ་འཁོབ་ལྷ་སྒོའི་མགོན་དུ་བསྐྱབས། །རྟེན་གཙོ་དངོས་གཞིའི་སྐུ་སྟེང་
མན། །གཡས་ཀྱི་ཕུས་མའི་མར་བྱར་ལ། །གཙུག་ལག་ཁང་གི་བཀོད་པ་མངོས། །གཡོན་
ཀྱི་ཕུས་མའི་མར་བྱར་ལ། །དགོན་པ་དེ་ཡི་བཀོད་པ་མངོས། །དེ་དག་དབུས་སམ་ཕྱོགས་
གཅིག་ཏུ། །རྒྱབ་ཕྱོགས་གསུང་གི་རྒྱལ་པོའི་སྐུ། །དེའུ་ནག་ཉིང་དཀར་ཆེབས་ཤིང་
རྩམས། །ཕྱག་གཡས་སྐྱ་ཡི་འཁྱིང་འཁར་དང་། །གཡོན་ན་ཙན་དན་བེང་ཆེན་བསྐྱམས།
།རོལ་དུ་སྒྲིག་དང་མེ་ལྷེ་བྲིད། །འཛིགས་རུང་ཁྲོས་པའི་རྒྱལ་པོ་དེ། །བསྐྱན་པ་སྤང་བའི་
ཆེད་དུ་བྲིས། །དགོན་པ་དེ་ཡི་མདུན་ན་ནི། །བརྗེས་དམར་གཏོར་འཕེན་པའི་ཚུལ། །ཁེ་
དཀར་རྒྱལ་པོ་རང་ཆས་བསྟེན། །འཁོར་གྱི་རུ་འདྲན་བཞི་པོ་ཡང་། །སྟོན་གྱི་ཤུལ་སེལ་
བྱད་མེད་ནི། །ནག་མོ་ལག་གཡས་དུ་ལུ་མ། །རྒྱག་ཕྱིར་ར་སྐྱགས་གཡང་གཞི་འཕྱར།
།གཡོན་པ་ཐལ་རྟེན་རྒྱག་པའི་ཚུལ། །ཁ་ནས་དག་སྐྱགས་འབོད་པ་ནི། །མི་བཟད་རལ་
པ་གཡོ་བ་བྲིས། །རྒྱབ་ནས་སྐྱགས་པ་སྤར་ཐོགས་ནི། །རྩམ་བརྗེད་གར་འཆམ་བྱེད་པ་
བྲིས། །གཡས་ན་ཉན་ཐོས་ཞི་དུལ་ནམས། །ལྷུང་བཟེད་འཁར་གསེལ་གཡས་ན་འཆང་།
།ཆོས་གོས་རྒྱུ་པོར་བགོས་པ་ཡི། །རྒྱབ་ན་པོ་ཏི་ཁྱར་བ་བྲིས། །གཡོན་ན་སྐྱེས་པ་དཔའ་
བོ་ནི། །གོ་ཁྱབ་གྱོན་ཞིང་རུ་མཆོན་འཕྱར། །སྟོ་བསང་འབག་སེང་གར་མཁན་ནམས།
།རོལ་མོ་འཁྲོལ་ཞིང་སྐྱ་གར་ཅེ། །སྐུ་ཡི་སྟོ་གྲོགས་བལ་པོ་ནམས། །ལ་ཐོད་མངོས་པར་
བཅིངས་པས་བསྟོར། །གཞན་ཡང་ནག་པོ་ཨ་ཙྰ་ཙྰ། །ཁྲོས་པའི་འཁོར་མང་དང་བཅས་
བྲིས། །རོ་བོ་དེ་དག་ཀྱན་ལས་ཀྱང་། །རང་འདྲའི་སྐུ་པ་གངས་མེད་འཕྱོ། །མོག་རོ་རྟ་
ཡི་སྐུ་ལས་ཀྱང་། །ཁེ་དཀར་རྒྱལ་པོའི་སྐུ་པ་མང་། །དེ་ཡང་སྒོ་རྩེ་ནམས་ལ་བཤད།
།སྒོ་ཆེན་སྟོན་ཡངས་ཁྱོད་འདྲ་ལ། །བྲིད་པའི་ཅེ་ནས་མནར་མེད་བར། །སྐྱེ་འགྲོ་དབུགས་
ཀྱིས་བེན་ཆད་ཀྱི། །ལྷག་པར་ཁེ་དཀར་རྒྱལ་པོ་རེ། །ཡོད་ཀྱང་ཡོད་ལ་བཤད་ཀྱང་ཤོད།

ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་ཐེང་གསུམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོའི་ནམ་ཐར་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་ཤིང་ན།
 ཁོད་ནི་སྤྱི་ཤུ་ཤ་གཟུང་དུ་མེད། དེས་ན་རྒྱལ་པོ་སྐྱེ་ལྔ་པོ། འཁོར་དང་བཅས་པའི་
 ཁོད་དང་གྲངས། འཕྱོ་བ་མི་ཡིས་ངེ་ལྟར་ཆོད། མཚོན་བྱེད་གང་ལེགས་ཙམ་རེ་བྲིས།
 དེ་ལས་གཞན་ཡང་བཀོད་མཛེས་ནི། བསྟན་དང་འཕྱོ་ལ་དག་ཞིང་ཤིས། ཡིད་འོང་ལྟ་
 བ་སྤྱད་པ་ནམས། རང་སྒོས་ལེགས་པར་དབྱད་ལ་བྲིས། དེ་ཡང་གར་འཕྱོ་མི་ཤིས་པས།
 རྒྱུད་ཀྱིས་གཟབས་བྲིས་ཡང་དག་ཀྱིས། ཁྱིམ་དེ་འདི་རུ་དགོས་རྒྱ་མིན། ལོ་ནི་བཅུ་
 གཉིས་ཚུན་ཆད་ན། མཐའ་འཁོབ་ལྔ་སྟེང་ཡུལ་དུ་དགོས། འཕྱོ་འདུལ་བསྟན་པ་རྒྱས་
 པར་འཇུག། སྒྲ་མའི་ཞབས་ཏྲོག་དེ་ཡིན་ལ། བསྟན་པའི་ཞབས་ཏྲོག་ཀྱང་དེ་ཡིན། རྒྱུད་
 ཀྱི་ཐུགས་དམ་དེས་ཆོག་སྟེ། ཆོགས་གསོག་དེ་ལས་ལྷག་པ་མེད། འདི་ནས་བརྩིས་པའི་
 བྱང་ཕྱོགས་སུ། ཆོས་དང་ཆོས་མིན་གཉིས་ཀ་དང་། ལྷན་མིན་རྒྱལ་སྟོན་འཁོར་བཅས་
 ནམས། མཐོང་ཐོས་ནམས་ཀྱི་དོན་ལྷན་བྱེད། དེ་ནས་བྱང་ནི་ཡུལ་གཞན་དུ། དེ་ཡིས་
 དེགས་ལྷན་རྒྱལ་པོ་འདུལ། འཕྱོད་དོན་མཐའ་རྒྱས་ལྷན་གྱིས་གྲུབ། ཀྱུན་ལ་དགའ་བ་དེ་
 ལྟར་ཡིན། །

འོ་དེ་ལྟར་དཀར་འཇམ་གྱི་སྟེང་དུ་ནག་ཆབ་པས་པ་མིན། བསྟན་པ་གཏན་ལ་
 པས་པ་ཡིན་པས་དེ་ལས་གལ་ཆེ་བ་མེད་ཅེས་གསུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས། སྤྱལ་སྐྱེ་འཕྲང་
 ཁ་བ་དཔལ་ལྷན་སྒོ་གྲོས་བཟང་པོ་ཞེས་པས། དབྱངས་ཅན་མའི་ཐང་ཁ་ཞིག་འདྲི་བར་
 བརྩམ་པའི་ཆེ་མངོན་རྟོགས་ངེ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད་དམ་སྟུམ་ཐེ་ཆོམ་པ་ན། དབྱངས་ཅན་
 མ་དངོས་སུ་ཞལ་གཟིགས་ནས། སྤྱལ་སྐྱེ་བ་ང་འདི་ན་ཡོད་པས་གཟིགས་དང་ཞེས་
 གསུངས་པས། སྤྱལ་སྐྱེ་ང་ལ་གཟིགས་སུ་གྲགས་པ་བི་ཤུ་ཀཱ་ས་འདིར་བབས་པ་ལྟ་བུ་
 དེས་ནམ་ཐར་ཞིང་བཀོད་ཀྱི་ཐང་ཁ་རྒྱས་པར་བྲིས་སོ། །

༡༩༽ ཡུལ་འདི་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་མཛད་པ་ཆད་དུ་བྱུང་བས་པོད་དུ་ཆེན་པོའི་གོ་སར་
 འགྲིང་པའི་སྡེ་དཔོན་དག་གིས་ཀྱང་བཀུར་བཞེས་ཀྱིས་སྒྲ་ཆེན་ལ་འོས་པའི་གྲུས་མཚོད་སྤྱི་ཞུ་ལྟར་

ཡགོང་ས་ལྷ་པ་ངག་དབང་སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཚོ།

སྤངས་པར་ཡེ་ཉིད་ནས་ཀྱང་གཞན་དོན་རྒྱ་ཆེན་འབྱུང་པའི་ཐབས་སུ་དགོངས་ནས་འཕྲིན་ལས་
ཀྱི་འདུག་པ་བཞིས།

དེ་ནས་ས་གཞིའི་དབང་ཕྱག་གོང་མ་ཆེན་པོ་དཔལ་ངག་གི་དབང་ཕྱག་བཀྲ་
ཤིས་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོ་ཀུན་དིང་ཏའི་གྲུ་མི་རྟོང་ཏང་གིས་གསེར་
ཡིག་པ་མངགས་ཏེ་ཏི་མིར་བཀྱར་བའི་བཀའ་ཤོག་སྟུང་བར། དཔལ་གངས་ཅན་གྱི་
མགོན་པོ་འབྲན་ཆེ་དང་བྲལ་བ་བྲིད་ལྟ་བུས་ཕྱག་དམ་དམར་པོ་གནང་བར་འོས་ཤིང་།
ཁྱད་པར་དུ་ནི་ངེད་སྡེ་སྲིད་ཀྱི་ཆེ་བ་ཡིན་པས་བཀའ་ཤོག་དམར་པོ་གནང་དགོས་པས།
དེ་ཡང་རྟེན་འབྲེལ་ལེགས་ཆོགས་ཀྱི་སྤྲད་དུ། འདི་ཕྱོགས་ལ་ཆེབས་ཁ་བསྐྱར་བའི་སྟོན་
དུ། བཀའ་ཤོག་གསར་དུ་བསྐྱབ་པ་འདི། ཐོག་མར་རྩོམ་པོ་ཆེའི་བྱང་དུ་ཐམ་སྤྱད་
འབྲུལ་བ་གནང་ནས། ཀུན་གྱི་སྤྱི་བོའི་རྒྱན་དུ་བཀོད་པ་བྱ་ཞེས་བྱང་བ་ལ་བརྟེན་ནས།
ཐེབས་སྒོ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཕྱིན་བསྐྱབ་པ་ལས་འོས་མེད་གསུངས། རྩོམ་པོ་ཆེར་སྟན་
ངག་གི་ཆོགས་བཅད་དང་བཅས་ཐམ་སྤྱད་སྤུལ།

ཏྲེར་ཁྲ་བཅུ་གཉིས་པའི་ཆོས་ལྷ་ལ་ཆེབས་ཁ་བསྐྱར་ཏེ། ཐོག་མར་འཕྲོས་སུ་
ཐེབས། གྲེ་པ་དཔོན་གཡོག་གིས་བསྟེན་བཀྱར་སྤྱན་སྟུང་ཆོགས་པ་མཛད། འདྲོད་ཆོས་
ཀྱང་ཕྱགས་དགོངས་རྩོགས་པར་གནང་། དེ་ནས་ནང་སོ་འཕྲོང་རྒྱས་པས་ཐོབ་རྒྱལ་ལྟ་
ཆེ་དང་། སྤྱང་བཅན་གཞིས་ཀར་སྤྱན་དྲངས། ཆེ་དབང་སོགས་འདྲོད་ཆོས་ཅི་རིགས་
པ་གནང་། རི་བོ་སྡེ་ཆེན་དང་སྤྱན་གཡས་སུ་ཐེབས་ཏེ་ཁྲོམ་ཆེན་པོ་ལ་དམ་པའི་ཆོས་
ཀྱི་དགའ་སྟོན་སྟུང།

སྤར་ཐོབ་རྒྱལ་ལྟ་ཆེར་ཐེབས་ཏེ་དོན་གྲུབ་ཅེས་པ་ས་ལྷག་གི་ལོ་གསར་གཏོར་
ཆེན་གནང་། དེ་ནས་མཁར་ཐོག་དུ་ཐེབས། རྣམ་རྒྱལ་རབ་བརྟན་ནས་ཞབས་བྱང་
སྤས་ཡུམ་གྱིས་གྲས་མཛོད་མཛད། སྒྲོལ་དཀར་གྱི་ཆེ་དབང་གནང་། དེ་ནས་བསྐྱུ་བའི་

ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་ཐེང་གསུམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོའི་ནམ་ཐར་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་ཤིང་རྒྱ
བཀོད་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་བཅས་ཏེ་ཆོས་གྲུ་ཆེན་པོ་དཔལ་གྱི་ཆེས་ཐང་དུ་ཕེབས་ནས་
སྐྱག་ཚང་གཟིམས་སྤྱིལ་དུ་བཞུགས། ཏོར་རྒྱ་དང་པོའི་ཆོས་བཅུ་གཟའ་སྐར་འཕྲོད་
སྦྱར་བཟང་བ་ལ། རྟེན་སྤྲིད་ཀྱི་སྒྲ་མའི་ཆེ་བར་འོས་པའི་ལས་ཆན་གྱི་རིམ་པ་དང་བཅས་
པས་བསྐྱབས་པའི་བཀོད་པ་དོ་མཚར་བས་མདུན་བདར་ཏེ། སོ་བུ་དང་ཆེན་པོ་སྟེ་ཉུ་གཞིང་
ཆེར་ཕེབས་མེ་ཏོག་གི་ཆར་དང་འཇའ་འོད་ཀྱི་ཕྱིང་བ་ཁོར་ཡུག་ཏུ་བྱལ་བ་སོགས་དགེ་
མཚན་མཐའ་ཡས་པ་བྱུང་། དེ་ནས་གཟིམས་རྒྱུད་ཀྱན་བཟང་ཡང་ཆེར་སྟན་རྒྱས་སུ་
བཞུགས་གྲལ་ཞིག་གནང་། དེ་གོལ་ནས་གོང་སར་སྒྲོལ་དཀར་གྱི་རྗེས་གནང་ཆེ་བྱིད་
ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དང་བཅས་གསུང་ཆོས་འབུལ་བར་མཛད། དེ་ཡང་བཀའ་ལས།
ཆེ་ཞབས་བྱུང་དང་མཇལ་རྒྱུའི་དེ་ཅུབ། ཞབས་བྱུང་གོང་མ་ཆེན་པོའི་མནལ་ལམ་དུ་
ཞབས་བྱུང་རང་ཉིད་སྤང་སྤྱོད་མེ་ཏོག་སྒྲ་ཆོགས་ཤར་བ། སྒྲོ་ཞིང་ཡངས་པ་ཞིག་གི་
དཀྱིལ་དུ་བཞུགས་འདུག་པ་ལ། རི་ཞིག་གི་ཆེ་ནས་སྤྲིན་ཤིན་ཏུ་དཀར་བ་ཞིག་དབུའི་
ཐང་དུ་ནར་གྱིས་བྱུང་བའི་དཀྱིལ་ན་མི་དཀར་པོ་ཞིག་གིས་འོ་མའི་རྒྱ་ཞིག་དབུ་ལ་
སྤྱག་བྱུང་བ་དང་། ཐུགས་ལ་འདི་ཅི་བྱེད་པ་ཡིན་སྟུང་ཅ་ན། ལྟའི་བུ་གོས་དཀར་པོ་གྲོན་
པ་ཞིག་བྱུང་ནས། མེ་ཏོག་གི་འཕྲེང་བ་ཞིག་སྐྱེ་པར་དུ་བསྐྱར་བྱུང་བས། སྤར་འཕྲེང་
བ་དེ་སྟེད་ཅིག་བྱུང་ཡང་འདི་འདྲ་མ་བྱུང་དགོངས་མཉེས། ཡང་དེའི་བུ་མ་དཀར་པོ་
ཞིག་ནས་བདུད་ཆེ་གསེར་བཙོ་མའི་མདོག་ལྟ་བུ་དབུ་ལ་སྤྱག་པས། སྐྱེ་ལུས་བདེ་བས་
གང་བྱུང་བའི་ཚུལ། སང་ང་སྐྱེ་ཞབས་སུ་སྟེན་བས་དུས་བཀའ་ཕེབས་གནང་བྱུང་། གཞན་
ཡང་ངས་ཐུལ་བ་ཡིན་ཟེར་བའི་དབུ་ལྟ་སེར་པོ་མདོག་ལེགས་པ་ཞིག་གོང་མ་ཆེན་པོ་
ཉིད་ཀྱི་དབུ་ལ་བཞེས་པ་སོགས་སྟུང་བཟང་པོ་མང་དུ་བྱུང་གསུངས་ནས་དགྲེས་དགྲེས་
གནང་བ་ཞིག་འདུག་ཅེས་བཀའ་ཕེབས།

སྤར་ཡང་སྒྲོལ་དཀར་སྐྱན་བདུན་མའི་ཆེ་དབང་ཟབ་མོ་རྒྱས་པར་འབུལ་བ་

ལ་གོང་ས་ལྷ་པ་ངག་དབང་སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཚོ།

གནང་བའི་ཚོ། ཚེ་རིལ་ཕྱག་ཏུ་ཕུལ་བ་གསུམ་སྒྲེལ་ཞིག་བྱང་བས་རྟེན་འབྲེལ་ལེགས་
པར་འབྲིག་ ཚེ་རིལ་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱང་ཕྱག་ཏུ་བཞེས། གསོལ་བ་གྲུང་ཆོགས་ཀྱི་
བཞུགས་གཤམ་ནས་བཟུང་། གོང་མ་ཉིད་དང་བཞུགས་སྟན་མཉམ་པ་སོགས་གཟེངས་
བསྟོད། དེང་ཕྱིན་ཆད་ནས་ངེད་མི་ངོ་དང་བཅས་པ་ལ་ཕྱག་འཆའ་མི་དགོས་ཞེས་
བཀའ་བཅད། དེའི་ཆེ་བོད་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་གདུང་ལས་འཁྱུངས་པའི་མཁས་བརྩན་གྲུབ་
པའི་དབང་ཕྱག་དོན་གྱི་པར་རྒྱུ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་བརྩན་བསོད་ནམས་མི་འཇུག་རབ་བཟན་
དཔལ་བཟང་པོ་ལ། གོང་ནས་ཐུགས་གཉེར་གང་ལ་མཛད་དང་གྲ་བསྐྱོར་སོགས་ཀྱི་དྲི་
ཆེད་ཞིབ་པར་གནང་། བྱུང་བ་ཆོག་དོན་བཟང་པོ་ཕུལ་བས་བཞུགས་གཤམ་མཐའ་དག་
གསན་སྟོབས་གུར།

དེ་ནས་ལྷའི་བརྩན་པ་དང་ཆེས་ཐང་ལས་ཆེན་སངས་རྒྱས་མགོན་པོ་གཉིས།
བཞུགས་གཤམ་ལ་ཆོས་ཀྱི་འབེལ་གཏམ་མཛད་དེ། སྟོན་པས་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་
གྱི་སྟོན་དུ་ལུང་གི་ཆོས་གསུངས་པར་ཐལ། དེའི་སྟོན་དུ་ལྷའི་བཀྲ་ཤིས་དོན་གྲུབ་མའི་
ཆོགས་བཅད་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་ཆོས་འཁོར་གྱི་སྟོར་དང་། ཆད་མ་བསྐྱུ་
མེད་ཅན་ཞེས་པ་སོགས་རྣམ་འབྲེལ་གྱི་སྟོར་ལ་བགོ་སྒྲིང་མཛད་པས་གོང་མ་ཐུགས་
མཉེས་པར་གུར། གོང་ནས་ཤེལ་བུམ་ཚུ་རིས་མར་གྲགས་པའི་ཞལ་དགའ། ལྷེ་སྲིད་གྱི་
ཁྱད་ཚུལ་མཆར་བ་དེས་གཙོས་པའི་བྱང་བྱེད་གི་དངོས་པོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཕུལ། ཀ་
བཞིར་ཆེ་ཆོགས་པའི་རྟེན་འབྲེམས་དང་བཅས་ཏེ་བསྟོན་བཀྲར་ཞུས།

དེ་ནས་ཆེས་ཐང་དུ་ཕེབས། རིམ་གྱིས་འཕྱོས་རྒྱལ་མཆན་ཆེར་ཕེབས་
བཞུགས་ཐོག་ཕྱག་དམ་དམར་པོ་གནང་དགོས་པའི་ཡང་སྟོར་གྱི་གོང་མའི་བཀའ་ཤོག་
ཕྱག་བྲིས་མ་ལས་འདི་ལྟ་སྟེ། ཆབ་ཤོག་ཁྱད་ཇའི་རྟེན་ཞིབ་དང་བཅས་ཕེབས། མདང་
སངས་སྐྱེ་མཚོག་ཏུ་སྟོམས་པ་ནས་འཕྱོས་ཆོར་ཕེབས་སྐབས་ཡིན་འདུག་པ་ཅིས་ཀྱང་

ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱོང་གསུམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་ཤིང་ན།
ལེགས། འདིར་ཡང་ནད་འཆོ་མེད་ངོས་ཁ་ཏོན་འཕེལ་བར་ཡོད། གང་ཅིའི་ཞིབ་ཆ་
དཔལ་འབྱོར་རྒྱ་མཚོའི་རག་ནས་འབུལ་བ་ལྟར། དགོངས་ལུལ་དུ་བཞུགས་པ་ཞུ། ཉེན་
མཚོན་བྱེད་བཟ་ཤིས་ཁ་བཏགས་བྱུང་འབྲེལ་ལ་རྒྱ་ལྡན་འབུལ། ཆོས་བརྒྱ་གསུམ་ལ་
ཕུལ། སྤ་སོར་ཐེའུ་ཅེ་ཕུལ་བ། བརྟན་པ་དང་། འཕྲིན་ལས་བཟང་པོ་ཕྱགས་ཐམས་ཅད་
དུ་ཁྱབ་པའི་ཉེན་འབྲེལ་ཡིན་པས། ཕྱག་དམ་དམར་པོ་རང་གནད་བཀོད་ཡོད་པ་ཞུ།
འདི་བཞིན་གནད་འདུག

དེ་ནས་ལྷ་ས་སློན་ལམ་གྱི་གཤམ་ལུལ་གྲུབ་པ་དང་། རྟོར་དཔོན་ཀྱང་མཇལ་
བར་ཡོང་བ་སོགས་ལ་བརྟེན། འབྲས་སྤངས་དང་རྟོར་དཔོན་སོགས་ཀྱིས་གདན་འདྲེན་
བྱུང་བས་སྦྱིད་ཤོད་དུ་ཆིབས་ཁ་སྦྱར། འབྲས་སྤངས་སུ་ཕེབས། རྟོར་དཔོན་ལ་མཇལ་
ཁ་བཀའ་ཆོས་སོགས་ཀྱིས་ཆོམ་པར་གནད། དཔོན་གྱིས་ཀྱང་ད་ལམ་ཡར་རྒྱང་གི་
མཇེད་པ་གལ་ཆེན་རྣམས་བཤོལ་ནས། བདག་གི་དོན་ལ་ཕེབས་པ་ཐུགས་རྗེས་བཟུང་།
ད་ཡང་སངས་རྒྱས་ཟེར་བ་དེ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་རྗེས་སུ་འཛིན་དགོས། དད་པའི་ཉེན་
ཞིག་གནད་བར་ཞུ་ཞུས་པས། བཀའ་ལས། དེད་རང་ད་ལམ་ཡང་བྱེད་དཔོན་གཡོག་
གི་དོན་བྱེད་དུ་འོངས་པ་ཡིན་པས། བྱེད་མགུ་བ་ཞིག་སྟེར་དགོས། དེ་ཡང་སྐབ་པ་གྲོང་
བྱེད་མ་འདི་གསུང་འབྱོན་མ་ཡིན་པར་ཡང་བྱེད། སློན་དམག་གིས་འདིའི་ཞབས་ལ་སྟ་
རེ་བརྒྱབ་པའི་ཤུལ་ཡོད་པ་ཡང་རིམ་གྱིས་གསོས་པའི་བྱིན་རྒྱལས་ཅན་ཡིན་གསུངས་
ནས་གནད་བས། མཆི་མ་འཁྲུག་ཅིང་བ་སྐྱུ་གཡོ་བ་དང་། མགོ་བསྐྱར་ཅིང་རེ་ཞིག་སྐྱ་
མི་ཤེས་པར་ལུས། དེ་ནས་ལྷ་འདི་འདོད་ཀྱང་དམིགས་སུ་བ་ཞུ་མ་ལུས། མངོན་མཁྱེན་
ཐོགས་མེད་མངའ་བ་འདུག ཅས་དད་པ་ལྷག་པར་སྦྱེས་ཤིང་ཉེན་དེ་སྦྱི་བོ་དང་སྦྱིང་ག་
སོགས་སུ་སྦྱར་ཏེ་གྲུས་པའི་རྣམ་འགྱུར་དུ་མ་སྟོན། མཚོད་ཡོན་ལྷན་དུ་སློན་ལམ་ཆེན་
མོར་ཕེབས། སློན་ལམ་ཉི་མ་དང་པོའི་མཇལ་ཁ་ཞུས་ནས་རྟོར་རྣམས་རང་ལུལ་དུ་ལོག

ཡགོང་ས་ལྷ་པ་དག་དབང་སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཚོ།

སྒོན་ལམ་གྱི་ནམ་པར་དཀར་བའི་འཕྲིན་ལམ་གྱི་མཛོད་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་གནང་། བྱང་
ཕྱོགས་སའི་བདག་པོ་ནང་སོ་དགའ་ལྷན་པས་དགའ་ལྷན་ཁང་གསར་དུ་སྐྱབ་བྱངས།
དམ་པའི་ཆོས་ཀྱིས་ཆོམ་པར་མཛོད། དེ་ནས་འབྲས་སྤངས་སུ་སྐྱེ་མཚམས་ཀྱི་བཅད་
རྒྱ་དམ་པར་གནང་ངོ། །

(༦༦ ཉ་༡། ༧༩ འ་༥) དེ་ཡང་ཕག་མོ་གྲུ་པའི་སྡེ་སྤྱིད་འདི། སྤྱིར་རྒྱལ་ཁམས་
སྒོས་སྡེ་དཔོན་ནམས་ལ་གཅེས་པ་ཡིན་ཞེས། སྐྱབ་སྡེ་ཆོས་གྲགས་པ་གསུང་ལ། དགའ་
ལྷན་ཆོས་འབྱུང་དུ། ཕག་མོ་གྲུ་པའི་སྡེ་སྤྱིད་དང་རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་པའི་བསྟན་པ་གཉིས་
སྟོག་གཅིག་ལྟ་བུར་འདུག་གསུང་བས། སྤྱི་སྒོས་ཆང་མའི་སར་དཔལ་ཕག་མོ་གྲུ་པའི་
བསྟན་པ་འདི་རྒྱས་པ་ཞིག་དགོས་རྒྱུར་འདུག་ནའང་། འགྲོ་བའི་བསོད་ནམས་དམན་
པའི་དུས་ཀྱིས་ཆད་པ་ལྟ་བུར། སྡེ་སྤྱིད་ཞལ་ངོ་ནང་ཞིག་པས་དུས་ཟླ་ཆེན་པོ་ལངས་
ཏེ། དེ་ཞི་བའི་ཐབས་སུ་ཆེབས་ཁ་སྐྱུར། ཐོག་མར་བསམ་ཡས་སུ་ཕེབས། མདོ་སྡེ་མཚོད་
པ་དང་འགྲིག་གནས་མཇལ་ནམས་ཞིབ་པར་མཛོད། བེ་དཀར་དཀོར་མཛོད་སྤྱིང་དུ་
སྐྱལ་པའི་ཆོས་སྦྱང་ཆེན་པོ་དང་མཇལ། གནོད་སྐྱབ་ཆེན་པོ་འདི་སྡེ་བརྒྱད་དེགས་
པ་ཀུན་གྱི་ཡང་རྩེ་མཐུ་སྟོབས་རྩུ་འཕུལ་དཔག་པར་དཀའ་བ་ཞིག་ཡིན་པས། སྡོན་ས་
སྤྱིའི་རྩེ་བཙུན་གོང་མ་ནམས་ཀྱིས་གྲུར་མགོན་གྱི་གསང་བྲིད་ཟབ་མོ་ཐུགས་ཉམས་སུ་
བསྟར་བའི་རུས་པས། ས་སྐྱུ་པའི་གདུང་བརྒྱད་ནམས་ལ་གྲུས་པའི་ནམ་འགྱུར་མཛོད་
པ་རང་ཞིག་ཡོད་འདུག་ཅིང། འབྲི་གུང་ཞབས་དྲུང་རིན་ཆེན་ཕུན་ཚོགས་ཡབ་སྲས་
དང་། གཞན་ཡང་གསང་སྟགས་རྟིང་མའི་རིག་སྟགས་འཆང་བ་ནམས་ལ། ཨོ་རྒྱན་
རིན་པོ་ཆེས་དམ་ལ་བཏགས་པའི་སྡོན་གྱི་ཐ་ཆོག་རྩེས་སུ་བྱུང་བ་དང་། རང་རང་གི་
མཐུ་སྟོབས་རུས་པའི་བྱེད་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་སྦྱང་ཆེན་པོས་གྲུས་པའི་ནམ་འགྱུར་
མཛོད་པ་ཡིན་པར་སྣང་།

ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱོང་གསུམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་ཤིང་ན།

(༦༦ བ་༣། ༧༥ འ་༡༠) དམ་པ་འདི་ཉིད་ལ་བཀྲར་བཟོས་ལེགས་པར་སྤུལ་
འདས་མ་འོངས་ཀྱི་ལུང་བསྟན་གསལ་བར་གསུངས། སྤྱག་ཚེལ་སོགས་སྤྱན་གཟིགས་
མཚོད་གཏོར་རྒྱས་པར་སྤུལ་བས། ཆོས་སྐྱོང་གིས་སྤྱག་ཚེལ་དེ་དགོལ་དང་གསུང་།
དགོལ་པར་སྐད་སྟན་པོ་བྱང་བས། དེ་དང་མཐུན་པའི་འཕྲིན་ལས་བསྐྱབ་ཅེས་ཞལ་
བཞེས་མཛད། དེ་ནས་ཆེས་ཐང་དུ་ཕེབས། གོང་ས་ནས་གཟིམས་ཁང་ཡེ་བཟང་ཆེ་
འབུལ་བ་གནང་། དེར་བཞུགས། དེའི་ཆེ་སྐྱེའང་རིན་པོ་ཆེ་ཀྱན་བཟང་ཆེ་པ་ཆོས་
ཀྱི་དབང་ཕྱག་ཅེས། རིག་སྤྲུགས་འཆང་བའི་འཁོར་ལོས་སྐྱར་བའི་མཁས་གྲུབ་ཆེན་
པོ་དེའི་ཞལ་ནས། རུབ་གཅིག་བདག་གི་མི་ལམ་ན་ཡེ་བཟང་ཆེར་ཕྱིན་པས། དེ་ན་
འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་སྐྱེ་ཚད་ཆེ་བ་ཞིག་བཞུགས་པའི་གཡས་ན་མགོན་པོ་
ཆེ་དཔག་མེད་ཀྱི་སྐྱེ་དང་། ཨོ་རྒྱན་རིན་པོ་ཆེ་པསྐྱེ་འབྱུང་གནས་ཀྱི་སྐྱེ་གཉིས་བཞུགས་
ཤིང་། གཞན་ཡང་རྟེན་གསུམ་ངོ་ཤེས་པ་དང་མི་ཤེས་པ་མང་པོ་བཞུགས་པའི་བྱང་ན།
མཚོད་རྣམས་སྐྱོང་གསུམ་པའི་བཀོད་པ་སྤྱན་སུམ་ཆོགས་པ་འདུག་པས། འདི་སྐྱམ་དུ་སྤར་
ཀྱི་རྟེན་མཚོད་བཟང་པོ་རྣམས་ནི་སྤྲེ་གཟར་ཀྱི་གཤིས་ཀྱིས་མ་བཞུགས་ཀྱང་། དཔོན་ས་
སྤྲེ་སྤྲིད་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་མི་ཟད་པ་ནི་ངོ་མཚར་ཆེ། ད་ཡང་རྟེན་མཚོད་བྱད་པར་ཅན་
འདི་ཙམ་བཞུགས་འདུག་བསམ་པ་ཤར།

དེ་ནས་ཞབས་བྱང་རིན་པོ་ཆེ་ཡེ་བཟང་ཆེར་ཕེབས་འབུལ་དུ་ཕྱག་འབུལ་
ལ་ཕྱིན་པས། མི་ལམ་ཀྱི་ངོ་པོ་བརྩ་གཅིག་ཞལ་བཞུགས་ས་དེ་ན་ཞབས་བྱང་རིན་པོ་
ཆེ་བཞུགས་འདུག་སྐྱེ་གཞོགས་གཡས་ན་རྟེན་མཚོད་མང་པོ་འདུག་པའི་ཁྲོད་ན་རྒྱལ་
བ་ཆེ་དཔག་མེད་མགོན་ཀྱི་སྐྱེ་བཞུགས། ཨོ་རྒྱན་རིན་པོ་ཆེའི་རྣམ་ཐར་ཐང་ཁ་ཞིག་
ཀྱང་འདུག་པས། བཞུགས་ཚུལ་དང་བཀོད་པ་ཐམས་ཅད་མི་ལམ་དང་མཐུན་པ་བྱང་
གསུང་། རིན་པོ་ཆེ་པ་དེ་ཞབས་བྱང་རིན་པོ་ཆེ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ་ལ་སྤྱན་རས་

ལ་གོང་ས་ལྷ་པ་ངག་དབང་སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཚོ།

གཟིགས་དངོས་ཀྱི་མོས་པ་གནང་བ་ཡིན། ཕྱིས་ཀྱན་བཟང་ཅེར་ཞལ་ཐང་འབྲ་སྐྱ་ཞིག་
བཞེངས་པའི་ཆོ་ཡང་། ལྷ་གསུམ་པོ་དེ་འདྲི་བའི་ཞལ་བཀོད་གནང་བ་ཡིན་ནོ། དེ་
ནས་ཞལ་ངོ་ནམས་ལ་སྟན་སྟོན་དང་། སྟོན་པོ་ནམས་ལ་བསྐབ་སྟོན་སོགས་རྒྱས་པར་
གནང་ཡང་། གཏན་ཆེངས་ནི་མ་བྱུང་། བར་ཆེངས་གཡུལ་འཐབ་ཕྱིར་འཕུལ་ཅམ་
ཀྱིས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ནམས་ཀྱི་བདེ་བའི་ངལ་གསོར་གྱུར།

རུབ་ཅིག་མནལ་ལམ་གྱི་ཚུལ་དུ། མཁའ་འགྲོ་མ་མཚར་མོ་ཞིག་བྱང་བ་དེ་
ནམ་མཁའ་ལ་སྤར་བ་བྱེད་ཅིང་། འདི་སྐད་ཅེས། འབྲི་གྲང་བ་དང་སྐམ་པོ་པ་སོགས་
འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་དབང་དུ་འདུ་བ་ཞིག་ཞི་བཞེད། བཞེད་ན་ནི་ཡོང་བར་འདུག་ཟེར་
བ་ལ། རྗེའི་ཞལ་ནས་གཞན་དོན་དུ་འཇུར་བ་ནི་དཀའ། རང་དོན་དུ་འདོད་པ་ཆེ་བ་
ལ་དགའ་བ་མེད་པས་མི་འདོད་གསུངས། རེ་ཞིག་དེ་ཁར་སྐྱ་མཚམས་མཛད་པའི་སྐུ་
ནས། རིན་པོ་ཆེ་ཀྱན་བཟང་ཅེ་པ་ལ་མགོན་པོ་ཞལ་གྱི་བསྐྱེད་གསེའི་གདངས་དབྱངས།
རྩ་ཆེངས་སོགས་འཁྲིད་པར་མཛད་དེ་ཕྱག་ལེན་དུ་ཐེབས་པ་གནང་། དེ་ནས་རྒྱལ་
དུ་སྤྲ་མ་ཆོས་མཛད་པ་དཔོན་སྟོབ་ཀྱིས་གདན་དྲངས། གཟིམས་ཁང་གོང་དུ་རྗེ་དོ་རྗེ་
འཆང་སྟགས་རམས་པའི་སྐྱ་གདུང་ཁྱགས་ལ་ཕུལ། དེའི་ཐོད་དང་ཞལ་སྟོ་སོགས་ལྷ་སྐྱ་
རིང་བསྐལ་མང་དུ་བྱོན་པའི་རྟེན་ངོ་མཚར་ཆེ་བ་ནམས་བཞུགས་པའི་དབུལ་གདུང་
གསར་དུ་བཞེངས་ནས་བྱམས་ཁང་ཞལ་རས་ལྷ་ཁང་དུ་བཞུགས་སུ་གསོལ། སྤར་ཅེས་
ཐང་དུ་ཐེབས།

དག་པོ་ཞེས་པ་ལྷགས་སྟེལ་གྱི་ལོ་གསར་གནང་། གཞན་དོན་གྱི་འཕྲིན་ལས་
རྒྱན་མི་འཆད་པའི་ངང་ནས། དབྱར་ཆོས་ལ་རྒྱལ་དུ་ཐེབས། དེའི་ཆོ་ཡང་སྤར་གྱི་
མཁའ་འགྲོ་མ་དེ་བྱུང་ནས། གཞན་དོན་མཛད་པ་ལ་ཐབས་སྣ་ཆོགས་ཤིག་དགོས། དེ་
ལ་སྤར་ཁྱས་དེ་ལྷར་ཕྱགས་ལ་ཞི་བཞེད། བཞེད་ན་ནི་གདན་ས་རིན་པོ་ཆེ་འདིར་

ཡུལ་དབང་སྐྱེའི་གསུམ་པ་བསོད་ནམས་ཀྱི་མཆོད་རྣམས་ཐར་དོས་གྲུབ་ཀྱི་མཆོད་ཤིང་།
ཕེབས་ན། གཞན་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་འགྲུབ་པར་འདུག གལ་ཏེ་རྟེན་འབྲེལ་འཕྲུགས་ན་ནི་
གཞན་གྱིས་བདག་ཏུ་བྱེད་དེ། སྡེའུ་གདོང་པ་ཁུ་དཔོན་རྣམས་ནི་སྤྱི་ལ་ཡང་དབང་ཆ་
མི་ཡོང་། དེ་བས་ན་ད་ལྟ་ནས་རྟེན་འབྲེལ་བསྐྱེད་པ་ལེགས། གཞན་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་
བྱེད་པ་དང་། གོ་ས་ཆེན་པོ་མི་འདྲི་ན་པ་ནི་འགལ་བ་ཡིན་ཟེར། འོ་ན་རྟེན་འབྲེལ་སྐྱེག་
ལུགས་རི་ལྟར་བྱེད་དགོས་གསུངས་པས། དེ་ན་རེ། འགྲོ་མགོན་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་འདྲ་
བྱིན་རྒྱལ་ཅན་བདུན་སོགས་ལ་མཆོད་བསྟོད་སྤྲུལ། འདོད་དོན་ལ་གསོལ་བ་ཐོབ་
དང་། དོན་ཐམས་ཅད་དེ་ཀལ་འགྲུབ་ཟེར།

དེ་ནས་འབྲས་སྤྲུངས་སུ་ཕེབས་པའི་ལམ་ཞོར་འོལ་ཁ་ཅེར། སྡེ་པ་རྫོང་དཔོན་
པས་འབུལ་སྒྲིལ་འགྲོ་མགོན་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་འདྲ་བྱེད་པར་ཅན་ཞིག་སྤྲུལ་བྱུང་བས།
རྟེན་འབྲེལ་ལེགས་པར་འགྲིག་ཅེས་མཉམ་མཉམ་མཛད། དེ་ནས་སྐུ་འདྲ་རིན་པོ་ཆེ་གྲ་
ས་མ་དང་བྱི་ཟ་མ་ལྟ་ཅན་ཆོད་མེད་ཕྱག་ཏུ་འབྱོར། རིམ་གྱིས་འབྲས་སྤྲུངས་སུ་ཕེབས།
རྟེན་གཅིག་སྐུ་འདྲ་ལི་མ་ཞིག་ལ་ཞལ་གསེར་གནང་བའི་ཆོ། སྡེ་པ་གེ་རུ་བས། སྐུ་འདྲ་
རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་འདྲ་བདུན་མ་ཡ་གཅིག་སྤྲུལ་བས། སྡེ་བྱི་བསྟོམས་པར་འགྲོ་མགོན་རིན་པོ་
ཆེའི་སྐུ་འདྲ་བདུན་ཕྱག་ཏུ་འབྱོར་བར་བརྟེན། སྤར་གྱི་ལུང་བསྟན་དང་མཐུན་པར། སྐུ་
འདྲ་རྣམས་ལ་ན་བཟའ་བེར་བཅས། བྱུས་དམར་གྱི་སྟོམ་གཞུ་བཞུགས་སྟན་སྟེ་འཕོལ་
སོགས་བཀོད་པ་མཛེས་པར་བཤམས། མཆོད་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་ཕྱག་མཆོད་མང་དུ་
མཛད་དོ། །

༡༩༽ ཡུལ་དབང་མཆོག་གི་གཟིམ་ལམ་དུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་གོང་མ་གཉིས་ལ་མཛལ་བ་དང་།
ཀུན་བཟང་ཆེ་པ་ལས་དབང་བཀའ་རེ་བྱ་གནང་། སྤར་ཡང་གཟིམ་ལམ་དུ་ཡུལ་དབང་སྐུ་གོང་མ་
གཉིས་དོས་མཛལ་ལྟ་བུར་ཡུལ་ཉིད་གྱིས་གཙོས་སྐུ་འཁོར་སོགས་ལ་ཡང་འབྱུང་འབྱུར་ལུང་བསྟན་
ངོ་མཆར་བ་མང་དུ་ཕེབས་པ་བཞིན་དོན་ཐོག་ཏུ་བབ།

ཡགོང་ས་ལྷ་པ་ངག་དབང་སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཚོ།

དེ་ནས་ཡང་ཉིན་གཅིག་རྗེས་ཞལ་ནས། མདང་ངའི་མི་ལམ་དུ་ངེད་འཁོར་
བཅས་གཞན་མི་ཁ་ཡར་དང་བཅས་པ། རི་ཞིག་གི་སྐང་ཞིག་ལ་འགོ་གིན་འདུག་པས།
དེ་ན་ཁང་པ་གསུམ་ཐོག་མ་ཞིག་འདུག ང་ལ་མི་གཅིག་གིས། བྱིད་རང་སྐྱ་སྐྱ་གོང་མ་
གཉིས་པོ་མཇལ་བ་ལ་ཨེ་འབྱོན་ཟེར། ངའི་བསམ་པ་ལ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྐྱ་སྐྱ་ལྷ་
ཕྱི་གཉིས་ལ་ཁྱེ་རྒྱ་རེ་འདུག བཞུགས་ཨེ་ཡོད་དམ་བསམ། འགོ་གིན་འདུག་པས་ཡར་
ཐོག་དེ་ན། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ་བཞུགས། དེ་ཡང་ཁྱི་ཤིན་ཏུ་མཐོ་
བ་ཞིག་ལ། སྐྱ་རེ་བགྱེས་ཤིག་བཞུགས་འདུག་པ་ལ། ཕྱག་འབུལ་ཁྱས་ཏེ་བྱིན་རྒྱབས་
ཁྱེ་བྱིན་དུས། བཞིང་བ་དང་དབུ་ཐུག་གནང་སྟེ། བྱིད་ཀྱིས་བྱོན་པ་ཨེ་ཡིན་བཀའ་
ཐེབས་བྱུང་། དེ་དུས་ངེད་རང་གི་སྒོ་ལ། ང་ལ་བཞིང་བ་གནང་བ་འདི། ཞབས་བྱུང་གོང་
མ་ཆེན་པོས་བདག་ཁྱེན་གནང་བ་དེས་ཡིན་ལ་ཆེ། གཞན་གནང་དོན་ཞིག་མེད་ལ་
ཆེ་སྟམ་པ་བྱུང་མཚམས་བཀའ་ལླང་ལ་བྱིད་རང་སྟེང་ལ་ཐེགས་དང་། ད་དུང་མཇལ་
རྒྱ་ཡོད་གསུང་བྱིན་པས། སང་གི་ཡོལ་བ་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པ་ཞིག་བཏང་འདུག དེ་བྱེ་
ནས་ནང་ལ་བྱིན་པ་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་འདུན་གྲུབ་པ། བཞུགས་གདན་
གསུམ་གདན་སྟེ་འཕོལ་ཞིག་གནང་སྟེ་བཞུགས་འདུག བྱིན་རྒྱབས་ཁྱས་པས། འོངས་
པ་ལེགས་གསུངས་ནས། ཕྱག་གཅིག་གིས་བྱིན་རྒྱབས་གནང་བྱུང་། དེ་ནས་ཁྱོད་ལ་
ཅི་དགོས་གསུངས། ང་ལ་བྱུང་ན་གསུང་ཆོས་ཤིག་དགོས་ཁྱས་པས། མང་པོ་བྱེད་ལོང་
མེད། དཔལ་ལྷན་ལྷ་མོའི་འཕྲིན་ལས་བཞིའི་རྗེས་གནང་བྱེད་པ་ཡིན་གསུངས། གཏོར་
མ། དཀར། སེར། དམར། སྟོ་ནག་བཞི་འདུག རིམ་བཞིན་ཞི་རྒྱས་དབང་འགྲེལ་གི་འཕྲིན་
ལས་རྗེས་གནང་། བཀའ་བསྒྲོ་དང་བཅས་པ་གནང་སྟེ། འོ་ཡགས་ཡོད་དོ། །འདི་བཞི་
ཤིན་ཏུ་དགོན་པ་ཡིན་པས། ད་རེས་རྒྱང་བཙུགས་སུ་བྱས་པ་ཡིན་བཀའ་ཐེབས་བྱུང་།
སྐར་འོག་ཏུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་སྐྱ་མདུན་དུ་བྱིན་པས། བྱིད་

ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་ཐེང་གསུམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་ཤིང་ན།
ལ་ཅི་གནང་བྱུང་གསུངས། རྗེས་གནང་འདི་བཞིན་གནང་བྱུང་ཁྱས་པས། འོ་དེ་ཡགས།
དེས་དཔལ་ལྷན་ལྟ་མོའི་ཆོས་སྒྲོར་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པ་འདྲ་གསུང་། གསོལ་རས་ཀྱི་བྱ་
རམ་གྱུ་བཞི་ཞིག་དང་། གོང་དུ་ངེད་རང་གི་འཕྲིང་བ་དེ་ཕྱིར་གནང་བྱུང་སྟེ། ག་ལེ་
ཐེགས་སང་ཡང་ཕྲད་འོང་བཀའ་ལུང་གནང་བྱུང་།

ཡང་དེའི་ཆོངས་འདི་སྐད་ཁྱས་ཏེ། ང་རང་ལ་ཡང་མི་ལམ་འདྲ་བ་དང་
མཐུན་པར། རྗེ་པ་འོལ་ཁ་བ་ལ། མི་ལམ་འགའ་རེ་བྱུང་འདུག་པའི་དོན་འདི་ཡོང་བ་
ཞིག་ཡིན་ནམ་མིན། གཤམ་ཏེ་འོང་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཆོན། བདག་གིར་བྱས་པ་ལེགས་སམ་
མ་བྱས་པ་ལེགས་ཁྱས་པས། བཀའ་ལས། དོན་འདི་ནི་དབང་སྐྱེད་ལས་ཐབས་གང་ཟབ་
ཟེར་བས་ཀྱང་ཐོབ་པར་དཀའ་བའི་གནས་ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་སྟོན་ནས་རྒྱ་རྒྱུན་སྤྱོད་
སུམ་ཚོགས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱིས། དེས་པར་ཡོང་ཡང་ཡོང་ལ། བྱས་པ་ཡང་དགའ་
སྟེ་འགྲོ་བའི་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་འབྱུང་པའི་རྒྱ་ཡིན་གསུང་། འོ་ན་རྒྱལ་གྱི་དགོན་པ་ནི་མ་
བཟུང་བའི་ཐབས་མེད། འབྲས་སེར་དང་པན་ཚུན་ཐམས་ཅད་སྐྱགས་སྤུབ་པ་ཞིག་ནི་
གཤིས་ཀྱིས་དཀའ་བས་ངེ་ལྟར་བྱ་ཁྱས་པས། སྐྱགས་མི་སྤུབ་རྒྱ་ཡང་ཆེར་མེད། གཤམ་
ཏེ་མ་སྤུབ་ན་འདི་ངོས་འཛིག་པ་རང་ཡིན་མོད་གསུང་། འདི་ངོས་པ་རྣམས་དད་པ་
ལྷག་པར་ཡང་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་གཞག་པར་དཀའ་བར་ཡོང་ངམ་ཁྱས་པས། སྤར་ང་ལ་
ཡིན་ན་དད་པ་དང་དམ་ཆོག་གི་སྒྲོན་མ་ཁྱགས་པ་ཞིག་དེ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། ང་འདས་པའི་
ཚུལ་བསྟན་པའི་རྗེས་སྟ། འདི་ངོས་པ་ཆོལ་དམ་ཆོག་གི་སེལ་རུང་ཟད་ཅིག་ཁྱགས་
སོང་བས། དེའི་འབྲས་བུ་ལ་སྒྲོན་ཞིག་ཡོང་དེ་ནམ་བུར་ཅ་ན་ཐབས་ཀྱིས་ཞོག་ལ། ས་
གི་བྱུངས་ཤིག་བཟུང་བའི་ཆོ། ལ་ལའི་ཡིད་གདོན་གྱིས་བསྐྱར་ནས་སྐྱར་འདེབས་ལ་
སོགས་པའི་བར་ཆད་འགལ་རྒྱུ་ཅི་སྤུབ་བྱེད་པ་འོང་ཡང་འགོག་མི་སྤུབ། འོན་ཀྱང་
འགལ་རྒྱུ་བསྐྱོག་པའི་སྐད་དུ་ཉིན་རེ་བཞིན་ཆོས་སྐྱོང་གི་བསྟོད་པ་རྒྱུད་དེ་ཉི་

ཡགོང་ས་ལྷ་པ་ངག་དབང་སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཚོ།

ཤུ་ཙ་གཅིག་རེ་ཐོན་དང་། དེས་སེལ་ཏེ་འོང་། འགྲོ་མགོན་རིན་པོ་ཆེ་ལ་བསྟོན་པ་བརྒྱ་
ཙ་རེས་གསོལ་བ་ཐོབ་ཅིག་གསུང་བ་སོགས་མནལ་ལྷས་ངོ་མཚར་བ་བྱང་།

དེ་ནས་རིན་པོ་ཆེ་ཀུན་བཟང་ཅེ་པའི་དྲུང་དུ་ས་སྤར་ལྷ་ཁྲའི་སྟོན་ལས་བྱང་
ཚུབ་སྐྱབ་པ་དང་། སྤང་ལས་གདུག་པ་སྟོལ་བའི་དབང་གཏེར་ཁ་འོག་མའི་སྤྲ་མ་
གསང་འདུས་ཀྱི་དབང་ལུང་། དུམ་བརྒྱ་ཁང་ཁྲོམ་ཀྱི་ཟབ་གཏེར་འཇམ་དཔལ་ཕྱག་རྒྱ་
ཟེལ་གཞོན་ཀྱི་དབང་ལུང་མན་ངག་དང་བཅས་པ། འཇམ་དཔལ་ཁྲོ་རྒྱ་དུག་སྤོང་གི་
སྟོར། འཆར་ཁ་གནམ་སྐྱས་མ། ཐེལ་ལྷགས་ཀྱི་མགོན་པོ་ཕྱག་བཞི་པའི་དབང་ལུང་།
མ་ནིང་བསྟན་སྤང་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་སྟོར། ལྷ་རི་ཞིང་སྟོང་། གཟའ་རྟོན་དུག་གི་སྤྱ་
གི་གཟའ་གདོང་དམར་ནག རྩོམ་ལེགས་པ། གཏེར་ཁ་གོང་མའི་བྲག་དམར་ཀྱི་སྟོར་
སོགས་གསང་སྤགས་སྤྲ་འཁྱར་ཀྱི་དབང་ལུང་མན་ངག་ཆོག་ཕྱག་ལེན་མཐའ་ཡས་པ་
གསན། མཚམས་ཁང་ཤོད་དུ་དཔོན་སྟོབ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྐྱེ་མཚམས་མཛད་དེ། གཤིན་
རྩེའི་མཆོད་རྟེན་བཅས་ཆོག་མ། ཞལ་ཀྱི་རྩོམ་མཆོད་སོགས་ཕྱག་ལེན་ལྷར་བཅས་
ཏེ་བསྟོན་སྐྱབ་ལས་སྦྱར་མང་པོ་ཞིག་གནང་། སྟོན་སྤྱན་ཀྱི་གཏོར་ཁ་གསོ་བར་མཆོད་
དཔོན་གྱིས་ཕྱིན་པས། ཐེམ་པའི་ནང་དུ་མི་མིག་ཁྲག་རྩེ་རེ་བ་གཉིས་འདུག་པ་མཐོང་
བས་ཞེད་དེ་འགྲོ་མ་རྩུས་པར་ལོག་འོངས། སྤར་ཕྱིན་པས་མི་འདུག་ཟེར། སྟོན་པ་ལོ་ལྷ་
བས་མཛད་པའི་སྤར་པའི་ལས་བྱང་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོ་དང་དེའི་ཁ་སྟོང་། ཆོས་རྩེ་སྤྲ་
མས་མཛད་པའི་དབང་ཆོག་རྟོགས་པར་སྤྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱག་དཔེ། ས་སྟོང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་
པོ་གྲགས་པ་འབྱུང་གནས་ཀྱི་སྤྲ་དཔེ་ལས་བཟུས་པའི་དངོས་གཙང་བ་ཞིག་སྐྱེ་ཞང་
རིན་པོ་ཆེས་ཕྱག་ཏུ་སྤུལ་བ་ད་ལྟོང་མཆིས་ཤིང་། ཆོས་བརྩའི་སྤྲ་མ་གསང་འདུས་
ཀྱི་ལས་བྱང་། ཅེ་ལྷགས་ཀྱི་ཆོག་བསྐྱིགས་རི་ལྷ་བ་རྒྱ་ཤོག་ཅིག་ལ་ཕྱག་བྲིས་སུ་གནང་
འདུག་པ། ད་ལྟོ་འབྲས་སྤངས་ཀྱི་བདེ་གཤེགས་མཆོད་རྟེན་བརྒྱད་ཀྱི་བདུད་འདུལ་

ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་ཐེང་གསུམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོའི་ནམ་ཐར་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་ཤིང་རྒྱ
མཚོད་ཉིན་གྱི་གཟུངས་གཞུག་ལ་ཡོད། དེ་སྐབས་ཕུར་པ་དང་སྤྲ་མའི་ལས་བྱང་གི་གར་
ཐིག་དབྱངས་གསུམ་མཐའ་དག་ཅེ་ལྷགས་ཀྱི་ཕྱག་ལེན་ངེ་ལྟ་བ་བཞིན་འཇུགས་པའི་
དགོངས་བཞེད་ཆེ་བར་བྱང་འདུག་ནའང་། ཏུས་ལ་རུང་ཟད་མ་སླེབ་པའི་གང་ཟག་ཅི་
རིགས་ཀྱི་སྟོད་ཚུལ་སྣ་ཚོགས་ལ་བཞེན་ནས་རིམ་གྱིས་ལྷས་པ་ཞིག་བྱང་བར་གདའ།

དེ་ནས་བྱ་ལོའི་ལོ་གསར་སྟོན་ལམ་སོགས་གྲུབ་ནས། ཏོར་རྩ་གཉིས་པ་ཉིས་
བཅེགས་ཀྱི་ཕྱི་མའི་ཆོས་བཅོ་ལྔའི་ཉིན། རྗེའི་ཞལ་ནས་མདང་ངའི་ཕྱི་ལམ་ལ། ལྟ་
བཅུན་པ་དང་། བྱང་ཆེན་གཉིས་ངའི་འཁོར་ན་འདུག་ངེད་གསུམ་པོ་ནག་ཡུག་པ་
གི་ན་ཡོད་ཅ་ན། ཉི་འོད་འབྱེལ་བའི་ནང་ན། མི་རྒན་གྱེ་བསངས་བྱེད་པའི་སྤྲ་ཞིག་
བྱང་བས། སུ་ཡིན་ནམ་སྟུམ་ཉན་པས། ཡང་སྟོ་སྐད་ཅིག་བྱང་། ངའི་བསམ་པ་ལ་མལ་
ཆར་རང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ་ཕེབས་ཡོད་འདུག་སྟུམ་ནས། ཁོང་
གཉིས་ལ་མ་བཤད་པར་ནང་དུ་འོངས་ཅ་ན། བཞུགས་གདན་བདེ་བ་ཞིག་ལ་རྗེ་ཐམས་
ཅད་མཁྱེན་པ་དེ་ཉིད་བཞུགས་པའི་སྤྲ་གཞོགས་ན། གསུང་རབ་པ་ཕུས་མོ་བཅུགས་
ནས་བསྐད་འདུག་པས། ངས་ཕྱག་འབུལ་བྱས་པས། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཞལ་ནས་
བྱིན་རྒྱབས་མ་བྱ། བཞུགས་གདན་ཞིག་ཨེ་དགོས་གསུང་། མི་དགོས་ལགས། ཉི་མ་
འདི་ལ་སྤྲ་ཆོག་པ་འདུག་ཞུས། ཉི་མ་ཐོངས་ལ་བསྐད་པས། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་
སྤྲ་པང་ན་ཉི་མ་འདུག་ཅིང་། ང་ལ་ཉི་མ་ཞེས། དལ་དུ་འདུག་གསུངས། དེ་ནས་གསུང་
རབ་པ་ལངས་ཏེ། ད་ལོ་ན་བྱེད་རང་དཔོན་སྟོབ་བཀའ་གྲོས་གནང་བ་བྱ། ངས་བྱིན་གྱི་
ཟེར་ནས་སོང་། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཞལ་ནས། ངས་སྤར་བསྐྱབས་པ་དེའི་སྟོར་
ལ། གསུང་རབ་པ་དང་གྲོས་བྱེད་ཨེ་བྱང་གསུང་། ངའི་ཡིད་ལ་འབྲས་སྤངས་ཀྱི་གདན་
སའི་སྟོར་དེ་ཀ་ཡིན་འོང་སྟུམ་ནས། དེ་སྟོར་ལ་ད་བར་དུ་གསུང་རབ་པ་དང་གྲོས་བྱེད་
པ་ཞིག་མ་བྱང་ལགས་ཞུས་པས། དེ་ཅི་ཡིན་གསུང་། བྱེད་སྐབས་བདེ་བ་ཞིག་མ་བྱང་།

ཡགོང་ས་ལྷ་པ་ངག་དབང་སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཚོ།

བ་ལགས་ཁྱས་པས། ད་ལྟ་བཙོ་ཐེབས་ཡོད་པའི་སྐབས་ལ་ཚོལ་བ་མ་བྱས་ན། ཉམ་ཞིག་
བཙོ་ཐེབས་ཤོར་ནས་བྱས་ཀྱང་ཅི་ལ་ཕན་ཁྱེད་ཀྱི་སྐྱེ་ཆེད་ཆོད་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་ཀྱ་གསུམ་
ཡིན་མོད་ཀྱང་། ད་དུས་ཀྱི་དབང་གིས་དྲུག་ཅུ་རེ་བཟངས་ཚམ་ལས་སྤུང་པ་དཀའ། དེ་
ལ་ཡང་བར་ཆད་འོང་། ཁྱད་པར་དུ་ཁྱེད་ཆོས་དགོན་པ་འདི་ལྷ་མཐུད་ནས་བཟུང་བ་
མི་དགའ་སྟེ། བཟུང་ན་ད་སྟེ་ལོ་བཅུ་གསུམ་ན་སྐྱེ་ཆེ་ལ་བར་ཆད་འོང་ཞིང་། དགོན་
པ་འདི་ཡང་འདིག དེ་ཡང་དགོན་པའི་སྟོད་ནས་འདིག་པ་ཞིག་འོང་། ཁྱེད་ཀྱིས་མ་
བཟུང་ན་དགོན་པ་ཡང་རེ་ཞིག་མི་འདིག་ལ། སྐྱེ་ཆེ་ཡང་དྲུག་ཅུ་རེ་བཟངས་སྤུང་དེ་
ལ་ཡང་བར་ཆད་ཅིག་འོང་སྟེ་བྱང་ཡང་ལོ་བཞི་བཅུ་སྤུང་པ་འདྲུག་གསུངས། དགོན་
པ་དེ་ནམ་འདིག་ཁྱས་པས། བཟུང་ན་ལོ་བཅུ་ལས་མི་འགྲང་བར་འདིག དེ་བས་ན་
འདི་ཐབས་ཀྱིས་ཅི་ལྟར་དུ་བཞག་པ་ལེགས་སོགས་ཀྱང་། དེ་ནས་ངའི་བསམ་པ་ལ། ལྟ་
བཅུན་པ་དང་དྲུང་ཆེན་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་བྱག་དབང་རེ་ཐོབ་ན་སྐྱམ་ནས་ཁོང་གཉིས་
ལ་བད་བྱས་པས་ནང་དུ་བྱུང་སྟེ། བྱག་བཙལ་ནས་བྱིན་ལྡབས་ཁྱས་པ་ལ། བྱག་དབང་
རེ་ཡང་གནང་སོང་། བྱ་ས་ལ་ཞིག་རལ་འོང་བ་དེ་ལ་བསྒྲིག་ཐབས་མེད་དམ་ཁྱས་པས།
བྱིར་འབྱུལ་ཡིན་ན། རིམ་གྲོས་ལོ་དྲུག་ཅུ་ཚམ་སྤུང་། དེ་ལས་གཏན་མེད་ལ་བསྒྲིག་
པའི་ཐབས་མི་འདྲུག་ཐེབས། འོ་ན་ངས་འདི་ཉིད་དུ་ཆོས་ཀྱིས་ཕན་ཐོགས་མི་འོང་བ་
འདྲ་ཁྱས་དུས། འོ་སྟོལ་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱིས་ཕན་ཐོགས་འདི་ལྷ་མཐུད་བྱས་པ་དང་། ཟུར་དུ་
བཞུགས་ནས་ཆོས་བཤད་པ་གཉིས་པ་ཕན་ཐོགས་ཆེ་ཆུང་དང་། མཐུན་སྣང་དུ་གྱུབ་མི་
གྱུབ་ནི། ངས་ལ་བ་པའི་སྟེང་དུ་བསྐྱུལ་བ་ཡིན་ན་ལེགས། ལྷ་མཐུད་ན་རིམ་པས་གསལ་
ཡོང་བ་ཡིན་གསུངས་པ་ཞིག་ཟིས།

བྱ་ལོ་ལ་གསུང་རབ་པ་ཁམས་མ་བདེ་བའི་རྒྱུན་གང་ཡིན་ཁྱས་པས། དམ་
ཆོག་གི་སྒྲོན་ཡིན་ཐེབས། ལོ་གང་འདི་བདེ་མོ་ཨོ་ཡོང་ཁྱས་དུས། ལོ་འཆར་པོའི་ལྷ་

ལ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་ཐེང་གསུམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོའི་ནམ་ཐར་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་ཤིང་ན།
པ་ཚུན་བདེ་མོ་ཡོང་། བཞི་པའི་གནམ་གང་ལ་ཤིན་ཏུ་གཞོབས། བརྒྱད་མཚོད་ཆེན་
མོ་ལ་ཡང་ཐོན་གྱིས། ལྷ་པ་ལ་ལྷ་པའི་མཐས་སླེབས་ཐེབས། དེ་ནས་ཐབས་མེད་དམ་
ཁུས་པས་དགའ་མོ་བྱེད། རྫོགས་པ་དེ་ཀ་ཡིན། རྫོགས་པ་དེ་ཀ་ཡིན་ཐེབས། ལག་པོ་ཨེ་
ཡོང་ཁུས་པས། མི་འོང་། བསམ་པ་དག་པས་ཐེབས། ཁོ་འདས་ནས་ནང་ཁོ་ལ་ལམ་ཁུས་
དུས། དཔེ་སྟེ་ཐབས་ཡོད་གསུང་། རྩང་ཆེན་གར་བབས་དགའ་འམ་ཁུས་དུས། གཡོག་
གི་རེ་ཆོད་བྱས་པ་དགའ། ད་ལྟའི་འདི་ཀས་འཐུས། རིམ་པས་དོད་ཡོང་ཐེབས། ཡང་།
ཀུན་བཟང་ནགས་ཁྱོད་ལ་འདུན་པ་བྱས་པ་ལོས་དགའ། བྱེད་དགོས་ལོ་ལྷ་དུག་ཚུན་ལ་
ཡོང་ཐེབས། དེ་གོང་དུ་འབྲས་སྤྲངས་བཞག་ཆོག འདྲིལ་ལྷགས་རིམ་པས་གསལ་འོང་།
ཐེལ་བྱས་ན་དགའ་བས་གྱིས་ཐེབས། འོ་ན་རྒྱལ་དང་ཐེལ་སྐྱགས་པ་ཨེ་ཡིན་ཁུས་པས།
སྐྱགས་པ་སྐྱགས་འོས་ཡིན། འོ་ལ་ཁ་གདུལ་བྱའི་ཞིང་ཡིན་གསུང་བ་དང་། སྐྱེ་ལས་འོད་
ཟེར་དཀར་པོ་འཕྲོས་བྱང་། ངས་ཐེལ་བྱེད་དུས་གསུང་རབ་པ་སྟོད་ཨེ་ཐུབ་ཁུས་པས། དེ་
དུས་སྟོད་མི་ཐུབ་སྟེ། གཞན་ཞིག་སླེབས་ཡོང་ཐེབས། ཁོ་མེད་པའི་རྗེས་སུ་འདྲིལ་ཉེན་
གྱི་ནམ་གཞག་ང་རང་གིས་ཁྱུང་འཁྱུང་རིགས་སམ་ཇི་ལྟར་བྱེད་ཁུས་དུས། ཁྱོད་གྱི་
ཁྱུང་འཁྱུང་བའང་ཡགས། གཞན་ཞིག་ལ་བསྐྱར་ཆོག་པ་འོང་ཐེབས། གཞན་ཇི་ལྟར་
ཡིན་ཁུས་དུས། དབྱས་གཙང་གཉིས་ན་རེ་རེ་ཡོད། དོན་ཡོད་དབྱས་དོན་ཡོད་ཐེབས།
རྡོ་རྡོ་ཨེ་ཡིན་ཁུས་པས། མིན་ཏེ་ཏེ་གཞན་ཞིག་ན་ཡོད། ལོ་བརྒྱ་དགུ་ཉི་ཤུའི་ངོ་ལྷ་བ་
མཆིས། མི་དྲག་ལ་གཏོགས་པ་ཞིག་ཡོད། ལྷུང་དུ་འོང་། ལོ་གསུམ་ཚུན་ལ་འོང་། རབ་
བྱང་སྐྱབས་ས་རྒྱལ་དུ་ལེགས། དཀ་དོག་ཕན་བྱ་ཡོང་སྟེ་སྦྱོན་མེད། ཁོ་རང་གི་སློ་ཆོས་ལ་
ཡང་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་ཐེབས་བྱང་། ཡང་བོད་མི་དོན་ཡོད་དོ་རྗེ་དང་། གཙང་མི་བསོད་
ནམས་མཆོག་གྲུབ་གཉིས་རིགས་ལེགས་དོན་ཡོད་སྦྱིད་ཤོད་རང་ན་ཡོད་ཐེབས།

གསུང་རབ་པའི་སྐྱེ་བ་སྤྱི་བྱེད་ཁུས་དུས། སྟོན་དེད་ཆོས་གྱི་རྒྱལ་པོ་དགའ་བའི་

ཡགོང་ས་ལྷ་པ་ངག་དབང་སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཚོ།

དཔལ་གྱི་དུས་སུ། གསུང་རབ་པའི་མིང་ཚོས་བཟང་བཤེས་གཉེན་བྱ་བ་རབ་བྱུང་
གཙང་མ་ལོ་དུག་ཅུ་བེན་ཅམ་ཐུབ། དེ་རེས་ཁོ་བོ་མཚོ་སྦྱིས་དོན་མེད་དུས་སུ། ཁོང་
བསོད་ནམས་དོན་མེད་གཞན་དོན་གྲུབ་རྒྱལ་མཚན་ཟེར། དེར་ཡང་ཚོས་བྱས་ལེགས་
པོ་བྱུང་། དུལ་རྒྱ་གར་བལ་པོ་དང་ཉེ་བར་སྦྱིས་པ་ཡིན། ཡང་བལ་ཡུལ་དུ་འཁྱུངས་
པའི་པ་རྟེན་པ་རྒྱ་བཟང་གྱི་དུས་སུ། གསུང་རབ་པས་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་གྲ་ལྷ་ཐུབ། དེའི་རྗེས་མ་
ཡུལ་དབུས་སུ་སྦྱིས་མིང་རྣམ་རྒྱལ་ཟེར། བཅུན་པ་བྱས་ཡོན་ཏན་ཡག་པོ་བྱུང་། ལོ་དུག་
ཅུ་ཅམ་ཐུབ། དེའི་རྗེས་མ་འདི་ཡིན་དུང་ལྷ་དུག་ཅམ་ཐུབ། དེ་བར་གྱི་བར་ཆད་སེལ་
ཐབས་ལ། སྒོལ་དཀར་དང་། ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་དབྱེར་མེད་དུ་བྱས་ན་ལེགས། ཕྱི་
མ་མི་ལུས་ཐོབ་སྦྱེ་བ་དཔར་རབ་དུ་བྱུང་མིང་དགེ་སྒོང་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་ཞེས་
བྱ་བར་ལུང་བསྟན་ཏོ། །འདི་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་འདས་མ་འོངས་ཀྱི་ལུང་བསྟན་མང་པོ་
རྣམས་ཁྱས་དུས། བཀའ་ལས། རའི་མཚན་པ་ཞིག་སྤུལ་ཞིག་གསུང་།

ཡང་ལན་ཅིག་ནི། རའི་དཀར་ཡོལ་དུ་འཁྱུང་བས་ཚོག་ཐེབས། ཡང་ཁྱོད་ཀྱི་
ཆོ་ཆད་རང་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་གྲ་གཉིས་ཡིན་ཀྱང་། བར་ཆད་བཞི་བཅུ་ལྷ་བཅུ་ལ་འོང་། ཆོ་
སྦྱབ་གཙོ་བོ་ཆོ་དཔག་མེད། སྒོལ་དཀར་སྦྱན་བདུན་མ་ཅལ་དུ་བཏོན་ན་ལྷ་བཅུ་དུག་
ཅུ་བསྒྲལ་ཡོང་། ཞེས་ལན་བཞི་ཐེབས། རའི་སྦྱེ་བ་རྗེས་མའི་མིང་བདེ་ཆེན་ཚོས་ཀྱི་
རྒྱལ་པོར་བསྒྲགས་པར་འགྱུར་ཞེས་ལུང་བསྟན། དེ་མཁར་བའི་སྦྱེ་བ་ལྷ་ཕྱི་ཁྱས་དུས།
ལྷ་མའི་ཡུལ་རྒྱ་གར་ལ་ར་རྒྱ་སེ། དེགས་བྲམ་ཟེ། མིང་ས་མན་ཏ་རྒྱ་ཐ། ལྟ་དབྱངས་ཅན་
མ་ལ་བསྟེན་པ་མཐར་ཕྱིན། གྲུབ་པ་ཡང་ལེགས་པོ་ཐོབ། ཡོངས་འདྲིན་རང་དང་། སྒོ་བ་
མ་དོན་རྗེ་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་མིང་ཅན་ཡིན། ཆོ་ལོ་ལྷ་བཅུ་དང་བརྒྱད་ཡིན། ཚོས་སྒྱོད་
བྱུག་དུག་པ་ཡིན་གསུང། ཁོའི་ཡོངས་འདྲིན་དེའི་སྦྱེ་ཆོ་ཁྱི་ཅམ་ད་ལྟ་གང་ན་བཞུགས་
ཁྱས་དུས། ཆོའི་རིག་འདྲིན་བརྟེས། ད་ལྟ་རྒྱ་གར་ན་བཞུགས་ཡོད་ཐེབས། དེའི་སྒོན་

ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱོང་གསུམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོའི་ནམ་ཐར་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་ཤིང་ན།
མ་དྲིས་དྲུག་། བལ་བོད་མཚམས་སུ་བྲིས་པ་མིང་ནི་མིན་ཏེ་ཞེས་བྲ། ལྷ་ཕྱག་དོར་གཙོ་
ཆེ། དབྱངས་ཅན་ལྷ་མོ་ཡང་དུམ་པ་བྲས། ལོ་བདུན་ཅུ་དོན་བགྲངས། ཆོས་སྦྱོང་ཕྱག་
དྲུག་པ་ཡང་དུམ་པ་བྲས། གཙོ་ཆེ་བ་དཔལ་ལྷན་ལྷ་མོ་རང་ཡིན། ད་ལྷ་ལྷ་རིས་ལེགས་
པ་ཡང་སྤྲ་མ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་། དེའི་སྟོན་མ་ཡུལ་གངས་ལྷན། ལྷ་འི་མིང་ལྷ་ཕྱག་
ན་དོ་རྩེ་གཏུམ་པོ་བྱང་གཤམ་ཅན། ཆོས་སྦྱོང་ཕྱག་དྲུག་པ་ལེགས་པོ་བྲས། ལོ་དྲུག་ཅུ་
རེ་གསུམ་ཐུབ་ཐེབས། ཡང་སྦྱལ་སྦྱུ་རི་མཁར་བས་ལོ་བདུན་ཅུ་ཐུབ་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། བར་
ཆད་འོང་། དེ་ཡང་དྲུག་ཅུ་ལ་འོང་། དེ་བསྐྱོག་ཐབས། རྩེ་རང་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་ན་
དགའ། ཆེ་སྦྱབ་བྲས་ན་ལོ་དྲུག་ཅུ་རེ་བརྒྱད་ཐུབ། དེ་ཡང་རྩེ་རང་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པ་
གཟབ་ཐེབས། རི་ལྷར་འདེབས་ཁྱེས་པས། ང་དང་མགོན་པོ་ཆེ་དཔག་མེད་དབྱེར་མེད་
དུ་སྟོམས། དེ་ཡང་ཕྱི་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་སྦྱལ་ཐུགས་ཀར་མགོན་པོ་ཆེ་དཔག་མེད་
སྟོམས། ཆེ་གཟུངས་རིང་བ་འདོན། མཚམས་སྒྲ་བ་གཉིས་ལ་ཉེ་བ་ཅམ་དགོས། དེ་ཡང་
བྱ་ལོའི་ནང་རང་དུ་དགོས། སྦྱེ་བ་ཕྱི་མ་བདེ་བ་ཅན་དང་དགའ་ལྷན་དུ་རྩེ་དགེ་འདུན་
རྒྱ་མཚོའི་རྩར་འགོ་ཐེབས། ཞེས་སོ། །

དེ་ལྷར་ལྷང་བསྟན་གྱི་ནང་བཞིན་རྒྱལ་དང་ཐེལ་སྐྱགས་པ་གནང་ཐུབ་ན། སྦྱེ་
ཆེ་ཡང་མཐར་ཕྱིན་ཅིང་བསྟན་འགྲོའི་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞིག་འོང་ཆོད་དུ་འདུག་ཀྱང་།
དུས་རྟགས་གྱི་དབང་བཅན་པས་ཐོག་དུ་མ་ཁེལ། དགོན་པ་ལོ་བརྒྱ་ཙམ་ནས་འདིག་པ་
དང་། ལོ་བརྒྱ་གསུམ་ཙམ་ནས་སྦྱེ་ཆེ་ལ་བར་ཆད་འོང་རྒྱ་སྐྱགས་ནི། སྦྱེ་རིམ་གྱིས་ཕྱིར་
བསྐྱེད་པ་ཡིན་འདུག། དགོན་པ་ལ་ཉམས་འགྲིབ་འོང་ངེས་པར་གསུངས་པ་ནི། ས་
རྟའི་ལོའི་དུས་ཟིང་ཆེན་མོ་དེར་ངེས་ཤིང་། རྒྱ་སྦྱིང་པ་དང་། གཅེན་མངའ་རིས་པཎ་
ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་དང་གཙུང་རིག་འདྲིན་ལེགས་ལྷན་དོ་རྩེ་སྦྱེ་མཆེད་གཉིས། འཕྲིང་
འགོ་གཏེར་སྟོན་པ་སྐྱགས་གཏེར་ཁ་མང་པོའི་ལྷང་བསྟན་དུ། རོ་བོ་ཤུག་ཕུ་ནི་ལ་རྒྱབ་

ཡགོང་ས་ལྷ་པ་དག་དབང་སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཚོ།

བསྟན་པའི་ལྷ་ཆེན་པོ་ཞིག་བྱུང་བ་དང་། དེས་ལྷ་སའི་ས་དབྱུང་ཉམས་ཏེ། ལྷ་སར་ཁྲག་གི་མཚོ་འབྲིལ་བ་སོགས་དུས་རྟགས་མང་དུ་གསུངས་པ་རྣམས་ཐོག་དུ་ཐེབས་པར་འདུག།

དེ་ཡང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་བདེ་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དེ་ཉིད། མཐའ་དམག་གིས་བོད་དུ་གནོད་པ་བྱུང་བ་ལ་ཡེ་མི་དགུས་ཤིང་། རིང་གིར་གྱི་རྒྱལ་རིགས་སུ་འཁྲུངས་པས་མཐའ་མི་ལ་འཆུན་ཆེ་ཡང་དག་པའི་ཞིང་དུ་གཤེགས། གཞན་བསྟན་པའི་སྐྱེ་ཆག་གི་དབང་གིས་སེར་འབྲས་ཀྱི་མཁན་སློབ་གྲོས་དབང་རྣམས་ཀྱི་ཁྲོད་ནས་ཀྱང་། རྗེ་གཟར་མི་འགའ་གསུང་མཁན་ཕྱག་མཛོད་བསོད་ནམས་རབ་བརྟན་དང་། རྗེ་རྗེ་འཆང་པ་བོང་ཁ་པ་དེ་ཉིད་བྱེས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་ལས་ཐོག་པ་ཡིན་པས། ཁོང་དཔོན་སློབ་གཉིས་ཙམ་མ་གཏོགས་མ་བྱུང་ཞིང་ཕྱག་མཛོད་པ་གཙང་པར་འཕུལ་ཕྱོགས་དང་། རྗེ་རྗེ་འཆང་དེ་ཉིད་ལ་མཁན་སློབ་ཆང་མས་བྱབ་ཆུང་དུ་ཆེ་བའི་བཀའ་བཀྲོན་ནི་བ་བྱུང་འདུག། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་པརླའི་དབང་ཕྱག་གི་ལུང་བསྟན་དུ། བོད་འདིར་འགོང་པོ་དར་བའི་ཆོ། །འཐབ་ཚྭ་པལ་ཆེར་བཅུན་པས་སྤོང་། །ཞེས་པ་དེ། རང་གཞན་གྱི་ཐུབ་མཐའ་གང་ལ་བལྟས་ཀྱང་བདེན་པར་སྤང་ངོ་། །

༡༥ ་ རྗེ་སྲིད་ནང་ཞིག་བསྐྱམས་ཤིང་ལྷ་སར་ཆུ་རགས་རྒྱག་གནང་གིས་ཆུའི་འདིགས་པ་ཞི་བར་བྱས། དད་པའི་དགེ་འདུན་གྲངས་ཆང་བའི་དབུས་བསྟན་རྗེ་གས་ཀྱི་བསྐྱབ་སྟོམ་འབུལ་བཞེས་དང་ཡར་སྤང་དང་ཆེད་ཐང་། བསམ་ཡས། སེ་འབྲས། ལྷ་ལྷན་སྟོན་ལམ་ཆེན་མོ། གདོང་དཀར། རྗེ་བྲག་རྒྱ་རི་བ། གོང་དཀར། ཆོས་འཁོར་རྒྱལ་སོགས་ཡུལ་གྱི་མང་པོར་གདན་ཞུས་བཞིན་ཕྱགས་ཐེབས་ཀྱིས་རབ་བྱུང་སྐབ་པ་དང་སྟོས་ཀྱི་བཀའ་ཚུམ་རེ་གནང་། འདོད་ཆོས་གང་ཞུས་དོན་སྤྲོད་དུ་བགྱིས་པ་བཅས་ཀྱིས་སྐྱེ་འགྲོ་རྣམས་མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ཀྱི་ས་བོན་བསྐྱན་ཅིང་ལྟས་ཀྱང་ཡ་མཚར་

ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེས་ཐེང་གསུམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་ཤིང་ན།
ཅན་རིམ་ཅན་མང་དུ་བྱུང་།

དེ་ནས་རྒྱལ་དུ་ཕེབས། ཐུགས་དམ་གསུང་ཆོས་སྤར་བའི་ཆོ། ལྷེ་སྤྲིད་ནང་
ཞིག་གིས་ལྷེ་གཟར་སྤྲིད་ཤོད་དུ་ལངས་ཏེ། དགའ་ལྷན་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ་དགེ་ལེགས་
དཔལ་བཟང་པོ་དང་། དེའི་ཞབས་ཕྱིར་འབྲི་སྟག་པག་མོ་བ་འབྲུག་པ། འོལ་ཁ་སྤྲོད་
ལུང་བདེ་ཆེན་སོགས་ཀྱི་མི་སྣ་རྣམས་དང་བཅས། ལྷ་ཆེངས་མཛད་ཀྱང་ཤོགས་ཆེར་
མ་བྱུང་བས། རྒྱལ་དུ་སྤྱོད་འབྲེན་དོས་བྱུང་བ་ལྟར་སྤྲིད་ཤོད་དུ་ཕེབས། བར་མི་
རྣམས་ཀྱིས་ཆེངས་ལུགས་ཀྱི་སྒྲོར་ལ་ཕྱོགས་ཞེན་མི་བྱེད་པ་དང་། བཀའ་བྱོས་ཕྱིར་
གཟེགས་མི་བྱེད་པའི་ཆོས་སྤྲོད་དཔང་བཙུགས་ཀྱི་བསྐྱམས་ར་གནང་། དེ་ནས་ཕན་
ཚུན་དུ་བསྒྲོར་སྤྲངས་མཛད་པའི་མཐར། དན་འབག་རིན་ཅེན་སྤང་དུ་བཞུགས་སྐར་
གནང་། བཀའ་ཁྲས་བཅས་དེ་དམག་རྣམས་སོ་སོར་གྱེས། རྫོགས་ལྷན་གྱི་དཔལ་ལ་
འགྲན་པར་གྱུར།

དེ་ནས་རྫ་ཆེན་ཞེས་པ་རྒྱ་བྱའི་ལོ་གསར་དང་སློན་ལམ་གྲོལ་རྗེས་འབྲས་
སྤངས་ཆོགས་པ་ལ་བཀའ་གདམས་སྟེགས་བམ་གནང་། དེའི་ཆེ་ཆར་རྒྱ་ཤིན་དུ་ཆེས་
པས། བོད་ཡུལ་གྱི་ཕན་བདེའི་རྩ་ལག་ཆོས་འཁོར་དཔལ་གྱི་ལྷ་སར་རྒྱ་ཉེན་ཆེན་པོ་
བྱུང་བ་ན། རགས་ལ་ཕྱག་ནས་འཕྱོར་ཞིང་ལྷ་སྤངས་མཛད་པས། རྒྱ་བྱའི་བ་ཀུན་གྱིས་
མཐོང་བ་སོགས་བོད་ཡུལ་གྱི་བེར་མ་པ་གཉིས་པར་གྲགས་སོ། །

དེ་ནས་གདན་ས་ཆེན་པོ་དགའ་ལྷན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་སྤྲིང་ནས། ཁྲི་རིན་
པོ་ཆེ་མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོས་བྱམས་ཆེན་གྱི་སྐྱབ་ཞེངས་པའི་རབ་
གནས་ལ་སྤྱོད་བྱངས། དམ་ཆོག་པ་ལ་ཡེ་ཤེས་པ་དངོས་སུ་བཙུག་ དཔལ་གདུང་རིན་
པོ་ཆེར་གོས་ཆེན་གསེར་མའི་སྣམ་སྐྱར་སོགས་མཚོད་ཁང་རྣམས་སུ་མཚོད་རྩིས་དང་།
འབྲུལ་བ་མང་འགྲེད་ལྷ་མཚོད་མི་མཚོད་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྐྱར།

ཡགོང་ས་ལྷ་པ་ངག་དབང་སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཚོ།

ཁྱེད་ཀྱི་ཆོས་པ་ལྟ་བུ་གི་དབྱིང་ཀ་ སེར་འབྲས་དགའ་བ་གདོང་སོགས་ཀྱི་
དགོ་འདུན་ཆོགས་པ་རྣམས་དང་བཅས། ལྷ་སར་ཆུ་རགས་རྟག་མར་བརྒྱག་པའི་ཞལ་
བཀོད་གནང་བས། དབྱར་ཉལ་འགྲེའི་རྒྱན་ངི་ཅམ་ཆེ་ཡང་ཆུ་སྒྲུང་གི་འཛིགས་པ་དང་
བྲལ་བར་མཛད། དེ་ནི་ཆོས་རྒྱལ་སྲོང་བཙན་སྒྲམ་པོ་རང་གི་གནས་ལ་སྤྱི་ཞུ་མཛད་
པར་བསམ་བཞིན་དུ་བྱོན་པར་སྣང་ངོ། །པན་པ་དང་བདེ་བའི་རྩ་ལག་དམ་པ་ཡུན་དུ་
གནས་པའི་ཐབས་རྣམ་དཀར་གྱི་མཛད་པ་རྒྱ་ཆེན་པོར་བསྐྱུན་པ་ནི། རྣམ་པར་ཐར་པ་
འདི་ལྟ་བུ་ལ་བཟུང་བར་འདུག་གིས། རང་ཉིད་ཀྱི་དག་འདུལ་གཉེན་སྦྱོང་བསྐྱེན་བཀྱར་
ལོངས་སྦྱོང་གི་སྤྲད་དུ་ཐབས་སྣ་ཆོགས་སྦྱབ་པ་ལ་གཞན་དོན་དུ་མིང་འདོགས་པ་ཆོ་
དང་ཡེ་མི་འདྲའོ། །

དེ་ནས་པོ་བྲང་གོང་རི་དཀར་པོར། ལྷ་གཟིགས་མའི་དབང་པོ་ངག་དབང་
གྲགས་པས་གདན་དྲངས། བསྐྱེན་བཀྱར་སྤྱན་སྲུང་ཆོགས་པ་མཛད། ཞབས་དྲུང་ལ་
དཔལ་ལྷན་ལྟ་མོ་དམག་ཐོར་མ་དང་། ཞལ་བསྐྱེན་དུས་ཀྱི་མགོན་པོའི་རྒྱུ་གནང་སྤུལ་
མཐུ་སྟོབས་ཀྱི་དབང་ལྷག་རྩི་རྩེ་གདན་པ་ཀུན་དགའ་རྣམ་རྒྱལ་དཔལ་བཟང་པོས་
བསྐྱེན་པའི་གསང་བ་སྤྲུགས་ཀྱི་ཆོས་སྤྲེ་ཆེན་པོར་སྤྱན་དྲངས། རྟེན་རྣམས་ཞིབ་མཛུལ་
མཛད། ཕྱི་ནང་གསང་བའི་མགོན་ཁང་རྣམས་ལ་མཆོད་གཏོར་སྤྱན་གཟིགས་རྒྱས་པར་
སྤུལ་ཞིང་། འཕྲིན་ལས་གཉེར་དུ་གཏད། ཆོགས་སུ་མང་འགྲེད་ཀྱི་མཆོད་སྤྱན་རྒྱ་ཆེར་
སྤེལ།

མིག་དམར་ཞེས་པ་ཤིང་པོ་བྱི་བའི་ལོ། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་དུས་ཆེན་གསུམ་འདྲིམ་ཏོར་ལྷ་བཞི་པ་ས་གའི་ཉ་བའི་ཆོས་བཙོ་ལྷའི་ཉིན། དགའ་
ལྷན་གྱི་རིན་པོ་ཆེ་བྱུང་པ་མཁས་གྲུབ་དགོ་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོས་མཁན་པོ། གྲི་
ལས་ཐོག་པ་དགོ་བཤེས་པོ་རྟོ་བའི་རྣམ་པར་སྤྱུལ་པ་དགོ་འདུན་བསྐྱེན་པ་དར་རྒྱས་

ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་ཐེང་གསུམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་ཤིང་ན།
གྲིས་ལས་སློབ། པཎ་ཆེན་གནས་པ་གདན་འདྲེན་གནང་ཡང་། རིན་སྤངས་པའི་བཀའ་
བཀྲོན་པར་སོང་བའི་འབྲོན་མ་བདེ་བས། ཤངས་དགེ་འཕེལ་ཆོས་རྗེ་ཕྱོགས་ལས་
རྣམ་རྒྱལ་བས་གསང་སྟོན། ལྷའི་བཙུན་པ་བསོད་ནམས་དཔལ་བཟང་གིས་དུས་གོ་བ་
མཛད་དེ། དད་པའི་དགེ་འདུན་གངས་ཚང་བའི་དབུས་སྤྱ། དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་བཞེས།
མཁན་སློབ་སོགས་ལ་ཟང་ཟེང་གི་བསྟེན་བཀུར་དཔག་རྒྱ་མེད་པ་མཛད་པས། ཆོས་རྗེ་
སློབ་དཔོན་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་ལས། ཐོད་པ་འདིའི་འོག་རྒྱ་འབྱུང་བ་འདི་བས་ཆེ་བ་
ལེན་མ་ཐྱོང་ཞེས་དགུས་པ་ཆེན་པོ་མཛད། དེའི་སང་ཆོས་རྗེ་སྟག་ལུང་བྲག་པ་སོགས་
འགའ་ཞིག་གིས་བསྟེན་རྫོགས་ཞུས། རྗེ་བདེ་བ་ཅན་པ་ལ་འདུལ་བའི་བསྐྱབ་བྱ་ཆེན་
མོ་དང་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་ཞིབ་བཤད། རྗེ་བསྟན་དར་བ་ལ་རྟ་མགིན་གྲུ་ཁ་
བཞི་སྟོར། མགོན་པོ་ལྟ་བུ་པའི་རྗེས་གནང་སོགས་བཀའ་གདམས་གྱི་ཟབ་ཆོས་མང་
བ། རྗེ་ཕྱོགས་ལས་པ་ལ་ཤངས་པའི་རྒྱུད་སྡེ་ལྷའི་དབང་སོགས་ཤངས་ཆོས་སྟོར། བདེ་
མཚོག་ནག་པོ་པའི་དབང་རྣམས་རྫོགས་པར་གསན།

ཐོད་ཤིང་སློ་ཅན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་ཞིང་ཁམས་གཞན་དུ་གཤེགས་
པའི་རྒྱུན་གྲིས་དུས་ཟིང་སྤར་བས་ཀྱང་ཆེར་ལངས་པ་ལ། སྡེ་སྤྱིད་ཞལ་ངོ་རྣམས་དང་
སྡེ་དཔོན་སོ་སོའི་གདན་འདྲེན་བྱང་བར་བརྟེན། ཡར་ལྷང་དུ་ཆིབས་ཁ་སྤྱར། ཅེས་ཐང་
དུ་ཐེབས། བཀའི་འཁོར་ལོས་བྱབ་པར་མཛད་དེ་དཔུང་རྣམས་སོ་སོར་བཀྲ། ཀུན་བདེ་
བའི་ལམ་ལ་བཀོད།

གཞན་ཡང་ཕྱོགས་དེའི་མི་ནད་ཕུགས་ནད་ཞི་བ་སོགས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་
རྐྱབས་པོ་ཆེ་མཛད། ཞབས་བྱང་གོང་མ་ཆེན་པོ་གཤེགས་པའི་དགོངས་རྫོགས་གྱི་གྲལ་
དབུར་སྡེ་ལྷ་གདོང་ཅེའི་བདེ་ཡངས་སུ་ཅེ་ཆོགས་པ། ཅེས་ཐང་པ། རི་བོ་སྡེ་ཆེན། བཀྲ་
ཤིས་བདེ་ཆེན། རི་བོ་ཆོས་སྤྱིང་། རས་རྩུང་ཕུག་ཤེལ་བྲག་པ་སོགས་སེར་ཆོགས་གྱི་

ལ་གོང་ས་ལྷ་པ་ངག་དབང་སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཚོ།

དབྱུང་སྤྱ་བསྡོམ་པ་ཡོན་པ་ཤད་ཡས་གཏམ་སོགས་རྒྱས་པར་གནང་། ཆོས་བྱ་ཆེན་པོ་
དཔལ་གྱི་ཅེས་ཐང་གི་ཆོགས་པ་རྒྱ་མཚོ་ལྷ་བྱའི་དབྱུང་སྤྱ་ཐེབས། སྤྱ་ཞང་རིན་པོ་ཆེ་
ཀུན་བཟང་ཅེ་པས་སྡེ་སྤྱིད་ཁྱེད་ས་བཅུན་པའི་ཡིག་ཆ་དང་བཅས་ཏེ་མས་གཏམ་
རྒྱས་པར་སྤྲུལ། རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་དཔོན་ས་གོང་མ་ཆེན་མོ་དགོངས་པ་རྫོགས་ཐབས་ཀྱི་
བསྡོམ་བཞིན་བྱེད་ཀྱི་ཆོག་མཛེས་ཤིང་། བཞིན་བྱའི་དོན་བཟང་བར་མཛད་པས། རྩོགས་
དེའི་མཁས་པ་ཐམས་ཅད་ཡི་རང་བར་གྱུར། དེ་ནས་ཉང་པོ་སྤྱ་བརྒྱད། བསམ་ཡས་སྤྱ་
ཐེབས། བར་ཁང་ནས་ཤོག་རྒྱུ་ལྷ་ཅམ་ཞིག་བཞེས། མངའ་བདག་གི་གཏེར་ཞབས་
ཡིན་པ་འདྲ་ཡང་། དུས་ཉགས་དང་ཆོས་བདག་ཚུང་བྱེད་འདྲོལ་བས་ཤོག་སེར་ལ་
འབེབས་པ་གནང་བ་ཞིག་མ་བྱུང་འདུག རིམ་གྱིས་འབྲས་སྤྱངས་སྤྱ་ཐེབས། རབ་བྱུང་
བསྟོན་རྫོགས་བརྒྱ་ཕྱག་བཀལ་བ་བསྐྱབས།

ཁོ་པོ་ཞེས་པ་ཤིང་སྤྱང་གི་ལོ་གསར་དང་སྟོན་ལམ་གྱུ་བ་རྗེས། རྒྱ་བ་གསུམ་
པའི་ཆོས་བཅུའི་ཉིན། སྤྱང་ནས་རིན་པོ་ཆེ་གསུང་རབ་རྒྱ་མཚོ་དགའ་ལྷན་དུ་
གཤེགས་པར། དགྲུང་ཞག་གི་རིང་སྤྱགས་པ་སྟོན་དཔོན་པས་གཙོས་པའི་དགེ་འདུན་
བཅུ་ཕྱག་ལྷག་པས། གསང་འདུས་མི་བསྟོད་པའི་བདག་འདུག་ལེན་པ། དུས་འཁོར་
བསྐྱུས་རྒྱུད་དང་བརྒྱུད་སྟོང་པའི་གསུང་སྟོན་གྱ་ཆང་སོ་སོ་ནས་བསྐྱུས་པའི་དགེ་
འདུན་བརྒྱ་ལྷག་ཅམ་གྱིས་སྤྱན་ལྷའི་ཆོག་བྲི་ཆར། ཉི་མེད་སྤྱ་ཆང་པས་སྤྱན་ལྷའི་
ཆོག་སྟོང་ཆར། བདུན་ཕྱག་རེ་རེ་བཞེན་དགེ་འདུན་བརྒྱ་སྟོར་གྱིས་ཀུན་རིག་གི་ཆོག་
གཞན་ཡང་སྦྱིད་པན་སྟོང་ལུང་སྤྱང་ཤོད། ཨེ་དྲགས་འོལ་གསུམ། ལྷ་གཉལ། ཡར་སྤྱང་།
གཙང་སོགས་ཀྱི་རྩོགས་མེད་ཀྱི་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་རྣམས་སྤྱ་མང་འགྲེད་ཀྱིས་དགོངས་
རྫོགས་རྒྱས་པར་བསྐྱབས། ཕྱི་ཉིན་དུ་རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་པའི་གསེར་སྤྱ་བོད་ཡུལ་ན་ཆེ་བ་
འདི་བཞེད་སྟེ། འབྲས་སྤྱངས་རྣམ་ཐར་སྟོགས་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་བཞུགས་སྤྱ་

ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱོ་ཐེང་གསུམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་ཤིང་ན།
གསོལ། སྒྲོལ་དཀར་ཡིད་བཞིན་འཁོར་ལོའི་བསྟེན་པ་མཛད་པས་སྐྱོ་ཆོ་བསྲིངས་པའི་
ལྷས་བྱང་པར་ཅན་བྱང་།

མེ་སྟག་ལོ་གསར་དང་སྟོན་ལམ་གྲུབ་རྗེས། གདོང་དཀར་དུ་སྟོན་པའི་གོས་སྒྲི་
ཆེན་མོ་བཞེངས་པའི་རབ་གནས་དང་། དབྱར་ཆོས་ལ་འབྲས་སྤངས་སུ་རྒྱལ་བ་ཙོང་
ཁ་པའི་རྣམ་ཐར་དང་པའི་འདུག་འགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་གནང་སྟེ་དམ་པའི་ཆོས་
ཀྱིས་ཆིམ་པར་མཛད་དོ། །

(ཡལ ༡༧ ༡༠༩ བ་༩) སྟོན་སེ་རར་ཕེབས། ཆོགས་པ་ལ་གྲེགས་བམ་པ་ཆོས་
གནང་། ཏྲ་མགིན་ཁང་དུ་པར་དབང་ཆེན་གྱི་སྐྱབ་བརྟན་དང་། བསྟེན་ཕུར་མཛལ་ཏེ་
མཚོད་བསྟོད་སྟོན་ལམ་རྒྱས་པར་མཛད། སྤར་འབྲས་སྤངས་སུ་ཕེབས་ཏེ།

རབ་བྱང་ཞེས་པ་མེ་ཡོས་ཀྱི་ལོ་གསར་གྱི་དགའ་སྟོན་དང་། སྤོད་གསུམ་
བདག་མོ་མཚོད་པའི་ཕྱག་ལེན་རྣམས་རྒྱས་པར་གྲུབ་རྗེས། སྟོན་ལམ་ཆེན་མོའི་མགོན་
དུ་ཕེབས་སུ་རྟེན་སྟོན་ལམ་གྱི་ཐོག་དུ། སྤོད་བསྐྱོར་ཐུགས་རུས་ཆེན་པོས་གནང་བར་
བརྟེན། ཞབས་བསྐྱོར་འབྲུམ་ཐེང་སོང་འདུག་ཅིང་། འདི་རེས་སྤོད་བསྐྱོར་ཞིག་གི་
སྐབས། ཕྱག་གཡོག་རྣམས་ཀྱི་སྤོད་ནས་ཡུག་གཅིག་གར་སོང་ཆ་མེད་ལྟ་བུའི་ཚུལ་དུ་
གཤེགས་ནས་སྤར་ཕེབས། སྤར་བ་མ་གྱིང་བའི་ཁ་བས་མང་པོ་གནང་སྟེ། དེ་ཤེས་ཀྱི་
མཁའ་འགྲོས་ཆོགས་འཁོར་ལ་བོས་པ་ཡིན་གསུངས། སྤར་འབྲས་སྤངས་སུ་ཕེབས།
ཞལ་གདོང་གཉན་ཅན་གྱི་གཏོར་ཆོག་གནམ་ལྷགས་སྐྱ་གི་མེ་ལྗེའི་འཕྲང་བ་དང་།
ཞལ་གྱི་གདབ་ལས་དང་། ལས་གཤིན་གྱི་གཏོར་ཟོར་གྱི་ཆོ་ག་དང་ཕག་མོ་གྲུ་པའི་
བསྟོད་པ་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་ལྷན་པོ་རྣམས་ཐུགས་རྩམ་གནང་། སྤར་ལོ་ཆེན་རིན་ཆེན་
བཟང་པོས་བསེ་འབག་དང་མཉམ་དུ་གདན་དྲངས་པའི་ཐུགས་རྟེན་གནམ་ལྷགས་ཀྱི་
རྡོ་རྗེ་དང་མགོན་པོ་ཤིང་རྒྱང་མ་གཉིས། དཔལ་ལྷན་སྤྲེལ་དམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་

ཡགོང་ས་ལྷ་པ་ངག་དབང་སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཚོ།

མཚན་གྱི་སྐྱུ་སྤྱང་དུ་ཡོད་པ། ཆོས་རྗེ་པ་བསམ་ཡས་སུ་དག་པའི་ཞིང་དུ་གཤེགས་སྐབས་ཁྱེད་ཀྱི་གཞིས་ཀ་སྒྲེལ་བར་བྱུང་བ། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་ཕྱག་དུ་འབྱོར་བའི་ལོ་རྒྱུས་གཅིག་དང་། བསམ་ཡས་ནས་ཐེལ་དུ་འབྱུང་ནས་བྱུང་བའི་ལོ་རྒྱུས་གཅིག་དང་། ཡང་ས་སྐྱུར་ཕེབས་སྐབས་དཀོན་གཉེར་ནས་བྱུང་བའི་ལོ་རྒྱུས་གཅིག་དང་། ཡིག་ཆ་ཁུངས་མ་ཞིག་ན་བདག་ཆེན་དོ་རྗེ་འཆང་སྒོ་གོས་རྒྱལ་མཚན་གྱི་གསུང་ལས། ཉེན་དེ་ནམས་སླ་མ་ས་ཆེན་ཞེས་པའི་བཤེས་པོ་དེས་གཉེར་དུ་སྤྲོས་པར་འདུག་གསུང་བ་ལ་དཔའ་ན་སྟོན་གནས་རྗེས་སུ་བྱུང་བའི་གཉེར་ནས་མ་བཞེས་པའི་ངས་པ་མི་འདུག་གོ། །

ནང་སོ་བྱ་བ་དཔོན་སྟོན་གྱིས་གཉལ་དུ་གདན་བྱངས། ཡར་སྤྱང་བརྟུད་། རིམ་གྱིས་སྟོ་རྒྱུད་ཀྱི་སའི་ཐིག་ལེར་ཕྱགས་ཕེབས། རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་མཛད་ཆེན། ལུང་གྲའི་ཆོགས་དབུ་གནང་། ཐེགས་བམ་བུ་ཆོས། ཡི་གེ་དབུ་པའི་བཟླས་ལུང་། ཆོ་དབང་སོགས་ཆོས་ཀྱི་ཆར་པལ། རབ་བྱུང་བསྟེན་རྫོགས་སྟོང་ཕྱག་དུ་ཉེ་བ་བསྐྱབས། བྱ་བ་ནང་སོས་བརྒྱ་འབུལ་སོགས་འདོད་དགའི་འབྱོར་པ་དེ་སྟེད་དང་བཅས། རིམ་གྱིས་བྱངས་མོ་ཆེ། རི་སྟེང་། གྲ་གོར། ངང་རྒྱལ་ནམས་སུ་སྤྱི་ཆོས་སྟོས་ཆོས། རབ་བྱུང་བསྟེན་རྫོགས་སོགས་གནང་། དེ་ནས་མཚོ་སྤྱོད་ཕྱགས་སུ་གདན་བྱངས། མོན་དགའ་ལྡན་པོ་བྱང་གི་སླ་མ་ཁུ་མཚན་གྱིས་ཐོག་བྱངས་ཕྱོགས་དེའི་སྐྱ་ལེར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རེ་བ་ཡོངས་སུ་ཆོས་པར་མཛད། སླ་མ་ཕྱོགས་ལས་ནམ་རྒྱལ་དང་དོ་བོ་བསྟན་པ་ཆེ་རིང་སོགས་མོན་པའི་མཛལ་མི་མང་དུ་བྱུང་བར་ཆོས་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་སྟེ། མོན་གྲབ་དུའང་སྐྱེ་བའི་ཆོགས་དུ་མ་ལ་ཡིག་དབུ་གི་བཟླས་ལུང་། རབ་བྱུང་བསྟེན་གནས་སོགས་སྟེ་དགེ་བའི་ལམ་རྒྱ་ཆེན་པོར་བཀོད་པས་སྟོ་བྱག་ནས་སྐྱ་ལེར་མཚོག་དམན་དུ་མས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལ་བརྟེན་ཆེབས་ཁ་སྐྱུར་ཏེ། ཐོག་མར་སྟོང་རི་ཉི་ཤར་དུ་ཕེབས། སྐྱ་ལེར་གྱི་ཁྲོམ་ཆེན་པོ་ལ་སླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་སྟེ། ཐིག་ཕྱིའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་དཔལ་

ལ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་ཐེང་གསུམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་ཤིང་རྒྱ
 གསང་བའི་བདག་པོ་མིའི་སྲིད་པ་ཅན། སྐབ་ཆེན་ལས་ཀྱི་རྩི་རྩེའི་སྐྱ་གདུང་རིལ་པོར་
 བཞུགས་པའི་མཚོད་རྟེན་མཇལ་བར་ཕེབས་ཏེ། མཚོད་པ་དང་སྟོན་ལམ་ཞབས་སྟོར་
 སོགས་མཐའ་ལྷན་པ་གནང་བས། མཁའ་ལས་སྤྱོད་དཀར་པོ་འབྲིགས་པའི་དབུས་སུ།
 ཨོ་རྒྱན་རིན་པོ་ཆེའི་གཡས་སུ་སྟོང་བྲག་སྐབ་ཆེན། གཡོན་དུ་རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་པ་བཞུགས་
 པ་ཞིག་གསལ་བར་གཟིགས། མི་འབྲུགས་པའི་སྟོན་ལམ་ཐུགས་ཚུལ་གནང་། རིག་
 འཛིན་ཆེན་པོ་སྤུལ་སྤྱོད་མཚོག་ལྷན་མགོན་པོས་བཞེངས་པའི་སྟོན་དཔོན་ཆེན་པོའི་
 སྐྱ་གདོན་གྱིས་བསྐྱེད་པ་དེ་ལ་རབ་གནས་ཀྱི་དགོངས་པ་གཏད་དེ་སང་ཕེབས་རྒྱུའི་དེ་
 རུབ་ལྷ་འདྲེ་དེས་ཟིལ་མ་བཟོད་པར། དགོན་གཉེར་བྲིད་ནས་རི་ལ་བྲོས་པས་ཡུལ་དེ་
 བསོད་ནམས་དམན་པའི་སྐབས་ཀྱིས་ལྷེ་མིག་མ་རྟེན་པར་ལུས། བྲ་པ་ནང་སོས་ཐིག་
 ཕྱིའི་གཙུག་ལག་ཁང་སྟོར་དང་བཅས་པ་ལུལ། གདང་པས་གདང་མཁར་སྟོན་གྲུབ་
 བྱང་ཆེར་གདན་དྲངས་ཤིང་མི་ངོ་གཅིག་གིས་སྐྱ་ལུང་ལུང་ཏེ་རབ་ཏུ་བྱུང་། གདང་
 དགོན་གསར་དུ་ཞབས་ཀྱིས་བཅགས། བཅན་གྱི་སྟོང་སྤྱད་རྣམས་ལ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་
 བཀའ་ངེན་སྤུལ། བཀྲ་ཤིས་ཆོས་སྤྱིང་དུ་ལྷག་པོ་སྟོབས་ལྷན་བཟང་པོས་ཞབས་ཏོག་གི་
 མཐིལ་ལེན་བྱས། ཞག་བཙུ་སྟོར་བཞུགས་ཏེ་འབྱོར་ལྷན་རྣམས་ཀྱིས་བརྒྱ་འབུལ་བཙུ་
 ལྷག་ཅམ་བྱུང་། དེ་དག་གི་དུས་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་པ་དང་། མེ་ཏོག་གི་ཆར་འཇའ་
 འོད་ཀྱི་གྱུར་སོགས་ངོ་མཚར་བའི་ལྷས་མཐའ་ཡས་པ་ཐིག་གི་དགའ་སྟོན་དུ་གྱུར། སེ་
 བྲོང་གཞིས་ཀྱི་ཡུལ་རྫོང་། བམ་སྟེང་སོགས་སུ་རིམ་གྱིས་ཕེབས། ཕྱོགས་དེའི་སྐྱེ་རྒྱ་
 མཐའ་དག་འབྲེལ་ཆད་དོན་དང་ལྷན་པར་མཇུག།

མི་རྩེ་སྟོང་བཅན་སྐྱམ་པོའི་དུས་སུ། ཡང་འདུལ་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་
 བཞེངས་པ་མཁོ་མཐིང་ལྷ་ཁང་དུ་ཕེབས། རྟེན་རྣམས་ལ་མཚོད་བསྟོད་དང་བསྟན་པ་
 རྒྱས་པའི་སྟོན་ལམ་མཇུག། ལྷེ་པ་ལྷ་ཁང་པས་ཐོག་དྲངས་པའི་ཕྱོགས་དེའི་སྐྱེ་པོ་རྣམས་

ཡགོང་ས་ལྷ་པ་ངག་དབང་སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཚོ།

ལ་ཚོས་དང་བྱང་བྱིང་གིས་ལེགས་པར་བསྐྱུངས། དེ་ནས་སྤྱོད་པོ་སྤྱོད་ཏུ་ཕེབས། མངའ་
བདག་ཉང་གི་གཏེར་བྱོན་ཚོས་རྒྱལ་གྱི་སྤོང་ལྡེ་ལུ་བཅན་གྱི་སྤྱོད་པོ་བཀའ་བརྒྱུད་པོ་ཏེ་
དགུ་སྟོགས་གཏེར་རྩལ་ནང་ཏེན་ཐམས་ཅད་ཞིབ་པར་མཇུག། མདོར་ན་སྟོ་བྱག་གི་ས་
ཐམས་ཅད་ཞབས་ཀྱིས་བཅགས་ཏེ་འགྲོ་བ་ཀུན་ལ་མདོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ཀྱི་ས་
པོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྐྱུན།

རྒྱལ་ཁབ་གོང་རི་དཀར་པོར་ཕེབས། ཞབས་བྱང་ངག་དབང་གྲགས་པ་དཔོན་
སྒོན་གྱིས་བསྟེན་བཀྱར་མཐའ་ལྷན་པ་ཞུས། སིལ་སྟན་ཚངས་དབྱངས་ཀུན་འདུས་
བྱུག་ཏུ་སྤུལ། གཏུང་བརྒྱུད་རིན་པོ་ཆེ་སྐྱུ་གཞོན་པའི་གཙུག་ཕུད་བཞེས་ནས་མཚན་
ནམ་རྒྱལ་གྲགས་པར་གསོལ། ལྟོ་ཁ་ཕྱོགས་བརྒྱུད་རོང་ཆད་དཀར་དུ་ལྷ་བྱམས་པ་རབ་
བརྟན་སྐྱུ་མཆེད་གྱིས་བསྟེན་བཀྱར་གྱ་ཞོམ་པ་བསྐྱབས། དབྱར་ཚོས་མ་གྲོལ་གོང་རྒྱལ་
མེ་ཏོག་ཐང་དུ་ཕེབས། བྱམས་ཁང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་འདི་སྤར་ཀ་བཞི་ཡིན་པ། ཀ་
བརྒྱུད་དུ་བཏང་ཞིང་རྒྱ་བྱོན་དང་བཀོད་པ་སྤུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཐུགས་ཚེ་གཏད་ནས།
གང་ཅིའི་དོན་མ་ཕིར་ཐོགས་ཀུན་གྱི་དབང་པོ་སྤྱོད་ཐང་པ་དཔལ་ལྷན་བཀྱ་ཤིས་གྱིས་
མཇོང། ཐོག་གཉིས་སྤྱོད་བཀྱིས་ལ་ཟིན་པས་ཀུན་གྱི་ཐུབ་ཉགས་ཡིན་པར་སྤྲོད།

རིམ་གྱིས་ཏོར་སྤྱོད་བཅུ་པའི་ནང་དུ་འབྱས་སྤྱངས་སུ་ཕེབས། མཚམས་ཁང་
ཤོད་དུ་རིན་པོ་ཆེ་ཀུན་བཟང་ཚེ་པ་དང་ལྟན་ཅིག་པར། ཞལ་གྱི་བསྟེན་སྐྱབ་གནང་
བས། རུབ་ཅིག་གསོལ་དཔོན་གྱི་རྩ་ཁྱུ་བར་བྱིན་པ་ན། སྤོང་ནང་ནས་རྩོ་ཀི་ཞིག་དོན་
སོང་བས། རྩལ་སུ་བཅད་བཅད་པས་མ་རྟོད། དེ་ནི་མགོན་པོའི་སྤུལ་པའོ། །

ནམ་བུང་ཞེས་པ་ས་འབྲུག་གི་ལོ་གསར་དང་སྒོན་ལམ་སྟོགས་གྲུབ་རྗེས། ལྷ་
སར་བསམ་ཡས་ནས་གཞོད་སྐྱུ་ཆེན་པོ་སྐྱུ་ཁོག་དང་བཅས་ཏེ་བྱོན། ལོ་ལྷ་རེས་ཤིག་
སྤེ་པ་དགའ་ལྷན་པ་དོན་གྲུབ་རྒྱལ་པོས་ལྟོ་ཁ་ཕྱོགས་སུ་དབྱང་འབྱེར་བྱས་སྐྱབས།

ལ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་ཐེང་གསུམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོའི་ནམ་ཐར་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་ཤིང་ན།
བསམ་ཡས་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་ལག་འཛིག་བྱས་པའི་སྐབས་ཀྱིས་དེ་རེས་རྒྱལ་པོས། འབྲས་
སྤངས་དགེ་བཤེས། འོན་ཀྱང་རྒྱལ་པོའི་སྐལ་པ་ལ་གྱི་ཚལ་ཙམ་རྒྱབ་ཨེ་ཚོག་གསུང་
བར་མི་འགབ་ཚུལ་གནང་འདུག་ཀྱང་རིང་པོར་མ་ལོན་པར་སྡེ་པ་གཤེགས་འདུག།

ས་ག་ཟླ་བའི་ནང་དུ་ནང་སོ་རྒྱ་རི་བ་དཔོན་སྟོན་གྱིས་གདན་དྲངས། ཡར་
ལམ་བདེ་ཆེན་དུ་དགོངས་ཚོགས་ཀྱི་གྲལ་དབུ་གནང་། རིམ་གྱིས་རི་སྒོ་བཀྲ་ཤིས་ཚས་
རྫོང་དུ་ཕེབས་ཏེ། ལྷ་ངག་དབང་བསོད་ནམས་ལྷན་གྲུབ་ལ་ཁྲི་འདོན་དང་། ཁྲི་ཁྲི་
ཕྱག་བཀལ་བ་ལ་ཆེ་དབང་སོགས་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་དགའ་སྟོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྟེ། འོ་ལ་
ཁ་རྩེར་ཕེབས། སྡེ་པ་ཕྱན་ཚོགས་རབ་བརྟན་གྱིས་བསྐྱལ་ནས་རྒྱ་ཆེན་བསོད་ནམས་
མ་གནང་། སྐྱ་མཚམས་ཡུན་རིང་བ་ཞིག་གི་སྐབས། བཀལ་ལམ་ངོ་མཚར་བ་མང་དུ་
བྱུང་ཞིང་། ཟུང་པར་དྲུང་ནས་རིན་པོ་ཆའི་སྐྱ་གདུང་རྒྱལ་དུ་རིལ་པོར་བཞུགས་པ་དེ་
ཞུགས་སུ་ཕུལ་བ་ལེགས་པའི་དཔལ་ལྷན་ལྷ་མོའི་གསུང་གི་གནང་བ་སྟེ། བར་བརྟེན།
སྡེ་དགོན་མཐའ་དག་གི་རེ་བ་ཡོངས་སུ་བསྐྱང་སྟེ། ཚོས་འཁོར་རྒྱལ་དུ་ཕྱགས་ཕེབས།
ཚོས་བརྟེན་བདུན་གྱི་གཟའ་སྐར་བཟང་བ་དང་བསྟུན་འཛིགས་ཕྱེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཞུགས་
འབུལ་མཛད། ཕྱག་མཛོད་དཔལ་ལྷན་རྒྱ་མཚོས་མར་ཁལ་ཕྱེད་རེའི་འབྲེད་དང་
བཅས་ཚོགས་སུ་ཆ་བྲ་བཏང་། བམ་མཁའ་དྲངས་ཤིང་འཇའ་གུར་དང་མེ་ཏོག་གི་ཆར་
བབ་ཕྱར་ཁང་ཁ་ཕྱེ་བས། དུང་དཀར་གཡས་འབྲིལ་སོགས་རིང་བསྐལ་མང་དུ་བྱོན་
ཏེ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟེན་པ་དང་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཚུལ་ཁྲིམས་
ནམ་པར་དག་པ་བསྐྱངས་པའི་འབྲས་བུའོ། རྒྱ་གསུང་ཚས་དང་། ཟླ་བ་དེའི་
ཉེར་ལྷ་རྒྱལ་ཕྱར་གྱི་འབྲུབ་སྦྱོར་གྱི་ཉིན། ཕྱག་མཛོད་པས་དོ་དམ་བྱས་དཔལ་ལྷན་ལྷ་
མོའི་མཚོད་གཏོར་རྒྱས་པར་བཤམས་ནས་བསྐྱང་གསོ་གནང་། ཚོས་འཁོར་རྒྱལ་གཉེར་
གཏང་མཛད་པས་གཙང་ཕྱོགས་སུ་འཕྱིན་ལས་རྒྱས་པ་དང་། ཁམས་ཕྱོགས་སུ་གདན་

ཡགོང་ས་ལྷ་པ་ངག་དབང་སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཆོ།

འདྲེན་འབྱུང་བའི་སྒྱུན་ལྷས་ཤར། མི་རིང་བར་ཆབ་མདོ་བྱམས་པ་སྤིང་ནས་འབྱུལ་
དཔོན་བསོད་ནམས་བཟང་པོ་དང་གནས་ཆེན་པ་སོགས་ཀྱིས་གཙོས་གདན་འདྲེན་
འབྱུལ་སྒྱུལ་བ་དང་། རྗེ་བྱང་རིན་པོ་ཆེ་དགེ་འདུན་བཟླ་ཤིས་ཀྱི་སྒྱུལ་པའི་སྐྱབས་ལྷན་
པ་རྒྱ་མཆོ་རྣམས་ཕེབས། བརྒྱ་འབྱུལ་དང་མང་འབྱེད་སོགས་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱབ། དགག་
བྱ་དང་དགོས་པའི་དབང་དུ་གྱུར་ན་མ་གཏོགས་ཁམས་ཕྱོགས་སུ་ཕེབས་པའི་བཀའ་
བཞེས་ཀྱང་གནང་། མལ་གྲོ་བརྒྱད་འབྲས་སྤྲངས་སུ་ཕེབས། འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་དྲག་
པོའི་སྒྱིན་སྟེག་གི་བྱགས་ཚོམ་མཛད། སྐྱབས་ལྷོགས་ལྷ་ཆང་པན་བདེ་ལེགས་བཤད་སྤྲིང་
གསར་དུ་བཅུགས་ཏེ་འབྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ་གྱི་ཆོས་སྤྱན་ཞིག་རྟེན་འབྲེལ་དུ་གནང་།

༡༤༽ གཙང་ཕྱོགས་དང་ཤངས་རི་བོ་དགེ་འཕེལ། ཉན་གཤེན་རྗེ་གདན། བཟླ་ཤིས་སྒྱུན་པོ། སྤར་
ཐང་། སེལྷེ་ཆེ། དཔལ་འཁོར་བདེ་ཆེན། ར་ལྷང་། གོང་དཀར་སོགས་སུ་ཕེབས་བཞུགས་ཀྱིས་ས་དགེ་
བཀའ་སོགས་ལ་ཐར་པ་ལག་མཐེལ་དུ་བཞག་པ་ལྟ་བུའི་འདོད་ཆོས་སྤར་བ་གནང་། འབྲས་སྤྲངས་
སུ་གསོལ་བ་ཡང་བྱག་སྒོ་ནས་འབྱུལ་དགོས་པའི་ལྷགས་བསྟེན་དམ་པ་ཞིག་ལ་འབྲས་པས་བྱབ་པའི་
མཆན་མ་བྱུང་པར་ཅན་འཕེལ།

དཀར་པོ་ཞེས་པ་ས་སྒྱུལ་གྱི་ལོ་གསར་དང་། ཆོ་འབྱུལ་གྱི་མཆོད་པ་རྣམས་
བྱབ་རྗེས། གཡས་དུ་གཙང་གི་ཕྱོགས་ནས་སྐྱབས་མེར་མང་པོས་སྤྲ་གོང་ནས་ཕེབས་དགོས་
པའི་ཁྱབ་སྒྱུལ་ཞིང་། འདི་སྐབས་ཐོས་བསམ་སྤིང་པ་དང་དཀྱིལ་ཁང་པའི་སྒྲོབ་དཔོན་
ཤར་ཆེའི་ངོ་ཆབ་དང་བཅས་པ་འབྱོར། བྱང་སོ་དགའ་ལྷན་པས་གུང་ཐང་དུ་ཆོ་དཔག་
མེད་ཀྱི་གསེར་སྐྱབས་མཆོད་ཁང་དང་བཅས་བཞེངས་པར་རབ་གནས་སྒྱིན་སྟེག་དང་
བཅས་པ་མཛད། ཞང་རིན་པོ་ཆེའི་སྐྱབས་ལྷ་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུས་ལྷ་སྤྲད་མཛད་པ་དང་
རྟེན་དུ་བཞེས། ཞལ་ངོ་རྣམས་ལ་རྗེས་གནང་སྐྱུལ། གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག་གི་འདྲ་
དཔེ་གཟིགས་ལམ་དུ་ཕབ། སྤར་འབྲས་སྤྲངས་སུ་ཕེབས། ལྷ་བ་གསུམ་པའི་ཆོས་བཙོ་

ལ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་ཐེང་གསུམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོའི་ནམ་ཐར་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་ཤིང་ན།
ལྷ་ལ་གཙང་དུ་ཆིབས་ཁ་བསྐྱར་ཏེ། དགའ་ལྷན་པོ་བྲང་གི་གཟིམས་ཚུང་གསང་སྟགས་
པོ་བྲང་ནས་ཐེབས་པར་བརྩམས་པ་ནས་བཟུང་། གདོང་དཀར་དུ་མ་ཐེབས་ཀྱི་བར་དུ་
འབྲས་སྤངས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ལ་སྤྱོད་འཁྲིགས་པ་དང་འབྲུག་སྐྱ་ཆེ་ཆུང་སྟོམས་པ་རྒྱ་
མི་འཆད་པར་བྱང་བས་ཆོས་སྤྱང་གི་ཆོ་འབྲུལ་དུ་ངེས། གྱེ་རེ་ལྟ་པས་གདན་ངངས་ཏེ་
བསྟེན་བཀྱར་ཁྱེས། གུ་རུ་རྩོམ་ཆེའི་གཏེར་མའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འཕེལ་གདུང་
དང་སྐྱ་ཆབ་པར་མཐོང་གྲོལ་མཇུག་བཀུན་།

རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་པོ་གོང་རི་དཀར་པོར་གདན་ངངས་ལྷ་གཟིགས་མའི་དབང་
པོས་བསྟེན་བཀྱར་ཞིང་། བཀའ་ཆོས་འབྲུལ་བ་སོགས་དཔོན་སློབ་ཐུགས་ཡིད་གཅིག་
འདྲིས་སུ་གྱུར། རིག་སྟགས་འཆང་བའི་འདུས་སྡེ་རྩོམ་གདན་གྱི་གནས་གཟིགས་ཀྱང་
མཛད། སྐར་གཙང་པོ་བྲང་ཁར་དོན། འཁོལ་མར་སྐྱེ་ཞང་རིན་པོ་ཆེས་གདན་ངངས་
ཏེ་ཐེབས། དེར་གཤེན་རྗེའི་མཆོད་རྟེན་བཅས་ཆོག་དང་། རྒྱལ་འབྲུག་གི་དམ་ཤིང་
སོགས་ཡོད་པའི་མགོན་ཁང་དེར་གཟིགས་རྟོག་ལ་ཐེབས། ཕྱི་ནང་གི་མཆོད་པ་དང་།
འཕྲིན་ལས་ཀྱི་གཏེར་གདང་རྒྱས་པར་གནང་། སྐྱལ་ལ་ནས་ཡོལ་རིན་ཅེན་སྤིང་དུ་
ཞབས་རྟོག་ཁྱེས། རི་གོང་གི་མགོན་པོ་བར་སྤང་མ་མཇུག་བས་བྱིན་ལྷབས་ཀྱི་མཆོན་
མ་ཁྱད་པར་ཅན་བྱང་། རིམ་གྱིས་ཐོན་དགའ་ལྷན་ཅེར་ཐེབས། བྲང་སོ་ཐོན་པ་དཔོན་
སློན་དང་། རྒྱལ་བྱེད་ཆལ་མཁན་སློབ་ཀླམས་ཀྱིས་བསྟེན་བཀྱར་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱབས། སོ་
སོར་དབང་བཀའ། སྤྱི་ཆོས། རབ་བྱང་བསྟེན་རྩོགས་སོགས་ཀྱིས་རེ་འདོད་ཡོངས་སུ་
བསྐྱངས། མགོན་པོ་ཞལ་གྱི་གཏོར་ཆེན་གྱི་སྟོན་ནས་བར་ཆད་བསྐྱོག་པའི་འཕྲིན་ལས་
མཛད་པས། ཆོས་སྤྱོད་གིས་དངོས་སུ་བསྐྱབས་པའི་མཆོན་མ་གཟིགས། རྒྱལ་བྱེད་ཆལ་
དུ་ཐེབས། གང་འཆམ་གྱི་ཆོས་སྤྱོད་མཛད། འུ་ཡུག་གྱུར་སྟོན་དུ་ཐེབས། གཙུག་ལག་
ཁང་མཇུག། སློབ་དཔོན་ཆེན་པོའི་དགེ་བསྟེན་རྩོམ་ལེགས་པ་དགའ་བའི་ནམ་འཇུག་

ཡགོང་ས་ལྷ་པ་ངག་དབང་སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཚོ།

དང་བཅས་ཏེ་བསྐྱབ་པ་ལ་འོངས་པ་དངོས་སུ་གཟིགས། མཚོད་བསྟོད་འཕྲིན་ལས་བཅོལ།

དཔོན་སྒོ་བ་ཉུང་བསྐྱབ་ཤིག་གཞུགས་ཁོ་ལྟ་དུ་ཕེབས། གཞུག་ཆེན་སངས་
རྒྱས་ཡེ་ཤེས་དང་། ལྷ་རྩེ་གཞུགས་ཚུང་སོགས་ཀྱིས་དྲག་སྤྲུགས་བསྐྱབས་པའི་གནས་
ལ་མཚན་པ་ཡོད་འདུག་པ་ལ་ཞིབ་གཟིགས་གནང་། སྐྱེ་ཞང་རིན་པོ་ཆེས་ཕྱག་གཡོག་
མང་ད་དེ། བསྐྱེན་སྐྱབ་ལས་སྦྱོར་གྱི་སྐྱབ་ཏེན་ནམས་ལ་བཟོ་བཀོད་བཞིན་ཤོག་བྱར་
འདྲི་བ་གནང་བ། ཕྱིས་སུ་གྲུང་ཅུ་དབྱངས་དཔོན་པ་མཐུ་སྟོབས་གསང་བའི་དབང་
ཕྱག་ཅེས་དྲག་སྤྲུགས་ལ་རུས་པ་གཡུར་དུ་འཕྱོན་པ་དེས་ཀྱང་གཟིགས་པའི་གནས་
ཚུལ་རིག་འདྲིན་གཞོན་ལུ་དོན་གྲུབ་ཡབ་སྐུས་ལ་གསུངས་པ། རྩེ་བཙུན་སྒྲ་མ་དམ་པ་
པརྒྱ་དབང་གིས་གསུངས་པ་དངོས་སུ་ཤོས། དཔོན་སྒོ་བ་བྱིངས་དབེན་ས་དཔོན་པར་སྒྲ་
མ་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་པས་སྐྱབ་དངས། དབེན་ས་སྒོ་བཟང་དོན་གྲུབ་ཀྱི་ནང་རྟེན་ལ་
ཕྱག་ནས་གཏོར། དེར་འཁོད་པའི་སྐྱབ་པ་ཕོ་མོ་ནམས་ལ་གསུང་ཆོས་ཀྱིས་ཆིམ་པར་
མང་ད། རིམ་གྱིས་ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་བཀྲ་ཤིས་ལྷན་པོར་ཕེབས། བཅ་མཁའ་གཡའ་དག་
པ་ལ་འབྲུག་གི་སྐྱ་ཆེན་པོ་སྒྲོག་པ་དང་། འཇའ་འོད་ཀྱི་གྲུར། མེ་ཏོག་གི་ཆར་སོགས་
ལྷས་ཡ་མ་བྱུང་མང་དུ་བྱུང་། ཁྲིམ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ལ། ལས་དག་པ་འགའ་ཞིག་གིས། སྐྱབ་
རས་གཟིགས་སེམས་ཉིད་ངལ་གསོར་མཐོང་། ཉིན་རེ་བཞིན་དཔོན་པའི་མདུན་གྱི་
ཐང་ཆེན་པོར་བཀའ་གདམས་སྤྲེགས་བཅ་གྱི་བཀའ་ཆོས་གནང་བས་མེ་ཏོག་གི་ཆར་
ལག་ཏུ་བབྱུང་ཆོག་པ་ཅིམ་བབ། གསུང་ཆོས་གནང་བའི་སྐྱ་བསམ་གྲུབ་ཅེའི་རྫོང་ནང་
དུ་ཆིག་འབྲུ་མ་ཉམས་པར་ཐོས་པ་བྱུང་བས་དེར་འཁོད་པ་མང་པོ་ཞིག་ཡ་མཚན་དུ་
འདྲིན། རབ་བྱུང་བསྐྱེན་རྫོགས་བརྒྱ་ཕྱག་མང་པོ་བསྐྱབས། སྟོན་པ་གྲུབ་པའི་དབང་པོ་
རྩོ་བོ་ཡབ་སྐུས། རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་པ་སོགས་ཞལ་གཟིགས་ཏེ་ལེགས་སོ་གནང་། གནས་
ནམས་ཞིབ་པར་གཟིགས་ཤིང་བྱམས་ཆེན་ལ་ཞལ་གསེར་དང་། ཆོས་སྦྱོང་ནམས་ལ་

ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་ཐེང་གསུམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་ཤིང་རྒྱ
གཉེར་གཏད་མཛད་པས། དཔལ་ལྷན་ལྷ་མོས་འཕྲིན་ལས་སྐྱབ་པའི་མཚན་མ་གསལ་
བར་བྱང་།

དེ་ནས་ཤངས་རི་བོ་དགེ་འཕེལ་དུ་ཕེབས། སྤོར་ཐོག་ནས་རྗེ་ཕྱོགས་ལས་པས།
སྡོན་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་བུམ་ཟེར་སྐྱེ་བ་བཞེས་པའི་དུས་ཀྱི། དབུ་ཐོད་སྒྲང་འཁུན་མར་
གྲགས་པ་མཁས་གྲུབ་ཁྱེད་པོས་རྒྱ་གར་ནས་གདན་དྲངས་པའི་ངོ་མཚར་ཅན་དེ་ཕྱག་
ཏུ་ཐུལ། དགེ་འཕེལ་གདན་ས་བར་དུ་གིས་ཀྱང་ཞབས་དྲོག་ཐུལ་དུ་བྱང་བ་མཛད། སྐྱེ་
མེར་གྱི་ཁྲོམ་ཆེན་པོ་ལ་སྤྱིང་པོ་དོན་གསུམ་དང་ཡི་གེ་དུག་པའི་བཟླས་ལུང་གནང་། དེ་
ནས་རིག་འཛིན་གྱི་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་པརྟ་འབྱུང་གནས་གྱི་སྐྱབ་གནས་ཟབ་ཐུ་ལུང་
མཛལ་བར་ཕེབས། ལེའུ་བརྒྱད་པའི་སློན་ནས་སྤྲ་མ་མཚོད་པའི་ཆོག་གནང་བས། སློབ་
དཔོན་ཆེན་པོ་ལ་རིག་འཛིན་བརྒྱད་ཀྱིས་བསྐྱོར་བ་ཞལ་གཟིགས། རིམ་གྱིས་བཤད་
སྐྱབ་དར་རྒྱས་སྤིང་དང་། ཐུབ་ཆེན་བཟང་པོ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་དགོན་པ་འབྲས་སྤངས་
སུ་ཕེབས། སྤྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་དང་ཡི་གེ་དུག་པའི་བཟླས་ལུང་གནང་། དེར་ཆོས་རྒྱལ་
ནང་སྐྱབ་ཁྲོ་བོའི་ཞལ་ཅན་གཟིགས། ཏྲ་ནག་གི་སྡེ་དགོན་རྣམས་ཀྱིས་གདན་དྲངས་
པའི་ལམ་ཞོར་དུ་ཐག་ལུང་གི་མགོན་པོ་ལེགས་ལྷན་མཛལ་ཏེ་འཕྲིན་ལས་བཅོལ།
གཟིགས་སྤང་བྱང་པར་ཅན་དང་། ཅན་དན་གྱི་སྤོང་པོ་སྐྱེས་པ་སོགས་ངོ་མཚར་བའི་
ལྷས་མང་དུ་བྱང་།

ཏྲ་ནག་རྗེ་རྗེ་གདན་དུ་ཕེབས་དགེ་འདུན་པ་རྣམས་ཀྱིས་མེར་སྐྱེངས་དང་།
བུད་མེད་རྣམས་ཀྱིས་མདའ་དར་མེ་ལོང་བཟུང་སྟེ་དཔའ་མོའི་ཆས་ཁྱགས་ཀྱིས་བསུ་
བ་བྱས། ཆོས་སྤྱོད་བེག་གདོང་ལྷུ་འུང་གྱི་ཞལ་གཟིགས་ཤིང་འཕྲིན་ལས་སྐྱབ་པར་
ཁས་སྤངས། ཆིབས་གྱི་ཆིག་པ་བཞི་ཀས་རྗོལ་རྗེས་གསལ་བར་བཞག ཡུལ་དེའི་སྐྱེ་
མེར་མཐའ་དག་དགེ་བའི་ལམ་ལ་བཀོད་དེ། ཀུན་མཁྱེན་གོ་བོར་བ་འབྱམས་པའི་

ཡགོང་ས་ལྷ་པ་ངག་དབང་སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཚོ།

གདན་ས་སྤུབ་བསྟན་ནམ་རྒྱལ་དང་། ཆག་ལོའི་དཔོན་བརྒྱད་ནམས་ཀྱིས་བསྟེན་
བཀྱར་ཞུས། ཆག་ལོའི་རྟེན་རིང་བསྐལ་ཀྱང་མང་བར་ཕྱག་ཏུ་འབྱོར། བཟ་ཤིས་ལྷན་
པོའི་སྟོན་ལམ་ལ་ཕེབས། འཕགས་པ་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱག་གི་ནམ་རྒྱལ་གནས་
རྟིང་པ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་ཁྲི་ཐོག་ཏུ་བསྐྱོས་ཏེ་ཕྱག་ནས་གཏོར། སྒ་བྲང་རྒྱལ་མཆོན་
མཐོན་པོར་དཔོན་སྟོབ་ནམས་ཀྱི་གཏོང་ལེན་གྱི་ཁྲ་མ་གཟིགས་པས། རྩེ་དགེ་འདུན་
གྲུབ་ཀྱི་གདུང་ཆ་གདུང་རུས་སོགས་སྟོབ་དཔོན་གཞན་གྱིས་ངོ་མ་ཤེས་པ་ནམས་ལ་
ངོས་འཛིན་མཛད། རྩེ་དགེ་འདུན་གྲུབ་ཀྱི་ཞལ་གདམས་ཕྱག་བྲིས་མ་ཤོག་རིལ་ཞིག་
འདུག་པ་གཟིགས་པས། སྟོབ་དཔོན་ཐམས་ཅད་ཐུགས་སྦྱོར་ཤས་དང་ལྷན་པར་གྱུར།

དེ་ནས་དཔལ་ངོ་བོ་བཀའ་གདམས་པའི་སྟེ་ཆེན་པོ་སྣར་ཐང་དུ་ཕེབས། རྟེན་
གསུམ་ནམས་ཞིབ་པར་མཇུག། ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་གི་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་ཆེ་བར་སྟེལ་
བའི་ངོས་སྣར་ཐང་བྱང་ཆེན་གྱི་རྟེན་མཇུག་ནམས་གནང་སྟེ། གངས་ཅན་ཆོས་འཕེལ་
དུ་ཕེབས། ཆོགས་སུ་བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་གསུངས། རབ་བྱུང་བསྟེན་རྫོགས་བརྒྱ་ཕྱག་
བསྟུབས། དེར་དཔལ་ལྷན་ལྟ་མོའི་སྐུ་ཤིན་ཏུ་གཉན་པ་ཞིག་ཡོད་འདུག་པ་ལ་མཆོད་
བསྟོད་དང་འཕྲིན་ལས་བཅོལ། དེ་ནས་ཁོ་སྤུར་ཕེབས། ཁོ་སྤུར་ལུང་པ་ཐམས་ཅད་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་ཡ་གཅིག་གིས་གང་བའི་གཟིགས་མོ་དངོས་སུ་བྱུང་། ཁོ་སྤུར་ལོ་ལྷ་
བས་བཞེངས་པའི་བྱམས་པ་བོད་གངས་ཅན་ན་སྐྱེ་ཆད་ཆེ་བ་དེ་ཉིད་མཇུག་ཞིང་སྟོན་
ལམ་གནང་། རྩེ་བརྟན་བྱམས་པ་ལ་ཕྱོགས་བརྩའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྐྱོར་བ་ཞལ་
གཟིགས། གནས་སྟོན་པོ་རིར་གནས་པ་ནང་སོས་ཞབས་ཏྲོག་ཞུས། མགོན་པོ་ཞལ་གྱི་
གནས་དར་ལུང་མིང་གཞན་ཤོག་མ་ཞེས་པར་ཕེབས། རྣམ་སྲས་ཏྲ་བརྒྱད་ཀྱི་སྐྱེ་བརྟན་
འཆམ་པ་སོགས་ཀྱི་བསྐྱབ་དང་བཅས་སེམས་ཅེ་སྟེ་དཔོན་གྱིས་སྐུ་བྲངས། མགོན་པོ་
ཞལ་གྱི་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་མཆོན་མ་བཟང་པོ་བརྟེས། ལྷན་པོ་ཅེ་ཆོས་སྤེར་ཕེབས།

ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱོང་གསུམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོའི་ནམ་ཐར་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་ཤིང་ན།
རྟེན་མཇལ་གནང་ཞིང་ཚོས་དང་ཟང་ཟིང་གིས་ཚིམ་པར་མཛད།

གདན་ས་ཆེན་པོ་དཔལ་ལྷན་ས་སྐྱར་ཕེབས། སྤྱང་ཤར་དུ་བཞུགས། དགེ་
འདུན་ལ་མང་ཇ་འགྱུར་བཅས། གདན་ས་ཆེན་པོའི་ཚོས་ཀྱི་སེལ་འཁྱུགས་པའི་
བདག་ཆེན་རིན་པོ་ཆེར་འབུལ་བ། མཚོད་ཁང་ནམས་སུ་སྟན་དར་སྟུན་གཟིགས་རྒྱས་
པར་གནང་། འཇམ་དབྱངས་གཟི་འོད་འབར་བས་ཐོག་དྲངས་པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་
པར་བཅས་པའི་མཚོད་ཁང་ངོ་མཚར་ཀྱི་བཀོད་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ནམས་མཇལ། བྱད་པར་
ལོ་ཆེན་རིན་ཅེན་བཟང་པོས་འཕགས་ཡུལ་ནས་གདན་དྲངས་པའི་བསེ་འབག་ནག་
པོ་འཕྱར་ཤིས་ཀྱི་དྲུང་དུ་མཚོད་གཏོར་སྟུན་གཟིགས་ཀྱ་ལོ་མ་པ་སྤུལ། འཕྲིན་ལས་
གཉིར་གཏད་མཛད་པས་སྟན་དར་རང་བབ་ཏུ་བྱུང་བ་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་མཚན་མར་
འདུག ཕྱག་མཚན་ཐོད་པའི་ནང་ནས། ནས་སྤྱད་ཅིག་ཕྱག་ཏུ་དམོད་ནས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་
བཞེས་པས། དེའི་ཁྲོད་དུ་གསེར་རྟོག་པོ་ལ་རིང་བསྐལ་ཡུངས་འབྱུ་ལྷ་བྱ་གཉིས་ཙམ་
འབྱར་བ་ཞིག་བྱུང་། དེར་གྱུར་མགོན་དངོས་སུ་ཞལ་གཟིགས། བསེ་འབག་དེ་ཤིན་ཏུ་
གཉན་པའི་སྟབས་ཀྱིས། གདུང་བརྒྱུད་ཞལ་ངོ་ནམས་དང་གཞན་རྣམས་མཐུ་ཅན་འགའ་
ཞིག་མ་གཏོགས། གཞན་གྱིས་རེག་མི་རྣམས་ཤིང་། གལ་པོར་རེག་ན་མི་ཤིས་པ་ཞིག་འོང་
གི་ཡོད་འདུག་ཀྱང་། རྗེ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ཞལ་རས་ཀྱི་རུལ་འབྱི་བ་སོགས་མཛད། བསེ་
འབག་གི་འདྲ་བཤུས་རི་མོར་བཀོད་པ་གནང་།

ཐོས་བསམ་སྤྱིང་པའི་སློབ་དཔོན་དེ་མི་ལམ་གསལ་པོ་ཡོད་འདུག་པར། ཤེལ་
དཀར་དུ་ཕེབས་ལམ་རུང་ཟད་གཉིད་དུ་སོང་ཅ་ན། མི་ནག་པོ་འཛིགས་སུ་རུང་བ་
གཉིས་བྱུང་བར་སུ་ཡིན་དྲིས་པས། བསེ་འབག་སྐལ་བུལ་ཡིན་ཕྱགས་ཕྱིར་འགྲོ་བེར།
དེ་ནི་རིན་པོ་ཆེ་བོད་མཁར་བ་མི་ཉི་དོན་གྲུབ་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོ་བས་མི་
འགྱུངས་པར་ཁུ་བྱག་རྫོང་པའི་སྟན་བརྒྱུད་སྟུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཚོས་བཀའ་ནམས་

ཡགོང་ས་ལྷ་པ་ངག་དབང་སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཚོ།

འབྲུལ་བའི་རྟགས་སུ་མངོན། ལྷ་ཁང་ཆེན་མོས་ཐོག་དངས་པའི་མཚོད་ཁང་གཟིམས་
ཕྱག་ཚུན་ཆད་ཀྱང་མཇལ་བར་མཛད། ཐེབས་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་ན་ཕག་གུའི་
ཕྱག་པའི་སྐབ་ཚུ་འཕེལ་ཞིང་། ཕྱག་པའི་ནང་དུ་ཐེབས་པ་དང་ཚུ་སྒོ་བྱར་དུ་ལྷད་པ་
བྱུང་།

གཞན་ཡང་ངོ་མཚར་བའི་ལྷས་ཤིན་དུ་མང་བ་བྱུང་བར་བརྟེན། དེར་འཁོད་
པའི་སྐྱེ་པོ་མཐའ་དག་རྗེ་བཙུན་བཅེ་ཆེན་སྙིང་པོའི་ཞབས་ཀྱི་ནམ་པར་སྐྱུལ་པའོ་ཞེས་
དད་པའི་སྐུ་ལོང་གཡོ་བར་གྱུར་དོ། །

དེ་ནས་ཁུ་སྐྱེ་ལྷས་སུ་ཐེབས། གནས་འདི་ནི་བདག་ཆེན་རྗེ་རྗེ་འཆང་སྒོ་
གྲོས་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོ་ནན་ཏར་ཐུགས་གཅིགས་ཆེ་བས་སྲུང་མ་རང་བཞིན་
གྱིས་འདུ་བ་དང་བྱད་པར་ཆར་ལུགས་པ་ཞེས་བསྟན་པའི་སྙིང་པོ་འདི་ཉིད་ཀྱི་འབྱུང་
བའི་གནས་ཡིན་པ་དང་། ལྷག་པར་མགོན་པོ་ཞལ་རྡོ་ལ་དངོས་སུ་ཐིམ་པ་ཡིན་འདུག་
པ་ནས། དད་མོས་ཆེན་པོས་རྗེ་ཆར་ཆེན་གྱི་སྒྲ་མ་མཐུ་སྟོབས་ཀྱི་དབང་ཕྱག་ཀྱན་
སྲངས་རྗེ་རིང་པས་ཕྱག་ལེན་བསྟར་བའི་མགོན་ཁང་ཆོས་སྦྱོང་དངོས་བཞུགས་པ་དེར།
བསྐྱང་གསོ་བསྟེན་སྐབ་དཔོན་བཅོལ་སོགས་འཕྲིན་ལས་རྒྱས་པར་བཅོལ། དེར་ཡང་
སྙན་དར་རང་བབ་དུ་བྱུང་བ་སོགས་འཕྲིན་ལས་སྐབ་པའི་མཚན་མ་བྱད་པར་ཅན་
གཟིགས། ནམ་མཁའ་ལ་འཇའ་སླིན་ཆ་བྱའི་གདུགས་ཕྱབ་པ་ལྟར་གྱུར་པས་ཀྱན་ལ་
མཚན་པར་འཛིན། གཅེན་ལུང་པས་ཐོག་དངས་པའི་སྐྱེ་སེར་གྲངས་མེད་པ་མཇལ་
བར་འོངས་པ་དོན་དང་ལྡན་པར་མཛད། རིམ་གྱིས་བོ་དོང་ཨའི་གནས་གཟིགས་
གནང་། དཔལ་ལྡན་ཨ་ཕྱི་མར་མཚོད་གཏོར་སྐྱན་གཟིགས་ཕུལ། རྗེ་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་
ཐུགས་དམ་འཇུགས་གཏོར་བཞེ་བ་གནང་། གཟིགས་སྤང་བྱད་པར་ཅན་བྱུང་། ལུང་
ནག་ཤེལ་དཀར་དུ་ནང་སོས་ཐོག་དངས་པའི་སྐྱེ་སེར་ནམས་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདུད་རྩི་སྐུལ།

ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱོང་གསུམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོའི་ནམ་ཐར་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་ཤིང་ན།
སྤར་གངས་ཅན་ཆོས་འཕེལ་དང་བཟླ་ཤིས་ལྷན་པོ་བརྒྱད་ཞུ་རི་ཕྱག་ཏུ་ཐམས་ཅད་
མཁུན་བ་བྱ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེའི་སྐྱེད་དང་རྒྱ་རོའི་བྱམ་ཆུ་སོགས་ནང་ཉེན་མཐའ་དག་
མཇུག་བ་གནང་། ལས་ཀྱི་གཤེན་རྗེ་དང་། ལྷ་མོ་དོ་རྗེ་རབ་བརྟན་མས་འཕྲིན་ལས་སྐྱབ་
པར་ཁས་ལྷངས།

དེ་ནས་འབྲོང་ཅེ་ཆོས་སྤར་ཕེབས་སྡེ་དགོན་གྱིས་བསྟེན་བཀྱར་ཕུན་སུམ་
ཆོགས་པ་ཞུས། སྤར་འབྲོང་ཅེ་ཆོས་རྗེས་ཕྱག་དྲུག་པའི་སྐྱེ་བཞེངས་ཅིས་ལ་གསལ་
ཁ་མེད་པར་མགོན་པོ་བཞེངས་གསུངས་པས། བཟོ་བོས་མགོན་པོ་བཟུང་ན་གྱུར་ལས་
འོས་མེད་སྟམ་བཞེངས་པའི་གྱུར་མགོན་གྱི་སྐྱེ་འདྲ། ཆར་ལྷགས་གྱི་སྟན་བརྒྱུད་ཁྱད་
འཕགས་ནམས་གྱི་འབྱུང་ཁྱད་སྤངས། བདག་ཆེན་དོ་རྗེ་འཆང་གི་གཅེན་རྒྱ་གར་བ་ཤིས་
རབ་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས་ཕྱག་ནས་མཇུག་པའི་བྱིན་རྒྱལས་ཅན་དེ་མཇུག་བ་གནང་། པ་
སྟམ་ལྷན་གྲུབ་ཅེ་དང་། འབྲོང་ཅེ་རྒྱལ་བྱེད་ཆལ་དུ་འབྲུག་པ་སྟུལ་སྐྱེ་དག་དབང་ལོར་
བྱས་གདན་དྲངས། དཔོན་སྟོབ་གཉིས་ཀ་པན་ཚུན་དུ་དག་སྤང་ཆེ་བས་ཕྱག་ཅེ་སྟོང་
དང་བཅས་ཏེ་མཇུག། ཁོང་རང་གིས་ཕྱག་བཟོས་རྒྱ་མཚོ་ལྷ་བ་ལས་གྲུབ་པའི་གནས་
ཆུ་དེ་ཡང་ཕྱག་ཏུ་ཕྱལ། ཉེན་མཇུག་ནམས་ཞིབ་པར་གནང་། སྟུལ་སྐྱེ་དག་དབང་ལོར་
བྱུ་འདི་བཀའ་རྒྱུད་པའི་སློམ་མ། སྟོམ་ཆེན་པའི་སྐྱག་སྐྱུག་གི་ཉམས་མེད་པར། དཔོན་
སྟོབ་གཉིས་ལྷགས་བྱུང་གི་གསུང་སྤང་ཞིབ་དུ་བྱུང་འདུག་པས། དེ་ནས་བཟུང་ཉེ་དགེ་
འབྲུག་གཉིས་ལྷགས་ལེགས་གྱི་ཁུལ་དུ་བྱེད་པར་གདའ།

(༡༡ བ་༡། ༡༡༩ འ་༡༠) འབྲུག་པ་སྟུལ་སྐྱེ་འདི་གསང་སྤྱགས་གསར་རྟེང་མདོ་
ཐ་སྟོད་རིག་པ་སོགས་ལ་མཁས་པ་ཅམ་དུ་མ་བཟད། དགོས་མི་དགོས་གྱི་ས་མཆོམས་
བྱེད་ཅིང་ལྷག་ཚུགས་བེན་པ། འདིག་ཉེན་ཕྱོགས་ནས་ཀྱང་དགྲ་གོ་གཉེན་གོ་ཆང་མ་
ཆོད་པ་ཞིག་ཡིན་པར་སྤང་།

ཡགོང་ས་ལྷ་པ་ངག་དབང་སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཚོ།

དེ་ནས་ཅེ་ཆེན་དུ་ཕེབས། དཔོན་དྲུང་སྒོ་བདེ་བས་བསྟེན་བཀུར་བཏེག་ རིམ་
གྱིས་དཔལ་འཁོར་བདེ་ཆེན་དུ། ཏྲ་པའི་བསུ་བ་ཉིས་བརྒྱ་སྟོར་དང་། དགེ་འདུན་པ་
སྟོང་ར་ཅན་ཙམ་གྱི་སེར་སྤྲངས་དང་བཅས་པས་མདུན་བདར་ཏེ་ཕེབས། དགེ་ལུགས་
པའི་གྲ་ཚང་བདུན་གྱིས་ཉིན་རེ་བཞིན་འབུལ་བ་བཟང་འགྲན་བྱས་པ་མཚོད་ཉེན་
དང་གཙུག་ལག་ཁང་འཁོར་བ་ཙམ་དང་། ས་ཞལ་གྱི་གྲ་ཚང་ནམས་གྱིས་ཀྱང་བསྟེན་
བཀུར་ཞིང་། རྡོ་གཙལ་དུ་སྐྱུ་སེར་གྱི་ཚོགས་ལ་བཀའ་གདམས་སྒྲིགས་བམ་དང་།
འདྲུ་ཁང་དུ་ཚོགས་པ་ལ་སྒྲར་ཐང་བརྒྱ་ཙུ། གཟིམས་རྩུང་དུ་ས་དགེ་རིས་མེད་ལ་གྱུར་
ཞལ་གྱི་རྗེས་གནང་དང་། རབ་བྱུང་བསྟེན་རྡོགས་གནང་། མཚོད་ཉེན་ཆེན་མོ། གོས་
སྐྱུ་མཚོད་ཁང་ནམས་མཇལ་ཞིང་བསྟན་པ་རྒྱས་པའི་སྟོན་ལམ་མཛད། རྒྱལ་མཁར་
ཅེར་ནང་ཆེན་པས་གདན་དྲངས། གྲས་མཚོད་སླ་ལྟག་དུ་བསྐྱབས། དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་སྐྱུ་གདུང་ཆ་བརྒྱད་དུ་བགོས་པའི་རྒྱལ་པོ་མ་སྐྱེས་དགའི་ཉེན་སྐལ་གྱི་འཕེལ་
གདུང་། སླ་མ་ཚོས་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལ་རྒྱ་ནག་གོང་མས་སུལ་བའི་ཁྲངས་བཅུན་དེ་མཇལ་
ཞིང་སྟོན་ལམ་གནང་བས། རིང་བསྐལ་གཅིག་གཉིས་ཤིག་འབུལ་ཅིས་ལ་སྟོན་ལམ་
གནང་བས་བཙེ་ལྷ་རང་བབ་དུ་ཕྱག་དུ་བྱུང་། བདག་ཆེན་རྒྱལ་ཅེ་བ་ཡབ་སྐུ་ཀུན་མི་
བྱེད་པའི་དད་པ་ཐོབ། རི་ཁྲོད་དགའ་ལྷན་དུ་གདན་དྲངས། གནས་དེའི་སྟོང་བ་བསམ་
གཏན་པའི་དགེ་འདུན་ནམས་ལ་ཚོས་གྱི་འབྲེལ་བ་སྦྱལ། རྒྱ་སྐགས་འཆང་ཆེན་པོ་
མཇལ། དཔལ་གསང་བའི་གདུང་འདྲིན་གནས་རྟིང་ཚོས་རྗེས་སྟོན་མགོན་ལུ་དལ་གྱི་
མཆམ་སྐྱུ་སོགས་བསུ་བའི་བཀོད་པ་དང་བཅས་ཏེ་གདན་དྲངས། གསེར་འབུམ་དང་
ཁྲད་འཕགས་བརྒྱ་གསུམ་སོགས་གནས་གཟིགས་ཞིབ་པར་གནང་། ཞལ་ངོ་གྲ་བུ་སྟོབ་
ནམས་ལ་འདོད་ཚོས་སྦྱལ་ཞིང་ཞབས་ཏོག་ཀྱང་རྒྱ་ཆེར་མཛད། ཁྲད་པར་ཞབས་དྲུང་
ཚོས་གྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕེལ་གདུང་ཡ་མཚན་ཅན་ཞིག་སུལ། སྟོང་

ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་ཐེང་གསུམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོའི་ནམ་ཐར་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་ཤིང་ན།
ཤར་འབྲོག་པ་ནམས་ཀྱི་ཁྲོད་དུ་གདན་དྲངས་ཏེ་ཡིག་དྲུག་གི་བསྐྱེད་ལུང་དང་བསྟེན་
གནས་སོགས་དགེ་བའི་ལམ་ལ་བཀོད། ཕྱིར་ལམ་དཔོན་དྲུང་ཅེ་པས་དབང་ལྡན་ཆོས་
འཁོར་དུ་བསྟེན་བཀྱར་ཞུས། སྤར་གནས་རྟིང་དུ་ཐེབས་ཏེ་མཁན་པོས་ཐོག་དྲངས་
པའི་དེར་འཁོད་ཐམས་ཅད་ལ་ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་གི་དགའ་སྟོན་སྟུལ། རབ་བྱུང་
བསྟེན་རྫོགས་བརྒྱ་ལྔ་པ་བསྟུབས།

བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་གདན་ས་ར་ལུང་དུ་གདུང་བརྒྱུད་དག་དབང་བསྟན་པའི་
རྒྱལ་མཆན་གྱིས་གདན་དྲངས་ཏེ་གྲུས་འདུད་ལྗེར་སྤངས། རྗེ་གཙང་པ་རྒྱ་རས་ཀྱི་སྐྱེ་
ཆོགས་ལས་བྱུང་བའི་བྱུང་འཕགས་བརྒྱ་གསུམ་སོགས་རྟེན་ནམས་གཟིགས། ལྷ་དཀར་
ཅེར་འབྲོག་ཁྲི་དཔོན་གྱིས་གདན་དྲངས་ཞབས་ཏྲོག་བསྟེན་བཀྱར་ཡང་དག་པ་མཛད།
དཔལ་སྡེ་གཞིས་ཀར་ཐེབས། དེའི་ཐང་ལ་རྗེ་དྲུང་ཀམ་པ་ཡབ་སྲས་བཞུགས་འདུག་པ་
དང་མཛད།

(༡༩ ཉ་༡། ༡༣༠ འ་༥) དེ་ནས་རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་པོ་གོང་རི་དཀར་པོར་ལྷ་
གཟིགས་མའི་དབང་པོ་དག་དབང་གྲགས་པས་བསྟེན་བཀྱར། ཆོ་དབང་ཆོ་ཁྲིད་
སོགས་བཞེད་པའི་ཆོས་ནམས་སྟུལ། གོང་མ་ཆེན་པོ་འདི་ནི་ཐུགས་དད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་
བས། ཐུགས་དམ་གསུང་ཆོག་གི་གྲལ་དབྱར་ཐེབས་པའི་ཆོ། བརྒྱུད་མཆོད་གནང་དུས།
རྗེ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོའི་མཆན་བྱུང་བའི་ཆོ། ཞབས་སུས་གཉིས་བརྒྱགས་ཏེ་ནང་
མཆོད་འཁོར་བར་མཛད་སྒྲི། དཔལ་ལྡན་ལྷ་མོ་དམག་ཚོར་མའི་ལོ་གསར་གཏོར་ཆེན་
ཀྱི་ཕྱག་ལེན་འཕྲུགས་པར་བཀའ་བསྟུལ་ཞིང་། ལྷ་མོའི་སྐྱེ་འདྲ་ཞིག་འབུལ་བ་གནང་
བ་ད་ལྷ་གོང་དཀར་ཀྱི་གཟིམས་རྒྱུང་མགོན་ཁང་ན་ཡོད། དེ་ནས་རྒྱ་ལྷ། ཁོལ་མ།
ཀྱི་རེ་ལྷ་པ། ལྷང་པ་སོགས་ཀྱིས་རིམ་གྱིས་བསྟེན་བཀྱར་ནས་གདོང་དཀར་དུ་ཐེབས།
དཔལ་ལྡན་མའི་དབང་པོར་བཞེད་པའི་ཆོས་ནམས་སྟུལ། དེ་ནས་དཔལ་ལྡན་

ཡགོང་ས་ལྷ་པ་དག་དབང་སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཚོ།

འབྲས་སྤངས་ཆོས་ཀྱི་སྡེ་ཆེན་པོར་ཕེབས་ཏེ་གསོལ་བ་བྱག་སྒོ་ནས་ཁྱེ་བ་སོགས་སྐྱེ་
མཚམས་དམ་དུ་མཛད། ཆོས་སྒྲིང་གི་བསྟེན་སྒྱུབ་དུ་མ་དང་། བྱད་པར་ལྷ་མོ་འོད་
ཆེན་འབར་མའི་བསྟེན་སྒྱུབ་མཛད་པས། ཨ་ཙ་ར་མི་སྟིང་བྱིར་ནས་གར་བྱེད་པ་དང་།
མཚན་མོ་གཟིམས་རྒྱུད་གི་སྒོ་རྒྱུད་བ། བམ་བསྐྱར་བ་ལྷ་བུའི་སྡིག་སྒྲ། དག་བགེགས་ཀྱི་
མགོ་བོ་གཟིམས་རྒྱུད་གི་བྱམས་སུ་དངོས་སུ་བསྐྱར་བ་སོགས་ཆོ་འཕྲུལ་མཐའ་ཡས་པ་
བྱུང་།

༡༧༽ དགའ་ལྷན་དང་འབྲས་སྤངས། མེ་ར། ལྷ་ལྷན་བཅས་སུ་ཕེབས་བཞུགས་ཀྱིས་སྤྱི་སྟོན་ཀྱི་འདོད་
ཆོས་མཐའ་ཡས་པ་གནང་སྟེ་རྒྱལ་དུ་ཕེབས་ནས་བསིལ་བ་ཆལ་གྱི་མགོན་ཁང་རྒྱས་ལས་དང་། བོད་
མཁར་བ་དང་ཀྱན་བཟང་ཅེ་པ། རྗེ་ཉིད་བཅས་ནས་ཞལ་བཀོད་དང་ཕྱག་ལས་མཐིལ་ལེན་གྱིས་
གཏོར་མ་དང་སྐྱབ་བརྟན་བཞེངས་བསྐྱབ་གནང་། འོལ་ཁ་དང་གོང་དཀར། བྲག་དཀར་དུ་ཕེབས་ནས་
ཞལ་གྱི་བསྟེན་མཚམས་དུས་མཚན་ལྷས་བྱུང་བའི་ཆོགས་བཅད། ཡརྗེ་ཉིད་ཀྱི་ཉིན་ཞགས་ཕྱགས་
གཅིག་གི་ཐུགས་དམ་གྱི་རིམ་པ་དང་སྟེ་པ་ཆོས་ལམ་དུ་བཀོད་པ།

དེ་ནས་དགའ་ལྷན་དུ་ཕེབས། མཁན་པོ་རིན་པོ་ཆེའི་སྐྱབ་ཀྱང་ཞུགས་ལ་
ཐུལ་བས། དབུ་ཐོད་ཕེབས་པ་རི་བཟང་གི་རྒྱས་བགྲས་པས། རིང་བསྐལ་སྟོན་པོ་ཤིན་
ཏུ་འཆར་བ་ཞིག་བྱུང་། ཞག་ཤས་སོང་བ་ན་གདུང་རུས་ལ་ནམ་བུ་དབང་ལྷན་བོད་
ཡིག་གི་ནམ་པ་ཅན་དུ་བྱོན། གདུང་ཐལ་ནམས་ལ་གཞན་གྱིས་རི་ཅམ་བཅལ་ཡང་མ་
རྟེན་པ་ལ། རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱག་ཏུ་སྒྲངས་ཤིང་གཟིགས་པ་ཅམ་གྱིས་རིང་བསྐལ་གྲངས་
མེད་འཕེལ་བར། བྱང་ཅེ་བ་ཕྱོགས་ནས། འདི་འདྲ་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཐུགས་རྗེ་
མ་གཏོགས་ཆོས་རྗེ་བདེ་བ་ཅན་པ་ལ་བྱུང་བ་མིན་པ་འདུག་ཅེས་ཀྱན་སྒྲིང་གི་གཏམ་
སྒྲས། མར་ལམ་ཤར་ཏོར་དུ་ཞག་བཞུགས་མཛད་ནས་བྲག་དཀར་དུ་ཕེབས། སྟེ་པ་ཁྱེ་
དཔོན་ལ་ཆོ་དབང་སོགས་སྤྲུལ། བདེ་ཆེན་ཅེར་ཞག་ཉི་ཤུ་ཙ་ཙམ་བཞུགས། སྐྱེ་རིམ་

ལ་ཀྱལ་དབང་སྐྱེ་ཐེང་གསུམ་པ་བསོད་ནམས་ཀྱི་མཆོད་ནམ་ཐར་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་མཆོད་ཤིང་ན།
ལ་ཞི་བླ་གཤིས་སྦྱོར་སྟེན་དང་། རྩམ་ཁལ་དྲུག་ཅུ་ཙམ་ལ་བཞེངས་པའི་ཞལ་གྱི་མཆོད་
གཏོར་ཕྱི་ནང་གསང་བའི་རྟེན་རྩལ་སྦྱོར་གཟིགས་སོགས་རྒྱས་པར་མཛད་པས་གཏོར་
མ་ལས་བདུད་ཅི་འབབ་པ་སོགས་བཀྱ་ལེགས། བོད་ཡུལ་གྱི་རྡོ་རྗེ་གདན་ར་ས་འབྲུལ་
སྤང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་མངལ་ཏེ་མཆོད་བསྟོད་སྟོན་ལམ་གནང་། རིམ་གྱིས་འབྲས་
སྤངས་སུ་ཕེབས། ལམ་རིམ་གྱི་ཁྲིད་དང་། ས་སྦྱོང་བཀྱ་ཤིས་རབ་བརྟན་གྱིས་བསྐྱལ་
ནས་ཀྱུ་རུ་ཀྱུ་སྟེ་དང་ཆོགས་བདག་གི་མངོན་རྟོགས་ཐུགས་ཚུལ་གནང་། ཆོགས་སུ་
བཀའ་གདམས་སྟེགས་བམ་ཆ་ལག་དང་བཅས་པ་དང་། གཟིམས་རྒྱུད་དུ་སྟོབ་དཔོན་
རྩམ་པས་ཐོག་དངས་པ་ལ་རྗེས་གནང་ལུང་ཁྲིད་མང་དུ་སྟུལ།

རབ་ཕྱོས་ཞེས་པ་ལྷགས་རྟེན་ལོ་གསར་དང་སྟོན་ལམ་གྲུབ་ནས་སེར་ཐེག་
ཆེན་གླིང་དུ་ཕེབས། ཆོགས་ཆེན་དུ་རྗེ་ཤོང་མའི་གསུང་འབུམ་གྱི་ལུང་དང་གཟིམས་
རྒྱུད་དུ་བྱས་པ་སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་བས་ཐོག་དངས་པ་ལ། དཔེ་ཆས་རིན་ཅེན་སྤངས་
པ་གསུངས། དཔོ་རྒྱའི་ཆོས་བརྒྱད་ལ་དཔལ་མགོན་ཞལ་གྱི་གཏོར་ཆེན་རྟེན་འདོགས་
དང་བཅས་པ་རྒྱས་པར་གནང་། དེ་ནས་རྒྱལ་དུ་ཆིབས་ཁ་བསྐྱར། ཆར་ཆེན་གྱི་ཞལ་
སྟོབ་རིན་པོ་ཆེ་བོད་མཁར་བའི་གསུང་ལས། དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི།
འཕྲིན་ལས་ངོ་བོ་གཅིག་བསྟུས་པ། འཛམ་གླིང་ཡོངས་ལ་གྲགས་པ་ཡི། རྗེ་བཙུན་
ཆར་པའི་ཞབས་ལ་འདུད། སྤྲེལ་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ཡི། སྤྲེལ་ཐ་ཆུང་མེ་
ཏིང་། སྤྲེལ་ཐ་ཆུང་སྟོན་གྱི་ལྷ། སྦྱོར་རས་གཟིགས་མགོན་འབྲོམ་སྟོན་གྱི། སྦྱུལ་
པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཆོ་བས། གནས་མཆོག་རྒྱལ་ལ་ཤོག་ཅེས་གསུངས། ཞེས་པ་
ལྟར། རྒྱལ་དུ་འབྱོན་དགོས་པའི་བཀའ་ཤོག་ཕེབས་པ་བཞིན། ཁོང་དཔོན་སྟོབ་ཀྱང་
བདེ་ཆེན་ནས་ཐུགས་བྱིར་འབྱོར། མལ་གྱོ་བརྒྱད་རྒྱལ་དུ་ཕེབས། དགའ་ཚལ་གྱི་
མཆོད་ཁང་དཀར་པོ་སྤར་ནས་ཡོད་བཞིན་པ་ལ་ཐུག་མཛོད་དཔལ་ལྷན་རྒྱ་མཆོས་

ཡགོང་ས་ལྷ་པ་ངག་དབང་སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཚོ།

ཁུར་སྒངས་ནས་དེ་སྤྱི་གོ་ཏེ་དང་། སྤེ་པ་ལྷང་རྩ་བ་བསོད་ནམས་ལྷན་གྱུ་བ་ཀྱིས་དོད་མ་
བྱས་ནས་བསིལ་བ་ཚལ་གྱི་མགོན་ཁང་གི་མཁར་ལས་མཛད། དེ་གྲུབ་པ་དང་མགོན་
ཁང་བསིལ་བ་ཚལ་དུ། རིན་པོ་ཆེ་བོད་མཁར་བས་ཞལ་བཀོད་གནང་སྟེ། ལྷན་བརྒྱད་
ཀྱི་ཕྱག་ལེན་ལྟར་གྱུར་ཞལ་གྱི་སྐྱབ་བཞེངས་པ་དང་། ཕྱི་ནང་གསང་བའི་རྟེན་འཇུགས་
ཚར་ལུགས་ལྟར་མཛད། ས་སྐྱའི་ཕུ་ཏའི་སྒྲ་མཚོ་ནས་རྒྱན་བསྐྱེས་པའི་སྒྲ་མཚོ་གསར་
དུ་བསྐྱབ། གཏོར་མ་རྣམས་རིན་པོ་ཆེ་རང་གིས་ཕྱག་བཟོ་མཛད་འདུག་པ་ད་ལྟ་ཡང་
མཆིས། གཟིམས་ཁང་དབྱུས་མའི་ཤོད་དུ་སྐྱབ་ཞང་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱན་བཟང་ཆེ་པས་ཞལ་
བཀོད་དང་ཕྱག་ལེན་མཛད་དེ། བྱུང་འཇུག་དང་གཟའ་གདོང་དམར་ནག་གི་བྲིས་
དབྱུར་གྱི་སྐྱབ་བརྟན་དང་། རྟེན་མདོས། གཞན་ཡང་རྩོམ་ལེགས་པ་དང་ཕེ་དཀར། བེག་
ཅེ་ལྷུ་མ་དལ་གྱི་སྐྱབ་གཟུགས་དང་རྟེན་མཁར་གྱི་རིམ་པ་རྣམས་བཞེངས། རྟེན་དུ་རྩོམ་
ཀྱིས་ཞལ་བཀོད་གནང་སྟེ། འཛིགས་བྱེད། མགོན་པོ་ཕྱག་བཞེ་དུག་གྱུར་ཞལ། འདོད་
ཁམས་དབང་ཕྱག་རྣམ་སྲས། ལས་གཤེན། བེག་ཅེ། མ་ཞིང་། ལེགས་ལྷན། ཞང་འོན།
དུར་ཁྱོད་བདག་པོ། རྣམ་སྲས་མདུང་དམར་ཅན། ཅ་རི་ཞིང་སྒྲོང་སོགས་ཆོས་སྒྲོང་
སྤྱིའི་མགོན་ཁང་དང་། དེ་སྤྱི་གོ་ཏེར་དཔལ་ལྷན་ལྟ་མོའི་སྐྱབ་བརྟན་སོགས་བཞེངས་ཏེ།
དམ་ཚིག་པ་ལ་ཡེ་ཤེས་པ་དངོས་སུ་བསྐྱེམས། མགོན་ཁང་རྒྱལ་མཐིལ་ལས་ཀྱང་འདི་
ཉིད་གཉན་པར་གྲགས་ཤིང་། སྤྱིར་ཡང་གནས་འདི་ཉིད་དམ་ཅན་སྤང་མ་ངང་གིས་
འདུ་བའི་སྐབས་ཀྱིས། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་དུས། འབྲི་གུང་གི་
དམག་བྱང་བ་རྣམས་གཏོར་ཟེར་འཕངས་པ་ཅམ་གྱིས་ཐལ་བར་སོང་བ་ནས་བཟུང་།
ཞོ་ཁ་བས་ལག་འཛིག་བྱས་པ་སོགས་སྤར་པན་ཞིང་བཅུའི་དགྲ་པོ་བྱང་ཚད་ལ་ལོ་མ་
འགྲངས་པར་རྟགས་མཚན་མདོན་དུ་གྱུར་སོང་བ་ནི། རི་མཐིལ་གྱི་མགོན་ཁང་གཉིས་
ཀ་རྒྱ་མཚན་མེད་པའི་ལྷེར་བཟོ་གོག་པོ་ལ་ཆེ་བཏང་བ་ཅམ་མ་ཡིན་པའི། རྩོམ་འཆང་

ལ་རྒྱལ་དབང་སྐྱོང་གསུམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་ཤིང་རྒྱ
ནས་ཙུ་བའི་སྤྲ་མའི་བར་བྱང་བའི་ཕྱག་ལེན་བཞིན་བསྟར་བར་མཛད་པ་དང་། རྗེ་འདི་
ཉིད་སྤྲ་ཆེན་དུ་མིང་བཏགས་པའི་འཛིག་རྟེན་ཁོ་ནས་གཞན་མགོ་བསྐྱོར་བ་ཆོ་དང་མི་
འདྲ་བར། མངོན་སྟོན་དྲག་པོའི་ལས་ལ་ནང་བྱན་ཚུད་ངེས་ཀྱི་རྟགས་སུ་གོ་ཞིང་། སྤང་
མར་ཡང་སྟོག་ལ་འཐེབ་མེད་པ་རྣམས་ཕྱོགས་དེ་ལ་འདྲེས་རིགས་པར་མངོན་ནོ། །

རྟ་མགིན་གསང་སྐྱབ་ཀྱི་ལས་བྱང་། ལྷ་མོ་དུས་མཆན་མའི་གཏོར་ཆོག་ཞལ་
གདོང་གཉན་ཅན་གྱི་བསྐྱལ་ལས། གཟའ་གདོང་དམར་ནག་གི་འཕྲིན་ལས། མགོན་
དཀར་གྱི་སྐྱབ་ཐབས། བརྟན་བཞུགས་རྒྱལ་བ་ཀུན་དངོས་མ་ཐུགས་ཚུལ་གནང་། དེ་
སྐབས་སྤར་ཆར་ཆེན་ལ་གསན་པའི་སྟན་བརྒྱད་ཀྱི་འཕྲོ་གང་ཡོད་རྣམས་ཀྱི་དབང་
ལུང་ཕྱག་ལེན་དང་བཅས་པ་ཕལ་ཆེར་རིན་པོ་ཆེ་བོད་མཁར་བ་ལ་རྟོགས་པར་གསན།
མགོན་ཁང་ཤོད་དུ་དཔལ་མགོན་གྱི་སྐྱབ་བརྟན་ཞིག་བཞེངས་པ་གྲུབ་བསྟན། བར་དུ་
གདན་འདེན་རྒྱལ་སྐྱོང་ཆེན་ཏེ་སྟོ་ལ་མ་ཐར་བས། དེ་ཉིན་ཆོས་སྟོང་གི་སྟན་འདེན་
གདངས་དབྱངས་རྩ་ཆེངས་དང་བཅས་པ་ཞིག་གནང་རྟེ། རུབ་མོ་མགོན་ཁང་གི་སྟོ་
མ་བཅད་པར་བཞག་པས། སང་ཞོགས་ནང་དུ་རང་བྱོན་གྱིས་ཐེབས་ཟིན་འདུག་པས།
ཀུན་ལ་མཆན་པར་གྱུར། སྤར་སྟན་གཡས་རབ་འབྱམས་པ་ལེགས་བཤད་རྒྱལ་མཆན་
ངམ་རིངས་སུ་གལ་སྟོར་ལ་ཕྱིན་སྐབས། འཕྲལ་རྒྱུན་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས། སྤགས་
འཆང་རྟ་ནག་སྟོལ་མ་བའི་སྟོབ་མ་བྱས་ཏེ། ལོ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་རིང་ས་འོག་དུ་གཤིན་
རྗེ་བསྐྱབས། འཆི་བདག་ཞལ་དབྱེ་བར་གྲགས་པ་དེ་གཅིང་དུ་ཐེབས་དུས་འབུལ་བའི་
ཁས་ལེན་ཞུས་འདུག་པ་ལྟར། འདི་སྐབས་ཁོ་རང་ངོས་གྱིས་འབུལ་བ་ལ་འབྱོར་ཏེ་ཕུལ།
ཆོགས་སུ་སྤྱི་ཆོས་དང་རབ་བྱུང་བསྟེན་རྟོགས་སོགས་གྱིས་གདུལ་བྱའི་རེ་བ་བསྐྱང་།

དེ་ནས་ཉང་ལོང་རྣམས་གྱིས་གདན་དྲངས་ཏེ། དྲགས་པོ་གྲུ་ཆང་དང་མངའ་
རིས་གྲུ་ཆང་གཉིས་ཕྱགས་ཕྱིར་བྲིད། དགོ་འདུན་སྤང་། རི་ཁ། སང་སིང་། བཟ་ཤིས་

ལ་གོང་ས་ལྷ་པ་ངག་དབང་སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཚོ།

ཆོས་ལུང་། པ་ལུ་གནམ་ཆལ་རྣམས་སུ་རིམ་གྱིས་ཤེབས་ཏེ། རྒྱ་སེར་གྱི་ཁྲོམ་ལ་བཀའ་
གདམས་སྒྲིགས་བཅ། སྤྲེའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། རབ་བྱུང་བསྟེན་རྩོགས་བརྒྱ་ཕྱག་
བཀལ་བ་གནང་། རྒྱ་ནང་ཕུར། སློབ་དཔོན་ཆེན་པོའི་སྤྱབ་གནས་བྲག་དཀར་ལྷ་ཆུ་
མཇལ་བར་ཤེབས་པས་བྲག་ལ་ཕྱག་རྒྱེས་གསལ་བར་བྱང་། སློབ་དཔོན་ཆེན་པོས་
བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་མཆན་མ་ཁྱད་པར་ཅན་གཟིགས། རིམ་གྱིས་ཆོས་འཁོར་རྒྱལ་
བརྒྱད་འོལ་ཁ་རྩེར་ཤེབས།

སྤྱི་བདག་ཅེས་པ་ལྷགས་ལུག་གི་ལོ་གསར་གཏོར་ཆེན་སོགས་རྒྱས་པར་
མཛད། དཔལ་ལྷན་ལྷ་མོའི་བསྐྱང་གསོ་དང་། བོད་རྒྱལ་པོའི་མགུར་ལྷ་འོ་དེ་གྲུང་རྒྱལ་
དངོས་སུ་འོངས་ཏེ་ཕྱིན་ལས་སྤྱབ་པར་ཁས་སྤངས། བསྟོད་པ་ཞིག་སྤྲུགས་ཙམ་མཛད།
སྤེ་པ་ཡབ་སྲས་དང་། མཐོང་ཆག་མཁར་གསུམ་སོགས་མངའ་ཞབས་ནས་ཀྱང་བསྟེན་
བཀྱར་མཐའ་ཡས་པ་བསྟུབས། རིམ་གྱིས་བསམ་ཡས་སུ་གནས་མཇལ་དང་། བསྟན་
སྤང་གནོད་སྦྱིན་ཆེན་པོ་ལ་འཕྲིན་ལས་བཅོལ། གསེར་ལ་བརྒྱད། འབྲས་སྤངས་སུ་
ཤེབས། ཆོགས་ཆེན་ལ་བཀའ་གདམས་ཐོར་བྱ་གསུངས། གོང་དཀར་དུ་མའི་དབང་
ཕྱག་གིས་སྤྱན་དྲངས་ཏེ་ཤེབས།

ཨང་གི་ར་ཞེས་པ་རྒྱ་སྤེའི་ལོ་གསར་གྱི་དུས་རིམ་ཆེན་མོའི་རྩ་འཆམས་དུག་
འཆམས་སོགས་ཀྱི་གཟིགས་འབྲལ་དང་། དགའ་སྟོན་སྤྱན་སུམ་ཆོགས་པ་ཞུས། ཆོ་
འབྲལ་གྱི་མཆོད་པར་ལྷ་ལྷན་དུ་ཤེབས། དེ་ནས་རེ་ཞིག་འབྲས་སྤངས་སུ་བཞུགས།
གུར་ལྷ་བརྒྱད་ཀྱི་བསྐྱང་གསོ་སྤྲུགས་ཙམ་གནང་། ས་རྒྱུང་བཀྱ་ཤིས་རབ་བརྟན་གྱིས་
སྤྱན་དྲངས་ཏེ། བྲག་དཀར་དུ་ཤེབས། མགོན་པོ་ཞལ་གྱི་བསྟེན་པ་གནང་བའི་མཆན་
ལྷས་བྱུང་བ་ཕྱག་བྲིས་སུ་བཀོད་པ་འདི་ལྟར།

རྒྱེ་སྤལ་བྱུང་མ་ཏིའི་གཅེས་སྤྲུག་པ། །དབྱིངས་ནམ་མཁའི་རྣལ་འབྱོར་ལྟར་

ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱོང་གསུམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་ཤིང་ན།
ལེན་པས། ཉིང་འབྲུལ་ལ་བདེན་སྟམ་མི་སེམས་ཏེ། རྡོ་མཚར་གྱི་མི་ཉམས་འདི་འདྲ་
ཤར། ལོ་མི་གི་ར་ཡི་ནག་ཟླ་ལ། དཀར་ཕྱོགས་གྱི་རྒྱལ་བ་དང་པོའི་ཆོས། བྲོང་ལྷ་ན་
སྤྱག་མཚུངས་བྲག་དཀར་གྱི། དཔལ་རིན་ཅེན་བཅེགས་པའི་གཞལ་ཡས་སུ། མགོན་
ཅ་རྟུར་སྤུ་ཁའི་བསྟེན་པའི་ཆོ། སྤུ་མེན་གྱི་སྟོན་པ་རུས་སྤལ་དབྱིབས། ལ་སྦྱོར་བ་
བདེ་ཆེན་གྱི་རོས་མཚོད་དེ། ཡེ་གདོད་མའི་མགོན་ལ་ཞལ་མཇལ་ཞུས། སྦྱར་བྱ་རུའི་
སྤྱང་པོ་ཏི་ལ་ཀས། བདེ་ཆེན་གྱི་རྒྱ་ད་སྦྱན་ངངས་ཏེ། སྦྱུལ་པས་ཞིང་བརྩའི་ཁྲོག་
འགོ་བཙམ། བྱད་པར་དགའ་བའི་རང་ཞལ་མཚོང་། སྦྱར་མཚད་ས་ལེ་སྦྱམ་མཛེས་
དག། མགོན་རིན་འབྱུང་དོན་གྲུབ་གཉིས་སྦངས་མར། ལྷན་སྦྲེས་བདེ་སྦྱོང་གི་འཁོར་
ལོ་སྟོམ། བརྗོད་བཤམ་གྱི་ཞལ་བཟང་དེ་འདྲ་མཚོང་། ར་བཞད་པའི་རྡོ་རྗེར་ཡིད་ཉོན་
པའི། རྗེས་འདྲུག་གི་སྐལ་ལྷན་བྱིད་རྣམས་ཀྱང་། རྗེ་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་ཐུགས་བརྩད་
གྱི། དྲང་ངེས་གྱི་མགོན་ལ་ཞལ་མཇལ་མཛོད། ཡང་དེ་ནས་དགའ་བ་གཉིས་པའི་ཆོ།
ཁོང་རྒྱ་གར་པའི་བྲོང་བྱིར་པས། དཔལ་རང་བྱུང་ཉེ་རུ་ཀ་མཚོད་ཆོ། མཚན་ལྷན་ལྷ་
ཡི་མཛེས་མ་བྱུང་། ཡུམ་ཤེར་ཕྱིན་དང་དབྱངས་ཅན་སྟོག་མོ་དང་། ཀལ་མོ་དང་ཅ་
སྟེ་སྟོགས་གྱིས། རྡོ་རང་ཚུལ་གསལ་བར་བསྟན་ནས་སོང་། མིང་ཅམ་གྱི་བཏགས་
ཡོད་ཆོས་རྣམས་ནི། མ་བཏགས་པའི་སྤྱང་བ་བཀྲ་ལགས་ཀྱང་། ར་བཞད་པའི་རྡོ་རྗེས་
བལྟས་ཅ་ན། ཁོང་རྒྱུན་ཚང་རིག་པས་ཆིག་དགོད་ཤོར། ཚུལ་འདི་ལྟའི་ཡ་མཚན་ལྟ་
མོ་ཆོ། ལྷ་སྦྱ་མའི་རིན་ལས་བདག་གིས་མཚོང་། མ་འགོ་རྒྱག་ཉམ་ཐག་འདི་རྣམས་
ཀྱང་། ཡ་མཚན་གྱི་ལྟ་མོ་འདི་མཚོང་ཤོག ཅེས་སོ།

དེ་ཡང་ཉེན་ཞག་གཅིག་ལ་ཐུགས་དམ་སྦྱོས་བཅས་སྦྱོས་མེད་གྱི་རིམ་པ་
གནང་བ་ནི། ཐོག་མར་ཁྱས་དང་ཉེ་རིག་གནས་སྤང་བ། སྦྱབས་འགོ། ཐུག་མཚོད།
ལམ་རིམ་གྱི་བྲིད། སྦྱ་མི་སྟན་པ་དང་མགོན་པོ་ཆེ་ཚུང་གི་ཆོ་སྦྱབ། ལྷ་བཞི་རིལ་སྦྱབ་

ལ་གོང་ས་ལྷ་པ་ངག་དབང་སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཆོ།

ཀྱི་དབང་། སྤྱིང་ཁྱུགས་འཕོ་བ་དང་བཅས་པ། འཇམ་ནག་ འཇམ་དབྱངས། སྤྲ་མའི་
ནལ་འབྱོར། སེམས་བསྐྱེད། བསམ་གཏན་ཉལ་ཆོག་ བདེ་མཆོག་ལུས་དཀྱིལ། ཙྴ་
སྤྱུགས་བརྒྱ་ཙྴ། སྤྱིང་པོ་ཉི་སྤྱིང་སུམ་བརྒྱ། མི་འཁྱུགས་པ། དེའི་གཟུངས་སྤྱུགས་བརྒྱ་
ཙྴ། བཀའ་གདམས་ལྷ་བཞིའི་སྒོམ་བཞུས། སྤྱུགས་བརྒྱ་ཙྴ། བསྟོད་ཆོགས་དང་སྒོམ་
ལམ་སྒྲོར་འགའ་ཞིག་ ཆོ་དཔག་མེད་ཀྱི་བསྐྱེད་རྒྱུགས། ཆོ་ཁྲིད། སྒྲོལ་དཀར། འཇམ་
དབྱངས། དབྱངས་ཅན་དཀར་དམར། མཁའ་སྐྱོད་མ་ནམས་ཀྱི་བཞུས་བསྟེན། བདེ་
མཆོག་གདན་བཞིའི་བསྟེན་པ་སུམ་བརྒྱ། སྤྱུགས་རིང་ཉེར་གཅིག་ རྟོ་རྟོ་ཤུགས་སྤྱུགས་
ཉེར་གཅིག་ ཟིལ་གཞོན་སྐྱུ་གསུང་སྤྱུགས་སྤྱུགས་བརྒྱ་ཙྴ། ཞི་རིང་ཉེར་གཅིག་ འཇམ་
སྤྱད་བཟང་གསུམ་ལྷགས་སྒོག་ ཏྲ་མགྱིན་དམར་ནག་ བྱ་རུ་ཞི་དྲག་གི་སྒོམ་བཞུས། མ་
གཅིག་གི་གཅོད་དམིགས། སྒོ་སྒྲོང་ལྟ་ཁྲིད། སྤྱུན་རས་གཟིགས་དང་ཕྱག་རྟོར་ཀྱི་སྒོམ་
བཞུས། འདིགས་བྱེད་ཀྱི་སྤྱུགས་བརྒྱ་ཙྴ། ཞི་ཁྲོ་སྤྱུགས་སྤྱུབ། ཞེས་སྒྲོ་བསྒྲོག་ དུས་གསང་
འདིགས་གསུམ། བདེ་དགྲེས། ཆོ་སུར་དྲག་གསུམ། ཡང་གསང་། ཕྱག་བཞི་དྲག་ མགོན་
དཀར། ཆོས་རྒྱལ། དམག་ཟོར་མ། བྱར་ཞལ། ལས་མཁན་དང་བཅས་པ། རྣམ་སྲས་
དམར་སེར། དུད་སོལ། དུས་མཆན། བེང་། མ་ནིང་། བཞི་སྤྱུགས། དཀར་པོ་བརྒྱད་ཅུ།
སྒྲོལ་མ་བརྒྱ་གཉིས། དུ་ཁྲི། སྤྱུག་ཞོན། བེ་དཀར། བཟའ། རྟོར་ལེགས། ཞིང་སྒྲོང་། སྒོན་
ལ། བཟའ་གདོང་དམར་ནག་ རྒྱ་རུ་ལ། ཞལ་བམ་གཟུགས། དམར་པོ་སྒྲོར་གསུམ། རྟོ་
ལ་རིགས་གསུམ། བཞི་བདག་དང་བཅས་པའི་གཏོར་བསྟོ། སྤྱུན་བཞིར་སྐྱབས་སེམས།
རྒྱ་བརྒྱད་ཀྱི་བསྟོད་པ། ཙྴ་བའི་སྤྱིང་གཏོར་བསྟོ། ལྷུང་བ་བསྟོ་བགྱངས། སྤྱོད་སེམས་བཞི།
སྤྱི་བཤགས། ཕྱིར་བཅོས། ལྷུང་ཁ་ནག་ འོད་ཟེར་ཅན། སྤྱི་བཅེགས་ཡབ་ཡུམ། ལོ་མ་
ཅན། སེང་གདོང་། མི་ཏི་ལུགས་ཀྱི་ཆོ་གཟུངས། རྣམ་རྒྱལ་འདོམས། དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་ཡིག་བརྒྱ་གང་འགྲོ། ཆ་གསུམ། ཟ་བྱེད་མཁའ་འགྲོའི་སྤྱིན་སྟེག་ ལྷ་རོ་ནི་གུའི་

ལ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་ཐེང་གསུམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོའི་ནམ་ཐར་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་ཤིང་ན།

ཁྲིད། བྲག་རྫོང་དང་མགོན་པོ་གཉིས་ཀྱི་གསང་ཁྲིད། ཕྱག་དྲུག་པའི་ཁྲིད། མཁའ་སྟོན་པའི་ཁྲིད། གཞན་ཡང་གཤིན་རྗེའི་གཏོར་མ། རྒྱ་གཏོར། དུ་རིངས། ཞལ་བཞི་པ་རིགས་བཞིའི་གཏོར་བསྟོ། བྱའི་བུམ་སྤྱང་། ཆོ་དཔག་མེད་མཆན་བརྒྱ་ཙུང་དགའི་གཟུངས། རྩོམ་གྲིའི་གདམས་པ་འགའ་ཞིག ཕྱག་འཆལ་ཉེར་གཅིག བདུད་ཚར་གཅོད་པའི་སྐྱགས་ནམས་ཡིན་ཞེས་གསུང་དངོས་ལས་སྦྱལ་བ་དག་བསྟུས་ཏེ་བྲིས་པའོ།

སྡེ་པ་འོལ་ཁ་པས་ཆེད་གཉེར་གྱིས་གདན་འདྲེན་པ་མངགས་པ་ལྟར་བྱང་ཁ་བརྒྱད་གདན་ས་ཐེལ་ཀུན་བཟང་ནགས་ཁྲོད་ཀྱི་གནས་གཟིགས་ཞིབ་པར་གནང་། བདུད་ཅིའི་རྒྱ་རྒྱུན་བསྐྱམས་པ་སྟོ་བྱར་དུ་བསོས། ལྷན་སྡེ་གྲགས་པ་འབྱུང་གནས་གསུམ་པ་དང་མངལ། དེ་ནས་འོལ་ཁ་ཅེར་ཐེབས། ས་སྟོང་ཨ་མོ་སྐྱ་རྣམ་རྒྱལ་རྩོམ་རྩེ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་མཁན་པོ་མཛད་དེ་མཆན་དོན་ཡོད་རྒྱ་མཚོར་བཏགས། རྫོང་ཕྱིའི་མཁན་ཐོག་དུ་བསྐྱོས་པ་ལ་གནང་སྟེན་དང་ཕྱག་ནས་གཏོར། སྡེ་པ་སྤྱན་རྟོགས་རབ་བརྟན་གྱིས་ཐེལ་གྱི་མཚོད་གཞིས་བསྐྱམས་པ་ལ། ལྷན་སྡེ་གྲགས་འབྱུང་བས་དྲག་ལས་མཛད་པས། ལུབ་ཅིག་སྐྱེ་གཞོགས་སུ་ཡང་དགོན་ཆོས་རྗེས་ཏྲར་ལངས་བྱས་པར་ཅི་བྱང་ནི་བ་གནང་བས། མི་ནག་པོ་གྱི་ཐོད་བཟུང་བ་ཤིན་དུ་ཆེ་བ་ཞིག་གིས་ཆོམས་ཆེན་རྟེང་དུ་སྐྱལ་བསྟོད་བྱས་པས་ཐོག་ཐམས་ཅད་ཞིག་འགྲོ་བ་ལྟ་བུ་བྱང་ཁུས་པར། ང་ལ་ཡང་དེ་མཚུངས་ཤིག་བྱང་། སྡེ་པ་ལ་ལེགས་པོ་ཡོད་མདོག་མི་ཁ་བ་འདུག་པས། རེ་ཞིག་རྒྱལ་ལ་འགྲོ་གསུངས་ཐེབས། དེ་བར་དུ་སྡེ་པ་སྤྱན་རྟོགས་པ་རབ་ལ་ཤོར་ཏེ་གོངས། སྡེ་པའི་དགོངས་རྫོགས་ཀྱི་གལ་དབྱར་གདན་དངས་ཏེ་ཐེབས། ཐེལ་གྱི་མཐུ་བསྐྱོག་ཅིག་ཁུས་པར། ཞལ་གྱི་གཏོར་ཚོར་གནང་བས། དེར་རྩོ་བྱ་གསུམ་དུ་གས། ལྷན་སྡེ་ཡང་མི་རིང་བར་གཤེགས། རིམ་གྱིས་གོང་དཀར་དུ་ཐེབས།

དཔལ་གདོང་ཞེས་པ་རྒྱ་བྱའི་ལོ་གསར་ཀྱི་དགའ་སྟོན་རྒྱས་པར་གནང་། རྫོང་ཁྲིད་

ལ་གོང་ས་ལྷ་པ་ངག་དབང་སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཚོ།

ཕྱི་མཁན་པོ་དོན་ཡོད་རྒྱ་མཚོ་དང་། དཔོན་སྒོ་བ་གཉིས་དགོངས་པ་མཐུན་པར། གོང་
དཀར་ནས་ཞབས་བྱུང་ངག་དབང་བཀའ་བརྒྱུད་ནམ་པར་རྒྱལ་བའི་ལྷ། འོལ་ཁའི་
ཐུགས་ཁུར་བཞེས་པར་གདན་འདྲེན་ཅིས་ཀྱི་བཀའ་གྲོས་ནང་བཅར་གནང་སྟེ། སྒོན་
ལམ་ཆེན་མོའི་གྲལ་དབྱར་ཕེབས། འགྲོ་བ་རྣམས་སྒྲིན་གྲོལ་ལ་བཀོད་དེ་ཞག་ཤས་
འབྲས་སྤངས་སུ་བཞུགས་ངོས། འོལ་ཁའི་ཐུགས་བྲེལ་གྱི་སྐབས་ནས། གོང་དཀར་དུ་
ཆིབས་ཁ་སྒྱུར། དེ་ནས་རིང་ཆད་དཀར་གྱི་བར་ཉིན་ལམ་གཅིག་ལ་བཅད་དེ་འོལ་ཁར་
ཕེབས་ཀྱང་། དཔོན་ས་དཀར་པོ་ནས་དང་། རིང་ཕྱིའི་ཆེ་བཞེས་རྣམས་ཀྱིས་སྡེ་པ་ལྷལ་
འཁོར་བ་གདན་བྲངས་པ་བྱོན་བྱིན་པས་སྐབས་ཅུང་ཟད་མ་འགྲིག། དགོངས་པར་མ་
ལྟན་ཏེ་རྒྱལ་དུ་ཕེབས། སྡེ་པ་ལྷལ་འཁོར་ནས་ཀྱིས་བཤགས་པ་ཙམ་ཞིག་སྤུལ་ན་འོང་
རྒྱར་འདུག་ཀྱང་། མ་མཛད་པས་དེ་ཕྱོགས་ནས་རྒྱལ་དུ་མི་ཡོང་དུས། གནམ་ཅུང་ཟད་
འཆུབ་པ་ཞིག་འདུག། སྤར་མལ་གྲོ་བརྒྱུད། ཆལ་བྱར་ཁང་དུ་སྒྲུབ་འཛིན་དབང་ལྷག་བཀ་
ཤིས་རབ་བརྟན་གྱིས་ཞག་འགར་བསྟེན་བཀྱར། འབྲས་སྤངས་སུ་ཕེབས། ཕྱོགས་བྲལ་
གྱི་གདུལ་བྱ་ལ་འདོད་ཆོས་དང་། རབ་བྱུང་བསྟེན་རྫོགས་སོགས་མང་དུ་གནང་།

དངོས་པོ་ཞེས་པ་ཤིང་ཕྱིའི་ལོ་གསར་དང་སྒོན་ལམ་ཆེན་མོ་སོགས་གྲུབ་ནས་
འབྲས་སྤངས་སུ་ཕེབས། མཚོག་དམན་ཡོངས་ལ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བཞིན་པར་
བཞུགས་སོ། །

༡༥༽ སྒོན་གྱི་ལུང་བསྟན་བཞིན་སོག་ལྷལ་ནས་གདན་འདྲེན་ལྷ་ཕྱིར་འཕྱོར་ནང་འབྲས་སྤངས་
དང་གོང་དཀར། རྒྱ་རི། ཡར་ཁྱང་། འཕྱོང་རྒྱས། རྒྱལ་འོལ། ལྷ་ལྟན་གཙུག་ལག་ཁང་སོགས་སུ་ཕེབས་
བཞུགས་ཀྱིས་མེར་སྐྱའི་ཁྲོམ་ཆེན་འདུས་པར་ཐར་པའི་ས་བོན་ཡང་དག་པ་བསྟན་གནང་དང་། ར་
སྒྲིང་དུ་ལུགས་གཉིས་བསྐབ་བྱའི་ཞལ་གདམས་ཆེགས་བཅད་མ་སོགས་གནང་སྟེ་འབྲི་རྒྱ་དང་མ་རྒྱ་
བརྒྱུད་ལམ་བར་ལྷ་མི་བྱུང་འབྲེལ་གྱིས་བསུ་སྐྱེལ་ངང་སོག་ལྷལ་དུ་ཆིབས་ཞལ་བསྒྱུར།

ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་ཐེང་གསུམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོའི་ནམ་ཐར་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་ཤིང་ན།

(༡༤ ཉ་ཤ ༡༣༤ འ་༡༡) དེ་ཡང་པཎ་ཆེན་དགེ་འདུན་གྲུབ་ཀྱིས། འགོག་རིར་གནས་བརྟན་བརྩུག་ཞལ་གཟིགས་པའི་ཆོ། གཙང་གི་བརྒྱགས་ལྷག་ཁམས་སུ་འབྱེད་བའི་ལུང་བསྟན་དང་། འགྲོ་མགོན་ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་པ་ལ་སེ་ཆེན་རྒྱལ་པོས། ཐོག་མར་བོད་ཁྱི་བསྐྱོར་བརྩུག་སུམ། བར་པ་ལ་བོད་ཆོལ་ཁ་གསུམ། ཐ་མ་ལ་རྒྱའི་མི་ཡུར་ཆེན་མོ་བཅད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕེལ་གདུང་གིས་ཐོག་དྲངས་པའི་ཟང་ཟིང་གི་དངོས་པོ་སྟེ། འབྲུལ་ཆེན་གསུམ་བྱས་པའི་ཐ་མ་ལ། གོས་ཡུག་ནག་པོ་བདུན། དེའི་རྗེས་སུ་དཀར་པོ་གཅིག་སྤུལ་བས། སྤྲ་མའི་ཞལ་ནས། རེད་རང་གཉིས་སྟེ་བ་བདུན་གྱི་རིང་མི་འཕྲད། དེ་ནས་ཁྱོད་རྒྱལ་པོ་གསེར་གྱི་མིང་ཅན་དང་། རེད་ཚུལ་ས་བྱས་པའི་མིང་ཅན་དུ་གྱུར་ཆོ་མཇལ་ནས་འགྲོ་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་བྱེད་གསུངས་པའི་ཐོན་གྱི་ཡིག་ཆང་ཁུངས་མ་མང་པོར་ཡོད་ཅིས་ནམ་ཐར་གྱི་ཡི་གེ་འགའ་ཞིག་དུ་གསལ་ལ། དེ་ཡང་སྤུལ་སྟེ་འཕྲེང་ཁ་བས་མཛད་པའི་ནམ་ཐར་དུ། རྗེ་བརྟན་ས་སྟེ་པ་ཆེན་པོའི་ནམ་འཕྲུལ་དུ་བཤད་ཅིང་ཞལ་གྱིས་ཀྱང་བཞེས་པ་ཡིན་པར་འདུག འཕགས་པ་རིན་པོ་ཆེ་ནི་སྤང་རི་ཐང་པ་དང་སེ་སྟོན་རི་པ་སོགས་ཀྱི་སྐྱའི་སྟེ་བ་དང་། སྐྱ་ཆོ་བྱི་མ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཆན་སེ་ར་བྱམས་ཆེན་ཆོས་རྗེ་སོགས་སུ་འབྱུངས་པའི་རིམ་པ་འདུག་པ་ནས། དངོས་བསྟན་དུ་མི་འགྲིག་པར་མཆིས་ནའང་། ཐུགས་བརྒྱད་གཅིག་པ་ལ་ངེས་པ་མེད་དེ། ས་ཆེན། ཞང་འགྲོ་བའི་མགོན་པོ། མངའ་བདག་ཉང་སོགས་ཀྱང་དུས་མཚུངས་སུ་བྱུང་བས། སྐྱ་ཆོ་གཅིག་ནས་གཅིག་དུ་བརྒྱད་པའི་སྟེ་ས་རབས་མ་ཡིན་ཀྱང་། ལྷ་བ་གཅིག་ལ་ཚུ་ལྷ་གངས་མེད་འབྱུང་བ་ལྟར། སྤུལ་པ་སྐྱ་ཆོགས་སུ་བསྟན་པ་དག་སོ་སོར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ལྟར་རོ།

དེ་ཡང་ཐོན་ལྷགས་ལུག་གི་ནང་དུ་ཨལ་ཐན་རྒྱལ་པོ་ཆོས་ཀྱི་སྤང་བ་ཅུང་ཟད་སྟེ་ཉ། ཐུགས་དེར་འཛོད་དགེ་ཨ་སང་སྤྲ་མ་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་འོངས་པ་ལ། སྤི་བ་

ཡགོང་ས་ལྷ་པ་ངག་དབང་སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཚོ།

བྱས་པར། རྗེ་འདི་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཐར་པ་སོགས་ཞིབ་ཏུ་བཤད་
པས། འཕྲོག་ཏུ་མེད་པའི་དད་པ་དབྱར་མཚོ་ལྟར་འཕེལ་ཏེ། བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་ས་ཆེན་
པོར་ཕེབས་དགོས་པའི་སྟན་གསན་དུ། རྫོན་པོ་ན་གཙོ་བོས་ཐོག་དྲངས་གསེར་ཡིག་པ་
མངགས་པ་སྐྱེ་གཞོགས་སུ་འབྱོར། རྒྱལ་པོའི་ཁྱུ་ཡིག་དང་འབྲལ་བ་རྒྱ་ཆེར་ཐུལ། དེ་
དག་ལ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་བགོ་སྐལ་སྡུལ། ཕྱོགས་དེའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་སྒོ་དུས་ལ་བབ་
ཀྱང་། རེ་ཞིག་གསལ་ཁ་མ་གནང་བར་གོང་དཀར་དུ་ཕེབས། སྦྱིན་བདག་གྲུ་རིགས་
སོགས་ནས་སྐྱེ་དངོས་ཀྱིས་ཕེབས་པ་ལ་འགབ་མི་འགབ་ཀྱི་སྒྲིང་བརྗོད་མང་དུ་བྱུང་
ཡང་། གཙོ་བོར་ལྟ་གཟིགས་མའི་དབང་པོ་ངག་དབང་གྲགས་པས། མཐའ་འཁོབ་ཀྱི་
རྒྱལ་པོ་དེའི་རེ་བ་བསྐྱང་བ་འགབ་ཚུལ་ཀྱི་སྟན་འབྲལ་ཁྱུས་པ་ལྟར། བཀའ་བྲོས་ཐུགས་
ཐག་བཅད་ནས་འབྲས་སྤངས་སུ་ཕེབས། མཚོད་ཡོན་མཚོ་ཁར་ངོས་མཇལ་གནང་
བའི་གང་ཅིའི་ཞིབ་ཆ་དང་། རེ་ཞིག་སྒྲ་མཚོད་དུ་འདུལ་བ་སློབ་དཔོན་བཙུན་འབྲུས་
བཟང་པོ་རྗོད་བདའ་མཛད། བུ་མ་རྒྱུ་གནང་བ་རྒྱལ་པོས་ཐོག་དྲངས་པའི་མི་ཁྲི་ཕྲག་
གིས་བཏུངས་ཀྱང་ཟད་མི་ཤེས་པའི་རྩ་འཕྲུལ་ངོ་མཚར་ཅན་བསྟན། ཨལ་ཐན་ཆོས་ཀྱི་
རྒྱལ་པོའི་སྐྱེ་ཆེ་བསྲིང་ཐབས་སུ་སྐྱེ་གཞོགས་གྲུ་ཆང་པན་བདེ་ལེགས་བཤད་སྒྲིང་པར་
གཙུག་ཏྲར་རྣམ་པར་རྒྱལ་མ་བཙུགས། དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་པན་བདེ་
ལེགས་བཤད་སྒྲིང་ཞེས་གྲགས།

ན་ཚོད་ལྷན་ཞེས་པ་ཤིང་ཕག་གི་ལོ་གསར་དང་སྟོན་ལམ་རྣམས་ཐུབ་ནས་
འབྲས་སྤངས་སུ་བཞུགས་སྐབས། སྟེ་པ་རིན་སྤངས་པས་གཙང་རོང་གི་དམག་ཁྲི་ཕྲག་
ཏུ་ཉེ་བ་བཏེག་ནས། སྟོད་ལུང་སྐལ་པོ་ན་ཁར་སྐར་པབ། སྐལ་བྱང་སྟོན་གསུམ་སོགས་
བཅོམ། རིམ་གྱིས་སྦྱིད་ཤོད་དུ་འོངས་ནས། གཙང་ཆེན་དོན་ཡོད་རྗེ་རྟ་བུའི་ཕྱོགས་
ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་ཞིག་བྱེད་ཅིས་ལ། རྗེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱག་གཡོག་མཐུ་སྟོབས་ཀྱི་དབང་

ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱོང་གསུམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོའི་ནམ་ཐར་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་ཤིང་རྒྱ
ཕྱག་རིག་སྒྲགས་འཆང་བའི་འཁོར་ལོས་སྐྱུར་བ་སྐྱུ་ཁང་ཀྱན་བཟང་ཅེ་པས་མཛད་དེ་
ལས་སྐྱུར་གནང་བས། སྐར་དུ་ཐོག་འབྱུག་སོགས་བྱང་བས། མི་སྤུང་ཡུང་ལྷ་མི་སྤུང་
པར་བསམ་སྟེ་ཕྱིར་བསྐྱོད་གོ། །ཚུལ་འདི་ནི་སྤྱགས་ཅེ་ཆོས་སྐྱོང་སྤྱང་མ་ལ་གཏད་ནས་
ཞིང་བཅུའི་དབྱ་བགེགས་སྟོལ་བའི་མཛད་པར་འདུག་ལ་ངོས་སྟོག་དུ་མ་ནས་དུས་
འབྱུག་གཡོ་བའི་གྲ་གྲུའི་སྤང་ཚུལ་ཅན་གྱི་དམ་པར་སྟོམ་པ་ནམས་དང་འབྲ་བ་ནི་མིན་
ནོ། །

དེ་ནས་སྟེ་པ་རྒྱ་རི་བས་གདན་བྱངས་ཏེ་གསེར་ལ་བརྒྱད། ཆད་དཀར་དང་།
རི་སྟོར་ལེབས། རྟོགས་དེར་འཁོད་པའི་སྐྱེ་བོ་མཐའ་དག་ལ་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་པའི་ས་བོན་ཡང་དག་པར་བསྐྱུན། ཡར་ལྷུང་དུ་སྟེ་གཟར་ཆོན་ཆེ་བ་ཞིག་
ལངས་ཏེ། ཆོས་རྗེ་ཞུ་དམར་ནག་དང་། ཡར་ལྷུང་བཅོན་ཐང་དུ་ཞལ་བརྒྱས་ཐོག་ཆིངས་
བསྐྱམས་ཏེ་དུས་བྱིང་ནམས་ཞི་བར་མཛད། ཞུ་ནག་གི་མཛལ་ཁ་དགོས་ལེབས་པར། རྗེ་
དབང་ཕྱག་རྟོ་རྗེས། དེད་གྱི་ཞུ་ཁྲོམ་དང་བརྒྱ་འབུལ་མེད་པར་མཛལ་ཁ་གཏོང་སྟོལ་
མེད་ཡུང་། སྤུལ་སྐྱེ་རིན་པོ་ཆེས་ལེབས་སྟོག་ནང་ཕྱིན་ལོས་འབུལ། ཞུ་སྐྱམ་བྱིར་ཐོག་
གསུངས། ཐོག་མར་ཀམ་པས་བཞེས། རྗེ་འདིས་གཟིམས་ཚུང་གི་བརྒྱ་འབུལ་མཛོད་
གསུངས་གསེར་ཞོ་བརྒྱ་སྤུལ། དེ་ནས་དབུ་ཞུ་རྗེ་འདིའི་ཕྱག་དུ་སྤུལ་བས། བདག་གིས་
ཁྱོན་ན་གང་འབྲ་འོང་གསུངས། ཞུ་ནག་དབུའི་ཐད་གྱི་བར་སྤང་ལ་བཞག་པས། ཀམ་
པ་དཔོན་སྟོབ་མི་བྱེད་པའི་དད་པ་ཐོབ་ཟེར། འདི་ལྟར་ན་ཞུ་ནག་དེ་མཁའ་འགྲོ་མའི་སྐྱེ་
ལ་བཟོས་ཟེར་བ་ཡང་མི་བདེན་པའི་ངེས་པ་མི་འདུག་གོ། །

སྟེ་ཕྱག་རྟོང་ཅེར་ཞབས་བྱང་ཞོར་བྱ་སྤིང་དཀར་གྱིས་གྲུས་མཚོད་མཛད་ཅིང་།
བཀའ་ཆོས་འབུལ་བ་གནང་། འཕྱོང་རྒྱས་སུ་ཞབས་བྱང་མི་དབང་སྐྱེ་མཆེད་གྱིས་
གདན་བྱངས། ཆོས་དང་བཟང་བེད་གི་དགའ་སྟོན་རྒྱ་ཆེར་སྤུལ་ཏེ། ཉང་པོ་སྤུ་བརྒྱད་

ལ་གོང་ས་ལྷ་པ་ངག་དབང་སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཚོ།

འབྲས་སྤངས་སུ་ཕེབས།

འདིན་བྱེད་ཅེས་པ་མེ་བྱིའི་ལོ་གསར་དང་སྟོན་ལམ་གྲུབ་ནས། མལ་གྲོ་བརྒྱད་
རྒྱལ་དུ་ཕེབས། སྤྱི་ཚེས་དང་སྟོས་ཚེས་མང་དུ་གསུངས། མགོན་ཁང་ནམས་སུ་བསྐྱང་
གསོ་གཏོར་གསོས་བསྟེན་སྦྱབ་འཕྲིན་ལས་འཚོལ་བ་གནང་། ལུང་ར། གུམ་མདའ། ཨོར།
བང་རིམ་སོགས་དྲགས་ཀོང་ཉང་ལོང་གི་སྐྱ་མེར་མང་པོ་མངལ་བར་སྟགས། ཚེས་དང་
བང་བེད་གི་སྦྱོན་པ་རྒྱ་ཆེར་སྟུལ། རིམ་གྱིས་འོལ་ཁ་དང་རོང་ཆད་དཀར་དུ་ཕེབས།
སྟེ་པས་ཐོག་བྲངས་པའི་སྐྱེ་བོ་ཀུན་ལ་འདོད་ཚེས་དང་བང་བེད་གིས་ཚིམ་པར་མཛད།
སྟེ་འུ་གདོང་ཅེར་སྟེ་སྟིད་ཀྱིས་སྦྱོན་བྲངས། ལྷགས་བྱུང་གི་བཀའ་མཆིད་མང་དུ་གནང་།
འཕྱོང་རྒྱས་བརྒྱད་གོང་དཀར་དུ་ཕེབས། ཟླ་ཤས་བཟུགས། ལྷགས་གཉིས་ཀྱི་སྟན་སྟོན་
སོགས་ཞིབ་པར་ཕན་ཚུན་དུ་འབུལ་རེས་མཛད་ནས་འབྲས་སྤངས་སུ་ཕེབས།

དབང་ཕུག་ཅེས་པ་མེ་སྤང་གི་ལོ་གསར་དང་། ཚེས་སྟོང་མཆོད་པའི་ཆོ་ག་
རྒྱས་པར་མཛད། ར་ས་འབྲུལ་སྤང་དུ་ཆོ་འབྲུལ་གྱི་མཆོད་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྟུལ། དེ་ནས་
འབྲས་སྤངས་སུ་ཕེབས། ཕན་བདེ་ལེགས་བཤད་སྤྱིང་པ་ནམས་ལ་སྤར་ཡང་བཅའ་
ཡིག་གནང་། སྟེ་པ་རྒྱ་རི་བས་གདན་བྲངས་ནས་རི་སྟོར་ཕེབས། མཆོག་དམན་མཐའ་
དག་དགེ་བའི་ལམ་ལ་བཀོད། འདིའི་སྐབས། ཁོ་བོའི་སྤྱི་མ་རྩོ་རྩོ་འཆང་ཆེན་པོ་ཕ་བོང་
ཁ་པ་དཔལ་འཕྱོར་སྟེན་གྲུབ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་རབ་དུ་བྱུང་བ་གནང་། རྩོ་དེ་ལ་སྟགས་
རྩོ་ཆེན་པོ་ཉེ་བརྒྱད་དང་འདོད་ཁམས་དབང་ཕུག་མའི་རྩོས་གནང་བུན་མོང་མ་ཡིན་
པ། དཔལ་ལྷ་མོའི་རྩོས་གནང་ཉེ་བརྒྱད། ཆོ་དབང་ཉེ་བརྒྱད་སོགས་སྟན་མོང་མ་ཡིན་
པའི་གཟབ་ཚོས་དུ་མ་དམྱེས་བཞེན་དུ་སྟུལ། དེ་དུས་སྤྱི་རྒྱུད་ལས་སྟོས་པའི་མིང་ཆེ་
བ་ཞིག་མི་འདུག་ཀྱང་། ཕྱིས་སུ་བསྟན་པ་སྤྱི་སྟོས་མཐའ་དག་གི་སྟོག་གིང་དམ་པར་
འཇུར་བ་དང་། ཉུང་པར་རྩོ་ཉིད་ཀྱི་སྟན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྲལ་ཚོས་ནམས་གཅམ་བུ་

ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱོང་གསུམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོའི་ནམ་ཐར་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་ཤིང་ན།
ཅམ་མིན་པར་འབྲུལ་མེད་གྱི་ཆོས་རྒྱན་འདྲིན་ངེས་པར་དགོངས་ཏེ། དོན་གྱི་བསྟན་
པ་གཏད་པར་གོར་མ་ཆག་གོ། །ཚུར་ལམ་རྒྱལ་དང་འོལ་ཁར་ཕེབས། དཔལ་ལྷན་ལྷ་མོ་
ལ་བསྟོད་ཅིང་འཕྲིན་ལས་བཅོལ་བ་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ་དང་། གྲུར་གྱི་གཏོར་འབུལ་
ཐུགས་ཚུལ་གནང་། སྐར་འབྲས་སྤྲངས་སུ་ཕེབས་ཐོག་ཨལ་ཐན་རྒྱལ་པོས་ཁོང་རང་
མཚོ་ཁ་ཕྱོགས་སུ་འཕྱོར་ཅིས་སོགས་གནས་ཚུལ་འབུལ་བ་དང་། གདན་འདྲེན་བསྐྱར་
མ་སྤེལས། ལྷ་ལྷན་སྤུལ་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་སྟོན་ལམ་སྲ་བསྐྱར་གནང་། སྐྱེ་མདུན་
ཆོས་མཛད་པ་ཆོས་བཟང་འཕྲིན་ལས་ཀྱིས་དོ་དམ་མཛད་དེ། ནས་གྱི་ཕུང་པོ་རྩོམ་
དང་མཉམ་པ་སྤྲངས་ནས། ནས་འགྲེད་བཏང་། སྐར་འབྲས་སྤྲངས་སུ་ཕེབས། གཞི་བྱས་
གྱི་བསྐྱབ་སྟོན་གྲུབས་ཡུལ་སོགས་གནང་།

དོར་ཁྲ་བཙུག་ཅིག་པའི་ཉེར་དུག་ལ་འབྲས་སྤྲངས་ནས་ཆེབས་ཁ་སྐྱར། ཉེན་
འབྲེལ་གྱི་སྟབས་ནས་དཔལ་འཕྱོར་ལྷན་པོར་བཞུགས་སྐར་བསྐྱིགས། སྐྱེ་ཁང་རིན་པོ་
ཆེ་གདན་འདྲེན་དུ་ཕེབས་ནས། རྗེ་ཀླི་ལས་གྲུབ་པའི་དབང་གི་སྐས་སུར་ཆོ་ཆུ་དང་
ལྷན་དུ་གཏོར་ནས་བྱོན་པའི་བྱང་འཕགས། ལུག་བྱ་ལུང་ནས་ཀུན་བཟང་ཅེར་འཕྱོར་
བའི་པར་ཀླི་ཀླི་ལ་ཡ་དེ་བྱུག་དུ་སྤུལ་བས་འཕྲིན་ལས་གྱི་ཉེན་འབྲེལ་དང་། ལྷགས་གྱི་
བསྟོན་སུར་ཐང་ཅིག་དོར་བ། ར་རྩིས་རྟེན་དེ་སུར་ཅེ་གཏད་ནས་ར་ལུག་རྣམས་བཅིས་
པས་སྐྱ་ཁག་སྤུལ་ལེ་ཤི་བའི་བྱང་ཅན་དེ་ཡང་མགུལ་སུར་དུ་སྤུལ་བས། བདུད་སྡེའི་
གཡུལ་ལས་རྒྱལ་བའི་ཉེན་འབྲེལ་འགྲིག། དེ་ནས་དགའ་ལྷན་ཁང་གསར་དུ་ཕེབས།
དྲག་པོའི་ཆས་སུ་ཞུགས་ཏེ་སྤྱིན་སྲེག་སྤྱག་ས་སྦྱོང་བཟླ་ཤིས་རབ་བརྟན་ཉིད་ཀྱིས་རིན་
ཅེན་རྒྱན་ཆ་སྤྲད། སྟོས་པོར་དང་བཅས་ཏེ། འོང་སྟོད་ཞིང་ཁར་གདན་དངས། ཁོམ་ཁྱི་
སྤག་ལ་ཆོ་དབང་གནང་། ལྷ་ས་དང་ར་མོ་ཆེའི་མཚོད་ཁང་རྣམས་མཛལ་ནས་བསྟན་
པ་རྒྱས་པ་དང་བཞེད་དོན་གྲུབ་པའི་སྟོན་ལམ་མཛད། ཆལ་བྱར་ཁང་དུ་ཕེབས། ཆལ་

ལ་གོང་ས་ལྷ་པ་ངག་དབང་སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཚོ།

གྲུང་གི་རྟེན་མངལ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མགོན་པོ་ལ་འཕྲིན་ལས་བཅོལ། བདེ་ཆེན་དང་
བྲག་དཀར་རྣམས་བརྒྱད། གདན་ས་ཆེན་པོ་དགའ་ལྡན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་སྤིང་དུ་
ཐེབས། དདུལ་གདུང་རིན་པོ་ཆེ་མངལ་ཞིང་སྒོན་ལམ་མང་ད། རིམ་གྱིས་འཕན་ཡུལ་
གཞུང་བརྒྱད། བྱང་རྩ་སྤྲིང་རྒྱལ་བའི་དཔེན་གནས་སུ་ཐེབས། བསྟན་པའི་ཚུ་མིག་རིང་
མོ་སྒོ་བྱར་དུ་རྒྱས། རོ་བོ་འཇམ་དཔལ་རྩོམ་རྩེ་དང་རོ་བོའི་གདུང་རྟེན་གྱིས་གཙོས་པའི་
རྟེན་རྣམས་མངལ་ཞིང་སྒོན་ལམ་མང་ད། མི་གཡོ་བའི་སྐྱེ་ཐང་ཞིག་སྐྱེ་དཔུང་གཡས་
ཀྱི་སྤྲིང་དུ་བབ། སྐྱེ་སེར་གྱི་སྒོམ་ཆེ་བ་ལ་སྤྲིང་པོ་དོན་གསུམ་གནང་། སྐྱེ་མདུན་ཚོས་
མང་ད་པས་གསོལ་འདེབས་ཤིག་ཞུས་པར།

དཔལ་ཐུགས་རྩེའི་བདག་ཉིད་སྐུན་རས་གཟིགས། འབྲོམ་རྒྱལ་བའི་འབྲུང་
གནས་སྤྲ་མའི་ཞབས། ལྷ་ཁྲིམས་ལྡན་དུར་སྤྲིག་འཛིན་པའི་གཙོ། རྩེ་མཐོང་བ་དོན་
ལྡན་ལ་ཕྱག་འཆལ། དུས་སྟེགས་མའི་འགྲོ་བ་ཡོངས་ཀྱི་མགོན། གདན་སྐྱབས་ཀྱི་
དམ་པ་སྦྱལ་པའི་སྐྱ། བྱིང་སྤྲིང་ནས་དྲན་པའི་གསོལ་འདེབས་ན། ཆོ་འདི་དང་བྱི་
མའི་གནས་སྐྱབས་སུ། དོན་བསམ་པ་ཐམས་ཅད་འབྲུབ་པ་དང་། རྒྱུན་བྱི་ནང་གི་བར་
གཙོད་ཞི་བར་ཤོག ཁྱེས་དང་།

གཞན་ཡང་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་བསྐྱབས་བྱའི་ཞལ་གདམས་མང་དུ་གནང་ཞིང་
ལྷག་པར་ཆོགས་སུ་བཅད་པ། དཔལ་མར་མེ་མང་ད་དཔལ་ཡེ་ཤེས་ཞབས། ཡལ་རྒྱལ་
བའི་འབྲུང་གནས་སྐྱེ་མཆེད་གསུམ། རྩེ་སྒོ་བཟང་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་ལ། སྤྲིང་ཐག་
པས་ཕྱག་འཆལ་བྱིན་གྱིས་སྒོབས། མི་བདག་གི་རྩེས་འཇུག་དང་ཅན་ལ། ཐུགས་བཅེ་
བས་རྩེས་སུ་འཛིན་དུ་གསོལ། ལམ་རྟེན་དཀའི་དལ་འབྱོར་མི་ལུས་ཐོབ། རྩེ་སངས་
རྒྱས་བསྟན་དང་མངལ་དུས་སུ། རང་སྒོ་གསུམ་སྤྲ་མའི་ཞབས་ཏོག་ལ། སྤྲིང་རུས་
པའི་ཁོང་ནས་སྤངས་བྱས་པ། དེ་དོན་ལྡན་ཡིན་པས་དཔེར་བྱེད་ན། འབྲོམ་རྒྱལ་བའི་

ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་ཐེང་གསུམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོའི་ནམ་ཐར་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་ཤིང་ན།

འབྲུང་གནས་ཡབ་སྐུས་དང་། རྩེ་མི་ལ་སོགས་ཀྱི་དོན་གཉིས་འབྱུབ། འདྲུས་ཀྱི་དབང་གིས་དེ་བཞིན་དུ། འདེ་རི་ལྷ་བ་བཞིན་མ་གྲུབ་ཀྱང་། བཀའ་ཚུལ་བཞིན་སྐྱབ་པ་ལྟར་སྤངས་ན། ཆེ་ཕྱི་མ་པན་ཆད་བདེ་བའི་ཐབས། རྒྱ་འབྲས་བུའི་རྟེན་འབྲེལ་བསྐྱེ་མེད་ཕྱིར། ལམ་པན་དང་བདེ་བའི་གཞི་མ་སྟེ། འོན་དེ་ལྟར་སེམས་ལ་བཞག་འཆལ་ལོ། འདི་སོག་པོའི་རྒྱལ་པོས་སྤྱན་དྲངས་ནས། ཡུལ་མཐའ་འཁོབ་གནས་སུ་འགོ་ཤར་ཀྱང་། འདྲུས་མི་འགྱངས་བཞིན་དུ་འཁོར་བཅུད་པས། འདི་བར་དུ་སེམས་ལ་གཞག་བྱ་ནི། བཀའ་དཔལ་ལྡན་འབྲས་སྤངས་ཆོས་ཀྱི་སྟེ། བཀའིས་དགའ་ལྡན་པོ་བྲང་འཁོར་བཅས་ཀྱི། འོན་འདྲིན་འབྲས་ལེ་བར་མ་ཤོར་ཞིང་། འར་རྒྱ་འབྲས་ཆོས་ལ་ཡིད་ཆེས་དང་། ལམ་དགེ་བའི་ཕྱོགས་ལ་འབད་ཀྱང་འཆལ། འདྲུས་སྟགས་མ་ལྷ་བདོའི་སེམས་ཅན་ལ། ལམ་གོམས་པའི་དབང་གིས་ཆགས་སྤང་མེས། འར་རྒྱ་ཀྱི་བུད་ཤིང་སྟེག་པར་བྱེད། འདི་སྤང་ཚུལ་བལྟས་ན་དོན་གྱིས་སྟོང་། བཀའི་ཆགས་སྤང་གི་རྟོག་པ་མགོ་སྟོམས་ལས། འོན་ཁ་ཞེ་མེད་པར་སྒྲ་མ་ཡི། འབས་སྐྱེ་པོའི་གཙུག་ཏུ་ལེན་པ་དང་། སྐྱབས་དཀོན་ཅོག་གསུམ་ལ་སྟོ་སྟགས་གཏོད། རྩེ་མཚན་ལྡན་སྤང་མས་བཀའ་བསྟོན་པའི། ཆོས་སྟོང་བའི་སྤང་མ་མཐུ་ཆལ་ཅན། འདྲུས་རྟག་ཏུ་གསོལ་ཞིང་མཆོད་པ་ལ། ཡིད་ལེ་ལོར་མ་འདྲིག་བཅོམ་པར་གྱིས། འོན་དེ་ལྟར་ཡིད་ལ་ལེགས་བཞག་ནས། འདྲུས་གང་སྐྱུས་བདེན་པར་བཟུང་བྱས་ན། འདྲུས་འདི་ནས་མ་འོངས་ཆེ་རབས་སུ། འབྲེལ་མེད་ཀྱི་སྟོན་ལམ་སྟོང་ལ་འགྲོགས། འདཔལ་འཆི་མེད་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་ཆེ། འདྲུས་ཐོག་མའི་བདུད་ཅི་སྐྱེན་པར་བྱ། རྒྱལ་འདི་ནི་དགེ་སྟོང་སྟོང་བ་པ། མིང་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ་དཔལ་བཟང་པོས། རྩེ་རྒྱལ་བ་ནམས་ཀྱིས་བྱིན་བསྐྱབས་པའི། བཀའ་རྒྱ་སྐྱེང་རྒྱལ་བའི་དབེན་གནས་སུ། བཀའ་སྟོན་པའི་ཆོག་འབྲེང་ཡི་གེར་བཀོད། འདྲུས་མི་འགྱངས་ལྟར་དུ་འཕྲད་པས་ན། ཡིད་གདུང་བ་དག་པོས་གསོལ་བ་ཐོབ། འབྲེལ་མེད་དུ་རྩེས་

ལ་གོང་ས་ལྷ་པ་ངག་དབང་སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཚོ།

སུ་འདྲིན་པས་དགོ། ཁྱེས་མ་འོངས་པ་ན་མདོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོ།
འཁོར་གྱི་ཐོག་མར་སྐྱེ་བའི་ཞལ་བཞེས་གནང་།

དེ་ནས་ཐེབས་སྐྱེལ་དུ་བྱོན་པའི་དགའ་ལྡན་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ་གདན་ཟུར། སེར་
འབྲས་ཀྱི་སྒོ་བ་དཔོན། རིན་པོ་ཆེ་བོད་མཁར་བ། གཙང་པ་པཎ་ཆེན་རིག་པ་སེམྱེ།
དཔེན་ས་པ་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས། སྒོ་བ་དཔོན་བཀྲས་རིན་པ། རྒྱལ་ནས་སྐར་པ་སྒོ་བ་
དཔོན་ནམ་མཁའ་བྱམས་པ་སོགས་མདོར་ན། ཞེ་དྲགས། ཡར་ཁྲུང་བྱོགས་ཀྱི་མཁན་
སྒོ་བ་མང་པོ། ཅེ་གོང་དཀར་གྱི་སྐྱ་ཆབ། ལྷེ་ཕུན་མང་པོའི་ངོ་ཆབ་དང་། ས་སྒྲོང་བཀྲ་
ཤིས་རབ་བརྟན་དཔོན་གཡོག་སོགས་པལ་ཆེར་དེ་ཁ་ནས་ལོག་ཅིས་ཀྱིས་གསུང་སྤང་
གནང་བྱིན་མཛད། ར་སྒྲོང་ནས་ཆེབས་ཐོག་དུ་འཁྱོན་ཐོག་ ས་སྒྲོང་བཀྲ་ཤིས་པས་
ཆེབས་ཡོབ་ལ་འདུས་ནས། བརྟན་པའི་དཔལ་གྱུར་སྤྲེལ་མའི་ཞབས་པད་བརྟན། བརྟན་
འདྲིན་སྐྱེས་བྱས་ས་སྤྲོང་ཡོངས་ལ་བྱབ། ཁྱེས་ཆོག་རྒྱུང་གཉིས་འཕྲལ་ཚུམ་མཛད་
ཐོག་ མཆི་མས་བརྒྱུངས་ཏེ་གསུང་རྒྱ་མ་བྱུང་བས། བརྟན་པའི་བྱིན་བདག་མངའ་ཐང་
འབྱོར་པ་རྒྱས། བརྟན་པ་ཡུན་རིང་གནས་པའི་བཀྲ་ཤིས་ཐོག་ ཁྱེས་ཆེབས་ཐོག་ནས་
གནང་ངོ་། །

རིམ་གྱིས་དཔོན་སྒོ་བ་ནམས་འདམ་གོ་བྱིམ་དུ་ཐེབས། སྐྱ་མདུན་ཆོས་མཛད་
པར་རྩི་རྩི་ལས་བྱབ་པའི་སྟོན་པའི་སྐྱ་ངོ་བོ་རིན་པོ་ཆེའི་བཟོ་ཕུད་དུ་བྲགས་པ་དེ་དང་
གསེར་རྟོག་པོ་ཆེན་པོ་ཞིག་གནང་སྟེ། བསྐྱབ་སྟོན་མང་དུ་མཛད། ཕྱིས་གསེར་དེ་ཕྱག་
མཛོད་ས་སྒྲོང་བ་བསོད་ནམས་རབ་བརྟན་གྱིས། མེ་སྟག་ལོ་ལྷ་བཟོ་བ་སྤྲུལ་སྐྱ་དགོས་
སྐྱེས་ཀྱིས་བྱས་ཏེ་སངས་རྒྱས་སུམ་རུ་སོ་ལྷའི་གསེར་ཐང་བཞེངས་པའི་སྐྱ་རྒྱ་ལ་གཏོང་
བ་མཛད། སྟོན་ཐང་ནས་ལ་གཉན་མགོན་འཁོར་མང་གི་ཞལ་ཐང་གཟུབས་བྲིས་བྱེད་
རྒྱའི་བསྐྱབ་སྟོན་གནང་། ཐང་ཁ་བར་སྐབས་སུ་འབྱུང་བ་ད་ལྟ་དགའ་ལྡན་པོ་བྲང་གི་

ལ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་ཐེང་གསུམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་ཤིང་ན།
གཟིམས་ཚུང་མགོན་ཁང་ན་ཡོད། ལྷ་བཙུན་བསོད་ནམས་དཔལ་བཟང་། རིན་པོ་ཆེ་
ཀུན་བཟང་ཅེ་པ་མ་ཆེན། སྐྱེ་མདུན་ཆོས་མཛད་པ། སྤུངས་ཐང་ནས་སློབ་ཟུང་པ་རྣམས་
ཕྱིར་ལོག།

དོར་སྟོད་པ་ལྷས་བསྐྱངས་དང་སྦྲད་པ་ཀམ་དཔལ་སོགས་ཕྱོགས་དེའི་འབྲོག་
སྟེ་རྣམས་ཀྱིས་ཟང་ཟིང་གི་བསྟེན་བཀུར་བཀྱིས་པ་རྣམས་རྫོགས་བྱང་དུ་བསྟེན། རིམ་
ཀྱིས་ཐེབས་པ་ན་ཉིན་གཅིག་བདུད་ཀྱི་བར་དུ་གཙོད་པའི་རྣམ་པས། འབྲོང་གཡག་
འཛིགས་སུ་རུང་བ་ཞིག་བཞུགས་སྐར་ཀྱི་དབུས་སུ་བརྒྱགས་པ་གཟིགས་སྐར་ལ་ཞལ་
བཅའ་ཟེའི་གཞུགས་ཅན་རལ་གྱི་ཐོགས་པ་ཞིག་གིས་དེ་བསྐྱལ་བ་བྱུང་། དཔལ་མགོན་
བཅའ་ཟེའི་གཞུགས་ཅན་ལ་མཚོད་གཏོར་འབྲུལ་བའི་རིམ་པ་ཐུགས་ཚིམ་མཛད།

འབྲུ་མང་ཞེས་པ་ས་སྟག་གི་ལོ་གསར་རྒྱས་པར་གནང་སྟེ་ཐེབས་པ་ན། ལྷ་
འབྲེའི་ཆོ་འབྲུལ་ཀྱིས་འབྲི་ཚུ་སློབ་བྱུང་དུ་འབྲུགས་ཤིང་གཡོ་བས་པན་ཚུན་དུ་བཞོད་
དཀའ་བ་ལ། ཁྲོ་བོའི་ལྷ་སྐྱངས་དང་སྟེགས་མཛུབ་མཛད་པ་ཅམ་གྱིས་མི་ཐུགས་མཐའ་
དག་བདེ་བར་བཞོད་ཆོག་པ་བྱུང་། དཔུན་དབྱིད་ཀྱི་གང་བའི་ངད་ཐམས་ཅད་རིང་
དུ་དོར་ཏེ། དབྱར་སྟོན་ཀྱི་མཚམས་ལྷ་བུའི་གང་རྫོ་སྟོམས་པའི་གྲུབ་པའི་མཚན་མ་
བསྟན། རིམ་ཀྱིས་ཉིན་ལམ་དུ་མ་འདས་པ་ན། བྲག་རི་ཆེན་པོ་དུང་གི་དབྱིབས་འབྲ་
བའི་ལོགས་ཤིག་ནས། རོར་གཏེར་ལ་བྱུང་དུ་འཕགས་པའི་དུང་དཀར་གཡས་འབྲེལ་
ཤིན་དུ་ཆེ་བ་སྟོམ་པ་ལ་སྐྱར་ཅམ་ཞིག་གཏེར་ནས་བཞེས། སྟན་པའི་གྲགས་པས་རོར་
འཛིན་ཀྱི་ཁྲོན་ཐམས་ཅད་བྱུང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་དུ་འདུག རྫོ་བོ་སྟོགས་ཆེན་གདོང་
ར་ཞེས་པའི་ལྷ་མཐུ་བོ་ཆེ་དེ། དེའི་སྤང་མར་འདུག་པའི་སྟབས་ཀྱིས་ལུས་དངོས་སུ་
བསྟན་ནས། མཐུན་ཇས་ཁྱེའི་བ་བཞིན་གནང་སྟེ་དམ་ལ་བཏགས། ཉ་མཚོ་སྟོད་དུ་
ཐེབས། དགོན་པས་གཙོས་པའི་སྐྱེ་ཁེར་གྱི་ཁྲོམ་ཆེན་པོ་ཆོགས་ཏེ། གསེར་སྤང་སྟོང་

ཡགོང་ས་ལྷ་པ་ངག་དབང་སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཚོ།

ཕྱག་གསུམ་ཙམ་གྱིས་གཙོས་པའི་བྱང་བྱིང་གི་འབྲལ་བ་རྒྱ་ཆེར་སྤུལ། སྒྲ་མའི་ནལ་
འབྱོར། ཡི་གེ་དྲུག་པའི་བསྐྱེད་ལུང་། རབ་བྱུང་བསྟེན་རྫོགས་སྟོང་ཕྱག་དྲུ་ཉེ་བ་སོགས་
གནང་སྟེ་ཀུན་ཀྱང་ཐར་པའི་ལམ་ལ་བཀོད། བཞུགས་ཁྲིའི་རྒྱབ་ཡོལ་གྱི་རྩོལ་ཐུགས་
རྩེ་ཆེན་པོ་ཕྱག་བཞི་པའི་སྐུ་རང་བྱོན་དང་ཆེབས་པ་གཡང་འཛིན་གྱི་དབྱིབས་གསལ་
བར་བྱུང་།

དེ་ནས་མ་ཚུའི་འགམ་དུ་བཞུགས་སྐར་ཐེབས་པ་ན། ཚུར་མཐོང་གི་སྐྱེ་པོ་
ནམས། ཚུ་འདི་ཏ་ཅང་ཆེ་བས་རེ་ཞིག་སྒྲོལ་བར་མི་རུས་སོ། ཞེས་སྒྲ་བ་ལ། སང་ནམ་
ལངས་ཏེ་བལྟས་ཙམ་ན་དོང་ཕུས་རུབ་ཙམ་ལས་མི་འདུག་པས་ཐམས་ཅད་སྒྲ་མི་ཤེས་
པའི་ཡ་མཚན་དུ་གྱུར། རིམ་གྱིས་ཐེབས་པས་བོད་འབྲོག་གིས་དབེན་པའི་ཐང་ཆེན་
པོ་ཞིག་དུ། ཅུ་ཐིག་གི་ཐི་གྲུ་ག་ཤར་བརྒྱས་པའི་ཏ་པ་བཞི་ཙམ་ཞིག་བག་ཆ་བ་དང་
ཡང་བ་མེད་པར་འོངས་ཏེ། མགོན་གཉེར་སོགས་མ་བརྒྱད་པར། རེད་ཆོའི་དཔོན་པོ་
མངལ་བར་ཡོང་ཚུལ་སོགས་ཞུས་སོང་བས། བཀའ་བཞེས་གནང་ཞིང་། ཕྱག་མཛོད་
པ་སོགས་དེར་འཁོད་སལ་ཆེ་བ་སྒོ་མ་རངས་པ་ཞིག་བྱུང་། ཆ་ཁད་གཅིག་ཐེབས་པ་
ན། ཏ་པ་ཉིས་བརྒྱ་སྟོར་ཞིག་བྱུང་བའི་དབུས་ནས། གཙོ་བོ་བོན་ལྷ་གྲོན་པ་ཞིག་གིས་
ཏ་ལས་བབས་ཏེ། ཕྱག་བཙལ་ནས་ད་རིང་ངེད་ཀྱིས་བསྟེན་བཀུར་བྱུ་བེར། ཚུ་ཆོད་
གཉིས་ཙམ་ཐེགས་པའི་སར། བཟའ་བརྟུང་གི་བྱེ་བྲག་མང་པོ་སྟོག་པོ་ཕྱས་འདུག་ཅིང་།
བསྟེན་བཀུར་བསྟབས། སྐམ་གཉིས་སྟོ་ལྷགས་བརྟུག་པ་ལྷེ་མིག་དང་བཙས་པའི་སྟེང་
དུ། དར་དཀར་པོ་བཞག་པ་ཞིག་སྤུལ་ཏེ། སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་རྩིས་གནང་ཞུས། དེ་
ནི་མ་ཆེན་སྟོན་ར་དངོས་སུ་བསུ་བ་ལ་འོངས་པར་འདུག་ཀྱང་། འགའ་ཞིག་ལ་ཅི་ཡིན་
སྐམ་པའི་ཐེ་ཆོམ་དང་། ལ་ལར་ནམ་པར་རྟོག་པ་ཙམ་ཡང་མ་བྱུང་།

དམར་ནག་ཅས་པའི་ཚུ་རྒྱང་ཆེན་པོའི་ངོགས་སུ། དགེར་རྒྱས་དཔོན་གྱིས་

ལ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་བྱེད་གསུམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་ཤིང་རྒྱ།
 འོངས་ཏེ་བསྟེན་བཀུར་བྱས། དེ་ཉིད་ལས་བསྐྱལ་ཏེ་ཉིན་ལམ་ཁ་ཤས་ན། ཨག་ཆེན་
 ཐང་ནས་སོག་པོ་མང་པོ་ལྷགས་ཏེ་རྩ་མོང་ལ་ཁལ་བཀལ་བའི་བཟའ་བ་དང་བཅའ་
 བའི་བྱེ་བྲག་དུ་མ་ལུ། བཞུགས་སྐར་གྱི་སྤྱད་པ་ཕལ་ཆེར་འགོ་མི་དང་བཅས་སོག་
 པོ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་དངས་ཏེ་ཨག་ཆེན་ཐང་བརྒྱད་ཕྱིར་བཏང་། དཔོན་སློབ་རྣམས་བར་
 ལམ་བདེ་བ་ཞིག་ལ་རིམ་གྱིས་ཤེབས་པ་ན། མ་ཆེན་སློམ་རའི་བརྒྱད་དུ་གྲགས་པའི་
 དཔོན་སངས་རྒྱས་སྐྱབས་གཡོག་འཁོར་དང་གཞན་ཡང་སྤྱེ་བའི་ཆོགས་དུ་མ་དང་
 བཅས་ཏེ་བསུ་བ་ལ་འོངས། དཔོན་གྱིས་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྤྱན་དངོས་སུ་མཐོང་། གོང་དཀར་
 བས་ཞབས་དྲུང་དག་དབང་གྲགས་པས། ཀུན་བཟང་ཅེ་ནས་རིན་པོ་ཆེ་ཆོས་ཀྱི་དབང་
 ལྷག་གི་ལྷགས་སྐས་ལ། ཁྱེད་ལྷགས་ཕྱིར་བཅར་བས་ཞོར་ལ་འགོ་བ་འདུག་གསུངས་
 བས། སློམ་རའི་གསོལ་ཆས། དར་ཆེན་སོགས་བསྐྱར་བ་འབྲུལ་བ་ལ་ལྷ་རི་དེའི་ཆེར་
 ཆེད་གཉེར་གྱིས་ཤེབས། དེ་ལྷབ་བཞུགས་སྐར་དུ་སེར་དྲག་ཆེན་པོ་བབ་པར། གཟིམས་
 ཀུར་ཅུང་ཟད་ཅམ་ཡང་མ་སྤངས་ལ། གཞན་རྣམས་སྤངས་པ། བྱད་པར་བྱག་མདྲོད་
 ཀྱི་སྐྱོར་སྤངས་ཆེ་བ་བྱུང་བས། ཅི་ཡིན་ཞུས་པར། ཁས་ང་སློམ་ར་དངོས་ཀྱི་བྱུང་དུས།
 བརྟན་ཆོས་བྱས་པའི་གདབ་ལན་ཡིན་པར་འདུག་གསུང་། ཉིན་ལམ་ཁ་ཤས་བགྲོད་
 པའི་སར། ལུབ་ཅིག་ལྟོན་པའི་རྒྱལ་པོ་རྩ་མགོ་ཅན་བྱུང་སྟེ། བསུ་བ་ལ་འོངས་པ་ཡིན་
 ཞེས་གྲས་འདུད་བྱས། དེ་ནས་ཉིན་ལམ་གཉིས་ཙམ་འདས་པ་ན། ཉིན་གཅིག་སོག་
 པོའི་ལྷ་འདྲེ་རྩ་མོང་རྩ་བུ་ལ་སོགས་ཀྱི་མགོ་བརྟན་ཅན་མང་པོ་ཞིག་ཆོས་སྦྱོང་བཅག་
 ཅོས་ཁྲིད་ནས་འོངས་པ་དམ་ལ་བཏགས་ཏེ་ཆོས་བྱེད་རྣམས་ལ་བར་ཆད་མི་བྱེད་པའི་
 རྩོ་བོར།

༡༩༽ སོག་པོ་ཨལ་ཐན་རྒྱལ་པོས་གདན་འདྲེན་དང་གཉིས་གསུམ་གྱི་ཤེབས་བསུས་ཀྱིས་པོ་བྱང་དུ་
 ལྷགས་ཤེབས་པར་འདྲོད་ཆོས་མཐའ་ཡས་གནང་བ་དང་། ལྷབ་པའི་མཆན་མ་ངོ་མཆར་བ་དངོས་

ཡགོང་ས་ལྷ་པ་ངག་དབང་སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཚོ།

ཉམས་ཅི་རིགས་ནས་གཟིགས་རྒྱུ་ཆེས་བཀྱར་ཏེ་འབྲུལ་བ་གཏོས་ཆེན་གྱིས་ཐོག་དྲངས་ངོ་རྗེ་
འཆང་རྒྱ་ལའི་སྒྲ་མ་ཞེས་པའི་ལུང་འབྲུལ་དང་། ཡེ་ཉིད་ནས་ཀྱང་ཨལ་ཐན་ལ་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་ལུང་
གནང་། རབ་བྱུང་དང་དགོན་སྡེ་འཛུགས་པ་སོགས་ལུལ་གྱུ་འདི་ཉིད་ཆོས་རྒྱལ་བཞིན་སྦྱོང་པའི་ཞིང་
དུ་བསྐྱར་ཏེ་བོད་མདོ་ཁམས་སུ་ཐེབས།

སང་ཉིན་ཡོང་ཤ་བུའི་བར་ཀྱ་ཐའི་རི། ལ་ཐན་བྲ་བྱར། མཐུ་མེད་གྱི་མ་ཟིན་
པ་ཀྱི་རྣམས་གྱིས་གཙོས་པའི་རྟ་པ་བརྒྱད་བརྒྱ་སྟོར་རྒྱལ་པོས་གདན་འདྲེན་གྱི་དང་
པོར་མངགས་པ་འབྱོར། གོས་དར་དང་། རིན་པོ་ཆེའི་རིགས་སོགས་ཟང་ཟིང་གི་འབྱོར་
པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལུལ། འོན་ཀྱང་རྒྱལ་རིགས་དེ་དག་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོའི་ལུང་གིས་
འོངས་པ་ཙམ་མ་གཏོགས། མཐའ་འཁོབ་གྱི་མི། སྒྲ་མ་དང་ཆོས་ལ་སོམ་ཉི་ཟ་བ་ཞིག་
ཡོད་འདུག་པར། དེ་དག་གི་བསམ་པ་མཐུན་ནས་འདུལ་བའི་སྦྱང་དུ། སྤྱ་རྒྱ་ཞིག་ལ་
སྤྲེགས་མཛུབ་མཛུབ་པས་ཅུང་ཟད་གྱུན་དུ་བསྒྲོག་པའི་རྩ་འབྲུལ་བསྟན་པས། མི་ལྷོག་
པའི་དད་པ་བརྟན་པོ་ཐོབ། རིམ་གྱིས་ཨ་རིག་དཀར་པོ་ཐང་དུ་བཞུགས་སྐར་བཏེག་
སྐབས། རྟ་སྟོང་ཕྱག་དང་ཕྱགས་ཁྲི་ཆོར་ཉེ་བའི་འབྲུལ་བ་ལུལ། འཇའ་འོད་གྱི་གྱར་
དང་ལྗེའི་མེ་ཏོག་གི་ཆར་བབ། སྒྲེ་པོ་མཐའ་དག་ལ་ཐར་པའི་ས་བོན་བསྐྱབ་ཏེ། ཏང་
རེ་ཞེས་པའི་ལུལ་གྱར། སུན་ཆོགས་རྣམ་རྒྱལ་སྤྱིང་འདུས་སྡེ་དང་བཅས་པ་གསར་དུ་
བསྐྱབ་པའི་རབ་ཏུ་གནས་པ་མཛད། དེར་དགོན་པའི་ཞལ་བཀོད་གནང་བའི་སྐབས།
གདན་འདྲེན་གཉིས་པར་ཁུར་བསྐྱུས་རྒྱལ་རིགས་སེ་ཆེན་རྟོང་ཐའི་རི་དང་། མཐུ་མེད་
གྱི་རྒྱལ་རིགས། ད་ཡན་ནོ་ཡོན་གྱིས་གཙོས་པའི་རྟ་པ་སྟོང་ཕྱག་གསུམ་ཙམ། གསེར་
དུལ་གོས་དར། རྟ་སྒྲ་སྒྲུབ་གྱིས་བརྒྱན་པ་སོགས་ཕྱག་རྟེན་བྱིར་ནས་གདན་འདྲེན་
བསྐྱར་མར་སྤེབས། ཏོང་ཐའི་རིས། སྤྱགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཕྱག་བཞི་པར་མཐོང་། དེར་
ཆོགས་པ་རྣམས་ལ་འདོད་ཆོས་སྦྱུལ། བག་པ་སྐྱབ་པའི་ནང་དུ། ཨས་དཔལ་ནོ་ཡོན་གྱི་

ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱོང་གསུམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་ཤིང་ན།
སྤེར་ཕེབས། མགོན་པོ་ཞལ་གྱི་མཚན་གཏོར་རྒྱས་པར་མཛད། དེ་ལ་ཕྱགས་ཐེ་ཆེན་
པོ་ཞི་ཁྲོ་སོགས་འདོད་ཆོས་མང་དུ་གནང་། ཁང་པ་ཀ་དྲུག་མ་ཙམ་གྱི་རྒྱ་གྲུར་གྱི་ནང་
དུ་དར་ཟབ་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་ཀྱིས་བཀའ་བ་དང་རྟ་སྐྱ་སྤྲུལ་དང་བཅས་པ་སྟོང་ཕྱག་
ཙམ་སྤྱོད་ཀྱི་ལྷག་སོགས་བཟང་བ་ལས་འདས་པ་དང་། དེ་དག་གི་དོད་མ་པ་དུད་ཆེན་
བཅུ་ཕྱག་ཙམ་ཕུལ། གདན་འདྲེན་གསུམ་པར་ཉི་མ་གསུམ་གྱི་རིང་ཉིན་རེ་བཞིན། རོ་
རོག་ཕུ་ཐའི་རི། ཆིང་བྱ་དུར་སོགས་རྟ་པ་སུམ་བརྒྱ་སྟོར་འབྱོར། ཟང་ཟིང་གི་དངོས་པོ་
དཔག་དུ་མེད་པ་བྱེད་འོངས། བཞུགས་སྐར་རིམ་གྱིས་བཏོག་ནས་གདུགས་གསུམ་བཞི་
ཙམ་སོང་བ་ན། རྒྱ་ནག་ནས་ཟིན་གྱི་ཕྱི་རྟ་པ་བརྒྱ་ཕྱག་དང་བཅས་ཏེ་བསུ་བ་ལ་འོངས།
རྒྱ་ལྷགས་ཀྱི་ཆེད་སྒྲ་དང་འབྲུལ་བ་སོགས་མང་དུ་བྱས། དེར་སྤར་མེད་པའི་མཚོ་ཆེན་
པོ་ཞིག་གསར་དུ་ཆགས།

སང་ཉི་མར་རྫོང་བདའ་གནང་བའི་ཆོས་རྒྱུ་བཟོན་འབྲུས་བཟང་པོ་དང་། ལ་
རྩ་བ་གྲུ་ཕྱི་པ་ཀྱི་གཉིས་ཀྱིས་གཙོས་པའི་རྟ་པ་ལྔ་བརྒྱ་སྟོར། རྒྱལ་པོའི་གམ་ནས་བསུ་
བ་ལ་འབྱོར། རིམ་གྱིས་ཕེབས་ཏེ་ཉོར་ཁྲུ་ལྔ་པའི་ཆོས་བཙོ་ལའི་ཉིན། རྒྱ་དར། རྒྱ་
སྤྱིང་། ལས་ཆན་གོ་རིམ་སོགས། གོང་མ་རྒྱལ་པོའི་སྤྱི་མ་ལ་འོས་པའི་ཆེ་བ་དང་བཅས་
ཏེ། ཡོན་ཏན། རིགས། སྟོབས་སོགས་ཀྱིས་མངོན་པར་མཐོ་བའི་དུང་འཁོར་རྣམས་ལས་
ཆན་འདིའི་རྩིས་སུ་འདི་འགྲོ་སོགས། ཡིད་ལ་གང་དྲན་བྱས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡ་རབས་
ཁུངས་བཙུན་གྱི་སྤྱིག་བཅའ་བཟླ་དང་ལྷན་པའི་ཆིབས་རགས། རྒྱང་པོ་ཆེ་ས་ལ་
རབ་བརྟན་འཆི་མེད་དབང་པོའི་ཁྱུས་ཀྱི་རྩིང་བུར་དལ་གྱིས་རྒྱ་བ་ལྟར་གཤེགས་པའི་
གཡས་གཡོན་དང་རྒྱབ་རྣམས་སུ་རྒྱ་དང་སོག་པོ་སྐྱ་སེར་གྱི་རྟ་པ་སྟོང་ཕྱག་མང་པོས་
ས་གཞི་མཐའ་དག་གཡོགས་པ་ལྟར་བསྟོར་ཏེ། ཆ་ཁད་གཅིག་ཙམ་ཕེབས་པ་ན། ཆོ་
རིང་གནམ་གྱི་ཤེ་མོང་ལ་བརྟེན་ནས་ཚོད་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་སྐྱར་བ། ཨལ་ཐན་རྒྱལ་

ལ་གོང་ས་ལྷ་པ་ངག་དབང་སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཚོ།

པོ་ཉིད། མཐའ་འཁོབ་ཐུན་པའི་སྤིང་དཀར་པོར་བྱས་པའི་བརྗེ་ཆད་དུ། གོས་དཀར་
པོ་གསེལ། འཁོར་སྤི་ཕྱག་ཅམ་དེ་ཉིད་ཀྱི་བཙུན་མོའང་འཁོར་མང་པོ་དང་བཅས་ཏེ་
འོངས་ནས། མཚོད་ཡོན་མངལ་པའི་དགའ་སྟོན་གྱི་ཐོག་མར། དཔུལ་སྤང་ལྷ་བརྒྱ་ལས་
གྲུབ་པའི་མཛུལ། གསེར་གྱི་པོར་པ་ཡུལ་དབུས་ཀྱི་བྲེ་ཆད་ཤོད་བཞིག་རིན་པོ་ཆེས་
བཀའ་བ། གོས་ཡུག་དཀར་མེར་དམར་ལྷང་སྟོན་པོ་ནམས་ཉི་ཤུ་རེ། ཏྲ་དཀར་པོ་རིན་པོ་
ཆེའི་སྒྲ་སྤྲུབ་ཀྱིས་བརྒྱན་པ་བཙུས་ཐོག་དངས་པའི་ཏྲ་བརྒྱ། ཁྲིམ་ཟེལ་གཞོན་གྱི་གོས་
ཆེན་སྒྲ་ལྷ་པ་ཡུག་བརྒྱ། དཔུལ་སྤང་སྟོང་ཕྱག་གཅིག་རས་དར་སོགས་སྤུལ།

དེ་ནས་ཁྲིམ་འབུམ་ཕྱག་ཅམ་འཚོགས་པའི་དབུས་སུ། མཚོད་ཡོན་ཉི་ལྔ་བྱང་
གཅིག་ཐེབས་ཏེ། ཏོང་ཐའི་རིས་གཏམ་བཏང་། བྱ་ཤྲི་པ་ཁྲིས་ལོ་རྩ་བརྒྱར་ཏེ། སྟོན་
ནས་ཆ་དཀར་གནམ་གྱི་རིགས་ལས་ཆད་པས་སྟོབས་ཆེ། རྒྱ་བོད་ཏོར་གསུམ་དག་པོས་
དབང་དུ་བསྟུས། ས་སྒྱ་པ་དང་མཚོད་ཡོན་དུ་འབྲེལ་ཏེ་ཆོས་དར། སྤར་ཐེ་ཐུར་རྒྱལ་པོ་
ནས་ཆོས་ཆད། ལས་སུ་ཕྱིག་དང་ཟས་སུ་ཤ་ཁྲག་ཁོ་ན་ལ་ལོངས་སྟོང་པའི་ཐུན་ནག་
ཁྲག་མཚོའི་སྤིང་ལྷ་བྱར། མཚོད་ཡོན་ཉི་ལྔ་བྱང་གཅིག་གི་བཀའ་བྲིན་ལས། དམ་པ་
ཆོས་ཀྱི་ལམ་བཏོད། ཁྲག་མཚོ་འོ་མར་བརྒྱར་བ་འདི་བཀའ་བྲིན་ཆེ་བས། རྩོགས་འདི་
ན་ཡོད་པའི་རྒྱ་བོད་ཏོར་སོག་ཀུན་གྱིས་ཀྱང་དགེ་བ་བཙུའི་སྤྲིམས་ལ་གནས་པ་དགོས།
ཉི་མ་དེ་རིང་ནས་ཁྱད་པར་སོག་པོ་ཆ་དཀར་ལ་སྤྲིམས་སུ་བཅས་པ་ནི། སྤར་སོག་པོ་
ཤི་བའི་རྗེས་སུ། དག་ཞན་གྱི་ནམ་དབྱེ་རང་གི་རྒྱུང་མ་བུན་གཡོག་ཏྲ་མོར་སོགས་སོག་
གཙོད་པ་ཡིན་ནའང་། ད་ཕྱིན་ཆད་སོག་གཙོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་ཀྱུར་པའི་ཏྲ་མོར་སོགས་ཀྱི་
སྟོང་དུ་རི་ཅམ་སྒོས་འཆམ་པར་བཅད་ནས། དགེ་འདུན་དང་སྤྲུལ་ལ་སྤུལ། བསྟོ་བ་
སྟོན་ལམ་ཁྲུས། གཤིན་པོའི་རྗེས་སུ་དམིགས་པའི་སོག་གཙོད་གཏན་མ་བྱེད། གལ་ཏེ་
སྤར་བཞིན་མི་བསད་པ་བྱུང་ན་སྤྲིམས་ཀྱིས་ལུས་སོག་འབྲལ་བ་ཡིན། ཏྲ་ཕུགས་བསད་

ལ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་ཐེང་གསུམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཆོའི་ནམ་ཐར་དངོས་བྱུབ་རྒྱ་མཆོའི་ཤིང་ན།
པ་བྱང་ན་ཁྲིམས་ཀྱིས་ནོར་ཐམས་ཅད་འཕྲོག་སྒྲ་མ་དང་དགེ་འདུན་གྱི་ཆ་ལྷགས་ཅན་
ལ་བརྟུང་བཅོག་སོགས་ལག་བཞག་པ་བྱང་ན། ལག་འཛོག་མཁན་གྱི་གཞི་མ་ཐམས་
ཅད་གཏོར། རྩེ་ཨོང་བཀོད་དུ་བྱགས་པའི་གཤིན་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞུགས་བྱས་པ་
ལ་མིང་བཏགས་པའི་རྒྱ་བ་བྱང་རེས་ཀྱི་ཉ་སྟོང་བརྒྱད་གསུམ་ལ་རྟ་ཕྱགས་བསད་པའི་
ཁྲག་གིས་མཆོད་པ་དང་། ལོ་དུས་ཀྱི་མཆོད་པ་ལ་དྲག་ཞན་གྱི་དབྱེ་བ་མང་ཉུང་མཐའ་
ཡས་ཤིག་གསོད་པ་རྣམས། དེང་ཕྱིན་ཆད་ནས་བརྒྱུད་རྟེན་དེ་རྣམས་མེ་ལ་བསྐྱེད་ས་
ནས། ལོ་རྒྱའི་དུས་ཀྱི་མཆོད་པར་སོག་གཅོད་པ་གཏན་ནས་མ་བྱེད། གལ་ཏེ་བྱས་པ་
བྱང་ན་ཁྲིམས་ཀྱི་ཆད་པ་རྟ་ནོར་གང་བསད་ཀྱང་། དེའི་བཅུ་འཁྱར་འཕྲོག་ཨོང་བཀོད་
མེ་ལ་མ་བསྐྱེད་ན་ཁྲིམ་གཏོར། ཨོང་བཀོད་ཀྱི་ཆ་བརྟུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མགོན་པོ་ཕྱག་དྲུག་
པའི་སྐུ་རེ་འཛིན་པ་དང་། དེ་ལ་ཡང་དཀར་གསུམ་གྱི་མཆོད་པ་མ་གཏོགས། ཤ་ཁྲག་
གིས་མཆོད་པ་གཏན་ནས་མ་བྱེད། གཞན་ཡང་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དགེ་བ་ལ་འབད་པ་
ལ། ཉ་སྟོང་བརྒྱད་གསུམ་ལ་བསྟེན་གནས་སྤྱད་ས། རྒྱ་བོད་ཉོར་ཀུན་ལ་དགོས་མེད་ཀྱི་
འཕྲོག་འཛོམས་མ་བྱེད།

མདོར་ན་བོད་ཡུལ་དབུས་གཙང་དུ་རི་ལྗར་བྱ་བ་ལྟར། ཡུལ་ཕྱོགས་འདིར་
ཡང་བྱ་དགོས་ཞེས་ཁྲིམས་མང་དུ་བསྒྲགས་སོ། བྱགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་བསྐྱེད་ལུང་གནང་
བ། ལོ་རྒྱ་བས་སོག་པོའི་སྐད་དུ་བསྐྱུར་ཏེ་ཀུན་གྱིས་གོ་བས། མཆོག་དམན་མཐའ་དག་
ཡི་གེ་དྲུག་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་བཙུན་པར་གྱུར། འཇའ་འོད་ཀྱི་གྱུར་དང་། མེ་ཏོག་གི་ཆར་
མང་དུ་བབ། དེ་ནས་མཆོད་ཡོན་ཞིབ་པར་གསུང་སྟེང་གནང་བའི་སྐུ་བས། རྒྱལ་པོ་
ཡུག་ཅིག་དཔན་མེད་དུ་སོང་བ་ལས་བསོས་ཏེ། སྟོན་འཕགས་པ་ཤིང་ཀུན་གྱི་གཙུག་
ལག་ཁང་བཞེངས་པའི་ཆོ། ང་སེ་ཆེན་རྒྱལ་པོ་དང་། ཁྱིད་སྒྲ་མ་འཕགས་པར་གྱུར།
ཁྱིད་ཀྱིས་གཙུག་ལག་ཁང་ལ་རབ་གནས་མཛད། ང་དེ་ནས་ད་བར་གང་དུ་འབྱམས་

ཡགོང་ས་ལྷ་པ་ངག་དབང་སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཚོ།

ཞེས་སྟོན་གནས་རྗེས་དྲན་གྱི་ཁུ་བ་ལུལ། དེའི་བཀའ་ལན་དང་བཅས་ཏེ་རིགས་ལྷ་
མཚོན་པའི་དར་ཚོན་སྣ་ལྷ་པ་སྐྱ་སྤྱང་དོ་རྗེའི་མདུད་པའི་རྒྱས་སྤྱས་པ་དང་། རིན་པོ་
ཆའི་ཕོར་པ་འབྱུ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་བཀའ་བ་ཞིག་རྒྱལ་པོ་ལ་གནང་ངོ་། །

(༧༥ ༩་༡། ༡༩༠ ༨་༡) དེ་ནས་མཚོད་ཡོན་མཇལ་བའི་ས་དེར། གཙུག་
ལག་ཁང་བཞེངས་པའི་ས་བདུལ་ཏེ་རྒྱ་ནག་གི་བཟོ་བོ་མཁས་པ་མང་པོ་བཀྲལ་གནས་
བཞེངས་པའི་གཙང་ཁང་ལ་དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་དང་། རྗེ་ལྷ་མ། རྗེ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་འདྲ།
གཡས་གཡོན་མདུན་གསུམ་དུ་འདྲིགས་བྱེད། སྤུན་རས་གཟིགས་རྣམས་ཀྱི་ལྷ་ཁང་རེ་
རེ་ལ་ཀ་བ་བཅུ་དྲུག་གི་ཁྱོན་ཙམ་ཡོད་པ་དེའི་བར་བར་དུ། སེམས་དཔའ་དང་གཞོན་
སྤྱན་གཉིས་ཀྱི་ལྷ་ཁང་། བེ་དཀར་སྟོག་ མདུན་གྱི་གཡས་གཡོན་དུ་གཟིམས་རྒྱུ་འོད་
གསལ་ཕོ་བྲང་དང་བདེ་ཆེན་ཕོ་བྲང་ཐམས་ཅད་ལ་རྒྱ་ཕིབས་སོགས་རྒྱ་ནག་གི་ལྷགས་
སུ་བཞེངས། ལྷགས་རི་རིམ་པ་གསུམ་ཀྱིས་བསྐྱོར་བ་མིང་ཐེག་ཆེན་ཚོས་འཁོར་སྤྱིང་
དུ་བཏགས། རྟོགས་བཞིར་ཞེ་རྒྱས་དབང་དྲག་གི་སྤྱན་སྟེག་གནང་བས་སོ་སོའི་བཤད་
པ་དང་མཐུན་པའི་ལྷས་ལེགས་པ་བྱུང་རབ་དུ་གནས་པ་རྒྱ་ཆེར་མཛད། དགའ་སྟོན་ལ་
ཁྱོམ་ཟེལ་གཞོན་གྱི་སྐྱེ་བེར་གསུམ་ཀྱིས་གཙོས་པའི་གོས་བཟོ་མ་བརྒྱ། ཁ་དོག་སྣ་ལྷ་
པའི་གོས་ལྷག་བརྒྱ། རིན་པོ་ཆའི་འཕྲེང་བས་གཙོས་པའི་འཕྲེང་བ་བརྒྱ། འབོལ་རྒྱན་
སོགས་པགས་རིགས་བརྒྱ། གསེར་གྱི་ཕོར་པ་ཆེན་པོ་སྤྲུ་ཏིག་གིས་གང་བ་དདུལ་དམ་
འབྲུག་འཁོར་ཡོད་པ་བདུན་ཚར། དདུལ་སྤང་སྟོང་ལས་གྲུབ་པའི་ཁོག་མ། གསེར་གྱི་
ཁུ་དང་ན་བཟའ་ཆ་ཆང་སོགས་རྒྱལ་པོ་རང་ཉིད་ཀྱི་ཆས། དདུལ་སྤང་གསུམ་རེ་ལས་
གྲུབ་པའི་ཅ་ནེ་དང་སྤེར་མ་བདུན་ཚར་རྟ་ཕྱིག་ལྷག་ཕྱིག་གི་དབྱིབས་ཅན་སྤང་ལྷ་
བརྒྱ། རས་ཟམ་སྟོང་སྤྲག་གཅིག་ རྟ་དཀར་པོ་རིན་པོ་ཆའི་སྐྱ་སྤྱང་ཀྱིས་སྤྱས་པ་གསུམ་
ཀྱིས་གཙོས་པའི་རྟ་བརྒྱ་སོགས་འབྲུལ་བ་བྲངས་ཀྱིས་མི་ལང་བ་ལུལ། དེ་ནས་རྒྱལ་

ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱོང་གསུམ་པ་བསོད་ནམས་ཀྱི་མཆོད་རྣམས་ཐར་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་མཆོད་ཤིང་ན།
པོའི་སྤྲིག་ཏོའི་ལྷ་རྟེན། མགོན་པོ་ཞལ་གྱི་སྦྱིན་སྲེག་གི་སྒོ་ནས་མེ་ལ་བསྲེགས་པས། ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་མེ་ལྗང་ཁྲ་མེ་ནང་ནས་འབར་ཏེ་ནམ་མཁའ་དབྱིངས་སུ་འཕོན་པ་ཡུན་རིང་དུ་
གནས། ཆོ་འཕྱལ་མཐའ་ཡས་བྱུང་བས་ཀུན་ངོ་མཆར་དུ་གྱུར། དེ་ནས་བཟུང་སོག་པོ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཨོང་བཀོད་མེ་ལ་བསྲེགས། དེ་སྐབས་སྟོང་འཁོར་ཆོས་རྗེ་ཡོན་ཏན་ཀྱི་
མཆོ་བསྟེན་རྫོགས་དང་འདྲེད་ཆོས་ལྷ་བར་འཁྱོར་པ་ལྟར་རེ་བ་ཡོངས་སུ་བསྐྱང་། རྒྱལ་
པོ་ཆེན་པོ་རུང་ཞིག་བྱོ་འཆལ་བ་ལ། སྤིད་གསུམ་བདག་མོའི་མདོས་ཀྱི་ཆོག་གནང་
བས་མི་མཐུན་པའི་གཡུལ་ལས་རྒྱལ།

རུབ་ཅིག་མནལ་ལམ་དུ་ཆེ་དཔག་མེད་དངོས་སུ་བྱོན་ཏེ། རྒྱལ་པོའི་སྤྱི་གཙུག་
དུ་བུམ་པ་བཞག་ནས་དབང་བསྐྱར་བ་བྱུང་བས་རེ་ཞིག་སྐྱེ་ཆོ་ལ་བར་ཆད་མི་འོང་
བའི་ལུང་བསྟན་མཛད། དེ་ནས་སའི་ཆངས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མི་རིགས་མི་གཅིག་པ་དུ་
མའི་དབུས་སུ་ལས་ཀ་ལུལ་བ་ནི། གསེར་ལས་གྲུབ་པའི་དབུ་རྒྱ། བུམ་པ། རིགས་ལྗེའི་
ཕྱག་མཆན། བུམ་པ་སོགས་དབང་ཆས་ཀྱི་རིགས། གསེར་སྲང་བརྒྱ་ལས་གྲུབ་པའི་ཐམ་
ཀ་འབྲུག་སྒེར་མོ་ལྷས་མཆན་པ། ལ་རིས་ལ་རྡོ་རྗེ་འཆང་རྒྱ་ལའི་སྒྲ་མའི་ཐམ་ཀ་རྒྱལ་
ཞེས་ཉོར་ཡིག་གསར་དུ་ཡོད་པ། དེའི་ཤུབས་དདུལ་ལས་བྱས་པ། ལུ་ཏིག་གི་སྦྲམ་སྦྱར།
སྒྲ་བྲེ། སྐྱ་བེར་རྒྱ་རྒྱང་གསེར་གྱི་འབྲུག་སྒེར་མོ་ལྷ་ཡོད་པའི་ནང་འབོལ་རྒན་གྱི་པགས་
པས་བྱས་པ། རྒྱ་རྒྱང་གསེར་མའི་བེར་འདམ་ནང་བྱི་བ་དཀར་པོའི་པགས་པས་བྱས་པ།
དེའི་ཆ་འབྲིག་གི་ཁྲི་ཁེབས་སྟན་འབོལ། སྟེ་འབོལ། དྲ་ཆེ་རིང་སྤུ་བཏགས་ཀྱི་བཞུགས་
སྟན། དིང་ཕོན་ཆོན་ཆོགས་ཀྱི་སྒྲ་བྲེ། རྒྱབ་ཡོལ་ཁྲི་ཁེབས། པང་ཁེབས། ཆེབས་པ་
དཀར་པོ་རིན་པོ་ཆའི་སྒྲ་སྤུབ་ཀྱིས་བརྒྱན་པ་ལ། གཞན་ཡང་ཏྲ་བཅུ། དདུལ་གྱི་སྦྱད་པ་
སྟོང་ཕྱག་ཅམ། གཞན་ཡང་གོས་དར། རས་ཟམ་ལ་སོགས་ཀྱི་མི་ཁྲར་ཉི་ཤུ་ལྟག་པ་དང་
བཅས། རྒྱ་ལའི་སྒྲ་མ་བཟོ་རྟེན་ཞེས་བྱས་བདག་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་ལས་ཀ་ལུལ། རྒྱལ་པོ་

ཡགོང་ས་ལྷ་པ་ངག་དབང་སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཚོ།

ལའང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལྷའི་ཆངས་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་མཆན་གནང་ངོ་། །

(༧༥ ཉ་༥། ༡༤༡ འ་༥) རྒྱལ་པོས་ཐེག་ཆེན་ཆོས་འཁོར་གྱི་བཅུགས་ཁྲིའི་སྒྲིང་
དུ་གདན་དྲངས་ཏེ། རྩོན་མངའ་བདག་ཁྲི་སྤྱང་ལྷེ་འུ་བཙན་གྱི་དུས་སུ། བོད་ཀྱི་མི་ལ་
རབ་བྱུང་བརྟུབ་མི་བརྟུབ་ཉམས་སད་པའི་ཕྱིར་དུ། སད་མི་མི་བདུན་རབ་བྱུང་བ་
ལྟར། རྒྱལ་རིགས་གསུམ་གྱིས་ཐོག་དྲངས་པའི་བཙན་པ་བརྒྱ་ཕྱག་ཕུལ་བ་རབ་བྱུང་བ་
པའི་བསྐབ་པ་ལ་བཀོད། གཞན་ཡང་དེའི་འཕྲོས་ལས་འབྲུལ་བའི་རྣམ་གྲངས། གསེར་
སྲང་བརྒྱ། དངུལ་སྲང་སྒོང་ཕྱག་གསུམ། ཉ་ཁྲབ། གོས་དར། ཟམ་རས་སོགས་དང་།
རྒྱལ་པོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ཆས་ཆ་ཆང་བ་ཕུལ། མཚོད་ཡོན་གཉིས་ནས། ཨ་སེང་སླ་མ་སོགས་
འབྲུལ་པ་གཏོས་ཆེ་བ་རྒྱུང་བདའ་གནང་སྟེ། རྩོ་ཤྲུག་གི་དྲུང་དུ་དངུལ་གྱི་མཚུལ་སོགས་
མཚོད་རྩིས་དང་། སེར་འབྲས་དགེ་གསུམ་གྱིས་ཐོག་དྲངས་པའི་དགོན་སྡེ་རྣམས་སུ་
མང་འབྱེད། ཆེ། གོང་དཀར། རྒྱ་རི་བ། དགའ་ལྡན་པ་སོགས་ལ་ལེགས་སྦྱིས། མདོར་ན་
མཚོག་དམན་ཀུན་ལ་གང་འཆམས་ཀྱི་འདོད་རྒྱ་ཆར་དུ་བསྟེལ།

ཆོས་འཁོར་སྤྱིང་གི་གཟིམས་རྒྱུང་འོད་གསལ་ལོ་བྱང་དུ་བདུན་ཕྱག་གསུམ་
བཞི་ཙམ་སྐྱེ་མཆམས་གནང་བས། བྱུར་མགོན། བེང་། དཔལ་ལྷ། རྩོ་རྩེ་ལེགས་པ་རྣམས་
ཞལ་གཟིགས། རྒྱལ་པོ་པེ་དཀར་གྱི་གསོལ་མཚོད་གནང་། ཕུལ་དེའི་ལྷ་སྤྱིན་རྣམས་
གྱིས་དངོས་སུ་འོངས་ནས་ཆོས་ཉན། དེ་སྐབས་རྒྱ་ཏོར་གྱི་མི་དཔོན་མང་པོས་གསོལ་བ་
བཏབ་པ་ལྟར། དགུན་གྱི་རིང་བཅུགས་སྒར་བཏེག་ཟང་ཟིང་གི་བསྟེན་བཀུར་བསོད་
ནམས་ཀྱི་ཞིང་དུ་བཞེས་ཤིང་རབ་བྱུང་བ་དང་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་སོགས་འགོ་
དོན་མཐའ་ཡས་པ་མཛད།

འུར་བསྐྱས་ཀྱི་རྒྱལ་བུ་བེན་དུས་སྤྱན་དྲངས། གཙུག་ལག་ཁང་གསར་དུ་
བཞེངས་པ་ལ། ཕུན་ཚོགས་གཞན་པན་སྡེ་ཞེས་མིང་དུ་བཏགས། དག་པོའི་སྤྱིན་སྟེག་

ལ་རྒྱལ་དབང་སྐྱོང་གསུམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོའི་ནམ་ཐར་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་ཤིང་ན།
མཛད་པས་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཞལ་གཟིགས་ཏེ་ཐུགས་ཀའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་
དཔའ་དང་དབྱེར་མེད་དུ་གྱུར་པའི་སྣང་བ་བྱུང་རྒྱ་འབྱེའི་ཆོ་འཕྱུལ་མཐའ་དག་ངང་
གིས་ཞི། སོག་བན་བརྒྱ་ཟིན་ཅམ་དང་། གསེར་དུལ། ཏྲ་ཐལ། གོས་དར། ཐུགས་ར་
མོང་སོགས་སུལ། རྒྱ་ནམ་རྒྱལ་པོ་ཏོང་བྱི་ཐུལ་གྱིས་ཕོ་ཏྲ་བཏང་ནས། རིན་པོ་ཆེ་པ་རྣམས་
ག་ཞིང་ཕྱི་ལ། མཛད། བེའུ་ཅན་མས་བྲེ་གང་ཅམ། གསེར་སྲང་སྟོང་ཕྲག་གཅིག་དུལ་
དང་མ་ན་ཏོའི་སྤྱད་པ་མང་པོ། སྐྱ་བེར། རྟེན་ཁེབས། གོས་ཆེན་འབྲུག་སྒེར་ལྡོ་ཡོད་པ་
མང་པོ། ཐགས་གྲུབ་གྱི་རིགས་ལྗེའི་དབུ་རྒྱན་ཆོ་དཔག་མེད་གྱི་སྐྱ། གསེར་ལས་གྲུབ་
པའི་ཐུག་དཔེ། ཇིལ་བྱ། རྩ་མ་རུ། སྐྱ་འབྲ། འབྲེང་བ། རོལ་ཆ་སོགས་ཡིད་འཕྲོག་པའི་
སྤྱད་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སུལ།

གན་རུ་དུ་ཐང་ཞེས་ཁྲི་བསྐྱོར་བརྒྱ་གསུམ་གྱི་ས་ལ་དབང་སྐྱུར་བའི་མི་དཔོན་
ཆེན་པོ་ཞིག་གིས་གདན་པར་སྤྲོད། རོལ་ཆ་དང་མཚོན་ཆ་སྣ་ཆོགས་ཐོགས་པའི་བསུ་
བ་དང་བཅས་ཏེ་ཐེབས། ལམ་གྱི་རིགས་སོ་སོར་མི་དཔོན་ནམས་གྱིས་ཏྲ་ཆེད་སོགས་
དང་། བཟའ་བཏུང་གི་བྱེ་བྲག་མཐའ་ཡས་པ་སུལ། རྗེ་ས་པཎ་གྱིས་བཏབ་པའི་སྐུལ་
པའི་སྤྱེ་དང་། མ་ཏི་སི་ཞབས་གྱིས་བཅགས། བཀའ་གདམས་སྤྱིགས་བཅ་ལས། རྒྱལ་བྱ་
སློ་གྲོས་འཕེལ་གྱིས་ཡེ་ཤེས་གྱི་རལ་གྱིས་སྐྱ་བདུད་བཏུལ་བའི་གནས་དེར་དངོས་འཛིན་
མཛད། ཐང་དེའི་དཀྱིལ་དུ་ཕ་བོང་ཤོ་འབྲ་བ་ཀ་བཞི་ཅམ་གྱི་འབྲམ་དུ་རྒྱུང་ཆེན་པོ་
ཞིག་གི་དཀྱིལ་ནས་པར་སྟོང་ཆོས་གོས་སྟོན་པོ་རྒྱུན་པ་ཞིག་འོངས་ཏེ་གསེར་ཕོར་པ་
གང་སུལ་བ་ཀུན་གྱིས་མཐོང་། ཆོ་ལ་དབང་བའི་རིག་འཛིན་ཞིག་ཡིན་ཞེས་བཀའ་
ཐེབས། མཁར་དེར་ཐེབས་པ་ལ་སའི་ལེ་བར་བརྒྱ་ཡོད་པ་ལས། ལེ་བར་བདུན་ཅམ་དུ་
ཐེབས་པ་ན། རྒྱལ་པོའི་ལྷང་གིས་བརྒྱུངས་པའི་གདན་འབྱེན་པ་དམག་ཁྲི་ཕྲག་བརྒྱ་
གསུམ་ཅམ་འབྱོར་ཏེ། ཕོ་བྲང་སྦྱིད་བདེ་སྐྱུག་ཏུ་མ་ཐེབས་གྱི་བར། གོ་མཚོན་རུ་དར་

ལ་གོང་ས་ལྷ་པ་ངག་དབང་སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཚོ།

ན་ཚེས་སོགས་ལྷའི་དམག་ལྷ་བྱ་ཟམ་མ་ཆད་པ་སྤྲེངས་ཆགས་སུ་འོངས་པས་བསུ་བ་
དང་བཅས་ཏེ་ཕོ་བྲང་དུ་ཕེབས་ཉིན་མི་དཔོན་གྱི་གཡོག་ནམས་ཀྱིས་ཆིབས་པ་སེལྟེར་
མཐོང་། སྤོས་ཕུལ་བའི་དུད་པ་ལ་ཐུན་པ་སེལ་བའི་ཉི་ཟླ་ཤར། ལྷའི་བྱ་ཞེས་པ་རྒྱ་ཡིག་
ལ་གསལ་བར་བྱང་། མི་དཔོན་གྱིས་སྐྱེ་བ་གསུམ་ཅམ་གསལ་པར་བྱན། སྤྲིང་པོ་དོན་
གསུམ་གྱི་ཟབ་ཚེས་གནང་། ཁྲོམ་ལ་སྒྲ་མ་སྐྱབ་རས་གཟིགས་ཀྱི་སྐྱབ་ཐབས་ལོ་རྒྱ་བས་
རྒྱ་ནག་ཡུ་གུར་སོག་པོ་ནམས་སོ་སེའི་སྐད་དུ་བསྐྱུར། དུ་ཐང་མངའ་འོག་གི་བཙོན་
ནམས་བཏོན་ཏེ་བདེ་བ་ལ་བཀོད། བཙོན་གསར་བརྒྱ་ཅམ་རབ་དུ་བྱང་། མི་དཔོན་གྱིས་
སྤོས་སྤར་ཏེ་དམོད་བོར་བས། རྩེ་འདི་ཉིད་རྒྱལ་བ་རྒྱ་མཚོའི་འཕྲིན་ལས་པ་ཡིན་ཞེས།
སྤོས་ཐལ་ལ་རྒྱ་ནག་གི་ཡི་གེའི་གཟུགས་སུ་བྱང་བས་དད་པ་ལྷག་པར་ཐོབ། མདུ་ཅི་
ནའི་རྒྱལ་ཁམས་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱབ་པའི་གྲགས་པ་ཕྱོགས་བཅུར་བསྐྱགས།

སྤོན་ནས་ཆ་དཀར་གྱི་རྒྱལ་བརྒྱད་ཀྱིས་གཙོས་པའི་དབྱང་ཁྲི་ཕྱག་ཅམ་ཞིག་
རྒྱ་ནག་གི་ལྷགས་རི་བྱི་མའི་ནང་དུ་ཤོར་བ་ལས། མི་སྤེ་ཐམས་ཅད་འཇིགས་ཤིང་སྐྱག་
པ་ཞིག་འདུག་པ་ཉིད་ཀྱིས་བཀའ་བཅད། རྒྱ་ནག་གི་རྒྱ་དངོས་ཀྱིས་ཆིམ་པར་བྱས་ཏེ་
ཁོ་རང་ཆོའི་ཡུལ་དུ་བཟངས་པ་ལས། རྒྱ་ནག་ཀུན་ཀྱང་འཇིགས་པ་ལས་བསྐྱབས།
སྤར་རིམ་གྱིས་རྒྱ་ནག་གྱུ་ལྷེ་ཅི་མི་བཞི་བཅུས་གཉའ་བ་ནས་བཏེག་པའི་ཁྲི་ལ་གདན་
བྲངས། ཐེག་ཆེན་ཆོས་འཁོར་གྲིང་དུ་ཕེབས།

ཁྲོས་ལྷན་ཞེས་པ་ས་ཡོས་ཀྱི་ལོ་གསར་དང་། སྤིད་གསུམ་བདག་མའི་མཚོད་
གཏོར་རྒྱས་པར་མཛད། གཏོར་མ་ལས་བདུད་ཅིའི་རྒྱན་མང་དུ་བབ་པ་རྒྱ་བོད་ཏོར་
གསུམ་དུ་མས་བདུང་ཡང་ཟད་མི་ཤེས་པ་ལྷ་བྱར་འཕེལ། སྐྱ་སེར་གྱི་ཁྲོམ་ཆེན་པོ་
འཚོགས། ཆོ་འཕྲུལ་གྱི་མཚོད་པ་གནང་། རྒྱ་ནག་ནས་ཉིང་ཤུ་རྒྱལ་བས། རིན་པོ་ཆེ་
དང་རོལ་ཆ། དིང་ཕོན་གྱི་རིགས། ཕོ་བྲང་གི་སྤྱད་པ་ལ་མཚན་ཅན་མང་དུ་འབུལ་མི་

ལ་རྒྱལ་དབང་སྐྱོང་གསུམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་ཤིང་རྒྱ
མངགས། སྐབ་འཆོལ་རམ་པ་སྐྱོ་སྐྱོག་ཏུ་གྲགས་པའི་འཛམ་བུ་སྤིང་ན་དགོན་པ་དེ་ཡང་
ཕྱག་ཏུ་འབྱོར། ལོ་དུས་ཀྱི་སྟོན་ལམ་ཆེན་མོ་གྲོལ་ནས་གཟིམས་ཆུང་འོད་གསལ་པོ་
བང་དུ་སྐྱོ་མཚམས་ཤིག་མཛད་པས། ཡི་དམ་ཆོས་སྦྱོང་དུ་མའི་ཞལ་གཟིགས། ཞལ་གྱི་
ཆེ་སྐྱབ་ཆེ་བའི་ཚུ་རྒྱན་དང་། བམ་གཟུགས་ཀྱི་གཏོར་འབུལ་བསྐྱས་པ་དང་རང་བསྟོད་
རྣམ་དཔྱོད་མ་ཐུགས་ཚུམ་གནང་།

ས་ག་ཆེ་བའི་ནང་དུ་རྒྱལ་པོ་དཔོན་གཡོག་ལས་ལྷན་འགའ་ཞིག་ལ། བཙུམ་
ལྷན་འདས་དཔལ་གྱི་རྩོམ་མན་ངག་ལུགས་ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར་དུ་བརྒྱག་སྟེ་དབང་
བསྐྱར་བའི་བྱམ་དབང་ཅམ་ཞིག་གནང་ཅིས་ལ་མནལ་ལམ་དུ་རྒྱལ་པོ་བྱང་ནས་ངེད་
འཁོར་བཅས་ལས་དག་ཡིན་པས་རྫོགས་པར་གནང་དགོས་ཞུས་པ་ལྟར། དབང་གྱི་མ་
རྣམས་ཀྱང་སྦྱལ། ནད་ཡམས་མང་པོ་བྱང་བ་ལ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་དྲག་པོའི་སྤྱོན་སྟེག་
སྟག་པས་རྒྱན་ཆད།

ཁུར་སྐྱས་དུ་ནང་རྒྱལ་པོ་ལོངས་སྟོན་མཐའ་ཡས་པ་དང་བཅས་ནས་མཛལ་
བར་འོངས། ཨོ་རྩོད་དང་འཁྲུག་པའི་སྤྱིག་རྒྱན་ཡོད་པ་རྣམས་ཞི་བར་མཛད། དབུས་
ནས་ཨ་མེད་སྐྱ་མ་ཅན་ཡང་སྐྱོ་ཞབས་སུ་འབྱོར། དབུས་གཙང་གི་ལྷ་སྟེ་མི་སྟེ་ཆང་མ་
ནས་ཐུར་དུ་ཕེབས་དགོས་པའི་བྱ་ཡིག་ནན་ཆེར་སྤྲུལ། ལི་ཐང་འདེབས་པའི་དགོངས་
པ་གཏད་པའི་སྦྱིད་ཤོད་ནས་བཟོ་བོ་རྫོང་དགོས་ཚུལ་གནང་འདུག་པ་ལྟར། ལུ་ཁྱེ་ཤིང་
སོགས་བལ་པོ་བཞི་ཅམ་འབྱོར། སྟེ་པ་བཀྲ་ཤིས་རབ་བརྟན་པས་བྱ་ཡིག་ངང་པའི་ཕོ་
ཉ་ཞེས་སྟན་ངག་གི་ལམ་ནས་བྱངས་པ་དེ་དང་། རིན་པོ་ཆེ་བོད་མཁར་བ་གཉིས་ཀྱིས་
ཐུར་དུ་ཕེབས་དགོས་པའི་བྱ་ཡིག་ནན་ཆེན་པོ་དང་། རྒྱལ་པོ་ལ་ཡང་དགོངས་པར་
གང་གཏད་ལས་སྦྱོས་པའི་ནན་ཆགས་མི་འགབ་ཚུལ་སོགས་བྱ་ཡིག་རྒྱས་པར་འདུག་
པ་ཁོ་བོས་ཀྱང་མཐོང་། དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོས་སོག་ཡུལ་དུ་ཕེབས་དགོས་པའི་བྱ་

ལ་གོང་ས་ལྷ་པ་ངག་དབང་སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཚོ།

བ་ལྷལ་བས། ལི་ཐང་དུ་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་འཇུགས་དགོས་པ་ཡོད་པས། དེ་ལྷལ་བསྐྱུན།
དབུས་གཙང་གི་ཕྱོགས་སུ་ལྷོག་ཏུ་མི་བུ་བ་པའི་བྱ་བ་མ་བྱུང་ན། སོག་ལྷལ་དུ་ཕེབས་
པའི་ཞལ་བཞེས་གནང་བས། རྒྱལ་པོས་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་བཀའ་ཤོག་དང་ཕྱག་མཛོད་ཀྱིས་
གཙོས་པའི་བྱུང་འཁོར་དྲག་རིམ་གྱི་ཚེ་ཁ་སྤངས། རྒྱལ་པོ་དཔོན་གཡོག་པལ་ཆེར་རང་
ལྷལ་དུ་ལོག་ཅིང་། མཚོད་ཡོན་བཀའ་གྲོས་ཐོག་ནས། རྒྱ་བོད་ཀྱི་གསེར་ཟམ་སྡེལ་བ་
སོགས་ལ་མཚོ་ཁར་དཔོན་པོ་འཁོལ་ཆེ་ཆིང་བུ་བྱུར་འཁོར་བཅས་བཞག རེ་ཞིག་སྐྱ་
ཆབ་ལ་སོག་ལྷལ་དུ་སྟོང་འཁོར་ཆོས་རྗེ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་རྫོང་བདའ་མཛད།

ཏོར་ཁྲ་བརྒྱད་པའི་ནང་དུ་རྒྱ་ནག་གོང་མ་ཕན་ཡི་རྒྱལ་པོས་རྒྱལ་ཁམས་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱབས་གནས་གྲོག་ཆིང་ཤྱིའི་མཆན་དང་། ཐམ་ཁ་ལུང་ལས་ལྷ་ལས་
གོས། འཇའ་ས་སོགས་ཀྱི་སྡོན་དུ་རྒྱལ་པོའི་ཆེ་བའི་རོལ་མོ་སྒྲ་ཆོགས་དང་བཅས། རྒྱ་
ནག་གི་མི་དཔོན་གསུམ་གྱིས་གཙོས་པ་འཕྱོར། ལུ་ཏང་གསེར་མའི་ན་བཟའ་ཆ་ཆང་།
ཏུ་ཏང་གསེར་མའི་ན་བཟའ་ཆ་ཆང་། ཏ་གསེར་མའི་ན་བཟའ་ཆ་ཆང་། གསེར་དདུལ་
གོས་དར་སོགས་སོ་བྱང་གི་སྐྱུད་པ་མང་དུ་སྤུལ། རེད་རང་གི་འབངས་སུ་གྱུར་པའི་
སོག་པོ་ཆོ་ཆེན་བཞི་བཅུ་དང་། གན་ཅུ་དུ་ཐང་གི་མི་དཔོན་སོགས་ཀྱི་རེ་བ་ཡོངས་སུ་
བསྐྱང་བ་ལེགས་ཤིང་། སོ་བྱང་ཆེན་པོར་ཡང་རིམ་གྱིས་གདན་འདྲེན་ཞེས་པ་སོགས་
ཀྱི་བཀའ་ཤོག་གནང་། ཕྱག་མཛོད་པ་ལ་གྲུ་ཤྱིའི་ལས་ཀ་དང་། ཐམ་ཀ་གནང་། ལྷལ་ས་
དེ་དག་ཏུ་རྒྱ་ནག་གི་མི་དཔོན་དུ་མས་འབུལ་བ་དང་། བོད་སོག་རྣམས་ཀྱིས་བསྟེན་
བཀྱར་བ་ནི་བྱངས་ལས་འདས་ཤིང་། ཀུན་ལ་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ས་
བོན་ཡང་དག་པར་བསྐྱུན། རབ་བྱུང་བསྟེན་རྫོགས་སྟོང་ཕྱག་བཀལ་བ་བསྐྱབས། སྒོ་
དང་འཆམ་པའི་ཆོས་ཀྱིས་ཆིམ་པར་མཛད།

དདུལ་སྲང་སྟོང་ཕྱག་གསུམ་ཅམ་གྱི་སྒོ་ནས་སོ་བྱང་གོང་རི་དཀར་པོར་ལྷ་

ལ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་ཐེང་གསུམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོའི་ནམ་ཐང་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་ཤིང་ན།
གཟིགས་མིའི་དབང་པོ་ལ་རྟ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱན་འཇུགས་པ་གནང་། སྐར་ཆེན་མདོ་ཁམས་
ཀྱི་ཆ་ལི་ཐང་གི་ཚྭ་གས་སུ་བཏེག་ལམ་དུ་ཨས་དཔལ་ནོ་ཡོན་གྱིས་བསྟེན་བཀུར། སུན་
ཆོགས་ནམ་རྒྱལ་སྤྱིང་ཞེས་པའི་འདུས་སྡེའི་སློབ་དཔོན་དུ་ཆོས་རྗེ་བཙུན་འབྲས་
བཟང་པོ་བསྐོས། དེ་ནས་སྤྱིང་ཡུལ་དུ་བྲག་རི་ཞིག་གི་ལོགས་ནས་དཔལ་ལྷན་ལྟ་མོ་
གཙོ་འཁོར་གསུམ་གྱི་སྐུ་རང་བྱོན་ཀྱན་ལ་གསལ་བར་བསྟན། འཕྲིན་ལས་དང་སྟན་
གྲགས་ཆེས་པས་རིག་འཛིན་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་སྤྱིང་པའི་ཆོས་བརྒྱད་འཛིན་པ། ཀ་
ཐོག་པ་དཔོན་སློབ་ཀྱི་ཡིད་ལ་ཀར་ལུགས་ཀྱི་སྒྲ་མ་སྐར་པ་ནམས་དང་འབྲུ་བའི་འཛིག་
རྟེན་གྱི་སྟོབས་ཆེ་བ་མ་གཏོགས། རུས་མཐུ་རང་མེད་ཡོད་སྟུང་སྟེ། བཙན་མྱོད་འབར་
བ་སུན་བདུན་ཅད་དེ་ཆོ་འཕྲུལ་ཆེན་པོ་བཏང་བས། འབུམ་ནག་ཐང་དུ་ཕེབས་ཐོག་
བཙན་མྱོད་ཀྱི་ཆོ་འཕྲུལ་བྱུང་བ་མགོན་པོ་ཞལ་གྱི་སྟོན་སྤྱིར་སྟོག་པས། ཀ་ཐོག་པ་
ནམས་ཡིད་ཆེས་ཏེ། མངལ་བར་མང་པོ་ཞིག་འོངས། རིམ་གྱིས་ཕེབས། ཡི་དམ་གྱི་ལྟ་དུ་
མའི་སྟོན་སྤྱིར་གཞི་བྱེད་གྱིས་བསྐྱབས།

༡༠༽ ལི་ཐང་དགོན་གསར་འདེབས་དང་། སྐར་ཁམས། ཆབ་མདོ། ལྷན་ཆོས་འཁོར་སྤྱིང་། སྐུ་འབུམ།
བྱ་ལྷུང་། རི་བོ་ཏན་ཏིག་དང་ཡང་ཏིག་ མཛོ་མོ་མཁར། མཆོ་སྟོན་ཚྭ་གས་སུ་ཕེབས་བཞུགས་
གྱིས་སྤྱི་སྟོན་གྱི་ཆོས་འཁོར་རྒྱ་ཆེར་བསྐོར་བ་དང་རབ་བྱུང་བསྟེན་རྗེགས་ཀྱང་གྲངས་ལས་འདས་པ་
བསྐྱབས་ཤིང་བྲག་ཞན་གྱི་སྐྱེ་བོ་གྲངས་མེད་པས་བཀུར་བཙོས་ཆད་མེད་ཞུས།

ནམ་གཞོན་ཞེས་པ་ལྷགས་འབྲུག་གི་ལོ་གསར་རྒྱས་པར་གནང་། དགོན་པ་
འདིར་བའི་འུ་ལག་དང་བཙོ་བོ་མཐའ་དག་འཇང་ས་ཐམ་རྒྱལ་པོས་བསྐྱབས་ཏེ། རྟོར་
སྒྲ་ལྟ་པའི་ཆེས་བརྒྱ་གཉིས་ནས་གཙུག་ལག་ཁང་ཀ་བ་བཙོ་བརྒྱད། འདུ་ཁང་ཀ་བ་
བརྒྱད་ཅུ་གཉིས། མགོན་ཁང་ཀ་བ་བཞི། གཟིམས་ཁང་ཀ་བ་བརྒྱད། གཟིམས་རྒྱུང་
ཡང་དབེན་ཀ་བ་དུག རྒྱལ་པོ་ལྷོག་ཀ་བ་དུག་གི་ས་གྲུ་སྤྱིལ་སོགས་འགྲངས་མེད་དུ་

ཡགོང་ས་ལྷ་པ་ངག་དབང་སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཚོ།

ཟིན་པ་དང་ལྷན་ཅིག་པར། གསེར་ཟངས་ལས་གྲུབ་པའི་བྱང་ཚུབ་ཆེན་པོ་ཐུབ་ཆེན་
ཁམས་གསུམ་ཟིལ་གཞོན་རྒྱབ་མཐོ་རེ་བཞི་པ་བཞེངས། མགོན་ཁང་སོགས་ལ་རབ་
ཏུ་གནས་པ་རྒྱས་པར་མཛད། ཅད་འབྲེའི་ཆོ་འཕུལ་ཆེ་བར་བྱང་བས། ཀུན་བཟང་ཅེ་
ནས་དང་། སླ་མ་རིན་ཅེན་སེཌེ་གཉིས་ཀྱིས་ཕྱག་གཡོག་མཛད་དེ་གཤེན་ཇིའི་སྐབ་པ་
གནང་བས། ཉིན་གཅིག་མཆོད་དཔོན་གྱིས་གཏོར་མ་གསོ་བར་བྱིན་པ་ན། རལ་པ་ཡོད་
པའི་མི་མགོ་ཁྲག་ཇར་རེ་བ་གསུམ་ཙམ་ཞིག་ཐེམ་པའི་ནང་དུ་འདུག་པ་མཐོང་། དེའི་
སྐབས་འབྲི་གྲང་ནས་རྒྱལ་སྐུ་ལྷ་ཇིའི་རྣམ་སྐུ་ལ་ཞབས་དྲུང་ཆོས་རྒྱལ་ཐུན་ཚོགས་
ཀྱིས། ལྷ་ལྷ་ཁང་དུ་སྐགས་པ་རྣམས་བསྐྱུས་ཏེ་དག་པོའི་སྒྲིན་སྒྲིག་ལྷག་པའི་སྐང་ལ་
སློ་པོ་བོན་གྲོང་པ་ཞིག་ལ་སྟེང་གི་བ་པོག་སྟེ་རང་གཤེད་མབ་པའི་རྟགས་ཆེན་པོ་བྱང་།
སླ་མ་རིན་ཅེན་ལ་ངེད་རང་གཉིས་བམ་རེའི་སྐབ་པ་ཞིག་བྱེད་དགོས་པ་འདུག་ཀྱང་།
ངེད་བེལ་བའི་སྐབས་ཀྱིས་རེ་ཞིག་མི་ཐུབ་པ་འདུག་གསུངས། སྐྱ་མཚམས་ཀྱི་སྐབས་
དེ་དག་ཏུ། འདོད་ཁམས་བདག་མོ་སོགས་ལྷ་མང་དུ་ཞལ་གཟིགས། བྱང་པར་བྱ་ཏམ་
འཕྲིན་ལས་སྐབ་པར་ཁས་སླངས། དགོན་པའི་མིང་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་ཆེན་ཚྭ་གས་
ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་སྟེ་ཞེས་བཏགས། རབ་བྱང་བསྟོན་རྫོགས་བརྒྱ་
ཕྱག་བཀལ་བ་བསྐྱབས།

ས་ཐམ་རྒྱལ་པོས་ཀྱ་ལྷ་ཤི་དང་བྱ་ཀ་གཉིས་མངགས་ཏེ་ཐེབས་དགོས་པའི་ལྷ་
བ་ཐུལ་ཡང་། དེ་རེས་གོ་བོ་དཔོན་པོས་གདན་འདྲེན་དོས་དག་པ་ལ་བརྟེན། ལི་ཐང་གི་
དགོན་པའི་མཇུག་སྒྲོང་རྣམས་སྐྱ་སྐྱེ་རིན་པོ་ཆེ་བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་དབང་པོ་མཛད་
དུ་བརྟུག་ནས། ཏོར་ཆོ་བརྟུག་གཅིག་པའི་ནང་དུ་ཆིབས་ཁ་བསྐྱར་ཏེ། སྐར་ཁམས་ཀྱི་
ཡུལ་དུ་ཐེབས། ཚྭ་གས་དེར་རབ་བྱང་བསྟོན་རྫོགས་སོགས་དམ་པའི་ཆོས་རྒྱ་ཆེན་པོས་
ཆོམ་པར་མཛད། ཡུལ་ལྷགས་དང་བསྐྱུན་པའི་འབྲུལ་ནོར་མང་དུ་ཐུལ།

ལ་རྒྱལ་དབང་སྐྱོ་ཐེང་གསུམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཆོའི་རྣམ་ཐར་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཆོའི་ཤིང་ན།

ཁྱ་མཆོག་ཅེས་པ་ལྷགས་སྒྲུལ་གྱི་ལོ་གསར་གྲུབ་ནས། ཆབ་མདོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་
གདན་དྲངས་པའི་མེབས་ལམ་དུ། རྒྱ་མོ་བཟའི་ཕྱག་བཟོ་ལས་གྲུབ་པའི་རྣམ་སྣང་གི་
སྐྱ་མཇལ་བས། དེ་རྣམ་སྣང་དངོས་སུ་གྱུར་པའི་དབུ་གཙུག་ནས་འོད་ཟེར་རྣམ་པ་ལྷ་
འཕྲོ་བ་དང་། ཐུགས་ཀ་ནས་མགོན་པོ་གྱུར་ཞི་བའི་ཆས་ཅན་གསལ་བར་གཟིགས། རྒྱ་
འཕྲུལ་གྱིས་ཞབས་བསྐྱོར་སྟོང་མཛད། བོན་དགོན་ཞིག་གི་གཞོགས་སུ་བཞུགས་སྐར་
བབས་པའི་རྩབ། བོན་པོས་ཐོག་མེར་སྐྱར་ཏེ་བཏང་བས། རྒྱ་ཆས་སུ་ཞུགས་མགུལ་སྐར་
གདངས་ཏེ་ཁྱོ་བོའི་སྣངས་སྤབས་ཀྱིས་འཆམས་དང་བཅས་ཏེ། ཐོག་མེར་བོན་དགོན་
རང་གི་སྟེང་དུ་བསྐྱར་བས། རྒྱག་སྟེ་སང་བཤགས་པ་འབུལ་བར་འོངས།

རྗེ་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་ལྷ་དབང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས་ཐོག་དྲངས་པའི་སྐྱ་མ་
གནས་ཆེན་སོགས་ཏྲ་པ་ཉིས་བརྒྱ་ཙམ་གྱི་བསུ་བ་དང་། དགེ་འདུན་སྟོང་ཕྱག་བཞིར་
ཉེ་བའི་མེར་སྐྱེངས་དང་བཅས། ཆབ་མདོ་བྱམས་པ་སྤྱིང་དུ་མེབས། ལུལ་ལྷགས་དང་
བསྐྱེན་པའི་འབུལ་བ་མང་དུ་སྒྲུལ། མི་རིང་བར་བྱང་སེམས་ཆོས་རྗེའི་ཁྱི་ཐོག་ཏུ་དར་
གདུགས་འཛིན་པ་དང་སྟོས་འཛིན་པའི་དགེ་སྟོང་བརྒྱ་ཕྱག་གཉིས་ཀྱིས་མདུན་བདར་
ཏེ་སྐྱེན་དྲངས། དགེ་འདུན་སྟོང་ཕྱག་གསུམ་ལྷག་ཙམ་གྱིས་གཙོས་པའི་ཁྱོམ་ཁྱི་ཕྱག་
ཉེ་བ་ལ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཆར་ཕབ། ར་སྐབ་ཅེ་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱལ་བ། ཏྲ་བྲབ་གོས་དར་
དབུལ་སོགས་མང་དུ་སྒྲུལ། ཆོགས་པ་ལ་བཀའ་གདམས་སྒྲིགས་བམ་དང་། སྐབ་ཐབས་
རྒྱ་མཆོ་གསུངས། རྗེ་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་དགེ་འདུན་བཟླ་ཤིས་ཀྱི་སྒྲུལ་པའི་སྐྱ་དགེ་འདུན་
བསྐྱེན་པ་རྒྱ་མཆོ་མཇལ་བར་བྱོན་ཏེ་ཞབས་ཕྱིར་བཞུགས།

སྐྱ་མདུན་ཆོས་མཛད་པ་སོགས་དབུས་གཙང་ནས་ལྷ་རིགས་སྐྱེན་བདག་མང་
པོས། ཞབས་བྱང་སྐྱ་ལྷང་པས་དྲག་ལས་མང་པོ་མཛད་ཀྱིན་འདུག་པས། སྐྱ་རིམ་སྐྱང་
འཁོར་སོགས་ཀྱི་བསྐྱེལ་སོ་ཞུས་པར་བརྟེན། དཔལ་ལྷོ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་དྲག་པོའི་

ཡགོང་ས་ལྷ་པ་ངག་དབང་སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཚོ།

འབྲུལ་འཁོར་གནང་བས། འབྲི་བྱང་དུ་ནང་ཞིག་བྱང་། བ་སོ་སྐུལ་སྐུ་ལྷ་དབང་ཚོས་
ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་བསྐུལ་ནས། ཚར་ལྷགས་ཀྱི་ཞལ་བཞི་པའི་གསང་འཁྲིད་ཀྱི་ཡི་གེ་
ཐུགས་ཚཱ་མཛད། གཞན་ཡང་གནས་དེར་ལྷ་ཚོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཞལ་གཟིགས།

དེ་ནས་ལྷན་ཚོས་འཁོར་སྤིང་དུ་ཚོས་རྗེ་ལྷང་རིགས་པ་དཔོན་སློབ་གྱིས་
གདན་བྲངས་ཏེ་ཕེབས། སྤྱང་པོ་དོན་གསུམ་གྱི་འཁྲིད་ཡིག་ཐུགས་ཚཱ་གནང་། ཡལ་
ཐན་རྒྱལ་པོ་འཛིག་རྟེན་ས་རོལ་དུ་གཤེགས་པ་མངོན་པར་མཆེན་པས་གཟིགས་ཏེ། རི་
རབ་ཀྱི་ཆེར་བདེ་མཆོག་གི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བཅུག། ལྷ་ལོ་བསྟན་ཅིང་དབང་བསྐྱར་
ནས་རྗེས་སུ་བཟུང་། མགོན་པོ་གྱུར་གྱི་སྐུ་བཟང་རྒྱས་པ་ཞིག་ཐུགས་ཚཱ་མཛད་པས་
ཚོས་སྦྱོང་དངོས་སུ་ཞལ་གཟིགས།

སྤྱ་ཚོགས་ཞེས་པ་ཚུ་རྟའི་ལོ་གསར་གྲུབ་རྗེས། ཚོགས་པ་ལ་བྱང་ཆུབ་ལམ་
རིམ། འབྲུངས་རབས་སོ་བཞི་པ། མི་ཏྲ་བརྒྱ་ཙུ་མོགས་གནང་། ཚོས་སྦྱོང་མང་པོའི་རྟེན་
གཏོར་བཅུགས་པས་ལས་གཤིན་ཞལ་གཟིགས། སྐུ་མཚམས་ཡུན་རིང་དུ་མཛད་དེ།
གྲུ་བྱ་བྲག་པོ་དང་། ཡེ་ཤེས་བྱང་ཁྲའི་སྒོ་ནས་སྐུ་བདུག་གདུག་པ་ཅན་སོགས་ལྷ་སྤིན་
མང་པོ་དམ་ལ་བཏགས། དམ་ལ་མི་གནས་པ་རྣམས་གཞན་དུ་བསྐྱད། ཐུག་སྒོ་ཆུང་
དུ་ཞིག་ལ་སར་གཤེགས་ཆུར་གཤེགས་མཛད་པ་དང་། བྲག་ལ་ཞབས་རྗེས་འཛོག་པ་
སོགས་གྲུབ་པའི་མཚན་མ་མང་དུ་བསྟན། རྩོན་འབྲོམ་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོས་ཚོས་སྐུ་སྤྱང་
བ་མཐའ་ཡས་ཀྱི་སྐུ་རང་བྱུང་དུ་གཟིགས་པའི་ས་བོང་ཆེན་པོ་ཞིག་ ཕྱིས་འགྱུར་ནས་
རང་བྱོན་དེ་ས་ལོག་ཏུ་ཆུད་པ་ལ། ཡུལ་པའི་མི་རྣམས་ཀྱིས་ས་བོང་དེ་ཀ་ལ་ཚོས་སྐུ་
ཞེས་མིང་བཏགས་ནས་སྒྲོར་བ་བྱེད་ཅིང་ཡོད་འདུག་པ་ལ། སྐུ་དེ་ས་ལོག་ཏུ་ཆུད་ཅེས་
གསུངས་ནས་མི་མང་པོ་བསྐྱར་དུ་བཅུག་ནས་མངོན་སུམ་དུ་བསྟན། རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་པ་
སོགས་ལྷ་དང་སྤྲ་མ་ཞི་ཁྲོ་རབ་འབྲུམས་གངས་མེད་པའི་ཞལ་གཟིགས།

ལ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་ཐེང་གསུམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་ཤིང་ན།

སྒོང་ཐང་སྒོན་མའི་གཙུག་ལག་ཁང་མངལ་བར་ཕེབས། ཕྱག་ན་དོ་ཨེ་འབྲང་
འདུལ་གྱི་སྐབ་ཐབས་མཛད། པརྟེན་རྣམས་ཀྱི་ཉིད་གདུང་མངལ། བན་ཐང་ནང་སོས་
གཙོས་པའི་སྡེ་དགོན་རྣམས་ཀྱིས་འབུལ་བ་དང་ཞབས་ཏྲོག་བྱས། སྤར་ལྷན་ཆོས་
འཁོར་གླིང་དུ་ཕེབས་ཐོག ཨལ་ཐན་རྒྱལ་པོའི་ཞལ་ཆེམས་བཞིན། རྒྱལ་བརྒྱད་གཅིག་
གིས་གཙོས་པའི་གདན་འདྲེན་པ་མངགས་པ་འཁྱོར་ཏེ་མཚོ་ཁར་ཕེབས། རྒྱལ་པོ་ཨལ་
ཐན་དམིགས་ཡུལ་དུ་གཙོ་བོར་བགྱིས་པའི་སྒོན་ལམ་བྱམས་པའི་འཛུམ་ཞལ་མངོན་
དུ་བགྱིད་པའི་པོ་ཉ་ཞེས་བྱ་བ་ཐུགས་ཚུལ་གནང་། སྐག་ལུང་ཆོས་ཨེ་ཀུན་དགའ་བཟ་
ཤིས་སྐར་བསྐྱོར་ལ་བྱོན་པར། འཕྲིན་ལས་བཞེད་པ་བཞིན་མ་བྱུང་བར་ཡར་འཕྲལ་
འབྱོན་ཡང་མ་བདེ་ཞིང་། བཞུགས་པ་ལ་ཡང་འོ་བརྒྱལ་བར་ཡོད་སྐབས་ཨེ་ཉིད་ཀྱིས།
སྐག་ལུང་པ་གདུང་བུས་ཁྱུངས་བཙུན་པའི་བསྐྱུགས་བཞེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་
སྒོ་ཕྱེ་བས་ཁོང་དཔོན་སྒོ་བ་ངལ་གསའི་བདེ་བ་ཐོབ། ཨས་དཔལ་ནོ་ཡོན་བློ་འཆལ་བ་
ལས་གྲོལ་བར་མཛད།

དོར་ཆུ་བཙུག་ཅིག་པའི་གང་བའི་སྐབས་དེར། ཨེ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་གྱི་རྒྱངས་པ་
ལས་མེ་ཏྲོག་པར་དཀར་པོ་ཞིག་བྱུང་བའི་སྡེང་དུ་ཨ་ཡིག་འདུག་པ་ཨས་དཔལ་ནོ་ཡོན་
ཀྱིས་གསལ་བར་མཐོང་། སྒོས་ཀྱི་དུད་པ་ནམ་མཁའ་ལ་གདུགས་ལྟར་སྐབ་པས་ཡ་
མཚན་པ་བྱུང་།

ཉི་མ་ཞེས་པ་རྒྱ་ལུག་གི་ལོ་གསར་གྲུབ་ནས། རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་པ་སྐྱུ་བལྟམས་
པའི་གནས་སྐྱུ་འབུམ་དུ་ཕེབས། དེར་བཤད་གྲགས་པ་འཛུགས་པ་དང་། བསྟན་
པ་རྒྱས་པའི་ཆོས་སྤང་རྣམས་ལ་གཉེར་གཏད་མཛད། དུ་ཁྱུང་བྲག་དུ་ཕེབས། རབ་
བྱུང་བསྟེན་རྫོགས་དང་། ཆོས་མང་དུ་གནང་། རིམ་གྱིས་རི་བོ་དན་ཏིག་དུ་ཕེབས། རྒྱ་
མཚམས་ཡུན་རིང་དུ་གནང་། དཔལ་འཁོར་ལོ་སྟོམ་པའི་ལྷ་ཆོགས་ཞལ་གཟིགས།

ཡགོང་ས་ལྷ་པ་ངག་དབང་སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཚོ།

བདེ་མཆོག་ལྷ་ལྷའི་ཆོས་ཚན་འགའ་ཞིག་སྤྱགས་ཚོམ་གནང་། ཡང་ཉིག་གི་གནས་
སྒོ་གསར་དུ་བྱེ་བའི་ངོས་དེར་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྐྱེ་དང་། བཟ་ཤིས་རྟགས་
བརྒྱད་སྟགས་རང་བྱོན་མང་དུ་བྱུང་། དེའི་བྲག་ངོས་ནས་ཆོས་གཏེར་དང་། འཆི་མེད་
ཆེའི་བུམ་པའི་གཏེར་ཡོད་པ་བཞེས་ཅིས་ལ། འགའ་ཞིག་གིས་བྲག་དེ་གཡང་ཆེ་བས་
མི་འགབ་ཚུལ་ཞུས་པས། སྐྱ་ཆེ་རིང་བའི་འཕེན་པའང་མེད་འདུག་པའི་སྐབས་ཀྱིས་
བཏང་སྟོམས་སུ་བཞག ཆོ་ཚུ་དེ་བཞེས་ཐུབ་ན་སྐྱ་ཆེ་མཐར་ཕྱིན་ཞིག་འོང་ཆོད་དུ་
འདུག དེ་ནས་བྱམས་ཆེན་ཆོས་རྗེའི་བཞུགས་གནས་མཛོ་མོ་མཁར་དུ་ཕེབས། དབང་
ཆོས་རབ་བྱུང་བསྟེན་རྫོགས་མང་དུ་གནང་།

ཉི་སྟོལ་བྱེད་ཅེས་པ་ཤིང་སྤེལ་གྱི་ལོ་གསར་རྒྱས་པར་མཛད། རྒྱ་གོང་ཅེ་
འཕུལ་གྱིས་བྲག་རི་ལ་བཀོས་པའི་བྱམས་པའི་སྐྱེ་འབུམ་ཐེར་བཞུགས་པ་དེ་མཇལ་
ནས། མ་སྒྲལ་གྱི་སའི་ཆ་པིང་ལེར་སྒར་དམངས་བཞག དཔོན་སྟོབ་ཉུང་བསྐྱུས་ཤིག་
མ་གལ་དགོན་པར་ཞག་གཉིས་ཙམ་བཞུགས་ངོས། ཚུ་བོ་ཆེན་པོ་ལ་བྱ་གཟིངས་བཏང་
སྟེ། འཕགས་པ་ཤིང་ཀུན་དུ་ཕེབས། སྒྲ་མ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་སྐྱེ་འབྲས་གསུང་བྱོན། སྐྱ་
དེའི་ཕྱག་མཚུབ་ཆག་པ། གཞན་གྱིས་ཐབས་གང་གིས་ཀྱང་མ་འབྱར་བ་ལ། རྗེ་འདིས་
ཆོགས་ཚུང་དུས་འབྱར་བར་མཛད། ཕྱོགས་དེའི་སྐྱེ་བོ་མཐའ་དག་ཐར་ལམ་ལ་བཀོད།

སྤྱགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་སྐྱེ་རང་བྱོན་བཞུགས་པའི་ཤར་ཡུལ་སྤེན་ལྷས་ནགས་
ཆལ་དུ་སྤེལ་ལོ་སྤེལ་ལྷའི་ཆོས་བརྒྱལ་ལས་བྱང་ལེའུ་བརྒྱད་པའི་སྟོན་ས་མཆོད་པ་
མཛད་པས་སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ལ་མཆོན་བརྒྱད་ཀྱིས་བསྐོར་བ་ཞལ་གཟིགས། སྒར་
ཅོང་ཁའི་ཡུལ་དུ་ཕེབས། དེར་རྒྱ་ཤོར་གྱི་བར་དུ་འཁྲལ་པ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་རྣམས་
བརྒྱམས་པར་མཛད་དེ་ཀུན་ཀྱང་བདེ་བ་ལ་བཀོད། རིམ་གྱིས་པག་རས་ཀྱི་སའི་ཆར་
གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་རེ་འདོད་ཡོངས་སུ་བསྐྱང་། སེམས་ཉིད་དུ་ཞག་ཁ་ཡར་བཞུགས་

ལ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་ཐེང་གསུམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་ཤིང་ན།
ནས། དེ་ལྟའི་དགོན་པ་དགའ་ལྷན་དར་རྒྱས་སྤིང་ལུང་བསྟན། དེ་ནས་མཚོ་ཁར་ཕེབས།
དཔོན་པོ་འཁོལ་ཆེས་བསྟེན་བཀྱར་རྒྱ་ཆེར་ཁྱེས། འདོད་ཆོས་ཀྱིས་ཆིམ་པར་མཛད།
ལྷགས་གཉིས་ཀྱི་བཟྱི་བའི་བསྐྱབ་སྟོན་ལྷག་པར་སྟེ། སྐར་ཆེན་གདུགས་མང་པོའི་
བར་དུ་བཏེག་པ་ན། རྒྱ་མེད་པའི་མུ་ངམ་གྱི་ཐང་ཞིག་ལ་འདི་ནས་རྒྱ་ལོང་ཞེས་བཀས་
གནང་སྟེ་བྱས་པས་རེ་ཞིག་མ་བྱུང་བར་ཀུན་སོམ་ཉིར་གྱུར་སྐབས། རྩོམས་ཐེག་
ཆོད་ཅམ་ཞིང་དོང་དུ་རྟེག་བཅུག་པ་དང་མཉམ་དུ་རྒྱ་ཐག་ཤས་གསུམ་ཅམ་གྱི་བར་
དུ་རྩོལ་བའི་ངོ་མཚར་བསྟན། དེ་ཡན་ནོ་ཡོན་གྱིས་གཙོས་པའི་རྟ་པ་སྟོང་སྟག་ཅམ་
གྱིས་མདུན་བསུས་ཏེ། ལུང་སྟེང་གྱི་དཔོན་པོ་སེ་ཆེན་ཏོང་ཐའི་རིའི་སྟེ་ཐོག་དུ་ཕེབས།
དབང་རྩེས་གནང་སོགས་འདོད་ཆོས་དུ་མ་སྟེ། གསེར་དདུལ་གོས་དར་རྟ་ལྷགས་
སོགས་འབུལ་བ་ཁྲི་སྟག་བཟལ་བ་སྟེ།

ས་སྟོང་ཞེས་པ་ཤིང་བྱའི་ལོ་གསར་དང་། ཆོ་འཕུལ་གྱི་མཚོད་པ་རྒྱས་པར་
མཛད། རབ་དུ་བྱུང་བ་སྟོང་སྟག་ཉེ་བ་བསྟེན་གཙུག་ལག་ཁང་དང་འདུས་པའི་སྟེ་
གསར་དུ་བསྟན་པ་ལ་མེ་ཏོག་གཏོར། དེ་ཡན་ནོ་ཡོན་དེ་སྟེག་ལ་རྩམས་ཤིང་མི་བསུན་
པ་སྟེན་པོའི་རིགས་ཅན་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་འདུག་ཀྱང་། ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་བསྐྱབ་པ་
ལ་བཀོད་དེ་སྟེག་ལ་ཤིན་དུ་འཛོམ་པར་གྱུར།

དེ་ནས་སེ་ཆེན་ཏའི་ཆིང་གི་སྟེ་ཐོག་དུ་བཞུགས་སྐར་ཕེབས། ཐའི་རི་ལ་ཆེ་
དཔག་མེད་ལྟ་བུའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བཅུག་སྟེ་དབང་བསྟུར། གཙུག་ལག་ཁང་དང་
འདུས་སྟེ་བཞེངས་པ་ལ་རབ་དུ་གནས་པ་དང་། གཤིན་རྩེ་གཤེད་ཀྱི་དག་པོའི་སྟེན་
སྟེག་གིས་ནག་ཕྱོགས་རྣམས་ཆར་བཅད། དགོན་པ་དེ་ལ་སྟན་ཆོགས་དར་རྒྱས་སྤིང་
དུ་བཏགས། ཐན་པ་ཤིན་དུ་ཆེ་བ་ལ་ཆར་ཆེན་པོ་སྟེ་མི་ལྷགས་མཐའ་དག་བདེ་
བ་ལ་བཀོད། སོག་པོ་ཆོ་ཆེན་བཞི་བཅུའི་གྱུར་དཀར་པོའི་བདག་པོ་དུ་ནང་རྒྱལ་པོས་

ལ་གོང་ས་ལྷ་པ་ངག་དབང་སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཚོ།

བསྐྱེད་བྱེད་བཅས་ཏེ་གདན་བྱངས། རིན་པོ་ཆེའི་ཕོར་པ། གོས་ལྷག་བརྒྱ། དུལ་སྲང་
སྒོང་སོགས་འབྱུལ་བ་བྲི་ཕྱག་སྤུལ། རྒྱལ་པོ་འཁོར་བཅས་བཅོམ་ལྷན་འདས་དཔལ་
ཀྱི་རྩི་རྩེའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བརྒྱུག་སྟེ་དབང་བསྐྱར། གཙུག་ལག་ཁང་དང་འདུས་སྡེ་
བཞེངས་པ་ལ་རབ་དུ་གནས་པ་རྒྱས་པར་མཛད།

འདི་དག་གི་སྐབས་སྤྱི་ཅུ་ཅམས་སུ་ཕྱག་མདུད་ཕྱག་དབང་སོགས་གྲངས་མང་
བས་ཕྱག་བཞོལ་བ་བྱུང་ཡང་འགྲོ་དོན་ལ་དགོངས་ཏེ་དགྱིས་མ་མཛད་ནས་མཆོམས་
འཛིག་པ་མ་གནང་། བརྒྱ་བཞིའི་ཆོག་རྒྱས་པ་བཞུགས་པས་དོན་གྲུབ་དང་། གསོལ་
འདེབས་དངོས་གྲུབ་འབྱུང་གནས་ཐུགས་ཚུལ་གནང་། རྒྱལ་པོས་རང་གི་བྱ་ལ་རྒྱལ་
སྲིད་གཏད་དེ། འཁོར་བའི་སྤུན་ཆོགས་མཐའ་དག་སྲངས་ཏེ་རབ་དུ་བྱུང་། རིམ་གྱིས་
རྩི་འཁོར་ནོ་ཡོན་གྱིས་གདན་བྱངས། ཐའི་རི་འཁོར་བཅས་འཆི་མེད་རྩི་རྩེའི་དཀྱིལ་
འཁོར་དུ་བརྒྱུག་སྟེ་དབང་བསྐྱར། ཏོར་རྒྱ་བརྒྱ་པའི་ཉེར་ལྷ་ལ་རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་
པོ་མཆོད་པའི་དུས་སྟོན་རྒྱས་པར་གནང་བས་འཇའ་འོད་ཀྱི་གྱུར་དང་མེ་ཏོག་གི་ཆར་
པལ། མཆན་མོ་སྤིང་མེ་སྤར་བའི་འོད་ཀྱིས་ཉིན་མོའི་སྤྲང་བ་ལྟར་གསལ་བས། ཕྱགས་
དེར་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་བསྟན་པ་རྒྱས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་འགྲིག། རྩི་འབངས་མཐའ་
དག་དགེ་བའི་ལམ་ལ་བཀོད། མི་ཟད་པ་ཞིས་པ་མི་བྲིའི་ལོ་གསར་དང་། ཆོ་འབྲུལ་གྱི་
མཆོད་པ་རྒྱས་པར་མཛད་དོ།

༡༡༽ སོག་ལྷུལ་དུ་གདན་ཁྱེན་ཆེ་བཞིན་བསྐྱར་ཐེབས་གྱིས་ཨལ་ཐན་ཆོས་རྒྱལ་གཤེགས་པའི་
གདུང་ཁྱགས་འབྱུལ་དང་། རྩི་ཆེ་རྒྱུད་མས་ཁྱེན་པ་དོན་སྤྲིན་གྱིས་དབང་ལུང་མང་པོས་རྩིས་
འཛིན་གནང་སྲུ་སྲུ་རྒྱལ་བཞེས་པར་མགྱུར་དབྱངས་ཆོགས་བཅད་ཅིག་ཆེད་གདམས་དང་།
མཐར་འགྲོ་དོན་རེ་བསྐྱུངས་རྩིས་ལྷ་རྒྱ་ལས་འདས་རྒྱལ་བསྟན་པས་དགོངས་རྩིགས་སྤུལ་པ་དང་
ནམ་ཐར་འདི་རི་ལྟར་བཅུམས་པའི་རྒྱལ་བཅས།

ལ་རྒྱལ་དབང་སྐྱོང་གསུམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོའི་ནམ་ཐར་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་ཤིང་ན།

(༡༠༥ ཉ་༡། ༡༥༩ བ་༡) དེ་ནས་ཨལ་ཐན་རྒྱལ་པོའི་སྲས་དུ་རིང་རྒྱལ་པོས་
གདན་འདེན་གྱི་པོ་ཉ་མངགས་པ་ལྟར། ཆིབས་ཁ་སྐྱར་ཏེ་དམར་ཆུའི་འགྲམ་དུ་ཕེབས་
པ་ན། རྒྱ་ཏ་ཅང་ཆེ་ཞིང་གཏིང་ཟབ་པས། སྐར་དམངས་རྣམས་ཕེབས་མི་ཐུབ་པ་འདྲ་
ཞེས་སྒྲིང་སྐབས། དེ་རུབ་འདོད་ཁམས་དབང་ཕྱག་མ་ལ་གཉེར་གཏད་གནང་བས།
མཆན་ཕྱེད་ནས་ཐམས་ཅད་གཡོ་བ་ཅམ་གྱི་རླུང་ནག་ཆེན་པོ་བྱང་། བམ་ལངས་ཅ་
ན་གཡས་གཡོན་ཐམས་ཅད་རྒྱ་སྡོ་ཏིང་རེ་བ་ལ་དཀྱིལ་དུ་དར་ལམ་སྐྱུ་ཤ་རེ་ཆགས་
འདུག་པ་ལ། སྐར་པ་རྣམས་འགྲིམས། དེང་སང་ཡང་དུས་ཚོད་དེ་ཁར་ཆགས་ཡོང་བའི་
བསོད་ནམས་དར་ལམ་དུ་མིང་ཐོགས། རིམ་གྱིས་མཁར་སྡོན་པོ་ཞེས་བོད་འབྲོག་གི་
མཐའ་གྲས་པ་ཡོད་པའི་ལྷའི་གྲོང་ཁྱིམ་ལ་འཕོས་པ་ལྟ་བུ་དེར། རོ་མཆར་བའི་བསུ་
བ་དང་བཅས་ཏེ་ཕེབས། ཨལ་ཐན་རྒྱལ་པོས་བཞེངས་པའི་དབུལ་གྱི་ཤྲུག་ལྷ་ཞེས་སྐྱུ་
གཟུགས་ལ་གཟུངས་བཞུགས་དང་རབ་གནས་རྒྱས་པར་མཛད། རྒྱལ་པོས་གསེར་གྱི་
མརྒྱལ། དབུལ་གྱི་རྒྱ་དམ། གོས་ཡུག་བརྒྱ། རོལ་མོའི་རིགས། ཏྲ་ཤུ་དར་རས་སོགས་
འབུལ་བ་བྲི་ཕྱག་བཏེག རྗེ་འབངས་ཁ་ཤས་ལ་གྱི་རྗེ་རྗེ་དང་འཁོར་ལོ་སྒྲོམ་པའི་དབང་
བསྐྱར། བདེ་མཆོག་བོང་བུའི་ཞལ་ཅན་དངོས་སུ་ཞལ་གཟིགས། རྒྱལ་པོས་བསྐྱུལ་ཏེ།
དེལ་བུ་ལྷ་ལྷའི་དབང་ཆོག་ཐུགས་རྩེ་མ་མཛད། ཨལ་ཐན་རྒྱལ་པོའི་གདུང་ཁྱགས་ལ་
ཐུལ་བས་ནམ་མཁའ་ཐམས་ཅད་འཇའ་འོད་གྱི་དྲ་བས་ཁེབས་ཤིང་མེ་ཏོག་གི་ཆར་
བབ། རྒྱླ་དང་རྒྱུ་སོགས་ཡི་གེ་དང་། རིང་བསྐལ་མཐའ་ཡས་པ་བྱང་། ཕྱི་རྟེན་དུ་དབུལ་
སྤང་སྡོང་ལས་གྲུབ་པའི་མཆོད་རྟེན་བཞེངས་པ་ལ་རབ་གནས་མཛད།

ཆ་དཀར་ནས་ན་མོ་ཏའི་ཏོང་ཐའི་རི་མཇལ་བ་ལ་འོངས་ཏེ། ཟང་ཟིང་གི་
འབུལ་བ་བྲི་ཕྱག་ཐུལ། དམ་པའི་ཆོས་གྱིས་ཆིམ་པར་མཛད། རྒྱ་ནག་གི་བཙོ་བོ་མཁས་
པ་ལ་འདྲ་འབག་དང་གསོབ་བཙོ་བཙུག་ནས། བར་དོར་དགེ་སྤྲིག་ཤན་འབྱེད་གྱི་རྣམ་

ཡགོང་ས་ལྷ་པ་ངག་དབང་སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཚོ།

པ་མང་པོ་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་གདུལ་བྱ་འགའ་ཞིག་དགེ་བ་ལ་བཀོད། ཅུང་ཟད་སྤང་
བའི་ཚུལ་བསྟན་པ་ལ། སྐྱེའཁོར་ནམས་ཀྱིས་རེ་ཞིག་སྐྱེ་མཚམས་གནང་བར་ཞུས་
པས། གཞན་པན་རྒྱ་ཆེ་བ་འདིའི་སྐབས་སུ་མཚམས་ཀྱིས་དགོས་པ་མེད། ཁོ་པོ་འགོ་
དོན་ལ་མི་སྐྱེ་ཞེས་བཀའ་སྤུལ་པ་རྒྱལ་སྤྱོད་ཆེན་པོའི་ནམ་ཐར་དུ་མཆིས།

ཐམས་ཅད་འདུལ་ཞེས་པ་མེ་པག་གི་ལོ་གསར་གྱི་དགའ་སྟོན་དང་། ཆོ་
འཕྲུལ་གྱི་མཚོད་པ་གནང་། མཐུ་མེད་གྱི་གཡས་རུའི་ཕྱོགས་སུ་ཕེབས། གཙུག་ལག་
ཁང་ལ་རབ་དུ་གནས་པ་མངོན། དུ་རིང་རྒྱལ་པོ་གཤེགས་པའི་དགོངས་རྒྱུ་གས་གྱི་
མགོན་དུ་ཕེབས། དགེ་བ་ནམས་རྒྱུ་བྱང་དུ་བསྐྱོད། ཁལ་ཁ་དོ་རྩེ་རྒྱལ་པོ་མངལ་
བར་འོངས་པ་ལ་འདོད་པའི་རེ་བ་ཡོངས་སུ་བསྐྱང་། འབོལ་རྒན་གྱི་པགས་པའི་གྲར་
སོགས་ནོར་སྒྲ་རམས་ཆེན་མང་དུ་བྱུལ། དེ་སྐབས་རིན་པོ་ཆེ་བོད་མཁར་བའི་མཚན་
ལྟས་ལ། སྐྱེ་ཆེ་ལ་བར་ཆད་ཆེན་པོ་ཡོང་བའི་རྟགས་བྱུང་བས། རིན་པོ་ཆེ་རང་གིས་
གྲར་ཞལ་གྱི་དམར་ཆེན་གཏོར་བསྐྱོད་དང་། དགའ་ལྡན་པོ་བྱང་དུ་བསྐྱེལ་སོ་བྱང་
བའི་སྐྱེ་མདུན་ཆོས་མངོན་པས་འབྲུམ་བརྒྱ་བཙུགས། ལྷ་རེང་ཁན་གྱི་དོ་འཁོར་ནོ་
ཡོན་གྱིས་པོ་ཉ་མངགས་པ་ལྟར། སྤྲ་མཚོད་བྱང་སྤེལ་བརྒྱུད་པའི་སྒོ་ནས་བདུལ། ཁར་
ཆེན་གྱི་རྒྱལ་སྤྱོད་ཞིག་རབ་དུ་བྱུང་བར་འོངས་དེས་དགེ་འདུན་གྱི་སྤེལ་བཙུགས་པ་ལ་
བྱུག་ནས་གཏོར།

མཚོད་རྟེན་དཀར་པོ་ཞེས་པའི་བྱིན་རྒྱབས་ཅན་བཞུགས་པའི་ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་
པོ་ཨལ་ཐན་མཆེད་གྱིས་སྐྱེན་བྱངས་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་པ་ལ་རབ་གནས་
མངོན། ཉིན་གཅིག་ནགས་འཐོར་རེ་བ་ཡོད་པའི་རི་ཞིག་ལ་ཕེབས་པས། དགེ་སྒོང་ན་
བཟའ་རྒྱལ་ལེ་བ་བཞེས་པ་ཞིག་དང་མཉམ་བྱུག་མངོན། གསུང་སྤེང་མང་དུ་གནང་སྟེ།
དེ་ནགས་གསེབ་ལ་ཡུད་གྱིས་བཞུད་སོང་བས། སྐྱེའཁོར་ནམས་ཀྱིས་བྱི་བ་ཞུས་པར།

ལ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་ཐེང་གསུམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་ཤིང་རྒྱ།
 རྒྱལ་ལྷ་ཐོག་སྤེང་ནས་གྲུབ་ཆེན་ཐར་པའི་རྒྱལ་མཆན། ཁོ་བོ་འགྲོ་ཁར་ཐུག་པ་ལ་བྱོན་
 པར་འདུག ད་ནང་གང་ནས་ཕེབས་ཞུས་པས། གཏོར་མ་གྲོལ་ནས་འོངས་གསུང་བྱུང་།
 ཁོང་ཡང་ཡུན་རིང་བཞུགས་མདོག་མ་ཁ་གསུངས། ཅུང་ཞིག་སྤྱང་བའི་ཚུལ་མཛད་
 པར། མཆོག་དཔན་ཀུན་གྱིས་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་ངོར། སྐྱེ་མཆོམས་གནང་བའི་
 སྐབས། རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་པས་བཏང་བའི་ཕོ་ཉ་ཡིན་ཟེར་བ་ཞིག་འོངས་ཏེ། ཡི་གེ་ཕྱག་རྩ་
 ཐུལ་བ་གཟིགས་པ་ན། རེ་ཞིག་དགའ་ལྡན་དུ་ཤོག་ཟེར་བ་འདུག་གསུངས་ཏེ། མགོན་
 བོ་སྤྱིང་ཞུགས་ཀྱི་འཕོ་བའི་ཐུགས་དམ་རྒྱུན་དུ་མཛད། སྐྱེ་བསྐྱུན་རེ་ཞིག་དྲངས་པ་
 དང་། དབུས་གཙང་གི་གདན་འདྲེན་པ་རྣམས་ཀྱིས། ཡར་ཕེབས་དགོས་པའི་ཞུ་འབྲུལ་
 དང་། ཁར་ཆེན་གྱི་རྒྱལ་པོས་ཕོ་ཉ་མངགས་ཏེ། མཐའ་འཁོབ་ཀྱི་ས་ཕལ་ཆེར་ན་འཁོད་
 པའི་གདུལ་བྱའི་རེ་བ་སྐོང་བར་མཛད་ཟེན་པས། དེད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་ཕེབས་དགོས་པའི་
 རྒྱ་མཆན་ནན་དུ་ཐུལ་བས། ཀུན་མཁྱེན་ཟས་གཙང་གི་སྲས་པོ་གུད་ཀྱི་ཡུལ་རྩ་ཅན་
 དུ་གཤེགས་པ་ལྟར། ཁར་ཆེན་གྱི་གསེར་ཡིག་པར་ཕེབས་པའི་བཀའ་ལན་གནང་རྟེ།
 བཞུགས་སྐར་རིམ་གྱིས་བཏོག་ནས། ཏོར་རྒྱལ་པོའི་དུས་ཀྱི་ཕོ་བྲང་ཤང་ཏོ་ཞེས་པའི་
 རྒྱལ་གྱི་སར་ཕྱགས་ཕེབས། རྒྱལ་སློན་འགའ་ཞིག་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་རྩི་རྩེའི་
 དབང་དང་། སྐྱེ་བོ་ཕལ་ཆེར་ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་བྲིམས་སོགས་དགེ་བ་ལ་བཀོད།
 རྒྱལ་པོའི་འབྲུལ་ཆེན་གྱི་དུས། དབུལ་ལས་གྲུབ་པའི་ཁང་པ་ཀ་གཉིས་མ་ཙམ་ཞིག་རྩ་
 བཞུགས་གདན་བཀོད་པས། རེ་ཞིག་སྤྲས་པ་ཙམ་ཡིན་ཀྱང་། འདོད་པ་དང་བསྐྱུན་པས་
 ཆོག་གསུངས་ཏེ། དབུལ་གདུང་གི་རྟེན་འབྲེལ་དུ་དགོངས། གསེར་དབུལ་གོས་དར་རྩ་
 ཁབ་སོགས་འབྲུལ་བ་བྲི་ཕྱག་བཀྲལ་བ་ཐུལ། དེར་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་བཙུགས་འདུག་པ་
 ལ་རབ་དུ་གནས་པ་རྒྱས་པར་མཛད།

ཀུན་འཛིན་ཞེས་པ་ས་བྱའི་ལོ་གསར་དང་། སློན་ལམ་སྐབས་པོ་ཆེ་གནང་། ལྷ་

ཡགོང་ས་ལྷ་པ་དག་དབང་སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཚོ།

བ་དང་པོའི་མཇུག་ནས་ཅུང་ཟད་བྱོ་འཚལ་བའི་ནམ་པ་བསྟན། རྒྱ་ནག་གོང་མ་རྒྱལ་
པོས་ཕོ་བྲང་དུ་ཕེབས་དགོས་པའི་གདན་འདྲེན་པར། མི་བརྒྱད་ཀྱིས་གཉའ་བ་ནས་
བཏེག་པའི་གསེར་ཡིག་པ་མངགས་ཀྱ་དིང་ཏའི་གྲུ་ཤྱིའི་མཚན་དང་། ལས་ཀ་ཆེ་བ་
འདི་རིས་བྱུང་། རྟེན་འབྲེལ་དུ་དགོངས་ནས་ཕོ་བྲང་དུ་ཕེབས་པའི་ཞལ་བཞེས་མཛད།
ནག་པ་རྩ་བ་ནས་སྟུན་བབས་སྟེ་བའི་ཚུལ་བསྟན་ཏེ། གསུང་གི་མཐའ་མ་ཕྱག་གིས་སུ་
སྟུལ་བ་འདི་ལྟར།

གནས་ཚུ་ལྟའི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྦྱིད་ཚལ་ན། དཔལ་བཞད་པའི་མིང་ཅན་བདེ་བའི་
མཚོར། བཟང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཁུ་བ་སྟེར་མཁས་པ། གནས་ལྟོ་ཕྱོགས་རྒྱ་མཚོའི་འགྲམ་
ངོགས་ཀྱི། གྲི་ཟས་སུ་བཟུང་བའི་དགའ་བའི་ཚལ། གཞི་དེ་ན་བདེ་སྟོང་ལོངས་སྦྱོད་པའི།
ལྟ་སྲར་སྟེའི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི། རྒྱན་རིན་ཅེན་འབྲེང་བ་སྟུང་བྱེད་ཅིང་། གདངས་སྟན་
པའི་ལྷང་ལྷང་སེལ་སྒྲ་ཅན། སྒྲ་འདྲིན་པའི་བྱ་གར་གྲག་འོས་པ། ཡིད་གཉིས་འདྲིན་
ཀྱི་འཁྲི་བ་གཙོད་པའི་དཔལ། ཡུལ་གང་དེ་སྒོ་ཡི་ར་བར་འཁོད། དེ་འདྲུ་འབྲལ་མེད་
པའི་དཔལ་དུ་བཟང་། མི་གནས་བསྐྱོས་ཀྱི་དགའ་བ་སྦྱོད་བྱེད་རྒྱལ། མཚན་ཀྱན་ཏུ་
རྒྱས་པའི་ཡོན་ཏན་དེ། དཔལ་ཡར་ཀྱི་ངོ་བཞིན་གོང་དུ་འཕེལ། ཀྱེ་གཞན་ཕན་དུ་
སྒྲོམ་པའི་ནམ་གཡེང་གིས། ཉིན་བཞིན་དུ་འཁོར་ཡང་ངལ་མ་ཚོར། མཚན་དགེ་སྦྱོར་
ཀྱི་གསེབ་ཏུ་འང་བྲན་ལམ་དུ། སྦྱིབ་བྲལ་བའི་དབྱིངས་དེར་ཉི་དཀྱིལ་བཞིན། ཚོས་
གསལ་ཞིང་གསལ་བ་འདི་ངོ་མཚར་ཆེ། ཡིད་དགའ་བའི་མེ་ལོང་དཀྱིལ་འཁོར་ལ།
ཁེམས་བདེ་བའི་ཡུལ་ཀྱི་སྤང་བརྟན་ནི། མཁའ་དག་པའི་དབྱིངས་ཀྱི་རྩ་གཟུགས་དེ།
ཆེས་དྲངས་པའི་རྒྱ་ནང་དེ་བཞིན་ནོ། འདི་རྩུན་པ་མ་ཡིན་བདེན་པ་སྟེ། སྐྱབས་རིན་
ཅེན་གསུམ་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན། ལྟ་ཚོས་སྦྱོང་སྤང་མ་དཔང་བཞུགས་པ། འདི་སྤང་
ཚུལ་བཅོས་སུ་མེད་པ་སྟེ། དེ་བདེན་པའི་ཆོག་གིས་ཡི་གེར་བྲིས། འདི་ཤོགས་སུ་ལྷུང་

ལ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེའང་གསུམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོའི་ནམ་ཐར་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་ཤིང་ན།
པ་དཀར་འཇམ་གྱི། །རས་བབས་པོའི་ལོགས་ལ་སྐྱལ་པས་བྲིས། །འདི་རང་གིས་བལྟས་
ན་བདེ་བའི་རྒྱ། །ཁྱོགས་གཞན་གྱིས་བལྟས་ན་ཅི་འཆར་འགྱུར། །ཉམས་བདེ་སྟོང་རོལ་
པའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེ། །དབྱར་ཆུ་པོའི་རང་ཚུལ་དག་ལ་འགྲན། །དེ་ལམ་བབས་དོ་རྩེ་ཐེག་
པའི་རིན། །རིན་ཆེ་བར་ངེས་སོ་སྤྲུལ་རྩེ། །བདག་ཆེ་རབས་ནས་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་
དུ། །ལམ་བབས་པོ་འདི་དང་མི་འབྲལ་ཤོག །

སྐྱབས་བསྐྱེམ་དཀོན་ཅོག་གསུམ་ལ་འདུད། །ཀྱེ་ཡངས་པའི་རྒྱལ་ཁམས་
ཏྱར་གྱི་ཡུལ། །ཁོངས་སྟོད་གྱི་འབྱོར་པ་ཀུན་ཚོགས་པར། །ཁོང་གསེར་གྱི་རྒྱལ་པོས་
གཙོས་གྱུར་པའི། །བཅུད་དད་ལྡན་གྱི་སྦྱིན་བདག་སྟོབ་མ་ནམས། །སྟོན་དགེ་ལེགས་
གྱི་འབྲེལ་བ་མི་དམན་པས། །དུས་དེང་སང་རྟེན་འབྲེལ་སྐྱེས་སུ་མཚོགས། །སྤར་སྟོན་
ལམ་མཐུ་ལས་བྱི་མར་ཡང་། །ཚུལ་འདི་ལྟར་ཐེག་ཆེན་ལམ་བབས་ནས། །ཁྱིད་སྐལ་
ལྡན་འབྲེན་པའི་དཔལ་དུ་འགྱུར། །དུས་ད་རེས་སྐལ་བ་དང་འཆམ་པར། །ཆོས་མཐོ་
རིས་ཐར་ལམ་ལེགས་བསྟན་ནས། །སེམས་བདེ་བའི་ཡུལ་ལ་བསྟོད་པར་བྱ། །གཞན་
ཕན་དོན་གཉེར་གྱི་བྱེད་པོ་འདི། །དབྱས་དད་ལྡན་དོན་དུ་འབྲེན་པ་གྱིས། །དུས་སྟིགས་
མའི་འགོ་ནམས་བསོད་ནམས་གྱི། །མཐུ་དམན་བྱིར་རྒྱུན་ངན་མང་ན་ཡང་། །ཁྱོགས་
འདི་ནས་ཕན་བདེའི་འབྱུང་གནས་མཆོག །དུས་རིང་ཞིག་གནས་པའི་སྟོན་ལམ་བགྱི།
།དོན་འདི་ལ་ཀུན་གྱིས་བྱེད་པར་རིགས། །

ཀྱེ་དད་ལྡན་གྱི་སྦྱིན་བདག་སྟོབ་མ་ནམས། །དུས་ལོང་ཡོད་མ་ཡིན་བཙོན་པ་
ཡིས། །ལྟ་རིན་ཅེན་གསུམ་གྱི་སྐྱབས་འོག་ནས། །ཆོས་དམ་ཆོག་སྟོམ་པ་གཅེས་པར་
སྤངས། །དཔལ་བཞེད་དགྲ་མ་ལུས་འགྲུབ་པར་འགྱུར། །རྩེ་སངས་རྒྱས་བསྟན་པའི་ཉི་
མ་ཡིས། །ཡུལ་མཐའ་འཁོབ་སྒྲིག་སྐྱེས་ཀུན་བསལ་ནས། །ཀུན་ཕན་བདེའི་དཔལ་ལ་
སྟོད་གྱུར་ཅིག །

ཡགོང་ས་ལྷ་པ་ངག་དབང་སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཆོ།

ཀྱེ་ཡངས་པའི་རྒྱལ་ཁམས་ཆེན་པོ་ན། ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་མཁོ་དགུ་ཀྱན་
འཛོགས་པའི། སྤེ་ཆེན་པོ་ཁར་ཆེན་གྱི་ཡུལ། བརུད་དད་ལྷན་གྱི་སྦྱིན་བདག་སྒོ་བ་
མར་བཅས། ཉིན་བཞིན་དུ་འདུ་འཁོད་ཀྱི་ངང་ནས་ཀྱང་། ཁེམས་བདེ་བའི་ཡུལ་ལ་
བསྐྱོད་པ་ཡིས། ཀུན་གྱི་ཆ་ལུགས་མ་སྒྲངས་ན། ཀྱུ་རུ་ཡི་ཆེ་དཔལ་རིང་བར་
འགྱུར། དཔལ་དེ་ཡིས་སུན་ཆོགས་ཡིད་དབང་གིས། དཔལ་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་སྒྲང་བ་སྒྱོ།
སྒྲང་ཚུལ་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཆོས་འདི་ལ། བདེ་སྟེར་གྱི་སྒོ་གསུམ་སྤྱོད་ཡུལ་བྱས། སྦྱོང་ས་
ཀྱང་པན་བདེའི་གྲོགས་སུ་གྱུར། དཔལ་མཁའ་འགོ་བརུ་གསུམ་སྒྲ་མ་དང་། དབྱེར་
མེད་ཀྱི་མགོན་ལ་འཕྲིན་ལས་ཞུ། ཞེས་སོ། །

དེ་ལྟར་ཀྱན་དུ་རྒྱ་རབ་བཟང་ལྟར། སྦྱོང་དོས་ཀྱིས་གདུལ་བྱའི་མཐའ་མ་
རྒྱལ་ཉེ་ (རབ་བྱུང་བརུ་པ་) ས་བྱི་ (བྱི་ལོ་ ༡༥༥༥) ནག་ལྷའི་ཉེར་དུག་གི་ཐོ་རིངས།
སྦྱུལ་སྦྱུ་རགས་པའི་ཟ་མ་རྟོག་ལས། ལོངས་སྦྱུ་ཡེ་ཤེས་སྦྱུ་མའི་སྦྱུ་ལོགས་སུ་བྱེ་ནས། རྩེ་
བརུན་འཇམ་དཔལ་སྦྱིང་པོའི་དྲུང་དུ་གཤེགས་སོ། ཉེར་བདུན་གྱི་ཉིན་སྦྱིད་ཤོད་བདེ་
ཆེན་ཅེར་སྤེ་པ་བཟླ་ཤིས་རབ་བརྟན་པ་ཞོགས་ཀའི་གཏོར་མ་ཞིག་གཏོང་བའི་སྐབས།
རྩེ་འདི་སེལ་དཀར་མོ་ལ་ཆེབས་ནས་ཕེབས་པ་ཡུན་རིང་པོར་གཟིགས་པར་ལོ་ལྔ་ཆོས་
གྲངས་ཀྱི་ཐོ་ཉི་འོད་ཤར་གྱི་ཞལ་བའི་ངོས་ལ་བཏབ་ནས་བྱིས་སུ་སྦྱུ་འཁོར་ནམས་ལ་
བྱིས་པས་དུས་ཆོས་འགྲིག་པ་བྱུང་ངོ་། །

(༡༠༧ བ་༡ ༡༥༥ བ་༡) དེ་ནས་བྱུག་མཛོད་ཀྱི་ཕྱི་དཔལ་ལྷན་རྒྱ་མཆོ་དང་
རྒྱལ་པོ་སོགས་སྦྱིན་བདག་ནམས་ཀྱིས་སྦྱ་མཆོད་མི་མཆོད་ཀྱི་དགོངས་རྒྱུ་ཆེན་
པོ་བསྐྱབས། དབུས་གཙང་གི་བྱོགས་སུ་དགོངས་རྒྱུ་མི་མངགས། དེ་ཡང་
དགོས་པའི་དབང་གིས། བྱུག་མཛོད་དང་། དྲུང་ཡིག་འཇམ་སྒྲས་པ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་མཆོ་
སོགས་གྲོས་ཐོག་ནས། གཞན་པན་དོན་གཉེར་གྱི་བྱེད་པོ་འདི། དབུས་དད་ལྷན་དོན་

ལ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་ཐེང་གསུམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་ཤིང་ན།
དུ་འདྲེན་པ་གིས། ཞེས་པའི་ཚིག་རྟེན་པོ་འདི་བཀའ་ཆེམས་ཀྱི་ནང་དུ་བཅུག་
ནས། གདུང་དབྱུས་གཙང་དུ་གདན་འདྲེན་པ་འགབ་ཚུལ་གསུངས་ཀྱང་། རྒྱལ་པོ་
སོགས་ལ་རྗེ་དབང་རིན་པོ་ཆེ་ནས། གསུང་ཡིན་མིན་གྱི་ས་མཆམས་གསལ་པོར་བྱེ་བས།
ཡར་གདན་འདྲེན་པ་ལ་བཀག་ཆ་བྱས་ཏེ། རྗེ་སླ་མའི་དཔེ་བྲངས་ནས་སོག་ཡུལ་དུ་
རིལ་པོར་བཞུགས་པ་ལ་ཁ་འཆམ་ཡང་། ས་ཡུལ་ལ་མ་དན་པར། རྟོར་སྒྲ་བཅུ་པའི་ཉེར་
ལྷ་ལ་ཞུགས་སུ་སྤུལ་བས། བདེ་མཆོག་དང་། སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་སྐྱེ། ཡིག་འབྲུ་མང་
པོ་དང་། དབྱ་ཐོད་རིལ་པོར་ཐེབས། རིང་བསྐལ་གྱི་སྤང་པོར་གྱུར་པ་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་
དུ་བཀྲེ་བས། སོ་སོས་གདུང་ཉེན་གྲངས་མེད་བཞེངས་པ་ནི། ཆོས་རྒྱལ་གྱི་དན་མེད་
ཀྱིས་མཆོད་ཉེན་བྱེ་བ་བཞེངས་པའི་རྣམ་ཐར་ལ་ཡང་འགྲན་པར་རུས་སོ། །

ས་སྐང་གི་སྒོན་ལམ་ཐོག་སྐྱེ་མདུན་ཆོས་མཛད་པས། དགེ་འདུན་སྟོང་ཕྱག་
བཞི་ཅམ་ལ་ཞག་བཙོ་ལྷའི་རིང་བསྐྱེན་བཀྱར་ཞུས། ཕྱག་མཛོད་ཀྱིས་གཙོས་པའི་སྐར་
པ་རགས་རིམ་ཡར་བཏེག་ ལྷགས་སྟག་ལ་ཙོང་ཁར་བྱང་ཚུབ་ཆེན་པོའི་མཆོད་ཉེན་
བཞེངས། རིམ་གྱིས་དབྱུས་སུ་འཁྱོར་བ་དང་། གཞི་བྱས་འཛོམ་ཐོག་ནས། སྐྱེའི་ཉེན་དུ་
བཀའ་གདམས་ལྟ་བཞི་གཙོ་པོར་གྱུར་པའི་གོས་སྐྱེ། གསུང་གི་ཉེན་དུ་གསེར་གྱི་བཀའ་
འཇུག། ཐུགས་ཀྱི་ཉེན་དུ་དབྱལ་གདུང་རིན་པོ་ཆེ་འཛོམ་སྤྱིང་གཡས་བཞག་སྐྱེ་བཅུ་
གསུམ་པ། ཐིག་རྩ་བཙོ་བཀོད་སོགས་པའི་ཐོགས་དབང་པོ་སྤྱན་ཐང་ནས་སྐྱེ་མདུན་སྟོ་
བཟང་པ། བཙོ་བོ་རྒྱ་ཤིང་དང་། ཇི་མ་ར་ཇ་རྣམས་ཀྱིས་བྱས་ཏེ། ལྷགས་ཡོས་ལ་གེགས་
མེད་དུ་གྲུབ་པའི་ཚུ་འབྲུག་རྟོར་སྒྲ་གཉིས་པའི་ཡར་ཆོས་ལ་གཟུངས་བཞུགས་ཀྱི་ཕྱག་
ལེན་སྤྱན་ཐང་ནས། རབ་གནས་ལ་ཁྱི་རིན་པོ་ཆེ་དཔལ་འཁྱོར་རྒྱ་མཚོ་དང་། སེར་
འབྲས་ཀྱི་སྟོབ་དཔོན་རྣམས་འཆོགས་ཏེ་དགའ་སྟོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་བྱས་སོ། །

(༡༠༥ བ་༤། ༡༤༠ ཐ་༡) ཞེས་རྒྱ་བོད་རྟོར་གསུམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་འདྲེན་དམ་པ་

ལ་གོང་ས་ལྷ་པ་དག་དབང་སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཚོ།

ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ་དཔལ་བཟང་པོའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་དངོས་
གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་ཤིང་རྟ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡང་། ཁྱོད་སྤང་པ་འཕྱིན་ལས་རྒྱ་མཚོས་བྱིན་
བྱིས་ཁ་ཡར་བསྐྱས་ཏེ་བསྐྱལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས། སྤྱལ་སྤྱུ་འཕྲང་ཁ་བ་དཔལ་ལྡན་སྒོ་
གྲོས་བཟང་པོས་མཛད་པའི་རྣམ་ཐར་ལྟའི་རྒྱལ་པོས་ཁྱེས་པའི་སྤྱལ་ལྡན་ཤིང་རྟ་ཞེས་
བྱ་བ་ལྷགས་རྟ་ཡན་གྱི་རྣམ་ཐར་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་དགྲུང་ལོ་བཙོ་ལྷ་
ཡན་གྱི་རྣམ་ཐར་ཆེགས་བཅད་མ། བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་དབང་པོས་མཛད་པའི་མདོ་
ཁམས་སུ་ཕེབས་པའི་ལམ་ཡིག་ཆེགས་བཅད་ལྷག་གཉིས། མཁར་ནག་ལོ་རྩ་བ་དཔལ་
འབྱོར་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པའི་རྣམ་ཐར་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པ། གཞུ་ཁང་རབ་འབྱམས་པ་
དགེ་ལེགས་ལྷན་གྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་རྣམ་ཐར་དད་པའི་གོ་འབྱེད་སོགས། ཡིག་ཆ་
ཁ་ཡར་འདུག་པ་རྣམས་ལ་གཞི་བྱས། སྤྱལ་སྤྱུ་འཕྲང་ཁ་བས་མཛད་པ་དེ་ཉིད་ལ་ལོ་
ཆེགས་སོགས་ཤིན་ཏུ་དག་པར་འདུག་ཅིང་། གཞན་རྣམས་ལ་སྤྱི་ཕྱིའི་ལོ་དུས་འཛོལ་
བ་དང་། བརྒྱུད་པའི་འབྱུགས་པ་ཁ་ཡར་མཆིས་ནའང་། ལོ་ཆེགས་ནོར་བ་སོགས་མ་
དག་པ་རྣམས་ལ་ཞིབ་མོར་དབྱད། རྗེ་བཙུན་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་འཁོན་སྟོན་ཆོས་ཀྱི་
རྒྱལ་པོ་དཔལ་འབྱོར་ལྷན་གྲུབ་སོགས་ཡོངས་འཛིན་དམ་པ་ཆོས་བཞིན་དུ་སྦྱོད་པ་དུ་
མའི་གསུང་དག་ལས་རི་ལྗར་ཐོས་པ་རྣམས་དང་། གཞན་ཡང་སྤྲད་གཉིས་སྤྱོད་པ་ཞང་
མཁར་ལོ་རྩ་བ་འཇམ་དཔལ་རྡོ་རྗེ་སོགས་མང་དུ་ཐོས་པའི་ཡོན་ཏན་མཁན་པོ་མང་
པོའི་དག་རྒྱུན་ཁྱེད་སུ་བཙུན་གྱི་རིགས་ཀྱིས་ཟུར་བརྒྱན། བར་སྐབས་ཀྱི་ཆེགས་བཅད་
རྣམས་མ་གཏོགས་ཀྱང་གྱི་གོ་བདེ་བའི་ཕྱིར་འཕོལ་ཆོམ་དུ་བྱས་ཏེ། ལོ་རྒྱུས་སྤྱོད་པའི་
བཙུན་པ་དག་དབང་སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་འཛིགས་མེད་གོ་ཆ་ཐུབ་བསྟན་ལང་ཆོའི་སྤྲེལ་
མི་བཟང་པ་མེ་པོ་བྱིའི་ལོ། ཉིན་མོར་བྱེད་པ་སྤང་གི་བྱིས་དུ་སྦྱོད་པའི་ཕྱོགས་གཉིས་པའི་
རྒྱལ་བ་གསུམ་པའི་ཆོས་ལ་དགའ་ལྡན་པོ་བྱང་དུ་སྐྱར་བའི་ཡི་གེ་པ་ནི་དག་དབང་

ཡུལ་དབང་སྐྱེང་གསུམ་པ་བསོད་ནམས་ཀྱི་མཆོད་ནམ་ཐར་དངོས་བྱུང་ཀྱི་མཆོད་ཤིང་ན།
དགེ་ལེགས་སོ།། ༥སྐྱེང་མཆོད་པ།

ནམ་ཐར་འདི་ཞིབ་བསྟར་བྲུངས་བཅོལ་ཡིག་ཆ།

༡༽ ཡུལ་དབང་སྐྱེང་གསུམ་པའི་ནམ་ཐར་འདི་ཡགོང་ས་ལྡ་པའི་གསུང་འབུམ་དཔེ་རིང་ལྷི་ལི་
ནས་བསྟར་པར་བྱས་པ་ཉ་ཉགས་ཅན་གྱི་ཁོངས་སུ་བཞུགས་པ་ཀེའི་བྱས་པ་གྲ་ཆང་གི་དཔེ་མཛོད་
ཁང་ནས་གཡར་པོ་བྱང་། དཔེ་རིང་ཤོག་གངས་ ༡༠༩ བཞུགས།

༢༽ མེར་གཙུག་ནང་བསྟན་དཔེ་རྙིང་འཆོལ་བསྟར་ཕྱོད་སྒྲིག་ཁང་ནས་བསྒྲིཌ་པ། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༩ ལོར་
ཤུང་གོའི་བོད་རིག་པ་དཔེ་སྟན་ཁང་གིས་པར་འགྲེམས་བྱས་པ། གངས་ཅན་བྱང་ལོར་དཔེ་ཆོགས་གྱི་
སྒྲིའི་དཔེ་མཛོད་ ༡༢༡ དང་། ར་ས་གངས་སྒྲིའི་བོད་གྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་གི་དཔེ་འཁོད་ཨང་ ༡༣༡༤༠

༡༡༥༥ འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱག་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་ མཚོ་དཔལ་བཟང་པོའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ནོར་བུའི་སྤེང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ བཞུགས་སོ།།

༡༥ མཚོད་བརྗོད་དང་དངོས་པོ་ངེས་བཞག་གི་ཆོགས་བཅད་ཚོན་དུ་བཏང་ནས་སྒྲུལ་པས་འགོ་བ་
འཛེན་པའི་ཚུལ། འབྲི་གུང་དང་སོག་ཡུལ་དུ་མཚོག་སྒྲུལ་དོགས་གཞི་ཅན་བྱང་བར་བཞག་པ་རིམ་
བྱས་མཐར་སོག་ཡུལ་དུ་འཁྲུངས་པ་དེ་འཁྲུལ་མེད་ཡིན་པའི་ངེས་པ་རྟེན།

༡༡༥༥ རིང་ནས་མི་བྱེད་མཛུའ་གཙུགས་ཀྱིས་བཅིངས་ལྷག་བསམ་དབྱིད་ཀྱི་ཕོ་ཉ་ཡིས།
མགོན་དུ་བསྐྱས་པའི་རྒྱབས་ཆེན་སྟོད་པའི་དབྱར་གྱི་དཔལ་མོ་བཞད་པའི་བཞིན།
ལྷས་ཅན་ཀུན་གྱི་ཕན་བདེའི་ལྷ་གྲ་གཡུར་དུ་བཟུང་བའི་པད་དཀར་འཆང་། བྲངས་མེད་
ཡོན་ཏན་ཁུར་གྱིས་དུད་པའི་ཐུབ་བཞག་རྒྱ་མཚོའི་མགོན་དེར་འདུད། དྲག་ན་པར་སྒྲས་
འདུལ་ཞིང་བོད་ཡུལ་འདིར། རིགས་གསུམ་མགོན་པོའི་སྐུ་འཕྱུལ་བྱ་བའི་གར། ཆོས་
རྒྱལ་མེས་དཔོན་རྒྱལ་བའི་འབྱུང་གནས་སོགས། སྒྲུལ་པའི་འཕྲེང་བ་མི་མཛུང་གིན་
ཏུ་རིང་། མ་སྒྲིབ་སྤྱགས་རྩེ་ཆེན་པོའི་འོད་དཀར་གྱིས། མིག་སྒྲན་ལྷ་བྱར་གནག་པའི་
འཁོར་བའི་ལུན། མཐར་བྱེད་སྦྱེས་རབས་རྒྱ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དག་སྤྲིད་པའི་དཀར་
ཆ་རྩོགས་མིན་དེ་སྤྲིད་འཕེལ། སོས་དུས་མཁའ་དབྱིངས་བུ་རྒྱར་ལྷར་དྲངས་པར། སྤྲིན་
དཀར་དལ་བྱར་གཡོ་ལས་ཆར་གྱི་རྒྱན། བབ་ཆེ་མ་བྱ་དགའ་བའི་གར་བསྐྱར་ན། འཕ་

ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱོང་བཞི་བ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་ནོར་བུའི་སྒྲུབ་པ།

པའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་ལ་སྤྱི་མི་དང། ཉེ་ཕྱིར་ཡོན་ཏན་གདེངས་ཀ་རབ་གཡོ་ཞིང། རྒྱལ་
བསྐྱོན་རྒྱ་མཚོའི་འཛིངས་ན་ལེགས་གནས་པ། རྩོན་མེད་སྤྱད་དབང་ཕྱག་ན་པད་དཀར་
ཅན། བདེ་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོར་གྲགས་མིན་ནམ། རྩོད་ཀྱི་གསང་བ་གསུམ་གྱི་པ་
རོལ་མཐའ། ཚད་མར་འཇལ་ལ་ཀུན་མཁྱེན་རྒྱལ་བའི་ཐུགས། བེ་ཆོམ་ཁྱོགས་ལ་
འཕྱང་ན་བདག་འདྲ་ཡིས། སྤྱོད་བའི་བརྒྱལ་ཞུགས་འཛིན་པ་ངལ་བའི་རྒྱ། འོན་ཀྱང་རྒྱ་
མཚོ་ཆེ་ལས་ཀྱ་ཤའི་ཅེས། སྤངས་པའི་རྒྱ་ཐེགས་རི་བཞིན་ཐུན་མོང་གི། ཀུའུ་བུའི་
སྤང་རོར་འཆམ་པའི་རྣམ་ཐར་གཞུགས། རབ་དཀར་ཤོག་བུའི་མེ་ལོང་རོས་སུ་ཤར། །

དེ་ཡང་། (ཉ ཏྲ་། ༡༥༡ བ་༢) བོད་གངས་ཀྱི་རུ་བས་བསྐྱོར་བའི་རྒྱལ་ཁམས་
འདིར། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་སྤྱལ་པ་སྤྱེུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་མའི་འགོ་བ་
འཐེལ་ཞིང་། བོད་སྤྱི་ལ་དབང་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་གཉའ་བྲི་བཅན་པོ་སོགས། ཆོས་
སྤྱོད་བའི་རྒྱལ་པོ་རྣམས་ཀྱང་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་སྤྱལ་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་ལ། དེ་དག་གི་
རྗེས་སུ་འབྲོམ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སོགས་གོས་དཀར་ལྷང་ལོའི་འཕྲང་བ་འཛིན་པ་དང་།
འབྲོམ་ཀྱ་སྤྱོད་པ་མ་ཉི་སོགས་ཁྲིམས་ལྟན་དུར་སྤྱིག་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རོལ་པ་སྟེ།
མདོར་ན་སྤྱལ་པ་སྤྱོད་ཆོགས་པའི་སྟོན་པ་འགོ་བ་སྤྱེུ་དང་། རྩེ་བྲག་གངས་ཅན་པ་རྣམས་
ཀྱི་དོན་རྒྱན་མི་འཆད་པར་མཛད་པ་ནི། ཐུགས་བམ་རིན་པོ་ཆེ་ལས། སྤྱིར་སེམས་ཅན་
རྣམས་ཀྱི་མགོན་པོ་ཡིན། རྟོགས་གངས་རིའི་ཁྲོད་དུ་རྒྱལ་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་ཞེས་པ་དང་།

(ཉ བ་༡། ༡༥༡ བ་༡) བོད་ཡུལ་དུ་འགོ་བའི་དོན་མཐའ་ཡས་པར་མཛད་
པའི་ནང་ཆན་ལ། རུ་སྤྱོད་རྒྱལ་བའི་དབེན་གནས་ཀྱི་ཐུག་པ་རྣམས་ལ་ཐུན་པ་རིམ་པ་
བདུན་འབྱུང་བ་ནི། (ཉ བ་༥། ༡༥༡ བ་༢) ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་མཆན་དང་ལྟན་པའི་
སྤྱལ་པ་བདུན་རྒྱན་མི་འཆད་པར་འབྱུང་བའི་མཆོན་དོན་དུ་བཤད་ཅིང་། ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་གསུང་མགུར་དུ། སྤྱོད་བ་བདུན་དུ་འགོ་དོན་ལེགས་

ཡགོང་ས་ལྷ་པ་ངག་དབང་སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཚོ།

བྱས་ནས། ཟག་མེད་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་སྤྱད་པར་བྱེད། ཅིས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ཡིན་
ནོ། ཉེ་ལྷོ་སྤྱལ་པ་བདུན་དུ་འབྱུང་བའི། མཚོག་གི་སྤྱལ་སྤྱུ་བཞི་པ་འདི་ཉིད་ (༡ ཉ་༡
༡༧༩ འ་༥) ཐོག་མར་ངོས་འཛིན་གྱི་ཚོ། སྤང་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་སུ་གྱུར་པས། ལ་
ལ་དག་འབྲི་གྲུང་ཞབས་དྲུང་ཚོས་རྒྱལ་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་ཐུགས་སྤྲོས་གསུམ་པ། ཞབས་
དྲུང་དགོན་ཅོག་རིན་ཅེན་ཡིན་ནམ་ཞེས་དབྱུང་གཞི་ཤར། དེ་ལ་བརྟེན་བྱས་མཛོད་
གྱུ་མྱི་དཔལ་ལྡན་རྒྱ་མཚོས་འབྲི་གྲུང་དུ་གཟིགས་པར་བྱོན་པར། སེལ་སྤོབས་བྱུང་
གསུངས་པས། རྗེ་གོང་མས་ནི་ངེད་ལ་སེལ་གསུང་གི་མེད་སྤྲུམ་སྟེ་སྤྱུ་སྤྱུ་མིན་པ་འདྲ་
བསམ་པ་ཞིག་ཤར། འོན་ཀྱང་དེ་སྐབས་ཡིན་མིན་གཉིས་ཀའི་ཁ་ཚོན་མ་ཚོད་པར། དེ་
ཞིག་སྤྲུམ་མེ་བཞག་སྟེ་ཕྱིར་བྱོན། གནས་ཚུང་སྟོག་ནས་སྤྱལ་པའི་ཚོས་སྐྱོང་ཆེན་པོས་
མཚོག་གི་སྤྱལ་སྤྱུ་སོག་ཡུལ་རང་དུ་འཁྱུངས་པར་ལུང་བསྟན། ཚངས་པ་དྲུང་གི་ཐོར་
ཚུགས་ཅན་ཚེར་གསེབ་ཚོས་རྒྱལ་གྱིས་ཀྱང་དེ་དང་མཐུན་པ་ཞིག་གསུངས་པ་ལ་ཡིད་
ཆེས་ཀྱི་གནས་སུ་མཛོད་དགོས་རྒྱུར་འདུག་ཀྱང་། ཐོས་བདེའི་སྐབས་ཚོས་སྐྱོང་གི་
རིགས་ཀྱི་ལུང་བསྟན་ལ་ཡང་རིས་སུ་བོར་རེ་བ་བྱེད་ཅིང་འགག་ལ་ཐུག་པའི་དུས། རྒྱ་
མཚོན་ཅི་ཡང་མེད་པ་ཞིག་གི་ཆོག་ལའང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ལྟར་གཅེས་སྤྲོས་སུ་
བྱེད་པ་འདི་ཀྱན་གྱི་སྒོལ་ལ་སྤང་ངོ་། །

སོག་ཡུལ་གྱི་སྤྲར་པ་རྣམས་ཀྱི་མགོ་མིར་གསོལ་དཔོན་ཚུལ་བྲིམས་རྒྱ་མཚོ་
ཡོད་འདུག་པས། ཁོང་པ་དང་ནང་སོ་མཛོ་མོ་མཁར་པ་གཉིས་ཀྱིས་དབུས་སུ་མི་ཆེད་
གཉེར་མངགས་པའི་ཡིག་འདི་ལྟ་སྟེ། ཐུག་མཛོད་རིན་པོ་ཆེས་དབུ་མཛོད། ཚོས་རྗེ་
ཞལ་ངོ་། ནང་སོ་ཞལ་ངོ་རྣམས་དང་། དྲུང་འཁོར་བཞེས་གཞོན་རྣམས་ཀྱི་ཞབས་དྲུང་
དུ། ཐག་རིང་གི་སའི་ཆ་ནས་གྲས་པ་ཆེན་པོས་ཁྱེད། དེང་སང་གི་དུས་དཔོན་སྟོབ་
ཐམས་ཅད་སྤྱོད་སྟོམས་ཤིང་། ལུགས་གཉིས་ཀྱི་འགོ་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ངང་དུ་བཞུགས་

ཡུལ་དབང་སྐྱེས་པའི་བཞི་པ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་ནོར་བུའི་སྒྲུབ་པ།

པ་གནང་ལགས་སམ། སྤང་ཆུང་སྤྱིང་རུལ་བདག་ཀྱང་། འབས་བྱང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
པའི་ཐུགས་རྗེ་ལ་བརྟེན་ནས། ལུས་ལ་ནད་འཆེ་མེད་ཅིང་སྤར་ཆེན་གཞིས་ཀྱི་དབུ་
སྤྱད་དང་། འགྲོ་པན་འཕེལ་བའི་ཁྱལ་དུ་གནས་ལགས། འཆ་མས་བྱས། འདིར་སེ་
ཆེན་ཆོས་ཁུར་གྱི་བེའ་ཇི་ཆུང་བ་ལ། ལོ་སྟོན་མའི་རྩ་བ་བརྒྱ་གཉིས་པའི་གནམ་གང་
གི་ཉིན་བུ་ཞིག་སྟེས་འདུག དེ་ལ་རྟགས་རྟེན་འབྲེལ་ལེགས་པ་འགའ་བྱང་འདུག་
ཀྱང་། དཔོན་མོས་གསང་ནས་བསྐྱད་ལེ་རེད། དེ་རྗེས་བློ་ཇི་རྩ་བ་གསུམ་ཅམ་དབང་པོ་
ཤོར་ནས་སེམས་མི་བེན་པ་ལྟ་བུ་བྱང་འདུག དང་པོ་ཁོག་ལ་བྱགས་དུས། བེའ་ཇིའི་ཆི་
ལམ་དུ། འབས་བྱངས་རིན་པོ་ཆེ་ན་བཟའ་དཀར་པོ་བཞེས་ནས་བཞུགས་པ་ལ། ཕྱག་
བཙུལ་བ་དང་། ལྷ་དཀར་པོ་ཞིག་དང་མཇལ་བ་བྱང་འདུག ཁོག་པར་ཡོད་དུས་ཁོག་
སྟོད་ལ་བསྐྱད་པ་དང་སྤར་དང་མི་འདྲ་བའི་ལུས་སེམས་བདེ་བ་སོགས་རྟགས་མང་པོ་
བྱང་འདུག་ཞེ་སྟེ་སོར་མ་བཤད་ལེ་རེད། དེ་རྗེས་རྩ་བ་བརྒྱད་པའི་ནང་དུ། བློ་ཇི་ལ་ལྟ་
དཀར་པོ་ཞིག་གིས། འདི་ཏ་ལའི་རྩ་མའི་སྐྱ་སྐྱེ་ཡིན། ཁྱི་ཐོག་ལ་བྱད་ལ་སྟེ་ཆོ་ལ་མཇལ་
ཁ་ཐོང་བེར་བའི་ལུང་བསྟན་བྱང་གསུངས་འདུག་པས། ནང་སོ་མཛོ་མོ་མཁར་པ་དང་
ཁོང་རྣམས་ཀྱིས་སྐུ་ལ་སྐྱ་ཡིན་ན་རྟེན་འབྲེལ་ཀྱང་འཕྱགས་དོགས་ཁྱི་ཐོག་ཏུ་གདན་
བྱངས་འདུག་ལགས། དེ་སྐབས་ཀྱང་མེ་ཏོག་གི་ཆར་བབས་པ་སོགས་རྟགས་བྱད་པར་
ཅན་བྱང་བེར། དེ་རྗེས་སྟེ་ཆེན་ཀུན་ལ་གྲགས་བྱང་བས། བདག་གིས་ཆ་དཀར་ཕྱོགས་
ལ་འགྲོ་ཞོར་ལ་མཇལ་བས། འཁྲུངས་ནས་རྩ་བ་བརྒྱ་ལས་མི་འགྲོ་བ་འདུག་ཞེ། རང་
ག་བའི་ཕུ་གུ་དང་མི་འདྲ་བར། བཞུགས་ཚུལ་དང་གཟིགས་སྟངས་ཟ་མ་བཞེས་ཚུལ་
རྣམས་ནི་བྱད་དུ་འཕགས་པ་ཞིག་འདུག་ལགས། འབས་བྱང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་
སྐྱ་སྐྱེ་ཡིན་མིན་ཅི་ཡིན་རུང་ཐ་མལ་གྱི་ཉམས་ནི་མི་འདུག རེད་འདིར་ཡོད་རྣམས་
ཀྱིས་གསུང་མ་བྱོན་བར་ལ་ཡིན་མིན་གཉིས་ཀའི་ཐག་མ་ཆོད། རྟགས་རྟེན་འབྲེལ་དེ་

ལ་གོང་ས་ལྷ་པ་ངག་དབང་སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཚོ།

བཞིན་རེད་པས། གཡས་ཕྱོགས་སུ་ངེས་ཤེས་འདྲོངས་པ་བཞིན་ཨི་བྱང་། མ་བྱང་ན་
ཁྱེད་དཔོན་སློབ་ཆམས་ཀྱིས། ཆོས་སྦྱོང་ལ་ལུང་བསྟན་ཞུ་བ་དང་། སྤྱགས་དམ་བཟླ་
པ། ཟན་སྤྱིལ་སོགས་མཛད་ནས་སྤྱགས་ཡིད་ཆེས་པ་ཨི་འོང་གཟིགས་པ་ཞུ་ལགས། ཟླ་
ཆེན་ཀྱན་ལ་སྐད་འདི་གྲགས་སོང་བས། མཐོང་ཆོད། ཆོར་ཆོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཞུས་
པ་ཡིན་ལགས། ཡང་གསུང་བྱོན་ནས་ཡིད་ཆེས་བྱང་ན་ལྷ་དུ་འཕྲོས་འབུལ་ལགས།
གཞན་མ་བེའ་ངེས་ལུང་བསྟན་འདྲ་མང་པོ་གསུངས་འདུག་སྟེ། འདིར་མ་ཞུས། ས་
སྤང་ཉིར་ལྷ་བཅུ་པའི་ཆོས་བཅོ་ལྷ་ལ་ཆོས་ཁུར་དཔོན་པོའི་སྟེ་སོག་ནས་སུལ་བའི་ཞུ་
ཡིག་ཅེས་སོ། །

གནས་ཚུལ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས། འབྲི་གུང་ཕྱོགས་ཀྱི་རེ་བ་བསྐྱུངས་ཏེ། ཕྱག་
མཛད་གུ་ཕྱི་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱིས་གཙོས་པའི་སྤྱར་དམངས་ཆམས་སོག་ཡུལ་དུ་གདན་
འདྲེན་པ་ལ་འདེགས་པའི་འདུན་པ་དང་ལྷན་པར་གྱུར། དེང་སང་གི་དུས་ནི་སྤྱ་ཆེན་
ཆམས་ཀྱི་སྟོབས་འབྱོར་ལ་རུམ་པས་སྐྱ་སྐྱེ་ལ་ཏབ་ཐོབ་བྱེད་པར་སྤང་། དེ་སྐབས་བསྐལ་
དུས་བཟང་བས་སྟོལ་ངན་དེ་འདྲ་མ་དར་བ་དང་། ལྷག་ཏུ་འབྲི་གུང་དུ་སྐྱ་སྐྱེ་ཡིན་ནམ་
དགོངས་པའི་སྤྱགས་རྟོག་བྱང་བ་ལས་སྒྲོས་པའི་སྤྱན་ཉིའི་ཆམ་པ་ནི། ཞབས་བྱང་ཆོས་
རྒྱལ་སྤྱན་ཆོགས་དེ་སྐྱེས་བྱ་དམ་པར་སོང་བས་ག་ལ་མཛད། ཕྱག་མཛད་ནི་བོད་སོག་
གང་དུ་སྐྱ་སྐྱེ་བྱང་ཡང་བཟླ་པ་ལུང་བསྟན་སོགས་ངེས་ཤེས་འདྲོངས་པ་ཞིག་དོན་
དུ་གཉེར་བ་ལས། སོག་པོའི་རྒྱལ་རིགས་ལྷ་བྱ་ཞིག་ལ་བྱང་ན་ཁ་རྟག་དང་རྒྱ་ཆེན་པོ་
ཡོང་། བོད་ཀྱི་སྤྱ་ཆེན་མི་ཆེན་ཀྱི་རིགས་སུ་བྱང་ན་དེ་དག་གི་ས་ཆའི་སྟེང་ནས་ལོངས་
སྟོང་རྒྱ་འོང་སྟམ་པའི་དེང་དུས་ཀྱི་སྐྱ་སྐྱེ་ངོས་འཛིན་རྟོག་པ་འོག་འགྱུར་འཁོར་ལོ་
བསྐྱོར་བ་ཆམས་དང་འདྲ་བ་མིན་ནོ། །

རྗེ་བྱང་རིན་པོ་ཆེ་བསྟན་པ་རྒྱ་མཚོས། རྗེ་གོང་མའི་ཞལ་ཐང་རྒྱབ་ལ་ཕྱག་

ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱོལ་མེད་བཞི་བ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་ནོར་བུའི་མེད་བཤ།

གྲིས་འབྱར་བ་ཞིག་འབྲི་གྲང་དུ་བསྐྱམས་ཕྱོན་དུས་ངོ་མཁྱེན་པ་སོགས་ཡིད་ཆེས་ཚུལ་
གསུངས་ལ། སྤྱིར་སྤྱུལ་པ་ལ། སྦྱོལ་བ་ལྷ་ཕྱི་སྤྱི་ཆགས་སུ་འབྲེལ་བའི་སྤྱུལ་པ་དང་། དུས་
གཅིག་དུ་སྤྱུལ་པའི་སྤྱུལ་པ་དང་། ཕྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་སྤྱུལ་པ་སོགས་འབྱུང་ཞིང་།
དེ་དག་གྲང་མཐའ་གཅིག་དུ་མ་ངེས་པ་སྒྲ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་གཅིག་ལ་གཟུགས་
འབྱམ་ཕྲག་འཆར་བ་ལྟར་པ་མཐའ་ཆད་བཟུང་བུལ་བས་ན། བདག་ལྟ་བུའི་སྒོ་གྲོས་ཀྱི་
ཚུལ་དམན་པས་ཁ་ཆོན་གཙོད་པར་ག་ལ་རུས། འཇམ་པའི་དབྱངས་དགོན་ཅོག་ཆོས་
འཕེལ་གྱི་གསུང་ལས། ག་ཇག་ཆོས་མཛད་སྒོམ་བཙོན་སྒོ་གྲོས་རྒྱལ་མཆན་དེ། ཆོས་
མཐུན་ཐུགས་དམ་པ་ཞིག་ཡོད་འདུག་པས། རྗེ་ཤོང་མའི་དགོངས་པར་བདེ་ཞིང་ཞམ་
འབྲིང་དུ་བཅར་བ་ནས། ཁོང་གི་སྤྱི་སྦྱོལ་བ་ཞབས་བྱུང་དགོན་ཅོག་རིན་ཅེན་ཡིན་
འདུག་པས། རྣམ་པར་དགར་བའི་ལས་ཀྱི་འབྲེལ་བས་རྗེས་སུ་བཟུང་བ་ཞིག་གོ་ཞེས་
བཀའ་གནང་བ་ཐོས་སོ། །

དེ་ཡང་འབྲུལ་མེད་ཀྱི་ངེས་པ་ནི། སོག་པོའི་ཡུལ་དུ་འབྱངས་པའི་རྒྱ་མཆན།
བཀའ་ཆེམས་ལས། སྒོན་དགེ་ལེགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་མི་དམན་པས། །དུས་དང་སང་རྟེན་
འབྲེལ་ཐུན་སུམ་ཆོགས། སྤྱིར་སྤྱུལ་པ་མཐུ་ལས་ཕྱི་མར་ཡང་། ཚུལ་འདི་ལྟར་ཐེག་
ཆེན་ལམ་བཟང་ནས། ཁྱོད་སྐལ་ལྷན་འདྲེན་པའི་དཔལ་དུ་འགྱུར། ཞེས་པ། ཞབས་
བྱུང་རིན་པོ་ཆེ་འགྲོ་བའི་མགོན་པོ་ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་པ་དང་ཐུགས་རྒྱུད་གཅིག་ལ།
ཨལ་ཐན་རྒྱལ་པོ་དེ་ཤོང་མ་སེ་ཆེན་གན་གྱི་སྦྱོལ་བ་ཡིན་པར་སྤྱང་བས། དུས་དེར་མཆོད་
ཡོན་གཉིས་སྒོན་ལམ་ལེགས་པར་བཏབ་པའི་མཐུས། དེང་སང་སོག་ཡུལ་དུ་དམ་པའི་
ཆོས་དར་བ་སོགས་རྟེན་འབྲེལ་འགྲིག་པ་འདི་བཞིན་བྱུང་ལ། སྤྱིར་སྤྱུལ་པ་ཀྱི་
མཐུས་སྦྱོལ་བ་ཕྱི་མར་ངོང་གིར་གྱི་རིགས་སུ་འབྱངས་ཏེ་ཆོས་སྤྱིད་གཉིས་ལྷན་བྱུང་དུ་
འབྲེལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྐལ་ལྷན་རྣམས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་དུ་འདྲེན་པའི་དཔལ་དུ་

ལགོང་ས་ལྷ་པ་ངག་དབང་སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཚོ།

འགྱུར་ཞེས་ཞལ་གྱིས་འཆས་པའི་རྩོམ་རྒྱུང་འགྱུར་བ་མེད་པའོ། །

སྒྲུགས་བམ་རིན་པོ་ཆེར། བོད་ནི་རྒྱལ་པོ་དག་ལ་ཆད་མར་བྱེད། །མི་དབང་
མཛོད་ལ་བོད་ཁམས་བདེ་བར་སྒྲོང་། ཞེས་པ་ལྟར། བོད་ཁ་བ་ཅན་ལྟ་བུའང་། ཐོག་
མར་ཆོས་ཁོ་ནས་འདུལ་བར་མ་རྒྱས་པར་སྲིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་འདུལ་དགོས་པ་བྱུང་བ་
དང་མཚུངས་པར་འདྲིར་ཡང་རྟོར་གྱི་རྒྱལ་རིགས་སུ་སྐྱུ་བལྟམས་པས། རྩོམ་པའི་
དུས་སུ་རྟོར་སོག་ནམས་རྩི་བཅུན་ཅོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་བསྟན་པ་ལ་མི་བྱེད་པའི་དད་
པ་ཐོབ་སྟེ། དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་ལམ་བཟང་པོ་བྱུང་བའི་སྟེང་དུ། སྐྱེ་སྐྱེ་རྟེན་མའི་
དུས་ངེད་ཀྱི་རིགས་སུ་འབྱུངས་ཞེས། འཇིག་རྟེན་དང་སྒོ་བསྟན་པའི་སྲིད་ཀྱི་ཆ་ནས་
ཀྱང་མངོན་པར་ཞེན་པས་བསྟན་པ་ལ་འགྱུར་མེད་ཀྱི་གྲས་པ་མི་སྟོད་པ་ལ་གཟེགས་
པ་ནི་དགོངས་གཞི་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཞིང་། འབྲུག་པ་རྒྱལ་དབང་ཆོས་རྩིས་འབྲུག་བསྟན་ལ་
དགོངས་ནས་བསམ་བཞིན་བྱ་བྱི་དཔོན་གྱི་རིགས་སུ་སྐྱེ་བ་བཞེས་པའི་བསྟན་པ་བཟོད་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་པར་དཀར་པོའི་ནམ་ཐར་དུ་གསལ་བ་དོན་འདི་དང་མཚུངས་
མོད་ཀྱང་། གཞན་པན་གྱི་གདུལ་བྱ་སྒྲོང་བ་ལ། ཐུགས་བསྐྱེད་རྒྱ་ཆེ་རྒྱུ་གིས་ཤར་
ཕྱོགས་རྒྱ་མཚོའི་མཐའ་རྒྱ་ཆུན་གྱི་ཆེན་པོ་རྟོར་གྱི་རྒྱལ་ཁམས་མཐའ་དག་ཞུ་སེར་པོ་
གཅིག་གི་འོག་ཏུ་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ལྡན་གྱིས་ཁྱེད་པར་གྱུར་ཆོ། གཉལ་བྱར་ལོ་གསུམ་
འབྲུག་བསྟན་གྱིས་ཁྱེད་པ་ཅམ་ལ་ཞལ་པོ་མཛད་པའང་ནམ་མཁའ་དང་ལག་མཐིལ་
གྱི་དཔེར་མངོན་ནོ། །

གཞན་ཡང་བཀའ་ཆེམས་ལས། མི་གནམ་བསྐྱོས་ཀྱི་དགའ་བ་སྐྱེད་བྱེད་རྒྱལ།
ཁཛུག་ཀྱན་ཏུ་རྒྱས་པའི་ཡོན་ཏན་དེ། །དཔལ་ཡར་གྱི་ངོ་བཞིན་གོང་དུ་འཕེལ། ཞེས་
པའི་དོན་གནམ་བསྐྱོས་ནི་ངིང་གིར་གྱི་རྒྱལ་བརྒྱུད་དེའི་རིགས་སུ་འབྱུངས་པས་ཡབ་
ཡུམ་སོགས་ཕྱོགས་དེའི་སྐྱེ་བོ་ནམས་ཀྱི་དགའ་བ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་། ཡོན་ཏན་

ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱོང་བཞི་བ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་ནོར་བུའི་སྒྲིབ་བ།

ཞེས་པའི་མཚན་བྱུང་དངོས་སུ་ཐོན་པ་དང་། གོང་དུ་འཕེལ་ཞེས་པས་རྒྱ་མཚོ་ལ་ཚུ་བོ་
མཐའ་དག་འདུ་ཞིང་འཕེལ་བས་དོན་གྱིས་ཐོན་པའོ། །

༡༥ ཡབ་ཀྱི་རིགས་རྒྱུད་དང་ཡ་རྒྱལ་དབང་གོང་མའི་གཟུགས་སྐྱུ་བསྐྱས་པའི་ཚུ་ལ། ཡབ་ལུ་མ་གཉིས་
ལ་མི་ལམ་སོགས་དངོས་ཉམས་ཅི་རིགས་པར་ཡ་མཚར་བའི་ལྷས་མང་དུ་བྱུང་བའི་སྤྱར་ལྷམས་སུ་
ཞུགས་པ་དང་གཟུགས་སྐྱུའི་མཚོན་སྒྲིབ་ཞིང་འདིར་ཕེབས།

(ཡ ༡༩༡ ༡༥༩ བ་༡) དམ་པ་འདི་ནི་རྒྱ་དང་མི་ཉག་གི་རྟེགས་པ་ཅན་ཐམས་
ཅད་བསོད་ནམས་ཆེན་པོའི་དཔྱད་གིས་དབང་དུ་བསྐྱས་ཏེ། ཆོ་རིང་གནམ་གྱི་ཤེ་མོང་
ལ་བརྟེན་ནས་ཡངས་པའི་རྒྱལ་ཁམས་ཀྱན་ལ་མངའ་སྤྱར་བའི་རིང་གིར་རྒྱལ་པོ་ནས་
བབྱང་ཐོག་ན་ཐེ་སྤར་གྱི་བར་དུ། འངམ་དབྱངས་གོང་མའི་ཁྲི་ལ་ཞབས་བྱུང་བཀོད་དེ་
ཚོད་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་སྤྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་ཤ་སྟག་ཏུ་བྱུང་བ་ཡིན་ལ། ཐོག་ན་ཐེ་སྤར་གྱི་
དུས། བྱ་ཐལ་བྱས་རྒྱ་ནག་གི་རྒྱལ་ས་ཕྱོགས་ཏེ། རྒྱལ་རབས་མང་པོའི་བར། ལྷ་ལྷོ་སྟག་
སྟོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་མི་དགེ་བའི་སྤིང་དུ་འབྱམས་པ་ལས། དུས་རིང་མོ་ཞིག་ནས་གྲངས་
མེད་པའི་རྒྱལ་བའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་བྱེད་པོས། མཐའ་འཁོབ་སྤྱན་པའི་སྤིང་དུ་དམ་
པའི་ཆོས་ཀྱི་སྟོལ་བའོད་པའི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོར། ཨལ་ཐན་རྒྱལ་པོ་ཞེས་ཡངས་པའི་
རྒྱལ་ཁམས་ཀྱན་ཏུ་ཉི་ཟླ་ལྟར་གྲགས་པའི་རིགས་ཡིན་ནོ། །

དེ་ཡང་ཞབས་བྱུང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ་དཔལ་བཟང་
པོ། ས་བྱི་ནག་པ་རྩེ་བའི་ཉེར་དུག་གི་ཐོ་རིངས་གཟུགས་སྐྱུའི་བཀོད་པ་ཆོས་དབྱིངས་
སུ་བསྐྱས་ཏེ་རྒྱུད་སེམས་ཅམ་ལས་བྱབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་དེས། ཐོག་མར་དག་པ་
མཁའ་སྟོད་ཀྱི་གནས་སུ་ཕེབས། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་ཐུགས་དམ་གྱི་སྟིང་པོ་སྤྱན་མོང་
མ་ཡིན་པ་རྣམས་གསང་བའི་ཚུ་ལ་མཛད་པ་ཞིག་ཡོད་འདུག་པས། མཁས་བྱབ་བྱུང་
པོ་དང་། མཉམ་མེད་རི་བོ་དགའ་ལྷན་པའི་ཟབ་ཆོས་མགོན་པོ་སྟིང་ཞུགས་ཀྱི་འཕྲོ་བ།

ཡགོང་ས་ལྷ་པ་ངག་དབང་སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཚོ།

ད་ཀྱི་ལ་འཁོར་རྒྱ་མཚོའི་བྱབ་བདག་སྒྲགས་རམས་པ་དགེ་འདུན་བཟླ་ཤིས་ཀྱི་ཞལ་
ཀྱི་བདུད་རྩི་ལ་སྤྱགས་དམ་ནར་མར་མཛད་པས། བཀའ་ཆེན་ལས། དཔལ་མཁའ་
འགྲོ་བཙུ་གསུམ་སླ་མ་དང་། དབྱེར་མེད་ཀྱི་མགོན་ལ་འཕྲིན་ལས་ལྷ། ཞེས་གསུངས་
པ་དང་། དེ་དང་ཆབས་གཅིག་པར། རྒྱ་རོ་པའི་གསང་ཆེན་སྒོ་བ་བཤད། རྩི་རྩི་འཆང་
མཚར་པ་ཆོས་རྩི་ཡབ་སྲས་ཀྱི་མན་ངག་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གདམས་པ་སྤྱགས་སུ་
བསྟར་བས། རྩི་དབྱེར་མ་ལ་བརྟེན་པའི་ཟབ་མོ་རྩི་རྩི་ལ་འགྱུར་ཀྱི་ཉི་བའི་ལམ་ཁྱད་
པར་ཅན་སྤྱགས་རྒྱུད་ལ་འཁྱུངས་པའི་བཅར། བཀའ་ཆེན་ལས། ཉམས་བདེ་སྟོང་
རོལ་པའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེ། དབྱེར་རྩི་བོའི་ངང་རྩི་ལ་འགྱུར། དེ་ལམ་བཟང་རྩི་རྩི་
ཐེག་པའི་རིན། རིན་ཆེ་བར་ངེས་སོ་སླ་མ་རྩི། བདག་ཆེ་རབས་ནས་ཆེ་རབས་ཐམས་
ཅད་དུ། ལམ་བཟང་པོ་འདི་དང་མི་འབྲལ་ཤོག ཞེས་གསུངས་ལ། ཡབ་བཀའ་ཡི་དམ་
ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡང་བདེ་མཚོག་རིལ་བུ་པ་དང་། རྩི་རྩི་གདན་བཞི་གཉིས་ཡིན་པར་སྟར་
བས། རིན་ཆེ་བར་ངེས་སོ་སླ་མ་རྩི། ཞེས་པའི་སླ་མ་ནི་རྩི་རྩི་འཆང་སྤྱགས་རམས་པ་
དགེ་འདུན་བཟླ་ཤིས་དང་། རྩི་བཙུན་བོད་མཁར་བ་མི་ཉི་དོན་གྲུབ་རྒྱལ་མཚན་གཉིས་
ཡིན་པར་ངེས་སོ། །

མཁའ་སྒྱུད་ཀྱི་གནས་ནས་སྐར་མདའ་འཕངས་པ་བཞིན་དུ་སེ་ཆེན་ཆོས་
ཁུར་མཚན་གཞན་སུ་མི་ཐའི་ཇི་ཇི་བྲི་ཇི་བྲི་ལེན་སྒྲུ་ལའི་ལྷམས་སུ། ས་བྱི་ནག་པ་སྒྲ་
བའི་གནམ་གང་གི་ཉིན། བྱེད་དཀར་པོ་ཤེལ་འཕྲེང་ཐོགས་པའི་རྩམ་པ་ཅན་ཀྱི་རྩི་ལ་
དུ་ཞུགས་སོ། དེའི་ཆེ་ཡུམ་ཀྱི་གྲུར་ལ་འཇའ་ཁ་དོག་ལྷ་པ་ལན་མང་པོའི་བར་དུ་བྱག་
པ་དང་། མེ་དོག་གི་ཆར་བབས་པ་ཀྱན་གྱིས་མཛོན་སུམ་དུ་མཛོང་། ཡུམ་ཀྱི་མནལ་
ལམ་དུ་གྲུར་གྱི་ཐོག་ནའི་སྟེང་དུ་མི་དཀར་པོ་ཉ་དཀར་ཞོན་པ་ཞིག་དང་། ཡང་རྩི་པོར་
མ་བྱིང་དཀར་བཞེས་ནས་ངེད་འདིར་གནས་ཤིག་གཡུར་བ་ལ་འོངས་པ་ཡིན་གསུང་

ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱོལ་བཞི་བ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་ནོར་བུའི་ཐོང་བ།

བ་དང་། བོ་ཏ་ལ་ཡིན་ཟེར་བའི་རི་མཐོན་པོ་ཞིག་གི་ཆེར་ཁང་བཟང་ཉམས་དགའ་བ་
ཞིག་ནས་འོད་ཟེར་དཀར་པོ་འཕྲོས་པའི་སྒྲ་ལ། བྱིའུ་དཀར་པོ་ཤེལ་དཀར་གྱི་འཕྲེང་
བ་ཐོགས་པ་ཞིག་འོངས་ཏེ། རང་གི་ལུས་ལ་ཐིམ། བཀལ་སད་པ་ན། ལུས་ལ་བདེ་བའི་
ཉམས་བྱུང་པར་ཅན་སྐྱེས། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཟས་གྱི་འཆོ་བས་ཉིན་
ཞག་བདུན་ཅུ་མ་གྱི་བར་ཟས་རགས་པ་གསོལ་མ་དགོས་པ་དང་། སྔོན་མེད་པའི་ཡིད་
ལ་དགའ་བའི་ཉམས་ལྷང་ལྷང་བ་ཤར་བ་བྱུང་འདུག།

ཡང་རྒྱབ་གཅིག་མཐལ་ལམ་དུ། བྱིའུ་གསིང་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཞིག་གི་ཁར་
བཞུགས་པ་ལ། བྱམ་མཁའ་གཡའ་དག་པ་ནས་ཉི་ཁྲ་གཉིས་བྱང་འབྲེལ་དུ་ཤར་བ།
ཅིག་ཅར་རང་གི་ཁོང་པར་བཞུགས་པ་དང་། རི་བོ་མཐོན་པོ་ཞིག་གི་ཆེར་འབད་མེད་དུ་
འཛེགས་པས། རྒྱ་ཆེན་པོ་གཏིང་དང་ཁ་ཞིང་ཐམས་ཅད་གཞལ་བར་དཀའ་བ་ཞིག་གི་
འགྲམ་ནས་པ་རོལ་དུ་འགྲོ་མི་ཐུབ་བམ་སྒྲུམ་ཅ་ན། གོས་དཀར་པོ་གྱོན་པའི་བྱིའུ་ཞིག་
གིས་གྲོགས་བྱས་ཏེ་འབད་མེད་དུ་བགོད། པ་རོལ་དུ་སླེབས་པ་ཅུ་མ་གྱི་བྱམ་མཁའ་ལ་
བྱ་ལྟར་འཐུར་བས། ལུལ་དང་གྲོང་བྱིར་མང་པོ་མཐོང་། དེ་ནས་སྤར་མཐོང་མ་གྱིང་
བའི་ལུལ་ཉམས་དགའ་བ་ཞིག་དུ་བབས་པ་ན། ལྷ་དང་ཁྲ་ལ་སོགས་པའི་འགྲོ་བ་རིགས་
མི་གཅིག་པ་ཡིན་ཟེར་བའི་རྒྱན་ཆ་ལུགས་གཟུགས་བརྟན་སྒྲ་ཆོགས་པ་མང་པོས་
འདུད་པ་དང་མཚོད་པ་བྱས་པ་དང་། ཡང་རྒྱུང་བཟང་གི་པ་ན། ལུང་པ་ཐུན་གངས་
རི་མཐོན་པོ་ཡོད་པ། བར་ན་ཆེ་ཤིང་ནགས་ཆལ་མེ་རྟོག་སོགས་ཡིད་དུ་འོང་བའི་ཆལ་
ཆེན་པོ། གཙུག་ལག་ཁང་དགེ་འདུན་གྱི་ཀུན་དགའ་ར་བ་དང་བྱང་དུ་འབྲེལ་བ་ཞིག་
གི་ནང་དུ་སླེབས་མ་ཐག་སྔོན་མེད་པའི་རང་གི་ལུས་ལ། ལྷ་དུམ་སྒྲ་ར་དང་བརྒྱ་དཀར་
པོའི་ཐོད་དང་ག་ཤ་སོགས་རྒྱན་དུ་མས་རང་ཤུགས་ཀྱིས་བརྒྱན་པ་བྱུང་བ་ལ། དེའི་
ཆོ་གངས་རིའི་ཆེ་ནས་དུང་དཀར་ཞིག་བྱས་བྱུང་བས། གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཕྱི་རོལ་

ཡགོང་ས་ལྷ་པ་ངག་དབང་སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཚོ།

ཏུ་འོངས་པ་ན། མི་ཉམ་ཐག་པའི་ནམ་པ་ཅན་མང་པོ་ཚོགས་པ་ཚུ་ཆེན་པོ་པ་རོལ་ཏུ་
བཞུད་དགའ་བ་ཞིག་ལ་རང་གིས་སྒྲ་བྲངས་ཏེ་བདེ་བར་བྲིད་དེ། བྲི་མཐོན་པོ་སེལ་ཏེ་
གཟུགས་ཀྱིས་བཏེག་པ་ཞིག་འདུག་པའི་འབྲིས་སུ་སྒྲེབས་ཅ་ན། སེལ་དང་སེལ་དངོས་
ཡིན་ནམ་སྒྲམ་པའི་སྒྲ་བ་ཞིག་ཤར་བའི་མོད་ལ། སེལ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་ང་རོ་ཆེན་པོ་
ཚྱུགས་ཀྱན་ཏུ་བྱས་པ་ཞིག་བསྒྲགས། དེ་དང་ཐག་ཉེ་སར་ཡུལ་ལྷགས་མི་གཅིག་པའི་
བུད་མེད་མང་པོ་རྒྱན་གོས་བཟང་པོས་སྒྲས་ཏེ་སྐྱ་ལེན་ཞིང་བོ་འཁྲབ་པ་གཟེགས་པ་
སོགས་ངོ་མཚར་བ་མང་དུ་བྱུང་བར་སྒྲུང་།

གཞན་ཡང་སྒྲོན་མེད་པའི་ངི་བཟང་པོ་འབྲུལ་བ་དང་། སྒྲ་སྒྲན་པོ་སྒྲོག་པ་
སོགས་ཉེ་འཁོར་བ་པལ་ཆེར་གྱིས་སྒྲོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པས། འདི་འདྲ་བའི་ལྷས་ངེ་ལྷ་
བུ་ཞིག་ཡིན་ནམ་ཞེས་ཀྱན་སོམ་ཉེར་གྱུར་ཀྱང་། མཐའ་འཁོབ་ཀྱི་ཡུལ་གྱར་སོང་བས་
ལེགས་ཉེས་དང་དེ་དག་གི་རྒྱ་མཚན་ཞིབ་མོར་དཔྱད་པ་ནི་མ་བྱུང་ངོ་། ཁྲོ་བ་ཁ་ཡར་
སོང་བ་ན། ཡུམ་གྱི་མངལ་དུ་སྒྲས་ཆགས་པར་མངོན་པའི་ཆེ། ཡུམ་གྱི་ཁོག་སྒྲོད་དུ་
ཡོད་ཉམས་བྱེད་ཅིང་། ཁོང་པའི་ནང་ནས་ཡི་གེ་དྲུག་པ་དང་རྫི་དང་རྫི་ལ་སོགས་པའི་
སྒྲ་དིར་དིར་སྒྲོག་པ་འབྲིས་ན་ཡོད་པ་ནམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཐོས་ཟེར། འཁྲུངས་པ་ལ་ཉེ་
བ་ཅམ་གྱི་དུས་རུབ་གཅིག་མནལ་ལམ་དུ། རང་གི་སྤྱིང་གར་བོད་ཡིག་གི་རྫི་དང་ཀར་
པོ་ཞིག་ལམ་མེ་སྒྲུང་བ་ལས། འོད་ཟེར་འཕྲོས་ནས་སེམས་ཅན་མང་པོའི་དོན་བྱས་
ཏེ། སྒྲར་རང་ལ་ཐེམ་པ་དང་། མར་མེ་ཆེན་པོ་ཞིག་སྒྲར་བས་འཛིག་ཉེན་ཐམས་ཅད་
གསལ་བར་བྱས་པ་བྱུང་ངོ་།

(༧ བ་༥ ༡༣༡ འ་༥) དེ་ནས་ཁྲོ་བ་དགྲུང་བཅུ་ལ་ལྷ་བའི་འཕགས་པའི་
ཡུལ་དུ་ཅི་ཉ་རྫི་ཞེས་པ་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་འདིར་འགལ་བར་འབོད་ཅིང་། རྒྱ་ནག་
གི་སྐད་དུ་གྱི་ཆེ་ལ། ཚྱུགས་འདིར་དབང་ཐང་དང་བསྐྱན་པ་(རབ་བྱུང་བཅུ་པ་)ས་མོ་

ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་ཐང་བཞི་བ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་ནོར་བུའི་ཐང་བ།

སྤང་(ཕྱི་ལོ་ ༡༥༥༩)གི་ལོ། ས་ཏོར་མཚོད་ཡོན་ལུགས་ཀྱི་ཁྲ་བ་དང་བོ། རྒྱལ་བས་ཆོ་
འཕྲུལ་བསྟན་པའི་དུས་ཆེན། རྒྱ་ཤེལ་གྱི་དབང་པོ་རྟ་ཆེན་གྱིས་ཉ་བའི་ཚུགས་སྡོན་
མའི་དགའ་བ་དང་པོའི་ཉི་ཤར་གྱི་དུས་སུ། པར་དཀར་པོ་འདམ་གྱི་སྟོན་གྱིས་མ་གོས་
པ་ལྟར། མངལ་གྱི་ཉེས་པའི་རྒྱ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་ཏེ། དགྲའ་ལོ་གསུམ་ཙམ་ལོན་པའི་
བོང་ཆོད་ཙམ། གསེར་གྱི་མཚོད་སྤྲོད་ཉི་མའི་འོད་ཀྱིས་བྲབ་པ་ལྟ་བུའི་གཟི་མདངས་
དང་ལྗན་པའི་ཚུལ་གྱིས་བལྟམས་སོ། །

༡༥ རྒྱ་འབྲངས་སྐབས་ལྟས་ངོ་མཚར་བ་མང་དུ་བྱུང་བ་དང་གཞོན་དུས་ནས་བྱིས་པ་སལ་པའི་སྟོན་
ཚུལ་ལས་འགོངས་པའི་མཛད་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྲབ་པ་སྟོན་པ་དང་། རྗེ་གོང་མའི་ཉེར་སྤྱད་དང་ཉེ་
གནས་མི་སྣ་ངོས་འཛིན་གནད་བས་མཚོག་སྟུལ་དུ་ཐག་ཆོད་གྱིས་ཡི་གེ་འདི་སྟོག་གི་རྒྱ་ཡོན་ཕུལ།
བོད་དབུས་ནས་ཀྱང་ཆེ་རྒྱུའི་རིགས་ཀྱི་གདན་འདྲེན་པ་འབྱོར་ནའང་རྒྱ་རིང་ཙམ་སོག་ལུལ་དུ་
བཞུགས་དགོས་བྱུང་།

(༡༠ ཉ་ཉ། ༡༥༦ ག་ལ) དེའི་ཆོ་འཇམ་འོད་ཀྱི་གྲུང་དང་མེ་ཏོག་གི་ཆར་ཆེན་
པོ་འབབ་ཅིང་། དུས་མ་ཡིན་པའི་འབྲུག་གི་སྐྱ་དལ་བྱར་སྟོག་པ་དང་། སྡོན་ཆད་སྣའི་
ལུལ་དུ་མ་ཐྱོང་བའི་ངི་ཞིམ་པོ་བྲོ་བ་དང་། རྒྱ་འཛིན་གྱི་ལུལ་དུ་ཐོས་མ་ཐྱོང་བའི་རོལ་
མོ་སྣ་ཚོགས་རང་འཁྲོལ་བ། ས་ཆེན་པོ་གཡོ་བ་སོགས་ལ་མཚན་པའི་ལྟས་མང་དུ་བྱུང་
ངོ། ཁྲ་བ་དེ་ཀའི་ནང་དུ་ཡབ་ཀྱི་མཚན་ནས་འབོད་པ་དང་གཞན་ཡང་གསུང་སྟངས་དུ་
མ་གནད་བས། ཤེས་ལྡན་རྣམས་འདི་ནི་གང་ཟག་སལ་བ་དང་མ་འདྲ་བའི་ལ་མཚན་
པ་ཞིག་གོ། ཞེས་བསྟགས་རྗེས་བྱེད་པར་གྱུར་ཏོ། རྒྱ་གཟི་བྱིན་ཆེ་བས། རྟ་ཆོད་སྤྲ་ཡང་
ཀུན་གྱིས་མིག་ཅེར་རྒྱག་དུ་བལྟ་བར་མི་བཟོད་ཅིང་། མཐོང་ན་མི་མཐུན་པ་མེད་པའི་
ངང་ཚུལ་ཅན་ནོ། ཉིན་ཅིག་ལུམ་ལ་ལྟ་ཁང་ནས་བཀའ་འབྱུར་གྱི་མ་དུམ་སྟུན་བོངས་
ཤིག་གསུངས་པ་ལྟར་སྤངས་པས། སྟོགས་བམ་ལ་གཟིགས་ཏེ་འདི་ནི་ངའི་རྣམ་པར་

ཡགོང་ས་ལྷ་པ་ངག་དབང་སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཚོ།

ཐར་པའོ་ཞེས་གསུངས། སྒྲིགས་བཅའ་ཁ་ཕྱེ་བས། དམ་ཚེས་པད་དཀར་གྱི་ནང་གི་དོན་
ཡོད་ཞགས་པའི་རྣམ་ཐར་བྱང་བས། སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་སྤྱལ་པ་ཡིན་པར་གོར་མ་
ཆག་ཅེས་ཀུན་མགྱིན་གཅིག་ཏུ་སྒྲིང་། མཚོད་གནས་ཀྱི་དགེ་འདུན་རྣམས་གསུང་རབ་
སྒྲོག་ཏུ་འདུག་པ་དང་། རང་དང་ན་མཉམ་གྱི་ཁྱེའུ་མང་པོ་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ། སྒྲོས་དང་
མེ་རྟོག་སོགས་ཀྱིས་སྒྱུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་ལ་མཚོད་པའི་རིམ་པ་མཛད་པར། གཞན་
རྣམས་བྱིས་པའི་རོལ་རྩེད་ལ། དམ་པ་འདི་ཉིད་ནི་ཡུན་རིང་པོའི་བར་དུ་སྒྱུ་ལུས་
གནད་བྱང་པོར་བསྐངས་ཏེ་ཡན་ལག་བདུན་པའི་རྣམ་པ་མཛད། འདི་དག་གི་དུས་སྡེ་
ཕྱི་རྣམས་སུ་ཚོས་ཀྱི་ཁྲི་རྩིག་པ་དང་། ཚོས་འཆད་པའི་རྣམ་པ་དང་རྡོ་རྒྱུང་དུ་མང་པོ་
བསགས་ཏེ་གྲལ་དུ་བསྒྲིགས་ནས། འདི་རྣམས་སླ་མ་ཡི་དམ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱི་
སྒྱུ་འདི་དང་འདི་འདྲ་ཡིན་ན་ཞེས་གསུང་བ་དང་། སྐབས་འགར་གསུང་ཚོག་བསྐྱང་
གསོ་གཏོར་ཟོར་འཕེན་པ་དང་གར་དབྱངས་ཀྱི་རྣམ་པ་མང་པོ་མཛད། ཉིན་གཅིག་ཡེ་
ཤེས་མགོན་པོ་བྱུག་དུག་པ། ལས་གཤིན། རྣམ་སྤྱོད། བྱུག་བཞི་པ། བྱར་ཞལ་སོགས་
ཚོས་སྒྲོང་མང་པོ་ཞལ་གཟིགས་ནས་རྣམ་འཁྱར་འདི་ལྟ་བུ་དང་བཅས་ཏེ་བྱོན་བྱང་
གསུང་དེ་དག་གི་ལད་མོ་མང་པོ་མཛད། རྒྱ་བ་གསུམ་ཅམ་གྱི་རིང་ཡུམ་རིག་པ་ནས་དུ་
མི་གནས་པའི་སྒྲོ་བ་ལྟ་བུ་བྱང་བ་སྒྱུ་སྒྲེ་ཕེབས་པའི་སྤྱར་ཡིན་ཞེས་སྒྲིང་།

ནག་པ་རྒྱ་བ་ཤར་བའི་ཉིན་གཅིག་དེ་རིང་གཟའ་སྐར་དང་དུས་ཚོད་བཟང་
པོ་ཡིན་པས། ལྷ་ཁང་གི་ནང་དུ་ལྟན་བཟང་པོ་ཤོམས། སྒྱུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་
རྣམས་ལ་མཚོད་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བྱལ། བྱོགས་བཞེར་སྤྲ་རྩྭ་བཞི་དང་། རིན་པོ་ཆེས་གང་
བའི་བུམ་པ་བཞི་ཞོག དེད་བཅས་པའི་སར་མཚོད་རྟེན་རྩིགས། གདན་ཁྲིའི་བྱོགས་
མཚམས་སུ་རྒྱལ་སྤིང་སྤྲ་བདུན་བཟ་ཤིས་ཉགས་བརྒྱད་རྣམས་སྒྲིགས། དགེ་འདུན་
རྣམས་བསྐྱེས་ལ་ཚོས་ཀྱི་འབེལ་གཏམ་མཛད་དུ་རྒྱག སོག་པོ་ཚོ་ཆེན་དུག་སོགས་རྒྱ་

ཡུལ་དབང་སྐྱེས་པའི་བཞུགས་ཀྱི་མཆོད་རྒྱུ་ཐར་ནོར་བུའི་ཐོང་བ།

བོད་ཏོར་གསུམ་གྱི་མི་སྣ་ཆོགས་པ་རྣམས་ལ་སྟོན་མོ་གུ་ནོམ་པ་ཐོང་། མཐོང་བ་དོན་
ལྡན་ཕྱོགས་འདྲིར་བསམ་བཞིན་དུ་མེབས་པ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་སུ་ཚུག་ཅིག་ཅེས་
གསུངས། དེ་བཞིན་དུ་ཡབ་ཡུམ་རྣམས་ཀྱིས་མཛད་པའི་ཆོ། བཀའ་ལས། རིན་པོ་ཆེས་
གང་བའི་བུམ་པ་བཞི། རོར་བུས་གང་བའི་རྩ་མ་བདུན། རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཆོགས་ཀྱིས་གང་
བའི་ཟངས་མཁར་ལྷ་བཙུ་རྣམས་ལྟ་དང་སྤྱིའི་འདིག་རྟེན་སྦྱོར་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྲས་པ་
ཞིག་ཀྱང་ཡོད་ཅེས་གསུངས།

དེ་ནས་ཐུམས་གྱི་ཁྲི་བའི་ནང་དུ། ཉིན་ཞག་གསུམ་གྱི་བར་དུ་མནལ་ཐུན་
གཅིག་ལ་སོང་བའི་མཐར། མནལ་སད་དེ་རྗེས་ཐོབ་ལས་བཞེངས་པའི་དུས། ཡུམ་གྱི་
དྲི་བ་ལྷས་པར། ཞག་དང་པོ་ལ་མཆོད་གཤོམ་གྱི་དཀར་མེ་གཉིས་ངའི་ལག་ན་འདུག་
པ་དེ་ཆེས་ཆེར་འབར་ཏེ་འདིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་འོད་ཀྱིས་གསལ་བར་བྱས་
པ་ཞིག་ཟིན། ཞག་གཉིས་པ་ལ་ནམ་མཁའ་ལ་འཇའ་སྤྲིན་འཁྲིགས་པའི་དབུས་ན་
སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་གངས་མེད་པ་བཞུགས་འདུག་པ་མཐོང་། ཞག་གསུམ་པ་ལ།
རིན་པོ་ཆེའི་ཁྲི་ལས་ལངས་ཏེ་བོད་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་བ་ཟིན་སོ། །ཞེས་གསུངས།

(༡༩ ཉ་ཀ ༡༥ བ་༣) དེ་ནས་ལོ་འཁོར་བའི་ཆོ། ཡབ་ཀྱི་མཆོད་ཁང་ལ་རབ་
གནས་ཤིག་བྱེད་པའི་དུས། རྗེ་འདི་ཉིད་ཀྱང་དེར་མེབས་ཏེ་རྟེན་གལ་གྱི་སྐྱེ་རྣམས་
ལ་ཞིབ་དུ་གཟིགས་ཤིང་། ཞབས་རྩུང་རིན་པོ་ཆེ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཆོད་ཀྱི་ལ་ཕྱག་
མཛུ་བ་གཏད་ནས་འདི་ང་ཡིན་ཞེས་གསུངས། རྗེ་གོང་མས་ཡབ་ལ་གནང་བའི་ཕྱག་
འཕྲེང་དེའི་མཚམས་འདྲིན་འཕྱགས་པ་རྣམས་འཆོས་པ་གནང་བས་ཀྱན་ཡ་མཚན་
དུ་བྱེད། སལ་ཆེར་གྱིས་འདི་ནི་ཞབས་རྩུང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་
མཆོད་ཀྱི་སྐྱེ་བའ་ལྟུང་མེད་ཡིན་པ་འདྲ་ཞེས་སྤྲིང་བ་ལ་བརྟེན་ནས། དེར་འཁོད་པ་
མང་པོས་ཕྱག་དབང་ལྷས་པས། ཕྱག་གཉིས་ཀ་དང་ཡ་གཅིག་དང་ཆོས་ཀྱིས་དྲིལ་བ་

ལ་གོང་ས་ལྷ་པ་ངག་དབང་སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཚོ།

སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དག་ཞན་གྱི་ཕྱག་དབང་གནང་ལུགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཐེ་གོང་མ་ངེ་ལྷ་
བ་བཞིན་དུ་གནང་། ལྷ་མིས་མཇལ་བར་འོངས་ཏེ། རྩེ་གོང་མའི་ཕྱག་འཕྲེང་དང་ཕྱག་
རྩེས་ལ་འདྲ་མིན་བརྒྱ་གཅིག་ཙམ་དང་བསྐྱེས་ཏེ་གཟིགས་སུ་ཕུལ་བ། མ་འདྲེས་པ་སོ་
སོར་ངོས་འདྲིན་མཛད་པས་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་གནས་སུ་གྱུར་ཏེ་དད་པ་ལྷག་པར་སྦྱིས། དེ་
ནས་གསོལ་དཔོན་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱ་མཚོ་དང་། བླ་མ་སོ་དཀའ་བརྒྱ་པས་གོང་གི་སྐད་
ཆའི་གནས་ཚུལ་ཐོས་ཏེ་བརྟག་དབྱེད་བྱེད་པ་དང་བཅས་མཇལ་བར་འོངས་པས།
གསོལ་དཔོན་པ་སོགས་ཕྱག་ཕྱི་རྟིང་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་བོར་ཕྱག་འདོག་པ་དང་ལྷན་ཅིག་
ཏུ། སོ་སའི་མིང་ནས་བོས་ཏེ་ངོས་འདྲིན་མཛད་པས་ཀྱུན་སྡེ་མི་ཤེས་པའི་དད་པ་ཐོབ་
བོ། །ཁོང་རྣམས་ཀྱིས་ཕུལ་བའི་མཇལ་དར་མཚོད་བཤམས་ཀྱི་རྟེན་རྣམས་ཀྱི་ན་བཟའ་
སྒོན་པ་གནང་། དེ་ནི་གསོལ་དཔོན་པ་དྲུང་འཁོར་རྟིང་པ་ཡིན་པ་དང་། ཞུམ་འབྲིང་
བའི་མཇལ་མའི་ཐོག་མར་སོང་བས་དཔོན་སྒོ་བ་གསར་རྟིང་ཐམས་ཅད་ཞལ་འདྲོམ་པ་
དང་། དབུས་ཕྱོགས་ནོར་འདྲིན་གྱི་ཐིག་ལེར་ལྷུར་དུ་འབྱོན་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དགོས་
པ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་དགོངས་པ་འདྲ།

ལུགས་ཡོས་ཀྱི་ལོ་བྱ་མེད་ཀྱི་རྒྱལ་པོས་མཇལ་བར་བྱོན་པས། བླ་མོ་ད་ཕྱི་ཡང་
ཞུམ་པ་དང་བག་ཚ་མེད་པར། ཞལ་འདྲོམ་པ་དང་བཅས་རྒྱལ་པོ་འཁོར་བཅས་བདེ་
བར་གནས་སམ་ཞེས་གསུངས་པས། རྩེ་གོང་མ་དཔེ་པའི་གདུང་ལུགས་ཀྱིས་མཆི་མ་
འཕྲུག་ཅིང་བ་སྤྱུ་ལྷང་བར་གྱུར། རྒྱལ་པོའི་ཕྱག་ཕྱིར་ལི་ཐང་གི་ལྷ་ཆེན་བཞེང་བའི་
བལ་པོ་ཡོད་པར། མིང་ནས་བོས་ཏེ་ངོས་འདྲིན་གནང་། ཆ་དོར་ནང་སོས་རྩེ་གོང་མའི་
ལུགས་དམ་རྟེན་མགོན་པོ་ཞལ་གྱི་ཐང་ཁ། ཕྱག་དཔེ། ཆིབས་པ་ཨ་བལ་སེར་པོ། ལུང་གེ་
སྒོན་པོ་རྣམས་བྱིར་ཡོང་བ་དང་དུས་མཚུངས་པར། ས་གཡོ་ཞིང་འཕྲུག་གི་སྤྱི་ཆེན་པོ་
བསྐྱུགས། ཕྱག་དཔེ་ཞལ་ཐང་རྣམས་ལ་ངོས་འདྲིན་མཛད། ཨ་བལ་སེར་པོ་ལ་ཆིབས་

ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱོང་བཞི་བ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་ནོར་བུའི་ཐོང་ག།

ནས། གཟིམས་གྲར་ལ་བསྐྱོར་བ་ལན་གསུམ་མཛད་དེ་དབྱུང་ལ་འདི་ལྟར་འགྲོ་ཞེས་
བཀའ་སྩལ། ཆིབས་ལས་བཤོལ་ཏེ་གཟིམས་གྲར་དུ་སྟན་ལ་བཞུགས་ཏེ། ཉམས་དགའ་
ཞིང་བག་ཐེབས་པའི་གསུང་གླེང་མང་དུ་མཛད། གསོལ་ཇ་ཞལ་དཀར་གང་དེར་
འདུས་པའི་སྒྲུ་བོ་མང་པོ་ཞིག་ལ་གནང་བས། ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱོམ་པ་སེལ་རུས་པའི་ཡ་
མཚན་པ་བྱང་། དེ་སྐབས་ཉེན་ཞིག་ལ་རབ་གནས་ཁུ་མཁན་བྱང་བར། རབ་གནས་ཀྱི་
ཆོག་སོགས་སྟོན་ཆད་གཟིགས་རྟོག་མཛད་མ་ཞུང་ཡང་། ཐོག་མར་གསུང་གི་གདངས་
དག་པོ་དང་བཅས་ཏེ། ཨོ་རྩྱུ་པཎ། ཅེས་བགེགས་སྟོན་པའི་ཚུལ་དང་། ཕྱག་རྒྱ་དང་གར་
དབྱངས་མང་པོའི་རྣམ་པ་དང་། ལྷ་སྒྲུབ་འབྲེན་པ་དང་བསྐྱེམ་པའི་ཚུལ་མཛད་དོ། །

ཇི་གོང་མའི་སྐྱུ་ཞང་རིག་སྒྲགས་འཆང་བའི་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བ་ཀུན་བཟང་
ཅེ་པ་བྱོན། གོང་མའི་ཐང་ཁུ་དང་ཕྱག་རིལ་གཟིགས་འབུལ་མཛད་པས། ཇི་ལྟ་བ་
བཞིན་དུ་མཁྱེན་པར་གྱུར། གང་ཟག་ཐ་མལ་པའི་སྟོན་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་འཕགས་
ཆེན་དམ་པའི་མཛད་པ་སྐབས་པོ་ཆེའི་སྟན་གྲགས་ཕྱོགས་ཀུན་དུ་བྱལ་བ་ལ་བརྟེན།
རྒྱ་བོད་ཏྲར་གསུམ་གྱི་སྒྲུ་བོ་མཐའ་ཁྲིམ་པ་མཁོ་རྒྱའི་འབྲོར་པ་ཇི་སྟེད་པ་དང་བཅས་ཏེ་
དབྱར་གྱི་ཆར་སྒྲིན་ལྟ་བུར་འདུས། ཆོས་རྗེ་མདུང་ཅེ་པར་བྱེད་ཀྱི་ལག་གི་དདུལ་ཕོར་
དེ་ཏའི་ཆིང་ནོ་ཡོན་གྱིས་ཕུལ་བ་ཡིན། ད་སྟེ་གདོང་ཅེར་འབུལ་དགོས་འདུག་བཀའ་
ཐེབས། ཉིན་གཅིག་མཁའ་ལ་འཇའ་ཆོན་གྱི་དབྱར་མ་བྱའི་གདུགས་ལྟར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲ་
ལ་དར་དཀར་གྱི་ཐག་པ་བརྒྱུངས་པ་འདྲ་བ་གསུམ་བྱང་བའི་གཅིག་གཟིམས་གྲར་གྱི་
སྟེང་། གཅིག་སྒྲར་གྱི་དཀྱིལ། གཅིག་ཡབ་ཡུམ་གྱི་གྲར་ལ་ཟུག་དེའི་ཉིན་མཇལ་བར་
འོངས་པ་རྣམས་ལ། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཕྱག་བཞི་པ་དང་། ཡི་གེ་རྩྱུ་ཡིག་དཀར་པོ་དང་།
འོད་དཀར་པོའི་ཐིག་ལེ་དང་། རལ་པའི་ལྷང་ལོ་ཅན་ཕྱམ་ཅེ་དཀར་པོ་བཞེས་པ་སྦྲ་མ་
ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་སོགས་མཐོང་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་མང་དུ་བྱུང་བས། སྒྲུ་རྒྱ་མཐའ་དག་

ཡགོང་ས་ལྷ་པ་ངག་དབང་སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཚོ།

རྩེ་གོང་མའི་མཚོག་གི་སྐུལ་སྐྱར་ཐེ་ཚོམ་དང་བྲལ་བའི་ངེས་ཤེས་རྟེན་དེ། ཕྱག་དང་།
སྐྱོར་བ་དང་། བཤགས་པ་དང་རྩེས་སུ་ཡི་རང་བ་སོགས་དགེ་བ་བརྩའི་ལས་ལམ་དབྱར་
གི་ཚུ་མཚོ་ལྷ་བྱར་འཕེལ་བར་གྱུར་ཏོ། །

(༡༩ བ་༩། ༡༢༢ བ་༡༠) དགའ་བ་ཞེས་པ་རྒྱ་པོ་འབྲུག་གི་ལོ་གསར་པའི་ཚེ་
འབྲུལ་གི་དུས་ཁྱད་པར་ཅན་གི་ཚེ། ཡེ་ཤེས་གི་མགོན་པོ་ཕྱག་དྲུག་པ། དམ་ཅན་ཚས་
གི་རྒྱལ་པོ། དཔལ་ལྷན་ལྷ་མོ་འདོད་ཁམས་དབང་ཕྱག་མ་རྣམས་ཞལ་གཟིགས། མཁར་
སྡོན་པོར་རྒྱར་དུ་འབྱོན་པ་ལེགས་པའི་གསུང་གི་སྤང་བ་སྦྱལ་བ་ལྟར། དེ་བཞིན་དུ་
མཁར་སྡོན་པོར་ཐེབས་པ་འགའ་ཚུལ་ཉེ་འཁོར་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་གསུངས་ཤིང་།
རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་མོ་སོགས་ལ་ཡང་རྒྱ་མཚན་གནང་། ཉེན་གཅིག་ཕྱི་རོལ་དུ་ཐེབས་ནས་
ཐག་ཏུ་ཅང་མི་རིང་བ་ཞིག་ན། ས་ལ་ཕྱག་མཚུབ་གཏང་ནས་འདིའི་འོག་ན་ཁོ་ཡོད་
གསུངས་པས། དེར་འདུས་པ་རྣམས་གིས་ས་ཁྱུ་དོ་ཅམ་གི་བར་དུ་བསྐོས་ཀྱང་མ་རྟེན།
སུ་མི་ཐའི་རི་དེ་རང་གི་སྐས་སུ་སྦྱེས་བྱ་དམ་པ་བྱོན་པའི་སྤར་ལྷ་བྱའི་རྣམ་པས། ཕྱགས་
རིག་ལ་སྤྱོད་ཤོད་ཡོང་འདུག་པས་ལ་ལ་ཞིག་གིས་ཁོ་གར་ཡོད། སྡོན་པ་དེའི་བྱས་ཟེར་
བ་ལ་ཐ་སྙད་མི་ཡོང་ཞེས་སྒྲིང་། སལ་ཆེ་བ་དག་གིས། རྩེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་རྣམ་
སྐུལ་དུ་ནི་གོར་མ་ཆག་པས་ཁོ་ངེས་པར་ཡོད་དོ་ཞེས། སྤར་ཡང་ས་ཁྱུ་གང་ཅམ་ཞིག་
བྱས་པའི་འོག་ནས་ཁོ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཁ་ལ་མིས་སྐྱོར་བ་བྱེད་ཐབ་པ་ཞིག་འཕྱོན་པ། སའི་
སྤྱོད་དུ་འདྲེན་པ་ལ་ཤེས་རབ་གི་ཙལ་མགིན་བཟང་གི་གྲོགས་པོར་གྱུར་པ་དག་མང་
བས། རེ་ཞིག་རྩོ་མ་ཐོགས་པར་ལུས། དེ་ནས་རྒྱ་ནང་དུ་སྤྱི་ཆེན་པོ་འདི་སའི་སྤྱོད་དུ་
འདྲེན་པའི་མི་ཞིག་ཐོང་ཞེས་ཡི་གེ་རྒྱབ་པས། རྒྱ་མི་གཉིས་གི་འོངས་ཏེ་དཀའ་ཆོགས་
མེད་པར་བྱངས་ནས་སྦྱེད་བྱའི་སྤྱོད་དུ་བརྩྭགས་པས། རྒྱུ་པོ་མང་པོས་བཟའ་བརྟུང་གི་
རིམ་པ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའི་གནས་སུ་བྱས་སོ། །

ལ་རྒྱལ་དབང་སྐྱོ་ཐོང་བཞི་བ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་ནོར་བུའི་ཐོང་བ།

དོར་ལྷ་བརྒྱད་པའི་ཆོས་བཅུའི་ཉིན། སྐུ་ཁང་རིན་པོ་ཆེ་ཀུན་བཟང་ཅེ་པ་
དང་། མཆྐྱོ་ཆོས་རྗེས་གཅོས་པའི་བོད་སོག་གི་བན་དེ་མང་པོ་དང་། རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་མོ་དོར་
ཐའི་ངི་སོགས་སྐྱེ་བོའི་ཆོགས་གངས་མེད་པ་གདན་འདྲེན་ལ་འབྱོར། ཆོས་བཙེ་ལྡེའི་
ཉིན་ཆེབས་པ་བྱུར་དགེ་སྟོན་པོ་ལ་ཆེབས་ཏེ། གདན་འདྲེན་པ་རྣམས་དང་ཆེབས་སྐྱེལ་
བ་ཡབ་ཀྱིས་གཅོས་པའི་རྟ་པ་སྟོང་ཕྱག་ཅམ་གྱིས་བསྐོར་ཏེ་ཕེབས། ཕྱག་མཚུབ་གཏད་
ནས་ལམ་འདི་ན་མཆོད་རྟེན་དཀར་པོ་ཞིག་ཡོད་གསུངས་པར། སྐུ་འཁོར་བ་འགའ་
ཞིག་གིས་ཕྱོགས་དེར་ཕེབས་ཕྱོང་ལགས་སམ་ཁྱེས་པས། ངས་སྟོན་ཕྱོགས་དེར་འགོ་
ཕྱོང་བ་ཡིན་ཞེས་སོགས་སྟོན་གནས་རྗེས་དྲན་གྱི་གསུང་ཁ་ཡར་བཀའ་སྩལ། དེའི་
ཆོ་ཆ་དཀར་རྒྱལ་པོས་དཔོན་པོ་སུན་ཆོགས་ཀྱིས་གཅོས་པའི་རྟ་པ་ལྟ་བུ་ཅམ་ཟང་
ཟིང་གི་དངོས་པོ་མང་པོ་དང་བཅས་ཏེ་མངགས་པ་འབྱོར། ཕྱག་དབང་ཁྱེས་པས་སུན་
ཆོགས་ཡོང་བ་ཞེ་ཡིན་ཞེས་ངོས་འཛིན་མཛད། རྒྱ་མི་ཞིག་གིས་སྐྱ་མ་བྱེད་སུ་ཡིན་
ངས་ངོ་མ་ཤེས་ཞེས་ཆོད་བགམ་པར། བྱོད་རང་ང་ལ་ཐེ་ཆོམ་བྱེད་མི་དགོས། སྐུན་རས་
གཟིགས་སུ་མོས་ལ་གསོལ་བ་ཐོབ་ཅིག་ཅེས་གསུངས་པས་སྟོབས་པ་མེད་པར་གྱུར།
མཆོད་རྟེན་དཀར་པོར་ཕེབས་པའི་ཆོ། དཀོན་ཅོག་ཐའི་ངིས་གཅོས་པའི་རྟ་པ་ལྟ་བུ་
ཅམ་བསུ་བ་ལ་འབྱོར་བས། བཀའ་ལས་རྟེན་འབྲེལ་ལེགས་འདི་ན་ངའི་བྲི་ཡོད་པས་
རེ་ཞིག་སྟོན་གསུངས་ནས་བྲི་ཁར་བཞུགས་ཏེ། ལྷ་བ་པོ་མེད་པར་སྐྱ་མའི་རྣལ་འབྱོར་
གྱི་ཆོས་འབྲེལ་ཞིག་སྩལ། དེ་ནི་འགོ་བ་ཐམས་ཅད་གྱི་མི་བསྐྱེད་པའི་སྐྱབས་གནས་ནི་
དཀོན་ཅོག་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་གསུམ་ཡིན་ལ། དེའི་མཆན་དང་ལྷན་པའི་རྒྱལ་རིགས་
ཀྱིས་བསུ་བ་ལ་འོངས་པ་དང་། ལུས་ཅན་ཀུན་གྱི་མཆོད་པའི་ཞིང་དམ་པ་ནི་རྒྱལ་བའི་
བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་དཀར་འབྲམས་སུ་འགོ་བའི་བརྟན་མཆོད་རྟེན་དཀར་པོའི་
འབྲིས་སུ་ཕེབས་བསུ་བ་རྣམས་ཅེ་འཛོམ་བྱུང་བ། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བའི་བརྟན་

ཡམོང་ས་ལྷ་པ་ངག་དབང་སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཚོ།

དེར་མེ་གོང་མའི་བཞུགས་ཁྲི་ཡོད་པ་སོགས། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བདེ་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་
རྒྱལ་པོ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན་པ་གསལ་བར་མཛད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ལོ།

དེ་ནས་མེ་གོང་མ་ཉིད་ཀྱི་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་དེར།
གཞུག་མར་གནས་པའི་དགེ་འདུན་རྣམས་ཀྱིས་མཛོད་པའི་བྱེ་བྲག་དུ་མ་སོགས་པས་
མདུན་བདར་ཏེ་ཕེབས། གོང་མའི་བཞུགས་ཁྲིའི་ཁར་ཞབས་ཀྱི་པ་སྒྲོ་རྣམ་པར་བཀོད་
དེ། དེར་འཁོད་པའི་རྒྱ་སེར་གྱི་ཁྲོམ་ཆེན་པོའི་དབུས་སུ་མེ་གོང་མའི་མཛད་པའི་རིམ་
པ་མདོར་བསྐྱས་ཅིང་དང་། མ་འོངས་པ་འབྱུང་འཁྱུར་གྱི་ལུང་བསྟན་རགས་རིམ་པ་
ཞིག་འདིགས་པ་མེད་པའི་གསུང་གིས་བཀའ་སྒྲུལ། གཟིམས་རྒྱུད་དང་མགོན་ཁང་
རྣམས་སུ་ཕེབས་ཏེ། མཛོད་གཤོམ། གཏོར་མ། ཞལ་འབག་སོགས་སོ་སོར་ངོས་འདྲིན་
གནང་། དེ་ནས་རེ་ཞིག་གི་བར་ཕྱག་བྲིས་འདྲི་ལྟོག་ ཕྱག་དཔེ་འདྲིན་པ་སོགས་སྤྱགས་
གཉེར་གྱི་རིམ་པ་རྣམས། རིན་པོ་ཆེ་ཀྱན་བཟང་ཅེ་ནས་ཀྱིས་སྤུལ་བས་འབད་ཚོལ་
ལ་མ་ལྟོས་པར་དཀའ་ཆོགས་རྒྱུད་དུས་མཁྱེན་པས། རིན་པོ་ཆེ་པ་དེ་ཆོས་མེ་དགོན་
གཉེར་དཔོན་པའི་ཞལ་ངོར་སོང་བ་དང་། དགོན་གཉེར་དཔོན་པ་ལ་སྡེ་སྲིད་ཕག་མོ་གྱ་
པས་བཀྱར་བཟོས་ཆེ་ཞིང་། སྡེ་འཁྱུག་དོང་ཅེ་དང་གཞིས་ཀ་གོང་དཀར་གྱི་ཕོ་བྲང་ཡས་
མས་གཉིས་ནི་ལྷགས་གཉིས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཅན་མཐའ་དག་འདུ་ས་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་
པས། རྣམ་དཔྱོད་ཀྱི་རྩལ་རྒྱུད་ཟད་ཅིང་ཡང་མི་ལྟན་པའི་སྒྲ་ཆེན་གྱི་མིང་གོག་སྐྱམ་
པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁོང་པ་སྤྱགས་མགུ་མཁན་ཞིག་མིན་པ་འདུག་ཀྱང་། རྗེ་འདི་ཉིད་ལ་
ཞབས་བྱུང་རིན་པོ་ཆེ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ་དེ་ཉིད་དང་ཁྱད་པར་མི་འདུག་ཅེས་གྲས་
པ་ཡིན་སྐད།

(༡༥ ཉ་༥། ༡༧༩ འ་༩) དེ་སྐབས་ཕྱག་མཛོད་ཀྱི་ཁུར་ལེན་བྱེད་མི་གསོལ་
དཔོན་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱ་མཚོ་ཕྱག་གཡོག་དུ་གྱུར་པར་མ་ཟད། བྱུང་འཁོར་བྲག་ཞན་

ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེས་པའི་པ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་ནོར་བུའི་སྒྲིབ་བ།

ཆང་མ་དང་འགྲོགས་ལྷགས་མཁས་ཤིང་ལེགས་པས། རིན་པོ་ཆེ་ཀྱན་བཟང་ཅེ་པ་དེ་
སྐྱེའབས་སུ་བཅར་མ་བཞུགས་པར་གནང་། ཕྱག་མཛོད་གྲུ་ཁྲི་སྒྲ་མ་ལ་གྲུས་ཞེན་
ཆེ་བ་ནི་ཡོངས་སུ་གྲགས། འཇིག་རྟེན་ཕྱོགས་ཀྱི་མཛད་སློ་ཏ་ཅང་གི་ཞིབ་ཆ་མི་ཆེ་བ་
ཞིག་ལ། ཕྱི་སྒྲ་གང་ཆེ་ཞིང་ནང་ཕྱག་རྩས་ལ་རུ་ང་བ། མཐོན་པོའི་གཉའ་གཅོག་དམའ་
བའི་སྦྱོང་བསྟར་སོགས་སྒྲར་གྱི་འཛིན་ཚུལ་དང་། སྦྱིན་བདག་གི་སྒྲེ་ལེན་ཞི་དྲག་གིས་
འདུལ་ཐབས་ལ་མངའ་བརྟེན་པར་འགྲན་ཆོད་དང་བལ་ཞེས་ཀྱན་མཐུན་པར་སྦྱང་
ཡང་། ཆོས་ཕྱོགས་ནས་སྒྲ་མ་ལ་སྐྱེ་ཡོན་དགོས་མི་དགོས་དང་། སྐྱེ་ཡོན་འབྲུལ་མཁན་
ལ་ཡོན་ཏན་ཡོད་མེད་ཀྱི་ནམ་དུ་བྱེད་པོ་ཞིག་མེད་འདུག་པ་དང་། ལྷག་པར་རྗེ་ཤོང་
མའི་བྱང་འཁོར་ཀྱན་བཟང་ཅེ་པས་གཅོས་པའི་དྲག་རིམ་ཞིག་དང་མཐོ་གཞོན་གྱི་
ནམ་པས་ཐུགས་ཀ་མི་མཐུན་པའི་སྐབས་ཀྱིས། ཕྱག་མཛོད་ཕྱོན་ནས་བཟུང་རིན་པོ་ཆེ་
པས་ཀྱང་སྐྱེའབས་སུ་བཅར་མ་བསྟན་པ་ཡིན་སྟེ། དེས་པའི་དོན་དུ་རྗེ་ཤོང་མ་དང་
ཐུགས་རྒྱུད་གཅིག་པས། གསན་བསམ་མཛོད་པ་ལ་མ་སྟོས་ཀྱང་རྒྱལ་བ་ཟུང་གཙང་
གི་སྒྲས་པོས་འོག་མིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཟེན་ནས་འཇིག་རྟེན་དང་མཐུན་པར་བྱ་བའི་
ཕྱིར་མཛོད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་བསྟན་པ་སོགས། སྟོན་གྱི་མཁས་གྲུབ་དམ་པ་ནམས་
ཀྱང་ཐོས་བསམ་གྱི་ཕྱིར་དཀའ་སྤྱད་མང་དུ་མཛོད་པས། སྐྱེ་གཞོགས་ཀྱི་ཆོད་འཛིན་
དང་སྐྱེ་ཡོན་འབྲུལ་མཁན་ལ་རིན་པོ་ཆེ་ཀྱན་བཟང་ཅེ་ནས་དེ་ཡུན་མི་བྱང་ཅམ་ཞིག་
བཞུགས་སུ་བ་ན། མཆོན་ཉིད་པའི་སྟོན་པ་རིག་པའི་མདས་རང་གཞན་ཐམས་ཅད་
ཐལ་མར་འབྱེགས་ནས་པ་ཞིག་མ་བྱུང་ནའང་། རྫོ་རྗེ་ཐེག་པའི་སྦྱིན་གྲོལ་གྱི་གདམས་
པ་དང་སྤྲ་ཞིབ་ཀྱི་ཕྱག་ལེན་ལ་བརྟེན་ནས། དོན་གཉིས་རྒྱབས་པོ་ཆེ་སྦྱན་གྱིས་གྲུབ་པ་
ཞིག་འོང་རྒྱུར་འདུག་ཀྱང་། བྱང་དུ་ཉེ་བར་འཁོད་པ་མཐའ་དག་མཐུག་མ་མེད་པའི་རྫོ་
རྗེའི་ན་ལྷན་ཤ་སྟག་དུ་སོང་བས། གསན་བསམ་གྱི་འཕྲོར་ལུས་སོ། །

ཡགོང་ས་ལྷ་པ་ངག་དབང་སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཚོ།

ཕྱག་མཛོད་ཆེན་པོ་མཚན་དངོས་དཔལ་ལྷན་རྒྱ་མཚོ། རྒྱ་ནག་གོང་མའི་
ལུང་གི་གྲུ་མི། འཇིག་རྟེན་ཡོངས་ལ་ཕྱག་མཛོད་སེལྟེར་གྲགས་པའི་སྤྲོ་སྐད་ཅན་
དེས། དབྱུང་ཕྱོགས་སུ་རྩེ་གོང་མའི་དགོངས་པ་རྫོགས་ཐབས་ནམས་ལེགས་པར་བྱ་བ་
ནས། མཚོག་གི་སྤྱལ་པའི་སྤྱོ་སོག་ཡུལ་དུ་བྱོན་པའི་གཏམ་སྟན་ན་བའི་བརུད་ལེན་དུ་
གྱུར་པ་ལ་བརྟེན། རང་ཉིད་ན་ཚོད་ཡོལ་བ་ལ་མ་སྟོས་པར། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་
བསྟེན་པ་ལ་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་རྟག་དུ་དུའི་ནམ་པར་ཐར་པ་ལ་འགྲན་པར་བྱས་
པའི་སྟིང་སྟོབས་ཀྱི་གོ་ཆ་བཙན་པོ་གྱུན་ནས། སྐར་དམངས་དང་བཅས་ཏེ་དབྱུང་ནས་
བཏེག་ དེ་དང་ཕྱོགས་མཐུན་པར། རོ་བྱང་ཆེན་པོ་སྤུ་གདོང་ཅེ་ནས་གོང་མ་མའི་
དབང་ཕྱག་མི་པམ་དབང་གྱུར་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བོད་ཤིང་སྟོ་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྲ་དཔོན་
བྱང་དུ་འཇུག་པའི་གཙུག་གི་ཁོར་བུ་དེ་ཉིད་དང་། དེ་མཚུངས་པོ་བྱང་ཆེན་པོ་གོང་རི་
དཀར་པོ་ནས། གངས་ཅན་པ་ནམས་ཀྱི་མགོན་གཅིག་ཤུ་རྒྱུ་སྟོན་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་
ལྷ་གཟིགས་ངག་དབང་བསོད་ནམས་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོ་དང་། ལུན་
ནས་ཞབས་བྱུང་གཏུང་བརྒྱད་རིན་པོ་ཆེ་གསུམ་ཀྱི་མི་སྤྲུལ་གཙོས། འོད་གསལ་ལྷ་ཡི་
གཏུང་འཛིན་ས་སྟོང་རྒྱ་རི་བ། བྱང་ཕྱོགས་མའི་རྩེ་བོ་ས་སྟོང་དགའ་ལྷན་པ་སོགས་སྡེ་
དཔོན་ཆེ་ཕྲ་མང་པོ་དང་། སེར་འབྲས་དགེ་གསུམ་གྱིས་ཐོག་བྱངས་པའི་ཆོས་སྡེ་ཁག་
ནམས་ཀྱི་གདན་འདྲེན་པ་དང་བཅས་མཁར་སྟོན་པོར་འབྱོར། ཐོག་མར་མངལ་བའི་
ཆོ། སྟོན་གནས་རྩེས་བྱན་གྱིས་ངོས་འཛིན་གྱི་གསུང་དུ་མ་སྤྱལ་བས། ཕྱག་མཛོད་ཀྱིས་
གཙོས་པའི་བྱང་འཁོར་རྟིང་པ་ནམས། རྩེ་གོང་མ་བྱན་པས་དགའ་བ་དང་སྟོ་བ་སྤེལ་
མའི་ནམ་འགྱུར་སྟོ་ཚོགས་བསྟན།

(༡༦ བ་༥ ༡༩༡ འ་༤) བྱི་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱལ་ཁང་ཅེ་པ་དཔལ་འབྱོར་རྒྱ་མཚོས་
རྩ་སྤྲིང་དུ་གནས་གཟིགས་ལ་ཕེབས་དུས། ཀ་གཉིས་མའི་ནང་དུ་ཕྱགས་ལྷན་མ་ཕུད་

ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་ཐེང་བཞི་བ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་འཛུགས་ཐར་ནོར་བུ་འཛིན་པ།

པར་བྱོན་པས། རྡོ་བོ་འཇམ་དཔལ་རྡོ་རྗེས། བཙུན་འབྲས་གཡུང་རྒྱུད་དཔེ་དཀྱིལ་
འཁོར་གྱི་ནང་དུ་མཆིལ་ལྷམ་མ་ཐུད་པར་ཡོང་བ་ཅི་ཡིན་ཞེས་གསུང་བྱོན་པས། བླ་
སྟོན་ཡིན་པར་དོན་གྱིས་ལུང་བསྟན་ཅིང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ་
གཞིས་ཀྱི་བྲག་དཀར་དུ་ཕེབས་སྐབས་ཤིག་ ཡང་དགོན་ཞབས་རྒྱུད་སོགས་རྒྱུད་འཁོར་
འགའ་ཞིག་ལ། དེ་རིང་དེད་རང་ཚོ་ཁྱ་སྟོན་དང་མཇུག་པ་འདུག་གསུངས་པས། རྒྱུ་
ཐང་སྒང་གི་དཀྱིལ་ཙམ་དུ་ཞལ་སྡེ་ནས་རྒྱལ་ཁབ་ཅེ་པ་དང་མཇུག་ དེ་རྒྱབ་ཡང་
དགོན་ཞབས་རྒྱུད་གིས། དེ་རིང་ཁྱ་སྟོན་དང་མཇུག་པ་མ་བྱུང་ལགས་ཞུས་པས། དེད་
རང་དང་རྒྱུ་ཐང་སྒང་དུ་ཐུད་བྱུང་ཞེས། བོད་ཀྱི་མཁས་པ་ཆེན་པོར་ངོས་བཟུང་བ་དེ་
ཉིད་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྱི་རྩུར་བཞུགས་མཛད་ནས། རྒྱལ་ཁབ་ཅེར་བཞུགས་སྐབས་ཡིན་
འདུག་པས། ཕྱག་མཛོད་ཀྱི་ཕྱི་སོག་ཡུལ་དུ་སྐྱོན་འབྲེན་ལ་འབྱོར་གདོང་། འཕྲལ་ཡུན་
གྱི་གསུང་སྒྲེང་མང་དུ་གནང་ཞིང་། བླ་པར་དེད་ན་ཆོད་མཐོས་པས་སོག་ཡུལ་དུ་སྐྱེ་
ཞབས་སུ་སླེབ་པ་ཞིག་མི་ཡོང་འདུག་ཀྱང་། དེང་སང་དབུས་གཙང་དུ་རང་ཕྱོགས་ཀྱི་
སླ་མའི་རྒྱ་མཐོ་དེད་རང་ཡིན་པ་ནས་ཞབས་རྒྱུད་རིན་པོ་ཆེར་མཆན་འབུལ་བའི་
བབས་འབྲེལ་འདུག་པས། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་དཔལ་བཟང་པོ་
ཞེས་མཆན་འབུལ་རྒྱ་ཕུལ་བས། འདི་ནས་བཟུང་མཆོག་དམན་ཀུན་ལ་མཆན་འདི་ཉི་
ཟླ་ལྟར་གྲགས་སོ། །

དགྲང་ལོ་བརྒྱ་བཞི་མ་བཞེས་ཀྱི་བར་དུ་གནོད་སྐྱོན་ཕྱོགས་ཀྱི་པང་བར་
གནས་པའི་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་བཞུགས་ཏེ། ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་སོག་པོ་ཆོ་ཆེན་
དུག་གི་འབུལ་བ་སོགས་ནི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོས་དཔྱ་ཁལ་བསྐྱེ་བ་བཞིན་དང་། དཔལ་
འབྱོར་ལོངས་སྤྱོད་རྣམ་ཐོས་ཀྱི་བུའི་ཁེངས་པ་འཕྲོག་ཀྱས་པ་བྱུང་ངོ་། །

༤། སོ་བྲང་གོང་དཀར་ནས་ཞབས་རྒྱུད་རིན་པོ་ཆེར་བསྟོད་པའི་བྱ་སྟན་ཆོགས་བཅད་མ་དང་། ཡ་རྒྱེ་

ཡགོང་ས་ལྷ་པ་ངག་དབང་སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཚོ།

མཚོག་སྤུལ་རིན་པོ་ཆེ་མཚོ་ཁ་དང་རྩ་སྒྲིང་། དགའ་ལྷན་ནམ་པར་རྒྱལ་བའི་སྤིང་སོགས་བརྟུན་བོད་
དུ་ཐེབས་པར་བསུ་བཀྱར་བསམ་གྱིས་མི་བྱས་པའི་ངང་ར་སའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་གནས་གཟིགས་
རྗེས་དགའ་ལྷན་ཁང་གསར་དུ་ཕྱགས་ཐེབས་པར་གོང་དཀར་བདག་པོར་སྐྱ་རབས་མཁས་པས་
བསྐྱགས་པ་ཐོབ་པའི་གཏམ་དང་དེས་ཀྱང་བཀྱར་གཟེས་བཀྱིས།

(༡༢ བ་༥ ༡༥༩ བ་༥) མོ་བྲང་གོང་རི་དཀར་པོ་ནས་འཇང་འཚོ་བྱེད་ཤེས་
རབ་རྒྱལ་མཚན་སོག་ཡུལ་དུ་གདན་འདྲེན་ལ་གནང་རྗེས། ཆིབས་ཁ་ཕྱར་དུ་སྐྱར་བ་
ཡོད་ཚུལ་སོགས་ཀྱི་བྱ་ཡིག་ཕུལ་བའི་ལན་དུ། དཔལ་ཕག་མོ་བྱ་པ་ལྟ་གཟིགས་བཀའ་
བརྟུན་ནམ་པར་རྒྱལ་བས་འདི་ལྟར་གནང་སྟེ།

ཚོགས་གཉིས་མི་ཟད་རྒྱན་གྱི་འཁོར་ལོའི་མདོད། །དག་པ་གཉིས་ལྷན་སྐྱེ་དེ་
བླུ་བུའི། །རང་བཞིན་རྩལ་བུལ་སྟོན་པ་སྐྱབ་གྱི་སྒྲུལ། །ཁྱོད་ལ་དགེ་ལེགས་འདོད་རྒྱར་
སྐྱར་དུ་གསོལ། །གང་གི་སྦྱེས་སྟོབས་ཤེས་རབ་རི་བྱི་ཡིས། །གཞུང་ལུགས་གརྒྱ་ཏུ་བ་
གྱིས་བྲངས་ཀྱང་ནས། །སྐར་ཡང་གསོ་རིག་ཡན་ལག་བརྟུན་ལྷན་གྱི། །ཁབ་ཏུ་བྱས་
ནས་འགོ་ལ་བྲིམས་མཁས་པ། །སྒོ་བཟང་བྲང་སྲོང་མཚོག་ཁྱོད་རིང་མོ་ནས། །ཡིད་ལ་
གཅགས་ཤིང་མཇུག་བས་བཅིངས་ཀྱང་པས། །ལྟག་བསམ་སྒྲ་བའི་འོད་གྱིས་བྱགས་
པ་བཞིན། །ཀྱན་ཏུ་དཀར་བའི་འཕྲིན་འདི་རྒྱང་ནས་སྒྲུལ། །སྤང་རིག་རྗེས་སྐྱངས་
ཡངས་པའི་ནམ་མཁའ་ལ། །གཤོག་སྒྲབས་གཞོན་ནུའི་དུས་ནས་རབ་རྫོགས་པ། །ནམ་
དཔྱོད་མདོངས་མཐས་མཛེས་པའི་རྩ་བུ་ཁྱོད། །རྒྱལ་སྐས་མཚོག་གི་སྐྱབ་སྤར་རིང་ནས་
མངགས། །དཔག་ཚད་འབྱམ་སྤག་བརྗོད་གྱིས་མི་ལང་བའི། །རྒྱ་ཆེན་ནོར་འཛིན་ཁྱོད་
དེ་སྤྱིང་སྟོབས་གྱི། །འཕྱར་མྱིང་དལ་གྱིས་རྒྱ་བས་རབ་བཟོད་པའི། །སྦྱོད་ཚུལ་ཟབ་མོ་དེ་
ལ་སྒོ་བ་དགའ། །

རིམ་གྱིས་གངས་ཅན་ལས་ཀྱང་བྱང་གི་ཕྱོགས། །སྟོབས་གྱི་འཁོར་ལོས་སྐྱར་

ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱོང་བཞི་བ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་ནོར་བུའི་ཐོང་བ།

བ་སེ་ཆེན་གྱི། རིགས་ཀྱི་སྤྱོད་གང་དེའི་ཕོ་བྲང་ཆེར། བདེ་བར་སོན་དེ་མཚོག་ཏུ་
སྐལ་བ་བཟང་། གང་དེར་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་མཁུན་བཅེའི་གཟུགས། འགྲོ་སྒྲིའི་ལེགས་
བྱས་མེ་ལོང་ལ་ཤར་བ། རྡོ་མཚར་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པའི། རྒྱ་འཕུལ་ཆེ་ལ་
ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་ཞེས། རྟོན་གྲགས་ལྟ་ཡི་རྩ་གསང་སྟོང་སྟོག་ཅིང་། ས་གསུམ་སྤྱགས་
རྩེའི་ཆར་གྱིས་བྲན་པའི་ཆོ། ཡན་བདེའི་ལོ་རྟག་ཅི་ཡང་འཕེལ་འགྱུར་བས། དག་འ་
བའི་ཆ་བྱ་ཁྲོད་ཀྱང་གར་གྱིས་ཤིག། གང་གིས་ཞབས་སེན་མཚན་བཟང་འཁོར་ལོ་ཡི།
ཤྩིབས་སྟོང་མངོན་པར་བཀྲ་བ་མཐའ་འཁོབ་གྱི། རྒྱལ་རིགས་བྱེ་བའི་ཅོད་པན་དང་
འགྲོགས་པ། ཁྱི་གཤོག་རྒྱལ་མོའི་མཚོ་ཁར་ཕག་གི་ལོར། ཡན་ལག་བཞི་ལྟན་གསེར་
གྱི་སྤྱབ་སྟོགས་ཅན། ལ་ལོ་རྒྱར་ཞིང་དགེ་བར་ལྷན་ཆགས་ཞེས། སེམས་ལ་འབབ་པ་
མཛེའ་བའི་འཕྲིན་ཡིག་དང་། རྩ་བར་འཛེབས་ཤིང་གཤིན་པ་སྟན་པའི་གཏམ། །

སྟོང་འཁུན་མངོས་མའི་ལག་སོར་འདུ་བྱེད་གྱིས། རྡོ་ཕོན་ཐགས་སུ་བྱབ་
པའི་བེར་དང་བཅས། སོ་ཉས་དགའ་བའི་འཇུག་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ། སོན་པས་ཀུན་
དགའི་བདུད་རྩི་ཅི་ཅི་ཡང་ཐོབ། འདི་ན་ལྟ་གཟིགས་རྒྱངས་ཀྱི་རྩང་སྟོང་ཞིག། སྟོན་དུས་
ཤུགས་བྲག་ནད་གྱིས་ལྷན་རིང་གཅོས། འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་མཐོང་བར་རྩོམ་ན་ཡང་།
བསྐྱེད་མཚོག་གསུམ་སྤྱགས་རྩེའི་ཐིགས་པ་ཡིས། སྟོག་གི་རྟེན་དང་ལུས་ཀྱི་བྱངས་
གྱུར་པའི། རྡོ་སང་དུས་ན་ཐོ་མདངས་བདེ་བ་དང་། གཞུག་ལག་གཉིས་ལྟན་རྒྱལ་
ཐབས་ཁྱི་འཕང་ལ། གཟུ་བོར་མཉམ་པར་འདྲིལ་པས་འཚོ་ཞིང་མཆིས། ཀླ་ཡེ་གཅིག་
ཏུ་དཀར་བའི་ལྷག་བསམ་དང་། གཞོད་མ་ཉིད་ནས་གཉེན་གཤིན་ཆན་པའི་སྒོས།
གཅམ་བུ་བསྐྱེད་ཏེ་ནན་ཏུར་ཆེན་པོ་ཡིས། སྐར་ཡང་མོལ་མཆིད་ཡང་དང་ཡང་
སྐས་པ། གངས་ཅན་སྤྱི་རྒྱུའི་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ་ཆོ། དུས་ལས་མི་ཡོལ་ངོ་མཚར་
རྒྱབས་ཀྱི་འཇུག། དགེ་བར་བཞད་པའི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་ནི། བཅའ་ཞིག་མངོན་སུམ་

ཡགོང་ས་ལྷ་པ་ངག་དབང་སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཚོ།

མཐོང་སྐྱམ་འདི་སྐད་ལྷན།

ཀྱེ་མ་སྤྲུགས་དུས་མར་ངོར་གྱུར་པས་ན། བྱུང་བ་སྐྱུན་ཆུ་བའི་འོད་ཀྱང་འཕེལ་
འགྲིབ་ཅན། སྒོ་བཟང་རིང་ལུགས་གྲགས་པའི་དགའ་ཚལ་ཡང་། སྒྲག་རུམ་ཐུན་པས་
བྱུགས་ནས་རིང་ཞིག་ལོན། དེས་ན་རྒྱལ་བའི་འཕྲིན་ལས་འདུག་པ་ནི། བསམ་གྱིས་
མི་བྱབ་ཐུགས་མེད་ཉིན་བྱེད་འོད། དྲུལ་འཁོར་ཡོངས་སུ་གང་བ་དང་པོའི་དགྲང་།
ཤར་རིའི་སློལ་འཆར་བའི་དུས་མིན་ནམ། ལྟ་བར་མི་མངོན་གཙུག་ཏྱར་གཡས་
འབྲིལ་བ། བྱང་བ་ལྟར་གནག་ལྷང་ལོ་རིང་པོ་ཅན། བྲེགས་ཤིང་རབ་ཏུ་འབྱུང་བའི་
བྱེད་པོ་ནི། སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་སྒྲ་མས་འོས་པོ་མིན། རིགས་ཀྱི་མངོན་པར་མཐོ་བ་གངས་
ལས་སྐྱེས། སྟིང་སྟོབས་རྒྱལ་པོད་དཔའ་བར་ཐུན་ཆགས་པ། བཀོད་ལྡེའི་དབང་པོ་
གཞོན་ནུར་གྱུར་ཀྱང་དེ། རི་དྲགས་པལ་གྱི་རྩེས་སུ་ཅི་ཕྱིར་འདུག ཡན་དང་བདེ་བའི་
འོད་སྟོང་སྤྱིང་བཞི་ལ། རིམ་གྱིས་མངོན་སུམ་གནང་བ་ཐོབ་པའི་ལྷན། ལེགས་ལམ་
ཐོག་མའི་སྐྱེ་རིངས་དཀར་པོས་ཀྱང་། བཀྲུང་བའི་ཐུན་པ་བྱངས་ནས་ཕྱང་བར་མཛོད།

རྒྱ་བོད་མཁས་མང་གསུང་གི་རྒྱ་རྒྱན་གྱིས་། ལམ་བརྒྱར་བསྐྱུས་པ་དབྱས་
གཙང་དག་པའི་ཞིང་། འཕྲུལ་སྤང་སྤུལ་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་འདིར་ནི། རབ་ཏུ་བྱུང་
ཞིང་ཞབས་གྱིས་བཅགས་པར་མཛོད། སྟོན་རབས་རྩེ་བཅུན་གོང་མས་འཆོ་གཞིས་
པའི། མི་འཇིགས་སེལ་བའི་ཁྲི་ལ་བསྐྱལ་བརྒྱུད་བར། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱན་མི་འཆད་
བསྐྱོར་བའི། ཉིན་འབྲེལ་ཟབ་མའི་ཆོགས་ཀྱང་སྤྲིག་པར་མཛོད། དུམ་བུ་བཅུ་གཉིས་
ས་ནམས་རྫོགས་ལྡན་གྱི། དགའ་སྟོན་འདོད་རྒྱུར་བསྐྱར་ལ་ཡོངས་སྟོད་པའི། རྒྱ་ཆེན་
སྟོན་ལམ་ངོ་བོའི་ཞལ་སྐྱེན་དུ། བདེན་ཆོག་ས་བོན་གྱང་པོ་སྤྲིན་པར་མཛོད། མཐོང་
བས་དོན་ལྡན་འདུམ་ཞལ་མངོན་གྱུར་ཅིང་། ཟབ་གསལ་གསུང་གི་བདུད་ཅི་མྱོང་བ་
ཡི། སྐལ་བཟང་དེ་འདྲ་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར། བདག་གི་ལེགས་བྱས་མཐུ་ལས་སྤང་

ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེས་ཐེང་བཞི་བ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་ནོར་བུའི་ཐེང་བ།

བར་མཛོད། །དངོས་ཀྱན་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་རང་བཞིན་དུ། །དག་པ་ཡེ་ཤེས་སྦྱུ་མ་
ཆེན་པོའི་དཔྱིད། །མཚོག་དམན་སྟོང་དང་འཚམ་པའི་རོལ་ཅེད་ཀྱིས། །གདུལ་བྱའི་རེ་བ་
ཐམས་ཅད་སྟོང་བར་མཛོད། །

དེ་ལྟར་རྒྱལ་སྐྱས་གཞོན་ནུ་མཚོག་དེ་ལ། །སྟིང་གི་པར་སྟོང་ཁོང་ནས་སྤང་ཅིའི་
བྱ། །དད་པའི་སྦྱ་དབྱངས་རྒྱང་ནས་ལེན་པ་འདི། །ལན་གཅིག་མིན་པར་ནན་གྱིས་
གསོལ་བར་གྱིས། །དང་སྟོང་ཁྱོད་ཀྱང་ཞབས་ཀྱི་པར་སྟོང་ལ། །རྟག་ཏུ་འགྲོགས་པའི་སྐལ་
བཟང་བསྟེན་པ་དང་། །དྲི་དང་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་ལས་རྣམས་ལ། །ཡིད་ལས་སྦྱེས་
བཞིན་སྟོབས་པ་དགེ་བར་གྱིས། །བྱང་ཚུབ་མཚོག་ཏུ་བསྐྱེད་པའི་གཞན་པན་སེམས།
།ཀྱན་ལ་སྟོམས་པས་བཞི་བརྒྱ་ཅ་བཞིའི་ནད། །ཅད་ནས་ཕྱང་སྟེ་འགྲོ་རྣམས་དབྱགས་
དབྱང་བའི། །ཐབས་ཚུལ་རྣམས་ལ་ཀྱན་ཏུ་གཞོལ་བར་གྱིས། །འབྱོར་བས་མཐོང་དང་
ཀྱན་ཏུ་ཉམ་ཚུང་བ། །ཀྱན་ལ་འདྲིས་པ་མིན་པར་སྟིང་སྟོམས་པའི། །ལྷག་བསམ་ཀྱན་
ཏུ་བཟང་པོའི་སྤྱིན་ཕུང་གིས། །སྒྲ་ཆར་བཞིན་ཏུ་འཁོས་སུ་ཐེབས་པར་གྱིས། །བསྐྱབ་
གསུམ་ཏུར་སྤྱིག་གོས་དང་མི་འབྲལ་ཞིང་། །དྲན་དང་ཤེས་བཞིན་དབང་པོ་བག་ཡོད་
པའི། །དང་ཚུལ་བཟང་པོ་སྟོག་གི་ཕྱིར་དུ་ཡང་། །མི་གཏོང་བརྟུལ་ཞུགས་བརྟན་པོ་
བཟུང་བར་གྱིས། །སྟོང་བའི་ཚོགས་ལ་དཔག་བསམ་ཤིང་བཞིན་དུ། །ཡོན་ཏན་དགོས་
འདོད་གཏེར་ཆེན་ལ་ཕྱེ་ནས། །གཞན་ངིང་མི་འཛོག་རྣམ་དཀར་འཕྲིན་ལས་རྒྱན།
།འགྲོ་ཀྱན་ཡི་རང་གནས་སུ་འབབ་པར་གྱིས། །

ཤེས་རབ་གསུམ་གྱི་དབྱང་པས་ཡོངས་དག་པ། །ཁྱགས་པའི་རྒྱལ་མཚན་
འཛིན་ཁྱོད་རིང་ནས་དྲན། །ཞེ་མ་རེ་བ་ལས་ཀྱང་ཆེས་ལྷག་པའི། །ཡིད་ཀྱི་དགའ་སྟོན་
ལས་ཀྱང་དགའ་སྟོན་ནོ། །དེ་སྐད་རང་སྟོམས་པར་མ་སྦྱངས་པས། །སྟན་དག་རྒྱན་
གྱི་ཆ་ལ་བཏང་སྟོམས་ཀྱང་། །བྱམས་ལུན་མ་མའི་དག་གིས་བྱུལ་བཞིན། །རང་བཞིན་

ལ་གོང་ས་ལྷ་པ་ངག་དབང་སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཚོ།

གསོང་པོར་སྤྲུལ་འདྲིར་ན་བ་གཏོད། །ཅེས་རིམ་རྟེན་དང་བཅས། རྒྱགས་མོ་སྤང་ལོ་
ཚུ་སྟོད་ཆེ་བའི་དཀར་ཕྱོགས་རྒྱལ་བ་གསུམ་པའི་ཆེས་ལ་དག་ལེགས་སུ་བྱིས། ཞེས་
ཞབས་བྱུང་རིན་པོ་ཆེར་བསྐྱགས་བརྗོད་དང་སྟན་འབུལ་སྟན་ཞིང་འཛེབས་པ་འདི་
བཞིན་གནང་འདུག།

དབུས་ཕྱོགས་སུ་ཕེབས་པར། དཔོན་སྒོ་བ་ཐམས་ཅད་རྩི་ལྷར་སོས་ཀྱི་དུས་སུ་
ཉི་མའི་འོད་ཀྱིས་གདུངས་པའི་སྤང་པོ་ཆེ། རྒྱས་ཀྱི་རྫིང་བྱར་འདུག་པ་ལ་རིངས་པ་
ལྷར། ཉིན་ཞག་རེ་རེའི་སྤྱིའི་དུས་ཀྱི་བྱང་པར་ལ་ཡང་སྟོས་པས། ཕེབས་གྲུབས་ཀྱི་
སྟོ་གོན་སོགས་འབད་ཚོལ་ཆེན་པོས་གནང་ཞིང་། སྐར་པ་ནམས་ད་ནི་དུས་ཆོད་དང་
ཆེས་གྲངས་འདི་ལྟ་བུ་ལ་ཕེབས་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་དགའ་དགའ་ལྷར་སྤྲིང་། རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་
མོ་སོགས་ཕྱོགས་དེར་འཁོད་པ་ནམས་ཀྱིས། ཐབས་དུ་མའི་སྟོ་ནས་ཡར་ཕེབས་མི་
ཐུབ་པའི་བཀག་ཆ་དངོས་དང་བརྒྱད་པའི་སྟོ་ནས་མང་དུ་མཛད་པ་ལ། སྟོ་རྒྱུང་ནམས་
དཔའ་ལྷམ་པ་དང་མགོ་བོ་འཁོར་ནས། ཕན་ཚུན་ཐམས་ཅད་སུས་བཤད་དང་སུས་
ལབ་བདེན་པའི་དཔེ་ལྷར་གྱུར་ཀྱང་། ཕྱག་མཛོད་གུ་བྱི་ཆེན་པོ་དེ་སྟོ་གོས་ཀྱི་དཀྱུལ་ཆེ་
བ་དང་། བྱང་པར་ཉོར་སོག་གི་ལྷགས་ཀ་ལ་མཁས་པས་ཐབས་མཁས་ཀྱི་འབྲུལ་ཆེན་
པོས། དབུས་ཕྱོགས་ནོར་འཛིན་ཡངས་པའི་རྒྱལ་ཁམས་སུ་ཕེབས་པ་ལ་མི་མཐུན་པའི་
གོགས་མཐའ་དག་ལས་གྲོལ་བར་མཛད་པ་ནི་ཆེ་བ་སྤྱོད་གཅན་ལས་ཐར་པའི་འོད་ལྷར་
ཤེས་ལྷན་ནམས་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་ཀུན་ད་ཁོང་ནས་བཞད་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྷར་དངོས་གཞི་ཡར་ཕེབས་པ་ལ་བཀག་ཆ་མཛད་མ་ཐུབ་ཀྱང་། ཕེབས་
རྫོངས་གྲ་མ་འགྲིག་པར་ཁག་བཏགས་པའི་ཞག་འབུལ་ཉིན་འབུལ་བྱུང་བར། རྫོང་བ་
སོགས་མ་བསྐྱགས་ན་རེ་འཁང་བྱུང་དོགས་ཀྱི་ཐུགས་ནམ་པར་སྲབ་པའི་འཆབ་འཆུབ་
དང་། རྫོང་བའི་རྟེན་པ་ལ་སྤེད་པའི་སྟོགས་སྤྲེལ་འབར་ཀྱི་སྟོ་བྱིད་མཐའ་དག་རིམ་

ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེས་པའི་བཞི་པ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་ནོར་བུའི་སྒྲིབ་བཤུ་

སྐྱམ་པར་མཛད་ནས། ལྷོས་མེད་དུ་བཞུགས་སྐར་བཏེག་པས། ཉིན་ལམ་བཅུ་ཙམ་སོང་
བ་ན། རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་མོ་ཕེབས་རྫོངས་ཁྱེ་བར་བསྟེགས་ནས་བྱོན།

(༡༡ ཉ་ཀ ༡༥༧ འ་༤) ས་ཐག་འདུམ་པའི་བྱང་དང་བཅས་རྒྱའི་ལྷགས་རི་དང་
ཉེ་བའི་ཕྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ལམ་བརྒྱད་དེ་མཚོ་ཁར་ཕེབས། དེར་དཔོན་པོ་ཁོ་ལོ་ཆེས། འདིར་
ལོ་གསུམ་ཙམ་བཞུགས་ཀྱང་ལྷ་བ་གསུམ་ཙམ་གྱི་ཡུན་ཚད་ཀྱི་ཉམས་ལས་མི་ཡོང་བ་
འདུག་པས། བཞུགས་དགོས་ཞུས་པར། ཕྱག་མཛོད་ཀྱི་གསུང་ལས། ཉི་མ་ལ་ཉེ་རིང་
མེད་ཀྱང་བྱག་ཕྱག་ཁ་བྱང་བལྟས་སུ་ཉི་མ་མི་འཆར་བ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པ་ལྟར། དེད་
དཔོན་སློབ་སེམས་ཅན་ལ་ཉེ་རིང་མེད་ཀྱང་འདིར་དེ་ཙམ་བཞུགས་གནས་སྤྱབ་ཅས་
ཐག་ཚོད་མཛད། ཕྱོགས་དེའི་སྐྱེ་རྒྱ་རྣམས་ལ་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ས་
པོན་བསྐྱེད་ཏེ། ལྷ་བ་གཉིས་གསུམ་ཙམ་ནས་བཞུགས་སྐར་བཏེག་ དེའི་ཆོ་དཔོན་པོ་
ཁོ་ལོ་ཆེའི་ཕྱགས་ལ་ཁོ་རང་གི་ཕེབས་རྫོངས་བྱས་མ་གྲུབ་གོང་ལ་ཐེགས་མི་ཡོང་བ་
གཞིར་བཞག་གི་ལེ་ལོའི་དབང་དུ་བཏང་བས། སྐར་གྱི་ཞབས་ཕྱི་མ་ཟེན་པར་མཚོ་སྐྱེ་
རིང་སྤྱི་རིང་གི་བར་དུ་བསྟེགས་ཏེ་ཕེབས་སྐྱེལ་དང་འབྲུལ་བ་མཛད་པར་བྱོན། དཔོན་
པོས་ཕྱག་མཛོད་པར། བྱིད་དཔོན་སློབ་ངེས་པར་ཕེབས་རྒྱུ་ཡིན་ན་འཕྲོས་མི་གཏོང་
བ་ཞེས་ཞུས་པས། ལན་དུ་ཆོས་གྲངས་འདི་ཙམ་ཞིག་ལ་ཕེབས་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་ནི་ཡང་
ཡང་བྱས། དེ་ལས་སློབ་པའི་ངེད་དཔོན་སློབ་ཐེགས་པར་བྱིད་ལ་དགོངས་པ་ཞུ་གང་
སྤྱབ་ཅས་གསུང་སྐམ་པོ་བྱོན་སྐད། རིམ་གྱིས་ཕེབས་པས་ཞུམས་ཀྱི་ལྷ་བའི་ནང་དུ།
མགོན་པོ་སྣང་བ་མཐའ་ཡས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་འབྱུལ་དུ་བའི་གར་མཁན་དཔལ་མར་མེ་
མཛད་ཀྱིས་ལུང་བསྟན་ཅིང་། འབྲོམ་སྟོན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོས་ཕྱག་བདར་ནས་བཏབ་
པའི་བྱང་རྒྱ་སྐྱེད་རྒྱལ་བའི་དཔེན་གནས་སུ་ཕེབས། མང་ཇ་འབྱེད་སོགས་ཀྱ་ཞོམ་པས་
དགོ་འདུན་ལ་བསྟེན་བཀུར། ཆོས་ཁྲིའི་སྐྱེད་དུ་ཕེབས་ཏེ་བཀའ་གདམས་སྟེགས་བམ་

ཡགོང་ས་ལྷ་པ་ངག་དབང་སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཚོ།

གྱི་ཚོས་གསུངས་པས། མེ་ཏོག་གི་ཆར་འཇའ་འོད་གྱི་གྲར་སོགས་ཡ་མཚན་པའི་ལྷས་
བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་བྱུང་བ་ན། འབྲོམ་རང་ཉིད་གྱི་གདན་སར་ཕེབས་ནས་གསང་
ཚོས་སྒྲིགས་བམ་གསུང་བ་ལ་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་མཚོད་པ་སྤུལ་བར་འདུག།

ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་དུ། དེད་རང་གིས་
བཀའ་གདམས་སྒྲིགས་བམ་གྱི་ཚོས་གང་འཆད་སར་ལྷས་ཡ་མཚན་པ་སྣ་ཚོགས་
འབྱུང་བ་ནི་ཚོས་གྱི་ཆེ་བ་ཡིན་གསུང་བ། ཚོས་དང་གང་ཟག་གཉིས་བྱུང་དུ་འབྲེལ་
བ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན་འདྲ། དེང་སང་ནི་སྒྲིགས་བམ་འཆད་མཁན་རྣམས་ལ་དེ་འདྲ་
བ་བྱུང་བ་དཀའ་བར་སྣང་ངོ་། །དགའ་ལྷན་སྤྱི་རིན་པོ་ཆེ་བྱུང་པ་སངས་རྒྱས་རིན་ཅེན་
གདན་འདྲེན་ལ་ཕེབས། དགའ་ལྷན་སྤྱི་སྒྲིལ་བྱིངས་གྱི་སྡོན་ལ་འབྱོན་པ་དེ་ཕྱག་མཛོད་
གྱུ་ཕྱིས་བྱིད་རང་བྱིངས་ལས་གཡུར་དུ་ཐོན་པ་ཞིག་མཛོད། རབ་བྱུང་གནང་བའི་
མཁན་པོ་སོགས་བདག་སྐྱེན་གང་ལེགས་ཡོང་བའི་བན་ཆ་དེད་རང་ནས་བྱེད། ཅས་
ནང་སྐུར་གྱི་ཡི་གེ་བཏང་བ་འོལ་ཁ་བའི་ཞེན་ཡིན་པར་སྐྱེད།

དེ་ནས་དྲགས་པོའི་བཀའ་བརྒྱུད་གྱི་འབྱུང་གནས། གདན་ས་ཆེན་པོ་དཔལ་
ཕག་མོ་གྱའི་མཚོ་ཆེན་མ་རྟོས་པ་ལས་འོངས་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཚུ་སྐྱུང་གཅིག་
ཏུ་འབྲེལ་བ་སྟག་ལུང་དུ་ཕྱག་མཛོད་པ་དང་ཉུགས་བརྒྱུད་དཔོན་སོགས་བྱུང་འཁོར་
ཆེ་བཤེས་རྣམས་ཀྱི་ཆེབས་བསུ་དང་། དགེ་འདུན་ཚོགས་རྣམས་ཀྱིས་མཚོད་རྩས་དུ་
མ་སོགས་ནས་སེར་སྦྱངས་དང་བཅས་ཏེ་ཕེབས། སྤྱིར་འཛིན་ཉེན་གྱི་གཏམ་དཔེ་ལ་
གཙང་ནགས་པས། སྟག་ལུང་མཁས་པས་མ་བཟུང་ཞེས་གསུངས་པར་གྲགས་ཀྱང་། ཁྱི་
སོག་པ་ཞབས་བྱུང་ངག་དབང་རྣམ་རྒྱལ་དེ། གསུང་རབ་མཐའ་དག་ལ་གསན་གཟིགས་
ཆེ་ཞིང་མཁས་བཙུན་བཟང་པོར་བཞུགས་ཞེས་སྟན་གྲགས་ཆེ། མཇལ་འཛོམས་གྱི་ཆེ་
བྱུང་འཁོར་ཁྲོད་ནས་ཞབས་བྱུང་གོང་མ་ལས་གདུང་རུས་ཆེ་བ་དང་། སོག་པོའི་ཤེད་

ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེས་ཐེ་བཞི་བ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་ནོར་བུའི་ཐེང་བ།

མོ་ལ་བརྟེན་པའི་ད་ལམ་ཚོད་པ་བཏང་ན་སྟག་ལུང་ཆོས་རྗེས་ཕྱག་འབུལ་ཡོང་ཞུས་
པར། སྤང་པོན་ཅི་རིགས་ཀྱི་བྱེད་པ་ལྟར། གནས་དུས་ལ་བརྟེན་པའི་དབང་ཤེད་དང་
འགྲོ་འཆམས་སྒྲེལ་མར་སོང་ན། དཔལ་ལྷན་ས་སྐྱ་པ་དང་སྟེ་གདོང་གོང་མ་ལ་ཡང་
བརྟན་ཆོས་བྱེད་པར་ཡང་བག་ཆ་མེད་པ་ཆོ་དང་མི་འདྲ་བར། ཕྱག་མཛོད་ཀྱི་ཕྱི་དང་
སྐྱ་མདུན་རིན་པོ་ཆེ་གཉིས་རང་གི་ཚུགས་ཀ་ཟེན་ཅིང་གཞན་ལ་འགྲོ་འཆམས་མི་
མཛད་པའི་ཡ་རབས་པས། རྗེ་གོང་མའི་དུས་མངལ་འདོམ་མཛད་པ་ཁོ་ནས་ཆོག་ཅེས་
རྒྱལ་ཆོད་འདྲིན་པ་མཛད། དེར་སྟག་ལུང་ལྟ་སྟེ་མི་སྟེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྟོན་བཀུར་
གྱ་ཞོམ་པ་བཏབ། སར་གདབ་ལན་གྱི་འབུལ་གནང་མང་འཁྱེད་སྟུན་སྟུམ་ཆོགས་པ་
མཛད། དེའི་ཆེ་ས་སྐྱོང་དགའ་ལྷན་པ་མི་དབང་གཡུལ་རྒྱལ་ནོར་བུ་ཡབ་སྐུས་དང་།
དགའ་ལྷན་པོ་བྲང་ནས་དཔོན་གཉེར་སྐྱ་མདུན་རིན་པོ་ཆེ་ཆོས་བཟང་འཕྲིན་ལས་པ་
སོགས་གདན་འདྲེན་པ་པལ་ཆེར་འབྱོར། སྐྱ་མདུན་རིན་པོ་ཆེས་ཆེབས་པ་སྣང་སྤྲིད་
ཀྱན་ལྷན། ཨ་བྲུང་ཆོས་འཕེལ་རྒྱ་མཚོ་དང་བཅས་སུལ་བ་ལ་ཤིན་ཏུ་མཉེས་པ་བྱུང་
སྟེ།

(༡༡ བ་༣། ༡༩༠ བ་༡) འཕན་ཡུལ་ནང་དུ་ཕེབས་པ་ན། རྗེ་རྒྱལ་བ་གཉིས་
པའི་ཆོས་ཀྱི་སེལ་འཁོར་གྱི་ལ་བཞུགས་པའི་ཞལ་སྤྲ་ནས་དགོ་འདུན་རྒྱལ་མཆན་པ་བསུ་
བར་ཕེབས། ཞལ་སྤྲ་ནས་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེས་ཕྱག་སྐུལ་བར་བཞེངས་པ་མ་གནང་བར། ལ་
ལ་དག་གིས་སྟག་ལུང་ཆོས་རྗེ་ཕྱག་འཆལ་དུ་མི་འདུག རང་རེའི་སླ་མ་བགེས་པོ་འདི་
ཕྱག་འཆལ་དུ་བརྟུག་ཅེས་ཕྱག་མཛོད་པ་ལ་ཁ་ཟེར།

(༡༡ བ་༤། ༡༩༠ བ་༢) གདན་ས་ཆེན་པོ་དགའ་ལྷན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་སྤྲིང་
དུ། བྱིམས་ལྷན་དུར་སྤྲིག་འདྲིན་པའི་འདུས་པ་ལེགས་བཤད་ཀྱི་རྩ་རྩ་སྟོག་པ་ངང་
པའི་བྱ་ཆེན་པོ་དག་གིས་སྟུན་བསུས་ཏེ་ཕེབས། དེའི་ཆེ་ནམ་མཁའ་གཡལ་དག་པ་

ཡགོང་ས་ལྷ་པ་ངག་དབང་སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཆོ།

དང་མེ་ཏྲོག་གི་ཆར་ཆེན་པོ་བབས། གཙུག་ལག་ཁང་ནམས་ཀྱི་གནས་གཟིགས་ཞིབ་
པར་གནང་། བྱད་པར་དབྱལ་གདུང་རིན་པོ་ཆེ་མཛལ་བའི་དུས། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
པ་སྒོ་བཟང་གྲགས་པ་ཞལ་གཟིགས། གཙུག་མར་གནས་པ་དང་སྒོ་བྱར་དུ་ལྷགས་པའི་
དགེ་འདུན་ནམས་ལ་མང་ཇ་འགྲེད་སོགས་ཟང་ཟིང་གི་དངོས་པོ་གྲ་ཞོམ་པས་ཆེ་མ་
པར་མཛད། ཆོགས་ཆེན་དུ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་སྦྱལ།

(༡༩ ཉ་ཉ ༡༩༠ འ་༩) བོད་གངས་ཅན་གྱི་ཉེ་བར་ས་འཕྱལ་སྤང་གི་གཙུག་
ལག་ཁང་ཆེན་པོར་མེབས་པར་ཉེ་བ་ན། སྐྱ་མེར་གྱི་གདན་འདྲེན་མཐའ་ཡས་པའི་
ཆིབས་རགས་བགྲང་བར་དཀའ་བ་དག་གིས་ཁྲོམ་ཁྲི་སྤྲག་མང་པོ་བརྒལ་ཏེ་ཆོགས་
པ་ནམས་ཀྱི་མིག་ལམ་དུ། རོ་མཆར་བའི་བཀོད་པ་རྒྱ་མཆོའི་དགེ་མཆན་གྱིས། ཞེ་མ་
མ་ལ། འདི་འདྲ་བའི་མིག་གི་དགའ་སྟོན་ནི་སྐྱ་མ་མཁན་གྱི་སྦྱལ་པ་ཞིག་ཡིན་ནམ་
ཞེས་སྒྲིང་ཞིང་། སལ་ཆེ་བ་དག་ནི། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཆོ་དཔལ་
བཟང་པོ་དེ་ཉིད་དུན་པའི་གདུང་བའི་ཤུགས་ཀྱིས་མིག་ནས་མཆི་མ་འཁྲུག་ཅིང་།
ངག་ནས་གསོལ་འདེབས་ཀྱི་སྦྱ་ཆེན་པོ་དར་དིར་དུ་སྒྲོག་པར་གྱུར་ཏོ། །

(༡༩ བ་༩ ༡༩༡ འ་༥) དེ་ནས་ས་སྒྲོང་བཀྲ་ཤིས་རབ་བརྟན་པའི་གསུང་
ལས། དེ་དང་འབྲེལ་བར་བྱང་སྟོགས་ས་སྒྲོང་གི། ཁོ་བྱང་རྒྱ་བོད་ཀུན་གྱིས་གཏུགས་
པའི་གནས། དགའ་ལྷན་ཁང་གསར་ཞེས་བྱ་ལྷང་ལོ་ཅན། ཁོར་ལྷན་དཔལ་མོ་མགོན་
དུ་བོས་འདྲ་ཡོད། ཅིས་བསྐྲགས་བརྗོད་མཛད་པའི་གཞིས་ཀ་དགའ་ལྷན་ཁང་གསར་
དུ་སྦྱན་དངས། གཞི་ལེན་དང་ཤངས་ལེན་སོགས་གང་ལ་གང་འཆམ་དངོས་གཙང་
ཞིང་དཔངས་མཐོ་བའི་དགའ་སྟོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཛད། ལྷེ་པ་ཆོས་རྗེའི་གཙུག་ཕུད་ཕུལ་
ཞིང་། འབྲལ་བར་སྟོན་རྗེ་གོང་མའི་དུས་སུ་ཞབས་བྱང་བཀྲ་ཤིས་རབ་བརྟན་པ་ཞེས།
ཤུགས་གཉིས་ཀྱི་མཁྱེན་པའི་སྦྱན་ཡངས་པ་དེ་ལ་མཁས་པ་མཁས་པའི་བྱང་དུ་མཛོས་

ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱོང་བཞི་བ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་ནོར་བུའི་ཐོང་ག།

པའི་དཔེ་ལྟར། གཙུག་ལག་ལུགས་བརྒྱའི་ཚུལ་ལ་འདུག་པ་ཡངས་པའི་སློབ་མོས་དང་
ཁེངས་པ་མན་ཚུན་དུ་འགྲན་བཟེད་པའི་རིན་སྤངས་ཞབས་བྲལ་དག་དབང་འཛིགས་
གྲགས་ཀྱིས། མོ་བྲང་སྒྲུབ་གདོང་ཅེའི་ལྷ་གཟིགས་གདུང་བརྒྱད་དག་དབང་བསོད་
ནམས་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་དང་། རྒྱལ་བཟང་པ་དཔོན་གཡོག་གཟིགས་སྟབས་མ་
གཅིག་པའི་རྒྱལ་བཏེན། ཅེ་ནས་ཞལ་ཕྱོགས་བསྐྱར་བ་གནང་གཞན་སྡེ་ནམས་ཀྱིས་
ཞབས་ནས་བཀྱར་བའི་དཔུང་གཏོས་ཆེ་བ་ཡར་ལྷུང་དུ་འཕྱོར་ནང་། འགྲོ་ལྷིང་བའི་
སྐབས། སྤྱིད་ཤོད་མའི་རྩེ་བོ་དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་རྣལ་འཕྱོར་པར་སྟེམས་པའི་རུ་ཅ་
སྟོམ་པ་བཀྲ་ཤིས་རབ་བརྟན་པ་ལ་འཕྲིན་དུ་བྱ་བ་ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱི་དོ་ཤལ་ཞེས་བྱ་
བར།

སྟོང་ཉིད་སྟོང་རྩེ་བྱུང་དུ་འདུག་པའི་རྒྱ། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ན་གདེངས་པའི་
ཉམས་གཅིག་དུ། །དག་པོ་མེ་ཡི་རལ་པ་གསེག་པའི་གར། །འཛིགས་བྱེད་བདུད་ལས་
ནམ་པར་རྒྱལ་བ་མཚོད། །དེ་ཉིད་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་བཟུང་མོ་ཡི། །རྣལ་འཕྱོར་སྟོང་
ལ་ལྷེ་བའི་ཁུར་བསྐྱམས་ནས། །དངོས་གྲུབ་མཚན་ཉིད་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྟན་པའི།
།འཕྱོར་ཅེན་ལྷག་པའི་ལྷ་ཡིས་རྩེས་བཟུང་ལོ། །ཡ་མཚན་མགུར་ན་མངོས་པའི་དོ་ཤལ་
ཀྱིས། །འཕྲིང་བ་ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱི་དོ་ཤལ་དུ། །འཕགས་པའི་སྦྱོད་པ་གཞན་དག་མེད་
སེམས་པའི། །སྐྱད་སངས་སྟོག་པར་བྱ་དེ་རིགས་སམ་གྱི། །རྒྱལ་པོད་ལོངས་སུ་སྦྱོད་པས་
བརྒྱན་པ་ཡི། །དཔུང་པ་གྲགས་པའི་ས་བོན་འདེབས་ལུས་པ། །མཐར་བྱེད་སྦྱེ་བའི་ལམ་
སྟོར་མ་གྱུར་པ། །གང་དག་སྤིང་པའི་འཁོར་ལོ་མད་བྱུང་བཀྲ། །ཞེ་མ་རིག་པའི་མེ་ཏོག་
སྟོ་མ་རུ། །འབར་དང་སྦྱ་རྩལ་གཞན་གསོས་གཞོན་བུའི་སྟུ། །བྱེ་བར་བསྐྱེངས་པའི་སྦྱ་
དེས་ས་གསུམ་གྱི། །དཔལ་མོ་ཆགས་པས་མི་གཟིར་རྒྱ་ཅི་ཞིག་། །ལྷ་གཟིགས་དབང་པོའི་
ཆབ་སྤིང་གུ་བོ་ཆེ། །འཛིང་ཞིང་འདེགས་པའི་ནམ་འགྱུར་རྒྱ་བོ་ཡིས། །བྱེད་པོའི་རི་མོ་

ཡགོང་ས་ལྷ་པ་ངག་དབང་སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཚོ།

གཅིག་མིན་མང་གཉེར་བར། །དབྱ་འཕྲེང་སེམས་མེད་མ་ཡང་གད་མོ་དགོད། །ཅེས་
སོགས་འཇམ་དཔལ་གཤིན་རྗེ་གཤེད་ཀྱིས་རྗེས་སུ་བབྱང་བའི་སྟུན་པ་དང་།

བོད་ཤིང་སྒོ་ཅན་གྱི་རྒྱལ་སྲིད་འདི་ཆགས་འཇིག་རི་ལྷར་བྱེད་ཀྱང་ཁྱོད་
ཀྱི་ལག་རྒྱ་ཡོད་དོ་ཞེས་མདུན་ན་འདོན་གྱི་གཙོ་བོ་དང་། དཔལ་མཛུངས་རྒྱལ་མོད་
པ་སོགས་ལ་བརྟེན། རྩོལ་གྱི་བསྟོད་པའམ་སྦྱད་པ་གང་རུང་དུ་སྟུན་ངག་མཁན་གྱི་
དགོངས་པའི་དབང་གིས་འཐེན་ཆོག་པའི་ཆོག་སྦྱར་ངོ་མཆར་བ་དང་།

མདངས་ཀྱི་དུས་ན་ལྷ་གཅིག་ཁྱོད་ཀྱི་སྲིད། །འཇིག་དང་མི་འཇིག་མངོན་
སུམ་བརྟན་པའི་སྟོག་ སྦྱིན་པ་འཆི་མེད་བདུད་ཅིའི་འབབ་སྟེགས་མཁན། །འདི་ལས་
གཞན་པ་བཅོལ་དུ་ཡོད་དམ་ཅི། །ཚུལ་དེ་མི་བརྗེད་མཛུང་བས་བཅིངས་པའི་སེམས།
ཁག་ཡོ་མེད་བརྟན་པའི་ཕྱི་ཐག་རིང་པོ་པ། །བྱས་ཤེས་རིན་དུ་གཞོ་བའི་དགའ་བྱེད་
གྲོགས། །ཉ་རུ་མན་ཐའི་བརྒྱལ་ཁྱུགས་རྫོགས་པར་འཆལ། །དེའི་དོན། ལྷ་གཅིག་ཅེས་
བོས་ནས་ཁྱོད་ཀྱི་ལྷེ་སྲིད་འདི་དཔལ་པག་མོ་གྲུ་པའི་བཀའ་རིན་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་བ་
ཡིན་པས། ཚུལ་དེ་ལ་བྱས་ཤེས་རིན་དུ་གཞོ་བའི་སྒོ་ནས། ར་མ་ཤས་ལྟའི་བདག་པོ་
གསོད་པའི་གྲོགས་སྤུ་ཉ་རུ་མན་ཐས་བྱས་པ་དང་མཚུངས་པ་ཞིག་གིས་ཞེས་བརྗོད་
པ་འདི། སྦྱིད་ཤོད་ཞབས་བྱང་བཟླ་ཤིས་རབ་བརྟན་པ་མངའ་ཐང་མཐོ་བ་དང་། དག་
ཐོག་ལ་དཔལ་ཞིང་མཁྱེན་དཔྱོད་ཡངས་པར་སོང་བས། རང་གཞན་ཀུན་གྱིས་བསྟུགས་
པའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་དེ་ལ། ཞབས་བྱང་རིན་པོ་ཆེ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོས། ཁྱོད་
རང་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིན་པས་འདི་ཉེ་བར་མཁོ་བ་ཡོད་གསུངས་ནས།
དདུལ་གྱི་ཀ་ཕྱ་ལི་ཁ་གཙོད་ལ་གཡུ་ཕྱ་ཕྱག་པོ་ཡོད་པ་ཞིག་གནང་བ། འདི་སྐབས་ལྷེ་
པས་ཀ་ཕྱ་ལིས་གཙོས་པའི་བྱང་བྱིང་གི་དངོས་པོ་མང་པོ་དང་། ཆོས་ལུང་བདེ་ལེགས་
ཀྱི་ས་ཆ་ནམས་འབྱུལ་བ་མཛད།

ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེས་པའི་བཞུགས་པ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་ནོར་བུའི་མཛེས་པ།

ཞབས་བྱུང་གཡུལ་རྒྱལ་བ་དེ། ཁོང་རང་གི་ཁྱ་བོ་བཟ་ཤིས་རབ་བརྟན་པ་དང་།
རིན་ལྷངས་ངག་དབང་འདིགས་གཤམ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་འཇམ་དཔལ་
དབྱངས་ལ་འགྲན་བཟོད་ཅིང་། འདིག་ཏེན་གྱི་ཆ་ནས་པ་རོལ་གྱི་དག་དཔུང་འཛམས་
པ་ལ་དཔའ་བའི། ཨ་པོ་ཏོར་འབྲའི་སྟོན་ཚུལ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་མིན་པར་གདའ་ཡང་།
འཕལ་དུ་ཁ་ལ་ཟ་བུང་ན་ཕྱགས་སྣ་ལ་སྟོགས་བུང་ནའང་བཟོད་སྟམ་པའི་ཏར་སྟོད་
ཏར་སྟོད་ཀྱི་རིགས་ཡེ་མི་མཛད་པར། བརྟན་བརྩིང་དང་ཆོད་ཆེ་ཞིང་སྲོང་བཅན་སྟམ་
པོ་ལྟར་སྟམ་པའི་མཐར་ཐུག་པ། སྟོན་དུས་ཀྱི་སྟེ་སྟོན་ཁྱུངས་བཅུན་རྣམས་ཀྱི་སྟུན་
ལྟོས་མ་ཉམས་པའི་དགོན་ཅོག་ལ་གྲས་ཤིང་རང་སྟོན་སྟོང་མཁས་པ། ཆས་ཀྱིས་མཛོས་
ཤིང་སྟོགས་ཀྱིས་སྟེ་བ། ཡ་རབས་དམ་པའི་མཛད་སྟོན་སྟུན་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རང་ཚུལ་
ཅན་ཞིག་ཡོད་པར་སྟངས། འདྲན་བྱེད་ཕྲ་ལ་རིང་བ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་སྟེང་ཡང་། འདིའི་
སྐབས་ཕྱགས་སྟེང་ཁམས་དཔེ་མེད་བསྐྱེད་པ་ཡིན་སྟེང་།

༥༥ ཆེན་པོར་འོས་པའི་མེབས་བསྐྱེད་བཟུང་སྟེ་འདུ་བཀྱིས་ནས་དཔལ་ལྡན་འབྲས་སྐྱུངས་སུ་ཞབས་
བཅགས་པར་ཕྱོགས་རིས་མེད་ཀྱི་ལེགས་འབྲུལ་དང་། དགའ་ལྡན་པོ་བྱང་འཕེལ་རྒྱས་བུང་རིམ།
ཆོགས་སྟེ་མ་དགེ་ཚུལ་གྱི་བསྐྱབས་སྟོན་དང་གསུང་ཆོས་སོགས་འབྲུལ་བཞེས། ཆོས་འཁོར་རྒྱལ་ཚུན་
ཕྱོགས་ཉེ་རིང་མེད་པར་གདན་ཞུས་ཆེབས་བསྐྱེད་ཀྱིས་གདུལ་བུའི་རེ་བ་ཡོངས་སུ་བསྐྱངས།

ཆོས་བཅོ་ལྔའི་ཉིན་སེར་འབྲས་དགའ་སྟོར་སོགས་ཉེ་འཁོར་གྱི་དགོན་སྟེ་
གངས་མེད་པའི་དགེ་འདུན་རྣམས་འདུས་ཏེ། དུར་སྟོག་གི་གོས་རུང་བ་ཆོད་དང་ལྡན་
པའི་ཁ་དོག་གིས་ནམ་མཁའི་ལམ་ཀླན་ཀྱང་གསེར་གྱི་མདངས་འདྲིན་པར་རུས་པའི་
སེར་སྟེངས་ཀྱི་འཕྲིང་བ་རིང་པོར་བསྟར། གདུགས་དང་། རྒྱལ་མཆན། བ་དན། རོལ་མོ།
མེ་ཏོག་སོགས་མཆོད་པའི་ཆོགས་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པས་ནོར་འདྲིན་གྱི་ལྟོ་བ་དོག་
པོར་བཀོད།

ལྷོང་ས་ལྷ་པ་ངག་དབང་སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཚོ།

(༡༥ བ་ཡ། ༡༩༩ འ་༦) སྒྲ་བྲང་ཁག་ཁམས་ཚན་མི་ཚན་སོགས་ཀྱི་རྟ་པའི་
བསུ་བ་དང་བཅས་ཏེ། རྒྱ་གར་འཕགས་ལུལ་བའི་ཤྲི་རྩ་ན་ཀ་ཏ་ཀ་གཉིས་པ། བོད་ལུལ་
ཀྱི་དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྤྲངས་དང་པོ་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་སྤྲིང་
ཀྱི་འཛིན་གཉིས་པ་དག་འལྷན་པོ་བྲང་གི་སེལེའི་ཁྲིར་ཕེབས། དེར་བསུ་བ་དང་ཕེབས་
སྤྲེལ་ལ་འདུས་པའི་སྤྱ་སེར་གྱི་ཚོགས་ཆེན་པོ་ལ། སྤྱ་མདུན་རིན་པོ་ཆེས་ཁྱར་བཞེས་
ནས་བྱར་སྟོན། མར་སྟོན། ཤ་ཚམ། བས། གོ་སྟན་རྣམས་ཀྱི་སོགས་བྱར་གསོས་ནར་མ་
སོགས་དག་འལྷན་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྐྱབས།

གཞན་ཡང་གཟིམས་ཁང་གོང་། སྤྱ་ཚང་ཁག་བདུན། སྒོ་བ་དཔོན་ཚུལ་པ།
ཁམས་ཚན་མི་ཚན་སྤྱར་དུལ་སོགས་ཕྱག་པོ་ཁག་མང་པོས་སོ་སོའི་གནས་ཁང་དུ་
སྤྱན་དྲངས་ཏེ་བསྟེན་བཀྱར་གྱ་ལོ་མ་པ་བསྐྱབས།

སྤྱར་སྤྱེའུ་རྫོང་པའི་གཞིས་ཀ་རྫོ་ཁང་སྟོན་མོར་གྲགས་པ་རྒྱུང་དུ་ཞིག་ལས་
སྒྲོས་པའི་པོ་བྲང་གི་ལྷོ་བ་ལེགས་རྒྱ་མེད་པ། རྫོང་གོང་མ་སོག་ལུལ་དུ་ཐེགས་པའི་རྫོང་
སུ་དག་འལྷན་པོ་བྲང་གསར་པ་འདི་ཉིད། སྤྱ་མདུན་རིན་པོ་ཆེ་ཆོས་བཟང་འཕྲིན་ལས།
ཞེས་ཞབས་དྲུང་གོང་མའི་གསོལ་དཔོན་སོགས་སྤྱ་ཞབས་སུ་བཅར་བའི་ལས་ཚན་
དང་། རྫོང་སུ་གཞིས་ཀྱི་ཕྱག་མཛོད་ཀྱི་གོ་སར་མངའ་གསོལ་བའི་བདག་རྒྱུན་ཡར་
འཕེལ་དུ་གནང་ཞིང་། དགོངས་བཞེད་དང་མཐུན་པའི་ཕྱི་ནང་བར་གསུམ་གྱི་ཞབས་
འདེགས་ལུལ་དུ་ཕྱིན་པར་གྱུར་ནས་ཐུགས་ཀྱི་གཏད་སོ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་གནང་།
བབས་ནས་ཀྱང་མཁྱེན་དཔྱད་ཤིན་ཏུ་ཡངས་པས། སྤྱ་ས་གསུམ་གྱིས་གཙོས་དཔལ་རི་
པོ་དག་འལྷན་པའི་བསྟན་སྤྲིད་སྤྱིའི་སོག་ཤིང་དུ་གྱུར་ལ། སྤྱེ་དཔོན་རང་སྤྲིད་རྣམས་
ཀྱི་བཀའ་བཀྲོས་ཀྱི་སྤྱིང་པོ་འདྲི་བའི་ལུལ། གཞན་སྤྲིད་ཀྱན་གྱིས་ཀྱང་རེ་སྟོས་དང་
མཐོང་གཟོས་ཆེ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱག་རྫོང་། འཆི་བ་མེད་པའི་ཁང་བཟང་ལ་ཙོ་འདྲི་བ་

ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེས་མེད་པའི་བཞུགས་ཀྱི་མཆོད་རྩིས་ཐར་ནོར་བུའི་མེད་པ།

འདི་ཉིད་བསྐྱེད་པར་མཛད་ཅིང་། ཨར་པོའི་སྐབས། དབྱངས་ཅན་ངག་གི་དབང་ཕྱག་
ས་སྐྱོང་བཟ་ཤིས་རབ་བརྟན་པས་སྤྱགས་ཁུར་མཉམ་བཞིས་ཀྱི་རྣམ་པས། ཞལ་བཀོད་
དང་ཁུ་ལག་གཏོང་བ་སོགས་མཐུན་ཁྱེན་མང་དུ་བསྐྱབས། ཞལ་བཀོད་ལ་ཐེབས་རིས་
ཀྱི་སྤེལ་དཔོན་གཡོག་ཆང་མས་དན་འབག་མདའ་ནས་ཆེབས་ལས་བཤོལ་ཏེ་ཆེག་
རྩོལ་སྤྱོད་པ། རྩེ་བཅུན་མི་ལས་ས་མཁར་དགུ་ཐོག་ཆེག་པ་ལ་འགན་བཙོད་པ་ལྟ་བུ་
མཛད་སྐྱོད། དེ་ལྟ་བུའི་པོ་བྱང་འདིར་ཐེབས་ཅམ་ཉིད་ནས་སྤྱགས་བག་ཐེབས་ཤིང་།
སྤོན་གནས་རྩེས་སུ་བྱན་པའི་གསུང་མང་དུ་བྱོན་པར་སྤང་།

(༡༦ བ་པ། ༡༩༦ ག་མ) དེ་ཡང་ཕྱག་མཛོད་ཀྱི་མེན་པོ་སོག་ཡུལ་དུ་གདན་
འདྲེན་ལ་འབྱོན་སྐབས། སྐྱེ་མདུན་རིན་པོ་ཆེ་དང་བཀའ་བཞུགས་ཞིབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་།
གཞན་ཡང་དུང་ཡིག་འཇམ་སྤྲུལ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་སོགས། རྩེ་གོང་མའི་དུང་འཁོར་
དང་ཞལ་སྒོལ་ཉམས་སྐྱོང་ཅན་མང་པོ་དག་མགྱེན་གཅིག་ཏུ་མཆོག་གི་སྐུ་ལ་སྐྱེད་བྱས་
སུ་ཐེབས་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཡོངས་འཛིན་ཞིག་ནི་མེད་དུ་མི་བྱང་བའི་ཡན་
ལག་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དབུའི་གཙུག་ལུང་འབུལ་བ་དང་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་མཁན་སྒོལ་
ནི། གདན་ས་ཆེན་པོ་དགའ་ལྷན་ནས་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ་གདན་བྱུར་རྣམས་འོས་པ་གཞིར་
བཅས་ཀྱང་། དབང་ལུང་མན་ངག་གི་རིགས་མང་པོ་གསན་པར། སྐྱེན་སྒྲིན་པས་སྐྱེ་
གཟུགས་ཀྱི་ལྷོགས་མི་ལྷོགས་ཀྱང་ཡོང་ཞིང་། ལྷག་ཏུ་མདོ་སྤྱགས་ཀྱི་གཞུང་བཤད་
ལ་མཐུན་པ་ཆེ་བ་ལས་གཞན་མའི་རིགས་ལ་གསན་རྒྱ་མི་ཆེ་བས། དེ་བྱིན་དབུས་
གཙང་དུ་སྤྲུལ་པ་དཔྱད་མ་ལས། ལྷགས་གཉིས་ཀ་ནས་འོས་པ་ཞིག་མི་འདུག་པས། བ་
སོ་སྐུལ་པའི་སྐྱེ་ལྟ་དབང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་འདི་པ། འཛིག་ཉེན་ཕྱོགས་ནས་སྤྲུལ་ཆེན་ཀྱི་
གོ་ས་དང་ཡང་ལྷན་ཞིང་། ཆོས་ཕྱོགས་ནས་རྩེ་གོང་མ་དང་། ཞལ་སྤྲུལ་ནས་བདེ་བ་ཅན་
པ། དུང་པ་ལྟའི་བཅུན་པ་སོགས་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་བཤེས་གཉེན་མང་པོ་བསྐྱེན་ནས།

ཡགོང་ས་ལྷ་པ་ངག་དབང་སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཆོ།

མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་བཤད་སྟོལ་དབང་ལུང་གདམས་པའི་མངའ་བདག་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་འདི་
སྤྱན་དྲངས་པ་འཐད་ཅེས་སྒྲིང་ཞིང་། བཀའ་བཀོས་མཐུན་པར་བརྟེན། སྐར་པ་དབྱས་
ཚྭ་གས་སུ་ཐེབས་པ་དང་ལྟན་ཅིག་པར། བར་ཁམས་སུ་ཇེ་དྲུང་རིན་པོ་ཆེ་གདན་འདྲེན་
པ་མངགས་པ་ལྟར་ཐེབས་ཆེས་ལ། མི་འགྲངས་པར་དག་པའི་ཞིང་དུ་གཤེགས་པས་
སྟབས་མ་འགྲིག་འདུག

གཟའ་ཆེས་སྤྱན་སྒྲུལ་ཆོགས་པར་ར་ས་འཕྱལ་སྤང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་
པོར། སངས་རྒྱས་དངོས་དང་བྱད་པར་མ་མཆིས་པའི་ཨོ་བོ་ཤུག་ལྷ་ནེའི་དྲུང་དུ། རབ་
ཏུ་བྱུང་བའི་མཁན་པོ་དགའ་ལྟན་གྱི་རིན་པོ་ཆེ་བྱུར་པ་ཞལ་སྤྲུལ་ནས་སངས་རྒྱས་རིན་
ཅེན་དང་། སློབ་དཔོན་གྱི་རིན་པོ་ཆེ་ལས་ཐོག་པ་ཞལ་སྤྲུལ་ནས་དགེ་འདུན་རྒྱལ་མཚན་
གྱིས་གནང་སྟེ། ལྷང་ལའི་འཕྲེང་བ་རིང་དུ་དོར་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་དགེ་ཚུལ་གྱི་
དངོས་པོ་བཞེས་ནས། འགོ་བ་ཀུན་གྱི་ཡོན་གནས་སྒྲ་ན་མེད་པར་གྱུར་ཏེ། ཇེ་ཞལ་སྤྲུལ་
ནས་སངས་རྒྱས་རིན་ཆེན་དེ་ལ། དྲུང་འཆོ་བ་འདན་པ་སོགས་མང་པོས་བདུད་ཀྱི་སྒྲུལ་
པ་ཡིན་ཞེས་སྒྲོ་བཏགས་ཤིང་། ལྷ་ཆེ་དཔོན་མོས་གཏེར་ནས་བཏོན་པའི་ལྷགས་སུ་བྱེད་
པའི་རྩྭ་གཏམ་གྱི་སྟེགས་བཅ་ཞིག་འདུག་པ་དེའི་ནང་ན། ཇེ་སྒྲ་མའི་གྱི་ལ་བྱ་ལྟེ་
མིང་ཅན་ཞིག་བྱུང་བ་ན། བསྟན་པ་ལ་འཕེལ་འགྲིབ་ཡོང་ཞིང་། དེ་བདུད་ཀྱི་སྒྲུལ་པ་
ཡིན་པའི་ཚྭ་གས་མང་མང་པོ་ཞིག་འདུག་པ་ལ། མཁས་པ་དང་། བཙུན་པ་དང་། ཐུབ་
པ་དང་། བཟང་བ་དང་། རྟག་ཚུགས་ཟིན་པ་དང་། གཞན་ལ་འགྲམ་ཆུ་མི་ལྡང་བ་དང་།
སྐམ་སྡིག་མོར་བྱེད་པ་མང་པོ་ཞིག་མགོ་འཁོར་ཏེ་བདེན་པར་བབྱང་ནས་ཇེ་སངས་
རིན་པ་ལ་སྦོད་ནའང་། ཁོང་སྒྲ་ཆེ་དེ་ལ་མདོ་སྟགས་ལ་སྦྱངས་པའི་དགེ་བཤེས་ཤིག་
ཡིན་པ་ལས་སྦོས་པའི་དམ་པའི་རིགས་དང་བདུད་ཀྱི་རིགས་གཉིས་ཀ་མིན་པ་འདྲ་སྟེ།
བདུད་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡོད་སྐད་མ་ཐོས་ཤིང་། ལ་ལ་ལྷ་བྱུར་སྤྱད་ལྷ་པའི་སྒྲེ་བ་ཡིན་

ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེས་ཐེང་བཞི་བ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་ནོར་བུའི་ཐེང་བ།

པ་འདྲ་བེར་བའི་པར་གཏམ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་བདུད་ཡིན་བེར་ནའང་། ལྷ་ཟུར་
སྤང་ལྲ་པ་ཡིན་པའི་ངེས་པ་ཅི་ཡོད། གལ་ཏེ་ཡིན་དུ་སྤིང་ཁྱང་། ལྷ་དང་བདུད་གཉིས་
མི་གཅིག་པས། རྒྱ་མཚན་དེ་འདྲ་རང་གི་ནང་ཆ་སྟོན་པ་ཅམ་དུ་བཟད་ལ། ལྷ་ཟུར་སྤང་
ལྲ་པ་ལ་ཡང་དྲང་དོན་ངེས་དོན་གྱི་དགོངས་པ་ལེན་ཤེས་དགོས་པས། གཟུགས་མེད་ལ་
གཟུགས་མ་འཆོས་པར་བཏང་སྟོམས་སུ་འཛོག་པ་ཞུ། རབ་བྱུང་གནང་བའི་དུས་དེར་
དྲང་འཁོར་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱལ་ནས། ཆེས་ཐང་བྱང་མ་ནས་དཔལ་འབྱོར་བསོད་ནམས་
ལྷན་གྲུབ་ཀྱིས་སྐྱབས་སྟོན་ཅིག་ཚོམ་པ་མཛད།

(༡༩ ཉ་མ། ༡༩༩༩ ལ་༡) དེའི་ཆེ་བོད་དུ་ཕེབས་པའི་ལེགས་རྩ་ཁྱབ་སྤྲོ་ཆེན་
མི་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་མི་སྣ་དབྱར་དུས་ཀྱི་སྤྲིན་ལྟར་འདུས།

(༡༩ ཉ་༡། ༢༠༡༡ ཐ་༡༠) དགའ་ལྷན་ཁྲི་གདན་ཟུར་གཉིས་ལ་རེ་ཞིག་གསུང་
ཆོས་འབུལ་བར་བཞུགས་དགོས་ཚུལ་གནང་ཡང་། རྩེ་ཞལ་སྤྲ་ནས་ཟུར་པ་གསུང་དག་
དོག་པ་དང་། ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ་ལས་ཐོག་པ་ཡང་གསན་རྒྱ་ཆེ་རྒྱ་མེད་འདུག་པ་དང་བཅས་
དགོངས་པ་ཞུ་བ་གནང་། རྩེ་ཞལ་སྤྲ་ནས་ཁྲི་པའི་གསུང་ལས། དེང་སང་བཟླ་ཤིས་
ལྷན་པོའི་པཎ་ཆེན་ཁྲི་ལས་ཐོག་པ་འདི་ངེད་རང་གི་སློབ་མ་ཡིན་པས། རྒྱས་ཡོད་ཀྱི་ཞུ་
བ་ལ་དབང་ལུང་གི་གསན་རྒྱ་ཡང་ཆེ་རབ་ཡོད་པ་དང་། སྐྱབས་གཞོན་པས་བཀའ་ཆོས་
འབུལ་བར་སྟོགས་པ་ཡང་བཟང་བ་ཡོད་པས། ཁོང་གིས་བཀའ་ཆོས་འབུལ་མཁན་
གནང་ན་ངེ་ལྟར་ཡོང་ཞེས་འཆར་སྟོན་མཛད། དྲང་འཆོ་འདན་པ་སོགས་འགའ་ཞིག་
གིས་དགའ་ལྷན་ཁྲི་གདན་ཟུར། བསོ་སྐྱལ་སྐྱབས་སྟོན་ལོངས་གྲགས་ཤིག་སྟབས་
མ་འགྲིག་བྱིན། བཟླ་ཤིས་ལྷན་པོའི་པཎ་ཆེན་ལས་སྤྲུགས་པའི་སློབ་དཔོན་ནམ་མཁའ་
བཟང་པོ་འདི་འོས་པ་འདྲ་ཞེས་སྤང་། གཙང་སྟོན་བཟླ་ཤིས་ལྷན་པོ་ནས་མཁན་སློབ་
ཆང་མ་མཛལ་བར་ཕེབས་པའི་ལམ་དུ། དཔོན་སློབ་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་གཟིགས་

ཡགོང་ས་ལྷ་པ་ངག་དབང་སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཚོ།

སྒྲུང་ལ། མིག་འཕུལ་ལྷ་བྱའི་བྱེད་དཀར་པོ་སོགས་ཡ་མཚན་པའི་ལྷས་བྱང་བ་པའ་
ཆེན་རིན་པོ་ཆའི་ནམ་ཐར་དུ་གསལ། ཕྱག་རྟེན་ལ་འོག་རྟམ་གཙོས་པའི་ཡོད་འབུལ་
ལྷ་བྱ་བྱས་ཞེས་ནམ་ཐར་དུ་འདུག་པ་ལྟར། དངོས་བཤམས་ཡིད་སྣུལ་གྱི་མཚོད་པ་རྒྱ་
ཆེན་པོ་དང་བཅས་ཏེ་ཐུགས་དྲངས་དྲངས་དོད་དོད་མཛད་པར་མཆིས། འགའ་ཞིག་
གིས་སྒྱ་ཆས་ཡོད་འབུལ་མཛད་པའི་གཙོ་བོ་ཆེབས་པ་ཡིན་པ་དེ་ཉམས་མཚར་ཞེས་མ་
རེངས་པ་ཟེར་ནའང་། དེ་སྐབས་བཟླ་ཤིས་ལྷན་པོ་པའ་ཆེན་དགེ་འདུན་གྲུབ་གྱི་བཞེད་
པ་ལྟར་གྱི་བྱ་བུལ་གྲུ་སར་སོང་བ་དང་། པའ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་ཡང་དབེན་ས་པའི་རྒྱ་
གྱི་བྱ་བུང་སྒྲིམས་ཚུང་གི་ནམ་པས་ཕྱག་རྟམ་རང་འབྱོར་རྒྱ་མེད་འདུག་པ་ནམ་ཐར་
གྱི་བཛོད་བྱ་དེ་ཀ་སྒོ་སྒྲར་དང་བུལ་བའོ། །

ཁྱི་རིན་པོ་ཆེ་དགེ་འདུན་རྒྱལ་མཚན་གྱི་འཆར་སྟོན་ལྟར། འབས་བྱང་རིན་
པོ་ཆེ་དང་ཕྱག་མཛོད་ནམ་གཉིས་བཀའ་བཀོས་ཐུགས་ཅེ་མཐུན་ནས་ཁོང་དཔོན་
སློབ་ལ་བཀའ་ཆོས་གྱི་སྟན་གསན་འབུལ་བ་གནང་། ཐུགས་དགེས་པ་ཆེན་པོའི་སྒོ་
ནས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཏེ། བཟླ་ཤིས་ལྷན་པོའི་སློབ་དཔོན་སོགས་ཕྱིར་སློག་དཔོན་སློབ་
ནམས་རེ་ཞིག་འབྲས་སྤངས་སུ་གཞི་པབ་ནས་བཞུགས་ཏེ། གསུང་ཆོས་གྱི་རིམ་པ་འགོ་
གང་ཆེ་ལྟུལ། དཔོན་སློབ་ནམས་པན་ཚུན་ཐུགས་ཡིད་གཅིག་འདྲེས་ལྷ་བྱར་གྱུར། ཐོག་
མར་མཇལ་སྐབས་བཟླ་ཤིས་ལྷན་པོ་སོགས་གཙང་ཕྱོགས་གྱི་པའ་ཆེན་སྤྱིའི་གདན་
བཙོས་ས་གདན་གྲུམ་འཇགས་ཁ་གདན་ཅམ་ལ། བཀའ་ཆོས་གསན་ནས་བཞུགས་
ཁྱི་སོགས་ཏེ་ཤིར་འོས་པའི་བཀྱར་བཙོས་རི་མཐོར་གནང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དེ་
བཞེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་ལ་འབྲོམ་སྟོན་པ་དངོས་ཡིན་ཚུལ་སོགས་གྱི་རྒྱ་མཚན་ཡང་
ཡང་གསུང་བ་ཐོས།

(༡༦ ཉ་༩ ༡༠༩ འ་༩) ཁྱོ་མོ་ཞེས་པ་ཤིང་འབྲུག་གི་ཆོ་འཕུལ་ཆེན་པོའི་སྟོན་

ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱོང་བཞི་བ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་ནོར་བུའི་སྒྲུབ་ག

ལམ་གྱི་མཚོན་པའི་གྲལ་དབྱར་ཕེབས། དད་པ་དང་ལྷན་པ་མང་པོ་ཞལ་མཚུལ་གསུང་
ཐོས་ཀྱི་ཆེད་དང་། ལ་ལ་དག་དེ་ལོ་བྱང་འགྲུལ་གཏོས་ཆེན་པོ་སླེབས་པའི་གྲགས་པ་
ལ་བརྟེན། རྟེན་པ་འཆོལ་བའི་ཕྱིར་དུ་འོངས་པ་སོགས་ཕྱི་ལུས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་གཅིག་
པ་ལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་འཁྱེར་སོ་ཐ་དད་པའི་ཆོགས་ཆེན་པོ། བྱམས་རྩ་སྟེང་གཤོད་བར་
སྐྱོར་དང་བཅས་པར་མི་ཤོང་བ་དང་ལྷན་ཅིག་དུ། རོ་ཤླག་རང་བྱུང་ལྷ་ལྷན་སོགས་རྒྱལ་
དང་དེ་སྐོས་མངོན་སུམ་དུ་བཞུགས་པ་དང་བྱང་པར་མ་མཆིས་པའི་བྱང་དུ་སློན་ལམ་
གྱི་མཚམས་སྒྱུར་དང་། འོ་སྐོལ་གྱི་སྟོན་པ་ཤུག་རི་རྒྱལ་པོའི་འཁྱུངས་རབས་སོ་བཞི་
པའི་ཆོས་ཐུན་རེ། ལྷགས་སྟོག་བཟང་ཞིང་སྐྱབས་ཆེད་དག་པ་དང་བཅས་ཏེ་གནང་བས།
ཀུན་བོད་སྐད་ཀྱི་ནང་ནས་ཀྱང་སྟོན་ལུང་མདའི་སྐད་མ་ཉམས་པ་འདི་འདྲ་ཡ་མཚན་
ཞེས་སྒྲུབ་། དེང་སང་དབྱུས་གཙང་གི་སྒྲ་མ་སོག་ཡུལ་དུ་སྐྱེ་བ་སྒྲངས་པར་གྲགས་པ་
རྣམས། བོད་སྐད་གཙང་མ་སྐྱབས་པའི་ལྷགས་འདབ་ཆགས་ཐེ་བའི་ལྷེ་ལ་འགྲན་བཙོད་
པའི་ངང་ཚུལ་རྣམས་མཐོང་ན། ཡ་མཚན་པའི་གནས་ཤིན་ཏུ་ཡིན་པར་གདའ། སྟོན་
ལམ་གྱི་རིང་ཆོགས་སུ་དཔོན་སྟོབ་གཞུང་སྒྲེར། འདེབས་འབྱར་གྱི་འགྲུལ་པ་ཁག་
རྣམས་དང་བཅས་པས་མང་ཇ་དང་། གོས་དར་གསེར་དདུལ་ཇ་རས་སོགས་ཀྱི་འགྲེད་
གྲངས་མེད་པ་བཏང་བས། གཞོད་སྦྱིན་གྱི་བང་མཛོད་ལ་ལོངས་སྟོན་པ་ལྟ་བུར་གྱུར།

(༡༦ བ་༩ ༡༠༩ འ་༥) དེ་ནས་ཕོ་བྱང་ཆེན་པོ་རྒྱལ་ཁབ་གོང་རི་དཀར་པོར།

ལྷ་གཟིགས་མའི་དབང་པོ་བཀའ་བརྒྱུད་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ལྷས་སྦྱན་བྱངས་ཏེ་ཕེབས།
ཞབས་བྱང་རིན་པོ་ཆེ་དག་དབང་གྲགས་པ་དག་པའི་ཞིང་དུ་གཤེགས་པའི་དགོངས་
རྟོགས་ཀྱི་གྲལ་དབྱུག་ནང་། གཞི་ལེན་དང་ཤངས་ལེན་རྒྱ་ཆེན་པོས་མཉེས་པར་མཛད།
ལྷ་གཟིགས་མའི་དབང་པོར་ཆོ་རྟ་བྱང་འབྲེལ་གྱི་བཀའ་ཆོས་དང་། རྒྱ་ཏོར་གྱི་སིལ་
སྟན་སྦྱབ་ཆོལ་སོགས་དངོས་སྦྱང་གྱི་རིགས་རྣམས་ཆེ་བ་མང་པོ་སྐྱོས་སྦྱོས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་

ཡགོང་ས་ལྷ་པ་ངག་དབང་སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཚོ།

འབྲུལ་བ་གནང་། མཚོད་ཡོན་ཐུགས་ཡིད་གཅིག་ཏུ་འབྲེས། འབས་བྱང་རིན་པོ་ཆེ་
འདི་འབྲུག་པ་ཁོ་ན་ལ་མོས་ཞེས་ཟེར་མཁན་མང་ཡང་། སྤར་རྒྱན་ལ་བཞེན་པའི་རྩེ་
འདི་ཉིད་ལ་ཐུགས་མོས་རེ་ཆེ་ཡོད་པ་འདྲ་སྟེ། སྤ་ཕྱིར་བཀའ་ཐེབས་གནང་བའི་སྣངས་
ལ་ཡང་གུས་ཉམས་ཆེ་བ་འདུག ཡར་ལམ་གཉོས་རྒྱལ་བ་ལྷ་ནང་པའི་གདུང་བརྒྱད་གྱེ་
རེ་ལྟའི་བཅུན་པ་སྟོང་བཅན་ཆངས་པས་བསྟེན་བཀྱར་བ་བཞེས་ནས་ཆོས་དང་ཟང་
ཟིང་གིས་ཆིམ་པར་མཛད་དེ་འབྲས་སྤྲངས་སུ་ཐེབས།

(༡༩ ཉ་ཉ། ༡༠༥ བ་༡༠) དེ་ནས་རྩེ་གོང་མ་ན་རིམ་གྱི་གདན་ས་ཆོས་འཁོར་
རྒྱལ་མི་འགྱུར་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ཆིབས་ཁ་བསྐྱར། དཔོན་སྟོབ་
པཌ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེས་ཀྱང་བཀའ་ཆོས་འབྲུལ་བྱད་ནས་འབས་ཕྱིར་ཐེབས། འཕྲིན་
ཡིག་གར་མཁན་པོ་ཉར། རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་མཁྱེན་བཅའི་གཏེར་གྱུར་པ། སྤྲང་བ་མཐའ་
ཡས་འགོ་མགོན་གཡུ་བྲག་པས། ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་རྩལ་པས་ལེགས་བསྐྱར་པའི། ཁོལ་
གྲང་ཞེས་བྱ་དཔལ་ལྷན་ཉེ་ཅུ་ཀའི། ཁོ་བྲང་དངོས་གྱུར་སྟོན་མཚན་ཀུན་གསལ་བའི།
ཏྲོ་ཤལ་ས་ལ་ལྷང་འབྲའི་དགོན་སྡེ་བྱང་། ལུགས་གཉིས་ལྷན་ཅིག་སྦྱོད་པའི་འདུས་
པའི་ཆོགས། བྱུ་ཅུའི་དོ་ཤལ་གཅའ་དུ་བཀྱམ་འདྲ་ཡོད། ཅེས་བསྐྱགས་པའི་ཡུལ་གྱི་
གཞིས་ཀ་ཆལ་བྱར་ཁང་དང་། དེར་ཡང་མ་ཆགས་ཕྱིན་ལ་མཆད་མཚོར། རབ་དཀར་
ངང་མའི་ཆོགས་ཀུན་རྩལ་པ་བཞིན། སྤུན་ཆོགས་ལོ་ཉོག་དགོད་པའི་སྤྲངས་ཁྲོད་དུ།
ཁགྲང་ཡས་གྲོང་བྱེར་བཀྱམ་པའི་ཡུལ་སྤྲངས་ཡོད། དེ་ནས་གདུགས་གཅིག་བགྲོད་
ལ་རབ་མཐོའི་མཁར། སྟོག་འབྲའི་ས་འཛིན་ཅེ་ལ་དབང་པོའི་གནས། འཕྲོས་འདྲ་ལྷ་
མའི་སྤུན་ཆོགས་དགའ་སྟོན་གྱི། འབྲུང་གནས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཕོ་བྲང་ཡོད། ཅེས་
པ་ལྟར། སྦྱིད་གོད་ཡེར་ཕྱོགས་གྱི་ཡུལ་སྤྲངས་སུ་མ་ཅེན་གྱི་སྦྱིད་ཆལ་ས་ལ་འཕྲོས་པ་
འདྲ་བ་བརྒྱད་དེ་བཅན་རྫོང་གསང་སྐྱགས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དང་། དེ་དག་ལམ་དུ་བྲག་

ལ་རྒྱལ་དབང་སྤྱི་ཐོབ་བཞི་བ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་ནོར་བུའི་ཐོབ་བཤེས་

ཏུ་གཤོག་བསྐྱོད་ལ། །མགྲོགས་པར་བྱིན་ལ་ལེགས་བྲིས་དགའ་ཚལ་ལ། །སྐྱོ་བ་སྤྱིར་
བའི་ནོར་ལྷན་དགའ་མ་ནི། །མངོས་སྤྲུག་སྤྱི་ལོང་གཡོ་བའི་ཡུལ་སྤྲོངས་ཡོད། །དེ་དག་
དབྱས་སྤྱི་ཐོབ་བ་བཅེགས་པའི་སྤོར། །འཆི་མེད་བདག་པོའི་ཁང་བཟང་སྐྱེངས་བྱེད་
ཅིང་། །ལྷགས་གཉིས་ཀྱན་གྱི་མདུན་ས་བྲག་དཀར་ཞེས། །ཕུན་ཚོགས་འདོད་དགའི་
འབྱུང་གནས་པོ་བྲང་ཡོད། །ཅིས་རྫོང་ཆེན་བརྒྱ་གསུམ་གྱི་ཡ་གྲུལ་པོ་བྲང་ཆེན་པོ་བྲག་
དཀར་རྣམས་སྤྱི་ བྲང་བརྒྱད་རྒྱལ་པོར་གྲགས་པའི་སྤོབས་འབྱོར་དང་བསྐྱེམས་པ་ཕན་
ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་འབྲན་བཟོད་པའི། །ས་སྐྱོང་བ་གཡུལ་རྒྱལ་ནོར་བུ་ཁྱེད་པོ་ན་
གྱིས་གདན་བྲངས་ཏེ། །རྫོང་གཞིས་རྣམས་སྤྱི་ཞག་མང་ཅམ་རེ་བཞུགས། །སྐྱོད་ཤོད་ལྷང་
པ་འདོད་དགའ་འདྲིམ་ཞིང་། །སྤེལ་དཔོན་གཡོག་ཕྱག་རྒྱ་ལེགས་པས། །ཞབས་ཏོག་
དཔངས་མཐོ་ཞིང་དངོས་གཙང་བ་ཞུས། །དཔོན་སློབ་རྣམས་སྤྱི་དུ་ཐེབས་པ་ལ་རིངས་
པའི་སྤོབས་པ་མཐའ་དག་མཚོ་ལ་ཁ་བ་བབས་པ་ལྟར་གྱུར། །བཞུགས་ཞག་མང་སར་
དཔོན་སློབ་པའི་ཆེན་རིན་པོ་ཆེས་ལྷགས་ལྷང་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་བཀའ་ཚོས་འབུལ་
བ་གནང་། །མལ་གོ་བརྒྱད་དེ་རིན་ཅེན་སྤྱི་ཚོས་སྤེལ་བསྐྱེན་བཀའ་ཞིང་། །ཆོགས་
སྤྱི་བཀའ་ཚོས་གྱི་འབྲེལ་བ་སྤྲུལ། །བདོག་པའི་སྤྱིས་གྱིས་ཀྱན་རེ་བ་ཡོངས་སྤྱི་བསྐྱང་།

སྐྱོད་གྱི་ལ་བརྒྱད་གར་མི་ཡོན་ཏན་གཡུང་བྲུང་གི་བཞུགས་གནས་རྫོང་བྱེད་
ཆོས་སྤེར་ཐེབས། །དེར་མཁན་ཆེན་ལྷང་རིགས་པ་སྤོབས་རྒྱ་མཚོ། །ཡོངས་གྲགས་གྱི་
མཚན་འོལ་ཁ་སྤྱི་བ་ཞེས་པའི་སྤྱི་གྲགས་ཅན་དེས་གཙོས། །སྤྱི་སྤྱིར་ཆང་མས་བཀའ་
སྤྱི་གྱོམ་པ་བསྐྱབས། །རྫོང་བྱེད་སྤྱི་ཐོབ་རྣམས་ལ་ལྷགས་གཉིས་གྱིས་ཆོམ་པར་མངོན་
ནས་འོལ་ཁ་རྫོང་ཐེབས། །དད་པའི་རྒྱན་གྱིས་མངོས་ཤིང་གཏོང་བའི་ཕྱག་རིང་དུ་རྒྱུང་
བའི་ནོར་འདྲིན་དབང་མོ་འོལ་ཁ་དཔོན་སྤྱི་གས་འདུད་སྤྱི་སྤྱི་ཆོགས་པ་བྲས།

སྤྱི་མ་བྱི་མ་མེད་པ་མཚོ་ལས་སྤྱིས་པའི་དོ་རྩེ་དང་། །མཉམ་མེད་དོ་བོ་ཡབ་

ཡམོང་ས་ལྷ་པ་ངག་དབང་སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཚོ།

སྤྲུལ་གྱིས་ལུང་བསྟན་པའི་གནས་མཚོག་ཚོས་འཁོར་རྒྱལ་དུ་ཕེབས། དགེ་འདུན་
ཚོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འཕན་གདུགས་རྒྱལ་མཚན་བ་དན་རོལ་མོའི་རིགས་དུ་མ་དང་
བཅས་པའི་སྤྱན་བསྟུས། མཚོད་ཁང་ནང་ཉེན་ཐམས་ཅད་ཞིབ་པར་མངལ་ཞིང་། རི་
མཐིལ་གྱི་མགོན་ཁང་རྣམས་སུ། གཏོར་གསོས་སྟན་དར་བསྐྱང་གསོ་རྣམས་རྒྱས་པར་
མང་ད། ཚོགས་སུ་བཀའ་གདམས་སྒྲིགས་བཅ་གྱི་གསུང་ཚོས་དང་། རྩ་སྤྱོད་ཀྱི་བར་དུ་
མང་འབྱེད་སོགས་ལུགས་གཉིས་གྱི་དགའ་སྟོན་མཐའ་ལྡན་པ་བྱུང་། ལུང་ར། སྤྱུ་མདའ།
བང་རིམ་པ་སོགས་དྲུགས་ནང་གི་རྒྱ་སེར་རྣམས་མངལ་བར་འོངས་ཏེ། གཞི་བྱས་ཆང་
མར་བསྟེན་བཀྱར་རྒྱ་ཆེར་བསྟུབས། དེ་དག་རྣམས་ལ་སོ་སོའི་འདོད་ཚོས་ཅི་རིགས་པ་
དང་། ར་གོས་དར་གྱི་གནང་སྦྱིན་བཟང་བ་མང་ད། སྤྲུལ་སྦྱིད་ཤོད་དུ་ཆིབས་ཁ་བསྟུར།
སེ་ར་ཐེག་ཆེན་སྒྲིང་དུ་ཕེབས། སྦྱི་སྒྲིང་གིས་ཀུན་དུ་བཟང་པོའི་མཚོད་སྦྱིན་ལ་འགྲན་
བཟོད་པའི་ཞབས་ཏྲོག་ཞུས། བསྟུ་བ་རྣམ་པ་བཞིའི་སྒོ་ནས་ཚོས་སྤྲེ་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་གྱི་
མཚོག་དམན་མཐའ་དག་ལེགས་པའི་ལམ་ལ་བཀོད། འབྲས་སྤྲངས་སུ་ཕེབས།

༦༥ ཡར་ཁྱུང་དང་གཙང་ཕྱོགས་ནས་གདན་ཞུས་བཞིན་སྤྲེ་དགོན་ཆེ་ཆུང་མང་པོར་ཞབས་ཀྱིས་
བཅགས་ཤིང་སྦྱི་འགྲོའི་བཞེད་རྒྱ་སྤྲུལ་པར་བྱེད་པ་དང་། ཡུལ་ཉིད་ནས་ཀྱུང་དབང་ལུང་རེ་ཞུ་འབུལ་
དང་སྦྱི་མཚམས་ལ་གཞིལ་བ། མཚོ་ཁ་ནས་འབུལ་པ་དང་དཔོན་དམག་མང་དུ་འབྱོར་ཞིང་སྦྱིད་ཤོད་
དུ་སྤྲེ་གཟུར་ལངས། སེ་རར་གསུང་ཚོས་སྤྲུལ་བ་རེ་ཞུ་གནང་།

(༡༩ བ་༢༡ ༡༠༧ འ་༡) མེ་པོ་རྟའི་ལོ་སྟོན་སྤྱོད་སའི་ལྷོ་བ་ཡར་ཁྱུང་གི་
ཕྱོགས་སུ་ཆིབས་གྱི་ཁ་ལོ་བསྒྲོད། བོད་ཡུལ་གྱི་སྟོན་པོ་རིག་པ་ཅན་འབྱུང་བའི་ས་
དཔུང་རྣམ་པར་བཀྱ་བའི་འཕྲོང་རྒྱས་སྟག་ཅེར། ས་སྦྱོང་ཆེན་པོ་རིག་སྟགས་འཆང་
བའི་འཁོར་ལོས་སྦྱར་བ་ངག་དབང་བསོད་ནམས་གྲགས་པ་སྦྱི་མཚོད་གྱིས་སྤྱན་དྲངས།
རི་པོ་སྤྲེ་ཆེན། སྤྱན་གཡས་པ། སྟག་སྤྲེ་པ། དཔལ་རི་སྦྱབ་སྤྲེ། བཀྱ་ཤེས་བདེ་ཆེན། ཚོས་

ལ་ཀྱལ་དབང་སྐྱེ་ཐོང་བཞི་བ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་ནོར་བུའི་ཐོང་བ།

ལམ་རིམ་པ། བདེ་སྤྱོད་པ་སོགས་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་དགོན་ཆེ་ཆུང་ཐམས་ཅད་
འདུས་པའི་སེར་སྤྱོད་ས། ཆིབས་བསྟ། ཡུལ་པ་རྣམས་ཀྱི་བྲོ་གཞས་ཤོན་སོགས་ཅེད་
སྒྲིའི་རིགས་ཀྱན་གྱི་མིག་གི་གཟེགས་མོར་ཆར་དུ་དངར་བར་གྱུར། ཅེར་བཞུགས་
གྲལ་ཆེན་མོའི་ཉིན་གྲགས་པ་དོན་ལྡན་གྱི་གནས་ལྡ་རིག་པའི་པ་རྩེད་ཆེན་པོ་ལོ་ཆེན་
སངས་རྒྱས་དཔལ་བཟང་གི་ཞལ་སྒོལ་ཞང་མཁར་ནས་རིག་བྱེད་པ་འཇམ་དཔལ་རྩོ་
རྩེ་དང་། རྒྱ་གར་རྩོ་རྩེ་གདན་ཚུན་བསྐྱོར་བའི། པལ་སྐྱད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུ་བ། རྒྱལ་བའི་བཀའ་
འགྱུར་རོ་ཅོག་ལ་ཐོས་བསམ་བྱས་པའི་མཁར་ནག་ཆོས་མཛད་དཔལ་འབྱོར་རྒྱ་མཚོ་
གཉིས་ཀྱིས། སྐྱ་རིག་པ་ལ་བརྟེན་པའི་འཕྲོས་གཏམ་རྒྱས་པར་སྤུལ། བར་མ་དང་དུས་
སྟོན་གྱི་ཞབས་ཏོག་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་གྱིས་སྒྲ་དངས་པའི་འབྲུལ་བ་སོགས་རྒྱ་ཆེར་
མཛད། ཞབས་དྲུང་སྐྱ་མཆེད་ལ་ཆེ་རྟ་བྱུང་འབྲེལ་གྱི་བཀའ་དབང་དང་། གནད་སྦྱིན་
རྒྱ་ཏོར་གྱི་དངོས་སྤྱད་གྱི་སྤྱོད་སྤུལ། ཆོས་དབང་རིན་པོ་ཆེའི་ཟབ་གཏེར་གྱི་ལས་བྱང་
ལེའུ་བརྒྱད་པའི་ཆོག་བསྐྱེགས་དང་བསྐྱུན་པའི་ཆོས་བརྩའི་གར་འཆམས་ཀྱི་རིམ་པ་
ཟབ་རྒྱས་སྤྱ་འབྲུལ་བ་གནད་། དགོན་སོ་སོའི་སྤྱ་མ་སྤྱ་རིགས་རྣམས་ཀྱི་རེ་བ་ཡོངས་སྤྱ་
བསྐྱང་།

དེ་ནས་ཐེབས་ལམ་དུ་མཁར་ཐོག་དཔོན་སས་བསྐྱེན་བཀྱར་གྱུ་ཤོམ་པ་ཞུས།
བོད་ཤིང་སྒོ་ཅན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་པོ་བྱང་ཆེན་པོ་སྤེའུ་གདོང་ཅེར་ཐེབས། ཅེ་ཆོགས་པ།
དགོན་གཉེར། རས་ཆུང་ཐུག་རི་བོ་ཆོས་སྤྱིང་། བཀྱ་ཤིས་ཆོས་སྤེ་སོགས། དགོན་ཆེ་ཕྲ་
མཐའ་དག་གིས་བཀོད་པ་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པའི་སེར་སྤྱོད་ས་དང་། རིན་ཅན་རྒྱན་
སྒོས་དང་བཅས་པའི་རྟ་པ་བརྒྱ་ཕྱག་བཀྱལ་བའི་ཆིབས་བསྟ་ཆོས་བཟང་སྒྲིའི་མདུན་
སའི་དགའ་སྟོན་ལ་འགྲན་བཟོད་པར་གྱུར། མཆོད་ཡོན་གྱི་མཇལ་འཛོམས་ལ། བཀའ་
འབྲེལ་མ་གསན་གོང་དུ། ཐུག་ཅེ་སྤོད་དམ་ལྷེམ་མཇལ་གང་བྱུང་། བཞུགས་གདན་

ཡགོང་ས་ལྷ་པ་དག་དབང་སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཚོ།

མཐོ་དམའ་མཉམ་མཉམ་ལ་དན་པས། བན་ཚུན་གྱི་མགོན་གཉེར་ནམས་ཀྱིས་བཞུགས་
ཁྲི་རྒྱལ་པ་ལ་རྒྱལ་ཚད་ལ་གཞུལ། བརྟན་བརྟན་ཁྲིག་ཁྲིག་གི་ལྷགས་བྱས་ཀྱང་། ལྷེ་བུ་
གདོང་ཆེད་མགོན་གཉེར་ཉམས་ཐྱོང་ཆེས་པས། བཞུགས་ཁྲིའི་བར་བར་ལ་གཡན་པ་
སྒབ་མོ་བརྒྱུངས་པས། མངལ་ནས་ང་གཅིག་ཅམ་བཞེས་ཆེ་ལྷེ་བུ་གདོང་ཞབས་བྱང་
བཞུགས་ཁྲི་མཐོ་བ་བྱུང་བེད། མི་ཆེན་པོའི་ཚུགས་ཀ་འདྲིན་པའི་འོས་སྡེ་སྡེ་ཡག་མོ་
བྱ་པ་སྒོས་ཅི་དགོས། གཞན་མ་རྒྱ་ནག་གོང་མའི་ལུང་ལས་ཀྱི་མཐོ་བ་འདི་ལྟ་བུ་ནམས་
བྱལ་གདན་ལ་ཆེག་པ་རིགས་མོད་ཀྱང་། སྤྱིར་སྤྲོ་ཆེན་དཔོན་ཆེན་གྱི་གྲལ་དུ་རང་བྱོན་
མཛད་པའི་རིས་ནམས་བྱལ་གདན་ཡིག་བསྐྱར་ང་ཆེ་དབང་བཅན་ལ་ཆེག་པ་ལས།
སངས་རྒྱས་ཀྱི་མདོ་རྒྱུད་ནས་ལན་གཅིག་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་ལས་རྒྱ་འབྲས་
ཟེར་བའི་གལ་པོ་ཆེ་དེ་ལ་ཞིབ་ཆ་མཛད་ན་ལེགས་སམ་སྟེ། ལྷན་སྒྲོན་སྤུལ་ཀྱང་ཐུགས་
ལ་འཐད་པ་དཀའ་བར་སྤྲང་དོ། །

ཆེ་ཞབས་བྱང་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་གཟིགས་མི་མམ་དབང་སྐྱར་རྒྱལ་པོ་ལ་ཆེ་དབང་
འབུལ་བ་གནང་བས། ཆེ་བུམ་དབུ་ཐོག་ཏུ་བཞག་པའི་སྐལ་བས་བུམ་པ་དུམ་བུ་གཉིས་
སྤྱ་གས་པ་ནི་མཚོད་ཡོན་གཉིས་ཀའི་སྐྱ་ཆེ་ལ་ལྟ་བ་འབྲེལ། ཁོ་རྒྱུན་ཆེན་པོའི་ལུང་
བསྟན་དུ་ཞབས་བྱང་འདི་ཉིད་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་པ་དང་། དགྲུང་ལོ་ཉེར་
ལྷ་ལ་བར་ཆད་ཆེ་བར་གསུངས་པ་སོགས་ནི། བྱི་སྤང་སྡེ་གཟར་གྱི་དུས་ཐོག་ཏུ་ཁེལ་
བས་ངས་ཤེས་འདྲོངས་པར་སྤྲང་དོ། ཆོགས་མཁན་ཆེན་པ་རིན་ཅེན་རྒྱ་མཚོས་ཐོག་
བྱངས། སྤྱི་ལོ་མཚོག་དམན་མཐའ་དག་ལ་ལྷགས་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རེ་བ་ཡོངས་སུ་
བསྐྱངས། ཆོས་བྱ་ཆེན་པོ་དཔལ་གྱི་ཆེས་ཐང་དུ་ཕེབས། ཆེས་ཐང་ལྷ་མཚོད་པ་སྤྱི་སྤྱེར་
ཀྱིས་ཞབས་ཏོག་བསྟེན་བཀྱར་གྱི་མཐིལ་ལེན་ཞུས། འབྲས་བུ་སྤིང་པ་དང་དོ་སྡོན་གྱ་
ཚང་པ་ནམས་ཀྱིས་མཛེས་མཚོན་ཅམ་བྱས། དད་མོས་ཅན་ནམས་མངལ་བ་དང་། མི་

ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་ཐོབ་བཞི་བ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་ནོར་བུའི་ཐོབ་བཤེས་

གྲས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཆོད་བརྟག་པ་དང་། བཏང་སྒྲོམས་པ་རྣམས་ལྟ་མོ་ལྟ་བུ་སོགས་ལ་
འོངས་ཏེ་ཁྲོམ་དམར་ནག་ཏུ་འབྱེལ།

(༡༦ ཉ་༥། ༡༠༧ འ་༡) བོད་བཅན་པོའི་གདུང་བརྒྱད། ཟླ་པ་ལྷ་རྒྱ་རི་བས་
གདན་དངས། རོང་ཆད་དཀར་དང་། ཞེ་རེ་སྒོ་ཚོས་རྩོད་སྟེ་གཞིས་གོང་འོག་རྣམས་སུ་
ཞབས་ཏོག་དང་འབུལ་ཆེན་ཡང་དག་པ་མཛད། ཟླ་པ་ཁུ་དཔོན་ལ་རི་ལྷར་བཞེད་པའི་
ཆོས་དང་། ཐུགས་ཡིད་རང་དབང་མེད་པར་འཕྲོག་པའི་རྒྱ་རྟོར་གྱི་སྤྱད་པ་མང་པོའི་
གནང་བྱིན་མཛད། ཞེ་དཔོན་བདུན་གྱིས་གཙོས་པའི་ཕྱོགས་དེའི་དགོ་ལུགས། རྟིང་
ལུགས། སྤྱང་གནས་རས་པ་སོགས། རིས་མེད་གྱི་དཔོན་ཆེ་ཆུང་ཐམས་ཅད་ལ་ཆོས་
དང་བྱང་བྱིང་གི་པན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྟེ། ཐུ་མི་སམ་སྟོ་ཁའི་གདུང་འཛིན་ཡར་རྒྱབ་
དཔོན་ཆེན་གྱིས་གདན་དངས། སྲིད་གསུམ་རྣམ་རྒྱལ། རྒྱལ་ཆེན་སྤིང་། རོལ་ལྷན་གྲུབ་
ལྷ་ཅེ་སོགས་སོ་སོར་བསྟེན་བཀྱར་ལུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཞུས། བཞུགས་གཤམ་ཆེན་མོའི་
ཉིན། གསོལ་སྟེར་སུམ་བརྒྱ་ཐམ་པ་ཞུས་པ། རྗེས་མ་གཙང་ཏུ་ཟླ་པ་ལྷན་པོ་ཅེ་པས་
གསོལ་སྟེར་ལྷ་བརྒྱ་བསྐྱེགས་པ་ཁ་གྲངས་མང་བ་ཅམ་ལས། རྒྱ་དབངས་དངོས་དག་མི་
དག་སོགས། ཡར་རྒྱབ་པས་ཞུས་པའི་བྱུར་ཅམ་ཏུ་ཡང་མི་སྟེབས་འདུག ཟླ་དཔོན་གང་
གི་ནང་ཏུ་ཡང་འདི་འདྲ་བ་མ་བྱུང་ཞེས་དུང་འཁོར་རྣམས་སྟེང་།

པོ་བྱང་ཆེན་པོ་སྟེ་འུ་གདོང་ཅེ། གོང་དཀར། འཕྲོང་རྒྱས། ཡར་རྒྱབ། རྒྱ་རི་བ།
ལྷན་པོ་ཅེ་པ་སོགས་སྟེ་ཕྱིའི་བཞུགས་གཤམ་ཆེན་མོའི་སྐྱབས་ཆོར། ཕྱག་མཛོད། སྟོབ་
དཔོན་པའི་རིས་དང་ནང་སོ་རྣམ་པ་རྣམས་ལ་པང་ཞབས་བཤུར་མ་གཏོང་བ་སོགས་
ཆེན་པོའི་མདུན་སར་འོས་པའི་སྒྲིག་བཅའ་བདར་ངོ་མཆར་ཞིང་བབས་ཆགས་པ་
བྱུང་བར་སྟངས་། ཟླ་པ་དཔོན་སྟོན་ལ་ཆེ་རྒྱའི་བཀའ་འབྲེལ་གནང་། རྒྱལ་ཆེན་སྤིང་གི་
གཞིས་ཀ་ལུགས་རི་དང་བཅས་པར་ཕྱག་ནས་ཞུ་བ་སོགས་གྲས་པའི་རྣམ་འགྱུར་མང་

ལ་གོང་ས་ལྷ་པ་ངག་དབང་སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཚོ།

པོ་མཛད། ཕྱགས་ཕྱི་དྲུང་འཁོར་ནམས་ཀྱི་ཁྲོད་ནས་སྡེ་པ་ཡར་རྒྱབ་པ་འདི་སྤར་པན་
ས་ལྷགས་སངས་པ་ཡིན་པ་ལ། ད་ཆ་རང་ཕྱོགས་སུ་འཁྱུར་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་འདུག་པས།
གནང་ཆ་དཔངས་ཆེ་བ་གནང་བ་འགབ་ཅེས་ཞུས་པ་ལྟར། སྤར་གྱི་སྤྱིན་བདག་རྟིང་པ་
ར་མ་ནག་པོའི་ཚོས་མདོག་ཅན་ནམས་ལས། གནང་ཆ་བརྩུ་འཁྱུར་གྱི་དགའ་བ་མཛད།
མཚོད་ཡོན་ཐམས་ཅད་ཞག་གསུམ་གྱི་གསར་འགྲོགས་དེ་འདི་རེས་བྱུང་། བྱམས་པ་
སྤིང་གི་མཚོད་རྟེན་བོད་ཡུལ་ན་འགྲན་ཆུ་མེད་པ་དེས་གཙོས་པའི་གནས་གཟིགས་
གནང་། རོ་གདན་ས་དགེ་ཀར་རྟིང་སོགས་བྱུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་སེར་སྤྱིངས་པ་ལ་
མང་འགྲེད་ཀྱིས་ཚིམ་པ་མཛད།

(ལ ༩༥། ༡༡༡ བ་༡༠) རིམ་གྱིས་ཚོས་སྡེ་ཆེན་པོ་འབྲས་སྤྱངས་སུ་ཕེབས།
མི་རིང་བར། སྡེ་པ་སྤྱིད་ཤོད་པ་དང་། ལྷ་མ་དྲུང་དཀར་འབྲུག་གྲགས་སོགས་སྤྱགས་སུ་
འཚངས་པ་འདྲ་བེད། གང་ལྟར་དྲུང་འཁོར་ལ་ལ་དག་རང་རྟིང་བག་ཡངས་སུ་སྤྱོད་
རྒྱུ་མ་བྱུང་བ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ཏེ། མི་བསྐྱུན་སྤྱེ་བོ་གདུག་པའི་སྤུལ་ལྟར་སྤྱེ་གཉིས་
དང་ལྷན་པ་འགའ་ཞིག་གིས། རྒྱུན་པོ་ནམས་ཀྱིས་བྱིར་བཏགས་པས། །ར་སྤྱེས་ཁུར་བ་
བྲམ་བེས་བོར། ཞེས་པའི་གཏམ་རྒྱུད་དང་མཚུངས་པའི་གཡོ་འབྲུལ་གྱིས་དཔོན་སློབ་
གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་སེལ་བཅུག འཕྲུལ་གྱི་རྒྱུན་སོག་པོ་ཁ་ཐན་གྱིས་བྱས་ཏེ། ཕྱག་མཛོད་
གུ་ཤི་ཆེན་པོ་བྱུར་དུ་བཞུགས་དགོས་པའི་བི་ན་ཡ་ཀས་རུས་པ་ཅུང་ཟད་ཐོན་པར་སྤྲང་
ངོ། །རེ་ཞིག་སྤྱི་མཚམས་དམ་པར་བཅད་དེ་ཐུགས་དམ་ཟབ་མོའི་ཉམས་བཞེས་ལ་
བརྩོན།

(ལ བ་༣། ༡༡༡ འ་༡) དེ་ནས་གཙང་ཕྱོགས་ཀྱི་གྲ་རིས་སྤྱིན་བདག་ནམས་
ཀྱིས་གསོལ་བ་བཏབ་སྟེ་ཞལ་བཞེས་གནང་བ་ལྟར། བཟ་གིས་ལྷན་པོ་ནས་གདན་
འདྲེན་པར་ཤར་ཅེ་དཔོན་སློབ་དག་འདུལ་འབྱོར། འབྲས་སྤྱངས་ནས་བཞུགས་སྐར་

ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱོང་བཞི་བ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་ནོར་བུའི་ཕྱིང་བ།

བཏེག

(༡༥ ཉ་༡ ༡༡༡ བ་༡༠) ལྷེ་དཔོན་རྣམས་ཀྱིས་འབྲལ་བ་ཞབས་ཏྲོག་བསྟེན་
བཀྱར་མཐའ་ཡས་པ་བྱང་། ལྷེ་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་ཐོག་བྲངས་པའི་མཚོག་དམན་གྱི་སྐྱེ་
པོ་ཀུན་ཚོས་དང་བྲང་བྲིང་གི་སྟོན་སྟོན་རྣམས་ལྟན་གྱི་དགའ་སྟོན་བསྐྱུན་པར་མཛད། ལུ་
ཡུག་བརྒྱད་སྐར་པ་དམངས་སྐྱོ་མདུན་རིན་པོ་ཆེས་གཙོ་མཛད་དེ་ཆུ་སྟོ་ཁར་བཏོན་
ཆིབས་རགས་ཉུང་བསྐྱས་ཤིག་ཟབ་བྱ་ལུང་གི་གནས་མཛལ་ལ་ཕེབས། དེ་ནས་
ཤངས་རི་པོ་དགེ་འཕེལ་གྱི་གནས་གཟིགས་མཛད། གདན་ས་འོག་ཅེ་གདོང་སྒྲ་བྲང་
ནས། དཔལ་ས་སྐྱེ་པ་འཇམ་དབྱངས་ཀུན་དགའ་བསོད་ནམས་ལྷུན་གྲུབ་བཀྱ་ཤིས་
གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོས་ལེགས་བྱའི་རྩ་འདྲན་རྒྱས་པར་བཏང་། ཆུ་
སྟོ་ཁར་བཏོན་ཏེ་དབེན་ས་དཔོན་པར་ཕེབས། སྐབས་ལྷེ་པོ་མོ་རྣམས་ལ་ཆོས་དང་བྲང་
བྲིང་གིས་ཆོམ་པར་མཛད། བཀྱ་ཤིས་ལྷུན་པོར་ཕེབས་ཉིན། ཡོངས་རྫོགས་བསྐྱུན་པའི་
མངའ་བདག་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་སྟོ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོས་
དབུ་གནང་། སྟོ་བ་དཔོན་རྣམ་པ་ཆེ་བཤེས་སོགས་ཀྱིས་ཆིབས་བསྐྱེད་ལ་ཕེབས་ཏེ་ཞབས་
ཐང་ལ་རྩོ་མེ་བཞུགས་པ་གཟིགས་པས། ཆིབས་ལས་བཤོལ་བ་གནང་བར། ལ་ལ་
དག་བཤེས་གཉིན་སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་དང་མཚུངས་པ་འདུག་ཅེས་བསྐྱེད་པ་བཞེད།
གཞན་ཕྱོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འབྲས་སྦྱངས་སྦྱུང་བའི་ལུགས་ཀྱི་བསྐྱུན་པའི་བདག་
པོ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཟེར་བར། ཁོང་དཔོན་སྟོ་བ་ལ་ཆིབས་པ་འཕེབས་པ་གནང་བ་ཞེས་ཉམས་
མཚར་མཚར་བྱས་སྐད།

(༡༥ བ་༡ ༡༡༡ བ་༩) དགེ་འདུན་སྟོང་ཕྱག་ཏུ་ཉེ་བའི་སེར་སྦྱིངས་དང་
བཅས་ཏེ་ཆོས་ལྷ་ཆེན་པོ་བཀྱ་ཤིས་ལྷུན་པོར་ཕེབས། སྤྱི་སྒྲ་བྲང་ཕྱག་པོ་ཁག་རྣམས་
ཀྱིས་སོ་སོའི་ལྷ་ཁང་དུ་གདན་བྲངས་ཏེ་བསྟེན་བཀྱར་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱུན། ཆོགས་སུ་མང་

ལ་གོང་ས་ལྷ་པ་ངག་དབང་སློབ་བཟང་རྒྱ་མཚོ།

འབྲེད་དང་། དཔོན་སློབ་པའ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེར་བརྒྱ་འབྲུལ་སོགས་སྐྱེ་སྐྱོས་ཀྱི་ཤངས་
ལེན་རྒྱས་པར་མཛད། དེར་བཞུགས་རིང་རིགས་དང་དཀྱིལ་འཁོར་ཀུན་གྱི་ཁྱབ་བདག་
པའ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་སློབ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་ལ་བཀའ་དབང་བཀའ་ཆོས་ཀྱང་
མང་དུ་གསན། དེ་སྤྱི་གཙང་སྤེ་སྤྱི་ཕུན་ཆོགས་ནམ་རྒྱལ་གྱི་ཡུམ་དཔོན་ས་ཡར་རྒྱབ་
མ་རྩོམ་མཛུལ་དང་གཉེན་ཕྲད་ལ་འབྲེན་པའི་ཞོར་དུ་འབྲས་སྤྲངས་ཀྱི་གནས་མཛུལ་
མཛད། བཀའ་ཆོས་གསན་པས་ཐུག་དད་ཁྱད་པར་ཅན་འཁྱུངས་པས། འདི་རེས་སྤེ་པ་
བགྲེས་པ་རྣམས་རི་ལྟར་མཛད་ཀྱང་། དཔོན་ས་ཡུམ་སྲས་གཉིས་རང་གྲུས་འདུད་ལྟར་
ལེན་ཅིས་ལ། དཔོན་ས་སྐྱེ་ཆོས་མ་ཟིན་པར་བཞེན། རྩོང་དུ་གདན་འདྲེན་མ་ཞུས་ཀྱང་།
ང་ཞུས་དང་གཟན་མེ་ཤིང་གི་མཐུན་རྒྱུན་གང་ལེགས་མཛད།

བཀྲ་ཤིས་ལྷན་པའི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་འདུན་གྲུབ་པ་དཔལ་བཟང་
པོས་བཞེངས་པའི་བྱམས་ཆེན་དང་། དཔལ་ལྷན་ལྷ་མོའི་སྐྱེ་སོགས་གནས་གཟིགས་
རྣམས་གནང་བ། རང་གཞན་བརྗེ་རྒྱས་པའི་ཆོས་པ་རྩོམ་ཅན་རྩོམ་པོ་བཀའ་
གདམས་པའི་སྤེ་དཔལ་སྒྲར་ཐང་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་འདུན་གྲུབ་ཀྱི་ཞལ་
སློབ་པའ་ཆེན་བཟང་བཀྲས་པས་བཏབ་པའི་གངས་ཅན་ཆོས་འཕེལ་ཞེས་སྤར་རིག་
སྤྱགས་འཆང་བའི་སྤེ། དུས་ཕྱིས་རྩོམ་མཚན་ཉིད་པའི་གྲས་སོང་བ་དེ་དང་། པའ་
གྲུབ་གསུམ་གྱི་དངོས་སློབ་ཁྱོ་སྤྱ་ལོ་རྩ་བ་བྱམས་པའི་དཔལ་གྱིས་བཞེངས་པའི་གཙུག་
ལག་ཁང་རྣམས་ཞབས་ཀྱིས་བཅགས། གནས་དེ་དག་གི་སྐྱེ་སེར་ཀུན་ལ་ཐར་པའི་ས་
པོན་བསྐྱུན། བསྐྱེན་བཀའ་བ་དོན་དང་ལྷན་པར་མཛད། སྤེ་པ་སེར་མ་བས་ལྷན་པོ་
ཅེར་སྐྱུན་དངས། བཞུགས་གལ་ཆེན་མོའི་ཉིན་གསོལ་སྤེར་ལྷ་བརྒྱ་ཅམ་བསྐྱེགས་པའི་
ཞབས་དོག་རྒྱ་ཆེར་ཞུས།

དེ་མཚུངས་ལྷན་པོ་ཅེ་ཆོས་སྤེར་ཕེབས་ཏེ་ཚུར་འབྲུལ་པར་གནང་འབྲན་

ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱོལ་བཞི་བ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་ནོར་བུའི་ཐོང་བ།

བཟོད་པ་ལྟ་བུར་གྱུར། རྩེ་པ་རིན་ཆེན་ཅེ་པ་དང་སྤྲུལ་རྒྱུད་པ་མཚོད་ཡོན་གྱིས་གདན་
བྲངས་རེ་བ་དོན་དང་ལྡན་པར་མཛད། དབུས་སུ་ཆིབས་ཁ་བསྐྱར་བའི་ལམ་ཞོར་དཔལ་
འཁོར་བདེ་ཆེན་དུ་ཕེབས། དགེ་ལུགས་ཀྱི་གྲུ་ཆང་ལག་བདུན་གྱིས་བསྟེན་བཀྱར་
བཟང་འགྲན་ཞུས། གྲུར་པ་དང་རི་ལྗོངས་པ་གཉིས་ཀྱིས་གར་འཆམས་ཀྱི་གཟིགས་མོ་
རྒྱས་པར་སྤྲུལ། རྩེ་པ་རྒྱལ་ཅེ་བས་ང་འདྲེན་ཞུས། གནས་རྟིང་དུ་ཞབས་བྲུང་དག་གི་
དབང་པོ་ཁྱ་དཔོན་གྱིས་སྦྱོར་བྲངས། རྒྱ་འཇམ་དཔལ་གསང་བའི་སྐྱ་གདུང་བཞུགས་
པའི་གསེར་གདུང་གིས་ཐོག་བྲངས་ཕྱི་ནང་གི་གནས་གཟིགས་རྣམས་ཞིབ་པར་མཛད།

གཙང་དུ་བཞུགས་རིང་རྩེ་པ་ཀམ་བསྟན་སྲུང་བ་སོགས་ཕྱོགས་སྤྱང་ཅན་མང་
པོས་མི་གྲས་པའི་རྣམ་འགྱུར་བྱུང་བར། ཐུགས་མ་རིངས་པས་རྒྱ་སྤྲུལ་འཆང་ཆེན་
པོའི་སྐྱ་གདུང་སྐྱ་གཞོགས་སུ་བསྐྱང་གསོ་དང་། གཙང་པ་ཞལ་ངོ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་
ནས་སྒོས་པའི་བཞེས་སྒྲ་མཛད་པར། གནས་རྟིང་ཞབས་བྲུང་ཐུགས་འཆབ་ནས། བྱིད་
དཔོན་སྒོའི་དབུས་སུ་ཕེབས་པ་ལ་མ་ལྟོས་ནའང་། རིང་ཚོ་ས་དོག་འདིར་སྡོད་དགོས་
པས་དེ་འདྲ་མི་གནང་བ་ཞུ་ཞེས་ཞུ་བ་སྤྲུལ། གནས་རྟིང་པ་རྩེ་དགོན་གྱིས་གྲུས་འདུང་
དཔག་དུ་མེད་པ་མཛད་ཅིང་། སར་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་བདག་རྒྱུན་ཆང་ལས་འདས་པ་
གནང་། འབྲུག་ལུགས་ཀྱི་གདན་ས་ར་ལྷང་དུ་ཕེབས། གདུང་བརྒྱུད་དག་དབང་བསྟན་
པའི་ཉི་མ་དང་དཔོན་དག་དབང་རྣམ་རྒྱལ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་གཞི་ལེན་རྒྱས་པར་བཏབ།
ཆོས་རྗེ་སྤེལ་ཆུང་འདི་ཞབས་བྲུང་རིན་པོ་ཆེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་
མཚོར་གཏོང་ནས་མོས་པ་ཞིག་ཡོད་འདུག་པས། འདི་སྐབས་ཞབས་དོག་རྒྱ་ཆེར་ཞུས།

(༡༩ བ་ཨ། ༡༧༥ ཐ་ཨ) རྩོན་དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱ་པས་བོད་ཀྱི་བདག་མཛད་པའི་
ཆོ། དཔའ་ཉགས་ཀྱི་གྲགས་སྟན་ཅན་དཔོན་ཆེན་ཨག་ལེན་གྱི་བརྒྱུད་པ་འབྲོག་ཁྱི་
དཔོན་པས་གྲུས་འདུང་ཞུས།

ཡགོང་ས་ལྷ་པ་ངག་དབང་སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཚོ།

(༤༠ ཉ་༥ ༡༡༥ འ་༡) རིམ་གྱིས་རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་པོ་གོང་རི་དཀར་པོར་ཕེབས།

(༤༠ བ་༥ ༡༡༥ འ་༦) དེ་ནས་འབྲས་སྤངས་སུ་ཕེབས། རེ་ཞིག་ཐུགས་དམ་
ཟབ་མོའི་ཉམས་བཞེས་ལྟར་མཛད་ཅིང་བཞུགས།

(༤༡ ཉ་༡ ༡༡༦ བ་༡) མཚོ་ཁ་ནས་དཔོན་པོ་ཁོ་ལོ་ཆེའི་སྲས། ལྷ་བཅུན་ཆེ་
བ་དང་། སེ་ཆེན་ཐའི་རིས་གཙོས་པའི་འབྲུལ་པ་དང་དམག་པོན་ཆེ་བ་སྟེབས། དེ་
ཡང་ཤིང་སྒྱལ་ལོ། ཕག་མོ་བ་དང་ཞོད་དཀར་ནག་སོགས་ཀྱིས་སྡེ་པ་སྦྱིད་ཤོད་པའི་སྐར་
གཏོར། སྦྱིད་ཤོད་ཀྱི་རྒྱང་འཁོར་མང་པོ་འཐབ་གྲལ་དུ་ཤོར་བའི་སྡེ་གཟར་ཤིན་ཏུ་ཆོན་
ཆེ་བ་ལངས།

(༤༡ བ་༥ ༡༡༦ བ་༡) སྡེ་གཟར་སྡོན་མའི་ལན་དུ་ཞི་དག་གང་འོས་བྱེད་པར་
འོངས་པར། ཞབས་རྒྱང་གཡུལ་རྒྱལ་ནོར་བུ་དང་། སྐུ་མཐུན་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་འཛིག་
རྟེན་གྱི་མེས་པོ་རྣམས་ཐུགས་རྩེ་མཐུན་པར་ཞི་བའི་ལབ་ཁོན་མཛད་ཅིས་ཐོག་དུ་ཁེལ་
ན། རང་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་ལེགས་པ་ཞིག་ཡོང་རྒྱུ་ཡིན་འདྲ་ཡང་། སྦྱིད་ཤོད་ཀྱི་སྡེ་
པ་བསོད་ནམས་རྣམ་རྒྱལ་དང་འདན་པ་འཚོ་བྱེད་སོགས་མང་པོ་ཞིག་གིས་སྡེ་གཟར་
བྱས་ན་ལེགས་པའི་གྲོས་ཤེད་ཀྱི་དབང་དུ་སོང་སྟེ། ཕར་ཚོལ་གྱི་དུས་བེད་བསྐྱངས་
པས། ཡར་གཙང་གི་དཔྱང་ཆེན་པོ་སྦྱིད་ཤོད་ནོར་འཛིན་གྱི་ལྷ་བར་འོངས། ས་ཆ་རྫོང་
གཞིས་ཀྱི་བཅད་གས་དང་ཆད་ལས་བྱུང་། ཏོར་སོག་གི་དཔྱང་ཆེན་པོ་དུས་མཐའི་རྒྱང་
ལྟར་འཆུབ་པ་རྣམས་དག་པོ་མིག་གསུམ་པ་ཡང་འདར་ཞུ། མེ་གཏོར་བའི་སྐགས་
ཁན་རྣམས་ཀྱིས་སྐད་ཅིག་ལ་རང་ཡུལ་དུ་བསྐྱད། མཚོད་ཡོན་རྣམས་མཛད་དཀར་
བར་གྱུར། དེ་ཡང་བཀའ་ཆེམས་སུ། གཉིས་སྟེས་ཀྱི་ཆ་ལུགས་མ་སྤངས་པར། བྱ་བུ་ཡི་
ཆེ་དཔལ་རིང་བར་ལུས། །དཔལ་དེ་ཡི་སྤྱན་ཚོགས་ཡིད་དབང་གི། །དན་ཡུལ་དུ་གྱུར་
པས་སྤང་བ་སྟོ། །ཞེས་པའི་དོན། བོད་དུ་ཕེབས་སྐབས་དབུ་སྐྱེ་ལྷང་ལོ་ཅན་དང་སྐྱེ་ཆས་

ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེས་པའི་བུ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་ནོར་བུའི་སྒྲིབ་པ།

རབ་བྱུང་གི་རྟགས་སུ་ཡོད་འདུག་པ། རྩོམ་ཅིན་པོ་ཆེའི་སྐྱེ་མདུན་དུ་དབུ་སྐྱེ་མ་ཞུས་
པན་ཆད་ཁྱིམ་པའི་རྟགས་ཅན་དུ་ཡོད་ན་སྐྱེ་ཆེ་མཐར་ཕྱིན་ཅིང་མངའ་ཐང་ཆེ་བར་
འོང་རྒྱལ་རྟེན་འབྲེལ་འཕུགས་པས། བསྟན་པའི་འཕེལ་འགྲིབ་དང་ཞམ་འབྲིང་བལ་
བརྟེན་པའི་གྲ་འགྲིག་མི་འགྲིག་སྒྲ་ཆོགས་འབྱུང་བའི་ལུང་བསྟན་དུ་མངོན་ནོ། །

རིང་པོར་མ་ལོན་པར་སེར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྤྱིང་དུ་ཕེབས། ཆོགས་སུ་སྤྱི་
ཆོས་གནང་བ་དང་བཅས་རྒྱན་རིང་ཅམ་བཞུགས། དེ་སྐབས་ལམ་པ་རབ་འབྱམས་པ་
བསོད་ནམས་གྲགས་པས། དཔོན་སློབ་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེར་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་འཁྲུལ་
འཁོར་སོགས་ཕྱག་ལེན་མང་དུ་ཞུས། དཔོན་སློབ་རིན་པོ་ཆེར་མ་བཞུགས་པ་རྩོན་
སྤུལ་སྐྱེ་ཀུན་དགའ་སྤྱིང་པོར་ཁྱབ་པ་ཕྱིན། རྩོན་སྤུལ་སྐྱེ་ལ་ཁོང་རང་གི་ཡབ་མེས་
སོགས་སླ་མ་གཞན་ནས་བརྒྱད་པའི་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བཀའ་རེ་མང་ཡོད་འདྲ་
ཞིང་། སྤང་རྒྱུད་པའི་མགོན་ཁང་གི་ཤིང་སྐམ་ཚུང་དུ་ཞིག་ནས་རྟེན་པའི་གདམས་པ་
ཟབ་ཟབ་མོ་འདྲའི་དཔེ་ཆ་འཕྱོར་བ་རྒྱན་མེད་ཀྱང་རྩོགས་པར་ཞུས། དཔོན་སློབ་པཎ་
ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྱག་དུ་ཕུལ། འདི་སྐོར་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཁྱེད་ཀྱི་ཞིབ་ཆ། ལུ་གེ་སྤུལ་
ཆེན་སྤྱིང་སྟོབས་རྒྱ་མཚོ་དང་། ལྷ་པའི་ཞབས་བྱུང་སྐྱེ་སྤྱོད་བཟང་བསྟན་པ་དར་རྒྱས་
སོགས་མང་པོ་ཞིག་གི་དག་ནས་སྤྱིང་ངོ་། །

དེ་ནས་དཔོན་སློབ་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་བཀའ་ཤོག་བཀའ་དག་དང་བཅས་
ཏེ་རབ་འབྱམས་པ་སྐྱེ་ཞབས་སུ་རྩོང་བདའ་གནང་བ་སེར་རབ་བཞུགས་ཐོག་འཕྱོར། ཞུ་
དོན་གྱི་སྤྱིང་པོ་ཡར་གཙང་སོགས་ཀྱིས་རང་ཕྱོགས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་མ་ཆེན་པོ་བྱུང་བ་
འདི་ལ། རེད་རང་ལྟ་བུས་སྐྱེ་རིམ་གྱི་ཕྱག་གཡོག་ཞུ་དགོས་རྒྱུར། བསམ་སྤྱབ་ཆེའི་ཁ་
འོག་དུ་སོང་བས་བྱེད་མ་བདེ་བས། རབ་འབྱམས་པ་འདི་པས་ཕྱག་གཡོག་ཞུས་ནས།
སྐྱེ་རིམ་གནང་དགོས་ཚུལ་གྱི་རྒྱ་མཚན་ཞིབ་པར་ཡོད་འདུག དེ་ནས་རབ་འབྱམས་

ཡགོང་ས་ལྷ་པ་ངག་དབང་སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཆོ།

པ་བསོད་གྲགས་པས་མགོ་བྱས་ཏེ། ཐུགས་དམ་བསྐྱང་གསོ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྡེང་དུ་བཀའ་
རབ་འབྱམས་ཁ་ཤས། སྐྱ་གཞོགས་ཟླ་ཚང་པན་བདེ་ལེགས་བཤད་སྤྱིང་པའི་ཟླ་པ་རྒན་
ཟླ་ཁ་ཡར་དང་བཅས་ཁྱོན་གཅིག་དུ་འཆོགས་ནས་དུག་ཅུ་པ། ཡང་དགོན་རིན་པོ་
ཆེ་དཔོན་སྟོབ་ཀྱིས་མགོན་པོ་ཕྱག་བཞི་པའི་སྐྱབ་པ། བྱང་དུ་དབྱངས་དཔོན་པ་མཐུ་
སྟོབས་གསང་བའི་དབང་ཕྱག་ཟུར་གྱི་སྤྲགས་འཆང་ཆེན་པོ་གཞོན་ཅུ་དོན་གྱུ་བ། བྱར་
པོ་སྤྲགས་འཆང་བ་རྣམས་ཀྱིས། མགོན་པོ་ཞལ་དང་། ཆེ་འཆར་གྱི་སྐྱབ་པ་བཅུགས།
སྐྱབ་ཁག་མང་བས་སྤྱིང་གསེབ་ཐམས་ཅད་རྩ་བརླང་ཁུར་ཆེལ་ལེ་བ་བྱང་།

དཀའ་བཅུ་ཨ་སྐྱག་ཟེར་བའི་མཚན་ཉིད་པ་རྒན་པོ་ཞིག་གིས། སྟོན་པ་ཤུག་
ཐུབ་པས་བྱམས་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་སྟོན་པ་བདུད་བདུལ་བར་འདུག འབྲོག་པ་ལྟ་
གསོལ་འདྲ་བ་འདི་སྤྱི་ལུགས་ཡིན་ཞེས་ཟུར་བྱས་བྱས་སྐད། སྐྱབ་ཁག་སོ་སོས་གཏོར་
ཟོར་འཕེན་པའི་ཅུ་བ། དུས་མིན་དུ་རླང་ཆེན་པོ་འཁྲུགས། གནམ་ས་རལ་བ་ལྟ་བུའི་
འབྲུག་སྐྱ་དང་། དུས་ཀྱི་མེ་མེ་འབབ་པ་ལྟ་བུའི་སྟོག་འཁྲུག་ཅིང་མེར་བ་དག་པོ་དང་
བཅས་པོ་ཏྲ་ལའི་རྫོང་གི་ལྷགས་རི་ལ་འཁྲུག་བརྒྱབ་སྟེ། མངོན་སྟོད་ཀྱི་ལྷས་འཕལ་དུ་
བྱང་།

(༤༩ ཉ་ལ། ༡༡༠ བ་༥) དེ་ནས་འབྲས་སྤངས་སུ་ཕེབས། ཐུགས་ཁང་དུ་སྐྱབ་
པ་འཛུགས་པ་སོགས་སྐྱ་རིམ་རྣམ་གྲངས་མང་དུ་མཛད། ཐེངས་གཅིག་དབྱངས་དཔོན་
པས་དཔལ་ལྷན་ལྟ་མོ་དམག་ཟོར་མའི་གཏོར་སྐྱབ་མཛད་དེ་ཟོར་འཕེན་པ་ལ་མངོན་
དུ་ཕྱོགས་པ་ན། རབ་འབྱམས་པ་བསོད་ནམས་གྲགས་པ་དང་། བ་ཉི་རབ་འབྱམས་པ་
རྣམས་ཀྱིས་སྤྲག་དོག་གིས་ཆོས་སྦྱོང་འདི་བཀའ་གཉན་པས་གཤེགས་གཏོར་ཅམ་ལས་
ཟོར་མི་འགབ་བར་ཆད་འོང་ཞེས་སྟོན་འབུལ་ཁྱེས་པར་བརྟེན། ཐུགས་ཐེ་ཆོམ་དུ་ཡུར་
ནས་གཏོར་ཟོར་འཕངས་པ་འགབ་མི་འགབ་ཀྱི་ཕེབས་སྟོན་གནང་བས་དབྱངས་དཔོན་

ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱོལ་བཞི་བ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་ནོར་བུའི་ཐོང་ག།

པ་ཐུགས་ལུང་ཏེ། ངས་ཚོས་སྐྱོང་འདིའི་མན་ངག་ཐམས་ཅད་མེ་གོང་མ་དང་བ་སོ་མེ་
བྱང་གི་སྐྱ་གཞིགས་སུ་ཞུན་ཐར་བཅད། བསྐྱེན་སྐྱབ་ཚད་དུ་འཁྱོལ་བར་བྱས། བསྐྱེན་
པ་རྒྱུང་པ་ཡང་བྱེ་བ་ལྷག་སོང་བ་ཡིན། དན་འབག་ཡས་སྒྲ་མས་སྒྲ་ལ་ཐེམ་པ་བཅོལ་
ནས་སྔོན་དགོས་པའི་དུས་ཚོད་འདི་ལ་ལས་སྦྱོར་མི་བྱེད་ན་ག་ཅ་ན་བྱེད། ལོ་གསུམ་
ཚུན་གྱི་སྐྱ་ཁག་དེད་རང་གིས་འཁྱུར། ཁོང་ཚོས་གཤེགས་གཏོར་བྱེད་ཟེར་བའི་ཉ་མགོ་
ཅི་ཞོན། གཤེགས་ན་གཤེགས་ལྷགས་ག་ཚུག་བྱེད། གཏོར་ན་གཏོར་ལྷགས་ག་ཚུག་
བྱེད་ཅེས་སོགས་མང་དུ་ཞུས་ནས་གཏོར་མ་འཕེན་པར་ཐག་བཅད། ཤོ་ལ་འདེབས་
པ་དང་། བྱང་དམར་ལ་འཇུག་པའི་ལས་སྦྱོར་མཛད་པས། ཡར་གཙང་སྐྱར་གསུམ་གྱི་
ཞལ་ངོ་རྣམས་གྱི་མཚན་བྱང་གི་ཁྲོད་ནས། ཡར་རྒྱབ་ཞབས་བྱང་བདུད་འདུལ་གྲགས་
པའི་མཚན་ཐོག་མར་བོར་ཏེ་རྟགས་མངོན་སུམ་དུ་བྱུང་། དེ་སྐབས་མངོན་སྦྱོང་གྱི་
ལས་སྦྱོར་རྣམ་གྲངས་ཏ་ཅང་མང་བས། རྗེའི་ཞལ་སྒྲ་ནས་སྟག་ལུང་བྲག་པ་དེ་ཐུགས་
ཅུང་ཟད་མ་རེངས་པར། ཐོག་མར་སྐྱེས་བུ་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ་གྱི་ལམ་ལ་གོ་རིམ་མ་
ལོག་པར་བྲིད་ནས། རྗེ་མེ་ཐོག་པའི་མཚོག་ཐུན་གྱི་དངོས་སྐབ་སྐྱབ་པའི་རིམ་པ་རྣམས་
མཛད་དགོས་པ་ལ། སྐྱ་ཡོན་གཞན་རྣམས་འབྲུལ་བའི་མགོ་བྲེས་ཅམ་ཡང་མ་དོད་པར།
གཤིན་རྗེའི་འཁོར་ལོ་སོགས་དྲག་པོའི་ལས་སྦྱོར་ལ་བཅན་བྲིད་དུ་བྱེད་པ་འདི། དཔེན་
ས་རྗེ་བྱང་གི་མཛད་ལྷགས་ཐུགས་ལྷུས་མ་ཐེངས་གསུངས་སྐད། དགོས་པའི་དབང་
གི་ལས་སྦྱོར་དེ་དག་གནང་དགོས་ངེས་ཡིན་ཆོ། རྗེ་མེ་སྐྱབ་དཔོན་གྱི་གཙོ་བོ་དབྱངས་
དཔོན་པར་མཛད་བཅུག་ན། ཁོང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ། རྗེ་བྱང་
ལྷ་དབང་པ། བྱང་བདག་པོ་ཡབ་སྐུས། ཚོས་རྗེ་དྲགས་མ་པ། ལྷེ་པ་ཡུག་ནས་སོགས་
སྟགས་འཆང་ཁ་ཡོད་ལག་ཡོད་མང་པོ་ལ་མན་ངག་གི་ཞུན་ཐར་བཅད་པའི་ཁྱད་ས་
ལྷན་ཡིན་ནའང་། ཁོང་དང་ཡང་དགོན་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་དཔྱེད་ལྷན་རྣམས་མཛད་མ་

ཡགོང་ས་ལྷ་པ་ངག་དབང་སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཚོ།

བདེ་བས་རེག་ལ་མ་འབྱར་ལྷ་བྱར་སོང་། རབ་འབྱམས་པ་ཤེས་རབ་ཆེ་ཡང་། རྟོག་གི་
བ་ཀླན་པོའི་ཉམས་ཀྱི་ཕིང་ལྟལ་དང་། ཁོང་རང་གི་རང་བཞིན་ལས་གྲུབ་པའི་ཏང་རྒྱག་
བྱང་དུ་འབྲེལ་བའི། མཐོང་བརྒྱད་ཀྱི་ཕྱག་ལེན་ལ་མ་ལྟོས་པའི་རང་བཟོ་མང་པོ་བྱེད་
ཡོད་འདུག་གོ།

༡༥ དཔོན་སློབ་ཡཔཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་ལས་མི་ཏུ་རྩོམ་པའི་གི་དབང་ལྷ་དང་ཆོས་འཁོར་རྒྱལ་དུ་
ཐེབས་བཞུགས་ཀྱིས་མཐོང་ཐོས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་མང་པོ་སློན་གྲོལ་གྱི་ལམ་བཟང་ལ་བགྱི་བ་དང་ཆོགས་
ཕྱི་མ་སྤོང་བདུན་འཁོར་བཅས་ཀྱི་བསྐྱབ་སྒྲོམ་འབྲུལ་བཞེས། བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་ཁྱད་པར་
འཕགས་ཤིང་སྟོམས་རྒྱུང་རང་མཐའ་དམག་གི་འཛིགས་པ་ཞི་བར་མཛད།

དེ་ཡང་དཔོན་སློབ་ཡཔཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེར་བཀའ་ཆོས་ཐོག་མར་གསན་པའི་
ཆོ། རྩོམ་པའི་སྟན་གསན་གནང་བར། ལུ་སོར་ངེད་རང་གིས་འདི་ཡོངས་རྫོགས་
ལྷ་ཁྱོད་བཞིག་མེད་པས། སྤར་ཚོལ་བ་དང་རྟོག་འདུག་སོགས་བྱེད་ཁྱད་ནས་ལོ་ལྷ་
བྱག་ཅིག་གི་བར་འགྲངས་ཆ་ལྷས། དེ་ནས་འབྲུལ་གྲུབ་པ་བྱེད་གསུང་བའི་ཞལ་ལེན་
གནང་། རབ་འབྱམས་པ་བསོད་ནམས་གྲགས་པ་རྩོན་རྒྱལ་སྐུ་ཀླན་དགའ་སྤྱིང་པོའི་
བྱང་དུ་རྩོམ་པའི་དབང་ལྷ་བར་བཏང་བ་འདྲ་བེད། འགའ་ཞིག་ནི་སྤམ་མ་རིས་
སྤམ་བཅད་པའི་གསུམ་བཞི་ཞིག་ནས་ཁུ་བསྐྱས་གསུང་བ་དངོས་སྤམ་ཞེས་སྤྱིང་།

གང་ལྟར་ལྷགས་པག་ནང་དུ་འབྲས་སྤྱངས་སྤམ་ཐེབས་ཏེ། ཡཔཎ་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་
རྒྱལ་པོ་ཉིད་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱ་མཚོའི་གཙོ་བོར་བཞེངས་ནས་རྩོམ་པའི་དབང་
འབྲུལ་བ་གནང་། རྩོམ་པ་སྤང་ཆེ་ནས་ཀྱིས་སྟོན་ཟེར་བའི་གསང་བའི་ལྷ་དང་བསྟན་དུ།
རྒྱབ་ཕྱོགས་གཙང་གི་ཕྱོགས་ནས་དམག་མཚོ་བཞོལ། བྲུ་དོལ་གཞུང་གསུམ་སྤང་མ་
སྤྱང་ཁྱུར་འདྲ། ཞེས་པའི་ལྷ་དང་བསྟན་ཐོག་དུ་བབས་ཏེ། དེ་ལོ་གཙང་ས་དཔོན་ཞང་
ཐུགས་འདོད་མ་མཉམ་པར་བརྟེན། གཙང་དབུང་གཏོས་ཆེ་བ་ཡར་རྒྱབ་དུ་འབྱོར།

ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེས་པའི་བཞི་པ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་ནོར་བུའི་སྒྲེང་བ།

ཡར་རྒྱལ་པ་དཔོན་སྟོན་གསོལ་སྐལ་གྱི་སྟེང་དུ་བཞུགས་དགོས་པའི་གནས་གཤིས་ལ་
བརྟེན། མཚན་མཐུསྟོབས་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་བསྟུར། ལོ་འདི་དག་གི་སྤྱི་ཚམས་སུ་ལྷོ་བྱང་
གི་འབྲུལ་པ་གཏོས་ཆེར་འོངས་ནས། བརྒྱ་འབྲུལ་སྟོང་འབྲུལ་གྲངས་ཀྱིས་མི་ཆོད་པ་
ལུལ། དེ་དག་ལ་སོ་སོར་འདོད་ཆོས་ཀྱི་རིམ་པ་གནང་། ཟང་ཟེང་གི་སྟོན་ནས་རེ་བ་བཀའ་
བ་སོགས། ལུགས་བྱང་དང་འབྲེལ་བའི་མཛད་པ་འཕྱིན་ལས་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་བོ། །

(༥༥ བ་ཡ། ༡༡༡ འ་༡༠) གཙང་སྡེ་སྤྱི་དབྱུང་ཆོགས་རྣམ་རྒྱལ་ལྟ་སར་
ཐེབས། ཆོ་དབང་བརྒྱ་ཙ་དང་ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་སྟོམ་པ་ཁྱེ་བའི་སྟན་གསན་བྱུང་བ།
གནང་ཐུབ་ན་མཆོད་ཡོན་ཆང་མ་ལ་སྟེབས་དཀྱུས་ཆེ་བ་ཡོང་རྒྱུ་ཡིན་འདྲ་ཡང་། རབ་
འབྲམས་པ་བསོད་ནམས་གྲགས་པས། སྟེ་པ་གཙང་པ་བསྟན་དག་ཡིན་པས་དེ་འདྲ་
གནང་བ་མི་རིགས། ལྷུར་དུ་བསྐྱལ་བ་ཡིན་ཞེས་བཀའ།

རྒྱལ་དུ་ཐེབས་པའི་ལམ་ཞོར་བསམ་ཡས་ཀྱི་གནས་གཟིགས་གནང་བ་ཞིག་
ལ། བསྟན་སྲུང་གནོད་སྦྱིན་ཆེན་པོ་དང་པེ་དཀར་ལྗོག་ཏུ་མཇུག་པར། དགུས་པའི་
རྣམ་འགྱུར་མང་དུ་མཛད། རྒྱལ་དུ་དབྱུག་ཁ་བཞུགས་པ་ཞིག་ལ། དབྱར་དུས་ལྟར་
ཞིང་ཚུ་རྣམས་ཀྱང་ལྷུང་ལྷུང་སྟན་པའི་སྒྲ་སྒྲོག་ཅིང་འབབ་པ་བྱུང་བར། དབྱ་མཛད་
དབྱངས་དཔོན་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོས་ད་ལོ་དབྱུག་ཤིན་ཏུ་རྫོ་བ་འདི་ཐུགས་རྗེའི་ཐུགས་
ཡིན་པར་འདུག་ཞུས་པས། འདི་ཙམ་ལ་གནང་ཅི་ཡོད། དེང་སང་མཐའ་དམག་གིས་
བོད་ལ་གནོད་པ་ཆེ་བ་ཡོང་གྲབས་བྱུང་རེས་ཀྱི་ཁ་གཏོན་བྱས་པ་ཡིན། ད་དུང་ཡང་
ངེད་ཁམས་བཟང་རིང་སོག་པོས་བོད་ལ་གནོད་པ་མི་ཡོང་།

(༥༥ ཉ་༥། ༡༡༡ ཐ་༡) ཨོ་རྒྱན་པརྩ་ཡིན་བྱས་ན་ཁ་ཆེས། ཨོ་རྒྱན་པད་འདྲ་
ཙམ་ཡིན་བྱས་ཀྱང་ཆོག་པ་ཡོད་ཅེས་ཀྱལ་ཀ་གསུངས། ཐེངས་གཅིག་ལྟ་སའི་མཆོད་
ཁང་མཇུག་སྐབས། ལྷ་རྗེ་དགེ་བ་འབྲུམ་གྱིས་གཙུག་ལག་ཁང་ལ་ཞབས་ཏྲོག་མཛད་

ལ་གོང་ས་ལྷ་པ་ངག་དབང་སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཚོ།

པའི་གསུང་འཕྲོས་ཤིག་ལ་བརྟེན་ནས། ལར་འཁོར་བ་འདིར་ལན་མང་པོ་ཞིག་འཁོར་
ཙ་ན། འདི་རུ་སྐྱེ་བ་མ་སྒྲངས་ཞེས་མཐའ་མི་འདུག་གསུང་སྐད། ཟླ་པ་སྐྱུ་རབ་པ་བྱ་བ་
མཐའི་ཀུན་སྒྲོང་ལ་བརྟེན་པའི་ཐུགས་རུ་ང་ཞིང་ཕྱག་དོག་པས། བསྟན་པ་ལ་རེ་གཞི་ད་
བྱུང་བས་དེ་ལ་དམིགས་པའི་ལས་སྒྲུབ་གནང་རེས་ཀྱིས། ཁོང་པ་རྗེ་དག་ཞེས་གསར་
དུ་ལོན་པ་སོགས་བསོད་ནམས་ཡར་འགྲོར་བྱུང་བ་ན། རབ་འབྱམས་པ་བསོད་ནམས་
གྲགས་པས། སྐྱུ་རབ་པ་འདི་རྩ་རི་ཞིང་སྒྲོང་གིས་བསྐྱབས་པར་འདུག་ད་ཆ་སོག་མར་
ཞིང་སྒྲོང་བསྐྱལ་དགོས་ཟེར་ནས། འདིགས་བྱེད་ཀྱི་དྲག་པོའི་སྤྱིན་སྟེན་ཀྱི་ལྷགས་པ།
རྒྱལ་དགའ་ཆའ་ཀྱི་མགོན་ཁང་པོ་ཏ་ལའི་ཆོས་འབྱུང་སྤྱིང་གི་མགོན་ཁང་དུ། རྗེ་གོང་
མའི་དུས་བཅུགས་པའི་ཞིང་སྒྲོང་གི་གཏོར་མ་གཏོར་གྲལ་ནས་འདོན་པ་སོགས་ཅིང་
སྤྱོད་སྣ་ཆོགས་པ་ཞིག་བྱས།

རབ་འབྱམས་པ་དང་། གཟིམས་ཁང་གོང་སྤྱལ་པའི་སྐྱུ་གཉིས་སྤྱིན་སྟེན་
ལྷགས་མཁན་ཡིན་འདུག་པར། ཉིན་གཅིག་ཁོང་ནམ་གཉིས་ཀྱིས་དགའ་ལྷན་པོ་བྲང་
ནས་ལྷགས་ཁང་དང་། གཟིམས་ཁང་གོང་དུ་དོན་གཅིད་ཅིག་ལ་བྱོན་པ། མཆོད་ཁང་
གི་རྒྱབ་ནས་ཁོང་དཔོན་སྒོ་བ་གཉིས་ཀས་གཟིགས་པར། གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཕྱ་ཕྱ་ལ་
སྤྱིང་ལ་ཁད་བྱས་པའི་མི་ནག་པོ་དར་ནག་གི་འཛོལ་བེར་གྱོན་པ་རྒྱང་ཐང་ཅན་རྟ་
ནག་པ་སྐྱ་སྤྱུ་གྱིས་སྤྱིང་པ་ཞིག་གི་འཕྱར་ཐག་ནས་བཟུང་སྟེ། བསྐྱབས་ཤིག་ལྷ་བ་
ཡིན་ནོ་ཟེར། དེའི་མོད་ལ་རང་ཡལ་དུ་སོང་། རིང་པོ་མ་ལོན་པར་སྤྱལ་པའི་སྐྱུ་ལྷ་སར་
གཤེགས་སྐྱབས། མི་ནག་རྟ་ནག་གི་ཆོ་འཕྲུལ་ཆེན་པོ་དང་། རབ་འབྱམས་པར་ཡང་
རྗེས་སུ་གཅང་པའི་བཀའ་བཀྲོན་སོག་པ་སོགས། མེ་དང་སྐྱ་རའི་དཔེ་ཁོན་བྱུང་། སྤོང་
སྒྲོར་ཞབས་དུང་རྒྱལ་བ་རྒྱ་མཚོ། འཕགས་པ་ལྷའི་མཆོག་གི་སྤྱལ་སྐྱུ་འཕགས་པ་ཆོས་
ཀྱི་རྒྱལ་པོ། བ་སོ་སྤྱལ་སྐྱུ། དེ་མོ་སྤྱལ་སྐྱུ། ཤེར་དབང་སྤྱལ་སྐྱུ་སོགས་མདོ་སྤོང་མདོ་སྤོང་

ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེས་པའི་བཞུགས་ཀྱི་མཆོད་རྒྱུ་ཐར་ནོར་བུའི་ཐོང་བ།

དང་རྒྱ་སོག་གི་སྤྲོ་ཆེན་མང་པོ་ཕེབས། ཡུལ་བབས་དང་བསྐྱེད་པའི་ཟང་ཟིང་གི་འབྲུལ་
བ་གངས་མེད་པ་ལུ། ཆོས་དང་འཇིག་རྟེན་གྱི་རེ་བ་ཡོངས་སུ་བསྐྱངས། འཕགས་པ་
ལྟ་དང་། བསྐྱེད་སྐྱེད་གཉིས་ཀྱི་གཙུག་ཕྱད་བཞེས། རྩོམ་འཇིགས་བྱེད་བཅུ་གསུམ་
མའི་དབང་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཆོད་བཀའ་འབུམ་ཐོར་བུའི་
ལྷགས་ལུང་གནང་། བདེ་མོ་སྐྱུལ་པའི་སྐྱུས་ཐོག་མར་མངལ་དུས། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
པ་དེ་རབ་ཏུ་བྱུང་བཞིག་ཡིན་པ་གཞིར་བཅས་ལ། དེ་ཉིན་ནི་བྱིས་པ་གོས་དཀར་ཅན་
ཞིག་སྤང་ཞེས་གསུངས་པས། ཉེ་འཁོར་བ་རྣམས་ཀྱིས། བྱིད་རང་སྐྱེན་འཁྲུལ་བ་ཡིན་
མོད། རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཉྐགས་ཁོ་ན་ཡིན་འདུག་ཅེས་སྒྲ་སྟངས།

ཐེངས་གཅིག་ནི་ལྷ་ཁྲོ་བོ་ཞིག་གི་རྣམ་པར་གཟིགས་གསུང་བ་དང་། ཉིན་
གཅིག་དགའ་ལྷན་མོ་བྱང་གི་རབ་གསལ་དུ་བཞུགས་པའི་ཆེ། བདེ་མོ་སྐྱུལ་སྐྱུས་ཁོང་
རང་གཅིག་ཕྱར་ཤར་རྒྱག་ལ་བྱོན་པས། གསུམ་གདན་ཞིག་གི་སྟེང་ན། དེང་སང་འདི་
ཆ་ལ་རི་ལྟར་འབྱུང་བ་ལྟར་གྱི་འབྲོམ་སྟོན་པའི་སྐྱུའི་རྣམ་པ་དང་། དེ་དང་ཞལ་སྟོང་གྱི་
ཚུལ་དུ་མི་གང་ཅམ་གྱིས་མཐོ་བར་རྩོམ་ཏེ་ཤ་ཁྲུ་གང་བཞིག་འོད་གྱི་དཀྱིལ་ན་སྒོ་
རེ་བཞུགས་པ་མཐོང་བས། རེ་ཞིག་སྒྲ་མ་ཤེས་པར་རྒྱར་རེ་ལུས། བཀའ་ལས་སྐྱུལ་པའི་
སྐྱུ་དེར་བཞུགས་ཤིག་གསུངས་པ་ན། ཉམས་སྤང་དེ་འགགས་ཆར་འདུག དེ་ནས་རྒྱ་
མཆོན་དེ་ལྟར་བྱུང་བུས་པས། སྐྱེན་འཁྲུལ་བ་ཡིན་ཞེས་ཞལ་གྱིས་མི་བཞེས་སྟངས། རྒྱལ་
དང་འོལ་ཁ་ཕྱོགས་སུ་ཕེབས། ཡུན་རིང་བར་བཞུགས་ཤིང་མཐོང་ཐོས་བྲན་རེག་གི་སྒོ་
ནས་འགྲོ་བ་རྣམས་སྤྲིན་གྲོལ་ལ་བཀོད།

ཞབས་ཅུང་ཞིག་བསྐྱེད་པ་ལ་ཆབ་ཆན་གནང་། དེའི་ཆེ་སྐྱུ་མདུན་རིན་པོ་ཆེ་
གཤེགས་པའི་གནས་ཚུལ་འབྲུལ་མི་སྤེབས་པར། ཕྱག་མཛོད་བསོད་ནམས་རབ་བརྟན་
ལ། དགོངས་རྒྱུགས་གཏོང་ལུགས་ཀྱི་བསྐྱབ་སྟོན་དང་། དེད་རང་རྐང་པའི་འབྲོང་

ཡགོང་ས་ལྷ་པ་ངག་དབང་སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཚོ།

བསྟེན་གྱི་འཕྲུལ་སྟེན་ཡོང་བཀའ་ཕེབས་གནང་། དགྲུང་ལོ་ཉེར་དྲུག་པ་ཤིང་སྟག་
ཏོར་ཆེ་བཅུ་གཉིས་པའི་དུས་ཆེས་དགེ་བར་དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྤྲངས་ཆོས་ཀྱི་སྟེ་ཆེན་
པོར། དོན་གྱི་སྤང་དུ་མཚན་ནས་སྟོས་ཏེ་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་སྒོ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་
མཚན་པས་མཁན་པོ་དང་། པཎ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པའི་སྤྱལ་སྤྱུ་བསོད་ནམས་
དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་གིས་ལས་སྟོབ། གཞན་ཡང་གསང་སྟོན་དུས་བགོ་བ་སོགས་
ལས་ཀྱི་ཁ་སྐོང་བའི་དགེ་འདུན་གྲངས་ཆང་བའི་དབུས་སུ། ད་ཆོག་ཉེས་མེད་ཐུན་
ཆོགས་ཀྱི་སྟོན་ཆངས་པར་སྟོད་པའི་གཙོ་བོ་བསྟེན་པར་རྟོགས་པའི་སྟོམ་པ་བཞེས་
ཏེ། དུར་སྤྱིག་འཆང་བ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་ཀྱི་དོག་དམ་པར་གྱུར།

(༡༦ བ་ཤ ༡༣༥ བ་༢) དེ་ཡང་ཞལ་སྤྲ་ནས་ཁྱི་རིན་པོ་ཆེ་སངས་རྒྱས་རིན་
ཆེན། ཁྱི་རིན་པོ་ཆེ་དགེ་འདུན་རྒྱལ་མཚན། ཞལ་སྤྲ་ནས་ཆོས་གཉེར་གྲགས་པ། དཔོན་
སྟོབ་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ། གཟུངས་ཁང་གོང་སྤྱལ་པའི་སྤྱུ། འོ་ལ་ཁ་ནས་དྲུང་པ་མཁས་
བཅུན་པ། རྩེ་མོར་བུ་བ་སོགས་རང་ཕྱོགས་ངོས་ཀྱི་སྤྲ་མ་མང་པོ་ལ་མདོ་སྟགས་ཀྱི་ཆོས་
ཚུལ་རི་སྟེད་པ་གསན། དེ་ཡང་སྤྱིར་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་ལ། འབྲོམ་
ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དང་། རྩེ་བཅུན་མི་ལ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ལ་འགྲན་བཟོད་པའི།
ཐ་ན་བཞད་གད་དང་ཀྱ་རེ་ཙམ་གྱི་ཕྱིར་དུ་ཡང་མི་གྲས་པའི་རྣམ་འགྱུར་ཡེ་མི་མཛད་
རྩེ་ཞལ་སྤྲ་ནས་སངས་རྒྱས་རིན་ཆེན་གྱི་སྤྱུ་གདུང་ཞུགས་སུ་ཕུལ་བ། སྤྱི་ལོ་ཉོད་ཀྱི་ཆ་
ཆེར་མ་ཆོག་པའི་འཕྲུལ་དུ་ལྟ་སྤང་ལེགས་རྒྱ་མེད་པ་ཞིག་སྤྱན་འབབས་ལ་བྱིར་ཡོང་
བ། དེར་འཁོར་མང་པོ་ཞིག་གིས་ཡང་བའི་རྣམ་པ་བྱེད་པ་ལ། རྩེ་འདིས་ཕྱག་དུ་བཞེས་
ཤིང་དབུ་ཐོག་དུ་ཡུན་རིང་པོའི་བར་དུ་བཞག་ནས་སྟོན་ལམ་འདེབས་པ་གནང་། འོ་ལ་
ཁའི་དྲུང་པ་མཁས་བཅུན་པ་དེ། སྟེ་པ་འོ་ལ་ཁ་བའི་མཚོད་གནས་དགོན་སྟག་གི་སྤྲ་
ཚུང་ཡིན་ཀྱང་། ཁོང་པ་ལ་བཞུགས་གདན་མཉམ་པ་ཙམ་འདིར་ཞིང་གསོལ་རྩེ་སོགས་

ལ་རྒྱལ་དབང་སྐྱོང་བཞི་བ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་ནོར་བུའི་སྒྲིབ་ག

སྟོན་ལ་བཞེས་སུ་བརྟུག་དཔོན་སྟོབ་པ་ཤ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་དང་། གཟིམས་ཁང་གོང་
སྐྱལ་པའི་སྐྱ་གཉིས་ལ་བཀྱར་བཞེས་ཆེས་པས། རྩང་འཁོར་རྟིང་པ་རྣམས་བཀའ་ཚོས་
གསན་ཡང་འདི་འདྲ་རང་མི་རིགས་སྤར་ནས་སྟོལ་མེད་ཅེས་མ་རེངས་པ་ཆེན་པོ་བྱས།
སྟོང་སྟོར་ཞབས་རྩང་འཇམ་དབྱངས་རྒྱ་མཚོ་མཇལ་བར་བྱོན་དུས། ཐོག་མར་ཐམས་
ཅད་མཁྱེན་པ་མ་གཏོགས་གཞན་ལ་མི་འདུད་པས། པ་ཤ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེར་བྱག་མི་
འབུལ། སྤར་བསྟེན་རྫོགས་སོགས་གསུང་ཆོས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན་པས་དེ་སྐབས་སྐྱག་བཀྱར་ཞུ་
རྒྱུ་ཡིན་ཚུལ་མགོན་གཉེར་རྒྱ་ཡགས་པ་བརྒྱད་སྟོན་དུ་སྤུལ་བར་མ་དགེས་པའི་བསྟོར་
སྤངས་ལན་གསུམ་གནང་སྟེ། བྱག་འཕྲལ་དུ་འབུལ་བརྟུག་པར་ཡང་། རྩང་འཁོར་
རྣམས་ཀྱིས་སྟོང་སྟོར་བ་བདེན་ཞེས་སྤང་འདུག་ཀྱང་། བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་ལ་
དགོངས་པར་མངོན།

དེ་ཡང་ཁེངས་དྲེགས་འཁོན་འཛིན་གཡོ་སྐྱ་སོགས། ཚུལ་མིན་གྱི་སྦྱོད་པས་
མ་གོས་ཤིང་། རོ་ཆ་ཤེས་ཤིང་བག་དང་ལྡན་པ། རྩང་ཁིང་གཞན་མགྱ་བའི་ཐབས་ཚུལ་
ལྟར་མཛད་པའི་རྒྱལ་བའི་སྤྲས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཐར་པ་འདི་ནི་མཁས་པ་རྣམས་མགྱ་བ་
བསྦྱོད་པའི་གནས་ཡིན་ལ། དེར་དུས་ཀྱི་སྐྱེ་བོ་པལ་ཆེ་བ་རྣམས་ཚུལ་དེའི་ལྷོག་ཕྱོགས་
ཁོ་ན་ཉམས་སུ་བཞུར། བན་བཏགས་ན་ཆོག་མི་ཤེས་པར་གཅིག་བྱང་ན་བརྒྱ་སྟོང་ཡོང་
དུ་རེ། བྱང་ཁོག་གི་ལྷ་ཁང་དུ་སྟོ་བའི་གོགས་པོ་པར་ཁ་ལྷུམ་པའི་ནང་དུ་བྱང་བ་ཆུད་པ་
ལྷ་བྱར་གཡོ་བའི་བྱེད་པ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ནི། གཞོད་པ་མ་བྱས་པའམ་ལྷ་ཕྱོགས་ལེགས་
པ་ཅམ་རེ་ལའང་མགྱ་བ་ལྟར་བྱེད་པར་སྤང་མོད། དེ་ལྷ་བུའི་ལྷ་བརྒྱ་མཐའ་མའི་ངང་
ཚུལ་དང་ལྡན་པའི་སྐྱེས་བུ་མང་པོས། བྱས་པ་དེན་དུ་མི་གཞོ་བའི་སྟོན་པ། ཐུགས་སུན་
བྱང་བ་བྱང་ནའང་། འཕགས་ཆེན་དམ་པ་རྣམས་ནི། ཚུལ་དེ་ལྷ་བུའི་སྐྱེ་བོ་ལ་ལྷག་
པར་རྗེས་སུ་བཅེ་ཁིང་། སྟོང་སྟོབས་ཆེན་པོས་སྐྱག་བསྐལ་མཐའ་དག་དང་དུ་ལེན་

ཡགོང་ས་ལྷ་པ་ངག་དབང་སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཚོ།

པ་ལ་རྣམ་པར་དཔའ་བ་ནི་ཚོས་ཉིད་ཡིན་ལ། གཞན་དག་རྣམས་ཚུལ་ངན་པར་སྒྱུད་
པའང་ཤིན་ཏུ་བདེན་ཏེ། རྩ་ཏེ་ཡུལ་དུ་སྐྱེས་ཕྱིན་ཆད་ཀླང་པ་གཉིས་མི་འབྱུང་བ་ནི་
རང་གི་རང་བཞིན་ཅན་ནོ། །

ཐོད་འདིར་དག་གཏོང་འདིགས་གསུམ་གྱི་ཤིང་རྟེན་སྒོལ་འབྱེད་ཆེན་པོ།
འདིག་རྟེན་གྱི་མིག་གཅིག་ཕུ་རྩེ་བཅུན་རྩ་ཆེན་ཞབས་གྱི་ཕུར་རིལ་པོར་ནང་རྟེན་ལ་
བཞུགས་ཤིང་། འདིམ་པ་འཐེབ་སྐྱུ་རེ་ལ་རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་རྩ་འབྲུལ་གྱིས་
ཡ་མ་རྩ་ཇ་སྟོང་ཕྱག་རེ་བཞུས་ཏེ་ལྷགས་ཆབ་མཛད་པའི་སྐྱུ་བརྟན་བྱིན་རྒྱལས་ཅན་
དེའི་བྱང་དུ། བཞུས་བཞེད་གྱི་རིམ་པ་བགྱང་བ་ལས་འདས་པ་གནང་ཞིང་། སྤྱིར་དམ་
པ་རྣམས་ནི། གདུལ་བྱའི་ངོར། མཁས་པ་དང་། ཐུབ་པ་དང་། བཅུན་པ་དང་། བཟང་བ་
སོགས་སྣང་ཚུལ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྟོན་པ་ལས། སྐྱ་ཆེ་འདི་ལ་གཙོ་བོར་སྐྱབ་པ་ཉམས་ལེན་
གྱི་རིམ་པ་ལ་ཐུགས་གཞོལ་བ་ཞིག་གོ། །བདེ་ཆེན་རྩེར་བཞུགས་པ་ཞིག་ལ། ལྷེ་པའི་
གཟིམས་ཚུང་ཤིང་རྩེ་སོགས་ལེགས་ཤོས་དེར། ཞུགས་མེ་གནང་པས། ལྷེ་པས་ཞུགས་
མེ་གཟིམས་ཚུང་ཤིང་རྩེ་མེད་པ་འདིར་གནང་བ་ཞུ་ཞུས་པས། བཀའ་ལས་དེ་འདྲ་
མི་དགོས། རྩེད་གཞིས་འདི་རྣམས་བདག་སུས་བྱེད་དང་བེད་སུས་སྒྱུད་མི་ཤེས་པས་
གཅིགས་བྱས་ཞན་འདྲ་གསུངས་པར། ཐམས་ཅད་སྐྱ་རྩེད་ལྟ་བུར་གྱོ་ཡང་། རིང་པོར་
མ་ལོན་པར་བདེ་ཆེན་བྲག་དཀར་སོགས་ལྷེ་སྤྱིད་གཙང་བར་ཤོར་བས། ཀུན་ཡིད་ཆེས་
གྱི་གནས་སུ་གྱུར།

འབྲས་སྤངས་སུ་ལས་བྱེད་པས་ང་སྣེལ་པོ་ཞིག་གི་སྒྲོར་ལ་རྩེག་རྩེག་བྱས་
པས། དངོས་པོ་མང་པོ་ཞིག་ཞུགས་མེའི་ནང་དུ་འདེབས་པ་གནང་བར། ཞབས་འབྲིང་
བ་མང་པོས་སྒྲོག་དུ། གནང་སྒོ་འདི་འདྲ་སྒྱུ་སྒྱུད་དང་ཁྱད་པར་མི་འདུག་ཅེས་སྐྱར་བ་
སྣ་ཚོགས་ཤིག་བཏབ། དེ་ཡང་སྐྱུ་བོ་དེ་དག་རྣམས་ཟང་ཟིང་གི་དངོས་པོ་ཕྱ་མོ་ཙམ་

ལ་རྒྱལ་དབང་སྐྱོ་ཐོང་བཞི་བ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་ནོར་བུའི་ཐོང་བ།

ལ་ཡང་། མིག་གི་འབྲས་བུ་ལྟར་གཅེས་པར་བབྱང་ནས། སྟོད་བརྒྱ་སྟོང་མང་པོ་གཅིག་
ནང་དུ་གཅིག་བརྒྱག་པའི་སྤྲུགས་སུ། རྒྱས་བཏབ་སྟེ་ཅུང་ཟད་ཅམ་ཆུད་འཛའ་བར་
གྱུར་ནའང་། སྤྲུགས་རྣམ་པར་སྟེད་པའི་བསྐྱ་སེར་སྟེའི་མཚོ་ནང་དུ་འདར་བའི་ངང་
ཚུལ་དེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟེད་འཕྱོར་ཐམས་ཅད་ཆུ་ཤིང་ལྟར་གཟིགས་པ་རྣམས་
ལ་རྒྱས་བཀའ་བ་པར་འདུག དེ་ནི་ལྷུང་དུ་གཞན་དོན་དུ་གཤེགས་པ་དང་། གྲ་ས་ཕན་
ཚུན་ལ་མི་རྟག་པའི་ངང་ཚུལ་འབྱུང་བའི་བརྒྱ་ཚོས་དེ་གཞན་གྱིས་མ་གོ་བར་སྟང་།

དེ་ཡང་ཕྱག་མཛོད་ཀྱི་ཕྱི་ཆེན་པོའི་རྩིས་སུ། རྩི་གོང་མའི་དཔོན་པོ་ཅེ་ཁ་
ནས་ཚོས་རྩི་སོགས་ཕྱག་མཛོད་ཁྱུར་ལེན་པ་ཁ་ཡར་བྱུང་བ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་
དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་གསུང་མགྱུར་ལས། སྒྲ་མའི་ཞབས་འབྲིང་ཉེ་གནས་སལ་མོ་ཆེ།
།དཀོར་གྱིས་ཆོག་ནས་ལས་འབྲས་བྱང་དུ་གསོད། །ཡུན་དུ་འགྲོགས་པས་སྟོན་མཐོང་
དད་པ་འགྲིབ། །ཅེས་གསུངས་པའི་དོན་དང་། རྩི་བཅུན་མི་ལས། དད་པ་ཅན་གྱི་དད་
རྩིས་འདི། ས་ལ་བརྒྱབ་ན་ས་འགས། རྩི་ལ་བརྒྱབ་ན་རྩི་འགས་ཞེས་པ་ལྟར། གང་གི་
འཕྲིན་ལས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ལས་ཉེ་བར་གྲུབ་པའི་བདོག་པ་མང་པོར་ལོངས་སུ་སྦྱད་པའི་
མེ་ལྷུས། ལྷས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་ལྟོན་པ་རྣམ་པར་ཆོག་པས། ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་གྱི་
སོལ་བའི་མགལ་དུ་མ་ཆེས་ཆེར་སྦྱངས་པ་མང་པོ་ཞིག་གིས། ཞབས་ཕྱིར་མི་འགྱུར་
བའི་སྟོད་པ་མང་དུ་བྱས་ནའང་། རྒྱལ་པོ་དགེ་སྟོན། སྟོན་སྟོན་ལ་བརྩེ་བའི་ལོ་རྒྱུས་
དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས། སྒྲ་གཅན་འཛིན་དང་ལྟས་བྱིན་གཉིས་ལ་ཉེ་རིང་མེད་
ཅེས་བདེན་ཆོག་མཛད་པས། ལྟས་བྱིན་མ་ཁུ་བའི་ནད་ལས་གྲོལ་བ་སོགས་མདོ་ལས་
བྱུང་བའི་གཏམ་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་དང་མཚུངས་པས། དེ་དག་ལ་ལྟག་པར་བརྩེ་ཞིང་ཤིན་ཏུ་
མ་རུངས་པ་འཇམ་པ་གསུམ་གྱིས་འདུལ་བར་མི་རྣམས་པ་འགའ་ཞིག་ནི། རྒྱབ་རྩེད་
མཁན་དང་བཅས་པ་མཐའ་དག་ལ། མདོན་སྟོད་ཀྱི་ལས་སྟོར་གྱི་སྟོན་མཆར་གཙོད་

ཡགོང་ས་ལྷ་པ་ངག་དབང་སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཆོ།

པར་མཛད་དོ། །

སྒོར་སྒོར་སྒྱལ་སྒྱུ་འཇམ་དབྱངས་རྒྱ་མཆོས་གཙོས་པའི་སོག་ཡུལ་གྱི་འབྲུལ་
པ་གཏོས་ཆེན་པོ་སྤེལ་ལ། ཡོས་ལའི་སྒོན་ལམ་ལ་ཟང་ཟིང་གི་ལོངས་སྤྱོད་གཞིན་སྤྱིན་
གྱི་ཡུལ་དུ་སྤེལ་ས་པ་དང་འབྲ་བར་གྱུར། མང་འབྱེད་དང་འབྲུལ་བ་ནམ་གངས་མང་
ཞིང་གུ་ལོ་མ་པས། ལྷ་ཆོག་པ་དང་སྤྱོད་པ་དང་གིས་འཕེལ། ར་སྤེལ་པོ་མང་ཉུང་
གི་སྤོང་བཅོད་སྒོར་ལམ་གྱི་ཁྱོན་ཐམས་ཅད་དར་དེར་དུ་སོང་། འོན་ཀྱང་དེ་ལོ་ཆོ་འདི་
སྒོས་བཏང་ནས་གཡའ་དང་གངས་གྱི་མཆོམས་སུ་གཅིག་ཕྱར་སྒྱུབ་པ་མཛད་པའི་ནལ་
འབྱོར་པ་མངའ་རིས་སྒྱུབ་ཆེན་བཙུན་འབྲུལ་སྤྱིང་པོས་རྟེན་པ་ནམས། བས་ཅམ་དུ་
བསྐྱེལ་ནས་ཆོག་པ་ཆེན་དུ་བསྟེན་བཀྱར་བ་སོགས་གྱི་ཕྱིར་དུ་བྱོན་པ་འབྲུལ་ནད་གྱིས་
ལྷ་སར་གཤེགས་པ་དང་། སྒྱལ་སྒྱུ་བསོད་ནམས་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོ་འབྲུལ་
པ་དང་ཞིང་སྤྱོད་གི་གཞིན་འཆོར་དོགས་པ་གཉིས་བསྐྱེད་ནས་གཤེགས་པར་བརྟེན།
སྒོན་ལམ་གྱི་བསྐྱང་ཅམ་ནས་ཆོག་པ་དབྱར་པ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་བཞུགས་སུ་བཅུག
དཔོན་སྒོ་བ་བྱིངས་འབྲས་སྤངས་སུ་ལོག་ཐེབས།

༡༽ རྒྱ་བོད་ཏོར་གསུམ་གྱི་སྤྱི་བོ་གངས་མེད་པར་ནམ་དཀར་དགེ་པའི་རྒྱུད་སྤྱིན་པ་གནད་ཞིང་རྒྱ་
ནག་གོང་མས་བཀྱར་བསྟེད་གཟེངས་བསྟོད་མཛད། ཡ་ཇེ་སྤེལ་པོ་ལ་མཁུན་བཙུག་ལྷ་ས་གསུམ་གྱི་
ཡོན་ཏན་རང་ཆས་སུ་མངའ་བ་དང་མཐའ་དམག་གི་གཞིན་པ་བསྒྲོག་པའི་ནམ་ཐར་བསམ་གྱིས་མི་
ཁྱབ་པའི་རང་གཟུགས་སྒྱུ་འཁོར་པ་བསྐྱེས་པས་དགོངས་རྟོགས་སྒྱུབ་ཚུལ་དང་སྒྱུ་གཏུང་རི་ལྷར་
བཞེངས་ནས་བསྟེན་པའི་མིག་རྒྱན་དུ་འགོ་བར་བྱས་པ་དང་། རམ་ཐར་འདི་བཙུགས་པའི་དགེ་བསྟོན་
དང་སྒྱུབ་ཚུལ་བཅས།

མི་འབྲུག་ལྷ་བ་གསུམ་པའི་ནད་དུ། རྒྱ་ནག་གོང་མ་རྒྱལ་པོ་ལུན་ལྷ་མང་སྟེ་
ཏའི་མང་གིས་སྤེལ་བསོད་ནམས་སྒོ་གོས་སོགས་རྒྱ་མི་མང་པོ་མངགས། ཁྱབ་བདག་རྩོ་

རྒྱུ་ལྟར་དུ་གདན་བྲངས་ཏེ། འབྲུལ་བ་དང་། ཚེད་སྒྲ་ཡ་མཚན་པ་མང་པོ་བྱས། རྒྱ་ནག་
 ཏུ་ཕེབས་དགོས་པའི་སྟོན་གསན་སྟུལ། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སློན་ནས་ཞལ་བཞེས་མང་པོ་བྲལ་
 མ་བཞེད་ནམས་སློབ་ཤོས་ཀྱིས་རྒྱ་ཡུལ་ཏུ་བཞེངས་པའི་སྟོན་ལ། དགའ་ལྡན་པོ་བྲང་
 བྱི་ཚེ་ནས་ཞལ་དེ་སྟོགས་སུ་གཟིགས་ཏེ་བྱག་ནས་གཏོར་བས། མཚོད་ཁང་གི་ཕྱི་ནང་
 བམས་ཅད་ཏུ་ནས་འབྱུག་རྒྱ་ཡོད་པ་བྱུང་ཞིང་། རྟེན་འགའ་ཞིག་གི་སྟགས་ཀར་མེ་ཏོག་
 དངོས་སུ་བརྒྱུང་བ་སོགས་སློབ་པ་ལས་འགོངས་པའི་རྒྱ་འབྲུལ་གྱི་བཀོད་པ་རྒྱ་ཆེན་
 པོ་བསྟན། གསང་ཡིབ་ཆབ་ཆན་ལ་ཕེབས་པའི་ཆེ་རྫོལ་ཞབས་རྒྱུ་གསལ་བར་བྱུང་།

(༡༧ བ་ཤ ༡༣༧ འ་༩) དེ་ཡང་མཁུན་བཅེ་རུས་གསུམ་གྱི་མཛད་པའི་ཆ་ནས།
འཕགས་པ་རིགས་གསུམ་གྱི་མགོན་པོའི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་ཚང་བར་མངའ་བ་
སྟེ། རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཀྱི་ཆོག་དོན་གང་ལ་ཡང་། དཀར་ཆག་ལ་མ་སྟོས་པར་བརྟེན་
ཅམ་བསྟན་པས་མཁུན། འགྲོ་བ་སྤྱག་བསྟེན་གྱིས་གཟིར་བ་དག་ལ་ཕན་པར་འགྱུར་
ན། རང་གི་བདེ་བ་གཏོང་བ་ལ་རྩེ་ཟུང་ཅམ་ཡང་ཉམ་ང་བ་མི་མཛད། གཞན་གྱིས་
སྟོང་ན་དངོས་པོ་རིན་ཐང་ཆེ་ཆུང་ལ་མ་སྟོས་པ་དང་། ན་བཟའ་ཞལ་དཀར་སོགས་
ཕྱག་སོགས་ཡོད་པ་ཞིག་ཀྱང་ཐེ་ཆོམ་མེད་པར་གནང་བ་ནི་རྒྱལ་པོ་ཐམས་ཅད་སྟོལ་
གྱི་ཁེངས་པ་འཕྲོག་རུས། གནས་སྐབས་སུ་ཕྱགས་ཆུང་བ་ལྟར་སྟོན་ཡང་། དོན་དུ་གང་
ལ་ཡང་འདིགས་པ་མེད་པར་སེལ་ལྟ་སྟེ། དུས་དེར་སྦྱིད་ཤོད་ཀྱི་ལུང་པ་ཐམས་ཅད་
སྟེ་སྦྱིད་གཙང་པའི་མངའ་འོག་དུ་ཆུད་པ་སོགས་མདོར་ན་དབྱས་གཙང་པལ་ཆེར་ལ་
ལུང་བསྐྱར་བར་བརྟེན། གངས་ཅན་གྱི་སྡེངས་འདིའི་སྟོབས་འཕྲོར་གྱིས་དྲེགས་པའི་ཆེ་
ཆེ་མོར་སྦྱོམ་པ་དང་། ཆེ་འདིའི་བྱ་བ་བཏང་བཏང་མོར་གྲགས་པ་སོགས་ཐམས་ཅད་ས་
འདར་རྩོད་འདར་ལ་སོང་སྟེ་ཕྱགས་ཤིང་སྡེང་གི་ཡལ་ག་ལྟར་འཕྲོགས་ཀྱང་། འཕྲལ་སྦྱིད་

ཡགོང་ས་ལྷ་པ་ངག་དབང་སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཚོ།

སྐབ་ཀྱི་མདའ་ལྷར་བྱང་ཁིང་། ཞལ་པ་སྒྲུའི་འདབ་མ་ལྷར་འཇམ་པས་ཞི་ཞིང་དུལ་དུལ་
ལྷར་གྱུར་པའི་ཆོ། རྩེ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ཁྲོམ་དམར་ནག་འབྲིལ་བའི་དབྱས་སུ། གཙང་པ་
དཔོན་སྒོན་གྱི་མཚན་ནས་སྒྲོས་ཏེ་ཁ་སྐྱོར་དབྱེ་བར་མཛད་ནས། མཐུ་སྟོབས་ཆེན་པོས་
ཕྱོགས་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་རང་བཞིན་ཅན་ལོ། །

ནང་རྩོམ་འཕྱོར་ལ་མངའ་བ་རྟེས་ཤིང་། སྤྲེའ་དང་ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་མང་
པོའི་ཞལ་གཟིགས་གསུང་གི་གནང་བ་སྦྱལ་ནའང་། གཞན་ལ་འདི་ལྟ་བུར་ཞེས་
མི་གསུང་བ་སྤྱགས་དཀྱུལ་ཆོ། གསུང་རབ་ཀྱི་དཀའ་གནད་འགར་མཁས་པ་རྣམས་
དཔའ་ཁྲུམ་པར་མཛད་ཀྱང་། ཁོ་བོས་སྒོ་བ་གཉེར་མ་བྱས་ཞེས་དམན་ཆ་ཁོ་ན་ལེན། རྩེ་
འདི་ཉིད་ཞབས་པད་བརྟན་པའི་རིང་། དཔོན་པོ་ཁོ་ལོ་ཆེའི་སྲས་ཆེ་ཆུང་གཉིས་དམག་
གི་དབྱང་ཆོགས་དང་བཅས་ལན་གྲངས་མང་པོ་ལྟགས་ཏེ། གཙང་སྐྱར་སོགས་གཞན་
ལྷེ་རྣམས་ལ། གནད་འཕྲོད་ཀྱི་གཡུལ་སྤྱབས་པོ་ཆེ་གཤོམ་ཅིས་ཀྱི་བོད་དང་ཁད་ཉེར་
འཕྱོར་བ་ན། ཆེད་གཏད་མི་སྣ་མངགས་ཏེ། འབྱུན་སྣངས་ཀྱི་གསུང་སྒྲུལ་པོས། དུས་
ཟིང་གི་སྒྲོས་པ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བར་མཛད་པར་བརྟེན། ཞབས་པད་བརྟན་རིང་
བོད་ལ་མཐའ་དམག་གིས་གཞོད་པ་མ་བྱུང་བ་ནི། རྣམ་ཐར་ཆེ་ཤོས་གཅིག་ཏུ་སྤྱང་།
རྒྱ་མཚན་དེས་ན། དཔོན་སྒོ་བ་པའི་ཆེན་པོ་ཆེ་མངའ་རིས་སུ་ཆེབས་ཁ་བསྐྱར་
གཤོང་། དགའ་ལྷན་པོ་བྱང་ནས་ཕྱག་མཛོད་བསོད་ནམས་རབ་བརྟན་གྱིས། ད་ལོ་
ཐུ་མེད་ཀྱི་ཐའི་རི་འདི་རྣམས་ཀྱི་མཛད་ལུགས། སྐྱིད་ཤོད་ཞབས་བྱང་དང་། བྲ་སའི་
སྤྱགས་ཁུར་བཞེས་མཁན་ཅི་རིགས་ཀྱི་གསུང་ཚུལ། གཙང་ལྷེ་སྐྱིད་ལ་སྐྱུ་དབང་བེད་
སྐྱོད་ཀྱི་ཐེབས་སྒོ་འདྲ་ཡོད་འདུག་པ། འདི་ཆོ་ལ་བརྟེན་པའི་དུས་ཟིང་ཞིག་བྱུང་དོགས་
སྒོ་མཛདས་ཆེ་བར་བྱུང་། རང་ངོས་ཀྱི་ཤར་ཆོད་ལྷེ་གཟར་ལངས་ན། ལྷར་ཡང་མདའ་
འདི་རིས་ཀྱིས་མིག་བཙར་བའི་སྣ་སུན་དང་བཅས་འཇམ་ཆགས་ཤིག་འདོད་པ་ཡིན་

ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་ཐེང་བཞི་བ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་ནོར་བུའི་ཐེང་བ།

ཡང་། རང་དབང་འདུ་མི་འདུ་ཚོད་ཐིངས་དཀའ་བ་ནས། ད་ལོ་ཕྱོགས་ཐེབས་མ་གནང་བར་བཞུགས་ཡུལ་གནང་བ་ཨི་འགབ་སོགས་བསྐབས་སྟོན་ཞུས་པར་ཐེབས་སྟོན།

རྟིང་མའི་ལུང་བསྟན་ན་བོད་སོག་པོས་འཛིན་པ་ཡོང་བེར་བ་འདུག་པ་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་དེ་ཞལ་བཞུགས་ན། དུས་བྱིང་ལ་མི་དགེས་པ་དང་མཐའ་མི་ལ་གསུང་བཅན་པས་སྡེ་གཟར་སྟོལ་བ་གནང་འགྲོ་ཡང་། སོག་པོའི་རྒྱལ་བརྒྱད་འདི་ཚོ་དབང་ཆེ་བ་དང་བཅས་ལྷུས་ཐིངས་པ་དཀའ་བ་འདུག་ཀྱང་། དཀོན་ཅོག་གི་ཐུགས་རྗེས་དུས་བདེ་བ་ཡོང་ལ་ཆེ། དེད་ཀྱང་སེམས་མཛངས་པ་བྱུང་སྟེ། མངའ་རིས་བདག་པོའི་འབོད་མི་སྟེབས་གྲུབ་པ་སོགས་ནས་བཤོལ་མི་སྟུབ་པ་འདྲ། འཇམ་གང་ཆགས་ཀྱི་ཐབས་མཛོད་ཐེབས་འདུག་པས་ཀྱང་ཤེས་རུས་སོ། །

(རབ་བྱུང་བརྒྱ་པ་) མེ་འབྲུག་ (ཕྱི་ལོ་ ༡༩༡༩) ཏོར་རྩ་བརྒྱ་གཉིས་པའི་ཆེས་བཅོ་ལྷའི་ཉིན། གཞུགས་སྐྱའི་བཀོད་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་བསྐྱུས་ཏེ་དགའ་ལྷན་གྱི་གནས་སུ་གཤེགས་སོ། །

(༡༡ ཉ་ཀ ༡༩༡ འ་༩) དེ་ནས་དགྲུང་ཞག་ཞེ་དགྲའི་བར་དུ། རྒྱུད་སྟོད་སྣང་གཉིས་ཀྱིས་གསང་བ་འདུས་པ་མི་བསྟོད་དོན་མེད་སྐྱབ་པའི་མཚོད་པ་དང་། བྲ་ས་པན་ཚུན་སོགས་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་རིས་མེད་པ་རྣམས་སུ་བསྟེན་བཀྱར་བ་སོགས་དགོངས་རྟོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྐྱབས་སོ། །

མེ་སྐུལ་སྟོན་མཐུག་དཔོན་སྟོབ་པའ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེས་རྒྱུད་སྡེ་དང་མཐུན་པའི་ཕྱག་ལེན་རྣམ་པར་དག་པས་སྐྱ་གདུང་རིན་པོ་ཆེ་ཞུགས་སུ་ཕུལ་བར་དབུ་ཐོད་བཅ་རིལ། ཐུགས་ལྷགས་སྐྱན་གསུམ་གདུང་རིང་བསྐལ་མང་དུ་ཐེབས་ཤིང་། ལལ་ལ་དཔོན་པོ་ཆོས་ཁུར་གྱིས་དབུ་ཐོད་དང་། ཐུ་མེད་ཀྱི་ཐའི་དི་སྟོ་བཟང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་ཐུགས་སོ་སེའི་ཡུལ་གྱར་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་དུ་གདན་དྲངས། གདུང་རིང་།

ཡགོང་ས་ལྷ་པ་ངག་དབང་སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཚོ།

བསྐལ་བཞུགས་པའི་མཚོད་སྡོད་འཛམ་བུ་སྤྱིང་ན་བྱད་དུ་འཕགས་པ་ཞིག་ལལ་ལ་
ཆོས་ཁུར་དཔོན་པོས་སྦྱིན་བདག་བྱས་ཏེ་བཞེང་བའི་བཟོ་བྲུ་ཚུགས་པ། སྡེ་གཟར་གྱི་
སྐབས་ནས་མ་འགྲུབ་ངང་། སྤར་ཤིང་སྤང་ལོར་བྱ་མེད་གྱི་དཔོན་པོ་ཉོང་ཐའི་ཇིས་
སྦྱིན་བདག་བྱས། དུག་མཛོད་ས་སྒྱོད་བ་བསོད་ནམས་རབ་བརྟན་གྱིས་སྤྲུགས་ཁུར་
བཞེས། རི་མོ་བ་དགོས་སྦྱིས་རྩོམ་ཐེག་བཏབ། རོ་དམ་ཆ་བ་བཀའ་བཅུ་སངས་རྒྱས་
ཤེས་རབ། དཔོན་པོ་བྱིང་པ་སྒོ་བཟང་། བལ་པོ་ཞོར་བུ་ཆེ་རིང་སོགས་བཅུ་ལྷག་གཉིས་
ཅམ་གྱིས་གཤམ་མེད་དུ་བཞེངས། འཛམ་དབྱངས་སྤྲུམ་མ་བྲི་རིན་པོ་ཆེ་དཀོན་ཚུགས་
འཕེལ་དང་། སྒོ་མང་སྒོ་བ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བཀྲ་ཤིས་གཉིས་གྱིས་གཟུངས་འབུལ་གྱི་
ཕྱག་ལེན་གནང་སྟེ་དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྤྱངས་གྱི་ནམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་དུ་བཞུགས་ཤིང་།
རིགས་དང་དཀྱིལ་འཁོར་ཀུན་གྱི་བདག་པོ་མཁན་ཆེན་སྒོ་བཟང་ཆོས་གྱི་རྒྱལ་མཆོན་
དཔལ་བཟང་པོས་གཙོ་མཛད། སེར་འབྲས་གྱི་སྒོ་བ་དཔོན་ཁྲི་གདན་ཟུར། སྤྲུམ་ཐོགས་
ནམ་རྒྱལ་གྲུ་ཆང་དང་བཅས་པས་རབ་དུ་གནས་ཤིང་། སྦྱིན་བདག་དུ་སོག་པོ་ཆེ་ཆེན་
བཞི་བཅུའི་གྲུར་དཀར་པོའི་བདག་པོ་ཐུབ་པ་རྩ་ནང་ཐའི་སྦྱན་ཉོང་ཐའི་ཇི་བསྐྱོས་
པས། རྟེན་འབྲེལ་ལེགས་ཆོགས་སྤྱན་སྤྲུམ་ཆོགས་པ་འབྲིག་གོ། །

སྤྲུམ་པ།

རོ་མཚར་མཛད་བྱུང་གཏམ་གྱི་སྦྱོར་བ་དག །ཆོག་འཕྲེང་འཛད་པ་མེད་པའི་
ཕུསྟ་ཀ། ལོ་རྒྱས་དེབ་ཐེར་དོན་གཉེར་དཔྱོད་ལྷན་ནམས། །དགའ་བའི་གར་དང་བཅས་
ཏེ་ད་ལོང་ཞིག །དམ་པ་མཚོག་གི་ཕུལ་བྱུང་མཛད་པའི་མཐའ། འཇལ་བ་ཀུན་མཁྱེན་
ནམས་ཀྱང་སྦྱིད་སྦྱར་ན། །སོམ་ཉིའི་ང་བར་རྒྱུད་པ་བདག་འདྲ་ཡིས། །བརྗོད་པ་རྒྱ་
ཤིང་འབྲས་བུ་འཆོལ་བ་བཞིན། །འོན་ཏང་ཆད་པའི་གདུང་བས་མནར་བ་ནམས། །རྒྱ་
མཚོ་རྩོགས་པར་འབྱུངས་པའི་རྒྱས་བུལ་ཡང་། །རི་ཅམ་ལོངས་སྤྱོད་རྒྱས་དེ་ཉིང་།

ལ་རྒྱལ་དབང་རྒྱ་མཐོང་བཞི་བ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་འཛུགས་ཐར་ནོར་བུའི་མེད་པ།

གྲི། །འདྲོད་པའི་རེ་བ་ཡོངས་སུ་ཅིས་མི་སྐོང་། །ཐོར་བུའི་ལོ་རྒྱུས་བསྐྱུས་པའི་རྩ་རྩ་
ཡིས། །དཔྱད་ལྡན་ཆ་བྱའི་སྤིང་ལ་མི་འབབ་ཀྱང་། །ཡིག་ཚང་ཁྲུངས་ལྡན་དག་རྒྱན་མ་
གཏོགས་པའི། །འབྲེལ་མེད་རང་བཟོ་བྲིས་པ་འདི་ན་མེད། །ཡོངས་གྲགས་མཁས་པའི་
སློབ་དཔོན་བསྟན་པའི་མཐུས། །བཅད་ལྷག་སྟན་དག་སྤྲེལ་ཐོགས་མེད་ཀྱང་། །མཁས་
སྟན་ཀྱན་གྱིས་བལྟ་བར་གོ་བདེ་ཕྱིར། །འབོལ་ཚོམ་གྲོང་བའི་ཆོག་ཏུ་ལྷག་པར་བཀོད།
།རྒྱལ་དབང་རྒྱལ་བའི་སྲས་ཀྱི་རྟོགས་བརྗོད་འཕྲེང་། །ཆོག་གི་སྲད་བྱུང་བརྒྱས་པའི་དགེ་
བ་དེས། །ལྷས་ཅན་མཐའ་དག་དུས་མཁྱེན་རྒྱལ་པོ་ཡིས། །བསོད་ནམས་རི་བཞིན་
ཡོངས་སུ་སྦྱོད་གྱུར་ཅིག །

ཅས་པ་འཕགས་པ་འདིག་རྟེན་དབང་ལྷག་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་དཔལ་
བཟང་པོའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ནོར་བུའི་འཕྲེང་བ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། །གོང་སྤང་པ་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོ་
སོགས་དོན་གཉེར་ཅན་འགའ་ཞིག་གིས་བསྐྱལ་བའི་ངོར། །སྤྱོད་པ་མེད་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ངོ་མཆར་
བའི་རིགས་ཟེན་བྲིས་སུ་བཀོད་པའི་ཤོག་རིལ་གཉིས་དང་། །བཞུ་ཁང་རབ་འབྱམས་པ་དགེ་ལེགས་
ལྷན་གྲུབ་གྱིས་མཛད་པའི་རྣམ་ཐར་དད་པའི་གོ་འབྲེད། །མཁར་ནག་ལོ་རྒྱུ་བ་དཔལ་འབྱོར་རྒྱ་མཚོས་
མཛད་པའི་རྣམ་ཐར་ཆོགས་བཅད་མ་རྣམས་ལ་གཞི་བྱས། །དེའི་དུས་ཀྱི་བྱུང་འཁོར་རྟེང་པ་རྒྱས་ཅན་
འགའ་ཞིག་གི་དག་སྒྲིས་ངེས་དག་གིས་བྱུང་བརྒྱན། །འོན་ཀྱང་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྲུབ་པའི་རྣམ་
པར་ཐར་པའི་རིགས་མང་པོ་དང་། །ལོ་དུས་ཀྱི་ངེས་པ་སོགས་ནི་ཞིབ་ཏུ་བཅུད་བཅད་ཀྱང་། །གྲ་རིགས་
རྣམས་གདུལ་བྱ་ཆེ་ཆུང་དང་བཀའ་ངོན་སྦྱོང་མི་སྦྱོང་གི་སྤྲིང་བརྗོད་ལས། །སྤྱོད་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་
དོན་དུ་གཉེར་བ་ཉུང་བའི་ཕྱིར། །ཞིབ་པར་འདི་བའི་གནས་མ་རྟེན་ནའང་། །གོང་དུ་སྒྲིས་པ་རྣམས་
ལ་གཞི་བྱས་ཏེ། །གཏམ་རྒྱས་དེབ་གཏེར་སྤྲེལ་བའི་ཟུར་གྱི་བཅུན་པ་དག་དབང་སློབ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་
འདིགས་མེད་གོ་ཆ་ཐུབ་བསྟན་ལང་ཆོད་ལྟེན། །ཅོང་ཁའི་ཡུལ་དཀར་ཐང་མར་བུའི་མཚོ་མོར་སྐྱར་
བའི་ཡི་གེའི་སྒྲིས་གར་སྐྱར་བ་པོ་ནི་རིག་གནས་བླ་མི་ཤེས་པའི་བང་མཛོད་འདིན་པ་སློབ་དཔོན་

ཡགོང་ས་ལྷ་པ་ངག་དབང་སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཆོ།

མར་པརྟིཏ་དཔོན་བྱང་རིན་པོ་ཆེ་སྒོན་འགོ་ལོ་རྩ་བ་ཡིན་ནོ། །སང་མཆོལ།

ནམ་ཐར་འདི་ཞིབ་བསྟར་བྱངས་བཅོལ་ཡིག་ཆ།

༡༽ ཡུལ་དབང་སྐྱེ་ཤང་བཞི་པའི་ནམ་ཐར་འདི་ཡགོང་ས་ལྷ་པའི་གསུང་འབུམ་དཔེ་རིང་ལྡི་ལི་
ནས་བསྟར་པར་བྱས་པ་ཉ་ཉགས་ཅན་གྱི་ཁོངས་སུ་བཞུགས་པ་གི་ཉིའི་བྱས་པ་ལྷ་ཆང་གི་དཔེ་མཛོད་
ཁང་ནས་གཡར་པོ་བྱང་། དཔེ་རིང་ཤོག་གྲངས་ ༥༩ བཞུགས།

༡༽ སེར་གཙུག་ནང་བསྟན་དཔེ་རྟིང་འཆོལ་བསྟུ་ཕྱོད་སྒྲིག་ཁང་ནས་བསྒྲིཌ་པ། ཕྱི་ལོ་ ༡༠༠༩ ལོར་
ཤུང་གོའི་བོད་རིག་པ་དཔེ་སྟུན་ཁང་གིས་པར་འབྲེམས་བྱས་པ། གངས་ཅན་བྱང་ཞོར་དཔེ་ཆོགས་གྱི་
སྒྱའི་དེབ་ཤང་ ༡༩༡ དང་། ར་ས་གངས་སྒྲིཌ་བོད་གྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་གི་དེབ་འཁོད་ཨང་ ༡༩༡༩༠

ཐུགས་རྗེ་ལེགས་གསོལ།

༡༣༥། མདོ་སྨད་དབུས་སྤྱི་ཁབ་རྒྱུན་ལས་ཁང་གིས་ཆེད་འཇུགས་གནང་བའི་ལས་ཁུངས་
ཀྱི་སྟོན་པོ་སྤྱི་གཙོ་ཆོག་མཆོད་ཐུང་ནས། ལས་ཁུངས་དབང་སྐྱོང་གི་ཕྱི་དོན་ལ་བརྟེན་ནས་གསུམ་བར་
ཀྱི་འཁུངས་རབས་མཛད་ནས་ཁག་ལྷན་སྤྱི་གཙོ་པར་གྱི་ཉི་མའི་ཕྱི་དོན་ལ་གྲུ་ཆེད་གི་སྟོན་པོ་
སོ་རུ་དར་རྒྱས་བསྐྱོད་བཞག་བྱས་པ་དང་། ལས་ཁུངས་དབང་སྐྱོང་གི་ཕྱི་དོན་ལ་བརྟེན་ནས་
མཆོག་གི་དགུང་ལོ་བརྒྱུད་ཐུ་བར་གྱི་མཛད་ནས་སྤྱི་དབུས་ཆེད་ཚོས་པར་ཚོས་པ་པོ་
ཤེས་རབ་དར་རྒྱས་མཆོག་བསྐྱོད་བཞག་བྱས་དོན་ལྟར་ཁོང་ནས་གཉིས་ཀྱིས་ལྷན་དག་དང་
ཚོས་སྤྱི་གཙོ་པོ་ལས་དོན་ལ་ཞིབ་ཆོག་སྤྱོད་པ་དང་། བཅོམ་པ་ལྟར་བསྐྱོད་དང་། ཆོས་
དབུངས་རྒྱ་མཚོ་ནས་རྒྱུ་ཤིང་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ལྷན་
དང་། བོད་གཞིས་ཕྱི་མདོ་སྨད་པ་ཡོངས་དང་ལྷན་པར་དཔལ་ལྷན་རྒྱུད་སྨད་མཁན་
བྱུང་འབྲས་སྤྱངས་སྤྱོད་མང་སྤྱོད་འབྲས་དགེ་བཤེས་ལྷན་པར་ལྷན་པར་ལྷན་པར་ལྷན་པར་
རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་དང་། ལྷན་པར་གནས་བཞག་ལྷན་པར་གནས་པར་གནས་པར་གནས་པར་གནས་པར་
ལྷན་པར་གནས་བཞག་ལྷན་པར་གནས་པར་གནས་པར་གནས་པར་གནས་པར་གནས་པར་གནས་པར་
ནང་མི། མདོ་སྨད་བྲག་དཀར་སྤྱི་ཁུངས་ལྷན་པར་གྱི་ལྷན་པར་གྱི་ལྷན་པར་གྱི་ལྷན་པར་གྱི་ལྷན་པར་
བ་བཅས་ཀྱིས་དམིགས་བསལ་མཐུན་འཇུག་སྤྱོད་པར་དང་། འབྲེལ་ཡོད་ལས་ཁུངས་
ཁག་དང་དཔེ་མཛད་ཁང་། སྤྱི་སྤྱོད་ཁག་ཅིག་གིས་སྤྱོད་པར་གནས་དབུང་གཞིའི་ཡིག་ཆ་
སོགས་མཁོ་སྤྱོད་གང་ལེགས་གནང་བ་བཅས་ལ་སྤྱོད་པར་གནས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་བྱ།

བོད་ལྗོངས་མདོ་སྨད་ཆོལ་ཁའི་ལས་ཁུངས་ཀྱི་སྟོན་པོ་སྤྱི་གཙོ་ཆོག་མཆོད་ཐུང་ནས། ཕྱི་
ལོ་ ༢༠༡༥ ལྷ་ ༩ ཆོས་ ༡ བཟའ་ལྷན་པའི་ཉིན།